

MAGYARORSZÁG
EGYHÁZI FÖLDLEIRÁSA
A XIV. SZÁZAD ELEJÉN

A PÁPAI TIZEDJEGYZÉKEK ALAPJÁN FELTÜNTETVE.

★

A VATIKÁNI OKIRATTÁR-BIZOTTSÁG RENDELETÉRE

SZERKESZTETTE

ORTVAY TIVADAR.

MÁSODIK FELE.

BUDAPEST.

1892.

BEVEZETÉS.

★

A PÁPAI TIZEDJEGYZÉKEK EGYHÁZ-GEOGRAFIAI ÉS
EGYHÁZ-TÖRTÉNETI JELENTŐSÉGE.

ORTVAY TIVADAR-tól.

I. FEJEZET.

Az okleveles adatok elégtelensége a középkori egyházi viszonyok felismerésére és az egyházi térképek szerkesztésére.

Középkori geografiánk anyaga manap már annyira szaporá, hogy középkorunk Atlasának rajzolását vele megkísérthetnők. Azon művek, melyek létező avagy már eltűnt vármegyék, kerületek s helységek múltjának kinyomozását tűzték ki feladatukul, egynél több tekintetben megbízható útbaigazítást adnak a középkori Atlas szerkesztésében, és a mit a még mindig nem teljes számú monografiák hiánya miatt ez idő szerint még nélkülözünk, azt a nagyszámú okmány-adatokkal kielégítőleg pótolhatjuk. Igaz, nem minden helységet, melynek nyoma maradt a pergamenten és papíron, tudunk földiratilag elhelyezni, de az elhelyezhető adatok száma már oly jelentékeny, hogy a régi politikai megyék s az azokba foglalt idegen helyhatósági enclavok határait eléggé összefüggően feltüntethetnők a térképen. Szóval a mi középkori geografiánkra vonatkozó ismereteink már annyira fejlődtek, hogy a középkori politikai Atlas elkészítése nem volna lehetetlen.

Másképp áll a dolog, ha a politikai viszonyoktól eltekintünk s *az egyházi intézmények Atlasára* gondolunk. Ki ne tudná, hogy nálunk az egyházi élet azon időtől kezdve, hogy Sz. István a nemzetet a keresztény hitre térítette, püspökségeket, monostorokat, iskolákat és jótékonsági intézményeket létesített s egyáltalán a magyar államra a kereszténység bélyegét nyomta, nemcsak a tanítás, népnevelés és lelki pásztorkodás, hanem a politikai, jogi és közigazgatási élet terén is elsőrangú szerepet játszott. Az ország úgy benépesedett egyházi institutiókkal s egyházi férfiak úgy elfoglalták az országnak nemcsak egyházi, de politikai és közigazgatási hivatalait és méltóságait is; a papok úgy váltak az anyagi és szellemi élet vezetőivé, hogy egyházi történelmünk tulajdonképen politikai és közművelődési történet is, a mint másfelől a politikai és művelődési történet sem egyéb mint egyházi történelem.

Azok az adatok, melyek régi diplomáink, legendáink, krónikáink, korírataink s törvényeink lapjain az egyházi intézményekre s az egyházi élet menetére vonatkozólag találhatók, oly szaporák, hogy első pillanatra azt hinnők, miszerint ezek felhasználásával épp úgy készíthetnők el az egyházi Atlast, mint a hogy egyéb adatokból elkészíthetnők a politikai Atlast. Azonban ezt csakis addig hihetnők, míg magához a munkához hozzá nem fognánk. Mert munkakezdekor csakhamar észrevennők, hogy mi az egyházi Atlas némely lényeges, főfontosságú elemeit nélkülözzük a rendelkezésünkre álló adatkészletben. Ezek a lényeges alkatelemek 1. a *plebániák* és 2. az egyházközigazgatási kerületek: a *fő- és alesperestségek*. A politikai

megyék restructióját lehetségessé teszik okirataink ama tulajdonsága, hogy túlnyomó nagy többségükben a bennök felemlített helységek politikai hovátartozását szintén felemlítik, de alig van olyan okmányunk, mely az egyes helyek *egyház-politikai, egyházközigazgatási* hovátartozása iránt is adna felvilágosítást. Ha egyes okmányok meg is mondják, hogy a felemlített helységek minő püspökséghez tartoztak, úgy vajmi ritkán tájékoztatnak egyszersmind azon fő- és alesperestség vagy kivett (exempt) kerület iránt is, melyhez ezen helységek tartoztak s így a térkép-rajzi munkának fogalmazását teszik lehetetlenné. Nem mondhatjuk ugyan, hogy középkori okmánytárainkban elég sok kolostorra, egyházra, kápolnára, oltárra ne találánánk. Azt sem mondhatjuk, hogy diplomatariumainkban az egyházközigazgatási kerületek neveire nagy számban ne bukkannánk, de azért mégis mindez sokkal fogyatékosabb, s illetőleg sokkal határozatlanabb, semmint hogy ezek alapján, ebből az okleveles anyagból az egyháztörténeti térképeket megalkothatnók.

A középkori egyházi Atlas elkészítéséhez ugyanis nem elegendő tudnunk, hogy hol léteztek monostorok, templomok, kápolnák, oltárok, de tudnunk kellene azt is, hogy ezen egyházi helyekből mi volt *plebánia* mi nem, már pedig éppen ezt tudjuk meg a legritkábban. A hol pedig megtudjuk, ott nem tudjuk meg a fő-esperestségi kerületet, melyhez tartoztak. Ismerjük hiányosan az egyházközigazgatási kerületek neveit, de adatok hiányában képtelenek vagyunk magunknak fogalmat alkotni ezen kerületek kiterjedéséről s így egy oly Atlast, mely a papi institutiókat az egyházi közigazgatás kapcsában tüntethetné fel, összes okirataink segélyével sem volnánk képesek létesíteni.

II. FEJEZET.

A tizedjegyzékek egyház-geografiai anyaga, a fő- és alesperestségekre vonatkozó adatok és azok hiánya.

Az okiratok egyház-geografiai anyagának fogyatékoságával szemben alig mondható eléggé, hogy tudományos ismereteink gyarapítására mennyire, mily rendkívüleg becsesek egy olyan forrásmű adatai, mely egymaga lehetségessé teszi azt, mit összes egyéb történeti és okmánytári forrásaink együttesen lehetségessé nem tesznek. Értjük a *pápai tizedjegyzékek* könyvét, mely legújabbban a Vatikáni Bizottság kiadásában ismét napvilágot látott.*) Ebben éppen azok az elemek találhatók, melyek

---

*) Ez a kiadás sokkal teljesebb és hűebb mint az, melyet a magyar püspöki kar megbízásából 1859-ben Theiner Ágoston adott ki *Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia* című nagy műve I. kötete 556—588. lapjain, ki sokat, nem tudván olvasni s a magyar nyelvben jártas nem lévén, a magyar helyneveket jól nem is olvashatta, önkényüleg elhagyott. A Theinerénél, de sőt a Vatikáni Bizottságénál is teljesebb azon másolat, melyet a magyar püspöki kar 1771-ben kért ki a vatikáni levéltárból és melyet Garamfi hitelesített. Ez utóbb Pray György kezeibe került s annak kézírataival együtt *Decimae Pontificales* cím alatt 3 kötetben, jelenleg az egyetemi könyvtárban őriztetik Budapesten. E másolat azért *teljesebb*, mert a mult században a vatikáni eredeti tizedjegyzékek még kevésbé voltak roncsolva mint ma. Hogy azoniban palaeografice *jobb, hűebb* másolat is volna az 1771-iki, mint némelyek vélik, annál a máso-

után egyéb forrásainkban hasztalanul kutatunk. Itt előszámlálvák a püspökögeken, káptalanokon, apátságokon s monostorokon kívül 1. a *plebániák*, 2. a *főesperestségek*, s részben 3. az *alesperestségek* is, úgy hogy ilykép azt az *alapanyagot* nyerjük, mely az egyházi Atlas elkészítésének első legfőbb feltéte.

Áll ez pedig különösen az 1332—37-ik évi tizedjegyzékekről, vagyis azon plebániái nagy lajstromról, mely Berengari Jakab és Bonofatói Rajmund pápai collectorok hatéves gyűjtésének eredményét tünteti fel. Ez nemcsak amiatt főfontosságú, mivel egészben véve gondosan írott, mindvégig egy kézből kikerült kéziratot képez, hanem mivel terjedelménél fogva is a legrészletesebb adatokat szolgáltatja kezeinkbe. A többi tizedjegyzékek csak nagyon szórványosan tartalmaznak egyház-topografiai adatokat, bár nagy örömről elvélve olyanokat is, melyeknek a nagy tizedlajstromban nyoma nem maradt s így mindezen számadási iratok egymás kiegészítésére szolgálnak. Így, hogy csak egy-két példára szorítkozunk, Rajmundnak a nagy dézsmajegyzékhez adott Appendixéből pótolhatjuk a nagy jegyzék hiányát a *vatai* kápolnával;*) Rufinus 1317—20. évi feljegyzéseiből pótolhatjuk a nagy tizedjegyzéket a selmeczbányai, gölniczbányai (de Ghelnesbanea), sz.-györgyi, bazini, vérdi, sz.-ágotai, boholczy, holczmányi stb. egyházakkal; Péter István collector 1373—75. évi feljegyzéseiből pótolhatjuk ugyancsak az 1332—37. évi nagy dézsmajegyzékeknek egyéb hiányait a Sz. István-keresztesek esztergomi conventjével, a korponai, brassói, vidombaki, segesi (= segesvári), stb. parochialis egyházakkal.

Miként említettük, a nagy tizedlajstrom egyház geográfiai főjelentősége abban fekszik, hogy az egyházi Atlas két főkellékét, ha nem is teljesen, úgy mégis csaknem teljesen magában foglalja, t. i. a *főesperestségeket* és a *plebániákat*.

A *főesperestségeket* illetőleg a tizedjegyzékek mindössze 94 archidiaconatus és 4 egyéb községet tartalmaznak. Hogy mennyire gazdag adatkincs ez, kitetszik abból, hogyha azt egybevetjük okmányos adatainkkal. Ha ugyanis nagyszámú okmányainkat Sz. István korától a XIV. század közepéig, vagyis 1350-ig átkutatjuk, mindössze is csak 74 főesperestésnek neveire bukkanunk, melyekből azonban egyikét-másikat mint azonosakat össze is vonhatjuk, sőt egyikét-másikat főesperestésül el sem fogadhatunk, a mint az az alább következőkből ki fog tűnni.

---

latnál, melyet a Vatikáni Bizottság két oly jeles szakférfi által készíttetett, mint milyenek Pesty Frigyes és Fejérpataky László, kétségre merjük vonni.

*) Az Appendix e nelye szerint a curia felhatalmazza az egi püspököt, quod possit conferre magistratum capellarum de Bitis . . . . capellarum de Tardoskeddi, de Scandinio, de Salia, de Watha, Strigoniensis dyocesis. E helyekből a nyitramegyei *Tardoskedd* és a pozsonymegyei Sala = *Deáki* kétségtelenül bizonyos, a Scandinio alatt a nyitramegyei *Andód* lappang, mely Tardoskeddhez délre fekszik, a Watha pedig kétségtelenül a csallóközi *Vata* Illésháza tőzsomszédságában, hol Bél- és Vajas-Vatára találunk. Hajdan mint *Salamon-Vata* szerepel, mert a Salamon-nemzetségé volt. Ezen Vata a Salamon-genus birtokainak körülbelül közepén fekszik s azért valószínűleg (biztos adatunk nincs rá) a nevezett vatai kis egyház e nemzetség kegyes adománnyából épült volt. Gr. *Eszterházy* János ő méltósága szíves volt arról tudósítani, hogy családi okleveleikben 1370—1380. években van ezen egyházzal mint Sz. Péter tiszteletére emelt egyházzal emlékeztet. Nehány plebánosa is ismeretes a XV. századból: így Pál 1469-ben, Imre 1471-ben, Gergely 1481-ben, Máté 1495-ben. Bél-Vata és Illésháza közt ma is megvan a *Sz. Péter* nevű pusztá, mely nevét kétségtelenül egykori Sz. Péterről címzett egyháza után kapta. Térképünkön ezen *Vata* pótlódó.

A tizedjegyzékekben említett főesperestségek a következők:

1. Abaújházi. 2. Aradi. 3. Bácsai. 4. Baranyai. 5. Barsi. 6. Békési. 7. Bexini. 8. Bihari. 9. Bodrogi. 10. Borsodi. 11. Borsvai.¹⁾ 12. Budai. 13. Csanádi. 14. Császmái. 15. Csongrádi. 16. Dobokai. 17. Dubicai. 18. Eszéki. 19. Gorai és Zagorai. 20. Gömöri. 21. Gradnai. 22. Guerchei. 23. Guessei (Gvešcei). 24. Gyulafehérvári. 25. Hevesi. 26. Homorogi. 27. Honti. 28. Hunyadi. 29. Kamarcsai. 30. Kemeji. 31. Kemleki (Kalniki). 32. Kalotai. 33. Kézdi. 34. Kolosi. 35. Komáromi az eszterg. diócesisben. 36. Köleséri. 37. Krassói. 38. Krasznai. 39. Küküllői. 40. Liptói. 41. Máramarosi. 42. Maróti (Marchyai). 43. Marosontúli. 44. Nógrádi az eszterg. diócesisben. 45. Nógrádi a váci diócesisben. 46. Nyitrai az esztergomi diócesisben. 47. Nyitrai a nyitrai diócesisben. 48. Ozdi. 49. Pankotai. 50. Pápai. 51. Patai. 52. Pécsi. 53. Pesti. 54. Požsegai. 55. Požsonyi. 56. Regölyi. 57. Segődsi. 58. Sincei (Gehence). 59. Somogyi. 60. Somosi vagyis Sárosi. 61. Sebesi. 62. Szabolcsi. 63. Szatmári az egri diócesisben. 64. Szatmári az erdélyi diócesisben. 65. Széksefehérvári. 66. Szegedi. 67. Szeghalmi. 68. Szentgyörgyi. 69. Szerémi. 70. Szigetfői. 71. Szolnoki a váci diócesisben. 72. Szolnoki az erdélyi diócesisben. 73. Telegdi. 74. Temesi. 75. Tolnai. 76. Tordai. 77. Tornai. 78. Torontáli. 79. Trencséni. 80. Ugocsa az egri diócesisben. 81. Ugocsa az erdélyi diócesisben. 82. Ungi. 83. Urboci. 84. Váci.²⁾ 85. Valkói. 86. Varasdi. 87. Vaskai. 88. Veszprémi. 89. Zágrábi. 90. Zalai. 91. Alsó-Zempléni. 92. Felső-Zempléni. 93. Zólyomi.³⁾ Ezekhez veendő 94. az Eger-völgyi 95. a Szepesi préposti 96. a Széchenyi préposti és 97. a Pécsváradi apátsági kerületek.

Mint látjuk, e sorozatban 35 oly főesperestség fordul elő, melyeknek neveivel okmányainkban azon időre nézve, melyről itt szó van, nem találkozunk s azonkívül még 4 oly kivételezett kerülettel, melyek ha nem is főesperestségi kerületek, úgy mégis egyház-administratív tekintetben sajátlagos területekül veendő. De viszont okmányainkban oly főesperestségi nevekkal találkozunk, melyek a tizedjegyzékekben elő nem fordulnak s azért megvizsgálandó, hogy vajjon ezekkel szemben mennyibe veendő a tizedjegyzékek hiányossága.

A tizedjegyzékekben elő nem forduló, de okmányainkban említett archidiaconatusok az *abani*, *bylini*, *csúti*, *esztergomi*, *kevei*, *győri*, *hegei*, *ketesdei*, a győr-egyház-megyei *komáromi*, *mosoni*, *rábaközi*, *répczemelléki*, *sárközi*, *sasvári*, *soproni*, *sz.-eustachi* avagy *leustachi*, *tarczai* avagy *tarczafői* s a *zombori*.

Hogy ezeknek némelyike valósággal hiányt jelez a pápai tizedjegyzékekben, az tagadhatatlan. Csakhogy ennek okát is könnyen adhatjuk. Így miután a *győri* diócesis egyáltalán hiányzik a számadási iratok között, nem lehet meglepő az, hogy

¹⁾ A *bereki* azaz *bereg*i főesperestséget e helyt nem említettük, mert azonos a *borsvai*-val, mi abból eléggé kitetsző, hogy azok a plebániák, melyek egy helyt a *bereki* archidiaconatus rovatában szerepelnek, más helyt kevés különbséggel a *borsvai* főesperestséghez tartozókul említettnek.

²⁾ A nagy tizedjegyzékben nem jön elő, de igenis Széchenyi Rufinus jegyzékében. Ezeknél a *váci* és a *szolnoki* főesperestségek nyilván azonosak. Ha mégis e helyt a *váci*t külön említjük, annak oka az, mivel némely XIV. századi okirat, így a váci káptalannak egy 1304. és 1392. évi okirata a *váci* és a *szolnoki* főesperesteket külön archidiaconusokul említik. Lásd Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 65. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 320—321.

³⁾ A tizedjegyzékekben említett *Orli* azaz *Orlói* főesperestséget nem vettük fel e sorozatba, mert nem képezett tulajdonképi főesperestséget, csak alárendelt és kiegészítő része volt a *borsodi* főesperestségnek. Térképünkön mint alesperestségi kerület van feltüntetve.

a győri, a rábaközi, a répczemelleki, a mosoni, a soproni, továbbá a győr-egyházmegyei komáromi főesperességekről a dézsmajegyzékek hallgatnak.

A mi a csúti és a sz.-eustachi avagy leustachi archidiaconatusokat illeti, bizonyos először is az, hogy itt nem két külön, hanem egy s ugyanazon főesperességről van szó. Tudjuk azt, hogy Csúton premontrei rendű prépostság létezett, mely Sz. Eustachról volt elnevezve, ha tehát az egyik okmányban csúti, a másikban sz. eustachi vagy leustachi archidiaconatusról van szó, a két okmány különböző néven azonos intézményt, egy s ugyanazon egyházközigazgatási kerületet érti. Ha ezt a kerületet topografailag kutatjuk, nagyon valószínűnek fogjuk találni, hogy itt tulajdonképen nincs is szó főesperességről, hanem a fenntértintett premontrei prépostságról, melyet IV. Béla király, miként azt 1264. évi adománylevele bizonyítja, alapított.¹⁾ Fekvésére nézve nagyon rosszul tájékoztatnak íróink, midőn közölök némelyek ezen a premontrei rend évlapjai szerint a szigeten feküdt prépostságot a nagy szigeten, vagyis a Csallóközben, mások ellenben a Nyulak-szigetén, vagyis a mai Sz. Margit-szigeten létezettnek írják. A nagy sziget alatt ugyanis sem a Csallóköz, sem a Margit-szigetet nem érthetjük, hanem a Csepel-szigetet, mely rendszerint nagy szigetül van diplomáinkban említve, s így ha a csúti főesperességről van szó, akkor az csakis a Csepel-sziget területére vonatkoztatható és pedig annyiival inkább, mivel a Csepel-sziget, habár sohasem képezett külön vármegyét, sem várispánságot, mégis kezdettől fogva elkülönített politikai és közjogi területet, mely saját, a szomszéd megyéktől független igazgatással bírt, élén egy comes és alcomes, fő- és alispán állván, a megfelelő számú tiszttviselőkkel.²⁾ A pápai tizedjegyzékekből kitűnik az, hogy a Csepel-sziget egyházközigazgatásilag nem tartozott egyikéhez sem azon két diócesisnek, mely a szigetet keletről és nyugatról befogta, t. i. sem a váczi, sem a veszprémi egyházmegyéhez, hanem tartozott az esztergomi főegyházmegyéhez, habár attól térbelileg el is volt különítve. Úgy tartozott az az érseki diócesishez, mint Erdélyben a szebeni, Felső-Magyarországban pedig a szepesi prépostság. Ebből folyólag tehát azt következtethetjük, hogy a csúti főesperesség a Csepel-szigetre szorítkozott területileg s talán a Csepel-szigeten kívül azon területrészekre, melyek önálló megyék területében a politikailag s közigazgatásilag különlegesített csepel-szigeti kerülethez tartoztak s hogy a csúti prépost gyakorolta felhatalmazás avagy szabadalmazás erejénél fogva a sziget és tartozékai egyházas községekben a vizitacionalis jogot, mely aztán magával a prépostsággal meg is szűnt.

Pesty Frigyes vélekedése szerint «hihetőleg ezen csepeli igazgatási terület összeesett Szigetfő főesperesség területével, mert ez utóbbi a Csepel-szigetet és a duna menti, vele hasonló irányban fekvő vidéket foglalta magában.»³⁾ Ám mi a jeles tudós e nézetét nem tehetjük magunkévá. És pedig azért nem, mivel IX. Gergely pápa okleveléből kétségtelenül kitűnik, hogy ez a csúti főesperesség az esztergomi diócesishez tartozott, már pedig a pápai tizedek szerint a szigetfői főesperesség nem az esztergomi, hanem a váczi egyházmegyéhez tartozott, mit egy 1383. évi okirat is igazol.⁴⁾

¹⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 509.

²⁾ Pesty: *Az eltűnt régi vármegyék* I, 75—83.

³⁾ *Az eltűnt régi vármegyék* I, 79.

⁴⁾ Nagy: *Soproni Okltár* I, 475.

Különben, hogy a csúti főesperestség a Csepel-sziget területén keresendő, csakis azon esetre akarjuk állítottul tekinteni, ha egyáltalán ilyes főesperestségről szó lehet. De éppen, mivel annak összes okmányainkban, Sz. Gergely pápa oklevelén kívül, mi egyéb nyoma sem maradt, nagyon hajlandók vagyunk azon nézet nyilvánítására, hogy a római okiratban említett főesperestség hibás kitétel *prépostság* helyett, következőleg, hogy *csúti főesperestség* soha sem is létezett. A XIV. században semmi esetre sem létezett s azért annak nyomtalansága a tizedjegyzékekben, nem is képez azokban hiányt, hézagot.

A mi az *esztergomi* főesperestséget illeti, arra nézve is tisztába vélünk jöhetni. Egyetlenegy okmányunk van, melyre annak léteztét alapíthajuk, s egyetlenegy koriratunk, melyben annak nyomára találunk. Ugyanis Rogerius mester Siralmas énekében az 1241. évre említve van a magister Albertus *Strigoniensis* Archidiaconus,¹⁾ IV. Kelemen pápának egy 1266. évi okiratában pedig a magister Demetrius archidiaconus in ecclesia *Strigoniensi*.²⁾ Úgy az egyik, mint a másik hely nem képezhet minden kétségen fölül álló érvet arra nézve, hogy itt csakugyan *esztergomi főesperestség*-ről van szó. Csak az bizonyos ez adatokból, hogy 1241-ben Albert, 1266-ban Demeter mesterek esztergomi, azaz Esztergomban székelő főesperestek voltak, főesperestek az esztergomi káptalanban. Kelemen pápa oklevelének szavai másképp nem is vehetők s e tekintetben minden kétséget eloszlatnak annak egyéb ugyancsak 1266. évi oklevelei, melyekben említvük Paulus Archidiaconus *Camarensis* in Ecclesia *Strigon*.³⁾ és Demetrius Archidiaconus de *Bors* in Ecclesia *Strigon*.⁴⁾ Tehát a magister Demetrius archidiaconus in ecclesia *Strigon*. is csak azt jelentheti, hogy ő az esztergomi egyház tagja volt s így maga a főesperesti kerület nincsen ezzel kijelölve. Ha pedig mégis főesperesti kerületre volna a kifejezés értendő, úgy nem szenvedne kétséget, hogy ez az esztergomi főesperestség egy s ugyanaz azzal, melyet a pápai tizedjegyzékek *sű-györgyi* főesperestségnek neveznek. Akár így, akár úgy vegyük a dolgot, tény, hogy a pápai tizedjegyzékekben az *esztergomi* főesperestségnek nem említése szintén nem képez hiányt s adathézagot.

A többi kérdésben levő főesperestségre vonatkozólag pedig mi abban a véleményben vagyunk, hogy a *hegei*, *abani*, *bylini* és *ketesdei* főesperestségek nem úgy veendőek, mintha valósággal ilynevű egyházkerületek léteztek volna, hanem inkább is vagy úgy, hogy azok a főesperestek, kikről az okmányokban szó van, ilynevű vidéki helységekben laktak s plebánoskodtak, mint ma is számos főesperest nem a cathedrális egyházban mint kanonok, de a vidéken mint lelkipásztor él és működik s aztán nem is az egyházi kerület főhelyén, melyről a főesperestség nevét kapta, hanem egészen más parochialis helyen, mire nézve ugyancsak számos példát tartalmaznak mai egyházi schematismusaink; vagy pedig úgy értendő, hogy az említett nevek egyszerűen csak torznevek s így jelentőség nélküliek. A *jánosdi* főespe-

¹⁾ *Carmen miserabile* cap. XXX. És Knauznál: *Mon. Eccl. Strig.* I, 340.

²⁾ Theiner: *Vetera mon. hist. Hung.* I, 288. Wenzel: *Árp. új Okmtár* III, 147. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 537.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 350—57. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 538.

⁴⁾ Theiner: *Vetera mon. hist. Hung.* I, 291. 292. Wenzel: *Árp. új Okmtár* III, 148—150. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 539.

restség, melyet egy jeles írónk említ, határozottan félreértés szüleménye.¹⁾ Másrészt pedig megjegyezzük, hogy a Rufinus által említett *archidiaconatus sancti Andree in ecclesia Vesprimiensi*²⁾ nem más mint a *budai* főesperestség.

Ezek után hátra vannak még a *tarczai* vagy *tarczafői*, a *zombori*, a *sasvári* és a *sárközi*, valamint a *kevei* főesperestségek. A *tarczai* vagy *tarczafői*, melyet egy 1367. évi okirat említ, nem más mint a *sárosi* főesperestség, mely *sárosi* vagy *somosi* néven a tizedjegyzékekben igen is szerepel, míg a *zombori* archidiaconatus, melyet egy 1321 körül kelt, valamint egy 1324., 1325., 1326., 1330. és egy 1378. évi okirat Sombon, Sumbun, Sumhun, Zumbur néven említene³⁾ nem más mint a régi Szerencsmegyének megfelelő egyházi kerület. A régi Szerencsmegye utóbb Zemplénnel egyesült, s így a zombori főesperestség nem más mint az *alsó-zempléni* főesperestség. Egyik esetben sincs tehát a dolog lényegére nézve a pápai tizedjegyzékekben hénáz.

A *kevei* főesperestséget mindössze három okmány említi, 1288-ban, 1429-ben és 1430-ban. Az első szerint Pál archidiaconus de *Kewe*; a második és a harmadik szerint Ladislaus Archidiaconus Thorontaliensis et de *Kewe*. E főesperestség felkutatásában nyilván jó és helyes vezérelvül szolgálhat az a körülmény, hogy főesperestsegeinknek létező vagy létezett *vármegyék* szolgáltak területi alapul. És valóban *Keve* vármegyének számos okíratos nyoma maradt a XV. század közel közepéig, 1439-ig, míg ellenben Torontálvármegyének 1326-ig semmi legkisebb nyoma, említése sem fordul elő. Még meglepőbbé válik a dolog, ha a régi Kevemegye területét kutatjuk s azt a tapasztalatot tesszük, hogy a mai Torontálmegyének legnagyobb része épp ezen *Kevemegye* területéhez tartozott. Kevemegyének határai tényleg a Dunánál kezdődtek, melynek közelében Kubin, a régi Keve fekszik, s melynek várától a megye régi elnevezését kapta volt. Okíratos adatokból kétségtelen, hogy Itebő (a mai Itebe), Udvarnok (a mai Ittvarnok), Pordan (a mai Párdány), Szentgyörgy, Kanak a régi *Kevemegye*hez tartoztak. Baka (a mai Bóka) felében Temes, felében *Keve* vármegyéhez tartozott, tehát a két vármegye itt érintkezett egymással, s így ez adatokból kétségtelen, hogy Kevemegye éjszaki határai a Begáig, sőt azon túl is huzódtak. Hogy melyek voltak keleti határai, arra nézve jó tájékoztatásul szolgálhat az a körülmény, hogy Tárnok szintén a régi Kevemegye határain belül feküdt. Ez a Tárnok ma ugyan nem létezik, de egykori helyét jól meghatározhatjuk. Az a mai Itebe és Ivánda között feküdt. Az attól délre fekvő Bóka, mint említettük, Kevemegye határszélére esett. Keve, a mai Kubin a Ponyavica mellett magától érthetőleg a róla elnevezett megyében feküdt, s így Kevemegye keleti határa Torontálmegye mai keleti határán innen huzódott s csakis délen terjedt Torontál keleti határain túl a mai Temesmegye területére, talán egészen a Karasig. Nyugaton Kevemegye határát a Temes vagy a Tisza képezte, mi iránt biztosan nem nyilatkozhatni s így elég világos képét nyerjük annak, hogy Keve magában foglalta a mai Torontálnak legnagyobb részét. És minthogy a régi Csanádmegye a mai Torontálmegyének éjszaki részét vette igénybe az Arankáig, sőt azon túl is, úgy a régi

¹⁾ Említi Nagy Imre (*Anjouk. Okmlár* IV. 663), de az általa közölt okmány (u. o. IV, 292) állítását nem igazolja abban az értelemben, mintha *jánosdi főesperestség* csakugyan létezett volna.

²⁾ *Mon. Vaticana* I. I, 22.

³⁾ *Zichy-Okmlár* I, 209. 259. 268. 280.

torontáli terület csak igen kis kiterjedésű volt. Ennek oka aztán az, hogy a torontáli főispánok történelmünk első századaiban nem szerepelnek, maga Torontál nem is volt ősi megye s csak az Árpád- s Anjoukor között levő időtájban keletkezett. Ezt tudva, mi nehézség sem támadhat a *kevei* főesperestségre nézve. Ez egy s ugyanaz a torontálival. 1288-ban okmányilag a *kevei*, 1329-ben már a *torontáli* főesperestről szólnak okirataink. A pápai tizedjegyzékek semmit sem tudnak *kevei* főesperestekről, de *torontáliak*-ról. A tizedjegyzékek idején tehát a *kevei* elnevezés már átalakult *torontáli*-ra s habár maga Kevemegye neve él még a XV-ik század közepe tájáig, az egyházi administratio már csak kizárólag a *torontáli* nevet alkalmazta hivatalos terminusul. Idvarnok, Itebe, Bóka, melyekről láttuk, hogy a régi Keve tartozékai, mint torontáli főesperestési plebánia-helyek soroltatnak elő Berengari Jakab és Bonofatoi Rajmund számadási jegyzékeiben. Az eltűnt Tárnok, mely szintén kevemegyei hely volt, e jegyzékekben mint a temesi főesperestség plebániája szerepel, miből az a további tanulság vonható, hogy az egykori *Keve*-megye területe Torontál- és Temesmegyébe olvadt.

Mindenesetre nagyon feltűnő, hogy oly nagy kiterjedésű megye, amilyen a régi *Kevemegye* volt, nevét az eredetileg oly apró Torontálmegyével szemben elvesztette. Ennek okát talán abban kereshetjük, hogy Keve vára elpusztulván, vele a megye neve is mindinkább elhalványodott *Torontál* névével szemben. De hogy ez csak lassan történt, mutatja az a körülmény, hogy még a XV-ik században is túlsúlyban van, mindig *kevei* vagy kovini főispánokról van szó, míg ellenben az egyházi administratio hivatalos gyakorlatában *Keve* neve egyszerre szűnik meg s helyette állandóan a *Torontál* név alkalmaztatik két XV-ik századi eset kivételével, midőn *kevei* és *torontáli* archidiaconusok említvők. Azt hiszszük, hogy az egyházi és a politikai usus ezen eltérésének nagyon is meg volt az oka. Ha ugyanis a *torontáli* főesperestségnek déli területét tekintjük, azt látjuk, hogy a Béga-Temes közben 2—3 plebániái helynél több nincsen, a Temes és a Duna közt levő területen pedig egy sincs. Nincs pedig azért, mert épp e területen az ó-hitű szerbek helyezkedtek volt el, még pedig akkora számban, hogy N.-Lajos 1366-ban is szigorú rendszabályokat állapított meg e lakosság papsága ellen.*) Ez okból tehát nagyon felfogható, hogy az egyházi administratio terén a hivatalos nomenclatura nem ezen egyházilag meddő terület nevéből, hanem azon megye nevéből alakíttatott, melynek községei tizedfizető plebániákat képeztek. A Keve- és Csanádmegyék közé szorult régi Torontálmegye valóban több plebániával dicsekedhetett a XIV. században a jó formán meddő Kevemegyével szemben s így érthető, hogy az egyházi nyelvhasználatban a *torontáli* főesperestség neve diadalt aratott a történetileg régibb keltű *kevei* főesperestség felett.

Különben bármiként történt legyen is a névcseré, annyi bizonyos, hogy a pápai tizedjegyzékekben a *kevei* főesperestségnek fel nem említése nem képez hézagot.

Hézagot az említettek közül csakis a *sasvári* és a *sárközi* képez. Amazt két 1233-iki és egy 1272-iki okirat említi. Minthogy a tizedjegyzékek mélyen hallgatnak róla, azért térképünkön az esztergomi egyházmegyének azon egész része, mely a pozsonyi főesperestség területével szomszédos, *nyitrai* főesperestési néven

*) Fejér: *Cod. Dipl.* IX. III, 543. Katona: *Hist. Crit.* X, 381.

szerepel. Nemcsak az a körülmény, hogy a *sasvári* főesperestség a XIII-ik században okmányilag említettik, hanem az a másik körülmény is, hogy manap is létezik ilyen egyházi kerület, nagyon hihetővé teszi, hogy a XIV-ik században is e főesperestség fennállott s hogy így a pápai tizedjegyzékekben valóságos hiány, hézag mutatkozik.¹⁾ Csakhogy ennek mutatkozása sem éppen érthetetlen. Amint hiányzik Pozsonymegye mai hegyentúli járásának ismertetése a pápai collectorok számadási irataiban, épp úgy hiányzanak Nyitrai megye mai sasvári kerületének plebániái is. Azt hisszük, hogy e hézagok nem annyira eredeti hiányokra, összeírási tökéletlenségre viendők vissza, mintsem inkább arra, hogy a sasvári archidiaconatus plebániáit tartalmazó szakasz a collectorok irataiból elveszett vagy kallódik valahol.

Végre a *sárvári* főesperestséget egy 1359 évi okirat említi s így fennállottsága kétségbevonhatatlan. Alig lehet ugyanis felvenni, hogy ez a főesperestség a nagy tizedjegyzék kelte után keletkezett volna s habár a XIV-ik század közepéig okmányaink sem említik, úgy mégis nem akarjuk állítani, hogy az a XIV-ik század első felében, sőt már a XIII-ik században is ne létezett legyen, bár okát adni, hogy miért maradt ki a dézsmairatokból, nem tudjuk.

Összevonva tehát a mondottakat, eredménykép azt állíthatjuk, hogy a pápai tizedjegyzékek a XIV. században létezett főesperestsegeket, néhányak kivételével, mind felemlítik, elhallgatják t. i. a győregyházmegyeieket a *pápai*-nak kivételével, melyet emlitenek; továbbá a kalocsai egyházmegyéből a *sárvári* s az esztergomi egyházmegyéből a sasvárit. Elhallgatnak-e az esztergomi egyházmegyéből egy másikat is? azt biztosan nem állíthatjuk, bár valószínűnek tartjuk. Midőn ugyanis a tizedjegyzékek némely plebániáról azt állítják, hogy az in *Maiori Posonio* feküdt, vajjon nem azt akarják-e velünk megértetni, hogy voltak plebániák, melyek in *Minori Posonio* feküdtek? Egy 1332. évi okmányban tényleg említve van a *maior et minor comitatus Posoniensis*.²⁾ Még a jelen században is földirati könyveink a Csallóközt *Kis-Pozsony* megyének nevezték, ellentétül a Csallóközön kívül levő *Nagy-Pozsony* megyével s így ennek értelmében nem éppen valószínűtlen, hogy a Csallóköz, melynek plebaniajegyzéke, fájdalom, a dézsmajegyzékekben fenn nem maradt, *külön főesperestség*, a *kis-pozsonyi archidiaconatus* képezte, úgy amint másutt is egyes politikai kerületek, reszszük Biharban a kalotai és köleséri, egyes hasonevű főesperestsegeket alkottak.

Sokkal hiányosabbak a pápai tizedjegyzékek az *alesperestsegekre* nézve. Összesen nem több mint 37 van ezekből megnevezve, melyekből 12 t. i. az albai, a besztercei, a csiki, a dobokai, az erdőháti, a marosi, az ozdi, a régeni, a sebesi, a selyki, a springi és sz.-györgyi az *erdélyi*; 10, t. i. az arlói, a battányi, a beregi, a bodrogi, a forrói, a feldebrői (kerecsendi), a kassai, a sárosi, a várdai s a vásárhelyi az *egri*; 8, t. i. az apponyi, a barsi, az egyegi, az endrefalvai, a jánosi, a kosztoláni, a pozsonyi és szomorfalvai az *esztergomi*; 3, t. i. a szentmáriaaljai, a sz.-gáli és a német-bólyi a *pécsi*; 3, t. i. a Temesen innen való, a Temes-közép és a Temes-berzavai a *csanádi* s végre 1, t. i. a zsolnai, a *nyitrai* egyházmegyére jut, míg a többi egyházmegyére nézve tájékozódás

¹⁾ Erről utólag egy 1346. évi okirat meggyőz, mely Petrum archidiaconum sasváriensem in ecclesia nostra t. i. strigoniensi említi. Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 181.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 642.

nélkül maradunk. Különben még ezek legtöbbjének sem huzhatjuk ki határait, mert a tizedjegyzékek közlésében lényeges különbség van a fő- és az alesperest-ségekre nézve. A főesperestségek ugyanis úgy vannak — a Győr- és a Zágráb-egyházmegyeiek kivételével — felsorolva, hogy egyszersmind megnevezvük a hozzájuk tartozó plebániák, még pedig vagy úgy, hogy az egy főesperestség alá tartozó plebániák egy-egy oszlopos csoportba állítvák, vagy pedig úgy, hogy elegyes közlés mellett minden egyes parochia mellé oda van iktatva a főesperestség neve, melyhez az tartozik. Ellenben az alesperestségek csak az erdélyi és az egri egyházmegyékben vannak plebániákkal elősorolva, míg a többi egyházmegyékben egyszerűen csakis felemlítvük. Ez okozza, hogy térképeinken az alesperestségek hálózata nagyon fogyatékos s tekintve az okmányainkban előforduló vicearchidiaconatusok vajmi gyér adatait, alig is kecsegtethetjük magunkat, hogy középkori egyházi Atlasunk e tekintetben jövőre nézve teljesebbé váljék.

III. FEJEZET.

A tizedjegyzékek egyház-geografiai anyaga. A plebániákra vonatkozó adatok s azok értelmezése.

A tizedjegyzékeknek másik főfontossága abban fekszik, hogy az egyes *plebániákat* s illetőleg *káptalanokat* és *monostorokat* közlik. Összesen valami 3 ezer plebánia nevével találkozunk e jegyzékekben s így, ha sikerül ezeket értelmeznünk, akkor az egyházi térképeket, a középkori egyházi administráció Atlasát tényleg el is készíthetjük.

Az *értelmezést* illetőleg azonban be kell vallanunk, hogy annak egynél több nehézsége van, minélfogva mi a tizedlajstromokban foglalt helyneveknek egy jelentékeny, talán *egyharmad* részét valósággal nem is értelmezhetjük. És pedig vagy azért nem, mert azok oly helyek, melyek feljegyzésük ideje óta nyom nélkül eltűntek a föld színéről s bajunkra oly okmányaink nincsenek, melyekben idetartó s utbaigazító határjárások volnának. Így egyebek között elég hivatkoznunk a kalocsai érseki megyére. A jegyzékek mindössze vagy 110 plebániát, illetőleg monostort említenek ez egyházmegyéhez tartozókul, de mindezekből alig tudunk csak 40-et is térképileg fixirozni. De nincs is egyetlen oly papi megye, melynek *minden* plebániáját meghatározhatnók, s ebből folyólag természetes, hogy az ezen adatok alapján készített Atlas sem lehet teljes, tökéletes.

Csakhogy ezzel még korántsem mondtuk azt, hogy a tizedjegyzékek valamennyi ma már a földszinén nem létező helysége a térképkészítőre nézve értékesíthetlen anyag volna. Részint okmányok, részint dülő-nevek, részint ásatások s régészeti vizsgálatok s részint a vidéki lakosság nyelvén élő szóbeli emlékek alapján sok eltűnt helységnek egykori fekvéshelyét igen is ki tudjuk jelölni, névszerint 1-et az egri, 3-mat az erdélyi, 14-et a váradi, 30-at a veszprémi, 36-ot a csanádi, 48-at a pécsi egyházmegyében, összesen tehát valami 132-et.

De sok hely azért sem értelmezhető, mert azok a leirók, kik a hazai altized-

szedők ¹⁾ által helyesen feljegyzett neveket le-leírták, nyelvünket nem értve, hibásan írták le azokat s mondhatni a felismerhetetlenségig eltorzították, ²⁾ a mivel azonban ismét nem azt mondjuk, mintha minden eltorzított helynév megmagyarázhatatlan lenne. Nevezetesen három körülmény járul jelentékenyen ahhoz, hogy a roszul írott helynevek mégis biztosan értelmezhetők. Az első az, hogy némely úgynevezett *minuták* helyesen közlik a nagy jegyzékekben a leírók által eltorzított helyeket. Ezek a *minuták* kisebb jegyzőkönyvek, a munkaközben Magyarországon elhat

¹⁾ Ez altizedszedők a *főesperestek* voltak, kik amúgy is hívásuknál fogva főesperestseik évenként történendő meglátogatására kötelezve voltak. Vizitálták a plebániákat s szedtek a maguk részére cathedralicumot. Az ilyen alkalomkor begyűlt pápai tizedet a róla készített jegyzékkel együtt beszolgáltatták aztán a pápai főcollectornak, ki nekik a kézhez vett összeget nyugtázta. Egy ilyen nyugtát közlünk itt az erdélyi káptalan levéltárából, melyet ngs *Beke* Antal kanonok úr volt szíves lemásolni s rendelkezésünkre bocsátani. Hangzik következőleg: Nos Jacobus Berengarii, operarius monasterii Crassensis, Sedis apostolice nuncius et collector in Regno Hungarie. Confitemur et recognoscimus habuisse et recepisse a venerabili viro dno Thoma, Custode, in Ecclesia Transsylvania subcollectore nostro in diocesi Transsylvania, solvente pro se, et magistro Johanne et Benedicto archidiaconis in dicta ecclesia et subcollectoribus nostris in dicta diocesi videlicet octaginta sex marchas cum dimidia, et quatuor pondera, in argento, in massa librando in pondere, cum statera ad valorem centum octo marcarum ad numerum budensem computando, et viginti duorum grossorum. Item ex alia parte sexdecim marcas et fertonem unum grossorum, computando ad dictum numerum budensem. Item ex alia parte tres florenos et quatuor denarios aureos tartarorum, ad valorem unius marche et fertonis grossorum, et duorum grossorum, computando ad dictum numerum Budensem, ratione assignationis collectae primi anni, et pro parte secundi, decime sexennalis per dominum Clementem papam quintum impositae et fructuum beneficiorum triennialium vacantium in dicto regno Hungarie. Pro qua quidem pecuniarum assignatione duntaxat per supra notatos subcollectores nostros nobis facta, eos reddimus expeditos. In quorum testimonium sigillum nostrum duximus praesentibus apponendum. Datum in Vysegrad die prima mensis marci, anno nativitatis christi M^o CCC^o XXXIII°. (Eredeti hátyaokirat, hossza 28, szélessége 8 cm., rongált pecséttel.)

²⁾ A tizedjegyzékek helynevei vagy *betűcsere*, vagy *betű- és szótagelhagyás*, vagy *betű- és szótag-szaporítás*, vagy teljes *felforgatás* útján romlottak meg. Így *betűcsere* útján gyakrabban áll *K* betű *B* helyett, p. o. *Kesenev* = *Besenev* = *Besenyő*; *B* betű *K* helyett, p. o. *Borch* = *Korch* = *Kércs*, hol tehát *o* áll *e* helyett is; *T* betű *C* vagy *Ch* helyett, p. o. *Teruey* = *Cheruey* = *Csernely*; *C* betű *T* helyett, p. o. *Cornold* = *Tornold* = *Tornocha* = *Tarnóc*, — *Cherepes* = *Therebes* = *Tőke-Terebes*, — *Chos* = *Thos* = *Tussa*, — *Coronha* = *Toronha* = *Toronya*, — *Cuelchet* = *Tuelchet* = *Töltszék*; *G* betű *D* helyett, p. o. *Gunchoc* = *Dunhoc* = *Dömsöd*, hol tehát a *c* áll *d* helyett is; *G* betű *T* helyett, p. o. *Galha* = *Talha* = *Tálya*; *G* betű *J* helyett, p. o. *Gak* = *Jak* = *Jákfalva*; *A* betű *O* helyett, p. o. *Arassa* = *Oroszi*; *J* betű *Gy* helyett, p. o. *Jungis* = *Gyöngyös*, *Jurk* = *Györk*; *R* betű *V* helyett, p. o. *Reth* = *Vécs*; *F* betű *Z* helyett, p. o. *Foydes*, *Faydes* = *Zoydes* = *Zöldes*; *B* betű *R* helyett, p. o. *Baska* = *Raska* = *Ráska*, — *Bamachachaza* = *Ramachachaza* = *Ramacsabáza*, — *Bakaz* = *Rakaz* = *Rakas*, — *Bank* = *Ránk*; *B* betű *P* helyett, p. o. *Bazdich* = *Pazdics*, — *Boatroch* = *Patroha*, — *Breche* = *Perecse*; *v* illetőleg *u* betű *m* helyett, p. o. *Deuecher* = *Demecser*; *ch* betű *t* helyett, p. o. *Kesneche* = *Kesznyélem*, — *Dech* = *Detk* stb. *Betű- vagy szótagelhagyás* útján áll *Mezlow* = *Mozlo* = *Domoszló*, — *Pacha* = *Apáca*; *Lap-tyan* = *Alattyán*, *Crachan* = *Karácsond*, *Alaz*, *Alast* = *Halász*, *Reichke* = *Derecske*, *Regneu* = *Deregyő*, *Zunmepe* = *Asszonynépe*; *Alans* = *Száláncz*; *Mok* = *Ajak* stb. *Betű- vagy szótag-szaporítás* által keletkezett, p. o. *Echsawad* = *Chsabad* = *Csobád*; *Igwrc* = *Gyurka*; *Sopan* = *Pány*; *Apatroht* = *Patroha*; *Habraam* = *Ábrány*; *Hostoros* = *Ostoros*; *Hench* = *Encs*; *Chahan* = *Csány*; *Sahar* = *Sár*; *Cybran* = *Ibrány*; *Posoch* = *Pöcs*; *Urat* = *Rát* stb. Teljesen romlott leírás által keletkezett *Copdvis* = *Gajdos*; *Bolunken* = *Bodokő*; *Lokor* = *Bolyár*; *Suncia* = *Finta*; *Boher* = *Bölze*; *Lysa* = *Kalsa*; *Kirtis* = *Kinizs*; *Quinex*, *Quernex* = *Kemej*; *Monetus* = *Makrancz*; *Cohica*, *Cocia* = *Kökény*; *Cino* = *Kuro*; *Noc* = *Nováj*; *Vaci* = *Rás*, *Bezken* = *Rozgony*; *Bulihant* = *Vilmány*; *Nelelok*, *Lenebik* = *Levelek*; *Dorson* = *Daróc*; *Zedyn* = *Szederkény*; *Rabashaza* = *Dorogháza* stb.

Bonofatói¹ Rajmund számadásjegyzékei, melyekbe a maga által gyűjtött tizedeket s uti kiadásait bevezette. Nemcsak hogy a nagy lajstrom *hibáit*, de ezek *kihagyásait* s az elkopás, elmállás, szétfoslás által olvashatatlanokká lett tételeit is részben pótolhatjuk belőle.

Így nevezetesen az esztergomi s nyitrai egyházmegyékben *Pastek* (= Ipoly-Pásztó), *Hem*, *Miquala* (= Mikola), *Zilis* (= Zseliz), *Merlek* (= Mellek), *Malas* (= Málas), *Krus* (= Hrussova), *Fereti*, *Figes* (= Füge), *Besete* (= Berzète), *Varacsa* (= Baracza), *Kliner* (= Kelemér), *Zoca* (= Szuha), *Surek* (= Söreg), *Vasarati* (= Hosszurét), *Hisebek* (= Kis-Bodok?), *Resti*, *Albo* (= Fehérpatak), *Lips in Liptonia* (= Lipcse), *Brennitorie* helynevek, továbbá a de *Maiori Posonio*, a *vicerarchidiaconatus Posoniensis*, az *ecclesia Sti Gerardi de Buda* stb. stb. hiányzanak a regestrumban, s csakis a minutákból ismeretesek. Több ily hely fordul elő az egri egyházmegyében is, mi mind jeles módon hirdeti a minuták topografiai nagy jelentőségét.

Bizonyos, hogy a Rajmund-féle tizedtételek ezekből az eredeti jegyzőkönyvekből irattak át a nagy tizedlajstromba. Ha a tételeket összehasonlítjuk, szintén rajta kapjuk a másolót a torzításon s azért e minuták végtelenül becsesek, mert kulcsát képezik a nagy lajstromok egyes részei talányainak. Így megtudjuk, hogy az esztergomi egyházmegyéhez tartozó Annat *Amati*-nak, Bultuc *Gbulenti*-nek, Vana *Nana*-nak, Kmot *Kacti*-nak, Soledio *Selenio*-nak, Ymog *Rimog*-nak, Tebedes *Terbeled*-nek, Denout *Darouci*-nak, Votbo *Vorbo*-nak, Butens *Luceus*-nak, Vandor *Nandor*-nak, Votquet *Votiquerti*-nek, Vatfa *Nagyfa*-nak, Capola *Tarpola*-nak, Cenan *Terian*-nak, Locano *Bocano*-nak, Brato *Kraco*-nak, Gropona *Corpona*-nak, Chrelchzer *Trebekecz*-nek, Hono *Honti*-nak, Delna *Belus*-nak, Salanta *Gualanta*-nak, Puta *Bitsa*-nak, Puster *Prinsdorf*-nak, Duledi *Dubova*-nak, Bexim *Reychant*-nak, Stionihino *Trinsinio*-nak, Vaskan *Naswoti*-nak olvasandó s így ha nem is mindnyáját, de egy részét mégis sikerül kimagyaráznunk, czélunk számára megmentenünk.

A második körülmény, melynek az értelmező jó hasznát veszi, az, hogy némely egyházmegye helyei több egymásután következő szakaszban többször említetnek s minthogy előszámlálásuk sorrendje mindig ugyanaz, könnyen rájöhethünk a felismerhetetlenségig eltorzított helynév értelmére. Csakhogy fájdalom, ez a most érintett körülmény nem található fel a tizedjegyzékekben *minden* egyházmegyére nézve. Így az esztergomi, nyitrai, váci helynevek csak egyszer, a veszprémi és csanádi háromszor, az erdélyi négyszer, a váradi, pécsi ötször hatszor is említik ugyanazon neveket. Ezen ismétlések után megtudjuk aztán egész biztosan, hogy például Kechech és Chekud = *Kecsed*; Ziner, Ezmer, Ozmer, Dozmer, Dezmer = *Dezmér*; Galamb és Salonib = *Galambfalva*; Taluod, Tegwid, Tolnoyd = *Tolvadia*; Scilagh, Solagh, Solak, Zölek = *Sólyag*; Sasug, Zad, Sulsugh, Sagun = *Sásd* és így tovább.

A harmadik körülmény, mely az értelmezést lehetségessé teszi, az, hogy a jegyzékek, ha nem is mindenütt, úgy mégis helyütt bizonyos, félreismerhetetlen *rendszer*t árulnak el a plebániák sorozatában. Ez azért felette előnyös, mert sok hely megmagyarázhatásának az egyedüli módja. Az esperes, aki a pápai collector számára a plebániák tizedét összeszedte, bizonyos sorrendet követett a plebániák felszámlálásá-

ban*) s ez által utat módot nyújt oly helynevek biztos megfejtésére, melyek különben vagy kétségesen fejthetők meg avagy egyáltalán megfejtethet'lenek lennének. A sorrend biztosan tájékoztat a vidékre s ha ezt tudjuk, legott megtudhatjuk azt is, hogy mire magyarázzuk a rejtélyes helynevet.

Néhány példából azt világosabban fogjuk megérthetni. Így előjő a jegyzékekben az *Armati* helynév. Ez lehet *Farnad* is *Gyarmat* is, mert mindkettő ott van Esztergommegyében. De ha a sorrendet tekintjük, melylyel a tizedjegyzékek e szakasza a plebániákat felsorolja, meggyőződünk arról, hogy ez az *Armati* nem *Farnad*, hanem *Gyarmat* vagyis *Kőhid-Gyarmat*. Így tudjuk meg, hogy *Chegi* nem Csenke, hanem *Kéty*. S így tapasztaljuk ezt más vidékekre nézve is. Példaképen felhozzuk a trencsényi főesperestség alá tartozó plebániákat. Előbb (199. lap) előszámlálvák a Vág balparti helyek, aztán a jobb oldalon levők következnek, (200. l.) A soros geográfiai rend csakis két helyen van megszakítva, amennyiben t. i. Vágbesztercze és Hricso a jobb oldalon levő helyekkel vannak összeegyítve. De Bellust és Predmért sem sorolja elő a jegyzék soros rendben, hanem a legvégén, mert e két plebánia nem abszolválta a subcollector meghallgatása előtt.

Ezt tudva, egész határozottsággal nyilatkozhatunk itt is némely helyekre nézve, melyek különben szintén bizonytalanok maradnának. A jegyzékben előjő ugyanis egyebek között a *Bir* helynév. Kétségtelen, hogy *Birócz*-nak felel meg, de minthogy két *Birócz* van, bizony nem tudnók, hogy alatta Kis-Biróczot értsük-e a Vág jobbpartján avagy Nagy-Biróczot a Vág balpartján? Minthogy azonban a jegyzék *Bir* helységet azon helyek között sorolja elő, melyek a Vág balpartján vannak, azért minden kétséget kizáró módon megtudjuk azt, hogy ezen *Bir* alatt a mai *Nagy-Biróczot* kell értenünk.

Egy másik tanulságos példa a *Sabula* helynév. Azon a tájon, melyen ezt keresnünk kell, két elfogadható ily nevű helyünk van, t. i. *Kis-* és *Nagy-Zablaty* Trencséntől északnyugatra a Vág jobb oldalán és *Szoblaho* Trencséntől délkeletre a Vág balvidékén. Az a körülmény, hogy a két *Zablaty* folyómenti helyek, inkább arra bírja, hogy a kérdéses *Sabulát* Kis- vagy *Nagy-Zablaty*-ra magyarázzuk és nem a folyótól kissé alább eső *Szoblaho*-ra; ám a jegyzék által követett sorrend kétségtelenné teszi, hogy *Sabula* alatt csakis *Szoblahot* érthetjük.

Így tudjuk továbbá meghatározni azt, hogy a különben érthetetlen *Hochak* alatt nem érthető más mint *Zubak*; *Nesna* alatt nem más mint *Nemsova*; *Lauist* alatt nem más mint *Lednicz* és így tovább.

De mondtuk, hogy sok helyen az értelmezésre oly üdvös eme rendszeresség

---

*) Ez is világosan bizonyítja azt, hogy a főesperest, vagy megbizottja az esperest és nem a pápai főcollector szedte össze a tizedösszeget. Bizonyos sorrendben látogatta meg a kerület plebániáit az évenkénti vizitatio alkalmával. A hol pedig a sorrendet fel nem találjuk a tizedjegyzékekben, az ott onnan van, mivel a főcollector, kinek a főesperest a gyűjtött pénzt s a fizetők névjegyzékét beküldötte, a maga által Rómába küldött nagy jegyzéknek összeállításában nem tartotta magát valamelyes okból szorosan a részletjegyzékekhez. De a rendetlenség még abból is származhatott, hogy sokszor az altizedszedő főesperest betegség által vagy egyébként akadályozva, maga személyesen nem járta be kerületét, hanem megbízta az egyes kerületi alesperesteket a pénz összegyűjtésével, miről a tizedjegyzékek többszörösen tanuskodnak. A főcollector a kezébe került sokféle jegyzéket könnyen zavarhatta össze.

teljesen hiányzik. A plebániás községek össze-vissza említvék s ezzel be kell vallanunk — ki is esik kezeinkből a nevek tömkelegében elvezető Ariadne-fonal, úgy hogy értelmezésünk inkább csak találgatás, pusztá vélekedés. Legfelebb még csak az segíthet itt, hogy az egészen elűtő helynevek papjainak s az ezek által fizetett tizedösszegnek, nemkülönben a plebánia-egyházak védszentjeinek azonosságából következtethetünk ez elűtő nevű plebániák azonosságára is. De ez az eljárás nyilván nagyon bizonytalan eredményű, sőt könnyen tévutra is vezethet, bár másrészt nem tagadható, hogy egyes esetekben mégis jól beválik.

Ez okból t. i. hogy a tizedjegyzékekben fennmaradt plebániákat mind nem értelmezhetjük, természetesen nem is mondhatjuk, hogy mi a pápai tizedjegyzékek alapján a középkori egyházi Magyarország *teljes térképi előállítását* létesíthetnők. De sőt még többet is mondunk. Azt t. i., hogy az Atlas még egyéb szempontokból sem nevezhető *teljesnek*. És pedig 1. azért nem, mert a tizedjegyzékek egy része végleg vagy csak ideiglenesen elveszett; és 2. azért sem, mivel a ránk maradt tizedjegyzékek tartalma magában véve is fogyatékos, még pedig vagy úgy, hogy némely abba eredetileg bevezetett plebániák a jegyzékek rongáltsága miatt *olvaszhatatlanokká* lettek s így örökre elveszettekül tekintendők, vagy pedig úgy, hogy számos plebánia azokba eredetileg be sem volt vezetve.

IV. FEJEZET.

A tizedjegyzékek egyház-geografiai anyagának fogyatéksága.

A tizedjegyzékek adatainak egyes részeit végleges elvesztése vagy ideiglenes kallódása miatt előállott fogyatékságát az a körülmény hirdeti, hogy egyes egyházmegyék egyházi helyei vagy egyáltalán hiányzanak, vagy csak nagyon gyéren szerepelnek bennök. Így a *győri* egyházmegye számadáskönyvei a tizedjegyzékek csoportjában nem találhatók fel. Kétségtelennek kell tekintenünk, hogy eredetileg ezen egyházmegyére nézve is készültek számadási könyvek. A ránk maradt tizedjegyzékek egynémely helyéből világosan kitűnik, hogy a győri dioecesisben is a pápai collecták gyűjtve lettek, de jegyzéküket nem ismerjük. Meglehet, hogy csak lappanganak valahol a vatikáni levéltárban s ez esetre még mindig lehet reményünk, hogy az Atlason észlelhető nagy hiányt utóbb majd pótolhatni fogjuk. Addig is az Atlason mást ki nem jelölhetünk mint Győrt mint püspöki székhelyet, azonkívül a sz.-mártoni monostort, Pápát mint főesperességi helyet s Sz.-Gothardot mint apátsági helyet. Zágráb, Szerém, Vác egyházmegyék azonkép csak szerényen szerepelnek helyi adatok dolgában a tizedjegyzékekben. Ami pedig a tizedjegyzékek adatainak az írás rongáltsága s elkopottsága miatt való fogyatékságát illeti, az épp a nagy tizedlajstromban tapasztalható leginkább. Így 39-ik levelének felerésze, mely a váradi egyházmegyére vonatkozik, elmállás következtében töredékes, de az erdélyi, csanádi, zágrábi, pécsi, boszniai egyházmegyékre vonatkozó részleteiben

is a levelek rongáltsága miatt sok adat örökre tönkre ment, úgy hogy csaknem egész hasábok tartalma immár olvashatatlan.

Más kérdés az, hogy vajjon már eredetileg is hézagosak voltak-e e jegyzékek? Róbert Károly királyról tudjuk, hogy ő 1338-ban a hazai főpapokhoz intézett rendeletében vagy felhívásában a pápai tizedek beszédését és az azokra vonatkozó kimutatások elkészítését erélyesen sürgette.¹⁾ Sürgette pedig azért, mivel a befizetett tizednek ő maga is jó hasznát vette. Ugyanis XXII. János pápa 1332-ben kelt levelével ezen tizednek harmadrészét a magyar királynak ajánlotta fel a haza védelmére.²⁾ Nagyon érdekében feküldhetett tehát a királynak, hogy a tized el ne maradjon s fel kell tennünk, hogy ő a bekívánt kimutatások alapján a pápai collectorok pénzkezelését éber figyelemmel ellenőriztette kincstára által.

És mégis nem szenved ennek daczára kétséget, hogy az eredeti lajstromok tényleg többé-kevésbbé hézagosak voltak. A főlajstrom összeállításába könnyen csuszhatott hiba hanyagságból is, elnézésből is. Egyes plebániák vagy monostoros helyek vagy kimaradtak az általános rovatból, mivel munkaközben az egyes subcollectorok, a tizedet beküldő főesperestek részleg-rovatainak halmazában zavar és rendetlenség támadhatott.³⁾ Csak is erre gondolhatunk ott, hol a tizedrovatok papiranyagán nincs a külső defectus nyoma. Egyes rovatok, melyek a mai napig sértetlenek, nélkülöznek egyes, okiratilag bebizonyítható helyneveket. Ezek hiánya tehát nem vezethető vissza a szövegnek rongáltságára. De kimaradhattak egyes plebániák a miatt is, mivel lelkészei egy-egy időre hátrálékban maradtak a befizetéssel s így a főjegyzékből, mely tulajdonkép igazoló, elszámoló kimutatás volt a főcollector részéről az apostoli kincstárral szemben. De tudjuk azonkívül azt is, hogy e tizedet csak azok fizették, kiknek jövedelme 2 márkánál azaz 8 aranynál többre ment s így az ezen jövedelmen alúl maradó egyházi javadalmak feljegyzetlenül maradtak.

Ha összehasonlítjuk XIV. századi okmánytárainkat a tizedjegyzékek helyneveivel, legott észreveszszük, hogy ezekben az okmányokban olyan egyházak és monostorok említvők, melyek a tizedjegyzékekben nincsenek megnevezve. Mi e helye-

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 319.

²⁾ Theiner: *Vet. mon. hist. Hung.* I, 555.

³⁾ Hogy tényleg támadtak, arról könnyen meggyőzőnek maguk a jegyzékek. Csak egynémelyikére mutatunk. Így látjuk, hogy a *váczi* egyházmegye czíme alatt van az archidiaconatus de *Kynex* azaz a *kemeji* és az archidiaconatus de *Sablag*, azaz a *szabolcsi* főesperestség néhány plebániája felsorolva, mintha ezek is a *váczi* diocesishez tartoztak volna, holott az *egri* egyházmegye jegyzékeiből eléggé megtudhatjuk, hogy e plebániák *nem a vaczi megyéhez tartoztak*. Így látjuk továbbá, hogy az *egri* egyházmegyében a *felborsodi* plebánia-rovat alatt *alborsodi* plebániák is szerepelnek. Az *ugocsi* plebános előző a beregi és a máramarosi főesperestségben. — *Isola*, mely a sárosi plebániához tartozott, előjön az abaújiak között. — *Szöllőske* előjön a felborsodi és az egervölgyi plebániák között. — *Novaj* előjön az alsóborsodi és az egervölgyi plebániák rovatában. — *Fedémes* előjön a patai és a hevesi főesperestségben. — A két borsodi alesperesti kerület plebániái egy helyt (338. l.) a *hevesi* főesperestség plebániái folytatásában következnek. — A máramarosi plebániák két helyt (355—56. és 371. II.) czím nélkül az *abatji* plebániák sorozatában vannak összeszámlálva stb. De helyütt nemcsak hogy maguk a főesperestségek vannak hibásan megnevezve, de még ilyen elnevezések is fordulnak elő: *dyocesis Vntensis* (220. l.), *dyocesis de Solio* (226. l.) honti és zólyomi *főesperestségek* helyett. De mindezekhez az adatokhoz még sok egyebet is csatolhatnánk.

ket, a mennyiben tehetők, egybegyűjtöttük és a jelen műhöz függelékképen hozzácsatoltuk s ha e jegyzék nem is nevezhető teljesnek, úgy mégis elég alkalmas a tizedjegyzékek tényleges hiányainak feltüntetésére.

E jegyzékre utalva olvasóinkat, meg kell mégis jegyeznünk, hogy túlzott következtetésekre ne ragadtassuk magunkat, mert nem minden elhallgatott hely jelzi a tizedjegyzékek plebánia- s illetőleg monostor-anyagának hiányát. Ezt csak akkor mondhatnók, ha ki is mutathatnók, hogy ezek, amennyiben határozottan kolostoroknak nem neveztetnek, mind *önálló lelkészségek*, *plebániák* voltak. Csakhogy éppen ezt nem mondhatjuk. Nem minden okmányilag említett *ecclesia* avagy *capella* jelent *önálló hitközséget*, s nem minden lelkészség volt olyan egyházi javadalom, melynek jövedelme a *két márkán* fölül emelkedett, s azért talán a tizedjegyzékek hiányai a látszathoz mégis kisebbek.

És pedig annál inkább, mivel egynémely a régebbi korra okmányilag kimutatható plebánia vagy monostor a XIII. század második s a XIV. század első felében tényleg már nem létezett. Az 1241. évi tatárjárás számos helységet, számos plebániát és monostort seprtet el a föld színéről. Virágzó plebániák s kolostorok elnéptelenedtek s fennállani megszűntek, úgy hogy róluk a tizedjegyzékekben nem is lehet szó. Teszszük, a *zámí* és *ohati* apátságok, melyek 1219 körül Szabolcs-megyében vagyis Szabolcs megyének azon részében állottak, mely ma Hajdú-megyének nevezetik, hol a Zám és Ohat nevű puszták ma is fennvannak, a tizedjegyzékekben nem szerepelnek, mert ezen apátságokat a tatárvész elpusztította s úgy látszik többé helyre sem állottak.*) És hasonló mondhatnánk más helyekről is, mi igazolná amaz imént mondott állításunkat, hogy a tizedjegyzékek hiányai a látszathoz talán mégis kisebbek.

V. FEJEZET.

A tizedjegyzékek anyagából alkotható egyház-geografiai átnézet

Elttekintve most már a tizedjegyzékek adathiányaitól, lássuk, hogy azok segélyével milyen egyház-geografiai képet alkothatunk magunknak.

A tizedjegyzékek kimutatása szerint hazánk a középkorban s utóbb is az egri s zággrábi érsekségnek felállításáig két nagy provinciára oszlott: az *esztergomira* és a *kalocsaira*. Az első éjszaki és éjszaknyugoti és részben délnyugoti Magyarországot foglalta magában Pozsony, Nyitra, Trencsén, Turócz, Árva, Liptó, Szepes, Sáros, Zemplin, Ung, Bereg, Máramaros, Szabolcs, Borsod, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, részben Pest-Pilis-Solt-Kiskun, továbbá Vác, Abaúj, Torna, Gömör, Zólyom, Hont, Bars, Esztergom, Komárom, Győr Moson, Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Somogy, Baranya, Tolna, Verőcze, Pozsega, s részben Szerém megyékkel valamint a brodi, gradiskai s részben a pétervárad határezredek területeivel. Ellenben a

*) Balássy: *A zámí és ohati apátságok*. Akad. értekezés 1880. kiad.

kalocsai provincia hazánk többi részeire, névszerint az összes erdélyi megyékre, továbbá Szilágy, Szatmár, Ugocsa, Bihar, Arad, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Csanád, Csongrád, részben Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Bács-Bodrog, részben Szerém, Belovár, Körös, Varasd, Zágráb megyékre, az ogulin-sluinji, báni, részben a pétervárad katonai kerületekre s Bosznia még Szerbia némely területére terjeszkedett ki. Szóval a két egyházi tartomány Magyarországot két jóformán egyenlő részre szakasztotta s így hazánk egyház-geografiai physiognomiája a XIV-ik században jelentékenyen elütő volt a maitól, midőn az négy egyházi provinciára: az *esztergomira*, a *kalocsaira*, az *egrire* és a *zágrábira* oszlik.

Az *esztergomi* tartomány magában foglalta az *esztergomi* érsekséget, a *nyitrai*, *egri*, *váczi*, *veszprémi*, *pécsi* és *győri* püspökségeket, ellenben a *kalocsai* tartomány a *kalocsai* érsekséget, az *erdélyi*, *várad*i, *csanádi*, *zágrábi*, *bosniai* és *kői* püspökségeket. Ma az *esztergomi* provinciához az *esztergomi* érsekség, a *nyitrai*, *besztercebányai*, *váczi*, *fejérvári*, *pécsi*, *veszprémi*, *szombathelyi* és *győri*; a *kalocsai* provinciához a *kalocsai* érsekség, a *csanádi*, az *erdélyi* és *várad*i püspökségek; az *egri* provinciához az *egri* érsekség, a *rozsnyói*, *szepesi*, *kassai* és *szatmári* püspökségek; végre a *zágrábi* provinciához a *zágrábi* érsekség, a *szerémi* és a *zengg-modrusi* püspökségek tartoznak.

A régi *győri* és *zágrábi* püspökségek iránt a pápai tizedjegyzékek, miként már említettük, nem adnak kellő felvilágosítást. Amabból a jegyzékek mindössze is csak néhány helyt említenek. A *zágrábi* egyházmegyéből is mindössze a főhelyeket, jobbra a főesperestési helyeket: *Varasd*ot, *Kálnik*ot, *Császmát*, *Gorát*, *Guercsét*, *Dubicát*, *Vaskát*, *Gveščát*, *Dubravát*, *Ivanicsot* jelölhetjük meg és minthogy az egyes plebániákat nélkülözzük, azért mindezen főesperestések határait sem huzhatjuk ki a térképen. De minthogy másrészt a szomszéd megyék határait jól követhetjük, azért a *győri* és a *zágrábi* megyék kiterjedésére nézve is teljesen tájékozódhatunk, és pedig a *zágrábira* nézve annál inkább, mivel a *zágrábi* káptalan XIV. századi statutumai minket az egyes plebániákkal is megismertetnek. A régi *győri* diócesis a mosonyi Dunaágtól kezdve a Rába sőt Marczal folyókon túl terjedt Zalamegye határáig vagyis a mai *szombathelyi* diócesis északi nagyobb felét, Vasvármegye területét is magában foglalta. Az egész Marczal-Rábaköz, maga Pápa is még hozzátartozott. Ellenben *Zágrábmegye* a mai érseki megyénél jóval összeszorultabb volt. Míg az ma a Mura-Dráva-Unna-Száva-közt foglalja magában a Vukáig, addig a régi *Zágráb egyházmegye* az Unnától a Murántúl terjedt ugyan, de kelet felől az Ilovánál s a vaskai vidéknél errébb nem terjedt.

Annál jelentékenyebb volt azonban a *pécsi* egyházmegye. Ez az egyházmegye, mely manapság a Dráván túl csak a valpói esperestséget foglalja magában, hajdan a Dráva-Duna-Száva-közből mind azt magában foglalta, a mi ma a *djakovári* egyházmegyének legnagyobb s a *zágrábi* érseki megyének egy jelentékeny részét, a *gveščai* s a *sincei* főesperestéseket képezi, t. i. egész *Verőcze*- és *Pozsegamegyét*, továbbá *Szerémmegye* nyugoti felét és az egész *gradiskai* s *brodi* kerületeket, valamint a *pétervárad*i kerületnek nyugoti részét, a Dráván innen pedig a régi s a mai diócesis határai nagyon csekély eltéréssel ugyanazok *Tolna*- s *Baranyamegyékre* terjedve ki. A régi *pécsi* egyházmegye eszerint a XIV-ik században csaknem még egyszer akkora volt mint milyen a mai.

Hasonlóan a *veszprémi* is még egyszer akkora volt mint a mai. Hozzá tartozott Zala-, Somogy-, Veszprém-, Fejérmegye. Belőle hasított ki a *székesfehérvári* diócesis s nyugoti szögéből alakult a szombathelyi diócesis zala-egerszegi főesperestsége, valamint annak alsó-lendvai főesperestségének keleti része.

Ugyancsak a mainál mintegy felével nagyobb volt az *esztergomi* érsekség területe. Az nyugotról keletre a Morvától a Poprádig és a Hernádig terjedt ki, 15 vármegyét foglalván magában egészen vagy részben, vagyis azt az egész terület-complexumot, mely ma az esztergomi érsekség, a besztercebányai, a szepesi és a rozsnói püspökségek közt oszlik meg. Vele szemben a nyitrai püspökség aránylag kevesebbet veszített régi kiterjedéséből, a mai s a régi *nyitrai* püspökség közt az a különbség lévén, hogy hozzá a XIV-ik században Árva- s Turóczmegyék is tartoztak, melyek közül amaz ma a szepesi, emez pedig a besztercebányai diócesishez csatolják. Délkeleten a nyitrai diócesis a Ghimes-Zsitváig terjedt ki.

Az *egri* egyházmegye a XIV-ik században nagyságra az erdélyivel vetekedett. A Zagyvától az ország éjszaki s északkeleti határáig terjedt ki magában foglalva Heves, Borsod, Abauj, Sáros, Zemplin, Ung, Máramaros, Bereg, részben Ugocsa, Szabolcs, Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok megyéket. Ma e nagy területen az egri érsekséggel a szatmári és a kassai püspökségek osztozkodnak, úgy hogy az egri megyének a Hernád és a Tisza szabják nagyjában éjszaki s keleti irányban a határt.

A *váradi* püspökség a XIV. században a Fehér-Kőrösön nyugt le, viszont északkeleten a Berettyó felső szakaszánál végződtek határai, míg ma Szilágymegye is hozzá tartozik.

A legállandóbbnak maradt a *csanádi* egyházmegye, mely a mint régen úgy ma is a legtekintélyesebb egyházmegyei complexumok egyike, magába foglalva Torontál, Temes, Krassó-Szörény, Csanád, Aradmegyéket s Csongrádmegyének délnyugoti szögét. A XIV. században a pankotai főesperestség területe az egri egyházmegye hatósága alá tartozott, ma azonban a csanádegyházmegyei complexumba van olvasztva.

Sok stabilitást mutat a *kalocsai* érsekség területe is. Mint ma úgy régebben is a Tisza s Duna jelölik keleti s nyugoti határait. Éjszakon Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye délnyugoti része még becsik területébe, melynek zömét Bács-Bodrogmegye alkotja. A XIV-ik században a Szerémségben is volt hatósági köre, amennyiben a szerémi vagy kő püspökségnek éjszaki része, a szerémi főesperestség, a kalocsai metropolita jurisdictiója s vizitációja alá tartozott. Ez a rész ma már egészen a djakovári püspökségnek van alárendelve.

A *váczi* püspökség a XIV-ik században alig eltérő a maitól, magában foglalja Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun s Csongrád megyék nagy részeit, ellenben az *erdélyi* egyházmegye, mely a mint ma úgy hajdanában is valamennyi között területileg a legjelentékenyebb, éjszaki kiterjedésében az újabb időkben csorbát szenvedett. A XIV-ik században ugyanis a Tiszáig ért fel, úgy hogy Ugocsa, Szatmár, Szilágymegyek is még hozzá tartoztak, mely megyék azonban ma részint a szatmári, részint pedig a váradi diócesisekhez csatolják. A szebeni prépostság nagy területe a XIV-ik században az esztergomi érsekség joghatósága alá tartozott, ma a fogarasi főesperestséget képezi s az erdélyi vagyis gyulafehérvári egyházmegye tartozéka.

A mi pedig mindezen diócesisek egyházmegyei közigazgatását illeti, a tizedjegyzékek alapján, miként láttuk, ismerjük egy-kettőnek kivételével, az összes

főesperestési kerületeket, melyek a XIV. században jelentékenyen tértek el a maiaktól. A régi és a mai beosztást egymás mellé helyezve, a következő kimutatást nyerjük:

Egyház- megye	főesperestés		Egyház- megye	főesperestés	
	hajdan	ma		hajdan	ma
<i>Esztergom</i>	Bars	Bars.	<i>Kalcsa</i> ...	Sárvár	Székesegyházi.
	Sz.-György ...	Székesegyházi.		Bács	Bács.
	Hont	Hont.		Bodrog	
	Komárom ...	Komárom.		Szeged	
	Nógrád	Nógrád.		Szerém	
	Nyitra	Nyitra	<i>Várad</i> ...	Bihar	Székesegyházi.
	Pozsony	Pozsony.		Békés	Békés.
	(Sasvár)	Sasvár.		Kalota	Közép-Szolnok.
	(Kis-Pozsony ?)			Kolesér	Kraszna.
	Liptó			Homorog	
	Gömör			Szeghalom	
	Torna		<i>Csanád</i> ...	Csanád	Székesegyházi
	Zólyom				vagy Csanádi.
	Szebeni prépostság			Marosontúli ...	Marosontúli.
	Szepesi prépostság.			Krassó	Krassó.
<i>Nyitra</i> ...	Gradna	Gradna.		Orod	Orod vagy Arad.
	Nyitra	Székesegyházi.		Sebes	Karansebes.
	Trencsén	Trencsén		Torontál	Torontál.
		Zsolna.		Temes.	
<i>Vác</i> ...	Vác alias Szolnok	Székesegyházi.	<i>Erdély</i> ...	Fehérvári ...	Fehérvári (Alba).
	Pest	Pest.		Hunyad	Hunyad.
	Csongrád	Csongrád.		Kézdi	Kézdi és Orbai.
	Nógrád			Doboka	Kolos és Dobokai.
	Szigetfeő			Küküllő	Küküllői.
<i>Veszprém</i>	Veszprém	Székesegyházi.		Kolos	Marosi.
	Segösd	Segösd.		Szolnok	Belső-Szolnoki.
	Simig	Simig.		Torda	Torda-Aranyosi.
	Zala	Zala.		Telegd	Udvarhelyi.
	Székesfejérvár ...	Pápa.		Ozd	Gyergyói.
<i>Pécs</i> ...	Pécs	Székesegyházi.		Ugocsa	Erzsébetvárosi.
	Tolna	Tolna.		Szatmár	Felső-Csiki
	Regöly			Kraszna	Alsó-Csiki és Ká-
	Baranya				szoni.
	Eszék				Hegyi (Alba mon-
	Valkó				tanus).
	Marchia (Marót)				Barczai kerület és
	Pozsega.				Sepsi-Miklósvári
<i>Eger</i> ...	Heves	Heves.			főesp.
	Pata	Pata.			Szebeni kerület és
	Szabolcs	Szabolcs.			Fogarasi főespe-
	Kemej	Székesegyházi.			restség.
	Alsó-Borsod		<i>Zágráb</i> ...	Gora et Zagoria ...	Gora et Zagoria.
	Felső-Borsod			Varasd	Varasd.
	Alsó-Zemplin			Guerche	Guercese.
	Felső-Zemplin			Vaska	Vaska.
	Újvár			Guesse	Gvešča et Since.
	Sáros avagy Somos			Kemlek	Kemlek.
	Ung			Dubica	Dubica.
	Borsva			Császma	Császma.
	Ugocsa			Bexin	Bexin.
	Szatmár			Urboc	Urboc.
	Maramaros			Kamarča	Kamarča.
	Pankota			Zágráb	Székesegyházi.
					Turopolje.

Eltűntek e szerint a használatból a *Sz.-Györgyi, Gömöri, Zólyomi, Szigetfői, Kemeji, Alsó- s Felső-Borsodi, Újvári, Borsvai, Pankotai, Sárvári, Bodrogi, Szegedi, Köleséri, Homorogi, Szeghalmi, Bihari, Kalotai, Temesi, Regölyi, Baranyai, Valkói, Maróti, Pozsegai, Telegdi, Varasdi* archidiaconatusok hivatalos nevei, úgy hogy ezek ma épp oly puszta történeti egyház-geografiai fogalmak, mint a milyen történeti politico-geografiai fogalmak Csepel, Kemej, Nyír, Patak, Szerencs, Pata, Bakony, Segösd, Valkó, Keve, Horom, Somlyó stb. megyék nevei.

VI. FEJEZET.

A tizedjegyzékek anyagának statisztikai tanulsága.

Ha azt kutatjuk, hogy az egyházilag ilykép beosztott Magyarország a XIV-ik században hogyan volt benépesítve, arra a pápai tizedjegyzékek szintén jó feleletet adnak azáltal, hogy felszámolják az egyes plebániákat. Igaz, ma e plebániáknak egy jelentékeny részét nem tudjuk értelmezni, de az értelmezhető tömeg mégis akkora, hogy e fontos kérdésben is kielégítőleg tájékozódhatunk.

A tizedjegyzékek adatainak térképeléséből kitetszik ugyanis, hogy a legnépesebb egyházmegye a XIV-ik században a *váczi*. Ez egyházmegyének, melynek, miként említettük, mai kiterjedése jóformán egyenlő a XIV-ik századival, ma összesen 129 plebániája van. A tizedjegyzékekben mindössze csak 26 van említve.

A látszatnál kedvezőbb volt a *kalocsai* egyházmegyének hajdani népesedése. Térképünkön ugyan csak valami 25 hely jelenkezik, de a plebániák száma a XIV-ik században itt jóval nagyobb volt. A tizedjegyzékekben ugyanis mindössze 110 hely van megnevezve, melyekből 32 a ma már az érsekség határain kívül eső Szerémségre esik. A kalocsai érsekség plebániáinak száma ma 110 s így körülbelül ugyanazon területre — levonva t. i. a szerémmegyeieket — a XIV-ik században 78 plebánia esett, mi meglehetősen eléri a mai létszámot.

Az *esztergomi* egyházmegye plebániái térképeinken szintén nem nagyon sűrűn mutatkoznak. De hajdan a valóságban itt is több volt mintsem mennyit a tizedjegyzékek alapján kimutathatni. Először is a pozsonymegyei hegyentuli járás, valamint az egész Csallóköz plebániái nem találhatók e tizedjegyzékekben. Azt bizonyosan tudjuk, hogy e két vidék, de különösen a Csallóköz már az Árpád-korszakban sok plebániával dicsekedett. Ma azon az egész területen, mely a XIV-ik században Esztergomhoz tartozott, 852 plebánia található, t. i. az esztergomi egyházmegyében 478; a beszterczébányaiban 111; a szepesiben 164 és a rosznyóiban 99. A pápai tizedjegyzékekben mindössze csak valami 437 esztergom-egyházmegyei hely van említve, hol azonban meg kell jegyeznünk, hogy a turóczmegyei plebániák, melyek ma a beszterczébányai egyházhoz tartoznak, a XIV-ik században nem az esztergomi, hanem a nyitrai egyházmegyéhez tartoztak.

A *nyitrai* egyházmegye ma 148 plebániával bír, a tizedjegyzékekben nincs több mint valami 84 említve. Megjegyzendő, hogy Árvamegye, mely a XIV-ik

században Nyitrahoz tartozott, ma pedig Szepeshez, plebániákkal nem jelenkezik a tizedjegyzékekben s így az összehasonlítás a régi és a mai nyitrai egyházmegye közt annál jogosultabb, kivéven, hogy a turóczmegyei plebániák régen a nyitra-egyházmegyeiek közt szerepelnek.

A *csanádi* egyházmegye aránylag gyengébben volt eredetileg benépesítve az esztergominál. Egész vidékek, mint Krassó- és Szörénymegyék egészen, Torontál és Temes déli részei pusztaságokként tűnnek fel. Azt láttuk, hogy mai területe nagyjában jól megfelel a réginek, de a mai és a régi egyházi viszonyok sem térnek itt el egymástól. Ezen egyházmegye ma 223 parochiával s curatiával bír, a tizedjegyzékekben pedig valalami 218 van említve, a hol pedig megemlítendő, hogy a XIV-ik században a pankotai főesperestség az egri megyéhez számíttatott, ma pedig annak területe a csanádi egyházmegyéhez tartozik, úgy, hogy ha eszerint a pankotai plebániákat szintén a régi Csanádhoz számítjuk, a XIV. századi diócesis plebániáinak száma felülmulja a mai diócesis plebániáinak számát.

Az *egri* egyházmegye népesedési viszonyai a XIV-ik században ugyancsak kedvezők. Valami 820 plebániája volt. A XIV. századi egyházmegyének ma az egri érseki megyén kívül a szatmári és a kassai püspökség felel meg. A mai *egri* egyházmegyének 195 önálló lelkeszsége van. Ennek a területnek a régi diócesisből megfelelő részén, t. i. a várdai alesperestségben és a szabolcsi, kemeji, hevesi, borsodi, patai archidiaconatusokban volt a tizedjegyzékek szerint valami 320 plebániája s így a mainál jóval több. A mai *kassai* egyházmegyének van 197 plebániája. Területének megfelelnek a régi egyházmegyéből az alsó- s felső-zempléni, az abaújtúri s a somosi vagy sárosi archidiaconatusok s ezekben volt a tizedjegyzékek szerint valami 406, tehát szintén több mint ma. A mai *szatmári* diócesisnek van 92 parochiája, a területének a régi *egri* s *erdélyi* egyházmegyéből megfelelő részén volt a tizedjegyzékek szerint szintén közel annyi, úgy hogy egészben a plebánia-népesedési viszonyok e vidéken a XIV-ik században a mainál jóval kedvezőbbek voltak.

Ugyanaz mondható az *erdélyi* egyházmegyről is, melynek ma 216 plebániája van; a tizedjegyzékek ennél jóval nagyobb összeget, 586 plebániát tüntetnek fel azon a területen, mely a XIV-ik századi diócesisből a maira esik. Még egyszer annyi plebániája volt a régi *várdai* megyének mint a mainak, daczára hogy a mainak a területe nagyobb. Van ugyanis ez egyházmegyének ma 64 plebániája és 5 curatiája, tehát összesen 69 lelkeszsége, míg a régi várdai megyére a tizedjegyzékek mintegy 232 plebániát említenek.

Ezt az előnyös összeget találhatjuk a dunántúli diócesisekben is Pécsen és Veszprémben. A *veszprémi* diócesisben van ma 225 plebánia. A régi Veszprém megyében volt 487. Igaz a régi Veszprém területe is nagyobb volt a mainál, mert belőle hasított ki a *székesfejérvári* diócesis s kis része a szombathelyinek. Ha az ezen területnek megfelelő rész, t. i. az albai, a budai és zalai archidiaconatusok plebániáit levonjuk, marad még mindig 427 plebánia, úgy hogy Veszprém népesedése így is még egyszer akkora volt hajdan mint ma. A *székesfejérvári* diócesisnek van ma 94 plebániája. Területének a múltban 55 plebánia felelt meg.

Végre a *pécsi* egyházmegye ma 176 plebániával bír. A XIV-ik századi diócesis a mainál jóval nagyobb volt s 616 egyházas helylyel bírt de leszámítva a

Dráván túl levő részt, azt találjuk, hogy a Dráván innen fekvő területnek hajdan sokkal nagyobb számu önálló lelkészség felelt meg, számszerint mintegy 398.

Egészen véve tehát azon eredményre jövünk, hogy a XIV-ik században az egyházközségi élet hazánkban felette virágzó volt, úgy hogy küllátszatra az megfelelt a mainak, de sőt azon túl is tett. Igaz a régi és a mai állapotok összehasonlítása csak külsőleges, numericus, mert nem ismerjük az egyes plebániák lélekszámát a XIV-ik században, de a külsőleges eredmény is annyira kedvező színben tünteti fel a multat, hogy azzal, tekintve azt, hogy a tatárjárás vihara egy emberöltőnél alig nagyobb időköz előtt hazánk népességét megtizedelte, — nagyon is meg lehetünk elégedve.

Különben midőn itt egyházközségi népesedésről szólnunk, meg kell jegyeznünk azt is, hogy a plebániák számának a térképen való jelentkezése kizárólagosan statisztikai szempontból ítélendő meg. Azok elosztása, mint a lakott telepeké átalán, az orografiai s némely esetekben az ethnografiai viszonyok által is befolyásolva. A mint mindenütt, úgy nálunk is a községi élet a hegyregióban fogyásnak indul, úgy a plebániák száma is mindinkább fogy a talaj emelkedésével. A folyórendszer képviseli nálunk is a lakottságot. A vízfolyások torkolatvidékei s középrészek birták a letelepedés legalkalmasabb feltételeit. A hegyvidék s így a folyóvizek felső szakaszai már egynél több tekintetben nélkülözik a kényelmes és biztos megélhetés feltételeit s azért vadon állapotban maradtak is, midőn az alantasb folyótájak már a művelődésben és népességben jókora előmenetelt tettek. Ez okból a sraffirozott térképek mindig tanulságosabbak a nem sraffirozottaknál, de ez utóbbiakat, tehát a jelen műhöz csatoltakat is a nagyobb olcsóság könnyebben hozza forgalomba.

Ám említettük, hogy a plebániák elosztása ethnografiai viszonyokból is megítélendő. Máramarosban a románság s oroszág, Erdélyben a románság bennülése s folytonos szaporodása hátráltatta a katolikus intézmények fejlődését, éppen úgy, a mint az Árpádházi királyok idején a pogány községek fennállása éket s választó zónát képezett a plebániái községek összefüggő láncolatában. A besenyők, kunok, jászok telepedési helyei az egyházi térképen elszigetelt területeket képeznek, melyek abban a mérvben fogytak, a melyben e területek lakói sorából a pogányság fogyott. Így a mai térképünkön is nagyon feltűnik a Körös alsó vidékének pusztasága. A csongrádi, békési, marosontúli egyházi kerületekben jóformán nincs plebánia s ez nagyrészt annak következménye, mivel e vidékeken sokáig fenn tarták magukat a kereszténységtől idegenkedett kunok, kik, ha el is fogadták külszinre a kereszténységet, benső ellenszenvüknél fogva mégis az általuk lakott vidék decatholizálásának legkészségesebb elemeit képezték, a mint ezt a reformatio idején is kitüntették. Így látjuk, hogy a csongrádi főesperestség plebániák nélkül szűkölködik, de megértjük e jelenséget, ha tekintetbe vesszük, hogy területének nagy részét a *Kis-Kunság* vette volt igénybe. A pesti főesperestség egy részét is a *Kis-Kunság* foglalta el, nem lehet azért meglepő, hogy a tizedjegyzékek itt sem ismernek plebániákat.

Így látjuk továbbá, hogy Kemej területén szintén nagyon szórványosak a katolikus hitélet községi csoportosulásai, a plebániák. Ilyenek e régi megyének csakis tiszamenti tájain mutatkoznak Tisza-Szóllósnél, T.-Derzsnél, T.-Sz-Imré-

nél, T.-Abád-Szalóknál, T.-Roffnál, T.-Beőnél, Gyendánál, Fegyverneknél, Ballánál, T.-Szajolnál. E régi megye legkülsőbb hitintézménye a tomaji monostor. Innentől fogva Kemej megye déli és keleti határáig, a Berettyóig és Hortobágyig egyetlen egy plebánia sem mutatkozik. És miért? A régi Kemej megyének épp ezen részét kapták volt IV. Béla királytól 1238-ban a bevándorolt kunok. Ez a terület vált volt *Kolbászszék* néven kun kerületté, mely később *Nagykunság* elnevezés alatt szerepelt mindaddig, míg nem a legújabb megyerendezés azt Jász-Nagykun-Szolnok megyébe olvasztotta. Ha Pázmány Péter e terület telepeit elő is sorolja mint olyanokat, melyek a XIII. századtól kezdve, midőn Róbert eszterg. érsek az itt letelepített kunokat megkeresztelte, az esztergomi érsek joghatósága alá tartoztak,*) úgy mégis épp a pápai tizedjegyzékek hű tanubizonyságot tesznek arról, hogy az érseknek e joghatósága a XIII. és XIV. században tényleg csak fiktio lehetett, mert a Pázmány által elősorolt helyek: Madaras, Asszonysszállás, Orgonda, Kunhegyes, Kolbász, Kis-Újszállás, Mária-laka, Kaba, Csorba, Pó stb. a tizedjegyzékekben fel nem említvék.

Kemejtől keletre a Tisza és a Zagyva közt terült el hajdan a *Jászság*. Területe részint a patai, részint a hevesi főesperesttséghez tartozott s ha tekintjük a plebániáknak e területen való elosztását, mit látunk? A patai főesperesttség egész déli része plebániátalan. Hatvan, Csány, Erk, Visznek a főesperestségnek legdélibb egyházas helységei. Azokon alól az Ágó, Tarna s Zagyva mentén egészen üresül mutatkozik a terület. Üresül a Zagyván túl is délre, valamint a Zagyván innen keletre s a Tarnán innen keletre is a hevesi főesperestségben. Az az egész terület, mely Erk, Fogacs, Heves, Pély, Nagy-Körű, Fokoru, Alattyán és Mizse között terül el, egészen plebániátalan. Pedig e két nagy terület a tizedjegyzékek korában lakott volt. A *jászok* telephelye volt az, kik azonban épp úgy mint a kunok, csak nehezen assimilálódtak a kereszténység tanaival s ezek intenzivebb befogadásának soká makacsul ellentállottak. Ebből magyarázandó, hogy lakóhelyeik: Jászberény, Árokszállás, Jász-Apáti, Jász-Kisér, Jász-Ladány, A.-Sz.-György stb. a tizedjegyzékekben elő nem fordulnak, míg azokban Alattyán előfordul, mely a Jászság közepette Hevesmegyéhez tartozó *nem jász* enclavét képezett volt.

De még feltűnőbb e jelenség Torontál megyében, hol plebániákkal elég jól benépesített vidéken egy helyt szembeötlő ür mutatkozik. Billéttől ugyanis Valkányig és Oroszlámosig, s N.-Sz.-Miklóstól Kikindáig alig van plebánia. E vidéken úgy 1244—1350 körül szintén pogány kunok laktak. Itt volt a *Szenteltszék* nevű kerület, melyhez körülbelül Nákófalva, Valkány, Vizesda, (Kis- és Nagy-)Teremia, Nagy-Ősz, Kis-Ősz, Bánát-Komlós, Dugoszelló tartoztak. Ezekből a XIV. század elején csak Valkány és N.-Teremia szerepelnek mint plebániák.

Torontál délibb részeiben még ennél is feltetszőbb a jelenség. Ott alig van plebánia, pedig ez a terület hazánk legáldottabbika, a mennyiben termékeny talaja a legkönnyebb megélhetést biztosította lakosságának. És nem is volt lakosság nélkül e tájék. Csakhogy e lakosság vallás tekintetében nem tartozott

*) Péterffy-nél: *Sacra Concilia* II, 270.

a nyugoti egyházhoz. Erdélyen kívül leginkább itt s a szomszéd Temes, Krassó s Szörénymegyében volt a keleti egyház hívősége összpontosítva. Erdélyben a hozzája legközelebb eső nyugoti és déli megyékben a románság, a Temes-Dunaközben pedig a ráczság s görögség. A névtelen jegyzőből tudjuk, hogy Ajtony a Köröstől a Dunáig hatalmaskodott bizakodva a görög császár istápolásában; Csanádon görög monostor létezett, Torontál alsó vidéke pedig tömve volt ráczsággal, mely később a török elől menekülve a csepelszigeti helyeket népesítette meg. Egyáltalán az egyházi schisma itt birta legtermékenyebb talaját. Ajtony leveretése még nem jelenti a görögségnek itten való kipusztítását. A keleti császárok törekvései e vidéken folyton érvényesültek s azért a nyugoti egyház sem az Árpádok, sem az Anjouk idején azt az előhaladást nem tehetette, melyet hazánk más vidékein mutat-hat fel. Még oly szigorú rendszabályok, milyenek N. Lajoséi voltak, sem juttat-hatták a római egyház törekvéseit teljes diadalra.

A pogányság ülései azonban nem mindenütt hagyták vissza a XIV-ik századig észlelhető eme befolyásukat. Ezt világosan mutatják a regölyi és az albai kerületek. Sz. István idején a pécsi egyházmegyét éjszakon nem természetes, de ethnografiai határok választák el a veszprémi diócesistől, t. i. a besenyők telepei. A XIV. században ha nem is valami sűrűn, de mégis többszörösen képviselvek e helyt a plebániák. Még inkább áll ez pedig a regölyi kerületről. Hogy itt is jelen-tékenyek voltak a besenyő telepek, azt mutatják a helynevek, mint Értény, Dal-mand, Gyula, Nyék stb. Nyilván vagy legalább is valószínűleg a pogányságnak e területen való tanyázása volt oka annak, hogy a Sz. István által alapított pécsi egyháznak a regölyi kerület nem volt része. Az csak későbbben került oda. A pápai tizedjegyzékekben a regölyi kerület már nagyon plebániás vidék, miből azt a követ-keztetést vonhatjuk, hogy e vidéken a pogány elemek hamarabb oszoltak fel mint másutt.

VII. FEJEZET.

A tizedjegyzékek egyház-történeti jelentősége.

De a pápai tizedjegyzékek a multnak nemcsak *egyház-geografiai* viszonyaival ismertetnek meg minket, hanem általán a *helytörténeti* ismereteket is jobb világításba helyezik, a mennyiben sok helytörténeti adatot kiigazítanak avagy az azokra vonatkozó hiányokat pótolják. Nevezetesen nagy szolgálatára lehetnek azok az *egyházmegyei schematismusok*-nak. Ezek a schematismusok évente vagy minden második, harmadik évben szoktak az egyházmegyei hatóságok által kiadatni. Céljok természetesen első sorban a személyzeti viszonyok iránt tájékoztatni az egyházmegye papi közönségét. Ezért a főgond erre is van fordítva. De azért azt sem lehet félre-ismerni, hogy már huzamosabb idő óta hazai egyházi schematismusaink egy része pusztá névtárnál több is kíván lenni, a mennyiben tudniillik becses *történeti nyomo-zások eredményeit* tartalmazzák, adalékokat szolgáltatva az egyházmegye történetéhez,

püspökeinek, kanonokjainak, papjainak élettörténetéhez, avagy parochiáinak, kolostorainak, iskoláinak alapításához és viszontagságaihoz.

E tekintetben első helyen az erdélyi és a beszercezbányai egyházmegyék névtárai említendők. Az erdélyi püspökség 1882-ik évi schematismusa nagy szorgalommal s jeles kritikával valamint nagy kutfői tájékozottsággal irt történeti mű, melyben az egyes plebániáknak kimerítő monografiáival találkozunk. A mi e schematismusból még hiányzik, az a püspökség és káptalan kutfőtanulmányokon alapuló történelme, a püspökök s káptalani tagok birálatilag megállapított névsorozata, minek követetkeztében tudományos értékre még elejébe teendő a beszercezbányai diöcesis 1876-ik évi schematismus historicusa, a nagynevű Ipolyi tudományos szellemének egyik jeles alkotása. Ebben nemcsak a plebániák s filiálék okiratos nyomozásokon alapuló kimerítő monografiáit találjuk, hanem magának az ifju püspökségnek és káptalannak történeteit, a püspökök és kanonokok terjedelmes életiratait, az egyes egyházak, oltárok, harangok, egyházi szerek s dísztárgyak műtörténeti pontos leírásait is, úgy hogy e névsor abszolút tudományos becsnél fogva mindig forrásmű számba fog jönni. Méltó dicsérettel kell a kalocsai főegyházmegye schematismusáról is megemlékezni, melynek egyes évfolyamai történeti nyomozásokon alapuló s a főegyházmegye történetét felvilágosító becses tanulmányokat közölnek rendszerint.¹⁾ Újabban a csanádi schematismus kiadói is tanubizonyságát adták abbe li törekvésöknek, hogy tartalmát színvonalra emeljék az által, hogy a történeti nyomozásokat s az okmánytárakban felhalmozott történeti anyagot figyelembe veszik és értékesítik. Püspöki és kanonoki névsorozata ez idő szerint kimerítettnek mondható s így remélhető, hogy legközelebb a püspökség s káptalan története is meg bővülend, egyes plebániái pedig oly monografiákká leendenek, milyenek az erdélyi és a beszercezbányai schematismusok plebániáiéi.²⁾

¹⁾ Ezek, az egyes évfolyamok szerint, a következők: 1870. Henszlmann: *De Ecclesia Metropolitana Colcensis*. — 1871. Henszlmann: *Fructus laborum ad delenda Metropolitanae Ecclesiae Bacsensis fundamenta anno 1870. susceptorum*. — 1872. Henszlmann: *Rudera Abbatiae Benedictinorum de Bálb-Monaster effossa mense Octobri anni 1871*. — 1873. Henszlmann: *Relatio super novis fissionibus in Bács jubente Excellentissimo Domino Archiepiscopale anno 1872. susceptis*. (A szöveg magyar.) — 1879. a) Vározy: *Astricus sedis suae Colcensis servatus*. b) Fraknoi: *Vestigia Diöcesis Bacsensis e Saeculo XV.-o*. — 1880. a) Fraknoi: *Addimenta ad historiam Archidiöcesis Colcensis e saeculo XIV.* b) Vározy (névtelenül): *Abbatiae et Praepositurae intra Colcensis et Bacsensis Archidiöcesis ambitum olim floruit*. — 1881. a) Fraknoi: *De Antonio Archiepiscopo Colcensi*. (Anno 1376.) b) Weiser: *De Georgio Astrici successore in Cathedra Colcensi*. c) Weiser: *De Germano sive Cariniانو Archiepiscopo Colcensi*. (1420—1422. v. 23.) — 1882. Fraknoi: *Joannis de Montebonis, archiepiscopi Colcensis, captivitas*. (1433.) — 1883. Vározy: *Regesta Capituli Bachiensis ab anno 1158 usque 1527. Cum adjecta serie praepositorum in quantum eorum nomina e monumentis historicis colligi poterant; cum tribus item documentis ad historiam Capituli Bachiensis spectantibus*. — 1885. Vározy: *Disquisitio historica de unione ecclesiarum Colcensis et Bachiensis*. — 1886. Vározy: *Observationes criticae in seriem archiepiscoporum Colcensium et Bachiensium*. — 1887. a) Vározy: *De translatione Andreae de Benciis de Gualdo archiepiscopi Colcensis ad sedem episcopalem Sedunensem*. b) Vározy: *Genealogia Ludovici comitis ab Helfenstein, Archiepiscopi Colocensis*. — 1888. Vározy: *Notitiae Genealogicae de origine quorundam Archiepiscoporum Colcensium et Bachiensium*. — 1889. Vározy: *Novae disquisitiones genealogicae de originibus quorundam Archiepiscoporum Colcensium et Bachiensium*. — 1890. Vározy: *Inquiritur, utrum Sayna et Cosmas diversi fuerint archiepiscopi*. — 1891. Vározy: *Andreas de Gualdo archiepiscopus Colcensis civibus Perusinis adscriptus*.

²⁾ E remény annál alaposabb, minél bizonyosabb, hogy Csanád új főpásztora, Desserffy Sándor püspök fennkölt gondolkodással és nemes főpásztori törekvéssel lépett egyházmegyéje kor-

De az sem szenved kétséget, hogy a közel jövőben a többi egyházmegyéek névtárait is új lendület fogja érni. A biografikus rész Pécs, Szombathely, Vác, Kassa, Várad egyházi névtáiraiban már a kívánt gondozásban részesül. A kanonoki névsorozat Vác, Szepes, Kassa, Djakovár, Szatmár; a püspöki névsorozat Esztergom, Veszprém, Pécs, Vác, Szepes, Kassa, Djakovár, Zágráb, Szatmár, Győr, Nyitra, Várad, Eger schematismusaiban mind teljesebbé válik. Az *egri* névtár püspökség-illetőleg érsekség-története gondos tanulmányra mutat, de Szatmár s Szombathely schematismusai is a püspökség és káptalan történeteit bár röviden, de megbízhatólag ismertetik. A djakovári 1870. évi schematismus bővebben is tárgyalja e püspökség és káptalan viszontagságait. Aránylag azonban valamennyinél az elmaradottság leginkább az egyes helységek, plebániák és filiák monografiáiban mutatkozik, holott ezek tartalma is könnyen lehetne az, a mi az erdélyi és a besztercebányaié. Csak tekintetbe kellene venni kiadott okiratainkat, de főleg a most már közkézen forgó új kiadásu *pápai tizedjegyzékeket*, melyek egymaguk egészen átalakíthatják az egyes névtárak plebániáinak és fiókjainak historicumát, a mint az eléggé kitetszik, ha egy-két névtárt átvizsgálunk. Így a *várad*-ban mindössze csak 38 helység van olyanul megjelölve, mely a XII- és XIV-ik században mint *plebánia* létezett, holott a dézsmajegyzékek szerint még más 136,*^o) tehát összesen 174 oly helysége van e megyének, melyben a XIV-ik század elején — 1332—37-ben — plebániák léteztek.

A *nyitrai* schematismus csak egy-két oly helységet említ, melyek a XIV-ik század elején plebániákat képeztek, számos helységre nézve pedig csak azt mondja, hogy plebániája *régi*. Hogy milyen régi, azt többnyire évszámokban is kifejezi, miből azonban kitűnik, hogy *régi plebánia* alatt XIV., XV., XVI., XVII., XVIII. századi alapításokat ért. Sok plebániának alapítási keltét oly időbe helyezi, midőn annak létezettségét ki nem mutathatjuk. Így állítja például a *viszocsáni*, *nagy-lehotai*, *brogyáni*, *petri-lehotai*, *timorárczi* egyházakról, hogy azok 1332-ben mint *plebániák*

---

mányára. A mint alatta a nagymultú egyházmegye értelmi és culturalis szintje emelkedni fog, úgy nem szenved kétséget az sem, hogy az ő gondozása alatt a *megyei névtár* is az leend, a minek lennie kell: *önálló történeti érdekel bíró forrásmű*.

*.) Ádámi, Adorján pusztá, Albis? Alcsi, Álmosd, Árpád, Ártánd, Asszonyvására, Bagos, Bajj, Bályok? Bánk, Barakony, Barmod, Belényes, Belényes-Sz.-Miklós, Belényes-Újlak, Bereg-Böszörmény, Bócs, Bojt, Bors, Cséffa, Csiff, Czécze, Csohaly? Csökmő, Doboz, Edeles, Egyed pusztá, Ér-Mihályfalva, Ér-Olaszi, Ér-Semlyén, Erdő-Gyarak, Eszlár, Farnos, Fekete-Bátor, Fekete-Győrös, Fenes, Fugyi, Gáborján, Gerla, Gyapju, Gyapoly, Gyires, Gyúr, Hájó, Harsány, Hegyköz-Kovácsi, Hegyköz-Pályi, Herpály, Hollod, Hosszú-Aszó, Illye, Irász, Jákó-Hodos, Jankafalva, Jánosda, Kardó, Kenéz, Keresszeg, Kis-Jenő, Kis-Kér, Kis-Kereki, Kis-Macs, Kis-Marja? Konyár, Kórogy, Kőte-Gyán, Kőrös-Peterd, Kraszna, Kügy, Less, Mácsa, Madarász, Mező-Keresztes, Micske, Mike-Pércs, Mindszent, Monostor-Pályi, Nagy-Kágya, Nagy-Kér, Nagy-Léta, Nagy-Marja? Nagy-Pata, Nagy-Szalonta, Nagy-Szántó, Nagy-Tótfalu, Nagy-Ürögd, Nagy-Zomlin, Nyárszeg, Nyésta, Nyüved, Oláh-Homorog, Okány, Orros, Ottomány, Ősi (Váradnál), Ősi (Élesdnél), Pap-Tamási, Pelbárdhidja, Pocsaj, Poósa, Poklostelek, Pusztá-Kovácsi, Pusztá-Tamási, Pusztá-Told, Pusztá-Újlak, Rojt, Sámson, Siter, Solyom, Szakál, Szalárd, Székelytelek, Szent-András, Szent-Imre, Szent-János, Szent-Lázár, Szepes, Széplak, Szomolyom, Tamásda, Tárkány, Tépe, Tulka, Ugra, Vajda, Váncsod, Vasand, Vásári, Vekerd, Vértes, Zaránd, Zsádány, Zsáka. Mindezek a schematismusban nem szerepelnek mint XIV-ik századi plebániák, de ezentúl szerepeltethetők, mert a tizedjegyzékekben ilyenekül említvék.

már fennállottak, holott a tizedjegyzékekben nem fordulnak elő. Más plebániák datumát meg sokkal későbbre teszi, semmint milyen azoknak megfelelő.

Így nevezetesen Ribán plebániája szerint 1359-ben vagy a körül lett alapítva, Beczkóé 1400-ban, Kochanóczé 1400-ban, Lietaváé 1400-ban, Kosztolnafalué 1415-ben, Kis-Jeszeniczé 1450-ben, Ugyicsé 1450-ben, Predmeré 1457-ben, Podczkálé 1470-ben, Dezseré 1484-ben, Szoblahóé 1488-ban, Misséné, Domanisé, Kossae és Alsó-Hricsóé 1507-ben, Szlopnáé 1508-ban, Puchóé 1508-ban, Nemsováé 1509-ben, Alsó-Szucsáé 1567-ben, Szalakusze 1670-ben, Mocsonoké 1673-ban, Lednicze 1677-ben, Berencsé 1704-ben, Boboté 1712-ben, Koloné 1737-ben, Zubaké 1788-ban, Viszolahé 1788-ban, Nyitra-Gerencséré 1807-ben, Iztricieé 1830-ban, holott mindezek már megtalálhatók az 1332—37-ik évi pápai tizedjegyzékekben. Ismét más plebániákról azt állítja e schematismus, hogy alapítási idejük meg nem határozható, mi ha igaz is, úgy mégis másrészt hiba volna fel nem említeni, hogy az 1332—37-ik évi tizedjegyzékekben szintén már előfordulnak, mint Trencsén, Nyitra, Bellus, Radola. Számos fiókközsegről pedig egészen elhallgatja a névtár, hogy 1332—37-ben *önálló lelkészségek*, plebániák voltak, mint Bodok, Nagy-Appony (alesperestség), Kis-Bossány, Dobra, Biskupicz, Nagy-Birócz, Prusz, Kis-Krstyene. Úgy hogy mindezeket tekintetbe véve a nyitrai schematismus egymaguk a tizedjegyzékek alapján tetemes átalakulást nyerhet az egyes helységek egyház-történeti feltüntetésében.

De talán egyik névtár sem akkorát, mint az *esztergomi*, holott köztudomású dolog, hogy az esztergomi primások, s ezek között legfőképen az imént elhalálozott, eléggé ki nem emelhető buzgósággal, ösztönzéssel és áldozatkészséggel épp ezen főegyházmegye történeti multjának kinyomozására irányozták gondjukat, mi épp biztosíték arra, hogy a schematismus hibái és hiányai is már legközelebb el fognak tűnni.

E hibák és hiányok abban állanak, hogy a tizedjegyzékek tanuskodása szerint számos helység mint *régi parochia* szerepel, anélkül hogy akár csak a század is meg volna nevezve, melyben első nyomára találhatni. Ilyenek:

Kéménd, Köbölkut, Muzsla, Endrefalva, Felső-Ludány, Karancsságh, Rimócz, Soós-Hartyán, Varbó, Marczal, Szebeléb, Drégely-Palánk, Felső-Thúr, Ipoly-Nyék, Ipoly-Ságh, Ipoly-Szécsénke, Kökeszi, Palást, Egegh, Felső-Zsemer, Gyerk, Visk, Börzsöny, Ipoly-Szakállos, Kis-Gyarmat, Nagy-Maros, Garam-Újfalu, Ó-Bars, Nagy-Endréd, Aranyos-Maróth, Kis-Apáti, Nagy-Herestény, Sz.-Benedek, Alsó-Györöd, Csiffár, Füss, Mellek, Óhaj, Komárom, Szemere, Sz.-Péter, Udvard, Naszvad, Tótmegyer, Nagy-Czétény, Koross, Nagy-Tapolcsány, Prassicz, Alsó-Ludány, Ürméncz, Alsó-Récsény, Egerszegh, Udvarnok, Újlak, Sempete, Ürmény, Krakován, Podola, Pöstyén, Vág-Szentkereszt, Vág-Újhely, Lancsár, Felső-Zelle, Nagy-Kosztolány, Vistuk, Nagy-Födemes, Diószegh, Nagy-Súr, Boleráz, Maniga, Nagy-Bresztován. Mindezek oly helységek, melyek az 1332—37-ik évi tizedjegyzékekben mint *plebániái* helyek szerepelnek s így nagy régiséggel dicsekedhetnek, melyet egy határozott évszámmal kifejezhetni.

Jelentékeny továbbá e névtárban azon plebániák száma, melyek keletkezése a valónál sokkal *későbbi* időkbe helyeztetik. Így keletkezett (vagy esetleg már létezett) a névtár szerint:

Baziné 1345-ben, Pozsony 1348-ban, Déméndé 1387-ben, Csejteé 1390-ben, Cseszteé 1393-ban, Ardanóczé 1397-ben, Felső-Vásárdé 1397-ben, Lakácsé 1397-ben, Galgóczé 1400-ban, Vittenczé 1420-ban, Nagy-Kéré 1500-ban, Bakabányáé 1504-ben, Nyerges-Újfalué 1525-ben, Nagy-Surányé 1526-ban, Radosnáé 1550-ben, Kövesdé 1629-ben, Hidas-Kürté 1681-ben, Jenőé 1681-ben, Nagy-Bárkányé 1700-ban, Nagy-Hindé 1702-ben, Komjáthé 1705-ben, Felső-Sipeké 1712-ben, Izsáé 1721-ben, Sz.-Endréé 1723-ban, Nagy-Kálnáé 1724-ben, Sz.-Mihályúré 1727-ben, Vámos-Ladányé 1733-ban, Párkányé 1734-ben, Koloné 1737-ben, Csolnoké 1738-ban, Negyedé 1761-ben, Füzes-Gyarmaté 1769-ben, Szokolóczé 1770-ben, Bajothé 1771-ben, Megyeré 1771-ben, Mohoráé 1772-ben, Buda-Eörsé 1774-ben, Sissóé 1780-ban, Farnadé 1783-ban, Vág-Királyfáé 1784-ben, Loóczé 1787-ben, Szécsényé 1787-ben, Alsó-Szemerédé 1787-ben, Szetéé 1787-ben, Vámos-Mikolaé 1787-ben, Érsek-Lélé 1787-ben, Bán-Keszé 1787-ben, Imelyé 1787-ben, Szelőczé 1787-ben, Nagy-Csalomjáé 1795-ben, Dághé 1805-ben, Nyitra-Gerencséré 1807-ben, Nevedé 1809-ben, Borié 1810-ben, Új-Barsé 1811-ben.

Ám mindezek a helységek is bennfoglalvák már a tizedjegyzékekben, s így lényegesen járulnak a névtár történeti adatainak kiegészítéséhez. Ehhez járul még az a további tényállás is, hogy a tizedjegyzékekből tetemesen bővíthetjük ezen névtár hézagait, a mennyiben számos *fiókközséget* illetőleg megtudjuk, hogy azok 1332—37-ben *anyaegyházak* voltak, miről semmit sem mond a schematismus. Ilyen filiák: Epöl, Nagy-Ság, Mogyorós, Kéty, Búcs, Nána, Mátra-Verebély, Varsány, Leszenye, Felső-Esztergály, Huguag, Csitár, Teszér, Szuhány, Lédény, Hont, Kis-Thúr, Ipoly-Balog, Gyürki, Szelény, Terbegecz, Bagonya, Magyarad, Terény, Horváthi, Maróth, Szúd, Varsány, Bernecze, Ipoly-Pásztó, Garam-Szent-György, Nagy-Szecse, Töre, Árma, Garam-Damásd, Kis-Salló, Nagy-Málas, Knyezsia, Ghymes-Kosztolány, Sz.-Márton, Baracska, Ény, Rendve, Szencse, Lak-, Túri-, Bálvány-Szakállós, Nagy-Tany, Anyala, Zsitva-Födemes, Hetmény, Bellesz, Apáthi, Livina, Rajcsány, Nemcsicz, Nagy-Borcsány, Tót-Diós, Szomorfalva, Lipovnok, Nagy-Dovorán, Banka, Rattnócz, Nagy-Báb, Patta, Vág-Vecse, Mező-Keszi, Osztró, Trebete, Vág-Szerdahely, Patvarócz, Szilád, Vörösvár, Csukárd, Pusztapát, Páld, Gány, Vizkelet, Moderdorf, Lócz, Fehéregyháza.

Ugyanezt a tapasztalatot tesszük többi egyházi schematismusainknál is. A mint a fentebb szóba hozott három egyházi névtárban szembeszökők a hiányok és keltezési hibák, úgy tünnek fel azok összes többi hasonnemű kiadványainkban is s azért már égető szükség volna, hogy azok a tizedjegyzékek alapján alapos kiigazításba vétessenek az egyes egyházmegyei hatóságok részéről. Ez által nyilván kettős cél lenne elérve, először az, hogy a papi testületek, melyek nálunk mindenkor élénk történettudományi érzéket tanúsítottak, ilykép a történeti igazság iránt nyilatkozó érdeklődésüknek újabb tanubizonyosságát szolgáltatnák; másodszor pedig, hogy ekként e hivatalos kiadványok meg fognának szűnni hamis történeti állítások forrásai lenni s ezentúl az egyházmegyéek úgy papi mint világi híveinek kezeiben inkább is könnyen hozzáférhető történeti kalauzokul szolgálhatnának.

VIII. FEJEZET.

A tizedjegyzékek adatainak visszaható bizonyító ereje.

A tizedjegyzékekre nézve végre meg kell még jegyeznünk azt, hogy azok mint egyház-geografiai és egyház-történeti adatok *visszaható bizonyító* erővel is bírnak. Keletkezésükre két korszaknak választó küszöbén állanak: a XIII. század végén s a XIV. század elején. Mutinai Gerard collector számadásai az 1281—1286-ik évekből valók, Szebeni Rufinuséi az 1317—1320, Berengari Jakab és Bonofatói Rajmundéi az 1332—1337, Gothardéi az 1338—1342, Caucina Arnoldéi az 1350—1354, Stephanus Péteréi az 1373—1375. évekből valók. Mindezek között azonban a főjelentőségük a Berengari Jakab és Bonofatói Rajmund számadásai, mert csakis ezek szolgáltatják az egyházi térképekhez szükségelt adatok tömegét, a többiek csak némi kiegészítő anyagot szolgáltatnak.

A tizedjegyzékek adatainak zöme e szerint a XIV. század első tizedeiből valók s minthogy e század első évtizedeinek fejtelensége és zavaros viszonyai új egyházak alapítására kedvezők aligha voltak: azért föltehetjük, hogy a felsorolt több ezernyi plébánia már létezett az Árpádok korában is, melytől a jegyzék korát alig három évtized választja el. Abban tehát az *Árpádok Magyarországa topográfiájának is hű képét látjuk.*¹⁾

E nézetben annál inkább erősödünk meg, mennél sűrűbben jelentkeznek az Anjou- s az Árpád-korszakból azon adatok, melyek a tizedjegyzékben említett plébániákat korábbi időkre nézve hitelesítik. A nélkül, hogy e sorozatot kimeríteni akarnók, itt csak a következőkre szorítkozunk. Okiratilag említvük az 1332-ik év előtt való időszakból:

Abaujmegyében: a bárczai egyház, *ecclesia eorum in honore sancti Andree apostoly* említve van 1303-ban.²⁾ 1317-ben pedig Nicolaus sacerdos de Barcha. Ugyanekkor említettik a *ruszkai* pap is, Stephanus sacerdos de Ruska.³⁾ A *szalánczi* egyház 1316-ban *Eghazaszalanch* és *Ighazaszalanch* néven kerül elő.⁴⁾ A *mislyei* prépost 1317-ben⁵⁾ s ugyanő valamint káptalana már jóval előbb is az Árpád-korszakban.⁶⁾

Alsó-Fehérmegyében a *Ringerkerh*, *Ryngerkerh* 1313-ban.⁷⁾

Baranyamegyében: 1325-ben Briccius sacerdos ecclesie nostre de villa Boborch.⁸⁾ 1321-ben és 1322-ben Nicolaus sacerdos ecclesie de villa Komlou illetőleg de villa

¹⁾ Fejérpataky: *Mon. Vaticana* I, I. LVI. 1.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 60.

³⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 414.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 406. 407.

⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 414.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. II, 107. X. I, 550. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 481. 482.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 302.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 269.

nostra Komlod = *Komló.*¹⁾ 1314-ben Nicolaus de *Beremen ecclesie sacerdos.*²⁾ Ugyanez évben Elekus de *harsan ecclesie sacerdos.*³⁾ valamint Matheus de *Baya et Budur de altera Baya ecclesiarum sacerdotes.*⁴⁾ 1313-ban Zenthegyd (= Sz. Egyed p.) in qua est *ecclesia lapidea ad honorem sancti Egydij constructa.*⁵⁾ 1308-ban Thord (= Dárda) in qua est *ecclesia in honore sancti Petri constructa.*⁶⁾ 1302-ben Nycolaus *sacerdos ecclesie de villa Kathl (= Katoly),*⁷⁾ és *ecclesia sub honore sancti Martini confessoris in Chusa (= Csusza) fundata.*⁸⁾

Beregmegyében: 1321-ben Egidyus *sacerdos parochialis* de Bolchouu (= Búcsú); Paulus *sacerdos* de Borsoua (= Borsova); Ladislaus *sacerdos* de Thorpa (= Mező-Tarpa); Jacobus de Bodoluu (= Badaló); Demetrius *sacerdos* de Ivanosy (= Iványi); Nycolaus *sacerdos* de Derzen (= Derczen); Petrus *sacerdos* de Acha (= Vámos-Atya) et aliorum sacerdotum de Comitatu Bereg.⁹⁾ Egy másik szintén 1321. évi okiratban Petrus *parrochialis sacerdos* de *Agcha (= Atya)* de partibus Bereg és Johannes *presbiter* de War (= Mező-Vári).¹⁰⁾ 1299-ben Lsdizlaus de Tunpa (= Tarpa) *Sacerdos.*¹¹⁾

Biharmegyében: számos egyházra vonatkozó adatot közlünk a váradi egyházmegye leírásában.

Borsodmegyében: 1325-ben Bene *presbiter parochialis sacerdos* de Narad (= Felső-Nyárad), quondam vicearchidiaconus de Borsud.¹²⁾ 1304-ben Mykou de dedus (= Édes) et Symon de sancto petro (= Sz. Péter) *plebani.*¹³⁾ 1282-ben a possessio Scynne (= Sennye) vocata in comitatu de Borsud existens, in qua *ecclesia in honorem sancti Dominici* dicitur esse constructa.¹⁴⁾

Esztergommegyében: 1308-ban az *ecclesia sancti Thome* de promontorio Strigoniensi (= Sz. Györgymező).¹⁵⁾ 1303-ban és 1302-ben az *ecclesia Dymesiensi* (= Dömös).¹⁶⁾ 1295-ben Petrus *sacerdos* de Fornod (= Farnad).¹⁷⁾ Ugyanez évben a *sacerdos* de Kemend (= Kéménd).¹⁸⁾ 1208-ban az *ecclesia* de villa que dicitur bulsou (= Búcs) in *honore sancte Marie.*¹⁹⁾

Gömörmegyében: 1314-ben Johannes *sacerdos vice Archidiaconus* de Gumur et Frych *sacerdos vicarius* de Gumur (= Sajó-Gömör).²⁰⁾

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 191. 213.

²⁻⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 357.

⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 306.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 144.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 37.

⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 18.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 197.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 203.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 92.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 272.

¹³⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 91.

¹⁴⁾ *Károlyi Okltár* I, 15.

¹⁵⁾ *Házai Okmtár* IV, 114.

¹⁶⁾ *Házai Okmtár* IV, 100. 103.

¹⁷⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 366.

¹⁸⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 367.

¹⁹⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 186.

²⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 350.

Hajdumegyében : 1311-ben *Ladislaus sacerdos vicarius* de Debrechun (= Debreczen).¹⁾

Hevesmegyében : 1310-ben *Petrus* de felnemuth (= Felnémet) kanonok.²⁾ 1292-ben *Petrus plebanus* de Porozlou (= Poroszló).³⁾

Hontmegyében : 1331-ben *Nicolaus sacerdos* de Nemti (= Némethi).⁴⁾ 1331-ben *Palasth cum ecclesia lapidea*.⁵⁾ 1331-ben *ecclesia sancti Georgy* de Palast.⁶⁾ 1308-ban *pratum ecclesie beati Georgy* de Palast.⁷⁾ 1299-ben és 1281-ben is említve van ezen egyház.⁸⁾ 1244-ben *Yghazaschalamia* (= Egyházas-Csalomja).⁹⁾ Idevaló pap volt János 1291-ben.¹⁰⁾

Kolozsmegyében : 1313-ban *Benedictus plebanus* de Cluswar (= Kolozsvár).¹¹⁾ 1288-ban *villa Almas, ubi ecclesia lapidea in honorem s. Demetrii* est constructa.¹²⁾

Komárommegyében : 1268-ban *villa sancti andree* (= Komárom város) és *ecclesia sancti Andree apostoli*.¹³⁾

Nógrádmegyében : 1301-ben *ecclesia sancti spiritus ecclesia parochialis* constructa in ludam (= Ludány).¹⁴⁾

Nyitra megyében : 1291-ben *Feulefanch* (= Elefant) in qua esset *ecclesia Sancti Martini*.¹⁵⁾

Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyében : 1320-ban *Sacerdotes* de Sasagh (= Sasad) et Urs (= Buda-Örs).¹⁶⁾ 1318-ban *Salk* (= Szalk) ac *ecclesia in honore beati Michaelis in eadem constructa*.¹⁷⁾ 1309-ben *sacerdotes* de insula (= Csepel-sziget) t. i. *Symon de Sancto Martino* (= Sziget-Sz.-Márton) és *Mathias de sancto Nicolao* (= Szig.-Sz.-Miklós).¹⁸⁾ 1297-ben *Albertus plebanus* novi Montis pestiensis.¹⁹⁾

Pozsony megyében : 1325-ben *Jacobus rector ecclesie* de Zowor (= Zavar).²⁰⁾ 1324-ben *plebanus* de Sur (= Nagy-Súr)²¹⁾ és 1322-ben in villa Suur est *ecclesia beati Michaelis archangeli* constructa.²²⁾ 1291-ben Sur in qua esset *ecclesia Sancti*

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 130. 131.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 207.

³⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 320.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 534.

⁵⁾ *Palásthy: A Palásthyak* I, 61.

⁶⁾ *Kubinyi: Magy. tört. eml.* II, 97.

⁷⁾ *Kubinyi: Magy. tört. eml.* II, 59, *A Palásthyak* I, 36.

⁸⁾ *A Palásthyak* I, 29. 15.

⁹⁾ *Házai Okmtár* IV, 29.

¹⁰⁾ *Magyar Sion* VII, 343.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 304.

¹²⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltban. Cista Cap. Albens. fasc. V. nr. 12.

¹³⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 552. Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 343.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 13.

¹⁵⁾ *Wenzel: Árp. új Okmtár* XII, 516.

¹⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. VII, 131. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 786.

¹⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 158.

¹⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 734. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 591.

¹⁹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX, VII, 735. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 417.

²⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 179.

²¹⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 142.

²²⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 47.

Michaelis.¹⁾ 1313-ban Nicolaus *sacerdos* de Fonchol (= Fancsal p.).²⁾ 1275-ben Petrus *plebanus* de Spacha (= Spácza).³⁾ 1266-ban Moycheh (= Majtény) cum ecclesia in honorem Omnium Sanctorum fundata.⁴⁾ 1252-ben utraque villa Sala (= Sellye és Deáki), illa videlicet in qua est *Ecclesia in honorem B. Margaritae*, et alia, in qua est *Ecclesia in honore B. Elizabeth*.⁵⁾

Sárosmegyében: 1309-ben Myke *sacerdos* de Lapuspotak (= Lapispatak).⁶⁾

Somogy megyében: 1327-ben Blasius *sacerdos* de Zeleus (= vagy Szölös-Györök vagy Szölös-Kislak, mindkettő megvan a tizedjegyzékben).⁷⁾ Ugyanez évben Ladizlaus *presbiter* de Kek (= Kéka puszta),⁸⁾ és Andreas *sacerdos* de Kethe (= Ketye).⁹⁾ 1320-ban Demetrius *sacerdos* de Zala (= Zala).¹⁰⁾ Előjö már 1278-ban is possessio Zala (cum) *ecclesia in honore sanctorum Cosme et Damiani martirum* constructa.¹¹⁾ 1316-ban parochialis ecclesia ville Poth (= Pata).¹²⁾

Szabolcsmegyében: 1331-ben Nicolaus quondam *vicearchidiaconus* de Karaz (= Kárász) *rector ecclesie* de partibus Nir (= Nyírség) constitutus,¹³⁾ és Stephanus *vicearchidiaconus* de Bursua *rector ecclesie* de partibus Nir constitutus, illetőleg Stephanus de Varada (= Kis-Várda)¹⁴⁾. 1329-ben *parochialis sacerdos* de Semyan (= Semjén).¹⁵⁾ Ugyanez évben Petrus *parochialis sacerdos* de Zokol (= Szakoly).¹⁶⁾ 1328-ban Thomas de Wrus (= Örös) *ecclesie sacerdos*,¹⁷⁾ Paulus de Warada (= Kis-Várda) *ecclesie sacerdos*,¹⁸⁾ Demetrius *sacerdos* de maiori Kallo (= Nagy-Kálló),¹⁹⁾ Myko de Halaz (= Halász) *ecclesie sacerdos*,²⁰⁾ Stephanus de Balkan (= Balkány) *ecclesie sacerdos*.²¹⁾ 1324-ben Thos (= Tass) in qua est *ecclesia in honore Virginis gloriose*,²²⁾ Ighazaspatruh (= Egyházas-Patroh) in qua est *ecclesia in honore Sancti Martini*.²³⁾ 1317-ben Mychael de Lythke (= Litke) *parochialis sacerdos*.²⁴⁾ Ugyanez évben Semien et *eghazas* semyen (= Semjén).²⁵⁾ Ugyanez évben Petrus de Onorch (= Anarcs) *parochialis sacerdos*.²⁶⁾ A fennnevezettek közül előjönnek még 1317-ben Paulus de Varada (= Kis-Várda) *parochialis sacerdos* et Corardus vicarius eiusdem.²⁷⁾ 1317-ben Ladizlaus de Thos (= Tass) *parochialis sacerdos*.²⁸⁾ 1311-ben és 1310-ben *ecclesia Sancti Crucis* in Rakamaz (= Ra-

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 516.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 312.

³⁾ *Házai Okltár* 73.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 159.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. II, 137.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 191.

⁷⁻⁹⁾ *Zalai Okltár* I, 203.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 187.

¹¹⁾ *Zalai Okltár* I, 88.

¹²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 392.

¹³⁻¹⁴⁾ *Gr. Száray-csal. Oklt.* I, 67.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 340.

¹⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 337.

¹⁷⁻²¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 314.

²²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 267.

²³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 262, 267.

²⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 154.

²⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 436.

²⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 154.

²⁷⁻²⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 154.

kamaz.)¹⁾ 1310 körül Nicolaus *sacerdos* de Karaz (= Kárász) et archidiaconus de Bursua.²⁾ 1299-ben ecclesia beate Uirginis de Toss (= Tass).³⁾

Szatmármegyében: 1317-ben és 1312-ben Petrus *plebanus* de Zotmar (= Szatmár) et *vicearchidiaconus* de eadem.⁴⁾ 1312-ben Eghaşaskolchya (= Kolcs).⁵⁾

Szebenmegyében: 1311-ben Daniel *plebanus* de Ryho (= Rého).⁶⁾

Tolnamegyében: 1328-ban Petrus *sacerdos* de feuduar (= Duna-Földvár) iuxta Danubium in comitatu de Barania.⁷⁾

Ungmegyében: 1314-ben Marcellus *sacerdos* de Tornohc (= Tarnócz),⁸⁾ ecclesia in Tyba (= Tiba), illetőleg Martinus *sacerdos*, domus *sacerdotis* de Tyba,⁹⁾ és Michael rector ecclesie de Wnguar (= Ungvár).¹⁰⁾

Fasmegyében: 1314-ben Kulked (= Kölked) cum *patronatu Capelle sive ecclesie sancti Nicolai* olim in eadem possessione constructa.¹¹⁾ Ugyanez évben ecclesia *Omnium Sanctorum* (= Cseh-Mindszent),¹²⁾ és a villa *sancti Michaelis* archangeli de Castro-ferreo (= Sz. Mihály).¹³⁾

Veszprémmegyében: 1327-ben Cozmas *sacerdos* de Ech (= Écsi-Puszt),¹⁴⁾ Samson *sacerdos* de Zek (= Szék),¹⁵⁾ magister Gallus nunc *plebanus* de Eng (= Enying).¹⁶⁾ Stephanus *plebanus* de Leweuld (= Város-Löd), alább Leuweuld.¹⁷⁾ 1318-ban ecclesia *beati remigy* de eadem Ayka (= Ajka),¹⁸⁾ 1308-ban Mychael de Ayka ecclesie *sacerdos*,¹⁹⁾ 1308-ban a *prepositus* Hantensis (= Hanta) ecclesie.²⁰⁾ 1306-ban possessio Gych (= Gicz) cum ecclesia sancti Stephani ibidem constructa.²¹⁾ 1304-ben ecclesia *beati Remigy* de Ayka (= Ajka).²²⁾

Zalamegyében: 1329-ben Martinus *sacerdos* de Toty (Káptalan-Tóti).²³⁾ 1327-ben Benedictus *sacerdos* de Kal (= Källa),²⁴⁾ Paulus *sacerdos* de Turulthapolcha (= Tapolcsa),²⁵⁾ 1325-ben possessio Reche (= Nagy-Récse) in qua ecclesie *sancte crucis ex lapidibus est constructa*,²⁶⁾ Johannes filius Ileméri de Sancto Blasio (= Sz. Balázs).²⁷⁾ Ugyancsak 1325-ben Venys nemesasszony Tomaji László comes leánya és Szentbalázsi János

¹⁾ Anjouk. Okmtár I, 202. 230.

²⁾ Zichy-Okmtár I, 129.

³⁾ Zichy-Okmtár I, 96.

⁴⁻⁵⁾ Anjouk. Okmtár I, 250. 416. Azonkívül Gr. Károlyi-család Okltára I, 40.

⁶⁾ Anjouk. Okmtár I, 227.

⁷⁾ Zichy-Okmtár I, 307—308.

⁸⁻¹⁰⁾ Gr. Szilágy-Okltár I, 42.

¹¹⁾ Anjouk. Okmtár I, 346.

¹²⁾ Anjouk. Okmtár I, 372.

¹³⁾ Anjouk. Okmtár I, 364.

¹⁴⁾ ¹⁶⁾ Zalai Okltár I, 202. 203.

¹⁷⁾ Zalai Okltár I, 210.

¹⁸⁾ Hazai Okmtár IV, 128.

¹⁹⁾ Hazai Okmtár IV, 115.

²⁰⁾ Hazai Okmtár IV, 115.

²¹⁾ Anjouk. Okmtár I, 109.

²²⁾ Hazai Okltár I, 99.

²³⁾ Zalai Okltár I, 236.

²⁴⁻²⁵⁾ Zalai Okltár I, 203.

²⁶⁾ Zalai Okltár I, 187—189.

²⁷⁾ Zalai Okltár I, 190.

özvegye és fiai eladják dimidietatem possessionis *Pomlyn* (= Palin-pusztá) vocate, iure hereditario ipsos contingentem, cum *ecclesia beati Martini confessoris in eadem constructa iuxta fluvium Kanysa in comitatu Zaladiensi existentem Újudvar szomszédságában.*¹⁾ 1322-ben a villa seu predium *Kenesa* (= Kanizsa) vocata, in qua est *ecclesia lapidea in honorem beate Margarete* fundata.²⁾ 1322-ben az *ecclesia beati Petri apostoli* que est in *predicta villa Kedhyda* (= Kehida).³⁾ 1318-ban és 1314-ben *Martinus prepositus* de Vrs és *ecclesia beate Marie Magdalene* de eadem Vrs (Felső-Örs).⁴⁾ 1312-ben a patronatus *ecclesie parochialis* de *Feldergechey* (= Fel-Dörgicse), alább *ecclesia sancti Petri*.⁵⁾ 1312-ben említve van az *ecclesia beati Georgii* (= Pacsa).⁶⁾ 1199-ben *ecclesia beate Marie Magdalene* de Vrs (= a fenttebb említett Fel-Örs).⁷⁾ 1290-ben *ecclesia beate virginis* de *Thaplich* (= Tapolcza) s ennek kegyura *Tapolczai Lőrincz*.⁸⁾ 1272-ben is *ecclesia* de *Topulcha*.⁹⁾ 1269-ben terra *ecclesie beate Marie Magdalene* de Vrs.¹⁰⁾ 1264 vinea *ecclesie sanctorum Cosme et Damiani* (= Sz. Kozmadombja).¹¹⁾ 1260. vinea *ecclesie* de *Pacha* (= a fenttebb már említett Pácsa) és ott a terræ *dusnicorum*.¹²⁾ 1247. posses. de *Scengerohlt*, de *Sancto Gerardo*, *Zent Gyrolth* (= Sz. Grót).¹³⁾ 1024-ben Sz. István kir. a zalavári egyház részére tett adománylevelében említvék *sacerdotes capellarum beati Georgii et sancti Laurencii* de Pa(c)ha et Rokolyan (Pácsa és Rokolyán) cum ceteris sacerdotibus ad ipsum monasterium spectantibus.¹⁴⁾

Zemplénmegyében: 1331-ben *Marcus rector ecclesie* de *Nogmihal* (= Nagy-Mihály).¹⁵⁾ 1326-ban *Petrus sacerdos* de *Therebes* (= Terebes).¹⁶⁾ 1314-ben *parochia beate virginis* de *Nogmichael* (= a fenttnevezett Nagymihály).¹⁷⁾ Ugyanez évben *Johannes sacerdos rector ecclesie* de *Ruska* (= Ruszka).¹⁸⁾ 1299-ben *Paulus* de *Agaar* (= Agárd) sacerdos.¹⁹⁾

Zólyommegyében: 1292-ben magister *Petrus plebanus* de *Zolum*.²⁰⁾

¹⁾ *Zalai Okltár* I, 190.

²⁾ *Zalai Okltár* I, 162.

³⁾ *Zalai Okltár* I, 160.

⁴⁾ *Zalai Okltár* I, 143. 151.

⁵⁾ *Zalai Okltár* I, 140.

⁶⁾ *Zalai Okltár* I, 142.

⁷⁾ *Zalai Okltár* I, 117. és 118.

⁸⁾ *Zalai Okltár* I, 99—100.

⁹⁾ *Zalai Okltár* I, 69.

¹⁰⁾ *Zalai Okltár* I, 55.

¹¹⁾ *Zalai Okltár* I, 43.

¹²⁾ *Zalai Okltár* I, 36.

¹³⁾ *Zalai Okltár* I, 18—20.

¹⁴⁾ *Zalai Okltár* I, 1.

¹⁵⁾ *Gr. Sztáray-Okltár* I, 68.

¹⁶⁾ *Zichy-Okltár* I, 288.

¹⁷⁾ *Gr. Sztáray-Okltár* I, 42.

¹⁸⁾ *Gr. Sztáray-Okltár* I, 41—42.

¹⁹⁾ *Zichy-Okltár* I, 92.

²⁰⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 320.

3. A VÁRADI PÜSPÖKSÉG.

ORTVAY TIVADARTÓL.

(Bunyitay Vincze «Várad püspökség története» című munkája alapján.)

I. FEJEZET.

A püspökség alapítása.

E püspökség alapítására nézve már kezdettől fogva eltérők voltak a vélemények a történetírók között. Míg Lazi és követői Sz. Istvánnak tulajdoníták Várad városának és a várad püspökségnek az alapítását,¹⁾ addig Bonfin s követői Sz. Lászlót emelték ki alapítóul.²⁾ Sz. István mellett szólalt fel Timon is,³⁾ míg ellenben Hevenes,⁴⁾ Szentiványi,⁵⁾ Bonbardi,⁶⁾ Koller⁷⁾ Sz. László mellett nyilatkoztak, anélkül azonban, hogy mindezek vélekedése nagyobb irodalmi mozgalmat, zajosabb tollharcot támasztott volna. Ez csak akkor állott be, midőn Pray, ki előzőleg nagyon tartózkodólag nyilatkozott a püspökségek alapításáról általán és a várad püspökségről különösen,⁸⁾ utóbb e kérdéshez tüzetesebben hozzászólva a várad püspökség alapítását egész határozottsággal Sz. Istvánnak tulajdonította,⁹⁾ s ez által

¹⁾ Lazius Lib. XII. Sect. 2. cap. I. fol. 1091.

²⁾ Quum post tot bella, se in ocium revocasset, in Bichoriensi agro inter venandum caelesti admonetur internuncio, ut ad Chrysium fluvium Divae Virgini basilicam dicaret, camque adjuto populo muniret, quem locum magnae Matris gratissimum futurum esse significabat. Divina statim mandata praestitit, magnificentissimam aedem erexit, eique Pontificem praefecit, oppidum fundavit, Varadinumque iussit appellari. Pontificiam aedem amplissima donatione, Divini cultus gratia, exornavit. *Rerum Vugaricarum decades quatuor.* Hanoviae 1606. Decad. II. Lib. IV. p. 231.

³⁾ *Imago antiquae et novae Hungariae.* Bécs 1762. 40. l.

⁴⁾ Hevenes Gábor *kéziratai.* Erdélyi muzeumi kéziratár: Gr. Kemény J. gyűjteménye.

⁵⁾ *Curiosa et selectiora, variarum scientiarum miscellanea.* Decad. III, pars I. pag. 82.

⁶⁾ *Topographia magni regni Hungariae.* Bécs 1750. 570. l.

⁷⁾ *Historiae diplomaticae iuris patronatus apostolicorum Hungariae regum.* Bécs 1762. 62. l.

⁸⁾ Évkönyveiben a Sz. István által alapított esztergomi és kalocsai érsekségekről szólva, folytatja: Ceteros Episcopatus, quoniam de numero lis non levis inter auctores est, neque ad argumentum nostrum per se attinent, scripturis historiam ecclesiasticam relinquimus. Későbbben pedig: Sunt, qui Varadinensem in Hungaria Episcopatum ad idem quoque tempus (a zágrábi püspökség alapításáról szól) revocant; rectene, an contra, in aliorum arbitrio erit. *Annales regum Hungariae.* Bécs 1763. I, 13. 92.

⁹⁾ *Dissertatio historica-critica de S. Ladislao.* Pozsony 1774. 51. és 55—60. ll. Ugyanő; *Specimen Hierarchiae Hung.* 1779. II, 87—159. Ugyanő; *Epistolae exegeticae in disputationem A. Gandczy.* Pest 1784. Ugyanő; *Historia regum Hungariae.* Bécs 1801. I, CXLV.

Gánóczy váradi kanonokot fellépésre készítette. Gánóczy Antal ugyanis Prayékkal szemben S^z. Lászlót hirdette a püspökség alapítójának¹⁾ s e véleményét oly szokatlan hévvel vitatta, hogy a vitába csakhamar többi történetíróink is beleelegyedtek. Csaknem valamennyien s ezek között a legtekintélyesebbek mint Katona,²⁾ Cornides,³⁾ Szalágyi⁴⁾ s Koller⁵⁾ is Pray mellé állottak. Gánóczy nagy kisebbségben, jóformán egyedül maradt.

Az érvek, melyekre az ellenfelek ellentétes állításának vitatásában támaszkodnak, valóban nem mondhatók olyanoknak, melyek a diadalt akár az egyik, akár a másik félre eldönthették volna. Jobbára csak *szómagyarázat* az egész s ennek természetes eredménye az volt, hogy e kérdés újabb történetíróink között is vitás maradt. Egy részök: Palma,⁶⁾ Keresztúry,⁷⁾ Mailáth,⁸⁾ Bartal,⁹⁾ Fessler,¹⁰⁾ Thiele,¹¹⁾ Lányi,¹²⁾ Cherrier,¹³⁾ Szalay,¹⁴⁾ Hunfalvy János,¹⁵⁾ Horváth Mihály,¹⁶⁾ Rupp,¹⁷⁾ Pauler,¹⁸⁾ Mátyás Florian,¹⁹⁾ Kerékgyártó²⁰⁾ a püspökség alapítását S^z. Istvánnak; más részök: Bél,²¹⁾ Vályi,²²⁾ Fényes,²³⁾ Balics,²⁴⁾ Bunyitay,²⁵⁾ Szentkláray²⁶⁾ S^z. Lászlónak tulajdonítják alapítását, míg ismét mások: Gebhardi,²⁷⁾ Haynald,²⁸⁾ Szabó Károly,²⁹⁾

1) *Dissertatio de S. Ladislao fundatore Episcopatus Varad.* Bécs 1775. 15—31. 52—86. II. Ugyanő: *Episcopi Varadinenses.* Bécs 1776. Ugyanő: *Dispunctio diatribae a Georgio Pray in dissertationem de S. Ladislao R. H. Episcopo M. Varad. fundatore conscriptum editae.* N.-Várad 1781.

2) *Historia critica ducum.* Pest 1778. 735—744. II. Ugyanő: *Hist. crit. regum* 1779. II, 231—236. 610—623. Ugyanő: *Epistolae exegeticae.* Pest 1784. És: *Epitome chronologica rerum Hungaricarum.* Buda 1796. I, 94.

3) *Regum Hungariae genealogia.* Pozsony 1778. És: *Epistolae exegeticae.* Pest 1784.

4) *De statu Ecclesiae Pannonicae.* Pécs 1778.

5) *Prolegomena in hist. Episcopi Quinqueeccles.* 70. l.

6) *Notitia rerum Hungaricarum.* 3. kiad. Pest, Buda, Kassa 1785. I, 110.

7) *Compend. descriptio Episcopatus et Capituli M. Varad.* N.-Várad 1806. §. 8. 19—21. II.

8) *Geschichte der Magyaren.* Wien 1828. I, 40.

9) *Commentarior. ad hist. stat. jurisque publici Hungariae aevi mediü libri XV.* Pozsony 1847.

173.

10) *Die Geschichten der Ungern.* Lipcse 1815. I, 370.

11) *Das Königreich Ungarn.* Kassa 1833. IV, 100.

12) *Egyháztörténelem.* Knausz-féle kiad. Eszterg. 1866. I, 299.

13) *A magyar egyház története.* Pest 1856. 49. l.

14) *Magyarország története.* Pest 1861. I, 103.

15) *A magyar birodalom földrajza.* Budapest 1886. 212. l.

16) *A kereszténység első százada Magyarországon.* Budapest 1884. 182. l.

17) *Magyarország helyrajzi tört.* Budapest 1876. III, 106.

18) *Századok* 1877. évf. 481. l.

19) *Historiae Hungariae fontes* I, 181.

20) *A művelődés fejlődése Magyarországon.* Budapest 1880. I, 520.

21) *Compendium Hungariae geographicum.* Pozsony és Pest 1792. 286. l.

22) *Magyarországnak leírása.* Buda 1799. III, 588. I. 1—35.

23) *Magyarország geographiai szótára.* Pest 1851. III, 265.

24) *A róm. kath. egyház története Magyarországon.* Budapest 1885. I, 67.

25) *A váradi püspökség története.* N.-Várad 1883. I, 1—35.

26) *Magyarország története a Holzwarth-féle Világtörténet magyar kiadása mellékletében.* Temesvár 1888. IV, 72.

27) *Geschichte des Reichs Ungarn.* Lipcse 1778. I. 428.

28) *Wetzer és Welte nagy Kirchen-Lexicon*-ában. Freiburg 1851. VI, 241.

29) *Magyar vezérek kora.* Budapest 1869. 434. l.

Knauz,¹⁾ Frankl,²⁾ Pór,³⁾ Klein⁴⁾ az alapítót *kétségesnek* hirdetik. De olyanok sem hiányzanak, kik szerint a váradi püspökséget Sz. István alapította, Sz. László pedig helyreállította.⁵⁾

Azt Pray és társai sem tagadhatták, hogy Sz. László csakugyan alapított Váradon monostort, egyházat, mert e tettének történeti emlékeinkben nem egy nyoma van. Imre királynak egyik 1198. évi oklevelében ezeket mondja: *Tributum castri byhor de Kewres ad usum episcopi et fratrum* (t. i. a káptalan) *ecclesie varadiensis ex donatione beati Ladislai regis tempore sue foundationis collatum . . . confirmamus.*⁶⁾ A XIV. század első feléből való Marci chronicon, melyet Thurócznál is felhasználva találunk, azt mondja Sz. Lászlóról: *inter flumen Keres invenit locum ubi proposuit constituere monasterium, quem locum Warad nominavit.*⁷⁾ Mátyás király egyik 1478. évi oklevelében azt mondja: *nolentes Ecclesiam Varadiensem ob honorem et reverentiam Sancti Regis Ladislai . . . qui eius Ecclesiae Fundator . . . est, suis iuribus destitui.*⁸⁾ Thuróczi pedig azt írja Sz. Lászlóról: *sepultus est Waradini in monasterio suo.*⁹⁾ De Prayék mindezen történeti nyomokat betűszerinti értelemben vélték magyarázhatni. Az alapítást csak egyszerű *építésre*, az egyház szót a templom *épületére*, a monostort pedig *kolostorra* vagy *társas-káptalanra* magyarázták. Szerintök Sz. László épített ugyan Váradon székesegyházat és abban egy püspökséget is megtelepített, de csak azt, melyet már Sz. István más helyen, Bihar várában vagy másutt alapított, a minthogy a váradi püspök kezdetben *bihari*-nak is neveztetett.¹⁰⁾

Nyilvánvaló azonban, hogy e magyarázattal e vita el nem dőlhetett. Az *ecclesia* és a *monasterium* szavak, a mint szószerint egyházat és monostort azaz épületet jelenthetnek, épp úgy jelenthetnek átvitt értelemben egyházmegyét, püspökséget és székeskáptalant is, úgy hogy ha e szómagyarázatnál egyéb érveink nem volnának, tényleg le kellene mondanunk mindenkorra a reményről, hogy e kérdés megvilágosodjék.

A siker érdekében tehát a szavak értelmezésétől el kell tekintenünk s a kérdés megfejtését inkább egyéb körülményekben kell keresnünk. Közel félszázad az után, hogy Pray- és Gánóczyék között a szóharcz kitört, kiadta Erdély nagytudományú püspöke, gr. Batthyán Ignác, a váradi káptalan 1370. évi statutumait e czímen: *Statuta Capituli Varadiensis 1370.*¹¹⁾ Ezek a váradi püspökség multjára és alapítására nézve sokkal fontosabbak, semmint hogy azokat szó és figyelem nélkül

¹⁾ Lányi Egyháztörténete. Eszterg. 1866. 316—331. ll.

²⁾ A magyar nemzet története. Pest 1872. 150. l.

³⁾ Szent István király. Pest 1871. 36. l.

⁴⁾ Az általa átdolgozott s újonnan kiadott Fessler-féle *Geschichte von Ungarn* című műben Lipcse 1867. I, 105.

⁵⁾ Konek: *Egyháztörténet*. Pest 1867. 317. l. És *Egyetemes magyar Encyclopädia*. Pest 1873. XI, 250.

⁶⁾ Hazai Okmány VII, 2.

⁷⁾ Marci *Chronica de gestis Hungarorum* cap. 64.

⁸⁾ Praynál: *Dissert. de S. Ladislao* 55. l.

⁹⁾ *Chronica Hungarorum* Pars II. cap. 59.

¹⁰⁾ Egy 1184. évi követi jelentésben *Episcopus Biarch*-nak mondatik. Fejér: *Cod. Dipl.* II, 218.

¹¹⁾ *Leges ecclesiasticae regni Hungariae* III, 218—259.

hagyhatnók. Ezek a kérdés megfejtésében elhatározólag fontosak, a mint azt Podhráczky József legott fel is ismerte, mert ő ezek alapján új munkával lépett fel, melylyel Gánóczy álláspontjára helyezkedve, a váradi püspökség alapítását szintén Sz. Lászlónak tulajdonította.¹⁾ De nem úgy Fejér György. Ő a statutumok tekintélyét vonta kétségbe, mert szerinte ezek nem egykorúak, még csak nem is eléggé régiek, azonkívül kortani és genealogiai hibákban leledzők, s így elég történeti beccsrel s bizonyító erővel nem birhatnak.²⁾

Tényleg nem is tagadhatni, hogy e statutumok még csak a XIV. század második felében készültek. Eredetileg 1374-ben írták, az 1506—1512 között fekvő időben pedig másolták azokat. Csakhogy e késő koraságuk éppen nem gyengíti történeti becsöket és bizonyító erejüket. Mindenekelőtt is tudnunk kell azt, hogy ezek nem statutumok. Ezt a címet csak Batthyán adta nekik. Valósággal a váradi káptalan *chartularium*át alkotják, vagyis a nevezett káptalan okleveleinek, becsesebb írott emlékeinek s tudnivalóinak egy könyvbe foglalt gyűjteményét. Mint ilyen természetesen a váradi egyházzal összefüggő mindennemű, még a legrégibb kérdésekre nézve is oly forrást képeznek, melynél elfogadhatóbbat nem igen találhatunk, kivált miután már reményünk sem lehet arra, hogy *egykoru positiv* adatokat találhassunk. Ezért mi a váradi káptalan *chartularium*ának adatait nyugodtan használhatjuk minden a váradi egyházra vonatkozó kérdéseknél, tehát még az oly nehéz kérdés megvilágosításánál is, minő a váradi püspökség alapítása.³⁾

Ki alapította a püspökséget? Azt nyilván legjobban tudhatta maga a káptalan. Ezt tudnia kellett, mert az egyház mindig hálás volt s nemzedékről-nemzedékre megünnepelte alapítóinak és jötevőinek emlékét. Már pedig a káptalan az alapítást nem Sz. Istvánnak, hanem Sz. Lászlónak tulajdonítja. A *chartularium* ugyanis erre vonatkozólag ezeket írja: Mindenekelőtt illik tudni, hogy a mi váradi egyházunk alapítója Sz. László néhai magyar király. Alapítá pedig és szentelé azt a Bold. Szűz Mária tiszteletére, *előbb* egy prépostot s 24 kanonokot helyezvén abba, *később* püspöki egyházzá emelé és sokféle birtokokkal, jogokkal és kiváltságokkal gazdagította.⁴⁾

Nagyon jellemző a káptalan e vallomása szemben azon hagyományos szokással, mely nálunk mindent, a mi régi, rendszerint Sz. Istvánnak tulajdonít. Azt nem lehet gondolni, hogy a káptalan nem dicsekedett volna szívesebben a régibb alapítással, de a kebelében élő hagyomány, mely az alapítást nem Sz. Istvánnak,

¹⁾ *Szent László királynak és viselt dolgainak historiája*. Buda 1836. 61—64. ll. S ugyanő később a *Chronicon Budense* általa eszközölt 1838. évi budai kiadásában 174—178. ll.

²⁾ *Dissertationes in res Hungariae veteris*. Buda 1837. 129—178. ll. És ugyanő: *Reflexiones in scriptores novos rerum veterum Hungaricarum*. Buda 1839. 26—49. ll.

³⁾ Bunyitay Vinczéé a nagy érdem, hogy jeles magyarázó és hitelesítő szöveg kíséretében a *chartularium*ot újból kiadta. Címe: *A váradi káptalan legrégibb statutumai*. N.-Várad 1886. E műve méltón sorakozik *A váradi püspökség története* című monumentalis művéhez.

⁴⁾ Ante omnia est nota dignum, quod ecclesie nostre Waradiensis fundator est beatissimus Ladislaus olim Ungarie rex... Fundavit autem ipsam ecclesiam et dedicavit in honore beatissime matris Marie virginis, instituens primo in ea prepositum et canonicos numero viginti quatuor computato preposito, et tandem erexit ipsam in episcopalem et multis possessionibus, iuribus et prerogativis dotavit. *Batthyán-codex* 4. l. *Leges* III, 219. Bunyitay: *Statut.* 6. 7. l.

hanem Sz. Lászlónak tulajdonítá, oly élénk és határozott volt, hogy a Sz. István-korbeli alapítás hirdetéséről le kellett mondania.

Különben is az az esemény, melyet a káptalan e vallomásával körvonalo, olyan, hogy minden részletével teljesen beleillik hazánk s nevezetesen a tiszántúli vidék Sz. László kora előtti viszonyainak keretébe.

A ki a Sz. Gellért életirát olvassa, az azt a hatást kapja belőle, hogy az életirat egy valóságos korirat. Nemcsak azt tudja meg belőle az olvasó, hogy Sz. István hogyan alapította a csanádi egyházmegyét, hanem sok olyast is, mi a csanádi egyházmegyével közvetlen s szükségképi összefüggésben nincsen. Lapjai élénk állítják e szent királyt vallási tervei összességével s az országot a maga műveltségi állapotában. Sz. Istvánt illetőleg pedig különösen azt a benyomást kapjuk, hogy e fejedelem egyházalapítási tervei befejezéséhez jutott akkor, mikor Ajtony legyőzése után a csanádi egyházmegyét megalapíthatta. Szintén kiérezzük azt a nagy gondot, melyet az ihletett lelkű fejedelemnek Ajtony magatartása s az általa bitorolt országrész vallási sorsa, jövője okozott. Egyedüli óhaja volt, hogy ez országrészbe is behozhassa a kereszténységet. Szavai, melyeket a Jeruzsálembe készülő Sz. Gellérthez intéz, megértetik velünk, hogy nagy művének befejezéséhez még csak egy cselekvény hiányzott: a Tisza-Maros-Dunaköz christianizálása. Az általa felállított püspökségek utolsójaul ő maga a csanádit tekintette.

Halkkal sem sejtethetjük, hogy töprengései között azon földnek sorsa is szerepelne, mely az Ajtony-féle tartományon innen a Körös- és Berettyóközben terült el. Inkább is azt kell felvennünk, hogy a szent király e földnek sorsa iránt már meg volt nyugtatva, azaz hogy a Körös- és Berettyóközre nézve egyházilag már megtette a szükséges intézkedéseket, a mivel azonban nem azt mondjuk, hogy ő e földdarab számára tényleg már megalapította volt a váradi püspökséget. Nincs legkisebb elfogadható okunk, érvünk azon állítás elfogadására, mintha ő a csanádi püspökség megalapítása előtt már a *váradit* is megalapította volna.

Ha Magyarország XIV. századi egyházmegyéinek térképét tekintjük s azon a váradi püspökség területét szemléljük, lehetetlen szabadulnunk azon meggyőződéstől, hogy e terület is olyan mint a nyitrai egyházmegyéé, mely egy másik területből való kihatás által alakult. A váradi egyházmegyénél még különösen meglepő egy olyan jelenség, mely többet fejt meg mint akár egy egész korirat. E jelenség a *pankotai főesperesség*. E főesperesti terület a váradi és a csanádi egyházmegyék közt fekszik, helyesebben a kettőt elválasztja egymástól. A területi összefüggésnél fogva e főesperestésnek vagy a váradi, vagy mint ma a csanádi püspökséghez kellene tartoznia. A XIV. században azonban ezek egyikéhez sem tartozott, hanem az *egri* püspökséghez. A XIV. században e főesperestéséget semmi területi kapocs nem köti össze Egerrel, mert az egri egyházmegyétől elválasztja a váradinak a területe, miután a kemeji főesperesség és a pankotai főesperesség közt a váradi egyházmegyének a békési és szeghalmi főesperestéseinek területe fekszik. A pankotai főesperesség területileg egészen el van különítve az egri egyházmegyétől s a térképen úgy veszi ki magát, mint a szebeni prépostsági terület, mely szintén semmi területi összefüggésben nincsen azon egyházmegyével, melyhez egyházközigazgatásilag tartozott, t. i. az esztergomi érseki főmegyével. Csakhogy míg

a szebeni prépostságnál a sajátos összetartás okát ismerjük: addig a pankotai főesperestségnél az összetartozás oka rejtély marad. A szebeni prépostságnál az esztergomi főmegyével való összefüggése *kivételezett* állapotot jelent. A szász telepések azon privilegiumban részesültek, hogy nem azon egyházi főnek lettek alárendelve, kinek egyházmegyéjében tartózkodtak, hanem annak hatósága alól kivéve az erdélyi püspöknél rangosabb esztergomi érsek joghatóságának lettek alávetve. Ezt értenők a pankotai főesperestségnél is, ha ezen archidiaconatus szintén az esztergomi vagy a kalocsai érsekséghez csatoltatott volna. De nem ez az eset. A pankotai főesperestség nem egy rangosabb egyházi dicasteriumnak területébe lett beosztva, hanem egy püspökségi területbe: az *egri* püspökség területébe. Ezt pedig csak úgy érthetjük meg, ha felteszszük, hogy nemcsak a pankotai főesperestség hanem az az egész terület is, mely a pankotai főesperestségen innen a váradi püspökség területét képezi, valamikor *az egri püspökséghez tartozott, s annak területéből hasított ki, midőn külön egyházmegyévé lett.*

Az a körülmény, hogy a pankotai főesperestség még a XIV. század elején sem tartozott sem a váradi, sem a csanádi, hanem az egri püspökséghez, kétségtelenül bizonyítja azt, hogy ez utóbbihoz *egy régiebb kapocs* csatolta. És bizonyítja egyszersmind azt is, hogy e főesperestségnek *már léteznie kellett*, mielőtt akár a csanádi, akár a váradi püspökség létrejött. Ha léte meg nem előzi a két szomszéd egyházmegye keletkezését, akkor szükségképen ezek valamelyikéhez került volna.

De itt legott egy másik nehézség merül fel. Az t. i., hogyan történhetett, hogy a váradi egyházmegyének az egri egyházmegyéből történt kihatásakor a pankotai főesperestség területe is ki nem hasítottatott s a váradi megyéhez nem csatoltatott? Ám a régi viszonyok ismerete e sajátos körülménynek is megadja magyarázatát. A kereszténység ültetvényei, a keresztény intézetek, monostorok és plebániák nem egyidejűleg virágoztak fel az ősi egri egyházmegyének ezen a Tiszán túl fekvő részében. A tiszántúli vidék ugyanis Sz. István korában egy püspökség alapítására még nagyon fejletlen volt. A kereszténység itt gyengébb lábon állott, mint a Tiszán innen levő részeken. A pogány Ajtony hatalma, miként látuk, az Al-Dunától a Marosig s azon túl is ért. De hogy a keresztény elem a Körös és Tisza között fekvő tágas térségen sem volt kedvezőleg képviselve, azt több jelenségből következtetjük. Mindenekelőtt jó sokat mond az a tény, hogy a kereszténységellenes mozgalom némely főintézői: Vata és Kórógyi a tiszántúli vidékről származtak. E két pogány főúr élete még belenyúlik Sz. István korába. Kétségkívül az ősvallás pusztulása felett való gyász és kesergés közt nőttek fel. És hol talált volna szózatuk jobb viszhangra, mint éppen ott, hol keletről a Gyulák és Csanádok, délen az Ajtonyok hason buzgósa támogatta őket az ősi hit helyreállítására vonatkozó törekvésükben. Lakhelyöket, elégtelenségük tűzhelyét nem kereshetjük a királyi hatalom közelében, hanem attól távolabbra eső vidéken.

Egy még a tatárjárás előtti időből származó történeti forrásunk, a váradi regestrum, Gyulát, a Vata fiát, *kórógyi* birtokosnak mondja.*) A Vatak eme kórógyi

---

*) Serafin de villa Kourougy impetiit Farsium filium Petu ... iudice *Jula filio Vatae, domino eorum*. Regestrum de Varad. 387 okl. Endlichernél: *Rer. Hungaricar. monum. Arpadiana.* 741. 1.

birtoka a Tiszán túl s nevezetesen Biharban keresendő. Ezt mutatja és bizonyítja a váradi regestrum, mert az általa felemlített idevágó cselekvény bihari területen mozog. Biharmegyében csakugyan létezett egykor a mai Berettyó-Szent-Márton mellett egy *Kórógy* nevű falu s hajdani határának egy része ma is «Kádár-temető» nevet visel. Ezenfelül egy 1251. évi oklevél említi, hogy a volt krasznamegyei Szilágy-Somlyó hajdani neve *Vata-Somlyó*ja s a *Vaták* ősi birtoka volt, és hogy annak határainál szintén állott egy *Kórógy* nevű falu.¹⁾

Ha ezen történeti nyomokhoz hozzávesszük a krónikás amaz adatát, hogy Géza vezér éppen a Tiszántúlról s a váradi püspök kíséretében küldötte a «gonosz» *Vatát* Salamon királyhoz követül,²⁾ nyilván feljogosítva lehetünk arra, hogy *Vata* szülőhelyét a legenda és krónika által említett *Belus* városát³⁾ ne Trencsénmegyében,⁴⁾ hanem a Tiszántúl keressük. Annyi bizonyos, hogy *Vata*-féle birtokok voltak a Tiszántúl, ennél fogva *Vata* és *Kórógyi*, kik vérszerint is közel állhattak egymáshoz, midőn az ősi hithez való ragaszkodásuk miatt igyekeztek mennél távolabb lenni a királyi udvartól: tiszántúli birtokaikra, hívő társaik, szövetségeseik körébe vehették magukat, ott pedig bizonyosan nem engedték meg, hogy a gyűlölt új hit a bálványozott ős vallás rovására gyökeret verjen.

És hogy tényleg nem vert volt, azt esetleg egyéb tünetek mutatják. Tudjuk ugyanis, hogy I. Endre király az ország tiszántúli részét a Lengyelhonból 1047 körül nejével és fiaival: Gézával, Lászlóval és Lamperttel visszatért Béla hercegnek adta birtokul. Természetes a feltevés, hogy a herceg háznépével együtt birtokára vonult s ott állandóan tartózkodott. Épp azért nagyon meglepő, hogy Béla hercegnek, Sz. László atyjának s testvérbátyjának tiszántúli egyházi alkotásairól nincsenek tudósításaink. Hogy keresztény létükre nem voltak templom nélkül, az bizonyos, de nagyobb mérvű alkotások alapjait messze a Tiszától, a haza legdélibb s legészakibb tájain teszik le. Béla a szegszárdi apátságot alapítá, Géza a garamsz.-benedekit. Mi indíthatta őket arra, hogy alapítványaik szellemi és anyagi áldozataival nem szűkebb hazájukat, a Tiszántúlt gazdagíták? Kétségkívül nem az, mintha e vidék amaz áldozatoknak már eléggé bővében lett volna; hanem mert még mindig nem látták itt eléggé alkalmasnak a talajt hasonló alkotások befogadására. Sőt maga Géza azon tettével, hogy az oly távol eső szent-benedeki monostornak itt Biharmegyében adományoz birtokokat,⁵⁾ még csak előkészíti a kereszténység útját e vidéken.

Itt a Maros partjaitól Szabolcsmegyének felső részeig nincs egyetlen monostor vagy átalán jelentékenyebb egyházi intézmény, melyről kimutatható lenne, hogy már Sz. László kora előtt létezett. Az 1017 körül keletkezett zaty-i (azaz halászi felső Szabolcsban⁶⁾) apátság alapító levele jelez ugyan némi lelkesízi szervezetet,

¹⁾ *Házai Okmtár* VI, 60. 89—93.

²⁾ *Thuróczi: Chronica Hung.* P. II. cap. 52.

³⁾ *Vita S. Gerardi* cap. XIX. a Wion-féle 1397. évi kiadásban. Azonkívül a *Chronicon Budense* 93. l.

⁴⁾ Hová Szabó Károly helyezte: *Emlékiratok a magyar kereszténység első századáról* 80. l. 3. jegyz.

⁵⁾ *Knauz: Mon. Eccles. Strigon.* I, 55. 59.

⁶⁾ *Foltin: A zaty-i apátság.* Eger. 1883.

erőltetvén, hogy az apátság birtokain lakó népek keresztele és temetés fejében tizedet fizessenek lelkészeiknek.¹⁾ De e birtokok egy, legfeljebb kettő (Szeghalom, Ladány) kivételével kívül estek a váradi püspökség határain s nem kell felednünk, hogy e korban s még azután sokáig a szerzetes rendek saját birtokaikra maguk közül küldöttek lelkészeket. E mellett az is valószínű, hogy az idézett oklevél amaz intézkedése nem már létező, hanem, legalább némely helyen, még csak létesítendő egyházi állapotokra czéloz.

Sokkal előnyösebb volt a kereszténység ügye a pankotai főesperestség területén. Hogy itt a keresztény institutiók tényleg tért foglaltak, azt világosan és czáfolhatatlanul az bizonyítja, hogy itt egy főesperestség keletkezett. Micsoda tényezők, minő körülmények segítették e helyt a kereszténységet korábbi felvirágzáshoz, semmint Várad és Csanád püspöki megyék szomszédos területein, azt, fájdalom, adatok hiányában ki nem mutathatjuk. Nem alaptalanul sejthetjük azonban, hogy e tényezők azon nemből valók voltak, melyekből azok, melyek miatt a szomszédos területen az új vallás elterjedése halasztást szenvedett. A mint a Vatak és Kórógyiak éjszakon, az Ajtonyok pedig délen a keresztény institutiók megfogalmazását késleltették, épp úgy siettetették azok megfogalmazását és terjedését a zarándmegyei területen az ott hatalomhoz és befolyáshoz jutott birtokos nemzetségek. A honfoglaláskor Velek vezér telepedett le azon a tájékon, mely a mai Csanád és Várad egyházmegyék érintkező határterületét képezi.²⁾ Tiszta magyarság ékelte be magát Mén-Marót és Glád tartományai közé. Sz. István idejében, midőn a kereszténység a magyarság között terjedni s uralkodóvá lenni kezdett, Glád tartománya egy a pogány ősvalláshoz ragaszkodó magyar dynasta hatalmában állott, Mén-Marót birodalma pedig egy másik kereszténységellenes, bár nem is oly hatalmas magyar dynasta-nemzetségében: a Vata-Kórógyi nemzetségében. Úgy látszik volt itt sok besenyő-telep is, mely a szomszéd Erdélyből szedte magát. E két dynasta-nemzetség soká és szívósan, bár nem egyforma hatással dacolt a kereszténység befogadásával, míg a kettő közt elhelyezkedett Velek-nemzetség a kereszténység békés elfogadásától nem idegenkedett, s ennek következtében már a kereszténység első századának kezdetén egy csomó egyházi institutio: plebánia és monostor virágzott fel a Velek-ék területén valóságos oázist képezve a tiszántúli vidéken.

Sz. Istvánnak már nem volt ideje, hogy ezen oázis geografiai terjesztéséhez fogjon. A csanádi püspökség tényleges megalkotása után rövid néhány évre meghalt. Nem is tartjuk valószínűnek, hogy nála a váradi egyházmegyének alapítása tervbe lett volna véve. Ő ezen egyházmegyének területét az egri megyéhez csatolta s annak felvirágzását az időtől s nyilván utódaitól is várta. Utódai közül pedig egy sem érezhetett magában nagyobb hivatottságot e mű befejezésére, mint éppen — Sz. László.

Sz. László nemcsak mint kiváló buzgóságú keresztény fejedelem foghatott a keresztény vallás intensívebb terjesztéséhez a tiszántúli vidéken, hanem mint e szép és termékeny vidéknek egyik főkedvelője is. Ő itt nőtt férfiúvá. E vidékkel forr-

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Oktár* I, 24—27.

²⁾ *Historia hung. de sept. primis ducibus* cap. LII.

tak össze gyermekálmai s e vidék képezte férfigondjainak egyik élénk s kedvencz tárgyát. Még halálos ágyán is arra kérte Álmos herceget, hogy a szentjobbí monostort, melyet ő csak fából építhetett, kőből építtesse fel. E gond és gondoskodás magyarázza meg azt, hogy sehol a hazában annyi emlék s annyi kegyelet nem szól Sz. Lászlóról, mint éppen a Tiszántúl.

És mit tehetett volna ő e vidéknek a kereszténységben és culturában való gyorsabb és eredményesebb felvirágoztatásához mást, minthogy e vidéket egy közelebb eső szellemi központhoz hozza. A vidék egyházközigazgatásilag az egri egyházmegyéhez tartozott. Ennek székhelye túl a Tiszán, jó messzire esett. A diöcesis kiterjedése amúgy is akkora volt, hogy a központból alig lehetett volna e félreeső vidék érdekében kívánatos módon hatni. Könnyebben fogamzhatott meg tehát elméjében a gondolat, hogy közelebbi centrumot alkot e tágas vidék számára is. Még nem gondol külön püspökség alkotására. Egyelőre megállapodott egy prépostság felállításának tervében.

Mikor fogott ennek alapításához? erre határozottan szintén nem felelhetünk. Még a káptalani chartarium sem ad erre határozott választ. Ennek tudósítása után csak az bizonyos, hogy Sz. László Váradon először tényleg csakis prépostságot s nem püspökséget alapított. És e tetteben is annak bizonyosága nyilvánul, hogy ő a váradi püspökség alapítását nem vette át hagyományképen Sz. Istvántól és annak utódaitól.¹⁾

A prépostság alapításának korát illetőleg még legtöbbet mond a chartarium ama helye, mely a székesegyház oltáiról szólóban említi, hogy Sz. István király és Sz. Imre herceg oltárait az alapítás alkalmával emelték.²⁾ Ez 1083. éven innét történhetett, mert első királyunkat s angyali fiát az idézett évben írták a szentek közé s így a váradi prépostság alapításának kora Sz. László uralkodásának második felére, az 1083—1095. évek közé esik.

A prépostsági monostort a sz. alapító Váradon a Körös balpartján, a mai vár helyén építette. Neki a legenda szerint e helyet angyali megintés jelölte ki.³⁾ A hely pedig, melyen az épült, a chartarium tudósítása szerint káptalani terület volt,⁴⁾ s ez állításának hitelét hatalmasan támogatja ama körülmény, hogy a monostor tövében maga a belváros a káptalan birtoka volt mindig; hogy továbbá, míg a püspök Várad egész területéből csak egy részt bírt, a káptalan kettőt, holott ez rendszerint megfordítva szokott lenni, t. i. egy rész a káptalané, kettő a püspöké vagy éppen egészen is a püspöké. Végre Váradnak oly részeiben is, melyek

¹⁾ Némely történetírónk ilyest hirdet. Így Szentiványi is: *Curiosiora Miscellanea* 82. l. ezt mondja: *Episcopatus Varadiensis designatur fortassis fuit a S. Stephano primo Rege Hungariæ, sed fundatus ac locupletatus est postmodum a S. Ladislao Rege.*

²⁾ *Altare sancti Stephani regis et altare sancti Emerici ducis sunt instituta tempore foundationis ecclesie nostre. Batthyán-codex 40. l. Leges 245. l. Bunyitay: Statut. 70. l.*

³⁾ *Post hoc in parochia castri Bihor, inter flumen Keres, in venatione sua invenit locum, ubi angelico amonitu proposuit constituere monasterium in honore Virginis Mariæ, quem locum Varad nominavit. Marci: Chronica de gestis Hungarorum cap. 64. Thuróczi: Chronica Pars II. cap. 59.*

⁴⁾ *Totum castrum in nostro territorio sit fundatum. Batthyán-codex 32. l. Leges eccles. III, 239. Bunyitay: Statut. 59. l.*

püspöki birtokok volnának, mint például Olaszi, a földesúri jogok egyik leglényegesebbike, a vásárvám nem a püspököt, hanem a káptalanat illette.¹⁾

E szokatlan állapot kétségen kívül a váradi káptalan első, a püspökségnél régibb birtoklásából veszi eredetét s e tény, ha egyéb történeti adataink nem volnának is, egymaga igazolhatná a chartularium azon állítását, hogy *Váradon a prépostság megelőzte a püspökséget*.

Kik voltak a monostor első lakói: az első prépost és kanonokjai, történeti emlékeink hallgatása következtében nem tudjuk. Csak az bizonyos, hogy a váradi monostornak, mint prépostságnak működése csak néhány évre terjedt. A prépostság maga mint ilyen nem tehetett mindenben eleget ama lelki szükségleteknek, melyeknek kielégítését a vallásban mindinkább gyarapodó vidék várta. A prépost és káptalan hatalmi köre a lelkiekben természetszerint fogyatkozó volt s újból természetesnek kell találnunk azt, hogy a sz. alapító alapítványát fejleszteni igyekezett. Közel feküdt az ösztön, hogy a *prépostságot püspökséggé tegye*, minek nehézségei amúgy sem lehettek valami igen nagyok. A nehézségeket csakis egy oldalról gördíthették eléje: azon püspökség részéről t. i., melyhez eddig az egész vidék tartozott. Az egri ordinarius hatáskörének nagyságát láthatta az új püspökség által kisebbitve. Jövedelmeinek fogyatkozását is tán tekintetbe, fontolóra vette, de magát a tervet, az új püspökség kihasítását elvégre is meg nem akadályozhatta az apostoli király akaratával szemben. És így a terv tetté lett: *Sz. László a prépostságot püspökséggé emelte*.

Az eljárás, történeti jelenségében, nem éppen valami szokatlan. Láttuk, hogy a nyitrai püspökség is prépostságból keletkezett.²⁾ De épp úgy tudjuk azt is, hogy a veszprémi püspökség ugyancsak prépostságból: a somogyiból nőtte ki magát, a mint a múlt században a szepesi, székesfejérvári, szombathelyi püspökségek is egy-egy ősprépostságból alakultak.

Hogy melyik évben alakult át a váradi prépostság püspökséggé, nem tudjuk. Az első püspök fellépésének évét nem ismerjük. Lehet, hogy Könyves Kálmán csakugyan váradi püspökből lett királylyá, de ez történeti ténynek még sem tekinthető. Az első püspöknek, kiről bizonyosan tudjuk, hogy az volt, Sixtusnak hivatalkodását csakis az 1103—1112. évekre nézve tudjuk hitelesen kimutatni, de a mint ülhetett a püspöki széken 1112-ön túl, úgy rákerülhetett 1103 előtt is. Miután Sz. László még 1095-ben halt meg, alatta pedig a püspökség már létezett, világos, hogy vagy csakugyan Könyves Kálmán volt az első püspök vagy hogy Sixtus püspökösködése visszanyúlt Sz. László korába, vagy hogy megelőzte őt egy eddig ismeretlen elődje. Biztosra csakis annyi vehető, hogy a *püspökség már 1095 előtt fennállott*.

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 307—308. És v. ö. Bunyitayval: *A váradi püspökség története* I, 41—42. Ugyanő: *A váradi kápt. legrég. statutumai* 56. l.

²⁾ Lásd e műben a *nyitrai püspökség*-et.

II. FEJEZET.

A püspökség régi határai.

A püspökség határait Sz. László nyilván még csak akkor kezdette megállapítani, midőn a püspökséget tényleg megalapította. Míg alapítványa csak a váradi monostorból állott, egy az egri egyházmegye területéből kihasított külön területű egyházi institutióról nem lehet szó. Az egyházi administratio akként alakult, hogy a prépost és káptalana ellátták papi hatalmuk arányában a környék valláserkölcsei szükségleteit, anélkül, hogy az Egerben székelő ordinárius intézkedése és befolyása teljesen megakadt volna. Ott, hol a prépost és káptalan lelki hatalma fogyatkozó volt, mindig az egri püspök mint diöcesanus pótolta a jurisdictiót s ez okból fel kell tennünk, hogy a püspökség felállításáig a prépost és káptalan folytonos összeköttetésben állottak az egri főpappal. Semmi tudomásunk sincsen arról, hogy Sz. László monostora ilyen *kivett* intézmény lett volna, mely közvetlenül az érseknek lett volna alávetve, a mint az például a szebeni és szepesi prépostoknál volt az eset.

A püspökség felállításával meg kellett annak határait állapítani. Olyan oklevél, mely e határokat kijelölné, fájdalom nem szállott reánk. De ennek daczára is e kérdés nem tekinthető éppen olyanul, melyet nagyjában megoldani nem lehetne.

Mindenekelőtt bizonyos, hogy a pankotai főesperesség az ujonnalapított püspökség határain kívül maradt. Úgy látszik a terület kihasításánál némi nehézségek merülhettek fel, amennyiben fel kell tennünk, hogy az egri püspök valami nagyon szívesen nem láthatta a maga megyéjének megkisebbitését. Arra az egész területre nézve, mely a Fehér-Körös és a Berettyó közt fekszik, az egri püspök igénye kevésbbé lehetett szívós, mert az egyházi institutiók itt, miként mondtuk, sokkal fejletlenebbek voltak, semminthogy őt e terület elvonása által valami nagy anyagi kár érhetne volna. Nem úgy a Fehér-Körösön túl fekvő területre nézve! E területen már régen virágzásnak indultak az egyházi institutiók. Itt az egyházi tized-jövedelem nem lehetett csekély s azért nyilván fenn is tartotta erre az eredeti ordinarius a maga jogigényeit. Jogigényei nem voltak alapnélküliek s azért Sz. László nem is hagyhatta azokat figyelmen és tiszteleten kívül akkor, mikor a maga által alapított diöcesishez e területet kihasította. És így keletkezett azon területi configuratio, melyet a XIV. század egyházi viszonyait feltűntető térképen szemlélhetünk. A pankotai főesperesség kívül rekedt az új püspökségen s ezentúl is, habár a területi összefüggés megszűnt, az *egri* diöcesishez tartozott.

A mint a XIV. században a váradi püspökség déli határai át nem lépték a Fehér-Köröst, úgy nem lépték volt azt át mindjárt alakulása kezdetén a XII. században sem.

A többi határokat illetőleg csak általános elvekből indulhatunk ki. Azt már sokszor láttuk e mű folyamán, hogy az egyházi közigazgatási intézmények szerve-

zésénél a politikai közigazgatás intézményei voltak irányadóak. Az egri püspöki megye déli vidékein a kemeji és a szabolcsi főesperességeket látjuk érvényben a XIV. század elején. Érvényben voltak azok már előbb is. Az egyik a kemeji, a másik a szabolcsi politikai kerületet tételezi fel s azért nagyon valószínű, hogy ezek határai alkalmas választóterületül szolgált az új püspökségi terület kihasításánál. A régi Kemejből és Szabolcsból aligha került valami az új váradi püspökség complexumába. E complexumot főrészében a bihari és békési politikai megyék területe képezte, s azért azt hisszük, hogy nagyjában a váradi püspökség legrégibb határai azok voltak, melyeket a pápai tizedjegyzékek adatai segítségével a XIV. századra nézve megállapíthatunk: éjszakon a Berettyó, délen a Fehér-Körös *folyamvidéke*. A kettő közt a Sebes-Körös *folyamvidéke* jelöli több-kevesebb eltéréssel a váradi püspökség terrenumát.

Ha ezt a területet összevetjük a maival, azt látjuk, hogy a kettő között a különbség nem jelentéktelen. A mai püspökség magában foglalja egész Biharmegyét, mely a püspökség zömét képezi. Aztán magában foglalja, egy kis déli területvonal kivételével, egész Szilágymegyét, sőt átlépi éjszakon annak határát, úgy hogy Szatmármegyének egy kisdud része szintén Váradhoz tartozik. Épp úgy tartozik hozzá Hajdúból egy kis területrészt. Békésmegye egy két pont kivételével, szintén egészen Váradé. Ellenben a XIV. században s előbb is a mai Szilágyság területe egészen az erdélyi egyházmegye tartozéka volt, úgy hogy csak ezen oldal felől is a régi váradi megye mintegy negyedfelezer kilométerrel kisebb volt a mainál.

III. FEJEZET.

A püspökség régi birtokviszonyai.

Hogy miben állott a püspökség eredeti dotatiója, azt, miután erre alapító oklevél nem oktat, szabatosan meghatározni nem tudjuk. Még a püspökség első két századából is hiányzanak a kimerítőbb adatok. Maga a XIV. századi chartularium sem ad kimerítő tudósítást a püspök birtokairól, mert főczéljához képest csak a káptalani birtokokkal foglalkozik. Az a forrás pedig, mely a püspökség középkori birtokviszonyait teljes kifejelettségökben elénk tárja, egyrészt csak a biharmegyei birtokokra szorítkozik, de másrészt meg késő keletű is, t. i. XVI. századbeli. Értjük az 1552. évi pozsonyi országgyűlés határozatait¹⁾ következtében létrejött adókönyveket.²⁾

A püspök eredeti dotációjának egyik kétségtelen birtokrésze az a terület, a melyen a Szt-László által alapított prépostság és káptalan elhelyezve lett: azaz a váradi terület. Míg a préposti és káptalani, illetőleg a püspöki és káptalani birtokok közösek voltak, addig a váradi terület is megoszlott köztük. A chartularium szerint

¹⁾ I. Ferdinánd király törvénykönyve XIII: 4. 5. XIV: 6. XVI: 3. tcz.

²⁾ *Dicalis conscriptio Comitatus Bihar* a budai orsz. ltár kincst. osztályában.

a káptalan az egész városra s a várnak a felére is tartott igényt.¹⁾ A mint azonban a káptalan a várból kiszorult s a városban telepedett le, a vár egészen a püspök kezére került. Olaszi, Velence, Vadkert városrészek mind a püspökséghez tartoztak.

Magától értetődik, hogy az alapító király adománya a városra és várra egyedül nem szorítkozott. A chartularium kiemeli, hogy az alapító Szt-László a prépostságot, illetőleg püspökséget *multis possessionibus, iuribus et prerogativis* dotavit.²⁾ És ezek némelyikét ismerjük is. A XI—XIII. századokra vonatkozólag tudjuk, hogy a baranyamegyei *Körtvélyes* és *Sz.-Miklós*, valamint a györmegyei *Gyirmót* püspöki, illetőleg káptalani birtokok voltak. Ugyanis Szt-Lászlónak egyik 1093. évi okiratában említettik, hogy a határ ad *Kurthuelys populum Varadyensem de Byhor* tartott.³⁾ Miklós királyi étekfogó mester egyik 1255. évi okiratából pedig tudjuk, hogy a villa Zeurem udvarnokai a györmegyei *Gyimolt*-nak egy másfél ekényire rúgó földje miatt perbe keveredtek a váradi káptalannal. Az udvarnokok e földrészt a magukénak mondták: *ex parte vero Capituli proponebatur, quod ipsa terra ex donatione Sancti Ladislai regis Ecclesiae Varadiensi fuisset collata et de terris Udvarnicorum certis metis distincta*. Végre is nevezett Miklós mester, *cum per multos ac veridicos viros supradictam particulam ad ius et proprietatem memoratae Ecclesiae Varadiensis revera pertinere percepissemus . . . prætatae Ecclesiae perpetuo iure statuimus possidendam*.⁴⁾

Ezen Gyirmót csak a XIV. század közepéig volt a káptalan kezén, mert 1348-ban Lindvai Bánfi Miklós özvegye Margit, *Bagamért* adta érte a káptalannak s az ezen cserére vonatkozó oklevélből megtudjuk azt is, hogy a káptalan a baranyamegyei Sz.-Miklóst is elcserélte Margitnak említett Bagamér nevű birtokáért.⁵⁾ Ezen Bagamér-hoz a chartularium szerint még *Horon* és *Györgyegyháza* nevű falvak is tartoztak.⁶⁾

A Biharmegye déli tájain egymásra következő *bikácsi, tenkei, béli, belényesi, vaskohi* uradalmak, melyek Szt-László korában királyi birtokok lehettek, még ő alatta kerülhettek a váradi egyház birtokába. Később tényleg a váradi püspök és káptalan birtokában tűnnek fel.

A chartularium egyik fejezete szól azon falvakról, melyekhez a káptalan jogot tart s ilyenekül felsorolja *Al- és Fel-Kér, Alpár, Latabár, Hévjó és Tóttelek* falvakat. A chartularium szerint ezek tényleg a püspök birtokában vannak, noha nem csupán magának a püspöknek, hanem a váradi egyháznak s ebben a káptalannak is adattak kárpótlásul azon séreimekért, melyeket a nevezett egyház Miklós vajdától szenvedett, a mint az László király leveléből kitetszik.⁷⁾ És a chartularium e tudósítását oklevéleg is megerősítve találjuk.⁸⁾

¹⁾ Ad nostram communitatem . . . pertinet tota civitas Waradiensis . . . Sed quosdam vicos seu contratas . . . puta vicum Venetia stb. tenet nunc de facto episcopus ecclesie nostre. *Batthyán-Codex* I, 13. *Leges eccles.* III, 232. Bunyítay: *Statut.* 31—34. II. Hogy a vár fele része az övé, említi I, 27. *Leges eccles.* III, 239.

²⁾ *Batthyán-Codex* 4. I. *Leges eccles.* III, 219. Bunyítay: *Statut.* 7. I.

³⁾ Frank országbírónak 1404. évi átiratában a *Zichy-Okmtár*-ban I. 1.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. III, 252—253.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. IX, 36—40.

⁶⁾ Bagener cum terris *Horon, Györgyegyháza*, que sunt prope ipsam. *Batthyán-Codex* I, 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232. Bunyítay: *Statut.* 36. I.

⁷⁾ *Batthyán-Codex* 25. I. *Leges eccles.* III, 233. Bunyítay: *Statut.* 41. I.

⁸⁾ Zsigmond királynak egy 1390. évi okiratában olvassuk: pro iniuriis et dampnis dudum

Szt-Lászlónak példáját egyéb fejedelmeink is követték s ehhez sokszor kínálkozott alkalmuk. Árpád s vegyesházi királyaink ugyanis, fejökre tevéen Szt-István koronáját, Székesfehérvárról egész kíséretökkel Szt-László sírjához zárandokoltak. Királyaink e szokását Imre király kezdette meg, legalább Nagy-Lajosnak egy 1342. évi oklevele, midőn megemlíti, hogy koronáztatása után Szt-László sírját meglátogatta, hozzáteszi, hogy ezzel áldott emlékü őseinek: Károly, IV. László, V. István, IV. Béla és Imre királyoknak példáját követte. Az ilyen látogatások alkalmával nem csekély mérvben szaporodott a királyok bőkezűségéből a váradi egyház vagyona és joga. Ezt Lajos királynak egy alább említendő oklevele világosan hirdeti. Különösen tudjuk ezt Imre királyról, mert ő 1198-ban a váradi egyházat nemcsak megerősítette régi birtokaiban, hanem még nevezetes új adományokkal, t. i. Bihar-, Zárand-, Újvár-, Heves-, Abauj- és Békésvármegyék vámjának két, illetőleg egy harmadrészával is gazdagította.¹⁾

II. Endre nincs Lajos király okmányában olyanul említve, ki Szt-László sírját meglátogatta volna. De azért ő is azok közé tartozik, kik a váradi egyház vagyonának szaporításához hozzájárultak. Bizonyítja ezt azon 1232. évi oklevele, melylyel ő Miklós comesnek némely fejevári, csanádi, aradi és zárandi földeit visszajuttatja. Ez oklevélben azt mondja egyik helyt: Et super eandem terram — a zárandmegyei Szerhetről van szó — sunt sex mansiones piscatorum nostri, quos contulimus Episcopo Waradiensi. Alább pedig a püspöknek birtokáról ad tudósítást: inde vero egrediens iuxta terram Opus, vadit ad terram Episcopi, que vocatur Kupa.²⁾

Episcopo et dictæ Ecclesiæ Waradiensi per nonnullos potentes æmulos illatis idem condam dominus Ladislaus Rex ex maturo consilio Prælatorum et Baronum regni sui quasdam duas villas: *Ker superiorem* scilicet et *inferiorem*, item villam *totheleky* et villam *lathobar* in ius et proprietatem ac perpetuum dominium Episcopatus dictæ Ecclesiæ Waradiensis adiudicasset, assignasset et dedisset. Oklevél a *nagy-szebeni városi* ltban. U. II, 382.

¹⁾ Imre királynak említett 1193. évi oklevele igaz csak ennyit említ: Hinc est, quod nos piis predecessorum nostrorum vestigiis insistentes, tributum castri bychor de Kewres ad usum episcopi et fratrum ecclesie waradiensis ex donacione beati Ladislai regis tempore sue fundacionis collatum . . . presentis scripti patrocinio confirmamus. *Item contulimus eidem ecclesie beati ladislai regis . . . ut autem huius nostre donacionis series perpetue stabilitatis obtineat firmitatem, presentem paginam sigilli nostri munimine iussimus roborari.* Fejér: *Cod. Dipl.* VII. V, 149. *Haz. Okmtár* VII, 2. Mint látjuk, az Imre király által tett adományok felszámolása az oklevélből kimaradt, nyilván nem eredetileg, hanem azon egyén részéről, ki ez oklevelet a *Századunk* című lapban 1839. évf. 4. sz. 31. l. először közölte. De hogy az elhallgatott okmányok közt voltak Zárand-, Újvár-, Heves- és Békésvármegyék már említett váma is, bizonyítják úgy I. Lajos királynak 1342. évi oklevele, valamint maga a váradi chartularium is. Lajos király oklevelében olvassuk ugyanis: Henricus, Rex claræ memoriæ, duas partes tributorum, quæ regiam contingunt Maiestatem, tam de villis, quam de foris totius Comitatus Byhoriensis; tam circa Byhor, quam circa *Zarand* et *Bekes* existentium, exceptis tributis, quæ ad quatuor spectant fora, scilicet de Akiel, de Koloser, de Janusd, et de foro reginæ, dictæ Ecclesiæ Variadiensis perpetuo contulisset. Fejér: *Cod. Dipl.* IX. I, 59. A chartularium pedig ezeket mondja: Henricus rex duas partes tributorum totius comitatus Byhoriensis, tam circa Byhar, quam circa *Zarand*, et partem suam tributi, quod in comitatu *Novi Castri*, tam circa ipsum *Novum Castrum*, quam circa *Heves* et in comitatu de *Bekes*, tam in villis, quam in foris exigitur, donavit ecclesie nostre Waradiensi . . . prout in privilegio eiusdem confirmato per Belam quartum, Stephanum . . . continetur. *Batthyán-Codex* 9. 31. II. *Leges eccles.* III, 222. 238. Bunyitay: *Statut.* 12. l.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 505.

Nincs kétség benne, hogy más árpádházi királyaink is szívesen tetézték elődjek adományait, a mint nem szenved kétséget az sem, hogy a királyok példáját a királyi család egyéb tagjai, valamint a Szt-László sirjához elzarándokolt főúri vagy polgári renden levő egyének is követték. 1273-ban ugyanis már szaporán említvük okiratilag a váradi püspökség birtokait. Ugyanis Lodomér püspöknek ez évi okleveléből¹⁾ megtudjuk, hogy *Püspöki, Szőlős* és *Sz.-Lőrinczfalva* a püspökség és káptalan közös birtokait képezték.²⁾ A bortized az egyházmegyében fele részben a püspököt, fele részben a káptalant illette.³⁾ *Olaszi*-ban a korcsmai borjövődék a káptalant, a tized, földadó s minden egyéb jövedék a püspököt illette.⁴⁾ *Kardó* és *Ireg* földbirtokok egy harmadrészben a püspököt, egy harmadrészben a káptalant s egy harmadrészben a Szt-István-káptalant illették.⁵⁾ *Besenyő* két részre oszlott, egyik a püspöki, a másik a káptalani.⁶⁾ Ezen Besenyőhöz tartozott még *Besentelek* is,⁷⁾ melyet már egy 1319. évi oklevél is káptalani birtoknak mond.⁸⁾ Épp így oszlott el két részre *Mácsa* és *Kölesér* is.⁹⁾ *Barmod* a káptalan és püspök közös jóságát képezte.¹⁰⁾ *Ürög*d a káptalannak tizedelt.¹¹⁾ *Fel-Tóti* földadójának negyedrésze a méh- és sertéstizeddel együtt a káptalant illette.¹²⁾ *Dobo*z-ban a királyi sertésfalkák tizedének harmadrésze a káptalant illette.¹³⁾ *Harsány*-ban, *Gyán*-ban, *Tékfalva*-ban, *Megyer*-ben, *Ombereus*-ban és *Ösi*-ben a tized a püspöké,¹⁴⁾ mivel a püspök tulajdonkép azt mondja, hogy maga a birtok káptalani, a mint tényleg úgy a chartularium, mint a királyi oklevelek is a káptalan birtokai közt tüntetik fel *Vizes-Gyánt*, *Nagy*- és *Kis-Harsányt*, *Egy*-

¹⁾ Megvan a *nagy-szebeni váro*si ltban, U. II, 378. Csonkán kiadta Gánóczy: *Episcopi Vardicensis* I, 121—122. Továbbá Keresztury: *Descript. Eppatus et Capit. Varad.* I, 135—136. Fejér: *Cod. Dipl.* 141—142. Egészen kiadta újabban Bunyitay: *A váradi püsp tört.* II, 247—248.

²⁾ villa *pyspuky*, villa *Zewlws*, villa *sancti Laurentii* inter Episcopatum et Capitulum sunt communes.

³⁾ Item in decimis de vino ubicuncque accipi possunt, idest sive in Waradino, vel ubicuncque alias per nostram diocesim media parte Episcopatum contingente, dimidia pars Capitulo debetur.

⁴⁾ Item in villa *Ola*zy de Thabernis tam in vino vel in quolibet potu, quod venditur, tributum ex his expectat Capitulo sicut in Waradino; sed alia omnia, videlicet decimæ, census terragii solum Episcopatum contingunt.

⁵⁾ Item terra *Kordu* et terra *Ireg* æqualiter tripartitur inter Episcopatum, Capitulum et Conventum S. Stephani.

⁶⁾ Item terra *Besenew* in duas dividitur æqualiter inter Episcopatum et Capitulum.

⁷⁾ *Besenew*, cum terra *Resenthelek* dicta, pertinente ad eandem *Besenew*. *Batthyán-Codex* I, 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232. Bunyitay: *Statut.* 35. l.

⁸⁾ A váradi káptalannak egy a *budai orsz.* ltban levő (N. R. 950. 2) oklevelében áll: «*Besenewthelek* nostra» possessio.

⁹⁾ Item terra *Macha* dividitur simili modo. Item de villa *Kwleser* dicebant, quod Capitulum suam portionem haberet certis metis distinctam, sed qualitatem, quantitatemque ignorarent.

¹⁰⁾ Item terra *Bormow* inter Episcopatum et Capitulum est communis.

¹¹⁾ Item terra *Irugd* ... decimas Capitulo solvebat.

¹²⁾ Item quarta pars totius terragii de villa *felloti* cum decimis porcorum et mellæ Capitulo debentur.

¹³⁾ Item in decimis porcorum domini Regis in villa *dobo*z et de aliis Capitulum tertia pars contingit.

¹⁴⁾ Item decimæ de villa *harsan*, *Gyan*, villa *Teek*, *Meger*, villa *ombereus* et de villa *Ewsy*, quæ donativæ sunt et legativæ Episcopatum contingunt.

házas-Ősit, Megyert.¹⁾ A *homorogi, tūpdi, herpályi* tized a káptalané egészen.²⁾ Hasonlóan a *pancs-iregdi* és más *iregdi*, valamint a *fancsikai* helységek tizede szintén egészen a káptalané.³⁾ A *füredi* halastó és a *szegedi* vám harmada is a káptalané.⁴⁾ Egész *Abaujmegye* vásáradója a káptalané.⁵⁾ Ellenben *Hevesmegyében* és *Horvón*-ban az egész vásáradó a püspöké.⁶⁾ *Fugyi*-ban úgy a káptalan, mint a püspök jobbággyokkal birtak.⁷⁾

Az, hogy kezdettől fogva a birtok és jövedelem a püspökségben és káptalanban *közös* volt, nagyon sok visszás állapotot és zavart idézett elő. Ezen mielőbb segíteni kellett. A XIII. század derekán (1268—1279) Lodomér püspök vállalkozott a zavar kibonyolítására. Első gondja volt rendezni a püspökség birtokviszonyait s szaporítani a jövedelmi forrásokat s könnyíteni a jobbággyok, különösen Várad lakosainak terhein, hogy azok kötelességeiket Szt-László egyháza iránt necsak könnyebben, hanem jobb szívvvel is teljesíthessék.

Ez okból, midőn püspöksége birtokai felől sem az elpusztult levéltár, sem az öregebb tagjaiban megfogyatkozott káptalan kellő felvilágosítást nem nyújthattak: összehívatta legvénebb jobbággyait, megeskettette őket Szt-László fejére s az eskü alatt vette ki vallomásaikat, hogy melyik birtok kit illet, a püspököt vagy a káptalan? avagy a kettőnek közös birtoka?⁸⁾

Ugyanekkor megállapította a káptalannal együtt azt is, hogy azon ajándékok és jövedelmek, melyek a székesegyházban a királyok, királyi gyermekek és más előkelők temetése alkalmával befolyanak, hogyan oszoljanak meg a székesegyház, a püspök s a káptalan között.⁹⁾ E rendelkezés kétségtelenül mutatja, hogy ily temetések már e korban gyakran történtek Szt-László egyházában, sokkalta gyakrabban, mint azt történeti forrásaink említik.

V. István király trónra kerülve, oly jelentékeny kiváltságokat adott a váradi egyháznak, minőkkel addig az ország első egyháza, az esztergomi sem dicsekedhetett. Megengedte ugyanis, hogy bármely nemes az országban, ha magvaszakadása esetén birtokait a váradi egyházra kívánná hagyni, ezt szabadon tehesse, bár a hazai

¹⁾ *Batthyán-Codex* I. 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232. Bunyítay: *Statut.* 35. 1.

²⁾ Item decimæ provenientes de *Homrok villa Tūpd* et de villa *Herpauli* debentur Capitulo totaliter.

³⁾ Item similiter decimæ de villa *panchyrgdy* et de alia *Irgud* villa præpositi de lelez Capitulo debentur totaliter. Item decimæ de villa *fombka* terram ecclesiæ de porozlo Capitulo debent totaliter.

⁴⁾ Item quidquam in piscina de *fýred* potest provenire, tertia pars spectat Capitulo. Item de tributo *Zegued* similiter.

⁵⁾ Item tributa fori de toto Comitatu *Abauywar* Capitulo totaliter.

⁶⁾ Item de Comitatu *Heves* tributum fori et *horvón* pertinet Episcopatu totaliter.

⁷⁾ In villa *fudy* dominus Episcopus (quat)or habebat mansionum vinitatores, quinque vero Capitulum in eadem habebat mistratores Candelarum.

⁸⁾ Az erről szóló oklevelet közölte Gánóczy: *Episcopi Varad.* I, 121. Keresztury: *Descriptio Eppatus et Capituli Varad.* I, 13. Fejér: *Cod. Dipl.* V, II, 141. II, 378. De a chartularium is utal a dologra, midőn mondja: Hic (Lodomér) dubio propter combussionem privilegiorum ecclesie nostre ... exorto, inter alia diligenter declarato, certissime tradidit: esse quasdam possessiones et bona alia communia nobis et episcopo, quedam vero distincta. *Batthyán-Codex* 12. 1. *Leges eccles.* III, 225 Bunyítay: *Statut.* 16—17. II.

⁹⁾ *Batthyán-Codex* 32. 1. *Leges eccles.* III, 239. *Statut.* 60. 1.

törvények szerint az ilyen birtokok a koronát illetik. Továbbá, hogy ha a váradi egyház, püspök vagy káptalan birtokain arany-, ezüst- vagy vasbányát találnának, azt szabadon kiaknázhassák, a nélkül, hogy azért a királyi kincstárnak valamivel adózni tartoznának. Végül, hogy a váradi püspök s káptalan birtokain lakozó vendégek, jobbágyok vagy bármi rangú emberek pénzt, természetményeket még akkor se tartozzanak fizetni a királyi rovóknak, ha az affélék az egész országban szedetnének is.¹⁾ Így lett ezen szabadalmak által a püspökség helyzete javítva, népeinek sorsa könnyítve, s egyszersmind a püspökség Belényes-Rézbánya-vidéki bányászatának alapja is megvetve.²⁾

IV. László király koronáztatása után Szt-László sirjához vándorolva, a váradi egyháznak ezen alkalomból a váradmelléki *Szölös* falut ajándékozta, annak felosztását Lodomér püspök belátására bízva és őt arra is felhatalmazta, hogy a falu lakosai közül négyet vagy ötöt a fegyveres jobbágyok, az úgynevezett egyházi nemesek sorába emelhesse.³⁾ Lodomér az új birtok felosztását akként eszközölte, hogy Szölös határából egy részt, mint külön birtokot, a váradi örkanonoksághoz csatolt. Ez anynyiban valószínű, mert 1288-ban Márton örkanonok, mint szölösi jobbágyos földesúr szerepel.⁴⁾ Lodomér ez adománya által nemcsak az örkanonoki széket tette tekintélyessé, hanem Biharmegye gyarapodását is elősegíté, mert az ör-, vagy régiesen custos-kanonok e birtokán egy új község keletkezett, mely birtokosáról *Kusztosfalva* nevet nyert s a mai Szölös és Szt-Márton között állott.

IV. László alatt azonban az egyházi vagyont egynémely veszteség is érte. Az átalánossá lett fejetlenség és pusztítás a váradi egyházat is károsította. E pusztítást a chartularium is felemlíti. Nevezetesen a Pálfiak: Miklós és Geregen hatalmaskodtak várukból Adorjából, míg nem a király a sűrű panaszokra végre Bihar-megyébe jött, a féktelenkedőket Adorjából kiostromoltatta, Váradon gyűlést tartott és a kárvallottakat kártalanította.⁵⁾ Ekkor történhetett a váradi egyház kártalanítása is, a mennyiben a király a Pálfiaknak és bűnös társaiknak elkobzott birtokaiból, Al- és Fel-Kér, továbbá Alpár, Latabár, Tóttelek és Hévjó falvakat a váradi egyháznak juttatta.⁶⁾

¹⁾ Az elveszett eredeti oklevél tartalma ismeretes IV. Lászlónak 1283. évi leveléből, melyben hasonló kiváltságokat adván az esztergomi egyháznak, megemlíti, hogy *ugyanazokkal már előbb atya, István a váradi egyházat gazdagította: iuxta tenorem gracie, facte waradiensi ecclesie ... per Regem Stephanum. Preterea iuxta tenorem priuilegii patris nostri, waradiensi ecclesie condonati stb.* Töredékesen Schmitthnél: *Episcopi Agrienses* I, 209. Katonánál: *Hist. Crit.* VI, 878. Egész terjedelemben Fejérnél: *Cod. Dipl.* V. III, 158—161. Knauznál: *Mon. Eccl. Strig.* II, 165—167.

²⁾ Lásd ehhez Wenzel: *Magyarország bányászatának kritikai története* 118—119. II.

³⁾ Keresztury: *Descriptio Eppatus et Capituli Varad.* I, 136—137.

⁴⁾ *Hazai Oklár* 109. I.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V, III. 259. Wenzel: *Árp. új Oklár* XII, 250—253.

⁶⁾ in Keer superiore, in Keer inferiore, in Alpar, in Lathabar et in Totthelek, que habentur apud manus episcopi, credimus habere nobis ius competens, cum in aliqualem recompensationem destructionum, desolationum, dampnorum et iniuriarum, per Nicolaum vayvodam filium Pauli, et alios ecclesie nostre Waradiensi illatorum eedem ville simul cum Heyo, que erat eiusdem, adiudicate et date fuerint eidem ecclesie Waradiensi, prout ex privilegio Ladislai regis apparet. *Váradi chartularium* 25. I. Batthyánnál: *Leges eccles.* III, 233. Bunyitaynál: *Statut.* 41. I.

Egy évvel később, tehát 1285-ben, a birtokviszonyok rendezésére a király által kiküldött külön bíróság feje, Bertalan váradi püspök, egy a káptalan is közvetlenül érdekelt vitás birtokügyet szintén elintézett. Ugyanis Váradnak némely, a püspök részirtokain, nevezetesen Olasziban, Újfaluban és Sz.-Lőrinczen lakó polgárai, az országszerte uralkodó fejtienséget hasznukra fordítva, megtagadták a káptalan ős földesúri jogait s magukat csak a püspök, de nem a káptalan jobbágynak mondták s útját állták a káptalan ama jogának, hogy a nevezett városrészekben vásárpénzt szedhessen. Már csaknem istenítéletre került a dolog, midőn a polgárok magukba térve, az igazságot elismerték. Bertalan püspök akként ítelt, hogy meghagyta, sőt megerősítette a káptalan amaz ősi jogában.¹⁾

Bertalan püspök egy másik ítéletével is rendezte az egyházi birtokviszonyokat. A Halottak oltárának igazgatója birt egy *Fancsal* nevű falut, de a káptalannak is volt egy ilyen nevű birtoka. E két falu körül valamelyes okból vita támadt, s a chartarium említi, hogy a püspök ezt is szerencsésen elintézte.²⁾

Mikor szűnt meg Váradon végleg a püspök és káptalan közös birtoklása, szabatosan ki nem jelölhetjük, de a birtoklás közösségének nyomaival még a XIV. században is találkozunk, bár már igen kis részben. A chartarium egyik rubrikája ugyanis szól de nominibus villarum, quæ inter nos (káptalan) et Episcopum sunt communes.³⁾ Hogy azonban a közös lakás püspök és káptalan, de sőt a káptalanbeliek közt is már a XIII. század közepe előtt megszűnt, világosan kitűnik Rogerius mester ama tudósításából, mely szerint ő a tatárok megérkezése idején a *városban* lakott s nem akart a *várba* menni.⁴⁾ De a chartarium is a kanonoki lakásokról szóltaiban említi, hogy a kanonokok számához képest hajdan 24 lakás volt: *licet antiquitus XXIII. curiarum numerus iuxta numerum canonicorum in nostro fuerit territorio institutus.*⁵⁾

Az Árpád-korszak végén újabb adományról értesülünk. III. Endre király és neje Fenena, 1291-ben erdélyi útjuk alkalmával Szt-László sírját meglátogatva, a királyné a váradi egyháznak adományozta a *szőlősi vámot*, mely addig királynéi birtok volt. Zsigmond király, egy Váradon 1390-ben kelt oklevelében felemlíti ugyanis, hogy a váradi káptalan felmutatta előtte Károly királynak ama levelét, melylyel ő Fenena királyné imént említett adományát megerősítette, hogy t. i. pro remedio animæ suæ et parentum suorum tributum reginale, quod duntaxat ab euntibus in partes Transilvanas et inde cum rebus mercinalibus venientibus in villa *Zewles* exigi fuisset solitum, Episcopo dictæ Ecclesiæ (Varadiensis) . . . et Episcopatu perempniter contulisset.⁶⁾

1297-ben Imre püspök elődjének, Bertalannak ama levelét, melylyel az a kápt-

¹⁾ Bertalan püspök 1285. évi oklevele Gánóczynál: *Episcopi Magno-Varadiensis* I, 137.

²⁾ *sedavit discordiam ortam inter nos (Capitulum) et magistrum misse mortuorum occasione terre Fanchal, quæ est eiusdem magistratus, et alie Fanchal, que est nostra. Batthyán-Codex* 12. l. Bunyitay: *Statut.* 17. l.

³⁾ Rubrica XV.

⁴⁾ *Miserabile carmen* cap. XXXIV. Endlichernél: *Rev. Hungaric. Monum. Arpadiana* 282. l.

⁵⁾ *Batthyán-Codex* 14. l. *Leges eccles.* III, 226—27. Bunyitay: *Statut.* 20. l.

⁶⁾ Oklevél a nagy-szebeni városi ltban.

taian vásárvámszedő jogát Várad polgáraival szemben megerősítette, a földesúri jogai miatt aggódó káptalan kérelmére szintén megerősítette és átírta.¹⁾ Sőt 1308-ban a Belényes vidékén, a Lodomér püspök által kieszközölt bányajog alapján virágzásnak indult ezüstbányák jövedelmének egy harmadát is a káptalan rendelkezésére bocsátotta.²⁾

A mint a XIII-ik században, úgy szaporodtak a XIV-ikben is egyes kisebb-nagyobb adományok által a püspökség birtokai és jogai. E korszakban is fejedelmek és alattvalók versengtek egymással a jótékony vallásos cselekedetek terén. 1319-ben a Várad mellett levő *Oláb-Apáti* és *Ürög*d mint püspöki birtokok említetnek.³⁾ 1323 előtt szállottak a váradi egyházra a szabolcsmegyei *Ajak* és *Patoha* falvak, *Kwpctheleke* és *Doboka* praediumokkal.⁴⁾ 1326-ban *Hidastelek* mint püspöki birtok említetik okirati-lag.⁵⁾ Ugyanez évben kapja a püspökség Telegdi Miklós csanádi főispántól a Hidassal szomszédos *Hodost*.⁶⁾ Ugyancsak 1326-ban az Aba-nemzetség egy tekintélyes tagja Demeter tárnokmester, miután I. Károly királytól, tekintve örökösökben való fogatkozását, birtokaival való korlátlan jogot nyert, egyik jelentékenyebb birtokát, a szabolcsmegyei *Zuhná*-t, a váradi egyháznak juttatta.⁷⁾ Egy évvel később, 1327-ben I. Károly király a váradi egyház, püspök és káptalan azon már a régibb királyoktól kapott kiváltságait erősítette meg, hogy népeik felett semmiféle bíró törvényt nem láthatott, hanem csak a püspök s a káptalan s az általuk felállított úri szék.⁸⁾ 1340-ben a valószínűleg a Gutkeled-nemből való Baruchfia István, Vidfia Kozma és Lökösfia János *Jánosdon*, a mai *Jánosdán* levő részbirtokokat lelkük üdveért a váradi egyháznak s ez által a püspökségnek adták.⁹⁾

I. Károly fia I. Lajos, örököelve atyja buzgóságát és vallásos szellemét, a váradi egyházzal szintén érezte a jótékony kegyét. Mindenekelőtt megerősítette a váradi egyháznak mindanna birtokait és jogait, melyeket az elődeitől kapott volt.¹⁰⁾

¹⁾ Gánóczy: *Episcopi M. Varadiensis* I, 147.

²⁾ *Batthyán-Codex* 13. l. *Leges eccles.* III, 225. Bunyitay: *Statut.* 18. l.

³⁾ *Apathi* (possessio) episcopi nostri, és *Ireugd* episcopi nostri, mondja a váradi káptalan 1319. évi oklevele a *budai országos ltár* kincst. oszt. N. R. 950. 2.

⁴⁾ Kiteszik az Zsigmond királynak egyik 1430. évi okleveléből a *leleszi convent* orsz. ltban. Protoc. metal. II, 62—68. 76. *Zichy-Okmtár* IV, 291. 293. 443. 485. 569. Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 73. Hogy 1323 előtt jöhettek a váradi egyházra lásd Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 258—259.

⁵⁾ possessio ... *Hydus*, quæ est episcopatus Waradiensis, mondja a várad-előhegyi convent 1326. évi oklevele. *Anjouk. Okmtár* II, 238—39.

⁶⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 252. l. 4. jegyz.

⁷⁾ possessionem suam de Zuhna vocatam in comitatu de Zonuk ... quæ contigua possessioni Turpaztoh .... *Ecclesiæ B. Virginis Varadiensis* ... in perpetuam elemosynam et suae et Parentum suorum, nec non ipsius magistri Alexandri fratris sui sub ipsius *Ecclesiæ* ala in domino quiescentis animarum ob remedium ... donavit. Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 66—70.

⁸⁾ Katona: *Hist. crit. regum Hung.* VIII, 355.

⁹⁾ Oklevél a *váradi püspökségi* uradalmi ltban 1. 7.

¹⁰⁾ Ebben ugyanis olvassuk: cum nos ... adepta nostra coronatione ... ad visitandum sepulchrum sanctissimi regis Ladislai ... cum fidelibus Baronibus regni nostri ... Varadinum accessissemus, licet etiam devotio nostra diuturna ad id nos coarctasset, ut eidem *Ecclesiæ* Varadiensis ... antiqua et approbata, consuetudinariaque lege ac consuetudine regni approbante, prætextu novæ coronationis nostræ *possessionariam donationem facere et eam. dotare, utpote per nostros*

Aztán nemcsak visszaszerezte annak a tőle erőszakosan elragadott vámnak két részét, hanem még meg is toldotta azt a vám harmadik részével.¹⁾ Alatta 1344-ben *Dalom* és *Kalácsa* püspöki javakul említvék,²⁾ 1349-ben *Hosszúaszó*, *Tenke* és *Venter*,³⁾ 1355-ben *Péterháza*,⁴⁾ 1357-ben *Süvegd* említvék ilyenekül.⁵⁾ Ez utóbbinak felét birta volt a nevezett évben a püspök. Hogy *Terebed* szintén püspöki jószág volt, kitetszik abból, hogy Domokos püspök tiltakozott 1373-ban ennek Domoszlai Miklós hevesi főispán által való birtokbavétele ellen.⁶⁾ Hogy pedig *Ácsi*,⁷⁾ *Beges*,⁸⁾ *Hegyköz-Újlak*,⁹⁾ *Iklod*,¹⁰⁾ *Kakucs*,¹¹⁾ *Kárásztelek*,¹²⁾ *Kisháza*,¹³⁾ *Kis-Jenő*,¹⁴⁾ *Méhes*,¹⁵⁾ *Omorsa*,¹⁶⁾ *Petegd*,¹⁷⁾

pios progenitores id fieri exilit consuetum, prompti utique fuisset et parati, ennél fogva megerősíti elődeinek adományleveleit, privilegia progenitorum nostrorum, olim Regum Hungariæ piæ memoriæ, videlicet Ladislai, Stephani, Belæ et Henrici, consequenterque Domini Karoli Patris nostri carissimi. Fejér: *Cod. Dipl.* IX. I, 58.

¹⁾ Quas quidem duas partes dictorum tributorum ab ipsa Ecclesia Varadiensi per indebitam et potentialem ablationem alienatas fore idem Episcopus et Capitulum allegabant, culmini nostro regio humiliter supplicantes, ut et ipsas duas partes dictorum tributorum alienatas, restituere, et eidem Ecclesiæ applicare, more pristino, et relictam tertiam partem eorumdem tributorum, quæ ad regias manus spectare dinoscebatur, novæ nostræ donationis titulo perpetuo conferre .. dignemur. Nos .... prædictas duas partes dictorum tributorum ... reddimus et restituimus ... plene et integre ... reliquam vero tertiam partem, eorumdem tributorum, quæ hactenus ad ius ipsius Ecclesiæ non pertinuit, similiter ipsi Ecclesiæ Varadiensi perpetuo et irrevocabiliter, cum omnibus redditibus eiusdem et proventibus duximus conferendam. Ita quod a modo totali et integrali iure ipsorum tributorum, absque omni defalcatione, ipsa Ecclesia Waradiensis gratuletur et fruatur, nec regalis Maiestas, vel quævis persona deinceps aliquid proprietatis habeat in eisdem; sed ipsorum redditus inter Episcopum et Capitulum, ut prius fuit consuetum, videlicet duas partes Episcopus, et tertiam Capitulum, percipiendo dividatur. A beiktatással Demeter mester budai prépost lett megbizva. Fejér: *Cod. Dipl.* IX. I, 59—60.

²⁾ terra Batur separatur a terris seu possessionibus ecclesie Varadiensis *Dolm* et *Kalacha* vocatis. Alább: *Kalacha* in fine possessionis ecclesie Waradiensis antedictæ ... A commetaneis et vicinis possessionis ipsius domini Episcopi similiter *Kalacha* vocate. *Házai Okmtár* III, 153.

³⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Monial. Poson. S. Claræ 61. 13. 18.

⁴⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 4538. *Kolosmonostori conv.* ltban. Bihar G. 1.

⁵⁾ Oklevél a *gyulafehérvári kápt.* ltban. Bihar II. 49.

⁶⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 630. 17.

⁷⁾ Lásd alább az 514 lap 2-ik jegyzetét.

⁸⁾ 1374 után jutott a káptalan birtokába.

⁹⁾ A chartularium emliti, de mint káptalani birtok szerepel 1549-ben is. Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1384. 58. 1049. 7.

¹⁰⁾ A chartularium emliti, de II. Ulászlónak egyik 1495. évi oklevele is káptalani birtoknak mondja. A *leleszi orsz.* ltból kiadta Bunyitay i. m. II, 276.

¹¹⁾ *Batthyán-Codex* I. 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232. *Statut.* 35. 1.

¹²⁾ In comitatu autem de Karazna habemus villam *Kaluztbeleik* cum terris *Adryanthelek* et *Zathmathelek*, et aliis pertinentibus ad eandem. *Batthyán-Codex* I. 13. rub. *Leges eccles.* III, 232—233. *Statut.* 36. 1. De hogy a káptalan Kalaztelket már a tatárjárás előtt birta, kitetszik egy 1338. évi okirattól a br. *Bánffy-család* ltban. V. 2.

¹³⁾ *Kesebaza* similiter totaliter. *Batthyán-Codex* I. 13. rubr. *Leges eccles.* III, 233. *Statut.* 37. 1.

¹⁴⁾ In comitatu de Zarand habemus ... villam *Jenew* totaliter. *Batthyán-Codex* I. 13. rubr. *Leges eccles.* III, 233. *Statut.* 37. 1.

¹⁵⁾ A chartularium emliti s János-Zsigmond fejedelem 1568. évi oklevele a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1731. 39. §. 5.

¹⁶⁾ Lásd alább az 514 lap 6-ik jegyzetét.

¹⁷⁾ *Batthyán-Codex* I. 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232. *Statut.* 37. 1.

Sályi,¹⁾ Száldobágy,²⁾ Sz.-Péter,³⁾ Széplak,⁴⁾ Ér-Tarcsa,⁵⁾ Túr-Pásztó,⁶⁾ mindmegannyi váradegyházi (püspöki, illetőleg a püspök kezén levő káptalani) jószág volt, az hitelesen kitetszik a chartulariumból és egyes királyi meg magánszemélyi oklevelekből. Ezeken kívül más adatok is egészítik ki e tárgyra vonatkozó ismereteinket.

A Hermann-nemzetségbeli Meszesi Demeter váradi püspökről tudjuk, (1345—1372) hogy megszerezte a püspökségnek a görbedi és jánosdi részbirtokokat⁷⁾ és hosszas pert folytatott a hatalmas Várdai Miklóssal és Domonkossal, a püspökség valamelyik felvidéki birtokáért.⁸⁾ Ugyan ő rajta volt, hogy Kulche fia Páltól, Szerepmonostorát kiperelje.⁹⁾ Persze másrészt a püspökség több birtokának vesztét is okozta, a mint ezt a chartularium fel is panaszolja.¹⁰⁾ Egyik közeli utóda, Deméni László (1378—1382) a szabolcsmegyei Kis-Ajak-ot igyekezett megszerezni a váradi egyháznak.¹¹⁾

Midőn Zsigmond király Váradon, valószínűleg Sz. László híres lovasszobra felállítása ünnepén népével együtt időzött, adományozta 1392-ben Zudar János püspöknek a biharmegyei Ér-Olaszi, továbbá Mária-Magdolna, Ragáld és Gyulvész birtokokat.¹²⁾ De a káptalan is érezte kegyelmeit. Midőn ugyanis 1406-ban a váradi egyház szekrestyéjét tűz emésztette fel s ez a káptalan birtokairól szóló okleveleit elhamvasztotta, a király addig is, míg a megsemmisülteket ünnepélyes kiváltságlevelekkel pótolná: ideiglenes iratával biztosította a káptalan birtokjogait. Megerősítette pedig a király ekkor: portionem Capituli ecclesiae Waradiensis in civitate Waradiensi ipsum Capitulum contingentem cum tributo eiusdem et foro cottidiano in eadem portione celebrari solito cum suo tributo; necnon cum nundinis sui foris annualibus, singulis annis in eadem portione ipsius Capituli Civitate Waradiensi in praedicta celebrari solitis; item possessiones seu villas: Gyan, Rohth, (azaz Rojt) Retwyd, Barakon, Bykad, Nyarzegh, Zekelthelek, Chehy, Abramhaza, Thamasy penes Berekyo (azaz Pap-Tamási) et Kykews (azaz Kékös) appellatas in Comitatu Byhoriensi exi-

¹⁾ Úgy a chartularium mint a királyi oklevelek említik káptalani birtokul, de sőt a Pázmánok 1319. évi oklevele is.

²⁾ *Alchy et ... Zaldobagh ... sunt Episcopi. Batthyán-Codex I. 25. rubr. Leges eccles. III, 238.*

³⁾ *Batthyán-Codex I. 26. rubr. Leges eccles. III, 239. Statut. 32. l.*

⁴⁾ A XIV. század elején, mint kegyes hagyaték jutott a váradi egyház birtokába. *Batthyán-Codex I. 39. rubr. Leges eccles. III, 245. Statut. 72. l.*

⁵⁾ A chartularium emliti. Bunytay: *Statut. 39. l.*

⁶⁾ *Credimus etiam verisimiliter habere nobis portionem competituram in possessionibus Thworpahtleh et Omorsa erga episcopum habitis, ex eo, quod eadem possessiones sint donate et legate ecclesie Waradiensi indistincte. Batthyán-Codex I, 16. rubr. Leges eccles. III, 234. Stat. 42. l.*

⁷⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. osztályában. N. R. 957. 45. §. 13. és Soc. Jesu M. Varad. I, 1.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár III, 425. 431—32. 447—48. 464. 472. 496. 507. ll.*

⁹⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 856. l.

¹⁰⁾ *Demetrius episcopus ... nos lesit multipliciter in nostris iuribus, et alienavit plurimas possessiones et terras episcopatus Waradiensis per suam negligentiam. Batthyán-Codex 13. és 5. ll. Leges eccles. III, 226. 219. Statut. 18. l.*

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár IV, 109.*

¹²⁾ Keresztúry: *Descriptio Eppatus et Capit. Varad. I, 193—194.*

stentes . . . in quarum scilicet omnium dominio et possessione a tempore longinquo, cuius contrarium ab humanæ accordationis termino procul evolasset, — praefatum Capitulum Waradiense immobiliter perstitisse et nunc pacifice existere dinoscitur: eidem Capitulo novæ . . . donationis titulo in perpetuum adja s a beiktatást az aradi káptalanra bízza, mely is a beiktatást ellenmondás nélkül teljesíté.¹⁾

Ugyanekkor ő egy nagyszerű alapítványt is tett. A Bold. Szűz tiszteletére felavatott székesegyházi főoltáron naponta mondandó 3 sz. mise s 18 pap által végzendő zsoltározás fejében országa főpapjainak s főnemeseinek tanácsából, a váradi káptalannak adományozta örökösen a magvaszakadt Szemere bán fiának birtokait: *Szalacsot, Aszalót és Zsolczát* tartozékaikkal együtt.²⁾ Másfelől ugyanezen király Kusalyi Jakch Dénes püspöknek (1427—1432) oly szabadalmat adott, melynek erejénél fogva Váradnak Olaszi és Vadkert nevű külvárosaiban, melyek püspöki birtokok voltak, évenként két vásárt tarthasson.³⁾ Ezen szabadalom ellen a váradi káptalan külön küldöttek által az országgyűlésen panaszt emeltetett, mert a vásárjog a régi sz. királyok adományaiból nem a püspököt, hanem a káptalant illeti. Úgy látszik, a panaszló káptalan nem nyert orvoslást, mer a későbbi korban csakugyan találunk mind Olasziban, mind Vadkerten országos vásárokat.⁴⁾

Ugyancsak a XV. században, nevezetesen 1470 előtt jutott a váradi káptalan a Csákyak kegyes indulatjából *Csökmő* és *Szeghalom* birtokába,⁵⁾ melyekhez kétségtelenül egyéb kisebb-nagyobb fekvőségek és alapítványok is járultak. Ha ezekhez még hozzáveszszük azt a jövedelmet, melyet a püspök és káptalan tizedek, vámok, földesúri haszonvételek, bányászat, malmok stb. után húzott,⁶⁾ mindenesetre azon meggyőződésre kell jutnunk, hogy a váradi püspökség a XI—XV. században a java püspökségek közé tartozott.

IV. FEJEZET.

A püspökség egyházközigazgatási beosztása.

XIII. századi s még tatárjárás előtti adatok a váradi egyházmegyének csak két főesperesttségét említik: a *biharit*⁷⁾ és *békésit*,⁸⁾ mert a szintén előforduló har-

¹⁾ Oklevél a *nagy-szebeni városi* ltban. U. II, 378. Mátyás királynak 1477. évi átiratában. Fejér: *Cod. Dipl. X. IV*, 518—528.

²⁾ Oklevélmásolat a *váradi káptalan* ltban. Töredék Fejérnél: *Cod. Dipl. X. IV*, 613—614. 519—520.

³⁾ duas nundinas seu dua fora annualia ad duos vicos episcopales in ipsa Civitate Varadiensis habitos, videlicet Olazy et Vadkerth vocatos, in duobus terminis, puta in festo Omnium Sanctorum et circa carnisprivium celebrandas. *Nagy-szebeni városi* ltban. U. II, 381. V. ö. Gánóczy: *Dispositio diatribae* 572. l.

⁴⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincstári oszt. Paulini Kápolna 1. 12.

⁵⁾ Kitevzi ez II. Ulászló 1492. évi okiratából a *leleszi orsz. ltban*. Actor. 1492. 26.

⁶⁾ Mindezekre nézve lásd Bunytay: *A váradi püspökség tört.* II, 260—294.

⁷⁾ Így említettik a *váradi regestrum* 151. oklevelében: Pousa Archidiaconus de *Bychor*.

⁸⁾ Ugyanott 247. okl.

madik: a *váradi*¹⁾ kétségenkívül nem egyéb mint az említett bihari, csak hogy más név alatt. És valószínű, hogy kezdetben nem is volt több főesperestsege e püspökségnek. Erre mutat azon körülmény is, hogy Békésmegyében a békési főesperesten kívül említés van a nadányi (ma Körös-Ladány) alesperestről, a mi aligha történhetik, ha a későbbi szeghalmi főesperestség már ama korban szervezve van, mert fel nem tehető, hogy oly korlátolt terjedelmű és természetes akadályok által szét nem választott területeken, mint a most említett főesperestség, egy fő- és egy alesperest öröködjék. Hihetőbb, hogy az említett nadányi lelkész a békési főesperestnek volt helyettese, a mint csakugyan ügyvivője, poroszlója is volt.²⁾

Annyi bizonyos, hogy az említett s kezdetben egy-egy egész vármegyét felölelt két főesperestséggel Bihar- és Békésmegyék már eredetileg a váradi püspökséghez tartoztak. De hogy Zarándmegyének ama töredéke, mely Gyulától — ezt is magába zárva — kelet felé, a Fehér-Körös jobb partján terült el, már ekkor mint külön főesperestség — a későbbi köleséri — volt-e szervezve vagy pedig csak a békési avagy a bihari főesperestséghez volt csatolva? annak meghatározására elégtelenek az adatok.

A XIV. században a *bihari* (illetőleg *váradi*) és *békési* főesperestségeken kívül a *homorogi*, *köleséri*, *szeghalmi* és *kalotai* is említvük úgy, hogy e században a püspökség összesen hat főesperestségre oszlott.

1. A bihari főesperestség és plebániái.

E főesperestség területi nagyságára nézve valamennyi között a legjelentékenyebb volt. Magában foglalta a mai Biharmegyének éjszakrészét és átnyult még a szomszéd Hajdumegyére is. Déli határát ugyanis nagyjában a Sebes-Körös vonala jelölte Micskétől kezdve Iráz és Okány vidékeig. E vonalon csak Körösszegnél maradt a bihari főesperestség határa a Sebes-Körös vizén innen, miután Körösszeg már a homorogi főesperestség plebániája volt. Micskétől keletre a Sebes-Körös már nem jelöli a főesperestségi határt, mert a bihari főesperestség itt egy ponton sem érte azt el, bár nagyon közelébe jutott. Egészben tehát a mai ér-mihályfalvai, szekélyhidi, margitai, micskei, szalárdi, derecskei, mező-keresztesi járások egészen a régi bihari főesperestségbe estek, míg a berettyó-újfalusi járásnak nyugati fele már azon kívül esett. Oros és Csökmő már a szeghalmi archidiaconatus plebániái. A szomszéd Hajdumegyéből a bihari főesperestség annak keleti szögét vette igénybe, t. i. Debreczen vidékét, mert Debreczen, Boldogasszonyfalva, Mike-Pércs, Sámson, Monostor, Macs és Szepes puszták is bihar-főesperesti plebániák voltak. Ma a régi bihari főesperestség területe a bihari, margitai, szekélyhidi és a bárándi főesperestségek közt oszlik meg. Plebániáinak száma igen jelentékeny volt. Ezek a következők:

¹⁾ Ugyanott: Moust Archidiaconus *Varadiensis* 174. okl. Ezen Moust név kétségenkívül hibás olvasásból vagy másolásból áll. Pousa helyett és így a látszólag két személy ugyanegy, mely feltevésnek kőkülönbség nem áll ellene.

²⁾ *Váradi regestrum* 247. okl.

1. Abba, Alba = talán *Albis* Biharmegyében. Ezen helység már 1299-ben van említve, dionisyus de *Alba* biharmegyei szőlőbirtokos.¹⁾ 1300-ban Alba in comitatu Byhariense mint István mester országbiró birtoka említettik, melyet ő leányának Anychnak, Beke mester²⁾ hitvesének enged át menyasszonyi hozománykép.³⁾ Már a XIII. században a váradi püspöknek 22 képevel adózó helység volt.⁴⁾ A pápai tizedjegyzékekben Márton és Miklós plébánosai neveivel találkozunk. 1375-ben *Albeus* néven említettik.⁵⁾ 1385-ben *Albeusi* László fiai Márton és Dávid valamint ezek rokonai hatalmaskodást követnek el. Hogy plebániája fenn volt még a XV. században is, mutatja egy 1474. évi oklevél, melv plébánosát említi.⁶⁾ Első lakosai nyilván szászok voltak s így a helység nevét nem alaptalanul hozhatjuk a szászországi *Elba* vagy más néven *Albis* folyóval kapcsolatba. Egyik nevezetességét a maga őseredetiségében fennmaradt románkori egyháza képezi.⁷⁾ Később plebániája megszűnt s ma Asszonyvására fiókja a székelyhídi kerületben.

2. Adam, Eadem = *Adami* puszta Biharmegyében. Ma Mező-Keresztes fiókja a bihari esperesti kerületben. Okiratilag mint a Sartyvanveze nembeli Borsy s ennek kihaltával az Ártándy nemzetség birtoka s a Kereki-vár tartozéka említettik.⁸⁾ Már a XIII. század végén plébánia volt, melynek papja egy uncia szeretetadományt fizetett.⁹⁾ A tizedjegyzékekben két plébánosának nevével találkozunk: a Lőrinczével és utódja Jakabéval.

3. Adon, Oden, Odon = *Ér-Adony* Biharmegyében. Okiratilag Adon, *Eeradon* s *Odon* a XV. században.¹⁰⁾ Már 1262-ben találunk első nyomára,¹¹⁾ midőn a keresztes vitézek birtoka, kik azt valószínűleg a Gutkeled-nemzetség adományából bírták. Ez évben azonban lakók nélkül szükölködő puszta hely volt, mely valószínűleg a tatárjárás idején lett azzá. 1261-ben a keresztesek zálogba adták e birtokukat Kereki János comesnek, 1262-ben pedig örökösen is átengedték azt neki. Az új birtokos alatt csakhamar népesülni kezdett, egyháza is felépült s még a XIII. század vége előtt lelkésznek is örvendett, ki püspökének egy uncia ezüstöt fizetett.¹²⁾ A tizedjegyzékekben 3 plébánosa nevével találkozunk: a Péterével, Jánoséval és Lőrinczéval. 1337-ben I. Károly király Adonyt Nagyveszelyi Ivánka fiának Miklósnak adományozta.¹³⁾ Majd részekre oszolva Korpádi Kelemen, Eberhard zágrábi püspök és Vetési Tamás prépost kezeire került.¹⁴⁾ A XV. és XVI. századokban is

¹⁾ *Házai Okmtár* VII, 275.

²⁾ 1303-ban bihari főispánnak mondatik. Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 53.

³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* X, 378.

⁴⁾ *Bécsi-codex* a cs. k. udv. könyvtárban.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX, V, 82.

⁶⁾ Ered. oklevél a Kállay-család ltban.

⁷⁾ Leírását és alaprajzát lásd Bunyitaynál: *A váradi püspöks. tört.* III, 185—87.

⁸⁾ Ered. oklevél a budai ország. ltár kincst. oszt.

⁹⁾ *Bécsi-codex* a cs. k. udv. könyvtárban.

¹⁰⁾ Így 1408. 1411. 1414. 1415. években a gr. *Károlyi-család* s a márm.-szigeti lyceum ltban.

¹¹⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 2—3.

¹²⁾ Kézirati hártya-codex a bécsi udvari könyvtárban 118a oldal.

¹³⁾ 1453. évi átirat a budai országos ltár dipl. oszt.

¹⁴⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 548. 551. II, 1—3. 10—12. 162—165.

a Vetésiek, s azonkívül a Szepesiek, Pércsiek, Eőriek, Jankaháziak, Seléndiek, Dersiek és Olaszok birtokoskodtak itt.¹⁾ A Pázmány által említett *váradegyházmegyei adonyi* premontrerendű prépostság²⁾ nem a bihari Ér-Adonyra, hanem a szabolcs-megyei Nyir-Adonyra vonatkoztató. A mai Ér-Adony ma is plebánia a székesegyházi főesperesség székelvényi területében.

4. Adryan = *Adorján*. Okiratilag *Adrian* s *Adoryan*. Hajdan vár és helység, ez utóbbi ma pusztá Biharmegyében Adorján várától délre, hol magas földhányások még jelölik a hajdani plebániás község fekvését. Nevét valószínűleg egyházi véd-szentjétől Sz. Adorjántól vette. Központja volt egy terjedelmes nemzetségi birtoknak. Első történeti nyomát 1284-ben találjuk, midőn IV. László király a kiostromolt Adorján várát és tartozékait a Borsa-nemzetségbeli Tamásfiaknak adományozza.³⁾ 1296-ban III. Endre ostromolta Adorján várát, mely alkalommal Tamásfi Loránt erdélyi vajda életét vesztette,⁴⁾ maga a vár azonban még ezentúl is 1316-ig a Tamásfiak kezén maradt. Ekkor I. Károly ostromolta azt s miután Tamásfi Kopasz a védelemben életét veszté, a vár és tartozékai a koronára szállottak.⁵⁾ A negyedszázadig tartott küzdelemben mindinkább tönkre jutott, mit a pápai tizedjegyzékek is mutatnak, mert József adorjáni lelkész az egész bihari főesperességben legkevesebb tizedet, 3 garast fizetett. Mint plebániát említi a bécsi-codex is. 1316-tól kezdve közel egy századon át Adorján királyi birtok maradt, 1395-ben még *Castrum regale Adrian* néven említetik.⁶⁾ 1401 táján Zsigmond király azt a Csáky-nemzetségnek juttatta.⁷⁾ A Csákyak, kik 1421-ben az adorjáni uradalomban megosztottak,⁸⁾ hosszant bírták Adorjánt, csak 1311-ben jutott rövid időre egy része Bakócz Tamás bibornok kezébe zálogképen.⁹⁾ 1556-ban is a Csákyak kezén van. Ez évben Csáky Pál meghódolt I. Ferdinándnak.¹⁰⁾ Később azonban mint helység és plebánia megszűnt s ma csak mint pusztá áll fenn, mely Tóttelek fiókja a bihari alesperesti területben.

Alba lást Abba.

5. Almus, Almuz = *Álmosd* Biharmegyében. Okiratilag a XV. században *Álmosd*.¹¹⁾ Nevét nyilván az Álmos személynévtől kapta s törzsfészke az Ákos-nemből leágazott Álmosdi Chyréknak. 1261-ben István ifj. király Álmosfia Chyrét a biharmegyei Álmos birtokában új adománylevéllel megerősíti, minthogy régi levelei a tatárpusztításban megsemmisültek.¹²⁾ A helység eszerint már a tatárjárás

¹⁾ Géresi: *Károlyi-Okltár* I, 550—52. 578—79. II, 1—3. Azonkívül: *Dicalis conscriptio Comitatus Bihar* az orsz. ltárban.

²⁾ *Acta et decreta Synodi Strigon.* 1629. 109—110. II.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 259.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 238—239.

⁵⁾ *Zichy-Okltár* I, 171. 251. Nagy: *Anjouk. Okltár* II, 217—218. *Hazai Okltár* VII, 374.

⁶⁾ A gr. Csáky-család ltban fasc. 10. nr. 11.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. IV, 65. 413.

⁸⁾ Oklevél a gr. Csáky-család ltban fasc. 118. nr. 86.

⁹⁾ Haan: *Békésvármegye kajdana* II, 112—113.

¹⁰⁾ Istvánffy: *Historia* XIX, 371.

¹¹⁾ Így 1479-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

¹²⁾ Szirmay: *Szatmárvármegye esmérete* II, 22.

előtt való időben a nemzetség birtokában volt. Midőn 1554-ben Álmosdi Chyre Ferenczben a család kihalt, részirtokai királyi adományból Tahy Ferenczre, erről pedig vétel útján Dobó Istvánra szállottak.¹⁾ Az álmosdi plebánia már a XIII. században létezett, mert püspöki tizede a bécsi-codex szerint 6 képere rugott. Utolszor 1536-ban említetik. Ma Ér-Keserű fiókja a székelyhidi esperesti kerületben s nevezetessége XV. századbeli csúcsíves téglatemploma.

6. Apati. Apathi = *Kőrösszeg-Apáti* Biharmegyében. Okiratilag *Apathy*.²⁾ Nevét onnan vette, mert apátsági birtok volt. Hajdan a kőrösszegi vár tartozékát képezte. Ma Mező-Keresztes fiókja a bihari alesperesti kerületben.

7. Apati, Apáthi. Az előbbentől különbözik s megfelel a mai *Keresztur-Apáti* pusztának Biharmegyében. Másképen *Érsek-Apáti*-nak is mondatik. A XVI. században *Fel-Apáti* néven jön elő s eszünkbe juttatja az Érsek-Apáthyakat. A XIV. században, névszerint 1354-ben Cyne Beke fiai a Marothinak elzálogosított ezen apáti határrészükről egészen lemondanak.³⁾ 1385-ben pedig Apáti a Borsiak és Széplakiak kezén van.⁴⁾ Érdekes nevezetessége régi temploma valamint a szemben levő dombon észlelhető gyűrűalakú árok. Az árkon belül csontok, törmelékek, hulladékok találhatók. A népmonda szerint itt veres barátok laktak hajdan. Nagyon valószínű, hogy csakugyan egy itt állott kolostor maradványa, annál is inkább, mivel környékén *halastó* és *gyümölcsös* nevű határrészek vannak. Ma e pusztá Asszonyvására fiókja a székelyhidi alesperesti kerületben.

8. Artand, Arthand = *Ártánd* Biharmegyében. Hazánknak egyik legrégibb helysége, mert már a XI. században találjuk fel okleveles nyomát. I. Géza 1075 oklevelében, melylyel a garammelléki sz.-benedeki apátságot megalapítja, ezeket mondja: In confinio Bichor civitatis dedi villam, quæ rikachi artand vocatur, centum xx domus, cum insula, sibi adiacenti.⁵⁾ A Bichor civitas = Biharvármegye.⁶⁾ A rikachi előnév alighanem *bikachi* helyett áll, mert a Bikács helynév ismételt fordul elő a váradi püspökség területén. Később Ártánd az apátság kezéből a Sartyvanveze-nemzetség birtokába került s csak kihaltával, 1500 táján az Ártándyakra. Hogy az Ártándyak már előbb is birtokoskodtak itt, mutatja egy 1470. évi oklevél.⁷⁾ A XIII. század végén a bécsi-codex szerint 15 képerével adózott a váradi püspöknek, papja pedig egy uncia szeretetadománynyal. A pápai tizedjegyzékekben két plebános névvel ismerkedünk meg: a Jánoséval és a Bereczkével. Az itt alapított plebánia utóbb megszűnt. Ma Mező-Keresztes fiókja a bihari kerületben.

9. Assumhari, Azzunuisari = *Asszonyvásár* Biharmegyében. Okiratilag *Azzonwasara*.⁸⁾ Hajdan valószínűleg az ifjabb királynék birtokát képezte s innen Asszony-

¹⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* III, 192—195.

²⁾ Így egy 1421. évi okiratban a gr. Csáky-család ltárában, fasc. 118. nr. 86.

³⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Oklára* I, 225.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. III, 18.

⁵⁾ Knauz: *Monum. Eccles. Strig.* I, 55.

⁶⁾ V. ö. Botka: *A vármegyék első alakulásáról. Századok* 1871. évf. V, 388.

⁷⁾ A budai orsz. ltár dipl. oszt.

⁸⁾ Így 1435-ben a kölesei Kende-család ltában a m. n. muz.-ban, és egy 1466-ikiban a budai orsz. ltár dipl. oszt.-ban.

vásár neve. Hogy valaha csakugyan koronabirtok volt, igazolja némileg az a körülmény is, hogy a királyi alapítású váradi-előhegyi prépostság tulajdonához tartozott. Az a *forum reginae*, melyet I. Lajos király mint váradividéki vásáros helyet említ,¹⁾ ezen Asszonyvásárra vonatkozik. Az 1552. évi adókönyv szerint a váradi Sz. István-káptalan birtoka. E káptalan az előhegyi prépostság alapján emelkedett. A Sz. István-káptalan eltöröltetése után 1569-ben már a Salgay Bálint birtokában volt.²⁾ Megszűnt régi plebániája 1784-ben helyreállított s ma is plebánia a székesegyházi főesperesség székhelyhídi kerületében.

Azzunuisari lásd Assumhari.

10. Balach, Balk = *Bályog* vagy *Bályok* Biharmegyében. Okiratilag *Balyok*, *Baliog*, *Balyogh* neveken szerepel.³⁾ Innen írta magát a régi Bályogi azaz *Bályoki* család. E családon kívül részbirtokosok voltak itt a XV. században a dengelegi Pongráczok s a váradi püspök is. Ez utóbbinak itt várnagya volt. A bályoki várkastélyt okiratok is említik.⁴⁾ A XVI. században a Szénásiak ülnek birtokában. Régi csúcsívesstílyű egyháza még fenn van. Ma Széplak fiókja a margittai kerületben.

Balk lásd Balach.

11. Banth = *Bánk* pusztája Hajdumegyében. Okiratilag *Bangh* és *Bank* neveken iratik a XIV. és XV. századi okiratokban.⁵⁾ De a *Bankighaz* = *Bankegyház* név sem szokatlan,⁶⁾ mi egyházas volta mellett bizonyít. 1317-ben a Kállayak ösei, Egyed fiai kapják adományba I. Károly királytól.⁷⁾ 1325-ben is övék,⁸⁾ de 1352-ben a Kállayakkal történt csere útján már a Gutkeled-nembeli Ivánkafiaké lett.⁹⁾ A pápai tizedjegyzékekben két papjának nevével találkozunk: a Gergelyével és a Mártonéval. Ma pusztája s Debreczen fiókja a bárándi kerületben.

12. Bezermem, Bezermen, Bezeron, Mezermen = *Böszörmény*, a mai *Bereg-Böszörmény* Biharmegyében. A XV. században *Berekbezermen* és *Naghbezermen* néven említették ikerhelyekül, néha mint 1421-ben *oppidum*-nak is mondatik.¹⁰⁾ Az 1554. évi adólajstrom is még ikerestvérekül ismeri *Nagy-Beszermény* és *Bereg* neveken¹¹⁾ s az 1520. évi vámlajstrom mint Csáky-birtokot a vámhelyek közt említi fel *Bezermen* néven.¹²⁾ Hajdan a körösszegi vár tartozékát képezte.¹³⁾ Már a XIII. század végén mint plebánia jelentkezik. A bécsi-codex szerint lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, hivei pedig 100 kepét tizedül. A főesperesség legtekintélyesebb

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. I, 59.

²⁾ Ered. okl. a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1036. 40. Kiadva Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* III, 191.

³⁻⁴⁾ Így 1465-ben és 1484-ben a *kolosmonostori* és *leleszi* convent ltban *Balyok*; 1520-ban az *orsz. ltár* dipl. oszt. *Baliog*, *Balyogh* néven.

⁵⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 174 Géresi: *A gr. Károlyi-csal. Okltára* II, 18. 1468. és 1481. évi oklevelek a *budai orsz. ltban*.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 250.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 250.

⁸⁾ Nagy Imre: *Anjouk. Okmtár* II, 171. 175.

⁹⁾ Ered. oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 830. 5.

¹⁰⁾ A gr. *Csáky-család* s a *leleszi convent* ltban.

¹¹⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 599.

¹²⁾ A *budai orsz. ltár* dipl. osztályában

¹³⁾ Ilyenül említi egy 1396. évi okirat a gr. *Csáky-család* ltban fasc. 10. nr. 20.

egyházainak egyike, mert a pápai tizedjegyzékek szerint is lelkésze mind a hat évben 28 garast fizetett. Egyháza a mai prot. egyház helyén állott s külön birtoknak is örvendett.¹⁾ Ma Mező-Keresztes fiókja a bihari kerületben.

Bezermen, Bezeron lásd Bezermem.

13. Bogun, Bogus, Byeger, Bygua, Rogos = *Bagos*, a mai *Hajdu-Bagos* Biharmegyében. Okiratilag *Bagus*, *Kysbogus* s *Nogbogus*, *Naghbagos* neveken említetik a XIV. XV. században.²⁾ Hajdan az Álmosdi Chyre-nemzetség birtoka, s ezért *Csire-Bagos*-nak is nevezetett.³⁾ 1483-ban felerésze már Kállai Lökös Miklósfia János kezéin van. Mint plebánia már a XIII. században létezett, mert a bécsi-codex szerint lelkésze szeretetadományul 1 fertót, lakosai pedig püspöki tizedül 60—90 kepét fizettek a XIII. század végén. A pápai tizedjegyzékekben két plebánosa nevével ismerkedünk meg: a Domokoséval és a Gergelyével. Az 1483-ban említett egyháza részben ma is áll még, a mennyiben t. i. szentélyének keleti része a XV. századból származik, a többi része azonban újabb. Ma Hoszú-Pályi fiókja a bárándi kerületben.

Bogus lásd Bogun.

14. Bohd = *Bojt* Biharmegyében. Okiratilag *Bohth*, *Boyth* neveken szerepel a XV. században.⁴⁾ Nemesi birtok, melyet a váradi regestrum már a XIII. században említ.⁵⁾ Ugyane század végén a váradi püspök tizedfizető községei közt fordul elő. Népe a bécsi-codex szerint 7 kepét fizetett tizedül. Ma Mező-Keresztes fiókja a bihari kerületben.

15. Bors, Burs = *Bors* Biharmegyében. Okiratilag *Bursa* néven is szerepel. Már a XIII. század elején említetik a váradi regestrumban s valószínűleg a váradi püspököknek is volt itt birtokrésze.⁶⁾ A XIV. században a Sartyvanveze-nemzetség egyik ágának birtoka,⁷⁾ mely magát e helyről Borsi-nak írta. 1550-ben a Borsiak itt levő részbirtokát a váradi káptalan vette meg.⁸⁾ 1552-ben Bors egészen Szent-iványi Ferenczé.⁹⁾ Itt már a XIII. században volt plebánia. 1290—1300 tájt ismeretes Elek borsi plebános.¹⁰⁾ A bécsi-codex szerint e község 5—9 kepét fizetett tizedül a püspököknek, papja pedig 1 fertót szeretetadományul. A pápai tizedjegyzékekben Mátyás és János lelkészek neveivel találkozunk. 1347-ben is említetik mint plebánia.¹¹⁾ Időközben plebániája megszűnt s ma Várad-Püspöki fiókja a bihari eszteresti kerületben.

¹⁾ Ered. oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 4419.

²⁾ Így 1347-ben az *Anjouk. Okmtár*-ban V, 107. És 1479-ben s 1480-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

³⁾ Ered. oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1049. 4.

⁴⁾ Így 1452-ben és 1453-ban a *budai orsz. ltár* dipl. osztályában.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 172. 287. okl.

⁶⁾ *Váradi regestrum* 244. 281. okl.

⁷⁾ Nagy Imre: *Anjouk. Okmtár* I, 497. II, 428. És *budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 3494. N. R. 1769. 14.

⁸⁾ *Budai orsz. ltár* kincst. oszt. Kolosmonostori. Bihar. A. 18.

⁹⁾ Az 1552. évi adókönyv szerint.

¹⁰⁾ *Házai Okmtár* VII, 314.

¹¹⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 751.

Brecen lásd Debrecen.

16. Bubbida, Bulch, Bulchi, 'Bulchida = *Bócs* másnéven *Bócsbida*. Okiratilag Bolch, Bulch, Bwlch, Bolcz, Bulchya, Bolchya neveken jön elő a XIV. és XV. századi okiratokban. Ma pusztá, hajdan helység, mely Biharmegyében a Berettyó balpartján állott. Legrégibb emléke 1274-ből való, mikor is Pázmán fiának Dersnek a birtokában van.¹⁾ Ettől *Ders-Bócs*-nak, (Dersbulchya, Dersbolcha) neveztetett, mely elnevezés XIV. és XV. századi okiratokban gyakori.²⁾ Dersnek, fivérétől Apatól pedig *Apa-Bócs*-nak is neveztetett. Ez utóbbi elnevezés a XV. században nem szokatlan. Egy 1354. évi oklevél *vendégek*-nek mondja lakosait, mi elárulja azok idegen származását.³⁾ Egy 1451. évi okiratban *Buchi* alio nomine *Bulchbida* néven jön elő.⁴⁾ Volt vámja és réve a Berettyón s 1481-ben heti és országos vásárjogot nyert Mátyás királytól.⁵⁾ A XIV. században a Bolcsiak, Nadányiak⁶⁾ és Dorogiak,⁷⁾ a XV. században a Tordaiak, Védiek, Újhelyiek, Zoárdfiak, Jankafiak (Majosfiak), Nadányiak és Váncsodiak birták.⁸⁾ Plebániája már a XIII. század végén meg volt, mert a bécsi-codex szerint lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, hivei pedig 28 kepét püspöki tizedül. A pápai tizedjegyzékek két plebánosa nevével ismerteknek meg: a Páléval és a Mihályéval. Ma Berettyó-Sz.-Márton fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Bulch	}	lásd Bubbida.
Bulchi		
Bulchida		

Burs lásd Bors.

17) Chatar, Thatar = *Csatár* Biharmegyében. Nevét lakóinak régi hadi rendeltetésétől vette, mert lakosai püspöki harczképes szabadosok, lovas nemesek voltak. Már a XIII. században lelkésszésséggel birt, mert papja egy fertót fizetett szeretetadományul. Későbbben templomának egyik, a Tizezer vértanu tiszteletére szentelt oltára külön javadalommal birt, melyet Perényi Ferencz püspök 1525-ben még szaporított.⁹⁾ Mint plebánia 1566 körül szűnt meg, de 1774-ben újból helyreállott s ma is plebánia a székesegyházi főesperestség bihari kerületében. Átépitett régi templomának némely eredeti ősrészlete még szemlélhető.

18. Chefa, villa Chepani = *Csif* vagy *Csiff* pusztá Biharmegyében. A XIV. és XV. századi okiratokban Chefa és Chepha neveken jön elő.¹⁰⁾ Nevét valamely István (Chepan = Csépan = Stépán) nevű alapítójától vagy birtokosától vette. 1421-

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. II, 227.

²⁾ Így 1349. 1360. 1435. 1447. években a *muzeumi*, a *Nadányi*- és az *Újhelyi*-családok levéltáraiban.

³⁾ Oklevél a *budai orsz. levéltár* kincst. oszt. D. L. 4419. Monial. Poson. 61. 13.

⁴⁾ Oklevél a *kolosmonostori convent* orsz. ltban. Bihar T. 21.

⁵⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁶⁾ Oklevél a *Nadányi-család* ltban Pusztá-Kovácsiban.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 530—531.

⁸⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 597.

⁹⁾ Oklevél az *egri kápt.* magánltban I, IV. 18.

¹⁰⁾ Így 1396. 1421. 1463. 1489. 1520. években a *'budai országos, a leleszi convent* és a *Csáky-család* ltban.

ben *oppidum*-nak neveztetik,¹⁾ különben mindig csak *possessio*-nak.²⁾ Egy 1396. okirat szerint Keresszeg várához tartozott.³⁾ Vámszedőhely is volt. Régi egyházának alapfalai Zsákától nyugatra még észrevehetők.⁴⁾ Ma Furta fiókja a bárándi eszperesti kerületben.

Chepani villa lásd Chefa.

Choachi lásd Kuachi.

Choc lásd Tvali.

Chodos lásd Hudus.

Chopa lásd Tepa.

19. Chorow = *Kórogy* pusztja Biharmegyében. Hajdan népes község lehetett, 1335—1336-ban működött lelkésze Mátyás, 11 garast fizetett pápai tizedül. A XV. század második felében még létezett e község, mert 1460-ban és 1469-ben oly helységül említetik, melyben Feldesi Török Mihálynak, majd Tordai Andrásnak részbirtokai voltak.⁵⁾ A XVI. században már elpusztulhatott, legalább az 1552. évi adókönyvek már nem említik. Akától keletre, a Berettyó jobb partján állott, hol a Kádár-halmá-nak és a Kádár-temetőjé-nek nevezett határrészek költik fel a figyelmet.⁶⁾

Chuti lásd Thati.

Coachi lásd Kuachi.

20. Coucy. E romlott névben valószínűleg a mai biharmegyei *Csokaj* más-kép *Csohaly*, okiratilag *Csokaly* neve rejlik, mely a sz.-jobbi apátság birtokát képezi. A XIV. században a Dorogiak s ezek után 1393-ban az albisi Zólyomiak is birtak itt.⁷⁾ Már a XIII. században plebánia volt, mert papja egy unciát fizetett szeretetadományul, lakossága pedig 20 kepét püspöki tizedül. Ma Sz.-Jobb fiókja a margittai alesperesti kerületben.

Cursansa lásd Tursamson.

21—22. Debrecen, de Brecen = *Debreczen* a mai Hajdumegye főhelye. Nevével, mely okiratilag *de broten*,⁸⁾ *Debruchun*,⁹⁾ *Debrecench*,¹⁰⁾ *Debrechen*, *Debreczen*¹¹⁾ neveken fordul elő, a XIII. században találkozunk először, mikor már előkelő lakókkal is bíró népes község volt.¹²⁾ Legrégibb birtokosai az Árpádházi fejedelmi család s valószínűleg még Sz.-László építette első egyházát. A XIII. században, névszerint 1289-ben a Káta (?) nemzetségbeli Rafain szörényi bán, s a Hunt-Pázmány-nemzet-

¹⁾ A gr. *Csáky-család* ltban fasc. 118. nr. 86.

²⁾ Így az 1396. 1463. 1489. 1520. években.

³⁾ A gr. *Csáky-család* ltban fasc. 10. nr. 20. Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349. 351.

⁴⁾ Osváth: *Biharmegye sárréti járása* 327. l.

⁵⁾ Oklevél a kolosmonostori conv. orsz. ltban Bihar T. 1. 2.

⁶⁾ Osváth: *Biharmegye sárréti járása* 252. l.

⁷⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 643.

⁸⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 507.

⁹⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* III, 215.

¹⁰⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* V, 46.

¹¹⁾ Zichy-Okmtár IV, 387. Fejér: *Cod. Dipl.* X. V. 79. 113. X. VII, 481. Géresi: *Gr. Károlyi-Okltár* II, 21.

¹²⁾ *Váradi regestrum* 138. okl.

ségbeli Dósa nádor és Péter voltak birtokosai, s a debreczeni egyház kegyurai.¹⁾ Imre, váradi püspök alatt (1297—1317) itt új egyház épült Sz.-András apostol tiszteletére.²⁾ Ennek Dósa nádor unokái: István, Gergely és János 1366-ban egy darab erdőt adományoztak.³⁾ Hogy már a XIII. században a váradi püspököknek egyik legnépesebb egyházát képezte, kitetszik abból, hogy papja $\frac{1}{2}$ márkát fizetett szeretet-adományul, hívei pedig 70—127 kepét püspöki tizedül. Első ismeretes lelkész László 1311-ben.⁴⁾ A pápai tizedjegyzékekben is László nevű plebános szerepel, ki mellett 1332-ben káplán is működött. 1335—1337-ben már Miklós másodlelkész is említettik, mi a híveknek szaporodását mutatja. Kétségtelen, hogy Sz. András-egyházának több oltárigazgatója is volt. Ilyen lehetett 1335-ben János pap, a Dósa nádor fiainak képviselője.⁵⁾ A Sz.-András-egyházán kívül volt Debreczenben még egy másik egyházi épület is: *Sz.-László király egyháza*. Ennek papjai közül kettőt ismerünk: Domonkost és Andrást, kik a pápai tizedszedés idején, nevezetesen 1334-ben 22 garast fizettek tizedül. Hogy több kápolnája is volt, azt eléggé bizonyítják a régi Debreczen Sz. Anna, Sz. Erzsébet, Sz. Miklós, Sz. Mihály nevű utcái. Mint község is csakhamar nagyobb jelentőségre jutott. 1360-ban első szabadalomlevelet kapott I. Lajos királytól,⁶⁾ 1405-ben második szabadalomlevelet Zsigmond királytól, 1411-ben kereskedelmi vámmentességet, 1424-ben országos vásárjogot. 1458-ban a kamara haszna alól mentette fel Mátyás király. Jelentőségét egyébként az is mutatja, hogy Rafain szörényi bántól vagy Dósa nádortól kezdve Debreczent a Brankovicsok, Hunyadiak, Szilágyiak és Szapolyaikon keresztül egész a Rákócziakig majd mindig fejedelmi férfiak kezén találjuk.⁷⁾ Várát (castellum) s várnagyát a XV. századi okiratok gyakrabban említik.⁸⁾ Plebániája 1552 után megszűnt, de 1715-ben a 108. t. cz. erejénél fogva újból helyreállott s ma *kivett* plebániát képez a székesegyházi főesperesség bárándi kerületében. Kegyura Ő Felsége.

23. Derecske, Dereichke, Reichke = *Derecske* Biharmegyében. Okiratilag *Derechke* villa.⁹⁾ Hajdan Rafain bán, majd Dósa nádor, utóbb Szilágyi Erzsébet s ennek végrendeletéből János herczeg nemesi birtoka. Mint vámhely is ismeretes. Egyébként Debreczen sorsában osztozkodott. Már a XIII. század végén plebániát képezett, mert papja 22 garast, hívei 60 kepét fizettek tizedül. A pápai tizedjegyzékekben András és Egyed nevű papjainak nevével találkozunk. Hogy a XVI. században is fennállott plebániája, mutatja az, hogy 1543-ban Frater György, váradi püspök s országos kincstartó több egyházi s világi úrral a derecskei lelkész lakában

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 507.

²⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 507.

³⁾ A váradi káptalan egyik 1405. évi oklevele a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 630. 1.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 130.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 442.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. III, 249.

⁷⁾ Történetét megírta Szűcs István: *Debreczen története* czímen.

⁸⁾ Így egy 1484. évi a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. 19003. és egy 1486. évi a *Kállay-család* levéltárban.

⁹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 172.

gyűlést tartott.¹⁾ Későbbben plebániája megszűnt, de 1742-ben újból helyreállott s ma is az a székesegyházi főesperestnek bárándi kerületében.

Dyapal lásd Gapol.

Eadem lásd Adam.

24. Ecclesia B. Mariæ V. de villa iuxta Breceen, Debrecen = *Boldogasszonyfalva*. Okiratilag *Bodogazonfalva* s *Bodogfalva* néven szerepel a XV. században.²⁾ Hajdan helység, ma puszta Debreczentől délnyugatra Hajdumegyében. 1460-ban Szabolcsmegyéhez tartozónak mondatik.³⁾ Nevét onnan vette, mivel egyháza a Bold. Szűznek, őscink Boldogasszonyának volt szentelve. Eredeti neve *Torna* (okiratilag *Thurna*, *Turna*, *Tarna*) volt, melyen egy 1289. és 1299. évi okiratban említetik.⁴⁾ A Miskolcz-nemzetségbeli Torna özvegye ezen Tornát a Pázmányok egyik ősnék adja s ennek fia Ders azt 1289-ben Debreczen birtokosának, Rafain bánnak adta el 80 márkon. Az 1289. évi okirat szerint nevezett Ders quandam possessionem suam hereditariam *Thurna* vocatam in Provincia Nyr existentem, in vicinatu commetaneitatis possessionis ipsius Ruphayn Bani Debrecen vocate, in qua Ecclesia in honore Beate virginis Gloriose est constructa, 26 márkán elzálogosította s vissza nem válthatván, azt el is adta. Ez okirattól tehát kiderül, hogy már 1289-ben Boldogasszonyról címzett egyháza volt. Egy 1366. évi okirat szerint Dósa nádor unokái: István, Gergely és János Torna határában egy darab erdőt adományoztak a debreczeni Sz.-András-egyháznak.⁵⁾ Egy 1405. évi oklevélben még Torna néven említetik,⁶⁾ de egy 1470. évi okiratban már *Boldogfalvának*, mely «az mi városunknak, úgy mint küszöbe előtt helyezhetett.»⁷⁾ A XIV. századi pápai tizedjegyzékekben két plebánosa névvel: a Péterével és a Páléval találkozunk. Ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

25—26. Egged, villa Egged = *Egyed*, ma puszta Biharmegyében. Már a XIII. század végén mint plebánia jelenkezik, mert a bécsi-codex szerint lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei pedig 20—30 kepét püspöki tizedül. A pápai tizedjegyzékek Egyedet említik plebánosául. 1342-ben Dósa nádor fiai voltak birtokosai.⁸⁾ Még 1473-ban is említetik lelkésze.⁹⁾ 1493-ban 27; 1514-ben 77 család lakta.¹⁰⁾ Lakossága, tekintve, hogy 1493-ban egyik utcáját Magyar-, másikat Rác-utcának nevezték, vegyes volt. Az Egyed név mindenesetre magyar eredete mellett bizonyít. A XVI. században a Zólyomiak és a Forgáchok birtokoskodtak itt. Volt itt hajdan a plebánián kívül apátság is, mely után *Eggedmonostorának* neveztetett.¹¹⁾

¹⁾ Szerémi: *Emlékirata* 398. Fraknói: *Magyar országgyűlési emlékek*.

²⁾ Így 1459. 1460. 1462. 1471. 1477. 1487. évi oklevelekben a Kállay-család, a *leleszi convent*, a *körmendi* és a *budai orsz. ltárak*-ban.

³⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.-ban.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 507. X, 357.

⁵⁾ A *váradai kápt.* egyik 1405. évi oklevele szerint.

⁶⁾ Az imént idézett oklevél megvan a *budai orsz. ltár* kincst. osztályában. N. R. 630. 1.

⁷⁾ Szűcs: *Debreczen tört.* I, 124.

⁸⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 229.

⁹⁾ Oklevél a *Kállay-család* ltban a m. nemz. muz.-ban.

¹⁰⁾ Oklevél a gr. *Forgách-család* ltban a m. nemz. muz.-ban.

¹¹⁾ Ez apátság történetét tárgyalta Bunyitay: *Az egyedi apátság története* című művében. Azonkívül ugyanő: *A váradai püsp. tört.* II, 370—375. III, 231.

Alapítója ismeretlen ugyan, de valószínűleg mégis az e vidéken birtokoskodott Gutkeled-nemzetség valamelyik tagjára viendő vissza alapítása. Szerzetes rendje, mely számára épült, szintén ismeretlen, de egyházi czíme Mindenszentekre szólott. Egy 1275. évi okiratban ugyanis *monasterium omnium sanctorum de Igged* néven van említve.¹⁾ Ezen egyházi czíme után köznyelven *Mindszentnek* is neveztetett, a mint egy 1325. évi okiratban tényleg *monasterium Mindzenth* dictum, propugnaculis circumquaque munitum néven említetik.²⁾ Ebből egyszersmind kitetszik, hogy Keresztúry tévesen helyezte az apátságot *Szent-Egyed* védelme alá.³⁾ Egy 1270. évi okirat Sárfőt, Pétörít, Kágyát s Bagat,⁴⁾ egy 1307. évi pedig Negyvenszilt említi az apátság birtokául.⁵⁾ Első nyomát különben a váradi regestrumban *ecclesia de Igged* néven,⁶⁾ s aztán tovább mint egy századon át említve találjuk. A XIV-ik században szűnt meg egyrészt a kegyúri jogon megegyezni nem tudó Gutkeled-nemzetség dülő versenygése, részint a külellenség támadása következtében. Birtokai idegen kezekre kerültek. Kágya 1321-ben már Iván comes kezén van.⁷⁾ Anyagi hanyatlását maga a tizedjegyzék is eléggé hirdeti, mert ez apátság 25 garas tizednél többet nem fizethetett. Hogy 1374-ben még állott a monostor s megvolt a kegyurasága is, onnan bizonyos, mert mindkettőt egy ezen évből való oklevél említi.⁸⁾ Apátjaiból 1321-ben Pétert,⁹⁾ 1332-ben Jánost,¹⁰⁾ 1333–37-ben Domonkost ismerjük.¹¹⁾

Erpali lásd Herpali.

27. Felpali, Pauli, Selpali = *Hegykőz-Pályi* Biharmegyében. Hajdan *Fel-Pályi* volt neve, melyet onnan vett, mivel a Rézhegység kiágazásainak egyik legszélsőbb halmán állott. A Pályi nevet vagy Pál nevű birtokosa vagy egyháza védszentje után kapta. Hajdan a váradi székeskáptalan birtokát képezte, s már a XIII. században volt plebániája, mert a bécsi codex szerint papja egy unciát fizetett a püspöknek szeretetadományul. A XIV. században a bihari főesperestség egyik legtekintélyesebb plebániája volt. Lelkésze Pál évenként 42 garast fizetett pápai tizedül. Utóbb plebániája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Csatár fiókja az élesdi alesperesti kerületben.

28. Fernus, Fornus = *Farnos* Biharmegyében. Okiratilag *Farnas* a XV. században.¹²⁾ Nevét az Árpád-házi királyok korában gyakori Farnos személynév után kapta. Eredetileg Adorjánvár tartozéka lehetett, utóbb a várad előhegyi királyi alapítású prépostságé lett s azé maradt is az egész középkoron át, kivéven a XV. század-

¹⁾ *Házai Okmtár* VII, 154.

²⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 218.

³⁾ *Descript. Eppat. et Capit. Varad.* I, 272.

⁴⁾ *Házai Okmtár* VII, 124.

⁵⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 924. 13.

⁶⁾ *Váradi regestrum* 287. oklevél.

⁷⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 623.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 778.

⁹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 623.

^{10–11)} *Mon. Vaticana* I. I, 44. 56. 63.

¹²⁾ Így egy 1475. oklevélben a *leszji convent* jegyzőkönyvében.

ban ama kevés időt, mikor zálogképen a sz.-jobbi apátság birtokában volt.¹⁾ A pápai tizedjegyzékekben két plébánosa nevével találkozunk: az Istvánéval és az Egyedével. Utóbb plébániája megszűnt s ma Szent-Jobb fiókja a margittai esperesti kerületben.

Fornus lásd Fernus.

29—30. Gabnan, Gabrian, Gabryan, Gagan, Gakan = *Gáborján* Biharmegyében. Okiratilag *Geberyen*, *Gabriel* s *Gaboryan* neveken szerepel a XV. században.²⁾ 1460-ban Szabolcsmegyéhez tartozónak mondatik.³⁾ Mint vámhely is ismeretes. A tizedjegyzékekben mint *plebánia* és mint *apátság* említetik. Nevét a hely s az apátság kétségenkívül azon férfiútól vette, ki az apátságot alapította: *Gabriántól*, mely a Gábriel névnek némileg magyarosított s a mai Gábornak régi alakja. Ez főleg az alább idézendő 1285. évi okirattól tűnik ki, melyben a monasterium Gabryelis-ről van szó. A község nyilván a monostor alapítása után létesült, a mint az a monostoros községeknél rendszerint történt. Már a XIII. század végén e helyt a plebánia virágzott, mert papja a bécsi-codex szerint 1 fertót fizetett szeretet-adományul, hívei pedig 43—75 képét püspöki tizedül. 1332—1337-ben lelkésze Balás évente 20 garast fizetett pápai tizedül. Hogy egyháza a Bold. Szűz tiszteletére volt szentelve, kitetszik néhány XIII—XIV. századi okirattól. IV. László királynak egy 1285. évi oklevelében olvassuk ugyanis, hogy előtte Lóránt erdélyi vajda és szolnoki főispán, István mester szatmári főispán és Jakab mester quondam possessionem magistri Achonis, videlicet monasterium Gabryelis cum ecclesiis ad ipsum monasterium pertinentibus, scilicet cum ecclesia beate virginis et sancte crucis ac cum ecclesia sancti petri que vulgariter Scentpeturzegy uocatur et cum alys vtilitatibus eiusdem átengedték rokonuknak Roffoyn bánnak.⁴⁾ Az esztergomi káptalannak, valamint a királyi titkos korlátnokai hivatalnak két 1340. évi oklevelében pedig olvassuk, hogy Gyovady Gergely és unokaöccse és összes rokonsága mindennemű jogukat in possessione Gabrian vocata in Comitatu Byhoriensi existente, cum Jure patronatus Monastery in honore beati Mychaelis archangeli ibidem dedicati et ecclesia parochinali ad honorem matris Marie in eadem constructa ac cum tributo alysque quibuslibet suis vtilitatibus et pertinencys Dózsa nádor fiainak örök áron eladták.⁵⁾ A székesfejérvári káptalan 1341. évi oklevelében jelenti, hogy Jacobus et Paulus filij Douse quondam Palatini, pro perpetuacione possessionis Gabrianmunustura vocate in Comitatu Bihoriensi existentis et uniuersarum utilitatum ac quarumlibet pertinencium ad eandem, specialiter autem Jure Patronatus Monastery in honore beati Michaelis Archangeli et ecclesia Parochionali ad honorem matris marie in eadem constructa, a vételárt lefizették.⁶⁾ Végre a váradi káptalan egyik 1341. évi oklevelében jelenti, hogy előtte a Gyovádi-nemzetség minden akkor élő tagja possessionem Gabrianmonustra uocatam in Comitatu Byhoryensi iuxta fluuium

¹⁾ *A jászóvári premontrei névkönyv.* 1872. 25. l.

²⁾ Így 1451. 1459. 1460. 1463. 1476. 1484. évi oklevelekben a *Kállay-család* s a *budai orsz.* ltárakban.

³⁾ Oklevél a *budai orsz.* ltár dipl. oszt.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 63.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 570—571. 572—573.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 598—602.

Berekyo existententem . . . Vnacum Juri patronatus Monasterii ad laudem beati Michaelis Archangeli, ibidem dedicati, et ecclesia parochyionali sub honore uirginis gloriose in facie eiusdem constructa 300 márkán Dózsa nádor fiainak örök áron bevallották.¹⁾ Ezek az adatok tehát bizonyítják a gaborjáni Sz.-Máriáról címzett plebánia-templomot s régészeti szempontból nagyon érdekes s a községre nagyon nevezetes, hogy a XIV. századi egyháznak némely részletei a mai napig fennmaradtak. Hajójának falai mintegy 13 méter hosszúságban még a régiek. De a közölt okleveles adatok azt is bizonyítják, hogy a gaborjáni monostor Sz.-Mihály főangyal tiszteletére volt felszentelve. Ki által, kik számára s mikor lett e monostor alapítva, azt adatok hiányában meghatározni nem tudjuk. Sejtjük, hogy azon Gaborján, ki alapítója volt, talán a Káta-nemzetség tagja volt. Hogy a benczések számára lett volna alapítva, Keresztúrnak adatokkal nem támogatható önkényes állítása.²⁾ Pázmány Péter az ismeretlen rendűek közt sorolja fel.³⁾ Még a XII. században, vagy a XIII. elején alapíttathatott, mert első apátja Johem az 1212—1218. évek közti időben tűnik fel, mikor is egy Sehe nevű előkelő asszony öt jobbágyot hagyott a monostorra.⁴⁾ Egyéb birtok- s jogi viszonyai ismeretlenek, de az 1285. évi okleveléből megtudjuk azt, hogy a Gaborján szomszédságába eső *Keresztúr* (Sancta Crux) és *Szentpéterszeg* egyházai a monostorhoz tartoztak s így maguk a községek is, ha nem is egészen, de legalább némi részben az apátság birtokait képezték. Hogy az apátság a tatárjárás pusztításait túlélte, azt legjobban a tizedjegyzékek bizonyítják. Említik ugyan 1332-ben János apátot Jakab nevű káplányával, 1335-ben pedig Bálint apátot. A közöltük okiratok végre tudtunkra adják, hogy a XIII. század végétől az egész XIV. századon át Debreczeni Dósa nádor s fimaradékai birták az apátság kegyúri jogát. Ezek kihaltával aztán Gaborján leányágon a Domoszlay-, Szécsy- s Héderváry-családok kezére szállott, kik abban 1405-ben megosztottak, mely osztásban a monostor s a hozzátartozó egyházak kegyúri joga közös birtok maradt.⁵⁾ Voltak-e még ekkor a monostornak apátjai és szerzetesei, az osztálylevélből ki nem tűnik s inntől egyáltalán a monostornak minden nyoma elvész. Eltűnt végre maga az épület is, úgy hogy ma már csak helyét, melyen állott, tudjuk kijelölni. A váncsodi és szent-péterszegi határok összeszegelésénél a Berettyó-félszigeten levő Földvár jelöli a monostor helyét. Ezen Földvár mellett jól kivehetők az elpusztult Tótfalú nyomai, már pedig az 1405. évi osztálylevél világosan mondja, hogy Tótfalu a monostor mellett állott. A Földvár-név pedig onnan keletkezett, mert midőn a szerzetesek a monostort elhagyták, azt az újabb foglalók várrá alakították át.⁶⁾ Ma Gaborján egyházi tekintetben Mező-Peterd fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Gabrian, Gabryan }
 Gagan, Gakan } lásd Gabnan.

¹⁾ *Zichy-Okmlár* I, 602—604.

²⁾ *Descript. Eppat. et Capit. Varad.* I, 272. 277.

³⁾ Péterffynél: *Sacra Concilia* című műve Appendix-ében.

⁴⁾ *Várad regestrum* 209. okl.

⁵⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 630, 1. D. L. 9105.

⁶⁾ V. ö. Bunyitay: *A várad püsp. tört.* II, 367—370.

31. Gamilhida, Gaulhida, Gulhida, Salida, Samilhida, Saulhida = *Gálhida*. Okiratilag a XV. században *Sarhyda*,¹⁾ a XVI-ikiban *Saalhy. a*²⁾ neveken említették. Ma ismeretlen pusztult hely, mely Henczhida közelében állhatott s rendesen azzal adományoztatott is.³⁾ Már a XIII. század végén, mikor Zalai Miklós birtokát képezte, plebániával dicsekedett, melynek hívei 9 kepét fizettek püspöki tizedül. A pápai tizedjegyzékekben három egymásra következő lelkésze nevével: a Miklóséval, Mihályéval és Baláséval ismerkedünk meg. A XVI. század közepén már nem létezett, mert az 1552. évi adókönyvek nem említik.

32. Gapol, Gapul, Dyapal = *Gyapoly* pusztja Biarmegyében. Okiratilag *Gyapal* néven jön elő a XV. században.⁴⁾ Kétségtelenül azon Gyopoloktól vette e hely nevét, kik a XIII. század elején mint biarmegyei előkelő birtokosok ismeretesek.⁵⁾ A XV. században a Kismarjayaké⁶⁾ s női ágon házasság útján a Thordayaké lett.⁷⁾ A tizedjegyzékekben két plebánosa nevét ismerjük meg: Pétert és Márkot.

Gehter, Gethus lásd Schechter.

33. Gyozed, Gyozeg, Gyozek = *Diószeg*, a mai *Ér-Diószeg* Biarmegyében. Okiratilag Gyozech,⁸⁾ Diozech⁹⁾ néven említették a XIV. és XV. században. A XIV. század végéig a Gütkeled-nemzetség Dobi Dorog néven ismert kihalt ágának ősi birtoka, s a nemzetségi ág terjedelmes birtokainak központja, melyen vára is volt. Az ő kegyurasága alatt állott Diószegen a Sz. Péter apostol tiszteletére épült egyház is.¹⁰⁾ Már a XIII. század végén ismeretes az itt fennállott plebánia, mert Diószeg lakosai 50–64 kepét fizettek püspöki tizedül, papja pedig $\frac{1}{2}$ márkát szeretet-adományul. Diószeg kiegészítő részét képezhette a bécsi-codexben említett *Diószeg-hidvég*, melynek lakói 30 kepét fizettek tizedül. A pápai tizedjegyzékekben említett Mihály pap csak 14 garast fizetett pápai tizedül. A Dobi Dorogok kihalása után a XIV. század végén 1393-ban az Albisi Zólyomyaké lett Diószeg. 1520-ban az Ártándiaké s vámhely.¹¹⁾ 1551-ben itt kötötték meg Frater György váradi püspök s Ferdinánd király biztosai ama nevezetes egyezkedést, mely János király birodalmát Ferdinánd kezébe juttatta.¹²⁾ 1564-ben 147 család lakta s ezek közt sok kereskedelemmel és kézi iparral foglalkozó család volt.¹³⁾ Régi plebániája későbbben megszűnt, de 1757-ben újból helyreállított s ma is plebánia a székesegyházi főesperesség székellyhidi kerületében.

Herneld lásd Vened.

1) Így 1458-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

2) Így 1507-ben ugyanott.

3) Oklevelek a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 944. 25. — 924. 41. — 1769. 14.

4) Így 1404- és 1474-ben a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

5) *Váradi regestrum* 345. 389. oklevelek. Azonkívül Kubinyi Ferencz: *Árpád-kori Oklevelek* 13. l.

6) Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 513. 2.

7) Egy 1507. évi oklevél szerint a *kolosmonostori orsz. ltban* Bihar. T. 18.

8) Így 1338-ban *Zichy-Okmtár* I, 531.

9) Így 1393-ban *Magy. Tört. Tár* IX, 125. — 1467- és 1469-ben a *leleszi conv. orsz. ltban*.

10) *Zichy-Okmtár* I, 531.

11) Oklevél a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

12) Forgách Ferencz: *Magyar története* 11. l. Szilágyi: *Erdélyi országgyűlési emlékek* I, 269.

13) Oklevél a gr. *Forgách-család* ltban a m. n. muz.-ban.

34. Herpali, Erpali = *Herpályi* puszta Biharmegyében. Okiratilag *Erpal* néven szerepel 1418-ban és 1484-ben.¹⁾ A bécsi-codex szerint már a XIII. század végén plebániát képezett, lelkésze 1 unciát, hívei 13 kepét fizettek szeretetadományul, illetőleg püspöki tizedül. Ez időben Miklós bán birtokát képezte. A XIV. századi pápai tizedjegyzékek szerint, melyekben Mihály és Péter herpályi lelkészek neveivel találkozunk, a herpályi plebánia a püspökség tekintélyesb egyházai közé tartozott. A XIV. században tartozékaival együtt már királyi birtok, melyet I. Lajos király 1373-ban Domoszlai Miklós hevesmegyei főispánnak adományozott.²⁾ A XV. század elején, nevezetesen 1418-ban a Domoszlayak női ágán, Rozgonyi János főkincstartóé lett.³⁾ Később mint helység elpusztult s egykori helyét, melyen a község s egyháza állott, a mai *Telek* és *Egyházsziget* nevű határrészek mutatják. Az itt létezett, de már a XIV. században megszűnt s a tizedjegyzékekben sem említett prépostság egykori helyét a Telektől nyugatra eső csonka torony mutatja. Ma Herpályi mint puszta Berettyó-Sz.-Márton fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Hid lásd Kyd.

35. Hudus, Chodos = *Hodos*, a mai *Jákó-Hodos* Biharmegyében, a Berettyó bal-partján. Már a XIII. században jelentősebb község volt, mert lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, lakói pedig 76—83 kepét püspöki tizedül. A tizedjegyzékekben két plebánosa nevével: Miklóseval és utódja Péterével találkozunk. 1344-ben ismeretes magister Jakow magnus de *Hudus*.⁴⁾ XIV. vagy XV. századi egyháza részben ma is megvan még egy régi falfestmény romjaival.⁵⁾ Ma Csátár fiókja a bihari esperesti kerületben.

36. Iradsi, Iraz = *Irász* vagy *Irás*z Komádihoz tartozó puszta Biharmegyében. Okiratilag *Iraaz* és *Iraz* alakban fordul elő a XIV. és XV. században.⁶⁾ Mint népes falúról már a XIII. század elején többször van említés.⁷⁾ Különben vámhely is volt. 1332—1335-ben László, 1336—1337-ben János a plebánosa. 1412-ben a Maróthy-nemzetség birtoka.⁸⁾ 1470-ben a váradi székes káptalannak is van benne birtokrésze.⁹⁾ Régi temploma az úgynevezett Templom-halmon állott. Ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Iraz lásd Iradsi.

37. Isaca, Isaka, Ysakil = *Zsáka* Biharmegyében. Okiratilag *Isaka* és *Zaka* neveken említetik a XV. században.¹⁰⁾ A váradi káptalannak egy 1322. évi oklevele szerint eredeti neve *Izsólaka*,¹¹⁾ melyet valamely Izsó nevű birtokosa után kapott.

¹⁾ Oklevelek a budai orsz. ltár kincst. oszt.

²⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 630. 17.

³⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 40. 1. és 502. 23.

⁴⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 414.

⁵⁾ Römer: *Régi falképek Magyarországon* 109. l.

⁶⁾ Így 1330-ban a muz. ltr-ban és 1483-ban Haannál és Zsilinszkynél: *Békésvármegye Oklevéltára* 102.

⁷⁾ *Váradi regestrum* 105. 170. 239. okl.

⁸⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* I, 180.

⁹⁾ Oklevél a kolosmonostori convent ltban. Bihar. C. 3.

¹⁰⁾ Így 1415. 1449. 1472-ben a budai orsz. ltár kincst. oszt.

¹¹⁾ Eredeti hártya-okirat *Bunyitay V.* gyűjteményében.

Még a XVI. században is *Izsáka* néven fordul elő,¹⁾ miből az újabb *Zsáka* lett. A XIV. század elején vétel útján a Zoard-nemzetség birtokát képezte, s azé maradt az egész középkoron át. Egyházát már az 1322. évi oklevél említi.²⁾ 1332-ben István, 1336-ban Tamás a lelkésze, s tekintve, hogy ezek csak 5—6 garast fizettek pápai tizedül, a helység csekélységére következtethetünk. Hogy a XV. században is fenn volt egyháza, mutatja egy 1452. évi oklevél, mely Bodó Balást és Izsákai Jakabot az egyház gondnokának nevezi.³⁾ A XV. század végén vagy a XVI. században a birtokos nemzetség egyik tagja itt kastélyt emeltetett, mely a XVI. század villongásai közben szerephez is jutott. A zsákai várat 1566-ban Izsákay András Schwendi, Kerecheny és Zay Ferdinánd-párti vezéreknek adta át.⁴⁾ Egyházi tekintetben Zsáka ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Isaka lásd Isaca.

Istar lásd Star.

Jankud	} lásd Vachud
Joanchud	
Johancud	

38. Juanka, Yohankhaza = *Janka*, a mai *Jankafalva* pusztai község Bihar-megyében. Okiratilag *Iwankahaza*, *Iwankafalwa*, *Jankahaza* és *Jankafalwa* neveken szerepel a XIV. és XV. században.⁵⁾ Nevét János = *Iván* nevű birtokosától vagy alapítójától kapta. Hajdan a Gutkelek birták, sinnen írták nevöket a Jankaháziak.⁶⁾ A XIII. század végén e község hívei 20—30 kepét fizettek püspöki tizedül. 1333—1334-ben Miklós papja csak 4 garast fizetvén pápai tizedül, vele egyház-községének csekélységét hirdeti. Középkori egyházának némi romjai a Templom-tisztása nevű tó partján e század elején még láthatók voltak. Ma Diószeg fiókja a székelyhidi esperesti kerületben.

39. Kaga = *Kágya*, a mai *Nagy-Kágya* Biharmegyében. Okiratilag *Kagya* és *Kiskagya* alakban szerepel a XV. században.⁷⁾ Hajdan a Gutkelek s majd ezek adományából az egyedi apátság birtoka. 1285-ben Kozma comes birtokában van. Ez időt Szalók Albert kúnjaival földig pusztítja Kágyát s egyházát is feltöreti, kirabolatja.⁸⁾ Hogy egyháza plebánia volt, azt a bécsi-codex hirdeti, mert szerinte a Domokos s aztán Chak comes birtokában volt Kágya 19—38, a Kozma comes kezén volt Kágya ellenben 17—30 kepét fizetett püspöki tizedül, papja pedig

¹⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Dical. conscript. VIII.

²⁾ ante portam *ecclesiae* ipsius villæ.

³⁾ Ered. oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1673. 8. D. L. 14563. Kiadta Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* III, 496.

⁴⁾ Ered. oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 785. 2. Kiadta Bunyitay i. m. III, 343—344.

⁵⁾ Így 1393. 1408. 1438. 1486-ban a *leleszi convent*, a *budai orsz.* és a gr. *Károlyi-család* okltárában.

⁶⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 550—551.

⁷⁾ Így 1404- és 1438-ban a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁸⁾ Albertus filius Zalauch cum cumanis ueniendo, predictam villam ipsius comitis Cosme Kaga uocatam, destruxisset, vniuersa bona populorum in ipsa villa existencia abstulisset. *ecclesiam in eadem existentem confrangendo. Hazai Okmtár* VII, 199.

1 fertót szeretetadományul. Ebből az is kétségtelen, hogy már a XIII. században két Kágya volt. Nehány évtized múlva, hogy Kágya újból helyreállott, 1321-ben azt újabb csapás éri Péter eggedi apát részéről, ki Kágyának akkori birtokosával, Odonfia Ivánka comessel összetűzvé, a falura romlást hozott.¹⁾ 1332—1337-ben Tamás papja csak 6—7 garast fizetett pápai tizedül, mi a község csekélységét mutatja. Régi egyházának alapfalai a nagy-kágyai temetőben, egy szép magaslat tetején még látszanak. Ma Nagy-Kágya egyházilag Székelyhid fiókja a székelyhidi esperesti kerületben.

40. Kakat, Kathoch, Kokot = *Kokad* Biharmegyében. Már a XIII. század elején említetik Cocot, Cokot néven.²⁾ 1299-ben Kokadon az Aba-nemzetségbeli Cso-bánkának unokája László számos jobbággyával kifosztja Rafain bánnak a vásárról Debreczenbe hazatérő jobbággyait s közülök néhányat megöl, néhányat megsebesít, mi őt fejvesztő perbe keveri.³⁾ Az, hogy ő Kokadon állotta Rafain embereinek útját, gyanítani engedi, hogy nevezett László Kokadnak birtokosa volt. Okiratilag azonban ez nem bizonyítható. Midőn ugyanis 1320-ban László testvére s örököse Samuel elveszti elhalt testvérének 1299-ben elkövetett vétsége miatt birtokait, ezek között *Kokad* nincsen előszámálva, hanem csakis Gyöngyös, Bene és Zsadány, melyeket $\frac{2}{3}$ részben Lampert országbíró, $\frac{1}{3}$ részben Dósa nádor foglalnak el.⁴⁾ 1334—1337-ben Péter a lelkésze, ki csak 4 garast fizetett pápai tizedül. 1336-ban a Gutkeled-nemzetség Báthori ágának, nevezetesen András váradi püspöknek a birtoka.⁵⁾ Az egri káptalannak ezen 1336. évi okirata azért is nevezetes, mert tudjuk belőle, hogy Kokad más néven *Rubin*-nak is nevezetett.⁶⁾ 1344-ben Marczaly Joachim fia István és Báthori Benedek fiai Miklós és János s ennek neje causam super facto possessionis *Kokath* vocate in comitatu Bihoriensi existentis választott bírakra bizzák, hogy azok e peres ügyöket eldöntsék.⁷⁾ Utóbb több részre oszlott, melyből egy Hunyadi János kezére is került, ki azonban azt 1455-ben elcserélte Városkeszii Lépes Andrásnak némely hunyadmegyei részirtokaival.⁸⁾ Utóbb plebániája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Diószeg fiókja a székelyhidi esperesti kerületben.

Kathoch lásd Kakat.

41. Keki, Keyke = *Kereki*, ma *Kis-Kereki* Biharmegyében. A középkorban okiratilag *Kereky* és *Eghazaskereky* = *Egyházas-Kereki*-nek nevezetett,⁹⁾ jelezve ez utóbbi itt létezett egyházát. Ezen Kerekiről írta magát az 1262-től kezdve sűrűn előforduló Egyházas-Kereki vagy röviden Kereki biharmegyei család.¹⁰⁾ Kereki községgel már a XIII. század végén találkozunk, midőn Kereki János, Gál és

¹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 623.

²⁾ *Váradi regestrum* 66. 122. okl.

³⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 29—35.

⁴⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* III, 247—48.

⁵⁾ possessionem eorum *Kokath* vocatam alio nomine *Rubyn* in comitatu Bihoriensi existentem

⁶⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 414—415.

⁷⁾ Oklevél a kolosmonostori convent ltban Bihar. L. 1.

⁸⁾ Így 1432-ben a *Kende-család* ltban a m. nemz. muz.-ban.

⁹⁾ 1262-ben említve van okiratilag comes Johannes de *Kereky*. Gr. *Károlyi-család Okltára*. I, 2—3.

¹⁰⁾ Így 1293-ban, 1417-ben, 1421-ben a *Csáky-család* löcsei és a *budai orsz.* ltban.

Mihály a birtokosai. János része 86 kepe püspöki tizedet fizetett, Gálé 9-et, Mihályé 34-et, összesen tehát 126 kepét, mi azt bizonyítja, hogy Kereki ez időben már jó népes község volt. Hogy már ekkor plebániát is képezett, mutatja az, hogy a bécsi codex szerint papja 1 uncia charitativumot fizetett püspökének. 1336—37-ben Gábor volt a plebánosa, ki csak 5 garast fizetett pápai tizedül. Utóbb plebániája eltűnt s helyre sem állott. Ma Asszonyvására fiókja a székelyhidi esperesti kerületben.

42. Kenes, Kinis, Kiniz, Kymes, Kyniz = *Kenéz* pusztja Biharmegyében. Neve szláv telepre vall, talán a váradi regestrum nyiri izmaelitáéira. Már a XIII. században plebániát képezett. A váradi káptalannak egy IV. László királyhoz intézett 1279. évi okirata megnevezi mint kiküldött emberét Marcellum *sacerdotem de Kenez.*¹⁾ A bécsi-codexből pedig megtudjuk, hogy Kenéz hitközség 17—28 kepét fizetett püspöki tizedül, papja pedig 1 unciát szeretetadományul. Ugyane tájt Serefil comes, aligha nem a Turul-nemzetség egyik tagja, Kenéz birtokosa. A pápai tizedszedés idején 1332—34-ben Péter, 1335—36-ban János, 1337-ben Tamás volt kenézi lelkész, kik csak 4 garast fizettek tizedül. A kenézi egyház Sz.-Miklós tiszteletére volt felavatva. Később plebániája megszűnt. Ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

43. Kereztes = *Mező-Keresztes* Biharmegyében. Eredeti neve *Fancsal* s valószínűleg ugyanaz a község, mely e néven a XIII. század elején mint a királyi pintérek lakóhelye említetik.²⁾ 1285-ből nyoma van, hogy Fancsal egyik része a Sz.-László váradi egyházának Sz. Keresztről címzett oltárának, másik része pedig a székeskáptalan birtokát képezte.³⁾ 1396-ban vámjá Keresszeg várához tartozott.⁴⁾ A chartularium szerint a XIV. század végén már a váradi püspöké volt.⁵⁾ 1333-ban Miklós, 1334—36-ban János voltak lelkészei s az ezek által fizetett tized után ítélve a jelentékenyebb községek közé tartozott. A vallási forrongások idején plebániája beszünt s csak 1871-ben állíttatott újból helyre. Mint plebánia a székesegyházi főesperesség bihari kerületéhez tartozik.

44. Keseres, Keserev = *Keserű* ma *Ér-Keserű* Biharmegyében. Már a XIII. század elején említetik⁶⁾ s *Keserew* néven szerepel a XV. században is.⁷⁾ Valószínűleg e községtől mint birtokától vette nevét azon Osl-nemzetségtől *Keserűi* Péter, ki 1236-ban az elidegenített várjavak visszaszerzésére kiküldött biharmegyei bizottság tagja volt.⁸⁾ Hogy már a XIII. század végén plebánia volt, azt a bécsi-codex bizonyítja, mely szerint hívei 10 kepét fizettek püspöki tizedül. 1333-ban Péter, 1336—37-ben Mátyás a plebánosa, kik évenként csak 6 garast fizettek pápai tizedül. Keserű még 1307-ben is az Osl-nemzetségnek, nevezetesen Keserűi Andrásnak kezén volt.⁹⁾ A XV. század második felében, 1455-ben és 1481-ben Keserű már

¹⁾ Wenzel: *Arp. új Okmtár* IV, 178.

²⁾ *Váradí regestrum* 140. okl.

³⁾ *Batthyán-codex* 12. l. *Leges* III, 225.

⁴⁾ Oklevél a gr. *Csáky-család* ltban fasc. 10. nr. 20.

⁵⁾ *Batthyán-codex* I, 13. rubr. *Leges eccl.* III, 232.

⁶⁾ *Váradí regestrum* 194. oklevél.

⁷⁾ Így 1435-ben a gr. *Károlyi-család* ltban, Géresinél: *Gr. Károlyi Okltár* II, 163. s 1486-ban a *primási ltár*-ban.

⁸⁾ Kubinyi: *Árpádkori oklevelek* 13. l.

⁹⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1860. 68. p. 105.

a váradi püspökség birroka.¹⁾ 1552-ben ismét világi birtok, névszerint Horváth Péteré. Régi egyházának maradványai mai napig fennvannak. Régi plebániája későbbben megszűnt, de 1741-ben újból helyreállott s ma is önálló lelkészség a székesegyházi főesperestség székhelyi kerületében.

Keyke lásd Keki.

Kinis, Kiniz lásd Kenes.

Kokot lásd Kakat.

45. Komar, Kunar = *Konyár* Biharmegyében. Okiratilag *Konyar*.²⁾ Hajdan az Álmosdi Chyre-nemzetség birtoka volt. 1332—37-ben János volt a lelkésze. Régi templomának némely részei maig maradtak fenn. De egykori plebániája megszűnt s ma Derecske fiókja a bárándi esperesti kerületben.

46. Krali, Kyleai, Kyráli = *Királyi* Biharmegyében. Okiratilag *Kyraly* néven szerepel a XV. században³⁾ s azon falvak közé tartozik, melyek a nevezett században Biharból Közép-Szolnokba helyeztetek át, s mint ilyen előfordul az 1475. év körüli közép-szolnokmegyei adólajstromban is.⁴⁾ Neve arra emlékeztet, hogy eredetileg *királyi* birtok volt. Később nemzetségi birtokká lett. Névszerint a Hunt-Pázmánok közül az Endrédiék és Verbőcziek bírták. Már a XIII. század végén lelkészséggel bírt, papja 1 fertót, hívei 32 kepét fizettek szeretetadományúl, illetőleg püspöki tizedül. 1332—34-ben Ivánka volt a lelkésze, ki csak 3 garast fizetett pápai tizedül, mi a községnek hanyatlására enged következtetni. A XV. században, nevezetesen 1416-ban Verbőczy Mihály fekete-ardoi plebános két testvérével és három Endrédiel bírták Királyit. Említetik ez évben Sz.-György tiszteletére felavatott egyháza is.⁵⁾ Mint község még a XV. század folytán annyira hanyatlott, hogy 1416-ban csak 9 háznépe, azaz 17 telke volt, de ebből is 8 üresen állott. Plebániája is megszűnt s ma Micske fiókja a margittai esperesti kerületben.

47. Kuachi = *Hegyköz-Kovácsi* Biharmegyében. Nevét valószínűleg onnan vette, mert eredetileg királyi birtokot képezett, melyen királyi kovácsok laktak. A XIII. században már nemesi birtok, birta azt a Nadányiak öse Apa, miért is az *Apa-Kovácsi*-nak neveztetett. 1349-ben Demeter váradi püspök elhalt tizedszedőjének Babos Jánosnak egyik szőlőjét in territorio Bihoriensi in monte supra *Koachy* adiacenti Nagy Benedek nevű tisztjének adományozza.⁶⁾ A XIII. század végén már lelkészség.ek is örvendett, hívei 14—79 kepét fizettek püspöki tizedül. Két lelkészének nevét a XIV. századi tizedjegyzékek is említik. Idővel azonban plebániája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Bihar fiókja a bihari esperesti kerületben.

48. Kuachi, Choachi, Coachi = *Pusztá-Kovácsi* Biharmegyében. Okiratilag *Koachy*, *Kowaczy*, *Kowachy* alakokban fordul elő a XIV. és XV. században.⁷⁾ Hogy ez az előbbi Kovácsitól különbözik, a tizedjegyzékekből kétségtelen. Ezek szerint

¹⁾ Oklevél a *leleszi convent* orsz. ltban. Actor 1455. és 1484. I.

²⁾ Így 1479-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

³⁾ Így 1450. 1454. 1475-ben a *leleszi convent* és az *Újhelyi-család* ltban.

⁴⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 627.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl. X. V*, 737.

⁶⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* V, 290.

⁷⁾ Csánkinál: *Magyarország tört. földrajza* I, 614.

az egyik Kovácsinak lelkésze 1333—36-ban Péter, 1337-ben János, ellenben a másik Kovácsinak a lelkésze 1335—36-ban Pál, 1337-ben János volt. Hogy melyik Kovácsira mely lelkésznevek vonatkoznak, nem tudjuk. Mint Hegyköz-Kovácsinak, úgy az itt szóban levő Pusztá-Kovácsinak plebániája szintén megszűnt s ma Berettyó-Sz.-Márton fiókja a bárándi kerületben.

Kunar lásd Komar.

49. Kyd, Kyud, Hid = *Kügy* pusztá Biharmegyében. Okiratilag *Kyd*, *Kywd* néven fordul elő a XV. században.¹⁾ Nevét ősmagyar nevű alapítója vagy birtokosa után viselte. A XIII. század elején nyilván azon Quid birta, ki a szomszéd Nyüvedet is birta.²⁾ E két helység még a XV. században is egy család kezében van.³⁾ 1332-ben Rafain, 1334-ben Mátyás, 1335—37-ben Miklós volt a plebánosa. Ma Bihar fiókja a bihari kerületben.

Kyleai lásd Krali.

Kymes }
Kynis } lásd Kenes.

Kyrali lásd Krali.

Kyud lásd Kyd.

50. Leta, Nagleta = *Nagy-Léta* Biharmegyében. Okiratilag *Letha*, *Naghletha* néven szerepel a XV. században.⁴⁾ Ősi község, melynek neve szláv telepre vall. Már 1229-ben említetik okiratilag.⁵⁾ Később Bolondócz várának tartozékát képezte. V. István király Furd nevű tárnokának adományozta. Furd fiai 1291-ben eladták a Gutkeled-nemzetségbeli Kozmának.⁶⁾ Ez évtől fogva Gutkeled-féle birtok maradt az egész középkoron át. Kozma 1313. évi végrendeletében ezen a Berettyó mellett fekvő Létát terram Castri de Bolundoch-nak nevezi ugyan,⁷⁾ de ennek aligha más az értelme, mint az, hogy valamikor bolondóczi várföld volt; vagy hogy 1313-ban is oly birtokot képezett, mely a bolondóczi vár uradalmához tartozott, mely esetben természetesen a végrendelező magának Bolondócznak is ura volt, különben hogyan végrendelezhetett volna egy ezen várhoz tartozó birtokról? Gyarapodásáról az bizonyít, hogy már a XIV. század elején *Nagy*-nak neveztetett, mert túlszárnyalta a Gutkeledek szabolcsmegyei Létá-ját. Egy év nélküli, de mégis XIV. századi oklevélben említetik a villa leta bírása Máté, ötvöse Márton és kereskedője Ivánka, mi már a község jobb fejlettsége mellett tanuskodik.⁸⁾ 1520-ban a biharmegyei vámhelyek között szerepel.⁹⁾ Benne már a XIII. század végén plebánia virágzott, lelkésze egy fél márkányi szeretetadományt nyújtott be püspökének. 1332—37-ben pedig lelkésze Sixtus évenként 15 garast fizetett pápai tizedül, mi javadalma tekin-

¹⁾ Így 1421- s 1448-ban a *Csáky-család* s a *budai orsz. ltban*.

²⁾ *Váradí regestrum* 389. okl.

³⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 853. 16.

⁴⁾ Így 1452 s 1476-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁵⁾ *Váradí regestrum* 345. okl.

⁶⁾ *Házai Okmtár* VI, 360. 403.

⁷⁾ Oklevél a *Kállay-család* ltban.

⁸⁾ *Házai Okmtár* VII, 320.

⁹⁾ Oklevél a *budai orsz. ltárban* s Csánkinál: *Magyarorsz. tört. földrajza* I, 615.

télyesebb fokozatát mutatja. Régi egyháza annyira szilárd köépület volt,¹⁾ hogy 1806-ig daczolt az idő emésztő hatalmával. Régi plebániája időközben szintén megszünt, ma a község Székelyhid fiókja a székelyhidi esperesti kerületben.

51. Mach, Moch = *Mac*s pusztja Hajdumegyében. Okiratilag Moch, Eghazasmoch, Eghazaz Moch, Nog Moch, Kysmoch neveken jön elő a XIII—XIV. századokban. Nevét a *Mac*s ősi személynév után viseli.²⁾ E község először 1284-ben említetik, midőn IV. László király elveszi azt a hűtlenség bűnébe esett Gutkeled-nemzetségbeli Apayfiaktól s Rafain comesnek adományozza. Apay Macsot V. István királytól kapta volt adományba. Már a XIII. században alakult itt lelkészség. A bécsi-codexből tudjuk, hogy lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei pedig 23 képét püspöki tizedül. 1332—36-ban János lelkész 10 garast fizetett pápai tizedül. A hosszas per, mely e birtok miatt a Gutkeledi Apayak és a Debreczeni Dózsák, illetőleg Várdaiak közt támadt, nyilván a községet is érzékenyen károsíthatta. A váradi convent egyik 1322. évi okiratából megtudjuk ugyanis, hogy Aladár fia Pelbárt és László fia János³⁾ *quandam eorum possessionem Moch vocatam in fine nog Moch in qua ecclesia Beati Georgi martiris est fundata in comitatu Zabolch existentem* Dózsa nádornak elzálogosította.⁴⁾ Ugyanazon váradi conventnek egy 1335. évi okirata azt adja tudtunkra, hogy *magister perbardus super facto cuiusdam possessionis litigiose Eghazasmoch uocate ecclesiam lapideam sub honore beati Georgi martyris in se continentis et in comitatu de Zabolch adiacentis* Dózsa nádor fiai: Jakab, Pál és Dózsa ellen keresetet indított.⁵⁾ 1336-ban a váradi káptalan kijelenti, hogy Pelbárt és érdektársa *super facto cuiusdam possessionis Eghazasmoch uocate, quam ydem perbardus et Johannes filys Dawse 50 marcis vendidissent*, Dózsa fiait Apayfia István zaklatásai ellen nem védhetik.⁶⁾ 1340-ben Várdai Miklós hivatkozva arra, hogy atyja János és nagybátyja Pelbart *quandam possessionem ipsarum hereditariam Eghazas Moch uocatam. In facie cuius ecclesia in honorem beati Georgy martiris esset constructa* eladták Dózsa fiainak s minthogy ő, Miklós, akkor egészen kiskorú volt, azért ő most ezen ősi birtokuknak eladása ellen tiltakozik.⁷⁾ 1379-ben Garai Miklós nádor Várdai Domokosnak a Debreczeni családbeliek ellen Kismócs (Kysmoch) birtok iránt lefolyt peres ügyében, az okiratok felmutatására határnapot tűz ki.⁸⁾ Úgy látszik tehát, hogy Rafain halála után annak Mocshoz való birtokjoga

¹⁾ Okm. a váradi kápt. orsz. ltban 41. C.

²⁾ 1206—1207-ben *Moch* bihari főispán volt, sőt 1206-ban nádor is. Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 31. III. II, 46. 465. Knauz: *Magyar Sion* II, 128. Márki: *Századok* 1874. VIII, 335. Frankl: *A nádori és országbírói hivatal* 156. I.

³⁾

Aladar	
Pelbart	László de Warda
<div style="border-top: 1px solid black; width: 100%; margin: 0 auto;"></div>	
János	
<div style="border-top: 1px solid black; width: 100%; margin: 0 auto;"></div>	
Miklós	

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 210—211.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 479—481.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 490.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 582—583.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* IV, 101—102.

megszűnt, mert különben az Apayak nem léphettek volna fel Rafain utódai ellen. Legyen ez különben bármiként is, annyi kétségtelen, hogy hajdan *Kis- és Nagy-Mócs* községek léteztek s hogy az utóbbiban *Sz.-Györgyről elnevezett kőgyház* állott. Idővel azonban mindkét község eltűnt s ma már csak mint pusztá áll fenn Debreczentől észak-nyugatra s az utóbbinak fiókja a bárándi esperesti kerületben.

52. Mária Magdalena = *Mária-Magdolna*. Okiratilag is említették. Így 1354-ben *Mariamagdalena*,¹⁾ 1446-ban *Mariamagdalena* prædium.²⁾ Eltűnt hely, mely Bihar-megyében a Sz.-Jobb és Kőbölkút közt levő szép erdős magaslaton feküdt. Hajdan a XIV—XV. században az Olaszii családnak képezte nemesi birtokát.³⁾ 1332—37-ben Lukács volt lelkésze, ki pápai tizedül 6 garast fizetett. A XVI. században már nincs róla emlékezet.

Mezermen lásd Bezermem.

53. Michia, Mika, Miske, Muchach, Mykche = *Micske* Biharmegyében a Berettyó közelében. Neve eredetileg *Mikse* volt s a Mike (= Mihály-)nak kicsinyített alakja. Hajdan Solyomkövár tartozékát képezte. Első ismert birtokosa a Borsanemzetségből származott Lőránd erdélyi vajda, utóbb ennek öcscse Kopasz nádor, kinek hűtlensége után a koronára szállott Micskét Kaplai Tamás esztergomi érsek (1367—75) kapta adományba s általa az öcscseire, a Bánfiakra szállott.⁴⁾ A következő században Kusalyi Jakch László, Ország Mihály nádor, Perényi Imre nádor birták. Perényitől csere útján a Drágffiakra ment át, kik azt a XVI. században is birták.⁵⁾ A XV. században már *városnak* nevezetik. Plebániája régi eredetű, mert a bécsi-codexben már előkerül. Papja 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei pedig 14 kepét püspöki tizedül. Hogy a pápai tizedjegyzék két Micskéje közül melyik vonatkozik ezen Berettyó melléki Micskére, el nem dönthetjük. Az egyiknek lelkésze 1332—37-ben Dénes volt, ki 6—7 garast fizetett pápai tizedül; a másiké 1332-ben Márk, 1333—37-ben pedig Balázs, kik 7 garast fizettek. 1566 körül Micske plebániája megszűnt, de 1757-ben újból helyreállott s ma is önálló lelkészség a székesegyházi főesperesség margittai kerületében. Nevezetessége régi, átmeneti izlésben épült, eredeti alkotásában fenn levő egyháza, valószínűleg még a Borsanemzetség vallásosságának és műérzékének záloga.

Maria lásd Vymaria.

54. Micse, Mikse, Mikso, Myksa = *Micske*. Okiratilag *Michke*, *Miske*, *Mykche* neveken jön elő a XV. században. Ma Várad-Püspökihez tartozó pusztá, a Sebes-Körös jobb partján. A XIII. században Elvin váradi püspök s Boleszló váci püspök birták felerészben, másik felerészét pedig rokonuk Othmár. Ennek része II. Endre alatt hűtlenség következtében a koronára szállott, Elvin püspök pedig a maga részét Boleszló püspöknek adta el palotájával és szőlőivel együtt. Midőn aztán Boleszló

¹⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltár* I, 224.

²⁾ A gr. *Csáky-család* löcsei ltban fasc. 3. nr. 9.

³⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 224. Egy 1429. évi okirat a *leleszi convent* orsz. ltban. Actor. 1429. 45.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. III, 122.

⁵⁾ Oklevelek a *kolosmonostori convent* orsz. ltban. Bihar. 1. 3. A *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 872. 21. És I. Révész: *Protestans figyelmező* 1873. évf. 94—97. II.

a leleszi prépostságot alapította, Micske felét a prépostságnak adományozta, majd Endre király is az Othmárról reászállott másik felerészt szintén a prépostságnak adta.¹⁾ 1387-ben a leleszi prépost a váradi püspöknek adta cserébe Ör- és Egyházas-Patroh, Boyul és Dobokateleik nevű szabolcsmegyei birtokokért.²⁾ Hogy jelentősebb helység volt, mutatják az itt tartott nádori és megyei gyűlések.³⁾ A XV. században *oppidum*nak neveztetik.⁴⁾ Plebániája már a XIII. század végén fenn volt. A bécsi-codex szerint papja 1 unciát fizetett szeretetadományul, hívei pedig 20 kepét püspöki tizedül. Láttuk, hogy az 1332—37. évi pápai tizedjegyzékekben is előkerül. 1387-ben is említve találjuk okiratilag egyházát és kegyuraságát.⁵⁾ Várad ostromával azonban a község és plebániája elpusztult. Ma csak mint pusztta áll fenn s mint ilyen Várad-Püspöki fiókját képezi a bihari esperesti kerületben.

Mika lásd Michia.

Mikse, Mikso lásd Micse.

55. Mikula = *Szent-Miklós* pusztta Biharmegyében? 1333-ban Miklós, 1334-ben János volt a lelkésze, kik csak 3—4 garast fizettek a pápai kincstárba. Ha ezen Mikula azonos azon biharmegyei Mikolatheleke-vel, melyet Zsigmond király 1417-ben Albisi Dávid-fia Tamásnak adományoz,⁶⁾ akkor e helység a Zólyomiak birtokát képezte.

Miske lásd Michia.

Moch lásd Mach.

56. Monostor = *Monostor*, ma pusztta Debreczennél Hajdúmegyében. Régen Biharmegyéhez tartozott. Egyházát a múlt század elején bontották el. Nevét nyilván valamelyes régi monostortól kapta. A pápai tizedjegyzék azonban csak mint plebániát említi, papja Izsák 6 garast fizetett pápai tizedül.

Muchach lásd Michia.

Mykche lásd Michia.

Myksa lásd Micse.

Nagleta lásd Leta.

57. Nagmehál, Nochmihal, Noghmihal = *Ér-Mihályfalva* Biharmegyében. Nevét valamely Mihály nevű birtokosától vette, talán éppen azon Nagy Mihálytól, ki már 1067-ben mint szabolcsmegyei főember említettik.⁷⁾ Okiratilag *Nagmyhal*, *Nogmichal* s *Nagh Myhálfalwa* neveken szerepel s hol Bihar-, hol Szabolcsmegyéhez tartozott. Első okleveles nyomát 1270-ben találjuk, midőn Turul comes özvegye Onnus (= Anna) egyéb birtokaival együtt a Nyirben Szalacs mellett levő *Mihályt* is szétosztja.⁸⁾ A XIV. század elején még folyvást a mondai Turul-nemzetség

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 157. 159. 475. VII. V, 208—211. *Budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 87.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. I, 388. X. VIII, 222—223. És *leleszi orsz. ltár*-ban. Protocoll 785.

³⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 94. IV, 106. *Zichy-Okmtár* II, 575.

⁴⁾ Így 1452-ben és 1466-ban a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁵⁾ *Gr. Keglevich-család ltára* I, 1. 9. 16. Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 225.

⁶⁾ Oklevél a *leleszi ország*. ltában.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* I, 26.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. I, 84.

birtoka. 1312-ben I. Károly király Nagymihályi Gergelynek a rozgonyi ütközetben szerzett érdemeiért megengedte, quod in possessione sua *Nognyhal* vocata vámot szedhessen.¹⁾ 1338-ban említvük a *Nagymihályiak* mint biharmegyei földbirtokosok.²⁾ A XIV. század közepén csere és beházasodás következtében az Uporiak, a XV. században az Álmosdi Chyrek, Sztáraiak és a Kisvárdyak, majd a Bozeásiak, Madarászyak s ezek kihalásával a Macskásyak, még későbbben a Kiskállai Vitézek birtokoskodtak itt.³⁾ A XV. századi okiratokban mint vámszedő és vásáros hely is szerepel s 1459-ben a libertas fori tekintetében is történt már intézkedés.⁴⁾ Plebániája már a XIII. században volt szervezve, 1284-ben is ismeretes Péter nevű lelkésze.⁵⁾ A bécsi-codex szerint lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei pedig 210 kepét püspöki tizedül, mi kiválónak hirdeti a községet. 1312-ben Nagymihályi Lőrinczfia Gergely abból az alkalomból, hogy Károly királytól megkapta a nagymihályi vámjogot, két mise-alapítványt tesz a sz.-mihályi templomban, dedimus pro salute anime nostre decimam partem ecclesie *sancti Georgii*.⁶⁾ Így tehát megtudjuk biztosan, mit a nagymihályi régi harang sejtetett,⁷⁾ hogy t. i. Nagymihály régi egyháza *Sz.-György* vértanú tiszteletére volt felavatva. 1326-ban ugyanezen Károly király nevezett Lőrinczfia Gergelynek, osztályos atyafiainak kizárásával, a nagymihályi vámot újból adományozza,⁸⁾ sőt 1327-ben azt privilegiális alakban is átírja és megerősíti.⁹⁾ A XIV. században 1332—37 ben egyszerre két plebános működött itt: Pál és Miklós 20 garast fizetve pápai tizedül. Hogy a plebánia a XV. században is fenn volt, hirdeti a mai templom régi harangja. Ez a felirat szerint 1491-ben készült tempore Mathiæ Veres, ministri hujus Ecclesiæ.¹⁰⁾ Az átmenetkori templomból csak egyes részek maradtak fenn. Maga a plebánia az idők zavaraiiban megszűnt s ma Mihályfalva egyházilag Ér-Keserű fiókja a székelyhidi esperesti kerületben.

58. Nined, Niued, Nyueg, Nyuet = *Nyüved* Biharmegyében. Okiratilag Nywegh 1448-ban. A XIII. század elején Olivérfia Kügynek a birtoka.¹¹⁾ Ugyanezen század végén Rajnaldfia János birtoka. Ez időben lakói 7—10 kepét fizettek püspöki tizedül. 1332-ben Pál, 1333-ban Jakab, 1334—37-ben Ráfael Nyüved lelkésze, kik évenként 5—6 garasnyi pápai tizedet fizettek. Utóbb a Nyiveghi = Nyüvedi nemesek birtoka.¹²⁾ Ezek magvaszakadtával a koronára szállott. 1448-ban Hunyadi János kormányzó Csáki Ferencz bihari főispánnak adományozta.¹³⁾ Utóbb plebá-

¹⁾ Nagy Gyula: *A gr. Sztáray-család Okltára* I, 40.

²⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 128.

³⁾ Oklevelek a *leleszi convent* orsz. ltban. Actor 1434. 33.; a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 411. 22. — 1715. 16. §. 17. — 830. 31. 6. 53. 62.

⁴⁾ Csánki: *Magyarorsz. tört. földrajza* I, 599.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 263.

⁶⁾ Nagy Gyula: *Sztáray-Okltár* I, 40.

⁷⁾ A nevezett harang, felirata szerint, ad laudem Dei et beati Georgii martiris készült.

⁸⁾ Nagy Gyula: *Sztáray-Oklevéltár* I, 53.

⁹⁾ *Sztáray-Oklevéltár* I, 55.

¹⁰⁾ Rajzát lásd közölve Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* III, 271.

¹¹⁾ *Váradi regestrum* 382. 389. okl.

¹²⁾ 1416. évi oklevél a *leleszi convent* orsz. ltban. Actor. 1416. 51.

¹³⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 853. 16,

niája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Bihar fiókja a bihari esperesti kerületben.

59. Nirpali, Nirpasi, Nirpoli, Nyrpali, Nyrpauk = *Nyir-Pályi*. A XV. században *Monostorpályi*,¹⁾ ma szintén *Monostor-Pályi* Biharmegyében. Első nevét a középkorban *Nyír*-nek avagy *nyíri kerület*-nek nevezett vidéktől, Biharmegyének legéjszakibb részétől; másik nevét pedig az itt létezett *monostor* után viselte. A pápai tizedjegyzékekben mint plebánia és mint prépostság említetik. Plebániája már a XIII. század végén fennállott. A bécsi-codex szerint lelkésze a helybeli préposttal együtt 1 fertót fizetett szeretetadományul,²⁾ hívei pedig 12 kepét püspöki tizedül. A pápai tizedjegyzékek szerint 1332—33-ban Mihály, 1334-ben Lőrincz, 1335—37-ben János volt a plebánosa, kik évenként 15 garasnyi pápai tizedet szolgáltatattak be. Magáról a helységről még tudjuk, hogy a XIV. század mindkét felében az Álmosdi Chyre nemzetség birtokát képezte.³⁾ Ennek kihaltával Artándházi Bornemisza László kezébe jutott, ki azt 1517-ben Báthori Andrásnak s örököseinek vallotta be.⁴⁾ 1552-ben a váradi püspök itt a földesúr.⁵⁾ A mi az itt létezett *monostort* illeti, ez még az Árpád-korszakban lett a præmontrei rend számára valószínűleg a Nyírségben birtokos Ákos-nemzetség tagjai által alapítva. Túlélte a tatárdulást, mert úgy a bécsi-codex, mint a pápai tizedjegyzékek említik mint fennlevőt. Ezentúl azonban már nincs róla emlékezet. Prépostjai vagy birtokai közül egyet sem ismerünk. Egykori helyéről is csak az bizonyos, hogy Nyir-Pályi határában állott, valószínűleg Monostor- és Hosszú-Pályi közt a ma úgynevezett Akasztódombon, hol téglalapú maradványok találtak. A hagyomány e helyett *barátok* egykori lakóhelyének tartja.⁶⁾

Nirpasi }
Nirpoli } lásd Nirpali.

Niued lásd Nined.

60. Nizta, Nyska, Nyzca = Nagy-Nyesta, ma pusztá Biharmegyében Furta mellett. Okiratilag *Nestha*,⁷⁾ *Nognystha*,⁸⁾ de *Eghazasnesta*⁹⁾ néven is fordul elő. A XIII. század végén, 1290 körül már mint plebánia jelentkezik, melynek püspöki tizede 24 kepére rúgott. 1332-ben András, 1333—34-ben János volt lelkésze, kik évente 6 garasnyi pápai tizedet fizettek. Egyháza Sz. Gellért tiszteletére volt szentelve s kegyurai az Egyházasnyestai-nemzetség tagjai voltak, kik közül 1410-ből Pált s ennek fiát Miklóst ismerjük.¹⁰⁾ Ma Nyesta egyházilag Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Nochmihal, Noghmihal lásd Nagmehal.

¹⁾ Így 1415-ben s 1479. évi okiratokban a gr. *Károlyi-család* és a *budai orsz.* ltban.

²⁾ Nyrpaul cum præposito fertonem. *Bécsi cs. k. udv. könyvtár.* Codex 1062. folio 118. a.

³⁾ Egy 1415. évi oklevél a *Károlyi-család* ltban Géresinél: *A gr. Károlyi-család Okltára* II. 18—27. És egy 1436. évi oklevél a *Kállay-család* ltban a m. nemz. muz.-ban.

⁴⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1049. 4. §. 7.

⁵⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Dical. Conscriptio VIII.

⁶⁾ Lásd Fuxhoffer: *Monasteriologia* II, 65—66. Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 409—411.

⁷⁾ Így 1489-ben a *budai orsz. ltár* dipl. osztályában.

⁸⁾ Így 1409-ben ugyanott.

⁹⁾ Így 1417-ben ugyanott.

¹⁰⁾ Rozgonyi Simon 1410. évi oklevele a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 840. 20.

Nyrpali }
 Nyrpauk } lásd Nirpali.
 Nyska lásd Nizta.
 Nyueg, Nyuet lásd Nined.
 Nyzca lásd Nizta.
 Oden, Odon lásd Adon.

61. Olassi, Olazi = *Ér-Olaszi* Biharmegyében. Neve mutatja, hogy olasz telepesekből alakult. Mikor történt ez, nem tudjuk. A XIII. században *Engolosy*-nak nevezték, mely előnév értelmét szintén nem ismerjük. Már a XIII. század végén, 1290 körül jókora község, mert lakói 18—30 kepet fizettek püspöki tizedül. Első ismeretes birtokosa Cyne Péter, ki I. Károlytól vámszedő jogot kapott Olasziban, melyet azonban 1325-ben ugyanezen király a székelyhídi Dorogok javára visszavont.¹⁾ 1332—37-ig Miklós a lelkésze, ki többnyire 14 garast fizetett évenként pápai tizedül. 1354-ben Marótnak magtalan halála után unokái: Kereki Pósnak és Darahi Csáknak fiai *Olaszi* s egyéb birtokaiban, Cyne Beke fiaival a nevezett Marót unokatestvéreivel egyezség útján megosztottak.²⁾ 1392-ben Zsigmond király Olaszit a váradi püspöknek adományozta³⁾ de a beiktatás elmaradt. A XVI. század második felében a 35 telekből álló községnek már 9 birtokosa van.⁴⁾ Újabb időkben svábok telepedtek le benne, kik után *Sváb-Olaszi*-nak is neveztetett. Régi plebániája utóbb megszűnván, helyre sem állott többé. Ma Székelyhíd fiókja a székelyhídi esperesti kerületben.

Olazi lásd Olassi.

62. Oleman, Oltman = *Ótomány* Biharmegyében. Okiratilag *Oltman*, *Oltobman*, *Oltthaman* néven jö elő a XIII—XV. században.⁵⁾ Nevét e község valamely Oltmann = Altman nevű alapítójától vagy birtokosától kapta. Mint Moys nádor birtoka, már 1263-ban említettik.⁶⁾ 1333—34-ben Miklós volt a lelkésze, ki 8 garast fizetett pápai tizedül. Régi, a román építészet korából való egyháza részben ma is fenn van még, plebániája azonban megszűnt. Ma Ér-Adony fiókja a székelyhídi esze rest kerületben.

Oltman lásd Oleman.

63. Omaria = *Ó-Mária*, ma *Kis-Marja* Biharmegyében. Okiratilag *Kys Maria* a XV. században.⁷⁾ Nevét kétségtelenül a Bold. Szűz tiszteletére szentelt egyházától kapta. Eredetileg Mária = Marja lehetett a neve, midőn azonban utóbb a másik Marja t. i. Új-Marja, utóbb Nagy Marja keletkezett, kapta meg az Ó-Marja nevet. Már a XIII. században egyházzal s lelkészszel bíró község volt. A bécsi-codex Ó- és Új-Marját együttesen említi, püspöki tizedük 200 kepe volt, lelkészeik szeretet-

¹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 216.

²⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 224—226.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 59.

⁴⁾ *Dicalis conscriptio* VIII, 669 a budai orsz. ltár kincst. oszt.

⁵⁾ Így 1263-ban Fejérnél: *Cod. Dipl.* X. I, 195. 1467-ben a *leleszi convent* statutionalis jegyzékében és 1491-ben a *kolosmonostori convent* jegyzéknyvében.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. I, 195.

⁷⁾ Így 1490-ben a budai orsz. ltár dipl. oszt.

adománya pedig 1 fertó. 1332—37-ig három lelkésze volt egymásután Ó-Marjának: Jakab, András és Imre, kik évenként csak 5 garasnyi pápai tizedet fizettek, mi a javadalom szegénységére enged következtetni. Birtokosaik, kiknek itt kuriájuk és váruk volt, e helyről nevezték magukat Ó-, utóbb Kis-Marjaiaknak s ez is azt mutatja, hogy Ó-Marja = Kis-Marja. Az Ó-Marjaiakkal 1342-től kezdve találkozunk okiratainkban.¹⁾ Ma Kis-Marja egyházközség Bihar fiókja a bihari esperesti kerületben.

64. Pachey, Poche, Pochey = *Pocsaj* Biharmegyében. Okiratilag *Pache*, *Pachay* és *Pochay* a XV. században.²⁾ A XII. század végén Salamon ur birtoka. A bécsi-codex szerint már plebániát képezett, lelkésze 1 uncziát, hívei 17—25 kepét fizettek püspöki szeretetadományul, illetve tizedül. 1333—37-ig Simon lelkész évenként 12 garast fizetett pápai tizedül. Legrégibb ismert birtokosai az Álmosdi Chyre-nemzetségbeliek. Ezek egyesei már a XIV. század elején e helyről *Pocsajiak*-nak írták magukat.³⁾ Még a XV. században is az ő kezein volt,⁴⁾ sőt 1425-ben Zsigmond király engedelmeiből itt várat is építettek,⁵⁾ mely később hírre vergődött. A Pocsajiak magvaszakadtával 1514-ben birtokaikat II. Lajos király részben a Bayonyaknak adományozta,⁶⁾ részben a váradi püspököknek.⁷⁾ Az utolsó Álmosdinak halálával a Tahyak és Dobók is birtokrészekhez jutottak Pocsajon.⁸⁾ 1560-ban II. János király a hűtlenségbe esett Dobó István pocsaji birtokrészét Széchényi Némethy Ferencznek adományozta.⁹⁾ Régi plebániája utóbb megszűnt s ma Hosszú-Pályi fiókja a bárándi kerületben.

65. Panaz, ma már nem létező pusztult hely, mely a Sebes-Körös jobb partján, Told vidékén állott s tót lakói után utóbb *Panasz-Tótelek*-nek hívatott. Már a XIII. században állott s innen nevezte magát a *Panaszi* család,¹⁰⁾ illetőleg egyik legrégibb nemzetségük a Pázmányok egyik ága. A Pázmányok 1465-ben új adománylevelet nyertek Panaszra, mint ősi birtokukra.¹¹⁾ 1336—37-ig Sebestyén volt Panasz lelkésze, ki csak 4 garast fizetett pápai tizedül, mi a javadalom szegénységére enged következtetnünk. Mikor pusztult el a plebánia és község? nem tudjuk.

66. Pata. Ma már szintén nem létező, pusztult hely. A XIII. század végén lakói 5 kepét fizettek püspöki tizedül. 1333—34-ben János lelkész pedig 4 garast pápai tizedül, mi a helység csekélységét hirdeti. Nevét kétségkívül személynév után kapta, talán épp azon Pata után, ki a XIII. század elején mint előkelő biharmegyei férfiú említetik.¹²⁾ 1397-ben, 1399-ben, midőn heti vásárjogot kapott Zsigmond

¹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 94. IV, 227. *Zichy-Okmtár* II, 323. *Tudománytár* IX, 227.

²⁾ Így 1425-ben és 1479-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. 1415-ben Géresinél: *A gr. Károlyi-család Okltára* II, 18.

³⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 228.

⁴⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* II, 18.

⁵⁾ Oklevél a *gyulafehérvári kápt. orsz. ltban.* Bihar. 2. 7.

⁶⁾ Oklevél a *gyulafehérvári kápt. orsz. ltban.* Bihar. 3. 25.

⁷⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 254. III, 288.

⁸⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 297. 9.

⁹⁾ Oklevél a *kolosmonostori convent orsz. ltban.* Bihar K. 11.

¹⁰⁾ 1236-ban ismeretes Panasz István. Kubinyi: *Árpád-kori oklevelek* 13. 1.

¹¹⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 950. 2.

¹²⁾ *Váradi regestrum* 172. 374. 385. okl. Kubinyi: *Árpád-kori oklevelek* 13. 1.

királytól és 1489-ben mint albisi Zólyomi-birtok említették.¹⁾ A XVI. században nyoma vész s helyét, melyen állott, sem jelölhetjük ki.

Pauli lásd Felpali.

67. Peched, Peterd, Peturd = *Körös-Peterd*, ma pusztá Biharmegyében. Mint helység a Sebes-Körös jobb partján, Monostor-Ugra közelében állott, nemesi birtok volt s földes urai innen nevezték magukat Peterdi-eknek. Még a XVI. században is az ő kezein van, bár már a XV. században, nevezetesen 1426-ban Zsigmond király a magvaszakadt Peterdi Mártonnak peterdi birtokát Csáki Miklós fiainak adományozta. Ma Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

68. Perbarthida, Perthardida = *Pelbárthida* Biharmegyében. Eredeti neve Wodoz = *Vadász* volt,²⁾ nyilván mert lakói királyi vadászok voltak. A XIII. század elején már a Gutkeled-nemzetség egyik tagjának, Privartnak³⁾ birtoka, kitől aztán *Privarthida*-nak kezdett nevezettni. E helynévvel először 1280 és 1297-ben találkozunk. 1280-ban a Gutkeled-nemzetségből származott Aladár és András az ugyanazon nemzetségből való Tiba comest és fiait feljogosítják, quod possessionem *Wodozt* vocatam alio nomine *preuarthyda* quam comes Cosmas paruus filius Cosme nunc possidet kiválthassák.⁴⁾ 1297-ben pedig az ország egyik főbírája in causa, quam comes Cosmas paruus filius Cosme super facto possessionis *prebarthyda* vocate que alio nomine *Wodozth* vocatur, Aladár fiai ellen folytatott, új határnapot tűz ki.⁵⁾ A XIII. század végén birtokosa Gutkeledbeli Kozma comes 22—25 képét fizet püspöki tizedül. Ekkor már lelkésze is volt, ki 1 uncziát fizetett püspöki szeretetadományul. 1323-ban Fülöp nádor telonium de *Priuardhida* Johannis filii Ivanche filii comitis Cosme, helyreállítja meghagyva, hogy a kereskedők és utasok más úton semmint a Pelbártházán átvezetőt, használni ne merjenek.⁶⁾ 1333—37-ig Pál a lelkésze, ki 5—7 garast fizetett pápai tizedül. Régi egyháza a Gutkeledek alkotása, ma is megvan a község végén, a Holt-Berettyó partján. Ma Bihar fiókja a bihari esperesti kerületben.

69. Perch = *Pércs*, ma *Mike-Pércs* Hajdúmegyében. Okiratilag *Percz*, *Perch*, *Eghaziathlan Perch* és *Eghazas Perch*, *Kysperch* és *Naghperch* nevű helyek említvék a XIV.—XV. században⁷⁾ Nevét azon Mikétől kapta, ki 1335-ben említették.⁸⁾ Ő talán az egész községet szerezte meg birtokul, melyről utódai magukat *Pércsiek*-nek nevezték. 1338-ban a Gutkeledek közül a Dorogiak úgy osztzkodtak ősi birtokaikon, hogy a medietas ville *perch* cum tributo in eadem villa existente Joachimnak és Péternek jutott, quod scilicet tributum ex collacione Domini regis ydem optinuissent et nunc possiderent, másik falufél pedig Konrádnak és Kelednek.⁹⁾ 1347-ben Pércsi

¹⁾ Gr. *Keglevich-család* ltára I, 1. 13. 15. És *Vécsey-család* ltában fasc. I, nr. 60.

²⁾ *Várad* regestrum 234. okl.

³⁾ *Házai Okmtár* VII, 2—3. Wenzel: *Arp. új Okmtár* XI, 304.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 45.

⁵⁾ *Házai Okmtár* VII, 258.

⁶⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 94.

⁷⁾ Így 1347-ben az *Anjouk. Okmtár*-ban V, 107. 1415-ben a *Károlyi-család Okltára* II, 18—27. 1435-ben a *m. nemz. muz.* ltarában és 1473-ban a *kolosmonostori convent* jegyzőkönyvében.

⁸⁾ Gérecsi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 112. Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 226.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 531.

Mike fiai: Pirincs, Zányo és Dénes maguk közt három részre osztják birtokaikat s ezek között Egyházas- és Egyházatlan-Pércset is. Az első nevét magától értetődőleg *egyháza* miatt kapta, mely Sz. Péter tiszteletére volt felavatva. Csak a kegyuraság, használati földek, harangok és vizek maradtak osztatlan közös birtokok. Az, hogy a *harangok* is közösek maradtak, mutatja, hogy a két Pércs egymás közvetlen közelében állott, vagyis inkább a birtokos szerint két részre osztott *egy* helységet képezett.¹⁾ 1440-ben is a Pércsiek, nevezetesen Mátyásfia Miklós kezén van.²⁾ Később többfelé szakadt s a XVI. században Dobó István az egri hős is részbirtokos benne.³⁾ Régi plebániája idővel megszűnt. Ma Debreczen fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Perthardida lásd Perbarthida.

Pespuki lásd Pispuki.

70. Peterd, Petred, Petresd = *Mező-Peterd*. Okiratilag *Mezewbetherd* néven szerepel a XIV. és XV. században.⁴⁾ E régi helység nem a mainak helyén állott, hanem attól távolabb Váncsod felé, a mai *puszta* nevű helyen.⁵⁾ Hajdan iker község volt, a mennyiben közelében *Fegyvernek-Peterd* létezett. Nemesi birtokot képezett, mely 1382-ben *Mező-Peterdi* néven említetik okiratilag.⁶⁾ A Szentháromság tiszteletére felavatott középkori egyházának némely falai 1743-ban még állottak.⁷⁾ Régi plebániája egy időn át megszűnt, de 1736 körül Váncsodon helyreállított, 1758-ban pedig innen Mező-Peterdre helyeztetett át. Ma is plebánia a székesegyházi főesperesség bárándi kerületében.

Peterd lásd Peched.

Petred, Petresd lásd Peterd.

Peturd lásd Peched.

71. Pispuki, Pispuky, Pyspuky, Pespuki = *Püspöki* Biharmegyében. Nevét onnan viseli, mivel eredetétől fogva *püspöki* birtokot képezett. 1273-ban, de sőt 1374-ben is a püspököt és a káptalant közösen uraló birtokként szerepel.⁸⁾ 1284-ben oly helyként említetik, hol Bertalan váradi püspök és királyi biztos Loránd erdélyi vajdával s a tiszántúli részek nemeseivel nagy gyűlést tartott.⁹⁾ A XIII. század végén papja egy félmárkát fizetett püspökének charitativumul, mi eléggé hirdeti a javadalom tekintélyes voltát.¹⁰⁾ 1319-ben Péter volt a lelkésze.¹¹⁾ A pápai tizedjegyzékek idején 1332—37-ben már két plebános működött benne, János és Demjén, kik együtt 50 garasnyi tizedet fizettek évenként pápai tizedül. 1338-ban a Gutkeledek közül a Dorogiaknak is volt itt részbirtokuk, mert midőn ők ősi birtokaikat osz-

¹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* V, 107—109.

²⁾ Oklevelek a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1251. 28.

³⁾ Ugyanott 802. 40

⁴⁾ Így 1382-ben s 1485 körül a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.-ban.

⁵⁾ Osváth: *Biharmegye sárréti járása* 471. l.

⁶⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 267. 14. — 1206. 35.

⁷⁾ Protocoll. E. 90. l. a *váradi székeskápt.* ltban.

⁸⁾ Oklevél a *nagy-szebeni városi* ltban. U. II, 378.

⁹⁾ Wenzel: *Árp. új. Okmtár* IX, 400.

¹⁰⁾ A *bécsi-codex* a bécsi udv. könyvtárban.

¹¹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 497.

tályra bocsátják, due vinee in territorio de pypucky habite Joachinus és Péter mestereknek jutott.¹⁾ IX. Bonifác pápának egy 1389. évi okiratából megtudjuk, hogy nevezett évben Istvánfia László volt *püspöki* plebános és hogy ezen plebánia-egyház *Sz. Demeter* tiszteletére volt felavatva.²⁾ Ugyanezen pápa 1391-ben búcsút engedélyez a *püspöki Sz. Demeter* plebánia-egyháznak.³⁾ 1397-ben pedig ugyanazon Istvánfia Lászlót váradi préposttá teszi Bonifác pápa, daczára annak, quod canonicatum et prebendam eiusdem ecclesie ac *parochialem ecclesiam sancti Demetrii in Pispuky, Waradiensis diocesis*, bírja.⁴⁾ 1402-ben mint *opidum Pyspeky* említették, melyben Borsi Mihály és Lesi István egy szőlőn megosztzkodtak.⁵⁾ 1467-ben Püspökiben a váradi káptalan már elvesztette birtokát, az egész a püspöké lett.⁶⁾ 1524-ben Miklós püspöki plebános 13 jobbágytelket adományoz a közeli Fudiban a fudi monostornak.⁷⁾ Plebániája 1566-ban megszűnt, de 1736-ban újból helyreállott s ma is fenn van, s mint ilyen a székesegyházi főesperesség bihari esperesti kerületéhez tartozik. Nevezetessége a XV. századból származó, bár sok átalakulást szenvedett temploma.

72. Poch, Poche = *Pacz*. Okiratilag *Poch* és *Paacz* neveken jön elő a XIV. században,⁸⁾ ma Debreczenhez tartozó pusztá Hajdúmegyében. A XIV. században állítólag Dósa nádor s utána fiai bírták, később a Szepesi-nemzetség kezére került.⁹⁾ Ma Debreczen fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Poche lásd Poch.

Poche, Pochey lásd Pachey.

73. Puchustekel, Puclustelek, Pucsustelek, Puklustekuk, Puklusteluk = *Poklostelek* Biharmegyében. Okiratilag *Pokolosteleke* és *Poklostheleke* néven fordul elő a XV. században.¹⁰⁾ Már a XIII. század elején említették.¹¹⁾ Ugyane század végén már lelkészséggel is bírt s papja 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei pedig 18 képét fizettek tizedül a püspöknek. 1332—33-ban László, 1334—37-ben Mihály voltak papjai, kik évenként mintegy 16 garast fizettek pápai tizedül, mi a javadalom jó állapotára mutat. Kezdetben Elvin váradi püspök s rokonai bírták, a XV. században már a Csákyaknak is volt itt birtokrészük. 1489-ben vámszedő helyül említetik.¹²⁾ Utóbb plebániája megszűnt s ma Micske fiókja a margittai esperesti kerületben.

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 532.

²⁾ *parochialem ecclesiam sancti Demetrii in Pispiki, Waradiensis diocesis. Bullae Bonifacii IX. I, 42.*

³⁾ *Bullae Bonifacii IX. I, 146.*

⁴⁾ *Bullae Bonifacii IX. II, 16.*

⁵⁾ Oklevél az *Erdélyi Múzeum*-ban, kivonatilag ismertette a *Tört. Tár* 1889. évf. 736. l.

⁶⁾ Batthyán: *Leges eccles. Hung.* III, 233. Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 599.

⁷⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Paulini. Fudi 1. 1.

⁸⁾ Így 1347. 1352-ben Nagy Imrénél: *Anjouk. Okmtár* V. 108. 552.; és 1461-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁹⁾ *Dicalis conscriptio* VIII, 1—72 a *budai orsz. ltár* kincst. osztályában.

¹⁰⁾ Így 1403-ban a *Vécsey-család* ltban, 1458-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. és 1489-ben a *leleszi convent* jegyzőkönyvében.

¹¹⁾ *Váradi regestrum* 149. okl.

¹²⁾ A *leleszi orsz. ltban*. *Protocol* II, 41.

Puclustelek	}	lásd Puchustekel.
Pucsustelek		
Puklustekuk		
Puklusteluk		

Reichke lásd Derecske.

Rogos lásd Bogun.

74. Sacal, Sakal, Zacal, Zakál = *Szakál* Biharmegyében. Okiratilag *Zakal* néven fordul elő a XV. században.¹⁾ Neve aligha nem a Székely, Széköly névnek mély hangú változása s ez esetben székely telepré vallana. Régi neve *Egyházas-Szakál*, jelentve azt, hogy egyházzal dicседett. 1284-ben már említve találjuk.²⁾ Birtokosai e helyről írták magukat Szakáliaknak.³⁾ A bécsi-codex szerint a XIII. század végén 1290 körül papja 1 uncziát fizetett szeretetadományul, hívei pedig 20 képét püspöki tizedül. 1332—37-ben János volt a papja, ki évenként 16 garast fizetett pápai tizedül. Ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Sakal lásd Sacal.

75. Salach, Zalach, Zoloch = *Szalács* Biharmegyében. Valószínűleg még a XI. században keletkezett német telepések által. Nyilván e telepítéssel összefügg Szalácsnak *Bécs* nevű része. Az Árpádorkorszaki okiratokban ismételtlen említettnek a hospites de *Zoloch* s azok szabadalmait.⁴⁾ Egyháza s plebániája is már igen korán keletkezett, 1277-ben Vida,⁵⁾ 1282-ben Vitus,⁶⁾ valószínűleg az előbbivel egy s ugyanazon személy említettik szalacsi lelkészül. A bécsi-codex szerint papja 1 uncziát, hívei 18—30 képét fizettek a püspöknek. 1332—37-ben Vincze papja 20 garast fizetett pápai tizedül. Hogy két egyháza volt Sz. György és a Bold. Szűz tiszteletére felavatva, kitetszik a váradi regestrumból és Zsigmond király adományleveléből. 1359-ben a iudex, iuratores et cives de *Zalach* említettnek, mi városi szervezetére vall.⁷⁾ 1374-ben még királyi község, melyet fejedelmeink gyakrabban meglátogattak. Így V. István 1261-ben,⁸⁾ IV. László 1281-ben,⁹⁾ I. Károly 1318-ban.¹⁰⁾ 1397-ben a királyi sókamaráé,¹¹⁾ 1520-ban vámoshely.¹²⁾ Még a XIV. század letűnte előtt megszűnt szabad királyi birtok lenni s földesúri hatóság alá került. Előbb a Gerebenczi Szemerék kapták adományba.¹³⁾ Ezek magvaszakadtával Zsigmond király adományából 1407-ben a váradi egyházé lett s azé maradt 1557-ig. A káptalanra a Varkocs-család következett birtoklásban s Szalacsot 1599-ben is e család egy tagja, Varkocs György

¹⁾ Így 1393. 1429. 1485-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. és az *eszterg. primási ltban*.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 421—422.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. IV, 620—622.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* III, 6. VIII, 8—11. XI, 286.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. II, 417.

⁶⁾ A gr. Keglevich-család levéltára I, 13.

⁷⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 242.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 12.

⁹⁾ Bunyitay i. m. III, 302.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* II, 132.

¹¹⁾ Wenzel: *A bányászati krit. tört.* 438. l.

¹²⁾ A *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

¹³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VIII, 346. És *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1049. §. 22. *Leleszi orsz. ltban*. Metal. Bihar. 12.

birta.¹⁾ Folytonos gyarapodását mutatja az, hogy a XVI. század második felében 199 háza volt.²⁾ Lakossága ekkor már magyar volt.³⁾ Ennek értelmi állapotára következtetni enged az a tény, hogy 1455-ben a bécsi egyetem bölcsészeti karának hallgatói közt Szalacsy Györgyöt találjuk.⁴⁾ Később plebániája megszűnt, de 1748-ban újból helyreállott s ma is fenn van a közép-szolnoki főesperesség tasnádi kerületében.

76. Salard, Zalar, Zalard, Zarad = Szalárd Biharmegyében. Okiratilag Salard, Zalard, Zolard neveken szerepelt a XIV. és XV. században. Hajdan Adorjánvárnak tartozékát képezte s ennek birtokosai voltak e községnek is urai, egyházának patronusai. Pálfia Miklós, aztán a Borsa nemzetségbeli Tamásfiak, a XIV. században a korona, a XV. században a Csákyak, kik azt 1395-ben kapták kir. adományban s az egész XV. századon át bírták.⁵⁾ Már a XIV. században város volt, 1387-ben *Civitas Zalardiensis*-nak,⁶⁾ 1395-ben *Oppidum regale Zalard*-nak neveztetik,⁷⁾ melynek vásárai oklevélileg is említetnek.⁸⁾ Lakói közül különösen említhetők a Szalárdiak, kiknek egyike Sándor, 1417-ben a bécsi egyetemnek procurátora volt.⁹⁾ Egy másik Szalárdi Sándor 1444-ben a budai káptalan egyházában oltárigazgató volt.¹⁰⁾ Egyháza már a XIII. században keletkezett. A bécsi-codex szerint papjának szeretet-adománya 1 fertó, híveinek tizede 42 kepe, 1332—37-ben működött lelkészének Jakabnak pápai tizede pedig 20 garas volt, mi a község s javadalom előkelőségére enged következtetni. Plebániája utóbb megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Tóttelek fiókja a bihari esperesti kerületben. — Volt Szalárdon a középkorban a Bold. Szűz tiszteletére szentelt Ferenczrendű monostor is, melyet a Csákyak alapítottak, de erről a tizedjegyzékekben nincs szó. Alapítása a XV. századba esik. Első említése 1451-ben merül fel,¹¹⁾ a XVI. század második felében már híre vész.¹²⁾

Salida }
Samilhida } lásd Gamilhida.

77. Sancti Emerici (villa) = Sz.-Imre, ma Hegyköz-Szent-Imre Biharmegyében. Nevét valószínűleg onnan viselte, mivel az itt létezett apátsági templomban Sz. Inre herczeg ereklyéjét őrizték. Az apátságról egyetlenegy forrásmű, a váradi regestrum egy adata emlékezik.¹³⁾ Valószínűleg Sz. Benedek-rendű volt¹⁴⁾ s a község felett emelkedő *monostornak* nevezett halmon állott.¹⁵⁾ Alapítóját, alapításának korát s

¹⁻³⁾ *Dicalis conscriptio Bihar*. VIII, 659. a budai orsz. ltár kincst. osztályában.

⁴⁾ Fraknoi: *Magyarországi tanárok és tanulók a bécsi egyetemen* 13, I. 3. jegyz.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 259. X. IV, 65. 413. Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 216—219.

⁶⁾ Oklevél a budai orsz. ltár dipl. oszt. 7283. sz.

⁷⁾ Oklevél a Csáky-család löcsei ltban fasc. 10. nr. 11.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* III, 591.

⁹⁾ Fraknoi: *Magyarországi tanárok és tanulók a bécsi egyetemen* 42. l.

¹⁰⁾ Oklevél a Kállay-család ltban.

¹¹⁾ Csánki szerint már 1421-ben is van említve *Magyarorsz. tört. földrajza* I, 599. Helyes-e ezen szám avagy az 1451-nek hibás lenyomása?

¹²⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 449—456.

¹³⁾ *Váradi regestrum* 122. okl.

¹⁴⁾ Pázmány Péter az ismeretlen apátságok közé sorozta. Péterffynél: *Sacra Concilia* II, 275.

¹⁵⁾ Péterffy: *Sacra Concilia* II, 278. Fuxhoffer-Czinár: *Monasteriologia* II, 144. Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 418—422.

megszűntének idejét egyaránt nem ismerjük. A pápai tizedjegyzékek sem említik, hanem csakis az itt létezett plebániát. 1332—33-ban János, 1334—37-ben Márk volt a lelkésze, kik évenként csak 5 garasnyi pápai tizeddel adóztak. Különben a bécsi-codex is említi mint oly szerény községet, mely a XIII. század végén 10 képét fizetett püspöki tizedül. Ma Sz.-Jakab fiókja a margittai esperesti kerületben.

78. Sancti Johannis = *Sz.-János* Biharmegyében. Okiratilag *Zenthyanus*. *Zenth Janos*, *Zenth Janus* néven jön elő a XV. században.¹⁾ Nevét Keresztelő Sz. Jánostól vette, ki az itt létezett sz.-jánosi keresztes vitézek monostorának véd-szentje volt. E monostor alapítóját és alapítása korát nem ismerjük, de 1190-ben már állott.²⁾ A váradi regestrum is többször említi,³⁾ de 1262-ben már a rendnek *elpusztult* birtokairól van szó.⁴⁾ A tizedjegyzékekben nincs róla szó csak mint plebániáról. Mint ilyen már a XIII. században létezett. A bécsi-codex szerint ugyanis plebánosa a helybeli apáttal együtt 1 márkát fizetett szeretetadományul a váradi püspöknek, hívei pedig 42 képét püspöki tizedül. Az 1332—37-ig itt plebánoskodott Domokos évenként 14 garasnyi pápai tizedet fizetett. Régi köegyházának némi romja, a községtől nyugatra, a Sebes-Körös s a Kutasér által képezett felszigeten még látható. 1485-tájt⁵⁾ s 1520-ban *locus sedis iudiciariae*-nek neveztetik.⁶⁾ A megye olykor itt tartotta gyűléseit.⁷⁾ Ma Sz.-János egyházilag Új-Palota fiókja a váradi esperesti kerületben.

Sancti Ladislai lásd Debrecen.

79. Sancti Lazari = *Szent-Lázár* Biharmegyében. Okiratilag *Zenthlažar* a XV. században.⁸⁾ E hely eredetileg Micskének s ezzel együtt Solyomkövárának tartozéka volt. Már a XIII. század végén plebánia, melynek papja 1 uncziát fizetett szeretetadományul, hívei pedig 10 képét püspöki tizedül. 1332—33-ban István, 1334—35-ben Péter volt a lelkésze, kik évenként 10 garast fizettek pápai tizedül. Vámja 1465-ben a Bályokiaké.⁹⁾ A XVI. században Solyomkövárától már el volt szakítva s Koprovich Péter birtokát képezte. Plebániája is megszűnt. Ma Micske fiókja a margittai esperesti kerületben.

80. Sancti Martini = *Berettyó-Sz.-Márton* Biharmegyében. Nevét nyilván Sz. Márton tiszteletére szentelt egyházától vette. 1333-ban György, 1334-ben Jakab, 1335-ben Mihály, 1336 Pál voltak lelkészei, kik 4 garasnál nagyobb tizedet nem fizettek, mi a javadalom csekélységét mutatja. A helység birtokosai a Pázmány-nemzetség tagjai voltak. Időközben megszűnt plebániája 1783-ban újra feléledt s ma is plebánia a székesegyházi főesperességgel bárándi kerületében.

81. Sancti Nicolai = *Hegyköz-Sz.-Miklós* Biharmegyében. Nevét Sz. Miklós tiszteletére felavatott egyházától nyerte. Csekély javadalom lehetett, mert papja

¹⁾ Így 1411-ben Bunyitaynál i. m. II, 382. És a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

²⁾ Péterffy: *Sacra Concilia* II, 278. Fuxhoffer-Czinár: *Monasteriologia* II, 144.

³⁾ *Váradi regestrum* 130. 140. 353. okl.

⁴⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 2—3.

^{5—6)} Oklevelek a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁷⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 623.

⁸⁾ Így jön elő egy 1458. évi okiratban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁹⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 624.

István 1335-ben csak 7 garast fizetett. Ma Sz.-Jobb fiókja a margitai esperesti kerületben.

82. Santo, Zamo, Zanto, Zantho = *Nagy-Szántó* Biharmegyében. Hajdan ikerközséget képezett, mely okiratilag *Kiszantho* és *Nagyzantho* neveken jön elő a XV. században.¹⁾ Már a XIII. században említetik okiratilag.²⁾ A XIII. század második felében említett vrdug = Ördögről³⁾ ki birtokosa volt, *Ördög-Szántó*-nak is nevezetett. A XV. században a Pázmányok,⁴⁾ a XVI. században a Kecsety-k birtokoskodtak itt.⁵⁾ Mint plebánia már 1290 körül létezett, a bécsi-codex szerint papja egy unczia szeretetadományt, hívei 10—13 kepe püspöki tizedet fizettek. A XIV. század elején lelkészei sűrűn változtak, mi a javadalom silányságára enged következtetni. 1332-ben Frater János, 1333-ban Jakab, 1334-ben Mihály lelkészkedett itt. Évi pápai tizedök nem több 6 garasnál. Ma Bihar fiókja a bihari esperesti kerületben. Nep. Sz. János tiszteletére felavatott egyháza oly feltétel mellett adatott át a gör. egyesült híveknek, hogy abban a lat. szertartású papok is misézhetnek.

Saulhida lásd Gamilhida.

Schar lásd Star.

83. Schechter, Sehter, Gehter, Gethus = *Sitér* Biharmegyében. Neve személynévből keletkezett s eredetre nézve egy a dunántúli Söjtörrel. Egy 1259. évi oklevélben tényleg Sehtyr-nek,⁶⁾ egy 1421-ikiben Sehther-nek,⁷⁾ egy 1457-ikiben és egy 1489-ikiben Seyther-nek⁸⁾ nevezetik. A tizedjegyzékek Sehter-e és Schechter-e is ugyanezt bizonyítja. Tudvalevő, hogy a *t* előtt a *h* rendszerint *j*-nek felel meg, mint Boht = *Bojt*, Roht = *Rojt*, Mohtin = *Majtény*, Ruhtukur = *Röjtökér*, s így Sehter, Schechter = *Sejter*, dunántúli hangoztatással = *Söjtör*. Még a XVI. század közepén is *Sejter* alakban szerepel okiratilag.⁹⁾ Ebből lett a mai *Sitér*. Hajdan az adorjáni vár tartozékát képezte. Már a XIII. század végén plebániát képezett, melynek papja 1 fertót, hívei 26 kepét fizettek a püspöknek, 1332—37-ben működött papja Imre pedig 10 garast a pápának. Ma plebániája már nem létezik; a község egyházilag Töttelek fiókja a bihari esperesti kerületben. A múlt időkből azonban fennmaradt egy nevezetes emléke: falfestményekkel díszített régi románkori egyháza.¹⁰⁾

Sehter lásd Schechter.

Selpauli lásd Felpali.

84. Septel = *Septely*, ma már nem létező hely, de emlékét az úgynevezett Septelydomb örzi Mező-Keresztes határán, a bojti úton. Eredetileg nemesi birtok

¹⁾ Így 1489-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

²⁾ *Váradí regestrum* 114. okl.

³⁾ *Házai Okmtár* VII, 314.

⁴⁾ Oklevél a *leleszi convent* ltban. Actor. 1459. 29.

⁵⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁶⁾ *Házai Okmtár* II, 6.

⁷⁾ A *Csáky-család* ltban fasc. 118. nr. 86.

⁸⁾ A *leleszi convent* ltban 22. 31.

⁹⁾ *Dicalis conscriptio* VIII, 172. A *budai orsz. ltár* kincst. oszt.-ban.

¹⁰⁾ Falfestményeiről írt Rómer: *Régi falképek Magyarországon* 135. s köv. ll. Egyházának alaprajzát s leírását közölte Bunyitay: *A váradí püsp. tört.* III, 297—299.

volt, mely *Septel* és *Salseptel* neveken gyakran szerepel a XV. századi okiratokban.¹⁾ Legrégibben a róla nevezett Septelyi-nemzetség kezében volt, kikkel 1342-től kezdve sűrűn találkozunk.²⁾ Az egyik Septelyi, t. i. Saal után *Sal-Septelyi*-nek is neveztetett, 1379-ben Kis-Zomlini Ramazfia Mihály deák, kir. udvari jegyző, kapta adományba I. Lajos királytól.³⁾ A Zomliniaktól Septely negyedrésze Tapolcsányi János váradi prépostra, ennek hagyományából pedig 1457-ben a váradmelléki kápolna pálosaira szállott.⁴⁾ 1552-ben Septely egészen a váradi püspöké.⁵⁾

85. Star, Sthar, Schar, Istar = *Esztár* Biharmegyében. Okiratilag *Ezlar* és *Zihar* alakban fordul elő a XV. században.⁶⁾ E hely az idegen származású *Szlar*-ból úgy keletkezett mint Stefánból az Estván vagy István. A XIII. század elején mint Mihály úr birtoka szerepel,⁷⁾ ki valószínűleg a Czibak-nemzetség egyik őse. 1335-ben tényleg a Czibakok birtoka. A XIII. század végén népe 54 képét fizetett püspöki tizedül, lelkészek pedig 1 fertőt charitativumul. 1332—33-ban Egyed, 1334-ben Pál, 1335-ben Mihály plebánuskodtak benne, fizetve évenként 15 garast pápai tizedül. Jelentékenyebb volta mellett bizonyít az is, hogy vámszedő hely volt.⁸⁾ Egyszerű kis egyháza még a régi kegyurak, a Czibakok építménye lehet. Mint község egyházi tekintetben ma Hosszú-Pályi fiókja a bárándi esperesti kerületben.

86. Symian, Visemian *Ér-Semjen*, másképp *Semlyén* Biharmegyében. A Visemian = *Új-Semlyén*. Okiratilag *Semyen* néven említetik 1467-ben.⁹⁾ Már a XIV. század első felében mint tekintélyesebb község lép elénk. Lelkésze, Miklós, 1332—37-ben 20 garast fizet pápai tizedül. A XVI. században vámhely.¹⁰⁾ Ma *Ér-Keserű* fiókja a székelyhídi esperesti kerületben. Egyházának két régi művészies kapuzata még a középkori egyház emléke.

87. Tapa, Tepe, Thepa, Chopa = *Tépe* Biharmegyében. *Tépe* a krónikában mint kun név kerül elő,¹¹⁾ s azért meglehet, hogy e község kun alapítás. Kezdetben mint nemesi birtok szerepel.¹²⁾ IV. László Ráfael bánnak adományozta, ez pedig 1311-ben rokonának, Dósa nádornak ajándékozta.¹³⁾ 1421-ben Kovári Pál birtoka.¹⁴⁾ Később a váradi székes káptalan prépostjának a birtoka.¹⁵⁾ 1332—36-ban Péter volt lelkésze, ki évenként 6 garast fizetett pápai tizedül. Mint plebánia fenn volt 1621-ben

¹⁾ Így 1448. és 1457-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

²⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 227. 229.

^{3—4)} Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Paulini. Kápolna. Septely III. 1. 3. — 1. 6. — 3. 5. 1. 9. D. L. 16570. — 2. 3. és 2.

⁵⁾ A chartularium ilyenül említi.

⁶⁾ Így 1412-ben és 1464-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁷⁾ *Váradi regestrum* 274. okl.

⁸⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 625.

⁹⁾ A *leleszi convent* statutionalis jegyzékében.

¹⁰⁾ 1520. okl. a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

¹¹⁾ Székely István *Krónikája* 167. l.

¹²⁾ *Váradi regestrum* 250. okl.

¹³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 132—133.

¹⁴⁾ Géresi: *Gr. Károlyi-Okltár* II, 62.

¹⁵⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 206—207. III, 327.

is, mert ismerjük lelkészének évi járadékát.¹⁾ Ma Derecske fiókja a bárándi esperesti kerületben.

88. Thamachi, Thamasi, Thomasi = *Tamási*, a mai *Pap-Tamási* Biharmegyében. Első említését a bécsi-codexben találjuk 1290 körül, mikor már plebánia volt. Papjának szeretetadománya ekkor 1 uncziát tett. 1332—34-ben Miklós, 1335—37-ben Lőrincz a papja, kik évenként 9 garast fizettek pápai tizedül. Különben mint birtok a váradi székeskáptalané volt már 1374-ben, a Sz. István nevű pusztával együtt,²⁾ mely utóbbi valószínűleg a székesegyház Sz. István király oltárának jövedelmezett. *Pap* jelzője is birtokosaira utal. 1415-ben Zsigmond király újból megerősíti a váradi káptalannak eme birtokát.³⁾ Ma Bihar fiókja a bihari esperesti kerületben.

Thatar lásd Chatar.

89. Thati, Chuti, Tohd, Tati, Tuti = *Tóti* Biharmegyében. Okiratilag négyféle Tóti jön elő Biharban: Kis- és Nagy-, Új- és Ó-Tóti.⁴⁾ A tizedjegyzékben előforduló Tóti már a XIII. század végén egyházas község volt, mely 10 kepét fizetett püspöki tizedül. 1333—35-ben István, 1336-ban Jakab, 1337-ben András lelkészkedett benne, s évenként csak 3 garasnyi pápai tizedet fizettek, mi eléggé hirdeti javadalmuk szerénységét. Ma két Tóti van Biharban, az egyik falu, a másik puszta. Amaz Micske, emez Furta fiókja. A tizedjegyzékekben ezek valamelyikéről van szó.

Thepa lásd Tepa.

90. Thertelek, Tortelek, Tottelek = *Tóttelek* Biharmegyében. Már a XIII. század végén tekintélyes község, melynek lakói 33 kepényi püspöki tizedet fizettek. 1335—36-ban István, 1337-ben Mihály lelkész 8 garasnyi pápai tizedet fizettek. A XIII. században Eachy unokái: Miklós vajda, István és Geregen kezein volt, de IV. László király ezektől a birtokot elvette, s az általok károsított váradi egyháznak adományozta. Mint plebánia megszűnt 1566-ban, de 1788-ban újra helyreállott s ma is önálló lelkészség a székesegyházi főesperességgel bihari kerületében.

Thomasi lásd Thamachi.

Toam lásd Zoman.

Tohd lásd Thati.

91. Told, Tuld = *Pusztá-Told* Biharmegyében. János lelkésze 1332—34-ben csak 4 garast fizetett pápai adóul. Okiratilag ismeretes 1360-ban az e helyről magát irt Tholdi Choka, Dósa nádor sógora.⁵⁾ Ma Mező-Keresztes fiókja a bihari esperesti kerületben.

Tomlun lásd Zomlun.

Tortelek }
Tottelek } lásd Thertelek.

Tuld lásd Told.

92. Tursamson, Cursansa = *Sámson* Hajdumegyében. Hajdan hol Bihar-, hol

¹⁾ Révész: *Protest. Figyelmező* 1872. évf. 143. l.

²⁾ *Batthyán-Codex* I. 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. V, 569—571.

⁴⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 626.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 25.

Szabolcsmegyéhez számították. Nevét valamelyik ősbirtokosától kapta s úgy látszik *Tur* jelzője is személynévre viendő vissza s nem a *Tur* folyóra, azaz a Berettyó alsó folyására, minthogy Sámson attól elég távolra esik. Tur-Sámson néven már a XIII. század elején szerepel.¹⁾ Mint a tizedjegyzékek, de okmányok is²⁾ bizonyítják, a XIV. században is használatban volt e név, de sőt valószínűleg a XV. század első felében is, mert 1393-ban még mindig Tursamsó névvel találkozunk.³⁾ A XV. század második felében helységünk már csak egyszerűen *Sámson* alakban fordul elő. Így 1461-ben⁴⁾ és 1472-ben.⁵⁾ A XVI. században, 1520-ban⁶⁾ csak egyszerűen *Samson*, *Sampson* néven soroltatik elő. Kezdetől fogva nemesi jószágot képezett, melynek egyik részét Gáborján, másik részét pedig Diószeg, illetőleg Székelyhid urai bírták. 1338-ban a Gutkeled nemből való Dorogiak osztozva ősi birtokaikon, *Twrsampson*, que a porcione filiorum Dowse esset separata, Konrádnak és Kelednek jutott.⁷⁾ A bécsi-codex szerint 1290 körül lakói 12 kepét fizettek püspöki tizedül. 1332—37-ben Miklós lelkészkedett falai közt s hogy javadalma előkelő volt, mutatja az, hogy utána 16—17 garast fizetett pápai tizedül. 1347-ben Bálintfia Miklós, ugocsaí főesperest s erdélyi kanonok bírt a sámsoni lelkészi javadalmat.⁸⁾ 1393-ban és 1520-ban mint vámhely szerepel. Idővel plebániája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Debreczen fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Tuti lásd Thati.

93. Tvali, Choc = *Tótfalu* Biharmegyében és pedig *Nagy-Tótfalu*. Történeti emlékeinkben *Tótfalu* néven szerepel. Hogy elég jelentékeny község volt a XIV. század elején, mutatja az a körülmény, hogy papja János 1332—34-ben 14 garast fizetett pápai tizedül. Plebániája nem tartotta fenn magát. Ma Tóttelek fiókja a bihari esperesti kerületben.

94. Vachud, Wanchud, Jankud, Joanchud, Johancud = *Váncsod* Biharmegyében. Kétségtelen, hogy e név a János régi alakjától *Iváncs*-tól származik. Iváncsodból lett az I elvetése által a mai Váncsod. Mint községgel, mely a hagyomány szerint nem a mainak a helyén, hanem mellette, az ú. n. Egyházzsigeten állott,⁹⁾ már a XIII. század elején találkozunk.¹⁰⁾ A bécsi-codex szerint Zolouch (= Szalók) úrnak birtokát képezte s már 1290 körül plebános volt. Papja 1 uncziát fizetett szeretetadományul, hívei pedig 20—40 kepét püspöki tizedül. 1332—34-ben Ferencz, 1335—37-ben György volt lelkésze s ezek évenként 12 garast fizettek pápai tizedül. Ma Mező-Peterd fiókja a bárándi esperesti kerületben.

95. Varadiens civitas = *Várad*, a mai *Nagy-Várad*, Biharmegye főhelye és az utána elnevezett váradi püspökség székhelye. Alapítását, úgy mint a püspökség,

¹⁾ *Várad regestrum* 152. okl.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 22 46.

³⁾ Oklevél a *Vécsey-család* ltban fasc. I. nr. 75.

⁴⁾ Oklevél a *leleszi convent* ltban.

⁵⁾ Oklevél a *m. nemz. muzeum* ltban.

⁶⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 532.

⁸⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 751.

⁹⁾ Osváth: *Biharvármegye sárréti járása* 606. l.

¹⁰⁾ *Várad regestrum* 270. okl.

Sz. Lászlónak köszöni. Kezdeteit a Sz. László által létesített körösmenti prépostság képezte. Ez a mai várban, annak déli oldalán állott. Itt állott a prépostságnak püspökséggé való felemelése után a püspöki palota is s azon székesegyház, melyben Sz. László eltemetve lön s az istenítéleti vizsgálatok tartattak.¹⁾ Ezen egyházban az istenítéletek két neme volt gyakorlatban: az eskü- és a tüzesvas-próba. Hogy mikor vették ezek Váradon kezdetöket, oklevélileg ki nem mutatható, de valószínű, hogy mindjárt a püspökség fennállása kezdetén, mindenesetre pedig még alapítójának szentté avattatása előtt. E korban, Valther püspök idejében (1124—1138) találkozzunk itt az első istenítéleti esettel. A sz. király sírjára vagy fejére, helyesebben fejereklyéjére tett első eskü pedig, mely a váradi székesegyházban bírói ítélet következtében tétetett, 1134-ben hagyta reánk nyomát. Az eskü utolsó nyoma 1304-ből való. Az istenítéleti eseteket a *váradi regestrum*-ban találjuk feljegyezve, mely azonban nem az összes ily eseteket registrálja, mert e jegyzőkönyv, fájdalom, csak töredék s csak az 1205—1235. évek közt előfordult istenítéleti eseteket tárgyalja.²⁾ Midőn Sz. László 1192-ben szentté avatattott, a váradi egyház híre természetesen még inkább emelkedett. A régi koporsó helyett új, fényes ravatal készült Dénes művész által. 1192 február 2-ikán nyitattott fel a sz. király sirja, felszedett testét ezüst koporsóba fektették, fejére drágaköves arany koronát helyeztek, kezébe arany királyi pálczát adtak s így helyezték azt el az új ravatalba. Ekkor jöhetett szóba a székesegyház megújítása vagy átépítése is. Az egyház nagyobbítását ugyanis a zárandokok mindinkább szaporodó sokasága követelte s azon szokás, hogy a ki csak tehette, Sz. László sirja környékén kívánczozott eltemetkezni. Fejedelmi személyeink közül is többen Sz. László egyházában helyeztettek el örök nyugalomra. Így 1235-ben II. Endre,³⁾ Róbert Károly második neje Beatrix,⁴⁾ 1395-ben Zsigmond neje Mária királyné.⁵⁾ De egyházi és világi nagyjaink s előkelő családaink tagjai, a Borsák, Abák s mások szintén ide vágyódtak eltemettetni. Ennek következtében mindinkább szaporodtak a váradi egyház alapítványai, oltárai, kápolnái. Az alapítás korszakában, vagyis a tatárjárást megelőző időszakban, nem kevesebb mint 22 oltár díszlett Sz. László egyházában: Szűz Mária nagy és kisebb oltára, Sz. Péter, Sz. Pál, Evang. Sz. János, Sz. Bertalan, Sz. Lukács, Sz. Tamás, Kereszt. Sz. János, Udvozítók, Sz. Miklós, Szt. György, Sz. Kozma és Dömjén, Sz. Katalin, Mindenszentek, Sz. Kereszt, Sz. Márton, Sz. Béla, Sz. Gellért, Sz. István király, Sz. Imre herczeg

¹⁾ Sz. László középkori egyházának alapfalaira 1881-ben akadtak a váradi várban. Lásd Henszlmann: *Jelentés a nagyváradi följedezésről. Arch. Értesítő.* Új folyam I, XXVIII—XXXI. Römer: *Előleges jelentés a n.-váradi várban 1883-ban történt ásatásról.* Ugyanott. Új folyam III, XVI—XXIV. Henszlmann: *Honi műemlékeink.* Ugyanott VII, 349. Az ásáskor előkerült régi műemlékeket közzétette Bunyitay: *A váradi püsp. tört. III.* kötetében.

²⁾ Kiadva Bélnél: *Adparatus ad historiam Hung. Posonii 1735. 191—278.* És Endlichernél: *Rer. hung. monum. Arpadiana.* Sangalli 1849.

³⁾ *Chronicon Budense.* Podhraczký kiad. 197. 1. Turóczi és a pozsonyi krónika szerint az egresi monostorba lett eltemetve.

⁴⁾ A chartularium világosan mondja, hogy Róbert Károly a Kopasz nádor-féle Sz. Vincze-oltárt Sz. Lajos tiszteletére változtatta át pro remedio anime domine Beatricis consortis sue, que ibidem sepulta existit. *Batthyán-Codex* 41. 1. *Leges eccles.* III, 245. Bunyitay: *Statut.* 71. 1.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 286. X. IV, 54.

és Sz. László király oltára.¹⁾ Ezekhez járult a XIV. században, bezárólag 1374-ig vagyis a chartularium elkészültéig újabb 6 oltár. Ugyanis Kopasz Nádor Sz. Vince tiszteletére emeltetett egyet, melyet I. Károly király, utóbb Sz. Lajos tiszteletére szenteltetett fel, szolgálatára külön papot s ennek részére külön javadalmat rendelve.²⁾ Ivánka püspök Sz. Erzsébet,³⁾ Chanád prépost 1318-ban Sz. Domokos, Sz. Anna és Sz. Ilona tiszteletére állíttattak oltárokat.⁴⁾ Ezekhez járult 1333-ban a Sz.-Háromság oltára.⁵⁾ Báthori András püspök idején (1329—45) s utána az általa épített új székesegyházban Sz. András, Sz. Bereczk, Sz. Mihály, Sz. Lélek, Krisztus Urunk sz. teste, Sz. Erzsébet, Sz. Lőrincz, Sz. Margit és Dorottya, öregebbik Sz. Jakab, Sz. Lélek, Sz. Balás, Sz. Demeter, Sz. Zsigmond, Sz. Mária-Magdolna, Sz. Katalin, Sz. Domokos, Sz. Gergely oltárai állottak fenn,⁶⁾ úgy hogy ezen új egyházban, hová a régi templom oltárait is áthelyezték, a chartularium befejeztekor, 1374-ben összesen 45 oltár állott. De még e számban sem állapodott meg a vallásos buzgalom, mert a XIV. század végtizedében s a XV. században újabb oltárok járultak a régiekhez, úgymint: Tizezer vértanú vitéz,⁷⁾ Sarlós-Boldogasszony,⁸⁾ Gyümölcsoltó-Boldogasszony,⁹⁾ Sz. Zsófia,¹⁰⁾ Sz. Ágota,¹¹⁾ Tizenegyezer Szűz vértanú¹²⁾ és Három király¹³⁾ oltárai, úgy hogy egészben valami 50 oltár díszlett Sz. László egyházában.¹⁴⁾

A vallásos buzgóság, mely Váradon századokon át nyilatkozott, a székesegyházon kívül is gyakorolta magát az Isten dicsőségének előmozdítására irányult cselekedetek végzésében. Monostorok és egyházak a város más részeiben is emelkedtek. A Váradon örömet tartózkodó II. István király az új premontrei kanonokrend első hazai monostorát, védszentje Sz. István vértanú tiszteletére Váradon kívül, de annak közvetlen közelében, a Körös jobb partján emelkedő hegy tetejére épít-

¹⁾ Mindez oltárokat előszámlálja a chartularium: sunt instituta tempore foundationis ecclesie nostre, nec scitur pro certo, qui easdem capellas et altaria dotaverunt, preter ... altare sancte Crucis . . . . . Post canonisationem autem sancti Regis Ladislai institutum fuit ad eius sepulchrum sub eius titulo altare. *Batthyán-Codex* I, 39. rubr. *Leges eccles.* III, 244—245. *Statut.* 71. l.

²⁾ Altare sancti *Vincentii*, quod est iuxta altare sancte Crucis, a meridie, erexit et dotavit Copaz palatinus, demum vero manente memoria sancti Vincentii, fuit dedicatum per regem Karolum ad honorem sancti *Lodovici*. *Batthyán-Codex* 41. l. *Leges eccles.* III, 245. *Statut.* 71. l.

³⁾ Altare autem sancte *Elisabeth* in sacristia nostra construxit Iwanka episcopus. *Batthyán-Codex* i. h. Bunyitay: *Statut.* 71. l.

⁴⁾ Eredetileg 5 oltár volt. Theiner: *Monumenta hist. Hung.* I, 467. De félszázad múlva a chartularium már csak hármat említ. Batthyán: *Leges eccles.* III, 245. Bunyitay: *Statut.* 72. l.

⁵⁾ Ezt is a chartularium említi i. h. 1359-ben pedig *Tört. Adattár* II, 139.

⁶⁾ Ezek is említvék a nevezett chartulariumban.

^{7—12)} Okiratilag ismerjük mindezen oltárok igazgatóit. Lásd Bunyitayt: *A váradi püsp. tört.* II, 138—176. Géresi: *Gr. Károlyi-Okltár* II, 321.

¹³⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 699. 54.

¹⁴⁾ Ezek közül több fel van említve IX. Bonifác pápa okiratában is. Így 1390-ben *altare beate Marie Virginis* in ecclesia *Waradiensi*. *Bullae Bonifacii* IX. I, 80. 184. 185. — 1390-ben *altare sancti Luce Evangeliste* u. o. I, 113. 123. — 1390-ben *altare sancti Sigismundi*, situm in ecclesia *Waradiensi* u. o. I, 120. — 1391-ben *altare beate Catharine virginis*, situm in ecclesia *Waradiensi* u. o. I, 123. 258. — 1394-ben *altare sancti Stephani regis*, situm in eadem ecclesia u. o. I, 258. — 1394-ben *altare Omnium Sanctorum*, situm in ecclesia *Waradiensi* u. o. I, 282. — 1394-ben *altare sancti Pauli apostoli*, situm in ecclesia predicta u. o. I, 282. — 1395-ben *altare beati Michaelis Archangelis*, situm in ecclesia *Waradiensi* u. o. I. 293.

tette fel s ebbe el is temettetett 1131-ben.¹⁾ E monostor hiteles hely volt s váradelőhegyi prépostság néven ismeretes. E néven adta ki számos okiratát is. 1339-ben Olasziban a Sz. Miklós-monostor emléke tűnik fel, bár csak rövid időre. E monostor az *ágostonosoké* volt. Ugyancsak ezen évben találkozunk Váradon a *ferenczesek* monostorával, mely túlélte a XV. századot is. A Sz. Anna tiszteletére felavatott *klarissák* kolostora 1340 óta szintén állt az egész XV. században. A várostól nem messze állott már 1321-ben a *pálosok* Bold. Szűz Máriáról elnevezett kolostora. Egyházak is nagy számmal állottak a város különböző részein. Itt csak azokat említjük, melyek a pápai tizedjegyzékekben is megemlítvék. Ezek a következők:

a) Ecclesia sancte Crucis. Ezen egyház, mint plebánia említve van 1360-ban,²⁾ 1384-ben,³⁾ de sőt 1461-ben is,⁴⁾ s meglehet, hogy azon plebános, kit János király 1536-ban a váradi béke tárgyalásakor a pápához követül küldött,⁵⁾ szintén a szentkereszti egyház plebánosa volt. E plebánia a tulajdonképeni városban, mely a mai nagy piacon terült el, állott. Egy. 1598. évi térrajzon fel is van tüntetve,⁶⁾ a krónikás pedig «nagy templom»-nak nevezi.⁷⁾ Előkelőségét eléggé mutatja az, hogy plebánosai 2—2½ márkányi pápai tizedadót fizettek, tehát nagyobbat, mint többi plebánostársaik, de sőt mint a székesegyház egyszerű kanonokja is és hogy külön segédlelkészszel bírtak. Ilyen volt 1312—37-ben egymásután György és András, kik szintén akkora pápai adót, 28 garast fizettek, milyent némely előkelő plebános sem fizetett. De a szentkereszti plebánia előkelőségét még az is bizonyítja, hogy plebánosai kitüntetett egyének voltak. Így Kozma, 1360-ban egyszersmind székesegyházi kanonok, Lukács pedig 1384-ben püspöki helynök volt.

b) Ecclesia Sancti Jacobi. Szintén előkelő plebániának kellett lennie, mert plebánosa Albert, minden évben 80 garasnyi pápai tizedadót fizetett s káplánynyal bírt, ki 20 garassal adózott. Azon utcában állott, mely ezen egyházzól Sz. Jakab-utcának neveztetett s melyben kanonoki házak is voltak.⁸⁾ Valószínűleg azon városrészben állott, mely a vár délnyugati részétől kezdve, a Hévjó (ma Pecze) folyó táján terjeszkedett ki s olasz gyarmatosairól Paduának neveztetett. Varkócz Tamás, Izabella királyné hadvezére 1557 tájt teljesen feldúlta és megsemmisítette.⁹⁾ János Zsigmondak egy 1566. évi oklevele *dirutum templum*-nak nevezi.¹⁰⁾

c) Ecclesia de Sancto Martino. 1332—35-ben András, 1336-ban János volt lelkésze, 1337-ben Domokos volt a káplánya, kik évenként 28 garast fizettek pápai tizedül. 1339-ben is említve van,¹¹⁾ de sőt mint plebánia említve van 1489-ben is.¹²⁾ Nyilván azon utcában állott, mely róla Sz. Márton-utcának neveztetett s mely,

1) Thuróczi: *Chronic. Hung.* II, 63.

2) Oklevél a Kállay-család ltban.

3) Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. Monial. Poson. 61. 24.

4) *Hazai Okmtár* V, 264.

5) Károlyi: *Századok* 1878. 603. 1.

6) Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 308.

7) Szalárdi: *Újabb nemzeti könyvtár* II, 366.

8) Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 954. 49.

9) Verancsics: *Összes munkái* II, 100.

10) A gyulafehérvári kápt. orsz. ltárban. Bihar. 3. 6.

11—12) Oklevelek a budai orsz. ltár kincst. oszt.

ha az 1511-ben említett Sz. Márton-kápolna, ezen itt szóban levő Sz. Márton-egyházzal azonos,¹⁾ a város délnyugati tájára, a káptalani részbe esett.

d) Ecclesia de Sancto Spiritu. Sz. Lélekről elnevezett egyház kettő is létezett Váradon; egyik a ferenczeseké, mely a Körös mellett, a vár nyugati kapujának közelében, a Sz. Ferencz-utczában állott s 1557-ben Varkócs Tamás által szintén elpusztított.²⁾ A másik az, mely mint plebánia 1489-ben is említettik. Nyilván erről van szó a tizedjegyzékekben. Ez is mint Sz. Márton, Sz. Jakab, Sz. Kereszt egyháza a Körös balpartján állott.

e) Ecclesia de Bon. 1332—34-ben Pál volt a plebánosa, ki 19—28, káplánya pedig 10 garassal tizedelt. Korán keletkezhetett, mert a XIII. század végén már mint létező említettik.³⁾ Semmi kétség benne, hogy a forrásvizéről ma is ismeretes s sétakirándulásra is kitűzött *boni kút*, a boni község vagy külváros határán állott egykor. Talán az 1474. évi törökdúlás pusztította el. Az sem lehetetlen, hogy a Bon a Bononiának = Bolonyának rövidített alakja. A Bolonya nevű külváros pedig a chartularium szerint Várad azon oldalára esett, melyen a boni kút van. Bolonya éppen úgy mint Bon, egyszerre tűnnek el vagy olvadnak be a városba.

f) Ecclesia de Olaszi. Ezen Olaszi ma is Nagyváradnak egyik városrészét teszi a Körös jobb partján s régi lakói, a bevándorolt olaszok után kapta nevét. A XII. századtól kezdve folyton említik történeti forrásaink. Így egy 1184. évi követi jelentésben *Orosi*-nak, azaz *Olosi*-nak.⁴⁾ A várad-i regestrumban deákosan villa *Latinorum Varadiensium*nak.⁵⁾ A XIII. század végén már mint plebánia szerepel, és pedig mint Várad legtekintélyesebb plebániája, mert egyszerre két papja volt: Jakab és András,⁶⁾ kik 1291—96 közt lelkeszkedtek e plebánián. A XIV. században 1332—36. években is két pap működött itt: István és segédje János áldozár. A plebániái javadalom előkelőségét hirdeti az, hogy István plebános nem kevesebb mint 3 márkát fizetett pápai dézsmául.

g) Ecclesia de Sancto Egidio. Kétségkívül a Sz. Egyed-utczában, a mai Országúton állott a Körös jobb partján, ott, hol jelenleg a gör. kath. finevelde és egyháza áll. Környékén tartattak Várad Sz. Egyed-napi vásárai.⁷⁾ 1335-ben Iván és Miklós voltak plebánosai, kik évi 40—40 garassal tizedeltek a pápai kincstárnak. Mint plebánia említve van 1422-ben is, mikor is Karácson István a lelkésze.⁸⁾

h) Ecclesia Sancti Petri de monte. Egész a XVI. századig van róla emlékezet, a Kalvária-hegy alján állott. 1332—34-ben Miklós, 1335-ben Péter, 1336-ban István a papja, kik évenként 5—20 garast fizettek pápai tizedül. Fennállott 1557 tájáig, midőn Varkócs Tamás szintén elpusztította.⁹⁾

¹⁾ Oklevél a Vay-család ltban.

²⁾ Verancsics: *Összes munkái* II, 100.

³⁾ A *bécsi-codex*-ben Bn néven van említve. fol. 118 a. és 119 b.

⁴⁾ *Bécsi-Codex* 119 a.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* II, 218.

⁶⁾ *Várad-i regestrum* 286. okl.

⁷⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁸⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. osztályában, honnan közzétette Bunyitay: *A várad-i püsp. tört.* II, 463—464. jegyzetben.

⁹⁾ Verancsics: *Összes munkái* II, 100.

Vajjon mindezek az egyházak a bihari főesperestséghez tartoztak-e egyház-közigazgatásilag avagy külön kerületet képeztek-e? Az, hogy a tizedjegyzékek mindenik évfolyamában a főesperesti kerületektől elkülönítve felsorolva, annak volna jeleül vehető, hogy nem állottak főesperesti hatóság alatt, hanem hogy közvetlenül magának a püspöknek voltak alávetve. Másrészt azonban meg azt hisszük, hogy ha csakugyan olyan exemptae parochiae lettek volna, azt a tizedjegyzékek világosan megjelölték volna úgy amint azt más plebániáknál is teszik. Más püspökségeknél is azt tapasztaljuk, hogy a székhely plebániái és egyházai külön vannak felsorolva, a nélkül hogy azért *kivett* plebániákat képeztek volna. Váradnál is nyilván ez az eset. A plebániák a bihari vagyis a székesegyházi főesperestnek voltak alávetve, úgy amint ma is a váradi plebániák mindnyája a székesegyházi főesperestség alatt a váradi kerülethez tartozik. Ma Váradon mindössze csak 3 plebánia van: az úJVárosi, mely Sz. László király; a várad-olaszi, mely a Sz.-Lélek; és a várad-velencei, mely a szeplőtlenül fogantatott Sz. Szűz tiszteletére van felavatva. Egyéb egyházakból van még az ÚJVárosban: a kapuczinusok conventjének Sz. Erzsébetről, az Irgalmas nővéreknek a szeplőtlenül fogantatott Sz. Máriáról és a temetőnek Sz. Keresztről elnevezett temploma és kápolnái. Várad-Olasziban a premonstreieknak a Fájdalmas Sz. Szűzről; az irgalmasoknak a Sz. Örző Angyalokról; az Orsolya-szűzeknek Sz. Annáról elnevezett egyházai valamint a Lazareth, vármegyeház, papnövelde, temető, a Sz. József-féle tápintézet, a kálváriahegy, a püspöki palota és a paulai Sz. Vinczenővérek kápolnái.

96. Vayda, Veyvoda, Voyoda, Vyanda, Wogeda = *Vajda* Biharmegyében. Egy 1475. évi okiratban is *Wayda* néven említették.¹⁾ Már a XIII. század végén mint a váradi püspök birtoka említették. Mint plebánia ekkor már fennállott, mert 1285-ben ismeretes plebánosa: Illés.²⁾ 1290 körül Vajda püspöki tizedül 13—40 képét, papja pedig szeretetadományul 1 fertót fizetett. 1332—1337-ben papja Péter 7 garast fizetett pápai adóul. Hogy mint plebánia a XVI. században is fennállott, kétségtelen, 1546-ban ugyanis Imre mester a lelkésze.³⁾ Régi egyházát csak az újabb időkben építették át. Plebániája már régebben szűnt meg, ma e község egyházilag Diószeg fiókja a székelvhydi kerületben.

97. Ved, Vene = *Véd*, ma pusztá Biharmegyében. Okiratilag *Ved*, *Wed* néven szerepel a XV. században.⁴⁾ Már a XIII. század elején említették okiratilag.⁵⁾ Az a Hunt-Pázmány nemzetség kezén levő nemesi birtok volt. Első ismert birtokosa a nevezett nemzetségből való Martaleusia Mikó, kinek unokája Bertalan 1353-ban már *Védi*-nek írta magát.⁶⁾ Említi őt a bécsi-codex is, melyből egyszersmind megtudjuk, hogy Véd 1290 körül 6—12 képét fizetett püspöki tizedül, papja pedig egy unciát szeretetadományul. 1333—35-ben Gábor lelkészkedett a Sz. Gál hitvalló tiszteletére felavatott egyházában s javadalma után csak 7 garast

¹⁾ A budai orsz. ltár kincst. oszt.

²⁾ *Hazai Okmár* VII, 199.

³⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 522. 38.

⁴⁾ Így 1435-ben a *Károlyi-Okmár*-ban II, 164. 1453-ban és 1473-ban a *Újhelyi-család* ltban.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 278. okl.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. II, 302.

fizetett pápai tizedképen. A Hunt-Pázmány nemzetség úgy látszik az egész közép-koron át birtokában tartotta Védet, 1334-ben a Hunt-Pázmány nemzetségből való Verbőczy Mikófia Miklós volt a birtokosa.¹⁾ 1562-ben pedig az ugyancsak Hunt-Pázmány nemzetségbeli Újhelyi Dorottya, Védi Gyantay Lukácsné lett Véd birtokába beiktatva.²⁾ A XVI. században Véd 23 házból állott, de azután elpusztult, úgy hogy ma csak helyét ismerjük, melyen állott. Székelyhid s Albis közt egy *templom-dülő* nevű hely hirdeti egykori holfeküdtét. Mint pusztá Asszonyvására fiókját képezi a székelyhidi esperesti kerületben.

Vene lásd Véd.

98. Vened, Verneds, Verneld, Herneld = *Vekerd* Biharmegyében. Első nyoma a váradi regestrumban fordul elő.³⁾ Nemesi birtok volt s a nagyobb egyházi javadalmak közé tartozott, miután papja János 1332–37-ben 13 garasnál kevesebb tizedet nem fizetett. Ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Verneds }
Verneld } lásd Vened.

99. Vertes, Wert = *Vértes* Biharmegyében. Okiratilag *Werthes* néven szerepel a XV. században.⁴⁾ E hely az álmódi Chyre nemzetségnek képezte birtokát s egész kihalásáig kezén is volt. 1333–34-ben János, 1337-ben Mihály volt a lelkésze, kik évenként 10 garasnyi pápai adót fizettek. Lakosai a XV. században sószállítással foglalkoztak.⁵⁾ Ma Hosszú-Pályi fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Vinum lásd Vymaria.

Voyoda lásd Vayda.

Vyanda lásd Vayda.

100. Vyamira, Vinum, Maria = *Új-Mária*, ma *Nagy-Marja*, pusztá Bihar-megyében. Neve hirdeti, hogy később keletkezett mint a szomszéd Ó-Marja. E hely is úgy mint Ó-Marja, nevét egyházának védszentje a Bold. Szűz után kapta. Már a XIII. században egyházzal és lelkészséggel bírt, a bécsi-codex együtt sorolja fel Ó-Marjával. 1332–37-ben Mihály volt a lelkésze, ki évenként 9 garast fizetett pápai tizedül. Utóbb a helység, daczára hogy fejlődése a középkorban jelentékenyebb volt Ó-Marjájénál, mert különben nem nevezhették volna Nagy-, amazzal pedig Kis-Marjának, egészen elpusztult s mint pusztá ma Bihar fiókját képezi a bihari esperesti kerületben.

Wanchud lásd Vachud.

Wert lásd Vertes.

Wogeda lásd Vayda.

Yohankhaza lásd Iuanka.

Ysakil lásd Isaca.

101. Zakulhid, Zekulhid = *Székelyhid* Biharmegyében. Neve hirdeti, hogy

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 748.

²⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1715. 16. §. 7.

³⁾ Vazul curu-i apát vekerdi lakosokat is vádol tolvajságról. 4. 40. okl.

⁴⁾ Így 1436-ban a *Kállay-család* s 1479-ben a *budai orsz. ltban*.

⁵⁾ 1436. és 1463. évi oklevelek szerint a *Kállay-család* és a *leleszi convent orsz. ltban*.

első lakói *székelyek* voltak. Azon székelyszázadhoz tartozott, melyet egy 1217. évi okirat említ.¹⁾ Mint ilyenek a bihari vár fegyveres népét képezték, 1217-ben hadnagyuk Lukács volt. II. Endre idején a vári kötelékből egyesek birtokába jutott. Már a tatárjárás, tehát 1241 előtt bírták a Gutkeledék. 1278-ban e nemzetség egy tagja Dorogfia Péter visszaköveteli s vissza is kapja Székelyhidat mint ősi birtokot.²⁾ Ivadékaí birták aztán kevés megszakítással a XIV. század végéig. A bécsi-codex 1291—1296. évek közt Székelyhidat a *vajda*, azaz Loránt erdélyi vajda birtokának nevezi, miből kétségtelen, hogy IV. László 1278. évi ítélete egy időre foganat nélkül maradt. 1325-ben I. Károly király Dorogfia Péter fiait Joachimot és Pétert megerősíti a Székelyhidon (in villa eorundem *Zekulhyda*) gyakorlandó vámjogokban.³⁾ 1335-ben a Dorogfiak osztozkodnak s az osztásban *Scekelhyd cum suo tributo* nevezett Joachimnak és Péternek jutott.⁴⁾ A XIV. század végén a Gutkeled-nemzetség Dorogi ága kihelván, Székelyhid a koronáé lett. 1401-ben Zsigmond az Albisi Mártonfiaknak : Dávidnak és Lőrincznek biztosította⁵⁾ s 1402-ben nekik végleg oda is adta.⁶⁾ Innentől fogva Székelyhid az egész közép-koron át Zólyomy birtok maradt. Beházasodás következtében a Bayonyak, Forgáchok, Varkocsok, Makók és mások is itt részbirtokokat kaptak. A Zólyomyak alatt Székelyhid nagyon gyarapodott, városias szint öltött, 1417-ben országos, 1418-ban heti vásárokkal bírt.⁷⁾ Ezekhez később még egy másik országos vásár járult.⁸⁾ 1460-ban Mátyás király megengedte a Zólyomyaknak, hogy Székelyhidon várat építsenek. Egyházi tekintetben Székelyhid már a XIII. század végén plebánia volt, püspöki tizede 50—52 kepe volt, 1333—35-ben Márk volt a lelkésze, ki 10 garast fizetett pápai tizedül. A XV. században, 1460 tájt épült nagyméretű csúcsíves egyháza, mely ma is fennvan s Székelyhid nevezetességét képezi. Plebániája egy időn át megszűnt volt, de 1714-ben újból helyreállott s ma is fennvan a székes-egyházi főesperességgel székelyhidi kerületében.

Zalach lásd Salach.

Zalar, Zalard, lásd Salard.

Zamo lásd Santo.

Zanto, Zantho lásd Santo.

Zarad lásd Salard.

Zekulhid lásd Zakulhid.

102. Zepes, Zepus = *Szepes*, ma pusztá Debreczen határán Hajdumegyében. Okiratilag *Scepes* néven említették a XV. században.⁹⁾ Hajdan az innen nevet nyert Szepesi ős nemzetség birtoka. Már a XIII. század végén népes község volt, mely

¹⁾ Bichorienses de centurionatu *Seculaz*. *Várad regestrum* 208. okl.

²⁾ Wenzel : *Árp. új Okmtár* IX, 196—197.

³⁾ Nagy : *Anjouk. Okmtár* II, 216—219.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 532.

⁵⁾ *Gr. Keglevich-család ltára* I, 1. 4.

⁶⁾ Ugyanott I, 1. 5.

⁷⁾ Oklevél a *leleszi orsz.* ltban. Actor 1422. 36. 37. És *Hazai Okltár* 368. l.

⁸⁾ *Magyar Könyvszemle* 1877. évf. 14. l.

⁹⁾ Így 1411-ben a *m. n. muzeum* ltarában és 1461-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.-ban.

püspöki tizedül 18—99 képét, papja pedig 1 fertót fizetett szeretetadományul. 1332—1337-ben János volt a lelkésze, ki 16—18 garassal adózott az apostoli kincstárnak. A tizedjegyzékek őt archidiaconus de villa Zepes-nek írják, de valószínű, hogy az archidiaconus elől a *vice* szó kimaradt. Mint pusztá ma Debreczen fiókját képezi a bárándi espereresti kerületben.

Zepus lásd Zepes.

103. Zeplak = *Széplak* Biharmegyében, a Berettyó völgyén. Okiratilag *Sceplak* és *Zeplak* neveken szerepel a XIV. és XV. században.¹⁾ A XIII. század végén a Turul-nemzetség birtoka, melynek egyes tagjai magukat e helyről Széplakiaknak írták.²⁾ 1290 körül már plebánia, lelkésze 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei 20 képét püspöki tizedül. 1332-ben Pál a lelkésze, ki csak három garast fizetett pápai adóul. A XVI. században már 8 család volt Széplakon részbirtokos, utóbb plebániája megszűnt, de 1768-ban ismét helyreállított.

Zoloch lásd Salach.

104. Zoman, Zomani, Toam = *Szomajom*, ma pusztá Biharmegyében. Okiratilag *Zomayon*.³⁾ Hajdan a Pázmány-nemzetség birtoka. Azé még 1552-ben is.⁴⁾ A XIII. század végén 8 képét fizetett püspöki tizedül, 1332-ben Pál, 1334-ben Miklós, 1334-ben Jakab a plebánosai, kik évenként 12 garast juttatnak az apostoli kincstárba. 1520-ban a vámhelyek között találjuk felsorolva.⁵⁾ Későbbben elpusztult a plebánia, de maga a helység is, úgy hogy a ma Klastrom-dülő néven ismert határrész a régi egyház helyét látszik emlékezetbe hozni. Mint pusztá Berettyó-Sz.-Márton fiókja a bárándi esperesti kerületben.

105. Zomlun, Tomlun = *Nagy-Zomlin*, ma pusztá Bors és Nagy-Kereki közt Biharmegyében. Már a XIII. század elején említetik,⁶⁾ midőn Kis- és Nagy-Zomlin létezett egymás mellett. Mind kettő okiratilag is szerepel *Kiszamlen* és *Naghzamlen* néven.⁷⁾ Kis-Zomlin nemesi birtok volt, melyről magukat a *Zomliniak* írták. Nagy-Zomlin ellenben 1374-ben a váradi székeskáptalan birtoka. 1454-ben Zomlini István adományából a kápolnai pálosok itt birtokrészhez jutottak.⁸⁾ Ugyanezen időben Tordai András szintén birtokrészt szerzett e helyt, melybe 1468-ban be is iktattatott.⁹⁾ E birtokát a Tordaiak 1478-ban a kápolnai monostornak adták.¹⁰⁾ A kápolnai szerzetesek eme birtoklásától származott e községnek *Barát-Zomlin* neve. De hogy valaha e helyen kolostoruk is lett volna, ki nem mutatható. Ma úgy Kis- mint Nagy-Zomlin pusztá, Várad-Püspöki fiókja a bihari esperesti kerületben.

¹⁾ Így 1327—1469. években a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. I, 84. Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 94—95. Nagy Gyula *A gr. Sztáray-család Okltára* I, 54.

³⁾ Így 1470-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁴⁾ *Dicalis Conscriptio* VIII. a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁵⁾ A *budai orsz. ltár* dipl. osztályában 23348. sz. a.

⁶⁾ *Várad regestrum* 234. 286. okl.

⁷⁾ Így 1470-ben és 1478-ban a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

^{8—10)} Oklevelek a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

2. A homorogi főesperestség és plebániái.

E főesperestség Biharmegyének déli részeiből azon területet foglalta magában, mely a Sebes-, s illetőleg a Holt-Köröstől a Fekete-Körösig, illetőleg a Kölesérig terjed. Vagyis éjszakon a Sebes-Körös képezte határát Váradtól Harsányig, Harsánytól Okányig a Holt-Körös, délen a Kölesér és a Gyepes torkolatától a Fekete-Körös közel eredetéig. Keleten és nyugaton conventionalis határok határolták. A nyugati határvonal Biharvármegyének határvonala Békésmegye felé, a keleti határvonal pedig úgy vonult N.-Váradtól Kolozs- és Alsó-Fehérmegye felé, hogy a Fekete-Körösnek egész jobbparti vízvidéke e vonalon belül esett. Vagyis a homorogi főesperestség magában foglalta a XIV. század elején Biharmegyének mai ugrai járását némely csekély déli része kivételével egészen; továbbá a szalontai járásnak a Kölesérig lehuzódó északi részét, továbbá a tenkei járásnak északi és keleti részeit; a robogányi járásnak a Fekete-Körösig érő északi részét; a magyar-csékei járást egészen, végre a belényesi és a vaskohi járásoknak a Fekete-Köröstől éjszakra és keletre eső területeit.

Mint az előbbeni, úgy ezen főesperestség is jó sűrűn volt, a keleti hegyvidék kivételével, plebániás-községekkel népesítve. A tizedjegyzékekben a következők sorolják elő:

1. Alchi = *Álcsi*. Hajdan a váradi püspökök birtokát képezte. Mint egyházi javadalom a jobbakk közé tartozott a váradi püspökségben, mert az 1332—37-ben itt lelkészkedett Pál pap évenként 14 garasnyi pápai dézsmaadót fizetett. Mint helység későbbben elpusztult s ma csak pusztaként szerepel. Mint ilyen egyházközigazgatásilag a körös-tarjáni plebánia fiókját képezi a váradi esperesti kerületben.

2. Athas = *Atyás*. Okiratilag *Athyas* néven szerepel a XV. században.¹⁾ Eredetileg a Zoárd nemzetség birtokát képezte, melynek tagjai közül a magtalanul elhalt Tanch és Márton fiairól 1283-ban Móricz comesre és Jánosra szállott.²⁾ 1488-ban Ugrai Benedek birtoka volt.³⁾ 1552-ben az Ugrai és Toldi családokon kívül legnagyobb része Béghéssy Ferencz kezén volt.⁴⁾ Hogy igen szerény községnek kellett lennie, mutatja az, hogy papja János 1332-ben és 1336-ben csak 2—2 garast fizetett pápai adóul. Ma csak mint pusztta van fenn, mely fiókként a görbedi plebániához tartozik a tenkei alesperesti kerületben.

3. Barakun, Barakur, Barkun = *Barakony*, okiratilag *Bakun* a XIV.⁵⁾ és *Barakun* a XV. században.⁶⁾ Nevét kétségtelenül személynévtől vette, mely nem ismeretlen okiratainkban.⁷⁾ Hajdan a váradi székeskáptalan birtokát képezte.⁸⁾ 1332—

¹⁾ Így 1401-ben és 1483-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 364.

³⁾ Oklevél a *Bölöni-család* ltban.

⁴⁾ *Dicallis conscriptio* VIII. a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁵⁾ Így 1344-ben a *Hazai Okmtár*-ban III, 153. *Századok* X, 296.

⁶⁾ Így 1406-ban és 1477-ben Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 274.

⁷⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I. 75.

⁸⁾ Ilyenül számlálja elő a chartularium Batthyánnál: *Leges eccles.* III, 232. Bunyitaynál: *Statut.* 34. l. Zsigmond király 1406. évi oklevele Fejérről: *Cod. Dipl.* X. IV, 520. és Mátyás királynak 1477. évi oklevele, Fejérről i. h. X. IV, 518—528.

34-ben János, 1335-ben András, 1336—37-ben Bálint a lelkésze, kik évenként 8 garasnyi tizedet fizettek az apostoli kincstárba. Ma Bikács fiókja a tenkei alesperesti kerületben.

Barakur, Barkun lásd Barakun.

4. Belenes, Belenus, Benenes, Bolenes = *Belényes*. Okiratilag Belenos, Belenus, Belynes néven szerepel a középkorban.¹⁾ A váradi püspökség egyik legrégibb birtoka, melyre nézve Lodomér püspök a XIII. században V. István királytól (1270—1272) bányajogot nyert,²⁾ mely aztán felvirágzását eszközölte, úgy hogy egy 1342. évi okirat szerint a váradi püspöknek Belényes vidékén jövedelmező arany- és ezüsbányái voltak (aurifogina de Belenos.³⁾ Hogy mennyire virágzott fel, kitetszik abból, hogy lelkésze a XIII. század végén már nem kevesebb mint 1 fertőnyi szeretetadományt fizetett püspökének.⁴⁾ A XIV. században már két lelkésze volt: egyik plebános, másik János, segédje. Amaz két márkát (= 112 garast) fizetett pápai tizedül. A plebánia előkelőségét az is mutatja, hogy plebánosa kiváltságos állapotot élvezett, nem volt a főesperestnek, hanem a püspöknek közvetlenül alávetve. A plebános eme régi jogát Scolari András váradi püspök 1413-ban írásba foglalta.⁵⁾ Sz. Agotának szentelt egyháza is, melynek maradványai a város felett emelkedő magaslat temetőjében levő épületromok, annyira kiváló volt, hogy a püspök második székesegyházát képezte.⁶⁾ 1413-ban Péter,⁷⁾ 1496-ban Adorján⁸⁾ volt e helyt plebános. 1451-ben Vitéz János váradi püspök Belényest mint oppidumot kivette a belényesi püspöki várnagyok hatósága alól s városi szabadalmakkal ruházta fel.⁹⁾ E szabadalmakat a következő püspökök is megerősítették, utóljára Zabardi Mátyás püspök 1554-ben.¹⁰⁾ Később beköltöztetett új telepések által még nagyobb terjedelmet öltött e város. Ily beköltözőkre emlékeztet *Burgundia* nevű egyik utcája is.¹¹⁾ A XVII. században számos család Belényesről írta magát. Így 1606-ban a Kazaperek; 1607. 1626. 1647-ben a Farkas; 1607-ben a Magyar; 1608-ban a Szabó és Kovács; 1630-ban a Nagy; 1631-ben a Fábíán; 1644-ben a Földeáki; 1645-ben a Szarka; 1646-ban a Szakmári és a Tasnádi alias Nagy; 1647-ben a Szöcs; 1650-ben a Mészáros alias Lippai és Szombat; 1652-ben a Bodó és Csorba; 1656-ban a Hajdu alias Szabó; 1658-ban a Vajda; 1671-ben a Koszta, 1672-ben a Belényesi de Varad; végül ugyane században a Gálffy, Komáromy és Veér család.

¹⁾ Bunyitaynál i. m. III, 348. *Századok* 1879. évf. 613. l. 1520-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.-ban.

²⁾ V. ö. Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 158—161. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.*

³⁾ Oklevél a *budai orsz. ltárban* D. L. 3533. Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 266. Ugyanő: *A váradi kápt. legrégibb statútumai* 18. 60. 86. *Századok* 1888. évf. XXII, 30.

⁴⁾ *Bécsi-codex* az udvari könyvtárban.

⁵⁾ Keresztury: *Descriptio Eppat. et Capit. Varad.* I, 200—202.

⁶⁾ Keresztury i. m. i. h.

^{7—8)} Bunyitay i. m. III, 354.

⁹⁾ Az eredeti hártya-oklevél megvan a *váradi káptalan orsz. ltárában* XIV, 20. Azonkívül I. *Századok* XIII, 613.

¹⁰⁾ Oklevélmásolat a *váradi kápt. orsz. ltban.*

¹¹⁾ Pesty: *Magyarország helynevei* I, 51.

dok.¹⁾ Ezek közül egyik-másik birtokos is volt e helyen.²⁾ Ugyancsak a XVII. században nevesebb ötvösök is laktak Belényesen,³⁾ úgy hogy e város hire minden felé terjedt. 1556-ban plebániája ugyan megszűnt, de 1705-ben újból helyreállott, s mint ilyen a székesegyházi főesperesttség belényesi esperesti kerületéhez tartozik. Hogy Belényesen már 1205-ben oláh püspök létezett volna, némely román történetíró állítja ugyan,⁴⁾ de ez állításnak semmi alapja sincsen.⁵⁾

Benenes lásd Belenes.

Bolenes lásd Belenes.

Buhd lásd Moth.

5. Bycha, Bychach, Bykach, Bykath, Bykaz = *Bikács*. Okiratilag *Bikach* néven szerepel a XV. században.⁶⁾ Nevét bizonyára személynév után viseli. Ismeretes az Árpádkorszaki Bikács-nemzetség⁷⁾ és Bikács főúr.⁸⁾ Már a XIII. század végén 1290 körül plebánia volt, melynek lelkésze 1 uncia szeretetadományt fizetett püspökének a bécsi-codex szerint. Az 1332—37-ben működött János lelkész évenként már 25—26 garasnyi pápai tizedadót fizetett, mi megérteti, hogy e község néhány évtized alatt jelentékenyen gyarapodott. 1374-ben mint a váradi székeskáptalan birtoka említetik. Későbbben nemcsak a plebánia, de maga a község is elpusztult. A múlt században a váradi káptalan, mint ős birtokosa, ismét megnépesítette s plebániáját is helyreállította.

Bychach	} lásd Bycha.
Bykach	
Bykath	
Bykaz	

6. Capiu, Gapid, Gapyo, Gapyu = *Gyapju*. Okiratilag *Japyw* és *Gyapyw* neveken szerepel a XIV. és XV. században.⁹⁾ Hajdan a Telegdi Csanád-nemzetség birtoka, 1398-ban Telegdi Miklósfia János birta, kinek leányait Zsigmond király úgy Gyapju mint egyéb birtokokra nézve fiúsította.¹⁰⁾ 1332—37-ben Bánk volt a lelkésze, ki rendszeren 10 garasnyi adóval tizedelt. 1463-ban vámszedő helyül és népes községül említetik.¹¹⁾ Mint vámhely szerepel 1520-ban is.¹²⁾ Báthori Zsig-

¹⁾ Mindezen családok nemesi oklevelei feljegyezték a *budai orsz.* ltban. Lásd *Turul* 1884. II, 32, 34. 70. 119. 122. 126. — 1885. III, 31. 35. 73. 75. 78. 184. 185. 186. — 1886. IV, 33. 34. 92. — 1888. VI, 2. — Nagy Iván: *Magyarország. Családai* VI, 320. 383. *Századok* 1885. XIX, 583. 1887. XXI, 54. 1888. XXII, 334. 335.

²⁾ Nagy Iván i. m. IV, 315. VI, 358.

³⁾ Ballagi: *Arch. Ért.* Új foly. 1883. III, 236. Azonkívül l. *Arch. Ért.* 1879. XIII, 78. Ugyanott, új foly. 1883. III, 249. *Századok* 1887. XXI, 54.

⁴⁾ Cipariu: *Acti si Fragmente istorice-bisericesci*. Balázsfalva 1855. XII—XIII. lap.

⁵⁾ Hunfalvy: *Az oláh incolatus*. Közzétéve a *Századok*-ban XIII, 730.

⁶⁾ Így 1406-ban, 1477-ben Bunyitaynál II, 275. 1495-ben a *leleszi convent* orsz. ltban 16.

⁷⁾ Wenzel: *Arp. új Okmtár* X, 363.

⁸⁾ Thuróczi: *Cronica Hung.* I, 52.

⁹⁾ Így 1399-ben és 1418-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

¹⁰⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

¹¹⁾ Oklevél a *gyulafehérvári kápt. orsz.* ltban. Bihar. I. 38.

¹²⁾ A *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

mond fejedelemsége alatt Egry Mihályé lett, kitől azonban Bánffy Dénes elvette és Szabó Györgynek adta.¹⁾ Plebániája 1813-ban Bikácsra helyeztetett át s azóta Gyapju Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

7. Carda, Cardio, Cordo = *Kardó*. Okiratilag *Cardo*, *Kordu* néven szerepel a XV. században.²⁾ A XIII. században 3 egyenlő részben a váradi püspök, káptalan s a várad-előhegyi prépostság birta. Utóbb csak a püspök s a káptalan volt benne birtokos. Már a XIII. század végén plebánia volt, mert papja a bécsi-codex szerint 20 dénárnyi szeretetadományt adott püspökének. 1332—35-ben Péter, 1336-ban Pál volt a plebánosa, kik évenként 10—11 garasnyi pápai tizedet fizettek. Lakói a püspöki udvar, illetőleg a vár számára meszet égettek. Ma a pecze szent-mártoni plebánia fiókja.

Cardo lásd Carda.

8. Chefa, Chepha = *Cséfa*, *Cséffa*, vagy *Csif*. Okiratilag *Cheph*, *Chewf*, *Cheff*, *Cheef* néven szerepel a XIV. és XV. században. Neve az István személynéből keletkezett. A váradi regestrumban említett *Csepánhida* alighanem ezen itt szóban levő Cséfa. Hajdan a keresszegi vár tartozékát képezte. 1396-ban a Csákyak öse István kapta adományba.³⁾ Piacza már a XIV. század elején oly látogatott volt, hogy a birói megidézéseket és hirdetéseket itt is szokták volt kikiáltani.⁴⁾ 1332—1337-ben János pap itteni javadalma után évenként 14—22 garasnyi pápai tizedet fizetett, javadalma tehát a jobbak közé tartozott Biharban. Egy 1489. évi okirat 4 utcáját: a Napnyugatit, a Keresszegit, a Hosszu- és a Vámos-utczát említi.⁵⁾ Az utóbbi utcanevből világos, hogy Cséfa vámszedőhely is volt. Mihály cséfa biró a XIV. században Rómában járt Sz. Péter egyházának látogatására. Ma Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Chepha lásd Chefa.

Cordo lásd Carda.

9—11. Cusi, Cysi, Eusi, Evisi = *Ösi* Biharmegyében. A pápai tizedjegyzékekben 3 *Ösi* szerepel mint plebánia, de csak egynél említ előnevet s az is érthetetlen t. i. *Avalensi*, az ensi nyilván = *ensi*, az Aval vagy Avas vagy talán még inkább Pata. Pata-Ösit a bécsi-codex is említi mint a váradi püspök birtokát s plebániát, melynek papja 1 uncziányi szeretetadományt fizetett püspökének. Várad alatt a Sebes-Körös balpartján két *Ösi* volt: egyik *Egyházas*, másik *Chyr* (Csir) előnévvel. Egyházas-Ösi a Káta-nemzetség birtoka volt⁶⁾ s innét jutott a váradi székeskáptalan birtokába. A harmadik *Ösi* a Fekete-Körös jobb partján állott s *Pata-Ösi*-nek hivatott. Ma az egyik *Ösi* a nagyváradi Újváros, a másik Élesd, a harmadik: Pata-Ösi pedig Görbed fiókja.

Cysi lásd Cusi.

¹⁾ Mailáth: *Akad. Ért.* 1882. X, 23.

²⁾ Így 1475-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. 17638. sz. a.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349. Nagy Iván: *Magyarország családai* III, 71.

⁴⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 42.

⁵⁾ Oklevél a *leleszi orsz.* ltban.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. VII, 328—331. *Zichy-Okmtár* I, 11. 55. IV, 90.

12. Eghazan, Eghazashasa, Eghasashavsan, Eghasazhan = *Egyházas-Harsány*, ma *Harsány*. Említve van már a XIII. században.¹⁾ 1234-ben II. Endre király az Aba-nemzetségbeli Demeter mesternek, Kálmán királyfi étekfogójának adományozza.²⁾ A XIII. század végén már *Nagy-* és *Kis-Harsány* néven szerepel s a váradi székeskáptalan birtokának mondatik. Lodomér püspöknek egy 1273. évi okirata szerint a káptalan e birtokot hagyatékából bírta,³⁾ valószínűleg a Demeter nemzetségének hagyatékából, mert e nemzetség a váradi székesegyházba temetkezett.⁴⁾ 1332-ben Pál, 1334-ben János, 1335—36-ban István működött e helyt plebánusként, rendszeren 7 garasnyi tizedet fizetve. Utóbb plebániája megszűnt s ma Bikács fiókja a tenkei kerületben.

Eulka lásd Tulka.

Eusi }
Evsz } lásd Cusi.

Gadan lásd Zadan.

Gapid }
Gapyo }
Gapyu } lásd Capiu.

13. Garan, Jaran, Jarand = *Gyarán*, ma már nem létező pusztult hely, mely Gyéres és Vizes-Gyán között feküdt, hol hajdani egyházának téglamaradványai a Körös partján még láthatók. Okiratilag is említve van *Gyaran* néven.⁵⁾ Hajdan nemesi birtokot képezett, melyet a XIII. században János nevű egyén birt.⁶⁾ Plebániája már a XIII. század végén fennállott, papja 1 uncia fizetett püspöki charitativumul. 1332—37-ben István volt a lelkésze, ki csak 4 garast fizetett pápai tizedül, mi a javadalom s a község csekélységét mutatja. A XV. században már több birtokrészre szakadt volt, egy ilyen birtokrész 1489-ben Monay Gergely váradi olvasó-kanonok kezén volt, ki azt Párthássy Imrétől zálogképen tartotta kezén.⁷⁾ A csekély helység ezután mindinkább pusztult, 1552-ben már csak 1 portája volt.

Gauli, Gauly lásd Sadi.

14. Geres, Guras, Iraz = *Gyéres* a mai *Gyires*. Okiratilag *Gyeres*.⁸⁾ A Gyéres, Gyires név a György keresztnévnek egyik régi alakja, mi abból tetszik ki, hogy e helység régi neve *Györklaka*. E néven szerepel az a bécsi-codexben. 1326-ban az Ákos-nemzetségbeli Ellös fiai Mikch szlavoniai bánnak adják el gyéresi birtokukat.⁹⁾ 1330-ban a Czibakok birják, kiknek egyik ága e községről

¹⁾ *Váradi regestrum* 105. okl.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 545.

³⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 248. l.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 68.

⁵⁾ Így 1417-ben az *Újhelyi-család* ltban és 1477-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁶⁾ *Váradi regestrum* 247. oklevél.

⁷⁾ Az erre vonatkozó okiratot közli a *budai orsz. ltár*-ból Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 156.

⁸⁾ Így 1477-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 243—44.

Gyéresi-nek írja magát.¹⁾ 1552-ben Ártánházi János birt itt 5^{1/2} portát.²⁾ A Czibakok kihaltával 1552 után Mágócsy Gáspár s általa a Haraklányi Massayak, továbbá a Hamvai Darvasok és a Sövényházi Móriczok kapják adományba.³⁾ Egyházi tekintetben már a XIII. század végén plebánia volt, a XIV. században 1332—37-ben 5 plebánosát ismerjük: Istvánt, Jánost, Pált, Istvánt és Mihályt, kik évenként 7 garasnyi tizedet fizettek. Egyháza Sz. Jakab tiszteletére volt felavatva. Ma Kőrös-Tarján fiókja a váradi esperesti kerületben.

15. Gorbed, Gurbed, Gurbeg = *Görbed*. Okiratilag *Gurbed* és *Gerbed* néven szerepel a XV. században.⁴⁾ Róla mint nemesi birtokról már a XIII. század kezdetén van szó.⁵⁾ 1340-ben Baruch, Vid és Lökös fiainak s Istvánfia Imrének volt itt részjóságuk.⁶⁾ 1355-ben Meszesi Demeter püspök vétel útján szerez itt részbirtokot.⁷⁾ 1332-ben Mihály, 1333—34-ben Péter, 1335-ben Dénes, 1336-ban János lelkészkedett itt. Egyháza Mindenszentek tiszteletére volt felszentelve.⁸⁾ Időközben megszűnt plebániája a század elején, 1811-ben újból helyreállott. Mint plebánia ma a székesegyházi főesperestség tenkei kerületébe tartozik.

Gevihosto lásd Hirziezo.

Guras lásd Geres.

Gurbed, Gurbeg lásd Gorbed.

Hasand lásd Vasand.

16. Hirziezo, Husin, Husino, Husono, Huziuoso, Gevihosto = *Hosszuaszo* Bihar-megyében. Okiratilag *Huszuoσow* néven említetik a XV. században.⁹⁾ E hely a váradi püspök ősi birtokát képezte.¹⁰⁾ 1332—36-ban János volt a lelkésze, ki évenként rendszeren 9 garast fizetett pápai tizedül. 1349-ben Nagy Benedek a váradi püspöknek Hosszuaszon lakó tiszte.¹¹⁾ A helység a XVII. század második felében egészen elpusztult¹²⁾ s nyilván régi egyháza is ekkor enyészett el nyomtalanul. Később a község újból települt, de plebániája többé helyre nem állott. Ma Tenke fiókja a tenkei esperesti kerületben.

17. Hudus, Hydus = *Hollód* Bihar-megyében. Régi neve *Hidastelek*.¹³⁾ Hajdan a váradi püspök birtokát képezte. 1332—33-ban Miklós, 1334-ben Benedek, 1335-ben István, 1337-ben Tamás volt a lelkésze, kik 5—15 garasnyi tizedet

¹⁾ Oklevél a gr. Csáky-család kassai ltban 339.

²⁾ Bielek: *Majores Hung.* 125. l. Nagy Iván: *Magyarország családai* I, 67.

³⁾ Oklevél a budai ország. ltár kincst. oszt. N. R. 1172. 26.

⁴⁾ Így 1430-ban a Nadányi-család, 1450-ben a budai ország. ltárban és 1475-ben a *leleszi convent* jegyzőkönyvében.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 323. okl.

⁶⁾ Oklevél a váradi püspöki uradalmi ltban.

⁷⁾ Bunyitay i. m. III, 364.

⁸⁾ Egy 1344. oklevél a váradi püsp. uradalmi ltban.

⁹⁾ Így 1329-ben Nagynál: *Anjouk. Okmtár* V, 289.

¹⁰⁾ Ismeretes a váradi püspöknek itt lakó tiszte 1349-ben. *Budai ország. ltár kincst. oszt.*

¹¹⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* II, 234.

¹²⁾ Urbéri összeírás a budai ország. ltár kincst. oszt.

¹³⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 238—39.

fizettek. Később plebániája megszűnt. Ma Belényes fiókja a belényesi esperesti kerületben.

18. Humrugd, Humruk, Hurak = *Oláb-Homorog* Biharmegyében. Okiratilag *Homrok* néven szerepel a XV. században.¹⁾ Először a Várad regestrumban említették.²⁾ 1333—37-ben Pál a lelkésze, ki azonban 7 garasnál nagyobb tizedet nem fizetett. Az 1489-ben okiratilag említett lakosai mind magyar nevűek,³⁾ mi kétségtelenné teszi e helységnek egykori magyarságát. Hajdan nemesi birtokot képezett s birt benne részjósággal a Toldyak hirneves nemzetsége. A helységtől nyugatra mintegy negyedórányira állott régi egyháza s ott ma is *pap rélje* és *kőtemplom* nevű dűlők vannak. 1817-ben tiroli németek telepedtek le itt,⁴⁾ mi azonban a község eloláhosodását fel nem tartóztathatta. Plebániája is utóbb elpusztult s helyre sem állott többé. Ma Nagy-Szalonta fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Humruk	}	lásd Humrugd.
Hurak		
Husin	}	lásd Hirziezo.
Husino		
Husoso		
Huziuoso		
Hydus		lásd Hudus.
Iraz		lásd Geres.

19. Irugd = *Nagy-Ürögd* Biharmegyében. Okiratilag is *Irugd* néven szerepel. Nevét az Ürög vagy régiesen Irög személynévtől kapta,⁵⁾ s viszont e helytől nevezték el magukat az Ürögdiak,⁶⁾ a mint másrészt a XVII. század óta a Biró,⁷⁾ Kelemen⁸⁾ és Veres⁹⁾ családok innen használják *ürögbi* előnevöket. Hajdan Biharban 3 Ürögd volt,¹⁰⁾ de ezek egyike, mely Ugra mellett állott, elpusztult, a másik kettő Kis- és Nagy-Ürögd néven ma is megvan Várad közelében. Kis-Ürögd a várad székesháza prépostjának, Nagy-Ürögd pedig a várad püspök birtoka. N.-Ürögd mint plebánia már a XIII. század végén említették. A bécsi-codex szerint lelkésze 1 uncia szeretetadományt fizetett püspökének. 1332—37-ben Pál lelkésze évenként 18 garas pápai tizedet fizetett, mi a javadalom előkelőségét bizonyítja. Utóbb plebániája megszűnt. Ma Sályi fiókja a tenkei esperesti kerületben. Tám nélküli egyszerű csúcsíves temploma harmadrendű.¹¹⁾

¹⁾ Így 1489-ben a *leleszi convent* ltban 31.

²⁾ *Várad regestrum* 318. okl.

³⁾ *Leleszi convent* ltb. 31.

⁴⁾ Czoernig: *Ethnographie d. österr. Monarchie* III, 280.

⁵⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 91. *Zichy-Okmtár* I, 57. *Várad regestrum* 341. okl.

⁶⁾ 1337-ben említve van Clementinus frater Emerici, iobagio fily Iwan de villa *Irugd*. Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 125.

⁷⁾ 1618-ből való nemesi okl. megvan a *gyfvári kápt.* ltban. *Turul* 1884. II, 34.

⁸⁾ 1632-ből való nemesi okl. megvan a *gyfvári kápt.* ltban. *Turul* 1884. II, 162.

⁹⁾ 1650-ből való nemesi okl. megvan a *gyfvári kápt.* ltban. *Turul* 1886. IV, 140.

¹⁰⁾ Lodomér püspök 1273. évi oklevele hármat említ Bunyitaynál: *A várad püsp. tört.* II, 247—248.

¹¹⁾ Henszlmann: *Arch. Ért.* Új foly. 1887. VII, 351.

20. Juansd, Juanuusi, Ivanusd, Jouanusd = *Jánosd* ma *Jánosda* Biharmegyében. E néven okiratilag is említetik a XIV. és XV. században.¹⁾ Egyike azon nagy községeknek, melyeknek piaci vámját Imre király nem adományozta Sz. László váradi egyházának, hanem megtartá továbbra is koronája számára.²⁾ A tatárjárás előtt e szerint Biharmegye legjelentékenyebb helyeinek egyike, a tatárjárás után már csak közönséges helyként tűnik fel. Plebánosa a XIII. század végén csupán 1 unciát fizet szeretetadományul. 1332-ben András, 1334—37-ben Pál volt a lelkésze s ezek évenként 12—14 garasnyi pápai tizedet fizettek. Egyháza Sz. István király tiszteletére volt felszentelve.³⁾ A XVI. században a helység egészen elpusztult. Utóbb újabb gyarmatosítások által újból gyarapodott, de plebániája többé helyre nem állott. Ma Görbed fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Juanuusi }
Ivanusd } lásd Juansd.

Jaran, Jarand lásd Garan.

Jouanusd lásd Juansd.

21. Kercz, villa sancte Katherine, Sancte Catherine = *Keresszeg* ma *Kőrösszeg* Biharmegyében. Okiratilag Kerusszeg, Kereszeg, Kereszeeg, Kyryzyg néven szerepel a XIV. és XV. században.⁴⁾ Nevét onnan vette, mivel a rajta átmenő út itt szegte a Sebes-Köröst. Hogy villa Sancte Katherine Kerczczel azonos, kétségtelen. Mindkettőnél ugyanazon lelkész fordul elő, sőt a tized összege is pontosan megegyez. De igazolja ezt egy 1489. évi oklevél is, mely határozottan említi Kereszögh városának a lelkész által is lakott Sz. Katalin-utcáját⁵⁾ Az utca azért nevezetett Sz. Katalinnak, mert ebben állott a Sz. Katalin tiszteletére felavatott egyház. És minthogy Keresszegnek vára is volt,⁶⁾ hogy ezt a várostól megkülönböztessék, azért nevezték tehát ez utóbbit középkori szokás szerint egyháza védszentjétől Sz. Katalinnak. De a két hely azonosságát még az a körülmény is mutatja, hogy a keresszegi várat *Katalinvár*-nak is nevezi a nép, a miből még az is következik, hogy a régi Keresszeg nem a mainak helyén, hanem a vár alatt állott. Egyházi tekintetben Keresszeg már a XIII. század végén kezd ismeretes lenni. 1290 tájt már lelkésze volt, ki püspökének 1 uncia szeretetadományt fizetett.⁷⁾ 1290 előtt itt

¹⁾ Így 1355-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. és 1475-ben a *leleszi convent* kisebb jegyzőkönyvében.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. I, 59.

³⁾ Egy 1340. évi oklevél szerint a *váradi püsp. urad.* ltban.

⁴⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésm. Okltár* 1. I. Nagy: *Anjouk. Okltár* IV, 91. Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349. 351. X. IV, 65. 415.

⁵⁾ Oklevél a *leleszi conv. orsz.* ltban II, 41.

⁶⁾ Említve van 1290-re a castrum Kereszeg Thuróczinál: *Chron. Hung.* II, 81. 1323-ban a Castellanus de Kerusszeg: *Békésm. Okltár* 1. I. 1341-ben a Castrum nostrum Kereszeg: *Anjouk. Okltár* IV, 91. 1396-ban Castrum reg. Kereszeeg, Kereszeg a *Csáky-család* ltban fasc. 10. nr. 20. Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349. 351. 1401-ben és 1405-ben: Fejér: *Cod. Dipl.* X. IV, 65. 415. 1421-ben Castrum Kereszeg penes fluvium Sebeskeres constructum a *Csáky-család* ltban fasc. 118. nr. 86. 1489-ben a *leleszi convent* ltban 31.

⁷⁾ A *bécsi-codex* adata szerint.

tölti IV. László király a karácsonyi ünnepeket,¹⁾ 1290-ben itt lelte halálát gyilkos kezek által.²⁾ 1326-ban I. Károly király is töltött itt egy vasárnapot.³⁾ 1332—37-ben Márton volt a papja, ki egy évben sem fizetett 8 garasnál nagyobb pápai tizedet. 1316-ban a Borsa-nembeli Kopasz nádor hűtlensége következtében Keresszeg a koronára szállott.⁴⁾ 1396-ban Zsigmond király Keresszeget Zsidai István mester fiainak, a gr. Csákyak őseinek adományozta Zent-Katerina-Aszonfalva községet, melyet ők az egész XV. századon át birtak is.⁵⁾ Innen írják egyik előnevüket is. Maga a vár 1341-ben⁶⁾ és 1396-ban⁷⁾ királyi várnak neveztetik. A várhoz 1396-ban Keresszeg városon kívül hozzátartoztak: Cséfa, Pankota, Tamási, Vásári, Besenyő, Berek-Beszermény, Nagy-Beszermény, Tölgykereke, Darvas, Károly, Ivánd és a keresztesi vám, 1421-ben pedig még: Ó- és Új-Tóti, Komádi, Ó- és Új-Esz, Kenéz, Kermesd, Félegyház, Méhész (Méhes?), Sz.-Iván, Apáti, Orosztelek, Vásárhely, Tobol, Homrak és Bélsak helységek.⁸⁾ 1489-ben Péter ismeretes mint Keresszegh városának lelkésze.⁹⁾ Hajdan e helyt dominikánusok is léteztek, bár meg nem mondhatni, hogy mikor érkeztek azok ide. 1553-ban hagyták el itteni kolostorukat.¹⁰⁾ Maga a régi Keresszeg város egyházával együtt teljesen elpusztult, egyedül várának öreg tornya maradt reánk. A mai Körösszeg Körös-Tarján fiókja a váradi esperesti kerületben.

22. Las, Les = *Les* Biharmegyében. Okiratilag *Les*, *Lessu* néven szerepel a XIV. és XV. században.¹¹⁾ E nevét személynév után viselhette, de onnan is származhatik, hogy a váradi várnak *őrszemeül* szolgálhatott *lesve* az ellenség jövetelét. A Lesy-nemzetség¹²⁾ törzsfészke s birtoka annak 1568-ban történt kihalásáig, de innen viseli nevét azon mezőgyaraki Lesi- és telegdi Lesi-család is, melyek közül amaz 1569-ben, emez 1614-ből bírja nemesi oklevelét.¹³⁾ Ekkor végrendeletileg a Mod- és a Rogozi Vancha-családokra szállott.¹⁴⁾ Egyháza a régi községgel együtt a mai falutól távolabb, dél felé állott s már a XIII. század végén lelkészszel bírt, ki 1 uncziányi szeretetadományt nyújtott püspökének,¹⁵⁾ 1332—36-ban Pál és Miklós voltak lelkészei, kik 15 garasnyi pápai tizedadót fizettek. Plebániája utóbb megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 507.

²⁾ Thuróczi: *Chron. Hung.* II, 81.

³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 277.

⁴⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* I, 47. *Hazai Okmtár* VII, 374. Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 218.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349—51.

⁶⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 91.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349. 351. X. IV, 65. 415.

⁸⁾ Csánki: *Magyarorsz. tört. földrajza* I, 595.

⁹⁾ Oklevél a budai orsz. ltban II, 41.

¹⁰⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* III, 434—35.

¹¹⁾ Így 1382-ben és 1489-ben a budai orsz. ltár dipl. oszt.

¹²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XIII, 352.

¹³⁾ *Turul* 1885. III, 35.

¹⁴⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt.

¹⁵⁾ A bécsi-codex adata.

Les lásd Las.

23. Macha, Matha, Mocha, Motha, Motka = *Mácsa*, ma puszta Bihar-megyében. Egyházának helyét s halastavainak földgátjait ma is szemlélhetni. Okiratilag mint *Macha* possessio említetik a XV. században.¹⁾ Már 1273-ban a váradi püspök és káptalan közös birtoka, utóbb egészen a püspöké. Még később János Zsigmond adományából Dóczy Gergelyé lett, kitől Telegdy Mihály vásárolta meg.²⁾ 1332-ben Péter, 1333—37-ben András volt a papja, kik csak 6—7 garasnyi tizedet fizettek. Mint puszta ma Új-Palota fiókja a váradi esperesti kerületben.

24. Madaras, Madaraz, Nadaraz = *Madarász* Biharmegyében. Oklevélileg *Maderaz* néven említetik a XV. században.³⁾ Nevét valószínűleg az árpád-házi királyok egyikféle udvarnépétől: a madarászoktól vette. Nemesi birtok volt, mely később több részre oszlott.⁴⁾ Már a XIII. században plebánia volt, mert a bécsi-codex szerint papja 1 unczia szeretetadományt adott püspökének. 1333—37-ben Miklós volt a papja, ki 8—10 garasnyi pápai tizedadót fizetett. Plebániája utóbb megszűnt s ma Nagy-Szalonta fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Matha lásd Macha.

25. Mendsel, Mendsent, Mensent = *Mindszent*, ma puszta Várad alatt a Sebes-Körös balpartján. Nevét kétségtelenül egyháza védszentjétől vette. 1332-ben Mihály, 1333—35-ben Miklós voltak papjai, kik évenként 7 garasnyi pápai tizedet fizettek. 1335-ben a Czibakok birtoka,⁵⁾ később a Czibakokon kívül a Pázmányok, Esztárik s Olgyayak is birtak itt. 1588-ban Báthori Zsigmond az örökös nélkül elhalt Olgyay Simon mindszeri részjóságát Biharmegyében Stipán Istvánnak és fiú-maradékainak adományozta.⁶⁾ Utóbb a helység s vele a plebánia is elpusztult s mint puszta ma Körös-Tarján fiókja a váradi esperesti kerületben.

26. Meseupanas, Meukaraz, Mezeppanasi, Mezeupaz, Mezevpanaz = *Mezőpanasz*, ma puszta Szalonta mellett Biharmegyében. Okiratilag *Panasz* néven említetik a XIII—XV. században.⁷⁾ Hajdan Pázmány-birtokot képezett. Templomának némi nyomai a panaszpusztai halom tetején még láthatók. 1332—34-ben ezen egyháznak István, 1335—37-ben Márk és Miklós voltak lelkészei, kik csak 4—5 garasnyi tizedet fizettek.

Meukaraz lásd Meseupanas.

Mezeppanasi, Mezeupaz, Mezevpanaz lásd Meseupanas.

27. Moth, Rahd, Ruchd, Rudh, Buhd = *Rojt* Biharmegyében. Nevét Ruch = Roch személynévtől kapta, melyhez a helynévképző *d* járult. A *h*, *ch* mindig *j*-nek olvasandó *t* előtt, s így helynevünk megfelel *Rojd* = *Rojt*-nak. E hely a váradi káptalannak egyik ősbirtokát képezte, s arra Zsigmond király 1406-ban új adomány-

¹⁾ Így 1418-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

²⁾ Oklevél a *gyulafehérvári orsz. ltban*. Bihar. I. 17.

³⁾ Így 1458-ban a *m. nemz. muz. ltban* és 1482-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁴⁾ *Dicalis conscriptio* VIII. a *budai orsz. ltárban*.

⁵⁾ Oklevél a *Bölöni-család ltban*.

⁶⁾ Ered. okl. a gr. *Toldalagiak radnótfájai ltban*. *Századok* 1887. XXI, 86.

⁷⁾ Így 1236—1458-ban a *m. nemz. muz. levéltárban* és 1342-ben Nagynál: *Anjouk. Okmtár* IV. 232.

levelet adott.¹⁾ Már a XIII. század végén plebánia, a bécsi-codex szerint papja 1 unczia szeretetadományt fizetett püspökének. 1332—37-ben Bálint a plebánosa, ki évenként 18—20 garasnyi pápai tizedet fizetett, mi javadalma jobb állapotára enged következtetni. Később plebániája megszűnt s ma Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Motha }
Motka } lásd Macha.

Nadaraz lásd Madaras.

28. Narzeg = *Nyárszeg* Biharmegyében. Okiratilag *Nyarszegh* néven említetik 1415-ben.²⁾ 1337-ben Miklós a papja, ki 10 garasnyi pápai tizedet fizetett. 1374-ben már mint a váradi káptalan birtoka szerepel.³⁾ Később plebániája szintén megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Sályi fiókja a tenkei esperesti kerületben.

29. Oka, Okan = *Okány* Biharmegyében. Okiratilag *Okan*, *Wkan* néven jön elő a XIII—XV. században.⁴⁾ Már a XIII. század elején van róla emlékezet *Vcan* néven.⁵⁾ Első ismert birtokosa 1249-ben Pál országbíró s zalai főispán, ki azt IV. Bélától kapta adományba.⁶⁾ Utóbb a Henczhidai nemesek kezébe került s ezek magvaszakadtával 1507-ben II. Ulászló király felerészben Verbőczy István országbírói főjegyzőnek, másik felerészben pedig Torday Miklósnak adományozta.⁷⁾ Később még több részre szakadt. 1551-ben bírt itt a Bocskay-család kismarjai ágának alapítója, Bocskay György,⁸⁾ 1552-ben pedig Bornemisza Miklós özvegye is.⁹⁾ 1332—34-ben Balás volt lelkésze, ki csak 8 garasnyi tizedadót fizetett. Később plebániája megszűnt. Ma Sarkad fiókja a gyulai esperesti kerületben.

30. Pasa, Pansa, Porsa, Povsa, Pousa = *Pósa* Biharmegyében. Okiratilag *Posa*, *Pousa* néven fordul elő a XIII. században, ennek megfelelőleg *Posa* és *Pósalaka* volt a neve.¹⁰⁾ 1319-ben a Pázmányok őse, István kapta adományba I. Károly királytól s a Pázmányok kihaltáig birtokukban is maradt. Már a XIII. században lelkészség volt, mert a bécsi-codex szerint papja 1 unczia szeretetadományt fizetett püspökének. 1332—37-ben János volt a lelkésze, ki évenként 16 garasnyi pápai tizedet fizetett. Ma Sályi fiókja a tenkei esperesti kerületben.

31. Pathafa, Pathafaia, Pathafaya = *Patafája*, ma már nem létező hely. Mint puszta N.-Szalontától keletre esik, hol egy szép halmos helyen hajdani egyházának helyét még mutatják. Már a XIII. században lelkészség volt, mert a bécsi-codex szerint lelkésze 1 unczia szeretetadományt fizetett. 1332—35-ben Mátyás volt a

¹⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 281.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. V, 569.

³⁾ Bunyitay i. h. II, 280.

⁴⁾ Így 1249-ben a herczeg *Batthyán-ltár*-ban és 1458-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 105. okl.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 208. VII, 282—84. Teutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenb.* I. XXXIX.

⁷⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁸⁾ Bielek: *Majores Hungarorum* 124—143. II. Nagy Iván: *Magyarországi családai* II, 132.

⁹⁾ Bielek: *Majores Hungarorum* 113. I.

¹⁰⁾ *Dicalis conscriptio* VIII. a *budai orsz. ltár*-ban.

¹¹⁾ *Váradi regestrum* 121. okl. és a *bécsi-codex*-ben is.

lelkésze, ki 9—10 garasnyi pápai tizedadót fizetett. Idővel nevének *fája* végzetét elhagyva, csakis *Patá*-nak neveztetett, s e néven szerepel az a váradi püspök birtokai közt.

Porsa	} lásd Pasa.
Pousa	
Povsa	

32. Pyspuki, Pyskupy, Pyspuky = *Püspöki*. Eltűnt hely, mely Ugra és Harsány közt a Sebes-Körös balpartján létezett. Középkori neve *Piski*, s a Bold. Szűz tiszteletére felavatott egyháza után *Egyházas-Piski*-nek is neveztetett.¹⁾ Pysky néven említetik okiratilag is a XV. században.²⁾ A Piski név a Püspöki névnek meg rövidítése. Neve arra vall, hogy eredetileg püspöki birtok volt, de már 1426 előtt az Ugraiak birtoka.³⁾ Utóbb közbirtokosoké lett, s ezek között a váradi székeskáptalan is bírt benne.⁴⁾ 1544-ben Bydy Mihály beregmegyei főispán szintén rész-birtokos volt itt. 1332—35-ben István volt a lelkésze, ki csak 3 garasnyi pápai tizedet fizetett, mi javadalma jelentéktelensége mellett bizonyít.

Rahd	} lásd Moth.
Ruchd	
Rudh	

Sadan lásd Zadan.

33. Sady, Sauk, Sauli, Gauli, Gauly = *Sályi* Biharmegyében. Neve a Saul személynévet juttatja eszünkbe, de ha a székely krónikának igaza van, akkor mégis e helynév nem Saul, hanem a falú egykori birtokosának *Sályá*-nak neve után keletkezett. A nevezett krónika szerint⁵⁾ ezen Sályá Sz. István idejében halt el mag nélkül, s akkor a sz. király Sályá birtokait Becsek fiának Körösnek adományozta, ki testvéreivel a székelység földéről Erdélyből szakadt ide.⁶⁾ Mindenesetre egy igen régi községgel van dolgunk. Először a bécsi-codex említi, mely szerint papja $\frac{1}{2}$ márka szeretetadományt adott püspökének. 1319-ben a váradi székeskáptalan birtokaként szerepel. 1332—37-ben András a papja, ki 15 garasnyi pápai tizedet fizetett. A XVI. század második felében pusztulás érte, már csak 6 család lakta. Ekkor pusztulhatott el régi egyháza is. Plebániája 1785-ben lett újból helyreállítva. Ma is plebánia s mint ilyen a székesegyházi főesperesség tenkei kerületébe tartozik.

Sauk, Sauli lásd Sady.

34. Sancti Andree (villa) = *Sz.-András* Biharmegyében. Nevét egyháza véd-szentje Sz. András apostol után kapta. Már a XIII. század végén, a bécsi-codex említi, papja 1 uncziányi szeretetadományt hozott püspökének. 1311-ben és 1319-ben Pál a lelkésze⁷⁾ 1329-ben szintén Pál,⁸⁾ 1335-ben Mihály. Voltaképen nemesi birtok

¹⁾ Oklevél a *Bölöni-család* ltban.

²⁾ Így 1429-ben az *eszterg. prim.* ltban sec. fasc. 3. T. nr. 48.

³⁾ Oklevél a *Bölöni-család* ltban.

⁴⁾ *Dicalis conscriptio* VIII. a budai orsz. ltár kincst. oszt.

⁵⁾ *A székely nemzet constitutiói* 280. l.

⁶⁾ Szabó Károly: *A magyarországi székely telepekről*. Közzétéve a *Századok*-ban XIV, 492.

⁷⁾ *Hazai Okmtár* VII, 367. *Anjouk. Okmtár* I, 497.

⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 428.

volt, de egy része talán még Csanád prépost adományából a váradi kiskáptalan kezére jutott. 1557-ben Izabella királyné egész Sz.-Andrást Simay Péternek adományozta.¹⁾ Ennek özvegyétől 1566-ban Békés Gáspár vásárolta meg a község egy részét.²⁾ Ma Új-Palota fiókja a váradi esperesti kerületben.

35. Sancti Benedicti = *Sz.-Benedek*. Ma már nem létező helység, mely hajdan Belényes közelében létezett. Nevét egyháza védszentje után viselte. 1333-ban Pál volt a lelkésze, ki 4 garasnyi pápai tizedet fizetett. Az 1552. évi adókönyv Vajda István birtokának mondja, de a Vajda név azokat illette, kik a püspökség lakatlan birtokait megnépesíteni vállalkoztak. Vajda István is valószínűleg ily czímen bírhatta Sz.-Benedeket.

Sancte Katherine villa lásd Keres.

36. Sancti Martini villa = *Sz.-Márton*, *Pecze-Sz.-Márton* Biharmegyében. Nevét szintén egyháza védszentjétől vette. Régei *Hajó-Szent-Márton*-nak nevezetett, a mint a Borbély-családnak 1618-ban kelt nemesi oklevele is Hajó-Szent-Mártont tartalmazza *prædicatumul*.³⁾ Hajó-Sz.-Márton = *Hévíj-Sz.-Márton*. Másutt mondtuk, hogy a régi Hévíj ma Pecze. Ezen Szent-Mártonnak 1332-ben Pál, 1336—37-ben Miklós voltak lelkészei, kik évenként 14 garasnyi pápai tizedet fizettek. Előbb a Várad-előhegyi prépostság, utóbb pedig a Sz. István-káptalan birtoka volt. Plebániája 1566 körül megszűnt, de 1784-ben újból helyreállott. Ma is önálló lelkészség a székesegyházi főesperesség élesdi kerületében.

37. Sancti Michaelis = *Szent-Mihály*. Okiratilag *Scentmihal* a XIV. században.⁴⁾ Nevét mint az előbbiek egyháza, védszentje után kapta. Már a XIII. században lelkészséggel bírt, a bécsi-codex szerint papja 1290 körül 1 fertót fizetett szeretet-adományul. 1333—36-ban Péter volt a papja, ki 22 garast fizetett pápai tized-adóul, mely összeg mutatja a javadalom előkelőségét. Egy 1329. évi okirat ezen Sz. Mihályt a Várad alatt létezett Megyes, Kakucs, Ősi, Iklód községek szomszédságában mondja feküdtnek.⁵⁾ Jelentékenysége folytán *Nagyfalú*-nak is nevezték. Az 1552. évi adókönyv s egyéb történeti emlékek ugyanis Nagyfalut helyezik Sz.-Mihály helyére, mi a kettőnek azonosságát világosan hirdeti. A XVI. században a Toldyak birtoka. Egykori helyén még némi alapfalak láthatók.

38. Sancti Nycolai, Nycolay villa = *Belényes-Sz.-Miklós* Biharmegyében. Nevét egyháza védszentjétől, Sz. Miklós hittvallótól vette. A XIV. század elején Tamásfia István birtoka, ki tán a Borsák nemzetségéből való volt. 1332—34-ben István, 1337-ben János volt e helyt lelkész s évi 16 garast fizetett pápai tizedül. A község felett emelkedő magaslaton egy tisztán románkori elemeket feltűntető, tehát még az 1241. évi tatárjárás előtti időből származó régi romtorony látható, mely okiratilag *Ecclesia magnifica*-nak neveztetik.⁶⁾ A vele szemben levő

1) Oklevél a *gyulafehérvári kápt.* orsz. ltban. Bihar. 2. 34.

2) Oklevél a *gyulafehérvári kápt.* orsz. ltárban. Bihar. 3. 21.

3) *Turul* 1884. II, 36.

4) Ered. hártya-oklevél a *váradi káptalan* ltban 406. F.

5) Ugyanaz ugyanott.

6) Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

külön másik magaslat fensíkjan állott a pálosoknak Sz. Miklósról nevezett kolostoruk.¹⁾ Ki és mikor alapította azt, nem tudjuk. Vannak, kik alapítását 1361-re helyezik,²⁾ de a fennmaradt romok román stílusú elemei mutatják, hogy már korábban kellett annak épülni. Valószínű, hogy a Borsa-nemből való Kopasz nádor nemzetisége, melynek birtokához tartozott Sz. Miklós, építette a monostort,³⁾ s úgy látszik, 1474-ben a Várad alatt kudarcot vallott törökök dúlták fel. Ma Sz.-Miklós Belényesnek fiókja a belényesi esperesti kerületben.

39. Seplak, Zeplak = *Széplak* Biharmegyében. Okiratilag *Sceplak*, *Zeplak* néven szerepel a XIV. és XV. században.⁴⁾ Hajdan város volt s központja amaz uradalomnak, melyet a Borsa-nemből való Tamás fia István 1333-ban Sz. László váradi egyházának adományozott.⁵⁾ Ezen uradalomhoz a tőszomszédos községek s ezek közt Sz. Miklós és Sólyom is tartoztak. Egyháza a Bold. Szűz tiszteletére volt felavatva s azon kiváltságnak örvendett, hogy kerületében a tizedet nem a püspöknek, hanem ezen egyház papjának fizették.⁶⁾ Már a XIII. század végén találkozunk a széplaki pappal, szeretetadománya 1 fertőből állott, pápai tizede pedig a XIV. században 32 garas, mi a javadalom kiváltságát hirdeti. 1332-ben Gergely, 1333-ban Jakab, 1334—37-ben Pál lelkészkedett itt. A XVI. században Széplak városi volta véget ért, sőt annyira elpusztult, hogy régi lakosai közül csak kilenczen maradtak.⁷⁾ Ma Széplak Belényes fiókja a belényesi esperesti kerületben.

40—41. Solmus = *Solymos*. A tizedjegyzékekben két solymosi plebániáról van szó. Egyiknek a papja Dömjén, a másiké 1332—35-ben Mihály, 1337-ben pedig Bereczk volt. Amaz első évenként 8, emez utóbbiak 31 garast fizettek pápai tizedül. E két Solymos egyike megfelel a mai Solymos helységnek Görcsön fiókjának a szilágy-somlyói esperesti kerületben. A másik Solymos egészen eltűnt. Hajdan Bikáctól nyugatra, Cséffától délre feküdt.

42. Thamasi, Thamasy = *Tamási* Biharmegyében. Ma már csak mint pusztá létezik Rojt és Ácsi között, hol régi templomának egy darab téglafala még látható.⁸⁾ Okiratilag *Thamasy* néven szerepel a XIV. században.⁹⁾ Neve kétségtelenül személynév után keletkezett. Már a XIII. században volt lelkésze, ki a bécsi-codex szerint 1 uncziányi szeretetadományt adott püspökének. 1333-ban Bálint, 1335—37-ben Péter voltak lelkészei, kik évenként 14 garasnyi pápai tizedet fizettek. Mint birtok egyidőben a Csákyaké, kiknek őse István azt 1396-ban kapta adományba,¹⁰⁾ a várad előhegyi premontrei prépostságé s utóbb a Sz. István-káptalané volt. Hogy középkori lakossága magyar volt, bizonyítják az Ugrai, Török, Jó,

¹⁾ Péterffy: *Sacra Concilia* II, 284.

²⁾ Keresztury: *Descriptio Eppat. et Capit. Varad.* I, 283.

³⁾ *Századok* 1888. XXII, 18.

⁴⁾ Így 1327—1469-ben és 1461-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁵⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 282. III, 391. Ugyanő: *Századok* 1888. XXII, 18.

⁶⁾ *Bulthyan-Codex* I, 13. rubr. *Leges eccles.* III, 233. Bunyitay: *Statut.* 57. l.

⁷⁾ *Urbariar. et conscript.* 36. 34. a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁸⁾ K. Nagy Sándor: *Biharország* II, 179.

⁹⁾ Így egy 1396. évi oklevélben a *Csáky-család* ltban fasc. 118. nr. 20.

¹⁰⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 349. Nagy Iván: *Magyarország. családai* III, 71.

Madarász, Biró, Gyarak, Nemes, Deres nevek.¹⁾ Ma Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

43. Tulka, Eulka = *Tulka* Biharmegyében. Okiratilag *Tulka*, *Twlka* néven szerepel a XIV. és XV. században.²⁾ Már a XIII. század elején említetik villa *Tulka* néven.³⁾ Hajdan püspöki birtokot képezett. 1332—37-ben Lörincz lelkésze többnyire 14 garast fizetett pápai tizedül, mi a javadalom jobbvoltát bizonyítja. Plebániája utóbb elpusztult. Ma Görbed fiókja a tenkei esperesti kerületben.

44. Vra, Vgra = *Ugra* Biharmegyében. Okiratilag *Nagh Wgra*, *Kyswgra*, *Monosthoroswgra* neveken szerepel a XV. században.⁴⁾ Nyilván személynév után kapta nevét, mert az Vgra név mint személynév nem ismeretlen.⁵⁾ Már a XIII. század végén említetik mint Danela nevű egyén az Ugraiak őseinek birtoka.⁶⁾ Ezekből az Ugraiakból váltak ki utóbb azok, kik Váradról írták előnevüket.⁷⁾ Utóbb az Ugraiakon kívül birtokosok benne a Kolthy, Porkoláb, Bosoldy, Thoboly, Geszty, Ilyey, Bydy nemesek⁸⁾ s maga Ugra is hármassal községgé alakult: *Monostoros*-, *Közép*- s *Egyházas*- vagy *Sz. János-Ugra* nevek alatt. *Monostoros* előnevét itt létezett monostora után kapta s viselte még a XVI. században is.⁹⁾ E monostor először a XIII. század kezdetén említetik.¹⁰⁾ Apátság volt-e vagy nem? nem tudjuk. Keresztury szerint a királyi községekbe is bejegyzett apátság volt,¹¹⁾ de ezt nem tudja bizonyítani. Pázmány Péter az ismeretlen rendű monostorok közé számítja.¹²⁾ Talán a Borsa-nemzetségbeliek alapítása, mit az is némileg valószínűvé tesz, hogy a Borsa-nemből való özvegy Herczegné, Benedicta asszony az ugrai monostornak végrendeletileg hagyományozza egyik szolgáját két fiával.¹³⁾ 1329-ben még van róla szó mint Szűz Mária monostoráról.¹⁴⁾ A tizedjegyzékek azonban már nem említik. *Közép* előnevét csakis onnan birhatta, mivel Monostoros- és Egyházas-Ugra közé esett. *Egyházas*- vagy *Sz. János* előnevét pedig egyházától s illetőleg védszentjétől kapta. Védszentje először Sz. Jakab,¹⁵⁾ utóbb Sz. János apostol volt. Mint plebánia már a XIII. század végén kerül elő. A bécsi-codex szerint papja 1294 körül 1 uncia szeretetadományt fizetett püspökének. A XIV. század elején, 1332—35-ben Gergely, 1336-ban Simon, 1337-ben Miklós voltak lelkészei, kik évenként 15 garasnyi

¹⁾ *Urbariar. et conscript. a budai orsz. ltár kincst. oszt.*

²⁾ Így 1397-ben a *Szendrey-féle gyűjt.*-ben és 1458-ban a *m. nemz. muz.* ltban.

³⁾ *Várad regestrum* 278. okl.

⁴⁾ Így 1494-ben a *kolosmonostori convent* jegyzőkönyvében.

⁵⁾ Így említetik 1310-ben comes Egidius filius *Vgra* de Beel. Nagynál: *Anjouk. Okmtár* I, 217. De sokkal előbb a *Várad regestrum*-ban 323. okl. is említve van Nicolaus filius *Vgra*.

⁶⁾ A *bécsi-codex*-ben.

⁷⁾ 1598. évről szóló nemesi oklevelök megvan a *várad kápt.* ltban. *Turul* 1887. V, 21. Melléklet.

⁸⁾ *Dicalis conscriptio* VIII. a budai orsz. ltár kincst. oszt.

⁹⁾ *Dicalis conscriptio* Com. Bihar VIII. i. h.

¹⁰⁾ *Várad regestrum* 323. okl.

¹¹⁾ *Descriptio Eppatus et Capit. Varad.* I, 273.

¹²⁾ Péterffy-nél: *Sacra Concilia* II, 285.

¹³⁾ *Századok* 1888. XXII, 16.

¹⁴⁾ Oklevél ifj. Bölöni S. ltban.

¹⁵⁾ Ugyanott.

pápai tizedet fizettek. Utóbb plebániája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Bikács fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Vgra lásd Ura.

45. Vasand, Vosand, Wasand, Hasand = *Vasand* Biharmegyében. Már a XIII. század elején van róla szó villa *Vosian* néven.¹⁾ A váradi püspök birtokát képezte. Lelkésze Péter 1332—37-ben csak 3—4 garasnyi tizedet fizetett, mi javadalma csekélységét hirdeti. A XVI. század óta a vasandi Kovács-család praedicatorumául szolgál.²⁾ Ma egyházilag Tenke fiókja a tenkei esperesti kerületben.

46. Vilak, Vilok, Vylak, Vylok, Wylok = *Belényes-Újlak* Biharmegyében. Hajdan a váradi püspök birtoka. 1332—37-ben Péter volt a lelkésze, ki 7—17 garasnyi pápai tizedadót fizetett. Régi egyházárak némely részei még fennvannak. Ma Belényes fiókja a belényesi esperesti kerületben.

Vosand lásd Vasand.

Vylak, Vylok lásd Vilak.

Walensi lásd Cusi.

Wasand lásd Vasand.

Wylok lásd Vilak.

47. Zadan, Zarand, Sadan, Gadan = *Zsadány* Biharmegyében. Okiratilag *Sadan*, *Zwdan* néven szerepel a XIII. és XV. században.³⁾ A *Zsadány*-nemzetség törzsfészeke.⁴⁾ Már a XIII. század elején említetik villa *Sedan* és *Sadan* néven.⁵⁾ 1249-ben IV. Béla király Pál országbírónak adományozta.⁶⁾ 1332—35-ben Márk, 1336-ban Pál, 1337-ben ismét Márk a lelkészei, kik évenként 12 garasnyi pápai tizedet fizettek. Ma Nagy-Szalonta fiókja a tenkei esperesti kerületben.

48. Zalancha, Zalanta = *Nagy-Szalonta* Biharmegyében. Okiratilag *Zalontha* néven szerepel a XV. században.⁷⁾ Neve valószínűleg személynévből alakult, mert a *Szalonta* név mint személynév nem ismeretlen okiratainkban.⁸⁾ Hajdan a Toldiak birtoka, kiknek egyik ága magát e birtokról Szalontai Toldiaknak írta,⁹⁾ de a Toldiakon kívül még számos más család is e helyről írta előnevét, mint a Laskay, Sarkó, Nyilas, Nagy, Kun, Kis alias Roska, Kenéz, Tarcsay, Szabó, Halász, Bud, Tej, Teste családok.¹⁰⁾ Régen csak igénytelen falú, mit az is bizonyít, hogy lelkészei, 1332—35-ben Miklós, 1337-ben pedig Tamás, egy évben sem fizettek többet 8 garas pápai tizednél. Volt kövéra is, melyből a csonka-torony ma is fennáll még. E vára sok vitéz tettnek s elkeseredett harcznak volt tanúja. 1598-ban Sza-

¹⁾ *Váradi regestrum* 164. okl.

²⁾ 1589. évi nemesi okl. megvan a gyulafehérvári káptalan ltban. *Turul* 1885. III, 32.

³⁾ Így 1249-ben a herczeg *Batthyán-ltár*-ban. 1458-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁴⁾ 1268-ban ismeretes Dyonisius de genere *Sadan*. Wenzel: *Árp. új Okmtár* III, 192.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 45. és 104. okl.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 208. VII, 284. Teutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenb.* I, XXXIX.

⁷⁾ Így 1462-ben s 1485 körül a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁸⁾ Így említetik 1253-ben Jurk filius *Zolunta*. Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 242.

⁹⁾ *Turul* 1887. V. 21. I. Mellékl. *Századok* 1888. XXII, 639.

¹⁰⁾ Mindezek nemesi oklevelei a XVII. századból valók, s a *budai országos, gyfvári káptalan*, a *kolosmonostori convent* s az *egri káptalan* levéltáraiban találhatók meg.

lonta népessége a török dúlása következtében földönfutóvá lett. A XVII. században a köleséri hajduk Szalontát zálogba vették Toldy Györgytől, 1625-ben végképen is megvásárolták tőle, s így lett aztán Nagy-Szalonta. 1636-ban okt. 6. Rákóczy György serege épp e város mellett verte meg a törökkel szövetséget kötött öreg Bethlen Istvánt. A két Rákóczy kedvezése mellett Szalonta annyira gyarapodott, hogy egy emberöltő alatt valami 500 hektáros határa több mint 17 ezernyre növekedett. 1658-ban maguk a szalontaiak hamvasztották el városukat, nehogy a Várad felé nyomuló törökök abba beüljenek. Az ekkor elszéledt lakosok csak 30—40 év múlva jöttek vissza. 1696-ban a bujdosók utolsó csapatja is hazajött. 1712 óta a váradi püspökség Szalonta határának közel egy harmadát elfoglalta. Nagyobb bajukra volt Eszterházy nádor, ki Szalontát zálogba véve, lassanként jobbágyfészekké tette. 1726-ban 39 család költözött el onnan. 1745-ben herceg Eszterházy Antal a derecskei uradalomhoz tartozó Szalontát adományul kapta Mária Terézia királynőtől. 1754-ben a nagyszalontaiakra újabb baj jött: megfosztattak nemességöktől s mind-ezen események közben¹⁾ régi plebániája is megszűnt s csak újabban, 1880-ban, lett újból helyreállítva. Mint ilyen a székesegyházi főesperestség tenkei kerületébe tartozik.

Zalantha lásd Zalanचा.

Zarand lásd Zadan.

49. Zecultekek, Zekultekek = *Székelytelek* Biharmegyében. Okiratilag Zekhtekek, Zekeltekek néven szerepel a XV. században.²⁾ Nevét azon székelyektől vette, kik a bihari várjobbágyak közt Székölszáz nevezet alatt még 1217-ben egész századot alkottak.³⁾ Szabó Károly ezen Székelytelekre véli vonatkoztathatni a váradi regestrumban említett villa *Scecul-t*.⁴⁾ Különben ősisége mellett eléggé bizonyít az a tény, hogy már a XIII. század végén lelkésszel bírt, ki a bécsi-codex szerint 1 unczia szeretetadományt adott püspökének. 1332—34-ben Pál, 1335—37-ben János volt a papja, kik évenként 6 garasnyi pápai tizedet fizettek. Mint birtok a váradi székeskáptalané volt. Egyházilag ma Sályi fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Zekultekek lásd Zecultekek.

Zeplak lásd Seplak.

3. A kalotai főesperestség és plebániái.

E főesperestség a Sebes-Körös vízkörnyékét veszi igénybe Nagy-Váradtól kezdve eredetig, úgy hogy a Jád, a Dragán, a Sebes, a Kalota vizei mindezen főesperestség területén folytak. Délen a Meleg-Szamos kezdete is ezen archidiaconatus területére esik. Vagyis Biharmegyéből a mező-telegdi és élesdi járások,

¹⁾ Márki: *Századok* XIII, 772—777. Tüzetesb történetét megírta Rozvány György: *Nagy-Szalonta története*. 1870.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. V, 569.

³⁾ Bichorienses de centurionatu *Sceculaz*. *Várad regestrum* 208. okl. Pauler: *Századok* XVII, 109.

⁴⁾ *A magyarországi székely telepekről*. *Századok* XIV. 491.

kevés kivétellel, egészen, a bihari járásnak mintegy felerésze, a belényesi járásnak keleti hegyvidéke, Kolozsmegyéből a bánffi-hunyadi járás csaknem egészen és végre a nagy-almási járásnak némely területrésze ezen kalotai főesperestséghez tartozott. Hogy a mai Kolozsmegyének egy része szintén e főesperestséghez számított, annak oka az, hogy a középkorban egy időn át Kolozsmegye e része nem Kolozs-, hanem Biharmegyéhez tartozott. Kalotaszeg, melynek községei Bánffi-Hunyad körül csoportosulnak, tizedét nem az erdélyi, hanem a váradi egyháznak szolgáltatta ki, mit az 1557. évi tordai gyűlés felemlít.¹⁾ Ulászló királynak egyik 1496. évi oklevele szerint *castrum Hunyadvara, nunc Sebesvara vocatum, antea in Bihoriensi, nunc Kolosiensi Comitatu habitum.*²⁾ A Bánffi-Hunyad szomszédságába eső *Kőrösfő* birtok mint *biharmegyei* szerepel.³⁾ Egy 1249. évi okirat szerint terra Bekaly (= Bikkalj), item terra Fyld (= Föld) et terra Almas (= Nagy-Almás), melyek ma Kolozsmegyéhez tartoznak, akkor in *comitatu Byhoriensi* feküdteknek mondatnak,⁴⁾ és így a tizedjegyzékek érdekesen és tanulságosan tüntetik fel a régi Biharmegyének keleten való kiterjedettségét. A tizedjegyzékekben említett kalotai plebániák a következők:

1, Almas = Nagy-Almás Kolozsmegyében. Ősi neve *Almásmonostora*, mert itt a Sz.-Benedek-rendnek monostora volt. E monostor alapítóját s alapítása idejét sem ismerjük, de a XIII. században, midőn 1238-ban László comes a kegyura, már nyomát találjuk létezettségének. Nevezett comes elüzi a benczéseket s helyébe premonstreikeket, majd ezek helyébe a maga káplánjait helyezi be a monostorba és birtokaiba, miből oly per támadt, melybe a pápa is beleavatkozott.⁵⁾ A tatárjárás úgy látszik, nemcsak a pernek, de a monostornak s László comes kegyuraságának is véget vetett. 1249-ben IV. Béla király Almási Pál országbirónak adományozta.⁶⁾ Az apátság megszüntével szerény lelkészség alakult e községben, mely a XIII. század végén csak 27 kepét fizetett püspöki tizedül. 1335—37-ig működött lelkésze Pál 10 garasnyi pápai tizedet fizetett. Ma az erdélyi püspökség fiókközsége.

Bev lásd Rev.

Bey lásd Rev.

Chelegin lásd Theleg.

2. Chezke, Gezke = *Czéczke* Biharmegyében. Okiratilag *Chetka* a XIII.⁷⁾ és *Chechke* a XIV. században.⁸⁾ Hajdan a Czibakok birtoka s vásári hely.⁹⁾ 1332-ben Albert, 1335-ben Pál voltak lelkészei, kik 5—5 garasnyi pápai évtizedet fizettek. Egy 1341. évi okirattól megtudjuk, hogy Czéczkének egyháza kőépület volt, mely árpádházi Sz.-Erzsébet tiszteletére volt felszentelve.¹⁰⁾ Később plebániája meg-

¹⁾ Szilágyi: *Erdélyi országgyűlési emlékek* II, 78.

²⁾ Oklevél a br. Bánffi-család ltban II, I.

³⁾ Szeredai: *Notitia Capituli Albensis* 9. l.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 208. VII, 284.

⁵⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 161.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 283.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 476.

⁸⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 79.

⁹⁾ Géresi: *Gr. Károlyi-család Okltára* I, 404. 412.

¹⁰⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 79.

szűnt, s helyre sem állott többé. Ma Mező-Telegd fiókja az élesdi esperesti kerületben.

3. Elesd = *Élesd* Biharmegyében. Okiratilag is *Elesd* a XV. században.¹⁾ Hajdan a közelébe esett Súlyomkö-vár tartozéka,²⁾ s annak sorsában osztozott. A középkorban mai helyétől mintegy negyedóránnyira feküdt a Körös partján, honnan az árvizek miatt költöztek át lakosai a mult század elején. Már a XIII. század végén említették egyházilag. A bécsi-codex szerint lakói 12 kepét fizettek püspöki tizedül, 1332—33-ban Demeter pap csak 3 garasnyi pápai tizedet. Utóbb 1557 körül plebániája megszűnt, de 1755-ben ismét helyreállott. Ma is önálló lelkészség s mint ilyen a székesegyházi főesperestség élesdi kerületébe tartozik.

4. Eusi = *Ősi* Biharmegyében a Sebes-Körös jobb partján. Egyetlen lelkész ismeretes: János, ki 1336-ban 10 garasnyi pápai tizedet fizetett, s így elég jelentékeny javadalom volt. Ma Élesd fiókja az élesdi esperesti kerületben.

5. Felkeer, Felker, Felkes, Felkor = *Fel-Kér*, ma *Kis-Kér* Biharmegyében. Okiratilag *Ker superior* et *inferior* a XIV. és XV. században.³⁾ Már a XIII. század elején kellett léteznie, mert a váradi regestrumban *Al-Kér* említettén,⁴⁾ következtethetni *Fel-Kér*-nek létre is 1241 előtt. A chartularium szerint Felkér Miklós vajdái volt, de birói ítélet folytán ő azt elvesztette s kárpótlás fejében a váradi egyházé lett.⁵⁾ Hogy a XIV. században *Fel-Kér* jelentékenyebb hely volt, mutatja az, hogy lelkésze Péter 1332—37-ben 16 garasnyi pápai tizedet fizetett. A XVII. században innen kapta praedicatumát a kiskéri Mercze-család.⁶⁾ Ma Nagy-Várad várad-velencei plebániájának a fiókja.

6. Fugi = *Fudi*, ma *Fugyi* Biharmegyében. Okiratilag *Fugy*, *Fudy*, *Fwgh* néven szerepel a XV. században.⁷⁾ Nevét nyilván a Fud személynév után kapta, mely még a XIII. században is divatozott.⁸⁾ E községről nevezték magukat annak birtokosai, a Zoard-nemzetség tagjai *Fudiak*-nak.⁹⁾ Mint falú először 1236-ban van említve.¹⁰⁾ Ekkor részben a király, részben a váradi püspök és káptalan birtokát képezte. A XIII. század végén, 1290 körül lakói 50 kepét fizettek püspöki tizedül, papja pedig 1 fertót szeretetadományul, 1332—37-ben Miklós pap 5 garast pápai tizedül. Lehet, hogy az időközben mellette keletkezett pálos-klastrom, mint tekintélyes bucsújáró hely, hol két egyház is emelkedett, vonta el tőle a hívek szeretetadományainak nagy részét. Régi, román- és csucsíves elemeket mutató újabb tornyú, negyedrendű temploma még áll a Sebes-Körös partján.¹¹⁾ De plebániája megszűnt s ma Fugyi N-Várad várad-velencei plebániájának a fiókja.

1) Így 1458-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

2) Oklevél a b. *Bánffy-család* ltban. K. K. I.

3) Így Zsigmond király 1390. évi okiratában a *nagy-szebeni városi* ltban. U. II, 382.

4) *Váradi regestrum* 311. okl.

5) *Chartularium* 25. l. Bathyánál: *Leges eccles.* III, 233. Bunyitaynál: *Statut.* 41. l.

6) *Turul* 1885. III, 75.

7) Így 1403-ban a *Vécsey-család* ltban, 1416-ban és 1452-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

8) *Zichy-Okmtár* IV, 535.

9) Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 341. *Századok* 1888. XXII, 639.

10) Fejér: *Cod. Dipl.* IV, I, 64. Kubinyi: *Árpád-kori Oklevelek* 13. l.

11) Henszlmann: *Arch. Ért. Új foly.* 1887. VII, 350.

Garand lásd Zaland.

Gezke lásd Chezke.

7. Heno, Hevio = *Hévjó*, ma *Hájó* Biharmegyében. Okiratilag *Hevyo*, *Heyo*. A név *hév folyót* jelent, mert a Várad közelében fekvő fürdők meleg forrásaiból folyó patak a Hévjó, ma Pecze mellett fekszik.¹⁾ A régi Hévjó község a Pecze jobb partján álló kápolna körül terült el. 1249-ben IV. Béla király Pál országbírónak adta adományba.²⁾ De ennek hatalmaskodó fiaitól³⁾ IV. László király elvette s a váradi egyháznak adta, utóbb a váradi püspöké lett.⁴⁾ 1332—34-ben Fülöp, 1335-ben János, 1336-ban Pál voltak lelkészei, kik évenként 15 garasnyi pápai tizedet fizettek. Utóbb e plebániája megszűnt s helyre sem állott. Ma Hájó Pecze-Sz.-Márton fiókja az élesdi esperesti kerületben. Nevezetességét képezi a nagyrészt stylelles javításokon átment románkori kápolnája⁵⁾ és harmadrendű átmeneti stílusú egyházas temploma.⁶⁾

Hevio lásd Heno.

8. Hunad, Hunak = *Hunyad*, a mai *Bánffy-Hunyad* Kolozsmegyében. Okmányilag a XIV. században is említetik.⁷⁾ Előnevét birtokosaitól, a Bánffiaktól kapta. A középkorban a jelentékenyebb községek közé tartozott. 1332—37-ben Márk volt a plebánosa, István pedig a káplánya, amaz 14, emez 2 garast fizetett pápai tizedül. A XVI. században említetik a hunyadi Sz.-Anna-kápolna s annak igazgatója Ferencz pap.⁸⁾ Ősi plebániája utóbb megszűnt s Hunyad egyháziilag Jegenyének fiókja volt. 1764-ben a hunyadi hívek helyi papot szorgalmaztak, de csak 1768-ban kaptak állandó plebánost. Végleg azonban még csak 1848-ban szerveztetett itt a plebánia. Mint ilyen ma az erdélyi püspökséghez s a kolosi és dobokai főesperességekhez tartozik.

Hunak lásd Hunad.

9. Jenev = *Jenő*, a mai *Kis-Jenő* Biharmegyében. Okiratilag *Jeneu*, *Jenev*, *Jenew*, *Jenw*, *Kis-Jenew* néven szerepel a XIII., XIV. és XV. században.⁹⁾ Nevét személynévtől kapta. Nem képezett ugyan bihari várföldet, de azért várfölddel határos lévén, a várszolgák és udvarnokok mégis követelték.¹⁰⁾ Jelentősége főleg abban állott hogy rajta vezetett keresztül az erdélyi nagy út.¹¹⁾ Első ismert birtokosa Jób esztergomi érsek (1185—1203), majd Mike comes, kitől IV. Béla király e birtokot 1236-ban elvette s Pál comesnek, a későbbi országbírónak adományozta.¹²⁾ Egy

¹⁾ Ortway: *Magyarország régi vízrajza* I, 373.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 284.

³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 252.

⁴⁾ *Chartularium* 25. l. Batthyánnál: *Leges eccles.* III, 233. Bunyitaynál: *Stitut.* 41. l.

⁵⁾ Römer: *Rómán- és átmenetkorú építmények hazánk területén.* Közzétéve az *Arch. Közl.* X, 19.

⁶⁾ Henszlmann: *Arch. Ért. Új foly.* 1887. VII, 350.

⁷⁾ Így 1366-ban a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.; 1377-ben Fejérmél: *Cod. Dipl.* IX, V, 160; 1464-ben a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁸⁾ Oklevél a báró Bánffy-család ltban. Q. 23.

⁹⁾ Így 1257-ben Wenzelnél: *Árp. új Okmtár* VII, 475, és 1360-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

¹⁰⁾ Pesty: *A várispánságok tört.* 185. l.

¹¹⁾ venit ad magnam viam transeuntem ad partes Transsilvanas, que est in medio ville *Jenew* et Zabolch. Wenzel i. h. VII, 475.

¹²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV, I. 64—66. Kubinyi: *Árpád-kori oklevelek* 13—14. l.

század mulva már a Csanád-nemzetség birtoka.¹⁾ Már a XIII. század végén plebánia volt, papja 1 fertót fizetett szeretetadományul, hívei pedig 52 kepét püspöki tizedül. 1332—34-ben János, 1335—37-ben László voltak lelkészei, kik 12 garast fizettek évenként pápai dézsmául. Hogy a XV. század derekán is fenn volt mint plebánia, bizonyítja egy 1464. évi oklevél, mely említi, bár meg nem nevezi is plebánosát.²⁾ Régi temploma, mely közelebb áll még a félkör, sem mint a csucsives alkotásokhoz, bár többszörösen átépítve s eredetiségéből kiforgatva, még fennvan, de plebániája megszűnt. Ma Mező-Telegd fiókja az élesdi esperesti kerületben.

10. Keer, Ker, Kor = *Kér*, hajdan *Al-Kér*, ma *Nagy-Kér* Biharmegyében. Már a XIII. század elején említették *villa inferior Queer* néven.³⁾ 1249-ben IV. Béla király terram seu villam *Keer* iuxta Crisium in Comitatu Byhoriensi Pál országbírónak és zalai főispánnak adományozta.⁴⁾ A XIII. század végén már plebánia, papja a bécsi-codex szerint 1 fertót fizetett szeretetadományul, 1332—35-ben István, 1336—37-ben Péter a plebánosai, kik évenként 9 garast fizettek pápai tizedül. Utóbb plebániája megszűnt s ma Várad-Velence fiókja a váradi esperesti kerületben.

Kor lásd Keer.

11. Monostur = *Monostor*, ma *Magyar-Gyerő-Monostor* Kolozsmegyében. Nevét az itt létezett monostor után kapta, 1288-ban Mikola fiainak birtoka.⁵⁾ Idővel plebániája megszűnt s ma Bánfű-Hunyad fiókja az erdélyi püspökségben.

12. Rev, Rey, Bev, Bey = *Rév* Biharmegyében. Okiratilag *Rew* és *Rewelew* néven szerepel a XV—XVI. században.⁶⁾ Nevét a Sebes-Körösön való révétől kapta. Hajdan Solyomkö várának tartozékát képezte, s azzal együtt előbb 1257-ben, Pál országbírónak s fiának Áchonnak, majd Kopasz nádornak birtoka.⁷⁾ Ennek hűtlenségével 1316-ban a koronára szállott, Zsigmond király adományából pedig Losonczy Bánfi Istváné lett.⁸⁾ A XIV. században, 1332—34-ben László, 1335—37-ben Kozma lelkészkedtek e helyt s fizettek évenként 7 garasnyi pápai tizedet javadalmuk után. Egy 1435. évi okirat szerint királyi birtok, mely a király s a Laczkók közt történt birtokcsere egyik tárgyát képezte.⁹⁾ 1520-ban a vámhelyek között soroltatik elő.¹⁰⁾ Régi egyházának némely falmaradványai még láthatók sekély vízálláskor a Körös medrében. Plebániája is megszűnt, s ma Élesd fiókja az élesdi esperesti kerületben.

Rey lásd Rev.

13. Senkral = *Szent-Király*, ma *Kalota-Sz.-Király* Kolozsmegyében. Nevét bizonyosan egyháza védszentjétől Sz.-István vagy Sz.-László király után viselte.

¹⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 322. §. 20.

²⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 251. 2.

³⁾ *Váradí regestrum* 311. okl.

⁴⁾ Ered. okl. a herczeg *Battbyán-ltár*-ban. Wenzelnél: *Árp. új Okmtár* II, 208. VII, 284. Teutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenb.* I, XXXIX.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 434—36.

⁶⁾ Így 1425-ben a *Zsélyi ltár*-ban, 1435-ben a *Turul* 1884. évf. 116. l., 1458-ban és 1520-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 476. IX, 400. Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 218.

⁸⁾ Oklevél a br. *Bánffi-család ltár*-ban K. K. I.

⁹⁾ 1486. évi átirat a *budai kamarai ltár*-ban, közölte gr. Lázár a *Turul*-ban 1884. II, 116.

¹⁰⁾ A *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

1288-ban Mikola fiainak birtoka.¹⁾ 1337-ben Pál a plebánosa, ki csak 2 garast fizetett pápai tizedül, mi javadalma jelentéktelenségét mutatja. Régi plebániája megszűnt s ma Bánffi-Hunyad fiókja az erdélyi püspökségben. Nevezetes régisége 1481-ből való harangja.²⁾

14. Theleg, Thelegan, Teleg, Telegd, Chelegin = *Mező-Teleg* I Biharmegyében. Okiratilag *Thelegd* néven szerepel a XIII—XVI. században.³⁾ Neve székely telepre mutat.⁴⁾ E hely a Csanádok bihari ágának törzsfészke,⁵⁾ melyben nekik I. Károly király 1312-ben örök időre szóló vámot engedélyezett.⁶⁾ E helyről írták is aztán magukat a Csanádok Telegdi-eknek.⁷⁾ Egyszersmind a Csanád-nemzetség erdőháti birtokainak központja, melyhez 16 község: Bertény, Boros-Telek, Szakadát, Szabolcs, Pósalaka, Sonkolyos, Dubricson, Telki, Jenő, Batthyán s Telkesd egy része tartozott.⁸⁾ Később, 1503-ban mint város (oppidum) szerepel.⁹⁾ Egyházilag már a XIII. század végén szerepel, a menyiben a bécsi-codex szerint lakói 40 képét fizettek püspöki tizedül, lelkészek pedig 1 fertót szeretetadományul. A XIV. században a jelentékenyebb egyházi javadalmak közé tartozott, 1336-tól kezdve két lelkésze volt, kik 25 garasnyi pápai tizedet fizettek, egyik 1332—37-ben Balázs, másik, ki vele egyenlőrangú lelkész társ volt, Domokos. Ugyancsak a XIV. században, 1335-ben a Telegdiék itt kolostort is alapítottak, ferenczeseket telepítve egy itt levő régebbi klostromba.¹⁰⁾ Hogy a plebánia a XV. században is fennállott, azt egy 1476. évi oklevél bizonyítja, említvén Kelemen plebánost.¹¹⁾ 1524-ben Ilosvai István említettként mint a Sz.-Lélek-oltár igazgatója, később pedig plebános, majd váradi kanonok, helynök s prépost.¹²⁾ A XVI. században egyébként a telegdi egyháznak már három lelkésze volt, mert Ilosvai István plebánossal egyidejűleg György és Ferencz telegdi papok is említetnek.¹³⁾ 1552 után e plebánia megszűnt, 1557 táján az Izabella pártjára állott Telegdi Miklós elvette a telegdi pálos-rendű barátok javait s reformatus prédikátort küldött Sz.-István egyházába.¹⁴⁾ 1561-ben a Sz.-Ferencz-rend tagjai is már elhagyták telegdi klostromukat,¹⁵⁾ de a plebánia 1764-ben újból

1) Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 434—36.

2) Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* III, 426.

3) Így 1294. 1366. 1406. 1503-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

4) Szabó Károly: *A magyarországi székely telepekről. Századok* XIV, 491—92.

5) Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 458. 475. Knauz: *Mon. Strig.* II, 469.

6) Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 263—64.

7) Nagy Iván: *Magyarország családai* III, 95. Karácsonyi: *Tört. és rég. Ért.* X, 10. Később a Lesy, Deák és Roth családok is a telegdi előnevet használták. *Turul* 1884. II, 71. 1885. III, 35. 36. 129.

8) Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 922. 14.

9) Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 625.

10) Pázmány Péter Péterffy-nél: *Sacra Concilia* II, 281. Pázmány szerint e klostrom a templariusoké volt, de e nézet nehezen elfogadható. Inkább valamely apátság állott e helyen. Közelebbről lásd Bunyitayt i. m. II, 456—58.

11) Oklevél a br. *Wesselényi-család* ltban.

12) *Dicallis conscriptio* VIII. a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

13) Oklevél a br. *Wesselényi-család* ltban.

14) *Századok* 1887. XXI, 838.

15) Oklevél a br. *Wesselényi-család* ltban.

helyreállott. Ma is önálló lelkeszség a székesegyházi főesperestség élesdi kerületében. Késői csúcsives stylű, új tornyú, rendes alkotású temploma jó harmadrendű műemlék.¹⁾

Telegd, Telek lásd Theleg.

15. Valta = *Magyar-Valkó* Kolozsmegyében. Okiratilag *Valca, Wolko, Wolkou* néven szerepel a középkorban. Hajdan a Kalota-nemzetség egyik magát e községről Valkainak írt s a mult század elején kihalt ágának birtokát képezte. Mint hitközség először a XIII. század végén említettik. A bécsi-codex szerint lakói 1290 tájt 20 kepét fizettek püspöki tizedül. 1337-ben Gergely a papja, de csak 2 garast fizetett pápai dézsmául, mi a javadalom jelentéktelenségére vall. Utóbb plebániája megszűnt s helyre sem állott, úgy hogy ma is csak fiókközségként szerepel, lévén az Bánffi-Hunyad filiája az erdélyi egyházmegyében. Mint nevezetességét említhetni mér-műves, a késői csúcsives stylt feltüntető régi egyházát, melynek hajója egy még régibb románkori egyház maradványa.²⁾

16. Vilak, Vilok, Vylak = *Pusztá-Újlak* Biharmegyében. Okiratilag *Vylaka* néven említettik a XIII—XV. században.³⁾ Már 1281-ben említettik mint a Ratold-nemzetség birtoka,⁴⁾ mely miatt századokon át per folyt a Ratold-ivadékok, a Putnokiak s a Csanádok közt. 1336-ban a Putnokiak el akarták cserélni a Csanádoknak valamelyes gömörmegyei birtokáért,⁵⁾ de a csere tényleg meg nem történt. Végre is anyai jogon Újlak Telegdi-birtok lett.⁶⁾ 1332—34-ben János, 1336—37-ben Mátyás voltak újlaki plebánosok, de csak 5 garasnyi tizedet fizettek az apostoli kincstárba. Az újlaki templom Sz.-Kereszt tiszteletére volt szentelve.⁷⁾ Utóbb a plebánia elpusztult s ma Mező-Telegd fiókja az élesdi esperesti kerületben.

Vylak lásd Vilak.

17. Zaland, Zarad, Zarand, Garand = *Zaránd* Biharmegyében. Okiratilag mint terra *Zaram* jön elő a XIII. században. Hajdan Pál országbíró jószágá,⁸⁾ utóbb a Csanád-nemzetségé.⁹⁾ 1332—33-ban István, 1334-ben Miklós, 1335-ben Pál voltak lelkeszei, kik évenként 10 garasnyi pápai tizedet fizettek. Utóbb plebániája megszűnt. Ma Várad-Velence fiókja a váradi esperesti kerületben.

Zarad }
Zarand } lásd Zaland.

18. Zeuleus, Zeulos = *Szőlős*, ma *Pecze-Szőlős* Biharmegyében. Okiratilag *Sceuleus, Zeleus, Zelus, Zeulos* néven jön elő a XIII. században. Nevét a váradi szőlőhegyek lábainál elhelyezkedett szőlőműves telepeseitől nyerte. Már a XIII. század

¹⁾ Henszlmann: *Arch. Ért. Új foly.* 1887. VII, 351.

²⁾ Leírva Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* III, 439—43.

³⁾ Így 1283-ban Fejérmél: *Cod. Dipl.* VII. II, 100. — 1409-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmár* XII, 382.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 194.

⁶⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 922. 14.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 196.

⁸⁾ Wenzel: *Árp. új Okmár* II, 208, VII, 284. Teutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenbürg.* I, XXXIX.

⁹⁾ *Dicalis conscriptio* VIII, a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

elején említetik mint villa *Sceuleus*.¹⁾ Eredetileg királyi birtokot képezett, lakói királyi udvarnokok voltak, olykor királyainknak szállásadó helye, hol IV. László is időzött kedvelt kunjaival.²⁾ Ugyanezen király 1276-ban Szőlöst a váradi egyháznak adományozta,³⁾ egyedül a vámot tartván meg királyi birtoknak, de Fenena királyné végre azt is saját és szülői lelkiüdvösségeért átruházta a nevezett egyházra,⁴⁾ minek következtében vámját áthelyezték Váradra. Mint birtok két részre oszlott, egyik a váradi püspöké, a másik a székesegyház örkanonokjává lett s ennek megfelelőleg már a XIII. század végétől Nagy- és Kis-Szőlős-ről van szó történeti emlékeinkben,⁵⁾ a XV. és XVI. században pedig már *Kusztosfalváról*.⁶⁾ 1288-ban Zoloch jobagio de *Zeus* megveszi Damjan fiaitól azoknak a Hévjó (= Pecze) vizén levő malom-részt.⁷⁾ Ezen Damjan fiaival névszerint is megismertet egy 1291. évi okirat. E szerint Ivanca, Andreas et Suta fily Damyani iobagiones Martini custodis ecclesie Waradyensis de *Zelus* kiegyenlítik a Hévjón épült malmuk miatt Zolochchal (villicus de eadem *Zelus*) támadt viszályukat.⁸⁾ Ugyanezen okmányból megtudjuk azt is, hogy Rex Ladizlaus in villa *Zeus* residenciam fecit, s hogy az ott levő malom per negaros penitus fuisse combustum.⁹⁾ Egy 1294 körül való számadás-töredék s a bécsi-codex szerint a villa *Zeulos* a fenesi püspöki vár élélmzéséhez hozzájárulni tartozott.¹⁰⁾ 1332-ben Ábrám, 1333—1337-ben Péter volt lelkésze, ezek évenként 28 garasnyi pápai tizedadót fizettek, mi a javadalom előkelőségét bizonyítja. Különben lelkészei székesegyházi karpapok, oltár-igazgatók,¹¹⁾ káptalan-hiteles-helyi segédek is voltak, mi úgy tekintélyöket, mint jövedelmöket öregbíté. 1416-ban a szőlősi plebános karbeli papnak mondatik.¹²⁾ 1598 táján plebániája megszűnt, de 1729-ben újból helyreállott. Ma is önálló lelkészség, s mint ilyen a székesegyházi főesperestség évesdi kerületéhez tartozik.

4. A köleséri főesperestség és plebániái.

E főesperestség a Kölesértől és illetőleg a Fekete-Körösnek azon pontjától kezdve, hol a Gyepes torkollik beléje, le a Fehér-Körösig terült el, vagyis éjszakra és keletre a homorogi, délen a pankotai, nyugaton a békési és szeghalmi főesperestségek körítették be. Mai vármegyéinkből Biharnak délnyugati részeit: a szalontai s tenkei

¹⁾ *Váradi regestrum* 272. okl.

²⁾ *Házai Okltár* 124—125. ll.

³⁾ Keresztury: *Descript. Eppat. et Capit. Varad.* I, 136—37.

⁴⁾ Kitétszik az Zsigmond királynak 1390. évi okleveléből a *nagy-szebeni városi* ltban. U. II. 382. Bunyitaynál i. m. I. 156.

⁵⁾ A chartulariumban *Zewleus major et minor* mint püspöki és káptalani közös birtok van említve. *Batthyán-Codex* I, 13. rubr. *Leges eccles.* III, 232—33. Bunyitay: *Statut.* 39, 1.

⁶⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 1594.

⁷⁾ *Házai Okltár* 109. l.

⁸⁾ *Házai Okltár* 124. l.

⁹⁾ *Házai Okltár* 125. l.

¹⁰⁾ *Századok* 1888. XXII, 31.

¹¹⁾ Abraham plebanus de villa *Zeuleus* ratione plebanie ac *magistratus sui* solvit XXVIII. grossos. Így a tizedjegyzék. *Mon. Vaticana* I. I, 50.

¹²⁾ Géresi: *A gr. Károlyi-család Okltára* II, 30—31.

járásoknak déli feleit s a beéli járást egészen; Aradnak éjszaki részét: a kis-jenői járásnak Fekete-Körös és Fehér-Körös közé eső részét s a borosjenői járásnak Kálácsa és Fehér-Körös közé eső részét; Békésből a gyulai járásnak északkeleti részét foglalta magában. Egyébként a tizedjegyzékekben említett plebániák legjobban tájékoztatnak a köleséri főesperesség régi kiterjedése iránt. E plebániák a következők:

1. Adya, Agra, Agya = *Ágya* Aradmegyében. Neve úgy látszik személynévből alakult, mert Agya comes ismételtén említették okiratilag mint biharmegyei birtokos.¹⁾ Mint község említették a XIII. század első felében mint olyan, mely a tatárok ellen erős védelemre készült.²⁾ Hogy népesebb község volt, mutatja, hogy papja Péter 1332—37-ben rendesen 17 garasnyi pápai tizedet fizetett. Az ágyai Kis-családnak nemesi oklevele 1649-ből ismeretes.³⁾ Egyházilag ma Kis-Jenő fiókja a felső-aradi esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Agra }
Agya } lásd Adya.

2. Apati, Pady = *Apáti* Aradmegyében. Neve hirdeti, hogy valamely apátságtól mint birtokosától vette nevét. Hogy melyik volt ezen apátság, nem tudjuk. Egy 1344. évi adományban *Apathi* a monasterium de Batur azaz Fekete-Bátor szomszédságában fekvőnek mondatik⁴⁾ s így lehet, hogy ezen monostor birtokát képezte. A XIV. és XV. században már nem volt egyházi birtok, mert 1344-ben már *Apáthiak*-kal találkozunk, kik ezen birtokuk után nevezték így magukat; egy 1402 évi okirat pedig Bwga Péter váradi polgárt említi olyanul, ki Apátit felerészben, örökölte, felerészben pedig zálogban bírta.⁵⁾ Mint plebániái javadalom a jelentéktelenebbek közé tartozott, mert lelkészei 1333—34-ben János, 1335—36-ban Marczal és 1337-ben Márton 8 garasnál több pápai adót nem fizettek. Ma Csermő fiókja az arad-hegyi vagyis pankotai esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Araskesev lásd Varaskezev.

3. Arpad = *Árpád* Biharmegyében, a mai helyétől kissé távolabbra, a temető táján állott, hol a *telek* nevű hely jelöli egykori fekvését. Okiratilag *Arpad* néven szerepel a XIV. és XV. században,⁶⁾ mely nevét az ősi magyar Árpád személynévtől kapta. Első ismert birtokosai a Rajnaldfiak: János és László, kiktől azonban I. Károly király nyilván hűtlenség címén elkobozta, Zsigmond király pedig a Csákyaknak adományozta,⁷⁾ 1322-ben Balázs, 1333—34-ben István lelkészkedtek itt tized fejében 9—13 garast fizetve. Régi egyházának maradványai ma is szembe-tűnők a temetőben. Ma Görbed fiókja a tenkei esperesti kerületben.

4. Bay, Boy = *Baj* Biharmegyében. Nevét némelyek abból vélik származ-

¹⁾ *Váradi regestrum* 234. 235. okl.

²⁾ Rogerius: *Carmen miserabile* 34. fej.

³⁾ Megvan a *gyfvári kúpt.* ltban. *Turul* 1884. II, 164.

⁴⁾ *Hazai Okltár* III, 150.

⁵⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. És Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* 49. l.

⁶⁾ Így 1397-ben a *Csáky-család* ltban fasc. 19. nr. 1. 1424-ben Fejérmél: *Cod. Dipl.* X. VI, 611. 1489-ben a *leleszi convent* ltban 31.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VI, 611. 636.

tathatni, hogy itt *bajvivó* küzdte volt,¹⁾ mi azonban több oknál fogva nem plausibilis. Itt is inkább személynév szolgálhatott okul. Hajdan a Zoard-nemzetség s az ebből kiágazott Izsákai nemesek birtokát képezte. A XIII. században már ikerközséget képezett *Kysdedboy* és *Nogboy* neveken.²⁾ A XV. században is *Nagbbay* és *Kysbay* neveken szerepel.³⁾ Nagy-Bajban állott egyháza már 1283-ban említették. 1332-ben Pál, 1333—35-ben János, 1336-ban Péter a lelkészei, kik 8—12 garasnyi pápai tizedet fizettek. 1504 körül Mezőgyáni Máté és Izsákai Simon Nagy-Bay harmadrészeért birtokperben állottak.⁴⁾ Még a XVI. században a két község egygyé olvadt Baj néven.⁵⁾ Ma N.-Szalonta fiókja a tenkei esperesti kerületben.

5. Batur, Batus = *Fekete-Bátor* Biharmegyében. Okiratilag *Batur*, *Bathor* néven szerepel a XIII. és XV. században.⁶⁾ *Fekete* jelzőjét épp úgy mint *Fekete-Tót*, *Fekete-Gyarmat*, *Fekete-Györös* a *Fekete-Körös* folyótól vette, melynek közelében fekszik. Első ismert birtokosa a Toldi-nemzetség, melynek harmadik ága magát e birtokáról *Fekete-Bátori Toldinak* írta.⁷⁾ Egyébként a XVII-ik században a *Sós*-család is innen vette nevét.⁸⁾ Plebániáján 1332—1337-ben Lőrincz lelkészkedett, évenként 15 garasnyi pápai tizedet fizetve. De plebániáján kívül volt itt hajdan monostor is. Egy 1344. évi oklevélben említvék terrae *Monasterii de Batur* és pedig Apáti, Városkeszi és Teleki szomszédságában.⁹⁾ Ki volt azonban alapítója s mikor lett alapítva, nem tudjuk. Valószínű, hogy a birtokos Toldi-nemzetség családi monostora volt. A falu keleti végén levő földalatti rom, melyet a hagyomány veres barátok klastromának tart, nyilván e monostorból való. Az egyház környékén is vannak romok. Ezek Bátor régi várából valók. E várat Oláh Miklós még említi.¹⁰⁾ Vár, monostor egyaránt megszűnt, de még plebániája is. Ma F.-Bátor egyházilag Belfenyér fiókja a tenkei esperesti kerületben. Még megemlítjük, hogy alkalmasint *Fekete-Bátor* határába olvadt azon *Csátfalva*, mely 1552-ben szintén a Toldiak birtokát képezte volt.¹¹⁾

Batus lásd Batur.

6. Behsol, Bely, Boly = *Bél* Biharmegyében. Eredetileg a Tőz vize mellett állott, hol házhelyei még e században is meglátszottak. Mint plebánia-javadalom

¹⁾ Ensel Sándor: *Helynevek magyarázója* II. füz. S. maga Pesty is azt valószínűnek tartja, habár történeti adataink Biharmegyében végbement bajvivásról nem szólnak. *A perdöntő bajvivások tört. Magyarországon* 89. l.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX. 364.

³⁾ Így 1435-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt., 1438-ban a *kolosmonostori convent* jegyzőkönyvében.

⁴⁾ Oklevél a *budai kamarai ltban*, Pestynél: *Az eltűnt vármegyék* I, 122.

⁵⁾ *Dicalis conscriptio* VIII, a *budai orsz. ltár* kincst. oszt.

⁶⁾ Így 1280-ban a *Zichy-Okmtár*-ban I, 45. 1462-ben és 1485 körül a *budai orsz. ltár* dipl. osztályában.

⁷⁾ *Budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1035. 59.

⁸⁾ A *Sós de Feketebátor-család* 1630. évi nemesi oklevele megvan a *gyfvári kápt. ltban*. Turul 1885. III, 182.

⁹⁾ *Házai Okmtár* III, 150.

¹⁰⁾ Bélnél: *Adparatus ad hist. Hung.* 30. l. Szentiványi: *Curios. miscellanea*. Decad. III, 33. 252.

¹¹⁾ *Philologiai Közl.* 1881. évf. 167. l. Pesty: *Magyarorsz. helynevei* I, 63.

a tekintélyesebbek közé tartozott, mert 1332—35-ben itt lelkészkedett plebánosa, Ábrám 12—20 garasnyi pápai tizedet fizetett. Mint birtok Várad püspökeé volt s ma is püspöki várost képez. Plebániája egy időn át megszűnt létezni, de 1744-ben újból helyre állott s ma is önálló lelkésség a székesegyházi főesperestség tenkei esperesti kerületében.

7. Belen, Buken = *Bökény*, pusztult hely, mely Tamáshida = Tamásda közelében állott, 1393-ban mint nemesi birtok említetik.¹⁾ Papjai 1333-ban István, 1335-ben Miklós csak 5—7 garasnyi pápai tizedet fizettek.

Bely lásd Behsol.

8. Bernald, Bernod, Bernold, Bernolt = *Barmod* ma pusztá Biharmegyében. Okiratilag mint tersa *Bormow* jön elő a XIII. században. A tizedjegyzék neve megfelel *Bernát*-nak s valószínű, hogy Sz. Bernát volt egyháza védszentje, kitől aztán a község is el lett nevezve. A XIII. században a váradi püspök és káptalan közös birtokát képezte, utóbb azonban egészen a püspöké lett.²⁾ 1332-ben János, 1333-ban István, 1334-ben András, 1335-ben János, 1336-ban András a papjai, kik évenként csak 3 garasnyi pápai tizedet fizettek, mi a javadalom silányságát mutatja, de egyszersmind azt is megfejt, hogy lelkészei évenként változtak. Idővel falu s plebánia egyaránt elpusztult, a *templomhely* néven ismeretes dülön állott egykori egyháza. Itt a régi temető nyomai is megvannak. Mint pusztá egyházilag ma Nagy-Szalonta fiókja a tenkei esperesti kerületben.

9. Bethlehemmoysy, Bethlehemoysy, Bethlehemoysy, Bethlemev = *Bethlen-Ősi*. Ma már nem létező hely, mely hajdan Ágya és Somoskesz közé esett. Ősi fészke a történeti nemzetségű Bethlen-nemzetségnek, melytől előnevét is vette.³⁾ 1332—1335-ben Tamás, 1336—37-ben János a lelkésze, kik évi 9 garasnyi pápai tizedet fizettek. Mikor, minő körülmények között pusztult el község s plebánia nem tudjuk.

Bethlemev lásd Bethlehemmoysy.

Boly lásd Behsol.

Boy lásd Bay.

Buken lásd Belen.

10. Busaseusi, Buzareusi, Gursas, Guzasensi, Tursanson. E név nyilván *Buzás-Ősi*-nek olvasandó. Ma csak *Buzás*, másképp *Buzásd* pusztá ismeretes. Ezen Buzás egy 1552. évi adókönyvben mint Vajda Mihály birtoka jön elő.⁴⁾ 1332—1337-ben Pál volt a lelkésze, ki 6 garasnyi tizedet fizetett a pápai kincstárba. Pusztulásának körülményeit nem ismerjük, de Belfenyérről Olcsára menet láthatni helyét, melyen egykor állott.

Buzareusi lásd Busaseusi.

Chaman lásd Thaman.

Cholth	}	lásd Kolch.
Colch		

¹⁾ Oklevél a br. *Révay-család* ltban.

²⁾ Lodomér püspök 1273. évi oklevele szerint terra Bormow inter Episcopum et Capitulum est communis. Bunytaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 248.

³⁾ *Dicalis conscriptio* VIII. a budai orsz. ltár kincst. oszt.

⁴⁾ Ugyanott i. h.

Diemismonustura }
 Dyemysmonostora } lásd Sancti Dionysii.
 Eke lásd Helye.

11. Fenes = *Fenes* Bihar megyében. Okiratilag *Fenes* néven jön elő a XV. században.¹⁾ Hajdan nemcsak mint község, hanem mint vár is ismeretes. Mindkettő a váradi püspök birtokát képezte. A falu felett kimagasló hegyek egyik csúcsán emelkedő várat a tatárjárás után a váradi püspök építette, hogy szükség esetén menedékkül szolgáljon neki, másrészt hogy Belényes vidékének s az ott virágzott bányaiparnak is védelmére legyen.²⁾ A XIII. században *fenesi* várnak neveztetett,³⁾ a XVI. században már *Bélavár*-nak és *Belényesi-vár*-nak neveztetett s neveztetik ma is. 1294-ben Loránt vajda e várat, melyet Jákó és annak hadnagyai László, Benedek fia és Csatári Pál emberül védtek, csakis egyezkedés útján keríthette kezére. 1548-ban Bélavár czimén adományozta azt Ferdinánd király hívének, Tahy Ferencznek.⁴⁾ Szalárdi pedig *belényesi vár*-nak nevezi.⁵⁾ Mint plebánia a jelentékenyebbek közé tartozott. 1332—33-ban Benedek, 1334—37-ben Fábíán lelkészkedtek itt s fizettek 12—14 garast pápai tizedül. Régi egyházának némely téglamaradványai még láthatók a község temetőjében. Ma Belényes fiókja a belényesi esperesti kerületben.

12. Gab. Pusztult hely, mely Sikula közelében Arad megyében állott, hol régi egyházának romjai még láthatók. Papja Mihály 1332 s a következő években csak 2—3 garast fizetett tizedül, mi javadalma csekélységét bizonyítja.

Gamtiklesev }
 Gamulkezev } lásd Samulkesev.

13. Gan, Jan = *Gyán* ma *Köte-Gyán* Bihar megyében. Hajdan bihari várföld volt úgy mint másik két névrokona, Mező- és Vizes-Gyán is. Egyikben, de melyikben nem tudni, a szent király várjobbágysai, a másikban várjobbágyfiuk, kik a várispánnak szállást adtak, a harmadikban várnépbeliek laktak.⁶⁾ E helyről írta magát később a Gyáni-család.⁷⁾ Hogy hajdan jelentékenyebb plebániái javadalom volt, kitetszik abból, hogy Pál plebánosa 1332—37-ben 13 garasnyi pápai tizedadót fizetett. Ma Sarkad fiókja a gyulai esperesti kerületben.

14—15. Gara, Garach, Garad, Garag, Garah, = *Gyarak*, = *Erdő- és Hosszú-Gyarak*, amaz Bihar, emez a régi Zaránd megyében. Hogy a tizedjegyzékekben két a köleséri főesperestségben levő Gyarak említetik, kétségtelen. Egyiknek a lelkészei 1332—33-ban János, 1334—37-ben pedig Gábor 12—13 garasnyi pápai tizedet fizettek. A másiknak lelkészei ellenben 1333-ban Miklós, 1336-ban János csak 4—5 garassal adóztak. Hogy Erdő-Gyarak egyháza Sz. Miklós hitvalló tiszteletére volt felavatva, s hogy 1347-ben Miklós volt a papja, azt egy 1347. évi oklevél

¹⁾ Így 1422-ben Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 252.

²⁾ *Századok* 1888. évf. XXII, 30.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. I, 234. Wenzel: *Árp. új Okmlár* X, 153.

⁴⁾ 1548: 12. tcz.

⁵⁾ *Krónika* VIII. k. 8. rész.

⁶⁾ *Váradi regestrum* 323. okl. Pesty: *A magyarorsz. várisp. tört.* 186. 1.

⁷⁾ E család 1608. évi nemeslevele megvan a *gyfvári kápt.* ltban. *Turul* 1884. II, 125.

bizonyítja.¹⁾ A XVII. században Csáky Krisztina mint árva ellentmondott azon Czibak-féle javak elidegenítésének, melyet Báthori 1608-ban eladományozott s a reclamált javak közt előfordul *Erdő-Gyarak* pusztja is.²⁾ Ma Erdő-Gyarak egyházilag Görbed fiókja a tenkei esperesti kerületben. Hosszú-Gyarak ma már mint pusztja sem létezik.

16. Garba, Gorba, Gurba = *Gurba* Aradmegyében. Már a XIII. század elején említették³⁾ Gurba, de ez valószínűleg Furta helyett áll, mert Gurba már a régi Zarándmegyében feküdvén, a bihari főispán hatósága arra ki nem terjedhetett. Mint plebánia a kisebbrendűek közé tartozott, mert papja Johanka, ki e helyt 1332—1337-ben lelkészkedett, csak 8 garasnyi évi tizedet fizetett a pápai kincstárba. Ma Boros-Jenő fiókja a pankotai esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Gargad }
Garkad } lásd Sarkad.

17. Garmad, Garmath, Gaumad = *Fekete-Gyarmat* Aradmegyében. Említve van már a XIII. században mint oly hely, mely védművet készít a tatárok ellen.⁴⁾ 1332—35-ben Miklós, 1336—37-ben Illés lelkészkedett itt, 6 garasnyi pápai tizedet fizetve. Egyháza középkori, mert hajója még a hitújítást megelőző időszakból való. A vakolat alatt két falfestmény került elő. Egyik trónuson ülő Sz. Anna ú. n. Mettercia, másik pedig Sz. György.⁵⁾ Régi plebániája azonban elpusztult. Ma Kis-Jenő fiókja a felső-aradi esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Gaumad lásd Garmad.

18. Gerres, Geures Guger, Gurus = *Fekete-Győrös* Biharmegyében. Okiratilag *Gurs*, *Gyoreus*, *Gewres*, *Gyworus*, *Gyeres*, *Fekethekeres* néven szerepel a XIV—XV. században.⁶⁾ Ősi birtoka a Pázmányokkal rokon Nadányiaknak. Hajdan ikerközség volt Alsó- és Felső-Győrös névvel. 1332—33-ban Gábor, 1334—37-ben Jakab voltak plebánosai, kik évenként 11—12 garast fizettek pápai tizedül. Ma Belfényér fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Geures lásd Gerres.

Gorba lásd Garba.

Guger lásd Gerres.

19. Gula, Gusa = *Gyula* Békésmegyében. Hogy neve személynévből keletkezett, világos. Első ismeretes neve *Gyulamonostrora*. I. Károly királynak egy 1313. évi okmányának kelte ugyanis ez: Datum in *Julamonastra* circa album fluvium Crys.⁷⁾ E keletből kétségtelenül kiderül, hogy e helyen hajdan monostor létezett. Apátság volt-e vagy prépostság? nem tudjuk. Azt sem tudjuk, hogy ki alapította. Mindenesetre valamely nemzetség: a Csolt-, Ratold- vagy Tehetem-nemzetség vala-

¹⁾ Bölöni S. ltban.

²⁾ Nagy Iván: *Magyarország családai* III, 79.

³⁾ *Váradi regestrum* 270. okl.

⁴⁾ Rogerius: *Carmen miserabile* 34. fej.

⁵⁾ Römer: *Régi falképek Magyarországon* 108. l.

⁶⁾ Így egy 1323 körül kelt, továbbá egy 1402. 1430. 1433. 1479. évi oklevélben a Nadányi-család ltban.

⁷⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 314.

melyik Gyulája s minthogy a város közelében Sz.-Benedek és Apáti nevű puszták vannak, nagy valószínűséget ölt a sejtetem, hogy a monostor a Sz. Benedek-rendé volt. Egyébként sokáig fenn nem állott. 1313-ban már csak a neve van meg, 1332—37-ben már neve sem szerepel, csakis Gula = *Gyula* néven van említve. Mint monostor elő sem fordul a tizedjegyzékekben csakis mint plebánia. A XIV. század derekán Gyula megszűnik nemzetségi birtok lenni, akár annak következményeképpen, hogy birtokos nemzetsége kihalt, akár pedig annak kapcsán, hogy birtokosai hűtlenségi bűnbe estek. A jószág a koronára szállott, 1387-ben pedig Zsigmond király azt Losonczy László vajdának,¹⁾ 1403-ban pedig Maróthi János macsói bánnak adományozta.²⁾ A Maróthiak kihaltával Mátyás király 1482-ben fiának János hercegnek adta.³⁾ 1510-ben György brandenburgi örgróf, majd Czibak Imre váradi püspök birtoka⁴⁾ és így tovább változtak urai. Plebániája a monostor megszűnése után is fennmaradt. Egy 1451. évi oklevél szerint egyháza a Bold. Szűznek volt szentelve.⁵⁾ A Bold. Szűz oltárképéhez a bucsújárók ezrei zarándokoltak.⁶⁾ 1332—37-ben Péter volt a plebánosa, ki évenként rendszeren 20 garasnyi pápai tizedadót fizetett, 1400-ban Márton,⁷⁾ 1458-ban Imre,⁸⁾ 1469-ben János,⁹⁾ 1508-ban Mátyás,¹⁰⁾ 1520-ban Vinográdi Máté,¹¹⁾ 1520—28-ban Gerlai Ábrámffy,¹²⁾ 1529-ben Mihály.¹³⁾ Meddig állott fenn e plebánia, azt biztosan meg nem mondhatjuk, valószínűleg akkor szűnt meg, mikor Gyula a török iga alá került 1566-ban.¹⁴⁾ Másfél évszázad múlva 1715-ben újból helyreállott s ma mint plebánia a békési főesperesség gyulai esperesti kerületébe tartozik.

Gursas lásd Busaseusi.

Gurus lásd Gerres.

Gusa lásd Gula.

Guzasensi lásd Busaseusi.

20. Hakyan, Harkan, Sakyan = *Harkány* ma már nem létező pusztult hely. Egy 1338. évi oklevél Barmod közelében feküdtnek említi,¹⁵⁾ de egykori helye szabatosabban már ki nem jelölhető. Pusztulásának idejét nem ismerjük, csak azt tudjuk, hogy a XVI. században már nem létezett. Papajaiból említik a tizedjegy-

¹⁻⁴⁾ *Müncheni okmányok.*

⁵⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* 61. l.

⁶⁾ Oklevél a br. *Bánffy-család* ltban. T. 1.

⁷⁾ *Századok* 1870. IV, 476.

⁸⁾ Oklevél a *gyulaféhrvári orsz. ltban.* Bihar I. 33.

⁹⁻¹²⁾ *Müncheni okmányok* 293. 481. sz. Haan: *Békésvármegye hajdana* II, 149.

¹³⁾ Szerémi: *Emlékirata* 246—49. ll.

¹⁴⁾ Gyula történetére nézve lásd Mogyoróssy: *Gyula hajdan és most* című monografiáját. Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 427. és 498. III, 457—464. Karácsonyi: *A gyulai uradalom és vár keletkezése.* Közzétéve a *békésmegyei régészeti és művelődéstörténelmi társulat évkönyvében* 1881—82. 104—136. ll. Ugyanő: *Hogy és mikor került Gyula a magyar király kezére?* U. o. 1886—87. XIII, 162—167. Ugyanő és Grócz Béla: *Gyula város mult századbeli történetéből.* U. o. XIII, 168—183. Br. Károlyi Sándor: *Gyulavár és város térrajza 1705-ben.* Mellékletül az im. id. Évkönyvhez 1879—80. évf. Csánki Dezső: *Hevesi Bornemisza Benedek gyulai kapitánysága.* U. o. 1882. VIII, 57—103.

¹⁵⁾ *A Kállay-család ltban.*

zések 1332-re Andrást, 1334-re Jakabot, 1335-re Andrást, 1337-re Pált. Ezek évenként 6—9 garasnyi pápai tizedet fizettek.

Harkan lásd Hakyan.

21. Helye, Eke = *Illye* Biharmegyében. A Helye név = *Elia* = Illés miből *Illye*. Már a XIII. század elején említve van.¹⁾ Nemesi birtok volt mindig. 1409-ben a Vásáry-nemeseké.²⁾ 1332-ben Pál, 1333—34-ben Miklós, 1335—37-ben István a plebánosai, kik évenként többnyire 7 garasnyi pápai tizedadót fizettek. Ma N.-Szalonta fiókja a tenkei eszperesti kerületben.

Jan lásd Gan.

22. Jenes, Jeneusol, Jenev = *Jenő* a mai *Kis-Jenő* Aradmegyében. Okiratilag *Kysynew* néven szerepel a XV. században.³⁾ A váradí székeskáptalan birtokát képezte. 1332—37-ben Miklós papja csak 6 garasnyi pápai tizedadót fizetett. Később plebániája megszűnt, de 1777-ben, midőn a vallásalap ide románokat, németeket és magyarokat telepített,⁴⁾ helyi káplánságot, 1807-ben pedig plebániát kapott. Mint ilyen ma a marosontúli főesperestség felső-aradi kerületéhez tartozik a csanádi püspökségben. Van harmadrendű műemléket képező csúcsíves kő temploma.⁵⁾

Jeneusel }
Jenev } lásd Jenes.

23. Kual. E név = Kural = Karolyos a mai *Kerülő*s Aradmegyében. A pápai tizedjegyzék csak egyszer említi. 1334-ben ugyanis papja Tamás, ki 21 garasnyi pápai tizedadót fizetett, mi a javadalom előkelősége mellett bizonyít. Később plebániája megszűnt, majd újból helyi káplánságot nyert volt, de aztán ez is megszűnt. Ma Kis-Jenő fiókja a felső-aradi kerületben, a csanádi püspökségben.

24. Kolch, Kult, Kut, Colch, Cholth = *Kolt* a régi Zarándmegyében. Ma már nem létezik mint helység, hanem csak mint puszta Okány és Komádi közt. Okiratilag *Kolth* néven említetik a XV. században.⁶⁾ Hajdan nemesi birtokot képezett s lelkésze Márton 1333—37-ben évenként rendszeren 7 garasnyi pápai tizedet fizetett.

25. Kuleser, Kulezer = *Kölesér*, ma puszta Biharmegyében. Okiratilag villa *Kuleseer*, *Keleseer* és opidum *Kelesser* néven említetik a XIV. és XV. században.⁷⁾ Korán helyi jelentőségre emelkedett község, melytől maga a főesperestség is nevet kölcsönzött, de még a XVI. század végén is Biharmegyének egyik kerülete *köleséri*-nek neveztetett.⁸⁾ Állott Szalontától nyugatra mintegy félórányira a Kölesér patak partján, hol a régi város számos nyomával még találkozhatni. Az *egyház-dülő* név alatt ismert helyen egykor a város egyháza állott. A *várdomb* nevű dülő

¹⁾ *Váradí regestrum* 45. okl.

²⁾ Oklevél *Bölöni* S. ltban.

³⁾ Így 1476. és 1483-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁴⁾ Czoernig: *Ethnographie* III, 273.

⁵⁾ Henszlmann: *Arch. Ért.* Új foly. 1887. VII, 350.

⁶⁾ Így 1468-ban a *m. nemz. muz.* ltban.

⁷⁾ Így 1355-ben, 1412. és 1481-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁸⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 297. 17.

pedig azon erősített helyet jelöli, mely egykor az ős bihari várispánság szívét képezte volt. 1273-ban Kölesér már mint a váradi püspök birtoka szerepel.¹⁾ Nyilván királyi adományból lett azzá. Egy 1294 körül való számadás-töredék szerint *Culeser* is hozzájárult a fenesi püspöki vár élelmezéséhez.²⁾ Mint plebániái javadalom annyira jelentős volt, hogy egyidejűleg két papja volt: 1332—35-ben Lukács és István, 1336—37-ben István és Lőrincz. Ezek évi tizede 35 garasra rugott. A város történetéből még felemlítjük, hogy vásárai már a XII. században oly népesek s ennek megfelelőleg annyira jövedelmezők voltak, hogy Imre király még Sz. László váradi egyháza javára sem volt hajlandó attól megválni.³⁾ Hogy királyi személyek is időztek falai között, mutatja Izabella-Erzsébetnek, IV. László nejének egy 1282. évi oklevele, mely in *Kuleser* kelt.⁴⁾ 1495-ben itt virágzásban állott iskolájáról értesülünk.⁵⁾ 1548-ban Erdély s kapcsolt részeinek rendi itt országgyűlést tartottak, melyen részt vett Erdély akkori kormányzója s Váradi püspöke: Frater György is.⁶⁾ 1525-ben mint vámhely még szerepet játszott.⁷⁾ 1604-ben Bocskay erdélyi fejedelem az álmósi csata után Kölesért 300 biharmegyei hajdunak adta s örzésökre bízta.⁸⁾ Ezek a törökök által nyugtalanítva Szalontába költöztek át s így a város csakhamar pusztulásnak indult. Még megjegyezzük, hogy több nemes család innen írja előnevét, így a kereséri Köleséri⁹⁾ s a köleséri Szabó¹⁰⁾ család. A váradi és köröséri (másképp Köleséri) Köröséri család Rákóczi Györgytől kapott 1632-ben és Lipót császártól 1665-ben és 1696-ban nemes címerlevelet.¹¹⁾

Kult }
Kut } lásd Kolch.

26. Micha, Micke, Mikce, Miktha, Miske, Myk = *Micske* másképp *Miske* Biharmegyében. Okiratilag *Mychke*, *Miske*, *Mikche* néven szerepel a XV. században, mikor mint város, oppidum, is említettik.¹²⁾ Súlyomkövárához tartozott nemesi birtokot képezett, melyről földesurai magukat *Miskei*-eknek nevezték.¹³⁾ 1332—34-ben Csépán (= István), 1335-ben Péter, 1336-ban Tamás, 1337-ben Mátyás voltak lelkészei, kik 6—10 garasnyi pápai tizedet fizettek. Ezen plebániája utóbb, 1566 körül, megszűnt s csak 1757-ben állott újból helyre. Mint plebánia ma a székes-egyházi főesperesség margitai kerületébe tartozik.

¹⁾ Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 247. III, 467.

²⁾ *Bécsi-codex. Századok* 1888. XXII, 31.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX, I, 58—59.

⁴⁾ Megvan *Bunyitay* Vincze birtokában.

⁵⁾ Oklevél a *Kállay-család* ltárában.

⁶⁾ Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Monial Poson. 44. 40.

⁷⁾ *Budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁸⁾ Márki: *Századok* XIII, 772.

⁹⁾ Nagy Iván: *Magyarország családai* VI, 436.

¹⁰⁾ 1606. és 1608. évi nemesi oklevelei megvannak a *gyfvári kápt.* ltban. *Turul* 1885. III, 184.

¹¹⁾ *Turul* 1888. VI, 29.

¹²⁾ Így 1451-ben a *leleszi convent*, 1452. és 1466-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

¹³⁾ Így egy 1393. évi oklevélben a br. *Révay-család* ltban. Azonkívül a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1525. 18.

Micke.	} lásd Micha.
Mikce, Miktha	
Miske	
Myk	

27. Neeltekeg, Neuedtelek, Niuektelek, Niutelek, Teleg = *Nyüvedtelek*. Hajdan ikerközség Nagy és Kis előnévvel. 1261-ben az egri püspök birtoka,¹⁾ utóbb nemesi jószág. 1332—35-ben Miklós, 1336-ban Bálint, 1337-ben Mihály voltak lelkészei, kik évenként 6 garasnyi pápai tizedet fizettek. 1502-ben Losonczy Zsigmond budai prépost birtoka.²⁾ 1564-ben Losonczy István, a temesvári hős özvegyének a birtoka.³⁾ Idővel annyira eltűnt, hogy helyét sem tudjuk kijelölni.

Neuedtelek	} lásd Neeltekeg.
Niuektelek, Niutelek	

Pady lásd Apati.
Sakyan lásd Hakyan.

28. Samulkesev, Gamtiklesev, Gamulkezev, Zamulkesev = *Sámolykeszi*, ma *Somoskesz* Aradmegyében. Hogy a XIV. században szerény község volt, kitetszik abból, hogy papja Miklós 1332-ben, Marczel 1333—34-ben és Benedek 1335—1337-ben csak 6 garasnyi pápai tizedet fizettek. A XIV. században ismeretesek az e helytől magukat nevezett Sámolykeszi nemesek, kik közül János és Albert 1363-ban említetnek.⁴⁾ Ma Csermő fiókja a pankotai esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

29. Sarkad, Gargad, Garkad = *Sarkad* Biharmegyében. Okiratilag *Sarkad*, *Sarkaad* néven említetik a XV. században.⁵⁾ Nevét némelyek szerint onnan kaphatta, hogy Biharmegyének délnyugati szögletén, mintegy *sarkán* áll.⁶⁾ A hasonló fekvésű helyek más megyékben is Sarkad nevet viselnek, de ennek daczára is talán nem okadatolatlan azon írók vélekedése, kik e helynév ilyszerű származtathatását nem tartják elfogadhatónak.⁷⁾ Lehet, hogy az 1217-ben a Várad regestrumban említett *Surcud* ezen Sarkadra vonatkozik. Tény, hogy a hely, melyen Sarkad áll, már az ősidőkben lakott volt. Ezt bizonyítják a Sarkad határában a Peczkesvárnak nevezett dülön előkerült bronztárgyak.⁸⁾ A XIV. század elején mint plebánia jelenkezik. Papjai 1332—35-ben László, 1336-ban Péter, 1337-ben Tamás voltak, ezek évenként 10—15 garasnyi pápai tizedet fizettek. Határán van két *klastrom* nevű hely is, de sem a történet, sem a szóhagyomány mit sem tud, hogy itt hajdan kolostor létezett volna. Inkább is Sarkadnak azon várszerűleg megerősített kastélyára gondolunk, melyet 1556-ban Sarkadi Farkas birt, 1571-ben pedig a török elfoglalt. 1599-ben Nyáry Pál a töröktől elvette ugyan, de a török azt még ugyanazon évben

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 40.

²⁾ Oklevél a br. *Bánffy-család* ltban. U. 3.

³⁾ *Dicalis conscriptio* Comit. Zaránd a budai orsz. ltár kincst. oszt.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* III, 214.

⁵⁾ Így 1453. s 1487-ben a budai orsz. ltár dipl. oszt.

⁶⁾ Márki: *Sarkad története*. Budapest 1877.

⁷⁾ Haan: *Századok* 1878. XII, 293.

⁸⁾ *Századok* XII, 293.

újából visszafoglalta. 1606-ban ismét magyar kézre került. 1626-ban a sarkadiak részt vettek II. Rákóczi György szerencsétlen lengyel hadjáratában. 1658-ban maguk a sarkadiak gyújtották fel városukat, nehogy a Szegedről Várad felé menő törökök beüljenek. De hiába. 1660-ban újra a töröké lett. 1687-ben az időközben a töröktől megszabadult helységet Tököly egyik kapitánya, Hangosi felpredálta. 1712-ben Sarkad meghódolt a császáriaknak.¹⁾ Ennyi viszontagság közben s minthogy lakói különben is korán fogadták be a reformatiót, plebániája is megszűnt s csak 1829-ben lett újból helyreállítva. Mint ilyen ma a békési főesperesség gyulai kerületébe tartozik. Még megjegyezzük, hogy Sarkad legrégibb ismert birtokosai a *Sarkady*-ak, kik nevüket is innen vették. Később a Bagdyak, Rédeyek és Vörösek is birtokoskodtak benne.²⁾ Mária Teréz siklói Andrássy Zsigmondnak adományozta, 1799-ben pedig Almásy Ignáczé lett. Ma a gr. Almásyak hitbizományi birtoka.³⁾ s számos család viseli a sarkadi előnevet.⁴⁾

30. Sancti Dionysii monasterii villa, Dyemysmonostora, Dienismonustura = *Denesmonostora*. Neve mondja, hogy itt hajdan monostor létezett.⁵⁾ Ezen monostor a Körösközben, nevezetesen a Kis-Körösközben állott a régi Zaránd, a mai Arad-megyében. Egy 1199. évi oklevél szerint a Körös folyón felül, Makra közelében állott.⁶⁾ Egy másik oklevél szerint bizonyos szigeten, Bethlen falu mellett.⁷⁾ E sziget az említett Körös- vagy Keresköz, hol Bethlen-Ösi pusztá, egykor falu, ma is ismeretes s melynek közelében Monostor községet régi könyvek s térképek még említenek.⁸⁾ Ez kétségtelenül Dienesmonostora. Alapította a Becse-Gregor nemzetség egyik tagja Dénes comes és pedig a Szentlélek tiszteletére mint prépostságot valószínűleg a premontreiek számára. Mikor történt az alapítás, nem tudjuk, mindenestre a XII. század vége előtt, mert Imre király 1199-ben Beche pazarló fiaitól Lukáctól és Jánostól a kegyuri jogot elveszi s Onth comes fiainak Jánosnak és Jakabnak adja. Ugyanezen 1199. évben szerepel Belus mint e prépostság prépostja.⁹⁾ Hogy a tatárjárás a monostort fel nem dulta, kétségtelen abból, hogy mint fennlevő 1258-ban is említetik, midőn a Beche-Gregorok a monostor kegyuri joga miatt egymással versengtek.¹⁰⁾ A XIV. században is a Beche-Gregoroké a kegyuri jog. 1300-ban Apafia Gergely,¹¹⁾ 1318-ban Lőrinczfia Leel nyeri azt meg királyi ítélettel. 1344-ben Leelnek özvegye igyekszik annak birtokát fiai számára biztosítani.¹²⁾ Körülbelül ezen tájt pusztulhatott el. A pápai tizedjegyzékekben nincs róla

1) Márki: *Sarkad története* 1877. *Századok* XII, 290—92. XIII, 775.

2) Bielek: *Majores Hung.* 128. I. Nagy Iván: *Magyarország családai* I, 85. Márki i. m.

3) *Magy. nemzetségi zsebkönyv* I, 19.

4) *Turul* II, 125. III, 80. 81. 125. 128. 185. IV, 77. V, 15. 19.

5) Pázmány Péter nem említi s újabban Fuxhoffer-Czinár sem, mi annál feltűnőbb, mivel Keresztury: *Descript. Eppat. et Capit. Varad.* I, 277. emléktét felemlítette.

6) *Monasterium Dyenus comitis, quod supra fluvium Crisij iuxta Macra situm est.* Knauz-nál: *Monum. Eccl. Strig.* I, 160.

7) *Dienes Monastra fuit in insula prope vicum Bethlem.* Fejérnél: *Cod. Dipl.* VII, IV, 121.

8) Lampe: *Historia ecclesiae reformatae* 639. I.

9) Fejér: *Cod. Dipl.* II, 373—75. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 160—161.

10) Fejér: *Cod. Dipl.* IV, II, 462. VII, IV, 121.

11) Wenzel: *Arp. új Okmtár* V, 246.

12) *Zichy-Okmtár* II, 131—133.

szó, csakis mint plebánia van a hely felsorolva. Romjai a monostornak 1502-ben még állottak.¹⁾ A tizedjegyzékekben említett plebánia talán csak a prépostság megszűnése után keletkezett Sz. Egyed és Sz. Dénes tiszteletére, honnan a helység neve villa monasterii sanctorum Egidii et Dyonisii-nek is iratik. A plebánián 1332—34-ben Benedek lelkészkedett 7—9 garasnyi pápai tizedet fizetve.

Selend lásd Zelend.

31. Sinka = *Szinye* Aradmegyében. Hajdan a Gutkeled-nemzetség birtokát képezte. Ennek egyik sarja Báthori András váradi püspök 1338-ban Kubával együtt magához váltván,²⁾ azt Sz. László váradi egyházának birtokába juttatta. A Báthoriak kezére András püspök anyja menyasszonyi hozománykép szerezte. 1337-ben Péter volt a lelkésze, ki 6 garas pápai dézsmaadót fizetett, mi csekélységét jelenti. Ennek daczára egyházán kívül, mely Sz. Márton tiszteletére volt felavatva, állott itt egy Sz. Bereczknek szentelt kis fakápolna is. Ma Kis-Jenő fiókja a felső-aradi esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Sylend lásd Zelend.

32. Tamas, Thamaz = *Tamász*, ma pusztult hely, mely Tamáshidától, melynek tartozéka volt,³⁾ délre Jenő felé feküdt. Lelkésze Péter 1332-ben és 1335-ben csak 4 garasnyi pápai tizedet fizetett, mi a hely csekélységét mutatja.

33. Tarkand, Tarkun, Tharkan, Tharkand = *Tárkány* Biharmegyében. Hajdan a váradi püspökség birtokát képezte. Scolari András püspök 1422. évi oklevelében itten levő jobbágysai említvék.⁴⁾ 1332—33-ban Pál, 1334—37-ben Benedek voltak lelkészei, kik 17—21 garasnyi tizedet fizettek. A hely szőlőműveléséről egy 1478. évi oklevél emlékezik.⁵⁾ Ma Belényes fiókja a belényesi esperesti kerületben.

Tarkun lásd Tarkand.

34. Thaman, Chaman = *Tamánd* ma pusztá a Fehér-Körös jobb partján Boros-Jenő mellett Aradmegyében. Hajdan a Beche-Gregor-nemzetség birtoka s általa a dienesmonostori prépostságé.⁶⁾ 1332—36-ban István lelkésze 8 garasnyi tizedet fizetett, tehát mint javadalom a silányabbak közé tartozott. Később nemesi birtok, melyet 1552-ben Telegdi Miklós átengedett a Majsay testvéreknek.⁷⁾ Ma Boros-Jenő fiókja a pankotai esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Thamaz lásd Tamas.

Tharkan, Tharkand lásd Tarkand.

35. Thamashida, Thamashidi, Thamashyda, Thomashida = *Tamáshida* ma *Tamálda* Biharmegyében. Tamálda a Tamáshidának egyszerű összevonása.⁸⁾ Tamáshida, Pons Thomæ néven még a XV. században is szerepel. Egy a XIII.

¹⁾ eorum rudera anno 1502. adhuc apparebant. Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 120—21. IV. II. 461—62.

²⁾ Oklevél a Kállay-család ltban.

³⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* II, 114—115.

⁴⁾ Oklevél a váradi kápt. ltban 14—21.

⁵⁾ *Urb. et Conscript.* 17. 6. a budai orsz. ltár kincs. oszt.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 121. IV. II, 462.

⁷⁾ Oklevél Bölöni Sándor ltban.

⁸⁾ *Századok* IX, 652—53.

századra mutató kézíratos feljegyzés szerint a tatárjárás idején 1241-ben in villa que dicitur *forum thome* végtelen nagyszámu magyarság esett el,¹⁾ s ez egyezik azzal, mit a tatárjárás egyik szemtanuja, Rogerius mester jelentéséből tudunk. Szerinte e nagy német város, ámbár jól meg volt erősítve, mégis a tatárok ostromának áldozataul esett s lakói nagyrészt felkonczoltattak.²⁾ A tatárjárás vészét kiheverve, plebániája a XIV. század elején jelentékeny egyházi javadalmat képezett. Lelkésze, Benedek 1332—36-ban 25 garasnyi évi pápai tizedet fizetett. 1341-ben mint a Ratold-nemzetség ősi birtoka szerepel³⁾ s e nemzetségnek egyik tagja a Jánosfia Gyula birja azt 1393-ban is.⁴⁾ 1481-ben Bálint a tamásdai plebánia lelkésze s a mellett a váradi székesegyház Sz.-Háromság oltárának igazgatója is.⁵⁾ Hogy a XVI. században is még jelentékeny hely volt, mutatja az, hogy Erdély rendei 1550-ben itt országgyűlést tartottak.⁶⁾ A XVII. században a tamáshidai Szabó-család vette e helyről *prædicatumát*.⁷⁾ Plebániája azonban fenn nem tartotta magát. Ma Kis-Jenő fiókja a felső-aradi esperesti kerületben a csanádi püspökségben. Nevezetessége a román stylben épült s még a tatárjárás előtti időből való egyháza,⁸⁾ mely jó harmadrendű műemléket képvisel.

Thomashida lásd Thamashida.

Tursanson lásd Busaseusi.

36. Vadas, Vadaz, Vodaz, = *Vadász* Aradmegyében. Nevét az itt tanyázott királyi vadászoktól vette. Úgy látszik ikerközséget képezett, mert egyik része nemesi birtok maradt,⁹⁾ másik része egyházi birtok lett. 1374-ben ugyanis mint a váradi székeskáptalan jószágá említették.¹⁰⁾ Hogy jelentékeny hely volt, mutatja az, hogy lelkésze György mellett Domonkos, majd János nevű segédlelkész is működött. De a 24 garasnyi pápai tizedadó is, melyet lelkésze 1332—37-ben fizetett, ugyancsak hirdeti jelentőségét. Román stylben épült s falfestményekkel díszített középkori egyháza részben ma is áll még, de falaiból kiköltözött a katolikus cultus, lévén az ma a helv. vallásuak temploma.¹¹⁾ A község ma egyházilag Kis-Jenő fiókja a felső-aradi esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

Vadaz lásd Vadas.

37. Varaskezev, Varaskesev, Varuskesev, Waraskesev, Araskesev = *Városkeszi*. Ma már nem létező hely, mely egykor Vadász és Apáti községektől délre feküdt,

¹⁾ E feljegyzés megvan a párisi *Bibliothèque Nationale*-ban. *Századok* XVI, 432.

²⁾ Rogerius: *Miserabile carmen* 34. fejt.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. I, 69. 70. *Hazai Okmtár* III, 156. Nagy: *Anjouk. Okmtár* IV, 148—155.

⁴⁾ Oklevél a br. *Révay-család* ltban.

⁵⁾ Valentini Presbyteri, Plebani de *Thamashyda*. Oklevél a *leleszi convent* orsz. ltban. Bunytaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 158.

⁶⁾ Szilágyi: *Erdélyi országgyűlési emlékek* I, 303.

⁷⁾ A család 1651. évi nemesi oklevele megvan a *gyfvdri kápt.* ltban. *Turul* 1885. III, 185.

⁸⁾ Alaprajzát közli Bunytay i. m. III, 474. Azonkívül lásd Henszlmann: *Arch. Ért.* Új foly. 1887. VII, 351.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* III, 214. *Budai orsz. ltár* kincst. oszt. N. R. 1525. 16. 18.

¹⁰⁾ *Balthyán-codex* I, 13. rubr. *Leges eccl.* III, 233. Bunytay: *Statut.* 37. l.

¹¹⁾ Említi az egyházat br. Falkenstein Albert csanádi püspök 1733. évi jelentése is. *Tört. Adattár* II, 41.

hol az erdőben magas halom tetején tégláépületnek, valószínűleg egyházának vagy várának nyomai látszanak. Mert hogy várának is kellett lennie, azt neve mutatja. E helyt vert gyökeret a Lépesek nemes családfája s innen irták is előnevüket.¹⁾ E családfa egyik sarja Lépes György erdélyi püspök, a sz.-imrei csata hőse és áldozata. Továbbá ismeretesek mint a Lépesek sarjai vagy Városkeszi szülöttei Városkeszi László és Miklós, kik 1429-ben a bécsi egyetemen tanultak.²⁾ Mint plebánia-javadalom sem volt az utolsó, mert lelkészei, 1332-ben Marczel, 1333—1337-ben Miklós, évenként 14 garasnyi pápai tizedet fizettek.

38. Vasari = *Vásári*, ma már nem létező helység. Okiratilag *Wasar*, *Wasary* néven szerepel a XV. században.³⁾ Egykor ikerközséget képezett *Nagy* és *Kis* előnévvel.⁴⁾ Nevét kétségtelenül a benne tartott vásároktól kapta. Viszont a községtől az előkelő Vásári nemesek vették nevüket, de rajtok kívül birtokoskodtak itt a Csákyak⁵⁾ és Pércsyek is.⁶⁾ Papjáról már 1320-ban van szó, mert egy ez évi oklevélben a *pap kert-jéről* van szó, mely a falun kívül Gyarak felé esett.⁷⁾ Az egyházi javadalom jelentékenységről az bizonyít, hogy a XIV. század elején egyszerre két lelkésze volt: Benedek és Mátyás, kik 1334-ben 14 garasnyi pápai tizedet fizettek. Egyháza Sz. Márton püspök tiszteletére volt szentelve s annak VII. Kelemen pápa 1349-ben száznapú bucsút engedélyezett.⁸⁾ Később nemcsak a plebánia, de maga a népes község is elpusztult s ma csakis mint pusztá áll fenn N.-Szalontától délre, s mint ilyen Görbed fiókja a tenkei esperesti kerületben.

Villa monasterii S. Dionysii lásd Diemismonustura.

Vodaz lásd Vadas.

Waraskesev lásd Varaskezev.

Zamulkesev lásd Samulkesev.

39. Zelend, Zeleud, Zilent, Selend, Sylend = *Nagy-Zerénd* Aradmegyében. Neve az ősmagyar Zirind név után keletkezett. Hogy a tizedjegyzékekben ezen Nagy- és nem Bél-Zerénd említetik, abból következtethetjük, hogy N.-Zerénden még a mult században állott a középkori egyház.⁹⁾ Mint egyházi javadalom a szerények közé tartozott, miután papja Miklós 1332—37-ben csak 7 garasnyi pápai tizedet fizetett. A XVII. században két család kapta innen praedicatumát, a nagy-szerindi, illetőleg nagy-szirindi Gyulai¹⁰⁾ és Czete¹¹⁾ család. Mint önálló egyház a nagy-zeréndi létezni megszűnt s ma Kis-Jenő fiókja a felső-aradi esperesti kerületben a csanádi püspökségben.

¹⁾ *Házai Okmtár* III, 150. s köv. ll.

²⁾ Fraknói: *Magyarországi tanárok és tanulók a bécsi egyetemen* 44. l.

³⁾ Így 1422-ben a *m. nemz. muz. ltban*, 1453-ban a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. 1454-ben a *leleszi conv. orsz. ltban*, 1473-ban a *kolosmonostori conv. orsz. lt*nak jegyzőkönyvi kivonataiban.

⁴⁾ Oklevél *Bölöni Sándor* ltban.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl. X. II*, 349. Nagy Iván: *Magyarorsz. családai* III, 71.

⁶⁾ Átiratok *Szabolcsvármegye és az egri káptalan ltáraiban*. Turul 1887. V, 127.

⁷⁾ Oklevél gr. *Vay-család* ltban.

⁸⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung. I*, 171—72.

⁹⁾ Br. Falkenstein Albert csanádi püspök 1733. évi jelentése a *Tört. Adattár*-ban II, 41.

¹⁰⁾ 1649. évi nemeslevele megvan a *gyfvári kápt. ltban*. Turul 1884. II, 125. 1888. VI, 3.

¹¹⁾ 1650. évi nemeslevele megvan a *gyfvári kápt. ltban*. Turul 1884. II, 70.

40. Ziegeti, Zigeti, Zigiedi, Zigieti = *Szigeti*. Már a XIII. század elején említették *villa Seigueti* néven.¹⁾ Ma már fenn nem levő, egykor Zarándmegyében Dalom és Kalácsa közelében feküdt helység. A hagyomány még emlékezik rá, hogy Bélfenyértől keletre falu létezett egykor, melynek faragott kövekből épült egyházát csak a mult században bontották le. S ennek helyét ma is *Sziget*-nek nevezik. E helyre utal az 1552. évi adókönyv is, mely e községet mint a váradi püspök birtokát említi.²⁾ Hogy mint egyházi javadalom a derekabbak közé tartozott, azt az bizonyítja, hogy lelkészei Ágoston 1332-ben s Péter 1333—37-ben 19—20 garasnyi pápai tizedet fizettek.

5. A békési főesperestség és plebániái.

E főesperestség Békésvármegyének déli felét foglalta magában, a mennyiben az a Körös-vonalon túl nem terjedt. Békés és Gyula között a Fekete-Körös, Békés és Edeles között a Fehér-Körös s Edelestől odább a Hármaskörös képezte éjszak felé határát. A déli határ a tizedjegyzékek adatainak hiányossága következtében kevesebb szabotossággal állapítható meg, de feltehető, hogy a politikai megye határaitól nem igen tért el a főesperestség határvonala. Békésmegyének középkori határai a nyugati részben annyiban tértek el a maitól, hogy Szarvas, Orosháza, Komlós s a velők szomszédos községek nem Békéshez, hanem a szomszédos Kunsághoz, Csanád- és Csongrádmegyéhez tartoztak. Ennyiben tehát térképünkön a határvonal módosulást szenvedhet, ha esetleg felmerülő pozitív adatok közelebbi útmutatásul szolgálhatnak.

Egyébként e főesperestségben az egyházközségek száma felette jelentéktelen. A tizedjegyzékek csakis a következőket adják elő :

1. Bekes = *Békés*. E helytől vette úgy Békésmegye, mint a békési főesperestség is nevét, mi azt mutatja, hogy a legrégibb időkben jelentősége nagyobb volt, semmint később, midőn a békésmegyei helyek közül Gyula ragadta magához a vezéri szerepet. Hajdani várát XV. és XVI. századi oklevelek említik.³⁾ Az a két Körös összefolyásánál feküdt, hol a ma is *Kastély*-nak nevezett hely van. Ki építette e várat, nem tudjuk, a Névtelen jegyző nem szól róla, de minthogy utána egy egész vármegye lett elnevezve, nagyon valószínű, hogy a vármegyék keletkezése korában, a X. században épült. Fénykorát a XIII. és XIV. században élte. II. Endre király korában várőrsége 700 főből állott, 1566-ban török kézre került s abban maradt 1595-ig, midőn Rudolf király és Báthori Zsigmond egyesült serege visszafoglalta s földig lerombolta. Maga a város, melyet XIV. és XV. századi okiratok villa-, civitas-, oppidum-nak neveznek,⁴⁾ már korábban kezdett hanyatlani, midőn 1484-ben Gyula lett a megye fő- és székhelye. Városi előjogait a XV. században,

¹⁾ *Várad regestrum* 309. okl.

²⁾ *Dicalis conscriptio* VIII. a budai orsz. ltár kincst. oszt.

³⁾ Így 1469-ben a budai orsz. ltár dipl. oszt. 1681. sz. a. és 1502-ben is. *Békésm. tört. társ. évkönyve* VII, 75.

⁴⁾ Így 1329. 1405. 1418. 1452. 1465. 1467. 1469. években az *egri kúptalani*, a *Nadányi-család*, a *körmöndi lvtárakban* s a *Diplomatarium Békésiense*-ben 18. 45. 82. ll.

valószínűleg Mátyás királytól nyerte. A XV. század elejéig a várral együtt a város is királyi birtokot képezett, ekkor nyilván adomány útján a Maróthyak, később Corvin János, majd aztán a korona birtokába jutott.¹⁾ Egyházi tekintetben a békési főesperestség plebániái között, tekintve, hogy papjai legtöbbet adóztak a pápai kincstárba tized címén, a legjelentékenyebb, jelentősége mindazonáltal még sem olyan, hogy a váradi püspökség bihari községeit, akárcsak a másodrangúakat is megközelítette volna. Papjai közül ismerjük 1232-ben Istvánt, 1330-ban Istvánt, 1332–35-ben Pétert, 1336-ban Istvánt, 1337-ben ismét Pétert, 1393-ban Jánost.²⁾ Hogy a plebánia a XVI. században is fennállott, abból kétségtelen, hogy Brandenburgi György örgróf, a békési egyház kegyura, 1524-ben Budai Ferber Jánost nevezte ki békési plebánossá.³⁾ Ezután azonban a reformatio következtében mégis megszűnt s csak 1778-ban lett újból helyreállítva. Mint önálló lelkészség ma a békési főesperestség gyulai kerületéhez tartozik.

2. Chaba, Taba = *Csaba*, ma *Békés-Csaba*. Nevét kétségtelenül valamely Csaba nevű birtokosától vette. E név nálunk az egész Árpád-korszakon át nagy szerepet játszott. Először a XIV. században lép előnként mint gerlai Ábrámffy-birtok. Az Ábrámffyak még a XVI. században is bírták s beházasodás s adományozás útján részbirtokosok lettek itt a Radák, Edelessyek, Székelyek, Zterzenkovicsek, Tursik, Nagyok. Egyházilag a tizedjegyzékben tűnik fel először. 1332-ben Pál, 1337-ben Miklós volt a papja, kik 6 garasnál nagyobb pápai tizedet nem fizettek. Egyháza 1383-ban is említettik. A ma úgynevezett *Kastélyrész*, mely Csabától délre fekszik, jelöli községünk hajdani fekvőhelyét. Mai helyén 1718-ban épült. Később plebániája megszűnt, de 1750-ben újból helyreállott.⁴⁾ Mint plebánia ma a békési főesperestség gyulai kerületéhez tartozik.

3. Edeles = *Edeles*, okiratilag *Edeleus*, *Edeles* néven szerepel. Ma már nem létező, eltűnt helység, mely Gyoma és Körös-Tarcsa közt a Fehér-Körös balpartján állott, s mint puszt a régiebb s újabb térképeken is fel van tüntetve. Az edelési halmok ma is ismertek népünk előtt. Neve ősmagyar névnek látszik s mint birtok hajdan az Edelessy-családé volt a XVI. század közepéig, midőn e család kihalt. Vele egyidejűleg a gerlai Ábrámffy-család is részbirtokos volt itt 1357-ig, mikor is Ábrámffy János a falut a benne állott egyház kegyurasági jogaival együtt nővérére Katalinra, Városkeszi Lépés Demeter nejére ruházta.⁵⁾ A XV. és XVI. században a Maróthyak és a Veérek bírtak itt, kikhez majd a Radák és a Nemeyk is járultak. Hogy már a XIV. században parochia volt, a tizedjegyzékek bizonyítják. 1332-ben Tamás volt a papja, ki azonban csak 4 garasnyi pápai tizedet fizetett, mi a község s javadalom szerénységét hirdeti. Az egyház Sz.-Márton hitvalló tiszteletére volt szentelve. Mikor pusztult el a falu, nem tudjuk. Az 1733. évi vármegyei küldöttség már nem találta nyomát. Mint puszt ma Békés fiókja a gyulai esperesti kerületben.

¹⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* I, 121–130.

²⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* II, 34.

³⁾ *Münchener Oklevelek*.

⁴⁾ Történetét megírta Haan Lajos, a megye monografusa. Műve 1866-ban már 2. kiadást ért.

⁵⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* II, 12.

4. Gama = *Gyoma* Békésmegyében. Oklevélileg *Gyoma*, *Gyomya*, *Gywoma* néven szerepel a XV. században.¹⁾ Nevét valamelyik Gyoma nevű birtokosától kapta, mely személynév gyakori régi okmányainkban.²⁾ Hajdan a Neczpál- és Bethlen-nemzetségek ősi birtoka, melyre Zsigmond király 1421-ben Neczpál Györgynek és Iktári Bethlen Miklósnak és Péternek új adománylevelet adott.³⁾ Bethlen Borbála által házasság útján a XV. században a Dóczyak lettek Gyoma birtokosai, kik azt 1561-ben történt kihalásukig bírták. Az 1561. évi összeírás szerint itt a Dóczy, Varjassy, Moré, Glezsán, Bene, Kemény, Deres, Kagyóczky, Sáró, Keritős, Székely, Erdődi, Bagdi, Keresztel családok voltak birtokosok. 1830-ban mezővárossá lett. Egyházilag a XIV. században kezd kimutathatólag szerepelni. 1332-ben Pál volt lelkésze, ki csak 5 garasnyi pápai tizedet fizetett. Még 1412-ben is fennállott Minden-szentek tiszteletére szentelt egyháza.⁴⁾ Később plebániája megszűnt, 1836-ban templo-mot, 1849-ben helyi lelkészséget kapott, mely 1862-ben plebániává változott át. Mint ilyen a békési főesperesség gyulai kerületéhez tartozik.

5. Gul, Tur = *Gyur*. Okiratilag *Gyur*. Ma pusztá Békésmegyében, valószínűleg azonos a váradi regestrumban említett *Guar* nevű helységgel.⁵⁾ 1295-ben már mint egyházas község említetik.⁶⁾ Egyháza Sz.-Márton hitvalló tiszteletére volt szentelve s 1332—37-ben János volt a lelkésze, ki évenként 8 garasnyi pápai tizedet fizetett. A XIV. században Maróthy-birtok. Az 1561. évi összeírás itt 40 nádori kaput talált. 1584-ben Rudolf király a Balásdeák, Sárközy és Kövesdy családoknak adományozta. Majd — valószínűleg vétel útján — kizárólag Kövesdy-birtok lett. 1627-ben vétel útján a Károlyiak szerezték meg, s azt a Rákóczi-forradalomig bírták. 1723-ban Haruckerné lett. A rácz dúlások következtében tönkre ment, népe elszéledt. Ma Békés fiókja a gyulai esperesti kerületben.

6. Gula = *Gerla*. Eredeti neve *Gerlamonostora* volt, mert e helyt hajdan nem-csak plebánia, de monostor is létezett. A Gerla név személynév után keletkezett, ki a monostornak is alapítója volt.⁷⁾ Valószínűleg a Csoltok családfájából való. 1257-ben említve van a terra Kyrys (= Kerestelek?) *Abbatis de Gwrla*.⁸⁾ Gerlán a Fehér-Kőrös egyik szigetén, mely ma is *monostorszigetének* nevezetik, még emberemlé-kezetre hatalmas romok állottak.⁹⁾ Nem szenved kétséget, hogy e szigeti romok a régi gerlamonostori apátság romjai. Mikor pusztult el az apátság, nem tudjuk; a tizedjegyzékek idején, úgy látszik, már nem állott fenn, mert ezek nem említik. Helyén később az Ábrámffyak, kiknek Gerla 1330-tól kezdve a XVI. végeig bir-tokát képezte, s kik innen írták is előnevüket, családi kolostorukat rendezték be, melynek első nyomára 1531-ben akadunk. E nyomok szerint e kolostor a feren-

¹⁾ Így 1444. 1473. és 1479-ben Haannál és Zsilinszkynél: *Békésmegyei Okltár* 47. 89. 100.

²⁾ Így a *Váradi regestrum*-ban 123. 242. 284. okl.

³⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* II, 26.

⁴⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* II, 28.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 324. oklevél, de csak a Frater-féle 1550. évi kiadásban.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 575.

⁷⁾ Haan a Gerla erdejében fészkelő sok gerliczétől véli a nevet megfejtetni. *Békésvárme-gye hajdana* I, 182, minek azonban elfogadható alapja nincsen.

⁸⁾ *Hazai okmtár* VI, 60. 91.

⁹⁾ Haan: *Békésvárme-gye hajdana* I, 66. 183.

czeseké volt.¹⁾ Úgy látszik 1552-ben már szintén nem létezett. Mikor s mi okból pusztult el, nem tudjuk. A plebániáról, a melyben 1337-ben András pap lelkészkedett, szintén nem tudjuk, hogy mikor szűnt meg. Csak annyi bizonyos, hogy egyháza Sz.-Miklós tiszteletére volt szentelve. Ezt egy 1383. évi okmányból tudjuk. Valószínűleg a török csapások következtében pusztulásnak indult. 1662-ben már uratlan jószág volt. Az 1716. évi összeírás csak 34 családot talált itt. Plebániája épp úgy enyészett el, mint az Ábrámfiyak itt díszlett erődített kastélya. Ma egyházilag Békés fiókja a gyulai esperesti kerületben.

Taba lásd Chaba.

Tur lásd Gul.

5. A szeghalmi főesperestség és plebániái.

E főesperestség Békésmegyének a Hármasköröstől éjszakra eső részére terjedt ki, magában foglalva a mai Jászkun-Szolnok-megyének azon szögét is, mely a Berettyótól a Sebes-Körös felé Békésmegye területébe nyúlik be. Azonkívül Bihar-megye mai bárándi és berettyó-újfalui járásaiból Békésmegyével határos némely területrészei szintén a szeghalmi főesperestséghez járult volt, mert Csökmő és Oros mint a szeghalmi főesperestség plebániái említvék a tizedjegyzékekben. Ez pedig azon alapul, mivel hajdan Bihar-megyének e részei nem Biharhoz, hanem Békéshez tartoztak, úgy hogy itt is az egyházi közigazgatási beosztás szorosan a létezett politikai administratio beosztását tünteti elénk. E főesperestség plebániáiul egyébként a következők vannak a tizedjegyzékekben elősorolva:

1. Chepani villa. Ma *Cséfán* pusztja Békésmegyében. Okiratilag mint possessio Chepany néven szerepel a XV. században.²⁾ Neve az István névből keletkezett s így hajdan *Istvánfalva* értelemben használtatott. A középkorban nemesi birtokot képezett, s mint egyházi javadalom a szerények közé sorakozott, mert papja Fábían csak 3 garasnyi dézsmaadóval járul az apostoli kincstár gyarapításához. Idővel nemcsak a plebánia, de maga a község is elpusztult. A mai Cséfán pusztán, Füzes-Gyarmattól nyugatra 1838-ban még látszottak némely régi köépület-maradványok.³⁾

2. Chekmes, Chekmo, Chuklev = *Csökmő* Bihar-megyében. Okiratilag *Chukmew*, *Cheukmew*, *Cheukmew* néven szerepel a XIV. és XV. században.⁴⁾ Hajdan Békésmegyéhez tartozott. Vele mint községgel már a XIII. század elején találkozunk villa *Chytmeu* néven.⁵⁾ A bécsi-codex szerint a XIII. század végén (1291—1296 tájt) 5 képét fizetett püspöki tizedül.⁶⁾ 1332-ben Bálint, 1334-ben Mihály, 1335—36-ban Tamás voltak lelkészei, kik azonban 5—7 garasnyi tizednél többet nem fizettek a pápai kincstárba. Mint birtok nemesi jószágot képezett, melyben a Veer- és a

¹⁾ Fridrich: *Hist. Ord. S. Francisci* I, 32.

²⁾ Így 1480-ban a *Nadányi-család* ltban fasc. 24.

³⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* I, 151.

⁴⁾ Így 1330 körül a *m. nemz. muz.* ltban, 1405-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. 1418- és 1483-ban Haannál és Zsilinszkynél: *Békésm. Okltár* 47. 102. 1471-ben a *Nadányi-család* ltban.

⁵⁾ *Váradí regestrum* 112. okl.

⁶⁾ Bécsi csász. udv. könyvtárban, Codex 1062.

Maróthy-családok ültek. Ez utóbbiak Zsigmond királytól kapták Maróthy János székely ispán személyében 1398-ban.¹⁾ Utóbb a XV. században a Csákyak is birtokoskodtak e helyt, kik azonban 1470 előtt csökmői jószáguk egy részét a váradi káptalannak adományozták, másik részét pedig Ártándy Balásnak adták el.²⁾ 1520-ban még mindig mint vámhely szerepel.³⁾ Régi plebániája időközben létezni megszűnt s ma Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Chuklev lásd Chekmes.

3. Galmad, Garmad, Garmat = *Gyarmat* a mai *Füzes-Gyarmat* Békésmegyében. Okiratilag *Gyarmath*, *Gyarmath* utraque, *Naghgyarmath*, *Kysgyarmath* néven említetik a XIV. és XV. században.⁴⁾ Neve hirdeti, hogy e község gyarmatosításból alakult. Már a XIII. század elején akadunk nyomára *Gormot* néven.⁵⁾ A Nadányiak ősi birtokát képezte.⁶⁾ Mint egyházi javadalom a középszerűek közé tartozott, mert plebánosa János 1332—33-ban 12, 1334—37-ben 5 garasnyi pápai tizedet fizetett. Ma Körös-Ladány fiókja az endrődi esperesti kerületben.

Garmad, Garmat lásd Galmad.

4. Iruḡd, Urad, Vrend = *Orrod*, ma *Oros* vagy *Orros* puszta Biharmegyében. Hajdan Békésmegyéhez is tartozott. Okiratilag *Orod*, *Orood* néven említetik a XIV—XVI. században.⁷⁾ Először 1332-ben említetik mint a Zoard-nemzetség birtoka.⁸⁾ 1332-ben Péter, 1334—35-ben István a lelkészei, kik évi 6 garasnyi pápai tizedet fizettek. 1452-ben Bodó Balás az orodi egyház gondnoka.⁹⁾ 1472-ben a Zoard-nemzetségből való Izsákai Miklós bírta Orodot s ez évben az itt szedetni szokott vám is említettik.¹⁰⁾ 1536-ban Izsákay Osvát Orodot Bajony Benedeknek vallotta be.¹¹⁾ De birtak itt a Besenyeiek is.¹²⁾ Ma Oros egyházilag Furta fiókja a bárándi esperesti kerületben.

Jana lásd Vana.

5. Kulch, Tola = *Csolt*, az újabb időkig *Kolt*, *Kót* néven mint puszta állott fenn Biharmegyében Okány és Vésztő között, érintkezve nyugat felől Mágórral, miért is egy 1479. évi határjárásban Magor alio nomine Chulth néven említetik.¹³⁾ Ma már mint puszta sem szerepel.¹⁴⁾ Okiratilag mint possessio *Cholth*, *Cholch*, villa

¹⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* II, 18. Pesty: *Az eltűnt vármegyék* I, 13.

²⁾ Oklevél a kolosmonostori convent orsz. ltban Bihar C. 3.

³⁾ A budai orsz. ltár dipl. oszt.

⁴⁾ Így 1323 körül a Nadányi-család ltban, 1478—79-ben a budai orsz. ltár dipl. oszt.

⁵⁾ *Váradi regestrum* 112. okl.

⁶⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* I, 185.

⁷⁾ Így 1322-ben Bunyitaynál: *A váradi püsp. tört.* II, 426. 1438-ban a kolosmonostori convent jegyzőkönyv. 1452-ben a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 1673. 8. dipl. oszt. 14563. 1472-ben u. o. 17344. 1536-ban Géresinél: *A gr. Károlyi-család levéltára* II, 22.

⁸⁾ Bunyitay i. m. II, 426. III, 496.

⁹⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. Bunyitaynál i. m. III, 496—97.

¹⁰⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. N. R. 856. 13.

¹¹⁾ Oklevél a gr. Károlyi-család ltban, 2. 22.

¹²⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 618.

¹³⁾ A Nadányi-család ltban 25.

¹⁴⁾ A Görög-féle Atlaszon még fel van tüntetve, de a legújabb Hátsek-féle térképen már hasztalanul keressük. Az egyházi schematismus sem említi.

Cholth, *Cholta* néven szerepel a XIV. században.¹⁾ Hajdan nemesi birtokot képezett, mely 1303-ban Solymosi Jánosé lett.²⁾ Az *ecclesia in villa Cholth sub honore omnium sanctorum constructa* 1395-ben még említették.³⁾ Régi egyházának tégla-maradványai a *templomhalom* telepén még ma is szemlélhetők. Hogy itt hajdan monostor is volt, mutatja a helynek *Csoltmonostora* neve is. Ezen monostor az egykori Csolt falú felett állott. Alapítója bizonyosan valamelyik Csolt a Csoltok nemzetségéből.⁴⁾ Először említve találjuk a XIII. század elején, midőn Lod abbas de Choltról van okiratilag szó.⁵⁾ 1330 körül, Torda határjárásában, szintén fel van említve az Abbas de Cholth.⁶⁾ 1332. és 1335-ben János az apátja, ki évenként 15 garasnyi pápai tizedet fizet. 1383-ban az Ábrámffyak, a Csoltok utódai, osztokodva birtokaikon, a monostor feletti kegyúri jogot közösnek nyilvánítják.⁷⁾ Kik számára lett e monostor alapítva, nem tudjuk, csak gyanítjuk, hogy Sz.-Benedek-rendje számára. Kéttornyú egyházának falai 1786-ban még állottak, de ekkor lebonták s anyagát széthozták.

6. Madan, Nadam, Nadan = *Nadány*, ma *Kőrös-Ladány* Békésmegyében. Okiratilag is *Nadan* néven szerepel a XIV. és XV. században.⁸⁾ Innen írják magukat a ma is virágzó Nadányiak. Plebániája már a XIII. század elején virágzott, mert említve van Beniamin vicearchidiaconus de villa *Nadan*.⁹⁾ 1332-ben Gergely, 1333—34-ben Imre, 1335—37-ben Miklós a lelkészei, kik többnyire 10 garasnyi pápai tizedet fizettek. 1479-ben Nadány egy ízben Biharmegyéhez számíttatik.¹⁰⁾ A hely különben mint vámszedőhely is szerepelt.¹¹⁾ Plebániája később megszűnt, de 1786-ban újból helyreállott. Ma is az s mint ilyen a békési főesperességgé endrődi kerületébe tartozik.

Nadam, Nadan lásd Madan.

7. Pazman, Paznan = *Pázmány*, ma már nem létező hely. Hajdan Füzes-Gyarmat és Rábé között feküdt. Okiratilag *Pazman*, *Paznaan*, *Paznan* néven szerepel a XV. században,¹²⁾ sőt 1472-ben már mint ikerközség: *Kyspazman* és *Naghpazman* jön elő.¹³⁾ Neve arra utal, hogy benne a Pázmány-nemzetség egyik eredeti alapítását lássuk. Egyébként okiratilag mint Pázmány-birtok csak a XIV. századra vonatkozólag igazolható. Hogy csekély helység s szerény egyházi javadalom volt, mutatja

¹⁾ Így 1330. körül a *m. nemz. muzeum* ltban; 1351-ben Nagynál: *Anjouk. Okmtár* V, 424. 1383-ban Haannál és Zsilinszkynél: *Békésmegyei Okltár* 33. l.

²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 101. 102. 108. 111. 148. Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 103.

³⁾ Haan és Zsilinszky: *Békésmegyei Okltár* 12. l.

⁴⁾ E nemzetségről értekezett Karácsonyi: *Békésmegye nemzetségei* című cikkében a *Békésvármegyei rég. és művelődéstört. társulat Évkönyvé*-ben 1886. évf. XI, 76—80.

⁵⁾ *Várad regestrum* 247. okl.

⁶⁾ Oklevél a *m. nemz. muz.* ltban.

⁷⁾ Haan: *Békésvármegye hajdani* II, 33.

⁸⁾ Így 1323 körül a *Nadányi-család* ltban s 1478—79-ben a *budai ltár* dipl. oszt.

⁹⁾ *Várad regestrum* 247. okl.

¹⁰⁾ Oklevél a *Nadányi-család* ltban fasc. 25.

¹¹⁾ Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 653.

¹²⁾ Így 1422-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt. 1447-ben a *m. nemz. muz.* ltban, 1451-ben Géresinél: *A gr. Károlyi-család Okltára* II, 285.

¹³⁾ Oklevéltár a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

az, hogy lelkészei 1334-ben József, 1335-ben Gergely, 1337-ben János évenként csak 5 garasnyi pápai tizedet fizettek.

8. Syma = *Sima*, ma *Sima-Berek* pusztja Békésmegyében, Gyoma és Túr-Pásztó között. A középkorban a Simaiak birtoka, kik innen vették nevüket. Okiratilag *Syma* néven említetik a XV. században.¹⁾ Először 1326-ban említetik mint a Túr (= Berettyó) közelében álló birtok.²⁾ Hogy csekély község volt mutatja az, hogy papja János 1332-ben és 1336-ban csak 6 garasnyi pápai tizedet fizetett évente. Később község s plebánia elpusztult. Mikor? 1471-ben még állott, mert ez évben királyi engedéllyel révet állítottak fel a Simaiak a Körösön.³⁾ De még 1561-ben is meg volt még, mert az ez évi adólajstrom mint falut tartalmazza.⁴⁾ Ma Gyoma fiókja az endrődi esperesti kerületben.

Tola lásd Kulch.

Urad lásd Irugd.

9. Vana, Jana = *Ványa* ma *Déva-Ványa* Jász-Nagykán-Szolnokmegyében. Okiratilag *Wanya* néven szerepel a XIV. században. Innen írta magát az itt birtokoskodott *Ványi*-család. A XV. század elején jelentéktelen még, mert papjai András 1332-ben és Dénes 1335—36-ban évenként csak 3 garasnyi tizedet fizettek. 1422-ben Zsigmond király a hevesmegyei birtokos Kompoltiak kedvéért Ványát egy egész megyén, Külső-Szolnokon keresztül Békésmegyéből Hevesmegyébe helyezte át, hová még 1468-ban is tartozott.⁵⁾ Hogy plebániája fenn volt még a XVI. században is, onnan tudjuk, mivel azon Ambrus pap, ki a krakkói egyetemen baccalaureusi rangfokozatot nyert s Szerémi szerint, imbutus erat in omni scientia⁶⁾ — ványai pap volt. Ugyanő lett 1514-ben a hírhedt Dózsa Györgynek jegyzője és tábori főpapja. Később azonban plebániája azonkép megszűnt és 1793-ban lett újból helyreállítva. Mint plebánia ma a hevesi főesperességgé tiszántúli kerületébe tartozik az egri érseki megyében.

Vrend lásd Irugd.

10. Zeg, Zeghalm, Zughalm = *Szeghalm* Békésmegyében. Okiratilag *Scegholm*, *Zaghalm*, *Zighalm*, *Zeghalm*, *Zegholm*, *Zeghalm*, *Zwghalom*, *Zekhalm* néven szerepel a XIII., XIV. és XV. században.⁷⁾ Régen hol Békéshez, hol Biharhoz tartozott. Különben a legősibb helyek egyike, már a honfoglalás történetében szerepel.⁸⁾ Később mint a Sebes-Körös és Berettyó között fekvő terület központja szerepel s róla lett elnevezve a szeghalmi egyházi kerület. Plebániája már a XIII.

¹⁾ Így 1454-ben Haannál és Zsilinszkynél: *Békésmegyei Okltár* 70. l. 1470-ben a *Nadányi-család* ltban fasc. 23.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII, III, 67. 138—39.

³⁾ *Magyar Tört. Tár* IX, 169.

⁴⁾ Adólajstrom a *budai orsz.* ltban és Csánki: *Magyarország tört. földrajza* I, 654.

⁵⁾ Oklevél a *Kapy-család* ltban. Z. nr. 3.

⁶⁾ Szerémi *Emlékirata* 59. l. Wenzel kiadásában: *Magyar tört. emlékek* II. oszt. Írók. I. köt.

⁷⁾ Így a XIII. század elején a *Váradi regestrum* 101. és 247. okl. 1330 körül a *m. nemz. muz.* ltban; 1389-ben a *vaticani* ltban, *Bullae Bonifacii IX.* I, 24; 1405-ben a *budai orsz. ltár* dipl. oszt.; 1480-ban a *Nadányi-család* ltban fasc. 24. 1483-ban Haannál és Zsilinszkynél: *Békésmegyei Okltár* 102. 1492-ben Ulászló kir. oklben a *leleszi convent* orsz. ltban. Actor. 1492. 26.

⁸⁾ Anonymus: *De sept. hung. duc.* XXVIII. fej.

század elején létezett, mert ismerjük egyik papját Belia mint sacerdos de Zigholm.¹⁾ 1332-ben Gergely, 1333—35-ben Bálint, 1336—37-ben ismét Gergely voltak papjai, kik 7 garasnál nagyobb pápai tizedet nem fizettek. A XV. században a Csákyak birtoka, s ezek adományából kapott itt részbirtokot a váradi székeskáptalan is.²⁾ 1520-ban mint vámhely szerepel.³⁾ Később plebániája megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Körös-Ladány fiókja az endrődi esperesti kerületben. Régi egyháza a mult századig állott fenn, a mikor is azt lebontották.⁴⁾

---

¹⁾ *Váradi regestrum* 247. okl.

²⁾ Ulászló király 1492. évi oklevele a *leleszi orsz.* ltban Actor. 1492. 26.

³⁾ A *budai orsz. ltár* dipl. oszt.

⁴⁾ Haan: *Békésvármegye hajdانا* I, 297.

4. AZ ERDÉLYI PÜSPÖKSÉG.

BEKE ANTALTÓL ÉS ORTVAY TIVADARTÓL.

I. FEJEZET.

A püspökség alapítása.

Hogy e püspökséget Sz. István alapította, aziránt megegyeznek, egy-kettőnek kivételével, összes történetiróink. Így Kollár,¹⁾ Pray,²⁾ Benkő,³⁾ Katona,⁴⁾ Palma,⁵⁾ Koller,⁶⁾ Fessler,⁷⁾ Bartal,⁸⁾ Jászay,⁹⁾ Spanyik,¹⁰⁾ Kövári,¹¹⁾ Rupp,¹²⁾ Lányi-Knauz,¹³⁾ Horváth Mihály,¹⁴⁾ Szalay,¹⁵⁾ Szabó Károly,¹⁶⁾ Mátyás Flórián,¹⁷⁾ Szilágyi,¹⁸⁾ Cherrier,¹⁹⁾ Hunfalvy János,²⁰⁾ Frankl,²¹⁾ Pauler,²²⁾ Pór,²³⁾ Balics.²⁴⁾ Mind egyértelműleg Sz. Istvánnak tulajdonítják az alapítást.

Annál feltünőbb, hogy Hunfalvy Pál, kit újabban Hunfalvy János²⁵⁾ és úgy lát-

---

¹⁾ *Hist. dipl. jur. patronat.* 1762. 62. l.

²⁾ *Annales reg. Hung.* 1763. I, 17. *Specimen Hierarchiae 1777. Historia regum Hung.* 1801. I, 9.

³⁾ *Transsilvania* 1778. I, 139. 140.

⁴⁾ *Historia critica ducum* 743. l.

⁵⁾ *Notitia rerum hungaricar.* 1785. I, 210.

⁶⁾ *Prolegomena in hist. Eppat. Quinqueeccl.* 70. l.

⁷⁾ *Die Geschichten der Ungern.* 1815. I, 370.

⁸⁾ *Commentarior. ad hist. stat. jur. publ. Hung. libri XV.* 1847. I, 173.

⁹⁾ *A magyar nemzet napjai az arany bulláig.* 1855. 235. l.

¹⁰⁾ *Hist. pragmat. reg. Hung.* 1844. 88. l.

¹¹⁾ *Erdély történelme* 1859. I, 61.

¹²⁾ *Magyarorsz. helyr. tört.* III, 173.

¹³⁾ *Egyház-történelem* 1866. I, 299.

¹⁴⁾ *A kereszténység első százada Magyarországon* 1884. 182. l.

¹⁵⁾ *Magyarország története* 1861. I, 85.

¹⁶⁾ *A magyar vezérek kora.* 1869. 434. l.

¹⁷⁾ *Historiae Hungariae fontes* I, 181.

¹⁸⁾ *Erdélyország története* 1866. I, 16.

¹⁹⁾ *Magyar egyház tört.* 1856. 39. l.

²⁰⁾ *Magyarorsz. és Erdély képekben* I, II, 36.

²¹⁾ *A magyar nemzet története* 1872. 150. l.

²²⁾ *Századok* 1877. évf. XI, 481.

²³⁾ *Szent-István király* 1871. 63. l.

²⁴⁾ *A róm. kath. egyház tört. Magyarországon* I, 67.

²⁵⁾ *A magyar birodalom földrajza.* Bpest 1886. 650. l.

szik Réthy is követ,¹⁾ e közhittel szemben ellenkező értelemben nyilatkozik. Szerinte «László, Erdélyt is erősebben hozzácsatolta Magyarországhoz, ott is (úgy mint Zágrábban) püspökséget alapítván. Kár, hogy ezen alapításról nincsenek meg hiteles oklevelek, melyek az alapítás idejét és körülményeit tudatnák velünk, mi az erdélyi ethnografiára nézve felette nagybecsű volna. *Közönségesen Sz. Istvánnak tulajdonítják az erdélyi püspökség alapítását: de az nagyon kétséges.* Ellenben az, *mert Sz. László Erdélynek egyházi patronusa,* a mellett bizonyít, *hogy ő volt az erdélyi püspökségnek alapítója,* tehát Erdélyországnak első rendezője is. Akkor a politikai szervezés mindenütt az egyházzal járt. *Ha valóban Sz. István alapította az erdélyi püspökséget: ugyan mi oknál fogva nem lett ő, hanem Sz. László Erdélynek patronusa?* De László a kunok ellen védelmezé Erdélyt 1089-ben, ő tehát az országot biztosítván, püspökséggel is ellátta, s azért lett neki egyházi patronusa».²⁾

Csodáljuk, hogy Hunfalvy, ez álláspontra helyezkedve, a maga nézetének igazolására látszólag erősebb érveket is nem hozott fel. Így azt, hogy a krónikák, melyek Sz. István erdélyi hadjáratát és győzelmét előadják, a püspökség alapításáról mélyen hallgatnak. Továbbá azt, hogy a sz. király legyőzött ellenesei kincseiből a székesfehérvári egyházat építtette, holott ha püspökséget alapít vala Erdélyben, e kincset bizonyára a gyulafehérvári egyház építésére használta volna fel. Végre hogy az erdélyi székelység nem az erdélyi, hanem a milkói püspökséghez lett beosztva, a mi annak a jele, hogy akkor az erdélyi püspökség még nem létezett.

Ezek az érvek *látszólag* mindenesetre többet bizonyítanak, mint az az érv, melylyel a jeles tudós a százados közhitét megdönthetni véli. *Valójában* azonban ezek az érvek is épp oly keveset bizonyítanak, a mint az az alább következőkből ki fog tűnni.

A legendák, melyek a sz. király életét elénk állítják, annak erdélyi hadjáratát névszerint nem említik. Csak általánosságban érintik azon harcokat, melyeket a kereszténység érdekében, a pogány vallás hiveivel vívnia kellett. Az irigységgel és gonosszággal telt ördög — mondja a legenda — hogy Krisztus növendékének szent szándékát megrontsa, ellene belső háborúkat támaszta, kinek ösztönzésére a pogány nép vonakodván nyakát a keresztény hit igájába vetni, fejedelmeivel együtt magát uralkodása alól kivonni törekedik vala. Kiket is a dicsőséges kereszt jelének oltalmában, az Isten anyja az örök szűz Mária érdemeinek segélyével, az Isten kedveltje Márton püspök és Sz. György vértanu zászlaja alatt, vezéreik megöletése után mindnyájukat csakhamar meghódított, és miután a kereszténység vérével megmosakodtak, buzgó papok által az üdvösség parancsait hirdettetvén közöttök, az egy Isten tiszteletére kényszerített.³⁾

Csaknem szóról-szóra így adja azt elő Hartvik is.⁴⁾ De már sokkal kielégítőbbek a krónikák. Egyik legrégibb krónikánk, Kézai Simon mesteré erre vonatkozó-

¹⁾ Írja ugyanis, hogy Gyulafehérvár I. László idején alakul, s hogy az ott levő szlávok az új püspökség székhelyét Belgrádnak nevezik. *Az oláh nyelv és nemzet alakulása.* 1890. 2-ik kiad. 140. l.

²⁾ *Magyarország ethnographiája.* 1876. 331—332. ll. *Die Ungern oder Magyarern* (Die Völker Oesterreich-Ungarns V. köt.) 1881. 73—74. ll. *Die Rumänen und ihre Ansprüche* 1883. 38. l.

³⁾ *S. Stephani regis Hung. legenda maior* cap. VI. Endlichernél i. m. 143. l.

⁴⁾ *Vita S. Stephani regis* cap. VI. Endlichernél i. m. 169. l.

lag ezeket mondja: Szent István királyt tehát megkoronázzák s ő, miután Koppány vezért megölte s anyai nagybátyját Gyulát feleségével és két fiával Erdélyből Magyarországra hozta s Erdélyt Magyarországhoz csatolta, azután Keánnal a bolgárok és szlávok fejedelmével hadakozott, kit legyőzvé, kincseiből a Boldogságos Szűz fehérvári egyházát, melyet ő alapított, nem mulasztá el gazdagítani.¹⁾

Még többet tudunk meg Béla király névtelen jegyzőjétől. Szerinte az erdélyi földet Töhötöm maradéka István szent király idejéig birta és tovább is birta volna, ha kisebb Gyula fiaival, Biviával és Buknával keresztényekké akartak volna lenni és nem tettek volna mindig a szent király ellenére.²⁾ Majd aztán: Töhötöm pedig azon földet békével és boldogan birta, sőt maradéka is a szent király István idejéig birta. Töhötöm pedig nemzette Harkát, Harka nemzette Gyulát és Zsombort, Gyula nemzett két leányt, kiknek egyikét Karoldnak, a másikat Saroltnak hívják vala és Sarolt volt István szent király anyja. Zsombor pedig nemzette a kisebb Gyulát, Buja és Bukna atyját, ennek idejében a szent király István meghódította az erdélyi földet, s magát Gyulát kötözve Magyarországra hozta s egész életének folytán tömlöczben tartotta, mivel hogy a hitben gyenge vala s kereszténynyé lenni nem akara, és sokat ellenére tett István szent királynak, jóllehet anyjának vérségéből való volt.³⁾

Igaz, Kézai épp úgy, mint a Névtelen is ezen esemény idejét elhallgatja, de pótolják azt többi krónikáink. Az I. Lajos király idejében írott verses krónika ezen hadjáratot mindjárt a Sz. Istvánnak koronáztatása után következő időre határozza és mindjárt Gyulának leveretése után előadja a bolgár fejedelem elleni hadjáratot, hozzátéve, hogy ő a legyőzöttektől elfoglalt kincsekkel a fehérvári (weissenburgi) templomot gazdagította s ebben aztán Gyulát a kereszténység felvételére kényszerítette.⁴⁾

Még közelebről jelölik meg az időt többi krónikáink. A Márké ugyanis ezeket közli: Szent István király, miután Istentől a királyi felség koronáját elnyerte, hires és nyereséges háborút folytatott Gyula nevezetű anyai nagybátyja ellen, ki akkor az egész Erdély kormányát bírja vala. Urunk születésének *ezerkettedik* esztendejében ugyanis Sz. István király elfogá Gyula vezért feleségével

¹⁾ sanctus namque rex Stephanus coronatus, et tandem duce Cuppan interfecto, Iula auunculo suo cum uxore et duobus filiis de septem castris in Hungariam adducto, et adiuncto septem castra Pannonia, post hoc cum Kean Bulgarorum duce et Sclauorum preliatus est quo deuicto de ipsius thesauro beate Virginis ecclesiam de Alba ditare non omisit, quam fundasse perhibetur. *Gesta Hungaror.* Lib. II. c. 2. Endlichernél: *Rer. Hung. mon. Arpad.* 108. l.

²⁾ *Hist. de sept. ducibus* cap. XXIV.

³⁾ Ugyanott XXVII. fej.

⁴⁾ Et cum laurea delibutus Putus Esset aurea Terram Transsilvanam Mox subivit Contra Gyulam Ibi truce Ducem Qui plebiculam Christi affligebat Et contrivit Illius potestatem Nam in Marte obtinebat Rura Per Dei Majestatem Gentis ac patrata strage dura Ducem septem Castrorum Cum suis irretitum Regno Pannoniorum Direxit et pruritum Delens infidelium Hæresesque framea sopivit. Ezután pedig előadja a bolgár fejedelem leverését: Deinde Bulgarorum Expugnat Rex beatus Ducem atque Sclavorum Potenter Principatus Multisque cum thesauris Magnifice recessit Auro argento thesauris Ab illis quos oppressit Inde templum ditavit In *Weissenburg* Altare Ex auroque fundavit Nec res excogitari Posset ita insignis, Quam rex non compararat, Ut ornamentis dignis Templum fulcitum staret Officia divina Rex multum adamabat Kesla quoque Regina Pro cultu Christi stabat Tunc sacrum ad baptismum Rex Gyulam stringebat. Engelnél: *Monumenta Ungarica* 32—33. ll.

és két fiával együtt s Magyarországra küldte. Ezt pedig azért tette, minthogy Sz. István király által gyakorta megintetve sem Krisztus hitére nem tért, sem a magyarok háborgatásával fel nem hagyott. Igen széles és gazdag országát pedig egészen a magyar királysághoz kapcsolta. Ezt az országot magyarul Erdély: ek hívják, melyet sok folyóvíz öntöz, melyek fövényében aranyat szednek, s azon föld aranya a legjobb.¹⁾

Szóról-szóra — egy-két lényegtelen eltérésen kívül — így adja azt elő a budai krónika¹⁾ és Turóczi is.²⁾ Végre a pozsonyi krónika ezeket mondja: *Post hoc beatus Stephanus bellum gessit anno Domini MII. contra Gulam, avunculum suum, qui tunc ultra totius Silvam regni gubernacula possidebat; et ipsum Gula cum uxore et duobus filiis captum in Hungariam misit. Hoc ideo, quia plurima a beato Stephano amoniti ad fidem Christianam non sunt conversi, et ipsum regnum Erdewel Monarchie Hungarie adjunxit.*³⁾

Feltűnő, hogy egy külföldi krónika, a hildesheimi évkönyvek azon eseményt, melyet hazai krónikáink 1002-re helyeznek, nem ezen, hanem a következő 1003-ik évben mondja történtnek.⁴⁾ A mi krónikáink az 1003. évre Sz. Istvánnak Kány ellen viselt háboruját helyezik, s ez nagyon valószínűvé teszi azt, hogy a Kány-féle háboru közvetlen folytatása volt a Gyula-féle hadjáratnak s így nagyon sok valószínűséget nyer azon nézet, hogy Sz. István az 1002-ben megindított hadjáratot csak 1003-ban fejezte be s hogy Erdélynek az anyaországba való bekapcsolása is csak 1003-ban történhetett véglegesen, miután a besenyők felől való veszedelem el volt hárítva.⁶⁾

Ha a sz. király mindjárt Gyulának leverése és fogságba ejtése után tervbe vette az erdélyi püspökség alapítását, azt tényleg azalatt, hogy Kánynyal való hadakozásai által igénybe volt véve, fel nem állította, minélfogva a legvalóbbszínű az, hogy az erdélyi püspökség még csak 1003-ban lett tényleg megalapítva.

Nagyon sajnálatos, hogy krónikáink ezen alapításra vonatkozólag a közelebbi körülményekkel meg nem ismertetnek. Csak egy dologra nézve hívják fel figyelmünket. Azt mondják ugyanis ezek, hogy Sz. István, kezére kerítve Kány gazdag kincseit *Albensem basilicam, quam ipse fundaverat*, arany oltárokkal, keresztekkel, kelyhekkkel, egyházi öltönyökkel szerelte fel dúsan. A rímes krónika a helyet, miként láttuk, *Weissenburg*-nak nevezi, s azért itt az a kérdés támad, hogy ezen *Alba*, *Weissenburg* alatt *Székes*- vagy *Gyulafehérvárt* kelljen-e értenünk?

Némely irónk Gyulafehérvárt még csak I. László alatt mondja keletkezettnek,⁷⁾ s így a krónika *Alba*-ja, *Weissenburg*-ja nem vonatkozhatnék erre, hanem a magyarországi Albára, Székesfehérvárra.

1) *Chronica de gestis Hungarorum* XXXVII. fej.

2) *Chronicon Budense*. Podhráczky-kiad. Buda 1838. 65. l.

3) *Chronica Hungarorum*. Pars II. cap. XXIX.

4) *Chronicon Hungarorum Posoniense*. Toldy-féle kiad. 28. l. Lib. II. cap. II. §. 3.

5) *Annales Hildesheimenses* ad an. 1003. Pertz-nél: *Monum. Germ. Hist.* III, 862.

6) Katona e felfogásnak megfelelőleg a Kány elleni hadjáratot a Gyula-féle hadjárat közvetlen folytatásának mondja s az időt 1002—1003-ra állapítja meg. *Hist. Crit. reg. Hung.* I, 106. *Epitome chronologica rer. hungaricar.* I, 62. *Hist. pragm. Hungariae* I, 151.

7) Így Réthy is: *Az oláh nyelv és nemzet megalakulása* 140. l.

Az *albai bazilikát* íróink nagy része csakugyan a *székesfehérvári* bazilikára magyarázza,*) a miben aztán őket Kézai Simon mester előadása is támogatja, mely szerint a sz. király «Kány fejedelem kincseiből a *Boldogságos Szűz albai* egyházat gazdagította». A székesfehérvári bazilika tényleg a Bold. Szűz tiszteletére volt felavatva, a gyulafehérvári pedig a Sz. Mihályéra.

Azt hiszszük azonban, hogy Kézainak ezen előadása a kérdést még el nem dönti. Kézai semmi esetre sem használta azon alapforrást, melyet többi krónikáink. Különbösen az erdélyi hadjáratra nézve bizonyára nem mondott volna kevesebbet, mint krónikás társai. Kézainál már az is nagyon feltűnik, hogy ő Erdélynek az anyaországba való bekapcsolását a Kánynyal való háboru előtt történnének mondja, holott az erdélyi események összefüggő sorozata nem engedik feltennünk azt, hogy Erdély bekapcsolása Kányék legyőzése előtt történhetett volna meg. Az albai egyházra nézve is könnyen téveszthette össze Kézai a magyarországi és az erdélyi Albát, a magyarországi Albára magyarázva azt, a mi az erdélyi Albára volt mondván.

Hogy azon alapforrás, melyet Márk, a pozsonyi és budai krónikák szerzői valamint Thuróczi használtak, Alba alatt az erdélyit s nem a magyarországit értette, nagyon valószínű magából az előadás összefüggéséből. A körülmények is olyanok voltak Erdélyben, hogy sürgősen szükségesé tették az erdélyi egyháznak alapítását. Ifjabb Gyula alatt a kereszténység nemcsak hogy előhaladást nem tett Erdélyben, hanem az a gyenge eredmény is, melyet az állítólagos Hierotheus görög papi idős Gyula idején Erdélyben netán elértek, jóformán teljesen veszendőbe mehetett. A krónikák különbség nélkül ifjabb Gyulát és családját a kereszténység ellenül tüntetik fel. Hogy az erdélyi Dobokák is a kereszténység gyűlölői és ellenesői voltak, azt eléggé megérthetjük Csanád esetéből, ki az erdélyi őspogány magyarság leverése után a Maros-Tisza-Dunaközbe, Ajtony szintén pogány cultuson levő tartományába huzódott. És így ha valahol, úgy kétségtelenül Erdélyben sürgősen parancsolták a viszonyok, hogy az erdélyi föld főhelyén, Gyulafehérvárott, a győztes király által egy jelentékenyebb egyház haladéktalanul felállíttassék. Csakis így biztosíthatott a keresztény fegyver diadala, s lehetett kilátásba helyezni az egész tartomány christiánizálása.

Hogy mire támaszkodik egyik-másik írónk azon állítása, hogy Gyulafehérvár még csak Sz. László idején keletkezett, azt szóval sem mondják. De nem is mondhatják. Az a telep, mely Gyulafehérvár helyén a római időkben virágzott, a rómaiak elvonulása után egy időre megszűnhetett ugyan, mert különben római neve: Apulum talán mégis fennmaradt volna, de éppen nem vonhatni kétségbe, hogy e helyt a népvándorlási rajok elcsörtetése után ismét új községi élet támadt. A *Fehérvár* név megfelel a szláv *Belgrád*-nak s minthogy az erdélyi Fehérvár szlávul csakúgyan Belgrádnak neveztetett, kérdés, hogy itt a magyar név fordítása-e a szláv-nak avagy megfordítva? Öseink, midőn Erdély birtokára szert tettek, itt szláv ele-

*) Íróink nagyobb része s ezek közt Katona, Szvorényi, Bartal, Podhráczky, Fessler, Klein, Jászay, Henszlmán, Horváth Mihály, Spányik, Szabó Károly, Pór, teszi ezt, míg kisebb része s ezek között Szereday, Benkő, Kővári, Knauz, az erdélyi egyházmegyei névtár, a *gyulafehérvári* basilikára magyarázzák.

mekre találtak s ez azt a nézetét tenné valószínűvé, hogy az erdélyi Fehérvár szláv újonnalapítás. Csakhogy ez esetben méltán azt kérdezhetnők, mi okból tettek ősink e hely elnevezésében kivételt? Az tény, hogy rendszerint megtartották az előtalált szláv neveket, akkor is, ha azokat jelentésöknél fogva könnyen magyarosíthatták volna. Visegrádot nem nevezték el Magasvárnak, bár az okiratokban gyakori az *Altum castrum* név használata. Csongrádot nem nevezték el Feketevárnak, Nógrádot nem Újvárnak. S ezért valószínű, hogy az erdélyi Belgrádot is e szláv néven hívták volna, ha Erdélybe érkeztek akkor az e néven már fennállott. Gyulafehérvár eszerint inkább magyar alapítású, mely a Tőhötöm-ivadéknak főhelyeül szolgált. I. Gyula is itt székelt nemzetsége központjában, mert csakis ennek következtében kaphatta maig érvényben levő *Gyulafehérvár* nevét, a mely nevét ki nem magyarázhatnánk azon esetre, ha e város még csak I. László király alatt alapított voltna.¹⁾

A mit a krónikák ifjabb Gyulának és háznépének megkereszteltetéséről mondanak, nem olyan, a mi az erdélyi egyház alapításának felvételét meghiúsíthatná. E krónikai tudósítás szerint Gyulaék Magyarországra kerültek s az albai bazilikában akaratok ellenére is megkereszteltettek. Hogy ez így történt legyen, az ellen egyéb krónikai közlések szólnak. Először is a Névtelen tudósításából határozottan az tűnik ki, hogy Gyulaék tényleg nem kereszteltettek meg, mert hiszen szerinte Sz. István Gyulát egész élete folytán tömlöczben azért tartotta, mivelhogy a hitben gyenge vala s *kereszténynyé lenni nem akara*. De sőt a külföldi krónika szerint Gyula a maga veresége után nem is került Magyarországra, hanem Lengyelországba menekült.²⁾

Legyen ez különben bármiként, annyi bizonyos, hogy az erdélyi egyház építésének szükségessége sürgősen fennforgott, s hogy azt mi sem tette annyira jelentőssé, mint az, hogy építését épp azon kincsekből eszközölte a győztes király, mely a kereszténység nagy elleneinek kezeiből került az övébe. Az erdélyi vagyont mind nem használtatta fel magyarországi egyházak építésére és felszerelésére: a mi talán belőle Székesfehérvárnak s Ó-Budának jutott, az csak egy része volt a nyert zsákmánynak. És hogy az erdélyi egyházat tényleg Sz. István kezdeményezte, azt világosan mondja azon 1277. évi okirat is, mely a püspökségnek Sz. István által történt alapítását bizonyítja. Ezen okirat szerint Sz. István nemcsak az erdélyi püspökséget alapította, *de annak székesegyházát is ő építette.*³⁾

¹⁾ Gyula-Fejér-vár (Gyula-Weissenburg) mondja Hunfalvy, dessen Name die Residenz der vorigen Gyula (bei den Byzantinern Gylas) bezeugt, i. h. 38. l. És mégis más helyt ellentmond önönmagának a jeles tudós. Egyik helyt ugyanis azt írja: «Nem tudom, csalatkozom-e, ha azt állítom, hogy maga az Erdély név is Sz. László uralkodása által és után kapott fel. Sz. István idejében az a rész *Fekete Magyarország* nevű volt ... Mig Erdély neve Fekete Magyarország volt, addig *Gyula-Fejérvár* sem lehetett.» Több lappal későbbben pedig azt mondja: «A mint elfoglalták a magyarok Erdélyt, azonnal támadta *Fejérvár*, vagy *Gyula-Fejérvár* a püspökséggel együtt.» *MO. ethnografiája* 332. és 351. ll.

²⁾ Az egykorú német Thietmar, merseburgi püspök azt írja Gyuláról, hogy ő legyőzete után a lengyel határszélekre futott s fegyveres népével egy magyar várat birtokába ejtett, melyet aztán Boleszláv pártfogása alatt sokáig megtartott, sőt lengyel védelem alá is helyezett. *Chron. Lib. VIII.* Pertznél: *Monum. Germ. Hist. Scriptores* III, 862. És Thietmar nyomain halad Büdinger is: *Oesterreichische Geschichte* I, 404.

³⁾ Közli Teutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenbürg.* 1857. 113. l. Helyesen hivatkozik ez oklevélre gr. Kemény József annak kimutatásában, hogy Sz. István Gyulafehérvárott egyházat épített. Kurz: *Magazin für Geschichte ... Siebenbürgens.* Brassó 1845. I, 230.

Gyulafehérvárnak mai székesegyháza, elsőrangú műemlékeink egyike, kétséget kizárólag nem az, melyet a sz. király alapított. Román stíljé ugyan visszavezet műépítészetünk igen korai szakába, de még sem előbbre mint a XIII. század derekára.¹⁾ Történetéből csak annyit tudunk, hogy 1277-ben felgyújtatva a vízaknai Alardusfiak által, a lángok martalékává lett. Egy 1287. évi okirat szerint falai magasbra lettek emelve; egy 1291. évi oklevél szerint pedig a magasbra emelt templom be lett tetőzve. Ezek szerint tehát e templom már 1277 előtt létezett, de talán már a tatárjárás előtt is, minek az alapterv ritka szabályossága, valamint építészeti díszinek az 1256-ban felszentelt²⁾ jáki templom igen analog díszéhez való hasonlatossága ellent nem mondhat. Annyi okvetlenül kétségtelen, hogy már a tatárjárás előtt, sőt már a XI. században is itt egyház állott. A XIII. századi egyház a XI. században épült Sz. István-féle egyház helyén áll,³⁾ mit az alapoknak szakszerű vizsgálata s esetleg a szakszerű ásatások könnyen igazolhatnának.

A mint Sz. István az erdélyi lázadók leverése után Erdélyt szorosabban Magyarországhoz kapcsolta: a kereszténységnek terjedése is gyorsabb lett. A Sz. István udvarában egy éven át (1006—1007-ben) tartózkodott Querfurti Sz. Brunónak II. Henrik római-német császárhoz intézett nagyérdekű leveléből kétségtelen, hogy azon időben, midőn ő Magyarországból az oroszokhoz Kiewbe s ezektől a székely föld szomszédságában tanyázott besenyőkhöz érkezett, Fekete-Magyarország *már egészen keresztény volt.*⁴⁾ Tehát, ha Fekete Magyarország alatt a *székelység*, vagy az erdélyi *pogány magyarság* értendő, akkor nem is képzelhető, hogy a kereszténység terjesztésében és megszilárdításában oly apostoli buzgóságú fejedelem, minő Sz. István volt, kinek térítési buzgalmára vonatkoztatja maga Hunfalvy a Sz. Bruno levelében említett «Sz. Péter-féle legatiót»,⁵⁾ itt kellő egyházigazgatási intézkedéseket ne tett volna. Nem képzelhető, hogy ő az erdélyi püspökséget fel ne állította volna.

Hogy ennek daczára nem ő lett e püspökség patronusa, hanem Sz. Mihály,⁶⁾ az az alapítás dolgában mit sem mond. Ott van, hogy Erdélytől messze ne menjünk, a csanádi püspökség. Ennek alapítási körülményeit apróra ismerjük Sz. Gellért életirataiból. E püspökséget *kétségtelenül* Sz. István alapította és mégis nem ő annak patronusa, hanem Sz. Gellért. S így megdől ezzel a Hunfalvy által támasztott kétségnek minden alapja, annival is inkább, minthogy Sz. László legendája, mely a XII. század végén vagy a XIII. század elején készült⁷⁾ s a krónikáknak forrásul

¹⁾ Müller: *Die kirchliche Baukunst des romanischen Styles in Siebenbürgen.* Wien 1859. 16. l. Ugyanaz: *Jahrbuch der k. k. Central-Commission* III, 149. s köv. II.

²⁾ Henszlmann: *Magyarország ó-keresztény, román és átmenet stílus műemlékei.* Bpest 1876. 81—88. II.

³⁾ Kövári: *Erdély történelme* I, 61.

⁴⁾ *audi de nigris Ungris, ad quos, que nunquam frustra vadit, sancti Petri prima legatio venit . . . qui omnes facti sunt Christiani.* Hilferdignél a: *Ruszkaja Beszjeda* 1856. évf. I, 1—34. Miklosichnál: *Slavische Bibliothek.* Wien 1858. évf. II. k. 307. l. Hunfalvynál: *Magyar nyelvészet* 1858. III, 158. Wenzelnél: *Árp. új Oktár* 1860, I, 15—20.

⁵⁾ *Die Rumänen u. ihre Ansprüche* 37.

⁶⁾ Hunfalvy tévesen mondja Sz. Lászlót erdélyi egyházi patronusnak. Sz. László nem a püspökségnek, hanem Erdélyországnak a védszentje.

⁷⁾ Katona 1192-re teszi iratását (*Hist. Crit.* II, 707), Cornides (*Regum Hung. Genealogia* 159) és Fessler (*Gesch. der Ung.* I, 501.) az 1192. év körüli időre, Kerékgyártó (*Magyarosz. művelőd.*

szolgált, határozottan kiemeli, miszerint Sz. László csak *két püspökséget* állított fel.¹⁾ Ezek egyike, miként tudjuk, a váradi, másika a zágrábi.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy Sz. István halála után zavaros idők köszöntöttek be Magyarországra, de Erdélyre is, midőn részint a trónutódlás, részint a vérszemet kapott vallási reactio a királyság tekintélyét és erejét megingatni kezdte, mignem a daliás Sz. Lászlóban az ingadozó monarchia új megerősítőt, a társadalmi rend és a keresztény intézmények új helyreállítót nem találtak, — azt tekintetbe véve valóban nagyon könnyen értjük, hogy Sz. László egész Erdélyben, hol működésének annyi nyoma, emléke maradt a hagyományban, az ország-patronusi tisztelethez jutott.²⁾

II. FEJEZET.

A püspökség régi határai.

A püspökség első határait csak nagyjából jelölhetjük meg. Kiterjedt az Erdély azon részére, mely Gyula és Kány hatósága alatt állott.

Gyuláról hazai krónikáink nyomán csak annyit tudunk, hogy ő az erdélyi részek uralmához idősb Gyulának révén jutott. Idősb Gyula pedig Harka, ez pedig Töhötöm révén bírta e részeket. A Névtelen szerint Töhötöm, Harka atyja, midőn a honfoglalás idején kezdette hallani a lakosoktól az erdőelvi föld jóságát, hol bizonyos Gyeló oláh uralkodik vala, arra kezdte áhítani, hogy ha lehető volna, az erdőelvi földet magának és maradékainak megszerezné, mi úgy is történt azután. Mert az erdőelvi földet Töhötöm maradékai István szent király idejéig birták és tovább is birták volna, ha kisebb Gyula fiával Bujával és Boknyával keresztényekké akartak volna lenni és nem tettek volna mindig a szent király ellenére.

Tehát a krónikás szerint az erdélyi eredeti foglalás a Gyeló tartományára terjedt ki. Történet-irodalmunk mai fejlettsége mellett azonban jól tudjuk, hogy a Gyeló-féle tartományt betűszerinti értelemben nem vehetjük. Úgy sem vehetjük, mint a Névtelen, ki alatta *egész Erdélyt* értette. Már Szabó Károly tette a helyes megjegyzést, hogy Gyeló inkább csak egyes vidékek főnökeinek leghatalmasbika volt, mintsem egy egységes nemzet fejedelme.³⁾ Oláh főnök volt-e avagy szláv, az a mi kérdésünk szempontjából egészen közömbös. Annyi bizonyos, hogy a nemzetiség szempontjából határozott ítéletet nem lehet mondani, mert ha a Névtelen a maga korának ethnografiai viszonyaiból hibásan következtetett a multa s a nemzetté lett oláhság állapotából tévesen feltételezte, hogy az oláh már a IX. szá-

tört. II, 57) Sz. László kir. halála után mintegy 100 évvel, tehát 1195 körül mondja irotnak, Marczali pedig az 1192—1218. időközben. (*Ungarns Geschichtsquellen im Zeitalter der Arpáden* 34. l.)

¹⁾ *duosque episcopatus ordinavit et regia largitate locupletavit.* Cap. V. Endlichernél: *Rer. Hung. Mon. Arpad.* 239. l.

²⁾ Hunfalvy érvelését egyébként már Pauler is kiforgatta a zágrábi püspökség példájával. *Századok* 1877. évf. 392. l.

³⁾ *Erdély a vezérek korában.* Megjelent *Kisebb tört. munkái*-ban I, 213.

zadban is *mint nemzet* uralkodott Erdélyben, akkor viszont azt sem czáfolhatjuk meg, hogy a vezérek korában, a honfoglalás idején a balkánfélszigeti oláhság emigrációjának első csapatai az erdélyi felföldön tényleg már megérkeztek.

A Névtelen jegyző a miatt, hogy a vezérek korára az oláhságnak Erdélyben való léteztét felemlíti, az újabb történetírás részéről erős gáncsnak lett kitéve. Miatta még hitelétől is megfosztották s csacska regélőnek mondták. Pedig ily formában a gáncsot meg nem érdemli. Ha ő az erdélyi oláhságnak a *római időszakból való continuitását* hirdetné, akkor mi magunk is pálczát törnénk relatiójának hitelessége felett. Ám ő szóval sem hirdeté ezt a continuitást. Az általa felemlített oláhokat megkülönbözteti a római pásztoroktól, kiket nem Erdélybe azaz Dácziaába, hanem a dunántúli országrészre, azaz Pannoniaába helyez. Az ő korában nem is volt még közhit az, hogy Erdély oláhjai és Trajan császár colonusai közt megszakítatlan összefüggés léteznék. Ez a vélekedés csak később, Bonfin történetírása következtében vált közhitté.

Különben lett legyen Gyeló akár oláh akár szláv, annyi bizonyos, hogy az őt uralt terület nem egy jelentésű egész Erdélylyel s így Töhötöm foglalása s Gyula birtoklása sem jelentheti egész Erdélyt, hanem annak csak egy részét.*) *És ebből folyólag az erdélyi püspökség területének egyik complexuma: a Gyula tartománya, sem terjedhetett ki egész Erdélyre.*

Erdélyben oly kétségbevonhatatlan jelenségekkel találkozunk, melyek teljesen meggyőzhetnek arról, hogy az a tan, mely szerint Erdély a római időszak után, a római gyarmatoknak parti Dácziaába történt áttelepítése következtében, egészen elnéptelenedett s üressé vált volna, tarthatatlan. Ama jelenségek ellenkezőleg e tartományrész lakosságának folytonosságát hirdetik oly értelemben, hogy a kivonult rómaiság után Erdélyben teljes ür nem támadhatott.

Ha ugyanis Erdély vizeinek mai nomenclaturáját tekintjük, azt látjuk, hogy a folyóvizek elnevezésében *praerómai* azaz ős dácziai nevekkal találkozunk. Erdély főfolyója, mely a gyergyói és bihari hegyek s az erdélyi Érczhegység vizeit gyűjti magába és vezeti le a Tisza medrébe: a *Maros* (Marisius); töle délibb irányban Erdély másodfolyója, mely Csik, Háromszék, Erdővidék és Fogaras földje vizeit gyűjti a maga medrébe: az *Olt* (Aluta); mindkettőtől éjszakra, Erdélynek egy harmadik nagy folyója, mely a bihari hegység éjszakkéleti részének, valamint a Lápos és a radnai hegyek vizeit egyesíti magában: a *Szamos* (Samus), nemkülönben Erdélynek egy negyedik folyója is, mely az Érczhegység déli szakadékeinak vizeit juttatja a Marosba: az *Ompoly* (Ampela), oly neveket örökítettek meg, melyek a magyarság ideérkeztét századokkal megelőzik. Ha e folyómellékek a IX. században lakatlan, üres térségek, akkor e folyók okvetlenül más nevekhez jutottak volna. Elnevezték volna őket a maguk

*) Világosan kitetszik ez a jól értesült Biborbanszületett Konstantin császár tudósításából is, mint ki szerint a magyarok az ő idejében azaz 950 körül a Dunán túl és innen, a Száva-Drávaközben, a Temes, a Tutes (Béga?), a Maros és a Kőrös vizek mellett valamint Nagy-Moraviában is laktak. Éjszakon a besenyők, keleten a bolgárok, délen (a Száván túli) horvátok, nyugaton a frankok voltak szomszédaik. *De administr. imper.* XL. fej. *Erdélyt s annak vizeit nem említi*, de sőt a magyarok és a Szeret menti besenyők közt levő távolságot *4 napi járásnyira teszi*, mivel világosan ki van mondva, hogy az erdélyi felföld magyar lakosságának csak nagyon gyérnek, Erdély nyugoti részére szorítkozónak kellett lennie.

nyelvén a honfoglaló magyarok, de minthogy ezt nem tették, hanem megtartották idegen hangzásuk daczára is az ősi neveket, így kétségtelenné válik, hogy kellett egy népközegnek lenni, mely az ősi időktől fogva az eredeti neveket conserválta, s azokat a vandaloznak, gótoknak, hunnoknak, gepidáknak, longobardoknak, avároknak, szlávoknak tudomására juttatta, úgy hogy a IX. század végén azokról a magyarok is értesülhettek.

De ha a Maros, az Olt, a Szamos, az Ompoly a jelzett irányban bizonyítanak, akkor nyilván épp úgy kell bizonyítaniok ama folyóvizeknek is, melyeknek már nem ősi, hanem újabb: *szláv* és *magyar* nevük van. Az Oltnak vizregiójában eredeti magyar folyónevekkel találkozunk. Ott van egyebek között a Feketeügy, a Kászon, a Homoród, a Hortobágy, a Vargyas, a Kormos, a Langos. A Maros vizregiójában ott van a Küküllő, a Nyárad, a Görgény, az Aranyos, a Sebes. A Szamos vizregiójában ott van a Sajó, az Almás, a Szilágy, a Lápos. Hogy e vizeknek is eredeti ősi nevök volt, azt alig lehet kétségbevonni s ezek nyilván épp úgy maradtak volna használatban mint a Marosé, Olté, Szamosé, Ompolyé, ha azok mellékeinek is folytonos lakossága lett volna. Ám akkor, mikor mellékein a magyarság letelepedni kezdett, a folyók névtelenek voltak, úgy hogy azoknak az újabb letelepedők adtak neveket, s így az hitelesen azt bizonyítja, hogy e vizek mellékei lakatlanok, üressek voltak.

Sokkal nagyobb a *szláv* folyónevek száma. Ilyenek az Olt régiójában: a Krassó, Tömös, Vidom stb. A Maros régiójában: a Jára, a két Szekás stb. A Szamos régiójában a két Besztercze, Rebra, Szalva, Zágra, Ilosva, Kraszna, Szászár stb. E szláv nevek a *szlávság* elterjedtsége mellett bizonyítanak.

Adatok hiányában lehetetlen azt is bizonyítanunk, hogy a magyar és szláv elem hogyan s mily időben foglalt helyet Erdélyben. E foglalásban jókora időközök létezhetnek. Általános tényül csak annyit constatálhatni, hogy a IX. században, midőn Erdély magyar kézre került, e földrészt nem volt lakatlan, de másrészt annyira lakott sem, hogy az egy *szervezett állami egész*et képezett volna. Ha szervezett államegész lett volna, akkor annak okvetlenül *államneve* is van. A régi államnév: *Dacia*, mely a rómaiságot megelőzte, s a rómaiság által is fentartatott, elenyészett, mert azok a román vagy szláv csoportok, melyek az erdélyi hegyvidéket kisebb-nagyobb terjedelemben kezökben birták, összefüggő államiséget nem képeztek. Az ideérkezett magyar hódító nem talált államnevet s azért elnevezte azt a maga nyelvén: *Erdélynek*, azaz *Erdőntúli* tartománynak.*)

Épp azért, mert egész Erdély egy egységes országot nem képezett, a honfoglalás idején, e földnek egyszerre történt meghódításáról sem lehet szó. A magyarság egymásután olvasztotta be az itt talált népségeket a maga államába s egész Erdély birtokba vétele elég későn, még csak a magyar királyság korában történhetett.

A magyarságnak első térfoglalása az volt, melyet a Töbötöm-nemzetség ejtett meg s e térfoglalás aligha változott sokat egy fél századon át. Gyula nem igen birt

---

*) Nevezetes, hogy az oláhság is Erdélyt *Ardjál*-, *Ardelea*-nak nevezi. Ez világosan bizonyítja, hogy csak későbben érkezett ide.

mást, mint a mit őse, Töhötöm nemzetsége szerzett. Gyula olyan nemzetségfő volt, mint a Maros-Tisza-Dunaközben Ajtony s ugyanazt a szerepet is vitte, melyet Ajtony. Nemzetségének letelepedése más területre, mint az erdélyi Marosmellékre aligha terjedett, úgy hogy a Gyula-féle tartomány nehezen állott többől, mint ama medenczéből, melyet az erdélyi Érczhegység s az erdélyi Erdővidék szorítanak maguk közé, s melyet a két Küküllő, a Maros, az Aranyos és a Ludas vizei hasítottak.

Ennyiben jelölhetjük ki tehát a gyulafelhérvári püspökségnek is első kiterjedését, melyhez aztán még a Kány-féle terület is járult.

Ezen Kány személyének minőségéről és tartományainak mekkoraságáról nagyon kétes felvilágosításokat kapunk történetiróinktól. Krónikáinkban mint *bolgár* és *szláv* fejedelem szerepel.¹⁾ Iróink is annak veszik, sőt ezek egyike, Szabó Károly nevét nem is személy-, mintsem inkább méltóságnévnek veszi, akként magyarázva azt, hogy az a hun vagy kun eredetű bolgárok, valamint az avarok közt is divatozott *khán*, *kán* méltóság neve.²⁾ Különben Szabó nem is áll egyedül e névnek méltóságnévre való értelmezésében. Hilferding szerint is a Kean név helyesebben *Baján*-nak mondandó.³⁾ Nem hiszszük azonban, hogy e név, melyet a pozsonyi krónika *Kaan*-nak, a budai krónika, valamint a Névtelen-, a Márk-, a Kézai- és a Thuróczi-féle krónikák *Kean*-nak neveznek, ilyenképen helyesen volna megfejtve. A Hilferding véleményét már Pauler forgatta ki, mert szerinte e vélemény egy kétes hitelű cseh forrásnak hibás felfogásán alapszik. Az opatoviczi krónika Bajanus Bolgarorum-ja (?), kinél Sz. Adalbert Modrusban megfordult, a Konstantinosz által is említett Bán lehetett, ki Horvátország északnyugati részeiben, Likka, Corbavia és Guzechaban uralkodott.⁴⁾ De Szabó Károly is a név értelmezésében elhibázott nemzetiségi alaptól indul ki. Mi ugyanis Kányt épp úgy nem tartjuk bolgárnak, mint a hogyan Ajtonyt sem. A krónikák Ajtonyt ugyancsak bolgár fejedelemnek nevezik, pedig, miként már tudjuk, az *ősmagyar* nemzetségi főúr volt, ki a kereszténységet csak politikai számításból vette fel. Szövetségben állott a görögökkel. Az erdélyi részekben ilyen *magyar* főúr volt a Zsombor fia Gyula is. Ez a törvényes királylyal szemben ugyanazon daczot nyilvánította, melyet Ajtony, de volt kivüle Erdélynek délkeleti részeiben még egy másik főúr is, ki Szt. István ellen hadakozott: *Keán*. Ezen Keán, kinek nevét bizonyára *Kány*-nak kell ejtenünk, mit a pozsonyi krónika *Kaan* neve is bizonyít — szintén *magyar nemzetségi főúr* volt, úgy mint Gyula és Ajtony szintén perhorreskálta a kereszténységét s saját érdekében szívesen állott szövetségi összeköttetésben Gyulával, míg hátát a moldva-oláhországi besenyők szövetségével biztosíthatta. Magyarsága mellett az bizonyít, hogy leverése és megöletése után utódai nem huzódtak vissza a moldvai és havasalföldi tartományrészekbe, hanem Délmagyarországba, hol még egy rokonérzelmű hatalom: az Ajtonyé állott fenn. A Csanádok is úgy szakadtak Gyulának és a vele

¹⁾ Így a Névtelennél, Kézainál, Márknál, Thuróczinál stb.

²⁾ Kézai krónikájának magyar fordításához mellékelt jegyzeteiben. *Magyarorsz. történetének orráisai* I, 58. l. 2. jegyz.

³⁾ *Geschichte der Serben u. Bulgaren* I, 149.

⁴⁾ *Századok* 1877. évf. XI, 495.

tartott Dobokának legyőzése után Erdélyből Magyarországra s szerepelnek egy időn át Ajtony szolgálatában, mint a pogány magyarság képviselői és előharczosai. Ajtonynak leverése azonban innen is kizavarja a Kányék némely családjait. A XII. század végén, 1191-ben három Kány (Kan) névvel találkozunk Baranyamegyében, hol comes *Buchk et Julia*, filii *Simonis de Suklos de genere Kan* osztozkodnak a pécsi káptalan színe előtt a Belközben fekvő Szomorfalva, Osztró, Kemes és Szaporcza nevű birtokaikon.¹⁾ Későbbben a XIII. század első felében, 1240-ben újból találkozunk a genus említésével. Ez évben Julia banus *de genere Kean* említetik.²⁾ E második említés kétségtelenné teszi, hogy a *Kan* és *Kean* nemzetségnév azonos s ha e két okleveles említésnél többre nem is találunk, úgy mégis magának a genusnak további elágazását biztosan követhetjük az okiratokban.³⁾

Kány magyarságából önkényt következik, hogy azt a területet, mely felett uralmát kiterjesztette, nem Erdélyen kívül, hanem Erdélyen belül kell keresnünk. Pedig íróink, Kány állítólagos bolgár fejedelemsége által tévútra vezetve, épp Erdélyen kívül keresték annak tartományát. Bonfin, ki Kányt *Ceas*-nak nevezi, annak tartományát Mysiában a Duna mindkét partján a Fekete-tengerig mondja terjedettnek.⁴⁾ Katona könnyű szemmel észrevéve Bonfin tévedését, Kány tartományát nem a moesiai Bulgáriában keresi, mert ott Kean nevű fejedelem ismeretlen,⁵⁾ hanem az Isteren innen levő Bulgáriában, vagyis a mai *Oláhországban*, honnan az erdélyi Gyulának gyorsabban küldhetett segílyt.⁶⁾ Pray sem tartja Bonfin nézetét elfogadhatónak, mert nincs Kean nevű bolgár király vagy vezér. Inkább is szerinte a krónika Keánja a *moldva-oláhországi besenyők* fejedelme volt.⁷⁾ A mai *Moldvába* helyzi Kány tartományát Horváth Mihály,⁸⁾ *Kis-Oláhországba* Szalay,⁹⁾ *Szlavoniába*

¹⁾ Koller: *Hist. Eppat. Quinqueccles.* VII, 275. Fejér: *Cod. Dipl.* VII. V, 133. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 51—52. Nagy Imre: *Hazai Okmtár* VI, 5.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 100.

³⁾ Puky: *Turul* 1891. évf. IX, 43.

⁴⁾ *Decad.* II. Lib. I.

⁵⁾ Nam Keanum istum non eorum Bulgarorum, qui Mœsiam inferiorem occupauerant sed qui Transsilvaniam accolebant, fuisse ducem, ex adiunctis loci .. temporisque colligitur. Nul-lus sane Bulgarorum Mœsiæ seu dux, seu rex, qui Keanus fuerit dictus, inuenitur.

⁶⁾ Hæc igitur Bulgaria fuit, ubi nunc *Valachia*. *Hist. Crit.* I, 107—108. *Hist. prag. Hung.* I, 151.

⁷⁾ si quid conjectare licet, existimo Keanum, quem nemo scriptorum, qui res Bulgarias tractassent, inter Bulgariæ sive reges, seu duces numerat, *Patzinacitarum, qui Moldaviæ partem colebant, ducem fuisse*, qui cum victos priore anno Transsilvanos audisset, horum cladem obmotis armis hoc anno reparare voluerit. Bulgarorum autem nomen a nostris scriptoribus per errorem Patzinacitis tributum inde puto, quod ea Valachiæ et Moldaviæ pars, quæ trans alpes secundo Istro versus Pontum Euxinum procurrit, apud scriptores græcos mediæ ævi passim Bulgaria audierit. *Annales regum Hung.* I, 19.

⁸⁾ István az 1003-dik évben ismét hadat vezetett Erdélybe, s onnan az ellenséget saját tanyáin, a mai *Moldvában* kereste fel. *A kereszt. első száz. MOghan* 236. l.

⁹⁾ Erdélyből seregét a *déli havasokon* át a Gyulával szövetkezett besenyők ellen vivé (t. i. Sz. István.) Fegyverei itt is diadalmaskodtak, s a besenyő fejedelem, Kean, a csatamezőn maradt. *MO. tört.* I, 85.

Hilferding,¹⁾ míg Jászay²⁾ és Szilágyi³⁾ Erdélyben ugyan, de mégis nem minden habozás nélkül s illetőleg a Havaselföld felső területére is kiterjesztve azt. Mi azonban mind e véleményekkel szemben azt tartjuk, hogy a Kány nemzetsége által megszállva tartott földrész a Gyula-nemzetség szállásföldre szomszédságába esett, a Maros és a Szamos forrásvidékére, túl a Mezőségen, a beszterczei és gyergyói hegyvidékre, úgy hogy *a gyulafehérvári püspökség első alakulásában északon a Nagy-Szamos forrásvidékén feljebb nem ért, délen és keleten pedig az Olt forrásvidékén túl színtén nem terjedt.*

Hogy nevezetesen a mai székelység és szászág területe már a püspökség határain kívül esett, azt hitelesen egyéb tények is bizonyítják. Feltűnő ugyanis, hogy a XII. században a keleti Kárpát-vidék egyházi tekintetben nem a gyulafehérvári, hanem a milkói püspökséghez tartozott. Egy okiratban, melyben először találjuk említve a milkói püspökséget, Lőrincz milkói püspök felszólítja a *kézdi, orbai és sepsii* székegyház papjait, hogy a milkói lerombolt székegyház még be nem fejezett helyreállítására a néptől adományt gyűjtsenek s buzdítsák a lóföket és gyalogokat, hogy a szentföldnek a pogányoktól leendő visszavételére fegyvert fogjanak.

Kérdés: mikor kelt ez okmány? Azok, kik közölték: Benkő,⁴⁾ Katona,⁵⁾ Fejér⁶⁾ MXCVI évszámmal közölték. Ez alatt közli azt Szabó is, de zárjel közé az 1396. évszámot teszi s szöveg alatt megjegyzi, hogy szerinte az oklevél kétségtelenül későbbben, 1396-ban kelt, csakis a többszöri átírás közben maradt ki belőle tévedésből a 300-at jelentő CCC.⁷⁾ Az ok, mely miatt Szabó az oklevél keltét 3 századdal későbbre teszi, az oklevélben említett *Septem castra*, mely Erdélyt jelenti s a német *Siebenbürgen*-nek átfordítása. Ez a német *Siebenbürgen* tévesen alakult a *Cibin-Burgen* (= Szeben) névből s minthogy a *Siebenbürgen* név még csak a szászág-nak betelepítése után a XII. században keletkezett, azért lehetetlen, hogy az már egy XI. századbeli oklevélben előfordulhasson.

Azonban mi Szabó Károlynak ezen érvelésével nem érthetünk egyet. Igaz, hogy a *Siebenbürgen* név, melynek az oklevél *Septem castra*-ja egyszerű fordítása, még csak a XII. században keletkezett s jött forgalomba, de ebből nem következik az, hogy ezen oklevél tényleg a XI. századból való nem lehet. Maga Szabó Károly megjegyzi, hogy az oklevél többször át lett írva. Úgy amint mi azt ma bírjuk, többszöri átírás folytán lett. Sem az ortográfiája nem felel meg a XI-ik századénak, sem szövege nem teljes. Több helyt hézagok mutatkoznak benne. Nevezetesen

¹⁾ *Geschichte der Serben u. Bulgaren* I, 149.

²⁾ Szerinte Keán a bolgárok és tótok fejedelme úgy látszik Erdélyben lakott. *A magyar nemzet. napjai az arany bulláig* 237. l.

³⁾ Szerinte Keán bolgárjaival és besenyőivel a természettől megerősített helyen vonhatta meg magát, tehát bizonynyal Erdély alsó részét s tán a Havaselföld felső területét birta. Ebből nem következik, hogy Kean valamely szomszéd ország fejedelme lett volna, sőt ha *ibi in partes transilvanas* mellé tett be vajdát, éppen az ellenkező következik. (Qui postea hereditavit illas partes transilvanas.) *Erdély tört.* I, 16.

⁴⁾ *Milkovia* I, 55—57.

⁵⁾ *Hist. Crit.* V, 530.

⁶⁾ *Cod. Dipl.* II, 16.

⁷⁾ *Székelvi Oktár* I, 1—2.

tudjuk, hogy egyik átírása 1408-ból,¹⁾ másik átírása 1594-ből való²⁾ s így nagyon könnyen történhetett meg, hogy a mint ezen átírások közben a XI. század eredeti helyesírása tönkrement, úgy alakult át Erdélynek eredeti neve is Septem castrá-vá. Tehát csakis ez anachronistikus az oklevélben s nem annak évszáma is.

E mellett bizonyít különben tartalma is. Lőrincz püspök felszólítja benne a székely papokat arra, hogy buzdítsák a lóföket és gyalogokat *a szentföldnek a pogányoktól leendő visszavételére*. Ily felszólítás teljesen illik a XI. századra, mert 1095-ben tartotta Amiens-i Péter nagysikerű szónoklatait Olasz- és Franciaországban, 1095-ben határozták el a piacenai és clermonti zsinatok a szentföldnek felszabadítását s 1096-ban jelentek meg hazánkban a francia, olasz, normann, német, flandriai keresztesek s így nagyon értjük, hogy a milkói püspök is buzgott a sz. föld érdekében. 1396-ban már nem lehet szó ily buzgólkodásról. A keresztes hadjáratok tüze a XIII. század végével kialudt. 1291-ben már Tyrus is capitulált s a frankok elhagyták a sz. földet. Amit pedig Szabó Károly mond, hogy t. i. 1396-ban Zsigmond király hadai Bajazed szultánnal küzdöttek Nikápolynál, az nyilván meg nem felelhet az oklevél tartalmának, miután abban nem a törökök elleni háborúról, hanem a sz. földnek felszabadításáról van szó.

De Szabó érvelésének még más gyengéje is van. 1396-ban már nem lehet szó milkói püspökről. A tatárvész által még a XIII. században felforgatva, annak elvonulása után már csak névleges szerepet játszott, s ezért nézetünk az, hogy az az 1096. évi oklevél csakugyan 1096-ban kelt, bár szövege az ismételt átírás folytán helyesírásiilag megromlott és tartalmilag megcsonkult. És ha ekkép Szabó ítéletét nem tehetjük magunkévá, természetes, hogy még kevésbbé tehetjük azzá Schlözer- és Engeléit, kik a nevezett oklevél keltét még későbbre: 1518-ra teszik.³⁾

Ezen oklevél szerint tehát a milkói püspökség már a XI. században létezett. Tárgyunkra vonatkozólag lényege abban áll, hogy szerinte *a kézdi, orbai és sepsii székelyek ezen milkói dioecesishez tartoztak*, ez pedig vagy arra a következtetésre juttat, hogy Erdély eme keleti vidékeinek egyházi rendezése alkalmakor a nevezett székelyek igen távol estek a gyulafehérvári püspökség határaitól, úgy, hogy egyházadministrationalis szempontból előnyösebbnek tartották e vidéket a közelebb eső milkói püspökséghez csatolni, avagy pedig arra a következtetésre juttat, hogy a székelység egyházi rendezése a gyulafehérvári püspökségnek megalakulását megelőzte.

Ez utóbbi következtetéssel a székelység eredetére is nyilván újabb világosság ömlenék. Kik a nemzeti krónikákban fennmaradt hagyományt elfogadják, azok tudvalevőleg a székelyekben Attila hunjainak utódait látják és vitatják. E véleménynek legtekintélyesebb képviselője Szabó Károly.⁴⁾ Viszont kik elvetik a hun-származást,

¹⁾ Medgyesi Rhener János hitelesíti, hogy az átírat egy 1408. évi könyvből történt.

²⁾ Ugyanő bizonyítja, hogy az ő másolata 1594-ben történt.

³⁾ *Geschichte des ungr. Reichs* IV. II, 99.

⁴⁾ Szabó Károly: *Az Andrássy-család 1569-diki csiki adományleveléről*. (Századok 1875. évf. IX, 429—449.) Ugyanő: *Egy székely örökségi per 1535—1538-ban*. (Századok 1875. évf. IX, 592—622.) Ugyanő: *A székely nemz. névről*. (Századok 1880. XIV, 404—410.) *A magyarországi székely telepkekről*. (Századok 1880. évf. XIV, 490—499.) Ugyanő: *Királyi telepítvényesek-e a székelyek? (A székely művelődési és gazdasági egylet 1884. évi Emlékkönyvében s kül. nyom. 1884.)* Ugyanő: *A székelyek régi*

a székelyekben oly magyarokat látnak, kik Sz. László kora után valamelyik királyunk által Magyarországból határörökül mai lakóhelyeikre telepítették. E véleménynek meg Hunfalvy Pál, mai legtekintélyesebb képviselője. Ő állításában arra hivatkozik, hogy a székely nyelv tiszta magyar nyelv, mert nincs benne egyetlen egy oly magyar archaizmus, mely Magyarország különböző vidékeinek népnyelvében elő nem jönne; tartalmazza továbbá mindazokat a szláv neveket, melyek a magyar nyelvben egyáltalán meghonosodtak. Ha a székelyek valaha egy az anyaországtól független politikai és társadalmi életet éltek volna, országukat bizonyára sajátos névvel nevezték volna el, pedig ez nem történt, mert Erdélyt úgy miként a magyarok, ők is csak *Erdély*-nek nevezik. Így tehát a székelység okvetlenül a magyar honfoglalás után, a teljesen kifejlett történeti állapotok idején települhetett le Erdély legkeletibb megyéibe.*)

Ha ezzel a székelységnek mai helyén való késői megtelepedése be van bizonyítva, akkor az erdélyi püspökség első határait nézve nyilván az is be volna bizonyítva, hogy e püspökség *keleti* határai sokkal messzebbre estek Sz. László korában a székely telepektől, sem minthogy egyház-administratív szempontról tanácsos lett volna azokat a püspökségbe bevonni. Vagyis a gyulafehérvári püspökség és a székelység között akkora üres tér feküdt, hogy tanácsosabbnak látszott a székelységet a milkói püspökséghez csatolni, mint melyhez valóban tartozott is.

Ám itt nem hallgathatjuk el azt, hogy Hunfalvynak érvelése minden látszat daczára is tényleg elégséges meggyőző erővel nem bír, mert a nyelvnek tanuskodását, melyre egyedül támaszkodik, nem ismerhetjük fel olyanul, melyet a székelységnek erdélyi elszigetelt geográfiai helyzetéből is ki ne tudnók magyarázni, még azon esetben is, ha a székelyek csakugyan hun-utódok volnának. A székelység ugyanis, ha hunsból veszi eredetét, az ősi törzstől való elszakadása előtt tényleg ki lehetett téve török népek hatásának, de másrészt mai helyén is oly ethnográfiai elemekkel érintkezett, melyek nyelvének alakulására ugyanoly hatásokat gyakoroltak, mint a magyarság nyelvére. Erdélyben a szláv és a német nyelvelemek úgy befolyásolhatták a székely nyelvet, mint túl a Meszesen a magyarokét. De még a török nyelvelemek feltalálására sem kell a székelyeket mint esetleges hun-utódokat az ősi törzsből való elszakadás előtti ázsiai eredeti állapotukba visszagondolni, mert a török nyelvelemeket sokkal közelebb és sokkal biztosabban is feltaláljuk közvetlen erdélyi szomszédságukban, mert míg a magyarság nyelvének török elemei a kozárságtól származnak, addig a székelység nyelvének török elemei a keleti szomszédaitól képezett kunoktól és besenyőktől származhatnak. A Petrarca-codex kétségtelessé tette, hogy az ősi kunok, kiknek utódai ma mint palócok a Mátra-vidéken s mint jász-kunok a Duna-Tisza-síkon élnek, nem magyar, hanem *török* népet

törvényei és szokásai. (Az erd. muz.-egylet kiadv. 1887. IV. k.) Ugyanő: *A zöld ág, mint a székely föltámadás jelvénye.* (Századok 1889. évf. XXIII, 193.) Ugyanő: *A régi székelység.* Kolozsvár 1890. Ez utóbbiban valamennyi előbbi értekezése egybe van gyűjtve.

*) Hunfalvy: *Magyarország ethnográfiája.* Bpest 1876. 299—303. 379—380. Ugyanő: *A székelyek.* Bpest 1880. Ugyanő: *Die Ungern oder Magyaren.* Wien u. Teschen 1881. 135—137. II. Ugyanő: *Die Rumänen.* Wien u. Teschen 1883. 44—46. 152. 156. 243.

képeztek, s ez okból a besenyők, kiknek nyelve Anna Comnena tudósítása szerint a kunokéval azonos volt, szintén törökök,¹⁾ s így maga a magyar és székely nyelv azonossága csakugyan nem bizonyíthatja, hogy a székelységnek még csak Sz. László után kellett Erdélybe jönnie.

Az is, a mit Hunfalvy a *székely* névről mond, mintha az *szék-elő*-t = *széken-túl*-t = *határőr*-t jelentene, nézetünk szerint tarthatatlan. Szabó Károly nyelvfejtési érvekkel meggyőzőleg mutatta ki, hogy *székely* nem lehet = *szék-elő*, mert a székely névben levő *e* közép *e* lévén, szólasílag könnyen változhatik *ő*-re, úgy hogy a *székely* név *székölly*-nek is ejthető, de a *szék-elő*, *szék-elve* (= *túl*) viszonyzó *el* gyökében, melyből *elő*, *elől*, *előtt* képződött, nem találunk közép *e*-t, hanem mély *e*-t, mely *ő*-vé nem változhatik, minél fogva aztán amint az *elő*, *elől*, *előtt* szavakat nem ejthetjük *ölő*, *ölöl*, *ölött* alakban, úgy az *Erdő-elő* sem ejthető *Erdő-ölő*-nek s *Erdély* nem *Erdölly*-nek. A székely név olyan *nemzeti név*, milyen a bolgár, kozár, besenyő név. Határőr jelentésben pedig már csak azért sem vehetni, mert a magyarországi legtöbb székely telep geografiailag messze esik az országos határtól.³⁾ És ha ezen székelyek egyszerű magyar telepesek, honnan fejtsük meg azoknak a magyartól egészen eltérő jogi és társadalmi állapotait? Hogyan azt, hogy a székelyek örökségeiket és a székekben a tisztségeket nemek és ágak szerint osztották meg maguk közt? Hogyan alakulhattak az Adorján, Jenő, Meggyes s egyéb székely nemek és ezek ágai? Hogyan van, hogy a székely örökségben királyi jog nem létezett, melynek folytán a magtalanul elhalt székelyek jószágai nem is szállottak soha a koronára, sőt még hűtlenség esetében sem? Hogyan van, hogy míg a király Magyarországon nemességet, tisztséget, címet, rangot tetszés szerint osztogathatott, egyeseket a vármegyék s az ország rendes birái hatósága alól felmenthetett, jószágokkal megadományozhatott: addig székely jogot senkinek sem adhatott, senkit székelylyé nem tehetett, székely földön jószágot 1562 előtt senkinek nem adományozhatott? Ez nyilván csakis onnan lehet, mivel a *székely jog a székely vérből való származással járt s a székely föld birtokjoga a vérségi rendszeren alapult*.

A székelység ilyformán okvetetlenül nem azonosítható magyarországi telepesekkel, azok vérségi rendszere kétségtelenül *származásával* áll szoros összefüggésben, csak-hogy e származást illetőleg meg mi nem tarthatunk Szabó Károlylyal és illetőleg a nemzeti hagyománynyal. Mert hogy Attila hunjainak ivadékait lássuk bennök, azt niagának a székelységnek történeti helyzetéből alig tartjuk lehetségesnek. Inkább is Engellel és Szalayval tartunk, hogy a *székelyek azon magyarok maradékai, kik Etelközből, a bolgárok és besenyők által kiszorítva, Erdély keleti bércei közé menekültek s itt nemzetségszüket, nyelvüket, vérségi rendszerüket azután is fenntarthatták, midőn a Magyarországon letelepedett fajrokonai a vérségi rendszeren alapuló ősi alkotmányukat*

1) Ezt maga Hunfalvy is kimutatja. *Die Ungern oder Magyarren* 78. 82. II.

2) Ezzel megczáfolvák egyszersmind azok, kik, mint Stilling és Pray, a székelységet a besenyők utódainak tartják.

3) Így Szabolcsmegyében *Székely* és *Szakoly*; Biharmegyében *Székelyhid*, *Székelytelek*, *Telegd*; Pozsonymegyében *Boleráz* s a *Vágvidéki* székelység; Tolnamegyében *Nagy-* és *Kis-Székely*, *Szakoly* és *Odorján* pusztá, stb.

és társadalmi rendezkedésüket a kereszténység befogadásával s a királyság megalapításával elvesztették.

Igaz, a székelység is egy hatalmas átalakító befolyásnak lett kitéve, csak úgy mint az ország nyugoti felében a magyarság. Tudniillik a *kereszténység* befolyásának. Sőt a körülmények mellett szólnak, hogy e hatalmas befolyás előbb érte a székelységet, mint a magyarságot. De a kereszténység befolyása nem szövetkezett a monarchia befolyásával. A vérségi rendszert, a nemzetségfönökök hatalmát Magyarországon nem a kereszténység törte meg, hanem a királyság. Az eredeti székely alkotmány pedig azért maradhatott fenn a kereszténység befogadása után is, mivel az a monarchia érdekeibe nem ütközött. A székelység úgy megvonulhatott bércezes hazájában, hogy nemzetiségével együtt ősi alkotmányát is fentarhatta, annyira távol esvén a magyar központi hatalomtól. Azok pedig kikhez kelet felől közel jutottak: a besenyők s kunok, bár velök kemény tusáik lehettek, kormányuk alá nem keríthették. És ezen politikai izoláltságuk még akkor sem változott, midőn Erdély a nyugoti magyarok kezére került. Mert a mint nyugoton a keresztény monarchia létesült, be is állott Erdélyben ezen monarchiával szemben a *reactio*, mely nem keleti, hanem csakis nyugoti irányban tette magát érezhetővé.

Épp azért nem is tartják némelyek valószínűtlennek, hogy a *fekete magyarok* alatt az erdélyi *székelységi magyarság* értendő. De e nézet aligha helyes, épp úgy a mint nem helyes *Erdélyt egyáltalán* Fekete-Magyarországnak nevezni. Áll ugyan, hogy a Fehér és a Fekete nevek merőn ethnografiai értelemben vehetők, *Fehér* az ethnografiai viszonyban a főlényt, az uralkodást, *Fekete* az odatartozást, a függést jelentve, de hogy a szorosán vett Erdélyt Magyarországon valamikor *Fekete-Magyarország*-nak nevezték volna, az szerintünk el nem képzelhető. A mit Hunfalvy állít, hogy Erdély, melynek eredeti neve Fekete-Magyarország (*Nigra-Ungria*) volt, még csak *Sz. László* alatt vagy után, miután ő ott a rendet helyreállította, neveztetett legyen *Erdő-el-nek* (*Erdély = Erdőntül-nek*), latinul *Ultrasilvaniának*, később *Transsilvaniának**) egyszerűen azon okból is elfogadhatatlan, mert a honfoglalás idején, illetőleg Erdélynek Töhötöm által történt megszállása előtt azt Fekete-Magyarországnak nem nevezhették, miután az sem magyarok által megszállva, sem Magyarországhoz függési viszonyba hozva nem volt. A honfoglaló magyarságnak Erdély kezdettől fogva nem lehetett más mint *Erdély*, azaz Erdőntüli földség. Töhötöm megszállása után már inkább lehetett volna Fekete-Magyarország, mert részben legalább magyarok által lett megszállva s függésbe is hozva Magyarországhoz mint anyaországhoz, de összes emlékeink következetesen mindig csak *Erdély*-ről szólnak, miért is nem kételkedhetünk afelett, hogy *Erdélynek* neveztetett is eleitől fogva.

A *Nigra Ungria* elnevezés csak esetleg merül fel, de talán nem is merül fel soha, mert azt csak mi alkottuk az után, hogy egy XI. századi tudósításban, értjük Sz. Bruno már idézett levelét, szó van *fekete magyarokról*, *nigri ungari-ről*. Midőn ő a besenyőkhöz ment, közvetlen szomszédságába jutott Erdélynek kelet felől s ez szolgáltatott okot arra, hogy a sz. hithirdető levelében említett *fekete magyarokat* a székelységre avagy egyáltalán Erdélyre magyarázzák.

*) *Magyarország ethnographiája* 332. 1. *Die Ungern* 73. 1.

Nézetünk szerint a hitküldér relatiója másképp értelmezendő. Beszélhetünk *fekete magyarokról* anélkül, hogy ebből *Fekete-Magyarországra* is vonjunk következtést. A *Fehér* és *Fekete* szavak nemcsak ethnografiai, uralkodói és függési értelemben veendők, hanem erkölcsi, vallási, felekezeti értelemben is. Amint a fehér és fekete szavak uralkodást és függést jelenthetnek, úgy jelenthetnek azok tökéletesb s kevésbbé tökéletesb társadalmi állapotot, eltérő vallásfelekezeti különbségeket. Jelenthetik a nemzet társadalmában kifejezett *keresztény* és *pogány* ellentéteket. Vagyis *fekete magyarok* azon magyarok, kik a *kereszténységet elfogadni vonakodtak* volt. Ezek Erdélyben *Gyula s Kány magyarjai* voltak, kiket Sz. István szerencsésen legyőzött. Sz. Bruno egy évig tartózkodván Sz. István udvarában, okvetlenül hallott annak erdélyi háborujáról s okvetlenül értesült az ott alapított püspökségről is. Erdélyt tehát nem tekintette olyan térségül, mely térítési buzgalmát bő aratással kecsegtethette, ha netán voltak is még a leverte Gyula- és Kány-hadakból olyanok, kik a kereszténység ellen még mindig tusakodtak. A martyrság utáni vágy azért inkább is a pogányok legpogányabbikaihoz: a kegyetlen besenyőkhöz készítette, kik közt bő aratásra számíthatott. Abból, hogy ő nem Erdélyen át vette hozzájuk útját, még nem következik az, mit Hunfalvy következtet, hogy t. i. *Sz. István itt püspökséget nem alapított.*¹⁾ Sz. Brunó előbb az orosz fejedelemhez kívánczozott nyilván nem másért, mint hogy közte és a besenyők közt a *békét* közvetítse, mint a hogy azt levelében eléggé érthetően érinti is.²⁾ Őt hónapot töltve a besenyők között, értesült aztán a *fekete magyarok teljes megtérítéséről*, vagyis arról, hogy Gyulának és Kánynak leverése után néhány évre azok adhaerentiájából a pogányság utolsó maradványa is teljesen eltűnt.

Ekkép az erdélyi *pogány* magyarságról értvén a nigri ungari szavakat, teljes értelmet nyer Ademar szövege, ki szerint Stephanus rex Ungariae, bello appetens *Ungriam Nigram*, tam vi quam timore et amore ad fidem veritatis totam illam terram convertere meruit,³⁾ s ez esetben úgy Katonának⁴⁾ mint Praynak⁵⁾ igazuk volt, midőn Ademar előadására megjegyezték, hogy az Erdélyt (Transsilvaniam) rosszul nevezi Fekete Magyarországnak.

Ám legyen ez is bárhogyan, az tény, hogy a székelység nem a gyulafehérvári, hanem a milkói püspökséghez tartozott, amint az unio előtt politikailag sem tartozott az erdélyi vajda, hanem a székel ispán alá. Minthogy pedig ezen milkói püspökség a Kárpátokon túl fekvő Moldva-Oláhországra esett s a Szeret, Prút, Dniszter vizregióját, vagyis az egykori Etelközt egészen magába foglalta, tehát

¹⁾ Ha Erdélyországban már 1003-ban alapított volna püspökséget István — írja Hunfalvy — Bruno rövidebb úton mehetett volna István országából az erdélyi püspökhöz s ettől a besenyőkhöz. De ő innen az oroszokhoz megyen, s ezektől a besenyőkhöz: tehát akkor Erdélyország még nagyon ismeretlen vala itt, ismeretlenebb mint Rutenia. *Magyarorsz. ethnogr.* 333. l.

²⁾ Hec pax, inquiet, per te facta est. Si firma erit, sicut doces, omnes libenter erimus Christiani. Si ille senior Ruzorum in fide titubaverit, debemus tantum intendere bello, non de Christianitate.

³⁾ Ademar Chabaniensis *Historiar.* III, 33.

⁴⁾ *Hist. Crit. Reg. Hung.* I, 104.

⁵⁾ *Annales Reg. Hung.* I, 17.

hazánk Kárpát-hegyvidéke közvetlen szomszédságában feküdt, ez okból a székelység csakugyan közelebb állott földiratilag Milkovhoz, semmint Gyulafehérvárhoz.

Erdélynek déli határterülete, épp úgy mint a keleti határrész, eredetileg szintén nem tartozott az erdélyi püspökséghez. Az a terület, mely ma Brassó, Fogaras és Szeben megyék területét képezi, kezdetben szintén a milkói püspökséghez tartozott. Ez több jelenségből kétségtelen. 1213-ban Vilmos erdélyi püspök a német lovagrend által birt Barcaságra költözendő magyarok vagy székelyek dézsmáját a maga részére tartja fenn.¹⁾ Ez csakis úgy értendő, hogy az erdélyi püspökség területén lakó magyarok és székelyek (tehát nem a milkói püspökség alá tartozó székelyszékek székelyei) kötelesek az erdélyi püspöknek adózni, mert hogy az erdélyi déli részek csakugyan Milkóhoz tartoztak, azt több rendbeli okleveles adat kétségtelenné teszi. Így V. Miklós pápának egyik Széchi esztergomi érsekhez intézett 1453. levelében említi *locum Brassoviensem in diocesi Milchoviensi situm*.²⁾ II. Gyula pápa 1512-ben a milkói püspökséget az esztergomi érsekségbe kebelezvén, mondja, *quod in diocesi Milkoviensi Cybiniensis et Brassoviensis ecclesiarum decanatus et nonnullae parochiales ecclesie existunt*.³⁾ Midőn az erdélyi dekánások a bekebelezés ellen tiltakoztak, egyebek között kérték Bakócz Tamás érseket, hagyná meg őket ama kiváltsággal helyzetben, *quo Ecclesia Milkoviensis, cuius dioceseos Saxones ipsi sunt ac fuerunt*.⁴⁾ Midőn aztán a szászok Erdélyben külön nemzetté lettek, váltak el egyházilag Milkótól s saját prépostjuk alatt külön egyházi szervezetet képeztek, mely eredetileg a sz. székeknek volt közvetlenül, utána pedig az esztergomi érsekségnek alárendelve.

Ezt az egyházi elválást egy másik nagy horderejű esemény is szilárdította. A milkói püspökség ugyanis a XIII. század közepe táján 1241-ben a tatárvesz következtében létezni megszűnt,⁵⁾ és ámbár ismételtelen történtek kísérletek a püspökség

¹⁾ ab vniuersis eiusdem terre incolis — mondja a püspök — presentibus et futuris, liberam percipiendi decimas eisdem fratribus, de consensu Capituli nostri concessimus facultatem, eo tamen excepto, quod si Hungaros vel Siculos ad dictam terram transire contigerit, nobis et ecclesie nostre in decimis teneantur respondere. Pray: *Specim. Hierarchiae Hung.* II, 253. Szere-dai: *Series Episcop.* Trans. 6. I. Katona: *Hist. Crit.* V, 171. Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 145. Schuller: *Archiv* I, 220. Deutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Sieb.* I, 11. Szabó: *Székelý Oklár* I, 3—4.

²⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* II, 267.

³⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* II, 586.

⁴⁾ Benkő: *Milkovia* 220—226.

⁵⁾ Ez több pápa okleveléből tetszik ki. III. Miklós 1278-ban ugyanis arról panaszkodik, hogy Milkó vidékén nincs kath. püspök, et Civitas de multo posita in confinibus Tartarorum iam dudum per praedictos Tartaros destructa fuerit, nec inibi Episcopus et alii catholici habitatores exstiterint quadraginta annis et amplius iam elapsis. (Fejérnél: *Cod. Dipl.* VI. II, 403.) Ez az időszámítás a tatárveszre vezet vissza, 1278—40 = 1238. XXII. János pápa pedig ezeket mondja: 1332-ben Episcopus Mylchovens in Regno Hungariae, in finibus videlicet Tartarorum, ex institutione ordinatus antiqua, a tempore, quo dicti Tartari potenter dictum regnum, seu partes Hungariae, pro dolor, intraverunt, fuit per eos ferales et saevos omnino destructus et ecclesia ipsius episcopatus funditus extirpata, extinctis et defunctis, successive deinde temporibus, canonicis ecclesiae antedictae, ac in extirpatione et destructione huiusmodi usque ad haec tempora episcopatus ipse prostratus exstitit et existit, possessionibus, bonis et iuribus episcopatus et ecclesiae praefatorum a potentibus illarum partium occupatis. (Katonánál: *Hist. Crit.* IX, 18. Fejérnél: *Cod. Dipl.* VIII. III, 636.) Hasonlóan nyilatkozik 1347-ben VI. Kelemen. (Theinernél: *Mon. hist. Hung.* I, 737.) 1371-ben XI. Gergely. (Theinernél: *Mon. hist. Hung.* II, 110.) 1436-ban IV. Jenő: *Diocesi Milkoviensi, cuius episcopalis*

helyreállítására,¹⁾ az valósággal helyre nem állott. A milkói püspökség csak névleg létezett többé, püspökei idegen dioecisisekben laktak, javai egészen kiestek a püspökök birtokából. Ennek következtében a milkói püspökségnek erdélyi területrészei egészen elszakadtak a milkói dioecisistől s innen van, hogy az 1332—37. évi pápai tizedjegyzékekben is a székely főesperestségek már mint az *erdélyi püspökség* archidiaconatusai szerepelnek,²⁾ ellenben a szebeni prépostság mint az *esztergomi érsekség* tartozéka.³⁾

Az esztergomi érsekségnek az erdélyi területre való jogcíme abban gyökerezett, hogy Róbert érsek 1226 körül⁴⁾ a kunokat megtérítette s a kun püspökséget a milkóival egyesítette.⁵⁾ Természetes, hogy a kun-milkói püspökségnek megszűntével az érsek igényt tartott a megszűnt püspökség erdélyi területrészeire,⁶⁾ s e tekintetben feltűnő, hogy mégis e területnek csak egy része, t. i. a déli rész került tényleg joghatósága alá, de nem egyszersmind a keleti rész is, mely az erdélyi püspökséghez került, bár abban a tizedszedési kiváltságot az érseknek IV. Béla király 1256-ban és 1263-ban is megerősítette.⁷⁾ Azonban azért még sem érthetetlen, hogy az így történt.

ad presens per infideles occupata esse consuevit (Fejérnél: *Cod. Dipl.* X. VII, 796.) Hogy végre 1441-ben végleg megszűnt a török pusztításkor, az V. Miklós pápának Széchi eszterg. érsekhez intézett 1453. évi leveléből tetszik ki, mondja ebben a pápa: *propter insultus et pericula perfidissimorum Turchorum ibidem circumstantium ipsa ecclesia penitus desolata eiusque bona occupata extiterant* . . . Alább: *Itaque Episcopi Milchovienses, qui dudum antea fuerant, propter desolationem huiusmodi et pericula Turchorum apud dictam ecclesiam a tanto tempore citra, cuius contrarii bonorum memoria non habebatur, personalem residentiam non fecerant, nec ullo modo facere potuerant*. (Theinernél: *Mon. hist. Hung.* II, 267.) De II. Gyula pápa 1512. évi okleveléből is kétségtelen. (Benkőnél: *Milkovia* I, 175—179.)

¹⁾ Így 1332-ben XXII. János pápa meghagyja az esztergomi érseknek, hogy szentelje fel Vasvári Vitus ferenczest milkói püspökül, mert remélhető, hogy Károly magyar király alatt, kinek nevezett Vitus a káplánja, *prædictus episcopatus ad statum pristinum reducetur et recuperabuntur possessiones, bona et iura*. (Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III. 637. 660.) Hogy e kísérlet nem sikerült, mutatja az, hogy Vitus 1335-ben nyitrai püspök lett (Fejér VIII. III, 738. 768.) Ismételte a kísérletet 1347-ben VI. Kelemen pápa, remélve, hogy Lajos király és Erzsébet királyné pártfogása alatt az helyre fogna állhatni. (Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 737.) V. Miklós pápa idején is tétettek kísérletek, melyek azonban Széchi eszt. érsek ellenkezésén hajótörést szenvedtek. (Theiner II, 267.)

²⁾ Benkő I. Lajosnak egy 1344. évi okleveléből tévesen következteti, hogy az még csak 1344-ben történt volna. *Milkovia* I, 121—122.

³⁾ Lásd a *szebeni prépostságról* mondottakat az eszterg. érsekség alatt.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 109. 153.

⁵⁾ Pray hibásan választja el a kun- és a milkói püspökséget. *Hierarchia* I, 417. Mert hogy e kettő azonos, kétségtelenül kitűnik Theodorik kun püspöknek a székely esperestekhez intézett leveléből. Ezek ugyanis nem akartak a kunokkal egy püspökségben lenni s ez okból intézte Theodorik hozzájuk rábeszélő levelét, egyebek között ezeket mondva: *Quid vobis officit nominis mutatio, eadem manente Episcopatus erga vestram Nationem ratione et virtute?* (Közlí az oklevelet Benkő: *Milkovia* I, 116. Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 151. Bárdossy: *Supplem. ad Analecta Scepusii* 416. Teutsch és Firnhaber: *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenbürg.* I, 45. Szabó: *Székely Oklár* I, 6.) Ennek következtében több történetírónk s ezek között Fejér és Knauz is egynek veszik a kun és milkói püspökséget.

⁶⁾ Kitétszik ez XI. Gergely pápa 1371. évi irataiból Theinernél: *Mon. hist. Hung.* II, 110.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. II. 384—387. IV. III, 133—36. Szabó: *Székely Oklár* I, 13. 14. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 437.

Az erdélyi püspök a geográfiai helyzetre alapította a maga igényeit. A székely föld Erdélyhez tartozván, nagyon természetes, hogy ő az e föld felett való egyházi hatóságot magának követelte akkor, mikor a milkói püspökség megszűntével e föld lakói egyházi hatóság nélkül maradtak. A geográfiai helyzetből folyólag épp így lett volna a déli részekre is jogigénye, ha azt e föld népének sajátos egyházi szervezete meg nem hiúsította volna. Az ugyanis már akkor szakadt el a milkói püspökségtől, midőn a szászság ügye rendezve s területe *szebeni prépostsággá* lett. Ez okból az erdélyi püspök eleitől fogva sem követelt e földrészből a maga számára egyebet mint azt, mi eredetileg a szebeni prépostsághoz nem tartozott.

A pápai tizedjegyzékek tehát az erdélyi egyházmegye határait már a nagy átalakulás szerint tüntetik elénk. A szebeni prépostság már kívül esik határain, de a keleti határnép már püspöki megyeterületet képez. Éjszakon a püspökség határai felérnek a Tiszáig és a Borzsováig, úgy hogy a mai Szatmár- s Ugocsa megyék is hozzátartoztak, minek következtében az erdélyi püspökség, mely első alakulásában *csakis az erdélyi medenczeföldre* szorítkozott a XIV. században már *legnagyobb egyház-megyéink közé* tartozott.

III. FEJEZET.

A püspökség egyházközigazgatási beosztása.

Amint a többi egyházmegyéek eredeti beosztásáról mitsem tudunk, úgy tájékoztatlanok maradunk az erdélyi egyházmegyére nézve is. XII—XIII. századi okmányaink alig említenek egy-két egyházi kerületet, így egy 1199-iki a *kolosi*,¹⁾ egy 1280-iki a *telegdi*,²⁾ egy 1300-iki a *tasnádi*³⁾ főesperestségeket. Az egyházi beosztásra vonatkozó ismereteink jelentékenyebben szaporodnak XIV. századi okirataink által, melyekben a *kolosi*,⁴⁾ *telegdi*,⁵⁾ *dobokai*,⁶⁾ *küküllői*,⁷⁾ *hunyadi*,⁸⁾ *tordai*,⁹⁾ *krasznai*,¹⁰⁾ *albai (fehértvári)*,¹¹⁾ *kézdi*¹²⁾ főesperestségekről és az *oxdi*¹³⁾ és *szatmári*¹⁴⁾ alesperestségekről van szó. De még ezek az adatok sem kimerítőek. Teljes tájé-

1) Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 203.

2) Szabó: *Székely Okltár* I, 20.

3) Wenzel: *Árp. új Okmtár* V, 257.

4) 1339-ben és 1347-ben *Anjouk. Okmtár* III, 612. és V, 141.

5) 1301-ben *Székely Okltár* I, 33. 1319-ben *Anjouk. Okmtár* I, 531.

6) 1336-ban *Anjouk. Okmtár* III, 276.

7) 1310-ben, 1321-ben és 1346-ban *Anjouk. Okmtár* I, 197. 624. IV, 634.

8) 1313-ban, 1327-ben és 1336-ban *Anjouk. Okmtár* I, 302. II, 280. III, 263.

9) 1329-ben *Anjouk. Okmtár* II, 401.

10) 1329-ben és 1339-ben *Anjouk. Okmtár* II, 422. III, 614.

11) 1340-ben és 1346-ban *Anjouk. Okmtár* IV, 8. 564.

12) 1323-ban *Anjouk. Okmtár* II, 74. — 1349-ben *Székely Okltár* I, 55. — 1351-ben *Anjouk. Okmtár* V, 429.

13) 1318-ban *Anjouk. Okmtár* I, 482.

14) 1317-ben *Anjouk. Okmtár* I, 416.

koztatást csakis a tizedjegyzékek adnak, melyekből kitetszik, hogy a tágas erdélyi püspökség a XIV. század elején 13 főesperestségre volt osztva, névszerint a *fehértvári, dobokai, bunyadi, kézdi, kolosi, krasznai, küköllői, ozdi, telegdi, tordai, ugocsaí, szatmári* és *szolnoki* főesperestségekre.

Lássuk ezeket egyenként:

1. A fehérvári főesperestség és plebániái.

E főesperestség Erdély déli részén huzódott végig az Aranyostól és a Berénytől a Bodzáig és a Zágonig, úgy hogy Alsó-Fehér, Torda-Aranyos, Nagy-Küküllő, Brassó, Háromszék megyék kisebb-nagyobb területrészei alája tartoztak. Egyházközigazgatásilag az albai, sebesi, springi, selyki és sepsi alesperestségekre oszlott.

a) Az albai vagyis fehérvári esperesti kerület.

E kerület a Maros mindkét partvidékén terjeszkedett ki. Éjszakon a Maros határolta Csapótól Miriszlóig. Innentől conventionalis határok huzódtak az Aranyos felé, mely maga is kis részben határuul szolgált. Délen ugyancsak a Maros alkotta határát A.-Maros-Váradjától Alkenyérig, Váradjánál átcsapott a határ a Maros bal partvidékére, úgy huzódva át a Nagy-Küküllő, Székás, Sülye vizein újból fel a Marosnak. Területe megfelel a mai Alsó-Fehérmegye csombordi, marosújvári, verespataki, magyar-igeni járásainak egészen, azonkívül az alvinczi járás Maros jobb partján levő részének, a balparti részből csak Csüged, Sospatak, Sztrázsa, Drombár és Táté lévén ez esperestség plebániái, a balázsfalvi járásból Mihalczfalva, Tűr és N.-Cserved. Nagyon csekély részben átnyult Kis-Küküllőmegye területére is, hol Szélkut és Dég albai esperesti plebániák.

Plebániái a következők:

Agun lásd Igen.

1. Alba = *Gyula-Fehérvár* Alsó-Fehérmegyében, a püspökség székhelye, a fejedelmek idejében fejedelmi székhely. Manap vára, káptalana, püspöki residenciája s nagyszerű székesegyháza teszik nevezetessé. Régi plebániája a hitújítás korában megszűnt, de 1693-ban újból helyreállított.

Arbov lásd Orbou.

2. Azumepe, Azunepe, Azunnepe, Zunmepe = *Asszonynépe* Alsó-Fehérmegyében, ma Nagy-Enyed fiókja.

Azunepe, Azunnepe lásd Azumepe.

3. Beche = *Becze, Magyar-Becze* Alsó-Fehérmegyében, ma Nagy-Enyed fiókja.

4. Benedic, Benenyk = *Benedek* Alsó-Fehérmegyében, ma Tövis fiókja.

Benenyk lásd Benedic.

5. Buchar, Bulhard = *Magyar-Boros-Bocsárd* Alsó-Fehérmegyében, ma Magyar-Igen fiókja.

6. Bogov, Bokov, Rogov = *Magyar-Bagó* Alsó-Fehérmegyében, ma Nagy-Enyed fiókja.

Bokov, lásd Bogov.

7. Barbancina villa = *Borbánd* Alsó-Fehérmegyében. Már a XIII. században

van róla szó.¹⁾ Mint plebánia már 1302-ben létezett.²⁾ Hogy mint ilyen a XV. században is fennállott, azt egy 1451. évi okirat bizonyítja.³⁾ A hitújítás következtében azonban 1564-ben megszűnt s csak 1714-ben lett újból helyreállítva. Ma is önálló lelkészség a fehervári főesperességekben.

8. Buzabuhhard, Buzasbuchard, Buzazbuchard = *Buzás-Bocsárd* Alsó-Fehérmegyében, ma Tűr fiókja.

9. Chekalaka, Chekelaka = *Csekelaka* Alsó-Fehérmegyében, ma Harasztos fiókja.
Chekelaka lásd Chekalaka.

10. Cheztus = *Csesztve*, *Maros-* vagy *Magyar-Csesztve* Alsó-Fehérmegyében, ma Felvincz fiókja.

11. Chigud = *Csüged* Alsó-Fehérmegyében, ma Gyula-Fehérvár fiókja.

12. Chumbard. Chumburd, Kumbund, Kumburd = *Csombord* Alsó-Fehérmegyében, ma Nagy-Enyed fiókja.

Chumburd lásd Chumbard.

13. Crakov, Krakow, Krako, Kako = *Krakkó* Alsó-Fehérmegyében. Régi római s szász telep, melynek lakói már 1206-ban kaptak II. Endre királytól szabadalmakat.⁴⁾ Plebániája később megszűnt s helyre sem állott többé. Ma Magyar-Igen fiókja.

14. de Deg, Dedeg, Deog, Egd = *Dégh* Kis-Küküllőmegyében, ma Radnót fiókja.
Deg lásd de Deg.

15. Drumbar, Dumbar, Duumbar = *Drombár* Alsó-Fehérmegyében, ma Borband fiókja.

Dumbar, Duumbar lásd Drumbar.

Egd lásd de Deg.

Enitrino lásd Enyd, Enedinum.

16. Enedinum, Enyd, Enydinum, Endinum, Enidinum, Enitrinum = *Nagy-Enyed* Alsó-Fehérmegyében. Egyháza már 1239-ben állott.⁵⁾ 1302-ben a fehervári káptalannak fizette a tizedet.⁶⁾ Mint plebánia fennállott a XV. században is. A XVI. században egyháza a hitújítók kezeibe került. 1727-ben a minoriták társháza megalapítván N.-Enyeden, plebániája is felelevenítettett. Ma is önálló lelkészség a fehervári főesperességekben.

17. Enyd, Enyd superior, de Enitrino = *Fel-Enyed* Alsó-Fehérmegyében, ma N. Enyed fiókja.

Esa lásd Oza.

18. *Feleh*, most ismeretlen. Talán *Fele* a Mezőségen, vagy *Magyar-Felek* Segesvár környékén.

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. II, 200.

²⁾ Oklevél a *gyfvári ltár*-ban. Cista Cap. fasc. 7. nr. 16.

³⁾ Oklevél a *gyfvári ltár*-ban fasc. 5. nr. 23.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 71.

⁵⁾ *Archiv des Vereins f. Sieb.* Neue Folge II, 21.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. I, 102.

19. Fohyd = *Fabid*, ma már nem létező helység, hajdan Gáldtő határában állott s a gyulafehérvári káptalan birtokát képezte.¹⁾

20. Foro, Forrow = *Magyar-Forró* Alsó-Fehérmegyében, ma Felvincz fiókja. Forrow lásd Foro.

21. Gald, Kald, = *Alsó-Gáld* Alsó-Fehérmegyében, ma Tövis fiókja.

22. Gumbuch = *Gambucz* vagy talán *Gombás* Alsó-Fehérmegyében, ma amaz Harasztos, emez Nagy-Enyed fiókja.

Gyle lásd Sile.

23. Gyod, Gyog, Kyod = *Fel-Gyógy* Alsó-Fehérmegyében, ma Tövis fiókja és Al-Gyógy, Szász-Város fiókja, mely Folt és Benczencz falvakkal ezen kerületbe tartozhatott.

24. Hapurcum, Hapurcun, Hapurtum, Hapurtun, Hupurcun, Hupurtun = *Háporton* Alsó-Fehérmegyében, ma N.-Enyed fiókja.

25. Herepal, Herepel = *Magyar-Herepe* Alsó-Fehérmegyében, ma Küküllővár fiókja.

26. Heyud, Herud, Kyod, Kyud = *Diód* Alsó-Fehérmegyében, ma Tövis fiókja. Hupurcun lásd Hapurcum.

27. Igun, Agun = *Magyar-Igen* Alsó-Fehérmegyében, régi szász telep. Már 1206-ban kaptak lakói II. Endre királytól szabadalmakat,²⁾ 1225-ben a vámfizetés alól mentettek fel.³⁾ Mint plebánia fennállott a XV. században is. 1470-ben Simon egyházi jogtudor s püspöki helynök volt plebánosa.⁴⁾ A XVI. században plebániája megszűnt s egyháza a hitújítóké lett. A vallási béke helyreálltakor a jezsuiták Magyar-Igenben némi javakat szereztek, de a plebánia, bár 1765-ben helyreállítására kísérletek tétettek, helyre nem állott. Ez csak 1810-ben történt. Azóta maig önálló lelkészség a fehérvári főesperességekben.

Kald lásd Gald.

Kako lásd Crakov.

Koospetek }
Kospotok } lásd Sospetek.

Krako, Krakow lásd Crakov.

Kumbund }
Kumburd } lásd Chumbard.

28. Kurgued = *Nagy-Cserged* Alsó-Fehérmegyében, ma Tűr fiókja.

Kyod }
Kyud } lásd Gyod.

Kyod lásd Heyud.

Kyud lásd Heyud.

29. Lapad = *Magyar-Lapád* Alsó-Fehérmegyében, ma N.-Enyed fiókja.

30. Medikered, Medikerek, Medykerek, Medkerek = *Megykerék* Alsó-Fehérmegyében, ma N.-Enyed fiókja.

¹⁾ Cista Capit. fasc. III. nr. 45.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 71.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 74. 85.

⁴⁾ Varia ad notitiam historicam pertinentia an. 1768 a püspöki ltár-ban Gyulafehérvárott.

31. Micloslaka, Mykloslaka = *Miklós-laka* Alsó-Fehérmegyében, ma Felvincz fiókja.

32. Mihalt villa, Mihalt = *Mihálcz-falva* Alsó-Fehérmegyében, ma Tűr fiókja.

33. Mokovtelky, Mokortelky, . . . ocolleky, ma már nem létező hely, mely hajdan Alsó-Fehérmegyében a Maros mellett állott Bogát közelében. 1295-ben e birtokot Mikud bán fia Miklós eladta Kelemen fehérvári kanonoknak.¹⁾

Mykloslaka lásd Micloslaka.

34. Noglog, Noglok, Nyglog, Nyglok = *Nagy-Lak* Alsó-Fehérmegyében, ma Felvincz fiókja.

Nyglog, Nyglok, Noglok lásd Noglog.

35. Orbou, Orbov, Arbov, Orbow, = *Magyar-Alsó-Orbó* Alsó-Fehérmegyében, ma Tövis fiókja.

36. Oza, Ozd, Esa = *Ozd* Alsó-Fehérmegyében, e helyről vette nevét az ozdi esperestség. Ma Harasztos fiókja.

37. Penirlaka, Peturlaba, Peturlala, Peturlaka = *Oláb-Péterlaka* Alsó-Fehérmegyében, ma Radnót fiókja.

Rogov lásd Bogov.

38. Saard, Sard = *Sárd* Alsó-Fehérmegyében, ma Magyar-Igen fiókja.

39. de Sancto Benedicto = *Szent-Benedek* Alsó-Fehérmegyében, ma Küküllővár fiókja.

40. de Sancto Emerico = *Maros-Szent-Imre* Alsó-Fehérmegyében, ma Tövis fiókja.

41. de Sancto Rege = *Maros-Szent-Király* Alsó-Fehérmegyében, ma N.-Enyed fiókja.

42. Sile, Gyle, Syle = *Magyar-Sülye* Alsó-Fehérmegyében, ma Küküllővár fiókja.

43. Sospetek, Koospetek, Kospotok = *Sóspatak* Alsó-Fehérmegyében, ma Borbánd fiókja.

44. Spanlaka = *Ispánlaka* Alsó-Fehérmegyében, ma N.-Enyed fiókja.

45. de Spinis = *Tövis* Alsó-Fehérmegyében. Plebániája fennvolt a XIV. és XV. században. 1332-ben Döme,²⁾ 1352-ben Tamás,³⁾ 1420-ban András⁴⁾ voltak plebánosai. 1448-ban itt Hunyadi János templomot s kolostort épített Sz. Imrénél kivivott győzelme emlékeül.⁵⁾ A XVI. század vallási zavaraiiban templom s kolostor egyaránt pusztulásnak indult. 1701-ben Altorjai Apor István a templomot s kolostort helyreállította s azt 1702-ben a pálos-rendnek adta.⁶⁾ A pálos-rendnek 1786-ban történt eltörlése után a plebánia világi papok kezeibe került. Ma is önálló lelkészség a fehérvári főesperestségben.

Syle lásd Sile.

46. Thacey, Thathey = *Táté* Alsó-Fehérmegyében, ma Borbánd fiókja.

¹⁾ Oklevél a gyfvári káptalan ltár-ban Centuria XX. nr. 68.

²⁾ Monum. Vaticana I. I, 110.

³⁾ Fejér: Cod. Dipl. IX, II, 176.

⁴⁾ Fejér: Cod. Dipl. X. VI, 291.

⁵⁾ Fejér: Cod. Dipl. VIII, V. 2.

⁶⁾ Ered. végrendelet a leleszi convent ltár-ban

Thathey lásd Thacey.

47. Turek = *Tűr* Alsó-Fehérmegyében, régi plebániája idővel megszűnt s egyháza protestánsok kezére került, kik a katolikus hitre térvén, 1827-ben a katolikus parochiát ismét helyreállították. Mint önálló lelkészség a fehérvári főesperestséghez tartozik

48. Vara, Varda = *Alsó-Maros-Váradja* Alsó-Fehérmegyében, ma Maros-Portus fiókja.

Varda lásd Vara.

49. Villa nova, (Byfalri?) = *Szász-Újfalu* Alsó-Fehérmegyében, ma Nagy-Enyed fiókja.

50. Zikkuch, Zilkuch, Zilkuich = *Székkut* Kis-Küküllőmegyében, ma Radnót fiókja. Zunmepe lásd Azumepe.

b) *A sebesi esperesti kerület.*

Ezen esperesti kerület a tizedjegyzékekben de *Sebus*, Sebz vel *Varasio* néven szerepel s a Maros folyó bal partvidékére esett A.-Maros-Váradjától kezdve Tordásig. A Marosnak e vidéken folyó mellékvizei: a Berény, Pécz, Kudsir, Sebes és Székás ezen esperestség területére estek, túl a Maroson pedig a Gyógy vize szintén sebesi területet öntözött. Egy 1330-ik évi okirat világosan tájékoztat ezen esperesti kerület iránt, amennyiben előszámolja a hozzátartozó plebániákat. A váradi káptalan előtt ugyanis bizonyos peres ügy elintézése céljából megjelentek Michael plebanus de *Kelnuk*, decanus de *Sebus* et Johannes plebanus de *Apoldia superiori* decanus, s ünnepélyesen kijelenték, quod universi et singuli plebani de *decanatu de Sebus*, videlicet: Georgius quondam plebanus de *Vinch inferiori*, Petrus de *Arkus*, Joannes de *Kunyrthu*, Herbordus de villa *Volcani*, Nicolaus de villa *Petri*, Nicolaus de *Lancruck*, quondam decanus, Daniel de *Sebus*, Jacobus de *Subcastro*, Homideus de *Maloprandio*, Nicolaus de *Richo*, Michael de *Kelnuck*, Nicolaus de *Reech*, Johannes de *Orbow*, Johannes de *Duburka*, Johannes de *Apoldia superiori*, Nicolaus de *Omlás*, Joannes de *Cykelev*, Arnoldus de *Nigra Aqua*, Petrus de *Thapurcha*, Albertus de *Olmur*, Joannes de *Ludas*, Jacobus de *Enyedino*, Vernerius de *Apoldia inferiore*, Nicolaus de *Ruzmark*, Joannes de *Alba Ecclesia*, Henchmanus de *Zekes* egyhangulag visszavonják azon felebbezést, melyet a tizedügyben András püspök és a fehérvári káptalan ellen az apostoli szent székhöz intéztek s ígérve az egyházi engedelmességet, minden további pernek, egyenetlenkedésnek és fellépésnek véget vetnek.*)

Kimerítőbbek ez okiratnál a tizedjegyzékek, melyekben a sebesi esperesti kerülethez tartozókul a következő plebániák vannak elősorolva:

1. Alba Ecclesia = *Fehéregyház*, puszta Szerdahely mellett.
2. Apoldia inferior, Apoldya inferior = *Kis-Apold* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.
3. Apoldia, Apoldya superior = *Nagy-Apold* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

---

*) Oklevél dto tertio Calendas Junii a. 1330. a *gyfvári kápt. ltár*-ban Cista Cap. Albens. fasc. VI. nr. 28.

4. Arkus, Arleus, ma ismeretlen, hacsak nem = *Árki* a szomszéd hunyadi főesperességben, mely esetben tévesen volna mint fehérvári főesperesti plebánia kijelölve.

Bamacha lásd Ramacha.

Bech, Beech, Beeth lásd Reche.

5. Benchench = *Benczencz* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

6. Beren, Beryn, Bevimi, Bumi, Byrin, Byrni = *Berény* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

Beryn	}	lásd Beren.
Bevimi		
Bumi		

Buzmarch lásd Zeredahel.

Byhov, Byhow lásd Rehov.

Byrin, Byrni lásd Beren.

7. Chapinta, Capintha, Chapurcha, Kapurcha = *Toporcsa* Szebenmegyében, ma Vizakna fiókja.

Colmas lásd Omlas.

Cordas lásd Thordas.

8. Doborka, Doburca, Doburka = *Doborka* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

9. de Enendyno, Endino, Eneudino, Enydino = *Kis-Enyed* Alsó-Fehérmegyében, ma Szerdahely fiókja.

10. Folt, Folth = *Folt* Hunyadmegyében, a Maros mellett, ma Szász-Város fiókja.

Forum Ruthenorum lásd Zeredahel.

11. Guyd saxonica, de decanatu de Sebus. Ma ily nevű hely ismeretlen. A Guyd régi szó, a közép-korban egyletet jelentett.

Kapurcha lásd Capurcha.

12. Kartovia, Kaztonia, Keztev, Keztov, Kostonia, Kozcov, Koztov, Koztonia, Koztouiia = *Kásztó* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

13. Kelnek, Kelnik, Kelnuk, Kilnik = *Kelnek* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

Kelnuk lásd Kelnek.

Keztev, Keztov lásd Kartovia.

Kilnik lásd Kelnek.

14. Kimortu, Kinertu, Kunerta, Kunertu = *Alkenyér* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

15. Kiner superior, Kinertu, Kuner = *Felkenyér* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

Kostonia, Kozcov, Koztov, Koztonia, Koztouiia lásd Kartovia.

Kulas lásd Omlas.

Kuner lásd Kiner superior.

Kunerta, Kunertu lásd Kimortu.

16. Lanchruch, Lancruch, Lankruk, Lanouk, de Lavounk = *Lámkerék* Szebenmegyében, ma Szász-Sebes fiókja.

17. Ludas Regis, Ludas Regia, Ludos inferior, Ludas = *Nagy-Ludas* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

Ludos inferior lásd Ludas Regis.

18. Malipondium, Malum prandium = *Rosz-Csűr* Szebenmegyében Szász-Sebes környékén. A név a latin *Malum granarium* eltorzítása.

Malum prandium lásd Malipondium.

Mulcs, Mules, Mults lásd Omlas.

19. Mydenborch, Midenborch = *Alamor*, németül *Mildenburg* Alsó-Fehérmegyében, Vizakna fiókja.

Mylenbah, Myhlenbach, Mylumbach, Mylunbach lásd Sebus.

20. Obnuk, ma ilynevű hely itt ismeretlen, talán Olmor-nak olvasandó, mely esetben azonos a már említett Alamorral.

21. Omlas, Colmas, Kulas, Mulcs, Mules, Mults, Vmlas = *Omlás* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

22. Orbov, Orbow, Orkov = *Szász-Orbó* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

Orkov lásd Orbov.

23. Petri villa, = *Péterfalva* Szebenmegyében, ma Szász-Sebes fiókja.

24. Purcas, Purkas, Purkaz = *Perkász* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

25. Ramacha, Ramas, Ramatha, Bamacha = *Romosz* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

Ramas, Ramatha lásd Ramacha.

26. Reche, Reech, Bech, Beech = *Récse* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

27. Rehov, Byhov, Byhow = *Reho* Szebenmegyében, ma Szász-Sebes fiókja.

Ruthenorum forum	} lásd Zeredahel.
Ruzmarch	

28. Sebus, Mylenbah, Mylunbach, Myhlenbach, Mylumbach = *Szász-Sebes*, Szebenmegyében, régi szász telep, melyről már 1150-ben van szó.¹⁾ 1387-ben falakkal kezdték bekeríteni,²⁾ s egyházi tekintetben is jelentős multja van. Már 1303-ban a körülfekvő plebániák esperestségi székhelye.³⁾ 1245-ben Tivadar szebeni kanonok a plebánosa,⁴⁾ 1332—37-ben Miklós.⁵⁾ A XVI. században a vallásújítás következtében plebániája megszűnt, de 1731-ben újból helyreállított. Ma is önálló lelkészség a fehérvári főesperestségben.

29. de Subcastro Petri = talán *Csikmó*?

30. Thordas, Torda, Tordas, Cordas = *Tordás* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

Torda, Tordas lásd Thordas.

31. Trikow, ma ilynevű helység e vidéken ismeretlen.

32. Tykylev = *Ecsellő* Szebenmegyében, ma Szerdahely fiókja.

33. Varos, de Varasio, Warosio = *Szász-Város* Hunyadmegyében, régi szász telep,

¹⁾ Oklevél a *városi ltár*-ban. Lit. C. nr. 1.

²⁾ *Városi ltár* lit. C. nr. 1.

³⁾ Oklevél a *gyfvári kápt. ltár*-ban, Cista Capit. fasc. 3. nr. 34.

⁴⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 229.

⁵⁾ *Mon. Vaticana* I. I, 94.

mely 1200 körül épült. Hajdan *villa S. Ambrosii* néven is szerepelt s innen származik német *Broos* neve. A XIV. század derekán, 1370-ben I. Károly király neje Erzsébet itt templomot és sz. ferenczrendű kolostort állított. A vallásháborúk idején, 1530-ban templom és kolostor elpusztult. Plebániája 1721-ben újból helyreállott. Ma is önálló plebánia a hunyadi főesperességekben.

34. Velkani, Vilkani, Wigani, Wlkani villa = *Szász-Pián*, ma Szász-Sebes fiókja.

35. Vinc, Vinc inferior = *Alvincz* Alsó-Fehér megyében, régi nevezetes mezőváros, mely 1248-ban Lőrincz erdélyi vajdától nevezetes szabadalmakat kapott. Zsigmond király 1430-ban a szabad városok közé emelte. Plebániája már 1283-ban említetik,¹⁾ 1330-ban György néhai alvinczi plebános említetik.²⁾ 1361-ben említve van frater Alardus, prior ecclesiae B. V. és Joannes rector ecclesiae in Vincz inferiori,³⁾ ami azt bizonyítja, hogy itt szerzetes rend is működött. E szerzetes rendről már 1300-ban van szó.⁴⁾ A XVI. század vallási zavaraiiban 1564 tájt egyháza a hitújítók kezeibe került, de 1725-ben plebániája újból helyreállott. Mint ilyen a fehértvári főesperességhez tartozik.

Vmlas lásd Omlas.

Warosio lásd Varos.

Wigani, Wlkani lásd Velkani.

36. Zarka, Zarkad, Zarkas, Zorka = *Szarkafalva* Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.

37. Zeredahel, Buzmarch, Ruzmarch, Forum Ruthenorum = *Szerdahely* Szeben megyében, mint plebánia már 1330-ban említetik, mikor Miklós a papja.⁵⁾ 1530-ban a hitújítás folytán létezni megszűnt, de 1772-ben ismét helyreállott. Ma mint önálló lelkészség a fogarasi főesperesség szebeni kerületéhez tartozik.

Zorka lásd Zarka.

c) a springi esperesi kerület.

E kis egyházi kerület, de Spring, Spungi, a két Székás, Nagy-Küküllő és Viza között terült el, magában foglalva a mai Alsó-Fehér megye kis-enyedi, balázsfalvi és alvinczi járásainak egyes részeit. Plebániái következők voltak:

Bemgurkyr lásd Regurkych.

1. Beuimi, Bevimi, Bumi villa, ma ismeretlen, hacsak nem *Bun* Csígmó közelében, vagy *Berény*, de akkor a sebesi esperességhez tartoznék.

2. Berunsten, ily nevű hely ma e vidéken ismeretlen, hacsak nem *Kis-Kerek* értendő alatta, melyet a románok Brostyén-nek neveznek. A Brostyén név hangzásra nagyon megközelíti a Berunsten nevet. Az Alsó-Fehér megyében fekvő Kis-Kerek ma már csak fiókegyházat képez.

¹⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Capit. fasc. 1. nr. 14.

²⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Albens. fasc. VI. nr. 28.

³⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Capit. fasc. 2. nr. 50.

⁴⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Capit. fasc. 2. nr. 32.

⁵⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Capit. fasc. 6. nr. 28

Bevimi }
Bumi } lásd Beuimi.

3. Budz, Burd, Buzd = *Buzd* Nagy-Küküllőmegyében, ma Drassó fiókja.

Buffa ecclesia lásd Ruffa ecclesia.

Byngurkyr lásd Regurkych.

4. Bytalri. Ma ismeretlen.

5. Chanad, Chonad = *Szász-Csanád* Alsó-Fehérme gyében, ma Hosszúaszó fiókja.

6. Dalia, Dalya, Daya = *Dálya*, a mai szász Dálya, a Sebes völgyében, vagy *Oláh-Dálya* Szebenmegyében, ma Drassó fiókja.

Dalya }
Daya } lásd Dalia.

Donesmark lásd Munerad.

7. Drasseu, Drassov, Drasov, Drossov = *Drassó* Alsó-Fehérme gyében. Okiratilag 1343-ban említették.¹⁾ A hitszakadás idején plebániája megszűnt, de 1776-ban újból helyreállott. Mint önálló lelkészség a fehérvári főesperességhoz tartozik.

8. de duabus ecclesiis = *Kétegyház*. Ma ismeretlen.

9. Gregorii villa = *Gergelyfája* Alsó-Fehérme gyében, ma Drassó fiókja.

10. Hemungi, Heningi, Heniungii villa = *Héningfalva* Alsó-Fehérme gyében, ma Tűr fiókja.

Heningi, Heniungii villa lásd Hemungi.

11. de Kucis, de Kutis = *Kutfalva*, ma Drassó fiókja.

12. Lupardi de valle, Lupardi, Luperti villa, Luperti vallis = *Farkastelke* Alsó-Fehérme gyében, ma Hosszúaszó fiókja.

13. Munerad, Donesmark, Quintoforum, Quinto-Forum = *Monora* Alsó-Fehérme gyében, ma Hosszúaszó fiókja. A Donesmark = *Donnersmarkt*, mely e község német neve, a Quintoforum pedig a német névnek fordítása s azt jelenti, hogy itt minden csütörtökön vásárok tartattak.

14. Pauli villa, ma ilyenű hely e vidéken ismeretlen.

15. Pyro, Pyron = *Oláh-Girbo* Alsó-Fehérme gyében, ma Drassó fiókja.

Quinto-Forum, Quintoforum lásd Munerad.

16. Regurleyr, Regurkych, Remgurkyr, Ringurkir, Bemgurkyr, Byngurkyr. Ilyenű hely ma nem létezik, de létezett hajdan s mint Godinföld tartozéka 1295-ben Zekes- (Örmény-Székes)-hez tartozott. Ez a Godinföld köznyelven *Ringylkirch*-nek neveztetett s Vizaknai Gánfia Alard békés birtokában hagyott.²⁾

Remgurkyr, Ringurkir lásd Regurkych.

17. Ruffa ecclesia, Buffa ecclesia = *Veresegyház* Alsó-Fehérme gyében, ma Tűr fiókja.

18. Springi, Spungi, Spring = *Spring* Alsó-Fehérme gyében. E helytől vette nevét a springi esperesti kerület. Ma Drassó fiókja.

Spungi lásd Springi.

19. Thokaka = *Tobáta*, ma Drassó fiókja.

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* XI, 472.

²⁾ Ered. oklevél az *udv. cancellaria ltár*-ban.

20. de duabus turribus = *Kéttorony*. Ma ismeretlen. Talán = *Thürnen*.
21. Vingarkyr, Vyngarthkir, Wingarthkyr, Vingarthkirch, Wynckarthkyr = *Vingárd* Alsó-Fehérmegyében, ma Drassó fiókja.
22. Zeekes, Zekes = *Örmény-Székes* Alsó-Fehérmegyében, ma Vizakna fiókja.*)

d) *A selyki esperesti kerület.*

E kerület, decanatus de Selk, a Vizától és N. Küküllőtől az Oltig, tehát a mai Nagy-Küküllőmegyében terjedt ki, kivéve e megye éjszaki és déli részeit, amennyiben Sáros, Szász-Sz.-László, Segesvár, Héjjásfalva, Holdvilág s ami ezeken túl esik, már a küküllői főesperestséghez, ellenben Sz.-Agota, Boldogváros s ami ezeken alul dél felé fekszik, már a szebeni prépostsághoz tartoztak. Igen kis részben átnyult ezen esperestség Alsó-Fehérmegye kisenyedi járásának területére is, amennyiben Sorostély és közvetlen környéke a selyki esperestséghez tartozott.

E nagy területen azonban csak néhány plebániával találkozunk. A tizedjegyzékekben csak a következők említvél:

1. Abbatis villa = *Apátfalva* Nagy-Küküllőmegyében, ma Hosszúaszó fiókja.
2. de Camino Superiore, de Kuminu Sup. = *Sorostély* Alsó-Fehérmegyében. A Sorostély a német Schornstein névből van magyarítva, Sorostély mai német neve Schorsten azaz Schornstein, a tizedjegyzék de Camino Superiore pedig a Sorostély latin fordítása. Ma Sorostély szintén Hosszúaszó fiókja.
3. Mons fornacis; de Monte fornacis = *K.-Selyk*.
4. Musina, Musna = *Muzsna* Nagy-Küküllőmegyében, ma Medgyes fiókja.

e) *A sepsi esperesti kerület.*

E kerület, districtus de Sebusy, Gybusy, Gybasy vel Sepsi, a fehérvári főesperestség legkeletibb részét alkotta s magában foglalta a mai Háromszékmegye miklósvári, sepsi alsó, sepsi felső járásait s kis részben, amennyiben Maksa is hozzá tartozott, a kézdi alsó járásnak déli szakadékat is. Átnyult azonkívül a Barót vizén Udvarhelymegye területére is, hol Bibarczfalva, Olasztelek, Vargyas, Bardócz ezen esperestséghez tartozó plebániákat képeztek. Délnyugaton átnyult, úgy hiszszük, az Olton is a brassói területre, úgy hogy a Homoród, Barcza, Vidombák, Tömös és a Tatráng vizeinek vidéke még inkább ide, semmint a szebeni prépostsághoz tartozott, bár Bodola kivételével, nincs a sepsi esperesti kerületnek e tágas vidéken egy megnevezett plebániája sem. Brassó ugyan e területen jelenkezik, de ez határozottan már a szebeni prépostsághoz tartozott s téképünkön vörös szegélylyel körülvettnek gondolandó. Több mint valószínű, hogy még a XIV. században is e vidék elég pusztá volt, úgy hogy az egyes egyházi kerületek határai itt pontosan ki sem voltak jelölve.

*) *Konczu* német neve is Zekes, Zekesdorf lévén, nincs kizárva az eset, hogy ott is plebánia állott azon időben.

A tizedjegyzékekben mint a sepsii kerülethez tartozó plebániák a következők említvők:

1. Ahch = *Nagy-Ajta* Háromszékmegyében, ma Miklósvár fiókja.
2. Angelus, Augelus = *Angyalos* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Szent-Iván fiókja.
3. Arkus = *Árkos* Háromszékmegyében, ma Köröspatak fiókja.
4. Aruapotok, Arnapotok = *Arapatak* Háromszékmegyében, ma Illyefalva fiókja.
Augelus lásd Angelus.
5. Bachan, Rachan, Telegdi-, Sepsi-Bachan = *Telegdi-Baczon* és *Sepsi-Baczon* Háromszékmegyében, e két község együtt: *Nagy-Baczon*, ma Barót fiókjai. Hajdan határt képezett a telegdi főesperestség és a sepsii esperestség között, mely utóbbi a fehérvári főesperestséghez tartozott.
6. Bandachfolua, villa Bardach = *Bardóc* Udvarhelymegyében, ma Barót fiókja.
Bardach lásd Bandachfolua.
7. Barchuch, Boroch, Borouch = *Barót* Háromszékmegyében, régi plebánia, mely már II. András király 1224. évi oklevelében mint a német vendégeknek adományozott királyi föld határa említetik. Fennmaradt a vallásháborúk zavaraiiban is.¹⁾ Mint önálló plebánia ma a sepsi-miklósvári főesperestség- és a barczai esperestséghez tartozik.
8. Beech, Reech = *Réty* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz-Iván fiókja.
9. Belen = *Bölön* Háromszékmegyében, ma Miklósvár fiókja.
10. Besenczsed, Besenzd = *Besenyő* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Szent-Iván fiókja.
11. Biborch villa, Bibouh, Byborch = *Bibarczfalva* Udvarhelymegyében, ma Barót fiókja.
Bibouh lásd Biborch.
12. Bicha, villa Bika, Sitka, Bycha villa = *Bikfalva* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz.-Iván fiókja.
Bika lásd Bicha.
13. Bodok, Buduk = *Bodok* Háromszékmegyében, ma Miko-Újfalu fiókja.
Buduk lásd Bodok.
14. Buduli = *Bodola* Háromszékmegyében, 1405-ben köegyháza volt harangokkal és parochialis egyháza, mi mutatja, hogy önállósága fenn volt a XV. században is. Később azt elvesztette és nem is kapta többé vissza. Ma Turkös fiókja.
Byborch lásd Biborch.
15. Elie, Helie, Helye villa = *Illyefalva* Háromszékmegyében. Mint plebánia fennvolt a XV. században is, 1443-ban Székely Antal fehérvári esperest volt a plebánosa.²⁾ A hitújítás idejében megszűnt, de 1701-ben újból helyreállott. Ma a sepsi-miklósvári főesperestséghez és a barczai esperestséghez tartozik.
16. Guidonis villa = *Gidófalva* Háromszékmegyében, ma Köröspatak fiókja.
Helie, Helye villa lásd Elie.

¹⁾ Veszely Károly: *A baróthi plebánia*. Közzétéve Knauz: *Magy. Sion*-ja VI. k. 813. s. köv. 11.

²⁾ Kemény: *Új Magy. Muz.* 1854. évf. 41. 1.

17. Hydueg, Hidueg = *Hidvég* Háromszékmegyében, a Nemes grófok nagylelkűségéből plebánia ma is.

18. Kalnuk = *Kálnok* Háromszékmegyében, ma Köröspatak fiókja.

19. Kemuspotok, Kevruspotok, Kovruspotok = *Sepsi-Köröspatak* Háromszékmegyében. A vallásújítás korában megszűnt plebánia 1781-ben újból helyreállott. Mint ilyen a sepsi-miklósvári főesperestség- és barczai esperestséghez tartozik.

Kovruspotok lásd Kemuspotok.

20. Kylien = *Kilyén* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz.-Iván fiókja.

21. Lizno, Liznov, Lyzno = *Liznyó* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz.-Iván fiókja.

Lyzno lásd Lizno.

22. Moja, Moya, Moxa = *Maksa* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz.-Iván fiókja.

Moxa }
Moya } lásd Moja.

23. Mylcosuara, de Sancto Nycolao = *Miklósvár* Háromszékmegyében. Mint castrum S. Nicolai már 1211-ben említetik. A XVI. századi zavarokban plebániája megszűnt, de 1715-ben újból feléledt. Mint önálló lelkészség a sepsi-miklósvári főesperestség- és barczai esperestséghez tartozik.

24. Olazteluk = *Olasztelek* Udvarhelymegyében, ma Barót fiókja.

25. Olcznui, Oltczni, Olthzeme = *Oltzém* Háromszékmegyében, ma Mikó-Ujfalu fiókja.

Oltczni }
Olthzeme } lásd Olcznui.

Rachan lásd Bachan.

Reech lásd Beech.

26. Sancte Marie villa = *Szemerja* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz.-György fiókja.

27. de Sancto Georgio = *Sepsi-Sz.-György* Háromszékmegyében. A hitújítás korában plebániája a helyét hitvallásuk kezébe ment át, de 1762-ben itt a kath. hitélet újból feléledt. Ez évtől kezdve az illyefalvai pálos-rendűek végezték Sz.-Györgyön a vallási teendőket s rendöknek 1786-ban történt elnyomása után különféle egyházi egyének működtek itt. 1825—1849-ig helyi lelkészséggel birt a székely határezred papjának személyében. 1850-től részint az illyefalvai, részint a köröspataki lelkészek végezték e helyt a teendőket. 1854 óta állandó plebánosa van. E plebánia ma a sepsi-miklósvári főesperestség- és barczai esperestséghez tartozik.

28. de Sancto Joanne = *Sepsi-Sz.-Iván* Háromszékmegyében. Mint plebánia hajdan a milkói püspökséghez tartozott. A XVI. században az unitáriusoké lett, mint kath. plebánia 1724-ben újból helyreállott. Mint ilyen ma a sepsi-miklósvári főesperestség- és barczai esperestséghez tartozik.

29. de Sancto Rege = *Sepsi-Sz.-Király* Háromszékmegyében, ma Illyefalva fiókja.

30. Sanzacha, Zozacha = *Száraz-Ajta* Háromszékmegyében, ma Miklósvár fiókja.
Sitka villa lásd Bicha.

31. Suruzno = *Nagy-Borosnyó* Háromszékmegyében, ma Zágón fiókja.

32. Tuson, Vsun, Vzmi, Vzum = *Uzon* Háromszékmegyében, ma Sepsi-Sz.-Iván fiókja.

$$\left. \begin{array}{l} \text{Vsun} \\ \text{Vzmi} \\ \text{Vzum} \end{array} \right\} \text{ lásd Tuson.}$$

33. Voygias villa, Wardach villa = *Vargyas* Udvarhelymegyében, ma Barót fiókja. Wardach villa lásd Voygias.

34. Zalan, Zlalan = *Zalán* Háromszékmegyében, ma Mikó-Újfalu fiókja.

35. Zaldubus = *Száldobos* Udvarhelymegyében, ma Barót fiókja.

Zlalan lásd Zalan.

Zozacha lásd Sanzacha.

2. A dobokai főesperestség és plebániái.

E főesperestség a Kraszna forrásvidékétől, illetőleg az Egregytől a Besztercze- és a Nagy-Szamos-folyók forrásvidékeig huzódott, vagyis magában foglalta a mai Besztercze-Naszódmegyét, a nagy-sajói járás déli csúcsa kivételével, egészen, továbbá Szolnok-Doboka megye déli földrészeit, nevezetesen a bethleni járásból a délkeleti szélt (Sajó-Keresztur, Magyarós, Kerlés s Sz.-Jakab dobokai plebániák); a kékesi járásból a Mezőseget és a Medgyes- és Orosz folyóvölgyeket (Kétely, Magyar-Borzás, Szász-Móricz, Mányik, Szász-Új-Ös, Zsombor, Buza, Sz.-Gotthard, Feketelak, Sz.-Egyed, Noszoly és Vicze dobokai plebániák); a szamosújvári járásból a nagyobb déli részt (Víz-Szilvás, Doboka, Szarvas-Kend, Kecsed-Szilvás, Magyar-Köblös dobokai plebániák); végre a csáki-gorbói járásból a déli szakaszt (Récze-Keresztur és Kalocsa dobokai plebániák.) De áterjedt ezen főesperestség területe a szomszéd Kolozsmegyére, nevezetesen a nagyalmási és kolozsvári járások éjszaki részére is. (Válaszut, Borsa, Csomafája, N.-Esküllő, Drág és Hidalmás dobokai plebániák.) Sőt még a mai Szilágymegye délkeleti szögletére is, amennyiben a Meszes-hegység alja, az Egregy (Agris) patak völgye részben oda tartozott. (Pósa dobokai plebánia.)

Állott pedig e főesperestség két esperesti kerületből: a *dobokai*-ból és a *beszterczei*-ből.

a) A dobokai esperesti kerület.

Ezen esperesti kerület az Egregy vizétől a Sajóig terjedt, vagyis magában foglalta Szilágys-, Kolozs- és Szolnok-Dobokamegyék fentemlített plebániáit, Besztercze-Naszódmegyéből pedig Kajlát. A két esperesti kerület határplebániái úgy oszlottak meg, hogy Kajla, Sajó-Keresztur, Sajó-Magyarós, Sz.-Jakab és Szász-Sz.-György a dobokai, Törpény, Szépnagy, Besenyő, Király-Németi, Lekencze, Nagyfalu és Sajó-Sz.-Iván már a beszterczei kerületre estek.

A dobokai esperesti kerület plebániái a tizedjegyzékek szerint a következők:

Boka lásd Dobka.

1. Bonchida, = *Bonczhida* Kolozsmegyében. A vallásújítás korában plebániája megszűnt, de 1801-ben újra helyreállott. Ma a szolnoki és kolozsi főesperestséghez tartozik.

2. Borsa Harasta, Borza-Harasta, Borsahazazca, Borsahazarca, Bursaharazta, Burzaharazta, Burzasarazca = *Borsa* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.

3. Borsa, Borzas, Buzyas = *Magyar-Borzás* Szolnok-Dobokamegyében, ma Bálványos-Váralja fiókja.

Bursaharazta, Burzaharazta, Burzasarazca lásd Borsa Harasta.

4. Buza = *Buza* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

Buzyas lásd Borzas.

5. Chamafaya, Chamasaya = *Csomafája* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.

6. Checanika, Chocanica, Chocunika. Ma ismeretlen.

7. Chaga, Chege, Chegen = *Czege* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

Chocanica, Chocunika lásd Checanika.

8. Claudus = *Kalocsa* Szolnok-Dobokamegyében, ma Kide fiókja.

9. Dobka, Doboka, de Boka = *Doboka* Szolnok-Dobokamegyében, ma Kide fiókja.

Doboka lásd Dobka.

10. Drag = *Drág* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.

11. Eskulev, Eykulev = *Nagy-Esküllő* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.

Eykulev lásd Eskulev.

12. Fekete, Fetekelok = *Feketelak* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

Fetekelok lásd Fekete.

13. Geke, Kege = *Gyeke* Kolozsmegyében, ma Katona fiókja.

Gothardo lásd de sancto Boyhardo.

14. Hublus Kublus, = *Magyar-Köblös* Szolnok-Dobokamegyében, ma Kend fiókja.

15. Hydalmas, de Pomerio = *Hidalmás* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.

Kege lásd Geke.

16. Ketyl = *Kétely* Szolnok-Dobokamegyében, ma Apa-Nagyfalu fiókja.

17. Kend, Kond = *Szarvas-Ken* Szolnok-Dobokamegyében, a vallásújítás korában plebániája megszűnt, de 1725-ben újból helyreállott, ma is önálló lelkészség a kolozsi és dobokai főesperességekben.

Kublus lásd Hublus.

18. Kyule = *Kajla* Besztercze-Naszódmegyében, ma csak fiókegyház.

19. Kynelis, Kyvles = *Kerles* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztúr fiókja.

Kyvles lásd Kynelis.

20. Manich, Monich, Monik = *Mányik* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

21. Maruch, talán = *Móricz* a mai *Aranyos-Szász-Móricz* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

Monich, Monik lásd Manich.

22. Monorous = *Sajó-Magyarós* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztúr fiókja.

23. Nusal, Nuzal, Wuzal = *Nozsoly* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

24. Pathani villa = *Patanytelke*, ma vagy *Pata* Kolozs- vagy *Posa* Szilágymegyében, amaz is ez is Kolozs fiókja.

de Pomerio lásd Hydalmas.

25. de Sancta Cruce = *Sajó-Keresztúr* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztúr fiókja.

26. de Sancta Cruce = *Réczke-Keresztúr* Szolnok-Dobokamegyében, ma Kide fiókja.

27. de Sancto Boyhardo, Gothardo = *Szent-Gotthárd* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

28. de Sancto Egydio = *Szent-Egyed* Szolnok-Dobokamegyében, ma Szék fiókja.

29. de Sancto Georgio = *Szász-Sz.-György* Besztercze-Naszódmegyében, ma Katona fiókja.

30. de Sancto Jacobo, villa Jacobi = *Szent-Jakab* Szolnok-Dobokamegyében, ma Apa-Nagyfalu fiókja.

31. de Sancto Johanne = *Sajó-Szent-Iván* Besztercze-Naszódmegyében, ma Besztercze fiókja.

32. Solomku, Solumku = *Sólyomkő* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.

Sumbur lásd Zumbur.

33. Us, Vs, Viss = *Szász-Új-Ős*, Szolnok-Dobokamegyében, ma Apa-Nagyfalu fiókja.

34. Valazuch, Valazut = *Válaszút* Kolozsmegyében, ma Bonczhida fiókja.

35. Vise, Vite, Vitex = *Vicze* Szolnok-Dobokamegyében, ma Apa-Nagyfalu fiókja.

Vs, Viss lásd Us.

Vite, Vitex, lásd Vise.

Wuzal lásd Nusal.

36. Ziluas, Zilvas = *Kecséd-Szilvás* vagy *Víz-Szilvás*, mindkettő Szolnok-Dobokamegyében, amaz ma Kend, emez Szék fiókja.

37. Zumbur, Sumbur = *Szász-Zsombor* Szolnok-Dobokamegyében, ma Katona fiókja.

b) *A beszterczei esperesi terület.*

E terület a Dipse-Galacz vizétől fel az Arany-Beszterczeig terjedt, úgy hogy a Nagy-Szamosnak keleti vízvidéke: az Ilosva, Zágra, Szálva, Rebra, Ilva és Les e terület földét öntözték. Másrészt a Besztercze egész keleti folyása, eredetétől Király-Németiig szintén ezen esperestségi területen folyt. Vagyis a mai Besztercze-Naszódmegye, kevés kivételével, egészen ezen esperesti kerülethez tartozott. Csak déli csúcsából Nagy-Sajó, Kis-Sajó, Felső-Sebes, Monor s ezek környéke esett már ezen esperetség s egyáltalán a dobokai főesperetség határain kívül.

Feltűnő, hogy míg a XIV. században e területben 20-nál több plebánia volt, ma itt csupa fiókegyházak vannak, melyek a beszterczei anyaegyháznak rendelvék alá.

A tizedjegyzékekben említett plebániák a következők:

1. Amba Bistricia, Amda Bystricia, Anda Bistricia, Byrida azaz Arida Bistricia = *Kis-Aszu-Besztercze* Besztercze-Naszódmegyében.

Bylna lásd Silna.

2. Bistricia, Bystricia = *Besztercze*, Besztercze-Naszód főhelye. Régi szász telep, melyet a Szepességből Erdélybe kivándorolt szászok a XII. század elején, 1206 körül eső időben alapítottak.¹⁾ Később szabadalmakkal és jogokkal lett felruházva, sőt némely hozzácsatolt falvakkal együtt vármegyévé lett. 1452-ben Hunyadi János országhelmányszó kapta adományba. Ő 1453-ban jeles szabadalmakat engedélyezett a városnak,²⁾ s itt várat is épített. 1465-ben a szász székek szervezetét kapta.³⁾ Mint plebánia kitűnő helyet foglalt el a szász községek sorozatában, különben 1341-ben itt dömés- és minorita-rendű kolostorok is léteztek.⁴⁾ A vallásújítás korában kath. plebániája megszűnt s újból csak 1717-ben állott helyre. Nevezetes, hogy Besztercze ma valamennyi besztercze-esperesti községnek anyaegyházát képezi.

3. Bodacov, Bodako, Bodakon, Bodekov, Bolako, Budako = *Szász-Budak* Besztercze-Naszódmegyében.

Bodekov, Bolako, Budako lásd Bodacov.

Byrida lásd Amba Bistricia.

4. Chichmar, Chimar, Chitmar, Stepnir, Stipnir, Stipur, Zynir = *Szepnyir* Besztercze-Naszód-megyében.

Chimar }
Chitmar } lásd Chichmar.

5. Cupimo, Tripimo, Tripinio, Tripio, Tripunio, Typinio = *Törpény*, némtül *Treppen* Besztercze-Naszódmegyében.

6. Lekenche = *Lekencze* Besztercze-Naszódmegyében.

7. Molnarch, Molnark, Molnarck, Mulnark, Monelarth = *Malomárka* Besztercze-Naszódmegyében.

Monelarth lásd Molnarch.

8. Niqua. E név talán *Nigra* helyett áll s = *Négerfalva* Szolnok-Dobokamegyében. Négerfalva ma Csicsó-Keresztur fiókja.

9. Pintuk, Pyntuk, Pintun minor, Pymchych = *Péntek* vagy *Pinták* Besztercze-Naszódmegyében.

Pymchych lásd Pintuk.

10. Selyk, Sylk = *Selyk* Besztercze-Naszódmegyében.

11. Silna, Silua, Sylva, Bylna = *Solna* avagy *Zsolna* Besztercze-Naszódmegyében.

Stepnir, Stipnir, Stipur lásd Chichmar.

Sylk lásd Selyk.

Sylva lásd Silna.

Tripimo, Tripinio, Tripio, Tripunio, Typinio lásd Cupimo.

Valdorf, Vahldorf lásd Waldorf.

12. Vermus, Veruus = *Vermes*, ma Teke fiókja.

¹⁾ Katona: *Hist. reg. Hung.* III, 558.

²⁾ Katona: *Hist. reg. Hung.* XIII, 886.

³⁾ Teleki: *Hunyadiak kora* II, 270.

⁴⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 643.

13. Villa Bananta, Bavarica, villa Nemty = *Király-Németi* Besztercze-Naszód-megyében. Német neve Bayersdorf.

14. Villa Demetrii = *Kis-Demeter* Besztercze-Naszód-megyében.

15. Villa Demetrii, de Sancto Demetrio = *Nagy-Demeter* Besztercze-Naszód-megyében.

16. Villa Sancti Georgii = *Oláh-Szent-György* Besztercze-Naszód-megyében.

Villa Latina lásd Waldorf.

17. Villa magna = *Nagyfalu* Besztercze-Naszód-megyében.

Villa Nempty lásd villa Banata.

18. Villa nova = *Újfalu* Besztercze-Naszód-megyében.

19. Villa Paganica, Paganika = *Besenyő* Besztercze-Naszód-megyében. Német neve *Heidendorf*, mely megfelel a tízedjegyzékek latin nevének. E neve is mutatja, hogy alapítói pogány besenyők voltak.

20. Villa de venacione, de venacone, venatione = *Jaád* Besztercze-Naszód-megyében. A tízedjegyzék latin neve kétségtelenné teszi, hogy a *Jaád* név a német *Jagü*-ből alakult.

21. Vinda = *Vinda* Besztercze-Naszód-megyében.

22—23. Waldorf, Vahldorf, Valdorf, superior et inferior, villa Latina = *Aldorf* Besztercze-Naszód-megyében. A mai Aldorf a tízedjegyzékekben említett Wahldorfból keletkezett az első betű elhagyásával. A Wahldorf pedig a *Wallendorf*-ból lett, mely ma is német neve Aldorfnak. A Wallendorf név eléggé bizonyítja, hogy alapító telepesei vallónak voltak. Már a XIII. században plebániát képezett, melyhez szomorú helytörténeti emlékek fűződnek. A XIII. század végén ugyanis e két község polgárai egymás után két papjukat, lelki pásztoraikat megölték.¹⁾ E sötét bűn megfenyítése okából Péter erdélyi püspök megfosztotta őket a plebános-kinevezési jogtól s lelki gondjukat a beszterczei hospitalariusok káplánjára bízta s templomukat pusztulásra ítélte.²⁾

Zynir lásd Chichmar.

3. A hunyadi főesperestség és plebániái.

E nagy főesperestség, de Hunad, Hunod, a Maros mindkét partvidékén terjedt el, úgy hogy éjszakon a Fehér-Körös forrásvidéke, délen pedig a Czerna és a Sztrigy vizeitől egészen e főesperestési területre jutott. Még a Zsil forrásvidéke is ezen területen belül feküdt. Vagyis a mai Hunyadmegye képezte e főesperestés területét.

Amily nagy azonban e terület, épp oly csekély volt az ezen elhelyezkedett plebániák száma. Mindössze is csak a néhány következőre szorítkozik:

1. Anvi = *Árki* Hunyadmegyében, ma Déva fiókja.

¹⁾ Az ítélet ma is megvan a *gyufvárk kápt. ltr.*-ban. Tab. 7. m. 15.

²⁾ Az egyházi szabványokat nem ismerő Müller Frigyes a püspök ezen eljárását helytelenül kifogásolja ily című művében: *Die kirchliche Baukunst des romanischen Styles in Siebenbürgen*. Közzétéve a *Jahrbücher zur Erhaltung der Baudenkmale* 1859. évf. 167. l.

2. Bachi = *Bácsi* Hunyadmegyében, ma Vajda-Hunyad fiókja.
3. Berece, Bevece = *Magyar-Bretlye* Hunyadmegyében, ma Hátszeg fiókja.
Bevece lásd Berece.
4. Deua, Deuia = *Déva*, Hunyadmegye főhelye. Ősrégi hely, mely már a dákok s a rómaiak alatt fennállott. Mai nevén már 1267-ben említetik.¹⁾ Itt küzdöttek egymás ellen István vezér és atyja IV. Béla 1269-ben.²⁾ 1453-ban Hunyadi János birtokába jutott,³⁾ később a Szapolyay-, Báthori-, Bethlen-, Rákóczi-családokéba. Végre 1692-ben kincstári birtokká lett. Régi plebániája a hitújításig állott fenn, utolsó plebánosa Sándor Endre volt, ki a hitújítás *híve* s követője lett. 1723-ban újból feléledt. Mint önálló lelkészség a hunyadi főesperestséghez tartozik ma is.
Deuia lásd Deua.
5. Haczak, Hathzok, Hatzok, Hazthzoch, Hazthzak, ecclesia Sancte Marie = *Hátszeg* Hunyadmegyében. Említve van okiratilag 1398-ben.⁴⁾ Régi plebániája idővel megszűnt, de 1691-ben újból helyreállított. Ma is önálló plebánia a hunyadi főesperestségben.
6. Hunad, Hunod = *Vajda-Hunya* / Hunyadmegyében. Hajdan királyi vár, mint ilyen okiratilag 1267-ben említetik.⁵⁾ E várat s tartozékait Zsigmond király 1409-ben Hunyadi János atyjának, Vajknak adományozta.⁶⁾ Romjaiból maga Hunyadi János állította helyre 1452-ben.⁷⁾ Későbbben a fejedelmek kezeibe került, 1854-ben tűzvész következtében nagyobbbrészt rombadőlt, de legújában ismét restauráltott. Egyházi tekintetben hajdan főesperestési főhely volt. Ugyanitt Hunyadi János 1442-ben kolostort és egyházat alapított, mely 1465-ben a Sz.-Ferencz-rendű szerzeteseké lett. 1552-ben plebános és szerzetesek a hitújítók által elűzettek, 1710-ben a szerzetesek ismét visszajöttek, 1715-ben fekvőségeiket is visszakapták, 1773-ban az új templom is felépült. Mint önálló lelkészség ma is fennvan a róla elnevezett hunyadi főesperestségben.
7. Kemend = *Kéménd* Hunyadmegyében, ma Déva fiókja.
8. Rapolt = *Nagy-Rápol*t Hunyadmegyében, ma Szász-Város fiókja.
9. de Sancto Andrea = *Szent-András* Hunyadmegyében, ma Déva fiókja.
10. Villa Sancte Marie = *Óralja-Boldogfalva* Hunyadmegyében, ma Hátszeg fiókja.

4. A kézdi főesperestség és plebániái.

Ezen főesperestség, de Kyzdy, Erdélynek legdélkeletibb szögét foglalta el: a Feketügy vizrégióját, amennyiben a Torja, Kászon, Gelencze, Kovászna és Zágon e főesperestési területre esik. De az Ojtoz, a két Baska és a Putna forrásvidékei is

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. II, 95.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* XI, 462.

³⁾ Teleki: *Hunyadiak kora* X, 356—363.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VIII, 447.

⁵⁾ Schmidt: *Die Stammburg der Hunyade* 12. 1.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VIII, 492.

⁷⁾ *Tud. Gyűjt.* 1836. II, 46.

ezen területen találhatók. Vagyis kiterjedt az a mai Háromszékmegye 3 keleti járására, a kézdi felső, a kézdi alsó és az orbai járásra. Plebániái a következők:

1. Beze, villa Beze = *Bereczk* Háromszékmegyében, régi plebániája utóbb megszűnt, de 1569-ben újból helyreállott. Ma is önálló lelkészség a kézdi és orbai főesperesttségben.

2. Churuacun, Kuruacun, Kurvaton = *Al-Csernáton* Háromszékmegyében. 1332-ben Péter, 1335-ben Pál voltak lelkészei. Plebániája utóbb szintén megszűnt, de 1873-ban helyi lelkészséget, 1880-ban plebániát kapott. Mint ilyen ma a kézdi és orbai főesperestséghez tartozik.

3. Dabunk, Dalnuk = *Dálnok* Háromszékmegyében, ma Futásfalva fiókja.

Dalnuk lásd Dabunk.

4. Hatalka, Hatolka, Hotolka = *Hatolyka* Háromszékmegyében, ma Szent-Katolna fiókja.

5. Ika, villa Ika = *Ikafalva* Háromszékmegyében, ma Futásfalva fiókja.

6. Izkulnuk, Yskulnuk = *Esztelnek* Háromszékmegyében, ma is önálló plebánia a kézdi és orbai főesperesttségben.

Kuruacun }
Kurvaton } lásd Churuacun.

7. Lehman, Lehmen = *Lembény* Háromszékmegyében, ma is önálló lelkészség a kézdi és orbai főesperesttségben.

Lehmen lásd Lehman.

8. Lezafalua, Lezofalua = *Léczfalva* Háromszékmegyében, ma Szent-Katolna fiókja.

9. Marci villa = *Márkosfalva* Háromszékmegyében, ma Szent-Katolna fiókja.

10. Nachtond, Natand = *Nyujtód* Háromszékmegyében. A Nachtond név szintén bizonyítja, hogy a *t* mássalhangzó előtt álló *h*, illetőleg *ch* *j*-nek ejtendő. Nyujtód okiratilag e néven a XV. században említettik.¹⁾ Az itt állott kolostort az unitárius János Zsigmond felosztatta és kifosztotta a XVI. század közepén.²⁾ Ma is önálló plebániát képez a kézdi és orbai főesperesttségben.

Natand lásd Nachtond.

11. Odula, Vzdula, Ysdula = *Ozsdola* Háromszékmegyében. 1332-ben Döme, 1333-ban Tamás lelkészkedett itt. Ma is plebánia a fenntnevezett főesperesttségben.

12. Polyan = *Polyán* Háromszékmegyében, ma is plebánia a kézdi és orbai főesperesttségben.

13. Pusulnik, Pusulnuk = *Peselnék* Háromszékmegyében, ma Szárazpatak fiókja.

14. de Sancta Catharina, Katherina = *Szent-Katolna* Háromszékmegyében. Ma is plebánia a kézdi és orbai főesperesttségben.

15. de Sancto Spiritu = *Szent-Lélek* Háromszékmegyében. Ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

16. Torya, Thorya, Torja, Torya inferior = *Al-Torja* Háromszékmegyében. Régi

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VI, 797.

²⁾ Borsos Sebestyén *Krónikája*. Gr. Mikó: *Erd. tört. adatok* 76. 1.

plebániája utóbb megszűnt, de már 1616-ban újból helyreállott. Ma is önálló plebánia a kézdi és orbai főesperestségben.

17. Torya superior = *Fel-Torja* Háromszék megyében. Ma is plebánia a nevezett főesperestségben.

Vzdula, Ysdula lásd Odula.

Yskulnuk lásd Izkulnuk.

5. A kolozsi főesperestség és plebániái.

E főesperestség, archidiaconatus de Clus, Klus, a Kis-Szamos vízvidékére terjedt ki, a Hideg-Szamos, a Meleg-Szamos, a Kapus, a Nádas, a Kajántó és a Gyéres e főesperestégi területen folytak. Vagyis magában foglalta a mai Kolozsmegyét, kivéve annak két legkeletibb járását, a mező-örményesi és a tekei járásokat. A mező-örményesibe csak annyiban nyúlt be, amennyiben N.-Czég még oda tartozott, de viszont a mocsai járásbót Pusztá-Kamarás és Kis-Sármás már kívül estek határain. Kis részben benyúlt a kolozsi főesperestség délen a mai Torda-Aranyos megye területére, nevezetesen annak tordai és alsó-járai járásaira, hol Bányabük, M.-Léta és Sz.-László kolozsi főesperestégi plebániákat képeztek. Éjszakon pedig átnyúlt a főesperestégi határ, habár igen jelentéktelenül, a mai Szolnok-Dobokamegyébe, hol Kendi-Lona szintén kolozsi főesperestégi plebánia volt.

Különben a tizedjegyzékek szerint e főesperestséghez a következő plebániák tartoztak:

1. Bagun, = *Bábony* Kolozsmegyében, ma Jegenye fiókja.
2. Bald = *Báld* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.
3. Banabyki, Banabyky, Banabiky = *Bányabük* Torda-Aranyos megyében, ma Tur fiókja.
4. Barc, Bare, Bark = *Báré* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.
· Bare, Bark lásd Barc.
5. Bereknes, Berekenes, Berekones, Berenknes = *Berkenyes* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.

Berekones }
Berenknes } lásd Bereknes.

6. Clus, Klusakna, Kolos = *Kolos* Kolozsmegyében. A kolozsi főesperest már 1199-ben említetik, midőn Incze pápa őt és összes javait pártfogása alá veszi.¹⁾ III. Endre király 1291-ben a kolozsi vendégeknek különböző szabadalmakat adományozott.²⁾ 1310-ben itt sóhivatal létezett,³⁾ s innien a helynek Clusakna = *Kolosakna* neve. A XVI. században az unitáriusok foglalásai következtében e helyt a kath. plebánia megszűnt, de 1719-ben újból helyreállott. Ma is önálló plebánia a kolozsi és dobokai főesperestségben.

7. Clusuar, Klusuar, Cluswar, Olus, Oluzuar = *Kolozsvár*, a hasonnevű megye

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* I, 203—204.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. I, 106.

³⁾ Fridvalszky: *Mineralogia M. Principat. Transs.* 108. l.

főhelye és egyetemi város. Már a rómaiak alatt szerepelt mint colonia Napoca.¹⁾ A XII. században magyarok és szászok lakták és gyarapították. 1192-ben a kolosmonostori apátság, 1275-ben pedig a fehértvári püspökség kapta adományba.²⁾ Ugyanezen 1275. évben V. István király szabadalmakat és kiváltságokat adományozott e városnak, melyeket utóbb 1316-ban I. Károly király is megerősített.³⁾ A szabadalmak és jogok közé tartozott lakóinak szabad plebánosválasztási joga is. 1316-ban Benedek,⁴⁾ 1332-ben István,⁵⁾ 1377-ben Miklós⁶⁾ plebános működött itt. 1387—1397-ben és 1400-ban a Sz.-Mihály-egyház és Sz.-Jakab-kápolna bucsúban részesült.⁷⁾ Fennállott a XV. században is. De a plebánián kívül voltak itt különböző szerzetes-házak is, u. m. dömések, karmeliták, ferenczesek, minoriták. Ezenkívül harmadrendű sz.-ferenczes-apácák, pálosok, ispotályosok stb. A vallásújítás korában a kath. hitintézmények itt nagy kárt vallottak, sőt a plebánia is megszűnt. 1716-ban azonban újból feléledt s virágzik ma is.⁸⁾

Cyre lásd Thure.

8. Dezmer, Dozmer, Ezmer, Ozmer, Ziner = *Dezmér* Kolozsmegyében, ma Kolozsvár fiókja.

Diusta lásd Vista.

Dozmer lásd Dezmer.

9. Drant, ma ismeretlen hacsak nem *Daróc*, Jegenye fiókja lappang alatta.

10. Fenes = *Szász-Fenes* Kolozsmegyében, ma is plebánia a kolozsi és dobokai főesperességben.

Ezmer lásd Dezmer.

11. Feyerd, Fyjerd, Pheyerd, Veyerd = *Fejérd* Kolozsmegyében, ma Kajántó fiókja.

Fyerd lásd Feyerd.

12. Georgii villa = *Györgyfalva* Kolozsmegyében, ma is plebánia a kolozsi és dobokai főesperességben.

Gezev lásd Kezev.

13. Gyaló, Gyalov, Gylaov = *Gyalu* Kolozsmegyében, ma Szászfenes fiókja.

Gylaov lásd Gyaló.

14. Kamaras = *Vajda-Kamarás* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.

15. Kapous, Kapus = *Nagy-Kapus* Kolozsmegyében, ma Jegenye fiókja.

16. Kezev, Kezu, Kezy, Gezev = *Keszű* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.

Klusvar lásd Clusuar.

Kolos, Klusakna lásd Clus.

¹⁾ Mommsen : *Corp. Inscript. Latinar.* III. I, 169.

²⁾ Fejér : *Cod. Dipl.* V. II, 254.

³⁾ Fejér : *Cod. Dipl.* VI. II, 44.

⁴⁾ Fejér : *Cod. Dipl.* VIII. I, 586.

⁵⁾ *Mon. Vatic.* I. I, 121.

⁶⁾ *Schem. Cleri dioec. Transsylv.* 1872. III. I.

⁷⁾ A *plebániái ltár*-ban levő oklevelek.

⁸⁾ Kolozsvár történetét terjedelmesen és jelesen tárgyalja Jakab Elek : *Kolozsvár története* című nagy művében.

17. Legen, Legev, Legun = *Magyar-Legen* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.
18. Leta = *Magyar-Léta* Kolozsmegyében, ma Oláh-Fenes fiókja.
19. Lona, Noa, Noe = *Szász-Lóna* Kolozsmegyében, ma Szász-Fenes fiókja.
E birtokot, quae est inter Gyalu et Fenes, Mikud bán 1288-ban, a szomszéd garabi monostor kegyuri jogával együtt, Péter erdélyi püspöknek adta az Aranyos folyó mellett levő Sz-Királyfalvaért s egyszersmind zálogba adta Almás falut, hol Sz.-Demeter tiszteletére köegyház állott.*)
20. Lona = *Kendi-Lóna* Szolnok-Dobokamegyében, ma Bonczhida fiókja.
21. Malnus Petri = talán *Nagy-Kis-Petri* Kolozsmegyében, ma Jegenye fiókja?
22. Mera = *Mera* Kolozsmegyében, ma Bács fiókja.
23. Moch, Mooch = *Mócs* Kolozsmegyében, 1785-ben lett újból helyreállítva s ma is önálló lelkészség a kolozsi és dobokai főesperestségben.
24. Mochhas, Mochkas, Mockas = *Szent-Márton-Macskás* Kolozsmegyében, ma Kajántó fiókja.
Mockas lásd Mochhas.
Mooch lásd Moch.
Noa, Noe lásd Lona.
25. Ohcum = *Ajton*, Györgyfalva fiókja.
26. Olafenes, Olafanes, Olahfenes, Olaufernes = *Oldh-Fenes* Kolozsmegyében, plebániája 1747-ben lett újból helyreállítva. Ma is fennvan a kolosi és dobokai főesperestségben.
Olaufernes lásd Olafenes.
Olus }
Oluzuar } lásd Clusuar.
Ozmer lásd Dezmer.
Pheyerd lásd Feyerd.
27. Popfalua = *Papfalva* Kolozsmegyében, ma Kajántó fiókja.
28. de Sancto Ladislao, Ladyslao = *Sz.-László* Kolozsmegyében, ma Oláh-Fenes fiókja.
29. de Sancto Rege = *Kalota-Sz-Király* Kolozsmegyében, ma Zentelke fiókja.
30. Saswar = *Sárvásár* Kolozsmegyében, ma Zentelke fiókja.
31. Suach, Svach, Syab, Znach, Zuach = *Szucsák* Kolozsmegyében, ma Bács fiókja.
32. Sumbur, Zumbur, Zumpur = *Magyar- és Nagy-Zsombor* Kolozsmegyében, ma Kide fiókja.
33. Sunk, Suuk = *Zsuk* (Alsó-, Felső-, Nemes-Zsuk) Kolozsmegyében, ma Bonczhida fiókja.
34. Supur, Zupur = *Szopor* Kolozsmegyében, ma Mocs fiókja.
Suuk lásd Sunk.
Svach lásd Suach.
Syab lásd Suach.
35. Thure, Thurek, Thyukre, Cyre = *Türe* Kolozsmegyében, ma Jegenye fiókja.

*) Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Capit. Albensis fasc. V. nr. 12.

Thyukre lásd Thure.

36. Vasarlhel = *Gyerő-Vásárhely* Kolozsmegyében, ma Jegenye fiókja.

Veyerd lásd Feyerd.

37. Visa = *Visa* Kolozsmegyében, ma Bonczhida fiókja.

38. Vista, Vysta, Diusta = *Vista* Kolozsmegyében, ma Bács fiókja.

39. Zeeg = *Kis-Czeg* Kolozsmegyében, ma Katona fiókja.

Ziner lásd Dezmer.

40. Zoinus, Zomos, Zomus = *Szamosfalva* Kolozsvármegyében, ma Kolozsvár fiókja.

Znach lásd Suach.

Zomos, Zomus lásd Zoinus.

Zuach lásd Suach.

41. Zuan. Ma ismeretlen Kolozsmegyében. Ha pedig *Zovány* lenne a Berettyó-völgyben, itt tévesen lenne említve.

Zumbur }
Zumpur } lásd Sumbur.

Zupur lásd Supur.

6. A krasznai főesperestség és plebániája.

E főesperestség, de Karazna, a Kraszna forrásvidékére terjedt ki s nagyjában a Szamos, a Kraszna és a N.-Ér vízfolyása közé esett, vagyis kiterjedt a mai Szilágymegyére. E nagy területű főesperestségben azonban a tizedjegyzékek csak egyetlenegy plebániát tartalmaznak s ez:

1. Batus = *Szilágy-Bagos* Szilágymegyében, ma Kraszna fiókja, s ez idő szerint már nem az erdélyi, hanem a váradi püspökséghez tartozik.

7. A küküllői főesperestség és plebániái.

E főesperestség, de Kukullev, de Kevkellev, a Kis-Küküllő folyó mindkét partvidékére terjeszkedett ki, éjszakon a Maros, délen a Nagy-Küküllő határolták. Kis részben átnyult a Nagy-Küküllőn is. Vagyis magában foglalta a mai Kis-Küküllőmegyét, melyből csak a radnóthi járásnak nyugoti fele esett e főesperestségen kívül, Szélkút, Dég már a fehértvári főesperestség területére estek. Viszont délen átnyult a küküllői főesperestség Nagy-Küküllőmegye területére is, Segesvár, Sz.-László, Sáros, Holdvilág ugyancsak küküllői főesperesti plebániák. A tizedjegyzékekben különben e főesperestség plebániái elég sűrűn jelenkeznek. Ezek a következők:

1. Anyan, Danan = *Szász-Danyan* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.

2. Babalhalma = *Bábalhalma* K.-Küküllőmegyében, ma Szökefalva fiókja.

3. Bahnia, Balmya, Vahnia, Vachnia, Vahuya = *Bonyha* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.

4. Balkaz, Bolchak, Bolchat, Bolkach = *Bolkács* K.-Küküllőmegyében, ma Hosszúaszó fiókja.

Balmya lásd Bahnia.

5. Blasii, Blasy villa = *Balázsfalva* K.-Küküllőmegyében, ma Tűr fiókja.
Bolchak, Bolchat, Bolkach lásd Balkaz.
6. Bonetis villa, ma ismeretlen, hacsak nem vonatkozik szintén *Bonyhá*-ra.
7. Bumei, Rumey, ma ismeretlen. Talán *Alsó- és Felső-Bun*?
8. Capella = *Alsó-Kápolna* K.-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.
9. Capella = *Felső-Kápolna* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.
Charachini villa lásd Karachini.
10. Chauas = *Szász-Csávás* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.
11. Chuchan = *Gogány* K.-Küküllőmegyében, ma Erzsébetváros fiókja.
Danan lásd Anyan.
12. Dominici villa = *Dombó* K.-Küküllőmegyében, ma Szökefalva fiókja.
13. Dorlaco, Dorlako, Draut = *Darlac* K.-Küküllőmegyében, ma Medgyes fiókja.
Draut lásd Dorlaco.
14. Ebes, villa Ebes = *Erzsébetváros* (*Ebesfalva*, Erzsébetváros tözsomszéd-ságában) K.-Küküllőmegyében, ma is plebánia az erzsébetvárosi főesperestségben.
15. Ekemezev = *Nagy-Ekemező* K.-Küküllőmegyében, ma Medgyes fiókja.
16. Feyz, Fez, de Pigwedine, de Pingvedine = *Fais* K.-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.
Fez lásd Feyz.
17. Galli villa, Salphalia = *Vámos-Gálfalva* K.-Küküllőmegyében, ma Szökefalva fiókja.
Guenfalia lásd Sveyu.
18. Harananlas, Haranglas = *Harangláb* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.
Haranglas lásd Harananlas.
19. Hoduilag, Hooduilag = *Holdvilág* Nagy-Küküllőmegyében, ma Erzsébetváros fiókja.
Hooduilag lásd Hoduilag.
20. Kapev, Kapov, Thapev = *Csapó* Kis-Küküllőmegyében, ma Radnót fiókja.
21. Karachini villa, Charachini = *Karácsonfalva* K.-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.
22. Kechkezevepeturhaza = *Péterfalva* K.-Küküllőmegyében, ma Tűr fiókja.
23. Kerelev, Kerelov = *Kerellő* K.-Küküllőmegyében, ma Ker.-Sz.-Pál fiókja.
24. Kohard = *Oláh-Kocsárd* K.-Küküllőmegyében, ma Radnót fiókja.
25. Kukulewar = *Küküllővár* K.-Küküllőmegyében. Hajdan a küküllői főesperestek székhelye, kik közül ismeretes 1313-ban János, ki egyszersmind királyi alkorlátnok volt.¹⁾ XIV. századi plebániája utóbb megszűnt, de 1738-ban újból helyreállott. Ma is önálló lelkészség a küküllői főesperestségben.
26. Kund = *Kund* K.-Küküllőmegyében, ma Erzsébetváros fiókja.
27. de Longa valle = *Hosszuaszó* K.-Küküllőmegyében. Okiratilag is említetik a XIV. században.²⁾ Későbbi időkben plebániája megszűnt, de a kath. birtokosok

¹⁾ Szereday: *Not. vet. et novi Capit.* 22. 1.

²⁾ Így 1340-ben Fejérmél: *Cod. Dipl.* XI, 471

s főleg Bajtay Antal püspök kérére Mária Teréz 1772-ben újból helyreállította. Ma is önálló lelkészség a küköllői főesperestségben.

28. Michaelis villa, Mike = *Mikefalva* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.

Mike lásd Michaelis villa.

Oduorbed lásd Uduorfel.

29. Panad = *Panád* K.-Küküllőmegyében, ma Tűr fiókja.

Pigwedine }
Pingvedine } lásd Feyz.

Rumey lásd Bumei.

Salphalia lásd Galli villa.

30. de Sancto Ladislao = *Szász-Sz.-László* Nagy-Küküllőmegyében, ma Alma-kerék fiókja.

31. de Sancto Martino = *Dicső-Sz.-Márton* Kis-Küküllőmegyében, ma Szőkefalva fiókja.

32. Sancti Nycolai villa = *Betten-Sz.-Miklós* K.-Küküllőmegyében, ma Hosszaszó fiókja.

33. de Sancto Paulo = *Kerellő-Sz.-Pál* Kis-Küküllőmegyében. A tizedjegyzékek két plebánosának nevét említik: a Henrikét és a Miklósét. A XVI. században egyházát a hitújítók elfoglalták s kath. plebániája megszűnt, de 1745-ben újból helyreállott. Ma is fennvan a küköllői főesperestségben.

34. de Sancto Rege, villa Regis = *Királyfalva* Kis-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.

35. Sarus villa = *Sáros* Nagy-Küküllőmegyében, ma Erzsébetváros fiókja.

36. Sceplik, Scyplik, Sceplik = *Széplik* K.-Küküllőmegyében, ma Abosfalva fiókja.

37. Scepmezev, Zepmezev = *Szépmező* K.-Küküllőmegyében, ma Hosszúaszó fiókja.

Scyplik lásd Sceplik.

38. Situa, Situk, Sitve, Sytue = *Sitva*, másképp *Zsidve* K.-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.

39. de Subcastro = *Gogány-Váralja* Kis-Küküllőmegyében, ma Erzsébetváros fiókja.

40. Svme. Ma ismeretlen, hacsak nem = *Somogyom* vagy *Somostelke* K.-Küküllőmegyében.

41. Sveyu, Guenfalia = *Sövényfalva* K.-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.

42. Thachalacha, Takarlaka = *Tatárlaka* Kis-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.

Takarlaka lásd Thachalacha.

Thapev lásd Kapev.

43. Uduorfel, Oduorbed = *Vámos-Oláh-Udvarhely* Kis-Küküllőmegyében, ma Egrestő fiókja.

Vachnia, Vahnia, Vahuya lásd Bahnia.

44. Vezeus = *Szász-Vesszős* K.-Küküllőmegyében, ma Küküllővár fiókja.

45. Zagor = *Zágor* K.-Küküllőmegyében, ma Egrestő fiókja.

8. Az ozdi főesperesttség és plebániái.

Ezen főesperesttség, de Ozd, Oza, a felső Marosvidéket veszi igénybe, úgy hogy a Sár, Lucz, Bisztra, Ratosnya, Ilva, Toplica, Szatárd, Görgény e főesperesttség területét öntözték. Vagyis magában foglalta a mai Maros-Torda megye közép és éjszaki részét, az egész magyarói, görgényi járásokat, a vajda-sz-iványi, maros-járai és bekecsalyi járásokat részben. A határ itt úgy vonult el, hogy Berecztelke, N.-Fülpös, Vajda-Sz.-Iván, Póka, Póka-Keresztur, Sárpatok, Körtvefája, Jára, Sáromberke, Erdő-Csanád, Márkod már e főesperesttség területén feküdtek. Kolozsmegyéből a keleti járások: a tekei, mező-örményesi egészen s a mocsinak keleti területszégye szintén az ozdi főesperestséghez járult. A határ itt úgy vonult el, hogy Katona, Pusztá-Kamarás, K.-Sármás, Tuson, Mező-Sz.-György már a főesperestségen belül feküdtek. Besztercze-Naszódmegyéből a déli rész, nevezetesen a besenyői és nagy-sajói járások Kolozsmegyével szomszédos területe az ozdi főesperestséghez tartozott. Dipse, Fehéregyház, Nagy- és Kis-Sajó, Felső-Sebes, Gledin és Monor ozdi főesperestégi plebániákat képeztek.

Maga a főesperestség két alesperesti kerületre szakadt: az *ozdi-ra* és a *régéni-re*.

a) Az ozdi esperesti kerület.

E kerület az ozdi főesperestség keleti területrésszére terjedt ki. Alsó-Répa, Disznajó, Adorján, Abafája, Berecztelke s Magyar-Fülpös jelölik a határt a régéni esperesttség felé. A hozzátartozott plebániák a következők:

1. Abafaya, Abbafaya = *Abafája* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.
2. Berech, villa Briccii = *Berecztelke* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

Briccii villa lásd Berech.

3. Chanad, Charad, Chonad = *Erdő-Csanád* Maros-Tordamegyében, ma Kál fiókja.
Charad, Chonad lásd Chanad.
4. Gyznow, Gyznoyo = *Disznajó* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.
Gyznoyo lásd Gyznow.
5. Jara = *Maros-Jára* Maros-Tordamegyében, ma Kál fiókja.
6. Kortvelkopu, Kurtuelkapu, Kurtuelku = *Körtvélykapu* ma *Körtvélyfája* Maros-Tordamegyében, ma Nagy-Ernye fiókja.

7. Marci villa = *Markostelke*, talán a mai *Márkód* Maros-Tordamegyében, ma Selye fiókja.

8. Pekurlaka, Peturlaka = *Maros-Péterlaka* Maros-Tordamegyében, ma Jobbágytelke fiókja.

Peturlaka lásd Pekurlaka.

9. Philpus maior, Phylpus, Pylpus = *Magyar-Fülpös* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

10. Porkatelky, Poucatelky = *Póka* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

Poucatelky lásd Porkatelki.

11. Rapularum villa, = *Alsó-Répás* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

12. de Sancta Cruce = *Póka-Keresztúr* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja. 1384-ben Zsuki Miklós terram *Keresztur*, cui *Sarpotok* in comitatu Thorda, ex oriente adjacet, una cum jure patronatus ecclesie lapidee, sub honore s. crucis, in facie ejusdem possessionis fundate, az erdélyi püspöknek és Sz.-Mihály egyházának adományozta. *) Sárpatok Póka-Keresztur keleti szomszédságában lévén, bizonyos, hogy itt csakugyan Póka-Kereszturról van szó.

13. de Sancto Johanne = *Vajda-Szent-Iván* Maros-Tordamegyében, ma Besztercze fiókja.

14. Saarpotok, Sarpotok = *Sárpatok* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

15. Sarumberg, Sarumberk, Sauimberg = *Sáromberke* Maros-Tordamegyében, ma Ernye fiókja.

Sauimberg lásd Sarumberg.

16. Yordani villa = *Adorján* Maros-Tordamegyében, ma Görgény-Sz.-Imre fiókja.

b) *A régeni esperesti kerület.*

E kerület, de Regun, Regen, az ozdi főesperestség nagyobb nyugoti felét vette igénybe. Határplebániái az ozdi alesperesti kerület felé: F.-Sebes, Gledény, Vécs, A.- és F.-Idécs, Radnótfája, K.-Fülpös és Királyfalva. Plebániái a következők:

1. Akna, Hakna = *Szász-Akna* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.
2. Alba Ecclesia, Alba Ecclesia de Kyralya = *Fehéregyház* Besztercze-Naszód-megyében, ma Besztercze fiókja.

Arnolfaja, Arnolfaya, Arnoldi villa, lásd Reinolfaya.

3. Bacus, Batus, Bazus = *Bátos* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.

Batus }
Bazus } lásd Bacus.

4. Bonthew. Ma ismeretlen.

Boyano lásd Soyano.

5. Bulchard, Bulhard, Bohard. Ma ismeretlen.

Byntuk lásd Pentyk.

Chachana lásd Kachana.

6. Cladino, Gleamo, Kledyn = *Komlód* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.

7. Dedrog, Drad, Dydrag, Dydrad = *Dedrád* Kolozsmegyében, ma Szász-Régen fiókja.

Deruk lásd Tetruh.

Drad, Dydrad, Dydrag lásd Dedrog.

Echtorf lásd Reinolfaya.

Eledyno lásd Gladino.

8. Erkud, de Ercuntino, de Erkundino, Erkuntino = *Szász-Erked* Kolozsmegyében, a hitújítás korában megszűnt plebániája 1729-ben helyreállott s ma is önálló lelkeszség a küüllői főesperestségben.

*) Oklevél a *gyfvári kápt. ltár*-ban. Cista Cap. Albens. fasc. 4. nr. 38.

- Erkundino, Ercuntino, Erkuntino lásd Erkud.
 Ermenus lásd Ormenus.
 Gedino lásd Gladino.
9. Gindusdorf. Ma ismeretlen.
10. Gladino, Gedino, Gledino, Gledyno, Eledyno, Oledyno = *Geledény* vagy *Gledény* Besztercze-Naszódmegyében, ma Teke fiókja.
 Gleamo lásd Cladino.
 Gledino, Gledyno lásd Gladino.
11. Guypsa, Gyoka, Gypsa = *Dipse* Besztercze-Naszódmegyében, ma Szász-Erked fiókja.

Gyoka	}	lásd Guypsa.
Gypsa		

 Hakna lásd Akna.
 Hermenus lásd Ormenus.
12. Idech, Ideth, Ydeth inferior = *Alsó-Idécs* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.
13. Idech, Idck, Ideth superior = *Felső-Idécs* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

Idek	}	lásd Idech.
Ideth		
14. Ida, Joda, Yda = *Nagy-Ida* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.
15. Kachana, Kathana, Chachana = *Katona* Kolozsmegyében. A vallásújítás korában megszűnt, de 1732 körül újból helyreállott, ma is önálló lelkészség a kolozsi és dobokai főesperességekben.
16. Kamaras = *Pusztá-Kamarás* Kolozsmegyében, ma Katona fiókja.
 Kledyn lásd Cladino.
17. Kozmatelke = *Kozmatelke* Kolozsmegyében, ma Szász-Régen fiókja.
18. Kubulcuch = *Köbölkut* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.
19. Luduici, Ludvici villa, Luduig = *Ludvég* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.
20. Michaelis villa = *Mező-Sz.-Mihálytelke* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.
21. Moneri, Monerii, Monery, Moneti, Moueni villa = *Monor* Besztercze-Naszódmegyében, ma Teke fiókja.
 Oledyno lásd Gladino.
22. Ormenus, Ermenus, Hermenus = *Mező-Orményes* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.
23. Pazpus, Piczpus, Posinus, Posmus, Pozmus = *Paszmos* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.
24. Pentyk, Penung, Pintuch, Pintuk, Poutok, Pyntuch, Byntuk = *Szász-Péntek* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.
25. Philpus minor, Phylpus, Pylpus = *Kis-Fülpös* Kolozsmegyében, ma Szász-Régen fiókja.
26. Picula, Pycula, Pytula = *Ölves* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.
 Piczpus lásd Pazpus.

Pintuch, Pintuk, Poutok lásd Pentyk.

Posinus, Posmus, Pozmus lásd Pazpus

27. Principis villa = *Királyfalva* Kolozsmegyében, ma Sámsond fiókja.

Pycula lásd Picula.

Pylpus lásd Philpus.

Pyntuch lásd Pentyk.

Pytula lásd Picula.

28. Regen, Regun = *Szász-Régen* Maros-Tordamegyében. E helyről kapta az esperesség a maga nevét. A vallásújítás korában egyháza a lutheránusok kezére kerülve, kath. plebániája is megszűnt, de 1736-ban újból helyreállott s ma is fenn van a marosi főesperességben.

Regun lásd Regen.

29. Reinolfaya, villa Renuoldi, Reduoldi, Arnolfaya, Arnolfaja, Arnoldi villa, Echorf = *Radnótfája*, Maros-Tordamegyében, német neve Etschdorf, ma Szász-Régen fiókja.

Reduoldi villa }
Renuoldi villa } lásd Reinolfaya.

30. de Sancto Georgio = *Mező-Sz.-György* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.

31. Sarov minor, Sarus minor = *Kis-Sármás* Kolozsmegyében, ma Katona fiókja.

32. Sebus, Zebus = *Alsó-, Felső-Sebes*, a Sajó völgyében.

Siluas lásd Ziluas.

33. de Soniano, Sonyano majore, Soyo, Soyana, Soyov inferior = *Nagy-Sajó Besztercze-Naszódmegyében*, ma Teke fiókja.

34. de Soyano, Soyo, Boyano, Boyano superior = *Kis-Sajó Besztercze-Naszódmegyében*, ma Teke fiókja.

Soyo lásd Soniano.

35. Tetruh, Truhnek, Deruk. Ma ismeretlen, hacsak nem *Detrehem* lap-pang alatta.

36. Theca, Theka, Teka = *Teke* Kolozsmegyében, a vallásújítás korában megszűnt plebániája 1725-ben újból helyreállott s ma is önálló lelkeszség a marosi főesperességben.

Truhnek lásd Tetruh.

37. Tusink, Tusun = *Tuson* Kolozsmegyében, ma Katona fiókja.

Tusun lásd Tusink.

38. Vech = *Vécs* Maros-Tordamegyében, ma Szász-Régen fiókja.

39. Veyla, Voyola = *Vajola* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.

40. Villa nova, Vyfalu = *Oláh-Újfalu* Kolozsmegyében, ma Teke fiókja.

Vyfalu lásd Villa nova.

41. Vylak, Vylok, Wylok = *Mező-Újlak* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.

Vylok, Wylok lásd Vylak.

Yda lásd Jda.

Ydeth lásd Idech.

42. Ziluas, Siluas = *Mező-Szilvás* Kolozsmegyében, ma Szász-Erked fiókja.

9. A telegdi főesperestség és plebániái.

E felette nagy kiterjedésű főesperestség, de Tylegd, Telegd, Tylega, a Kapus vízvölgyétől az ország keleti határáig huzódott, magába foglalva a mai Csíkmegyét egészen, Udvarhelymegyét a homorodi járás déli kis része kivételével, szintén egészen; továbbá Maros-Tordamegye déli járásait, t. i. a mezőségi, marosmenti, nyáradmenti, bekecsalyi járásokat egészen vagy nagy részben, sőt felnyult a maros-járaiba is, Hodos telegdi főesperestési plebánia lévén. Végre hozzátartozott még Torda-Aranyosmegyének azon része, mely a Kapus és a Maros között fekszik vagyis a mai maros-ludasi járás keleti szöge, nemkülönben Nagy-Küküllőmegye keresdi járásának a Kézd és Segesd közé eső kis területrésze, melyen Héjjasfalva telegdi főesperestési plebánia.

E nagy terület pedig feloszlott 3 esperesti kerületre: a *marosi-ra*, az *erdőháti-ra* és a *csiki-re*.

a) *A marosi esperesti kerület.*

E kerület, de juxta Morisio, a telegdi főesperestség nyugoti harmadát vette igénybe, tehát a kapusi, marosi, nyárádi és kis-küküllői vízvölgyeket. Plebániáinak száma jelentékeny. Azok a tizedjegyzékek szerint a következők:

1. Band, Brand = *Mező-Bánd* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.
Ben lásd Bev.
2. Berechce, Berekete. Ma ismeretlen, hacsak nem Bere-Keresztur, mely alább Sancta Crux néven jön elő.
3. Bergune, Borgene = *Mező-Bergene* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.
4. Bev, Ben = *Bő* Maros-Tordamegyében, plebániája a vallásújítás korában megszűnt, de 1764-ben újból helyreállott s ma is önálló lelkészség a marosi főesperestségben.
5. Bohard. Ma ismeretlen.
Borgene lásd Bergune.
Brand lásd Band.
6. Chakafalua = valószínűleg *Csokfalva* Maros-Tordamegyében, ma Böződ-Újfalu fiókja.
7. Ernee, Enece, Ernec, Qnece = *Nagy-Ernye* Maros-Tordamegyében, plebániája a vallásújítás korában megszűnt, de 1729-ben újból helyreállott s ma is fennvan a marosi főesperestségben.
8. Gaal = *Nyárad-Gálfalva* Maros-Tordamegyében, ma Sz.-Háromság fiókja.
9. Gaal, Kaal = *Kál* vagy *Kaál* Maros-Tordamegyében, a vallásújítás korában megszűnt plebániája 1720-ban újból helyreállott.
10. Galamb, Galambod, Galambud = *Galambod* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.
11. Gulacucha, Gulagucha, Gulacuka, Kulakuta = *Gyalakuta* Maros-Tordamegyében, ma Bordos fiókja.

Gulacuka lásd Gulacucha.

12. Hazazhkerek, Harchkerek, Harchkerech, Karaznazeg, Lazarkerek = *Harasztkerék* Maros-Tordamegyében, ma Ákosfalva fiókja.

Harchkerek, Harchkerech lásd Hazazhkerek.

13. Hodod = *Havad* Maros-Tordamegyében, ma Sz.-Háromság fiókja.

14. Hudus = *Hódos* Maros-Tordamegyében, ma is plebánia a marosi főesperestségben.

15. Hudsov, Hudzov = *Harczó* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.

Hudzov lásd Hudsov.

Kaal lásd Gaal.

Karaznazeg. lásd Hazazhkerek.

16. Kornuka, Korunka = *Koronka* Maros-Tordamegyében, ma Ákosfalva fiókja.

Korunka lásd Kornuka.

Kulakuta lásd Gulacucha.

17. Kulpen = *Mező-Kölpény* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.

Lazarkerek lásd Hazazhkerek.

18. Madaras = *Mező-Madaras* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.

19. Marguita = *Szent-Margita* Maros-Tordamegyében, ma Ker.-Sz.-Pál fiókja.

20. Menes, Mones = *Mező-Ménés* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.

Mones lásd Menes.

21. Narad, Naradyu, Naragtu, Nyaradyn = *Nyárádtő* Maros-Tordamegyében, ma Maros-Vásárhely fiókja.

Naragtu, Naradyu, Nyaradyn lásd Narad.

22. Novum forum Siculorum = *Maros-Vásárhely* Maros-Tordamegye főhelye, 1702-ben helyreállított plebániája ma is fennvan a marosi főesperestségben.

Odouarfalua lásd Udorfalua.

23. Pambus, Panit = *Mező-Panit* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.

Panit lásd Pambus.

24. Poroche. Ma ismeretlen. Talán *Parajd*?

Qnece lásd Ernee.

25. Samsond, Samsund, Sancsund = *Sámsond*, ma is önálló lelkeszség.

26. de Sancta Anna = *Maros-Sz.-Anna* Maros-Tordamegyében, ma Maros-Vásárhely fiókja.

27. de Sancta Anna = *Nyárád-Sztereda-Szent-Anna* Maros-Tordamegyében, ma Sz.-Háromság fiókja.

28. de Sancto Benedicto = *Nyárád-Sz.-Benedek* Maros-Tordamegyében, ma Ákosfalva fiókja.

29. de Sancta Cruce = *Bere-Keresztur* Maros-Tordamegyében, ma Selye fiókja.

30. de Sancta Cruce = *Maros-Keresztur* Maros-Tordamegyében, ma már csak fiókegyház.

31. de Sancto Emerico = *Nyárád-Sz.-Imre* Maros-Tordamegyébeu, ma Szent-Háromság fiókja.

32. de Sancto Georgio = *Maros-Sz.-György* Maros-Tordamegyében, ma már csak fiókegyház.

33. de Sancta Gerecia, Gratia = *Sz.-Gerlicze* Maros-Tordamegyében, ma Szent-Háromság fiókja.

34. de Sancto Joanne = *Csik-Sz.-Iván* Maros-Tordamegyében, ma Maros-Vásárhely fiókja.

35. de Sancto Joanne = *Kebele-Sz.-Iván* Maros-Tordamegyében, ma Maros-Vásárhely fiókja.

36. de Sancto Ladislao = *Nyárád-Sz.-László* Maros-Tordamegyében, ma Sz.-Háromság fiókja.

37. de Sancto Laurentio = *Sz.-Lőrincz* Maros-Tordamegyében, ma Bö fiókja.

38. de Sancto Martino = *Mező-Sz.-Márton* Maros-Tordamegyében, ma Sámsond fiókja.

39. de Sancto Nycolao = *Káposztás-Sz.-Miklós* Maros-Tordamegyében, ma Ákosfalva fiókja.

40. de Sancto Rege = *Maros-Sz.-Király* Maros-Tordamegyében, ma M.-Vásárhely fiókja.

41. de Sancto Simone = *Sz.-Simon* Maros-Tordamegyében, ma már csak fiókegyház.

42. de Sancto Stephano = *Szent-István* Maros-Tordamegyében, ma Bözöd-újfalva fiókja.

43. de Sancta Trinitate = *Sz.-Háromság* Maros-Tordamegyében, a vallásújítás korában megszűnt plebániája 1764-ben újból helyreállott. Ma is önálló lelkészség a marosi főesperestségben.

44. Sivoend, Suerd, Swend, Zwerd = *Szővérd* Maros-Tordamegyében, ma Egrestő fiókja.

Suerd, Swend lásd Sivoend.

45. Udorfalva, Odouarfalva = *Udvarfalva* Maros-Tordamegyében, ma Ernye fiókja.

46. Vray, Vrey = *Mező-Uraly* Maros-Tordamegyében, ma M.-Vásárhely fiókja.

Vrey lásd Vray.

47. Varad = *Sóvárád* Maros-Tordamegyében, ma Szováta fiókja.

48. Villa Laurentii = *Lőrinczfalva* a Nyárád torkolatánál, ma M.-Vásárhely fiókja.

49. Voya = *Vaja* Maros-Tordamegyében, ma Ákosfalva fiókja.

50. Zampov. Ma ismeretlen, hacsak nem *Tompa* rejlik alatta Maros-Tordamegyében. Tompa ma Sz.-Háromság fiókja. Lehetne azonban *Tasnád-Szántó*?

Zwerd lásd Sivoend.

b) *Az erdőháti esperesti kerület.*

Erdő-Sz.-György és Küsmöd helységek, valamint a Kis-Küküllőnek azon legkeletibb folyása, mely a Korond torkolatáig terjed, jelölik ezen alesperesti kerületnek, de Erdeuhath, a marosi kerülettel szemben levő határait. Vagyis a mai Udvarhelymegye képezte ezen kerületet, kivéve a homoródi járásnak délkeleti szögét, hol Bardócz, Vargyas, Száldobos, Olasztelek, Bibarczfalva már kívül estek az erdőháti kerületen, de sőt a telegdi főesperestségen is. Plebániái a következők:

1. Abuas, Almas = *Homoród-Almás* Udvarhelymegyében, ma Karácsonfalva fiókja.

Almas lásd Abuas.

Busmend lásd Kemend.

2. Bugus, Buguz = *Bögöz* Udvarhelymegyében, ma Vágás fiókja.

3. Dalya, Daya = *Dálya* Udvarhelymegyében, ma Karácsonfalva fiókja.

4. Dobov = *Dobó* (Dobófalva) Udvarhelymegyében, ma Vágás fiókja.

5. Enifalva, Jandlaka, Jandalaka = *Enlaka* Udvarhelymegyében, ma Etéd fiókja.

6. de Ers = *Derzs*, ma Vágás fiókja.

7. Eyalo, villa Eyanis. E névben, miként az gyakrabban az eset, a *H* betű elmaradt, úgy hogy Eyalo = *Heyalo*, villa Eyanis = villa *Heyanis* s így nyilván *Héjjásfalva* K.-Küküllőmegyében, ma Székely-Keresztur fiókja.

Eyanis villa lásd Eyalo.

8. Galamb villa, de Salonib = *Nagy-Galambfalva* Udvarhelymegyében, ma Székely-Keresztur fiókja.

9. Gyg = talán *Gagy*, Székely-Keresztur fiókja.

Jandalaka, Jandlaka lásd Enifalva.

10. Kanad = *Kányád* Udvarhelymegye, ma fiókegyház.

11. Karachni villa, villa Karasun = *Homoród-Karácsonfalva* Udvarhelymegyében, 1739-ben restituált plebániája ma is fennvan az udvarhelyi főesperestségben.

Karasun lásd Karachni villa.

12. Kemend, Kumend, Kusmend, Busmend = *Küsmöd* Udvarhelymegyében, ma Etéd fiókja.

Kumend
Kusmend } lásd Kemend.

13. Kurnud = *Korond* Udvarhelymegyében, a vallásújítás korában megszűnt plebániája 1714-ben újból helyreállott s ma is önálló lelkészség az udvarhelyi főesperestségben.

14. Luce, (de s. Luca) = *Bikafalva* Udvarhelymegyében, ma Székely-Udvarhely fiókja.

15. Lueche = *Lövete* Udvarhelymegyében, ma is plebánia az udvarhelyi főesperestségben.

Oduorhel lásd Vduorhel.

16. Ora. Ma ismeretlen, hacsak nem *Öre* vagy *Örke*?

Parchad lásd Vorkad.

17. Potok villa = *Patakfalva* Udvarhelymegyében, ma Székely-Udvarhely fiókja.

18. Sacos, Sakod, Sakud = *Magyar-Zsákod* Udvarhelymegyében, 1784-ben helyreállított plebániája ma is fennvan az udvarhelyi főesperestségben.

Salonib villa lásd Galamb.

19. de Sancto Abraam = *Sz.-Abrahám* Udvarhelymegyében, ma Székely-Keresztur fiókja.

20. de Sancta Cruce = *Székely-Keresztur* Udvarhelymegyében, 1767-ben helyreállított plebániája ma is fennvan az udvarhelyi főesperestségben.

21. de Sancta Elysabeth = *Sz.-Erzsébet* Udvarhelymegyében, ma Székely-Keresztur fiókja.

22. de Sancto Georgio = *Erdő-Sz.-György* Udvarhelymegyében, ma Böződ-újfalu fiókja.

23. villa Sancte Marie inferioris = *Alsó-Boldogasszonyfalva* Udvarhelymegyében, ma Székely-Keresztur fiókja.

24. villa Sancte Marie superioris = *Felső-Boldogasszonyfalva*, ma Székely-Udvarhely fiókja.

25. de Sancto Martino = *Homoród-Sz.-Márton* Udvarhelymegyében, ma Karácsonfalva fiókja.

26. de Sancto Michaelc = *Szent-Mihály* Udvarhelymegyében, ma Szentlélek fiókja.

27. de Sancto Nycolao = *Miklósfalva* Udvarhelymegyében, ma Székely-Udvarhely fiókja.

28. de Sancto Paulo = *Homoród-Sz.-Pál* Udvarhelymegyében, ma Karácsonfalva fiókja.

29. de Sancto Simone = *Felső-Siménfalva* Udvarhelymegyében, ma Kadicsfalva fiókja.

30. de Sancto Spiritu = *Szent-Lélek* Udvarhelymegyében, ma is plebánia az udvarhelyi főesperestségben.

31. de Sancto Thoma = *Szent-Tamás* Udvarhelymegyében, ma is önálló lelkészség az udvarhelyi főesperestségben.

32. Solumus = *Nagy-Solymos* Udvarhelymegyében, ma Böződújfalu fiókja.

33. Tarka villa, Torcha, Tortha villa = *Tarcsafalva* Udvarhelymegyében, ma Pálfalva fiókja.

Tortha lásd Tarka.

34. Vduorhel, Oduorhel = *Székely-Udvarhely* Udvarhelymegyében. 1636-ban helyreállított plebániája ma is fennvan az udvarhelyi főesperestségben.

35. Vriczheg = *Oroszhegy* Udvarhelymegyében, ma is plebánia az udvarhelyi főesperestségben.

36. Vorkad, Farchad = *Farcád* Udvarhelymegyében, ma Lengyelfalva fiókja.

37. Voygias villa = *Vágás*, ma is önálló lelkészség.

38. Zathalaka, Zetelaka, Zokaloka = *Zetelaka* Udvarhelymegyében, ma is plebánia az udvarhelyi főesperestségben.

Zetelaka }
Zokaloka } lásd Zathalaka.

c) *A csiki esperesti kerület.*

E kerület, de Chyk, a mai Csikmegyére terjeszkedett ki Gyergyó vidékét is bele értve, s alája a következő plebániák tartoztak:

Batus lásd Rakus.

1. de Chyk. Ma ilynevű hely nincs.

2. Delna, Dolna = *Delne* Csikmegyében, ma is plebánia a felső-csiki főesperesttségben.

Dolna lásd Delna.

3. Gorgio, Gyargio = *Gyergyó-Sz.-Miklós* Csikmegyében, ma is plebánia a felső-csiki főesperesttségben.

Gyargio lásd Gorgio.

4. Kasim, Kazun = *Kászón-Altíz, Kászón-Feltíz* = *Nagy-Kászón* Csikmegyében, ma is plebánia az imént említett főesperesttségben.

Kazun lásd Kasim.

5. de Omnibus Sanctis = *Csik-Mindszent* Csikmegyében, ma is plebánia a felső-csiki főesperesttségben.

6. Rakus, Batus = *Csik-Rákos* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

7. de Sanctis Cozma et Damiano = *Csik-Kozmás* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

8. de Sancto Georgio = *Csik-Sz.-György* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

9. de Sancto Martino = *Csik-Sz.-Márton* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

10. de Sancto Michael = *Csik-Sz.-Mihály* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

11. de Sancto Nycolao = *Csik-Sz.-Miklós* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

12. de Sancto Rege = *Csik-Sz.-Király* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

13. de Sancto Spiritu = *Csik-Sz.-Lélek* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

14. de Sancto Symone = *Csik-Sz.-Simon* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

15. de Sancto Thoma = *Csik-Sz.-Tamás* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

16. Sumbov, Sumlov = *Csik-Somlyó* Csikmegyében, ma is plebánia a nevezett főesperesttségben.

Sumlov lásd Sumbov.

17. Torku, Torkov, Tosku = *Tarkő* hegy, e hegy oldalán, melynek alján a Maros és az Olt vizei erednek, állott hajdan a plebániái helység. Ma nem létezik többé.

10. A tordai főesperesttség és plebániái.

E főesperesttség, de Torda, Thorda, legnagyobb részében az Aranyos vízkörnyékére terjedt ki, a Kis- és Nagy-Aranyos eredetétől annak torkolatáig, úgy hogy a Jára, Tur, Bolducz e főesperesttség területét hasították. Éjszakon nagyjában az Aranyos és a Szamos vízválasztója, délen a Kapus-toroktól kezdve Miriszlóig, a Maros, keleten részben a Kapus t. i. a Kapus alsó folyása képezte a határt. Vagyis kiterjedt

e főesperesttség a mai Torda-Aranyos megyére, melyből éjszakon csak a tordai és alsó-járai járások némely részei, délkeleten pedig a Mezőségnék Kapuson túl levő kis része estek e főesperestségen kívül. Magyar-Léta, Bányabük, Sz.-László már a kolozsi; Sz.-Margita s Mező-Uraly már a telegdi főesperesttség plebániái.

A tizedjegyzékekben mint tordai főesperestségi plebániák a következők vannak felsorolva:

Bagach lásd Bogach.

1. Bagin, Bagun, Bakun, Ragin = *Bágyon* Torda-Aranyosmegyében, ma Várfalva fiókja.

Bagun }
Bakun } lásd Bagin.

Berebenus lásd Gerebenus.

Bodon lásd Budun.

2. Bogach Bagach, Bogath, Bugach = *Maros-Bogáth* Torda-Aranyosmegyében, ma Radnót fiókja.

3. Bolduch = *Bolducz*? ma már nem létezik, hajdan Boly, Csán és Detrehem között állott, Egerbegy határában.

4. Budun, Bodon = *Mező-Bodon* Torda-Aranyosmegyében, ma Szengyel fiókja.

Bugach lásd Bogach.

Bumznov lásd Thuruzkw.

5. Buthtelky, Byuchtelky = *Mező-Keménytelke* Torda-Aranyosmegyében, ma Mező-Szengyel fiókja.

Byuchtelky lásd Buthtelky.

6. Chékud, Chikud = *Mező-Czikud* Torda-Aranyosmegyében, ma Harasztos fiókja.

7. Chuch = *Maros-Csucs* Torda-Aranyosmegyében, ma Szengyel fiókja.

Deruk lásd Tetruh.

8. Egurbeg, Egwibeg = *Egerbegy* Torda-Aranyosmegyében, ma Torda fiókja.

Egwibeg lásd Egurbeg.

Enifalua lásd Semfalua.

9. Ewrke = *Mező-Őrke* Torda-Aranyosmegyében, ma Kolos fiókja. 1318-ban említve van a Sz.-Margit tiszteletére felavatott köegyháza.¹⁾

10. Felduar, Fewldwar = *Székel-Földvár* Torda-Aranyosmegyében, ma Felvincz fiókja.

Fewldwar lásd Felduar.

11. Fugad, Figud, Phygut, Sigud = *Füged* Torda-Aranyosmegyében, ma Felvincz fiókja. Péter erdélyi püspöknek és Péter comesnek 1296. évi csere-oklevelében említve van *Fugad de iuxta Aranyos*, Sz.-István királynak köegyházával.²⁾

Gemfalua lásd Semfalua.

Gerchech lásd Kerchech.

12. Gerebenus, Berebenus, Kerebenus = *Mező-Gerebenes* Torda-Aranyosmegyében, ma Sámsond fiókja.

13. Gerend = *Gerend* Torda-Aranyosmegyében, ma Harasztos fiókja.

¹⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Centuria N. nr. 17.

²⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Cap. Alb. fasc. II. nr. 33.

14. Harastus, Harasztus, Hazartus = *Harasztos* Torda-Aranyosmegyében, ma is plebánia, mely 1767-ben lett újból helyre állítva.

Hazartus lásd Harastus.

15. Hydus = *Hidas* Torda-Aranyosmegyében, ma Toroczkó-Sz.-György fiókja.

16. Jany, Jara = *Alsó-Jára*, ma is plebánia, mely 1787-ben lett helyreállítva.

Jara lásd Jany.

17. Kerchech, Kerthech, Gerchech = *Kercsed* Torda-Aranyosmegyében, ma Várfalva fiókja.

Kerebenus lásd Gerebenus.

Kerthech lásd Kerchech.

18. Kuchard, Kuchurd = *Székel-Kocsárd* Torda-Aranyosmegyében, ma Felvincz fiókja.

19. Mezko, Mezkun = *Mésző* Torda-Aranyosmegyében, ma Sinfalva fiókja.

Mezkun lásd Mezko.

Michach, Magach lásd Mohach.

20. Migus = *Mikes* Torda-Aranyosmegyében, ma Tur fiókja.

21. Miruslov, Miruslow, Myruslaw = *Miriszló* Torda-Aranyosmegyében, ma Nagy-Enyed fiókja. Itt már 1274-ben említetik Sz. Péter tiszteletére szentelt kőtemplom.*)

22. Mohach, Muhach, Michach = *Mohács* Torda-Aranyosmegyében, ma fiókközség.

Muhach lásd Mohach.

Myruslaw, Miruslow lásd Miruslov.

23. Peturd = *Magyar-Peterd* Torda-Aranyosmegyében, ma Tur fiókja.

Phygut lásd Fugad.

Ragin lásd Bagin.

24. de Sancta Cruce = *Gerend-Keresztur* Torda-Aranyosmegyében, ma Szenygel fiókja.

25. de Sancto Georgio = *Toroczkó-Szent-György* Torda-Aranyosmegyében, ma is plebánia, mely 1727-ben lett helyreállítva.

26. de Sancto Rege = *Gyéres-Szent-Király* Torda-Aranyosmegyében, ma Harasztos fiókja.

27. de Sancto Martino = *Pusztá-Szent-Márton* Torda-Aranyosmegyében, ma Tur fiókja.

28. de Sancto Martino, de Aranas = *Sós-Szent-Márton* Torda-Aranyosmegyében, ma Harasztos fiókja.

29. villa Sancti Michaelis = *Felső-Szent-Mihályfalva* Torda-Aranyosmegyében, ma Sinfalva fiókja.

30. Scend, Scind, Send, Seud, Stend, Zend = *Szind* Torda-Aranyosmegyében, ma Torda fiókja.

Scind lásd Scend.

31. Semfalua, Semhaza, Zemhaza, Zeuhaza, Gemfalua, Enifalua = *Sinfalva* Torda-Aranyosmegyében, 1772-ben újból helyreállott plebániája ma is megvan.

*) Oklevél a gyfvári kápt. ltár-ban. Cista Albens. fasc. 4. nr. 35.

Semhaza lásd Semfalua.

Send, Seud lásd Scend.

Sigud lásd Fugad.

Stend lásd Scend.

32. Stengel, Zengyel = *Mező-Szengyel* Torda-Aranyosmegyében, 1727-ben helyreállított plebániája ma is fennvan.

33. Tetruh, Tetruch, Thetruch, Deruk. Ily néven ma ismeretlen, hacsak nem a mai *Alsó- és Felső-Detrebem*.

34. Thorda, Torda Antiqua és

35. Thorda, Torda Nova = *Ó- és Új-Torda*, Torda-Aranyosmegyében, ma is plebánia, mely 1722-ben lett helyreállítva.

36. Thuruzkov, Tumztor, Bumznov = *Toroczko* Torda-Aranyosmegyében, ma Toroczko-Szent-György fiókja.

Tumztor lásd Thuruzkov.

37. Tur, Tuur = *Tur* Torda-Aranyosmegyében, 1829-ben helyreállított plebániája ma is fennvan.

Tuur lásd Tur.

38. Varfalua, Varsalua, Warfalua, Waarfalua, Warsalua = *Várfalva* Torda-Aranyosmegyében, 1767-ben helyreállított plebániája ma is fennvan.

Waarfalua, Warfalua, Warsalua lásd Varfalua.

39. Zakal = *Mező-Szakál*, ma Szengyel fiókja.

40. Zargad, Zarkad, Zarkas = *Szurdok* Torda-Aranyosmegyében, ma Alsó-Jára fiókja.

Zarkad }
Zarkas } lásd Zargad.

Zemhaza }
Zeuhaza } lásd Semfalva.

Zend lásd Scend.

Zengyel lásd Stengel.

II. Az ugocsai főesperestség és plebániái.

E főesperestség zöme a Szamos és a Tisza közé szorult, sőt éjszakra a Borsováig. Vagyis kiterjedt az a mai Ugocsa megyére és Szatmár megyének éjszaki felére, annak fehérgyarmati járását egészen, szatmári s csengeri járásainak pedig a Szamos jobb partjára eső részeit igénybe véve.

Plebániái a következők:

Basal lásd Rosal.

1. Bech, Beech, Bechsch = *Szamos-Becs* Szatmármegyében, ma Csenger fiókja.

Beech lásd Bech.

2. Byrend = *Berend* Szatmármegyében, ma Szatmár-Németi fiókja.

3. Chegeld, Chegud = *Csegöld* Szatmármegyében, ma Jank fiókja.

Chegud lásd Chegeld.

4. Chiztakerek, Chyzcaberug = *Tiszta-Berek* Szatmármegyében, ma Zajta fiókja.

- Chyscaberug lásd Chiztakerek.
5. Gachal, Galhal, Gathal = *Gacsály* Szatmármegyében, ma Zajta fiókja.
Galhal lásd Gachal.
6. Garmath = *Fehér-Gyarmat* Szatmármegyében, 1750-ben helyreállított plebániája ma is fennvan.
Gathal lásd Gachal.
7. Geech, Gench = *Nagy-Géc* Szatmármegyében, ma Csenger fiókja.
Gench lásd Geech.
8. Holmi, Holmy = *Halmi* Szatmármegyében, ma is plebánia, mely 1862-ben helyreállított.
9. Kulchey, Kulchos = *Nagy-Kolcs* Szatmármegyében, ma Alsó-Homoród fiókja.
Kulchos lásd Kulchey.
10. Lazar = *Lázári* Szatmármegyében, ma is plebánia, mely 1838-ban lett helyreállítva.
11. Namen, Nomen, Novem = *Kis-Namény* Szatmármegyében, ma Jank fiókja.

Nomen	}	lásd Namen.
Novem		
12. Ordov, Ordow = *Fekete-Ardó* Ugocsamegyében, ma Királyháza fiókja.
13. Palad = *Nagy-Palád* Szatmármegyében, ma Kökényesd fiókja.
14. Pilike, Penge = *Penyige* Szatmármegyében, ma Fehérgyarmat fiókja.
15. Rosal, Basal = *Rozsály* Szatmármegyében, ma Zajta fiókja.
16. Saar, Sar, Zar = *Sár* Szatmármegyében, ma Lázári fiókja.
Sar lásd Saar.
17. Sari, Sazi = talán *Szászfalu* Ugocsamegyében, ma Királyháza fiókja.
Sazi lásd Sari.
18. Toch, Toth. Ma ismeretlen.
19. Vylak = *Ujlak* = *Szamos-Ujlak* Szatmármegyében, ma fiókegyház.
20. Vosnam, Vosyan, Vyasi = *Batiz-Vasvári* Szatmármegyében, ma Mérc fiókja.
Vyasi lásd Vosnam.
Zar lásd Sar.
21. Zekeres = *Nagy-Szekeres* Szatmármegyében, ma Jank fiókja.

12. A szatmári főesperestség és plebániái.

E nagy főesperestséget éjszakon a Szamos vize határolta Vásáros-Naménytől Nagy-Kolcsig, mely már, bár innen fekszik a Szamoson, mégis az ugocsai főesperestséghez tartozott. Innentől a főesperestség túlterjedt a Szamoson, felnyulva a Tur, a Fernezely és a Szászár forrásvidékeig. Délen részint a Nagy-Ér, részint a Kraszna és Szilágy határolták. Délkeleten a Lapos alsó folyása szintén e főesperestség területét öntözte. Vagyis magában foglalta a mai Szatmár vármegyének — az ugocsai főesperestséghez tartozott rész kivételével — összes területét. Plebániái a következők:

1. Batur = talán *Batár*, Nevetlenfalu fiókja.
2. Bemey, Berney, Borvey = *Börvely* Szatmármegyében, ma Kálmánd fiókja.

3. Bere = *Bere*, Szatmármegyében, ma Csomaköz fiókja.
Berney lásd Bemei.
4. Bezuge, Bozuka. Ma ismeretlen.
5. Bogos, Bogus = *Csenger-Bagos* Szatmármegyében, ma Csenger fiókja.
Borvey lásd Bemei.
Bozuku lásd Bezuge.
6. Chahal, Chaho = *Nyir-Csaholy* Szatmármegyében, 1857 óta újból plebánia.
7. Chegan, Chegen = *Czegény* Szatmármegyében, ma Fehér-Gyarmat fiókja.
Chuchurd lásd Kuthurd.
Crassov lásd Karasov.
8. Damaichida, Damanhida, Domanhida = *Domahida* Szatmármegyében, ma Nagy-Majtény fiókja.
Damanhida lásd Damaichida.
9. Dendreg, Endrid, Endreg = *Ér-Endréd* Szatmármegyében, ma Mező-Petri fiókja.
10. Dengled, Denkuleg = *Dengeleg* Szatmármegyében, ma Mező-Petri fiókja.
Denkuleg lásd Dengled.
Deyuansy lásd Ymanusi.
Domanhida lásd Damaichida.
11. Dub = *Szamos-Dob* Szatmármegyében, ma Nagy-Majtény fiókja.
Endreg, Endrid lásd Dendreg.
12. Erdeud, Ordeud = *Erdőd* Szatmármegyében, ma is plebánia.
13. Ers, Gers, Grs = *Derzs* Szatmármegyében, ma Nyir-Csaholy fiókja.
Gadan lásd Sadan.
14. Gebe = *Gebe* Szatmármegyében, ma Nyir-Csaholy fiókja.

Gers	}	lásd Ers.
Grs		

 Imanusy lásd Ymanusi.
15. Imanusi = *Kántor-János* Szatmármegyében, ma Csenger fiókja.
16. Karasov, Crassov = *Krassó* Szatmármegyében, ma Szinfalva fiókja.
17. Karul = *Nagy-Károly* Szatmármegyében, 1724-ben restaurált plebániája ma is fennvan.
18. Kuthurd, Kuchurd, Chuchurd = *Kocsord* Szatmármegyében, ma Papos fiókja.
19. Mada = *Nyir-Mada* Szatmármegyében, ma Pusztá-Dobos fiókja.
20. Mathe, Mathee = *Mátészalka* Szatmármegyében, ma Papos fiókja.
21. Mezeupetri = *Mező-Petri* Szatmármegyében, 1743-ban restaurált plebániája ma is fennvan.
22. Mochtin, Mohyn = *Nagy-Majtény* Szatmármegyében, 1724-ben helyreállott plebánia ma is fennvan.
Mohyn lásd Mochtin.
Nempty lásd Zotmar.
23. Nomen, Nouem = *Vásáros-Namény* Szatmármegyében, ma Vitka fiókja.
Nouem lásd Nomen.
24. Omoch = *Amac* Szatmármegyében, ma Szatmár-Németi fiókja.

Ordeud lásd Erdeud.

25. Pechunthaza, Petunhaza, Petunthaza, Potunehaza = *Patóháza* Szatmár-megyében, ma Szinyér-Váralja fiókja.

26. Perethe. Ma ismeretlen, hacsak nem téves leírása Patóháza-nak, mert lelkészének neve mindkét helyt azonos.

Petunhaza, Petunthaza lásd Pechunthaza.

27. Poreche, Pereche, most ismeretlen. (Perecsen?)

Potunehaza lásd Pechunthaza.

28. Pyskarkos, Pystarcus = *Piskárkos* Szatmármegyében, ma Tőke-Terebes fiókja.

Pystarcus lásd Pyskarkus.

29. Sadan, Sadau, Gadan = *Nagy-Zsadány* Szatmármegyében, ma Szatmár-Németi fiókja.

30. Sydred. Ismeretlen.

31. Tykuch = *Tyukod* Szatmármegyében, ma Csenger fiókja.

32. Vsvan, Vosuar = *Nyír-Vasvári* Szatmármegyében, ma Lázári fiókja.

33. Vetes, Vetus = *Vetés* Szatmármegyében, ma Csenger fiókja.

34. Voda = *Vadafalva* Szatmármegyében, ma pusztá.

35. Ymanusi, de Yvansi, Deyuansy, Imanusy = *Avas-Újváros* Szatmármegyében, ma Lajosvölgye fiókja.

36. Zotmar, Zothmar, Nemptij = *Szatmár-Németi*, a szatmári püspökség székhelye. Plebániája 1636-ban lett helyreállítva.

13. A szolnoki főesperesttség és plebániái.

E főesperesttség a Közép-Szamos vidékére terjedt ki a Zágra-toroktól a Gorbó-torokig. Éjszakra felterjedt a Kapnikig, úgy hogy a krasznai, dobokai és szatmári főesperestségek közé szorult, igénybe véve a mai Szolnok-Dobokamegye közép- és felső részeit. Plebániái, melyek, Kozárváron, Rettegen, Csicsó-Kereszturon és Szeszárman kívül, mind a Szamos bal partvidékére esnek, a következők:

1. Baluanus, Waraka = *Bálványos-Váralja* Szolnok-Dobokamegyében, 1738-ban helyreállított plebániája ma is fennvan.

2. Becceg, Beteg, Bettég, Retteg = *Retteg* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztur fiókja.

Beteg lásd Becceg.

3. Bethleem, Betlem, Bethlem = *Betlen* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztur fiókja.

Bettég lásd Becceg.

4. Chaba = *Csaba* Szolnok-Dobokamegyében, ma Bálványos-Váralja fiókja.

5. Chekud, Kechech = *Kecséd* Szolnok-Dobokamegyében, ma Kend fiókja.

6. de Esakna, Kakna = *Désakna* Szolnok-Dobokamegyében, 1755-ben restaurált plebániája ma is fennvan.

7. de Esuar, Esuar, de Suar, Desuar = *Dés* Szolnok-Dobokamegyében, 1712-ben helyreállított plebániája ma is fennvan.

Esuar lásd Esuar.

8. Fises, Zyuzes = *Ördögös-Füzes* Szolnok-Dobokamegyében, ma Szamos-Újvár fiókja.

9. Fulnenpty, Nemeti, Nempty, Nempcii = *Szamos-Újvár-Németi* Szolnok-Doboka-megyében, ma Szamos-Újvár fiókja.

10. Ger, Gur = *Kérő* Szolnok-Dobokamegyében, ma fiókközség.

11. Gerolch = *Gírolt* Szolnok-Dobokamegyében, ma Szamos-Újvár fiókja.

Kakna lásd Esakna.

Kechech lásd Chekud.

Kereztur lásd de Sancta Cruce.

12. Konteluky = *Kentelke* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztur fiókja.

13. Kurzamar, Kuzaruar, Kuzauar = *Kozárvár* Szolnok-Dobokamegyében, ma Dész fiókja.

14. Nogfalu = *Apa-Nagyfalu*, 1869-ben plebániája újból helyreállott.

15. Nema, Noma = *Néma* Szolnok-Dobokamegyében, ma Szamos-Újvár fiókja.

Nemeti, Nempcii, Nempty lásd Fulnenpty.

16. de Niuis, Nyres, Zyuzes = *Szász-Nyires* Szolnok-Dobokamegyében, ma Bálványos-Váralja fiókja.

17. Orman = *Ormány* Szolnok-Dobokamegyében, ma Désakna fiókja.

Retteg lásd Becceg.

18. de Sancta Cruce, Kereztur = *Csicsó-Keresztur* Szolnok-Dobokamegyében, ma is plebánia.

19. de Sancto Joanne = *Vasas-Szent-Iván* Szolnok-Dobokamegyében, ma már fiókközség.

20. de Sancta Margaretha, Margharetha = *Szent-Margita* Szolnok-Dobokamegyében, ma Bálványos-Váralja fiókja.

21. Sumberec, Sumberek, Zomberek, Zumkerech = *Somkerék* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztur fiókja.

22. Velperch, Wehorech = *Alparét* Szolnok-Dobokamegyében, ma Dész fiókja.

23. Vylagulbereg = *Virágos-Berek* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztur fiókja.

Waraka lásd Baluanus.

Wehorech lásd Velperch.

24. Zeuzarma, Zevzarín = *Szeszarma* vagy *Szeszarnya* Szolnok-Dobokamegyében, ma Csicsó-Keresztur fiókja.

Zomberek }
Zumkerech } lásd Sumberec.

Zyuzes lásd Niuis.

Zyuzes lásd Fises.

5. A ZÁGRÁBI PÜSPÖKSÉG.

ORTVAY TIVADARTÓL.

I. FEJEZET.

A püspökség alapítása.

Hogy e püspökséget sz. László alapította, azt krónikáink ugyan szóval sem említik. Kézai Sz. Lászlóról csak azt említi, hogy a besenyőket legyőzte. Annak horvát hadjáratát meg sem említi.¹⁾ A varsói XIII. századi krónikás Sz. Lászlónak csakis királylyá történt megválasztásáról szól.²⁾ A két pozsonyi krónika csakis annak halálát említi, melyet a nagyobb krónika 1090-re,³⁾ a kisebb krónika 1097-re⁴⁾ határoz. Valószínű, minthogy a kisebb krónika nem egyéb, mint kivonata a nagyobbiknak, hogy a kettőben észlelhető évszámkülönbség csak leírási hibán alapszik, mi egyébiránt a krónika e tekintetben vett hitelességén mit sem javít, mert Sz. László sem 1090-ben, sem 1097-ben, hanem 1095-ben halt meg. A Márk-féle krónika,⁵⁾ melyet Thuróczi is felhasznált,⁶⁾ valamint a budai krónika⁷⁾ említik ugyan szintén Sz. Lászlónak horvát hadjáratát, de nem azt, hogy ő e hadjárat alkalmából horvát püspökséget alapított volna.

A krónikák eme mulasztását némileg pótolja Sz. László legendája. Ez ugyan nem említi László horvát hadjáratát, de azt mégis, hogy ő duosque episcopatus ordinavit et regia largitate locupletavit.⁸⁾

Azt már másutt láttuk, hogy e két püspökség egyike a *váradí*. Most ki kell mutatnunk, hogy a másik a *zágrábi*, mi nem is nehéz munka, mert arról, hogy Sz. László e püspökség alapítója, hiteles okiratok tanuskodnak.

Egy 1134-ben⁹⁾ keltezett okirat ugyanis ezeket mondja erre vonatkozólag:

---

¹⁾ *Gesta Hungaror.* II. cap. IV. §. 4.

²⁾ *Chronica Hungarorum* Endlichernél: *Rerum hungaric. Monum. Arpadiana* 81. l.

³⁾ *Chronic. Posoniense.* Lib. II. cap. II. §. 24.

⁴⁾ *Chronicon Posoniense* Endlichernéi i. h. 56. l.

⁵⁾ *Chronica de gestis Hungarorum* cap. 62.

⁶⁾ *Chronica Hungarorum* Pars II. cap. 56. Schwandtnernél: *Scriptor. rer. hungaricar.* 1773. évi quart kiad. I, 161.

⁷⁾ *Chronicon Budense.* Podhraczky kiad. 164. l.

⁸⁾ *Legenda S. Lad'slai* cap. 5. Endlichernél i. m. 239. l.

⁹⁾ Tévesen 1133-ra teszik Horvát István, Horváth Mihály, Lányi-Knauz s mások.

Regnante nobilissimo rege Ladislao; strigoniensis uero ecclesie primatum Acha gubernante, et baaciensi archiepiscopo Fabiano existente, besprimiensi episcopo Cosma, pallatino comite Julia, semegiensi comite Grab, predictus rex, diuina gratia inspirante, horum ceterorumque nobilium consilio *zagrabiensem constituit episcopatum*, videlicet ut quos error idololatrie a dei cultura extraneos fecerat, episcopalis cura ad viam ueritatis reduceret. Ad instruendum ergo huius plebis ignorantiam quendam boemicum venerabilis vite virum, nomine Duch,¹⁾ idoneum repperit, quem eidem ecclesie pastorem per suum capellanum Fancicam delegauit, qui et illi ecclesie officinarios de semigiensi, et zalensi comitatu ordinauit.²⁾

II. Endre pedig 1217-ben ezeket írja: Cum essemus in exequendo itinere assumpte crucis, iniuriam crucifixi ulcisci volentes ad sanctam terram proficiscendo, *venissemus ad zagrabiensem episcopatum, ac monasterium zagrabiense a sancto Ladizlao rege, sanctissime recordacionis predecessore nostro, constructum*, qui terram Sclauonie sive banatum ab errore ydolatrie ad christianitatem convertens, corone Hungarie subiugauit; *qui etiam in eodem banatu episcopatum instituit, et monasterium in honore sancti regis Stephani construxit*, per venerabiles episcopos dedicari fecissemus.³⁾

II. Endrének ezen bizonyítása annál hitelesebb, mivel az ő idejében a püspökség alapítására vonatkozó eredeti okiratok még fenn voltak. Ezt maga mondja nevezett 1217. évi diplomájában: *Episcopus et capitulum eiusdem loci nobis humiliter supplicando postularunt: ut nos omnia privilegia super prediis, possessionibus, et libertatibus aliisque redditibus, tam a sancto Ladizlao rege primo fundatore ecclesie, tam etiam a predecessoribus nostris*, presertim a fratre nostro felicis recordacionis rege Henrico, quam etiam pie a nobis collata secrecioris et sollempnioris sigilli nostri videlicet auree bulle munimine confirmaremus. Nos igitur eorum iustis petitionibus inclinati grato volentes occurrere assensu, habito consilio omnium magnatum nostrorum, *omnia privilegia predictae ecclesie in medium fecimus deduci, et per cancellarium nostrum Vggolinum de verbo ad verbum coram multitudine perlegi*. Et cum nichil contradictione dignum poterat inveniri in eisdem, omnia privilegia nostra et predecessorum nostrorum renovando secundum quod in eisdem singulis continentur, aureo sigillo nostro confirmamus.

De II. Endre egy másik 1217. évi okiratában is következőleg említi fel a zágrábi káptalan alapítását: *zagrabiensis dioecesis monasterium, per nostrum antecessorem sanctum Ladislaum regem immortalis memorie fundatum*.⁴⁾ Ugyanaz egy 1235. évi

¹⁾ Csak nagyon romlott szöveg alapján írhatta Horváth Mihály: E tudatlan nép oktatására tehát *Bolmik tiszteletes életű férfit, ki Dubnak nevezetett*, rendelte ezen egyház főpásztorává. *A kereszténység első százada Magyarországon* 414. l.

²⁾ Kercselich: *Hist. Eccles. Zagrab.* I, 1. Farlati: *Illyricum sacrum* V, 350. Katona: *Hist. Crit.* II, 484. Fejér: *Cod. Dipl.* I, 484. Horvát István: *Ueber Croatien* 24. l. Tkalčić: *Mon. Eppat. Zagrab.* I, 1—2. Ugyanő: *Mon. hist. civitatis Zagrab.* I, 1. Kukuljević: *Codex dipl. regni Croat., Slavon. et Dalmat.* II, 26. Rački: *Mon. Slavon. merid.* VII, 158.

³⁾ Kercselich: *Hist. Eccles. Zagrab.* I, 327. Farlati: *Illyricum sacrum* V, 358. Horvát István: *Ueber Croatien* 3. l. Endlicher: *Mon. rer. Arp.* 409. Fejér: *Cod. Dipl.* III, I, 210. Katona: *Hist. Crit.* V, 246. Tkalčić: *Mon. Eppat. Zagrab.* I, 44—45. Ugyanő: *Mon. hist. civit. Zagrab.* I, 4—5.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 46.

okiratában is ugyancsak Sz. Lászlót vallja a zágrábi püspökség alapítójának. Ebben t. i. ezeket mondja: *Quoniam ultra Drave fluvium limes seu terminus Quinqueecclesiensis ecclesie nondum fuerat stabilitus, cum Sanctus Rex Ladislaus primus transiverit Draue fluvium, et partes sibi Sclavicas regno primum occupavit adjecto, ubi et sedem fundavit episcopalem, videlicet Zagrabiensem, cujus sedis Diocesim a sede Quinqueecclesiensi super Lysniche fluentum, quod alio nomine Wolko vocatur, terminavit, ab inde per Zavam descendendo.*¹⁾ De Endrén kívül későbbi királyok is elismerték Sz. Lászlót a zágrábi püspökség alapítójaul. Így 1269-ben IV. Béla király, ki II. Endrének okmányát átírván és megerősítvén, mondja: *ob reverenciam sancti Ladizlai regis, qui est fundator ipsius ecclesie, . . . collectam septem denariorum dicto episcopo in populis ecclesie relaxamus.*²⁾ Továbbá 1272-ben V. István, ki Timoteus püspök által az Endre-féle okirat megerősítésére felkérve mondja: *Nos . . . ipsam zagrabiensem ecclesiam ex benignitate celsitudinis regie prosequi cupientes, presertim ob devocionem sancti regis Ladizlai, qui eliminatis gentilitatis erroribus in ducatu Sclauonie, zagrabiensis ecclesie instructor sanctissimus exstitit et fundator.*³⁾ Végre az Anjouk is kifejezést adtak ebbeli hitőknek. Így I. Károly király, ki 1328-ban ezeket írja: *nos ad laudem et honorem sanctissimi regis Ladizlai, fundatoris ecclesie et episcopatus zagrabiensis, eandem ecclesiam et episcopatum in omnibus libertatibus et iuribus suis fovere et tenere volumus.*⁴⁾ De 1352-ben I. Lajos is, ki zagrabiensem ecclesiam *per sanctissimum regem Ladizlaum immortalis memorie antecessorem nostrum fundatum* jogaiban és javaiban megerősíteni kívánta.⁵⁾

Egy évvel később 1353-ban István horvát-szlavon-dalmát herczeg, Károly király fia kathedralem seu episcopalem ecclesiam zagrabiensem *ex fundacione Ladizlai in honorem Stephani sanctissimorum quondam regum Hungarie . . . progenitorum nostrorum constructam* a régi királyok szabadalmaiban megerősíti.⁶⁾

Hogy magok a püspökök és káptalanuk is meg voltak arról győződve, miszerint a püspökség alapítója Sz. László, arról II. István püspök egyik 1244. évi oklevele és a káptalan 1334. évi statutumai tanuskodnak. Az 1244. évi okiratban István püspök ezeket mondja: *Quod cum zagrabiensis ecclesia a sancto rege Ladislao fundata et ex regia liberalitate donata sit, a zágrábi vendégnépnek némely szabadalmakat engedélyez.*⁷⁾ A káptalannak 1334-ben írt statutumai⁸⁾ pedig ezeket mondják: *«Ante omnia autem est nota dignum, quod ecclesie zagrabiensis katedralis est fundator rex Hungarie sanctissimus Ladislaus. Tempore autem eius regiminis notabilis in aliqua parte Slavonie et in aliqua totaliter cepit vigere nomen Christi.*

¹⁾ Kercselich: *Hist. Cath. Eccl. Zagrab.* I. I, 2. Koller: *Hist. Eppat. Quinqu.* II, 88—89. Horvát István: *Ueber Croatien* 4—5. II.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 146.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 162. Ugyanő: *Mon. hist. civit. Zagrab.* I, 49.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. civit. Zagrab.* I, 127.

⁵⁾ *Liber Statutor. Cap. Zagrab.* p. IV. c. IV. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 115. Ugyanő: *Mon. hist. civit. Zagrab.* I, 202.

⁶⁾ Farlati: *Illyr. sacrum* V, 435. Tkalčić: *Mon. hist. civit. Zagrab.* I, 206.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. civit. Zagrab.* I, 19.

⁸⁾ Kiadta Tkalčić: *Statuta Capituli Zagrabiensis saec. XIV.* czímen a *Mon. Eppat. Zagrab.* II. köt. 1—149 II.

*Ipse etiam Zagrabiensem ecclesiam in honorem sanctissimi regis Stephani fundaverat et multis possessionibus, iuribus et prerogativis dotaverat.*¹⁾

Mindezek következtében tehát íróink legnagyobb része, mint Pray,²⁾ Katona,³⁾ Koller,⁴⁾ Farlati,⁵⁾ Timon,⁶⁾ Fessler,⁷⁾ Horváth Mihály,⁸⁾ Szalay,⁹⁾ Szabó Károly,¹⁰⁾ Frankl,¹¹⁾ Pauler,¹²⁾ Mailáth,¹³⁾ Kerékgyártó,¹⁴⁾ Hunfalvy Pál,¹⁵⁾ Pesty,¹⁶⁾ Balics,¹⁷⁾ Knauz,¹⁸⁾ Staré,¹⁹⁾ Haynald,²⁰⁾ Cherrier,²¹⁾ és mások Sz. Lászlónak tulajdonítják a püspökség alapítását.

Azonban hogy mikor történt ez az alapítás, aziránt már eltérnek egymástól, ha nem is lényegesen, nézeteik. Timon, Katona, Pray és Schmitth 1085-re, Bartal 1089-re, Palma, Cherrier, Szalay, Frankl, Hunfalvy Pál és Kerékgyártó 1091-re, Lehoczky, Gebhardi, Fessler, Jászay, Knauz, Haynald és Balics 1092-re, Pesty, Czinár, Tkalčić, Staré és a zágrábi egyházmegyei névtár 1093-ra, Horváth Mihály 1093-ra vagy 1094-re, Wenzel 1094-re teszik azt. A dolgot tehát jobban kell kutatnunk.

Katona úgy vélekedik, hogy a püspökség alapítása a horvát hadjáratot megelőzte, holott mások éppen a horvát hadjárat közvetlen következményének tartják azt. A mire állításában Katona támaszkodik, az, hogy Schmitth után indulva Acha esztergomi érsekeskedését 1085—1088-ra teszi, a horvát hadjárat pedig még csak 1088 után következett. Ám érzi másrészt azon ellenvetés súlyát is, hogy hiszen ez esetben Sz. László országa batárain kívül alapított volna püspökséget, mit senki sem fog megtörténhetettnek tartani. De ezen ellenérv élet azzal tompítja el, hogy még nincsen szerinte kimutatva, miszerint Zágráb azon Horvátországhoz tartozott, melyet Sz. László foglalt el. S így véleményét mindaddig fenntarthatónak hiszi, míg nem valaki bebizonyítja, hogy Zágráb Sz. László idejében Magyarországon kívül feküdt, Acha pedig Horvátország elfoglalásának idejét megérte.²²⁾

1) Tkalčić: *Mon. Hist. Eppat. Zagrab.* II, 1.

2) *Specimen Hierarchiae Hung.* II, 305.

3) *Hist. Crit.* II, 483. 489.

4) *Proleg. in hist. Eppat. Quinqu.* 70. l.

5) *Illyricum Sacrum* V, 335.

6) *Imago nov. Hung. cap.* VIII. p. 58.

7) *Die Geschichten der Ungern* I, 489.

8) *A kereszténység első százada* MOgon 413. l.

9) *Magyarország tört.* I, 190.

10) *Emlékiratok a magyar kereszténység első századáról* 96. l. 1. jegyz.

11) *A magyar nemzet tört.* 85. és 150. l.

12) *A magyarok meglepedéséről. Századok* 1877. 392. 481. 496.

13) *Gesch. der Magyaren* I, 84.

14) *MO. tört. kézikönyve* I, 89.

15) *Ethnographie v. Ung.* 330. l.

16) *Die Entstehung Croatiens* 24. l. És: *Eltűnt vármegyék* II, 212.

17) *A róm. kath. egyház tört.* MOgon I, 357—361.

18) *Magyar egyháztört.* I, 333.

19) *Die Kroaten in Königr. Kroatien u. Slavonien* 1882. 24. l.

20) *Wetzer-Welte: Kirchenlexicon* VI, 242.

21) *Magy. egyháztört.* 53. l.

22) *Hist. Crit. Reg. Hung.* II, 483—497. És: *Epitome chronologica rer. Hungaricar.* I, 184—185.

Miként alább látni fogjuk Katona okoskodása egészen hibás, mert hibás alapra van fektetve, mert ha nem is tudjuk, hogy ki volt 1085—1088-ban esztergomi érsek, úgy mégis bizonyosan tudjuk, hogy nem Acha volt az, s ez okból egészen el kell ejtenünk azon vélekedést, mintha a zágrábi püspökség alapítása megelőzte volna Horvátországnak elfoglalását. Ellenkezőleg egész határozottsággal azt kell állítanunk, hogy az ezen országfoglalással közvetlenül összefügg, azaz annak következménye volt.

Úgy Tamás spalatói esperest, mint a dalmát Marcus Marulus által 1510-ben latinra fordított ó-szláv krónika, nemkülönben a hazai krónikák szerint is sz. László Zvoimir *halála után* indította meg seregét Horvátország elfoglalására. A hazai krónikák csak annyiban térnek el a horvát krónikáktól, a mennyiben ez utóbbiak szerint a sz. királyt Horvátország elfoglalására egy törzstársaitól sok kárt vallott úr,¹⁾ ellenben a magyar krónikák szerint Ilona, sz. László nővére s az elhalt Zvoimir özvegye hívta meg.

Meg kell vallanunk, hogy a hazai krónikák közlését, a mennyiben *Ilonát* szerepeltetik, nem minden gyanakodás nélkül fogadjuk. Szerintök ezen Ilona sz. László nővére volt s a sz. király a nővérén ejtett sérelem megboszulása miatt kelt hadi útra. Azt nem lehet tagadni, hogy Zvoimir horvát királynak Ilona nevű neje volt, mert Ilonát oklevelek említik,²⁾ ám azon időben, midőn Sz. László Horvátország elfoglalására indult, az oklevelek nem Ilonát, hanem *Lepát* említik Zvoimir nejeül. Lepa annyi mint *szép* s történetíróink akként egyeztetik meg az ellentmondást, hogy a horvátok Ilonát *szépsége miatt* Lepa-nak azaz Szépnek nevezték. Ebben az értelemben *egynek* veszik Ilonát és Lepát: Mailáth,³⁾ Tkalčić,⁴⁾ Wertner,⁵⁾ Gfrörer,⁶⁾ Fessler.⁷⁾ Ám nem úgy Horvát István. Szerinte Ilona és Lepa két különböző személy; s minthogy sem Ilonának, sem Lepának azonossága okiratilag ki nem mutatható, sem pedig az, hogy akár Ilona, akár Lepa sz. László nővére lett volna, azért itten biztos ítéletet nem is mondhatunk. A valószínűség azonban az, hogy Ilona és Lepa csakugyan *két külön* személy; mert ha a horvátok Ilonát akár azért, mivel *szép* volt, akár pedig azért, mivel a horvát Lepa név szláv fülüknek hangzatosabb volt a magyar Ilonánál, — *Lepa*-nak nevezték, akkor éppen nem érthető, hogy miért nem eszközölték mindjárt e névcserét, hanem csak évek múltán. A régiebb okiratok a királynőt Ilona-nak nevezték, a későbbi okiratok már csak Lepa-ról szólnak, holott a királynét a *Szép* név bizonyára jobban megillette volna fiatalabb, sem mint későbbi éveiben. Ennek következtében nagyon valószínűnek tartjuk, hogy Zvoimirnek tényleg két felesége volt, az első Ilona, a

1) Tamás spalatói esp. Schwandtnernél: *Scriptores rer. Hungaric.* III, 556.

2) Farlati: *Illyric. Sacr.* III, 149.

3) *Geschichte der Magyaren* I, 86.

4) *Monumenta hist. civilis Zagrabiae* I, II.

5) *Turul* 1885-iki évf. III, 114—115.

6) *Byzantinische Geschichten* II, 262—263.

7) *Die Geschichten der Ungern* I, 483.

másik pedig Lepa. Egyik is, másik is gyermektelen maradt.*) Nem lehetetlen, hogy a Lepa név a latin Pulcheriának szlávositása.

Ha így áll a dolog, akkor nem Ilona, hanem Lepa lett volna sz. László nővére, kinek sérelmét ment megtorolni Horvátországba. Ám ez esetben is az események, Sz. László magatartása nagyon különös színben tüntetnék fel a két testvér egymáshoz való viszonyát. Mert a hadjárat azt eredményezte, hogy Sz. László az országot Magyarországnak és nem nővéreinek szerezte meg, nem az özvegy királynét erősíti meg férje után nyert jogaiban, hanem annak országát Magyarországhoz kapcsolja s kormányzásával egyik unokaöccsét, Álmost bizza meg.

Ezért minden inkább arra mutat, hogy Sz. Lászlót egészen más motívumok indították Horvátországba, mintsem az, hogy az állítólagos nővérén horvát részről ejtett sérelmeket megboszulja. A hazai krónikák nagyon feltűnően védik őt éppen azon gyanúsítás ellen, mintha hódítási vágy szállotta volna meg. Pedig a hadi vállalkozás motívumát mégis csak a hódítási politikában kell keresnünk. Horvátország, mely alatt nem a mai Horvátország, hanem az ősi, kulpántúli s az Adriáig meg a Cettinjeig kiterjedő Horvátország értendő, a magyar államra nézve kezdettől fogva feltétszerű jelentőséggel bírt. Ezen át vezetett az út a tengerhez s ennek birtokában szeghette a magyar politika szárnyát a velencei s főleg a byzanci hatalomnak. A byzanci politika expansionalis törekvései már Sz. István alatt nagyon érezhetővé váltak a magyar államra, s Sz. István bizonyára nem esetlegesen keresett Imre fia számára nőt a horvát dynasztiából. Azt csak nem mondhatni, hogy e dynastia fénye bírt volna rá nézve ingerrel, hanem igenis azon nagy előny, mely egy horvát allianceból országára s nemzetére háramlott volna. Sz. László korában is a byzanci hegemonia mindinkább érvényre emelkedni igyekezett, s ez okból Horvátország megszállása s elfoglalása magyar politikai követelmény volt. Az alkalom, a legitim dynasztiának kihalása, a belső megszakadás s a tusakodó pártok egyike részéről történt behívása sokkal kecsegtetőbb volt, semmint hogy olyan tetterős s politikailag annyira érett fejedelem, mint a milyen Sz. László volt, azt felhasználatlanul elosonni engedte volna, és pedig annál kevésbbé, mivel Horvátország birásához a magyar államnak már régibb foglalások alapján joga volt.

Minő pártusák fejlődtek ki Zvoimir halála után Horvátországban, azt az események, de maguk a krónikák is eléggé megértetik velünk. Míg a tengerparti vidékeket a görögök tartották kezökön, addig az ország egyéb részei vagy három nagy párt között szakadtak meg. II. István, mint Cresimir-sarj tartott igényt ősei földére. Lepa mint Zvoimir özvegye vitatta jogát. Péter mint merész parvenu gyűjtötte maga köré az elégedetleneket és a nyerni óhajtó velleitásokat. Hány más

---

*) Az egyik okiratban (Farlatinál: *Illyr. Sacr.* III, 153), melyben a király s Lepa királyné említettik, a királynak Radovan nevű fia is előkerül. Az okirat feltűnőleg a király fiának mondja őt. Két másik okiratban is Lepa királynéről és Radovan a király fiáról van szó (Farlatinál i. h. III, 154. és 155.), a mivel félreérthetetlenül ki van fejezve az, hogy nem a Lepa fia. Ha pedig Ilona fia lett volna, akkor nyilván trónörökös is lehetett volna. Ez azonban nem lévén, legvalóbb-szerű az, hogy Radovan Zvoimir természetes fia volt, amint azt Lucius (Schwandtnernél: *Scriptor.* III, 141), Farlati (*Illyr. Sacr.* III, 157) s Gfrörer (*Byzant. Gesch.* III, 263) is állítják.

kisebb párt lehetett még mindezeken kívül is működésben. Úgy látszik II. István pártja vergődött leginkább túlsúlyra. A vesztő felek ennek folytán külinterventióhoz folyamodtak, és Sz. László e meghívás következtében tényleg Horvátországban termett s azt fegyvere erejével csakhamar meg is hódította.

Az évet, melyben ez történt, különbözőleg látjuk íróinknál kijelölve. Zvoimir halála évére nézve sincs köztük egyhangú megállapodás: 1087-re teszik Fessler, Jászay, Palma, Gfrörer; 1088-ra Farlati és Gebhardi; 1089-re Tamás spalatói esperest s ennek alapján Szalay, Horvát István, Horváth Mihály, Frankl, Kerékgyártó, Tkalčić és Wertner. Hogy azonban ez utóbbi év felel meg a valóságnak, abból bizonyos, mivel II. István, ki Zvoimir halála után horvát királylyá tette magát, két oklevelet hagyott ránk, melyek 1089-ben keltek s melyekben a maga trónraléptét kihirdeti.¹⁾ Azt fel kell tennünk, hogy ezt azonnal Zvoimir halála után tette, mert Horvátországhoz való igazi vagy képzelt jogát nyilván csakis rögtönös kijelentéssel óvhatta meg sikeresen. És hogy trónigényei kijelentésével csakugyan nem késett, egyik oklevele világosan bizonyítja, úgymint melyben Zvoimirt *minap elhunyt*-nak mondja.

Ekként kitudva Zvoimir halálévét, megtudjuk egyszersmind azon időt, mely *előtt* a hadjárat meg nem történhetett. Ez év kijelölésében is eltérnek egymástól íróink. Pray, Bartal, Fessler, Horváth Mihály, Mailáth 1089-re, Lucius, Du Fresne, Palma, Gebhardi, Szalay, Suhayda, Récsi, Pesty, Tkalčić, Frankl, Hunfalvy Pál 1091-re teszik. Nyilvánvaló, hogy miután Zvoimir még csak 1090-ben halt el, Sz. László még ez évben nem vezethette seregét a Dráván át. Az valósággal még csak 1091-ben történt. És ezt egy egykorú hiteles feljegyzés is igazolja. A zárai Nagybaldogasszonyról címzett apáca-kolostor jegyzőkönyvébe ugyanis egykorú kéz ezeket írta: Anno incarnationis Jesu Christi Domini nostri *MXCI* Kyri Alexio Constantinopoleos imperante, — tempore, quo *Ladislaus Pannoniorum Rex Croatiae invadens Regnum, Domnum Almun suum nepotem in illo statuit regem*, Jadrensi vero Cathedræ Domno Andrea venerabiliter præsulente, meque Drago Domini Præstanti Episcopi nepote jam tertio, priorante.²⁾

E feljegyzés nem mondja, hogy Sz. László egész Horvátországot ejtette ez alkalomból kezére. Az tényleg nem is történt, mert foglalása közben érkezett meg a hír, hogy a besenyők berontottak országába s ezért ő Horvátország tenger felé eső részének leigázásával felhagyva gyorsan Magyarországba sietett. Amit 1091-ben nem teljesíthetett, azt még csak utóda, Kálmán király, hajtotta végre 1102-ben.

Már az a körülmény, hogy sietve el kellett a tartományt hagynia, még mielőtt azt teljesen meghódította volna, eléggé amellettszól, hogy akkor ő Horvátországot sem politikailag, sem egyházilag nem rendezhette. Tehát a püspökséget 1091-ben nem állította fel.

Hogy mikor történt az, azt egészen hitelesen megtudhatjuk a fentt közlött

¹⁾ Farlatinál: *Illyric. Sacr.* III, 158. a és b.

²⁾ Farlati: *Illyric. Sacrum* V, 51. Koller: *Hist. Eppat. Quinqueeccles.* I, 174. Fejér: *Cod. Dipl.* I, 481. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 64—65. Rački: *Monum. spect. histor. Slavorum meridional.* VII, 154. Wenzel: *Árp. új Oktár* XI, 28.

1134-ik évi okirattól. Ezen okirat szerint ugyanis a püspökség fellállításakor Acha volt esztergomi és Fabian bácsi érsek, Kozma pedig veszprémi püspök. Ezeknek egyházi kormányzását pedig jól meg bírjuk határozni.

Acha ugyanis 1093-ban nem lehetett esztergomi érsek, mert akkor István volt az. Kitészik ez azon okirattól, melylyel Sz. László 1093-ban a kalocsai érsek és a pécsi püspök között fennforgó határügyet rendeztette.¹⁾ De 1095—1104 sem lehetett az, mert ekkor Seraphinus volt az,²⁾ s így Acha érsekeskedése csakis 1094-re eshetik, melyre azt úgy Knauz,³⁾ mint az esztergomi névtár is helyezi.⁴⁾

Támogatja ez állítást Fabian kalocsai érsek, kit okirataink 1093-ban és 1094-ben említenek. Az 1093. évi okirat záradéka ez: *actorizantibus episcopis Fabiano, Cosma, Stephano*. Azt más helyt mutattuk ki, hogy a kalocsai és bácsi főpap nem volt két külön dignitarius, hanem egy s azért, minthogy az 1093. évi okiratban *Dezső mondatik kalocsai főpapnak*, világos, hogy az ugyanazon okiratban említett Fabianus nem lehetett kalocsai vagy a mi azzal azonos bácsi főpap. Ő valamely más megyének püspöke volt még 1093-ban s csak a következő 1094. évben lett kalocsai avagy bácsi érsekké. Mint érsek említetik David hercegnek 1094-iki okiratában⁵⁾ s minthogy ekkor Acha volt esztergomi érsek, azért Fabian csakis kalocsai érsek lehetett. Mint ilyent szerepelteti is úgy Vározy,⁶⁾ mint a kalocsai egyházi schematismus.

Kozma veszprémi püspököt úgy az idéztük 1093., mint az idéztük 1094. évi okiratok említik. Egyik sem mondja ugyan, hogy veszprémi püspök volt, de az 1134. évi okirat már annak mondja. A veszprémi egyházmegye schematismusában Cosmas de Barej püspökösködése 1093-ra tétetik, de ezzel a schematismus nem azt mondja, hogy 1094-ben is nem az volt, mert a névtár 1009-től 1658-ig a püspököknek csakis első éveit jelöli meg. Kozmának a schematismusban utóda Máté, de nem 1094-ben, hanem még csak 1102-ben.

Gyula nádort ugyancsak Dávid hercegnek 1094. évi okirata említi. Frankl szerint nádorkodott 1093—1094-ben⁷⁾ s így minden kétséget kizárólag áll, hogy Sz. László a zágrábi püspökséget még csak 1094-ben alapította.

De még ennél is döntőbben bizonyítja azt Sz. Lászlónak 1093. és II. Endrénak 1235. évi okirata. Endre okirata szerint ugyanis ultra Draue fluuium limes seu terminus Quinqueecclesiensis Ecclesie *nondum fuerat stabilitus*, cum sanctus rex Ladislaus primus transiuerit Draue fluuium, et partes sibi slauicas, regno primum occupauit adducto; ubi et sedem fundauit episcopalem, videlicet Zagrabiensem, cuius sedis dyocesim a sede Quinqueecclesiensi super Lysniche fluentum . . . terminauit. A határt a zágrábi és pécsi püspökségek között Sz. László tehát még csak

¹⁾ Koller: *Hist. Eppat. Quinqu.* I, 171. Fejér: *Cod. Dipl.* I, 481.

²⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 68—71.

³⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 66.

⁴⁾ Tkalčić tévesen 1193-ra teszi. *Mon. hist. civil. Zagrab.* I, 1.

⁵⁾ *Cod. Dipl.* I, 484. 487.

⁶⁾ *Disquisitio historica de unione Ecclesiarum Colocensis et Bachiensis* a kalocsai 1885. évi névtárban VIII. l.

⁷⁾ *A nádori és országbirói hivatal* 155. l.

akkor vonta, mikor a horvát püspökséget felállította. E szerint ez csak 1093 után történhetett, mert Sz. Lászlónak 1093. évi okiratában, melylyel a pécsi és kalocsai egyházmegyék határügyét újból rendezi, még nincs szó a zágrábi és a pécsi egyházmegyék határáról. Az 1093. évi okiratban ugyanazok a határok említvők, melyek Sz. Istvánnak 1009. évi alapító levelében. A pécsi püspökségnek határa Horvátország felé Sz. István levelében nincs megállapítva, de nincs Sz. Lászlónak 1093. évi okiratában sem, mi nem lehetne az eset, ha 1093-ban a zágrábi püspökség már fennállott volna. És ezzel elesik mindazok véleménye, kik a püspökség alapítását 1094 előtt levő időbe helyezik.

Arra nézve nekünk semmi hiteles adatunk sincsen, hogy sz. László 1091 után újból Horvátországba ment volna.¹⁾ 1091-ben december 20-ikán Sümegen volt.²⁾ Ez nyilván már a horvátországi hadjárat után történt. 1092-ben május 20-ikán a szabolcsi gyűlésen szerepel.³⁾ 1093-ban ápril 17-én Pécsen tartózkodik.⁴⁾ 1095-ben jul. 29. meghalt.⁵⁾ Hogy 1094-ben, melyre nézve hol tartózkodottságát ki nem mutathatjuk,⁶⁾ Horvátországban nem volt, abból valószínű, mert ha ekkor másodikban megjelent volna ott, akkor hódítási munkáját, melyben első ott jártakor a besenyők berohanásának híre megakasztotta, teljesen befejezte volna s a tengerig nyomult volna előre. Ám tudjuk, hogy a dalmát részek meghódítását nem ő, hanem utóda, Kálmán király eszközölte az 1097—1102 közt levő időben.⁷⁾ S így bizonyosra vehetjük, hogy a zágrábi püspökség alapításának okleveleit nem Horvát-, hanem Magyarországon állította ki.

A püspökség alapításával nem csekély czélt tartott szemel előtt. Nagyobbat mint melyet Katona jelölt ki, ki szerint ut S. Stephani cultus, elevato iam eius corpore, latius vulgaretur, S. Ladislaus in illius honorem episcopatum Zagrabiensem erexit.⁸⁾ Úgy az 1134. mint a II. Endre-féle 1217. évi okiratok s a XIV. századi káptalani statutumok is⁹⁾ az error idololatriæ kiirtását emlegetik, melyet sz. László a püspökség felállításával elérni óhajtott. Azonban az okiratok e kifejezését nem

¹⁾ A spatatói esperest ugyan úgy adja elő a dolgot, hogy Sz. László előbb a Száva és a Vas-Alpok közt fekvő tartományt foglalta el, később pedig az Alpokon is áthatolva az azokon túl levő várakat és városokat is kiostromolta. (Schwandtnernél: *Scriptor.* III 556.). Azonban ezen előadása félre nem magyarázandó. Mert hogy mindazt a foglalást az első hadjáratról érti, abból tetszik ki, hogy a scythiai (= besenyő) népet még csak azután mondja az országba betörtnek, a mit pedig hazai krónikáink Sz. László első horvátországi táborozásakor történtnek állítanak.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* I, 468.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* I, 479.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* I, 482.

⁵⁾ A kisebb pozsonyi krónika (Endlichernél: *Rer. hung. Mon. Arp.* 56) hibásan teszi ez eseményt 1097-re.

⁶⁾ Ráthnál is hézag mutatkozik.

⁷⁾ Annak tulajdonítják a spatatói esperest s vele egyetértőleg hazai krónikásaink is. A foglalás befejezését 1102-re tehetni ugyan, de hogy már előbb indult meg, kitetszik egy egykorú olasz, Malaterra Galfred azon tudósításából, hogy 1097-ben Dalmatia egyik kikötővárosa magyar fenség alatt állott. *Historiae Sicul.* IV. c. 25. Muratorinál: *Scriptor.* V, 599. b.

⁸⁾ *Epitome chronologica* I, 184.

⁹⁾ Tempore autem eius regiminis notabilis in aliqua parte Sclauonie et in aliqua totaliter cepit vigere nomen Christi.

vehetjük betűszerint való értelemben.¹⁾ Horvátország a XI. században már rég nem vakoskodott pogányságban. Konstantin császártól tudjuk, hogy a horvátok már Heraklius Basileus alatt, tehát Nagy Károly előtt kétszáz évvel keresztényekké lettek.²⁾ Pápai okiratok is a XI. századot jóval megelőzőleg magasztalólag szólnak a horvát fejedelmek igazhitűségéről.³⁾ E nép már régen a római egyház kötelékéhez tartozott s virágzó püspökségek hirdették a horvát s dalmát részek lakóinak egyházi rendezettségét. Az okiratok idololatria kifejezését tehát egészen más értelemben kell vennünk. A görögök terjeszkedése úgy a horvát-dalmát tengerpart vidékén, mint a Dráva-Szávaközben egyaránt nagy veszélylyel fenyegette ezen országrészek egyházi positióját. Itt a görög vallás terjedése egyjelentésű volt a politikai uralom feladásával. Ha a görög egyháznak sikerült a magyarral oly társrokon népet, milyen a bolgár nép volt az orthodox vallásnak elfogadtatásával Magyarországtól nemcsak politikailag, de még fajilag is elszakítani, mert a görög vallás elfogadásával a bolgárok el is szlávosodtak, akkor ez a veszedelem még inkább fenyegette Magyarországot egy oly nép részéről, mely fajilag sem volt vele azonos. Ezen veszedelemnek felismerésében első fejedelmeink nem voltak rövidlátók. Bár a schisma még csak ezután következett be, Sz. István mégis legott felismerte a nyugati egyháznak nagy civilisatoris fontosságát Magyarországra nézve s kétségtelenül az is készítette, hogy fia számára Horvátországban keressen arát. Sz. László is világos szemekkel tekintette országa délnyugati részeinek viszonyait s a fenyegető veszély elhárítása szempontjából mi sikeresebb intézkedést sem velt tehetni, mint a zágrábi püspökség felállítását.

Nagyon értjük, hogy az új püspökség székhelyeül egy a Dráva-Szávaközbe eső várost választott ki. Az is biztosabb centrumot képezhetett, mint egy jobban délre avagy délnyugatra eső város, hol amúgy is elég közel egymáshoz több püspökség virágzott. A magyar politika aziránt sem élhetett csalatkozásban, hogy a tengerpartnak állandóan való kézben tartását a hajóhadnak hiánya nagyon kétségessé teszi. Különben a zágrábi püspökség felállításakor a tengerparti vidék amúgy sem volt még az országhoz kapcsolva s azért tényleg Zágráb mutatkozott a legalkalmasabb földirati pontnak arra, hogy egy terjedelmes egyházi diöcesis központjává legyen.

¹⁾ Gfrörer is figyelmeztetett erre: Indess darf man nicht glauben, dass die Einwohner förmlich dem Heidenthum anhängen; weil jedoch kein eigenes Bisthum in ihrer Mitte bestand, mag der Glaube allerdings schwach und unvollkommen gewesen sein. Natürlich fand es Ladislaw seinem Vortheile angemessen, die Ehre der Bekehrung des eroberten Gebietes für sich in Anspruch zu nehmen. (*Byzantinische Geschichten* II, 266.) Ha Ágoston zágrábi püspök még 1321-ben is azt panaszoja fel XXII. János pápának, hogy sepe contingit ecclesias, monasteria, cimiteria et alia loca ecclesiastica civitatis et diöcesis per effusionem sanguinis vel seminis violari (Tkalić: *Mon. bist. civil. Zagrab.* I, 100. Theiner: *Mon. Hung. bist.* I, 473.), akkor ugyancsak következtethetünk a XI. századi lakosság vadságára.

²⁾ *Constant. Opera.* Edit. Bonnensis III, 148.

³⁾ Jaffénél: *Regest.* Nr. 2478. 2479.

II. FEJEZET.

A püspökség régi határai.

II. Endrének fenntemlített 1235. évi okirata, pótolva az elveszett alapító okiratot, tudtunkra adja, hogy Sz. László, miután a zágrábi püspökséget megalapította, annak határául a pécsi egyházmegye felé, a *Lysniche folyót, mely másképen Wolko-nak nevezetik*, jelölte ki.¹⁾ Más helyt már kimutattuk, hogy ezen Lysniche, illetőleg Wolko folyóvíz alatt a mai *Ilova* értendő²⁾ s így a zágrábi püspökség első keleti határa összeesett Pozsega és Verőcze megyék nyugati határaival.³⁾

A zágrábi püspökségnek ezen keleti határa későbbben sem változott. Egészen az maradt a XIV. században is, mert a pápai tizedjegyzékek szerint a pozsegai és az eszéki főesperestségek nem Zágrábhöz, hanem Pécshez tartoztak. Ez eléggé bizonyossá tesz aziránt, hogy a zágrábi püspökségnek többi határai is azonosak voltak a XII. és a XIV. századokban.

A XIV. században a Dráva választotta el a veszprémi püspökségtől a zágrábit egészen azon pontig, melyen a Mura a Drávába szakad. Innentől a Mura választotta el egymástól a zágrábi és a győri diöcesiseket. Vajjon már a XII. században is ez volt-e az eset?

Először is nem lehet azt kétségbe vonni, hogy a dunántúli politikai megyék eredetileg átterjedtek a Dráván is. A mint Baranyamegye átnyúlt a szerémségi területre, úgy nyúlt át Zala- és Somogymegye is a Dráván.⁴⁾ A mai Belovár-megyében fekvő Dubrava tája,⁵⁾ valamint Prodaviz⁶⁾ és Bozona;⁷⁾ Császma kerületében Gorbonuk,⁸⁾ Musina,⁹⁾ Predemeh;¹⁰⁾ Pozsegamegyében Kristályfölde a mai Krestellovac;¹¹⁾ Garics vidékén Toplicza,¹²⁾ Disnicha (ma Disnih),¹³⁾ Lescbuch,¹⁴⁾ Ebrisk,¹⁵⁾ Chernalika,¹⁶⁾ Decche,¹⁷⁾ Kakat,¹⁸⁾ Palisna;¹⁹⁾ másutt ugyancsak

¹⁾ idcirco alias eciam metas, et limites, quibus Zagrabensis Ecclesia conmetata est Quinqueecclesiensi Ecclesie, a Sanctissimo rege Ladislao, progenitore nostro, duximus inserendas... cuius sedis dyocesim (t. i. Zagrabensem) a sede Quinqueecclesiensi super Lysniche fluentum, quod alio nomine Wolko vocatur, terminavit. Koller: *Hist. Eppat. Quinqu.* II, 86. Fejér: *Cod. Dipl.* III, II, 422—423.

²⁾ Lásd a *pécsi püspökség*-nél.

³⁾ Balics szerint (i. m. I, 358) a zágrábi püspökség keleti határa a *Verbaszig* terjedt s magában foglalta *Verőczemegyét* is. Ez azonban ellenkezik a dolog valóságával.

⁴⁾ Egy 1233. évi pápai okiratban említetik a pars comitatus simigiensis, que est ultra fluvium Dravam. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 73.

⁵⁾ Lásd alább a birtokviszonyoknál.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX, VII, 547.

^{8—9)} Fejér: *Cod. Dipl.* III, I, 368—370.

¹⁰⁾ *Győri tört. és rég. füz.* II, 299. 302. Fejér: *Cod. Dipl.* III, I, 368—370.

¹¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 74. XI, 306.

¹²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 74. XI, 306. 307.

^{13—16)} Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 412—417.

¹⁷⁾ *Házai Okmtár* VII, 144. 145.

^{18—19)} Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 412. 427. *Házai Okmtár* VII, 53. 56.

túl a Dráván Vertus,¹⁾ Bruncha,²⁾ Vaska környéke³⁾ somogyi várispánsági helyek. Imre király egyik 1201. évi okiratából kitetszik, hogy Somogynak a Dráván túl levő részét a Velika folyó határolta, tehát a Császmá vidékéig terjedt.⁴⁾ IV. Bélának egy 1245. és egy 1255. évi okleveléből kiderül, hogy a Garics mentén fekvő Izdencz, de azonkívül Császmá is somogymegyei helyek voltak.⁵⁾ Ugyanezen királynak egy 1245. és egy 1246. évi okleveléből kétségtelen, hogy a Vizkuz nevű föld a Dráván túl Sümeghmegyében fekszik.⁶⁾ Ugyancsak IV. Bélának egy 1267. évi okiratában Prodiviz mint a szlavoniai herczegségben a Dráva mentén (azaz annak jobb partján) fekvő, de emberemlékezet óta Somogyvármegye alól kivett hely említetik.⁷⁾ Mind e helyeknek a somogyi vártól való függése, illetőleg Somogymegyéhez való tartozása azonban nem hozta magával azt, hogy mind e helyek *egyházilag* is Somogy- s Zalamegye egyházi hatóságától, t. i. a veszprémi püspöktől függjenek. Van erre vonatkozólag egy igen érdekes és tanulságos okiratunk, mely világot vet e homályos kérdésre. Értjük Gergely pápának azon 1233. évi bulláját, melylyel a pannonhalmi apát és a zágrábi püspök között a drávai határterületen szedendő tized ügyét elintézi. Kitétszik ugyanis ez okirattól, hogy a pannonhalmi apát a Dráván túl, a zágrábi püspök a Dráván innen szedett tizedet, minek gyakorlatából hosszadalmas czivakodás támadt közöttük. Végre is olyként történt meg közöttük a kiegyezés, hogy a pannonhalmi apát lemondott a zágrábi püspök javára a szlavoniai, és viszont a zágrábi püspök a pannonhalmi apát javára a somogymegyei tizedről.⁸⁾ Az okmány azonban világosan kiemeli hogy azok a helyek, melyeknek tizedeiről a pannonhalmi apát lemondott, a *zágrábi* egyházmegye határain belül, *infra zagrabiensem dioecesim*, versus Sclauoniam, ellenben azok a helyek, melyeknek tizedeiről a zágrábi püspök mondott le, a *veszprémi* egyházmegyében, *decime capellarum sancti Barnabe, sancte crucis, et sancte trinitatis, existencium in veszprimensi dioecesi*, citra Dravam feküdtek s így semmi kétség sem foroghat fenn aziránt, hogy a zágrábi egyházmegye csakugyan a Dráváig terjedt ki.

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 56.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 230.

³⁾ Egy 1255. évi okirat említi ex parte Waska terram Urbani et Pouse iobagionum *Castri Symigienis*. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 103. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 407.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* I, 235.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. III, 27. IV. II, 315. *Hazai Okmtár* VI, 185. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 106. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 412. 418.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. Eppat. Zagrab.* I, 85—87. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 339. 344.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 163.

⁸⁾ huiusmodi compositio intervenit, videlicet: quod dictus abbas pro se ac monasterio suo decimas et omnia alia, quecumque comprehendere poterat eius petitio, ultra fluvium Dravam, infra zagrabiensem dioecesim, versus Sclauoniam, tibi (t. i. a zágrábi püspöknek) et ecclesie zagrabiensi ex toto pacifice ac quiete dimisit, promittens pro se et monasterio suo, quod super premissis te ac successores tuos vel tuam ecclesiam iudicio vel extra iudicium nullo unquam tempore molestabit. Tu vero pro te ac ecclesia tua decimas quatuor capellarum scilicet: sancte Marie, sancte trinitatis, sancti Barnabe, et sancte crucis versus Vngariam, et quicquid iuris in eisdem capellis habebas, abbati et monasterio memoratis dimisisti pacifice et quiete. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 73. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 244. Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 291.

Feltűnő azonban az, hogy a pannonhalmi apát a veszprémi egyházmegyében tizedet szedhetett. A zágrábi püspöknek nem a veszprémi püspökkel, hanem a sz.-mártoni apáttal volt pere. Hogyan értsük ez esetet? Egyszerűen úgy, hogy a pannonhalmi apátság Sz. Istvántól még a veszprémi püspökség megalapítása előtt több évvel a somogyi tizedet adományba kapta. Ezt kétségtelenné teszi a pannonhalmi apátság alapító levele. Azt mondja ebben a szent király, hogy akkor, mikor a polgárháború őt végveszedelemmel fenyegette, uolente comitatu quodam nomine *Sumigiense* paterna me sede repellere, azt a fogadalmat tette Sz. Mártonnak, hogy ő ellenségein való győzedelmeskedése esetén *supranominati comitatus decimationem de omnibus negociis, prediis, terris, uineis, segetibus, uestigalibus, uinumque hospitum, quod in prediis eorum excresceret, ne parrochiano episcopo pertinere videretur, sed magis abbati eiusdem monasterii, sub testimonio prefatorum ducum multorumque comitum absque ulla mora subiugarem.*¹⁾ Ezen adomány következtében az 1009-ben alapított veszprémi püspökség a tizedet tényleg nem szedhette *Somogy megyében*, hanem csakis Zalában, Veszprémben, Fejérben, Pilisben.²⁾

A mi a Murát illeti, tény, miként már mondtuk, hogy az a XIV. században a határt képezte a zágrábi és a győri püspökségek között. Vajjon az volt-e az a XI—XIII. századokban is? A kérdésre oly nagyon bizonyosan nem válaszolhatunk. A látszat mindenesetre amellett bizonyít, hogy a zágrábi püspökség felállításá előtt a Muraköz egyházilag Veszprémhez tartozott. Mint politikai terület határozottan nem Szlavóniához, vagyis a mai Horvátországhoz, hanem Magyarországhoz, nevezetesen Zalavármegyéhez tartozott. Ezt úgy a pacta conventák, valamint a törvényhozás, törvénykezés, hadszervezet, adózás és birtoklás alapján bizonyíthatni.³⁾ Maguk a horvátok is következetesen a Drávát vallják határnak Horvát- és Magyarország között⁴⁾ s így annál valóbbszinű, hogy e földterület már csak politikai jellegénél fogva sem tartozhatott eredetileg a zágrábi püspökséghez. Ha mindjárt van is olyan nyom, mely a zágrábi püspöknek a Muraközben való birtoklását hirdeti,⁵⁾ mi e nyomból a terület egyházi hovatartozására nézve épp úgy nem vonhatunk következtetést, mint nem e püspöknek somogy megyei birtokai után arra, hogy a zágrábi püspökség határai átnyúltak legyen a Dráván a Somogyságba. A muraközi birtoknyom, ha vizsgáljuk, kétségtelenné teszi, hogy a zágrábi püspök e vidéken merően esetlegesen jutott némi fekvőséghez. Egy törvénytől elítelt egyénért megfizeti a váltságdíjat s érte annak muraközi birtokát kapja, a mi tehát csakugyan nem bizonyíthatja azt, hogy a Muraköz a zágrábi dioecesisben feküdt. De ezt még egy másik körülmény sem teszi hihetővé. A zágrábi püspökség megalapítását ugyanis

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* I, 280—282. Horvát István: *Tudom. Gyűjt.* 1836. évf. 98—100. II. Fuxhoffer-Czinár: *Monasteriologia* I, 32—34. Theiner: *Vetera mon. hist. Hung.* I, 101—102. Fejérpatak: *A pannonhalmi apátság alapító oklevele* 19—28. II.

²⁾ V. ö. Hegedüs József: *A pannonhegyi papi tized Somogyban.* 1854.

³⁾ Amint azt Botka Tivadar be is bizonyította a *Muraköz* című jogtörténeti tanulmányában. Csengery: *Budapesti Szemle* 1861. évf. XIII, 54—65. És Botka nyomán Palugyay Imre: *Kapcsolt részek* című műve 277—291. II.

⁴⁾ Botka i. m. XIII, 63.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 56. Wenzel: *Árp. új Okmlár* XI, 192—193.

megelőzte úgy a győri mint a veszprémi püspökség alapítása, s már e szempontból sem hihető, hogy a Muraköz kivonhatta volna magát e két püspökség valamelyikének hatósága alól. Ez csak úgy történhetett volna, ha akkor politikailag nem Magyarországhoz, hanem a szomszéd Stíriához tartozott volna, a mi azonban a győri és veszprémi dioecesisek alapításakor nem volt az eset. Akkor nemcsak a Muraköz, hanem az is, a mi azon túl volt, Magyarországé volt. Gizella királyné ugyanis egy Vizmeth nevű földet adományoz a veszprémi püspöknek, melynek o II. Endre király idejéig békés birtokában is volt. Akkor Ochuz bán e birtokot elfoglalta a veszprémi püspöktől. Már az, hogy a bán foglalja el e birtokot, felkölti bennünk a gyanút, hogy ezen Vizmeth tán nem is a Muraközben volt, mint közönségesen hiszik írónk, hanem már a Muraközön, illetőleg a Dráván túl. És valóban ez úgy is van. 1232-ben a veszprémi püspök vizmethi birtokát per útján igyekszik visszaszerezni, s ekkor megtudjuk, hogy e birtok a Dráva és Mura közt a *varasdi réven innen* fekszik.¹⁾ A *varasdi réven innen* való fekvése már magában véve is világos tájékoztatás, mert fekvését szükségképen a Dráván túlra teszi. Midőn néhány év múlva, 1239-ben a birtok eladásra kerül, már a Dráva és a Zaratka folyó közt fekvőnek mondatik.²⁾ Ez a Zaratka a Dráva egy jobboldali, tehát a varasdi oldalra eső kiszakadása. A Sztrug vize pedig, mely a határjárásban említetik, a Dráva jobb partján Varasd közelében folyt,³⁾ s így kétségtelen, hogy az itt szóban levő Vizmeth nem a Muraközben, hanem azon túl Varasdban létezett s hogy azon időben az Zalához tartozott.

Mindez nyilván valószínűvé teszi, hogy a Muraköz a zágrábi püspökség alapításakor nem tartozott e püspökséghez. Amúgy sem képzelhető, hogy az alapító Sz. László király mi okból hasította volna ki a magyar területet, hogy azt a Dráván túl levő horvát püspökséggel egyesítse. A magyar területről papokat vitt át a Dráván, de semmiből sem következtethetjük azt, hogy a Muraközt a zágrábi püspöknek rendelte volna alá. Ez a veszprémi püspöknek károsítása lett volna, mi nyilván nem lehetett a sz. alapító akarata.

A Muraköz e szerint csak későbbi időkben lett az anyaterületből kiasítva s a zágrábi püspökséggel egyesítve. Valószínűleg akkor, mikor a Güssingi grófok, a Muraköz birtokosai, merészen hadakozva az osztrák hercegekkel, végre is az egész folyóközt elvesztették. Az egész Muraköz, Csáktornya és Strido várakkal együtt a XIII. század második felében Albert osztrák herceg birtokába került s félszázadon át az ellenség kezében maradt. Ekkor történhetett az, hogy e föld kiesett a veszprémi püspök egyházi joghatósága alól s lett a salzburgi metropolia egyik suffraganeusának, az 1219-ben alapított seckau püspöknek alárendelve. Hogy hogyan s miként került Zágrábhöz, nem tudjuk. Tény azonban az, hogy a pápai tizedszedés idején már oda tartozott.

A zágrábi püspökségnek nyugati határát illetőleg nyilvánvaló, hogy az az

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 250.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. I, 163. Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 70. 71. 87. 88.

³⁾ Ortway: *Magyarország régi vízrajza* II, 230. és 434.

országos határral esett össze. A déli határ iránt azonban már feltehetünk némi eltérést.

Ha az Árpád-házi királyok idején a tengerpart-vidéket tekintjük, azt látjuk, hogy az egyházilag három érseki tartományra volt osztva: a *záraira*, a *spalatóira* és a *raguzaira*. A zárai tartomány a dalmát szigetség éjszaki részeire szorítkozott s a zárai főegyházmegyén kívül a *vegliai*, az *arbei* s az *opsanai* püspökségeket foglalta magában. Mellette a spalatói provincia terjeszkedett a Kulpától és Unnától le délre a Cetina folyón túl is a Nerone közeleig, nem kevesebb mint 9 suffragandioecesis foglalva magában t. i. a terjedelmes spalatói főmegyén kívül a *modrusi*, *zenggi*, *nonai*, *lininum*, *scardonai*, *sebenicoi* és *traguriumi*, továbbá az *almissei* és *macariai* püspöki megyéket. Még délibb irányban a raguzai érseki tartomány terjedt el azon a területen, melyet a Naroná vesz igénybe mellékvizeivel. E tartomány a raguzai főmegyén kívül a *stonai*, *corzolari*, *naronai*, *tribunici* és a *roxai* megyei püspökségeket foglalta magában.

A régi zágrábi püspökség déli határai kérdésében nyilván csakis a spalatói érseki tartomány jöhet tekintetbe, mert ennek a területe volt a zágrábi egyházmegye területével határos. A XII. és XIII. századokban a zágrábinak területével délkelet felől a spalatói, délnyugat felől a modrusi egyházmegyék érintkeztek. De vajjon ez volt-e a XI. században is az eset? A modrusi püspökség még csak 1185-ben alapított azon tartományi zsinaton, melyet Péter spalatói érsek hívott volt össze s így vagy azt kell mondanunk, hogy a zágrábi püspökség alapítása idején kiterjedt a későbbi modrusi püspökség területére is, vagy pedig azt, hogy a spalatói érsekség kiterjedt a későbbi modrusi püspökségre is, mely a spalatói érsekség területéből hasított ki, úgy hogy a zágrábi püspökség eredetileg is úgy volt kikerekítve, a mint azt a XII. és XIII. századokban találjuk.

Minden jel arra mutat, hogy ez utóbbi eset felel meg a valóságnak. Sz. László Horvátország elfoglalását, mint tudjuk, a besenyők Magyarországra való berontása miatt teljesen be nem fejezhette, úgy hogy a tengerpartig nem juthatott. A tengerig való hódítás még csak Kálmán idejében történt. Ez egymagában véve is eléggé utal arra, hogy a modrusi püspökség területe Sz. László idején a spalatói érsekséghez tartozott. De még inkább hirdeti ezt egy másik körülmény. Miként mondtuk a modrusi püspökség még csak 1185-ben lett felállítva és pedig a spalatói érsek által egybehívott tartományi zsinaton. A zágrábi püspökség alapítása idejétől nem a spalatói, hanem a kalocsai érseki provinciához tartozott s azért a spalatói tartományi zsinat a modrusi püspökséget, ha annak területe a zágrábi püspökséghez tartozott volna, ki nem hasíthatta volna. E területnek tehát szükségképen a spalatói érsekséghez kellett tartoznia s így a zágrábi püspökségnek déli határai alapításakor, a XI. században szintén megegyeztek a XIII. és XIV. századiakkal.

A XIII. század közepén azon tervvel foglalkoztak ugyan, hogy a zágrábi püspökséggel egyesítik a spalatóit. E terv főleg Kálmán szlavon királyé volt. 1240-ben ugyanis azt írja nevezett király IX. Gergely pápának, quod cum spalatensis ecclesia propter plurimum malefactorum incursus ad illam devenerit egestatem, hogy a spalatói érsek a koldulás szegényét kikerülendő önkényt lemondani kész s egyházának a zágrábi egyházzal való egyesítését kérelmezi, főleg miután

Kálmán herceg-király is késznek nyilatkozott szlapon herczegségét István zágrábi püspöknek a spalatói egyház állapotának javítására átengedni. A pápa azonban válaszában arra utalt, hogy ily fontos ügyben kikérendő előbb Ugolin kalocsai érseknek valamint a zágrábi püspöknek és ezek káptalanjainak is a véleménye.¹⁾ Az egyesítésből tényleg semmi sem lett s így a zágrábi püspökség déli határai ezentúl is a régiek maradtak.

Egészben pedig a régi zágrábi püspökség területe a mainál jóval kisebb volt. Mert míg a mai és a régi püspökség déli, nyugati és éjszaki határai egymással megegyeznek, addig lényeges a különbség a keleti határra nézve. A régi püspökség keleti határa az Ilovánál tovább nem terjedt, míg ellenben ma az jóval túl ér azon, mert Verőcze megye egész nyugati fele s azonkívül Pozsega megye csaknem egészen szintén még hozzá tartoznak.

III. FEJEZET.

A püspökség régi birtokviszonyai.

A mi a püspökség régi birtokviszonyait illeti, azok iránt, ha az eredeti alapító oklevél el is veszett, több későbbi okirat ad érdekes fölvilágosítást. Az alapító oklevél tartalma ugyanis fennmaradt II. Endrének későbbi megerősítő okleveleiben. Tehát ezeket kell első sorban is szemügyre vennünk.

Mindenek előtt is Feliczián esztergomi érseknek 1134. évi okleveléből arról értesülünk, hogy capellanus, Cupan nomine, precepto eiusdem regis (t. i. sancti Ladislai) dedit eidem ecclesie (t. i. Zagrabiensi) populum de Dumbroa cum terra et silva sibi appendente.²⁾ Már maga az a kifejezés: populus de Dumbroa, eléggé hirdeti, hogy itt nem egy egyszerű földről s illetőleg erdőről, hanem *lakott helyekről* van szó. És ezt egy későbbi okirat, IV. István királynak egyik 1163. évi okirata igazolja is. Ezen okirat szerint ugyanis a dumbroai adományhoz Chitamer, Scelna, Warda, Roeca, Guerdi, Boyllola, Wehle, Damasca nevű helyek tartoztak.³⁾

Kérdés, hogy e helyek hol keresendők? Feliczián érsek oklevele tájékoztatás nélkül hagy, de István király oklevele már útba igazít. A vidéken, hol ez adomány határjelei kitűzettek, *Kálmánhidja* (pons Colomagni) és a *garigi út* (per vias Garig) estek s így a régi Körös, a mai Belovár megyében kell körültekintenünk. Itt létezett a régi garicsi várispánság s itt létezik ma is *Dubrava*, melynek vidékén tehát a fennnevezett népes helységek feküdtek.

Hogy eredetileg minő birtokok voltak e helyek, aziránt is könnyen tisztába

¹⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 176—7. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 369. Kercselich: *Hist. cath. ecel. Zagrab.* 82. Tkalčić: *Mon. hist. civil. Zagr.* I, 13.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 1.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 2—3. Fejér: *Cod. Dipl.* II, 165.

juthatunk. Feltűnő ugyanis, hogy a zágrábi püspököket e birtokukban minduntalan megzavarták. Már II. István király idején, midőn a zágrábi püspöki széken az a Fancsika ült, kivel Sz. László a püspökség alapításakor a cseh származású Duh-ot bevezettette, tehát 1113—1131 közt, bizonyos Sudegna a püspököt dubravai birtokában károsítani kezdte. A püspök, jogát védendő, a király pártfogását kéri ki, ki is az ügynek elintézésével Feliczián érseket bízta meg. Ez az ítélőszéke elé idézett, de ott meg nem jelent alpereseket elmarasztalta s a vitás fekvőséget a zágrábi egyháznak visszajuttatta, s aztán Fancsika püspökösködése alatt a zágrábi egyház ezen birtoka nem is lett megzavarva. Ám alig hogy Fancsika elhagyja a püspöki széket, azt a kalocsai érsekséggel felcserélve, ime újból kezdtek bolygatni a dubravai birtokot. 1134-ben ugyanis Adilbreth somogyi főispán, Kaladin comes testvére, Clanisaval és ennek testvérével Péterrel, valamint Sudangnaval (kétségtelenül a fenttebbi Sudegnával) és több másokkal együtt a Valter püspök által összeszólított váradi zsinaton Feliczián esztergomi érsek előtt a dubravai erdő ügyében a pert megújították. De miután Fancsika érsek és Macilinus, azaz Marcellinus zágrábi püspök (1131—1137), az egyház nemesei közül pedig hárman, t. i. Barbis, Mahal, Dersihna a zágrábi egyház javára vallottak, Feliczián érsek a vitás birtokot újrolag a zágrábi egyháznak ítéli oda s újból helyreállítja annak határait.

Ám ennek daczára is az ügy véglegesen el nem dőlt. Géza király idején, Marcellin püspöknek harmadik utódja, Bernát alatt a birtokper újra feléledt. Ekkor Pálfia Miklós comes és Cicigna, János és Merascelau nevű somogyi várjobbágyok a dubravai erdőt ismét hatalmukba kerítik s II. László király idejéig kezökből ki sem eresztik. A per elintézését IV. István király Belus bán ítéletére bizza, ki azonban szintén a zágrábi egyház javára ítél és annak terram cum silva et villis istis: Chitamer, Scelna, Warda, Roeca, Guerdi, Boyllola, Wehle, Damasca visszajuttatja. III. István pedig az ítéletet 1163-ban megerősítette, miután ő mindazon birtokokat, melyeket László király és az ő atyja II. Béla a zágrábi egyháznak jutattak, annak megerősíteni óhajtotta. 1227-ben IX. Gergely pápa is megerősíti a zágrábi egyháznak a dubravai birtokot. *)

A sokszoros birtokbolygatás már magában véve felkölti figyelmünket, de még inkább az, hogy a bolygatók somogyi várjobbágyok. A dolog valóban úgy volt, hogy a dubravai fekvőségek eredetileg várispánsági birtokokat képeztek, és pedig nem garicsi, hanem somogyi várispánsági birtokokat, mi már azon szempontból is nagyon tanulságos, mivel kétségtelen adatul szolgálnak arra nézve, hogy magyarországi várispánságok túl a Dráván, a mai Horvátországban is birtokrészekkel bírtak, a mi minden kétséget kizárólag azt bizonyítja, hogy ennek a horvát földnek is Magyarországhoz tartozónak kellett lennie.

Voltak-e még egyéb birtokok is, melyek Sz. László adományából szállottak az általa alapított zágrábi egyházra, nem tudjuk. Valószínű, hogy a király bőkezűsége nem egymaga a dubravai adományra szorítkozott, Annyi tény, hogy a XII. század folytán a zágrábi egyház birtokai újakkal szaporodtak, melyek részint a

*) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 61.

püspökségei, részint a káptalanéi lettek, a szerint a mint a püspökség és a káptalan vagyona egymástól mindinkább különvált.

A fekvő birtok mellett nem lehetett éppen csekély azon jövedelem, melyet a zágrábi püspökök a *tizedből* élveztek. 1193-ban Kalán pécsi püspök s horvát-dalmát kormányzó de omnibus victualibus, que vulgo cazun nuncupantur, et de omnibus eorum pertinentiis, tam in bobus quam ovibus, cum agnis et gallinis et panibus et aliis si qua sunt, que ex diversis locis scilicet: *Krapina*, *Okich* et *Pogoria* ad ducatus cellaria congregantur, decimas dari venerabili Dominico zagrabiensi episcopo et eius successoribus sine omni cunctatione et mutilatione, quemadmodum per totum episcopatum suum de aliis ducatus redditibus decimas habet, precipio.¹⁾ 1199-ben Imre király megengedi, ut de marturinibus nostris vel proventibus, qui loco marturinarum exhibentur, quin etiam de porcis, qui in episcopatu zagrabiensi colliguntur, eiusdem loci episcopus decimas integrales sine alicuius contradictione percipiat.²⁾ A zágrábi egyház tizedszedési jogát Imre király 1201-ben is megerősítette.³⁾ Majd II. Endre király is elrendeli 1229-ben a püspök kérére, hogy egyházmegyéjében kiki a tizedet természetben vagy ha akarja, pénzben fizesse meg.⁴⁾

Nagy kár érte a püspökséget a tatárjáráskor. II. István püspöknek 1244. évi okiratában ugyanis ezeket olvassuk erre vonatkozólag: cum zagrabiensis ecclesia... insultu Tartarorum inenarrabiliter sit desolata, et tam rebus quam incolis miserabiliter spoliata, et edificiis combustis, hospitibus fugatis et interfectis, ecclesie desolationi maxime condolentes, II. István püspök hospitibus «de vico Latinorum Zagrabiæ» szabadalmakat engedélyez.⁵⁾

De a püspökség károsítása több ízben nem is az ellenség részéről történt. Maguk a püspökök voltak a pazarlók. Így tudjuk, hogy Timoteus püspök elődjei a püspökség egyes javait, tizedeit, földeit, jószágait, jövedelmeit, szőlőit, berkeit, házait, jogait, joghatóságait és némely egyéb a zágrábi püspöki székhöz tartozó javait némely egyháziaknak és világiaknak ideiglenesen avagy állandóan eladományozták. Ez okból IV. Kelemen pápa felszólítja 1266-ban a kalocsai érseket, hogy a jogtalanul eladományozott javakat szerezze vissza.⁶⁾

Ám ezen intézkedésnek nem volt, legalább nem volt állandó eredménye. Ágoston püspök alatt is voltak, kik az egyházi javakat elfoglalva tartották. A püspök panasszal fordul V. Kelemen pápához, előadva, quod nonnulli clerici seculares et religiosi, necnon marchiones, duces, comites, barones, nobiles et alii laici civitatis et diocesis zagrabiensis et parcium vicinarum nuper occupaverunt et occupari

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 5. Fejér: *Cod. Dipl.* II, 294.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 8.

³⁾ Sanctimus autem incolumi statu volentes in posterum perdurari, ut de marturinibus nostris seu proventibus, qui loco marturinarum exsolvuntur, et de porcis, qui supra civiles immo universos in episcopatu zagrabiensi commorantes colliguntur, eiusdem loci episcopus decimas sine alicuius contradictione percipiat integraliter. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 16.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 63.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 19.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 131—132.

fecerunt castra, villas, terras, possessiones, redditus et proventus, iurisdictiones et iura ac nonnulla alia bona immobilia et mobilia ad mensam episcopalem zagrabiensem spectancia et ea detinent occupata.¹⁾ Ez okból V. Kelemen pápa 1314-ben conservatorokat nevez ki, mit 1319-ben, 1322-ben, 1326-ban XXII. János pápa is tesz.²⁾

Nyilván az egyházi javak érdekében kirendelt conservatorok működése sem lehetett egy olyan társadalmilag romlott korban kívánatosan sikeres. I. Károly király kénytelen 1326-ban a zágrábi egyháztól igazságtalanul elvett javak visszaadására és a megtagadott tized visszafizetésére rendeletet kiadni.³⁾ A tized fizetését a bán is elrendeli 1327-ben és 1328-ban.⁴⁾ Megállapítja a tizedfizetési módot, melyet 1328-ban I. Károly király helybenhagy és megerősít,⁵⁾ ki ezenkívül külön is elrendeli, hogy a zágrábi egyháznak a tized, főleg pedig a régóta elhanyagolt nyesttized megfizettség.⁶⁾ Később 1346-ban Nicolaus de Zech bán is ismételi a püspök javára a tizedfizetési rendeletet,⁷⁾ s végre 1351-ben I. Lajos király is megerősíti a püspöknek és káptalannak fizetendő tized módozatát.⁸⁾

A tizedszedési jog mellett eleitől fogva a püspökség és népe nevezetes szabadalumnak is örvendett. Endre herczeg, II. Béla fia 1198-ban a püspöknek és népének azt a kiváltságot adja, hogy e nép felett csakis a püspök s annak bírái ítélhettek.⁹⁾ 1199-ben Imre király megengedi a zágrábi egyháznak, ut nulli bano populum ecclesie memorate pro descensus seu marturinarum sive prebende liceat exaccione molestare, sed in omnibus hiis tum Cosmagenses et Dumbrogenses, tum ceteri populi ecclesie suo tantum teneantur episcopo.¹⁰⁾ 1217-ben II. Endre a zágrábi egyháznak kiváltságokat adott olyformán: quatenus universi populi qui ad eam pertinent, nec bano, nec vicebano, nec alicui in victualibus vel descensibus, vel in marturinis, vel in iudiciis, vel ullius unquam occasione rei, respondere teneantur.¹¹⁾ Még ugyanezen évben más nagy szabadalmat is ad II. Endre a püspöknek és káptalannak.¹²⁾ 1246-ban IV. Incze pápa a zágrábi püspököt a felől biztosítja, hogy a sz. szék meghagyása nélkül az apostoli delegatus vagy subdelegatus nem hirdetheti ki a püspök vagy egyháza ellen a kiközösítést.¹³⁾ Ugyanezen pápa felmenti a zágrábi püspököt és a káptalant a pápai legatusok elfogadásának és ellátásának kötelezettsége

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 86. Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 444.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 95. 101. 118. Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 479. 509.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 114—115.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 121. 131.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* 123—126.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 126—127.

⁷⁾ *Statut.* p. IV. c. 1. Tkalčićnál II, 100—101. Ugyanő *Mon. hist. Civit.* I, 186—187.

⁸⁾ *Statut.* p. IV. c. 1. i. h. II, 101—103. És *Mon. hist. Civit.* I, 198—199.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 7. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 2—3. Kukuljevic: *Cod. Dipl. regni Croat. Slav. Dalmat.* II, 193. Wenzel: *Arp. új Okmtár* XI, 63.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 7—8. Theiner: *Vet. mon. hist. Hung.* I, 79. Fejér: *Cod. Dipl.* II, 263.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 43. Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 210.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 45. Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 214.

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 84. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 19—20.

alól.¹⁾ 1269-ben IV. Béla király átírva II. Endrének a zágrábi egyházat és népeit illető kiváltságait, azokat megújítja és megerősíti.²⁾ Ugyancsak 1269-ben IV. Béla a zágrábi püspök jobbágyságait in comitatu de Vrbaz existentes védelembe veszi a bánok, az orbszói fő- és alispánok zaklatásai ellenében s őket közvetlenül a maga s a püspökök joghatóságának veti alá.³⁾ 1271-ben V. István király is a zágrábi egyházat és népeit, akár a püspök, akár a káptalan alá tartozzanak, szabadságaikban, jogaikban és mindennemű javaikban megerősíti.⁴⁾ Ugyanezt teszi egy másik 1271. évi oklevelében is.⁵⁾ Ugyanő megerősíti a következő 1272. évben a zágrábi egyház számára II. Endre 1217-ik és IV. Béla 1269-ik évi okiratait.⁶⁾ IV. László király megújítja 1274-ben V. Istvánnak a zágrábi egyháznak úgy a püspök mint a káptalan számára adott, a nyestadó alól felmentő kiváltságát.⁷⁾ 1275-ben Joachim bán,⁸⁾ 1376-ban pedig Máté tárnokmester IV. László parancsára el is állott a 7 dénárnyi báni adó behajtásától a zágrábi egyházzal szemben.⁹⁾ 1277-ben ugyancsak IV. László király megerősíti II. Endrének 1217. és IV. Bélának 1269. és 1272. évi, a zágrábi püspököknek, Timoteusnak adott adományleveleit.¹⁰⁾ 1353-ban István horvát, szlaven, dalmát herceg megerősíti a zágrábi egyháznak a régi királyoktól nyert szabadságait.¹¹⁾

E kiváltságokban, miként láttuk, a püspökség mellett a *káptalan* is befoglaltatik. Ennek birtok- és jogviszonyait is egy némely okirat érdekesen világítja meg. Szervezése kezdetben, úgy látszik, nem volt befejezett, miből részint későbbi zilaft viszonyai is magyarázhatók. Elég korán a káptalan mint szegénység által nyomott testület szerepel az okiratokban, mi könnyen azt a gondolatot költethetné fel, hogy az alapító Sz. László róla vagyonilag eléggé nem gondoskodott. Azonban e gondolatot nem juttathatjuk érvényre. Sz. László mindenestre nem feledkezett meg a püspök segédeiről és munkásairól. A káptalan utóbbi nagy szegénysége csak akként magyarázható, hogy a püspök és káptalan közös vagyona mindinkább megszűnt az lenni s külön vagyonokká lévén, a püspökség a káptalan rovására gazdagodott. Ezt István püspököknek egy alább említendő okmánya világosan ki is mondja.

Különben a mint a püspökség, úgy maga a káptalan is egyes magánalapítványok által gyarapodott. Így tudjuk, hogy II. Béla király idején (1131—1141) Alexius quondam banus pro anima filii sui, eo tempore ex hoc seculo decedentis predium quoddam *Toplissa* nomine, ecclesie zagrabiensi cum omnibus sibi pertinentiis tradidisset. Ezt a birtokot quidam Belée nomine, comes de Garestin, II. Béla király idején erőszakosan elfoglalta s elfoglalva tartotta annak örököse és

1) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 86. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 20.

2) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 145.

3) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 146—147. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 582—83.

4—5) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 156. 159.

6) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 162—163.

7) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 171. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 92.

8) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 177—178. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 150.

9) Tkalčić: *M. n. hist. Eppat.* I, 181. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 182.

10) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 183.

11) Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 205—207. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 435.

utóda Mothmer is. Az ország akkori zavarai nem engedték, hogy a káptalan a maga jogai öz jusson. Ez csak 1181-ben történt, mikor III. Béla, ki elé a káptalan peres ügyét hozta, a nevezett birtokot a zágrábi egyháznak visszatélte.¹⁾ Másrészt a püspökök közül is egyesek szívükön hordták a káptalan sorsát. Az 1170-ben a püspöki székre jutott Prodanusról tudjuk, hogy tria emerit predia: *Golgonisa, Zelina et Novum predium*. Ezekből az elsőt a templariusoknak adta,²⁾ a másik kettőt pedig ecclesie zagrabiensis in usus canonicorum perpetuo habendum instituit. Ez nézetünk szerint nem úgy értendő, mintha Prodanus püspök a zágrábi székesegyház papságát káptalanná szervezte volna, mert hogy a káptalan mint ilyen már évtizedekkel előbb szervezve volt, III. Bélának 1181. évi okiratából véljük kiolvashatni, a mely évben, mikép már fönnebb mondottuk, nem a püspök, hanem a káptalan járult III. Béla elé egy még az 1131—1141. években nyert birtoka visszaszerzése ügyében, mit nem tehetett volna, ha 1131—1141-ben még szervezve nincsen. Prodanus püspök szervezése talán csak arra szorítkozott, hogy a káptalan tagjainak számát határozta meg s azok eltartására újabb alapot létesített.

III. Béla 1175-ben, midőn a zágrábi káptalan, vezetve Ugrinus választott püspök által, előtte Székesfejérvárott Sz. István napján megjelent, s Prodanus alapítványának megerősítéseért esedezett, a király e kérésöket készségesen teljesítette. Megerősítő oklevele 1175-ben kelt³⁾ s minthogy e levélben Prodanus, *quondam episcopus zagrabiensis*-nek neveztetik, kétségtelen, hogy ez nem püspökösködhetett Zágrábban 1185-ig, miként azt az egyházmegyei schematismus mondja.⁴⁾

Úgy látszik, a királyi megerősítés nem akadályozhatta meg azt, hogy a káptalan a maga jövedelmeiben fogyatkozást ne szenvedjen. 1181-ben már arról értesülünk, hogy III. Béla színe előtt zagrabienses canonici de sua inopia et iniuriis sibi illatis conquesti sunt. Ezen iniuriák részben régibb keletűek voltak. Értjük a Belée és Mothmer által elfoglalva tartott toplissai birtokot. De 1215-ben is, midőn I. István püspök a zágrábi káptalannak 4 püspöki birtokot adományoz, kiemeli, hogy azt potissime paupertate eorum (kanonokoknak) circumspecta tette.⁵⁾

A káptalan szervezése kezdetben úgy látszik tökéletlen volt. Sem elegendő vagyonnal nem birt, sem a káptalanbeliek száma nem volt megállapítva, mi

¹⁾ Ezt a III. Bélának 1181. évi okiratából tudjuk. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 4—5.

²⁾ II. Endrének a templariusok birtokait megerősítő 1209. évi okiratában is említve van: Villam quoque que vocatur Glogonice, quam Prudanus zagrabiensis episcopus sua pecunia emit, et ex regis Bele concessione ... fratribus milicie templi in puram contulit elemosinam. Tkalčić: *Mon. hist.* I, 22.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 3—4.

⁴⁾ A schematismus szerint 1185. II. Nonas Maii halt meg. 1186-ban már Timoteus szerepel mint püspök. A Prodanus és Timoteus közé eső Ugrinusról azt mondja a névtár, hogy az vagy a consecratio előtt halt meg, vagy talán a győri egyházhhoz tétetett át. A dolog mindenestre téves, mert III. Béla 1175. évi okiratában már szó van Ugrin választott püspökről. Másrészt III. Bélának egyik 1181. évi oklevele záradékában elősoroltatik Prodanus zágrábi püspök (Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 5. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 46) s így más véleményt nem mondhatunk, mint azt, hogy a zágrábi püspökök sorozatában két Prodanus létezett, amint Tkalčić is az indexben I. és II. Prodanust különbözteti meg. (*Mon. hist. Eppat.* I, 269.)

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 36.

azoknak megélési módját még inkább megnehezítette. Ez állapottal szemben egyes püspökök és káptalani tagok atyai gondoskodással igyekeztek káptalanuk sorsán segíteni. Így mindenekelőtt *Czirjék* zágrábi prépost azzal javította a káptalani tagok helyzetét, hogy úgy a maga mint testvérei Quincianus és Bocanus jószágait s birtokrészeit a haszon egy részének élvezése mellett a káptalan pártfogása és joghatósága alá állította, mely intézkedését II. Endre király 1217-ben megerősítette.¹⁾ Majd bizonyos *Egyed* is adományban részesítette a káptalant. Kitészik az ugyancsak II. Endre király 1217. évi okleveléből, melylyel ő ezen adományt Czirjék prépost kértére szintén megerősítette.²⁾ Magok a királyok is nem csekély módon járultak a káptalan anyagi helyzetének kedvezőbbé tételéhez. II. Endre 1217-ben évenként való 50 márka értékű söt adományoz neki. E sötömeget a marosi sószállítók tartoztak a szegedi sóraktárakból évenként Sz. István napja előtt díj nélkül Zágrábba szállítani.³⁾

Ezek az adományok azonban, bár javíthatták a káptalan anyagi helyzetét, azt még sem tették még gondnélkülivé. Tanulságos e tekintetben II. István zágrábi püspök nyilatkozata. Ő tudniillik a zágrábi parochia öt illető tizedeinek jövedelmét, kivéve a püspöki pinczét, a püspöki kancellárt és pinczemestert illető részét⁴⁾ a zágrábi káptalannak adományozta pro cappis suis singulis annis renovandis. S ehhez hozzáteszi: Considerantes eciam *insufficienciam et defectum cottidianorum victuum eorum*, ne propter mendicata suffragia cogarentur aliquid de divinis omittere, ad eorum mense augmentationem decimas de Gercha, azonkívül 200 sertést és 200 akó bort juttat. Végre curiáját is átadta nekik.⁵⁾

Ezen püspöki curia adományozása más változást is jelez a káptalan életében. A káptalan ugyanis 1227-ig nem lakott közösen. Kitészik ez II. István püspök okleveléből, melyben ezeket mondja: ipsorum (a kanonokoknak) inopiam in melius emendando eo quod non habuerint habitacula communia, in qua convenientes ad divina officia in domo domini expedicius possint concurrere, curiam nostram et omnes domos in eadem existentes, eisdem perpetuo contulimus inhabitandas, ut amplius

¹⁾ Ciriacus zagrabiensis prepositus terras suas et suorum fratrum Quinciani et Bocani, Cassina cum Blagussa, et Insula iuxta fluvium Zawa, cum quadam terra nomine Tupal, quam nos sibi dedimus et Novo predio et Dolosiza cum hiis eciam, qui in territorio Kemlich, ad eos pertinent, in proteccionem et iurisdictionem zagrabiensis capituli contulit, ita videlicet: ut ecclesia zagrabiensis tam personas eorum, quam possessiones, in sue proteccionis gremium reciperet, nec terras memoratas ... ab eis, vel suis heredibus, alienam redderet, sed tam eos, quam ab eis descendentes, in tranquilla pace libertate debita in perpetuum conservaret. Hii vero, versa vice, de censu suarum terrarum ratione duarum parcium, excepta parte tertia, que ad suos dominos pertinet, videlicet marturinis, quas ipsi libere perpetuo possidendam concessimus, memorato conventui deservirent. Tkalčić: *Mon. hist.* I, 43

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 43—44.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 46—47. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 6. Wenzel: *Árp. új Okmár* XI, 148—49.

⁴⁾ ... proventus decimarum suarum, cultelli scilicet zagrabiensis parochie provenientes, in denariis, hiis solum exceptis, que ad cellarium nostrum solent deputari, scilicet frumento, avena, cera, melle, lino, fabis, agnis, et nucibus, nec non uno fertone cancellarii et una marca pincerne nostri ...

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 58. Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 108—109.

distancia locorum voluntati ipsorum occasionem impedimenti nequeat ministrare, sed in unum convenientes veleant salubriter cottidianum officium domino decantare.¹⁾

A nevezett püspököknek úgy 1217. évi adományát, valamint a káptalan által eddig élvezett összes kiváltságait, névszerint Imre király 1199., II. Endre 1518. és ugyanannak 1221. évi kiváltságait 1227-ben IX. Gergely pápa is megerősítette.²⁾ Azonban mindezek dacára is István püspök még 1232-ben is felemlíti a káptalan szegénységét, mi őt újabb adományozásra ösztönzi. Considerantes — írja ő — nostri capituli nimiam paupertatem et inopiam, videlicet quod unusquisque fratrum in redditibus non posset habere plus in anno nisi valens marcam et dimidiam, et nos, ymmo episcopatus noster per omnipotentis dei gratiam habundaret in omnibus bonis. Ezért újabb adományt tesz a káptalan javára, Podgoria megye tizedét és azonkívül egy bizonyos podgoriai földrészt adja neki.³⁾

Néhány évvel később, 1237-ben, újabb adományra határozta el magát. Elismeri ugyanis, hogy quedam iura fratrum zagrabiensium per predecessores et officiales suos iniuste detenta esse, s ezért őket kárpótolja földdel, tizeddel, jogokkal.⁴⁾ Ugyanő elődjének I. István püspöknek azon adományát, melylyel az a káptalannak évenként 200 sertést és ugyanannyi akó bort adott volt, tetemesen gyarapítja 1237-ben. Compacientes — írja ő — paupertati adiecimus tercentos cubulos vini, ut deinceps quingentos cubulos vini habeant omni anno.⁵⁾ Nagyobb anyagi gyarapodásról nincs is ezután okmányos tudomásunk. A miről az okmányok emlékeznek, az, hogy a káptalan régibb jogai és kiváltságai újabb megerősítéseket nyertek. Így biztosítja 1252-ben IV. Incze pápa a káptalant az ellen, hogy azt az apostoli legatusok kényszeríthessék valakinek elfogadására vagy præbendával és javakkal való ellátására.⁶⁾ 1273-ban IV. László erősíti meg neki V. István kiváltságlevelét.⁷⁾ 1287-ban Antal püspök a káptalannak adja a székesegyháznál alapított præbendák adományozási jogát és pedig azon okból, mivel a káptalanbeliek közül többen a præbendák gyarapításához javakkal járultak.⁸⁾ 1318-ban I. Károly király megerősíti a zágrábi káptalannak a tributum fori montis Grecensis,⁹⁾ 1321-ben a káptalan újabb vámokat nyer¹⁰⁾ s ezeket 1323-ban I. Károly király erősíti meg.¹¹⁾

Nem jelentéktelen a káptalan életében az, mi 1329-ben történt. László püspök ugyanis a kanonokok számát 33-ban állapítja meg, mely szám eredetileg is megvolt, de időközben a káptalani papság száma túlságosan felszaporodott, mi az egyeseknek

1) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 58—59. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 8. Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 109.

2) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 59.

3) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 75.

4) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 76—77.

5) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 77. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 4.

6) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 93. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 24.

7) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 168.

8) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 219. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 57.

9) Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 93. *Statut.* Tkalčićnál II, 134.

10) Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 98—99.

11) Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 107.

megélési módját nehezítette s okozta, hogy az olvasó-kanonok sem élvezhette a maga állásának megfelelő jövedelmet.¹⁾

Végre 1342-ben I. Lajos király felmenti a káptalant minden bor-, dénár- és természetmenny-adó fizetése alól Medvevárotról.²⁾

Különben úgy a püspökség mint a káptalan javainak és jogainak állapotát legjobban mutatják az alább következő adatok. Javakkal és jogokkal birt a püspökség és a káptalan a következő helyeken:

Acha-nemzetségbeli földek, ezek a káptalani statutumok szerint a hegyek innen eső részétől Krapináig a káptalannak borral tizedeltek.³⁾

Babichan. A statutumokban fel van sorolva mint káptalani birtok a predium sive terra Babichan vocata, circa Jaron, 3 pensa erejeig jövedelmezett.⁴⁾

Bachun villa, a Száva és a Medve-hegyek közt levő s ősi időkből származó káptalani birtokként szerepel egy 1328. évi okiratban.⁵⁾ A statutumok is mint oly káptalani birtokot említik, mely annak borral tizedelt.⁶⁾ Másrészt ugyanazon statutumok szerint Dyonisius magnus, de Bachun, 1 márkát tartozott a káptalannak fizetni.⁷⁾

Bakanyapolia, Bakanyapolya, Bakonyapolya, Bokaniapolia, oly földtér, melynek tizedei egy 1391. és egy 1392. évi okirat szerint a zágrábi káptalant illették.⁸⁾ Az 1391. évi okiratról kitetszik, hogy a terra Bokaniapolia ad villam nostram Chycheria vocatam tartozott.⁹⁾

Belech = *Belec* Körösmegyében, vidéke a káptalannak tizedet fizetett.¹⁰⁾

Bekchin, Bexin = *Baksa*. László zágrábi püspöknek 1335. évi oklevelében előjönnek a káptalani tizedek közt a decime cultelli de Bexin.¹¹⁾ Ezen cultellus alatt a bexini főesperességi kerület értetik, mely mint ilyen a statutumok tanuskodása szerint tényleg a káptalannak tizedelt.¹²⁾

Bezenche 1260-ban Gardun Gordun fia terram suam nomine Bezenche 15 márkáért eladta a zágrábi püspöknek Fülöpnek.¹³⁾

¹⁾ Midőn ő püspökké lett, úgy találta: quod in ipsa nostra ecclesia fere incertus inveniebatur canonicorum numerus, et quod lector in eadem constitutus duplicatam non habebat portionem et aliorum lectoratus dignitas erat dotata redditibus eo respectu, sicut in aliis cathedralibus ecclesiis apparebat. Idecirco canonicorum numerum in dicta nostra ecclesia de fratrurn nostrorum consilio et consensu ad canonicatus triginta tres in quantum inveniri potuit eciam olim extensum taxamus, ratificamus, approbamus a lector pedig dupplát kapjon. Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 134. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 79.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 158.

³⁾ *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčićnál II, 47.

⁴⁾ *Statut.* p. I. c. XLVIII. Tkalčićnál II, 43.

⁵⁾ Villa zagrabienensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit. Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

⁶⁾ Bachun, villa nostra. Így a *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčićnál II, 47.

⁷⁾ *Statut.* p. I. c. XLVIII. Tkalčićnál II, 45.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 326. 333—34. 336.

⁹⁾ Ugyanott I, 325. 335.

¹⁰⁾ *Statut.* p. I. c. LIX. Tkalčićnál II, 59.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 31.

¹²⁾ *Statut.* p. I. c. LVIII. Tkalčićnál II, 58.

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 125.

Bidragb, mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban.¹⁾ A statutumok is előszámlálják mint káptalani birtokot, prediolum in Bidragb, mely 30 dénárig jövedelmezett.²⁾ Más helyen is mint villa nostra szerepel a statutumokban, melyből a káptalannak bortized járt.³⁾

Bistric et Otoc Sciget, predium inter Dravam et Muram. Muterinus e telkére István zágrábi püspök 150 markát előlegezett nevezett Muterinusnak, ki a kitűzött határnapon azt visszaadni nem tudta, s azért IV. Béla 1226-ban predictum predium Muterini episcopo in perpetuum adiudicavit possidendum.⁴⁾

Biztricha, a káptalannak tizedet fizetett.⁵⁾

Blagosa, Blagusa, Blagussa = *Blaguša*. Úgy püspöki mint káptalani birtokot képezett. Czirjék zágrábi prépost káptalana pártfogása és joghatósága alá állította, mit 1217-ben II. Endre király megerősített.⁶⁾ Miatta 1269 tájt a zágrábi káptalan perbe került Pribizló comes özvegyével s ennek rokonságával a Tiboldokkal és Salamonfia Ivánnal. A káptalan állítá ekkor, hogy már félszázad óta bírja, mégis a pernek azzal vetett véget, hogy elleneseit önként pénzzel elégítette ki.⁷⁾ Az ekként létrejött egyezséget aztán 1270-ben V. István király megerősítette.⁸⁾ Hogy a zágrábi püspöknek itt vára volt, kitetszik egy 1290. évi okiratból, melyben comes Gardun castellanus Johannis episcopi zagrabiensis de castro Blagosa említetik.⁹⁾ 1277-ben Wlk zágrábi várjobbágy magtalan halála következtében terram eiusdem contiguum et conterminam terris capituli zagrabiensis de Sancto Petro, Casna vocatis, IV. László király Timoteus zágrábi püspöknek et fratribus suis capitulo zagrabiensi adományozza¹⁰⁾ s annak határait is megjáratta.¹¹⁾ A káptalani statutumok mint oly püspöki földet említik (Blagusa domini episcopi supra Casnam,) melyből tized s illetőleg bortized járt a káptalannak.¹²⁾

Blata. Káptalani birtok, terra Blata, quam Endus contulit. A káptalannak e birtokát megerősítette 1217-ben II. Endre.¹³⁾ A statutumok is előszámlálják mint káptalani birtokot predium circa Blata, quod tenet Petrus, filius Martini de Rakounok, ad denarios 50.¹⁴⁾

Bližna inferior et superior. A statutumok mint oly birtokokat számlálják elő,

¹⁾ Villa Bidragb utraque zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130.

²⁾ *Statut.* p. I. c. XLVIII. Tkalčićnál II, 43.

³⁾ *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčićnál II, 47.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 56—57. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 193.

⁵⁾ *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 48.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 43.

⁷⁾ Ugyanott I, 138—39. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 588.

⁸⁾ Ugyanott I, 153.

⁹⁾ Ugyanott I, 227.

¹⁰⁾ Ugyanott I, 182.

¹¹⁾ Ugyanott I, 183—85.

¹²⁾ *Statut.* p. I. cc. LIV. LV. i. h. II, 47.

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 42.

¹⁴⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić: II, 43.

melyekből a káptalannak tized járt.¹⁾ A mellett említik itt a predium ecclesie sancti Johannis de Zagrabia, inferior Blizna vocatum, mely 60 dénárig jövedelmezett.²⁾

Bokoucha, Bukoucha. Mint káptalani birtok többször említettik. Így 1339-ben: in territorio nostro de Bukoucha.³⁾ 1344-ben ugyancsak a káptalan mondja: donamus totam terram nostre communitalis de Bukoucha az arra telepített vendégnépnek. Szabad községet képezett s neki a káptalan szabadalmat ad.⁴⁾ 1376-ban a zágrábi püspök és káptalan oklevelében említettik egy vinea in territorio nostro de Bukoucha.⁵⁾ A statutumok egy helyt káptalani oly birtokul említik a predium Bokoucha, mely 50 dénárig jövedelmezett,⁶⁾ máshely olyanul, melyből neki bortized járt.⁷⁾

Borichuelgi predium in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt 3 pensa erejeig.⁸⁾

Boyllola lásd Dumbroa.

Braianouch. Innen a káptalannak bortized járt.⁹⁾

Braten, Braton, mint zágrábi várföldet adományozta II. Endre 1221-ben a zágrábi egyháznak kárpótlásul az attól elvett Kamešincéért.¹⁰⁾ Hogy a zágrábi püspök is birt határában, mutatja, az hogy az okirat szerint itt a káptalani föld conterminatur terre episcopi.

Braxanoch predium. A statutumok előszámlálják mint kápt. birtokot predium Braxanoch, ad denarios 100.¹¹⁾

Braynoch mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. Villa zagrabienensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹²⁾

Brest, Brezth = Brest, itt a zágrábi káptalan Baran esperest adományából földet birt, melyet neki II. Endre 1217-ben megerősített.¹³⁾ Mint a Száva és a Medve-hegyek közt eső káptalani birtok említve van 1328-ban is. Villa zagrabienensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹⁴⁾ A statutumokban pedig Brezth villa-ról mint duo predia canonicalia-ról van szó.¹⁵⁾

Budun. 1269-ben IV. Béla a zágrábi püspök jobbágyait in villa Budun in

¹⁾ Statut. p. I. cc. LII. LIV. LV. Tkalčićnál II, 46. 47.

²⁾ Statut. p. I. c. XLVIII. i. h. II, 43.

³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 137. Ugyanő: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 152.

⁴⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 145. Ugyanő: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 172—74.

⁵⁾ Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 252.

⁶⁾ Statut. p. I. c. XLVIII. Tkalčićnél II, 43.

⁷⁾ Statut. p. I. c. LIV. i. h. II, 47.

⁸⁾ Statut. p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

⁹⁾ Statut. p. I. c. LII. Tkalčić II, 46.

¹⁰⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. Zagrab. I, 49. 50. Wenzel: Árp. új Okmtár XI, 161.

¹¹⁾ Statut. p. I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 117.

¹³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 42.

¹⁴⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 117.

¹⁵⁾ Statut. p. II. c. VI. Tkalčić II, 69.

comitatu simigiense existentes védelembé veszi a bárók, a somogyi fő- és alispánok zaklatásai ellen s őket közvetlenül a maga vagy a püspök bíraskodásának veti alá.¹⁾

Bukenryu lásd Jaron.

Byenyg predium = *Pohijenik*, ezt 1232-ben II. István zágrábi püspök, cum omnibus redditibus et pertinenciis az általa alapított császári prépostságnak adományozta.²⁾

Cagnis = Kagnis szávai sziget. Imre dalmát-horvát herczeg Döme zágrábi püspöknek adományozza 1201-ben insulam, que Cagnis dicitur perpetuo possidendam.³⁾ Ugyanezen király egy másik, a zágrábi egyház birtokait megerősítő 1201. évi oklevelében újból mondja: Item inter alia dedimus ecclesie, de qua loquimur, insulam *Cabyanyc* in Sawa sitam perpetuo possidendam.⁴⁾ 1271-ben V. István megerősítette.⁵⁾

Camarniza. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.⁶⁾ 1271-ben megerősítette V. István.⁷⁾

Camenic villa Zágrábmegyében. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre király 1201. évi megerősítő okirata.⁸⁾ 1271-ben megerősítette V. István.⁹⁾

Casina, Cassina, Casina inferior, Kassyna. Káptalani birtok Zágrábmegyében, melyet bizonyos Wtha és testvérei adományoztak az egyháznak. Czirjék zágrábi püspök e birtokot a zágrábi káptalan pártfogása és joghatósága alá állította. Úgy Wthaék adományát mint Czirjék intézkedését II. Endre király 1207-ben megerősítette.¹⁰⁾ Majd per támadt az alsó casinai birtok miatt a zágrábi káptalan és Cucmen valamint a Péterfiak között, minthogy a birtokjogra a kanonokok esküt tenni vonakodtak, azért 1259-ben egy másik birtokokkal, cum terra Martini filii Nork, és a mellette levő 8 holdnyi szántófölddel és 4 holdnyi erdővel kárpótolták őket, a káptalan pedig megtartotta a casinai birtokot.¹¹⁾ Még később, 1346-ban, a zágrábi káptalan egyik tagja Dénes a felett panaszkodott, quod cives et hospites de Grech quassam particulas terre ad possessionem suam et ecclesie sue pertinentes, *Kassyna* vocatam elfoglalva tartották.¹²⁾ A statutumokban Cassina mint possessio nostra említettik.¹³⁾ Megfelel a zágrábmegyei *Kašíná*-nak.

Casna, Casna superior. 1237-ben II. István zágr. püspök Casnam excepit a decimacione canonicorum azaz míg egyéb tizedeket a káptalannak adományozott a

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 144—45.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 69.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 10—11. Wenzel: *Árp. új Okmítár* XI, 76.

⁴⁾ Ugyanott I, 16.

⁵⁾ Ugyanott I, 158.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 13.

⁷⁾ Ugyanott I, 158.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 12.

⁹⁾ Ugyanott I, 158.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 41. 43.

¹¹⁾ Ugyanott I, 121—22.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 218.

¹³⁾ *Statut. pars.* III. c. I. Tkalčićnál II, 75.

Casnait reserválta ad cellarium suum.¹⁾ Később 1269-ben *Casna superior* miatt a zágrábi káptalan perbe került Pribizlai comes özvegyével, a Tiboldokkal és Salamonfia Ivánnal. A káptalan állítá, hogy már 50 év óta birja, mégis a pernek azzal vetett véget, hogy önkényt pénzzel elégítette ki ellenfeleit,²⁾ s ezt 1270-ben V. István megerősítette.³⁾ 1277-ben említve vannak terræ capituli zagrabiensis de sancto Petro, *Casna vocatæ*.⁴⁾ 1279-ben is *Casna capituli*.⁵⁾ 1295-ben Stephanus filius Mladuchuech, néhai zágrábi várjobbágy végrendeletileg terram suam, *Casna vocatam*, in medio terrarum capituli zagrabiensis, similiter *Casna vocatarum existentem*, cuius quidem alteram medietatem, porcionem videlicet Vulk fratris sui sine herede decedentis, a zágrábi káptalan királyi adományból birja — a zágrábi káptalannak hagyományozza.⁶⁾ A statutumok mint a káptalan által közösen birt jószágot említik villam, *Casna vocatam*, ad quam pertinet terra, *Koşolin* vocata.⁷⁾ Ugyancsak a statutumok szerint tributum nostrum (= káptalan) de *Casna*, in communi possidemus, quod novissimis temporibus cepit percipi, quoniam et forum nullum ibi erat. A káptalan itteni jövedelmei az oda vitt áruk után folytak.⁸⁾ Majd olyan kanonoki földül említettik, mely continet tres porciones,⁹⁾ s melyből bortized járt a káptalannak.¹⁰⁾

Chakanouch. A statutumokban előszámláltatik mint káptalani birtok a medietas predioli *Chakanouch* vocati, Bagar et Zorobabel, ad denarios 12, cuius aliam medietatem habet archidiaconus de Kamarcha.¹¹⁾ Utána a káptalannak bortized járt.¹²⁾

Chakanouch lásd Jalseuch inferior.

Chernech, innen a káptalannak tized járt.¹³⁾

Chernech menti birtok, említve van 1244-ben, aqua *Chernech*, ubi continetur terra episcopatus ecclesie zagrabiensis.¹⁴⁾

Chernehtuu = Csernecztő. Stepk, Róbert comes fia possessionem suam *Chernehtuu* empticiam, monasterio sancti Stephani regis de Zagrabia et per eum capituli loci eiusdem perpetuo ex voto contulit s IV. Béla ezt 1253-ban megerősíti.¹⁵⁾ A statutumok szerint *Chernechtw* predium in comitatu de Zitech, a káptalannak 60 dénár erejeig tizedelt.¹⁶⁾ Ugyanitt a száraz vám is övé volt, bár tényleg akkor Tötös mester tartá elfoglalva.

1) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 77. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 12. Wenzel: *Árp. új Okmlár* XI, 298.

2) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 138—39. Wenzel: *Árp. új Okmlár* XI, 588—90.

3) Ugyanott I, 153.

4) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 182. Wenzel: *Árp. új Okmlár* XII, 193.

5) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 199.

6) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 236. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 75.

7) Pars I. cap. XIV. Tkalčić II, 22.

8) Pars I. cap. XII. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 22.

9) *Statut.* p. II. c. XI. Tkalčićnél II, 71.

10) *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčićnél II, 46.

11) Pars I. c. XLVIII. Tkalčićnél II, 43.

12) Ugyanott p. I. c. LII. Tkalčićnél II, 46.

13) *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 47.

14) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 81.

15) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 101.

16) *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčić: II, 61.

Chernomel in provinciola Methlica a káptalannak tizedet fizetett.¹⁾

Chibne mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.²⁾

Chitamer lásd Dumbroa.

Chornomerch káptalani területként említették 1370-ben.³⁾

Chucheria, 1328-ban említve vannak Zágráb vidékén metæ domini episcopi de Chucheria.⁴⁾ 1391-ben *Chycheria* püspöki villának — villa nostra Chyicheria vocata — neveztetik.⁵⁾ 1292-ben villa episcopatus Chicherye.⁶⁾ A statutumok szerint *Chucherya* után a káptalannak bortized járt.⁷⁾

Cychorya nunc vero *Petrouch* vocata possessionaria porcio empticia, ezt Dénes kumluki főesperest és zágrábi kanonok a zágrábi egyháznak adományozza 1356-ban az általa alapított Sz. Mária-Magdolna-oltár papjának eltartására.⁸⁾

Chudkoch villa servorum mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.⁹⁾ A statutumok szerint *Chudkouch* villa, sunt duo predia canonicalia.¹⁰⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹¹⁾

Cluch terra lásd Isaac predium.

Cobilia, Kobila, 1361-ben említették terra capituli Cobilia dicta.¹²⁾ A statutumok szerint *Kobila*-ról a káptalannak tized járt.¹³⁾ Egyébként 1275-ben IV. László király villam Castri Zagrabiensis Kobila vocatam a zágrábi polgároknak adományozta.¹⁴⁾

*Cozoly*n, Kozolin, 1279-ben Petrus de genere Agha terram suam hereditariam, Cozolyn vocatam, distinctam et terminatam certis metis .. existentem in montibus supra Casna Capituli, prope ecclesiam beati Mathei malomhelyeivel, szőlőivel stb. a zágrábi káptalannak eladta 26 márka zágrábi denárért.¹⁵⁾

Craleuch, alio nomine *Fayz* a káptalannak tizedet fizetett.¹⁶⁾ IV. László Timoteus püspököknek érdemeiért quandam terram castri zagrabiensis, *Fayz* vocatam, sitam sub castro eiusdem episcopi, annak kérelmére sibi et ecclesie sue cum omnibus utilitatibus possidendam iure perpetuo contulit, ab omni iurisdictione

1) Statut. p. I. c. LVI. Tkalčić II, 48—50.

2) Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 117.

3) Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 237.

4) Tkalčić: Mon. Civit. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. Eppat. Zagrab. II, 116.

5) Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I. 325.

6) Ugyanott I, 335.

7) Statut. p. I. c. LIV. Tkalčić II, 47.

8) Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 212.

9) Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 117.

10) Statut. p. II. c. VI. Tkalčić, II, 69.

11) Statut. p. I. c. LII. Tkalčić II, 46.

12) Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 221.

13) Statut. p. I. c. LV. Tkalčić: II, 47.

14) Kukuljevič: Arhiv III, 81. Wenzel: Árp. új Okmtár XII, 137.

15) Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 199—200.

16) Statut. p. I. cc. LIV. LV. Tkalčić II, 47.

castri zagrabiensis penitus eximendo. Iván bán aztán 1275-ben be is vezette a püspököt és egyházát.¹⁾ 1328-ban is említve van villa *Faiž* olim, nunc Craleuch vulgariter nuncupata, que sub castro Medue vocato (est).²⁾

Crapini lásd Krapina.

Crikanouch mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.³⁾ A statutumokban *Critanouch* mint villa nostra szerepel, innen a káptalannak bortized járt.⁴⁾

Crogh terra Zágráb határában, 1235-ben, István zágrábi püspök quendam terram in zagrabiensi sitam territorio, que ad nostra aratra pertinebat, nobis quidem non necessarium propter amplitudinem possessionum et copiam aratorum, que in locis plurimis et diversis divino adiutorio acquisivimus, capitulo vero zagrabiensi perutilem et valde comodam, eladja 30 márkán Pankrácz zágrábi éneklő kanonoknak, ez pedig e földet a zágrábi káptalannak adományozza.⁵⁾ A statutumok szerint *Crog*, kanonoki föld, terra *Crog* vocata, retro ecclesiam seu claustrum sancti Nicolai, fratrum Predicatorum continet sex porciones.⁶⁾

Császma. Imre király 1200-ban terram quendam nomine Chasmam, quam gloriosissimus progenitor noster rex Ladizlaus ecclesie zagrabiensi contulit... eidem ecclesie inrefragabiliter confirmamus et populum in ea constitutum ad instar Dumbrogensium et aliorum ecclesie, de qua loquimur, subditorum in marturinarum et annone pensione sive hospicii debito non bano sed soli episcopo respondere decernimus.⁷⁾ Imre király a zágrábi egyháznak ezen birtokát 1201-ben, V. István 1271-ben is megerősíti.⁸⁾

Culpatew = Kulpatő. Stepk, Robert comes fia possessionem suam Culpatew hereditariam, monasterio sancti Stephani regis de Zagrabia et per eum capituli loci eiusdem perpetuo ex voto contulit s ezt IV. Béla 1253-ban megerősíti.⁹⁾ A statutumok szerint *Colpatw* predium cum Racoua in comitatu de Zitech, a káptalanak 100 denar erejeig tizedelt.¹⁰⁾ Ugyanít a szávai vám (tributum) is a káptalané volt.

Cupuc, mint zágrábi várföldet adományozta II. Endre 1221-ben a zágrábi egyháznak kárpótlásul az általa elvett Kamešincaért.¹¹⁾

1) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 176. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 52. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 151.

2) Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 129. Ugyanő: *Mon. Eppat. Zagrab.* II, 116.

3) Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

4) *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčić II, 47.

5) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 75. II, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 10. Farlati: *Illyric. Sacr.* V, 367.

6) *Statut.* p. II. c. XI. Tkalčić II, 71.

7) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 9. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 72.

8) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 15. 158.

9) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 101.

10) *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

11) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 49. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 161.

Damasca lásd *Dumbroa*.

Dankouch, *Donkouch* mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. *Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.*¹⁾ A statutumok szerint *Donkouch* villa, sunt tria predia canonicalia, cum addimento quinque sessionum circa vil-lam Jelenouch.²⁾ Más helyt is előszámlálják *predium Dankouch vocatum*, ad pensas 7.³⁾ Innen a káptalannak bortized járt.⁴⁾

Dauiddolch, *Dauidolch*, *Dauidouc*z, *Dauidowcz* 1391-ben 1392-ben oly helyül említették, melynek tizedei a zágrábi káptalant illették.⁵⁾

Dedich, innen a káptalannak tized járt.⁶⁾

Demseuch *predium in comitatu Thoplica*, a káptalannak 100 dénár erejeig tizedelt.⁷⁾ *Predium condam Iwan, filii Petk, ibidem vicinum*, 60 dénár erejeig.

Descenoch mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. *Villa Zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.*⁸⁾ A statutumokban *Deztheuch* mint villa nostra szerepel. Innen a káptalannak bortized járt.⁹⁾

*Dobnich*a, 1232-ben II. István zágrábi püspök vineam circa Dobnicham az általa alapított császári káptalannak adományozta.¹⁰⁾

Dobra Zágráb megyében. II. Endre 1209. évi okiratában említették a Dobra határában levő terra zagrabiensis ecclesie.¹¹⁾

Dobrodol, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot *predium Do-brodol*, ad denarios 10.¹²⁾

Dolos cum suis pertinentiis mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. *Villa zagrabiensis capituli obtenta et pos-sessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.*¹³⁾ A statutumok szerint, duo predia in Dolos sunt predia canonicalia, remanent ibi 5 sessiones, que cum Zep-nicha, prope ecclesiam omnium sanctorum, faciunt unum predium.¹⁴⁾

Dols, a statutumok előszámlálják mint kápt. birtokot *predia in Dols*, que olim tenerunt Paulus, Bonora et Radesa, que nunc tenet magister Nicolaus, filius Stephani de Monozlou, ad pennas duas.¹⁵⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

²⁾ *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčić II, 69.

³⁾ *Statut.* p. I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

⁴⁾ *Statut.* p. I. cc. LII. LIV. Tkalčić II, 46. 47.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 326. 333. 336.

⁶⁾ *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 47.

⁷⁾ *Statut.* p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

⁹⁾ *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčić II, 47.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 71.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 18.

¹²⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

¹⁴⁾ *Statut.* p. II. cap. VI. Tkalčić II, 69.

¹⁵⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

Dolosiza Zágráb megyében. Ezen birtokot Ciriacus zágrábi prépost a zágrábi káptalan pártfogása és joghatósága alá állította, mit II. Endre 1217-ben megerősített.¹⁾

Donbro = *Dubrava* vagyis *Dombra* Belovár megyében a körösi alispánságban. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.²⁾ 1271-ben pedig V. István erősítette meg.³⁾

Drencina, *Drenchina*, 1215-ben I. István zágrábi püspök itt levő birtokát a zágrábi káptalannak adományozza.⁴⁾ Utal arra, hogy e birtok mint püspöki birtok Imre király nagy privilegiumában is említettik. E néven azonban ott elő nem kerül. 1217-ben II. Endre megerősíti a káptalannak e birtokot.⁵⁾

Drenchyna, 1244-ben István zágrábi püspök e földet, melyet mint szomszéd 130 márkán szerzett, több évi birtoklás után Brochina Mark comes, Brochun fiának úgy adományozta érdemes szolgálataiért, hogy a püspök utódai tőle e föld czímén mi szolgálatokat sem követelhetnek.⁶⁾

Drenouch predium in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt 30 denár erejéig.⁷⁾

Duls, káptalani birtok, quam Nues bachachiensis prepositus eidem ecclesie contulit. 1217-ben II. Endre e birtokot megerősítette a káptalannak.⁸⁾

Dumbroa. Már máshelyt volt róla szó.

Dusa, a zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő oklevele.⁹⁾ 1271-ben V. István is megerősítette.¹⁰⁾

Elias, 1269-ben IV. Béla a zágrábi püspöknek jobbágyait in villa Elias in comitatu simigiensi existentes védelembe veszi a bánok, a somogyi fő- és alispánok folytonos beszállása ellen s őket közvetlenül a maga, illetőleg a zágr. püspök joghatósága alá veti.¹¹⁾

Endriolouch lásd Isaac predium.

Fayz lásd Craleuch.

Garig castrum, 1277-ben IV. László castrum suum de Garig, quod a tempore coronacionis nostre conservacioni eiusdem (Tymothei episcopi zagrabiensis) commiseramus, cuius quidem conservacionis onus, sumptus et labores idem episcopus de propriis suis bonis fideliter supportavit, eidem episcopo et successoribus suis minden tartozékával adományozta.¹²⁾ 1280-ban Fülöp firmani püspök s pápai legatus megerősíti donacionem, collacionem seu concessionem castri de Garig factam a

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 43.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 13.

³⁾ Ugyanott I, 158.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 36. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 130.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 335.

⁷⁾ *Statut.* p. i. c. LXV. Tkalčić II, 62.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 14.

¹⁰⁾ Ugyanott I, 158.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 144—145.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 186.

Ladizlao (IV) Timoteus püspöknek.¹⁾ 1289-ben I. János zágrábi püspök panaszkodik quod per infidelitatem Vgrini condam castellani castri nostri de Garig, dictum castrum ab ecclesia nostra fuerit alienatum et de ipso castro nostro per depredatores in eodam existentes in toto episcopatu nostro incredibilia et inestimabilia dampna sint illatta.²⁾

Garig comitatus, Mihály püspök possedit comitatum de *Garigh*, quamdiu fuit episcopus zagrabiensis (később ugyanis esztergomi érsek lett.)³⁾

Gasca Zágráb megyében. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.⁴⁾ 1271-ben V. István is megerősítette.⁵⁾

Gaurastino Zágráb megyében. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.⁶⁾ 1271-ben V. István is megerősítette.⁷⁾

Gay, 1260-ban filii Gordun Wlcuzlov et Gordun terram eorum hereditariam, nomine Gay, circa Worosdinum, prope terram episcopi Philippi existentem, eladták 50 márkáért Fülöp zágrábi püspöknek.⁸⁾ Mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.⁹⁾ A statutumok szerint predia duo in Gay sunt canonicalia,¹⁰⁾ illetőleg duo predia prebendalia in Gay ad pensas duas.¹¹⁾

Gercha, Guerche 1227-ben II. István zágrábi püspök a zágrábi káptalannak adományozza ad eorum mense augmentationem *decimas de Gercha*.¹²⁾ *Gnerche* 1335-ben említvék a káptalani tizedek közt a decime cultelli de Guerche.¹³⁾ Ezen cultellus alatt a *guerchei* főesperestségi kerület értendő, mely a káptalannak tényleg tizedet fizetett.¹⁴⁾

Geremla, *Gremla*, káptalani birtok, quam quidam nobilis nomine Petrus contulit. Megerősíti ezt a káptalannak 1217-ben II. Endre király.¹⁵⁾ Zágráb vidékén létezett.¹⁶⁾ A statutumok szerint *Geremla* pertinet ad nostram ecclesiam (káptalan) directo dominio: predium, *Geremla* vocatum, per Bank banum oblatum nostre

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 202.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 225.

³⁾ *Statut.* Tkalčićnál II, 6.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 14.

⁵⁾ Ugyanott I, 158.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 13.

⁷⁾ Ugyanott I, 158.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 125.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

¹⁰⁾ *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčić: II, 69.

¹¹⁾ *Statut.* p. I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Episcop. Zagrab.* I, 58. II, 88. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 8.

¹³⁾ *Statut.* Pars I. c. XXXIII. Tkalčić II, 31.

¹⁴⁾ *Statut.* p. I. c. LVI. Tkalčić II, 48—50.

¹⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 40. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 443.

¹⁶⁾ Kitészik ez IV. Bélának Zágráb városának adott 1242. évi privilegiumából. Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 18. Fejér: *Cod. Dipl.* IV. I, 558. Endlicher: *Mon. Arp.* 451. Kukuljević: *Jura regni Croat. Slav. Dalm.* I, 62.

ecclesie pro luminaribus eiusdem, est taxatum ad pensas tres.¹⁾ Ugyancsak ezen statutumok szerint *Geremla* a káptalannak bortizedet adott.²⁾

Gerzencha, Guersench, Guersente, Gerzencze, comitatus. 1277-ben IV. László Timoteus püspök érdemei folytán contulit sibi et per eum episcopatui zagrabiensi comitatum de Guersente cum collecta marturinarum et septem denariorum, úgy hogy se a bán, se a tárnokmester mit se követeljen.³⁾ 1278-ban Miklós szlavon bán meghagyja az alatta álló biráknak és adószedőnek, hogy Gerzencze vármegyében, miután azt (comitatum de Guersente) IV. László király cum collectis marturinarum, septem denariorum zulusinis, Iudiciis, iurisdiccionibus ac aliis redditibus et proventibus eiusdem Timoteus zágrábi püspöknek adományozta, — el ne járjanak.⁴⁾ 1279-ben Fülöp firmani püspök s apostoli legatus megerősíti a zágrábi püspöknek (Timoteusnak) donationem comitatus de Gerzenche a Ladizlao IV. rege collatam.⁵⁾ 1280-ban pedig MO. püspökei erősítik meg.⁶⁾ *Guerzencze* comitatum nobis Ladizlaus rex Vngarie contulit, mondja Timoteus zágrábi püspök 1281-ben. Ezt lefoglalva tarták János comes de Zana et Nicolaus banus, miért is kiközösítettnek.⁷⁾ 1284-ben megerősíti IV. László Timoteus zágr. püspök kérére privilegium super donacione comitatus de Guersente per ipsum (IV. László) 1277. facta. Ipsum comitatum cum exempcionibus, libertatibus et immunitatibus, redditibus et condicionibus Thymoteo episcopo zagrabiensi et per eum suis successoribus ac episcopatui zagrabiensi iure perhenni habendum tenendum et inrefragabiliter possidendum.⁸⁾ 1285-ben IV. László kir. comitatum de Gerzencha Timoteus zágrábi püspöknek adva, meghagyja e megye összes nemességének és egyéb mindennemű lakóinak, quatenus omnia iura et proventus, comiti de Guersench debitos at consvetos úgy és oly helyesen szolgálhasanak ki a zágrábi püspöknek, mint Béla herczeg, IV. László testvére idején.⁹⁾ A statutumok szerint Michael episcopus . . . possedit comitatum de *Ger-sench*, quamdiu fuit episcopus zagrabiensis (később ugyanis esztergomi érsek lett).¹⁰⁾

Glaumicha, innen a káptalannak tized járt.¹¹⁾

Godigoych mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹²⁾ A statutumok szerint *Godegoych* villa, sunt duo predia canonicalia.¹³⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹⁴⁾

¹⁾ Statut. Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

²⁾ Statut. Pars. I. c. LII. Tkalčić II, 46.

³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 190. Wenzel: Árp. új Okmtár XII, 190—91.

⁴⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 191. Wenzel: Árp. új Okmtár XII, 235.

⁵⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 199.

⁶⁾ Ugyanott I, 202.

⁷⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 207.

⁸⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 214—15.

⁹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 217.

¹⁰⁾ Statut. Tkalčićnál II, 6.

¹¹⁾ Statut. p. I. cc. LIV. és LV. Tkalčić II, 47.

¹²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zag. II, 117.

¹³⁾ Statut. p. II. c. VI. Tkalčić II, 69.

¹⁴⁾ Statut. p. I. c. LII. i. h. II, 46.

Golgonisa, Prodanus püspök szerzeménye, melyet azonban a templariusoknak engedett át 1175 előtt.¹⁾

Goricha predium in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt 60 dénár erejeig.²⁾

Gora, *Gorra* = *Gora* a báni kerületben a glinai járásban. A zágrábi egyháznak in *Gorra* apud sanctum Clementem levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.³⁾ 1261-ben V. István is megerősítette.⁴⁾ A statutumokban említetik a *decimacio cultelli domini episcopi de Gora*.⁵⁾

Graboniza, *Grabronca*. E birtok miatt per folyt Döme zágrábi püspök és Peter Zadur fivére közt. Minthogy a vizsgálatból kitűnt, hogy a birtokjog a püspöké, ezért a király 1200-ban *terram, que vocatur Graboniza, contulit prememorato episcopo, iure perpetuo possidendam, eiusque successoribus eodem modo relinquendam*.⁶⁾ 1332-ben II. István zágrábi püspök *quoddam molendinum in Grabronca iuxta magnam viam existens, simul cum terra circa molendinum, que molendinario pro cultura sufficere possit, az általa alapított császámai káptalannak adományozta*.⁷⁾

Grachane, innen a káptalannak tized járt.⁸⁾

Gradyz lásd Zágráb.

Grech lásd Zágráb.

Guerche lásd Gercha.

Guerdi lásd Dumbroa.

Guesche = Gvšece, Gahisce Veröcze megyében. 1293-ban I. János zágrábi püspök, *cum quedam possessio ecclesie nostre, Guesche vocata, circa Vaska existens, a sok háboruzás folytán exstiterit desolata et fere habitatoribus destituta, a püspök javítani akarván e birtok állapotán, azt comiti Stephano de Monuzlo s örököseinek egyéb vaskai prediumok feltételei mellett adományozta a szolgálatok fenntartásával*.⁹⁾

Gulynchi, 1299-ben Mihály zágrábi püspök *Vgrinus comesnek adományozza possessionem, Gulynchi vocatam, in comitatu nostro de Iwangh existentem, melyet egykor a zágrábi egyház nagy üldözője Gardun comes birt volt*.¹⁰⁾

Guri generacionis terra, a zágrábi káptalannak itteni tizedei 1256-ban említvék.¹¹⁾

Horoguicha, innen a káptalannak tized járt.¹²⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 3. Fejér: *Cod. Dipl.* II, 188. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 355. Kercselich: *Hist. Eccl. Zagrab.* 78. l.

²⁾ *Statut.* p. 1. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 14.

⁴⁾ Ugyanott I, 158.

⁵⁾ P. III. cap. I. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat. Zagr.* II, 74.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 8. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 74.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 71.

⁸⁾ *Statut.* p. 1. c. LV. Tkalčić II, 47.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 231—32.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 243.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 114. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 431.

¹²⁾ *Statut.* p. 1. c. LV. Tkalčić II, 47.

Hraztouiicha, a statutumokban említették a decimacio ad cellarium domini episcopi in Hraztouiicha.¹⁾ Ugyancsak a káptalani statutumok szerint Ladizlaus de Kobol zágrábi püspök decimas procuravit augmentari et *castrum Hrazthouicha* obtinuit in lite pro ecclesia zagrabiensi coram iudicibus datis ad hoc per regem eundem (Karolum) a Johanne Babonigh tunc magistro tauernicorum domine regine Elyzabeth consortis regis Karoli.²⁾

Isaac predium, a statutumok mint kápt. birtokot sorolják elő predium Isaac dictum et alio nomine Endriolouch vocatum, cum terra Cluch, ad pensas tres.³⁾

Iwanch = Ivanics Belovár megyében, 1246-ban II. István zágrábi püspök omnes decimas populorum nove ville Iwanch tam segetum, quam vini et porcorum et agnorum et hedorum ac apum et gallinas et decimas lini, que kitta dicuntur, et alia minuta que decimari solent in specie et omnium vinearumstrarum decimas in *villa Iwanch* et tributum fori az ivánicsi Sz. Mária apáca-zárdának adományozza.⁴⁾ 1289-ben I. János zágrábi püspök unam possessionem, mely Vojnicsfia Gyuláé volt, ki magtalanul elhalván, a püspök e földet Ugrinusnak adományozta volt, in *comitatu nostro de Iwangh* situm et existentem, úgy adomány- mint venditioképen Gardinus comesnek adja, miután azt a hűtlen Ugrinustól elvette.⁵⁾

Jalseuch mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.⁶⁾

Jalseuch predium in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt, 50 dénár erejeig.⁷⁾

Jalseuch inferior villa cum addimento medietatis Chakanouch, sunt duo predia canonicalia.⁸⁾ Innen a káptalannak bortized járt.⁹⁾

Jalseuch superior, a statutumok előszámlálják mint kápt. birtokot predium Jalseuch superior ad pensas 10.¹⁰⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹¹⁾

Jalseueth menti birtok, 1269-ben Béla horvát-dalmát-szlavon herceg a zágrábi káptalannak ítéli a iuxta fluvium Jalseueth levő 3 falut, melyeket a káptalan már 49. év óta (tehát 1220 óta) bír s melyeket tőle Braton unokái vitássá tenni akartak.¹²⁾

Jaron, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium Jaron et alio nomine *Bukenryu* vocatum, ad pensas 5.¹³⁾

¹⁾ Pars III. cap. I. Tkalčičnál: *Mon. hist. Eppat. Zagr.* II, 74.

²⁾ i. h. II, 6.

³⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčič II, 43.

⁴⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 88. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 345.

⁵⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 225.

⁶⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Civit. Zágráb.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagr.* II, 117.

⁷⁾ *Statut.* p. I. c. LXV. Tkalčič II, 62.

⁸⁾ *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčič II, 69.

⁹⁾ *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčič II, 46.

¹⁰⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčič II, 43.

¹¹⁾ *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčič II, 47.

¹²⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 147—148.

¹³⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčič II, 43.

Jaženik predium, in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt 2 pensa erejeig.¹⁾

Jelenouch villa lásd Donkouch.

Jelseuch, 1272-ben mise alapítvány fejében Buza zágrábi kanonok unam vineam sitam in Jelseuch intra territorium capituli zagrabiensis hagyományozta a zágrábi egyháznak.²⁾

Jelsova, 1232-ben II. István zágrábi püspök vineam in Yelsova az általa alapított császámai káptalannak adományozta.³⁾

Kemencha, vidéke a káptalannak tizedet fizetett.⁴⁾

Kemenic, 1193 körül per folyt inter duos civiles, scilicet Descislou et Drassa, et Dominicum zagrabiensis ecclesie episcopum pro terra cuiusdam predii, nomine Kemenic. Kalan pécsi püspök s dalmát-horvát gubernator, miután két zágrábi kanonok és főesperest: Baranus és Timporius és három udvarbíró: vaskai Tiwa, dumbrói Mihály és kemenici Márton eskü alatt bizonyították, quod non civilium sed episcopi terra esset, a zágrábi püspöknek ítélte s őt annak birtokába be is vezettette.⁵⁾

Kemesnice = Kamešinca Körös megyében, terra sub Keymuk (= Kálnik hegy alatt), quam pater noster rex Bela (t. i. III. Béla) Ochuz bán apjától, idősb Ochuztól elvett et zagrabiensi ecclesie per privilegium contulerat perpetuo possidendam. E birtokot III. Béla fia II. Endre 1221-ben a zágrábi egyháztól elvette, Ochuznak visszaadta, a zágrábi egyházat pedig egyéb birtokokkal kártalanította.⁶⁾

Kemlik, Kemluk Ciriacus zágrábi prépost itt levő birtokrészeit a zágrábi káptalan pártfogása és joghatósága alá állította, mit II. Endre 1217-ben megerősített.⁷⁾ *Kemlukon* a zágrábi káptalan másfél ekényi földet birt, melyet neki II. Endre 1217-ben megerősített.⁸⁾ A statutumok szerint pertinent decime sub maiori Kemluk ad nostrum collegium (= káptalan). Tényleg azonban a statutumok idején a püspök birta.⁹⁾

Kagennik predium, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium Kagennik vocatum, circa et ultra Zauam, ad denarios 40.¹⁰⁾

Kobila lásd Cobilia.

Kozolin lásd Casna és Cozolyn.

Koztel, a vár vidéke a káptalannak tizedelt.¹¹⁾

Krapina, Crapina, tizedét a zágrábi püspöknek biztosítja 1193-ban Kalán pécsi

¹⁾ Statut. p. I. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 164. Ugyanő: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 47.

³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 71.

⁴⁾ Statut. p. I. c. LIX. Tkalčić II, 59.

⁵⁾ Tkalčić: Mon. hist. I, 6. Wenzel: Árp. új Okmtár XI, 55.

⁶⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 49. Wenzel: Árp. új Okmtár XI, 161.

⁷⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 43.

⁸⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 42.

⁹⁾ Statut. p. I. c. LX. Tkalčić II, 59.

¹⁰⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹¹⁾ Statut. p. I. c. LIX. Tkalčić II, 58.

püspök s horvát-dalmát kormányzó.¹⁾ Vidékének a káptalan javára folyó tizedét a statutumok is említik.²⁾

*Laben predium in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt 30 denár erejeig.*³⁾

Lepavec lásd Zágráb (nova villa).

Ležnek mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.⁴⁾

Lobor, vidéke a káptalannak tizedet fizetett.⁵⁾

Lonka, a statutumokban mint káptalani birtok elő van számlálva equitatura circa Lonkam, que fuit terra olim Matheykonis, quam nunc possidet magister Georgius, decanus, ad denarios 25.⁶⁾

Lonka predium, a statutumok szerint Mychael Hungarus, filius Herborti de suo predio, *Lonka* vocato, a zágrábi káptalannak fizetni tartozik 40 dénárt, két mérő gabnát és két mérő zabot.⁷⁾

Lonka inferior, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium inferior Lonka vocatum cum suis pertinentiis usque Zauam, ad pensas 4 cum media.⁸⁾

Lubenik, a káptalannak tizedet fizetett.⁹⁾

Lypoa, 1283-ban Erzsébet királyné decimas villa de Vereuce visszaadja a zágrábi püspöknek s igéri, hogy a zágrábi püspököt illető tizedet nem fogja többé lefoglalni.¹⁰⁾ S IV. László azt 1284-ben megerősíti¹¹⁾ valamint neje ifj. Erzsébet királyné is 1284-ben.¹²⁾

Madonnici predium lásd Zauersya.

Marcizlouch mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹³⁾

Megurechye, *Mergereuche*, *Mergerywche*, 1299-ben Georgius filius Gregorii filii Grobesa valamint testvére Máté káptalanítani akarván az általok károsított zágrábi egyházat, totum ius in possessionibus Mergereuche vocatis annak szabadon adják.¹⁴⁾ Ugyanezen 1299-ik évben néhai Hudina rokonsága elszegényedvén s a zágrábi püspök által kegyesen istápoltatván, totum ius et proprietatem, quod et quam in

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* II, 294. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 5.

²⁾ *Statut.* p. I. c. LIX. Tkalčićnál II, 48—49.

³⁾ *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

⁵⁾ *Statut.* p. I. c. LIX. Tkalčić II, 59.

⁶⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

⁷⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

⁸⁾ Pars I. c. LXVIII. Tkalčić II, 43.

⁹⁾ *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 48.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 211.

¹¹⁾ Ugyanott I, 212—13.

¹²⁾ Ugyanott I, 214—15.

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

¹⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 240—41.

terris seu possessionibus Mergerywche nuncupatis habere dinoscuntur, dederunt et tradiderunt ac statuerunt ad manus episcopi in perpetuum quiete et pacifice possidendum.¹⁾ A statutumok szerint *Megurechye*, a guerchei főesperestség egyik vidéke, tizedet fizetett a káptalannak.²⁾

Methlika, Syhenstain et Syhembergh a guerchei főesperestség egyik vidéke Stiriában, tizedet fizetett a káptalannak.³⁾

Miculich, Mikulich, a káptalannak tizedet fizetett.⁴⁾

Miroseuch, innen a káptalannak bortized járt.⁵⁾ A statutumok szerint *Mirosouch* villa, canoniale predium circa fluvium Ternaue existens.⁶⁾

Mlaka, 1376-ban a zágrábi püspök és káptalan oklevelében possessio nostra Mlaka nuncupata néven szerepel.⁷⁾

Monoslov, 1232-ben II. István zágrábi püspök omnes decimas de Monoslov az általa alapított új császmái káptalannak adományozta.⁸⁾

Moscheniza mellett levő püspöki birtok, terra episcopi említetik 1266-ban.⁹⁾ E folyó a Kulpa jobb oldali mellékveze a báni kerületben.

Nadizlaus-felé birtok. Káptalani birtok, terra, quam Nadizlaus contulit. E birtokot megerősítette a káptalannak 1217-ben II. Endre.¹⁰⁾

Nicodemusech predium in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt 40 dénár erejeig.¹¹⁾ S ennek szomszédságában János hegyén túl, 40 dénár erejeig, ámbár a predium elhagyatott.

Nouozelch, *Novoselch*, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium Nouozelch vocatum, ad pensas duas.¹²⁾ Innen bortizedet huzott.¹³⁾

Oborowa, innen a káptalannak tized járt.¹⁴⁾

Obrezina, a statutumok szerint Péter a Jánosfia és Antal a Kozmafia tartoztak a káptalannak évenként fizetni de predio ipsorum, Obrezina vocato pro censu ad nostrum cellarium 60 dénárt, 3 mérő (cubulus) gabonát, 3 mérő zabot, azonkívül nyestadót és tizedet.¹⁵⁾

Odra melléki (iuxta Odera) birtok Zágráb megyében. Említi a zágrábi egyháznak ezen birtokát Imre király 1201. évi megerősítő okirata.¹⁶⁾ Ezen püspöki

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 241—42.

²⁾ *Statut.* p. I. c. LVI. Tkalčić II, 48.

³⁾ *Statut.* p. I. c. LVI. Tkalčić II, 48—50.

⁴⁾ *Statut.* p. I. cc. LIV. LV. Tkalčić II, 47.

⁵⁾ *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčić II, 46.

⁶⁾ *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčić II, 69.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 251.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 71.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 135.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 41.

¹¹⁾ *Statut.* p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

¹²⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹³⁾ *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčić II, 46.

¹⁴⁾ *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 47.

¹⁵⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

¹⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 14.

birtokot később, 1215-ben I. István zágrábi püspök a zágrábi káptalannak adományozta.¹⁾ II. Endre pedig annak 1217-ben megerősítette.²⁾

Okich, tizedét a zágrábi püspöknek biztosítja 1193-ban Kalán pécsi püspök s dalmát-horvát kormányzó.³⁾

Opor, káptalani birtok, quam Blasius vir felicis memorie quondam abbas sancti Martini contulit. E birtokot megerősítette 1217-ben a káptalannak II. Endre.⁴⁾

Oprouch utraque mint káptalani birtok említve van a Száva és a Medve-hegyek közt 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli utraque Oprouch obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.⁵⁾ A statutumok szerint in districtu zagrabiensi possidemus (t. i. a káptalan) in communi villam Oprouch vocatam.⁶⁾ Ugyancsak a statutumokban mint káptalani birtok van előszámlálva equitatura in Oprouch, condam Symonis, ad denarios 30. Item, alia equitatura ibidem quam tenet magister Anthonius, ad denarios 25.⁷⁾ Innen a káptalannak bortized járt.⁸⁾

Othlinouch predium in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt, 40 denár erejeig.⁹⁾

Othok, Otoc lásd Zigeeth.

Oztruch, vidéke a káptalannak tizedet fizetett.¹⁰⁾

Pethcheuch villa, *Pethteuch*, sunt duo predia canonicalia a Ternava folyó mellékén.¹¹⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹²⁾

Pethkouch villa circa fluvium Zaue, est unum predium canonicale.¹³⁾

Pethmanouch, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot prediolum Pethmanouch vocatum, ad pensas duas.¹⁴⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹⁵⁾

Petrinia, a zágrábi püspöknek itteni tizedei említvék 1255-ben.¹⁶⁾ Később 1270-ben e község megtagadta a zágrábi püspöktől a tizedet, de Henrik bán Timoteus püspök panaszára őket a tizedfizetésre kötelezte s ezek ennek megfizetését ígérték is.¹⁷⁾

Petrouch predium in comitatu de Zitech a káptalannak 2 pensa erejeig tizedelt.¹⁸⁾ Bortizedét külön is kiemeli.¹⁹⁾

1) Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 36. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 130.

2) Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

3) Fejér: *Cod. Dipl.* II, 294. Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 5.

4) Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 41.

5) Tkalčič: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 130.

6) Pars I. cap. XIV. Tkalčič II, 22.

7) Pars I. c. XLVIII. Tkalčič II, 44.

8) *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčič II, 46.

9) *Statut.* p. I. c. LXV. Tkalčič II, 62.

10) *Statut.* p. I. c. LIX. Tkalčič II, 59.

11) *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčič II, 69.

12) *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčič II, 46.

13) *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčič II, 69.

14) Pars I. c. XLVIII. Tkalčič II, 43.

15) *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčič II, 46.

16) Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 105—6.

17) Tkalčič: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* I, 149. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 598—600.

18) *Statut.* p. I. c. LV. LXIII. Tkalčič II, 47. 61.

19) *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčič II, 47.

Petrouch lásd Cychorya.

Planina, 1278-ban az Acha-nemzetségbeli Sándor és Máté quandam terram suam, Planina nuncupatam eladták rokonságuk beleegyeztével episcopo (Thimoteo) et ecclesie sue et per eum suis successoribus pro XX. marcis denariorum zagrabiensium.¹⁾ A statutumok említik káptalanának bor- s egyéb tizedét.²⁾

Pobresya, innen a káptalannak tized járt.³⁾

Pogoria, *Potgoria*, *Potogoria* villa = *Podgoria* Zágráb megyében. A zágrábi püspöknek itteni tizedét már Kalán horvát-dalmát kormányzó említi 1193-ban.⁴⁾ A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi továbbá Imre királynak 1201. évi megerősítő oklevele.⁵⁾ 1217-ben is említve van *Podogoriense* predium, quod Martinus banus, indigenciam zagrabiensis ecclesie considerans, contulit. A káptalannak e birtokát II. Endre 1217-ben, V. István pedig 1271-ben megerősítette.⁶⁾ 1235-ben István zágrábi püspök terrulam quandam de Podgoria, cum populis super eandem terram existentibus et eorumdem populorum decimis et marturinibus et omnibus aliis pertinentiis a szegénysége által nyomott zágrábi káptalannak adományozta.⁷⁾ Insuper eciam ad usum predictorum fratrum nostrorum contulit in perpetuum decimas comitatus de Podgoria, valentes annuatim decem marcas. II. István zágrábi püspök 1237-ben predium quod vocatur Podgoria cum omnibus suis decimis, et duas eciam insulas iuxta Sawam sitas kárpótlásul a zágrábi káptalannak adja a káptalannak ugrai és zelinai, püspöki kézre került birtokaiért.⁸⁾ Káptalani tizedét említik a statutumok is.⁹⁾ Ezt könnyítendő, a zágrábi káptalan s illetőleg Miklós bán podgoryai tizedet a tizedfizetőknek enyhítették.¹⁰⁾

Polana, 1273-ban Varasdi Illis terram suam, Polana vocatam, usui septem ararorum sufficientem, contiguam et conterminam terre episcopi (zagrabiensis,) videlicet ville ecclesie sancte Marie iuxta Worosdinum, cum molendinis ect. exemptam et abstractam omnino a servicio castri Worosdiensis, 30 márkán eladta Timoteus zágrábi püspöknek.¹¹⁾

Popouch, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium Popouch vocatum ad denarios 40.¹²⁾

Popouch lásd Prepostouch.

Požauya, pertinent ad custodem (= örkanonok) ab antiquo marturine de possessione *Požauya* vocata.¹³⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 195.

²⁾ *Statut.* Pars I. cc. LII. LV. Tkalčić II, 46. 47.

³⁾ *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 47.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dip.* II, 294. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 5.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 14.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 41. 158.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 75. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 9.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 77. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 11—12. Wenzel:

Árp. új Okmtár VI, 297.

⁹⁾ *Statut.* p. I. c. LVI. Tkalčić II, 48.

¹⁰⁾ *Statut.* Pars IV. cap. XXVIII. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 147—49.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 166.

¹²⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹³⁾ *Statut.* p. III. c. XV. Tkalčić II, 98.

Predium quondam Lourandi in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt, 50 dénár erejeig.¹⁾

Predium, quod tenet Stephanus Walpoth, in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt, 40 dénár erejeig.²⁾

Predium condam Stephani circa fluvium currentem ad ecclesiam de Thoplica, vicinum illi Dyeniseuch a septemtrione, a káptalannak tizedelt, 40 dénár erejeig.³⁾

Predium Iuanouich in comitatu Thoplica, a káptalannak tizedelt, 40 dénár erejeig.⁴⁾

Prediolum, quod possidet Stephanus clericus, filius Valentini, ad denarios 40. Item, prediolum ibidem unum, quod nunc possidet Anthonius, filius Cozme, ad denarios 20. Mint káptalani birtokot előszámálják a statutumok.⁵⁾

Predia circa Zauam, unum condam Adriani, aliud condam Cusilonis, tercium quondam Clementis, et quartum condam Ladizlai, filii Rados, que nunc possidet dominus Benedictus, archidiaconus zagrabiensis, ad denarios 90.⁶⁾ Mint kápt. birtokrészek előszámálvák a statutumokban.

Predium prebendale ad portum sancti Jacobi, per Petrum cantorem olim acquisitum pro prebenda, ad denarios 50. A statutumok mint káptalani birtokot sorolják elő.⁷⁾

Predium insule sancti Jacobi, cum terra, quam abbas sancte Marie de Zagrabia, circa suam ecclesiam a nobis obtinet, ad denarios 40. A statutumok mit káptalani birtokot sorolják elő.⁸⁾

Predium supra molendina de Zagrabia, ad denarios 40. Mint káptalani birtokot számlálják elő a statutumok⁹⁾

Predium ad Othok vicinum cum omnibus pertineneciis et utilitatibus eiusdem prope fluvium Sawa a zágrábi egyháznak adományozta 1272-ben mise-alapítvány fejében Buza zágrábi kanonok.¹⁰⁾

Prelaka, a statutumokban előjön mint kápt. birtok possessio Prelaka vocata, ultra et circa Zauam cum portu super Zauam, est novissimis temporibus recuperata per dominum Johannem, archidiaconum de Guerche, suis laboribus et expensis, ez okból a káptalan azt neki átadta minden jövedelmeivel együtt élte hosszáig, ő azonban quasi pro censu ipsius possessionis annuatim ad cellarium nostrum decem cubulos frumentí, et alios decem de milio, ac dabit unam marcam. Halála után pedig a birtok visszaszáll a káptalanra.¹¹⁾

¹⁾ Statut. p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

²⁾ Statut. p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

³⁾ Statut. p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

⁴⁾ Statut. p. I. c. LXV. Tkalčić II, 62.

⁵⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

⁶⁾ Statut. Pars I. c. XLVIII. Tkalčić: II, 44.

⁷⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

⁸⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

⁹⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹⁰⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 164. Ugyanő: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 47.

¹¹⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

Prepostouch alio vocabulo *Popouch* vocata, sita in Zagorya, non remote a castro Belech, que propter diversas discordias ab olim satis permanet habitatoribus destituta, pertinet ad preposituram.¹⁾

Preseka, Prežeka mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.²⁾ A statutumok is előszámlálják mint káptalani birtokot predia Prežeka, circa Zauam, quondam Barani, ad pensas quatuor.³⁾ És pertinent ad custodem ab antiquo marturine de possessione Prežeka.⁴⁾

Preulaca insula cum tribus clausuris piscature, quas Baran decanus eidem ecclesie (zagrabiensi) contulerat. II. Endre a káptalannak e birtokot 1217-ben megerősítette.⁵⁾

Pribisseu, Pribisen, 1215-ben I. István zágrábi püspök itt levő birtokát a zágrábi káptalannak adományozza.⁶⁾ Utal Imre király nagy privilegiumára, melyben már mint püspöki birtok szerepel. Ott azonban e néven elő nem fordul. 1217-ben a káptalannak e birtokot II. Endre megerősítette.⁷⁾

Pyaechna predium in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt, 30 dénár erejeig.⁸⁾

Pžer, terram de castro zagrabiensi exceptam Béla szlavon herczeg 1222-ben örökös joggal István zágrábi püspöknek adományozta.⁹⁾

Pžerych terra. E földet, mely megfelel a mai *Psarjevo*-nak Zágrábmegyében a zágrábi alispánságban, a zágrábi püspöktől Abram comes de Moroucha és a iobagiones castri et castrenses de Glaunyha (= Glavnicza) elfoglalták. A püspök joga védelmére kelt s Hodus zágrábi főispán 1270-ben neki oda ítélte s határait bejártatta.¹⁰⁾ S ezt Joachim szlavon bán is megerősítette 1270-ben.¹¹⁾

Rabuch Belovár megyében. A zágrábi káptalannak birtoka volt, melyről II. Endre mondja, hogy ez oly birtok volt, quam pater noster (tehát III. Béla) contulit. II. Endre a káptalannak e birtokát 1217-ben megerősítette.¹²⁾ A statutumok szerint in districtu zagrabiensi possidemus villam *Rabuch*, ubi est ecclesia sancte crucis.¹³⁾ Ugyancsak a statutumok elősorolják mint káptalani birtokot predium in *Rabuch*, quod tenuit Lambinus, ad denarios triginta.¹⁴⁾ További *Rabuch*, kanonoki föld, terra in *Rabuch* circa magnam viam, continet quatuor porciones.¹⁵⁾ *Rabuch-*

¹⁾ Statut. Pars III. c. 1. Tkalčičnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 76.

²⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

³⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčič II, 44.

⁴⁾ Statut. p. III. c. XV. Tkalčič II, 98.

⁵⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

⁶⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 36. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 130.

⁷⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

⁸⁾ Statut. p. 1. c. LXIII. Tkalčič II, 61.

⁹⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 51. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 164.

¹⁰⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 154—155. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 36.

¹¹⁾ Ugyanott I, 155. Wenzel i. h. XII, 35.

¹²⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 40.

¹³⁾ Pars I. cap. XIV. Tkalčič II, 22.

¹⁴⁾ Pars I. cap. XLVIII. Tkalčič II, 43.

¹⁵⁾ Statut. p. II. c. VI. Tkalčič II, 69.

ből a káptalan bortizedet huzott.¹⁾ Végre előfordul a statutumokban mint káptalani birtok *equitatura in Rabuch, quam tenet Stephanus cantor, ad denarios 25. Item equitatura, quam possidet Georgius, filius Matheykonis, ad denarios 25.*²⁾

Racoua lásd Colpatw.

Radicha, 1232-ben II. István zágrábi püspök *terram quondam Radicha de sancto Martino* az általa alapított új császmái káptalanuak adományozta.³⁾

Rasecha, 1230-ig a zágrábi egyház birtoka, melyről a zágrábi püspök és káptalan a templariusok javára 1230-ban lemondottak, azoktól a Vaska mellett levő birtokot kapva.⁴⁾

Redkouch. A statutumokban előfordul mint káptalani birtok *equitatura in Redkouch, quam possident Bagar et Zorobabel, ad denarios 25. Item alia equitatura ibidem, condam Andree, ad denarios 25.*⁵⁾

Resnek, *Reznek*, itt a zágrábi káptalan földet kapott Baran esperesttől, melyet neki 1217-ben II. Endre megerősített.⁶⁾ A statutumokban említett duo predia in *Reznek sunt canonicalia.*⁷⁾

Retcouch, *Retkouch* mint a Száva és a Medve-hegyek közt levő káptalani birtok említve van 1328-ban. *Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.*⁸⁾ A statutumok mint a káptalan által közösen birt jöszágot említik *villam Retkouch vocatam.*⁹⁾

Reufalu = *Réufalu* Somogy megyében. Egy 1292. évi okiratból kitetszik, hogy I. János zágrábi püspök a Dráva mellett levő Sz.-Mártont a Selyieknek adta, *nichilominus excepta et exempta quadam villa seu terra cuiusdam ville, Reufalu vocate, quam quidem villam, Reufalu vocatam, in eadem possessione Scenthmartun in transitu seu in portu Drawe situatam et existentem cum omni iurisdictione és hasznaival in suos usus proprios et suorum episcopus reservavit.*¹⁰⁾

Rodes, *Rodos*, mint zágrábi várföldet adományozta II. Endre 1221-ben a zágrábi egyháznak kárpótlásul az ezen egyháztól elvett Kamešincaért.¹¹⁾ Mint káptalani birtokot elősorolják a statutumok is, *Rodes predium, ad pensas tres.*¹²⁾

Roeca lásd Dumbroa.

Scelane predium in comitatu de Zitech, e káptalannak tizedelt 2 pensa erejeig.¹³⁾

Scelna lásd Dumbroa.

¹⁾ *Statut.* Pars I. c. LII. Tkalčić II, 46.

²⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 71.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 65. Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 218—220. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 363. Katona: *Hist. Crit.* V, 571.

⁵⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 42.

⁷⁾ *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčić II, 69.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

⁹⁾ Pars I. cap. XIV. Tkalčić II, 22.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 230.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 49. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 161.

¹²⁾ Pars I. cap. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹³⁾ *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

Schekeria, 1278-ban az Acha nemzetségbeliek quondam partem possessionis seu terre sue, Schekerie nuncupate, contiguam et conterminam terris Alexandri cognati eorum similiter de generatione Acha eladták Timotheo episcopo, ecclesie sue, et per eum suis successoribus pre 30 marcis denariorum zagrabiensium.¹⁾

Scepnica, *Scepniche*, *Zepnicha* itt a zágrábi káptalan Baran esperest adományából földet birt, melyet a káptalannak II. Endre 1217-ben megerősített.²⁾ 1328-ban *Scepniche* apud ecclesiam omnium sanctorum mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt van említve. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.³⁾ A statutumok is előszámlálják mint kápt. birtokot prediolum circa Zepnicham, quod olim tenuit Bonora, ad denarios 25.⁴⁾ Majd unum predium in Zepnicha est canoniale, quod fuit et est villa comunitatis et est datum magistro Dyonisio, nomine canonicalis predii.⁵⁾ Aztán *Zepnicho*, quondam Perthyni innen a káptalannak tized járt.⁶⁾ A zepnichai bortizedet külön is felsorolják.⁷⁾

Sciteh, *Scitech*, *Zitech*, 1215-ben-ben I. István zágrábi püspök ezen püspöki birtokot a zágrábi káptalannak adományozza,⁸⁾ és II. Endre 1217-ben megerősíti.⁹⁾ Az okiratban utalva van arra, hogy ezen birtok mint püspöki birtok már Imre király nagy privilegiumában említették s így alig lehet az más, mint mely ott *Ziseria* néven fordul elő. Ezen *Sciteh*-t Tkalčić *Siscia*-ra = *Sziszek*-re magyarázza,¹⁰⁾ mit a statutumok is igazolnak. 1335-ben említvük a káptalan jövedelmei közt a redditus et proventus comitatus nostri de Zitech.¹¹⁾ A statutumok szerint *Zitech*, noster comitatus extitit, et redditus de eodem in decimis et aliis indifferenter et totaliter ad nos (káptalan) pertinent in comuni. Qui comitatus existit, ubi fluvius Culpe influit Zaue fluvium.¹²⁾

Sihcnec terra, itt a zágrábi káptalan Baran esperest adományából földet birt, melyet annak II. Endre 1217-ben megerősített.¹³⁾

Stopnik predium in comitatu Zitech a káptalannak tizedelt 40 dénár erejeig.¹⁴⁾

Strelech predium in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt 40 dénár erejeig.¹⁵⁾

Strugh predium. A statutumok előszámlálják mint kápt. birtokot predium

1) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 194.

2) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

3) Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

4) Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

5) *Statut.* p. II. c. VI. Tkalčić II, 69.

6) *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčić II, 47.

7) *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčić II, 47.

8) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 36. Wenzel: *Árp. új Okmár* XI, 130.

9) Ugyanott I, 42.

10) Ugyanott XI. lap.

11) *Statut.* Pars I. cap. XXXIII. Tkalčić II, 31.

12) *Statut.* p. I. c. LXI. Tkalčić II, 59.

13) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

14) *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

15) *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

Strugh vocatum, quod possidet dominus Johannes, archidiaconus de Guerche et Anthonius, nepos suus, ad denarios 30.¹⁾

Stulbicha, a káptalannak tizedet fizetett.²⁾

Sydougay predium. A statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium Sydougay, alio nomine *Wlkmerch* vocatum, quod possident Johannes archidiaconus de Guerche et Anthonius, nepos suus, ad denarios 90.³⁾

Sybembergh lásd Methlika.

Sybenstayn lásd Methlika.

Száva-szigetek. Insula iuxta fluvium Zawa, cum quadam terra nomine *Tupol*. E birtokot Ciriacus zágrábi prépost a zágrábi káptalan pártfogása és joghatósága alá állította, mit II. Endre 1217-ben megerősített.⁴⁾ — 1237-ben István zágrábi püspök duas insulas iuxta Sawam sitas, quas Buza et Albertus ex parte nostra possidebant, csereképen átengedi a káptalannak.⁵⁾ 1269-ben az insula cum portu in Zaua miatt a zágrábi kápt. perbe került Pribizló comes özvegyével és ennek atyafiaival a Tiboldokkal és Salamonfia Ivánnal. A káptalan már 50 év óta mondja magát a birtok birtokában, mégis önkényt azzal vetett véget a pernek, hogy pénzzel elégitette ki elleneseit.⁶⁾ S ezt 1270-ben V. István megerősítette.⁷⁾ — 1289-ben János zágrábi püspök bizonyos a Száva és Szávicza közt levő szigetet, melyet valaha bizonyos Lelchech nevű birt s melyet a zágrábi káptalantól András püspöki udvarbíró vitássá tett, — a zágrábi káptalannak mint annak tulajdonát, vissza ítéli.⁸⁾

Szent-Márton Vaska közelében, 1254-ben frater Rembald, királyi megegyezéssel, terram sancti Martini iuxta Waskam, quam Bartholomeus, quondam quinque-ecclesiensis episcopus regis donacione obtinuerat, et habebat, Philippo, zagrabiensi episcopo vendidit nomine ecclesie sue perpetuo possidendam s őt IV. Béla engedélyével episcopum in corporalem possessionem empcionis titulo introduxit.⁹⁾ Ezt 1270-ben V. István megerősíti.¹⁰⁾ 1255-ben IV. Béla megengedi Fülöp zágrábi püspöknek, ut iobagiones et populi sui iuxta Drawam, in terra *sancti Martini* prope Waska constituti eodem iure et libertate censeantur et utantur tam in iudiciis quam in ceteris, quo iure alii iobagiones et populi ipsius episcopatus et specialiter ad Wasca pertinentes, censentur iuxta consuetudinem approbatam, cum et isti sint uniti eisdem et ad curtem supradictam Wasca pertineant, sicut illi qui sunt ultra.¹¹⁾ 1259-ben IV. Béla Fülöp zágrábi püspök javára ítelt super terra sancti Martini, quondam Borich bani, Borich bán fia Pál ellenében.¹²⁾ 1270-ben V. István

¹⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

²⁾ Statut. p. I. c. LV. Tkalčić II, 48.

³⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 43.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 77. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 12. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 297.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 138—39. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 588—90.

⁷⁾ Ugyanott I, 153.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 224. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 62.

^{9—10)} Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 101. 152. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 395.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 103. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 411.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 122—23. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 456—57.

király megerősíti Timotheus zágrábi püspököt Vaska mellett levő Sz. Márton birtokában.¹⁾ 1275-ben IV. László megerősíti Timotheus zágrábi püspök kérére IV. Bélának 1259. évi Sz. Márton földét illetőleg adott adománylevelét.²⁾ 1277-ben IV. László Timotheus püspök kérére terram sancti Martini prope Waska, iuxta Drawam, quia est inter Vngariam et Sclauoniam s annak népeit felmenti a somogyi főispán hatósága alól, s minden adófizetés alól.³⁾ 1292-ben I. János zágrábi püspök possessionem episcopatus ecclesie zagrabiensis, Scentmartun vocatam, ab ista parte fluminis Drawey (tehát a jobb s nem a balparton Dráva-Sz.-Márton) seu immediate iuxta eundem fluvium Drawey situatam a Selleyi Péterfiaknak Miklósnak és Olivérnek adományozta.⁴⁾ Ezen okmány tehát teljesen tájékoztat ezen Sz.-Márton fekvésére nézve. Ez szerinte a Dráva mellett feküdt. Ám nem szabad Dráva-Sz.-Mártonra gondolnunk Baranya megyében, miként ezt hibásan Vizrajzunkban tettük, hanem Vaska közelében, hol ma nincs, de ott van még Révfalu, melyet az 1292. évi okirat szintén említ s a szent-mártoni határba helyez. Ez a Révfalu Somogy megyében van.

Ternaue, terra que existit circa fluvium Ternaue, prope ecclesiam beate virginis de Oprouch, ex utraque parte ipsius fluvii, in certis locis continet 16 porcionnes. Kanonoki birtok.⁵⁾

Ternaue superior, villa nostra, innen a káptalannak bortized járt.⁶⁾

Tikud, 1269-ben IV. Béla zágrábi püspök jobbágyságait in villa Tikud in comitatu simigiensi existentes védelembe veszi a bánok, a somogyi fő- és alispánok zaklatásai ellenében s őket közvetlenül a maga vagy a püspök joghatósága alá veti.⁷⁾

Toplica, *Toplichia*, *Toplucha*, *Thoplica*, *Toplisa* = *Topusko* Varasd megyében. III. Béla király előtt a zágrábi kanonokok 1181-ben előadják, quod Alexius quondam banus pro anima filii sui, eo tempore ex hoc seculo decedentis predium quoddam, Toplissa nomine, ecclesie zagrabiensis cum omnibus sibi pertinentiis tradisset. E káptalani birtokot II. Béla király idején quidam Belée nomine, comes de Garestin, erőszakosan elfoglalta s elfoglalva tartotta annak örököse és utódja Mothmer is. A káptalan a maga igényperét jobb időre halasztotta. Ez 1181-ben történt, mikor is III. Béla keresetét igazságosnak és jogosnak találva, a birtokot a káptalannak visszaitélte.⁸⁾ Később 1217-ben II. Endre is megerősítette azt a káptalannak.⁹⁾ Említve van Toplica canonicorum Zagrabiensium 1225-ben is.¹⁰⁾ Határában ugyanis Mothmer földet birt, melyet két részben a Keresztélylyel vívott per-

¹⁾ Katona: *Hist. Crit.* VII, 521. Fejér: *Cod. Dipl.* V. I, Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 152.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 178—79.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 189—190.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 229—30. Nevezett Sz.-Mártonról mondja az okirat, hogy sok év óta fuisse desolata ita quod ecclesie predictae (Zagrab) nulla utilitas ex eadem resultaret.

⁵⁾ *Statut.* p. II. c. XI. Tkalčić II, 71.

⁶⁾ *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčić II, 47.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 144—145.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 4. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 85—96.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 40.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 53.

döntő bajvívásban elvesztett. A harmadik részt *mater Mothmeri propria voluntate capitulo zagrabiensi pro remedio anime sue assignavit* olyképen, hogy élte idejére övé legyen a haszonélvezet, halála után pedig eius ecclesia zagrabiensis perpetuus existeret per omnia possessor s ezt Béla herczeg 1225-ben, IV. Béla pedig 1247-ben megerősítette.¹⁾ 1237-ben II. István zágrábi püspök *terram sive predium Toplicha integraliter restituit capituli zagrabiensi fratribus, quod eis collatum fuerat ab antiquo*. Ez a föld később a püspök birtokába került csere útján, de minthogy a kanonokok a felett panaszkodtak, hogy e cserében kárt vallottak, azért a püspök a földet nekik visszaadja.²⁾ 1252-ben a zágrábi káptalan kiegyezkedik *super quarta terra Topluche, donate ecclesie zagrabiensi ex parte relicte Mothmeri comitis Nánafia Mártonnal, Egyedfiakkal: Egyeddel és Tiburczczal, olyformán hogy a káptalan nevezetteknek 29 márkát fizetett, ellenben ezek a kérdéses negyedrészt iránt minden keresetről lemondanak,*³⁾ s ezt IV. Béla 1253-ban megerősítette.⁴⁾ 1254-ben a zágrábi káptalan és Mártonnak fiai *super quadam parte terre toplicensis, mely felett hosszas per folyt, megegyeznek s a határokat megállapítják.*⁵⁾ 1275-ben Nicolaus filius Dursan elzalogosította Timotheus zágrábi püspöknek tizedadósság fejében *terram suam Toplicha vocatam, existentem iuxta terram generacionis Tybolch pro 60 marcis denariorum* oly feltétel alatt, hogy ha egy év alatt ki nem váltja, egészen a püspök birtokába menjen át.⁶⁾ A statutumokban mint comitatus szerepel. Így 1335-ben említék a káptalani jövedelmek közt a *redditus et proventus comitatus nostri de Thoplica.*⁷⁾ Másutt Thoplica, *quedam possessio existens in comitatu warasdinensi, ad nos (káptalan) pertinet in comuni et consuevit comitatus vocari. A káptalannak tizedelt.*⁸⁾

Thoplichicha, a statutumok szerint *ad prepositum pertinent decime loci certi montis Thoplichicha vocati in territorio grecensi versus castrum Medue constituti.*⁹⁾

Thopolouch predium, *ad denarios 50. Mint kápt. birtokot elősorolják a statutumok.*¹⁰⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹¹⁾

Tornaua mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. *Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.*¹²⁾

Tornoa cum terra Cœani, káptalani birtok, melyet Baran esperest adományából birt. 1217-ben II. Endre a káptalannak e birtokot megerősítette.¹³⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 53. 90. Wenzel: *Árp. új Okmlár* XI, 180. 348.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 76. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 11. Wenzel: *Árp. új Okmlár* XI, 297.

³⁻⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 97—98. 99.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 102.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 179.

⁷⁾ *Statut.* Pars I. cap. XXXIII. Tkalčić II, 31.

⁸⁾ *Statut.* p. 1. cc. LV. LXIV. Tkalčić II, 48. 61.

⁹⁾ Pars III. c. I. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 76.

¹⁰⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

¹¹⁾ *Statut.* Pars I. c. LII. Tkalčić II, 46.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist.* I, 42.

Totar-féle birtok, terra, quam quidam vir nobilis Totar eidem contulit ecclesie (t. i. zagrabiensi). Ezt mint káptalani birtokot 1217-ben megerősíti II. Endre király Ciriacus prépost és kanonok-társai kértére.¹⁾

Tracustian, vidéke a káptalannak tizedet fizetett.²⁾

Tria villa, 1269-ben Béla szlavoniai herczeg, miután többen esküvel bizonyították, quod terram trium villarum Ecclesia (Zagrabiensis) a quinquaginta annis minus uno quiete et pacifice possedisset, a földet nevezett egyháznak oda ítéli Bratonának fiai és unokái ellenében.³⁾

Triburya, III. Endre kir. 1298-ban quendam possessionem, Triburya vocatam, quam venerabilis pater ecclesie sue (t. i. Mihály zágr. püspök) a iobagionibus castri se comparasse asserit, a iurisdiccione iudicis et potestate banatus ac cuiuslibet secularis indicis eximit.⁴⁾

Tributum portus super Zauam ad nos pertinet, mondja a káptalan a statutumokban.⁵⁾

Tubina, 1297-ben Mihály zágrábi püspök ezen Vaska mellett fekvő földet, mely a vaskai Sz. Ágoston rendüek prépostságáé volt, ezektől cserében kapja egy vaskai birtokrészért.⁶⁾

Tupal, 1339-ben a pálosok átengedik a zágrábi káptalannak insulam cum terra, Tupal vocata, circa portum regis super Zauam, prope Zagrabiam, constitutam, minthogy e birtok nem kerülhetett jogosan a pálosok birtokába, eleitől fogva a káptalané lévén.⁷⁾ Még ugyanazon évben, 1339-ben, a zágrábi káptalan Insulam cum terra Tupal, ultra et circa fluvium Zauc ad portum regis dictum prope Zagrabiam adiacentem a zágrábi pálosoknak adományozza, reservantes tamen nostre ecclesie et nobis competens directum dominium in eadem Insula ac terra ac eciam infrascripta: fidelitatem debitam ac iudicia sanguinis, furti, latrocinii et incendii enormia az ebből folyó haszon felével, a sziget és a föld összes lakói nyestadójának felét és 50 dénárnyi évi adót.⁸⁾ A statutumokban mint káptalani birtok van előszámálva a terra *Thupal*, ultra et circa Zauam, ad portum regis, ad denarios 50.⁹⁾

Vgra predium Zágráb megyében. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát, predium canonicorum, említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.¹⁰⁾ 1271-ben V. István erősítette meg.¹¹⁾ 1237-ben II. István zágr. püspök az ugrai tizedet a maga pinczéje számára tartotta fenn, egyéb tizedeket a zágr. káptalannak adományozva.¹²⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 40.

²⁾ *Statut.* p. i. c. LIX. Tkalčić II, 59.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 147. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 586—87.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 239 40.

⁵⁾ *Statut.* p. i. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 238—39.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 154. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 139.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 155. *Statut.* Tkalčićnél: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 140.

⁹⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 12.

¹¹⁾ Ugyanott I, 158.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 77. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 11—12. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 297.

II. István zágrábi püspök elismeri 1237-ben, hogy itt levő birtoka a káptalané, a mint azt a királyi privilegiumok és Orbán meg Gergely pápák megerősítő okiratai bizonyítják. Ezért e föld vissza volna adandó, minthogy azonban a püspöknek rája szüksége van, ezért kárpótolja őket egyéb javakkal: Podgoria prediummal s annak összes tizedével és két szávai szigettel.¹⁾

Vgra comitatus, 1297-ben Mihály zágrábi püspök mondja: in comitatu nostro de Vgra.²⁾ A statutumokban említvék. a castrenses de Vgra, kik a káptalannak tizedet s bortizedet fizettek.³⁾

Újtelek, novum predium. Ezen birtokot Ciriacus zágrábi prépost a zágrábi káptalan pártfogása és joghatósága alá állította, mit II. Endre 1217-ben megerősített.⁴⁾ 1269-ben novum predium miatt perbe került a zágrábi káptalan Pribizló comes özvegyével és ennek vejeivel a Tiboldokkal és Salamonfia Ivánnal. A káptalan már 50 év óta mondá magát a birtok birtokában, mégis a pernek véget vetendő, pénzzel elégítette ki elleneit.⁵⁾ Ezt 1270-ben V. István megerősítette.⁶⁾

Vereuce = *Verőcze*, 1280-ban Fülöp firmani püspök s apostoli legatus a császári prépost által exkommunikáltatja a zágrábi diocesisben fekvő *verőczei* és *lipoi* embereket, kik a zágrábi püspöknek a tizedet megfizetni vonakodtak.⁷⁾ 1283-ban Erzsébet királyné decimas ville de Vereuce ac totius comitatus de Vereuce visszaadja a zágrábi püspöknek, s igéri, hogy a zágrábi püspököt illető tizedet nem fogja többé lefoglalni.⁸⁾ S ezt IV. László 1284-ben megerősíti,⁹⁾ valamint neje ifj. Erzsébet királyné is 1284-ben.¹⁰⁾

Vicus Latinorum a káptalannak tizedet (méz-, viasz-, bárány-kos-tizedet) fizetett.¹¹⁾

Vidouch mint káptalani birtok említve van a Száva és a Medve-hegyek közt 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹²⁾ A statutumokban *Vidouch*, villa nostra néven szerepel, innen a káptalannak bortized járt.¹³⁾

Villa dicta nigri Stephani mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹⁴⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 76—77. Ugyanő: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 11—12.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 238.

³⁾ *Statut.* p. 1. cc. LIV. LV. Tkalčić II, 47.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 43.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 138—39. Wenzel: *Arp. új Okmtár* XI, 588—90.

⁶⁾ Ugyanott I, 153.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 203.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 210—11.

⁹⁾ Ugyanott I, 212—13.

¹⁰⁾ Ugyanott I, 214—215.

¹¹⁾ *Statut.* p. 1. c. LV. Tkalčić II, 48.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

¹³⁾ *Statut.* p. 1. c. LIV. Tkalčić II, 47.

¹⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

Villa apud ecclesiam omnium sanctorum a kápt. statutumokban mint a káptalan által közösen birt jószág említetik.¹⁾

Villa servorum lásd Zágráb.

Villa sanctis Symonis mint káptalani birtok a Száva és Medve-hegyek közt említve van 1328-ban. *Villa Zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.*²⁾ A statutumokban a *Sancti Symonis*, villa nostra-nak mondatik, innen a káptalannak bortized járt.³⁾

Volaula, a statutumokban mint kápt. birtok elő van számlálva a possessio ad sanctum Petrum in Volaula, ad pensas 5.⁴⁾

Vulkodolia, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot *predium Vulkodolia*, cum particula terre quondam Petri sibi applicate, ad pensas duas, Item prediolum cum vinea, quod tenet Nicolaus, filius Benedicti, ibidem, ad denarios 20.⁵⁾

Vynodol predium in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt 5 pensa erejeig.⁶⁾

Warda lásd Dumbroa.

Wasca, *Waska* = *Vaska* Veröcze megyében. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.⁷⁾ Ugyancsak *Vaska* mellett 1230-ban a templariusok terram, terre zagrabiensis episcopi, que *Wasca* dicitur, contiguam, quam terram Benedictus quondam banus dicte domui templi in piam contulit elemosinam, zagrabiensi ecclesie contulerunt perpetuo possidendam, vizsont ezért a zágrábi egyház *Rasecha* nevű földbirtokáról mondott le.⁸⁾ 1269-ben *Pobrad* fia *Orban* terram suam hereditariam iuxta *Wascam* existentem, in terris arabilibus et silvis ad usum 5 aratorum sufficientem, consensu et permissione *Powsa*, filii *Gwrh*, *Martini*, filii *Kohon* et *Demetri* cognatorum suorum vendidit *Tymotheo* episcopo zagrabiensi et suis successoribus irrevocabiler iure perpetuo possidendam 30 ezüst márkáért.⁹⁾ Ezt 1270-ben IV. Béla megerősíti.¹⁰⁾ 1275-ben V. László inti anyját *Erzsébetet*, ut possessionem ecclesie sanctissimi regis *Stephani* de *Zagrabia*, *Wasca* vocata, occupatam bocsássa vissza a zágrábi egyház birtokába.¹¹⁾ *Wasca*, possessio episcopatus nostri, *Wasca* vocata, mondja 1281-ben *Timotheus* zágrábi püspök.¹²⁾ 1279-ben *Mihály* püspök említi a maga *vaskai* birtokát, possessionem nostram de *Waska*, alább: libera villa nostra de

¹⁾ Pars I. cap. XIV. Tkalčić: II, 22.

²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 117.

³⁾ Statut. p. 1. c. LIV. Tkalčić II, 47.

⁴⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

⁵⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

⁶⁾ Statut. p. 1. c. LXIII. Tkalčić II, 61.

⁷⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 15.

⁸⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 65.

⁹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 142.

¹⁰⁾ Ugyanott I, 151.

¹¹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 177.

¹²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 207.

Waska. Itt quandam particulam terre libere ville nostre de Waska a vaskai Sz.-Ágostoniak kanonoki rendjének ad cserébe azoknak Tubina nevű birtokáért, Vaska határában.¹⁾

Weble lásd Dumbroa.

Werethc, itt a zágrábi káptalan Baran esperest adományából földet birt, melyet neki II. Endre 1217-ben megerősített.²⁾

Vertus, *Wertus*, *Wirtus*, *Quirtus*. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.³⁾ IV. Béla király István zágrábi püspök érdemei tekintetéből s saját lelke üdvössége miatt 1226-ban contulit ecclesie zagrabiensi villam quandam, nomine Vertus, cum cohabitatoribus eiusdem ville, a castro simigiensi exceptam örök joggal.⁴⁾ 1269-ben IV. Béla a zágrábi püspökök jobbágyságait in villa Wertus in comitatu simigiensi existentes, kik a bárók és a somogyi fő- és alispánok folytonos megszállása által sok kárt szenvedtek, őket minden további zaklatás ellen védelembe veszi, fel is menti őket a somogyi fő- és alispán joghatósága alól, saját maga és a püspök biráskodásának alávetve őket.⁵⁾ 1271-ben V. István megerősítette.⁶⁾

Widuse Zágráb megyében, hogy határában püspöki földek is voltak, kitetszik II. Endre 1221. évi okiratából, melylyel a widusei várföldet a zágrábi káptalannak adományozva mondja, hogy a káptalani birtok keleten elkezdődött iuxta *metas episcopi*.⁷⁾ Mint zágrábi várföldet adományozta II. Endre 1221-ben a zágrábi egyháznak kárpótlásul az attól elvett Kamešinceért.⁸⁾

Wiscuz = Vizköz a császmái kerületben, ennek határa érintkezett cum Episcopo Zagrabiensi vagyis ennek földével.⁹⁾

Wlkmerch lásd Sydougay.

Wlkodolia mint káptalani birtok a Száva és a Medve-hegyek között említve van 1328-ban. Villa zagrabiensis capituli obtenta et possessa per ipsum a tempore cuius memoria non extitit.¹⁰⁾ Innen a káptalannak bortized járt.¹¹⁾

Wrazilaž = Vražji laz, Ludbregi Péterfia Miklós 1227-ben possessionem suam empticiam, Wrazilaz vocatam, in districtu zagrabiensi, de comitatu Morocha constitutam, totaliter cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis, capitulo zagrabiensi adományozta, ita: quod semper ipsum capitulum in communi possideatur et teneatur.¹²⁾ A statutumok szerint pertinet ad preposituram quedam villa, dicta

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 238—39.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 42.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 15.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 56.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 144—45.

⁶⁾ Ugyanott I, 158.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 49. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 161.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 49.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 84. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 339.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 117.

¹¹⁾ *Statut.* p. I. c. LII. Tkalčić II, 46.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 57—58. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 7. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 205.

Wrasilaz, in vicinitate possessionis nostre Casina existens, cum eius territorio et cum omnibus eius redditibus ac colonorum serviciis et eciam decimis in quocumque existant.¹⁾

Writ predium, in comitatu de Zitech, a káptalannak tizedelt 40 dénár erejéig.²⁾

Zagoria 1335-ben említvék a káptalani tizedek közt a decime cultelli de Zagoria.³⁾ Máshelyt a decimacio nostra (= káptalan) de Zagoria.⁴⁾

Zágráb, a zágrábi terület legnagyobb részében egyházi birtokot képezett. E terület régen 1. a mons grecensisre, 2. a várra, 3. a káptalanra, 4. a külvárosokra és pedig a) a suburbium civitatisra, b) a vicus servorumra, c) a vicus Latinorumra, d) a nova villa capitulira oszlott.

1. *Mons Grecensis, civitas montis, Grech, Gradyž*. Ez a tulajdonképeni várost képezte, mely fallal s bástyákkal volt körítve. Közepét a Sz. Márk plebánia egyháza foglalta el. 1292- és 1293-ban III. Endre király a felől értesíti a szlapon bánt, hogy ő tertiam partem tributi fori libere ville nostre grecensis, capitulo zagrabiensi adományozta.⁵⁾ Másik két harmadát már előbb bírta a káptalan. Itt különben a királynét megillető harminczad kivételével az összes vám a zágrábi egyházat illette. Egy 1343. évi okirat szerint ipsum tributum regale est et sic generaliter e ad omnes extendens, nosque ipsum ex collacione regia optinemus cum validissimis regalibus instrumentis s azért fizetésére mindenki köteles, hacsak nincs egy a királyi adományozást megelőző időből való királyi privilegium vagy káptalani okirat által felmentve.⁶⁾ A statutumok szerint a territorium grecense totaliter tizedelt borral,⁷⁾ mézzel, viasszal, báránnyal, kossal⁸⁾ a káptalannak. Hogy a várban is része volt, kitetszik ugyancsak a statutumokból, melyek szerint optinemus (t. i. a káptalan) in comuni turrim bonam, lapideam, in castro grecensi, versus montes in angulo, cum spacio de terra satis magno.⁹⁾

2. *A vár*. Ez a várostól északi irányba esett, annak mintegy északi csücskét képezve. Épült a Gradyž-hegyre, 1247-ben IV. Béla király montem quendam, nomine Gradyž, in comitatu zagrabiensi, iuxta Zagrabiam existentem a zágrábi káptalan kértére, cum non habeant in tanto vento turbinis, ymmotam generali metu mortis, ubi sua et suorum capita valeant reclinare vel bona ecclesie zagrabiensis ac sua tuto munimine defensare, a káptalannak adományozta.¹⁰⁾ E hegyre építette aztán Fülöp püspök (1246—62) castrum Medue pro conservando thesauro ecclesie metu Thartarorum, quia adhuc non erat murata civitas seu castrum

¹⁾ Pars III. c. I. Tkalčičnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 75.

²⁾ *Statut.* p. I. c. LXIII. Tkalčič II, 61.

³⁾ *Statut.* Pars I. c. XXXIII. Tkalčič II, 31.

⁴⁾ Pars III. cap. I. Tkalčičnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 74.

⁵⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 228.—29. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 69. 72.

⁶⁾ *Statut.* p. I. c. XII. Tkalčičnál II, 20.

⁷⁾ *Statut.* p. I. c. LIV. Tkalčič II, 47.

⁸⁾ *Statut.* p. I. c. LV. Tkalčič II, 48.

⁹⁾ *Statut.* p. I. c. XIII. Tkalčič II, 22.

¹⁰⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 89. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 20—22. Wenzel: *Árp. új Okmár* XI, 346—48. Fejér: *Cod. Dipl.* IV. I, 472.

Grecense, sed ex edificacione castrı Medue mala fuit provısum ecclesie zagrabiensi et pertinentibus ad eam sicut experıencia docuit et docet.¹⁾ Utóbb 1252-ben, IV. Béla adományát, ki quandam possessionem, prope Zagrabiam, ad se pertinentem, que nunc castrum episcopi appellatur, zagrabiensi ecclesie donavit, IV. Incze pápa megerősítette.²⁾ Ugyancsak IV. Béla castrum quoddam iuxta Zagrabiam, quod Medwewar nuncupatur, tempore translationis Philippi episcopi zagrabiensis in ecclesiam seu archiepiscopatum strigoniensem pro conservando thesauro regis ad tempus ab ecclesia zagrabiensi recepit, et licet postmodum ipsum castrum taliter a iam dicta ecclesia alienatum exstisset s a szlavón bánok által az V. István és a cseh király közt dúló háború idején, a tartomány védelmére lefoglalva tartatott, IV. László mégis 1273-ban megtudván azt, quod dictum castrum ex bonis et sumptibus ecclesie nostre zagrabiensis per (Philippum) prelatum ipsius ecclesie constructum fuerat et munitum, ezért nevezett város Medwewar cum omnibus suis pertinentiis et utilitatibus universis restituit et reddit prefato Thymotheo patri et capitulo ecclesie sue perpetuo possidendum.³⁾ Utóbb János püspök alatt (1287—1295) fuit castrum Medue ab ecclesia alienatum et fuit per hoc ecclesia in persecucionibus posita maxime quantum ad capitulum.⁴⁾ Hogy minő kezekbe került, azt egy 1308. évi okmányból tudjuk meg. E szerint castrum vocatum Medved, per Philippum quondam Zagrabiensem episcopum de rebus ecclesie et pro ecclesia constructum, de regis Bele beneplacito ut assensu zagrabiensis episcopi et ecclesie fore dignoscitur pleno iure. Quod a quibusdam temporibus per manum laicalem transiens, tandem ad Marcum sacerdotem de Veneciis, eiusdem ecclesie zagrabiensis canonicum extitit devolutum. Nevezett Márk pedig, birvágy által ösztönöztetve, a várat pénzen átengedte a világi hatalomnak a zágrábi egyház nagy kárára. Ez okból 1308-ban MO. püspökei a budai zsinaton levelet intéznek V. Kelemen pápához Medved visszaszerzése érdekében.⁵⁾ Ugyancsak 1308-ban Ágost zágrábi püspök Gentilis sz.-széki legatus előtt tiltakozik az ellen, hogy két Baboneg (= Babonici) gróf: István és János, Medved várat nem akarják kezeikből kibocsátani.⁶⁾ Azon 1313. évi oklevélben, melyben a zágrábi káptalan a pécsi káptalant felkéri, hogy erősítené meg a zágrábi káptalan és István szlavon vajda között kötött egyezséget, azt mondja: castrum est episcopale, ad nos (t. i. capitulum) autem ex eo solummodo pertinet turris una.⁷⁾ 1313-ban István bán egyezséget kötött a zágrábi káptalannal Medve várnak a káptalan részére való visszaadása tárgyában. A bán ipsum castrum more castellani ex parte eiusdem ecclesie tenere et eciam conser-

¹⁾ *Statut. Cap. Zagrab.* i. h. II, 6.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 93. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 24.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 168—69. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 50—51. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 376. Kukuljević: *Arhiv za poviest jugosl.* III, 80.

⁴⁾ *Statut.* i. h. II, 6.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 80—81. Kercselich: *Hist. eccl. Zagrab.* p. 70. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 396. Kukuljević: *Arhiv* III, 82.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 81.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 85. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 397. Kukuljević: *Arhiv* III, 83.

vare ecclesie supradicte vállalkozott, s ígérte annak visszaadását pénzen való váltás mellett. A vár fenntartására évente kíván a káptalantól 1000 akó bort és 500 mérő gabnát valamint 40 márkányi dénárt.¹⁾

3. *A káptalan.* A káptalani területet a várositól a Cirkvenik folyó választotta el, keleten a Ribnjak azaz a nagy halastó, éjszakon egy árok, délen pedig a nevezett Cirkvenik folyó határolta. E területen belül a székesegyház, a ferenczesek monostora és egyháza, a cisterciaták monostora és egyháza, a Sz. Imréről nevezett plebánia-egyház és Sz. Lénárd kápolna állott. Itt úgy a püspököknek, mint a káptalannak fekvősegei, malmai, tizedei, jogai voltak. Imre király 1201. évi megerősítő okiratában említvék a zágrábi egyháznak Zágráb határában levő birtokai.²⁾ 1217-ben II. Endre megerősíti a zágrábi káptalannak Czirjék prépost és kanonoktársai kértére azok Zágráb vidékén levő birtokát.³⁾ 1271-ben V. István is megerősítette Imre okiratát.⁴⁾ 1237-ben II. István aream vicinam ecclesie ex parte septemtrionis cum piscina iuxta eandem existente, dedit communitati eorum, (t. i. capituli) cum eciam prius eorum fuerit a fundacione ecclesie.⁵⁾ 1237-ben II. István zágrábi püspök a zágrábi káptalannak terram Zagrabię ad quatuor aratra, que ad ius episcopale specialiter pertinebat, cum quatuor aratris et quatuor mansionibus seruorum perpetuo possidendam, ad communem mensam fratrum adományozza.⁶⁾ Ugyanő, quod et domum et curiam et mensam communem habeant et honestam, curiam vicinam ecclesie cum priscina iuxta eandem existente adományozta valamint a zágrábi tizedet is. 1284. IV. László király fundum existentem ante ecclesiam sancti regis catedralem, in quo bani Slavonie aliquando ex permissione episcopi zagrabiensis domos et descensum habere consueverant, minthogy a telek fuerit et sit ipsius ecclesie zagrabiensis pleno iure proprietatis a fundacione ecclesie antedictę — azért azt annak megerősíti.⁷⁾ 1335-ben említvék a káptalani tizedek közt a decime cultelli zagrabiensis.⁸⁾ De a statutumokban is említve vannak decime nostre (= káptalan) magni cultelli zagrabiensis.⁹⁾

4. A külvárosok területei a várost leginkább kelet és dél felől környékezték. És pedig dél felől a) a *suburbium civitatis*, melybe a városból a XIV. században a sirove dverce nevű kapu vezetett, s melyben a Sz. Margitról nevezett plebánia-egyház állott. A külvárosban a zágrábi egyháznak itten való birtoklására mutat az, hogy 1328-ban említvék terrę capituli zagrabiensis in *vicinitate Grecensi*.¹⁰⁾ De a statutumok is mondják, hogy tizedet fizetett a káptalannak a város (Grech)

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 84. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 397. Kukuljević: *Arhiv* III, 83.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 11—12. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 3—4.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 39.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 158.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 2.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 77. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 12.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 211. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 56.

⁸⁾ *Statut.* Pars I, c. XXXIII. Tkalčić II, 31.

⁹⁾ Pars III. cap. I. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 75.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* II, 116. Ugyanő: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 129.

et eius *suburbs*.¹⁾ b) A *vicus servorum* részben szintén püspöki és káptalani tartozékot képezett s nevét lakóinak szolgálmányai után vette. A statutumok szerint Villa servorum de sub montibus zagrabiensibus lakói Sz. László idejétől fogva szolgálni tartoztak a káptalant s nevezetesen a káptalan szőlőinek művelése és hasznosítása után adóztak.²⁾ Ugyancsak a statutumok szerint de vino de villa servorum nostrorum, apud ecclesiam sancti Anthonii in vico Latinorum bortized járt.³⁾ c) A *vicus Latinorum* a káptalani területen túl keletre terjedett s benne a praedicatorok azaz domonkosok monostora és egyháza, valamint a Sz. Antalról nevezett plebánia-egyház állott. Egy 1344. évi okiratban említve van in villa vicus Latinorum vocatum, apud ecclesiam sancti Anthonii, Zagrabie.⁴⁾ Végre d) a *Nova villa* úgy a várostól mint a káptalantól éjszakra a Cirkvenik bal oldalára esett. E folyóvíz választotta el a várostól és vártól, az árok pedig a káptalantól. Ezen Nova villa = Új-telek okiratilag Lepawez = Lepa ves-nek is mondatik s benne a Keresztelő Sz. Jánosról nevezett parochialis, előtte pedig a Zacharias-kápolna állott. Egészen déli irányban, a káptalani árok közelében állott a templariusok monostora és temploma. A zágrábi egyháznak, püspöknek és káptalannak e területen való birtoklása és joghatósága iránt több okirat ad felvilágosítást. 1344-ben a káptalan egyik okiratában mint libera villa nostra *Lepawez* vocata jön elő.⁵⁾ 1347-ben János guerchei főesperest in territorio *nove ville* nostre (t. i. káptalan) ibidem decrevit et voluit in honore b. Johannis edificare et consummare ecclesiam propriis sumptibus. Ehhez a földet s a tizedet a káptalan adományozta.⁶⁾ Ellenben a Sz. János-egyház felett való patronatust Jakab püspök adományozta a káptalannak.⁷⁾ A statutumok szerint in districtu zagrabiensi possidemus (= káptalan) in communi: villam ad ecclesiam sancti Johannis baptiste se extendentem, Lepawez vocatam.⁸⁾ 1361-ben a zágrábi káptalan considerata nimia desolacione nove ville nostre de s. Joanne de Zagrabia, volentesque eandem diligenter populare elengedi az ottani vendégeknek az adózást.⁹⁾ 1376-ban magister Mychael zágrábi kanonok ac plebanus ecclesie sancti Johannis baptiste et plebis de nova villa capituli.¹⁰⁾

1377-ben említettik *Nova villa*, que est in territorio civitatis montes Grechensis, prope fluvium Zaua.¹¹⁾ 1380-ban a Nova villa capituli circa ecclesias beatorum Johannis baptiste et Zakarye sita.¹²⁾ 1382-ben pedig Dyonisius, plebanus sancti Johannis baptiste de Nova villa, capituli zagrabiensis ecclesie.¹³⁾

¹⁾ Statut. p. I. c. LV. Tkalčić II, 48.

²⁾ Statut. cap. ccl. zagrab. P. I. cap. XXIV. Tkalčićnál: Mon. hist. Episc. Zagrab. II, 25—26.

³⁾ Pars I. c. LII. Tkalčić II, 46.

⁴⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 171.

⁵⁾ Statut. p. IV. c. XXVII. Tkalčićnál: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 145 Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 172.

⁶⁾ Statut. Tkalčićnál II, 143. Ugyanő: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 189—90.

⁷⁾ Statut. p. IV. c. XXIII. Tkalčićnál: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 142. Ugyanő: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 193.

⁸⁾ Pars I. cap. XIV. Tkalčić II, 22.

⁹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 453—54.

¹⁰⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 250.

¹¹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 258.

¹²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 282. 283.

¹³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 294.

Zawarsia, Zauersya, Zauorsya. Káptalani birtok, quam Johannes prepositi Ciriaci avunculus contulit. A zágrábi káptalan e birtokát megerősítette 1217-ben II. Endre.¹⁾ A statutumok is mint káptalani birtokot említik predium in Zauersya, Achkonis et Petri, fratris sui, est taxatum ad denarios sexaginta. Item predium ibidem Madonnici vocatum, ad denarios viginti.²⁾ Innen a káptalannak bortized járt.³⁾

Zdelie = Zdala vagy *Zsdalla* Körös megyében. A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő okirata.⁴⁾ 1271-ben V. István megerősítette.⁵⁾

Zelina. E birtokot először Prodanus püspök szerezte, melyet azonban a zágrábi egyháznak a kanonokok hasznára átengedett. III. Béla király 1175-ben a káptalannak e birtokot megerősítette.⁶⁾ A zágrábi egyháznak itt levő birtokát említi Imre királynak 1201. évi megerősítő oklevele is,⁷⁾ melyben egyszersmind az ecclesiam sancti Johannis is említve van, mi megerősíti azt, hogy ezen Zelina = Sveti-Ivan Zágráb megyében. II. Endre 1209. évi okiratában is említve van Zilina, ubi est terra episcopalis.⁸⁾ 1237-ben II. István zágrábi püspök elismeri, hogy itt levő birtoka a káptalant illeti, mint a hogy azt királyi és pápai oklevelek, nevezetesen Orbán és Gergely pápákéi bizonyítják. Minthogy azonban a püspököknek e földre szüksége van, nem bocsátja vissza a káptalan birtokába, hanem kárpótolja azt egyéb javakkal: Podgoria prediummal és annak összes tizedével valamint két szávai szigetével.⁹⁾

Zigeth, Otoc Sciget. 1226-ban Otoc Sciget, mely a Dráva-Mura közben feküdt, a zágrábi püspök birtokába került.¹⁰⁾ A statutumok szerint pedig Mychael Hungarus de predio suo Zigeth, et alio nomine Othok vocato, tartozott a káptalannak évenként 40 dénárt, 2 mérő (cubulus) gabonát és 2 mérő zabot fizetni.¹¹⁾

Ziseria Zágráb megyében. A zágrábi egyháznak birtokát in villa que dicitur Ziseria, említi Imre király 1201. évi megerősítő okirata.¹²⁾ 1271-ben V. István is megerősítette.¹³⁾

Ziwinaria, a statutumok előszámlálják mint káptalani birtokot predium Ziwinaria, ad denarios 40.¹⁴⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 41.

²⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

³⁾ *Statut.* Pars I. c. LII. Tkalčić II, 46.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 13.

⁵⁾ Ugyanott I, 158.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 3. Fejér: *Cod. Dipl.* II, 188. Kercselich: *Hist. Eccl. Zagrab.* 78. Farlati: *Illyr. Sacr.* V, 355.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 16.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 23.

⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 76—77. Ugyanő: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 11—12. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 297.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 56. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 193.

¹¹⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 44.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 12.

¹³⁾ Ugyanott I, 158.

¹⁴⁾ Pars I. c. XLVIII. Tkalčić II, 43.

Zlaunouch, innen a káptalannak tized s különösen bortized is járt.¹⁾

Zomar-féle birtok. Káptalani birtok, terra quam quidam nomine Zomar, filius Dazlai contulit. A káptalannak e birtokot megerősítette 1217-ben II. Endre.²⁾

Ztruga, Struga földtér, melynek tizede 1391 és 1392. évi okiratok szerint a zágrábi káptalant illette.³⁾

Zuibla, innen a káptalannak tized járt.⁴⁾

IV. FEJEZET.

A püspökség egyházközigazgatási beosztása.

E püspökség legrégibb egyházközigazgatási beosztását úgy mint a többiekét szintén nem ismerjük. A XII. században még nincs szó az okiratokban zágráb-egyházmegyei főesperestekről. 1134-ben említetik ugyan egy *Opus decanus*,⁵⁾ de itt a decan szó nem vehető archidiacon jelentésben, mert a decan csupán a káptalani oconomus-kanonokot jelenti. 1193-ban *archidia omi zagrabiensis ecclesie*, scilicet Baranus et Timporius említettnek,⁶⁾ ám hogy minő főesperestek voltak ezek, azt az okirat nem mondja. XIII. századi, név szerint 1200. 1201. 1202. 1204. és 1217. évi okiratokban Baranusról csakis mint decanusról van szó,⁷⁾ mi tehát azt bizonyítja, hogy a káptalan gazdasági ügyeinek vezetésével volt megbízva, de hogy emellett minő főesperestséget tartott kezén, azt már azonképp meg nem tudjuk.

A név szerint való főesperestségekkel még csak a XIII. század 3-ik tizedétől kezdve ismerkedünk meg. 1232-ben II. István püspök megalapítva a császári káptalant, azt mondja: anneximus prepositure archidiaconatum de Gesse pleno iure archidiaconatus.⁸⁾ Ez a *Gesse* megfelel *Gyesse*-nek azaz *Gašćenek* s nem más mint a *gvešćai* főesperestség, melynek gondja a káptalani statutumok világos tanuskodása szerint a császári prépost hivatalos teendőihez tartozott.⁹⁾

1246-ban említetik magister Petrus, archidiaconus de *Kemluk*.¹⁰⁾ Ugyanő említettik 1247-ben is,¹¹⁾ míg 1269-ben már magister Nicodemus de *Kemmuk* archidiaconus fordul elő.¹²⁾

¹⁾ Statut. p. 1. cc. LIV. LV. Tkalčić II, 47.

²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 41.

³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. Zagrab. I, 326. 334. 336.

⁴⁾ Statut. p. 1. c. LV. Tkalčić II, 47.

⁵⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. Zagrab. I, 2.

⁶⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 6.

⁷⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 10. 12. 16. 35. 42.

⁸⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 69.

⁹⁾ Preposito chasmensi ex officio incumbit cura archidiaconalis in districtibus seu decimationibus cultellorum de Scincha et de Guescha. Statut. Capit. Zagrab. saec. XIV. Pars III. cap. IV. Tkalčićnál II, 83.

¹⁰⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 88.

¹¹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 21.

¹²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. I, 148.

Ugyancsak a XIII. században említve találjuk a *kamarcsai* főesperestséget archidiaconatus de *Camarcha*, *Camaricensis* és *Kamarcha* néven. Nevezetesen 1247-ben Péter,¹⁾ 1260-ban Pál,²⁾ 1278-ban István a kamarcsai főesperestek.³⁾

A *zágrábi* főesperestről szó van 1247-ben,⁴⁾ 1248-ban,⁵⁾ 1257-ben,⁶⁾ 1259-ben,⁷⁾ 1261-ben.⁸⁾ Vajjon itt a *zágrábi főesperest székesegyházi* (kathedralis) főesperestet vagy csak egyáltalán a zágrábi káptalanban levő valamelyes főesperestet jelenti-e, meg nem mondhatjuk.

A *guercsei* főesperestek, nevezetesen magister Benedictus canonicus Zagrabiensis et Archidiaconus de Gercha, Gerche, Guerche 1256-ban,⁹⁾ 1267-ben¹⁰⁾ és 1269-ben,¹¹⁾ Stephanus archidiaconus de Guerthe 1270-ben¹²⁾ és Manfredus illetőleg Mamfridus archidiaconus de Guerche 1278-ban¹³⁾ említettnek.

Az *vrbouchi*-ről szó van 1269-ben, midőn magister Petrus dictus Pulcher, archidiaconus de *Vrbouch* említettik.¹⁴⁾

A *bexini*-ről két 1278. évi okirat emlékezik. Az egyikben Gregorius archidiaconus de *Becchun*, a másikban Gregorius archidiaconus de *Bexin* van említve.¹⁵⁾

A *dubiczai*-ről szó van 1279-ben, midőn is magister Gyroldus archidiaconus de *Dobycha* in Ecclesia Zagrabiensi említettik.¹⁶⁾

Végre a *vaskai*-ról szó van 1293-ban. Ekkor említettik magister Mychael archidiaconus de *Vaska*.¹⁷⁾

Mindezek s némely más főesperestségek nevei előjönnek a XIV. században is és pedig:

a *bexin*-i (de Bexin, Bexyn) 1393-ban, 1394-ben 1396-ban és 1397-ben;¹⁸⁾

a *császmai* (archidiac. Chasmensis) 1334-ben, 1396-ban és 1397-ben;¹⁹⁾

a *dubiczai* (archidiac. Dubicensis) 1383-ban, 1390-ben, 1391-ben, 1396-ban és 1397-ben;²⁰⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 21.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 126.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 193. 195.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 21.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 22. Farlati: *Illyric. Sacr.* V, 370.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 116. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 26.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 121. Ugyanő: *Mon. hist. Civit.* I, 30.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 32.

⁹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. II, 370. 371. 393. Katona: *Hist. Crit.* VI, 249. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 438. 439.

¹⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 136.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 148.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 154.

¹³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 193. 198.

¹⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 140.

¹⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 194. 196.

¹⁶⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 95. Wenzel: *Árp. új Okmár IX*, 246.

¹⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 232.

¹⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 347. 351. 374. 375. 376. 385. 386. *Bullae Bonifacii IX.* I, 251.

¹⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 145. 374. 375. 376. 385. 386. 387.

²⁰⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 326. 374. 376. 385. 386. 387. 408. *Bullae Bonifacii IX.* I, 74.

a *goriczai* (de Goriche, archidiac. Goricensis) 1391-ben és 1394-ben ¹⁾ illetőleg az ezzel egyjelentésű *guercsei* (de Geherche, Guerche, Gerche) 1332-ben, 1334-ben, ²⁾ 1336-ban, ³⁾ 1337-ben, 1347-ben és 1349-ben; ⁴⁾

a *kamarcsai* (de Kamarcha, Kamarcensis) 1347-ben, 1361-ben, 1366-ban, 1376-ban; ⁵⁾

a *kemluki* (de Kemluk, Kemluch, Kemlek, Kemellwk) 1315-ben, 1322-ben, 1339-ben, 1384-ben, 1389-ben, 1391-ben, 1393-ban, 1396-ban, 1397-ben; ⁶⁾

az *vrbouchi* (de Vrbouch) 1347-ben, 1396-ban és 1397-ben; ⁷⁾

a *varasdi* (de Warasd, archidiac. varasdiensis, worosdyensis) 1356-ban, 1389-ben, 1392-ben, 1396-ban, 1397-ben; ⁸⁾

a *vaskai* (de Vaska, Waska) 1322-ben, 1384-ben, 1396-ban és 1397-ben; ⁹⁾

a zágrábi másképp *székesegyházi* (archidiacon. zagrabiensis ecclesie cathedralis, archidiac. cathedralis) 1315-ben, 1316-ban, 1382-ben, 1391-ben, 1392-ben, 1396-ban. ¹⁰⁾

A pápai tizedjegyzékek fájdalom csak töredékesen tartalmazzák a zágrábi egyházmegyére vonatkozó tized-számadásokat, a főesperestségek azonban mind felemlítvék bennök, úgy hogy e jegyzékek az okmányos adatok kiegészítéseül szolgálnak. A tizedjegyzékekben ugyanis megnevezvék a következő főesperestségek:

a *bexini* (sacerdotes de Bexin, Sexin, Bozin, Bozyn, sacerdotes Borsenses);

a *császmai* (sacerdotes de archidiaconatu Chasmensi, sacerdotes Chasmenses, Chosmenses, Georgius, Gregorius archidiaconus Chasmensis);

a *dubiczai* (sacerdotes de Dubicha, sacerdotes de archidiaconatu Dubicensi, Dubicensy, Johannes archidiaconus de Dubicha);

a *gorai* és *zagoriai* (sacerdotes de Gara et de Zagrana, de Gera, de Gara);

a *guercsei* (sacerdotes de Guerche, Gurthe, Gueche, Gierche);

a *gvešćai* (archidiacon. Guesse, sacerdotes de Guesse);

a *kamarcsai* (sacerdotes de Kamarcha, Nycolaus archidiaconus de Kamarcha, Blasius Lupi presbyter de archidiaconatu de Camarchen in ecclesia Zagrabiensi, archidiaconatus de Leamarcha in ecclesia Zagrabiensi, Blasius Lupi de archidiaconatu Kamachensi);

a *kemleki* (sacerdotes de Korilek, de Kemlek, de Kerikel, de Kemlik, archidiaconatus Kemnek, Kenuk);

¹⁾ Bullae Bonifacii IX. I, 133. 268.

²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 137. 144. 145.

³⁾ Nagy: Anjouk. Okmtár III, 307.

⁴⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 150. 188. 190. 193. 195. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. II, 31—32. 140—141. 142—143. 144.

⁵⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 188. 227. 252. 406. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. II, 140—141.

⁶⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 90. 102. 153. 303. 374. 376. 385—388. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. II, 137. 138. Bullae Bonifacii IX. I, 45. 156. 229.

⁷⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 188. 374. 375. 376. 385. 386. 387. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. II, 140—141.

⁸⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 210. 333. 374. 375. 376. 385. 386. 387. Bullae Bonifacii IX. I, 12.

⁹⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 102. 303. 374. 375. 376. 385. 386. 387.

¹⁰⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civit. I, 90. 91. 333. 374. 375. 376. 385. 386. 387. 406. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. II, 88. 138. Bullae Bonifacii IX. I, 169.

a *sincei* (archydiac. Gehenche, Geenche, sacerdotes de Scinthe, Stinthe, Scenche, Johannes archidyaconus de Gamche, Gamche);

az *urboci* (archidiaconatus de Orbuth in ecclesia Zagrabiensi);

a *varasdi* (Stephanus archidyaconus Varadiensis, de Werosd, Warasiensis, de Voroso, Demetrius archidyaconus solvit IIII pensas de Waradino);

a *vaskai* (sacerdotes de Vaska, de Kaska, archidyaconatus de Waska, Blasius archidiaconus de Vastha);

a *zágrábi* (sacerdotes de archidyaconatu Zagrabiensi, sacerdotes Zagrabyenses. archidiaconatus ecclesie Zagrabiensis).

Nincs a közöltük okiratok által felemlített föesperestségek közül egy sem, melyről szó nem volna a tizedjegyzékekben. Másrészt azonban előkerülnek azokban a XIII. és XIV. századi okiratok által nem említett *gorai* és *zágoriai*, *gveščai*, *sincei* és *wibonchi* föesperestségek.

Ezen wibonchi föesperetség kétféleképen is magyarázható. A Wibonch ugyanis lehet = (W)ibonch = Iwonch = *Ivancs*. Ily föesperetség, melyről azonban a káptalani statutumokban semmi említés sem tétetik, csak is az 1373—75. évi feljegyzésekben fordul elő (archidiaconatus de Wibonch). E közlésben azonban könnyen foroghat fenn tollhiba s annyival is inkább kétséges annak létezetsége, mivel a tizedjegyzék 1332—37. évi nagy lajstroma sem említi. A nagy lajstrom csakis az iváncsi papot és apáczákat említi, ezek egyházát pedig nem mint *ivanicsi* föesperestési, hanem mint *császámai* föesperestési egyházat tüntetik fel, mit bizonyára nem tettek volna, ha akkoriban egy ivanicsi föesperetség létezett volna. Ha mégis Wibonch = Ivancs, akkor az egész ivanicsi föesperetség ügye csakis arra vezetendő vissza, hogy össze van tévesztve az ivanicsi comitatussal, mert Ivanics püspöki comitatus volt. Valóbbszínű azonban, hogy a Wibonch szó téves leírása az *Wrbouch* névnek s így a wibonchi föesperetség = *urbouci* föesperetség, melyet a tizedjegyzékek egyéb helyen is említenek.

Említik azonkívül a tizedjegyzékek a *dumbrói papokat*, *sacerdotes de Dumbro*. Kérdés, hogy ezen kifejezés alatt is *föesperestéget* értsünk? Volt-e dumbrói föesperetség?

A zágráb-egyházmegyei föesperestéseket a tizedjegyzékek rendszerint csak e kifejezéssel jelzik: *sacerdotes de* Bexin, Kamarcha, Guerche stb. s hogy e kifejezéssel valóban föesperestéseket értenek, kétségtelenné válik az által, hogy sokszor a kifejezést ekként változtatják: *sacerdotes de archidyaconatu* Zagrabiensi stb. vagy egyszerűen *archydiaconatus* Kemnek, Kamarcha, Guesse stb., úgy hogy a császámai, dubiczai, sincei, gveščai, kamarcsai, kemleki, varasdi, vaskai és zágrábi föesperestések iránt semmi kétségünk sem lehet. Ez csak a bexininél, a gorai- és zagoriainál, a guerceseinnél és a dumbróinál támadhatna, minthogy ezeknél csakis a sacerdotes és egyszerűen sem az archidiaconatus kifejezés van használva. Minthogy azonban a bexini, a gora- és zagorai s a guercei föesperestéseket úgy a okiratok, mint a XIV. századi káptalani statutumok egyaránt említik, azért ezekhez sem férhet semmi kétség. E kétség egyes egyedül a *dumbrói*-nál forog fenn, mint melyet sem az okiratok, sem a statutumok nem említenek.

A tizedjegyzékek és a statutumok szerkesztésére nézve nagyon jelentéktelen

időkülömbőség foroghat fenn s azért azt sem állíthatni, hogy a tizedjegyzékek idején fennállott dumbrói főesperesség a statutumok szerkesztése idején már megszűnt. Viszont azonban fennállott a XIII. és XIV. században a dumbrói comitatus, a politikai megye pedig rendszerint egyházi kerületet is képezett, mi tehát nagyon is a mellett szól, hogy a tizedjegyzékek sacerdotes de Dumbro-féle kifejezését valóságos főesperességről értsük.

Ha a tizedjegyzékek szövegét tüzetesebb vizsgálat alá vesszük, akkor azt a meggyőződést nyerjük, hogy *azokban tényleg dumbrói főesperességről nincs szó*. Ugyanis mindjárt kezdetben e bejegyzést találjuk: Item plebanus de Dumbro solvit cum suis vicariis I. et mediam marcam. Ez később is ismétlődik, a többi rovatokban pedig csakis a dumbrói plebánosról és annak helynökéről, Péterről, van szó. Ezek fizették a tizedet s így a *sacerdotes* de Dumbro alatt csakis a dumbrói plebános és helyettese értendők, míg a rovatok többi *sacerdotes* de ... kifejezései mindig a főesperességek synonimájaként veendőek.

Különben is megfoghatatlan volna, hogy a káptalani statutumok, melyek a zágrábi egyház viszonyait oly körülményesen beszélik el, éppen a dumbrói főesperességről hallgatnak, de sőt az egyes plebániák előszámolásakor helyet sem hagynak a dumbrói főesperesség plebániáinak elhelyezésére. A dumbrói főesperesség ugyanis, ha létezett volna, más területet nem vehetett volna igénybe, mint a dumbrói comitatus területét. Ezen megye központját Dombró, a mai *Dubrava* képezte Belovármegyében, mely mint püspöki birtok is ismeretes. Maga a comitatus változó határokkal a Čazma és a Glagonza között terjedt ki, sőt a Glagonzán át is nyúlt s így a mai Belovár s Kőrösmegye területére esett. Egy XVII. századi levélből kitűnik, hogy a dombrói comitatushoz a mai Kőrösmegye következő helységei tartoztak: Lemes, Gjurgjić, Cubinec, Tučenik, Hagen, M. Bolč, Fuka, Zabrdje, Kapela, Habjanovec, Kebeľ, Vukšinac. Mindezek a helységek a Čazma és a Glogonza, illetőleg ez utóbbi mellékvizei között a körösi alispánságban fekszenek. A mai Belovármegyében Dubrava, Koritno, Markovac, Paruževac, Zvekovac, Marinkovac, Dragičevac, valamennyi a Čazma és a Glagonza között a körösi alispánságban szintén a dombrói comitatushoz tartoztak.*) A statutumokban e helyek közül több s maga a főhely Dombró azaz Dubrava is, melynek ma az imént előszámlált helységek legtöbbje fiókját képezi, *nem mint dombrói főesperességi helyek említvők*. Ez okból tehát szó sem lehet dombrói főesperességről.

Összevetve most már úgy az okiratok, mint a tizedjegyzékek és a káptalani statutumok valamint a mai névtár adatait, a zágrábi egyházmegye főesperességeire nézve a következő átnézeti táblázatot szerkeszthetjük:

*) Pesty: *Az eltűnt régi vármegyék* II, 229—232.

Okiratok		Tizedjegyzékek	Kápt. statutumok	Ma
XIII. század	XIV. század	XIV. század	XIV. század	
1. Bexin	1. Bexin	1. Bexin	1. Bexin	1. Bexin
2.	2. Császma	2. Császma	2. Császma	2. Császma
3. Dubicza	3. Dubicza	3. Dubicza	3. Dubicza	3. Dubica
4.	4.	4. Gara et Zagrana	4. Gora et Zagoria	4. Gora
5.	5.	5. Gehencze (=Since)	5. Scincha, Zinche	5. Since (et Gvešča)
6. Guercse	6. Goricha, Guerche	6. Guerche	6. Guerche seu goricensis	6. Gorica
7. Gesse	7.	7. Guesse	7. Guescha	7. Gvešča (et Since)
8. Kamarcsa	8. Kamarcsa	8. Kamarcsa	8. Kamarcsa	8. Kamarcsa
9. Kemluk	9. Kemluk	9. Kemluk	9. Kemluk	9. Kemlek
10.	10.	10.	10.	10. Turopolya
11. Vrbouch	11. Vrbouch	11. Orbuth	11. Vrbouch	11. Urboc
12.	12. Varasd	12. Varasd	12. Varasd	12. Varasd
13. Vaska	13. Vaska	13. Vaska	13. Vaska	13. Vaska
14.	14.	14. Wibonch ?	14.	14.
15.	15.	15. (Zagoria)	15. (Zagoria)	15. Zagoria
16. Zágráb ?	16. Zágráb	16. Zágráb	16. Zágráb (cathedralis)	16. Zágráb.

A mi már most e főesperestségek kiterjedését illeti, azt, minthogy a tizedjegyzékekben egyes plebániák feljegyezve nincsenek, úgy meg nem határozhatjuk mint a többi főesperestségeikét. Szerencsénkre azonban a tizedjegyzékek hiányait pótolják a XIV. századi statutumok, úgy hogy ezek adatai segélyével, amennyiben azokat magyarázhatjuk, a zágrábi püspökség főesperesti kerületeinek nagyságát is körvonalazhatjuk. Lássuk e statutumok alapján az egyes főesperestségeket.

1. A bexini főesperetség.

E főesperetség ma kizárólag a Muraközre szorítkozik, a XIV. században azonban jóval túlért a Murán. Eredetileg két főesperetségnek: a dráva-murainak és a bexininek egyesüléséből keletkezett.¹⁾ Ezen egyesülés a XIV. században már megvolt, midőn ugyanis a dráva-murai nevét vesztí s a bexininek neve a muraközi területre és kihatott.

Már maga a főesperetség XIV. századi neve világosan mutatja, hogy e főesperetség a régi időben a Muraközre nem szorítkozhatott, mert a Bexin, Bekchin, Becchun, Bozin név = *Baksa*, mely Zalamegyében a Kerka folyóviz mentén létezik s így a róla elnevezett főesperetségnek a Kerkáig kellett felérnie.

Ezt egyébként a tizedjegyzékekből is gyaníthatjuk annyiban, amennyiben a veszprémi egyházmegyének plebániái a Kerkán túl nem terjednek. Pacsa pusztá, Irsa pusztá, Sz.-András pusztá, Szilvagy, Nova képezik e tájon a határplebániákat s hogy e gyanú teljesen igazolt, azt a XIV. századi káptalani statutumok hiven mutatják. Ezek szerint ugyanis a *bekchyni* főesperetséghez a következő egyházak tartoztak: ²⁾

¹⁾ Ezt a statutumok világosan mondják: quoniam inter Drauam et Muram in specie recipiuntur (decimæ) per laicos a magno tempore usque modo, que olim, sicut ex aliquali habetur memoria, similiter in specie totaliter proveniebant archidiacono de Draua et Muracum *antequam fuisset illa unitus cum archidiaconu de Bekchin*. Statuta. Pars I. cap. LVIII.

²⁾ Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV. Pars III. cap. XII. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 95—96.

1. Primo ecclesia beate virginis de *Beych* = BécZ Zalamegyében, mely már a Murán innen fekszik. Ma Letenye fiókja.

2. Item sancti Nicolai = *Szent-Miklós*, a mai *Kerka-Szent-Miklós* Zalamegyében a lendvai járásban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Miklós tiszteletére van felavatva.

3. Item sancte Marie de Lyndua = *Felső-Lendva* Zalamegyében a Lendva folyó partján. Plebánia-temploma ma is Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

4. Item sancte Marie de Churnuch = *Kis-Csernecz* Zalamegyében a letenyei járásban. Ma Felső-Szemenye fiókja.

5. Item sancti Georgii de Nempti = *Németi*, a mai *Lenti* Zalamegyében a novai járásban. 1343-ban okiratilag említett plebánia-egyháza Sz. György tiszteletére volt felavatva, ma már Sz. Mihály arkangyal a védőszentje.

6. Item sancti Nicolai de Gunchurfeldi = *Göntérháza* Zalamegyében a baksai járásban. Ma Dobronak fiókja.

7. Item sancti Johannis de Bekchin = *Baksa* Zalamegyében az alsó-lendvai járásban. Ma Csesztreg fiókja.

8. Item omnium sanctorum de Pulach = vagy *Baglad* vagy pedig *Póla* mindkettő Zalamegyében, amaz az alsó-lendvai, emez e letenyei járásban. Ma mindkettő már csak fiókközség.

9. Item sancti Georgii circa fluvium Paka. Ezen Paka folyó alatt a *Pákai víz* értendő Zalamegyében s így az itt szóban levő egyház alatt *Bánok-Sz.-György* értetik. Plebánia-egyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.

10. Item sancti Wencezlai.

11. Item sancti Martini = *Sz.-Márton*, *Tót-Szent-Márton* Zalamegyében. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

12. Item sancti Georgii de Oltrach = *Oltárcz* Zalamegyében Bánok-Sz.-György közelében és annak fiókja a letenyei járásban.

13. Item sante crucis de Or és

14. Item sancti Georgii circa Or. Ezen Or alatt valószínűleg a zalamegyei *Ortaháza* értendő. Vasmegyében van *Orfalu*, melyre az itt szóban levő Or-t szintén vonatkoztathatnók. Mindkettő ma már csak fiókközség.

15. Item sancti Mauricii de Cestreggh = *Csesztreg* Zalamegyében a Kerka jobb partján. Plebánia-egyháza ma is Sz. MórícZ tiszteletére van felavatva.

16. Item sancti Marci = valószínűleg *Márokföld* Csesztreg közelében s annak fiókja Zalamegyében. A Vasmegyében levő s MartjánCZ fiókját képező *Markusócz*-ra kevésbbé gondolhatunk.

17. Item sancte Marie = *Boldogasszonyfalva* Vasmegyében, Csesztregtől és Márokföldétől nyugotra. Ma Egervár fiókja.

18. Item ecclesia de Goscola = *Gosztolla* Zalamegyében a novaji járásban, ma Szécsi-Sziget fiókja.

19. Item sancti Laurencii = *Sz.-Lőrincz*. Zalamegyében van ugyan *Szent-Lőrincz* nevű hely, de itt nyilván nem erről van szó.

20. Item sancti Jacobi = *Jakabfa* Zalamegyében, Csesztregtől délnyugotra. Ma már csak fiókegyház.

21. Item sancti Vencezlai. Fentebb is van ilyen egyházzól azó.

22. Item sancti Martini = *Martyancz* Vasmegyében. XIV. századi góth stílusú plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

23. Item sancti Michaelis = *Sz.-Mihályfa* Zalamegyében, Csesztregtől dél-keletre. Ma már csak fiókegyház.

24. Item inter Drauam et Muram: Ecclesia sancte trinitatis = *Sz.-Háromság* = *Nedelicz* Zalamegyében. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Háromság tiszteletére van felavatva.

25. Item sancte Marie Magdalene de Strigo = *Stridó* Zalamegyében. Plebánia-egyháza ma is Sz. Mária-Magdolna tiszteletére van felavatva.

26. Item sancti Martini = *Sz.-Márton* Zalamegyében Mura-Szerdahelytől nyugatra.

27. Item sancti Marci = *Márof* Zalamegyében Stridó és Szerdahely között. A Márof név lehet hogy a Marok = Márk névből romlott el. De van a Muraközben egy *Markovcsina* nevű hely is s lehet, hogy az itt szóban levő egyház erre vonatkozik.

28. Item sancti Mychaelis = *Mihaljevecz* Zalamegyében, hol Alsó-, Felső- és Kis Mihaljeveczet találjuk. Ezek valamelyikéről van szó.

29. Item sancte Marie de Sabaria. A Dráva és a Mura közti területről lévén szó, világos, hogy Sabaria alatt nem Szombathely értendő. Itt nyilván *Szoboticzá*-ról van szó, mely régi plebánia s ma is Sáriósboldogasszony tiszteletére van felavatva.

30. Item sancti Laurencii de Perlok = *Perlak* Zalamegyében a Dráva közelében. Plebánia-egyháza ma Sz. Jakab tiszteletére van felavatva. A közelében levő s hozzá fiókközségként tartozó Cirkovlján kápolnája azonban Sz. Lőrinczet tiszteli védszentül.

31. Item due ecclesie sancti Martini = *Podturen* Zalamegyében. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva s különben is mint régi plebánia ismeretes.

32. Item sancti Georgii = *Tüske-Sz.-György* Zalamegyében. Plebánia-egyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.

33. Item sancti Martini = *Martinusovecz* Zalamegyében. Ma Mihalyovecz fiókja.

Ezek szerint tehát a bexini főesperestség a XIV. században jóval több volt a mai hasonnevű kerületnél, mert Zalamegyének egész nyugoti részét foglalta magában. Hajdan ezen egyházak mind a zágrábi püspökséghez tartoztak, ma csak a muraköziek tartoznak oda, a többiek mind a szombathelyi püspökséghez.

2. A császmái főesperestség.

E főesperestség ma az Ilova, Császma és a Lonja vizek közé esik magában foglalva a mai Belovármegyének egész déli felét. Hajdan áterjedt az Körösmegyének Belovármegyével határos területére is. A XIV. században a káptalani statutumok szerint*) a következő plebániák s egyházak tartoztak alája:

1—2. Ecclesie in ipso archidiaconatu consistunt. Primo ecclesia beate virginis

*) *Statuta Capituli Zagrab. saec. XIV.* Pars III. cap. XI. Tkalčićnál II, 95.

de Chasma. Item ecclesia sancti Stephani de eodem. Chasma = Čazma Belovármegyében a križi alispánságban. Plebánia-egyháza ma Sz. Magdolna tiszteletére van felavatva. A tizedjegyzékek Császmát nem csak mint főesperestséget, hanem mint *káptalant* és *prépostságot* is említik ecclesia Sancti Spiritus Chasmensis, Chosmensis, Casmensis néven. A káptalant II. István zágrábi püspök alapította 1232-ban a Szent Lélek tiszteletére préposttal és 12 kanonokkal s alapítványát nevezetes javadalmazással biztosította.¹⁾ Hogy a prépost a zágrábi káptalanban székelt, azt a káptalani statutumok mutatják.²⁾

3. Item ecclesia beati Johannis baptiste. Minthogy a statutumokban ezen egyház mindjárt a császmái Sz. Mária- és Sz. István-egyházak után van felsorolva, valószínű, hogy szintén császmái templomról van szó, arról t. i., melyet a pápai tizedjegyzékek is emlitenek *capella seu ecclesia curata Sancti Johannis de Chasma* néven. Másrészt azonban, minthogy a statutumok nem mondják, miként azt egyébként teszik: ecclesia beati Johannis baptiste *de eodem*, azért nem lehetetlen, hogy itt nincs császmái egyházzal szó, hanem az *ivanskai*-ról. *Ivanska* Belovármegyében a belovári alispánságban fekszik s plebánia-egyháza ma is Kereszt. Sz. János tiszteletére van felavatva.

4. Item ecclesia omnium sanctorum de Nard, plebania = *Narta* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Ma *Ivanska* fiókja.

5. Item ecclesia beate Elyzabeth, plebania.

6. Item ecclesia beati Georgii = Sz. György ma *Gjurgjic* Belovármegyében a belovári alispánságban. Ma *Ivanska* fiókja s kápolnája ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.

7. Item ecclesia sancti Martini = *Martinecz* Belovármegyében a belovári alispánságban. Ma Mikloš fiókja s kápolnája Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

8. Item ecclesia beati Petri apostoli de Dubnica. Item capella sancti Francisci de eodem. Item capella sancte Katherine de eodem.

9. Item ecclesia sancti Nicolai confessoris preter ecclesias de Chasma nova. Ezen *Új-Császma* a régi Császma mellett létezett, de ma már azzal egyesült. Ezen *Új-Čazma*-ban alapította volt István püspök a čazmai káptalant.

10. Item in Dombro ecclesia beate Margarethe virginis, plebania = *Dubrava* Belovármegyében a križi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Margit tiszteletére van felavatva. A tizedjegyzékek szintén említik ezen Dubravát *Dumbro* néven, illetőleg annak plebánosát és Péter nevű helynökét.

11. Item ibidem ecclesia beati Martini, usurpata plebania dicta. Említve van a tizedjegyzékek 1373—75. évi tételeiben is, melyek szerint Michael Andronti de

¹⁾ Opatulante siquidem gratia spiritus sancti, construximus ecclesiam in honore eiusdem spiritus sancti in novo Chasma, in villa videlicet quam nos fecimus congregari, in qua creavimus et stabilivimus preposituram et capitulum ex duodecim canonicis, tamen ex voluntate et consensu . . . capituli zagrabiensis. Tkalič: *Mon. hist. Eppat.* I, 69.

²⁾ Hic vocatur chasmensis ecclesie prepositus, attamen domicilium principale vendicat sibi Zagrabie et comunicat in agendis nobiscum non cum capitulo chasmensi, nec sibi canonici chasmenses obediunt vel reverenciam faciunt tamquam suo preposito, ymmo quasi nichil habet cum eis facere prepositus. *Statuta.* Pars III. cap. IV.

Renik presbyter Zagrabiensis behelyeztetett in et ad omne ius, quod competeat quondam Benedicto Martini de Dombio presbytero dicte diocesis, extra Curiam defuncti, in et super parrochiali *ecclesia sancti Martini de Dombio* dicte diocesis. Dubraván ma is van Sz. Márton tiszteletére felavatott kápolna. A helynek jelentőségét egyébként már az bizonyítja, hogy két pap működött benne.

12. Item *ecclesia sancti Petri de Goricha* = *Gorica* Kőrösmegyében, ma Miholec fiókja.

13. Item *ecclesia sancti Nicolai de Lubena* et due capelle insuper nove = *Lubena* Kőrösmegyében, Gradec közelében, s annak fiókja.

14. Item in Iwanch *ecclesia beate virginis*, plebania = *Ivanić* Belovármegyében a križi alispánságban, Ivanić város és Ivanić kolostor (*Ivanićgrad* és *Ivanić-kloštar*). Az elsőnek plebánia-egyháza Sz. Péter, a másikénak Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva. A tizedjegyzékekben említvük a plebanus item moniales de Ivanch, Iuang, Iuanch, Iuana, Nang. Plebánosai közül kettőnek nevét is említik: Miklósét és Mártonét. Ugyancsak a tizedjegyzékek 1373—75. évi bejegyzéseiben is említetik egy Symon Mathæi de parrochiali *ecclesia Omnium Sanctorum de insula Iuanich*, diocesis Zagrabiensis. Az Ivanićon létezett apácza-zárdát pedig II. István zágrábi püspök alapította. Kitétszik ez annak 1246. évi okiratából, melyben elmondja: *quod cum ecclēsiām in honore sancte Marie, in villa Iwanch, construxissemus, et in eadem dominas moniales convocassemus.*¹⁾ Az alapításnak már előbb kellett történnie, mert 1246-ban már az apácák által elharácsolt jószágról és az apácák által elhagyott kolostorról van szó. Ez évben tehát a püspök Béla király s neje kérére új apácákat vezet be az ivanići kolostorba s megadományozza őket az *új-ivanići* tizedekkel s némi egyéb javakkal, mikben azután őket 1288-ban János püspök is megerősíti.²⁾ Az új Ivanićnak említése nagyon valószínűvé teszi, hogy a püspök a régitől külön új kolostort is emeltetett. Ezen Új-Ivanićon állott nyilván a püspöki új vár is. 1337-ben László püspök in castro nostro novo de Iwanch keltezi egyik levelét.³⁾

15. Item sua filia capella sancti Nicolai de Lupoglou = *Lupoglava* Zágrábmegyében Ivanićról éjszakra. Ma önálló lelkészség.

16—17. Item *ecclesia sancte crucis* et *ecclesia omnium sanctorum*. Az *ecclesia sancte crucis* = *Križci* Belovármegyében a križi alispánságban, mellette van *Marča*, melynek kápolnája ma is Mindszentek tiszteletére van felavatva. Ma mindkettő Ivanić-kloštar fiókja.

18. Item *ecclesia beati Jacobi apostoli de Polosnicha* = *Stara-Plošćica* Belovármegyében a belovári alispánságban. Plebánia-egyháza ma a három szent király tiszteletére van felavatva.

19. Item *ecclesia beate virginis de Garigh* = *G. Garesnica* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Közelében vannak a régi Garics vár romjai. Ma Samarica fiókja.

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 87—88.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 223.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* II, 32.

20. Item ecclesia sancti Andree.
21. Item capella beate virginis.
22. Item ecclesia sancti regis Stephani in Cherna reka.
23. Item ecclesia beati Nicolai in Vyoduer = *Újudvar*.
24. Item ecclesia beati Johannis evangeliste.
25. Item ecclesia beati Martini.
26. Item ecclesia beati Johannis baptiste.
27. Item ecclesia beate virginis in possessione heredum Roh.
28. Item ecclesia beate virginis de Methchenicha.
29. Item ecclesia beate virginis de Goyl.
30. Item ecclesia sancti Thome apostoli = *Tomašica* Belovármegyében a belovári alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Tamás apostol tiszteletére van felavatva.
31. Item ecclesia beati Johannis de Zobotchina = *Sobočani* Belovármegyében, ma Ivanič-kloštar fiókja.
32. Item ecclesia omnium sanctorum.
33. Item ecclesia beati Martini.
34. Item capella in Kotenna = *Kulina* Belovármegyében a križi alispánságban. Plebánia-egyháza ma Havas Sz. Mária tiszteletére van avatva.
35. Item ecclesia sancti Nicolai de Gersench.
36. Item ecclesia beate Margarethe.
37. Item ecclesia omnium sanctorum.
38. Item ecclesia sancti Thome apostoli in Monozlo = *Monoszló* ma *Moszlavina* Belovármegyében a križi alispánságban, az oklevelekben mons Claudii. Ma Voloder fiókja.
39. Item ecclesia sancti Martini.
40. Item capella sub castro Cosuchak.
41. Item ecclesia sancti Michaelis de Byenik, prepositure chasmensis = *Pobijenik* Belovármegyében a križi alispánságban. Ma Vrtlinska fiókja.

3. A dubicai főesperestség.

Ma e főesperestség a báni kerületnek keleti felét vagyis a petrinjai, dubicai és dvori járásait foglalja magában. A glinai járásból a petrinjai vízzel határos szegélyét is igénybe veszi s ez idő szerint mind össze csak 11 plebániával bir. Hajdan azonban e főesperestség jóval nagyobb volt, amint az a XIV. századi káptalani statutumokból kitünik.*) Ezek szerint alája 3 kerület tartozott: a *dubicai*, a *szanai* és az *orbászi*.

a) A dubicai kerület.

E kerület az egykori Dubicamegyére terjedt ki, melynek időközönként változó határait ha nem is tudjuk pontosan kijelölni, de azért annyiban mégis ismer-

*) *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV. Pars III. cap. VI. Tkalčičnál II, 90—91.*

jük, hogy zömében kijelölhetjük. Van ugyanis több okiratunk, melyek egyes megyébe vagy annak határába esett helységeket és folyóvizeket említene. Így mondja egy 1197. évi okirat, hogy *Vodicha* Dubica és Zana szomszédságában fekvő hely.¹⁾ Ez a *Vodicha* megfelel a mai *Vodičevonak* Boszniában.²⁾ Egy 1249. évi oklevél szerint Polana nevű örökös föld a Száva mentén Dubicamegyében fekszik, határaiul pedig a Voiszka, illetőleg Vulchia, Jeszenova, Konzkystrug, Vun, Száva, Verhy, Alseunicha, Temechech nevű folyóvizek, illetőleg mocsár- és helynevek említvék.³⁾ Pesty Frigyes az itt szóban levő Polana földet hazánk végvidékére, a Gradiskai ezredkerületre látszik helyezni, mert az egyik határu kijelölt Konzkystrugot a Gradiskai határőrezredben levő Veliki Sztrug folyóval azonosítja.⁴⁾ Azonban e nézete el nem fogadható, mert vele a határjárás menete meg nem egyeztethető. A határ ugyanis a Voyzka folyó mentén a Konzkystrughoz, majd aztán a Vun folyóhoz, a Szávához, az Alseunicha vízhez, a Temechech mocsárhoz, aztán egy hegyen át Terlevilik várhoz s végül kiindulási pontjához Kossivzdevech vagy Coyziusdeuekhez ért. *Hogy a határ a Szávát átlépte volna*, nem mondatik, már pedig az átlépésnek meg kellett volna történnie, miután a Veliki Sztrug a Száva *bal*, a Vun pedig, melyet Pesty is az *Unná*-ra magyaráz s magunk is annak tartjuk, a Száva *jobb* oldalán folyik. De továbbá, ha a Konzkystrug = Veliki Sztrug, kérjük, hogyan mehetett a határ *előbb* az Unnába s *csak azután* a Szávába? Ezt annyival inkább emeljük ki, mivel az okiratban említett Voyzka folyó és a Vulchya folyó egy s ugyanaz, mit Pesty ugyan észre nem vett, de a mi magából az okiratról világosan kivehető, mert hiszen a Voyzkát *ſ-ször*, a Vulchyát pedig csak *egyetlen egyszer* említi, a *sæpe fatum fluuium* kifejezés tehát éppenséggel nem illetheti a Vulchyát, hanem a Voyzkát s így a határ e Voyzka folyó mentén egyenesen az Unnába jutott volna, a nélkül, hogy a Szávát érintette volna, a mi el nem képzelhető. Mind ezek a nehézségek s illetőleg geográfiai képtelenségek megszűnnek, ha a Konzkystrugot nem azonosítjuk a Veliki Sztruggal, mert ez esetben a határ a Száva jobb partvidékéről kiindulva az Unnába s aztán a Szávába jutott. Ezt az értelmezést igazolja egyébiránt Polana földnek, melynek határaitól az idéztük okiratban szó van, fekvése is. István bán 1249. évi okirata szerint az *iuxta Zavam* in comitatu Dubicensi fekszik, s hogy alatta a *jobb part* értendő, az kiteszik a zágrábi káptalannak egy 1355. évi okiratából, mely *Dubicamegyét és azazal Polana* földet a *Szaván túl, tehát a Száva jobb partján fekvőnek* mondja,⁵⁾ s Pesty Frigyes maga is beismeri, hogy a káptalan bizony csak az Unna torkolatától keletre levő boszniai földet gondolhatta,⁶⁾ mi másrészt Gyurikovichnak is a nézete.⁷⁾ Ehhez végre még hozzá kell adnunk, hogy a *Polana* földirati név e vidéken manap is feltalálható,⁸⁾ de meg a határjárás menete is tökéletesen igazolja azt.

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* II, 307.

²⁾ Pesty: *Az eltűnt régi vármegyék* II, 232.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 103.

⁴⁾ *Az eltűnt régi vármegyék* II, 233.

⁵⁾ Palugyay: *Kapcsolt részek* 235. l.

⁶⁾ *Az eltűnt régi vármegyék* II, 235.

⁷⁾ *De situ et ambitu Slav. et Croat.* 71. l. és *Tud. gyűjt.* V. füz. 54. l. 1836. évf.

⁸⁾ Lásd a Zucheri-Lipszky-féle térképet: *Carte générale de Royaume de Hongrie* 1813.

Ugyanis miután az az Unnából a Szávába jött, nem fordult balra, hanem jobbra vagyis a Száván *lefelé* haladt, per eundem vero fluvium Zava vadit *infra* ad aquam Alseunicha s ez okból Konzkystrugot nem is kereshetni a mai báni vagy gradiskai kerületben, hanem csakis a mai *boszniai Száva-részen* s mi azt a Száva egy jobb oldali szakadékanak tartjuk. Neve bizonyítja, hogy nem önálló víz, hanem folyószakadék s jelentését *Alsó-folyóágra* magyarázzuk.

Hogy meddig terjedt boszniai területen Dubicamegye, aziránt igen jó felvilágosítást ad IV. Bélának azon okirata, melyet ő 1272-ben a templariusak számára kiállított. A lovagrend ugyanis Segniát és Gecskemegyét cserébe adta a királynak Dubicamegyéért. Az erre vonatkozó okiratban Dubicamegyének határai tüzetesen le vannak írva. Az első határ Guersenicha részéről a Szávánál kezdődött, ott, hol a Puker víz a Szávába ömlik. Innen a Puker mentén keletre haladt oda érve, hol a Zeupuker a nagy Pukerbe ömlik. Később a Kossathyna folyóhoz ért, majd a Revenicha folyóhoz, aztán Brathyche falun keresztül a Velika folyóhoz, majd ennek a Clokonech folyóba való torkolatához, aztán következett a Granicha, a Nagachyn folyó s újból a Száva. Majd az Isprasnak a Szávába való torkolatához, itt vált el a dubicai föld az wrbazi földtől, jött azután a Liscorih folyónak az Isprasba való beömlése, aztán hegyeken át az Wrbazba vezető út, majd a Mesce-nicha folyó, a hol Wrbaz határai vannak. Aztán a Tempnifeu vize következett, mely első határ Dobicha és Száva közt. Aztán jött a Jelavechpataknak a Mescenichaba való torkolata, a Koztonichafeu, a Kastaynancha csermely, Strigonina folyó, Jalsenicha folyó, Sukhodol folyó. Aztán jött az út, mely Dobicha földét Waudicha földétől választja el. Majd jött az Wn folyó, a Castanicha folyónak az Wnba való torkolata, végül pedig a Turicha és Thuria csermelyek, a Pulizka vize s aztán a Száva, honnan a határ kiindult.

Ez a határleírás mi kétséget sem hagy fenn a leírt területre nézve. A határvizek közül ismeretesek Puker = Pakra; Zeupuker = Aszópakra = Kis-Pakra; Velika = Veliki-Sztrug; Clokonech = valószínűleg a Klokocevací víz; Granicha = a Veliki-Sztrugnak egyik szakadéka; Nagachin = szintén a Veliki-Sztrug egyik szakadéka. Mindezek a vizek a Száva bal partvidékén, tehát a mai Gradiskai kerületben folytak. Ami ezek után jön, már a Száván túl, tehát a mai Boszniában van. Ispras = Verbász, mely Szerpacnál szakad a Szávába. Itt vált el a dubicai föld az wrbazitól azaz Orbázmegye földétől, vagyis Dubicamegye kiterjedt a Verbászig. A Liscorih folyó meglehet, hogy a Schimichi víz, mindenesetre a Verbász egy baloldali mellékveze, mely Dubicamegyének legdélibb határvonalát képezte. Hogy e Liscorih folyót nem kereshetjük a Verbász alsó folyásában, illetőleg torkolata közelében, abból bizonyos, hogy az okirat határleírása szerint Dubicamegyének határa nem vonult a Harschaba, a Bohorina és a Verbaska folyóvizeken át, miket az okirat mindenesetre felemlít, ha a Liscorih folyó ezek szélességi fokába esett volna. Nézetünk szerint Dubicamegyének délkeleti határvonala a Verbász folyón *contra cursum aque versus meridiem* a Plaschnizáig terjedt le, hol aztán éjszaknyugotnak fordult, felhúzódva a Kernio Berdo hegyek magaslatára, ezekről aztán a Rahovicza-völgybe leereszkedve. A Rakfeu, Kohnafeu, Tudinafeu nevű hegyek iránt aligha fog valaki manap minket tájékoztathatni, de a Rakoweck-ben

felismerni véljük a mai Rakoviczt és a hasonlónevű patakat, míg a Jastrobicho alatt talán a Rakovicztól keletre eső Jablonicza lappang.

Hogy Orbász határai a Mescenicha folyónál állottak, azt, miként láttuk, az okirat mondja. E víz nem más mint a Kozara hegység nyugati oldalán eredő s Török-Dubica vidékén az Unnába szakadó Michanicza. Az azután jövő Tempnifeu = Tempnifőről az okirat azt mondja, hogy az est prima meta inter Dubicham et Zawam. Ez állításnak azonban aligha van értelme s nem is tudjuk, hogyan értsük azt, hogy a Tempnifeu vize Dobicha és a Száva közt az első határ. Teljesen érthető azonban, ha a Zawa szóban palæografiai hibát látunk s azt *Zana*-ra javítjuk, mert akkor a kifejezésnek az az értelme, hogy eme Tempnifeu vize első határ Dubicamegye és a régi Zana = *Szanamegye* között, amint a két megye csakugyan határos is volt egymással.

A Koztonichafeu és a Kastaynancha csermelyre nézve megjegyezzük, hogy Pesty Frigyes azt *egynek* veszi az ugyanezen okiratban említett Castanichával, mi tévedés, mert itt *két külön* vízről van szó, melyek egyike Boszniában, másika ellenben a báni kerület területén folyt. Az okirat ugyanis azt mondja, hogy a határ ott lépi át az Unnát, ubi fluvius Castanicha vocatus cadit in ipsum Wn. *Deinde ascendendo per Castanicha* sub foro ducitur usque ad quendam fonticulum. Ha tehát a határ az *Unnának átlépése után* a Castanicha folyóvizén *felfelé* haladt, az nyilván csakis az Unna *bal* partján folyhatott. A Kastaynancha csermely pedig kétségtelenül boszniai területen keresendő.

A Strigonina folyó az Unnába jobb felől szakadó Strigova. A Jalsenicha a Strigova egyik mellékville. Waudicha földje azonos az 1256-ben említett Vodischan terrával és az 1197-ben említett Vodizával, vagyis megfelel a mai Vodisehevonak Klobuchani és Kosutaricza helységek, az Unna és a Strigova patak között. A határ átlépve az Unnát ismét a báni ezredkerület területére jut. Castanicha = Kostajnicai víz, Turicha = a Szunia, illetőleg Pruska mellékville, a manap is e néven szereplő Turica. Thuria illetőleg Pulizka = a Zrinyi-hegységben, a Rudlesa-hegy északi oldalán eredő Szunia patak, mely alsó részében Puszkának nevezetik s jobb felől a Szávába szakad.

Ezen okiratos adatok szerint tehát Dubicamegyének területe a Száván túl terjedt el. De legott hozzá kell tennünk, miszerint más okmányok meg arról tanuskodnak, hogy e megyei terület a Száva és az Unna innenső partvidékeire is kiterjedt. Egy 1258. évi okirat szerint Coztonicha = Kostajnica az Unna bal partján dubicai várjobbágyoké lesz.¹⁾ IV. Béla királynak egy 1269. évi okirata Dubicamegye határaiul Guersenicha földet említi a Száva és Pukur összefolyásánál, azonkívül Ozywpokert, Kossachynat, Revenechet, Velike patakot, Vrachiche és Kalista helységeket.²⁾ Az itt említett Pukur a mai *Pakra* folyó, ez pedig a mai Gradiskai ezredkerület novszkai járásában szakadt balfelől a Szávába Lonja és Plesmo között, Ozywpoker = *Kis-Pakra* vagyis *Pakrácz*, Kossachyna, melyet egy 1272. évi oklevél Kossathyna-nak nevez, ugyancsak a Gradiskai kerületnek valamely vizere,

¹⁾ Wenzel: *Arp. új Okmlár* VII, 483.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 506.

melyet Pesty okadatoltság nélkül Kossadunának ejt. A Velike patak pedig a Gradiskai kerület területén a Száva baloldalából, a Pakra-torokon alól kiszakadó, s Ó-Gradiska felett abba ismét visszatérő *Veliki-Sztrug* vagyis *Nagy-Folyóág*. E magyarázatnak ellentmondani látszik az, hogy egy 1272. évi okirat szerint idem fluvius (Velika) cadit in alium fluvium Clokonech vocatum, holott a Veliki Sztrug a Szávába szakad vissza.¹⁾ Azonban itt tudnunk kell, hogy a Clokonech ugyancsak e nagy Száva-folyóágnak egy másik szakadéka s így minden nehézség megszűnik. Ezek szerint tehát a Smersenyicha, illetőleg a Guersenyicha földnek a Száva *bal-partján* kellett feküdnie.

Aligha tévedünk, midőn azt állítjuk, hogy Dubicamegye területe úgy oszlott el a Száva jobb és bal partján, hogy az Unna folyó e megyét jóformán közepett hasította. Az a terület, mely a Száva és az Unna között fekszik, körülbelül a mai báni kerületnek dubicai járása, Dubicamegye területét képezte. Ehhez hozzájárult az Unnán túl az a földterület, melyet az Unna, a Verbász s a Száva kerítettek be. Délfelől körülbelül a Kozara planina emelkedései képezték a határt.

E nagy területen a XIV. században a plebániák valami nagyon sűrűk nem voltak. A káptalani statutumokban csak a következő egyházak vannak előszámlálva:

1. Primo, ecclesia omnium sanctorum de Foro. Item ibidem ecclesia Iriney. Itt kétségtelenül *Dubica* városáról van szó a báni kerületben, ellentétben Dubica várával. Mint helység Dubica már 1244-ben lett szabad községgé s mint libera villa említetik 1270-ben is. Volt itt Remete Sz. Pál szerzetének is monostora, mely 1244-ben lett alapítva.²⁾

2. Item ecclesia sancti Nicolai de Greda = *Greda* a báni kerület petrinjai járásában, ma Sunja fiókja.

3. Item ecclesia sancte crucis de Kosucha = *Košutarica* a báni kerület petrinjai járásában, ma Jasenovac fiókja.

4. Item ecclesia sanctorum Cosme et Damiani de Porci.

5. Item ecclesia sancti Georgii de Ozirauchi = vagy *Uštica* a báni kerület dubicai járásában, melynek Sz. György tiszteletére felavatott kápolnája ma Jasenovac fiókja, vagy (O)živaj = *Živaj* ugyanott, ma Dubica fiókja.

6. Item ecclesia sancte crucis de Tolztouich. Valószínűleg (U)tol(zto)uich = *Utolica* a báni kerület dubicai járásában, ma Kostajnica fiókja.

7. Item ecclesia sancte trinitatis de Zuabina = *Slabinja* a báni kerület dubicai járásában, ma Dubica fiókja.

8. Item ecclesia beate virginis de Brochina. E hely 1359-ben Wruchinanak³⁾ egy 1378. évi okirat szerint Tertinanak is nevezetett,⁴⁾ hol fekvését azonban ki nem jelölhetjük.

9. Item ecclesia sancti Jacobi de Ztregomba. A *Ztregomba* név nyilván az okiratilag ismert *Stergomla* névvel azonos. Ez a Stergomla mint csermelynév fordul

¹⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 314.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. I, 349. V. I, 60.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 178.

⁴⁾ Pestynél: *Eltűnt régi vármegyék* II, 237.

elő 1256-ban,¹⁾ azonos azon Strigoninaval, mely 1272-ben említettik.²⁾ E csermely az Unnába szakadt s így feltehető, hogy a Stergomla (Ztregomba) nevű helység is ezen víz mentében feküdt. Ma e néven nem ismeretes.

10. Item ecclesia sancti Georgii de Optez. Az Optez név valószínűleg Opres = *Obres* helyett áll s ekkor a ma már nem létező hely egykori fekvését az Obreska pataknál a báni kerület dubicai járásában kell keresnünk.

b) *A szanai kerület.*

E kerület a régi Zanamegyét foglalta magában, mely a mai Boszniában s úgy látszik kis részben a horvát határőri ezredkerületben is kiterjedt. Nevét e megye a Černagora-hegységben eredő Szana folyótól vette, mely Novinál szakad jobbfelől az Unnába. Úgy látszik e megye területe időközönként változott, mert Imre királynak egy 1197. évi okirata szerint Vodicha föld Zana és Dubica szomszédságában, in contiguitate, feküdt,³⁾ tehát Zanamegyéhez nem tartozott. Ellenben a XIV. században, a káptalani statutumok már oly helyként sorolják fel, mely a szanai főesperestségben, tehát Zanamegyében is feküdt. Egyéb okmányokból kiderül, hogy a XIII. században Bihać Zanamegyéhez tartozott, mert Mihály szanai főispán Jakab pristaldust a maga bihaći alispánjának nevezi.⁴⁾ A Szana folyón túl Kozarac szintén Zanamegyéhez tartozott s ha a káptalani statutumokban előjövő Oztraloka netán = Banjaluka, akkor aligha térünk el nagyon az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy a XIV. században Zanamegye s illetőleg a vele egy kiterjedésű szanai egyházi kerület délen le a Černagoráig terjedt.⁵⁾ Éjszaki határát a Kozara planina déli lejtője képezte, melytől fogva az egész terület, mely a Szana és a Verbász között fekszik, továbbá a Szana egész balvidéke az Unnáig, sőt az Unnán túl Koranáig, Zanamegyéhez és egyházi kerülethez tartozott.

A káptalani statutumok szerint a XIV. században a következő egyházak tartoztak a szanai egyházi kerülethez :

1. Primo ecclesia sancti Stephani regis de Pluharia.
2. Item ecclesia sancti Johannis baptiste de Zmolan = *Smolyanac* a Kis-Kapella-hegység keleti oldalán az ogulini ezredben, a Korana mellett.
3. Item ecclesia sancti Martini de Cozara = *Kozarac* Boszniában a Kozara planina délnyugoti lejtőjén Prjedortól keletre.
4. Item ecclesia sancti Martini de Sumechicha.
5. Item ecclesia de Cramen = *Kremen* az ogulin-szluini ezred szluini járásában.
6. Item ecclesia beate virginis de Zemelna.
7. Item capella Vulk dicti Srebech.

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. IV, 119.

²⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 315.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* II, 307.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 128—129.

⁵⁾ Pesty az *Unnacíg* terjeszti ki. *Az eltűnt régi vármegyék* II, 484.

8. Item ecclesia sancti Georgii de Pobresia.
9. Item capella in honore omnium sanctorum de antiquo foro. Itt talán Zana városa értetik, mely a mai Prjedor helyén feküdt s Sana néven még egy-némely XVI. századi térképen is szerepel.
10. Item ecclesia sancti crucis de Herbochan.
11. Item ecclesia sancti crucis de Podcrisie = talán *Podić* az Unna eredete közelében.
12. Item ecclesia beate virginis de Oztraloka.
13. Item ecclesia sancte trinitatis de Cesich = talán *V. Cvetnić* a Dinari hegység közelében.
14. Item ecclesia sancti Johannis baptiste de Wersusyn.
15. Item ecclesia sancti Georgii de Mren = *Sanski Most* Boszniában a Sana bal partján.
16. Item ecclesia beati Georgii de Blagay = *Blagaj* Boszniában a Sana bal partján Novi keleti szomszédságában.
17. Item ecclesia beate virginis de Vodicha = *Vodišev* Boszniában.
- 18—20. Item ecclesia sancte crucis de Podcrisye. Item ecclesia beate virginis de eadem. Item ecclesia sancti Petri de eodem. Talán a mai *Petrovac* Boszniában Ključ-tól nyugotra.
21. Item ecclesia beati Marci evangeliste et beati Martini de Japra = *Japra* Boszniában a Japrica folyóvíz mentén.

c) *Az orbászí kerület.*

E kerület a régi Orbázmegyére terjedt ki, mely a mai Boszniában a Verbász folyó mentén terült el, s az egykori Orbász várától kapta elnevezését. Ezen várnak egykori fekvését már ki nem jelölhetjük, de alig kételkedhetni a felett, hogy az a Verbász vize mentén feküdt. Okiratilag e név többször említettik a XIII—XIV. századokban. Így kapja azt 1293-ban adományba Radislo szlapon bán III. Endrétől,¹⁾ 1435-ben Blagay János zálogba Zsigmond királytól,²⁾ 1448-ban Blagay Ursina kezével együtt Frangepán Márton.³⁾ 1459 tájt Székely Tamás vranai perjel foglalja el.⁴⁾ Az 1519. évi magyar-török fegyverszünet okmányában a castrum Orbazvara szintén előfordul.⁵⁾ 1522-ben pedig II. Lajos Orbászvára gondjait Báthory István nádorra bizza.⁶⁾ A káptalani statutumok szerint a következő egyházak tartoztak ezen esperesti kerülethez:

1. Ecclesia sancti Mychaelis de Voyzka.
2. Item ecclesia sancte Luce.

¹⁾ *Hazai Okmtár* VII, 235.

²⁾ *Tud. Gyűjt.* 1836. évf. V. f. 60. 61. ll.

³⁾ Nagy Iván: *Magyarorsz. családai* IV, 240.

⁴⁾ Kercselich: *Not. prael.* 285. l.

⁵⁾ *Hevenesi kéziratai* XIV. köt. 465. l.

⁶⁾ Pray: *De prioratu Auranae* 79. l. *Epistolae procerum* I, 154.

3. Item ecclesia sancti Martini de sub castro. Itt kétségtelenül *Orbász-Váralja* értetik.

4. Item ecclesia sancti Mychaeli de Turya.

5. Item ecclesia sancti Georgii de Gradech. A XV. században a Frangepánok birtoka.

6. Item ecclesia sancti Petri de Vidusy. Ezen Vidusy nyilván azon Vidasócz, melyet I. Lajos király 1381-ben Garay Miklós nádornak adományozott a Vidasócziak magtalan kihalása után.

7. Item ecclesia sancti Georgii de Biscopci.

8. Item ecclesia sancti Johannis baptiste.

9. Item ecclesia sancti Elye in campo.

10. Item ecclesia beate Elyzabeth de foro. Ez azon *Orbász-Vásárhely*, mely-nél Zsigmond király 1398-ban aug. 13. táborozott.¹⁾

11. Item ecclesia de Raschich.

12. Item ecclesia sancti Georgii de Ozek. E hely okiratilag Ezek néven is fordul elő.

13. Item ecclesia sancti Nicolai de Galaas in metis Wzore. Ezen Galasnak Wzore = Ozora határában kellett feküdnie. Uzora folyóvíz Doboj közelében szakad balfelől a Bosnába s e folyóvíz mellett találjuk ma is az Uzora nevű helységet. Ennek közelében a Verbina patak mellett van *Glasac*. Ennek felel meg az itt szó-ban levő Galaas. Galas vára okiratilag is említettik. 1285-ben Radislo mint Glaas főispánja kerül elő.²⁾ 1293-ben Galas vára olyanul említettik, melybe Radislo III. Endre király adományozásából beiktattatott.³⁾

4. A gorai és zagorai főesperestség.

Ma Gora külön és Zagoria szintén külön főesperestséget képez, az első glinai és sziszeki; a második bednjai, beleci és krapinai alesperesti kerületekkel. A tized-jegyzékekben a sacerdotes de Gara et Zagrana együttesen említék, mi azt bizonyítja, hogy mindkét vidék *egy* főesperestséget képezett, bár más bejegyzésben csakis a Gara papjairól van szó. A káptalani statutumok mint külön főesperestséget vagy főesperestségeket nem tárgyalják. Ugyan külön sorolják elő a gorai és külön a zagorai egyházakat, de mégis úgy, hogy mindkettő mint egy s ugyanazon, a zágrábi káptalani prépost alatt álló főesperestség mutatkozik. Hogy a tizedjegyzékekben is valóban *egy* főesperestségnek vétetik, mutatja azok ezen bejegyzése: sacerdotes de Gera solverunt in toto de Zagoria III. marcas, II. pensas et XXX. denarios.⁴⁾

¹⁾ in descensu nostro campestri prope villam *Orbaz Vasarhel*. Ráthnál: *A magyar kir. utazásai és hadjáratai*. 103. l.

²⁾ Thalčić: *Mon. hist. Epput.* I, 218. Kukuljević: *Jura regni Croatiae* I, 96.

³⁾ *Hazai Okmúlár* VII. 235.

⁴⁾ *Mon. Vatic.* I, I, 171.

a) *A gorai kerület.*

E kerület zöme a mai báni kerületre esett, melyből az egész glinai, petrinjai és dvori járásokat foglalta magában. Átnyúlt azonkívül a Kulpán is, a Száva-Kulpa-közből a mai Zágrábmegye sziszeki járásának déli részét igénybe véve. Ezen gorai kerület eszerint jóval nagyobb volt a mai gorai főesperestségnél, mert kiterjedt volt a mai dubicai főesperestségnek némely területrészeire is. Kostajnica, Zrinj, Petrinja, Hrastovica stb. ma a dubicai főesperestség plebánia-egyházai, a XIV. században azonban mindezek a gorai egyházi kerülethez tartoztak.

A káptalani statutumok a gorai kerülethez tartozó egyházakat következőleg sorolják elő: ¹⁾

1. Primo ecclesia sancte crucis de Zitech = *Szisztek* Zágrábmegyében a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Kereszt tiszteletére van felavatva. A káptalani statutumok szerint parochialis egyházat képezett ugyan, de cuius tamen parochia et aliis ibi nostris possessionibus nullam exigit (t. i. a prépost) quartam de decimis, sed ipse decime pro nobis totaliter exiguntur.²⁾

2. Item ecclesia beati Martini ex ista parte fluvii Zauae, existens in possessione filiorum Chopor = *Martinskaves* Zágrábmegyében a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

3. Item ecclesia beate virginis in Culpatw = *Kulpatő*. Ma ilyenü hely nem létezik. A Kulpa Sziszeken alúl szakad a Szávába.

4. Item ecclesia sancti Georgii de Blina = *Blinja* a báni kerület petrinjai járásában. Egy 1282. évi okiratban említve van Samson sacerdos de Blyna.³⁾ Ma már nem bir egyházi önállósággal.

5. Item ecclesia in Gradiza, quae est in grangia abbatis thoplicensis = *Graduša* a báni kerület petrinjai járásában a Száva jobb partján. Sziszeztől keletre, ma Sunja fiókja. Az itt említett thoplicai apát a = *varasd-topuskői* apát.

6. Item ecclesia sancte crucis circa Zauam. Talán a Száva mellett levő *Bobovac*, melynek kápolnája Sz. Kereszt tiszteletére van felavatva. Ma Sunja fiókja.

7. Item ecclesia in Gorgon.

8. Item ecclesia beate virginis de Gurgeuich.

9. Item ecclesia sancti Martini de Stenna. Ily nevű hely ma nem létezik. Talán *Stanici* a báni kerület dvori járásában.

10. Item ecclesia sancti Michaelis de Koztannicha = *Kostajnica* a báni kerület dubicai járásában. Plebánia-egyháza ma Sz. Miklós tiszteletére van felavatva. A tizedjegyzékek 1373—75. évi tételei közt szintén előfordul a parochialis ecclesia sancti Michaelis de Castancha diocesis Zagradiensis.

11. Item ecclesia sancte crucis de Komogoy. Talán = Komoroy = *Komora* a báni kerület dvori járásában.

12. Item ecclesia beate virginis de Zrin = *Zrinj* a báni kerület dvori járásá-

¹⁾ *Statuta Capit. Zagr. saec. XIV.* Pars III. cap. I. Tkalčićnál II, 76.

²⁾ Pars III. cap. I. Tkalčić II, 76.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 210.

ban. Plebánia-egyháza, ma a Sz. Kereszt tiszteletére van felavatva, de van Szent Magdolnáról címzett kápolnája is.

13. Item ecclesia sancti Stephani pape de Pownya = *Buinja* a báni kerület dvori járásban. Ma csak fiókközség.

14. Item ecclesia beate virginis de Gora = *Gora* a báni kerület glinai járásában. Plebánia-egyháza ma Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva. Mint plebánia-egyház már 1201-ben említetik okiratilag Sz. Kelemen néven. A tizedjegyzékek 1373—75. évi tételei közt említve van Anthonius Andree de Gorra clericus Zagradiensis diocesis. A gorai ősi egyházat a törökök feldúlták, de 1705-ben újból helyreállott. Lásd alább.

15. Item ecclesia de Sirounicha = *Žirovac* a báni kerület glinai járásában, ma Gvosdansko fiókja.

16. Item ecclesia de Stebencha = *Stupica* a báni kerület dvori járásában, Gvozdanstól keletre.

17. Item ecclesia sancti Clementis de Chana.

18. Item ecclesia sancti Martini de Koztanicha Elye.

19. Item ecclesia sancte crucis de Chaglich = *Čavlavica* a báni kerület glinai járásában, ma már csak fiókegyház.

20. Item ecclesia omnium sanctorum de Boyna = *Bojna* a báni kerület glinai járásában, ma már csak fiókegyház.

21—22. Item ecclesia sancti Martini de Creschich. Item ibidem prope ecclesia in grangya abbatis thoplicensis.

23. Item de Brochina.

24. Item ecclesia sancti regis Stephani de Petrina = *Petrinja* a báni kerület petrinjai járásában. Plebánia-egyháza ma Sz. Lőrincz tiszteletére van felavatva. A tizedjegyzékek 1373—75. évi bejegyzéseiben említetik Blasius Dionisii de Petrina clericus Zagabriensis.

25. Item ecclesia sancti Nicolai de Brumen.

26. Item ecclesia beate virginis de Zrachicha = *Sračica* másképp *Sravčica* a báni kerület glinai járásában, ma Maja fiókja.

27. Item ecclesia sancti Martini de Brochian.

28. Item ecclesia sancti Clementis de Gora. A gorai egyház, miként fentebb említettük, már 1201-ben említetik okiratilag Sz. Kelemen néven.

29. Item ecclesia sancti Petri, que est plebania, que est loco illius de Gora, ipsa enim ecclesia sancti Clementis primo fuit plebania. Szintén gorai egyház a mi a hely XIV. századi jelentőségét bizonyítja.

30. Item ecclesia sancti Kirini de Hraztouicha = *Hrastovica* a báni kerület petrinjai járásában. Plebánia-egyháza ma Sz. Bertalan tiszteletére van felavatva. Egy XV. századi oklevélben Hraztouicha provinciáról van szó, mit azonban nem úgy kell magyarázni, mintha itt egy kiváltságos állással birt politikai helyhatósággal volna dolgunk. Hrastovica csakis egy nagyobb birtokcomplexum székhelyét képezte. Pesty szerint a dubicai főesperestségben feküdt,*) ám ez hibás állítás, mert a goraiiban feküdt.

*) Az eltűnt régi vármegyék II, 214.

31. Item ecclesia sancti Mychaelis Cruciferorum.
32. Item ecclesia sanctorum Cosme et Damiani de Berkis.
33. Item ecclesia sancte crucis de Bornouuz = *Brnjevska* a báni kerület glinai járásában Glinától keletre, ma már csak fiókegyház.
34. Item ecclesia sancti Mychaelis de grangya abbatis predicti.
35. Item ecclesia sancti Georgii de Dolgo = talán *Dolnjaki* a báni kerületben, ma Maja fiókja.
36. Item ecclesia sancti Martini Bogdazlai.
37. Item ecclesia sancti Nicolai de Thoplica = *Topuska* a báni kerület vrginmosti járásában a Glina mellett.
38. Item ecclesia sancti Kirini de Bouich.
39. Item ecclesia sancte trinitatis de Ztreseuo.
40. Item ecclesia Cruciferorum de Gora.
41. Item ecclesia sancte crucis de Pech = *Pecki* a báni kerület glinai járásában, ma Čuntić fiókja.
42. Item ecclesia sancti Petri de Sirounicha. A helynév fenntebb is előkerül.

b) *A zagoriai kerület.*

E kerület Varasdmegyének nyugoti felére, t. i. a krapina-toplicai alispánságnak azon részére terjedt ki, melyet az urboci főesperesség igénybe nem vett. Azonkívül a zlatári alispánság éjszaki és a varasdi alispánság nyugoti fele is hozzátartozott. A horvátok azon területet, mely Zágrábtól éjszaki irányban a Slema- és a Macel-hegységek közé szorul vagyis Varasdmegyének egész déli és nyugoti részeit, Zagoria-nak = hegyen túl levő tartománynak nevezték. Éjszakon és nyugaton e föld Stiriával érintkezett. A XIV. századi egyházi kerület egészen aligha esett össze a politikai kerülettel, mert a Krapina folyó bal partvidékének egyházai már nem a zagoriai egyházi kerülethez tartoztak. A XIV. században több egyház, mely ma az urboci főesperességhez tartozik, mint Koštel, Pregrada stb., a zagoriai kerülethez tartozott.

A káptalani statutumok szerint a zagoriai kerülethez a következő egyházak számítottak:

1. Primo beate virginis de Pregrada = *Pregrada* Varasdmegyében, a krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére felavatott. A tizedjegyzékek 1373—75. évi tételeiben két plebánosa nevével ismerkedünk meg, Pál Dominikével, kinek halála után Ineth János kapta meg a parrochialis ecclesie Sancte Marie de Pregrada egyházi javadalmát.

2. Item ecclesia sancti Emerici de Kostel = *Koštel* Varasdmegyében, a krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Imre tiszteletére felavatott.

3. Item ecclesia sancti Petri de Conoba = *Konoba* másképp *Petrovsko* Varasdmegyében, a krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter és Pál tiszteletére felavatott.

4. Item ecclesia sancti Nicolai de Crapina = *Krapina* Varasdmegyében, a

krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Miklós püspök tiszteletére felavatott. Okiratilag ezen egyház már 1205-ben említettik.

5. Item ecclesia sancte trinitatis de Thoplica = *Krapinske-Toplice* Varasdmegyében, a krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Háromság tiszteletére felavatott.

6. Item ecclesia sancte trinitatis de Radboa = *Radboj* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Háromság tiszteletére felavatott.

7. Item ecclesia sancte crucis, Petri, filii Nuzlini = *Sveti Križ* másképp *Začretje* Varasdmegyében, a krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Kereszt tiszteletére felavatott.

8. Item ecclesia sancti Mychaelis prope Komor = *Komor* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban, ma Sz. Vidről címzett kápolnája Sv. Križ fiókja.

9—13. Item ecclesia de Lobor. Item ecclesia sancti Petri ibidem. Item ecclesia sancte crucis, sancte Ladizlai, sancte Laurencii ibidem = *Lobor* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban. Plebánia-egyháza ma Sz. Anna tiszteletére felavatott.

14. Item ecclesia de Tracustian = *Trakostjan* Varasdmegyében, a varasdi alispánságban, ma Bednja fiókja.

15. Item ecclesia de Kamennicha = *Kamenica* Varasdmegyében, a varasdi alispánságban. Ma is plebánia-egyház Sz. Bertalan tiszteletére.

16. Item ecclesia sancti Martini de Ozturch = *Osterc* másképp *Oštrice* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban, ma Remetinec fiókja. Kápolnája ma Sz. Fábián és Sebestyén tiszteletére van felavatva. Hajdan váráról nevezetes, melynek romjai ma is megvannak Osterc helységtől éjszakra. Osterc okiratilag 1258-ban Oztruz néven említettik.¹⁾

17. Item ecclesia sancti Georgii de Belch = *Belec* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban. 1258-ban mint terra sancti Georgii említettik és pedig mint zágoriai várföld.²⁾ Később védőszentjét változtatta, s plebánia-egyháza ma Havas-Boldogasszony tiszteletére van felavatva. Belec helységtől éjszakra találjuk a belecí vármot.

18. Item ecclesia sancti Nicolai de Zelnicha = *Selnica* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban, ma Belec fiókja. 1258-ban terra Scelniza, Szelniza néven említettik.³⁾

19. Item ecclesia beate virginis de Zaiezda = *Zaježda* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére felavatott.

5. A guercsei főesperestség.

E főesperestség másképen goricainak is neveztetik. A káptalani statutumok archidiaconatus de Guerche seu goricensis néven említik⁴⁾ s ma gorikai néven szerepel az egyházi névtárban. Főesperestjei közül különösen János ismeretes azon történeti mű után, mely főleg a horvát írók által lett forrásműként felhasználva,

¹⁻³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 118. 119. Wenzel: *Árp. új Oktár* XI, 448. 450.

⁴⁾ *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV.* Pars III. cap. VIII. Tkalčićnál II, 92—93.

bár most már alig vonható e műnek koholtsága kétségbe.¹⁾ Ezen főesperestség a XIV. században kiterjedt Zágrábmegye károlyvárosi és jaskai alispánságának, továbbá az ogulin-sluinji kerület rakovaci és sluinji járásainak valamint a báni kerület vrginmosti járásának területére. Sőt átnyult Krajnának mőtlingi kerületére is, mely a XVIII. század közepén az ujonnan felállított görzi érsekséggel egyesítettett. A főesperestség jobbára azon határok közé szorult, melyek a régi gorikai comitatust jelölték. A gorikai comitatust többrendbeli okirat említi.²⁾ Eredetét a várispánsági intézményből vette s okiratilag ismeretese az azon várjobbágyok, qui de filiis jobagionum sancti Regis de Gorica oriundi fuerant.³⁾ Közigazgatási önállása a XIV. század végeig volt fenn, mikor is megszűnván területe Zágrábmegyébe olvadt.

A káptalani statutumok egyenként számlálják elő a gorikai főesperestség egyházas helyeit. Ezek a következők:

a) *Az első részben :*

1. Prima sit ecclesia beate virginis de Stennichnek = *Sjeničak* a báni kerület vrginmosti járásában.

2. Item ecclesia sancti Georgii de Hutina = *Utinja* az ogulin-sluinji kerület rakovaci kerületében.

3. Item beate virginis de Gradech = *Gradec* az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában.

4. Item beati Stephani de Oztrosin = *Ostrožin* a báni kerület vrginmosti járásában.

5. Item sancte trinitatis de Fuca.

6. Item sancti Thome de Strelchan.

7. Item omnium sanctorum de Zlat = *Slatinja* a báni kerület glinai járásában.

8. Item beate virginis de Perna = *Perna* a báni kerület vrginmosti járásában, ma Topusko fiókja.

9. Item omnium sanctorum de Creztina = *Krstinja* az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában.

10. Item sancte crucis de Gay = *Gaj* az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában, ma Cerovac fiókja.

11. Item sancte crucis de Jablanouicha = *Oblajac* az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában.

12—13. Item omnium sanctorum de Cetin. Item sancti Emerici de sub Cetin = *Cetin*, az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában. Hajdan váráról is nevezetes, melyet Zsigmond király 1367-ben Frangepán Jánosnak és örököseinek adományozott.⁴⁾

¹⁾ Közzé lett téve a *Monumenta spect. hist. Slavor. meridionalium* VII, 471.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 244. 245. 448. Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 115. XI, 107. 183. XII, 647. Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 21.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 446.

⁴⁾ Pesty: *Az eltűnt vármegyék* II, 271.

14. Item beate virginis de Clokoch = *Klokoč*, az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában. Régebben kerületi főhely. A klokoči kerületet 1387-ben a Frangepánok kapták adományba Zsigmond királytól.

15. Item sancti Georgii de Hozouichi = *Svoić*, az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában.

16. Item sancti Johannis de Hrezthno.

17. Item beate virginis de Gnoynicha = *Gnojnica* az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában.

18. Item sancti Viti de metis Clokoch = *Klokoč*, egy másik egyházáról már fentebb volt szó.

19. Item sancti Nicolai de Ladihouich = *Ladjevac* az ogulin-sluinji kerület sluinji járásában.

20. Item sancti Jacobi de Stoymerich = *Sturlic*, ma már Boszniában levő hely.

21. Item sancti Kirini de Smerchkoich.

22. Item sancti Georgii de Guerche = *Gorica*. E helyről vette nevét a gorikai megye és főesperesség. Mint oppidum Guerche, Gorica említetik még a XVI. század közepén is, bár már a XVI. század első tizedeiben régi neve a Budakról származó Budački-család után Budački-ra változott. E néven találunk ma is az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában *Dolnji-Budački* és *Gornji-Budački* nevű két helyet. Itt a régi gorikai várnak némi romjai is még szemlélhetők. E vár 1596-ben esett a törökök kezébe.

23. Item sancti Georgii de Hrapauchi = talán *Rakovica* az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában.

24. Item sancti Viti de Zcrade = *Skrad* az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában.

25. Item sancti crucis de Coranicha = *Kolarić* az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában.

26. Item sancti Johannis de Trebna = *Trebinja* az ogulin-sluinji kerület rakovaci járásában.

27—28. Item sancti Elie de Guerche. Item sancti Martini de eodem Guerche = *Gorica*, már fentebb volt szó egy másik egyházáról.

29. Item sancti Georgii de Colechane.

30. Item sancti Nicolai de Lonka = *Lonjga* másképp *Lonjgari* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban.

31. Item sancti Jacobi de Othok = *Otok* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban, ma Zaprudje fiókja.

32. Item Sancti Martini de Cladusa = *Kladusa*, ma már Boszniában fekvő hely.

33. Item sancti Georgii, filiorum Heymin de Graberya = *Grabrk* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban.

b) *A második részben :*

34. Primo ecclesia sancti Nicolai de Jaztrebarzka = *Jaska* másképp *Jarstrebarsko* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban. Parochialis egyháza ma is Sz. Miklós tiszteletére van felavatva.

35. Item capella sancti Johannis de Gouriena. E név *Turiena* azaz *Turen* = *Pod-Turen* helyett áll s plebánia-egyháza, ma Sz. Anna tiszteletére van felavatva, honnan *Sveti Jana*-nak is neveztetik.

36. Item capella sancti Pauli de Broconoua.

37. Item ecclesia sancti Georgii de Prelepi = *Prilipje* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban, ma Plešivica fiókja. Ez utóbbinak anyaegyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.

38. Item sancte Marie de Volaula = *Volavje* Zágrábmegyében a jaskai alispánságban, ma Petrovina fiókja. Kápolnája ma is Havas Sz. Mária tiszteletére van szentelve.

39. Item sancti Petri Biscupech = *Petrovina* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter tiszteletére felavatott.

40. Item sancti Syxti de Pribichi = *Pribić* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban. Ösrégi alapítású plebánia-egyháza ma is Sz. Sixtus tiszteletére felavatott.

41. Item sancti trinitatis de Craysichi = *Krašić* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Háromság tiszteletére felavatott.

42. Item sanctorum Cosme et Damiani de Jeschko = *Vrhovec* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban. Plebánia-egyháza, ma is Sz. Kozma és Dömjén tiszteletére van felavatva.

43—44. Item omnium sanctorum de Foro. És : Item sancti Viti circa castrum = *Ozalj* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Vid tiszteletére felavatott. 1,14-ben mint ecclesia omnium sanctorum de Foro sive Ključ említetik.

45. Item sancti Elye de Ribnik = *Ribnik* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban, ma *Lipnik* fiókja. Hogy itt ez utóbbiról van szó, azt anyaegyházának ma is tiszteletben álló védszentje : Sz. Illés mutatja.

46. Item sancte crucis de Zauerha = *Završje* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Kereszt tiszteletére felavatott.

47. Item beate virginis de Dobra = *Dubovac* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Havas-Boldogasszony tiszteletére van felavatva. A Dubovactól nyugotra folyó patakot ma is Dobra-nak hívják.

48. Item sancti Mauri de Bozilo = *Bosiljevo* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Maurus tiszteletére van felavatva.

49. Item beate virginis de Gradech = *Zagradci* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban, ma Novigrad fiókja. Ezen Novigrad ma is plebánia-egyház és Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

50. Item sancti Stephani regis de Rodobna.

51. Item sancti Johannis de Tholichi. Ily nevű hely ma ismeretlen. Leghamarabb az ogulin-sluinji területben levő *Poljice*-re lehetne magyarázni, ha más-

ként bizonyos nem volna, hogy itt a zágrábmegyei *Riečica*-ról van szó, mely mint ősrégi plebánia ismeretes. Egyháza ma is Ker. Sz. János tiszteletére van felavatva.

52. Item sancti Petri de Mlacha = *Mrežnica*, az ogulin-sluinji kerületben. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter és Pál tiszteletére felavatott.

53. Item sancti Martini de Brodari = *Brodarci* Zágrábmegyében, ma Hrnetić fiókja. A hrnetići ősalapításu anyaegyház ma is Sz. Márton tiszteletének van szentelve.

54. Item beate virginis de Jeskouo = *Jaškovo* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban, ma Mahično fiókja. Mahično mint ősrégi alapításu plebánia ismeretes s ma is a Sz. Szűznek van szentelve.

55. Item sancti Georgii de Sypek = *Sipak* Zágrábmegyében, a károlyvárosi alispánságban. Plebánia-egyháza Sz. György tiszteletére felavatott.

c) *A harmadik részben :*

56. Ecclesia beati Georgii de Vyuodina, matrix . . . . Filie huius : una in honore beate virginis, alia in honore beate Marie Magdalene = *Vivodina* Zágrábmegyében, a jaskai alispánságban. Plebánia-egyháza ma Sz. Lőrincz tiszteletének van szentelve.

57. Item ecclesia sancte crucis de Sihembergh = *Sichelburg* az ogulin-sluinji kerületben, máskép *Žumberak*. Plebánia-egyháza ma Sz. Miklós tiszteletére felavatott. Egykor váráról nevezetes.

58. Item in Methlica ecclesia beate virginis circa castellum, matrix. Huius filie : sancti Nicolai de foro, item Marie Magdalene, sancti Jacobi, sancti Viti et sancte trinitatis = *Möttlíng*, mely ma már Krajnához tartozik.

59. Item sancti Martini, matrix. Huius filie : capella sancti Nicolai in provincia Methlice.

60. Item ecclesia sancti Petri de Chernomel, matrix. Huius filie : sancti Johannis baptiste de Doblich et sancti Irinei. Chernomel = *Tshernembl* Krajnában. Doblich = *Döblitsch* Krajnában Tshernembltől délnyugotra.

61. Item ecclesia sancti regis Stephani matrix de Senich, de fundacione regis Bele, ut creditur. Huius filie : capella sancte Marie Magdalene, item sancti Primi et sancti Johannis.

62. Item in Vinnicha, et similiter de provincia Methlice, ecclesia sancte crucis, matrix. Huius filia : capella sancte trinitatis. Vinnicha = *Weinitz* Krajnában.

6. A gveščai főesperestség.

E főesperestséget a tizedjegyzékek mint külön archidiaconatust említik, míg a káptalani statutumok mint a császmái prépost alatt álló kerületet sorolják elő. Kétségtelen azonban, hogy ilykép is nem főesperestségi alkerület, azaz alesperestség, hanem valóságos főesperestség értendő alatta.

A főesperestségek, miként már sokszor volt e mű folyamán alkalmunk látni, rendszerint összeestek a hasonnevű vármegyékkel avagy várispánságokkal s azért

közel esik a felvétel, hogy a gvessei = gvešcai főesperestség is összeesik azon Gesche, Guescha, Gwchke, Gecke = Gecske grófsággal, mely az Ottočac vidékén folyó Gacka vagy Gacsko folyóvíztől vette elnevezését s a mai lika-ottočani kerület területén terült el. E felvétel hamisságát már Pesty Frigyes alaposan kiemelte, de egyidejűleg nagyot tévedt a nagyérdemű tudós, midőn a gvešcai főesperestséget *Verőcze*-megyében mondja kiterjedőnek.¹⁾ Ez állítás úgy a multra, mint a jelenre egyaránt hibás, mert amint ma a gvešcai főesperestség *Verőczemegyére* ki nem terjed, úgy hajdan sem vehette azt igénybe, midőn *Verőczemegyé* egyáltalán nem is tartozott a zágrábi, hanem a pécsi püspökséghez. Ma a gvešcai főesperestség 20 plebániája *Pozsegamegyére* és a *gradiskai* kerületre terjed ki, hajdan szintén *Pozsegamegyére* terjedt ki s jó részben magában foglalta a mai *Belovármegye* belovári alispánságának azon részét, melyet a Čazma folyó és a Bilo-hegység szorítanak maguk közé. Éjszakon annyira felhatolt az *Belovármegye* területébe, hogy a *Belovár* felett eső *Kapela* is még odatartozott. Pesty tévedése nyilván onnan ered, mivel ő a zágrábi káptalan statútumaiban előjövő gvešca-főesperestségi *Veroucha* helységet *Verőcze*-nek vette, minek azonban az nem vehető.

Különben az említett statútumokban előszámlált egyházak valamennyijét mi sem tudjuk eléggé értelmezni, annyi azonban mégis bizonyosul derül ki, hogy e főesperestség nem *Verőczében* keresendő.

A káptalani statútumok szerint a következő egyházak tartoztak alája:²⁾

1. Primo: ecclesia beate virginis de Zdench inferiori = *Veliki Zdenci* *Belovármegyében*, a belovári alispánságban, ma *Hercegovac* fiókja.

2. Item ecclesia beate virginis de Zdench superiori = *Mali Zdenci* *Belovármegyében*, a belovári alispánságban, ma *Grubišnopolje* fiókja.

3. Item ecclesia sancti regis Stephani ibidem prope = *Hercegovac* *Belovármegyében*, a két *Zdenci* délnyugoti szomszédságában. *Plebánia-egyháza* ma is *Sz. István* tiszteletére van felavatva.

4. Item ecclesia sancti Nicolai similiter. Ezen *Sz. Miklós-egyház* vagy szintén *Hercegovacon* létezett, vagy más, a két *Zdencivel* szomszédos helységben.

5. Item ecclesia sancti Georgii de Ilova = *Ilova* *Belovármegyében*, a körösi alispánságban, ma *Kutina* fiókja.

6. Item ecclesia beati Bartholomei = *Bertelovci* *Pozsegamegyében*, a pozsegai alispánságban, ma *Jakšić* fiókja.

7. Item ecclesia sancti Emerici = *Imrievci* *Pozsegamegyében*, a pozsegai alispánságban, ma *Ruševo* fiókja.

8. Item ecclesia sancti Andree apostoli.

9. Item ecclesia sancti Georgii de Brezounicha = *Breznica* *Pozsegamegyében*, a pozsegai alispánságban, ma *Pleternica* fiókja. A pápai tizedjegyzékekben említve van *Petrus Pauli de Brezontha clericus Zagradiensis diocesis*. Ezen *Breznicaról* értendő-e?

¹⁾ Az eltűnt régi vármegyék II, 399.

²⁾ Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV. Pars III. cap. IV. Tkalčićnál II, 84.

10. Item ecclesia sancti Johannis = *Ivanovci* Pozsegamegyében, a pozsegai alispánságban, ma Ruševo fiókja.

11. Item ecclesia sancti Nicolai = *Pleternica* Pozsegamegyében, a pozsegai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Miklós püspök tiszteletére van felavatva. Ezen szabadalmazott város plebániája ősalapításu.

12. Item ecclesia sanctorum Cosme et Damiani de Verouche = *Vetovo* Pozsegamegyében, a pozsegai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Kozma és Dömjén tiszteletére van felavatva.

13. Item ecclesia omnium sanctorum = talán *Sesvete* Pozsegamegyében, a pozsegai alispánságban. Plebánia-egyháza Mindenszentek tiszteletére van felavatva.

14. Item ecclesia beate Elyzabeth de Tholilouch = talán *Tulnik* Pozsegamegyében, a pozsegai alispánságban, ma Buk fiókja.

15. Item ecclesia sancti Francisci de Lypoua = *Lipik* Pozsegamegyében, a pakraci alispánságban, ma Sz. Szeraph. Ferencz tiszteletére szentelt kápolnája Pakrac fiókja. Van e megyében *Lipovac* és *Lipa* nevű hely is.

16. Item ecclesia sancti Petri de Becoa.

17. Item ecclesia sancti Martini de Twuiski. E névben bizonyára a magyar *Törviskes* név rejlik, s így alkalmasint *Trnovitica* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Trnovitica mint régi plebánia ismeretes s egyháza ma is Sz. Márton püspök tiszteletére van felavatva.

18. Item ecclesia sancti Ambrosii.

19. Item capella beate virginis de Grech.

20. Item ecclesia sancti Bartholomei.

21. Item ecclesia sancti Martini de Cheresnou = *Čremusina* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Ma már csak fiókközség.

22. Item ecclesia sancti Nicolai filiorum Porog.

23. Item ecclesia sancti Adriani de Grabounok. Itt alkalmasint a két Zdenci-től északra eső *Grbavec*-ről van szó, mely ma Grubišnopolje fiókja Belovármegyében.

24. Item ecclesia beate virginis de Megurech = *Medjurača* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Ma Nevinec fiókja.

25. Item ecclesia sancti Nicolai de Radcha = *Rača* Belovármegyében a belovári alispánságban. Plebánia-egyháza ma Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

26. Item ecclesia beate virginis de Gordona = Gordova = *Gerdjevec* vagy *Grdjevac* Belovármegyében, a belovári alispánságban. E helyről vette volt nevét a XIII. és XIV. században okiratilag említett comitatus de Gordua, Kordua.*) Ma Trojstvo fiókja.

27. Item ecclesia sancti Michaelis de Hothko = talán *Trojstvo* Belovármegyében, a belovári alispánságban, régi plébánia, mely ma a Sz. Háromság tiszteletére van felavatva. I. Károly királynak egyik 1314. évi okiratában ezen Hotko egy-

---

*) Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 90. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 361. Nagy Imre: *Anjouk. Okmtár* I, 362.

házával együtt szintén említetik: quedam possessio hotko vocata, in qua in honore beati Michaelis Archangeli ecclesia est constructa, in comitatu de Gordua existens. Birtokosa mag nélkül elhalván, a király Hotkot German comes fiainak adományozta.¹⁾

28. Item ecclesia sancti Stephani prothormartyris de Radchicha = *Rašenica* Belovármegyében, a belovári alispánságban, ma Grubišnopolje fiókja.

29. Item ecclesia sancti Benedicti = talán *Bedenik*, melyet *Benedik*-nek is irnak,²⁾ Belovármegyében, a belovári alispánságban, ma Rača fiókja.

30. Item ecclesia omnium sanctorum.

31. Item capella beate virginis = *Kapela* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Plebániája már 1205-ben alakult s maig fennvan. Egyháza Sz. Mária-Magdolna tiszteletére van felavatva. Mint possessio *Capulna* nuncupata in comitatu Crisiensi³⁾ et in vicinitate possessionis Glaguncha⁴⁾ habita, in cuius eciam facie Capella virginis gloriose esset edificata, van említve egy 1358. évi okiratban.⁵⁾

32. Item ecclesia sancte crucis de generacione Gatal. Ezen Gataly-nemzetség nemcsak a horvát-szlavon, de a dunántúli vidéken is birtokos volt.

7. A kamarcsai főesperestség.

E főesperestség Körösmegyének éjszaki felét, a mai kapronczai alispánságot foglalta magában s azonkívül kiterjedt Varasd megyének Körössel érintkező határterületére is, mert Martjanec és Jalzabet egyházai a kamarcsai főesperestséghez tartoztak. De kiterjedt Belovármegye belovári alispánságának éjszakkeleti csucsára is, úgy hogy a Dráva és a Bilo-hegység közt fekvő terület szintén kamarcsa-főesperestségi terület volt. A káptalani statutumok szerint⁶⁾ a következő egyházak tartoztak ezen archidiaconatushoz:

1. Primo ecclesia beatissimi regis Ladislai de Kamarcha, que tamen est plebania = *Komarnica* Körösmegyében, a kapronczai alispánságban, ma Sveti Gjurgj fiókja.

2. Item ecclesia beati Nicolai de Koproncha = *Kaproncza* Körösmegyében, a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Miklós tiszteletére van felavatva. A tizedjegyzékekben szintén előfordul, mert ezek szerint Martinus de *Koproncha* solvit mediam marcam.

3. Item ecclesia sancti Clementis in archidiaconatu varasdiensi. Ez tehát egy főesperestileg kivett hely volt, földíratilag a varasdi, egyházhatóságilag a kamarcsai főesperestséghez tartozván.

4. Item ecclesia sancte Elyzabeth, filiorum Egidii, = *Subodol* másképp *Jalžabet* Varasdmegyében, a varasdi alispánságban. Plebánia-egyháza, ma is Sz. Erzsébet tiszteletére van felavatva.

¹⁾ Nagy Imre: *Anjouk. Okmtár I, 362—363.*

²⁾ Hátsek: *A magy. sz. korona ország. megyei térképei. LXXI. Belovármegye.*

³⁾ Ez ma Belovármegyéhez tartozik.

⁴⁾ Ez a körösmegyei Glogovec.

⁵⁾ *Hazai Okmtár I, 220.*

⁶⁾ *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV. Pars III. cap. VII. Tkalčićnál II, 91.*

5. Item ecclesia beate virginis.
6. Item ecclesia sancti Martini = *Martinajec* Varasdmegyében, a varasdi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.
7. Item ecclesia sancte crucis de Zlauina = talán *Slanje* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Martinajec fiókja.
8. Item ecclesia sancti Georgii = *Sveti Gjurgj* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.
9. Item ecclesia sancte trinitatis de Ludbreggh = *Ludbreg* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Háromság tiszteletére van felavatva.
10. Item ecclesia beate virginis, cruciferorum.
11. Item ecclesia sancti Petri de Beegna.
12. Item ecclesia sancte crucis de Razina = *Rasinja* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Kereszt tiszteletére van felavatva.
13. Item ecclesia sancti Johannis de Hergorchia = tán *Hrženica* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Sv. Gjurgj fiókja.
14. Item ecclesia sanctorum Cosme et Damiani = *Kuzminec* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Kozma és Dömjén tiszteletére felavatott.
15. Item ecclesia sancti Martini de Kopina.
16. Item ecclesia sancti Stephani regis circa Drauam.
17. Item ecclesia beate virginis de Gelecouch = *Gjelekovec* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.
18. Item ecclesia sancti Petri circa portum Draue = *Sveti-Petar* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Veliki Bukovec fiókja. Kápolnája ma is Sz. Péter tiszteletére van felavatva. Vagy tán *Peteranec* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter és Pál apostolok tiszteletére van felavatva. Peteranec közelebb esik a Drávához mint Sveti-Petar.
19. Item ecclesia beate virginis de Struga = *Struga* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Sveti Gjurgj fiókja.
20. Item ecclesia beati Johannis de Cerouicha.
21. Item ecclesia beati Margarethe de Sabaria.
22. Item ecclesia sancti Mychaelis de Koproncha = *Kaproncza*. Már fentebb is előfordult.
23. Item ecclesia beate virginis de Kamarcha. Item ecclesia beati Georgii ibidem = *Komarnica*. Már fentebb is előfordult.
24. Item ecclesia sancti Mychaelis = *Miholjanec* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Mihály tiszteletére van felavatva.
25. Item ecclesia sancti Georgii = *Gjurgjevac* Belovármegyében, a belovári alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.
26. Item ecclesia sancti Martini de Prodauiž. Ma ismeretlen, de a XV. században még fennvult, mert Mátyás király egyik levele itt kelt. IV. Bélának egy

1267. évi okirata szerint a terra nomine Praudauiz in *Ducatu Sclauonie iuxta Drauam* feküdt, emlékezetet meghaladó idők óta Somogy megye hatósága alól ki volt véve.¹⁾ V. Istvánnak egy 1270. évi okirata szerint a terra seu possessio quadam Corradi de Treun, Praudauiz vocata, *ultra Drauam*, feküdt.²⁾ I. Lajosnak egy 1358. évi okirata szerint pedig Prodancz birtok közvetlen szomszédságban a keresztések Zdele nevű körösmegyei birtoka feküdt.³⁾ Ez a Zdele = *Ždala*-val Körösmegyében s így ezzel szemben, a Dráva tulsó partján kellett Praudauiznek feküdnie. E vidékre vezet egyszersmind Praudaviznek ama terjedelmes határleírása, mely V. István 1270. évi okiratában maradt fenn.⁴⁾ Mindebből egyszersmind kétségtelen, hogy az itt szóban levő Praudauiz-et nem azonosíthatjuk a belovármegyei *Predavec*-cel, mely a Drávától jóval nagyobb távolságú, semminthogy azt az okirat *Dráva mellett* fekvőnek mondhatta volna.

27. Item ecclesia sancti Johannis de Susicha = *Ivanec* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Ker. Sz. János tiszteletére van felavatva.

28. Item ecclesia sancti Martini. Item due capelle eiusdem sancte Katherine = *Virje* Körösmegyében a kapronczai alispánságban. Plebánia egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

29. Item ecclesia omnium sanctorum de Grabounok = *Grabrovnica* Belovármegyében a belovári alispánságban, ma Kozarevac fiókja.

30. Item ecclesia sancti Pauli de Descha.

31. Item ecclesia beate virginis de Mosina = *Mučna-Velika* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Kaproncza fiókja.

32. Item ecclesia sancti Nicolai.

33. Item ecclesia sancti Petri de Palichna.

34. Item ecclesia sancti Pauli.

35. Item ecclesia sancti Nicolai de Soboch = *Subotica* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Rasinja fiókja.

36. Item ecclesia beate trinitatis.

37. Item ecclesia beate virginis de Chesuricha = tán *Črešnjevica* Belovármegyében a belovári alispánságban, ma csak fiókegyház.

38. Item ecclesia sancte virginis.

39. Item ecclesia beati Martini.

40. Item capella sancti Martini.

41. Item ecclesia beati Petri.

42. Item capella beate virginis de Ztreza.

43. Item ecclesia sancte crucis = *Križovljan* Körösmegyében a kapronczai alispánságban, ma Martijanec fiókja. Kápolnája ma is Sz. Kereszt tiszteletére van felavatva.

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 163.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 277.

³⁾ *Hazai Okmtár* I, 220.

⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 277—287.

44. Item ecclesia beati Benedicti = *Kloštar* Belovármegyében a belovári alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Benedek tiszteletére van felavatva.

45. Item ecclesia sancte trinitatis de Ruuicha = *Rovišće* Kőrösmegyében a körösi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Sz. Háromság tiszteletére van felavatva.

46. Item ecclesia sancti Nicolai.

47. Item ecclesia sancti Petri.

48. Item ecclesia beate virginis de Koren = *Korenovo* Belovármegyében, a belovári alispánságban, ma Belovár fiókja.

49. Item ecclesia sancti Martini de Zerdahel. A tizedjegyzékekben is említve van egy *Zredahel* s annak plebánosa János. Lehet azonban, hogy a tizedjegyzékek *Zredahel*-e *Mura-Szerdabelyre* vonatkozik, melyre a káptalani statutumok Zerdahel-ét nyilván nem vonatkoztathatjuk.

8. A kemleki főesperestség.

Ma e főesperestség kiterjed Belovármegyének egész éjszaki felére, t. i. arra, mely a Császa vize jobb partjára esik, azonkívül Kőrös és Varasdmegyék némely részére is. A hajdani főesperestség terjedelme iránt a káptalani statutumok tájékoztatnak,¹⁾ melyekből kitetszik hogy ezen főesperestség nemcsak a régi *kemleki*, hanem a *maróczai* kerületet, tehát Zágrábmegye éjszakkéleti részét is magában foglalta.²⁾ A statutumok szerint e főesperestség alá a következő egyházak tartoztak:

1—2. Primo ecclesia beati Johannis baptiste de Morocha. Item ecclesia omnium sanctorum de eadem Morocha. Nyilván erre vonatkozik az 1373—75. évi tizedjegyzékek Morancha = Moraucha = *Marócz*a nevű helye. Ezen Marócz megfelel a mai zágrábmegyei *Moravci*-nak, mely a XIII. század óta a comitatus de Moroucha³⁾ azaz a maróczai várispánságnak, utóbb politikai kerületnek főhelyét képezte. Plebánia-egyháza ma a Sz. Háromság tiszteletére van felavatva, mely után a hely maga is Sz.-Háromság néven szokott említettetni. Egyik temploma, a crkvenavesi t. i. ma is Sz. János tiszteletére van felavatva. A statutumok kétségtelenre teszik, hogy ez Kereszt. Sz. János volt. A mai védőszent *Nepom.* Sz. János.

3. Item ecclesia beate virginis de Hraschina = *Hraščina* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban. Az 1258-ban említett comitatus Hrosna⁴⁾ kétségtelenül ezen Hraščina-val függ össze s mutatja, hogy kerületi központot képezett. Plebánia-egyháza ma Sz. Miklós tiszteletére van felavatva.

4. Item ecclesia sancti Martini de Lona = *Lojnica* vagy *Lonjica* Kőrösmegyében, a körösi alispánságban.

5. Item ecclesia sancti Viti de Greben.

6—7. Item ecclesia beate virginis de minori Kemluk. Item ecclesia beati Martini de maiori Kemluk = *Kalnik* Kőrösmegyében, a körösi alispánságban.

¹⁾ *Statuta Capit. Zagrab.* Pars III. cap. IX. Tkalčičnál II, 94.

²⁾ Ezen várispánságokról jelesen értekezik Pesty: *Az eltűnt vármegyék*-ben II, 283—292.

^{3—4)} Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 120. Wenzel: *Árp. új Oktár* XI, 451.

Parochialis egyháza ma Sz. Briccius tiszteletére van felavatva. E hely, illetőleg a Kalnik-hegy magaslatára épült vár után kapta a kemleki várispánság elnevezését.

8. Item ecclesia beati Petri de possessione Georgii, filii Pauli, valószínűleg a mai *Gjurjic* Körösmegyében, melyet a névtár is mint régi plebániát tüntet fel.

9. Item ecclesia beate Margarethe de Dobouch = *Dubovac* Körösmegyében, a körösi alispánságban, plebánia-egyháza ma is Sz. Margit tiszteletének van szentelve.

10. Item ecclesia sancte crucis de Crisio = *Kőrös* a hasonlónevű megye főhelye. Plebánia-egyháza ma is Sz. Kereszt tiszteletére van felavatva.

11. Item ecclesia beate Georgii de Glogounicha = *Glogovnica* Körösmegyében a körösi alispánságban. Plebánia-egyháza ma Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

12. Item ecclesia beati Nicolai de Gragen = *Gračina* Körösmegyében a körösi alispánságban, ma *Gjurjic* fiókja.

13—14. Item ecclesia beate virginis de Bradna. Item ecclesia beati Ladizlai de eadem Bradna.

15. Item ecclesia beati Petri de Chrostuech = *Čvrstec* Körösmegyében, a körösi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter tiszteletére van felavatva.

16. Item ecclesia beate virginis de possessione filiorum Hegen = *Hagenj* Körösmegyében, a körösi alispánságban, ma Sv.-Ivan-Žabno fiókja.

17. Item ecclesia beati Johannis de Sabnicha = *Sveti-Ivan-Žabno* Körösmegyében a körösi alispánságban, plebánia-egyháza ma is Ker. Sz. János tiszteletére van felavatva.

18. Item ecclesia beati Laurencii de Vrbouch = *Vrbovec* Körösmegyében a körösi alispánságban.

19. Item ecclesia beati Petri de Presaka = *Preseka* Körösmegyében a körösi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter tiszteletére van felavatva.

20. Ecclesia beati Georgii de Rakounok = *Rakovac* Körösmegyében, a körösi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.

9. A sincei főesperestség.

Ma e főesperestség a Gradiskai kerületet veszi igénybe. Hajdani egyházairól a káptalani statutumok értesítenek.*) Ezek szerint ezen egyházak a következők:

1. In districtu de Zinche: ecclesia sancti Mychaelis prope castrum nepotum Thyboldi.

2. Item ecclesia sancti Georgii de Putnich.

3. Item ecclesia beate Katherine prope metas Leznik.

4. Item ecclesia nova sancti Ladizlai prope ibidem.

5. Item sancte Marie de Cirkuenicha.

6. Item sancti Thome de Dragalnia.

7. Item ecclesia omnium sanctorum de Terzteunicha.

8. Item sancti Demetrii de Belina.

*) *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV. Pars III. cap. IV. Tkalčičnál II, 84.*

- 9—10. Item sancti Martini de Dicenoua. Item beate virginis de eodem.
 11. Item beate virginis de Boyauch.
 12. Item sancti Mychaelis de Velika.
 13. Item sancti Nicolai de Ruenicha.
 14. Item sancti Georgii de Megurechya. A pápai tizedjegyzékek 1373—75. évi tételei közt is említve van az ecclesia de sancti Georgii de Megnuethia.
 15. Item beate virginis prope fluvium Saploncha.
 16. Item sancti Mychaelis de Douecher.
 17. Item sancti spiritus de Clechkouichi.
 18. Item sancte crucis de Woykouichi.
 19. Item sanctorum Cosme et Damiani in possessione Christofori.
 20. Item omnium sanctorum in possessione filiorum Fabiani.
 21. Item sancti Michaelis.
 22. Item sancti Georgii de generatione Tolineg.
 23—24. Item beate virginis in possessione filiorum Ysau. Item sancti Michacelis ibidem.
 25. Item beate Margarethe de Crayetina.
 26—27. Item beate virginis de Soploncha. Item sancti Mychaelis de eodem.
 28. Item beate virginis de Thoplica.
 29. Item beate virginis de Bela.
 30. Item beate virginis de Zirch.
 31. Item beate virginis de Pukur = *Pakrac* Pozsegamegyében, a pakraci alispánságban. Plebania-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére van felszentelve.
 32. Item sancte crucis de Bagen.
 33. Item beate virginis de Scencheula.
 34. Item ecclesia sancti Ladizlai de Podbor.

10. Az urboci főesperestség.

E főesperestség ma Varasdmegyének nyugoti részét, a krapina-toplicai alispánság nyugoti részét veszi igénybe. Régi területe is itt keresendő, bár ennek régi határai iránt sem a tizedjegyzékek, sem a káptalani statutumok elegendő tájékoztatást nem adnak.*) A tizedjegyzékek nagy lajstromában nincs is említve, csak az 1373—1375. évi feljegyzésekben említetik egyszer. Az, hogy a nagy tizedlajstromban elő nem kerül, eléggé hirdeti jelentéktelenségét. Míg ma e főesperestség 15 anyagyházat számlál, addig a káptalani statutumok csak 3 egyházat említik. Ezek:

1. Ecclesie que de hoc archidiaconatu existunt, hec sunt: Primo ecclesia sancti Georgii de Zothla: A Zothla megfelel = *Szutla*-nak. A Szutla másképp Szotla folyó ma országos határt képez Horvátország és StírIA között, Varasd és Zágráb területét elválasztva Hlevnica vidékétől a Szotlának a Szávába való beszakadásáig. Nem messze a Szotlától találjuk Varasdmegyke krapina-toplicai alispánságában *Dest-*

*) *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV.* Pars III. cap. XIV. Tkalčićnál II, 96.

nič-et, melynek plebánia-egyháza Sz. György tiszteletére van felavatva. Ezen egyházzal van itt szó.

2. Item sancte Katherine in metis. Itt az *in metis* kifejezés alatt az országos határ értetik Stiria felé s e határon fekszik *Sela*, melynek plebánia-egyháza ma is Sz. Katalin tiszteletére van felavatva.

3. Item sancti Viti sub castro Vrbouch. Ezen castrum Vrbouch kétségtelenné teszi, hogy az urboci főesperestség nevét nem mint Pesty véleményezi, az Urbovecz hegytől,¹⁾ hanem Urboc várától vette. E vár tartozandóságaival együtt nyilván politikai kerületet képezett, mely aztán egyházilag is elkülönített s egy külön főesperestséggé szerveztetett.

II. A varasdi főesperestség.

Ma ezen főesperestség Varasdmegyének éjszaki részét, a varasdi alispánság területét veszi igénybe, de hajdan is nagyjában ugyanezen területre szorítkozott az. A tizedjegyzékek nem említik ugyan plebániáit, de e hiányon ugyancsak a káptalani statutumok segítenek,²⁾ melyek az ezen főesperestség alá tartozott egyházakat következőleg sorolják elő:

1—2. Ecclesie autem in hoc archidiaconatu sunt. Primo ecclesia sancti Venczelai et ecclesia beatissimi Bartholomei apostoli de Varaschino = *Varasd* a hasonnevű megyének fő- és székhelye. Ma Varasdnak főegyháza Sz. Miklós tiszteletére van felavatva, míg kápolnáit a Boldogságos Szűznek, Sz. Vidnek, Sz. Flóriánnak, Sz. Rochusnak, Sz. Fábián- és Sebestyénnek.

3. Item sancti Martini de Toplica nostra = *Varasd-Toplice*. A statutumokban Toplica nostranak neveztetik, mert miként más helyt láttuk, káptalani birtokot képezett. Egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

4. Item ecclesia sancti Jacobi prope ibidem = *Sz.-Jakab* ma *Jakopovec* Varasd-Toplicetől éjszakra, nem messze attól. Ma Varasd-Toplice fiókja.

5. Item ecclesia sancti Elye = *Sz.-Illés* = *Sveti-Ilija* Varasdtól délre.

6. Item sancti Georgii de Mareaseuch = *Marušeuc* a Plitvica mellett Varasdtól délnyugotra. Egyháza ma is Sz. György tiszteletére van felavatva.

7. Item sancti Marci de Vinnicha = *Vinica* Varasdtól nyugotra. Egyháza ma is Sz. Márk tiszteletére van felavatva.

8. Item sancti Martini apud Woycha = *Dolnje-Voča* Varasdtól nyugotra. Egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

9. Item ecclesia sancte crucis = *Križovljan* Vinicatól észak-nyugotra. Egyháza ma is Sz. Kereszt felmagasztalására van felavatva.

10. Item ecclesia sancti Nicolai de Borlin.

11. Item sancti Petri in Buchina.

12. Item sancti Urrici de Zamlacha = *Zamlča* Varasd közelében. Ma Vidovec fiókja.

¹⁾ *Az eltűnt régi vármegyék* II, 452.

²⁾ *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV.* Pars III. cap. XIII. Tkalčičnál II, 96.

12. A vaskai főesperestség.

Ma e főesperestség Verőczemegyének egész nyugoti felét veszi igénybe: a verőczei alispánságot egészen, a djakovárinak legnagyobb részét s az eszékinék nyugoti csúcsát. A XIV. században e főesperestség azonban jóval kisebb volt. Zömét a vaskai comitatus képezte, mely alatt azonban nem politikai helyhatóságot, hanem püspöki megyét azaz püspöki uradalmat kell gondolnunk. A vaskai püspöki uradalom határát apróra ugyan ki nem mutathatjuk, de annyit mégis tudunk, hogy az egy oly megszakítatlan birtokcomplexumot nem képezett, melyen belül nemesi avagy egyéb magán birtokok nem lettek volna. Mindjárt Vaska, a püspöki uradalom főhelye szomszédságában Nováki, vagy legalább is egy része ennek, nem püspöki birtok. Az ugyanennek szomszédságában feküdt Sz.-Kereszt szintén nem a püspöké. E birtokok részint a keresztesekéi, részint nemes birtokosokéi voltak. Voltak itt somogyi várjobbágyoknak is birtokaik.¹⁾

Verőczének mai eszéki alispánságának területe legnagyobb részt, úgy mint ma, akkép hajdan is a vaskai főesperestségen kívül feküdt. Fel Viljevoig mind e terület a pécsi egyházmegyének eszéki főesperestségét képezte, mely délen a mai djakovári alispánságnak keleti részére is kiterjedt, miután Ivanovci, Kešinci, Koritna eszéki főesperestségi plebániák voltak. A djakovári alispánságnak nyugoti részét pedig a pozsegai főesperestség vette igénybe a XIV. században. E területen Feričani, Martin, Stipanovci, Gorjani, Selce mind pozsegai főesperestségi plebániák s így a régi vaskai főesperestség tényleg a mainak kiterjedésével sem mérközhetik.

A tizedjegyzékek fájdalom e főesperestségnek plebániáit sem tartalmazzák, de ebbeli hiányukat ugyancsak a káptalani statutumok pótolják.²⁾ Ezek szerint:

1. Ecclesie parochiales in eodem archidiaconatu sunt. Primo ecclesia omnium sanctorum de Zalathnuk, plebania = *Salatnik*. Ily nevű hely ma Verőczében nem létezik, de ott találjuk egymás szomszédságában a verőczei alispánságban *Slatina*-t és *Sladojevce*-t. Mindegyikében könnyen ráismerhetünk a statutumok Zalathnuk-ára, ha az első szótag közé *a* betűt helyezünk, azaz, ha Slatinat S(a)latina-nak, Sladojevce-t S(a)ladojevce-nek olvassuk. E két hely közül Sladojevci ma is önálló anyaegyház, mely 1763-ban lett helyreállítva. Templomának védőszentje Sz. Borbála. Slatina ellenben, bár lakossága jóval nagyobb Sladojevceénél, egyházilag amannak van alárendelve, lévén annak fiókja. 1231-ben e vidéken a *vallis Sclatinic* említettik okiratilag.³⁾

2. Item beatorum apostolorum Philippi et Jacobi de Vasca, plebania = *Vaska* Verőczemegyében, a verőczei alispánságban. Hajdan, miként fentebb említettük, a vaskai püspöki uradalom székhelye. Egy 1297. évi okirat szerint Adrianus plebanus működött itt.⁴⁾ Ma Vaska egyházi önállósággal már nem dicsekedhetik, mert Sopje fiókja. Egyházi tekintetben azonban ma is jelentős hely, mert a vaskai Szent

¹⁾ Lásd IV. Béla király 1255. évi okiratát Tkalčičnál: *Mon. hist. Eppat.* I, 103—105.

²⁾ *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV.* Pars III. cap. X. Tkalčičnál II, 94.

³⁾ Wenzel: *Arp. új Okmár* XI, 230.

⁴⁾ Tkalčič: *Mon. hist. Eppat.* I, 239.

Mártonról címzett apátság, mint saecularisalt egyházi javadalom még mindig fennáll.

3. Item ecclesia beate virginis de Dornouch = *Turnasica* Verőczemegyében, a verőczei alispánságban. Plebániáját 1224-ben mondja keletkezettnek az egyházmegyei névtár. Ma is önálló egyháza a Sz. Háromság tiszteletére van felavatva.

4. Item ecclesia sancte crucis = *Sz. Kereszt*. Ma már nem létező hely, de hajdan Vaska és Nováki között feküdt a verőczei alispánságban. Kitészik az a pécsi káptalannak egy 1267. évi okiratából, melyben nevezett káptalan bizonyítja, miszerint Prezdha bán fia *terram sancte crucis . . . adjacentem inter Waska et Nowatbk*, s mely föld Drask fiainak örökségi birtokát képezte, az utóbbiaknak békés birtokába visszabocsátották.¹⁾

5. Item ecclesia beati Martini = *Sz.-Márton*. Ma Verőczemegyében ily nevű hely nincs, de Vaskával szemben van Somogymegyében *Dráva-Sz.-Márton*. Hogy Sz.-Márton Vaska keleti szomszédságában feküdt, azt számos okirat bizonyítja.²⁾ A vaskai apátság is Sz. Mártonról van címezve.

6. Item ecclesia sancti Nicolai, filiorum Guretha. Egy 1297. évi okiratban említve van Vaska vidékén Gwretha püspöki praedialista.³⁾ A tizedjegyzékek 1373—1375. évi feljegyzéseiben pedig az ecclesia sancti Marci de Goreth Zagrabiensis diocesis.

7. Item ecclesia sancti Nicolai de sub castro Othina.

8. Item ecclesia sanctorum Cosme et Damiani. Nem-e ugyanaz, melyről alább van szó?

9. Item capella sancti Marci de Bresnicha = *Brezovica* Verőczemegyében, a verőczei alispánságban, Vaskától éjszaknyugotra, ma Gradina fiókja.

10. Item ecclesia sancti Martini de Zagocha = *Čajdavica* másképp *Čadjavica* Verőczemegyében, az eszéki alispánságban. Hogy itt valóban e helyről van szó, kétségtelen. Imrének a zágrábi káptalan számára kiállított 1201. évi adománylevelében a vaskai határ leírásában említetik a rivus Zagauica.⁴⁾ Mint rivus Zagavica említetik IX. Gergely pápának a zágrábi püspök számára több királyi privilegiumot megerősítő 1227. évi bullájában.⁵⁾ Ugyan e folyóvíz II. Endrének egyik 1231. évi adománylevelében *Zogouca* néven említetik⁶⁾ s így bizonyos, hogy a Zogouca s a Zagavica azonosok s így azonosok a Zagocha és a Zagavica helynevek is. Čadjavica a hasonló nevű folyóvíz keleti ága mentén, Vaskától délnyugoti irányban fekszik. Ezen Čadjavica plebániája 1778-ban lett újból helyreállítva, de hogy már a XIV. században fennállott, mutatják a káptalani statutumok. Ma is plebánia s egyháza Sz. Péter apostol tiszteletére van felavatva.

11. Item ecclesia sancte Elyzabeth.

12. Item ecclesia sancti Petri de Noak = *Nováki* Verőczemegyében, a verő-

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 424—426.

²⁾ Lásd a püspökség régi birtokai alatt.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 239.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I 15.

⁵⁾ Theiner: *Vet. Mon. hist.* I, 79. Wenzel: *Árp. új Okmtár* I, 237.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 229.

czei alispánságban. Ezen Nováki hajdan a jeruzsálemi sz. sír kereszteseinek birtoka volt, ők azt Gyula mester adományából birták volt s később azt nekik Kálmán, illetőleg IV. Béla királyok megerősítették. Ezen okból IV. Béla király ki is vette ezen birtokot — terram quandam Noak nuncupatam, domui fratribus sancti sepulchri, per magistrum Julam collatam — azon adományból, melylyel ő totum supanatum de Nouak Prezda bánnak adományozta.¹⁾ Akár valódi zsupánságot értünk mi itt, akár pedig csak egy nagyobb birtokot, annyi kétségtelen, hogy e jószág-complexumon belül Prezda bán mellett a keresztések is bennültek. Ma Nováki, melyet egy 1231. évi okmány villa Nuachnak nevez, que est iuxta Dravam,²⁾ egyházi tekintetben Sopje fiókja.

13. Item ecclesia sancti Mychaelis, cruciferorum. Az imént említett sz. síri keresztések egyházáról van szó. Vaskától és Novákitól délre van *G.-Miholjac*. Ezen helység okiratilag 1231-ben mint villa Sancti Michaelis említetik Nuach = Noach = Novakival együtt.³⁾ Ezen Gornji-Miholjac ma Sladojevci fiókja.

14. Item ecclesia sancte Anne de Turbina. Ma ilyenű hely nem létezik Verőczemegyében, de Pesty vélekedése szerint talán a mai *Cabuna*.⁴⁾ Ezen vélekedés ellen alig lehet kifogásunk. A vaskai sz. Ágostonrendű kanonokok ugyanis egy 1297. évi oklevél tanuskodása szerint Tubina nevű birtokukat *távolság* miatt kellőleg és közvetlenül védelmezni nem tudták, miért is a zágrábi püspökhöz fordultak azon ajánlattal, hogy adna nekik e földért cserébe más birtokot, mire a püspök rá is állott. Itt feltűnő az, hogy ezen Tubina föld possessioni nostre de Waska adiacens-nek mondatik, másrészt azonban a vaskai szerzetesek mégis azt a távolság miatt, propter distanciam, alkalmasan megvédeni és gondozni nem tudták.⁵⁾ Ez utóbbi körülmény kétségtelenné teszi, hogy az csakugyan Waska közvetlen szomszédságában nem feküldhetett, s így nagyon illik a mai *Cabuna*-ra, mely Vaskától vagy 10 kilométernyi légi távolságra fekszik. Viszont a föld, melyet Mihály zágrábi püspök Tubinaért a barátoknak átengedett, a Dráva közelében, tehát Waska közvetlen szomszédságában feküdt. Ám ez esetben hogyan nevezhette mégis a püspök Tubina földét possessioni nostre de Waska *adiacens*-nek? Nyilván csak úgy, hogy nem Waska helységet, hanem *vaskai urodalmát* értette, melylyel Tubina = Cabuna csakugyan érintkezhetett. Ma Cabuna Terezovac fiókja.

15. Item capella sancte Marie de Zopia = *Sopje* Verőczemegyében, a verőczei alispánságban. Plebánia-egyháza ma Sz. Magdolna tiszteletére van felavatva. A zágrábi püspöknek itt levő várát 1495 körül Beriszlói Bertalan vránai perjel foglalta el.

16. Item ecclesia sancti Viti. Itt alkalmasint a mai *Virovitica* = *Verőcze*, a

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 103.

²⁻³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 229.

⁴⁾ *Az eltűnt régi vármegyék* II, 302.

⁵⁾ religiosi viri prepositus et conventus fratrum ordinis sancti Augustini canonicorum videlicet regularium de domo in Waska existente, quandam terram seu possessionem ipsorum, *Tubina* nuncupatam, possessioni nostre de Waska adiacentem, immediate defendere et procurare commode propter distanciam et temporis discrimina impacati non valerent . . . Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 238.

használó nevű megye főhelye értetik. A mai Verőcze plebánia-egyháza ugyan Szent Rochus tiszteletére van felavatva, de ez újabb védőszent lehet, ki a régi helyett talán azon időben lépett, midőn a verőczei plebánia újból alakult, t. i. 1656-ban. Hogy Verőcze, melyet egy 1280. évi okirat: Verucha zagrabiensis diocesis néven említ,¹⁾ már a XIII. században templomos, illetőleg klastromos hely volt, bizonyítja egy 1281. évi okirat, melyben említetik in Wereuce ecclesia fratrum minorum, que in honore beate virginis Marie est constructa.²⁾

17. Item ecclesia sanctorum Cosme et Damiani de Bocoucha = *Bukovica* Verőczemegyében, a verőczei alispánságban, Verőczétől éjszaknyugotra. Plebánia-egyháza ma Ker. Sz. János tiszteletére van felavatva.

18. Item capella sancte Marie de Dragouen. Ma ily nevű hely ismeretlen, de okiratilag említetik 1231-ben Nuach = Nováki vidékén Verőczemegyében villa Dragun néven.³⁾

19. Item ecclesia sancte Katherine de Martonpotoka = *Martinpotok*, ma mint allodium áll fenn Verőczemegyében, a verőczei alispánságban. E puszta ma Vočin fiókja.

13. A zágrábi főesperesttség.

E főesperesttség hajdan Zágrábmegyének keleti felére t. i. a mai zágrábi és sziszeki járásaira terjedt ki s kis részben átnyúlt Varasdmegye határos déli területére is, amennyiben Bistrica, Stubica, Krapina a zágrábi főesperesttség plebániáiként szerepelnek. A mai zágrábi főesperesttség nagyobb volt, miután a mai turopoljai főesperestségnek is jókora részét magában foglalta. Alája tartoztak a káptalani statutumok szerint⁴⁾ a XIV. században a következő egyházak:

1. Primo videlicet ecclesia beati Emerici Zagrabie ante ecclesiam maiorem = *Sz. Imre* egyháza Zágrábban a nagyobbik egyház azaz a székesegyház előtt állott s miként a statutumokból kitetszik, a zágrábi főesperestségnek alárendelt plebánia-egyház volt. Okiratilag 1392-ben is említetik, midőn ortus (= hortus) plebani ecclesie sancti Emerici említetik.⁵⁾

2. Item ecclesia sancti Anthonii in vico Latinorum = *Sz. Antal* egyháza Zágrábban. A vicus Latinorum Zágráb legkülsőbb keleti részét képezte. Szintén plebánia-egyházzal bírt.

3. Item ecclesia sancti Marci in castro Grecensi = *Sz. Márk* egyháza a grecz-hegyi várban azaz a városban. Ezen plebánia-egyház a város közepén állott s okiratilag is említetik. Egyszer 1261-ben, másszor 1380-ban és 1384-ben. 1261-ben ugyanis Mária királyné plebaniam castri (de monte Grecz) liberam constituit et exemptam ab omni iurisdiccione episcopalis dignitatis.⁶⁾ 1380-ban egyszerüen mint

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 201.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 208.

³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 229.

⁴⁾ *Statuta Capituli Zagrab. saec. XIV.* Pars III. cap. V. Tkalčićnél II, 89.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 341.

Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 32.

capella sancti Marci montis Grecensis,¹⁾ 1384-ben pedig mint *ecclesia sancti Marci in civitate montis Grecensis* említették.²⁾ Minthogy a káptalani statutumok ezen plebániát a főesperest hatósága alatt állónak mondják, azért kétségtelen, hogy eredeti privilegiumai időközben elvesztek.

4. Item *ecclesia sancte Margarethe de sub urbio* = *Sz. Margit egyháza* a várhegy alatt levő külvárosban állott s a régi Zágráb legdélibb egyháza volt. Okiratilag 1378-ban említették, midőn is Petrus sacerdos rector ecclesie beate Margarethe virginis de suburbio Grechensi említették.³⁾

5. *Ecclesia beate virginis in Reznek* = *Resnik* Zágrábmegyében a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva. Okiratilag 1344-ben említették.

6. Item *ecclesia beate virginis de Oporouch* = *Oporovec* Zágrábmegyében a zágrábi alispánságban, ma Granešina fiókja. Fekvese iránt a statutumok teljesen tájékoztatnak, midőn ezt mondják: terra que existit circa fluvium Ternaue, prope ecclesiam beate virginis de Oporouch, ex utraque parte ipsius fluvii.⁴⁾ E Ternaue folyó ugyanaz, melyet XIII. századi okiratok Tornewa és Tornua néven említenek,⁵⁾ s nem más mint a Szlyeme hegység déli oldaláról lefolyó s a Szávába balfelől szakadó *Ternavai* patak. Ennek közelében találjuk Oporovecet.

7. Item *ecclesia sanctorum Symonis et Iude apostolorum de submontibus* = *Markuševac* másképp *Sveti Šimun* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Simon és Judás apostolok tiszteletére van felavatva. E plebánia az egyházi névtár szerint már 1276-ban említették.

8. Item *ecclesia beate virginis de Chucherya* = *Čučerje* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Bold. Szűz tiszteletére van felavatva. Már 1334-ben említették.

9. Item *ecclesia sanctorum omnium circa magnam viam* = *Sesvete* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban, a Zágrábba vezető országos út mentén. Plebánia-egyháza ma is Mindszentek tiszteletére van felavatva. Már 1334-ben említették.

10. Item *ecclesia beatissimi Martini in possessione cruciferorum* = *Prozorje* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton püspök tiszteletére van felavatva. Már 1334-ben említették.

11. Item *ecclesia sancte trinitatis de Glaunicha* = *Glavnica* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban, ma Moravče fiókja.

12. Item *ecclesia beati Petri de Biztricha* = *Bistrica* Varasdmegyében, a zlatára alispánságban. Plebánia-egyháza ma Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

13—15. Item *ecclesie sancti Mathei, sancti Georgii et sancte trinitatis de Stulbicha* = *Stubica* Varasdmegyében, a zlatári alispánságban. *Stubica dolnja*-ban a plebánia ma is a Sz. Háromság, *Stubica gornja*-ban pedig Sz. György tiszteletére

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 287.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 303.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 270.

⁴⁾ *Statut. Capit. Zagrab.* Pars II. cap. XI. Tkalčićnél II, 71.

⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 11. 35. 188. Wenzel: *Árp. új Okmár* I, 232. XI, 129. XII, 179. Theiner: *Vet. Mon. hist. Hung.* I, 80.

vannak felavatva. Ez utóbbi 1209-ben, amaz 1300-ban alapított. A két Stubica déli szomszédságában van *Sveti Mate* Sz. Máté kápolnájával. Ma Stubica-gornja fiókja.

16. Item ecclesia sancti Nicolai de Lubenik = *Lekenik* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban, ma Peščenica fiókja.

17—18. Item ecclesia sancti Viti de Crapina. Item ecclesia sancti Petri de Crapina = *Krapina* Varasdmegyében a krapina-toplicai alispánságban. Plebánia-egyháza ma Sz. Miklós tiszteletére van felavatva. Plebániája 1205-ben alapított. Hogy itt egy harmadik egyház is létezett, bizonyítja Ágost zágrábi püspök 1311. évi oklevele, melyben Nicolaus sacerdos ecclesie *sancti Nicolai de Crapina* említettik.¹⁾

19—21. Item ecclesie sancte Anastasie et sancte Elene et sancte Anne de Zamabor = *Samobor* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Anastasia tiszteletére van felavatva. Van itt azonkívül Sz. Annának is kápolnája. Itt a XIII. században Okiči Jaroslav a cisterciták számára Sz. Ilonáról (Helena) elnevezett egyházat alapított.

22—23. Item ecclesia beate virginis, et sancti Martini de Okich = *Okič sveti Martin* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva. Mint parochia már a XII. században létezett. A másik *Okič* szintén Zágrábmegyében van a jaskai alispánságban s ennek plebánia-egyháza ma is a Bold. Szűz tiszteletére van felavatva. E plebánia 1334 tájt lett alapítva.

24. Item ecclesia beati Martini in monte ad fluvium Culpe respiciens.

25—26. Item ecclesie de campo Turouo et de Odra sancti Georgii = *Turopolje* és *Odra* Zágrábmegyében. A *turopolyai* kerület, ma külön főesperességet képez, *Odra* a sziszeki alispánságban ma is Sz. György vitéz és vértanu tiszteletére felavatott plebánia-egyházzal bír. Egy 1395. évi oklevélben említve van Laurencius sacerdos, rector ecclesie sancti Georgii de *Odra*.²⁾

27—28. Item ecclesie sancte Katherine et sancte crucis de Crauarzka = *Kravarzko* Zágrábmegyében a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Szent Kereszt felmagasztalására van felavatva.

29. Item ecclesia sancti Marci in campo = *Jakušvec* Zágrábmegyében a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márk evanglista tiszteletére van felavatva.

30. Item ecclesia beate virginis in campo = *Velika Gorica* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is a Bold. Szűz tiszteletére van felavatva.

31. Item ecclesia beate virginis de Pezchenicha = *Peščenica* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

32. Item ecclesia beati Georgii de Chichan = *Staro Čiče* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. György vitéz és vértanu tiszteletére van felavatva.

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 59.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 359.

33. Item ecclesia beatissimi Martini de Chicharia = *Šćitarjevo* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Márton tiszteletére van felavatva.

34. Item ecclesia sancti Nicolai de Zelna = *Selnica* Zágrábmegyében, ma *Šćitarjevo* fiókja.

35. Item ecclesia sancti Johannis baptiste in Selin = *Želin* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban, ma Novo Čiče fiókegyháza.

36. Item ecclesia beate virginis de campo filiorum vel heredum Arlandi = *Stenjevec* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Nagyboldogasszony tiszteletére van felavatva.

37. Item ecclesia sancte crucis de Rabuch = talán *Hrašnje* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Ma már csak fiókegyház.

38. Item ecclesia sancti Petri de Casna = Cas(i)na = *Kašina* Zágrábmegyében, a zágrábi alispánságban. Plebánia-egyháza ma is Sz. Péter tiszteletére van felavatva.

39. Item ecclesia beati Petri de Petrovina = *Petrovina* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban, ma Velika Gorica fiókja.

40. Item ecclesia beate virginis in Crisech, filiorum Iwan, in campo. A Crisech név talán Csisech helyett áll s ez esetben = *Novo Čiče* Zágrábmegyében, a sziszeki alispánságban. Ezen Novo Čiče-t a névtár régi plebániaként hirdeti, ma is önálló lelkeszség, de védszentje nem a Bold. Szűz, hanem Kereszt. Sz. János.

Ezeket az egyházakat a statutumok említik, de hogy egyéb egyházak is léteztek még, azt okmányok bizonyítják, amint azt a Függelékben kimutatjuk. Itt csak egyet említünk fel, mint mely a tizedjegyzékekben előfordul t. i.

41. Item Lupus plebanus de Vgra = *Ugra*. Ezen Ugra a zágrábi püspök ugrai comitatusának, azaz jószágkerületének székhelyét képezte s itt várral is birt. A helység 1300 körül szabadalmakat kapott a zágrábi püspöktől. Ezért okiratilag 1307-ben s másszor is a püspöki oklevelekben libera villa nostra sub castro de Ugra néven emlegettetik. A statutumokban említvék a castrenses et prediales de Vgra.*) Plebánia-egyháza Xav. Sz. Ferencz tiszteletére van felavatva.

*) Pars I. cap. LIV. és pars III. cap. II. Tkalčénál II, 47. 80.

FÜGGELÉK.

*

A TIZEDJEGYZÉKEKBEN NEM EMLITETT, DE A XIV. SZÁZADBAN
MÉGIS LÉTEZETT EGYHÁZAS HELYEK.

ORTVAY TIVADAR-tól.

Az alább következő sorozat, ha nem is tarthat igényt teljességre, mégis eléggé igazolja abbeli állításunkat, hogy a pápai tizedjegyzékek, úgy a mint mi azokat manapság birjuk, sok egyházas helyre nézve fogyatékosak. Hiányzanak ugyanis azokban a következő apátsági, prépostsági, monostoros, plebániás, templomos avagy kápolnás helyek.

I. ABAÚJMEGYÉBEN: *Bukócza*, 1347-ben említetik *una capella* in villa Bukolch.¹⁾

Felső-Gagy, csak mint plebánia jön elő a tizedjegyzékekben, de létezett itt egy a B. Szűz tiszteletére felavatott *benczés apátság* is, mely még a XVIII. században is fennállott.²⁾

Jászó, a tizedjegyzékekben csakis mint prépostság fordul elő, de a jászói conventnek egy 1314. évi kiadványa említi Nicolaum socium et amicum nostrum *plebanum* de eadem Jazou, tehát a jászói plebániát is.³⁾

Kassa, a tizedjegyzékekben mint esperesti kerület kerül elő, de 1283-ban említve találjuk Arnoldum rectorem *Ecclesie s. Elisabeth* de *Cassa*,⁴⁾ 1345-ben pedig Jacobum *plebanum* de *Cassa*.⁵⁾ Ugyanezen okiratban említvük a religiosi viri fratres de ordine *predicatorum* de domo seu clauastro similiter de predicta *Cassa*,⁶⁾ tehát ez okiratok úgy a plebániát mint a domonkosok rendházát említik.

Kőzép-Németi (mely talán a mai *Hidas-Németi*-nek felel meg), itt *remete Sz. Pál* rendjének zárdája létezett Sz. Lászlóról czimzett kápolnával. Alapította 1319-ben Egyed budai perjel, 1320-ban pedig annak Tamás esztergomi érsek búcsút engedélyezett.⁷⁾

Regécza, itt is *remete Sz. Pál* rendjének társháza létezett Sz. Fülöp és Jakab apostolokról czimzett templommal. Valószínűleg a XIV. század elején keletkezett.⁸⁾

Ecclesia Sancti Regis Ladizlai, említi ezt egy 1311. évi okirat.⁹⁾ Talán az abaújmegyei *Királynép*-re vonatkozik?

II. ARADMEGYÉBEN: *Dienesmonostora*, már a XII. században 1199-ben említetik, *monasterium Dyenus comitis quod supra fluvium Crisij iuxta Macra situm est*.¹⁰⁾ Ekkor prépostja Belus volt, Imre király pedig a patronatum *ecclesie sancti Spiritus monasterij videlicet Dyenus comitis* Onth comes fiainak adja. Egy későbbi okirat szerint

¹⁾ *Sztáray-Okltár* I, 203.

²⁾ Czinár: *Monasteriologia* I, 289. Rupp: *Magyarország helyrajzi tört.* III, 266—267.

³⁾ *Anjouk. Okltár* I, 342.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 207. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 162.

⁵⁻⁶⁾ *Sztáray-Okltár* I, 184.

⁷⁾ Benger: *Chronotaxis* V. fej. LIII. sz. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 769. *Anjouk. Okltár* I, 540.

⁸⁾ Rupp: *MO. helyrajzi tört.* II, 305.

⁹⁾ *Anjouk. Okltár* I, 243.

¹⁰⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* II, 373—375. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* I, 160—161.

c monostor feküdt in insula prope vicum Bethlem.¹⁾ 1344-ben *Monasteryum sancti Spiritus dyenus monustura nuncupatum.*²⁾ 1300-ban és 1318-ban³⁾ is említetik. Valószínűleg premontrei prépostság volt s a Körösközben feküdt, hol Bethlen-Ösi puszta van, melynek közelében Monostor községét régi könyvek s térképek még említik.⁴⁾ A tizedjegyzékekben csak mint plebánia említetik.

Pankota, itt a benczések B. Szűzről elnevezett apátsága létezett. 1217-ben⁵⁾ és 1252-ben⁶⁾ van említve s alkalmasint akkor pusztult el, mikor 1365-ben a törökök Pankota várát és városát elfoglalták.⁷⁾

III. BÁCS-BODROGMEGYÉBEN: *Arany*, 1331-ben említve van a possessio *Aran* habita in Comitatu Budrugienſi existens, in qua est ecclesia in honore sancti Oldricy constructa.⁸⁾ Így 1345-ben is: possessio *Aran* in Comitatu Bodrugienſi existens, cuius ecclesia in honore sancti Oldricy confessoris est constructa.⁹⁾

Bács, itt 1301 óta a *minoriták kolostorral* birtak, mely a mohácsi vész után pusztult el.¹⁰⁾

Baja, itt a XIII—XVI. században *ferenczrendű kolostor* létezett, mely a török idôszakban pusztult el.¹¹⁾

Bátaljaszentpéter, 1323-ban említve van a possessio *Bathaliascenthpetur* in vicinitate et commetaneitate nobilium de Kayand et Lengel . . . in Comitatu de Bodrogh.¹²⁾ Nevét nyilván onnan bírta, mert Sz. Péterrôl czimzett egyháza volt.

Bátoregyház, 1323-ban említve van *Bathorigház* in Comitatu de Bodrogh,¹³⁾ 1340-ben *Baturbeghaza* in C. de Budrug,¹⁴⁾ 1335-ben *Batur Igház* in C. Budrug.¹⁵⁾ A név mutatja, hogy egyházzal bírt.

Bátmonostor, itt már a XIII. században benczés-rendű grangia létezett,¹⁶⁾ mely valószínűleg a tatárok által 1241-ben elpusztított, később 1337-ben a bátai apát az elôbb filiaként alája tartozott grangiát filiális apátsággá emelte, számára kolostort épített, mely a török hódoltság idejeig a benczéseké volt. 1546-ban már nem voltak itt szerzetesek.¹⁷⁾ Az okiratokban 1318-ban,¹⁸⁾ 1321-ben,¹⁹⁾ 1322-ben,²⁰⁾

1) Fejér: *Cod Dipl.* VII. IV, 121.

2) Wenzel: *Árp. új Okmtár* V, 246.

3) *Zichy-Okmtár* II, 132.

4) Lampe: *Historiae ecclesiae reformatae* 639. l. Keresztury: *Descriptio Eppat. et Capit. Varad.* I, 277. Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* II, 412—415.

5) *Váradi regestrum*-ban 43. okl.

6) Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 339.

7) Fábian: *Aradvármegye leírása* 113—115. ll. Rupp i. m. III, 79.

8) *Zichy-Okmtár* I, 378.

9) *Zichy-Okmtár* II, 180.

10) Balogh: *A bácsi róm. kath. plebánia százéves emléke.* 1867.

11) Rupp i. m. III, 24.

12) *Zichy-Okmtár* I, 236.

13) *Zichy-Okmtár* I, 236.

14) *Zichy-Okmtár* I, 586.

15) *Zichy-Okmtár* II, 184.

16) Henslmann: *Grabungen des Erzbischofes v. Kalocsa* 130. l. *Schematismus Cleri Colccen.* 1872.

17) Iványi: *Bács-Bodrogvármegye helyrajzi és tört. helynévtára* I, 24—30.

18) *Zichy-Okmtár* I, 162.

19) *Zichy-Okmtár* I, 207.

20) *Zichy-Okmtár* I, 221.

1323-ban,¹⁾ 1335-ben²⁾ Bvth Monostora, Botmunustura, Monasterium Both, Bathmonostra, Bochmunustra stb. neveken elég sűrűn fordul elő.

Borsod, 1330-ban és 1332-ben említve van a possessio *Borsoudzenthleuryinch* in Comitatu de Budrugh.³⁾ A név mutatja, hogy e plebánia egyháza Sz. Lőrinczről volt elnevezve. 1342-ben Emericus *sacerdos de Borsod*. A háji prépost Emericum *sacerdotem de sua parochya* expulisset.⁴⁾

Daut, 1330-ban említve van Nicolaus *sacerdos de dauch*.⁵⁾

Daved, 1321-ben említve van Martinus *sacerdos de daved*.⁶⁾

Egyház-as-Illye, 1339-ben említve van *Eghazas Ilya* in Comitatu Budrugien-si.⁷⁾ Három Illye volt s ezek között az itt említett, miként már neve mondja, egyházzal birt.

Gajdel (= Gajdobra?), itt premontrei prépostság létezett, mely a törökök alatt pusztult el.⁸⁾

Gyurghkery és *Pynkokery* terra cum *ecclesiis*, melyek egy 1317. évi okiratban említvők.⁹⁾ E helyek a mai Ó- és Kis-Kér vidékére estek s valószínűleg *plebániás* egyházakkal birtak.

Kajand, 1301-ben említve van *Kayand cum ecclesia in honore sancti Michaelis constructa*.¹⁰⁾

Kerekböked, 1347-ben említve van possessio *Kerekbeuked* vocata, in qua *ecclesia constructa esset*, in Comitatu Budrugien-si.¹¹⁾

Monostorszeg, okiratilag *Bodrog-Monostor* néven szerepel, itt egy a Sz. Keresztről nevezett pálos társház létezett, melynek XIII—XIV. századi perjelei közül István, Gergely, György, András, László, András, Péter, Pál ismereteseek.¹²⁾ — Ugyanitt Sz. Péterről nevezett *cisterciata* apátság is létezett, melynek 1320-ben András mester, a Simon fia, halastavat adományoz. 1327-ben Márton apátnak pere volt a sz.-kereszti pálosokkal. 1363-ban és 1379-ben I. Lajos király megerősíti a pálosok javára hozott ítéletet. 1379-ben György az apát.¹³⁾

Pacala-Sz.-Péter, 1345-ben említve van *Pacalazenpatur* possessio in Comitatu Budrug.¹⁴⁾ A név mondja, hogy Sz. Péterről czímzett egyháza volt.

Pauli, 1320-ban említve van Kancellia *ecclesie sancti petri apostoli* ibidem constructe.¹⁵⁾

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 236.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 179.

³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 360. 366. 382.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* II, 38.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 364.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 199.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 561.

⁸⁾ Rupp i. m. III, 34.

⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 442.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 109.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* II, 242.

¹²⁾ *Acta conv. Paul. a budai kam.* ltban 1. cs. 2. 3. 14. 19. 20. sz. és 3. cs. 4. sz.

¹³⁾ *Acta conv. Paul. i. h. i.* cs. 14. 17. 18. 19. sz.

¹⁴⁾ *Zichy-Okmtár* II, 184.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 184.

Rég-Sz.-Márton, 1346-ban említve van a possessio *Sancti Martini de Reeg*.¹⁾
 Szent-László, 1338-ban említve van possessio *Zenthlaszlo* wocata in Comitatu Budrugienzi,²⁾ 1339-ben *sancti Ladislai*,³⁾ 1346-ban *Zenthlaszlou*.⁴⁾

Toti, 1301-ben említve van a possessio Thoty cum *ecclesia in honore beati Mychaelis archangeli* constructa seu edificata. A templom előtt a Vajas folyt.⁵⁾ Egy 1335-ik évi okmány szerint possessionis Thoty *ecclesia in honore beati Mychaelis archangeli* est constructa in Comitatu Budrugienzi.⁶⁾ Egy 1343-ikiben említve van az *Ecclesia lapidea in honore sancti Mychaelis archangeli in Touty constructa* in comitatu de Bodrog iuxta fluvium danuby existens.⁷⁾

Tyżbażscenmartun = Tizház-Sz.-Márton, említi egy 1346. évi okirat.⁸⁾

Zeky, 1323-ban említve van *ecclesia de Zeky* in Comitatu de ..... (Budrug?)⁹⁾

IV. BARANYAMEGYÉBEN: Baja (= Bajamalom puszta), 1340-ben említve van a possessio *Boya* in qua *ecclesia Lapidea ad honorem beati Nicolai confessoris constructa habetur* in Comitatu de Baranya existens.¹⁰⁾

Bodola, 1308-ban említve van *Budula, ubi est ecclesia in honore Sancte Marie edificata*.¹¹⁾ Ez egyház nyilván parochialis egyház volt.

Fülöp, 1328-ban említve van Bodor *plebanus* Othmarfia Demeter comes testvére és Kolgana nevű kun rokona.¹²⁾ Úgy látszik fülöpi plebános volt vagy ennek legközelebbi szomszédságában.

Gecs, itt Sz. Ipolyról címzett monostor létezett. 1269-ben V. István király patronatum *monastery de Gech, Geth* Selke comesnek adományozza.¹³⁾ 1327-ben Myhedeus filius Vyd de Bulchu *patronus monasteri de Geech* in Comitatu de Baran . . . *Monasterium beati Ipoliti de Geech* fiává fogadván összes birtokait ennek hagyományozza.¹⁴⁾ 1349-ben említetik a possessio *Geethmunustra* in Comitatu Baranya.¹⁵⁾

Gyula, itt Sz. László királyról címzett remete Sz. Pál-rendi kolostor létezett.¹⁶⁾ A tizedjegyzékekben csak mint plebánia szerepel.

Ivánmonostora, 1326-ban Philippus *Abbas de Iwan* elismeri, hogy Vajdás János fiai ott levő birtokukból az *iváni monostort* kielégítették, in possessione eorum Woyada in vicinitate possessionis Iwan dicti *monasterii Iwan* vocate.¹⁷⁾

¹⁾ Zichy-Okmtár II, 213.

²⁾ Zichy-Okmtár I, 543.

³⁾ Zichy-Okmtár I, 561.

⁴⁾ Zichy-Okmtár II, 197. 213.

⁵⁾ Zichy-Okmtár I, 105.

⁶⁾ Zichy-Okmtár I, 476. 477.

⁷⁾ Zichy-Okmtár II, 73.

⁸⁾ Zichy-Okmtár II, 227.

⁹⁾ Zichy-Okmtár I, 236.

¹⁰⁾ Zichy-Okmtár I, 576.

¹¹⁾ Anjouk. Okmtár I, 144.

¹²⁾ Zichy-Okmtár I, 310.

¹³⁾ Zichy-Okmtár I, 20—21.

¹⁴⁾ Zichy-Okmtár I, 297.

¹⁵⁾ Zichy-Okmtár II, 363.

¹⁶⁾ Rupp: *Magyország helyrajzi tört.* I. I, 388—390.

¹⁷⁾ Anjouk. Okmtár II, 251—52. E monostorról lásd egyébként Czínárt: *Monasteriologia* I, 274.

Kemle, 1320-ban a pécsváradi convent említi *Nicolaum sacerdotem de villa nostra Kemle*.¹⁾

Kerekegyháza, 1335-ben említve van az *ecclesia filiorum Isou Kerekeghaz*.²⁾ Ugyancsak 1335-ben a *possessio Kerekeghaz vocata in Comitatu de Barana existens vacua et habitatoribus destituta a zebegényi apát birtokát képezte*.³⁾ 1346-ban *Kerekeghaz in Comitatu Baranya*.⁴⁾

Kőszeg másképp *Batina*, itt a Szentséges Megváltóról címzett pálosrendű társház létezett.⁵⁾

Kysufolud azaz *Kisfalud*, in *qua Capella in honore beate marie virginis existit edificata*, mondja egy 1314. évi okirat.⁶⁾

Lainir, ma Baranyavárhoz tartozó puszta Baranyamegyében, 1278-ban említve van villa *Laymer cum ecclesia sancte crucis existente in territorio eiusdem ville Laymer*.⁷⁾ 1310-ben a *patronatus ecclesie sancte Crucis in territorio ville Lamer existentis*.⁸⁾ 1334-ben a *possessio Laymer vocata in comitatu de Baranya cum ecclesia lapidea sub honore sancte Crucis constructa*.⁹⁾ 1335-ben azonképen.¹⁰⁾

Mágocs, a tizedjegyzékben előjön mint plebánia. Itt kolostor is volt, egy 1251. évi okiratban említve van a *monasterium beati Petri de Maguch*.¹¹⁾

Okor mellett levő monostor, 1346-ban említve van a Szalók-nemzetségből való Balai János mint *patronus monasteriorum sancte Trinitatis prope Quinqueecclesias et Omnium Sanctorum de iuxta Okur in comitatu de Barania habitorum*.¹²⁾ Egy másik 1346. évi okiratban említetik az *ecclesia de Okur*.¹³⁾

Patacs, itt a Bold. Sz. Máriáról címzett pálosrendű kolostor létezett.¹⁴⁾

Pécs, 1347-ben említve van a pécsi káptalan oklevelében *Nicolaus Chori ecclesie nostre sacerdos et magister altaris sancti Martini*.¹⁵⁾ 1350-ben pedig *Vyn-cencius presbiter ecclesie nostre prebendarius et magister Altaris sancti Johannis Ewangeliste*.¹⁶⁾

Sárok, 1342-ben említve van *Budrinus presbiter de Sarug*.¹⁷⁾

Szent-Demeter, 1348-ban, 1349-ben, 1350-ben említve van a *possessio Zendemetur* illetőleg *Scentdemetur*, *Scendemetur* vocata in Comitatu de Baranya.¹⁸⁾

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 182.

²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 462.

³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 469.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* II, 186.

⁵⁾ Rupp i. m. I. I, 396—398.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 356.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 39.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 127.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 430. 440.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 457. 459.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 6.

¹²⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 583.

¹³⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 589.

¹⁴⁾ Rupp i. m. I. I, 392—96.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* II, 287.

¹⁶⁾ *Zichy-Okmtár* II, 421.

¹⁷⁾ *Zichy-Okmtár* II, 43. 48.

¹⁸⁾ *Zichy-Okmtár* II, 301. 341. 355. 417.

Szent-László, 1327-ben említve van *frater Nicolaus prior sancti Ladislay*.¹⁾

Tótfalu, az ennek vidékén létezett s Mindenszentekről címzett baichi pálos-rendű társház 1542-ig volt lakva, 1334-ben Demeter volt a perjele.²⁾

V. BARSMEGYÉBEN: *Leveled*, 1356-ban említve van *terra episcopi Nytriensis ecclesie Leveld vocata*.³⁾

Várad, 1306-ban említve van a *patronatus ecclesie S. Petri, que est in medio ville Varad*.⁴⁾ Ugyanez az egyház említve van 1324-ben,⁵⁾ 1338-ban,⁶⁾ 1378-ban is.⁷⁾

VI. BÉKÉSMEGYÉBEN: *Gyula*. 1313-ban I. Károly király oklevelet állít ki in *Iulamonastra circa album fluvium Crys*.⁸⁾ E monostor valószínűleg benczés apátság volt s lehet, hogy 1313-ban már csak névleg állott fenn.⁹⁾ Hogy a XV. században Gyulán kolostor létezett, kétségtelen,¹⁰⁾ de vajjon ugyanaz-e, mely a XIV. században létezett, meg nem mondhatjuk. Orosz állítása szerint, hivatkozva a pálosok évkönyveire, Gyulán *pálosrendű* kolostor is létezett, melyet Miklós csanádi comes alapított Sz. Jeromosról címzett templommal.

VII. BELOVÁRMEGYÉBEN: *Hotko*, 1314-ben említve van a *possessio Hotko vocata, in qua in honore beati Michaelis Archangeli ecclesia est constructa*, in Comitatu de Gordua.¹¹⁾

VIII. BEREGMEGYÉBEN: *Beregszász*, a tizedjegyzékekben mint plebánia szerepel, de létezett itt *remete Sz. Pál rendjének* társháza is, melyet Erzsébet királyné, I. Károly neje 1329-ben alapított. A XV. században pusztult el.¹²⁾

Surány, 1299-ben említve van *Ighuzes Suran* azaz *Egyházas-Surány*,¹³⁾ mi az itt állott egyházzól világosan tanuskodik.

IX. BESZTERCZE-NASZÖDMEGYÉBEN: *Besztercze*, itt egy, a Sz. Máriáról címzett *sz.-ferenczrendű kolostor* létezett, melyet 1330 körül András erdélyi püspök alapított.¹⁴⁾ Átmeneti izlésben épült csinos templom-szentélye ma is megvan.¹⁵⁾

X. BIHARMEGYÉBEN: *Fekete-Bátor*, a tizedjegyzékekben előző mint plebánia, de volt itt monostor is. 1344-ben említették *terra Monasterii de Batur*.¹⁶⁾

Felső-Ábrány, itt a B. Szűz Mária tiszteletére avatott premontrai prépostság létezett, miért is e hely *Monostorosabran*-nak neveztetett a középkorban.¹⁷⁾

Füdi-Vásárhely, itt Sz. Jeromos tiszteletére avatott pálos-rendű kolostor

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 293.

²⁾ *Acta Paulinor. in Baich a budai kam.* Itban I. cs. 3. 9. 10. sz. és 2. cs. 1. 2. sz.

³⁾ Palásty: *A Palástyak* I, 101.

⁴⁾ Palásty: *A Palástyak* I, 33.

⁵⁻⁷⁾ Palásty: *A Palástyak* I, 43. 66. 144.

⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 313—314.

⁹⁾ Bunyitay: *A várad püspökság* II, 427—429.

¹⁰⁾ Haan Lajos: *Békésvármegye hajdانا* I, 65.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 362. Pesty: *Eltűnt régi vármegyék* I, 275.

¹²⁾ Rupp i. m. II, 376.

¹³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 91.

¹⁴⁾ Rupp i. m. III, 199.

¹⁵⁾ *Arch. Ért.* 1874. évf. VIII, 21.

¹⁶⁾ *Házai Okmtár* III, 151. V. ö. Bunyitayval i. m. II, 425.

¹⁷⁾ Így 1451-ben a *gyfvári kápt.* Itban, Bihar I. 35. Az 1552. évi adókönyvekben is. Lásd ehhez Czínár: *Monast.* II, 3. Rupp III, 253. Bunyitay II, 404—408.

létezett, melyet némelyek szerint a Zoard-nemzetségbeli Fudi-család,¹⁾ mások szerint pedig Telegdi Miklós, Csanád érsek testvére alapított 1325-ben.²⁾ Utolsó említése 1564-ben történik.³⁾ 1566-ban már pusztán állott.⁴⁾

Kápolna, itt pálos-rendű kolostor létezett, mely valószínűleg még a XIII. században keletkezett. Bizonyos, hogy 1321-ben már létezett. Ekkor élt egyik tagja Péter vicarius.⁵⁾ 1387-ben szőlőt kap,⁶⁾ 1398-ban szántóföldet.⁷⁾ Fennvult még a XV. és XVI. században is.⁸⁾

Negyvenszil, 1307-ben említve van a possessio *Neguenzil* vocata, iuxta Er prope Dyozeg existens, ecclesiam in honore sancti Georgii in se continens.⁹⁾

Szalókmonostora, 1290-ben mint új monostor említették villa Zoluoc comitis *Monasteria nova*.¹⁰⁾ 1346-ban *Zoluchmonustura* in Comitatu Byhoriensi.¹¹⁾ A tized-jegyzék nem említi, hacsak nem rája vonatkozik annak *Monostor* nevű helye.¹²⁾

Sz.-Imre, itt ismeretlen rendű *apátság* létezett, mely 1340-ben is említették.¹³⁾

Szerepmonostora, ez Sz. Györgyről czimzett ismeretlen rendű monostor volt, említve van 1283-ban.¹⁴⁾ 1322-ben is előző *Scerepmunustura* néven.¹⁵⁾

Telegd, ide Csanád érsek 1335-ben Sz. Ferenczrendűeket telepített (a templáriusok egykori kolostorába?).¹⁶⁾ A XVI. században, 1561 előtt szűnt meg.

Ugra, itt Sz. Máriáról czimzett ismeretlen rendű monostor létezett, mely *monasterium Ugra* és *ecclesia de Ugra* néven említették a XIII. században.¹⁷⁾ 1329-ben is van még róla szó mint *Szűz-Máriamonostora*-ról.¹⁸⁾ Az itt létezett ezen monostor után Ugra még a XVI. században is *Monostoros-Ugra*-nak neveztetett.¹⁹⁾

Várad, itt a *ferenczrendű* szerzeteseken kívül már 1318-ban *apácák* is említetnek, religiosæ foeminae seu *moniales* in opposito claustrum fratrum minorum de Varadino commorantes.²⁰⁾ 1339-ben utoljára említettetnek.²¹⁾ — A váradi egyház

1) Pázmány Péterffy: *Sacra Concilia* II, 282.

2) Orosz: *Synopsis Annal. Ord. S. Pauli* 377. l.

3) *Bud. orsz. ltár* kincst. oszt. Paulini. Kápolna. Zomlin 2. Supplem.

4) Bunyitay i. m. II, 468—471.

5) Rupp i. m. III, 163.

6) *Budai orsz. ltár* kincst. oszt. Paulini. Kápolna 1. 10.

7) Ugyanott 1. 3.

8) Csontos: *Magy. Könyv-Szemle* 1881. évf. 212. l. Rávonatkozó sok oklevél van a *budai orsz.* ltban és I. Bunyitay i. m. III, 463—466.

9) *Soproni Okltár* I, 67.

10) *Bécsi-codex* a bécsi udvari könyvtárban.

11) Gr. *Vay-család* ltban 58.

12) Bunyitay i. m. II, 429.

13) Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. D. L. 3478. És Bunyitay i. m. II, 378—79.

14) Wenzel: *Árp. új Okltár* IX, 364.

15) Ered. hártyaoklevél Bunyitay gyűjteményében. Lásd: *A váradi püsp. tört.* II, 426.

16) Péterffy: *Sacra Concilia* II, 281. Bunyitay i. m. II, 456—59.

17) *Váradi regestrum* 142. és 323. okl.

18) Oklevél ifj. *Bölöni* S. ltban.

19) Oklevél a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Dicalis conscriptio Comit. Bihar. VIII. — A monostort említi egyébként Pázmány Péterffy: *Sacra Conc.* II, 285. Bunyitay i. m. 423—24.

20) I. Lajos király 1369. évi átiratában a *budai orsz. ltár* kincst. oszt. Monial. Poson. 41. 22.

21) Bunyitay i. m. II, 485—86.

Sz. Háromság-ról nevezett oltárát úgy a chartularium, mint egy 1349. évi okirat is említi: Johannes sacerdos chori ecclesie nostre (váradi káptalan) rector *altaris sancte Trinitatis*.¹⁾ — A váradi-hegyfoki, Sz. Istvánról *címnizett premonstrei prépostság*, conventus ordinis Premonstratensium Monastery ecclesie sancti Stephani prothomartiris de promontorio Waradyensi számos okmányt ad ki 1290-ben,²⁾ 1301-ben,³⁾ 1303-ban,⁴⁾ 1305-ben,⁵⁾ 1310-ben,⁶⁾ 1313-ban,⁷⁾ 1315-ben,⁸⁾ 1319-ben,⁹⁾ 1322-ben,¹⁰⁾ 1323-ban,¹¹⁾ 1326-ban,¹²⁾ 1327-ben,¹³⁾ 1328-ban,¹⁴⁾ 1329-ben,¹⁵⁾ 1330-ban,¹⁶⁾ 1332-ben,¹⁷⁾ 1336-ban,¹⁸⁾ 1339-ben,¹⁹⁾ 1340-ben,²⁰⁾ stb. XIV. századi prépostjaiból ismeretesek Márton, Jakab, Márton, Péter, Jakab, Péter, János, Domonkos, Szilveszter. A XV. században szűnt meg.

Várad-Velencze, ide 1340-ben Báthori András püspök *klarissákat* telepített.²¹⁾ 1373-ban IX. Gergely pápától bucsú-adományban részesülnek.²²⁾ 1378-ban Erzsébet anyakirályné veszi őket pártfogásba.²³⁾ Utolsó említésök 1565-ből való.²⁴⁾

XI. BORSODMEGYÉBEN: *Dédes*, a tizedjegyzékekben csak mint plebánia kerül elő, melynek védszentje Sz. Márton volt, de volt itt egy a Sz. Lélekről *címnizett remete* Sz. Pál-rendi kolostor is, mely a XIV. században keletkezett és fennállott.²⁵⁾

Diósgyőr, a tizedjegyzékekben csak mint plebánia szerepel, de volt itt remete Sz. Ágoston *szerzeté*-nek in honore sancti corporis Christi fundált egyháza is. Ezt egy 1304. évi okirat bizonyítja.²⁶⁾ 1317-ben Lucius,²⁷⁾ 1348- és 1355-ben Egyed,²⁸⁾

¹⁾ Zichy-Okmtár II, 365.

²⁾ Zichy-Okmtár II, 32—33.

³⁾ Zichy-Okmtár I, 101. 102. 103.

⁴⁾ Zichy-Okmtár I, 108.

⁵⁾ Zichy-Okmtár I, 111.

⁶⁾ Anjouk. Okmtár I, 218.

⁷⁾ Anjouk. Okmtár I, 288.

⁸⁾ Zichy-Okmtár I, 150.

⁹⁾ Zichy-Okmtár I, 163.

¹⁰⁾ Zichy-Okmtár I, 210.

¹¹⁾ Zichy-Okmtár I, 220, 248.

^{12—13)} Zichy-Okmtár I, 285. 298.

¹⁴⁾ Zichy-Okmtár I, 315.

¹⁵⁾ Zichy-Okmtár I, 319. 326.

¹⁶⁾ Zichy-Okmtár I, 343.

¹⁷⁾ Zichy-Okmtár I, 386.

¹⁸⁾ Zichy-Okmtár I, 489.

¹⁹⁾ Zichy-Okmtár I, 565.

²⁰⁾ Zichy-Okmtár I, 582.

²¹⁾ Ered. alapító oklevelök megvan a budai orsz. ltár kincst. oszt. Innen közli Bunyitay i. m. II, 488—491.

²²⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* II, 139—140.

²³⁾ Oklevél a budai orsz. ltár kincst. oszt. Monial. Poson. S. Claræ. 41. 33.

²⁴⁾ Bunyitay i. m. II, 487—497.

²⁵⁾ Rupp i. m. II, 54—55.

²⁶⁾ Anjouk. Okmtár I, 76.

²⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII, II, 142.

²⁸⁾ *Acta Conv.* a budai kam. ltban 1. cs. 3. 4. sz.

1371—1376-ban Gergely,¹⁾ 1387-ben Domonkos²⁾ voltak perjelei. A XVIII. században szűnt meg.

Felső-Tárkány, a tizedjegyzékekben csak mint plebánia jön elő, de volt itt egy a Bold. Szűz Máriáról címzett *karthausi-kolostor* is, a tárkányi segedelemvölgyi convent. Okmányilag először még csak 1413-ban fordul elő,³⁾ de fennvolt már a XIV. században is. Alapítását Beyerlink 1330-ra,⁴⁾ Lefebure a Grande Chartreuse feljegyzései alapján az 1300—1332,⁵⁾ Dedek az 1322—1361 közé eső időre,⁶⁾ Trappert 1364-re,⁷⁾ a magyar történelmi hagyomány pedig 1332—1360 közé eső időre teszi alapítását.⁸⁾

Kács, a tizedjegyzékekben csak az itt létezett, Sz. Péter-Pálról címzett benczés apátság említetik, de volt vidékén egy pálos-rendű kolostor is, mely már 1317-ben virágzott.⁹⁾ Azonkívül említve van egy 1339. évi okiratban a *possessio Kaach vocata in Comitatu Borsudiensi existens, ecclesiam lapideam in honore sancte crucis in se habentem*.¹⁰⁾ Ez aligha volt más mint a kácsi plebánia-egyház. A tizedjegyzékekben e plebánia nem szerepel, miután nagyon bizonytalan, hogy vajjon az abban előforduló Cam = *Kács*?

Kaza, a tizedjegyzékekben csak mint plebánia szerepel, de volt itt monostor is. 1343-ban említve van ugyanis *Paulus prior monasterii sancti Johannis evangeliste de eadem Kaza*.¹¹⁾

XII. CSANÁDMEGYÉBFN: *Ajtonymonostora*, 1329-ben említve van a *possessio Hobtunmonusturi et Syrien in Comitatu Chanadiensi*. Alább *Ahtunmonustura*.¹²⁾ Úgy látszik maga a monostor ekkor már fenn nem állott, csak neve mint birtoknév.

Batonya, 1340-ben említve van a *possessio Bothanyaeghaza vocata in Comitatu Chanadiensi existens*.¹³⁾

Hegyesegyház, 1329-ben van említve a *possessio Hegeseghaz vocata in Comitatu Chanadiensi*.¹⁴⁾

Sz.-Lőrincz. E hely Makótól keletre esett, s az 1246,¹⁵⁾ 1256¹⁶⁾ és 1337,¹⁷⁾ évi okiratok szerint a Csanád-nemzetség birtokát képezte. A XVI. században már

¹⁾ *Acta Convent. a budai kam.* ltban 3. cs. 5. sz. — 6. cs. 1. sz.

²⁾ *Acta Convent. a budai kam.* ltban 2. cs. 2. sz.

³⁾ Kandra Kabos: *A segedelemvölgyi karthausiak Tárkány mellett című czikkében*. Közzétéve: *Adatok az egri egyházmegye tört.* II, 3—28.

⁴⁾ *Magnum theatrum vit. Hum.* VI, 234.

⁵⁾ *Saint Bruno et l'Ordre des Chartreux* II, 294.

⁶⁾ *A karthausiak Magyarországon* 135. l.

⁷⁾ *Der Heilige Bruno*. Luxemburg 1872.

⁸⁾ Rupp i. m. II, 28.

⁹⁾ Czinár-Fuxhoffer: *Monasteriologia* I, 292—293.

¹⁰⁾ *Sztáray-Okltár* I, 155.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 345.

¹²⁾ *Sztáray-Okltár* I, 59.

¹³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 575.

¹⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 560.

¹⁵⁾ *Árp. új Okmtár* VII, 220.

¹⁶⁾ *Árp. új Okmtár* VII, 429.

¹⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 365—366.

mezőváros volt. 1651-ben még állott. Hogy egyháza volt, azt neve mutatja, de alapfalai is fenn vannak még.

XIII. CSONGRÁDMEGYÉBEN: Csány, hogy itt már a XI. században plebánia volt, bizonyítja I. Géza királynak a garammelléki sz.-benedeki apátság 1075. évi alapító oklevele, mely szerint uilla piscatorum nomine (*Chani*) habens *ecclesiam parochialem constructam in honorem salutifere crucis ihu. xpi.*¹⁾

Péter- és *Pálmonostorai*, 1347-ben²⁾ és 1349-ben³⁾ említvék a possessiones *Peturmonustra* et *Palmonustra*, illetőleg *Peturmonustura* et *Palmonustora*. Az egyikben e monostorok csongrádi, a másokban azok fejérvármegyei birtokairól van szó.

Szer, itt egy a Boldogasszonyról címzett *sz.-benedeki apátság* létezett, mely először 1233-ban említették *ecclesia de Zeer*,⁴⁾ majd 1283-ban *monasterium Zeer* néven.⁵⁾ Fennállott a későbbi időszakban is.⁶⁾ Romjai ma is szemlélhetők.

XIV. ESZTERGOMMEGYÉBEN: *Ákospalotája*, 1342-ben említve van a possessio *Akuspalataia* in Strigonyensi Comitatu unacum iure *patronatus ecclesie in ipsa possessione*.⁷⁾

Bény, itt a B. Szűz Máriáról nevezett premontrei prépostság létezett, melyet Omode gróf alapított a XIII. században.⁸⁾ 1313-ban említve van *Stephanus de Been prepositus*.⁹⁾ 1356-ban János a prépostja.¹⁰⁾ Későbbi századokban világi kezekre került, majd még a jezsuitáké lett.

Esztergom, 1298-ban említve van *Petrus plebanus ecclesie beati Nicolai de Civitate Strigon.*¹¹⁾ — Az *cclesia Sancti Dominici* de Strigonio, melyhez Nyerges-Újfalu tartozott, említve van 1295-ben.¹²⁾ — Az esztergomi szigeten levő *monasterium beate virginis marie* de insula Strigoniensi említve van 1303-ban¹³⁾ és 1352-ben.¹⁴⁾

Sz.-Lélek, itt IV. Béla király egy a Sz. Lélekről címzett *pálos-kolostort* alapított, melynek kiépítését IV. László király fejezte be 1287-ben, javakkal pedig szaporították I. Károly és I. Lajos királyok. Még a következő században is fennállott.¹⁵⁾

XV. FEJÉRMEGYÉBEN: *Ág.-Sz.-Péter*, 1346-ban említve van Zopokon alio nomine *Ogscenthpetur* in Comitatu Albensi.¹⁶⁾ A név mutatja, hogy egyházas hely volt.

¹⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 56.

²⁾ *Zichy-Okmtár* II, 228.

³⁾ *Zichy-Okmtár* II, 359.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III, II, 322.

⁵⁾ *Házai Okmtár* VI, 288.

⁶⁾ Hornyik: *Pusztaszer története* 49. l.

⁷⁾ *Zichy-Okmtár* II, 15.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V, II, 138. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 26.

⁹⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 675.

¹⁰⁾ Rupp i. m. I, 127.

¹¹⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 453.

¹²⁾ *Árp. új Okmtár* X, 192.

¹³⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 59.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 551.

¹⁵⁾ Bél: *Not. Hung. Nov.* III. 4. §. Benger: *Chronotaxis* 89. fejr. Rupp: *MO. helyrajzi tört.* I. I, 38.

¹⁶⁾ *Zichy-Okmtár* II, 211.

Besenyő-Sz.-Miklós, 1343-ban említve van a possessio *Besenew-Zentmiklos* vocata, in comitatu Albensi iuxta fluvium Saar existens.¹⁾

Ercsi, itt jóval 1238 előtt *benczés-monostor* keletkezett, 1236-ban már említve van az *Abbas de Erte*,²⁾ de már IV. Béla király idején e kolostor üresen s elhagyatottan állott. Nevezett király *karthausiakat* telepített bele,³⁾ ám ezeket nemsokára a tatárvész pusztította el. IV. Incze pápának egyik 1253. évi okleveléből kitetszik, hogy a feldúlt kolostort a karthausiak számára nem lehetett többé helyreállítani, miért is Vancha István érsek azt a *cisterciát* számára rendezte be, kik is azt a XV. század végéig birták. Az 1332-ben említett *Abbas de Erchy*⁴⁾ cisterciarendű apátra vonatkozik. 1499-ben Sz. Ágoston remete-szerzete honosodott meg benne.⁵⁾

Geder-Monostora, 1316-ban I. Károly Monasterium Nycholai fily Jowanka sine herede . . . . . ur (= gedur) vocatum Imre comesnek adományozza.⁶⁾

Malonta, 1339-ben említve van a szegszárdi convent oklevelében Michael sacerdos ecclesie nostre de Molunta.⁷⁾

Székesfejérvár a tizedjegyzékekben előző mint prépostság. Továbbá a bástyákon kívül létezett *Sz. Miklósról* címzett *prépostság* is, mely már a XIII. század elején létezett s a XVI. századig fenntartotta magát s prépostjának 1244-ben a pápa lelkészi javadalmat adományozott.⁸⁾ Egy 1358. évi okmányban is említetik egy magister Petrus rector ecclesie sancti Nicolai confessoris de Alba,⁹⁾ ha ugyan ez a szóban levő prépostságra s nem más valamely egyháza vonatkozik. — De ezek mellett a város némely egyházai elhallgatvák. Így a *Sz. Ferenczrendűeknek* Sz. Imre herczegről címzett kolostora, melyet IV. László király építtetett vagy helyre állíttatott. A rend maig fenn van Székesfejérvárott. — A *Sz. István királyról* címzett *keresztes-lovagok* rendháza, mely már a XII. században létezett, hitelességi kiváltsággal birt s a XVI. századig fennvolt. A XIV. századból Donát,¹⁰⁾ Albertin,¹¹⁾ Baudán,¹²⁾ István,¹³⁾

¹⁾ Zichy-Okmtár II, 60.

²⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 144. Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 42. VII, 10. IX. Gergely pápa 1236. évi okirata.

³⁾ IX. Gergely pápának az esztergomi érsekhez intézett 1238. évi iratában mondja: de Erche Ordinis Sancti Benedicti situm in Insula loci secreti . . . adeo in spiritualibus et temporalibus est collapsum, quod nulla spes est de cetero, ut reformari in Ordine suo possit: . . . mandamus, quatenus eundem Cartusiensem ordinem inducatis in monasterium memoratum. Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 164. Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 86.

⁴⁾ Kubinyi: *Magy. tört. emlékek* II, 107.

⁵⁾ Pázmány, Czínár-Fuxhoffer és Rupp többszörösen téves állításait lásd kiigazítva Dedek-nél: *A karthausiak Magyarországon* 80—81. ll.

⁶⁾ Zichy-Okmtár I, 152—153.

⁷⁾ Zichy-Okmtár I, 563.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. I, 356.

⁹⁾ Soproni Okltár I, 294.

¹⁰⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 129. 164. IX. II, 254. 524. IX. VII, 175. 246. 301. 331.

¹¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. IV, 372. 451.

¹²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 371.

¹³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. V, 122.

János,¹⁾ Imre,²⁾ s Balduin³⁾ nevű perjelei, illetőleg parancsnokai valamint több oklevélkiadványai ismeretesek, mint 1323-ból, 1362-ből stb.⁴⁾ — A *dömések* Szent Margitról címzett kolostora, mely szintén már a XIII. század elején létezett.⁵⁾ Hogy a XIV. században is megvolt, mutatja az, hogy a rend tartományi káptalana 1388-ban e kolostorban ült össze.⁶⁾ A törökfoglalás vetett neki véget 1543-ban. — A *Sz. Borbála-templomot* egy 1376. évi okirat említi.⁷⁾

XVI. FOGARASMEGYÉBEN: *Kercz*, itt egy a B. Szűzről elnevezett, per divos Reges Hungariae alapított,⁸⁾ hitelességi joggal ellátott, s egyházközigazgatásilag kivett azaz az esztergomi érsekség alatt álló cistercita-rendű apátság létezett, mely az okiratokban Abbatia és illetőleg Monasterium és Conventus B. M. V. de Kercz, Kerz, Kerch, Kerech, Kirch, Kyrch, Kyercz, Kyerczh, Querch, de Candelis neveken sűrűn fordul elő.⁹⁾ Legelső hiteles említése 1223-ban fordul elő.¹⁰⁾ Fennvolt az egész XIV. századon át, mely időszakból János,¹¹⁾ Henrik,¹²⁾ János,¹³⁾ Marsilius¹⁴⁾ ismeretesek apátjai és priorjai közül. 1477-ben Hunyadi Mátyás a szebeni prépostsághoz csatolta, illetőleg abba beolvasztotta, mit utóbb 1494-ben II. Ulászló is helyben hagyott.¹⁵⁾ 1565-ben végre birtokai a kincstár számára lefoglaltattak.¹⁶⁾

XVII. GÖMÖRMEGYÉBEN: *Harmacz*, egy 1347. évi okiratban említve van in villa Harmach az *ecclesia sancti Michaelis archangeli*.¹⁷⁾

Sánkfalva, 1314-ben említve van *sacerdos de capella Sank*.¹⁸⁾

XVIII. GYÖRMEGYÉBEN: *Asszonyfalva*, 1387-ban említve van Paulus *plebanus de Asszonyfalva*.¹⁹⁾

Beka, egy 1316. évi okirat szerint in possessione Beka vocata fertur esse fundata *ecclesia in honore Sancti Nicolai* in Com. Jauriensi circa fluvium raba.²⁰⁾

Győr, itt a XIV. században több szerzetes-ház volt, így a) a *sz. ferenczrendiek*-

1) Fejér: *Cod. Dipl.* IX. V, 303.

2) Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 467.

3) Rupp: *Magyarország helyrajzi tört.* I. I, 240.

4) *Zichy-Okmtár* I, 228—29. *Zalai Okltár* I, 635. Okleveleik egy része a pozsonyi kápt. orsz. ltban van.

5) Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 83. 268.

6) Fejér: *Cod. Dipl.* X. I, 478.

7) Fejér: *Cod. Dipl.* IX. IV, 623.

8) Fejér: *Cod. Dipl.* X. VI, 106. Katona: *Hist. Crit. Reg.* I, 543.

9) Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 399. 400. 401. III. II, 42. 321—22. V. I, 205. 206. VI. II, 187. VII. I, 212. 214. VIII. I, 197. VIII. II, 328—336. 359. VIII. III, 360. 364. IX. I, 797. IX. III, 75. 77. X. VI, 105. 106. 915.

10) Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 400.

11) Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. I, 197.

12) Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. II, 328—36. 359.

13) Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 360. 364.

14) Fejér: *Cod. Dipl.* IX. I, 797.

15) Knauz: *A fogaraszöldi kertzi apátság. Közzétéve a Magyar Sion* 1868. évf. VI, 401—415.

16) Rupp: *Magyarország helyrajzi tört.* III, 210—212.

17) Kubinyi: *Magyar tört. emlékek* II, 160.

18) *Anjouk. Okmtár* I, 350.

19) Ráth: *Asszonyfai Okmtár*, közzétéve a *Győri tört. és rég. füzetek* 1861. évf. I, 30.

20) *Anjouk. Okmtár* I, 399.

nek Sz. Erzsébetről címzett kolostora, már a XIII. században létezett s 1301-ben helyreállíttatott;¹⁾ b) a *domonkosiak* kolostora, mely szintén a XIII. században keletkezett s a XIV. században is fenn volt, midőn Csáki Mór és Károly előkelő tagjai által hírét öregbítette;²⁾ c) a jeruzsálemi *Sz. János-keresztes* vitézek társháza, ugyancsak a XIII. században alakult s fenntartotta magát a XVI. századig.³⁾

Ménfő, 1311-ben említve van a *ménfői egyház*, melynek javára a Baráthy-ak kikötik a baráti szőlőtermelés tizedének egy részét.⁴⁾

Móriczhida, itt Sz. Jakabról címzett premontrei prépostság létezett, mely 1251-ben alapíttatott, s a mohácsi vészig fennállott. 1267-ben mint *monasterium sancti Jacobi de Raba* említettik, mikor is Móricz királyi tárnokmester neki adományozza a dráva-sz.-györgyi rév jövedelmének tizedrészét.⁵⁾ A XIV. században Simon, Benedek és János,⁶⁾ a XV-ikben Albert, Pál, Péter és Miklós,⁷⁾ a XVI-ikban Benedek és István⁸⁾ ismeretesek mint móriczhidai apátok.

Nagy-Écs, egy 1341. évi okirat említi possessionem *Nogech*, in qua est ecclesia lapidea in honore sancti Stephani Regis constructa.⁹⁾

Nyalka, oklevélileg már a XIV. században szerepel mint plebánia, 1362-ben Domonkos a nyalkai, *Sz. András apostol tiszteletére felavatott egyház* lelkésze.¹⁰⁾

Örkény, 1361-ben említve van ez *ecclesia beati Michaelis Archangeli* in dicta Eurkyn habita.¹¹⁾

Örs, itt hajdan ismeretlen rendű szerzetesek laktak, 1362-ben okiratilag van említve az *örsi barátok* földje.¹²⁾ A kolostor helyét az örsi határ délnyugati sarkára, a *börce* nevű dombra helyezi a néphagyomány.¹³⁾

Répcze-Sz.-György, egy 1329. évi okiratban említve van Georgius presbiter de Sancto Georgio Jauriensis Dyocesis Comitatus Castriferrey. Alább pedig *ecclesia sancti Georgy parrochyonalis*.¹⁴⁾

Sók (= Alsók), 1366-ban a pannonthalmi convent bizonyos ügy megvizsgálására *Miklós alsóki lelkészt* küldötte ki.¹⁵⁾

Szent-Péter-Alap, 1361-ben említve van a possessio Monasterii (sancti Martini t. i. Pannonthalmán) *Zent Petur Olop*.¹⁶⁾

Szent-Vid, Pataház, Bácsa, Sz.-Iván, Hecse és Győr határai közt állott hely-

¹⁻³⁾ Rupp: *Magyarorsz. helyrajzi tört.* I. II, 427—440.

⁴⁾ Oklevél a *bédervári ltár*-ban 44. cs. 1.

⁵⁾ *Hazai Okltár* 53. l.

⁶⁾ Czinár-Fuxhoffer: *Monasteriologia* II, 47—48. Rupp: *Helyrajzi tört.* I. II, 498—502.

⁷⁾ *Hazai Okltár* IV, 313. V, 339. 414. Czech: *Dipl. Comit. Jaur.* I, 297. Czinár-Fuxhoffer i. m. II, 47—48.

⁸⁾ Czech: *Dipl. Comit. Jaur.* I, 313. Rupp i. m. I. II, 502.

⁹⁾ *Hazai Okltár* I, 182.

¹⁰⁾ Ráth: *Asszonyfai Okltár*. Közzétevő a *Győri tört. és rég. füzetek* 1861. évf. I, 21. És *Új Magy. Múzeum* 1856. évf. 342—44.

¹¹⁾ *Hazai Okltár* I, 235.

¹²⁾ *Asszonyfai Okltár* i. h. I, 21—22.

¹³⁾ Matusek: *Györmegye és város egyet. leírása* 545. l.

¹⁴⁾ *Hazai Okltár* III, 104.

¹⁵⁾ *Soproni Okltár* I, 369.

¹⁶⁾ *Hazai Okltár* I, 235.

séget képezett hajdan, 1222-ben *Szent-Güd* néven van említve¹⁾ s *Sz. Vid tiszteletére épült temploma* még 1593-ban is állott, bár maga a helység akkor elpusztult volt.

Táplány, már a XIII. században, név szerint 1220-ban mint *Feyregház = Fehéregyház* fordul elő²⁾ s a XVI. században is viselte még e nevet.³⁾

Táp-Sz.-Miklós, 1292-ben III. Endre király duas possessiones in vicinia Monasterii (Pannonhalma) Tap et Zent-Miklus nevezett pannonhalmi apátságának adományozza.⁴⁾

Tét, e helynek egyik része hajdan *Pók*-nak neveztetett, honnan a Pokyak vagy Pukyak nevezték magukat. E család itt Sz. István vértanu tiszteletére *prépostságot* alapított. Említve van *Pók-monostor* nevén 1271-ben,⁵⁾ de állott még a XIV. században is. 1308-ban jelennek meg ugyanis a Pokyak s ezek között Stephanus *prepositus monastery eorum, beati Stephani prothomartiris de eadem Pók* a győri káptalan előtt, bejelentve, hogy a veszprémi káptalan a poki kolostor elvitt egyházi ékszereit visszaadta.⁶⁾

Tördémész, 1297-ben említve van *Sz. János* tiszteletére felavatott egyháza.⁷⁾

XIX. HAJDUMEGYÉBEN: *Debreczen*, itt a XIV. század elején Jakab nevű nemes *szt.-ferenczrendű* monostort alapított a B. Szűz tiszteletére.⁸⁾ Említve van 1448-ban⁹⁾ s 1466-ban.¹⁰⁾ Valószínűleg 1556 előtt szűnt meg.¹¹⁾ — Ugyanitt *domonkos-rendű* monostor is létezett. 1326-ban említvék *fratres ordinis predicatorum, commorantes in villa de Broten*. Ők, a világi hatalom által gyámolítva, elfoglalták a parochiát.¹²⁾

Egyek. Egy 1334. évi okiratban a *patronatus ecclesie beati regis Stephani in possessione Eguk fundata* említettik.¹³⁾

Hegyes puszta. Hogy itt a XIV. században egyház volt, mutatja I. Károly királynak egy 1311. évi oklevele, melylyel Fegyverneket *prope ecclesiam Hegys Dózsa* mesternek adományozza.¹⁴⁾ Kis- és Nagy-Hegyes puszták mellett van Fegyvernek.

Ohat. A tizedjegyzékekben csak mint plebánia jön elő, de hogy itt Sz. György tiszteletére épült egyház s a Sz. Szűzről elnevezett monostor is létezett, bizonyítja egy 1335. évi okirat, mely együtt említi a *Monasterium b. Virg. és az ecclesiam b. Georgy martiris*.¹⁵⁾ Továbbá két 1341. évi okirat is.¹⁶⁾

¹⁾ *Házai Okmtár* I, 4—6.

²⁾ *Árp. új Okmtár* I, 170.

³⁾ *Matusek: Győr-megye és vár. leírása* 549. l.

⁴⁾ *Árp. új Okmtár* V, 60.

⁵⁾ *Fejér: Cod. Dipl.* V. I, 171.

⁶⁾ *Házai Okmtár* IV, 116—117.

⁷⁾ *Fejér: Cod. Dipl.* VII. II, 297.

⁸⁾ A sz.-ferenczrendűek 1851. évi *évkönyve* szerint. Azonkívül lásd Péterffy-nél: *Sacra Concilia* II, 281.

⁹⁾ *Teleki: Hunyadiak kora* X, 233.

¹⁰⁾ *Hevesy-gyűjt.* a budap. egyet. könyvtárban XXXIX. köt. K. 311.

¹¹⁾ *Bunyitay: A váradi püsp. tört.* II, 444—46.

¹²⁾ *Theiner: Mon. hist. Hung.* I, 507.

¹³⁾ *Géresi: Károlyi-Okltár* I, 94.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okltár* I, 236.

¹⁵⁾ *Géresi: Károlyi-Okltár* I, 112.

¹⁶⁾ *Géresi: Károlyi-Okltár* I, 141. 144.

XX. HEVESMEGYÉBEN: *Bene* pusztá, mely a XIV. században helység. Hogy itt egyház volt, kitetszik egy 1301. évi okirattól, mely szerint a villa *Bene egyháza* (*ecclesia*-)nak *patronatusa* az osztozkodó Aba nemzetségbeliek közt közös maradt.¹⁾

Eger. 1310-ben ismeretes Otho *plebanus ecclesie sancti Michaelis de Agria*, ki egri kanonok is volt.²⁾

Gyöngyös. Ez a tizedjegyzékben előjő mint plebánia, de hogy itt a plebániatemplomon kívül volt *capella in honore corporis xpi* is s *várkastély-kápolna* is, kitetszik egy 1301. évi okirattól. Az Úr-testéről elnevezett kápolnát az Abanemzetségbeli Chubanka unokája László mester, a János comes fia, alapította³⁾

Keresztur, 1345-ben említve van a *sacerdos rector ecclesie de Keresztur*.⁴⁾ Vajjon csakugyan egy hevesmegyei Kereszturról van-e itt szó, nem tudjuk eldönteni, csak annyi bizonyos, hogy az itt szóban levő Keresztur az egri püspökséghez tartozott.

Poroszló, itt nemcsak plebánia volt, melyet a tizedjegyzék is említ, hanem egy a Boldogasszonyról címzett benczés apátság is, melyet a Gyula-nemzetség valamelyik őse e történetileg nevezetes helyen alapított. Először 1209 körül említettetik a váradi regestrumban az *abbas monasterii Porozlo, cum patrono eiusdem ecclesie* Borokun.⁵⁾ A század végén, egy 1292. évi okiratban pedig említve van *Johannes abbas de Porozlou*.⁶⁾ Hogy ez az apátság a *hevesmegyei* Poroszlón és nem mint Pázmán,⁷⁾ Bél⁸⁾ és Podhraczký⁹⁾ mondják Máramarosban létezett, azt Péterffyvel,¹⁰⁾ Fuxhofferrel,¹¹⁾ és Czinárral¹²⁾ egyetértőleg Balássy hitelesen kimutatta.¹³⁾

Szent-Imre, 1336-ban említve van a *possessio Scentiacab* s ennek szomszédságában a *possessio Scentemrub* in Comitatu Hevesiensi.¹⁴⁾ Ez a Sz.-Imre, Sz.-Jakab szomszédságában lévén, nem lehet tehát a tizedjegyzékben is említett Tisza-Sz.-Imre.

Tisza-Örveny, 1292-ben említve van *Nicolaus sacerdos de Eurem*.¹⁵⁾

Veresmarth, itt pálos-rendház létezett, melyet 1302-ben a Csobánka-család alapított. Temploma Sz. Mária tiszteletére volt szentelve. 1356-ban birtokrészeket kap. Fennállott a XVI. században is.¹⁶⁾

XXI. HONTMEGYÉBEN: *Bozók*, itt Sz. István királyról címzett premontrei prépostság létezett, melyet II. István uralkodása alatt 1124 és 1130 közt a Hunt-nemzet-

¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 6.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 207.

³⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 3.

⁴⁾ *Szláray-Okltár* I, 181.

⁵⁾ Okl. 9. Endlichernél: *Rev. hung. mon. Arp.* 642. l.

⁶⁾ Péterffynél: *Conc. Sacra* II, 275.

⁷⁾ *Miscellanea* III. tized. I, 101.

⁸⁾ *Compend. Hung. geographic.* 311. l.

⁹⁾ Béla király névt. jegyzőjének idejekora és hitelessége 261. l.

¹⁰⁾ *Conc. Sacra* II, 274.

¹¹⁾ *Monasteriologia* 1803. évi kiad. I, 241.

¹²⁾ *Monasteriologia* 1858. évi kiad. I, 303.

¹³⁾ A poroszlói apátság, megjelent a *Magy. Sion* 1869. évf. VII, 241—250.

¹⁴⁾ Kubinyi: *Magy. tört. emlékek* II, 117.

¹⁵⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 320.

¹⁶⁾ Oklevél a budai kamarai ltban 56. 57. cs. 1. sz. Ruppnál i. m. III, 307.

ségből származó Lambert gróf és neje Zsófia alapítottak. Hogy fennállott a XIV. században is, több okirat bizonyítja. Így 1311-ben, midőn néhai Lőrincz,¹⁾ 1312-ben, midőn Mihály,²⁾ 1313-ban és 1316-ban, midőn Jakab,³⁾ 1316-ban, midőn Péter,⁴⁾ 1331-, 1338- és 1342-ben, midőn Mihály,⁵⁾ 1347-ben, midőn a prepositus de Bazouk,⁶⁾ 1352-ben, 1354-ben és 1358-ban, midőn Egyed,⁷⁾ 1369- és 1370-ben, midőn Jakab,⁸⁾ 1382- és 1395-ben, midőn Tamás említvék prépostjaiul.⁹⁾ De a XV. és XVI. században is fenn volt, midőn világiak, még később a XVII. században a Jézustársaságiak kezére került.¹⁰⁾

Kyristus (Kereskény?), 1312-ben említve van Chytyr sacerdos de villa *Kyristus* az esztergomi keresztesek conventjének kiküldöttje.¹¹⁾

Nénye, 1376-ban Dacsó Miklós és Palásty Gyürüs Luka Miklóst egy vasárnap *Nényén in hostis ecclesie eorum parochialis de eadem Nyene* megölik.¹²⁾

Szete. A pápai tizedjegyzékben említett *Seci* valószínűleg *Szeté*-re vonatkozik s így itt plebánia létezett. De a tizedjegyzékek nem említik az itteni monostort, mely IV. Béla és V. István alatt 1270-ben mint monasterium de Seeth (Seth) említetik. V. István e monostor kegyuri jogát megerősíti Gugfi János comesnek.¹³⁾

*Zebege*ný, itt Sz. Mihályról címzett benczés apátság létezett, 1278-ban említve van a terra monastery de *Zebequen*,¹⁴⁾ 1280-ban az *Abbas de Zebege*n,¹⁵⁾ 1295-ben a terra monastery de *Zebequen*,¹⁶⁾ 1322-ben a terra monastery de *Scybigium*,¹⁷⁾ 1332-ben *Benedictus abbas de Zebege*n,¹⁸⁾ 1333-ban *Phylippus abbas de Zebege*n,¹⁹⁾ 1339-ben az *Abbas monastery Zebege*nensis,²⁰⁾ 1342-ben *Henrik apát*,²¹⁾ 1346-ban *Grisogonus abbas Monastery beati Michaelis archangeli de Zebege*n.²²⁾ Az apátság kegyuri jogát

¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 228. Ezen Lőrincz okiratilag említve van 1285-ben és 1295-ben. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 204. 371.

²⁾ 1316-ban ugyanis néhai-nak nevezetetik. *Anjouk. Okmtár* I, 391.

³⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 675.

⁴⁾ *Acta Collegii Scc. Jes. Tyrnav.*

⁵⁾ Czínár: *Monasteriolog.* II, 8. És *Anj. Okmtár* II, 534.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 161.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 551. A budai kamarai ltban 39. cs. 14. sz. És Palásty: *A Palástyak* I, 117.

⁸⁾ *Acta Collegii Scc. Jes. Tyrnav.*

⁹⁾ *Acta Collegii Scc. Jes. Tyrnav.* És Fejér: *Cod. Dipl.* XI, 471.

¹⁰⁾ Rupp i. m. I, 1, 129—31.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 274.

¹²⁾ Palásty: *A Palástyak* I, 138.

¹³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XII, 10, 11. *Zichy-Okmtár* I, 20—21. Itt Gech és Geth-nek van írva.

¹⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 39.

¹⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. III, 49.

¹⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* X, 207. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 374.

¹⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 210.

¹⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 379.

¹⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 469.

²⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 525.

²¹⁾ Rupp i. m. I, 1, 210. 211. Pesty: *Krassóvármegye Oklevéltára* I, 12.

²²⁾ *Zichy-Okmtár* II, 186.

a XIV. században a Papy-ak s ezután 1392-ben a Trentul-ek gyakorolták.¹⁾ 1483-ban megszűnt.

XXII. JASZ-NAGYKUN-SZOLNOKMEGYÉBEN: *Tényő*, itt a Sz. Ágoston szabályozott kanonokrendnek Sz. Péterről címzett prépostsága létezett, melynek romjai most is szemlélhetők. Alapításának idejét nem ismerjük, de okiratok bizonyítják, hogy a XIII. század végén s a XIV. század folytán fennállott. Így III. Endrének egy a budai káptalanhoz intézett 1299. évi okirata e monostor védszentjének Szent Pétert, prépostjának Pált említi.²⁾ Egy 1329. évben említve van Nicolaus prepositus de *Thenew*,³⁾ egy 1331-ikiben ugyancsak Nicolaus prepositus *Teneu*,⁴⁾ egy 1347-ikiben Petrus prepositus de *Teneu*,⁵⁾ egy 1388. évben István.⁶⁾ Úgy az 1329-iki, mint az 1331 és 1388-iki okmányokban a tényői prépostok *váczi kanonokok* is, mi arra mutat, hogy ekkor e prépostság tényleg már nem, csak címében létezett.

XXIII. KOLOZSMEGYÉBEN: *Egeres*, itt a Bold. Szűz tiszteletére alapított *benczés-apátság* létezett. Keletkezett a XIV. század kezdetén. Az apátsági épületnek romjai között csak a templom áll még fenn.⁷⁾

Garab, 1288-ban Mikud bán a Gyula és Fenes közt levő Lónát (= Szász-Lónát) unacum jure *patronatus vicini monasterii Garab* Péter erdélyi püspöknek adta az Aranyos folyó mellett levő Sz.-Királyfalvaért.⁸⁾ 1340-ben említve van Stephanus abbas *ecclesie beate Margarete virginis et martinis de Garab*.⁹⁾

Gyerő-Monostor, itt *benczés-apátság* létezett, melyet az ősrégi Geren-család maradékai, a Kemények és Kaposok alapítottak a XIV. században.¹⁰⁾

XXIV. KOMÁROMMEGYÉBEN: *Ete*, 1335-ben említve van a possessio *Ethey* in Comitatu Kamariensi et *ecclesia in honore Omnium Sanctorum* in eadem possessione constructa.¹¹⁾

Majk, itt a Bold. Sz. Máriáról címzett premontrei prépostság létezett. Első említésével 1252-ben találkozunk *ecclesia de Moyk* néven.¹²⁾ 1279-ben említve van a *Monasterium de Moyk Premonstratensis ordinis*.¹³⁾ Egy 1281. évi okiraton *Sigillum Capituli de Maik* feliratu pecsétje maradt fenn.¹⁴⁾ Ugyanezen évben János volt a prépostja. Utódja Ambrus.¹⁵⁾ Egy 1291. évi okmányon említve van a *Sigillum*

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. II, 65.

²⁾ *Századunk* 1869. évf. 42—43. II.

³⁾ Kubinyi: *Magyar tört. emlékek* II, 94.

⁴⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 535.

⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 86.

⁶⁾ Rupp: *Magyarország helyrajzi tört.* I. II, 726.

⁷⁾ Rupp: *MO. helyrajzi tört.* III, 207—208.

⁸⁾ Oklevél a gyfvári kápt. ltban. *Cista Capit. Alben fasc.* V, nr. 12.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 587.

¹⁰⁾ Romjait említi Szegedy: *Synopsis vitæ* Belæ IV. 351. l. és Pázmány Péter Péterffynél: *Sacr. Conc.* II, 175. Azonkívül l. *Arch. Közl.* VII, 2—93. *Schemat. Cleri* 1844. 7. l. és Rupp i. m. III, 208—209.

¹¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 531.

¹²⁾ *Házai Okmtár* III, 9.

¹³⁾ Czinár: *Monasteriologia* II, 232. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 434.

¹⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. III, 443. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 552.

¹⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. III, 79.

prepositi de Moyk Wesprimiensis Dyocesis,¹⁾ mely adatból újból kitünik, hogy hiteles helyi prépostság volt. Hogy fennvolt a XIV. században is, mutatja egy 1349. évi okirat, melyben említettik villa Zomold *prepositi de Mayachk*.²⁾ Mikor szűnt meg, nem tudjuk. Úgy látszik a XV. és XVI. században is fennvolt. A XVII. században kamalduli szerzetesrend telepedett helyére.³⁾

Monostor, itt a Bold. Szűz Máriáról czímzett Sz. Benedek-rendi apátság létezett, melyet a XII. század végén vagy a XIII. elején a Katapán-nemzetség valamelyik tagja alapított, honnan a hely maga *Katapán-Monostor*-nak neveztetett. 1233-ban említvük a *populi Abbatis de Catpan*,⁴⁾ 1247-ben Georgius officialis *Abbatis de Catpan*,⁵⁾ 1259-ben Johannes de genere Catpan *patronus Abbatiae de Catpan*,⁶⁾ 1268-ban a *Monasterium de Kothpan* illetőleg *abbas de Kathpan*,⁷⁾ 1276-ban *monasterium de Koppán*.⁸⁾ A XIV. századból ismeretes Herke Endre nevű apátja,⁹⁾ a XV. századból pedig Lajos¹⁰⁾ és András,¹¹⁾ a XVI. századból Balázs és János.¹²⁾ A török időben pusztult el. 1540-ben a sz.-mártoni apát *piscacionem quandam, ad monasterium atque Abbatiam Koppanmonostor pertinentem* magának követeli, *Abbatiam enim illam Koppán monosthor ad se, atque, ad ecclesiam suam Diui Martini pertinere, a mint Ferdinánd király e halászatot a sz.-mártoni apátnak visszaállítani rendeli is.*¹³⁾

Sz.-Pál pusztja, 1268-ban említve van *Ecclesia sancti pauli* néven, ubi sunt *populi ecclesie Jauriensis*.¹⁴⁾

Tata, itt Sz. Péter és Pál apostolokról czímzett benczés apátság létezett, melyet állítólag még Deodat sz.-severinói gróf alapított. Okmányos emléke 1260-ban merül fel először, midőn Sándor pápa IV. Bélát felszólítja, hogy szorítsa Mátéfi Istvánt arra, hogy Tatát adja vissza a monostornak.¹⁵⁾ De fennvolt a XIV. században is. Említettik ugyanis 1357-ben.¹⁶⁾ Zsigmond király 1388-ban meghagyja a pannonthalmi apátnak, hogy *Petrum, Abbatem Ecclesiae beatorum Petri et Pauli de Tata* némely birtokaiba bevezesse,¹⁷⁾ 1392-ben pedig István nádor némely általa elfoglalva tartott, hanem de jure et de facto *monasterio Beatorum Apostolorum Petri et Pauli de Tata* pertinens javakat, nevezett monostornak visszabocsátja.¹⁸⁾ 1460-ban Mátyás király a tatái egyház patronatusi jogát a Rozgonyiaknak adományozta.¹⁹⁾

1-2) Czinár i. m. I, 100. 102. 285. Rupp i. m. I, II, 484-485.

3) *Házai Okmtár* II, 231.

4) *Zichy-Okmtár* I, 454. 468. 471.

5) *Házai Okmtár* VI, 67.

6) Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 246. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 93.

7) *Annales Camald.* VIII, 649.

8) Czinár-Fuxhoffer: *Monasteriologia* II, 45.

9) Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 312.

10) *Anjouk. Okmtár* V, 290.

11) Rupp i. m. I, II, 495-498.

12) Fejér: *Cod. Dipl.* IV, III, 343. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 553.

13) Rupp i. m. I, II, 485.

14) *Házai Okmtár* II, 446.

15) Fejér: *Cod. Dipl.* IV, III, 21-25.

16) *Zalai Okltár* I, 580.

17) Fejér: *Cod. Dipl.* X, I, 444-446.

18) Fejér: *Cod. Dipl.* X, II, 88.

19) Oklevél a budai kam. ltban 31. cs. 9. sz.

XXV. KRASSÓMEGYÉBEN: *Bulcs*, itt Sz. Mártonról címzett *benczés-apátság* létezett, mely már 1225-ben említetik.¹⁾ 1233-ban II. Endre 5000 darab kőszót engedélyez ez apátságnak. Egy 1337. évi okirat szerint bizonyos István erőszakkal és ármánynyal kerítette kezére a bulcsi apátságot.²⁾ Egy 1342. évi okirat szerint az apátság 10 forintot tartozott a garammelléki benczés-apátságnak fizetni.³⁾ 1358-ban Miklós volt az apátja.⁴⁾ A török időben pusztult el.⁵⁾

XXVI. MÁRAMAROSMEGYÉBEN: *Kökényes*, itt a pálosoknak conventjük volt, melynek Sz. Fülöp és Sz. Jakab apostolok tiszteletére felavatott egyházának 1307-ben Tamás esztergomi érsek bucsút engedélyezett.⁶⁾

XXVII. MOSONMEGYÉBEN: *Lébény*, itt Sz. Jakab apostolról címzett Sz. Benedek-rendi apátság létezett, melyet 1208 körül a Héderváriak alapítottak. A XII. század végéről maradt okmány szerint Benthó de villa Beur dedit *Ecclesie Beati Jacobi de Libin* különböző adományokat.⁷⁾ 1208 körül Poht comes, midőn Rómába zárándokolt, *ad ecclesiam beati Jacobi mei patroni veni* s ott Joachim nevű szolgáját s annak gyermekeit *in presenciam ipsius custodis Wede et omnium conuentum in libin degencium* örökre felszabadította.⁸⁾ 1218-ban III. Honor pápa *Abbati de Libin Geuriens. Diocesis* ir.⁹⁾ 1226-ban említve van a terra *Abbatis de Liben* s ugyanezen évben *Leonardus Abbas eiusdem Ecclesie* megvette a monyorókereki birtokot.¹⁰⁾ 1229-ben említve találjuk a molendinum *Abbatis de Libin*.¹¹⁾ 1229-ben *Lothardus Abbas Ecclesie S. Jacobi de Lybun* tanuskodik Buze nevű szolgának Beke confrater által történt felszabadításáról.¹²⁾ 1230-ban az *Abbas de Liben* birtokot vásárol.¹³⁾ 1231-ben *Leonardus Abbas de Lybin* birtokpercében a mosonyi várispán kedvezőleg ítél.¹⁴⁾ 1232-ben Csun falu közös birtok *cum Abbate de Lybyn*. Mint apát *Leonardus* említetik.¹⁵⁾ 1235-ben terra ville Dusnik *Lybyn* említetik.¹⁶⁾ 1235—1241 körül IV. Béla duas villas *monasterii S. Jacobi de Lybun* Beugen et Sasoun vocatas annak visszaadja.¹⁷⁾ 1263-ban IV. Béla megfosztja a felségsértő István fia Konrád pinczestert összes birtokaitól et a *patronatu Monasterij de Lybin*.¹⁸⁾ 1267-ben említve van

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 25.

²⁾ Theiner: *Monum. hist. Hung.* I, 618.

³⁾ Pesty: *Krassó megye Okltára* I, 11.

⁴⁾ Pesty: *Krassó vármegye tört.* II. I, 86. és 89.

⁵⁾ Rupp i. m. III, 83. Bárány: *Temesvármegye emléke* 181. I. Czinár-Fuxhoffer: *Monast.* I, 271. *Tört. Adattár* II, 339—344. Mindezekben azonban több rendbeli tévedés fordul elő. Mindannyinál bővebb és hitelesebb Pesty közleménye: *Krassó vármegye tört.* II. I, 85—93.

⁶⁾ Rupp i. m. III, 278.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 474. Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 222.

⁸⁾ *Hazai Okmtár* VI, 8.

⁹⁾ *Árp. új Okmtár* I, 150.

¹⁰⁾ *Árp. új Okmtár* VI, 434.

¹¹⁾ *Árp. új Okmtár* I, 260.

¹²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 486. Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 403.

¹³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 220. Wenzel: *Árp. új Okmtár* VI, 491.

¹⁴⁾ *Árp. új Okmtár* VI, 496.

¹⁵⁾ *Árp. új Okmtár* VI, 509.

¹⁶⁾ *Árp. új Okmtár* VI, 567.

¹⁷⁾ Fejér i. m. IV. I, 199. Wenzel i. m. VII, 1.

¹⁸⁾ *Árp. új Okmtár* VIII, 51.

*mater ecclesya beate Margarete virginis de liben.*¹⁾ 1270-ben ugyancsak *mater ecclesya beate margarete de Lybun.*²⁾ Egy év nélküli okiratban pedig a *Monasterium Beati Jacobi de Liben.*³⁾ De fennvult az apátság a következő századokban is. XIV. századi apátjai közül ismerjük Miklóst,⁴⁾ Gergelyt,⁵⁾ Pétert,⁶⁾ a XV. századiak közül Simont⁷⁾ és Bertalant.⁸⁾ A mohácsi vészszel hanyatlott.

Nesider, 1313-ban említve van *Nicolaus plebanus de Nesued.*⁹⁾

Sz.-Miklós, itt már a XIII. században létezett plebánia; 1267-ben ugyanis említve van a *mater ecclesya beati Nicolay de Zilos*,¹⁰⁾ 1277-ben pedig IV. Béla király az *ecclesia beati Nicolai parochialis* jogait megvédeni kívánta a Vitézen épült s szervezett kápolnával szemben.¹¹⁾

Vitéz, 1267-ben Omode győri püspök, tekintettel arra, hogy már előde Artolf püspök megengedte a vitézi vendég népeknek, *quod in villa sua, que a parochiali distat ecclesia, oratorium sive cappellam in honore omnium sanctorum de lignis construerent*, — ugyancsak megengedi, ut *ecclesiam edificent de lapidibus*, mindazonáltal a parochialis egyházak (Lébény és Sz.-Miklós) jogainak sérelme nélkül.¹²⁾

XXVIII. NÖGRÁDMEGYÉBEN: *Garáb* puszta, itt Sz. Hubertről címzett *premontrei prépostság* létezett, melynek keletkezési idejét nem ismerjük, de kétségtelen, hogy a XIV. században fennállott. 1343-ban és 1345-ben *frater Ambrosius prepositus de Garab ordinis premonstratensium* van említve.¹³⁾ A XVI. században pusztult el.

Hollókő-Váralja, 1343-ban említettetik *Gregorius de Waralia ecclesie sacerdos.*¹⁴⁾ Nem Szanda-Váralja, hanem Hollókő várának alja értendő.

Szentpéter, itt már 1297-ben említettetik *Sz. Péter apostol temploma.*¹⁵⁾

Terecske, itt Boldogasszonyról címzett Benedekrendi apátság létezett, melyet már a váradi regestrum említ *Abbas de loco Triskai monasterio* czímen.¹⁶⁾ Fennvult a XIII., XIV. és XV. században. A XV. század derekán II. Pál pápa egyik oklevele a *derecskei* apáthoz van intézve.¹⁷⁾

XXIX. NYITRAMEGYÉBEN: *Nyitra*, itt a Sz. Ferencz-rendüek társháza létezett a XIII—XVI. századig.¹⁸⁾

¹⁾ *Hažai Okmtár VI*, 147.

²⁾ *Hažai Okmtár VII*, 122.

³⁾ *Árp. új Okmtár X*, 452.

⁴⁾ A budai kam. ltban. *Acta Jesuit. Jaur.* 13. cs. 5. sz.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl. X*, II, 249.

⁶⁾ Czech: *Dipl. Comit. Jaur.* III, 302.

⁷⁾ Czinár: *Monasteriologia I*, 251.

⁸⁾ Czech: *Dipl. Comit. Jaur.* III, 92. 920. Rupp i. m. I. II, 494—495.

⁹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár I*, 320.

¹⁰⁾ *Hažai Okmtár VI*, 147.

¹¹⁾ *Hažai Okmtár VII*, 122.

¹²⁾ *Hažai Okmtár VI*, 147.

¹³⁾ *Anjouk. Okmtár IV*, 370.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár IV*, 370.

¹⁵⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár XII*, 611.

¹⁶⁾ 9. okl. Endlichernél: *Rer. hung. mon. Arpad.* 642. l.

¹⁷⁾ Czinár: *Monaster.* I, 29. II, 232. Rupp: *MO. helyrajzi tört.* I. II, 726—27.

¹⁸⁾ Rupp i. m. I. II, 593.

Pográny, itt a Bold. Szűzről címzett benczés apátság, vagy helyesebben egy a garammelléki sz.-benedeki benczés apátsághoz tartozó grangia létezett. Állítólag még I. Géza alapította,¹⁾ mi azonban a garam-melléki apátságra vonatkoztató. 1209-ben Pagran mint *predium monasterii s. Benedicti de Grana* szerepel okirati-lag,²⁾ mi eléggé mutatja, hogy önálló pogrányi apátságról nem lehet szó. 1287-ben Pagran oly helyként kerül elő, melyben az esztergomi érseknek, a nyitrai püspöknek, a zabori apátnak s egyes más egyéneknek is részbirtokaik voltak.³⁾ 1378-ban is a *possessio Pagran* oly birtok, mely felett a nyitrai püspök és a garammelléki sz.-benedeki apátság perlekednek.⁴⁾

XXX. PEST-PILIS-SOLT-KISKUNMEGYÉBEN: *Becse*, 1342-ben említve van a *possessio Beche, in qua ecclesia Lapidea, in honore beati Stephani prothomartiris fundata haberetur, in Insula magna adiacens.*⁵⁾

Buda, a *conventus cruciferorum ecclesie sancte Trinitatis de Calidis aquis* (=Buda-Felhévíz) számos okiratot ad ki 1290—94-ben,⁶⁾ 1295-ben,⁷⁾ 1315-ben s 1321-ben,⁸⁾ 1328-ban,⁹⁾ 1330-ban,¹⁰⁾ 1331-ben,¹¹⁾ 1332-ben,¹²⁾ 1335-ben,¹³⁾ 1342-ben,¹⁴⁾ 1347-ben.¹⁵⁾ — 1346-ban említve van a *plebanus ecclesie beati marie magdalene.*¹⁶⁾ — 1321-ben említve van *Johannes presbiter, minister altaris Sancti Nicolai de ecclesia nostra maiori*, t. i. a budai káptalan egyházáról van szó.¹⁷⁾ — 1330-ban említve van *Mathias presbiter canonicus capelle beate virginis.*¹⁸⁾ 1318-ban is a *presbiter canonicus Capelle beate virginis.*¹⁹⁾ — 1334-ben I. Károly király neje Erzsébet ide klarissákat telepített.²⁰⁾

Csút, a csúti Sz. Eustachról címzett premontrei prépostság a Csepel-szigeten létezett, alapította IV. Béla király,²¹⁾ 1264-től folyvást merülnek fel nyomai, 1272-ben,²²⁾

¹⁾ Rupp i. m. I. II, 817—818. Czinár-Fuxhoffer: *Monasteriologia* I, 220. Balogh: *Abbatia BMV. de Pograny*. Közzétéve a *Magy. Sion* 3. évf. III, 514—517.

²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 103.

³⁾ Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 226—27.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. V, 286. 288.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* II, 43.

⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 583. X, 11. 106. 418. 440. *Zichy-Okmtár* I, 75. 84.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* X, 194. 205.

⁸⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 716. *Zichy-Okmtár* I, 201.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 306.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 359.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 372.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 390.

¹³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 463.

¹⁴⁾ *Zichy-Okmtár* II, 13.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* II, 188.

¹⁶⁾ *Zichy-Okmtár* II, 209.

¹⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 200.

¹⁸⁾ *Sztáray-Okltár* I, 64.

¹⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 158.

²⁰⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 601.

²¹⁾ 1264-ben IV. Béla birtokot adományozva *Monasterio beati leustachij de Chwth*, hozzá teszi: *cuius fundatores exultimus, et patroni*. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 509—513. Egy másik 1264. évben ugyanő Nyírhidát s tartozékait adományozza *Monasterio sancti Leustachii, quod in insula Chuth fundavimus, in quo viros Religiosos prepositum et Fratres ordinis premonstratensis ... constituimus et locavimus*. Knauz i. h. I, 514.

²²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* V. I, 216. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* I, 592—95.

1291-ben,¹⁾ 1295-ben,²⁾ 1297-ben,³⁾ 1309-ben,⁴⁾ s ezután is. 1475-ben a pálosoké lett, s Mátyás király 1482-ben és 1484-ben új adománylevéllal látta el, melyet 1510-ben II. Ulászló király is megerősített.⁵⁾

Gyál pusztja, hogy itt a XIV. században templom volt, bizonyítja egy 1345. évi okirat.⁶⁾

Jánoshida, itt Sz. Jánosról címzett premontrei prépostság létezett, mely még a XII. században alapított s a XIII—XVI-ik században fennállott. A török pusztítás vetett neki véget.

Mogyoród, itt Sz. Márton püspökről címzett benczés apátság létezett, melyet Sz. László alapított. 1342-ben említve van *Monasterium Monyorod* néven.⁷⁾ Fennállott a török időkig.

Nagy-Sató? 1346-ban említve van a vinea in territorio Nogsoton in vicinitate vinearum hospitalis ecclesie sancte Elisabeth.⁸⁾

Pereg, 1321-ben Imre tárnoknak in possessione Perek vocata, in Comitatu Albensi capellam seu oratorium erexerat, nemine contradicente, consecratam nunc quoque dum ecclesiam lapideam in loco ipsius Capelle construere vellet, Miklós temesi főispán ellentmondott.⁹⁾

Pest, 1297-ben említve van Albertus plebanus novi Montis pestiensis,¹⁰⁾ 1309-ben pedig a csüti prépost kiközösíti sacerdotem de insula, Albertum videlicet Sacerdotem dictum Gyuntan stb.¹¹⁾

Pilis, itt a Bold. Szűz Máriáról címzett, III. Béla király által 1184-ben alapított cistercita-apátság nyomai a XII. századtól kezdve sűrűn mutatkoznak. Így 1196-ban,¹²⁾ 1218-ban,¹³⁾ 1224-ben,¹⁴⁾ 1236-ban,¹⁵⁾ 1240-ben,¹⁶⁾ 1241-ben,¹⁷⁾ 1245-ben,¹⁸⁾ 1250-ben,¹⁹⁾ 1254-ben,²⁰⁾ 1268-ban,²¹⁾ 1295-ben,²²⁾ 1298-ban²³⁾ és 1299-ben.²⁴⁾

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. I, 156. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 288. 299. 302.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. I, 361. 364. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 368. 372.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 735. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 417.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 734. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 591.

⁵⁾ *Annales Ord. S. Pauli Eremit.* I, 240. Rupp i. m. I. I, 135—38.

⁶⁾ Géresi: *Gr. Károlyi-Okltár* I, 163.

⁷⁾ Pesty: *Krassóvármegye Okltára* I, 12.

⁸⁾ *Zichy-Okltár* II, 212.

⁹⁾ *Zichy-Okltár* I, 200—201.

¹⁰⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 735. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 417.

¹¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 734. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 591.

¹²⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* VI, 188.

¹³⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* I, 150.

¹⁴⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* I, 202.

¹⁵⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* II, 40.

¹⁶⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* II, 108.

¹⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* II, 130.

¹⁸⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* VII, 200.

¹⁹⁾ *Házai Okltár* 17. l.

²⁰⁾ Knauz: *Magyar Sion* II, 678. Wenzel i. m. VII, 368.

²¹⁾ *Házai Okltár* VII, 109.

²²⁾ *Házai Okltár* V, 78.

²³⁾ Wenzel: *Árp. új Okltár* X, 309.

²⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. II, 222. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 467.

De sűrűn fordul elő a XIV. században is. Így 1326-ban,¹⁾ 1329-ben,²⁾ 1338-ban,³⁾ 1340-ben,⁴⁾ 1341-ben,⁵⁾ 1344-ben,⁶⁾ 1349-ben,⁷⁾ 1351-ben,⁸⁾ 1352-ben,⁹⁾ 1390-ben,¹⁰⁾ 1391-ben,¹¹⁾ 1396-ban.¹²⁾ A török vész pusztította el.

Pilis-Sz.-László, itt a pálosoknak Sz. Lászlóról címzett kolostora állott, mely a XIII. század végén keletkezett,¹³⁾ s a XIV. és XV. századokban is fennállott. 1351-ben Sebastianus prior fratrum *heremitarum de clastro sancti Ladislai regis et confessoris in Pylis* eladja a budai clarissáknak kolostora egyik borosjenei szőlőjét.¹⁴⁾

Pilis-Sz.-Kereszt, itt szintén volt a pálosremetéknek Sz. Keresztről címzett rendházuk. A XIII. század közepe táján keletkezett¹⁵⁾ s fennállott a XIV—XVI. századokban. 1297-ben említve van Petrus *heremita de sancta Cruce de silua Pelys*.¹⁶⁾ Ugyancsak 1297-ben Laurentius *prior domus s. Crucis prope Strigonium*.¹⁷⁾ 1421-ben ismeretesek perjelei közül Frigyes és 1425-ben Endre.¹⁸⁾ A mohácsi vész pusztította el.

Szalk puszta, 1318-ban említve van a terra *Solk ac ecclesia in honore beati Michaelis in eadem constructa*.¹⁹⁾

Új-Buda, 1268 körül említettik de *nova Buda* Benedictus frater sacerdotis *sancti Jacobi*.²⁰⁾

Visegrád, ennek közelében állott a Sz. Endréről címzett benczés apátság, melylyel már a XIII. században találkozunk. 1264-ben említve van az *Abbas Wissegradiensis*.²¹⁾ Fennállott a következő századokban is. 1342-ben és 1348-ban Dániel,²²⁾ 1366-ban Otto,²³⁾ 1372-ben Miklós,²⁴⁾ 1398-ban László²⁵⁾ voltak apátjai. 1342-ben itt rendtartományi káptalan tartatott,²⁶⁾ 1391-ben pedig e monostor

¹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 250.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 407. és 439.

³⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 497.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 42—43.

⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 114.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 478.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 302.

⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 461.

⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 551.

¹⁰⁾ *Bullae Bonifacii* IX. I, 105.

¹¹⁾ *Bullae Bonifacii* IX. I, 137.

¹²⁾ *Bullae Bonifacii* IX. I, 315.

¹³⁾ Rupp i. m. I. I, 243.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 527.

¹⁵⁾ Rupp i. m. I. I, 244.

¹⁶⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 408.

¹⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. II, 96. Katona: *Hist. Crit.* VI, 1183. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 418.

¹⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VI, 376. Schmitth: *Episcopi Agrienses* I, 229.

¹⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 158.

²⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 17.

²¹⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 510.

²²⁾ Schmitth: *Epp. Agrienses* I, 281. Pray: *Specim. Hierarchiae Hung.* I, 51. Pesty: *Krassó-vármegye Okltára* I, 12.

^{23—24)} Czinár: *Monasteriologia* I, 204.

²⁵⁾ *Acta Paulin.* Pest. I. cs. 2. sz.

²⁶⁾ Schmitth: *Epp. Agrienses* I, 281.

templomában lett az 1386-ban meggyilkolt II. Károly király eltemetve.¹⁾ 1493-ban az apátsági monostor a pálosoké lett, kik abban a török időkig tartózkodtak.

Zsámbék, itt a XIII—XV. században Ker. Sz. Jánosról címzett premontrei prépostság állott, mely 1475-ben a pálosoké lett, a mohácsi vészben pedig elpusztult.²⁾

XXXI. POZSONYMEGYÉBEN: *Apka*, 1334-ben említve van sacerdos Johannes vicearchidiaconus penes Dudwag *Sancti Michaelis*, alias *Scentmychael* seu *Opka*.³⁾ 1345-ben pedig a possessio *Apka* vocata, in qua *ecclesia beati Michaelis archangeli* existit constructa.⁴⁾

Chumboy villa, ubi est *ecclesia in honore beate virginis*.⁵⁾

Dénésd, 1302-ben említve van ennek a pannonthalmi apátság által épített kápolnája.⁶⁾

Dévény, 1307-ben említve van Georgyus *plebanus Deueniensis*.⁷⁾

Doborgaz, már 1238-ban említve van *ecclesia Sancti Georgy* de Doborgaz.⁸⁾

Fancsal, ez a pápai tizedjegyzékekben előfordul ugyan, de egy 1291. évi okirat szerint tres terre Fouchal létezett, *quarum in duabus essent ecclesie scilicet Sancti Petri et Sancti Spiritus*.⁹⁾

Gelle, egy 1320. évi okiratban említvék Michael et petrus *sacerdotes vicarii seu curam gerentes animarum ecclesie sancti petri de Gelye*.¹⁰⁾

Kápolna, 1244-ben IV. Béla király megengedi Farkasnak és Dávidnak, hogy kápolnai birtokukon Sz. Erzsébet tiszteletére templomot építhessenek.¹¹⁾ 1313-ban is említve van in possessione Capulna *ecclesia beate Elizabeth*.¹²⁾

Karcsa, 1332-ben és 1334-ben említve van *plebanus ecclesie beati Bartholomei* in Karcha.¹³⁾

Konyha, 1291-ben említve van a terra castri Poseniensis *Kuhna* vocata, vacua et habitatoribus destituta, in qua *ecclesia in honore Sancti Nycolai* est constructa.¹⁴⁾

Misérd, 1302-ben említve van ennek Sz. Mártonról elnevezett *parochialis egyháza*.¹⁵⁾

Nagy-Lég, 1328-ban említve van Petrus *rector ecclesie de leeg*.¹⁶⁾

Nagy-Szombat, itt már 1256-ban *klarissák* voltak,¹⁷⁾ kiknek zárdája és temploma

¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. I, 276. 694.

²⁾ Rupp i. m. I. I, 245—248.

³⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 125.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 513.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. V, 294. *Haz. Okmtár* VI, 66.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 21.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 127.

⁸⁾ *Árp. új Okmtár* XI, 305.

⁹⁾ *Árp. új Okmtár* XII, 516.

¹⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 554.

¹¹⁾ Oklevél a budai kamarai ltban. Eccl. Cam. 52. cs. 3. sz. Rupp i. m. III, 271.

¹²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 286.

¹³⁾ *Haz. Okmtár* III, 113. és 121.

¹⁴⁾ *Árp. új Okmtár* X, 19.

¹⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 21.

¹⁶⁾ *Hazai Okmtár* III, 93.

¹⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. II, 372.

Nagyboldogasszonyról volt czímezve. De ugyanitt a S $\check{c}$. *Ferenczrendűek* zárdája s a S $\check{c}$. *Miklós* hitvallóról czíMZett *társasegyháZ s káptalan* is folyton említetik a XIII. századtól kezdve.

Parna, már a XIII. században templomos helyül említetik, in qua esset *ecclesia Beate Virginis*,¹⁾ 1322-ben Parna circa civitatem Tirnaviensem, in qua est *ecclesia beate virginis* fundata.²⁾

PoZsony, ide a XIII. század végén, 1297-ben³⁾ költöztek be klarissák a II. Béla király által 1132-ben alapított Sz. Mária-Magdolnáról czíMZett cistercita-apácZák kolostorába, hol a rend eltöröltetéseig, 1782-ig tartózkodtak. 1310-ben Gentilis bibornok elengedi *Abbatisse et conventui Monastery sancte Clare de posonio* a mindennemű tizedet.⁴⁾ 1357-ben pedig VIII. BonifácZ pápa mentette fel őket a tizedfizetés terhe alól.⁵⁾ — A Gyümölcsoltó-Boldogasszonyról czíMZett *sZ. ferenczrendű kolostor* a XIII. században keletkezett s maig fennvan. A S $\check{c}$. *Katalin-kápolna* 1311-ben lett alapítva s maig fennvan.⁶⁾ — A mai zöldpiacson a Sz. Florián-szobor helyén állott S $\check{c}$. *LőrincZ-plebánia* lelkészei a XIII—XVI. századig ismeretesek.⁷⁾ A S $\check{c}$. *Mihály-plebánia* XIV. századi plebánosai közül ismeretes 1325-ben Jakab, 1341-ben Mihály, 1350-ben Hosszu János s utána Demeter.⁸⁾

Somorja, már 1285-ben ismeretes Arnoldus sacerdos de Villa Sancte Marie nunc Somorja, homo Capituli Poson.⁹⁾

SZomolyán, már a XIII. században egyházas helyül említetik, Zumula in qua esset *ecclesia Beate Marie*.¹⁰⁾

TolvajföZde, 1343-ban Tolueyfelde, alább Tolvay possessio, in qua esset *ecclesia in honorem beate Marie virginis lapidea*.¹¹⁾ Megfelel a mai Bodogfa-nak.

XXXII. SÁROSMEGYÉBEN: Hrapkó, a tizedjegyzékben csak mint plebánia szerepel, de létezett itt a Sz. Ágoston remeterendjének egy a Szentlélekről czíMZett perjelsége is, melyet 1333 körül Perényi Miklós alapított.¹²⁾ Fennállott a mohácsi vészig.¹³⁾

Nagy-Sáros, a tizedjegyzékekben mint plebánia kerül elő, de létezett itt Szent Ágoston remeterendjének Sz. Szaniszló püspök-vértanuról czíMZett perjelsége is. Már a XIII. században létezett s fennvult a XIV-ikben is. 1285-ben említetik frater Stephanus prior ordinis Heremitarum sancti agustini de claustro de Sarus.¹⁴⁾ Egy másik 1285-ikiben ugyancsak Stephanus, prior ordinis Heremitarum sancti Agustini de

¹⁾ Árp. új Okmtár XII, 516.

²⁾ Anjouk. Okmtár II, 48.

³⁾ Fejér: Cod. Dipl. VII. V, 538.

⁴⁾ Anjouk. Okmtár I, 194.

⁵⁾ Acta Clarissar. Poson. a budai kán. ltban. 45. cs. 8. sz.

⁶⁾ Fejér: Cod. Dipl. VIII. I, 618. 623. VIII. II, 610.

⁷⁻⁸⁾ Rupp: Magyarország helyrajzi tört. I. I, 81—83.

⁹⁾ Wenzel: Árp. új Okmtár IV, 280. Knauz: Mon. Eccles. Strig. II, 208.

¹⁰⁾ Árp. új Okmtár XII, 516.

¹¹⁾ Anjouk. Okmtár V, 5—14.

¹²⁾ Fejér: Cod. Dipl. VIII. III, 712.

¹³⁾ Wagner: Diplom. Sáros 517. I. és Rupp: MO. helyrajzi tört. II, 294—295.

¹⁴⁾ Knauz: Mon. Eccles. Strig. II, 198.

claustrum *monastery sancti Stanizlai de Sarus.*¹⁾ 1322-ben a terra fratrum heremitarum ordinis sancti Augustini de *Sarus.*²⁾ 1329-ben I. Károly megerősíti IV. Lászlónak 1274. évi adományát, 1330-ban János a perjele, 1345-ben rendezi a kolostor határperét, 1350-ben Miklós a perjele, 1365-ben I. Lajos király megerősíti IV. László fenntemlített 1274. évi adományát. Fennvolt a XVI. században is.³⁾

XXXIII. SOMOGYMEGYÉBEN: *Babocsa*, itt a Bold. Szűz Máriáról címzett *benczés apátság* létezett, 1348-ban Johannes abbas de *Bobocha* birtokperbe van keveredve.⁴⁾ A török dúlás felforgatta az apátságot. A tizedjegyzékek az apátságot nem említik, csak a plebániát. IX. Bonifáczius pápának egyik 1390. évi oklevéléből ismerjük e templom védszentjét is. Ő, ut parochialis ecclesia *sancti Egidii* de villa Babocha, Wesprimiensis diocesis, congruis honoribus frequentetur, annak bucsút engedélyez.⁵⁾

Bő, itt, a mai bői pusztán Sz. Keresztről címzett *apátság* létezett, 1257-ben említették az *ecclesia de Beu,*⁶⁾ 1329-ben említvék a litteræ patentes *conventus monasterii sancte crucis de Bew,*⁷⁾ 1511-ben pedig a Gregorius prepositus de *Bw.*⁸⁾

Csicsó, 1329-ben említve van a possessio *Chychow* vocata in Comitatu Symigiensi existens in qua *ecclesia ad honorem Sancti Georgy* dicitur constructa.⁹⁾

Csurgó, itt a keresztes lovagoknak volt Sz. Margitról címzett rendházuk, melynek 1266-ban Guillermus, 1275-ben Boraldi Hugó, 1357-ben Altanyz Vilmos, 1366—76-ban Széphegyi Rajmond, 1376-ban Széphegyi és Újudvarhelyi Arnold, 1377-ben és 1384-ben Rajmond voltak előljárói.¹⁰⁾ A *Cruciferi de Churgo* okiratilag 1286. és 1297-ben is említvék.¹¹⁾

Egyházásfenék, 1350-ben említve van a possessio *Eghazásfenek* in Comitatu Symigiensi.¹²⁾

Kaposfő Sz. Benedek mellett, itt a kaposfői másképen sümegi Sz. Benedekről címzett *benczés apátság* létezett, mely 1252-ben alapított a Moysfiak által.¹³⁾ Fennállott a XIV. században. 1318-ban említve van a prepositus *Monastery sancti Benedicti de Kopusfeu.*¹⁴⁾ A XV. s még a XVI. században is fennállott, 1510-ben ismeretes apátja Mihály.¹⁵⁾ A török vésszel pusztult.

Kozma, 1342-ben és 1343-ban említve van az *ecclesia in honore beati Georgy martiris* in possessione Cozma vocata in Comitatu Symigiensi.¹⁶⁾

¹⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 199.

²⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 36.

³⁾ Wagner: *Diplom. Sáros* 514. 521. 546. II.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 240.

⁵⁾ *Bullae Bonifacii* IX. I, 57.

⁶⁾ *Házai Okmtár* VII, 74.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 414.

⁸⁾ *Házai Okmtár* V, 443.

⁹⁾ *Házai Okmtár* III, 102.

¹⁰⁾ *Zalai Okltár* I, 49. Rupp i. m. 286—288.

¹¹⁾ *Zalai Okltár* I, 96. *Házai Okmtár* I, 92.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* II, 421.

¹³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IV. II, 159.

¹⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 159.

¹⁵⁾ Rupp i. m. I. I, 299. Czinár-Fuxhoffer i. m. I, 309.

¹⁶⁾ *Házai Okmtár* III, 144. 147.

Lula, a lulai plebánia említve van a tizedjegyzékben, de nem a Sz. László pusztán illetőleg Lulla pusztán (egymás mellett vannak) létezett *Sz. Lászlóról elnevezett prépostság*, egy 1302. évi okiratban említvék *monasterium et prepositus sancti Ladizlay regis de monte lyula.*¹⁾ (Lásd alább *Sz. László* alatt.)

Pogány-Szentpéter, itt a XIV. században a szentpéteri paulinus-zárda létezett, mely a XVI. században pusztult el a török dúlások következtében.²⁾

Segesd, a tizedjegyzékben csak indirekte van róla szó, a mennyiben segesdi = segösdí főesperestségről van szó, mint plebánia határozottan nincs megemlítve, de hogy itt valóban plebánia létezett, hitelesen bizonyítja két okirat. Az egyik szerint, mely 1320-ban kelt, a veszprémi püspök kiközösíti *Sacerdotes de Segusd*, Saságh, Leleld et Urs propter decimarum denegationem et translationem *ecclesiarum suarum* sub Archiepiscopi Strig. iurisdictionem.³⁾ A másik szerint, mely 1332-ben kelt, Povsa *plebanus de Segust* magtagadta a pannonhalmi apátnak a tizedet, miért is ellene a zirczi apát ítéletet hoz.⁴⁾ — De ugyanitt *Sz. Ferencz-rendű* zárda is létezett már a XIII. században. Alapította Istvánffy szerint a Marcell ősnemes család 1290-ben. Temploma a B. Szűz tiszteletére felavatva 1295-ben épült. 1306-ban és 1535-ben e zárdában káptalani gyűlések tartattak. A török időkben ideiglenesen megszűnt, de aztán újból helyre állott.⁵⁾

Somogyvár, a tizedjegyzékben előző mint plebánia, de volt itt *convent* is. 1297-ben említve van a *Conventus monasterii sancti Egidy* de Simigio.⁶⁾ 1309-ben a *conventus Simigiensis* okiratot ad ki.⁷⁾ 1318-ban, 1319-ben és 1320-ban is említvék a procuratoriae literae *Conventus Monasterii sancti Egidy* de Symigio.⁸⁾ 1319-ben, 1320-ban, 1335-ben, 1338-ban, 1347-ben, 1392-ben okiratokat állít ki.⁹⁾ 1327-ben apátja János elzalogít két tolnamegyei birtokot.¹⁰⁾

Sz.-László, itt Bolhás és Tarany között, a sz.-lászlói pusztán a karinges szabályozott kanonokoknak *Sz. Lászlóról* címzett *prépostsága* létezett, mely a XIV. században is fennállott. 1382-ben Endre a prépostja.¹¹⁾ (Lásd Lulla alatt.)

Szerdahely, itt *pálos-rendű társház* létezett Sz. László király tiszteletére szentelt templommal. Alapította Miklós mester Derzs gróf fia 1335-ben.¹²⁾ Említve van 1345-ben és 1369-ben is.¹³⁾ Fennvolt a XV. és XVI. században is.¹⁴⁾

Tab, 1320-ban említve van az *ecclesia beati Petri apostoli in villa Tob.*¹⁵⁾

¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 44.

²⁾ Rupp i. m. I, 315—318.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. VII, 131. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 786.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 612.

⁵⁾ Rupp i. m. III, 288.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 87.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 171.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 159. 170. 186.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 165. 176. 178. II, 285. *Zalai Okltár* I, 291. 294. 335. 462. Tkalčić: *Mon. hist. Civil. Zagrab.* I, 331.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 296.

¹¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. VII, 469.

¹²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 136.

¹³⁾ Oklevél a budai kam. ltban 67. cs. I. sz.

¹⁴⁾ Rupp i. m. III, 297—298.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 176.

Thalad, itt *pálos-rendház* létezett Sz. Erzsébet tiszteletére szentelt templommal. 1324-ben a Rátold nemzetségből való Keszi Lőrincz fiai *ecclesiam sub honore omnipotentis dei et beate Elizabet patrone nostre in territorio possessionis ipsorum Thalad vocate in comitatu Zaladiensi existentis, pro oratorio et speciali habitatione religiosorum virorum fratrum heremitarum sancti Pauli primi heremite ordinis sancti Augustini constructam birtokkal adományozzák meg.*¹⁾ 1373-ban is említve van az.²⁾ Létezett a XVII. században is.³⁾

Tokaj pusztá, egy 1309. évi okirat említi a *patronatum in ecclesia sancti Ladizlai in villa Tolke* (Tolkey,) melyet a Tokaj család gyakorolt.⁴⁾

Vetabida (Somogyban?), itt *pálos-rendház* állott Sz. Miklós tiszteletére épült templommal. 1310-ben Gyöghi Péter alapította.⁵⁾

XXXIV. SOPRONMEGYÉBEN: *Adumfalva, Odumfalva*, 1369-ben I. Lajos király *possessionem Odumfalva vocatam in comitatu Soproniensi existentem, in cuius facie ecclesia lapidea sub honore sancti Johannis constructa fore perhibetur*, Kanizsai István zágrábi püspöknek adományozta.⁶⁾ 1373-ban is említve van *Adumfolva, in qua ecclesia in honore sancti Johannis esset constructa in comitatu Soproniensi.*⁷⁾

Árpás, egy 1366. évi okirat szerint Mórniczhidai Simon Árpáson *ecclesiam destrui et lapides eius asportari fecisset*, ekként a bakonybéli apátnak nagy kárt okozva.⁸⁾

Beled, 1308-ban említették *Belud, ubi ecclesia est constructa*,⁹⁾ 1359-ben pedig a *curia sacerdotis.*¹⁰⁾

Bő, 1351-ben említve van a *conventus cruciferorum de Bew.*¹¹⁾

Büdöskut, 1359-ben *Bydeskuth nec non patronatum ecclesie ibidem constructe* Potly Miklós elzálogosítja nővéreinek.¹²⁾

Csapod, egy 1359. évi okiratban említve van a *possessio Chopud* és az *ecclesia beate Margarethe virginis et martiris.*¹³⁾

Csorna, a Sz. Mihály főangyalról címzett s az Osli grófok által 1180 körül alapított¹⁴⁾ premontréi prépostság emléke sokszorosan merül fel a XIV. században. 1323-ban Pál,¹⁵⁾ 1335-ben Simon,¹⁶⁾ 1337-ben István,¹⁷⁾ 1340—1350-ben Simon,¹⁸⁾

¹⁾ *Zalai Okltár* I, 171—173.

²⁾ 1373-ban átírta I. Lajos kir. az 1324-iki okiratot. Lajos átírata megvan a budai káptalan 1412. évi átíratában az *orsz. ltár* kincst. oszt. Paul. Thalad i. i. dipl. oszt. 5986.

³⁾ *Protocoll. Paulinor.* 573. Rupp i. m. III, 300—301.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 182.

⁵⁾ Benger: *Chronotaxis* V. fejt. 18. sz. Szentiványi: *Cath.* LIV. Rupp i. m. III, 307.

⁶⁾ *Soproni Okltár* I, 384.

⁷⁾ *Soproni Okltár* I, 407.

⁸⁾ *Soproni Okltár* I, 369.

⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 155.

¹⁰⁾ *Soproni Okltár* I, 307.

¹¹⁾ *Soproni Okltár* I, 215.

¹²⁾ *Soproni Okltár* I, 312.

¹³⁾ *Soproni Okltár* I, 307.

¹⁴⁾ Lásd az 1343. évi okmányt a *Soproni Okltár*-ban I, 172.

¹⁵⁾ *Soproni Okltár* I, 94.

¹⁶⁾ *Soproni Okltár* I, 132.

¹⁷⁾ Rupp i. m. I. I, 463.

¹⁸⁾ *Soproni Okltár* I, 154. 206. Rupp i. m. I. I, 463.

1370-ben György,¹⁾ 1399. 1400-ban Endre²⁾ a csornai prépost. Fennvan manap is. De a prépostságon kívül fennmaradt emléke a csornai plebániának is a XIV. században. Egy 1310. évi okiratban ugyanis említve van Emericus sacerdos de Chorna.³⁾

Czenk (Nagy-Czenk), 1291-ben említve van *ecclesia omnium sanctorum in scenk constructa*⁴⁾ és 1327-ben is Zynk ubi *ecclesia in honore Omnium Sanctorum*.⁵⁾

Czirák, 1366-ban possessio Zyrak cum *ecclesia beati Michaelis archangeli de eadem possessione constructa*.⁶⁾

Egyházas-Örkény, 1344-ben említve van a possessio *Eghasoswrken* in Comitatu Soproniensi iuxta lacum fertew.⁷⁾

Fertő-Sz.-Miklós, 1324-ben említve van *Nymygh cum ecclesia beati Nicolai ibidem constructa*.⁸⁾

Horpács, itt Sz. Péter apostolról elnevezett Sz. Ágoston-rendi prépostság létezett. 1295-ben a győri püspök Tivadar fratrem Nicolaum de ordine S. Augustini superpelliciatorum . . . praesentatum per patronos *Monasterii S. Petri de Hurbach* e monostor prépostjává nevezte ki.⁹⁾

Kethely, az itt a Bors-nemzetségbeli Domonkos bán által 1195-ben alapított s Szűz Máriáról címzett hegyi másképp *borsmonostrai* cistercita apátság folyton említetik a XIV. században, 1303-ban Drugeth nádor egy falut adományoz e kolostornak.¹⁰⁾ 1311-ben említve van az Abbas montis sancte Marie,¹¹⁾ 1314-ben Egyedi Imre egy fél falut adományoz az apátságnak,¹²⁾ 1317-ben Fredmann,¹³⁾ 1320-ban Domonkos apátoskodott itt,¹⁴⁾ 1323-ban Pulai Miklós egy malmot ad e monostornak,¹⁵⁾ ugyanezen évben említve van az *ecclesia beate virginis Marie de Borsmonostor*.¹⁶⁾ 1325-ben Endre mester adományozza e monostornak homoki és hidegségi birtokait,¹⁷⁾ 1325., 1326., 1327-ben Jakab az apát,¹⁸⁾ 1329-ben Ukurvári Péter hagyományoz e monostornak birtokot.¹⁹⁾ 1330-ban István mester s főispán,²⁰⁾ 1332-ben pedig Kakas Mihály²¹⁾ adnak birtokrészeket. 1335-ben Drugeth nádor

¹⁻²⁾ Rupp i. m. I. I, 463.

³⁾ *Soproni Okltár* I, 71.

⁴⁾ *Házai Okmtár* I, 85.

⁵⁾ *Soproni Okltár* I, 111.

⁶⁾ *Soproni Okltár* I, 363.

⁷⁾ *Házai Okmtár* I, 187.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. II, 546. *Soproni Okltár* I, 100.

⁹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. II, 183—184.

¹⁰⁾ Czinár: *Monasteriologia* II, 107.

¹¹⁾ *Soproni Okltár* I, 72.

¹²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. I, 549.

¹³⁻¹⁴⁾ Czinár: *Monasteriologia* II, 109.

¹⁵⁾ Oklevél a budai kam. ltban 27. cs. 4. sz.

¹⁶⁾ *Soproni Okltár* I, 97.

¹⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 128.

¹⁸⁾ Rupp i. m. I. I, 473.

¹⁹⁾ Oklevél a budai kamarai ltban. 27. cs. 8. sz.

²⁰⁾ Ugyanott 27. cs. 9. sz.

²¹⁾ Ugyanott 27. cs. 10. sz.

vámmentességet engedélyez a monostornak,¹⁾ 1339-ben Leusták vasmegyei főispán is.²⁾ 1330—36-ban Márton,³⁾ 1339—46-ban Henrik,⁴⁾ 1349—53-ban Péter⁵⁾ a monostor apátjai, 1342-ben említvük a iobagiones ecclesie de Gethel abbatis et conventus, alább pedig a beate virginis ecclesia,⁶⁾ 1353-ban I. Lajos kiveszi az apátságot a nemes bíróság hatósága alól,⁷⁾ 1357-ben említetik a possessio abbatis de Borsmonustura Pereznye vocata.⁸⁾ 1359-ben Kali Péter,⁹⁾ 1360-ban pedig Septei Márton adományoznak a monostornak birtokrészeket.¹⁰⁾ 1353., 1359., 1360. 1361-ben Simon nevére mint apátéra találunk,¹¹⁾ 1369—1374-ben pedig Jánoséra.¹²⁾ 1380-ban Erzsébet királyné részesíti vámmentességben a Sz. Mária borsmonostrai csudatevő képéhez zárandoklókat.¹³⁾ 1388-ban Szentiványi Ferencz ad a monostornak birtokrészeket.¹⁴⁾ 1392-ben Zsigmond király kiveszi a monostor népeit és jobbágysait minden bíróság hatósága alól, azokat csakis az apátnak rendelve alá.¹⁵⁾ A következő századokban is virágzott az apátság, mígnem végre a török vész elpusztította s javait idegen kezekre juttatta.¹⁶⁾

Majad, 1359-ben *Mayad, in qua est constructa ecclesia sancte Margarete.*¹⁷⁾

Marcz, 1359-ben *Moruch curia sacerdotis.*¹⁸⁾

Mihályi, 1350-ben *possessio Myhaly cum ecclesia beati Georgii martiris in possessione dicta Myhaly constructa.*¹⁹⁾

Németi, 1359-ben *Nempti cum ecclesia sancti Andree apostoli és sessio sacerdotis, curia sacerdotis.*²⁰⁾

Pályi, 1346-ban *due possessiones Pali nominate, in quarum scilicet una Ecclesia lapidea in honorem sancti Demetry Martyris foret constructa, in Comitatu Soproniensi in Rabaköz, existentes.*²¹⁾

Peresznye (a mai Czínfalva), 1366-ban *possessio Peresnye et ecclesia ibidem constructa.*²²⁾

¹⁾ Ugyanott 27. cs. 12. sz.

²⁾ Ugyanott 27. cs. 14. sz.

³⁾ Ugyanott 27. cs. 8. 10. 11. sz. És *Soproni Okltár* I, 130.

⁴⁾ Ugyanott 27. cs. 13. És *Soproni Okltár* I, 144. 147.

⁵⁾ Czínár: *Monasteriologia* II, 109.

⁶⁾ *Soproni Okltár* I, 171.

⁷⁾ Oklevél a *budai kamarai* ltban 27. cs. 16. sz. És 28. cs. 5. 7. 23. sz.

⁸⁾ *Soproni Okltár* I, 277.

⁹⁾ Oklevél a *budai kamarai* ltban 27. cs. 19. sz.

¹⁰⁾ Ugyanott 25. cs. 27. sz.

¹¹⁾ Ugyanott 27. cs. 18—24. sz. És *Soproni Okltár* I, 314. 331.

¹²⁾ Oklevél a *budai kamarai* ltban 27. cs. 28—33. És *Soproni Okltár* I, 400. 404. 410.

¹³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. V, 406.

¹⁴⁾ A *budai kamarai* ltban 27. cs. 39. sz.

¹⁵⁾ Ugyanott 27. cs. 43. sz.

¹⁶⁾ Rupp i. m. I. I, 466—474.

¹⁷⁾ *Soproni Okltár* I, 299.

¹⁸⁾ *Soproni Okltár* I, 308.

¹⁹⁾ *Soproni Okltár* I, 319.

²⁰⁾ *Soproni Okltár* I, 305.

²¹⁾ *Hazai Okltár* II, 84.

²²⁾ *Soproni Okltár* I, 363.

Peresztég, 1327-ben *Perezteg*, in qua est *ecclesia in honore sancti Nicolai constructa*, I. Károly király az ezen egyház felett való patronatust Kanizsai Lőrincznek adományozza.¹⁾

Ság, 1338-ban *Sag Ecclesiastica* néven van említve.²⁾

Sopron, a Ker. Sz. Jánosról címzett keresztes vitézek a XIV. században ismételtelen állítanak ki okiratokat, így 1307-ben *Johannes preceptor domus hospitalis de Supprunio*,³⁾ 1314-ben *magister Petrus et communitas de domo Cruciferorum in Supprunio*,⁴⁾ 1344-ben *conventus cruciferorum de Supprunio*⁵⁾ és 1349-ben szintén.⁶⁾ 1557-ig voltak Sopronyban.

Szemere, 1339-ben *Scemere et patronatus ecclesie sancte Crucis ibidem constructe*.⁷⁾

Szil, 1310-ben *Lukacius presbiter de Zyl* (= Ruszt).⁸⁾

Szopor, 1338-ban *Zopor Ecclesiastica*.⁹⁾

XXXV. SZABOLCSMEGYÉBEN: *Budmonostora* 1349-ben említve van a *vacua terra Budmonostora*.¹⁰⁾

Egyházás-Bodony (Szabolcsban?), 1336-ban említve van a *possessio Eghazaz-bodun vocata*.¹¹⁾ Egy másik 1336. évi okirat szerint *Budun in vicinitate Ewzud in Comitatu de Zoboch* (= Szabolcs).¹²⁾ Ma Szabolcsban nincs Bodony nevű hely, csak Baranya, Heves- és Nógrádmegyékben fordul elő.

Gyulafalva (Szabolcsban?), 1317-ben említve van a *Petrus de Gyulafalva parochialis sacerdos*.¹³⁾ A tizedjegyzékekben előző *Gyulaháza* mint plebánia.

Harang, 1307-ben említve van *Harang ecclesiam beate Margarete in se continens*.¹⁴⁾

Kék, 1333-ban említve van a *possessio Keek in Comitatu Zabolch cum ecclesia in honore Corporis xi lignee*.¹⁵⁾

Lövő, egy év nélkül kelt, de a XIII. század végéről való okiratban említve van a *de Ecclesiastico Luvoy*.¹⁶⁾

Mocs, 1322-ben említve van a *possessio Moch vocata in fine nog Moch in qua ecclesia Beati Georgi martiris est fundata in Comitatu Zabolch existens*,¹⁷⁾ 1323-ban szintén *possessio Moch vocata, in qua ecclesia beati Georgi martiris est fundata*,¹⁸⁾ 1335-ben *possessio Moch vocata ecclesiam lapideam in honore sancti*

¹⁾ *Soproni Okltár* I, 112.

²⁾ *Házai Okmtár* III, 134.

³⁻⁶⁾ *Soproni Okltár* I, 66. 77. 174. 215.

⁷⁾ *Soproni Okltár* I, 146.

⁸⁾ *Soproni Okltár* I, 71.

⁹⁾ *Házai Okmtár* III, 134.

¹⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 266.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 487.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 489. 497.

¹³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 154.

¹⁴⁾ *Soproni Okltár* I, 67.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 415.

¹⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 70.

¹⁷⁾ *Zichy-Okmtár* I, 211.

¹⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 220.

*Georgy martiris in se habens.*¹⁾ Ugyancsak 1335-ben *Eghazasmoch ecclesiam lapideam sub honore beati Georgi martyris in se continens et in comitatu de Zabolch adiacens.*²⁾ 1336-ban ugyancsak *possessio Eghazasmoch,*³⁾ 1340-ben *Eghazas Moch cum ecclesia in honorem beati Georgy martiris.*⁴⁾

Nyir-Adony, a tizedjegyzékben mint plebánia kerül elő, de volt itt egy a Bold. Szűz tiszteletére alapított (valószínűleg premontrei) *prépostság* is. XIV. századi okiratok oduni, odoni, monostoros-adonyi és adony-monostori egyháznak nevezik. Emléke többször fordul elő a XIV. században. 1307-ben mint *Monasterium Odon in honore beate virginis constructum in Nir.*⁵⁾ 1321-ben és 1355-ben is említetik.⁶⁾ Fennvolt a XV. században is.⁷⁾

Sige puszta, 1344-ben említve van *Nicolaus plebanus de Syge.*⁸⁾

Symaeghaz, 1349-ben említve van a *terra vacua Symaeghaz.*⁹⁾

Viss, egy 1274—1304 közti időszakból való kelet nélküli okiratban említve van *Petrus de Vys sacerdos.*¹⁰⁾

Zalkod, 1299-ben említve van az *ecclesia Omnium Sanctorum de Zulkud.*¹¹⁾

Zámmunostor, 1343-ban említve van a *possessio, villa Zaammunustura vocata in comitatu de Zabolch existens és monasterium in honore sancte crucis in eadem fundatum*¹²⁾

XXXVI. SZATMÁRMEGYÉBEN: *Csomaköz*, 1349-ben említve van *Nicolaus sacerdos rector ecclesie de Chumakuz ac vicearchidiaconus.*¹³⁾

Czégény, előjön a tizedjegyzékben mint plebánia, de 1288-ban említve van a *monasterium Cegen* is.¹⁴⁾

*Irin*y, 1367-ben említve van *Andreas plebanus ecclesie sancti Privardi filiorum Viti de Irin.*¹⁵⁾

Kaplyon, az itt létezett monostor többször említették okiratilag, így 1334-ben *possessio monastery sancti Martini confessoris de Koplon,*¹⁶⁾ 1335-ben *possessio Koplon-monostura,*¹⁷⁾ 1370-ben *possessio Zopay ... terra monastery dicti Kapplyan,*¹⁸⁾ 1381-ben *possessio Kapiannmonostora,*¹⁹⁾ 1382-ben és 1383-ban *Kaplyanmonustura.*²⁰⁾

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 449.

²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 480.

³⁻⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 582. 583. 585.

⁵⁾ *Soproni Okltár* I, 68.

⁶⁾ Oklevelek a budai kamarai ltban 777. cs. 4. sz. — 841. cs. 17. sz.

⁷⁾ Rupp i. m. III, 138—142. Bunyitay: *A váradi püsp. tört.* III, 180.

⁸⁾ *Szláray-Okltár* I, 176.

⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 266.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 38.

¹¹⁾ *Árp. új Okmtár* X, 342.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* II, 56. 57. 63—69.

¹³⁾ *Károlyi-Okltár* I, 183.

¹⁴⁾ *Zichy-Okltár* I, 66.

¹⁵⁾ *Károlyi-Okltár* I, 287.

¹⁶⁾ *Károlyi-Okltár* I, 88. 92.

¹⁷⁾ Ugyanott I, 114.

¹⁸⁾ Ugyanott I, 315. 316.

¹⁹⁾ Ugyanott I, 377.

²⁰⁾ Ugyanott I, 380. 402.

Olsa, itt premontrei prépostság létezett, mely már a XIII. században szerepel okiratilag. 1240 körül említve van *Chua curialis comes prepositi de Olsa*.¹⁾ 1240 körül *Benedictus prepositus de Olcha* oklevelet állít ki.²⁾ 1270—72 tájt említve van az *ecclesia de Olcha*, a *prepositus de Olcha*, a *monasterium de Olcha*, és az *abbas de Olcha*.³⁾ 1307-ben a *monasterium Olcha*.⁴⁾

Olmager, 1336-ban említve van *Dominicus sacerdos Rector ecclesie sancti Regis Ladislai*⁵⁾ és 1341-ben ugyancsak *Dominicus sacerdos rector ecclesi sancti Regis Ladislai de villa Olmagery*.⁶⁾

Reszege, 1316-ban említve van az *ecclesia beate margarelhe virginis et martiris in possessione Rezege fundata*.⁷⁾

Sárvár, 1337-ben Várdai János tiltakozik ez egri káptalan előtt az ellen, hogy Balkányi János fiaí quoddam *monasterium suum Sarwar* vocatum in Comitatu Zathmariensi existens eladták Bátori Bereczk fiainak.⁸⁾ 1347-ben említvék a possessiones ad *Monasterium Sarvarmonustura* vocatum in Comitatu Zothmar habitæ.⁹⁾ 1348-ban említve van a *patronatus Monastery Saarwarmonustra*.¹⁰⁾ 1349-ben a *Monasterium Saarwarmonustora*¹¹⁾ és 1350-ben is a *Monasterium Saarmonustora*.¹²⁾

Szatmár-Németi, itt a XIV. században Sz. Ferencz szabályait követő kisebb testvérek (minoriták) léteztek Boldogasszonyról címzett templommal. 1335-ben oklevelet állítanak ki.¹³⁾ — Ugyanitt dömésapácák is voltak, mert 1339-ben az érczpénzhamisításról vádolt Zarázberki László Sz. Domonkosnak Németiben levő kolostorában keresett menhelyet.¹⁴⁾

Vetés, hogy itt egyház volt, kitetszik egy 1325 évi okiratról.¹⁵⁾

XXXVII. SZEPESMEGYÉBEN: *Baldóc*, 1313-ban ismeretes *Johannes plebanus de villa Baldinazi*.¹⁶⁾

Csőörtőkbely, *Lénesfalva*, *Durand*, *Felka* már a XII. században plebániák voltak.

Gölnicz, a tizedjegyzékben előjön mint plebánia, de volt itt a XIII. századtól kezdve a hithirdető (*domonkosrendű*) szerzetnek társháza is.¹⁷⁾

Hunfalva, *Igló*, *Illésfalva*, *Káposztafalu* már a XII. században plebániák voltak.

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 5.

²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 4.

³⁾ *Zichy-Okmtár* I, 27. 28.

⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 135.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 494. 502.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 610. 622.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 396.

⁸⁾ *Zichy-Okmtár* I, 510.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* II, 266. 270. 271.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* II, 319.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* II, 364. 401.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* II, 425.

¹³⁾ *Rupp* II, 347.

¹⁴⁾ *Szirmay* II, 279.

¹⁵⁾ *Károlyi-Okltár* I, 62.

¹⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 294.

¹⁷⁾ *Wagner: Analecta Scepusii* II, 9. *Rupp i. m.* II, 125.

Kurimján, 1298-ban mint plebánia szerepel.

Lechnicz, itt a Bold. Sz. Máriáról címzett lechniczi, másképp dunajeczi szent-antalvölgyi karthausi kolostor létezett, melynek perjelei a XIV. században János, Goblin, Theodorik, János, Ulrik, János, István, Budai Pál és Miklós voltak.¹⁾ 1710-ben kamaldoliaké lett e monostor.²⁾

Leibicz, *Matheócz*, *Ménhard*, *Müllénbach*, *Nagy-Szalók*, *Odorin* már a XII. században plebániák voltak.

Olysava, 1308-ban a szepesi prépost engedélyt ad Sigray (Zsegrai) Miklós szepesi várnagynak, hogy *Elsavicha* nevű birtokon Sz. Miklós bitvalló tiszteletére egyházat állíthasson és abba plebánost helyezhessen.³⁾

Pálmafalu már a XII. században plebánia volt.

Podolin, itt a Nagyboldogasszonyról címzett plebánia-templom a XIII. század végén, 1295-ben épült, de 1298-ban sem volt még egészen kész.⁴⁾

Poprád, *Ruszkínócz* már a XII. században plebániák voltak.

Steinbach és *Schida*, itt *premontrei prépostságok* léteztek. Az első 1139-ben alapított.⁵⁾

Stola, itt egy a Bold. Szűzről címzett benczés-perjelség létezett. 1314-ben Eberlaus de monte S. Georgii, Comes de villa Stupan, D. Menyhardus plebanus de villa Sionis — in ipsorum possessione in terra Scepus sub monte Nivium, que Stohla B. V. nuncupatur; locum conventualem ad honorem ipsius B. Virginis pro Cœnobio Ordinis S. Benedicti disposuerint. S ezen alapítványt Tamás esztergomi érsek oly feltétel alatt hagyta helyben, ut Prior dicti loci sub regulari disciplina Abbatis S. Benedicti de iuxta Gron permaneat et cum ceteris fratribus ibidem residentibus obedientiam eidem exhibere teneatur, et ipsa Ecclesia, quæ ibidem ad honorem B. V. est exstructa, ipsi Ecclesiæ S. Benedicti tamquam filia sit subiecta, sicut ipsi Patroni voluerunt.⁶⁾ 1410-ben ismeretes frater Petrus Ordinis S. Benedicti de *Stoll*, quod iacet sub niueys montibus in terra Scepusiensi; illetőleg frater Petrus de *Stoll*, *Stolln*.⁷⁾ Kik akár stolai apátságról beszélnek, akár pedig a sub niveis montibus és sub monte Nivium in Scepusio alatt a pogrányi apátságot értik,⁸⁾ vagy pedig a *stohla* szót *cella*-ra javítják,⁹⁾ tévednek, a mint azt Knauz már kimutatta.¹⁰⁾

Sz.-Margit Szepes-Olaszi körül Olysavánál, 1314-ben említve van az *ecclesia sancte Margarete super quemdam montem*.¹¹⁾

¹⁾ Lasd Hadbavny Romuald: *Series priorum S. Antonii de Lechnicz*, Wagnernél: *Analecta Scepusii* III, 173—195. Azonkívül *Acta Eccles. Camald. de Lechnicz* az orsz. ltárban 6—10. cs. És *Series priorum Lechnicz* ugyanott 18. cs.

²⁾ Rupp i. m. II, 197—214. Dedek i. m. 99—106. 252—253.

³⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 401.

⁴⁾ Bárdosy: *Suppl. ad Anal. Scepus.* 429.

⁵⁾ Rupp i. m. III, 290.

⁶⁾ Wagner: *Analecta Scepusii* I, 410.

⁷⁾ Régi kézirat a *pozsonyi kápt.* könyvtárában.

⁸⁾ Balogh: *Magyar Sion* III, 516.

⁹⁾ Batthyán: *Leges eccles.* III, 151.

¹⁰⁾ Knauz: *Magyar Sion* III, 518—519.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 332.

Szepes-Olaszi, 1273-ban IV. László király megengedi hospitibus de *Latina villa* in Scepus, quod ad *ecclesiam eorum*, ubi est *regalis plebania*, *plebanum* per universos concorditer . . . electum, Archiepiscopo Strigoniensi, et non Præposito de Scepes nomine Saxonum præsentent confirmandum, cum eadem Ecclesia et hospites de *Latina villa* a iurisdictione et potestate Præpositi de Scepes ab ipsorum principio sint exempti.¹⁾

Szepes-Váralja, 1316-ban emliti a káptalan Jordanum ipsorum *plebanum* canonicum.²⁾

Sztrázsa, már a XII. században plebánia volt.

Toporc, 1303-ban említve van az itt Sz. Jakab tiszteletére épült kőkápolna.³⁾

Velbach és *Zsakócz*, már a XII. században plebániák voltak.

XXXVIII. SZILÁGYMEGYÉBEN: *Ákosmonostora*, 1342-ben említve van a possessio *Akusmonustura* in Zonuk.⁴⁾

Bőnye pusztá, 1329-ben Körösi Igon fia Gallus terciam partem recte dimidietatis possessionis sue *Beune* in comitatu de Zonuk (= Szolnok, ma Szilágy) existentis minden tartozékával et specialiter cum tercia parte dimidietatis *ecclesie sue*, in honorem *Beatissime virginis Marie* in eadem possessione *Beune* constructe, eladta Jakab fiainak és Szilágyszegi Miklós fiának.⁵⁾

XXXIX. SZOLNOK-DOBOKAMEGYÉBEN: *Vasculteke* nevű ma e néven nem létező helységben említve van 1315-ben a domus *sacerdotis*.⁶⁾ A Vas-család birtoka volt s Buza, Szék meg Pulyon említvék határokul.

XL. TEMESMEGYÉBEN: *Bizere*, a tizedjegyzékben mint plebánia van említve, de volt itt egy a Bold. Szűz tiszteletére alapított benzés apátság is.⁷⁾

Lippa, a tizedjegyzékben említve van ugyan, de nem mint monostoros hely. Itt I. Károly király neje Erzsébet 1327-ben Sz. Lajos tiszteletére *ferenczrendű zárdát* alapított s annak Kelemen pápa búcsút engedélyezett.⁸⁾

Vonucz. E hely említve van egy 1343. évi okmányban. Feküdt Kerekegyház mellett, tehát a mai Temes, a régi Orodme gyében. Hogy egyháza volt, bizonyítja az említett 1343. évi okirat: possessio *Vonucz* vocata, in qua est *Ecclesia Beati Martini confessoris fundata*, juxta villam *Kerekegyhaz* adjacens.⁹⁾

XLI. TOLNAMEGYÉBEN: *Batta*, itt a Sz. Mihályról címzett benzés apátság létezett, melyet Sz. László alapított és javadalmazott 1093-ban,¹⁰⁾ s mely a mohácsi vészig fennvolt. XIV. századi apátjai közül ismerjük Miklóst 1326-ban és 1327-ben,¹¹⁾

¹⁾ Bárdosy: *Supplem. ad Anal. Scepus*. 205. l. Fejér: *Cod. Dipl. V. II*, 128. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 128.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 401.

³⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 50.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 15.

⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 320.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 387.

⁷⁾ Lásd a jelen mű 389. lapját.

⁸⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 773. Lásd azonkívül jelen művünk 396. lapját.

⁹⁾ Fábian: *Aradvármegye leírása* 203. l. *Magyar Sion* VI, 25.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 1.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 292: 293.

Lászlót 1332-ben,¹⁾ Cseh Velislávot 1340-ben,²⁾ Jánost 1345-ben.³⁾ 1331-ben az *Abbas de Batba* cum iobagionibus suis de Zeremlian a Pauli nevű birtok használatától eltiltatik.⁴⁾ 1337-ben a pápa meghagyja az esztergomi érseknek, hogy a kegyurai által kifosztott monostort állítsa helyre.⁵⁾ 1400-ban IX. Bonifác pápa megerősíti abbeli jogát, melynél fogva az a püspöki hatóság alól ki volt véve s közvetlenül az esztergomi érseknek alárendelve.⁶⁾ 1403-ban Mauritiust teszi apátjává.⁷⁾ Nyomára akadunk 1407-ben,⁸⁾ 1457-ben.⁹⁾ XV. és XVI. századi apátjaiból is több ismeretes.¹⁰⁾

Belch, 1342-ben említve van *Belch* cum vna *Capella in honore sancte Katerine virginis constructa iuxta Saarete in Cottu Tholnensi*,¹¹⁾ 1343-ban a possessio *Belch* vocata in Comitatu Tholnensi existens cum *ecclesia lapidea in honore sancte Katerine de novo constructa*, sed nondum totaliter perfecta.¹²⁾ Ugyancsak 1343-ban a possessio olym Wegfolw nunc uero *Belch* nuncupata in Comitatu Tholnensi existens cum jure patronatus ecclesie lapidee in eadem possessione in honore beate Katherine virginis constructa.¹³⁾

Duna-Földvár, itt Sz. Ilonáról címzett sz. Benedek-rendi apátság létezett, alapította II. Béla nejének a szerb Ilona védszentjének, a sz. keresztet feltaláló Sz. Helena tiszteletére s fennállott a XIV. és XV. században is.¹⁴⁾ A tizedjegyzékekben csak mint plebánia szerepel.

Madocsa, itt Sz. Miklósról címzett *benczés* apátság létezett, alapította Bikácsi Magnus a XII. század közepén s közvetlenül az eszterg. érsek joghatósága alatt állott. 1320-ban¹⁵⁾ és 1334-ben¹⁶⁾ említve van *ecclesia de Modocha* néven. 1343-ban Stephanus *Abbas Monastery sancti Nicolay* de Madacha et magister Deseu fily Iwan patronus dicti Monastery.¹⁷⁾ Fennállott a XIV. században is.¹⁸⁾

¹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 379.

²⁾ Rupp: *Magyarország helyrajzi tört.* I. I, 380.

³⁾ *Zichy-Okmtár* II, 174—75.

⁴⁾ *Zichy-Okmtár* I, 372. Itt meg kell jegyeznünk, hogy Véghely Dezső, ki ezen okíratot közli, nemcsak bátai, de *zeremlini apát*-ról is szól az okírat kivonatolásában. Ez azonban tévedés. Ugyanis az okírat azon helye: accessissent ad faciem possessionis Pauli conuocatis vicinis et iobagionibus Abbatis de Zeremlian ipsos personaliter et dominum Abbatem de Batba, a birtok használatától eltiltották. Itt a iobagiones Abbatis de Zeremlian nem = a zeremlini apát jobbágysai, hanem = a bátai apát zeremlini jobbágysai.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 243. Koller: *Hist. Eppatus Quinqueecl.* II, 467.

⁶⁾ Koller: *Hist. Eppat. Quinqueecl.* III, 221.

⁷⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. IV, 185.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. IV, 623.

⁹⁾ Koller: *Hist. Eppat. Quinqueecl.* III, 426.

¹⁰⁾ Rupp i. m. I. I, 380. Höke: *Magyar Sion* VII, 343—346.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* II, 53.

¹²⁾ *Zichy-Okmtár* II, 61.

¹³⁾ *Zichy-Okmtár* II, 89.

¹⁴⁾ Rupp i. m. I. I, 384—387, Höke: *Magyar Sion* VII, 428—432.

¹⁵⁾ *Zichy-Okmtár* I, 185.

¹⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 420.

¹⁷⁾ *Zichy-Okmtár* II, 70.

¹⁸⁾ Rupp i. m. I. I, 398—400. Höke: *Magyar Sion* VII, 432—435.

Kunda-Sz.-Miklóst, 1349-ben említve van *Kundazentmyklos* possessio in Comitatu Tolnensi.¹⁾

XLII. TORNAMEGYÉBEN: *Szőllős-Ardó*, 1324-ben említve van Petrus *parochialis sacerdos* de *Sceleusordo*²⁾ és 1348-ban ugyancsak *Zeuleusordo et Petrus parochialis sacerdos*.³⁾

XLIII. TORONTÁLMEGYÉBEN: *Aracs*, itt nemcsak plebánia, de Sz. Miklós püspökről címzett *benczés-apátság* is létezett.⁴⁾

Egres, itt a Bold. Szűz tiszteletére alapított *cisterciála-rendű apátság* létezett. Fennállott a XIV. században is, mert I. Károly király egyik év nélkül kelt oklevelében említve van frater Egidius *Abbas Ecclesie beate virginis de Egres* s annak néhány birtoka.⁵⁾ 1330-ban is a possessio *Abbatis de Egresd*, Pobur appellata⁶⁾.

Egyházaskér. E hely említve van 1247-ben⁷⁾ és 1256-ban⁸⁾ mint a Csanád-nemzetség birtoka, 1281-ben is. Sz.-Miklóstól és Csókától keletre, nem messze a Harangod (Aranka) vizétől feküdt. Mint neve mutatja, templommal birt. Egyháza az 1247. évi határjárás szerint a Bold. Szűz tiszteletére volt szentelve. Állott még 1337-ben is, de a tizedjegyzékekben nem fordul elő.⁹⁾

Hódegyház, Említve van 1337-ben mint Csanád érsek és unokaöcsei birtoka. A XVI. században 1561-ben zombori Telegdy Istváné és Balássy Jánosé fele-felerészben. Az Aranka partján Tisza-Sz.-Miklóstól keletre feküdt, hol a mult században egy Hodics nevű hely létezett. Neve mutatja, hogy egyházzal birt.

Oroszlanos. Itt a Csanád-nemzetség feje Csanád monostort alapított, mint azt a Vita S. Gerardiból tudjuk. A Csanád-nemzetség közös temetkező helye volt. Említi egy 1247. évi okirat *Wruşlanusmunustura*¹¹⁾ és egy 1256. évi *monasterium Oroşlanus* néven.¹²⁾ Romjai ma is láthatók¹³⁾. E monostor a tatárjárás után legalább még egy századig virágzott,¹⁴⁾ a tizedjegyzékekben elő nem fordul.

XLIV. TURÓCZMEGYÉBEN: *Znió-Váralja*, e hely a tizedjegyzékben mint plebánia szerepel, de itt prépostság is létezett: a premontreieknek Boldogasszonyról címzett híres *turóczi prépostsága*, melyet IV. Béla király 1251-ben¹⁵⁾ és 1252-ben¹⁶⁾ alapított, illetőleg birtokokkal megadományozott. Úgy a XIII. mint a XIV. század-

¹⁾ *Zichy-Okmtár* II, 354.

²⁾ *Zichy-Okmtár* I, 256.

³⁾ *Zichy-Okmtár* II, 332.

⁴⁾ Lásd e mű 340. lapját.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 630. Bárány: *Torontál hajdانا*. Okltár 46. I. Azonkívül I. az utóbbinál 101—108. II.

⁶⁾ *Zichy-Okmtár* I, 363.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 220.

⁸⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 429.

⁹⁾ Karácsonyi: *Tört. és rég. Ért.* 1885. évf. I, 6.

¹⁰⁾ *Tört. és rég. Ért.* 1885. évf. I, 72.

¹¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 220.

¹²⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 431.

¹³⁾ *Tört. Adattár* I. köt. A bébai plebánia története.

¹⁴⁾ Karácsonyi: *Tört. és rég. Ért.* 1885. I, 121.

¹⁵⁾ *Házai Okltár* 19. I.

¹⁶⁾ *Házai Okltár* VI, 65.

ban sokszor találkozunk okiratos nyomaival, így 1266-ban, midőn IV. Béla király népeit a bírák hatósága alól felmenti,¹⁾ 1267-ben, midőn ugyanezen király földet adományoz neki,²⁾ 1270-ben, midőn Dániel a prépostja,³⁾ 1281-ben, midőn Fülöp fermoí püspök s pápai legatus megerősíti privilegiumait,⁴⁾ 1283-ban, midőn a turóczi prépost átengedi a Vág folyón való révadót a zobori apátnak,⁵⁾ 1287-ben, midőn a prépostság okleveleket állít ki,⁶⁾ 1293-ban, midőn III. Endre király megerősíti némely birtokait,⁷⁾ 1295-ben, midőn Ivánka (Johanka) a prépostja,⁸⁾ 1296-ban, midőn a prépostság oklevelet állít ki,⁹⁾ 1297-ben, midőn VIII. Bonifác pápa megerősíti javaiban és jogaiban,¹⁰⁾ 1299-ben, midőn újból Ivánka prépost névével találkozunk,¹¹⁾ 1304-ben, midőn ugyanezen Ivánka prépost oklevelet állít ki,¹²⁾ 1329-ben¹³⁾ és 1333-ban,¹⁴⁾ midőn Jakab a prépostja, 1335-ben¹⁵⁾ és 1337-ben, midőn Pál prépost állít ki oklevelet,¹⁶⁾ 1340-ben, midőn még mindig Pál a prépostja,¹⁷⁾ 1347-ben¹⁸⁾ és 1350-ben,¹⁹⁾ midőn a prepositus et conventus de Turoch említettik, 1351-ben, midőn ugyancsak Pál prépost állít ki oklevelet.²⁰⁾ De e prépostság fennállott a XV s XVI. században is, ez utóbbinak közepéig, midőn Majthényi Uriel volt (1506—1541) utolsó prépostja.

XLV. UNGMEGYÉBEN: *Gezsény*. 1337-ben említve van Geswn és *Ighazusgeswn* s meg van különböztetve az *Ighazatlangeswntól*.²¹⁾

Vinna, 1336-ban említve van a *patronatus ecclesie sancte crucis circa ipsam possessionem Vinna existentem, scilicet locum heremitoris*.²²⁾ Ezen remete-egyházon kívül 1337-ben említve van *Dionysius sacerdos, rector ecclesie de Wynna*. Azonkívül *capella in honore sancte Katherine virginis in eadem fundata*.²³⁾

¹⁾ *Házai Okmtár* VI, 137.

²⁾ *Házai Okltár* 51. l.

³⁾ *Házai Okmtár* VI, 170.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI, 247. hibás évszámmal. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 148. *Házai Okltár* 89. l.

⁵⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 163.

⁶⁾ *Házai Okmtár* VI, 322. 325.

⁷⁾ *Házai Okltár* 135. l.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VI. I, 360. Pray: *Specim. Hierarch. Hung.* I, 280. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 371.

⁹⁾ *Házai Okmtár* VII, 249.

¹⁰⁾ *Házai Okltár* 155. l.

¹¹⁾ *Házai Okmtár* VII, 285.

¹²⁾ Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 539.

¹³⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* II, 427.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 27.

¹⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 202.

¹⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 322.

¹⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 24.

¹⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 161.

¹⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 372.

²⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 495.

²¹⁾ Nagy Gyula: *A gr. Sztáray-család Okltára* I, 141.

²²⁾ *A gr. Sztáray-család Okltára* I, 112.

²³⁾ *A gr. Sztáray-család Okltára* I, 131—132.

XLVI. VASMEGYÉBEN: *Asszonyfalva*, 1359-ben a possessio Azunfalva-ban említve van az egyik utczában a *curia sacerdotis de eadem*, a másik utczában pedig *sanctuarium seu cimeterium ecclesie beati Vincezlay martiris.*¹⁾

Dömölk, itt a Bold. Szűz Máriáról czimzett benedekrendi *apátság* létezett. 1258-ban említve van *Abbatia S. Marie de Demunk* néven,²⁾ 1283-ban említvék *terrae abbatis seu monastery de Demunk*,³⁾ 1318-ban *literæ conventus monastery de Demenk*,⁴⁾ 1321-ben *Joannes abbas et conventus de Dömölk* mint hiteles hely oklevelet állít ki.⁵⁾ 1325-ben említvék a *iobagiones ecclesie de Demenk*,⁶⁾ 1332-ben a *conventus ecclesie de Demenk*,⁷⁾ 1335-ben a *conventus de Demeulch* oklevelet állít ki,⁸⁾ 1338-ban *M . . r . . (= Maurus) abbas monasterii beate virginis de Demeuk et conventus* oklevelet állít ki,⁹⁾ 1340-ben *Nicolaus Abbas monasterii beate virginis de Demenk et conventus* oklevelet állít ki,¹⁰⁾ 1347-ben említvék a *procuratoria literæ conventus de Demenk*,¹¹⁾ 1347-ben *Nicolaus Abbas et conventus monasterii beate virginis de Demenk* oklevelet állít ki,¹²⁾ 1347-ben ugyancsak említve van a *Conventus ecclesie beate Marie virginis de Demenk*,¹³⁾ 1348-ban *Nicolaus abbas et conventus monasterii b. virginis de Demenk* oklevelet állít ki,¹⁴⁾ 1352-ben említvék a *procuratoria literæ conventus de Demenk*.¹⁵⁾ Ma is fennvan még.

Csehi-Mindszent, 1314-ben említve van itt az *ecclesia Omnium Sanctorum*.¹⁶⁾

Egyházás-Unyom, 1346-ban említve van *Egházás Vnyan* és az itt levő *parochialis ecclesia ad honorem sancti Michaelis archangeli* edificata¹⁷⁾

Herman, 1298-ban említve van *paulus sacerdos de Herman*.¹⁸⁾

Jaák, itt Sz. György vitézről és vértanuról czimzett Sz. Benedek-rendi apátság létezett, melyet a Ják-nemzetség alapított a XIII. században. 1240-ben említvék *literæ Abbatum de Jak* és a *processus metationis sub sigillo abbatis de Jak*,¹⁹⁾ 1249-ben Artolf győri püspök megerősíti azon egyezséget, mely inter *Abbatem et conventum Monastery de Jaak ac patronos dicti Monastery scilicet Tristi-*

¹⁾ *Soproni Okltár* I, 301.

²⁾ Wenzel: *Arp. új Okmtár* II, 228.

³⁾ *Házai Okmtár* VI, 298.

⁴⁾ *Házai Okmtár* IV, 129.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. VI, 51.

⁶⁾ *Házai Okmtár* III, 80.

⁷⁾ *Házai Okmtár* IV, 149.

⁸⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 143—144.

⁹⁾ Nagy: *Anjouk. Okmtár* III, 464.

¹⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* IV, 31.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 96.

¹²⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 113.

¹³⁾ *Soproni Okltár* I, 204.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 172.

¹⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 612.

¹⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 372.

¹⁷⁾ *Házai Okmtár* I, 192.

¹⁸⁾ *Házai Okmtár* IV, 95.

¹⁹⁾ *Házai Okmtár* IV, 26. Wenzel: *Arp. új Okmtár* VII, 108—109.

anum et cognatos eius létrejött,¹⁾ 1256-ban szenteltetett föl a jáki nagyszerű basilika,²⁾ 1257-ben a nobiles de *Jak monasteriali* maguk közt megosztoszkodnak,³⁾ 1321-ben Jacobus abbas Monastery sancti Georgy de *Jaak* nagy szükség által kényszerítve Kápolnafölde nevű birtokát, in *qua stat Capella edificata in honorem sancti Egidy*, elcseréli Bugudi Kázmér fiaival,⁴⁾ 1325-ben az apátság gyámuri jogát Kopaz gyakorolta,⁵⁾ 1332-ben említve van Jeronimus abbas Monastery de *Jaak*,⁶⁾ 1352-ben a Ják-nemzetségbeliek azon perük eldöntését, mely in factis possessionum ad monasterium *Tyakmonustra* spectantium folyt, választott bírákra bizzák.⁷⁾ A XV. században az apátság felett való kegyuri jogot már nem a Ják-nemzetség, hanem a monyorókereki Elderbachok gyakorolták. V. László király ugyanis 1457-ben e jogot e családnak adományozta s azt 1470-ben I. Mátyás király is megerősítette s ezek révén szállott az aztán át az Elderbachok jogutódaira, a gr. Erdődyekre.⁸⁾ A gyászos török uralom (1532 után) az apátságot is elpusztította, a kolostor feldulatott s a lángok martalékává lett, szerzetesei pedig elűzettek. Különben mint javadalom ma is adományoztatik.

Jaák, itt a monostoron kívül Sz. Mihály főangyalról címzett (nyilván plebánia-)egyház is volt. 1290-ben említetik ugyanis possessio in *Jaak apud ecclesiam Sancti Michaelis Archangeli*,⁹⁾ 1332-ben pedig a magistratus ecclesie beati *Michaelis Archangeli de Jaak prope Rabam* existentis.¹⁰⁾

Káld, 1313-ban említvük Nicolaus sacerdos ecclesie sanctorum *Cosme et damiani de Kaald*, Valentinus eciam sacerdos ecclesie beate virginis parochialis de eadem *Kaald*.¹¹⁾

Kápolnafölde, 1321-ben említve van *Capulnafeldy in qua stat Capella edificata in honorem sancti Egidy*.¹²⁾

Kenéz, 1298-ban említve van Stephanus sacerdos de *Kiniz*.¹³⁾

Kölked, 1314-ben a Harasziak eladták possessionem eorum hereditariam *Kulked* vocatam cum patronatu *Capelle sive ecclesie sancti Nicolai* olim in eadem possessione constructe.¹⁴⁾

Miklósfalva, 1328-ban említve van az *ecclesia sancti Nicolai*.¹⁵⁾

Németújvár, itt a Bold. Sz. Máriáról címzett Sz. Benedek-rendü apátság léte-

¹⁾ *Házai Okmtár* IV, 33. *Árp. új Okmtár* VII, 103.

²⁾ Ráth Károly: *Győri tört. és rég. füz.* III, 300. Wenzel: *Árp. új Okmtár* XI, 433.

³⁾ *Házai Okmtár* I, 35. Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 473.

⁴⁾ *Házai Okmtár* IV, 130.

⁵⁾ Okirat a budai kamarai ltban, 53. cs. 1. sz.

⁶⁾ *Házai Okmtár* IV, 149.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 611—612.

⁸⁾ Nagy Imre: *Ház. Okmtár* IV, 34—35.

⁹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* IX, 537. és 539.

¹⁰⁾ *Házai Okmtár* IV, 149. — A gr. *Niczky-család* ltban egy régibb elenchusban ezen okmány-kivonat olvasható: Nicolaus Eppus Jaurinensis accordam inter Abbatem Monastery Jaak et Patronos, atque sacerdotem ecclesie Jaák quoad ius magistratuale initam confirmat.

¹¹⁾ *Házai Okmtár* I, 109.

¹²⁾ *Házai Okmtár* IV, 130.

¹³⁾ *Házai Okmtár* IV, 95.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 346.

¹⁵⁾ *Házai Okmtár* IV, 143.

zett, melyet Walter gróf alapított a XII. században de nem állott fenn soká, mert e hely erőddé alakíttatott át. A templom s a szerzeteslak mindazonáltal a XIV. században is fennvolt.

Niczék, 1328-ban említve van *Eghazasnyck* et *Soknyck*.¹⁾

Páty, 1337-ben említve van az *ecclesia de Pogh* in comitatu Castriferrei,²⁾ 1359-ben pedig a possessio *Mendzenth* alio nomine *Pogh* appellata cum *ecclesia Omnium Sanctorum* et *curia sacerdotis*.³⁾

Pornó, itt Sz. Margitról czímzett cistercita-rendű apátság létezett, melyet a Ják-nemzetség egyik ősi tagja alapított a XIII. század elején. 1221-ben Csékán (István) bán fia István aziránt esedezett II. Endre királynál, ut *patronatum ecclesie beate Margarethe de Perno*, quam avus suus Mycha fundaverat,⁴⁾ valamint Pornó szigetét a hozzátartozó helységekkel együtt a sz.-gothardi monostornak adományozhassa.⁵⁾ 1233-ban II. Endre király 1000 kőst adományoz évenként Abbati et Conventui Sancte Margarethe de Perno, Cisterciensis Ordinis.⁶⁾ 1236-ban és 1359-ben némely birtokai említvék, 1325-ben a kegyuri jog Kopasz és testvérei kezén van, de 1457-ben V. László király az *abbatia Perno* felett való kegyuri jogot a monyorókeréki Elderbachokra ruházta át s azt I. Mátyás király 1470-ben megerősítette.⁷⁾ A mohácsi vészcsata után a törökök által feldulatott.

Semjen, 1359-ben előjö a *sessio sacerdotis* és a *curia sacerdotis*.⁸⁾

Szeleste, 1318-ban Miklós győri püspök megengedte Szelestei Iván fiainak, hogy Szelestén *oratorium seu capellam in honore sancti Stephani prothomartiris* felállíthasson, papja azonban a sz.-györgyi parochusnak legyen alárendelve.⁹⁾

Szent-Lőrincz, 1298-ban említve van Salamon *sacerdos de sancto Laurencio*.¹⁰⁾

Szent-Mihály, 1314-ben említve van villa *Sancti Michaelis archangeli* de Castro ferro.¹¹⁾

Szombathely, 1298-ban említvék *paulus, fidelis et Gregorius sacerdotes de Sabbaria*,¹²⁾ 1328-ban pedig *Nicolaus plebanus de Sabaria*.¹³⁾

Vép, 1298-ban említve van *Stephanus sacerdos de Vep*.¹⁴⁾ ¹⁵⁾

¹⁾ *Hazai Okmtár* IV, 141.

²⁾ *Hazai Okmtár* III, 133.

³⁾ *Soproni Okltár* I, 304.

⁴⁾ Tehát nem István bán által, miként azt Rupp mondja i. m. I. II, 580.

⁵⁾ *Hazai Okmtár* VI, 12—14. Fejér: *Cod. Dipl.* III. I, 329.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* III. II, 360.

⁷⁾ *Zalai Okltár* I, 10. 181. 599. *Hazai Okmtár* IV, 35.

⁸⁾ *Soproni Okltár* I, 303.

⁹⁾ *Hazai Okmtár* III, 104—105.

¹⁰⁾ *Hazai Okmtár* IV, 95.

¹¹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 364.

¹²⁾ *Hazai Okmtár* IV, 95.

¹³⁾ *Hazai Okmtár* III, 94.

¹⁴⁾ *Hazai Okmtár* IV, 95.

¹⁵⁾ Régibb időkre nézve constatálhatjuk még a következő helyeket Vas megyében: *Monyorókerék*, 1221-ben említve van itt az *ecclesia Sancti Petri*; — *Keresztes*, 1221-ben említetik mint villa *Ecclesie Sancte Margarethe*, que *Keresztes* nominatur; — *Radócz*, 1221-ben *predium ecclesie Sancti Georgy* condam de *Radócz* nominatum; — *Pinka-Mindszent*, 1221-ben említetik itt az *ecclesia omnium Sanctorum*. *Hazai Okmtár* VII, 13—14.

XLVII. VESZPRÉMMEGYÉBEN : *Berend*, fabianus de Berend *ecclesie sacerdos* említve van 1308-ban.¹⁾

Gicz, egy 1306. évi okirat említi possessionem *Gych cum ecclesia sancti Stephani* ibidem constructa.²⁾ Azonban megjegyezzük, hogy mi ezen egyházat itt csak azon esetre soroltuk fel helyesen, ha helyes Nagy Imre magyarázata, melylyel a tizedjgyzékekben említett *Chich* helynevet *Ecsi*-re magyarázza. Mi azon véleményben vagyunk, hogy *Chich* = *Gicz*.

Jasd, itt Sz. György vértanúról címzett benzés apátság létezett. Állítólag Újlaki Lőrincz herczeg XII. századi alapítványa.³⁾ 1268-ban említve van a terra Abbatis de *Jasty*,⁴⁾ 1332-ben Johannes abbas de *Jast*,⁵⁾ 1355-ben Johannes presbiter de *Jasth*.⁶⁾ 1419-ben Újlaki János Gálos nevű pusztáját adja cserébe az apátság inotai malmáért. Ezen apátság némely falmaradványai még fennvannak, czíme azonban, mely alatt ma adományoztatik, nem Sz. Györgyről, hanem Bold. Sz. Máriáról hangzik.⁷⁾

Pezey, 1320-ban és 1341-ben említve van a *capella de Pezey*, 1340-ben az *ecclesia de Peze*.⁸⁾

Porva, itt már a XIII. században létezett kápolna, István ifj. király ugyanis 1260-ban Capellam in honorem Sancti Hemerici vocatam de *Porowa* in Bokon existentem a pannonhalmi apátságnak adományozta.⁹⁾ Későbbben paulinusok telepedtek le Porván.

Rátót, az itt létezett *prépostságot* említik 1279.¹⁰⁾ 1320.¹¹⁾ 1323.¹²⁾ 1437.¹³⁾ és 1478.¹⁴⁾ évi oklevelek.

Torna, a sorores *ecclesie beati Lamperti* de *Tornua* említvék 1279-ben, Georgius prior de *Thorna* pedig 1358-ban.¹⁵⁾ ¹⁶⁾

Vámos, 1304-ben említve van határában két út, quarum una *ad ecclesiam* vezet, s aztán határában a Szeri nevű hely s az út, per quam itur *ad ecclesiam*.¹⁷⁾

Veszprém, a veszprémvölgyi Sz. Máriáról címzett apáczakolostor, melynek

¹⁾ *Hazai Okmtár* IV, 115.

²⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 109.

³⁾ Szentiványi: *Dissertat. paralel.* cat. LIV.

⁴⁾ *Hazai Okmtár* VII, 109.

⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* II, 612.

⁶⁾ *Hazai Okmtár* IV, 183.

⁷⁾ Czinár-Fuxhoffer i. m. I, 283. Rupp i. m. III, 268.

⁸⁾ *Zalai Okltár* I, 153. 365. 381.

⁹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* II, 322.

¹⁰⁾ *Hazai Okmtár* IV, 59.

¹¹⁾ *Zalai Okltár* I, 153.

¹²⁾ *Zalai Okltár* I, 169.

¹³⁾ *Hazai Okmtár* II, 265.

¹⁴⁾ *Hazai Okmtár* V, 344.

¹⁵⁾ *Hazai Okmtár* IV, 59. *Zalai Okltár* I, 585.

¹⁶⁾ A *Lövöldi* (Város-Lődön létezett) karthausiak zárdája ugyan szintén XIV. századbéli, de mégis annak végéről való, mert 1378-ban alapított. Hevenesy *kéziratai* az egyet. könyvtárban X, 169—171. Fejér: *Cod. Dipl.* IX, V. 239. X. VIII, 332. S v. ö. Gulden: *Magyar Sion* 1864. 833. s köv. II. Dedek: *A karthausiak Magyarországon* 137. s köv. II. s ennyiben nem is vettük fel a fentebbi sorozatba.

¹⁷⁾ *Zalai Okltár* I, 123.

említése előfordul a XIV. században.¹⁾ E századi főnöknő közül Katalin,²⁾ Vyld,³⁾ Judit,⁴⁾ Ágnes,⁵⁾ Rusinta⁶⁾ és Dorottya⁷⁾ ismeretesek. 1318-ban és 1327-ben van említve az *ecclesia beate Katherine virginis de Wesprimio*.⁸⁾ Talán Veszprémben keresendő egy Sz. Bertalanról címzett egyház is. 1327-ben említetik ugyanis magister Petrus *Rector ecclesie beati Bartholomei et vices gerentes magistri Michaelis Archidiaconi Vesprimiensis*.⁹⁾

XLVIII. ZALAMEGYÉBEN: *Badacsony*, itt a pálosoknak egy a XIII. század közepe táján keletkezett s Sz. Imréről címzett rendházuk volt, melynek viszonyairól ugyan mi biztosat nem tudunk, de annyit mégis, hogy a XIV. században még fennállott.¹⁰⁾ Pázmány is említi.¹¹⁾

Bucsá, itt a Bold. Szűz Máriáról elnevezett benczés apátság létezett, a mint azt XXII. János pápának az ezen monostor apátjához intézett irata bizonyítja.¹²⁾

Csatár, itt a Sz. Péter apostolról címzett benczés apátság létezett. Említve van 1296-ban¹³⁾ s okmányokat állít ki 1305.¹⁴⁾ 1308.¹⁵⁾ 1309.¹⁶⁾ 1310. 1325. 1335. 1338-ban¹⁷⁾ s év nélkül is.¹⁸⁾ 1318-ban említve van Fabianus *abbas condam monasterii de Chatar*.¹⁹⁾ Nemcsak a XIV., de az utána következő századokban is fennállott. A mohácsi vész következtében szegényedett el.²⁰⁾

Erenye, itt a paulinusok Sz. Máriáról címzett monostora állott, 1339-ben lett az Imrefiak által alapítva, I. Lajos király is ez évben erősítette meg alapítványát s ez évből ismerjük első perjelét is Pétert. Említvük 1358. és 1367-ben is.²¹⁾ A török dulta fel.

Hahóth, itt Szűz Sz. Margitról címzett benczés apátság létezett, melyet, miként azt egy 1234. évi okiratból megtudjuk, a Hahold-(Hahóth-)nemzetség egyik tagja Arnold comes alapított.²²⁾ Apátja s monostora 1356. 1360. s még 1557-ben is említetik.²³⁾ Szintén a török időszakban pusztult el.

¹⁾ *Zalai Okltár* I, 170.

²⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VII. II, 190.

³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. III, 431.

⁴⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. IV, 580.

⁵⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* X. VI, 677.

⁶⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* IX. IV, 502.

⁷⁾ Rupp i. m. I. I, 267.

⁸⁾ *Zalai Okltár* I, 149.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 293.

¹⁰⁾ Rupp: *Magyarorsz. helyr. tört.* I. I, 272.

¹¹⁾ Péterfy-nél: *Sacra Concilia*, II, 283.

¹²⁾ Czinár: *Monasteriologia* I, 294.

¹³⁾ *Hazai Okmtár* VII, 255.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 99.

¹⁵⁾ *Hazai Okmtár* III, 55.

¹⁶⁾ *Zalai Okltár* I, 132.

¹⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 216. *Zalai Okltár* I, 191. 192. 337.

¹⁸⁾ *Hazai Okmtár* VII, 333.

¹⁹⁾ *Soproni Okltár* I, 82.

²⁰⁾ Raisp kézírata a *budai kam.* ltban. *Conventus* in Csatár 36. sz. Rupp i. m. I. I, 280—282. Czinár i. m. I, 237. s köv. II.

²¹⁾ *Budai orsz. ltár.* Acta Paul. de Enyere 1. cs. 1. 2. sz. *Zalai Okltár* I, 352. 585. 586.

²²⁾ *Hazai Okmtár* VII, 23. *Zalai Okltár* I, 7—8.

²³⁾ *Zalai Okltár* I, 566. 603.

Kanizsa, itt Sz. Keresztről czímzett apátság létezett, melynek okiratos nyoma maradt a XIII. és XIV. században. 1251-ben Tamás az apátja.¹⁾

Kapornak, a tizedjegyzékekben csakis mint plebánia szerepel, de volt itt benzés apátság is, mely már I. Géza idején fennállott, de melylyel először 1230-ban találkozunk, midőn T. comestől birtokot kap adományba,²⁾ 1237-ben tiszte, 1240-ben apátja említettik,³⁾ 1240 körül apátja András, 1251-ben apátja Márton oklevelet állít ki,⁴⁾ 1257. és 1265-ben némely birtoka,⁵⁾ 1273. és 1275-ben szintén,⁶⁾ 1303-ban Johannes abbas et conventus de Copurnuc okiratot állít ki,⁷⁾ 1308-ban Andreas Abbas et Conventus monasterii S. salvatoris de Capornuch szintén oklevelet állít ki,⁸⁾ 1311-ben szintén.⁹⁾ 1312-ben említve van Petrus notarius conventus de *Kopornok*.¹⁰⁾ 1323-ban,¹¹⁾ 1325-ben,¹²⁾ 1326. és 1328-ban¹³⁾ azonkép okleveleket állít ki e convent s Henrik az apátja, 1329-től 1351-ig több oklevele ismeretes,¹⁴⁾ 1351-ben Herthnydus, 1385-ben Bernát az apátja,¹⁵⁾ 1391-ben pedig, mikor a monasterium s. salvatoris de Capornuk desolatum existit et minatur ruinam, cuiusque nonnullas possessiones aliqui nobiles partium illarum occupare procurant, IX. Bonifác pápa Franciscum Dominici téteti apáttá,¹⁶⁾ 1396-ban Bonifác pápa levelet küld Abbati Monasterii sancti Salvatoris in Chopurnuk, Vesprimiensis diocesis,¹⁷⁾ 1397—99-ben Ferencz az apát.¹⁸⁾ A XV. században is sokszoros nyomával találkozunk ez apátságnak, 1407. 1422.¹⁹⁾ 1423.²⁰⁾ 1436.²¹⁾ 1455.²²⁾ 1457.²³⁾ 1465.²⁴⁾ 1473.²⁵⁾ 1478.²⁶⁾ 1484-ben²⁷⁾ okleveleket állít ki, 1449-ben²⁸⁾

¹⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VII, 334.

²⁾ *Zalai Okltár* I, 33—35. *Hazai Okltár* VI, 26.

³⁾ *Zalai Okltár* I, 11. *Hazai Okltár* III, 435.

⁴⁾ *Zichy - Okmtár* I, 3. *Zalai Okltár* I, 21.

⁵⁾ *Hazai Okltár* 46. l. *Zalai Okltár* I, 35.

⁶⁾ *Hazai Okltár* 69. l. *Zalai Okltár* I, 77.

⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 62.

⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 166.

⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 226.

¹⁰⁾ *Zalai Okltár* I, 141.

¹¹⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. VI, 67.

¹²⁾ *Hazai Okltár* III, 78.

¹³⁾ Fejér: *Cod. Dipl.* VIII. VI, 67. *Zalai Okltár* I, 194.

¹⁴⁾ *Hazai Okltár* III, 158. *Zalai Okltár* I, 237. 244. 267. 271. 315. 326. 329. 358. 374. 375. 392. 398. 408. 469. 484. 487. 504. 509. 510.

¹⁵⁾ *Zalai Okltár* I, 504. Fejér: *Cod. Dipl.* IX. V, 510.

¹⁶⁾ *Bullae Bonifacii* IX. I, 149.

¹⁷⁾ *Bullae Bonifacii* IX. I, 328.

¹⁸⁾ *Budai orsz. ltár* N. R. A. 154. cs. 54. 65. sz.

¹⁹⁾ *Zalai Okltár* I, 23. *Hazai Okltár* II, 235.

²⁰⁾ *Hazai Okltár* III, 347.

²¹⁾ *Hazai Okltár* IV, 308.

²²⁾ *Hazai Okltár* II, 334.

²³⁾ *Hazai Okltár* IV, 386.

²⁴⁾ *Hazai Okltár* IV, 417.

²⁵⁾ *Hazai Okltár* V, 323.

²⁶⁾ *Hazai Okltár* III, 435.

²⁷⁾ *Hazai Okltár* V, 361.

²⁸⁾ *Hazai Okltár* II, 298.

és 1481-ben¹⁾ vizsgálatat bízott meg, 1263-ban Ivánfölde nevű birtoka említettik.²⁾ Későbbi viszontagságai ismereteseek.³⁾

Keszzi, 1346-ban említve van Kezy de Comitatu Zaladiensi et *ecclesia beati petri*.⁴⁾

Kökut vagy *Köveskut*, itt a paulinosoknak Sz. Mária-Magdolnáról címzett monostora létezett, mely a XIII. században keletkezett. Nyomai 1263-ban,⁵⁾ 1307-ben,⁶⁾ 1309-ben,⁷⁾ 1475-ben⁸⁾ merülnek fel.

Kövesd, 1312-ben említve van *Petrus sacerdos de Kvesd*.⁹⁾

Mura-Keresztur, itt a Sz. Keresztről címzett apátság, mely ma is fennvan, a XIV. században is szerepelt, 1347-ben Mihály az apátja.¹⁰⁾

Oltárcs, 1323-ban említve van *cimiterium sancti Georgii martiris in Oltarch*.¹¹⁾

Örményes, itt a Bold. Sz. Máriáról címzett pálos-kolostor létezett, melynek 1392-ben IX. Bonifác pápa bucsút engedélyez, ut *ecclesia beate Marie Virginis domus sancti Pauli primi heremite de Eurmenent, ordinis sancti Augustini, Vesprimiensis diocesis, que, ut asseritur, per nobilem virum Nicolaum de Canysa de novo canonice fundata et sufficienter dotata extitit, congruis honoribus frequenter*.¹²⁾ Fennállott a XIII—XVI. században.¹³⁾

Pölöskefő, 1341-ben említve van a villa *Pyliskefeu et Sacerdos ipsius ville*.¹⁴⁾

Rajk, itt a bold. Sz. Máriáról címzett premontrei prépostság létezett, mely 1239-ban alapított.¹⁵⁾ 1274-ben említve van dominus P. prepositus de *Rvyk*, ki személyesen jelent meg a zalai convent előtt.¹⁶⁾ Fennállott a török időkig.

Sz. Péter (Zala-), itt Sz. Péter tiszteletére felavatott paulinus monostor állott. Össze nem tévesztendő a keresztes lovagoknak rendházával, melynek Dobica fia Vid ad némely birtokokat, melyeket aztán 1166-ban III. István király megerősített.¹⁷⁾

Türje, itt a Bold. Sz. Máriáról címzett premontrei prépostság létezett, mely a XIII. században alapított. Említettik 1230. 1247. 1251, 1254-ben Gurle, Gerleu, Thulev néven.¹⁸⁾ 1264-ben Santhus, 1268 körül A., 1279-ben Johannes prepositus et conventus de *Gurle*,¹⁹⁾ 1281-ben pedig Nicolaus prepositus et con-

¹⁾ *Hazai Okmtár* V, 356.

²⁾ *Hazai Okmtár* I, 359.

³⁾ Rupp i. m. I. I, 296—97.

⁴⁾ *Hazai Okmtár* I, 189.

⁵⁾ Rupp i. m. I. I, 301.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 137.

⁷⁾ *Hazai Okmtár* IV, 118.

⁸⁾ Rupp i. m. I. I, 301—302.

⁹⁾ *Zalai Okltár* I, 139.

¹⁰⁾ Rupp i. m. I. I, 304—305.

¹¹⁾ *Zalai Okltár* I, 164.

¹²⁾ *Bullae Bonifacii IX.* I, 232.

¹³⁾ Rupp i. m. I. I, 305—307.

¹⁴⁾ *Hazai Okmtár* I, 184.

¹⁵⁾ Rupp i. m. I. I, 320—321.

¹⁶⁾ *Hazai Okmtár* I, 65.

¹⁷⁾ *Hazai Okmtár* VII, 1.

¹⁸⁾ *Zalai Okltár* I, 5, 20—21. 22. 27.

¹⁹⁾ *Zalai Okltár* I, 44. 45. 52. *Hazai Okmtár* VI, 255.

ventus ecclesie Beate virginis de *Jurle*¹⁾ állítanak ki okleveleket. 1301-ben Martinus prepositus monasterii beate virginis de *Jurlye* zálogba veszi a zala-sz.-péteri birtok egy részét,²⁾ 1303-ban Johannes prepositus ecclesie beate Marie virginis *Jerleu* említettik,³⁾ 1304-ben Peregrin comes Barlabáshida és Vitenyéd nevű birtokait monasterio suo videlicet monasterio beate virginis de *Jurle* adományozta,⁴⁾ 1316-ban frater Herricus ordinis premonstratensis prior ecclesie b. Marie virginis de *Jerleu* in persona domini sui Stephani prepositide eadem *Jerleu* tiltakozik a czászmái káptalan előtt.⁵⁾ 1322-ben említve van Blasius prepositus ecclesie beate Marie virginis de *Jurlew*.⁶⁾ 1325-ben bizonyos per in conventu de *Jurle* volt eligazítandó.⁷⁾ 1335-ben Sz. Gellérti Fülöp Besenyő-Sz.-Györgyöt adományozta e prépostságnak.⁸⁾ 1327-ben Mihály, 1338-ban, 1339-ben János, 1351-ben Péter, 1358-ban Johannes prepositus et conventus monasterii beate Virginis de *Jurle* okleveleket állítanak ki.⁹⁾ 1438-ban Symon prepositus et conventus ecclesie de *Therle* azon panaszkodik, hogy Csabi György a prépostság javaiból 100 holdat foglalt el.¹⁰⁾ Ma a csornai prépostsággal van egyesítve.¹¹⁾

Újudvar (Nova curia), itt Ker. Sz. János jeruzsálemi lovagrendének társháza volt, mely hitelességi joggal birt. 1265. 1266. 1299-ben említettnek e convent oklevelei,¹²⁾ de 1300.¹³⁾ 1301.¹⁴⁾ 1307.¹⁵⁾ 1308.¹⁶⁾ 1325. 1335. 1344. 1350. 1352-ben¹⁷⁾ is ismerünk ilyeneket. 1314-ben, 1330-ben és 1342-ben ugyancsak mint okmánykibocsátó convent említettik.¹⁸⁾ 1320-ban birtokukról, 1350-ben Sz. Péter apostol tiszteletére felavatott egyházukról van szó.¹⁹⁾

Vrusku Tihany környékén, az itt állott *ecclesia sancti Nicolai de Vruzku* 1309. és 1314-ben említettik. 1329-ben Salamon a priorja.²⁰⁾

Végre 1309-ben az *ecclesia beate Johannis*.²¹⁾

XLIX. ZEMPLÉNMEGYÉBEN: *Bellen*, 1349-ben említve van *capella in honore sancti regis Ladislai*.²²⁾

¹⁾ *Házai Okmtár* VI, 268.

²⁾ *Zalai Okltár* I, 120.

³⁾ *Zalai Okltár* I, 121.

⁴⁾ *Zalai Okltár* I, 126.

⁵⁾ *Zalai Okltár* I, 122.

⁶⁾ *Zalai Okltár* I, 158—159.

⁷⁾ *Házai Okltár* II, 41.

⁸⁾ Czinár: *Monasteriologia* II, 62. *Zalai Okltár* I, 291.

⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* III, 444. *Zalai Okltár* I, 209. 352. 512. 583.

¹⁰⁾ *Házai Okmtár* III, 373.

¹¹⁾ Rupp i. m. I, 340—342.

¹²⁾ *Házai Okmtár* VII, 272. *Zalai Okltár* I, 50.

¹³⁾ *Házai Okmtár* VII, 285. és 302.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 19.

¹⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 139.

¹⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 145. és 164.

¹⁷⁾ Jerney: *M. Tört. Tár* II, 122. *Zalai Okltár* I, 190. 311. 497—98. 514.

¹⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 368. IV, 245. *Zalai Okltár* I, 243.

¹⁹⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 552. *Zalai Okltár* I, 497—498.

²⁰⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 176. 366. *Zalai Okltár* I, 239.

²¹⁾ *Házai Okmtár* IV, 118.

²²⁾ *Sztáray - Okltár* I, 213.

Nagymihály, a tizedjegyzékben említették mint plebánia, de volt itt egy kápolna is. A plebánia-egyház a Bold. Szűznek volt avatva, a kápolna Sz. Margitnak. 1335-ben említették ugyanis a *Capella sancte Margarethe* ibidem (in Nogmyhal) constructa.¹⁾

Ruszka, 1314-ben említve van Johannes sacerdos rector ecclesie de Ruska, vicearchidiaconus de Vng.²⁾

Sárospatak, itt a hithirdető azaz a dömés szerzeteseknek volt kolostoruk. 1295-ben említve van az *ecclesia fratrum Predicatorum de Patak*.³⁾ Kolostorukat 1322-ben tűz pusztította el.⁴⁾ — Ugyanitt létezett a Sz. Klára-apáczák Sz. Annáról nevezett kolostora, melyet II. Endre király alapított 1221-ben.⁵⁾ — Ugyanitt léteztek továbbá a döméseken kívül ferenczesek is, 1345-ben említvük ugyanis a religiosi viri *fratres maiores minores Ragusanenses*, in civitatibus *P(atak)* et Wyhel commorantes.⁶⁾ — De plebániájának is többszörös okiratos nyoma van, 1270-ben Johannes *plebanus de Potok*,⁷⁾ 1307-ben, 1310-ben és 1311-ben Achilles *plebanus de potoka*,⁸⁾ 1338-ban Paulus *plebanus noster* (ezt a sárospataki városi tanács mondja).⁹⁾ 1339-ben magister Paulus *noster plebanus ac phisicus Domini Regis*.¹⁰⁾ 1342-ben Martinus sacerdos *ecclesie beate Agathe* martyr is de eadem,¹¹⁾ 1351-ben magister Conuersinus *plebanus de Potok* van említve.¹²⁾

Sátoralja-Újhely, közelében a pálosoknak Sz. Egyedről címzett kolostoruk volt. Már a XIII. században említvük. 1293-ban Lodomér esztergomi érsek előtt megjelenik frater Jhones *Heremita Claustri de Wyhel* s megerősíteti magának Fülöp fermói püspök oklevelét.¹³⁾ 1307-ben Sada és neje *ecclesiam beati Egidij abbatis et fratres heremitas* in ea domino famulantes egy szőlővel adományozzák meg.¹⁴⁾ 1310-ben az újhelyi remeték 8 hold földet vásárolnak a sárospataki vár alatt.¹⁵⁾ Ugyanez évben a Ronyva vizén túl levő tizedet kapják.¹⁶⁾ 1311-ben Tamás esztergomi érsek, megjelenvén előtte religiosus vir frater Laurencius prior fratrum heremitarum *de ecclesia beati Egidii confessoris prope castrum potok*, megerősíti számukra Sada és neje adományát.¹⁷⁾ 1312-ben I. Károly király megerősíti fratres heremitas in *ecclesia Sti Egidij in Wyhel* jogaikban és birtokaikban.¹⁸⁾ 1351-ben inter Nicolaum

¹⁾ Sztáray-Okltár I, 89.

²⁾ Sztáray-Okltár I, 41—42.

³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* X, 180. Knauz: *Mon. Eccles. Strig.* II, 370.

⁴⁾ Szirmay: *Notit. hist.* 23. fej. és *Notit. topographico-politica Comitatus Zempliniensis* 208. l.

⁵⁾ Rupp i. m. II, 313.

⁶⁾ Sztáray-Okltár I, 165.

⁷⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 260.

⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 129. 206. 234.

⁹⁾ *Zichy-Okmtár* I, 547.

¹⁰⁾ *Zichy-Okmtár* I, 564.

¹¹⁾ *Zichy-Okmtár* II, 16.

¹²⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 461.

¹³⁾ *Házai Okltár* 135—136. Knauz: *Mon. Eccl. Strig.* II, 793.

¹⁴⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 129.

¹⁵⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 213.

¹⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 206.

¹⁷⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 234.

¹⁸⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 263.

priorem *ecclesie sancti Egidii de Wyhel* és Solak Jakab özvegye között birtokper támadt.¹⁾ A pálosok e monostorának perjelei közül ismerjük a XIII. és XIV. században és pedig 1293-ban Jánost, 1307-ben Benedeket (prior de nova villa), 1310-ben és 1311-ben Lőrinczet, 1312-ben Pétert, 1334-ben és 1351-ben Miklóst, 1367-ben Mártont, 1393-ban Tamást.²⁾ Fennvolt a következő századokban is. — Ugyancsak a XIII. és XIV. században említvék az itt létezett domonkosok és ferenczesek. 1261-ben ugyanis: *fratres Predicatorum et Minorum*,³⁾ 1342-ben pedig a religiosi viri *fratres maiores minores Ragusanenses*, in civitatibus P(atak) et Wyhel commorantes.⁴⁾ — Hogy Újhelyt már a XIII. században plebánia is létezett, bizonyítja István ifjabb királynak a sátoraljai vendégek számára kiadott 1261. évi szabadalma. Ebben az mondatik egy helyt: *Preterea duximus statuendum, quod ijdem hospites eligent quemcunque uoluerint sacerdotem, et quem e communi consensu receptauerint discretum, ille debeat esse sacerdos ipsorum*. Alább öt *plebanus*-nak is mondja.⁵⁾

Szerencs, a tizedjegyzékben előjön mint apátság, de itt külön plebánia is létezett, 1309-ben említve van a *patronatus ecclesie de Zerench*, melyet Cselei Pongrácz mester és Jakabfia Mihály gyakoroltak.⁶⁾

Sztára, 1335-ben említve van Felztara és *Eghazasztara*.⁷⁾ Egy másik 1335. évi okiratban az *ecclesia sancte Anne in villa Eghazastara fundata*.⁸⁾ 1358-ban ugyancsak Felztara és *Eghazasztara*.⁹⁾

PÓTLÉK.

A fentebbiekhez még a következőket csatoljuk:

ALSÓ-FEHÉRMEGYÉBEN: *Maros-Újvár*, 1296-ban említve van Újvár ubi *ecclesia lapidea beati Mychaelis* est constructa.¹⁰⁾

BELOVÁRMEGYÉBEN: *Klostar*, 1291-ben említvék az itteni a gorbonuki minoriga-szerzetesek¹¹⁾ Gorbonuk a Dráva mellett feküdt s mai neve Klostar.¹²⁾

KÖRÖSMEGYÉBEN: *Ždala*, 1358-ban említve van Zdele in comitatu Crisiensi, in cuius facie *capella sub honore Sancte Gregory* est fabricata.¹³⁾

SOMOGYMEGYÉBEN: *Asceag*, 1286-ban említve van *ecclesia sancte crucis* de eadem Asceag.¹⁴⁾ Móriczhely és Iharos-Berény közt levő vidéken kellett léteznie.

¹⁾ *Anjouk. Okmtár* V, 461.

²⁾ Rupp i. m. II, 336—339. Nagy: *Anjouk. Okmtár* I, 129. *Hazai Okmtár* I, 165.

³⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 6.

⁴⁾ *Sztáray-Okltár* I, 165.

⁵⁾ Wenzel: *Árp. új Okmtár* VIII, 6.

⁶⁾ *Anjouk. Okmtár* I, 178.

⁷⁾ *Sztáray-Okltár* I, 97. 98.

⁸⁾ *Sztáray-Okltár* I, 97—98.

⁹⁾ *Sztáray-Okltár* I, 300. 302.

¹⁰⁾ Okl. a gyfvári kápt. Itban. Cista Cap. Albens. fasc. 2. nr. 33.

¹¹⁾ Év nélküli okl. az orsz. ltár Zágrábban levő részében N. R. A. 1675. csomag, 1. sz.

¹²⁾ Pesty: *Eltűnt várm.* II, 305.

¹³⁾ *Hazai Okmtár* I, 220.

¹⁴⁾ *Zalai Okltár* I, 96.

Mács, 1357-ben Egidius de Maach sacerdos in *archidiaconatu* Simigiensi.¹⁾

Horvát-Sz.-Miklós, 1278-ban szó van de *Sancto Nicolao* de iuxta Kanysa.²⁾

TORDA-ARANYOSMEGYÉBEN: Falud, 1296-ban említve van Faludi ubi *ecclesia lapidea S. Georgii Martyris* est constructa.³⁾

VASMEGYÉBEN: Keresztur, 1332-ben említve van *Sancta Crux* néven.⁴⁾

Rum, 1342-ben említették a *sessio seu curia sacerdotis*.⁵⁾

VESZPRÉMMEGYÉBEN: Orbán, 1239-ben említetik az *ecclesia sancte Marie* et patronatus.⁶⁾

Pondulygh, 1353-ban poss. Pondulygh in *qua est ecclesia in honorem beati Benedicti* constructa et edificata, *ecclesie Wesprimiensis* et *episcopi eiusdem ecclesie*.⁷⁾

Tót-Fázsony, 1350-ben possess. Toth-Wasun nominata habitatoribus carens, in *qua ecclesia lapidea in honore beati Wenchezlai martiris* dicitur fore constructa.⁸⁾

Veszprém, 1327-ben említették Philippus sacerdos *ecclesie sancte Margarete* de Vesprimio.⁹⁾ 1352-ben pedig a *capella beati Georgii martiris*.¹⁰⁾

ZÁGRÁBMEGYÉBEN: Grab, 1320-ban említve van abbas de Grab.¹¹⁾

Scepniche apud *ecclesiam omnium sanctorum* említve van 1328-ban. A Száva és a Medve-hegy között Zágráb vidékén.¹²⁾

Sziget-Sz.-Jakab, 1315-ben említették az *Ecclesia sancti Jacobi* in insula Zaua azon hozzáadással, hogy ezen egyház et ipsa insula monachis cisterciensis ordinis ... date fuerant.¹³⁾

Villa sancti Symonis említve van 1328-ban a Száva és a Medve-hegyek között.¹⁴⁾

Zágráb, itt a már említett egyházakon kívül még a következők említendők:

a) a székesegyház, ez rendszerint *ecclesia maior* néven említették. Sz. István tiszteletére volt felavatva. 1251-ben IV. Incze pápa 40 napi bűcsút engedélyez ezen egyháznak Sz. István napjára.¹⁵⁾ 1254-ben IV. Incze 1 év és 40 napi bűcsút engedélyez a Sz. István-egyháznak ugyancsak Sz. István napjára.¹⁶⁾ 1257-ben és 1261-ben IV. Sándor pápa ugyancsak 1 évnyi és 40 napnyi bűcsúban részesíti Sz. László napjára.¹⁷⁾ 1258-ban IV. Sándor pápa megengedi Fülöp zágrábi püspöknek, hogy *ecclesiam zagrabiensem, que in loco minus apto constructa minatur*

¹⁾ Zalai Okltár I, 581.

²⁾ Zalai Okltár I, 88.

³⁾ Okl. a gyfevári kápt. ltban. Cista Albens. fasc. 2. nr. 33.

⁴⁾ Zalai Okltár I, 263.

⁵⁾ Zalai Okltár I, 401.

⁶⁾ Zalai Okltár I, 14.

⁷⁾ Zalai Okltár I, 538.

⁸⁾ Zalai Okltár I, 373.

⁹⁾ Zalai Okltár I, 203.

¹⁰⁾ Zalai Okltár I, 515.

¹¹⁾ Theiner: Mon. Hung. hist. I, 470. Tkalčić: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 97.

¹²⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. Eppat. Zagrab. II, 116.

¹³⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 50. Ugyanő: Mon. hist. Eppat. Zagrab. II, 138. Farlati: Illyr. sacr. V, 403.

¹⁴⁾ Tkalčić: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 130. Ugyanő: Mon. Eppat. Zagrab. II, 117.

¹⁵⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. II, 103. Ugyanő: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 23.

¹⁶⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. II, 93. Ugyanő: Mon. hist. Civil. Zagrab. I, 25.

¹⁷⁾ Tkalčić: Mon. hist. Eppat. II, 103. Ugyanő: Mon. hist. Civil. I, 28. 32.

ruinam alkalmasabb helyen felépíthesse.¹⁾ 1275-ben ápril 21-ikén fel lett szentelve a zágrábi sekrestyének Sz. Péterről és Pálról nevezett oltára. Ezen oltárban Sz. Péter és Pál apostolok, a B. Szűz Mária, Kereszt. Sz. János, Evang. Sz. János, Sz. Bertalan apostol, kisebbik és nagyobbik Sz. Jakab, Sz. Simon és Judás, Sz. Lukács evanglista, Sz. Szilveszter pápa, Sz. Sixtus pápa és vértanu, Sz. Jeromos hitvalló, Sz. Dominik hitvalló, Sz. István király és hitvalló, Sz. László király és hitvalló, Sz. Imre király és hitvalló, Sz. Mária Magdolna és Sz. Erzsébet ereklyéi őriztettek.²⁾ Ugyanazon 1275. évben augusztus 21-ikén Timoteus püspök felszenteli a székesegyházban Sz. László oltárát, melyben Sz. László és Sz. István királyok, az Üdvözítő, Sz. István vértanu, Sz. Gergely pápa, Sz. Márton püspök és hitvalló, Sz. András apostol, Sz. Dénes püspök és vértanu, Sz. Katalin szűz és vértanu, Sz. Ágnes szűz és vértanu, Sz. Margit szűz és vértanu ereklyéi őriztettek.³⁾ 1284-ben aug. 21. ugyancsak Timoteus püspök felszenteli a székesegyházban a Sz. Mária oltárát, melyben a B. Sz. Szűz, az Üdvözítő, Sz. Lucia szűz, Sz. Erzsébet, Sz. Klára szűz, Sz. Tivadar, Sz. Tekla szűz, Sz. Gertrud szűz, a 11 ezer szűz, István király, Sz. János, és Pál vértanuk, Sz. Vincze vértanu, Sz. Demeter vértanu, Sz. György vértanu, Sz. Gellért püspök és vértanu, Sz. Vit és Modest vértanuk ereklyéi őriztettek.⁴⁾ 1343-ban is említetik az altare b. Marie semper virginis in ecclesia zagrabiensi.⁵⁾ 1344-ben VI. Kelemen pápa a zágrábi Sz. István-egyháznak Sz. István, Sz. László királyok és Imre herceg napjaira 1 évi és 40 napi búcsút engedélyez.⁶⁾ 1356-ban Dénes kemleki főesperest a zágrábi egyházban Sz. Mária Magdolna tiszteletére oltárt alapít s alapítványát I. Lajos király megerősíti.⁷⁾ Végre a Sz. Mihály arkangyal oltárát a statutumok említik, sub lapide rubeo marmoreo ante *aram beat' Mychaelis archangeli* in ecclesia maiori Dominik püspök lett eltemetve.⁸⁾ — A tizedjegyzékek nagy lajstroma nem tartalmazza a zágrábi Sz. István-egyházat, csakis az 1373—75. évi tételek közt fordul az elő ecclesia Sancti Stephani regis de Zagabria néven.

b) A *Kereszt. Sz. János egyháza*. Egy 1351. évi okirat szerint Miklós zágrábi püspök Blasium *primum plebanum ecclesie sanctissimi baptiste Johannis* de Zagrabia in suum specialem recepit capellanum s öt s utódait a zágrábi püspökök «különös káplánjainak» címével tisztelte meg.⁹⁾ Már 1347 körül is említve van az *ecclesia beati Johannis baptiste*.¹⁰⁾ Ezen egyház in Nova villa capituli = Újteleken állott s Zágráb legéjszakábbra eső egyháza volt.

c) A *Sz. Zakariás kápolnája*. 1347 körül említetik a *capella beati Zakarie*.¹¹⁾

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 28. Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 236.

²⁾ A zágrábi egyház egy régi hártya-breviariumának jegyzéke szerint Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat.* I, 175—176. *Mon. hist. Civit.* I, 51.

³⁾ Ugyanott: *Eppat.* I, 178. *Civit.* I, 53—54.

⁴⁾ Ugyanott: *Eppat.* I, 216. *Civit.* I, 57.

⁵⁾ Theiner: *Mon. hist. Hung.* I, 653. Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 165.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* II, 103. *Civit.* I, 177.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 212.

⁸⁾ *Statuta Capit. Zagrab. saec. XIV.* i. h. II, 5.

⁹⁾ *Statuta Capit. Zagrab.* Pars IV. cap. XXV. Tkalčićnál: *Mon. hist. Eppat.* II, 143. És *Mon. hist. Civit.* I, 199.

^{10—11)} *Statuta Capit. Zagrab.* i. h. II, 142. És *Mon. hist. Civit.* I, 190.

A Ker. Sz. János egyháza előtt, azaz attól nyugatra állott ugyancsak az Újtelken.

d) A *cisterciák egyháza és monostora*. Ezen egyház és monostor a káptalani területen, a Cirkvenik folyó balparti területén a «Pisani most» nevű hid közelében állott. 1272-ben említve van okiratilag *ecclesia beate virginis sub monte Grech* néven,¹⁾ 1291-ben az *ecclesia beate virginis de Zagrabia*,²⁾ 1315-ben *Perhtoldus abbas et monachi in capella sancte Marie*, Zagrabie residentes,³⁾ 1322-ben az *ecclesia beate virginis de Zagrabia* és az *abbas et fratres in predicta ecclesia beate virginis commorantes*,⁴⁾ 1323-ban *Johannes abbas b. virg cisterciensium*,⁵⁾ 1331-ben az *abbas s. Mariae ord. cisterciensis*, de Zagrabia,⁶⁾ 1347-ben az *ecclesia sive monasterium beate Marie in Zagrabia*, mikor is bizonyos ünnepekre búcsúban részesül,⁷⁾ 1364-ben *Wynnimanus ordinis Cisterciensium, abbas monasterii beate virginis de Zagrabia*,⁸⁾ 1373-ban *frater Pertholdus abbas monasterii sancte Marie de Zagrabia et suus conventus*,⁹⁾ 1376-ban *frater Honold abbas ecclesie beate virginis de Zagrabia*,¹⁰⁾ 1380-ban a *monasterium sancte Marie extra muros Zagradiensis*.¹¹⁾

e) Sz. Lénárd kápolnája, az előbbi közelében, attól éjszakkeletre esett.

f) A *ferenczrendűek egyháza és kolostora*, 1323-ban említve van a *guardianus Minorum de Zagrabia*,¹²⁾ 1377-ben pedig a *Franciscani ordinis Minorum ante ecclesiam cathedralem*.¹³⁾ Házuk tehát a székesegyháztól éjszaknyugatra esett, a káptalani terület mintegy közepe tájára.

g) A Sz. Katalin egyháza, 1377-ben említve van az *ecclesia s. Catharinae*.¹⁴⁾

h) A *dömések egyháza és kolostora*. 1315-ben említve van *Johannes provincialis ordinis Predicatorum, nec non frater Benedictus, prior claustris beati Nicolai in Zagrabia*,¹⁵⁾ 1323-ban a *prior Predicatorum*,¹⁶⁾ 1332-ben a *curia fratrum Predicatorum*,¹⁷⁾ 1328-ban az *ortus (= hortus) fratrum Predicatorum sancti Nicolai*. Alább *fratres Predicatorum de Zagrabia*,¹⁸⁾ 1377-ben *fratres conventus sancti Nicolai de Zagrabia, ordinis fratrum Predicatorum, videlicet: frater Johannes, prior ac ceteri fratres oklevelet állítanak ki*.¹⁹⁾ Ezen egyház és kolostor a káptalani területen túl a székesegyház és a Sz. Antal plebánia-egyház között állott.

¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Eppat.* I, 161. *Civitat.* I, 46.

²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 69.

³⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 90. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat. Zagrab.* II, 138. *Farlati: Illyr. sacr.* V, 403.

⁴⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 105.

⁵⁾ Ugyanott I, 108.

⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 136.

⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 192.

⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 229.

^{9–10)} Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 454. 455.

¹¹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 287.

¹²⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 108.

^{13–14)} Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 267.

¹⁵⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 89.

¹⁶⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 108.

¹⁷⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 138.

¹⁸⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit.* I, 129. 130. Ugyanő: *Mon. hist. Eppat.* II, 116.

¹⁹⁾ Tkalčić: *Mon. hist. Civit. Zagrab.* I, 255. 256. és 257.

Zemch, ecclesia beatissimi Stephani regis Hungarie de Zemch.¹⁾

ZALAMEGYÉBEN: *Badacsony-Tomaj*, 1344-ben I. Lajos király Ládi Lőrinczfia Istvának adományozza possessionem Thomay vocatam in comitatu Zaladiensi in latere montis Badachon a parte orientis aque Balatini propius adiacentem, cuius ecclesia parochialis in honore beati Stephani protomartiris foret constructa, ad castrum nostrum Zeglygeth vocatum pertinentem.²⁾

Bér (P.-Urbér?), 1357-ben említetik Petrus de Beer ecclesia sacerdos de archidiaconatu Zaladiensi.³⁾

Boksafölde másképp Szerencse, 1346-ban említetik Zerenche in comitatu Zaladiensi iuxta fluvium Zala existens, terra Boxafölde, alio nomine Zerenche vocata; alább villa sancti Michaelis Zerenche vocata, tehát Sz. Mihályról nevezett temploma volt.⁴⁾

Boldogasszonyfa, az itt létezett pálos-remeték említvék 1354-ben, Margareta t. i. Magyar Pálné possessiones Huziupah, Scenthanduryaspaha et Beurpah vocatas in usus religiosorum virorum fratrum heremitarum ordinis sancti Pauli primi heremite per eandem dominam Margaretam in ecclesia beate Marie virginis in possessione Bodughazunpah vocata stb adományozta.⁵⁾

Csesztreg, 1334-ben említetik villa Chestreggh, in qua ecclesia sancti Mauricii constructa habetur lapidea.⁶⁾ 1335-ben is említetik Csesztreg, ubi in honore sancti Mauricii ecclesia lapidea est constructa.⁷⁾

Csicske-Sz.-Márton, 1362-ben említetik a possessio Chychke-Zenthmartun in comitatu Zaladiensi et ecclesia in honore sancti Martini confessoris ibidem constructa.⁸⁾

Desych, 1360-ban említetik ecclesia sancti Martini in possessione Desych (Dezych in comitatu Zaladiensi), constructa.⁹⁾

Dobrony puszta, 1358-ban említetik a possessio Noghdobron vocata in qua capella in honore beati Georgii martiris haberetur fabricata, in comitatu Zaladiensi.¹⁰⁾

*Dörög*d, 1330-ban Mesko veszprémi püspök ecclesiam sancti Andree apostoli de superiore Durugd a zalai föesperest hatósága alól kiveszi és közvetlenül a püspökének rendeli alá, decimasque villarum superioris et inferioris Durugd nobis debentes maiores et minores, eidem ac ecclesie beati Andree apostoli et eius sacerdoti vel plebano duxissemus annectendam. E mellett említetik még a Capella beate virginis Marie in eadem inferiori Durugd constructa et eius sacerdos.¹¹⁾ Dörög

¹⁾ Statut. p. I. C. LVI. Tkalčić II, 50.

²⁾ Zalai Okltár I, 416.

³⁾ Zalai Okltár I, 580.

⁴⁾ Zalai Okltár I, 434. 436. 438. 440.

⁵⁾ Zalai Okltár I, 558.

⁶⁾ Zalai Okltár I, 278.

⁷⁾ Zalai Okltár I, 293.

⁸⁾ Zalai Okltár I, 633.

⁹⁾ Zalai Okltár I, 603.

¹⁰⁾ Zalai Okltár I, 587.

¹¹⁾ Zalai Okltár I, 350—351.

Dusnak, 1337-ben említve van a *capella in villa Dusnuk* ad honorem *sancti* . . . . . edificata.¹⁾ A pacsai egyházhoz tartozott.

Erek puszta, 1344-ben említve van *Stephanus dictus Vos presbiter de Erek* socius ab concanonicus noster (veszpr. kápt.²⁾ 1357-ben pedig *Nicolaus de Erek ecclesie sacerdos* de archidiaconatu *Zaladiensi*.³⁾

Fakos puszta (*Folkus*), 1356-ban említették a poss. *Folkusy* vocata et *ecclesia sancti Nicolai confessoris* in eadem constructa.⁴⁾

Hagyáros, 1251-ben említették terre *ecclesie sancti Georgii* de villa *Hagarus*.⁵⁾

Hosszúfalú, 1360-ban említették *Georgius presbiter capellanus ecclesie nostre* (a zalavári convent) de *Longavilla*.⁶⁾

Isabor, 1337-ben említették a *capella in villa Isabor* constructa ad honorem conversionis beati *Pauli apostoli*.⁷⁾

Istóc. Okiratilag *Stolch* = *Oztolcz* = *Istóc*, már beolvadt a csapíi határba.⁸⁾ Itt már a XIII. században létezett plebánia, 1227-ben ugyanis említvék villa *Stoulch* et parochiani dicte ville et presens *parochialis sacerdos* eorumdem.⁹⁾ Hogy a XIV. században is fennállott, azt egy 1330. évi okirat bizonyítja, melyben említették *Petrus sacerdos* de *Vztolch*.¹⁰⁾

Jósecz, 1343-ban említvék due ville *Ozyagh* vocata in quarum una esset *ecclesia in honorem sancti Martini* constructa.¹¹⁾

Kebele, 1271-ben terra castri *Zaladiensi Kebele* vocata, in qua *ecclesia sancti Martini* esse dicitur.¹²⁾ 1338-ban is, possessio *Kebeleyscenthmartun* vocata in comitatu *Zaladiensi* existens, in qua eadem *ecclesia sancti Martini* lapidea est constructa.¹³⁾ Továbbá 1340-ben is, poss. *Kebele* vocata in comitatu *Zaladiensi* . . . in qua *ecclesia lapidea in honore sancti Martini* constructa fore dignoscitur.¹⁴⁾

Kerka-Németfalú, 1343-ban említették castrum regale *Nempty* vocatum iuxta fluvium *Kereka* in comitatu *Zaladiensi* existens és a hozzá tartozó possessio *Nempty* in qua *ecclesia in honorem sancti Georgii* esset fundata et forum singulis feriis secundis celebraretur.¹⁵⁾

Kolon, fenyves major, mely ma Balaton-Magyarodhoz tartozik, hajdan nevezetes hely, miként az e mű 283—284. lapjain mondottakból is kitetszik. 1327-ben említvék a parochiani de *Kolon*, presente sacerdote de eadem *Kolon*.¹⁶⁾

¹⁾ *Zalai Oklár* I, 326.

²⁾ *Zalai Oklár* I, 420.

³⁾ *Zalai Oklár* I, 580.

⁴⁾ *Zalai Oklár* I, 566.

⁵⁾ *Zalai Oklár* I, 24.

⁶⁾ *Zalai Oklár* I, 604.

⁷⁾ *Zalai Oklár* I, 326.

⁸⁾ *Zalai Oklár* I, 201.

⁹⁾ *Zalai Oklár* I, 212.

¹⁰⁾ *Zalai Oklár* I, 243.

¹¹⁾ *Zalai Oklár* I, 409.

¹²⁾ *Zalai Oklár* I, 57.

¹³⁾ *Zalai Oklár* I, 345. és 347.

¹⁴⁾ *Zalai Oklár* I, 374.

¹⁵⁾ *Zalai Oklár* I, 409.

¹⁶⁾ *Zalai Oklár* I, 212.

Kutus-Sz.-Péter, 1342-ben említvék *nobiles de Kutusy Zentpetur*.¹⁾ 1351-ben ugyancsak Zentpetur de iuxta Kutus, *possessio Zenthpetur*.²⁾ Nevét nyilván egyháza védszentjétől kapta.

Lenti-Kápolna, 1343-ban említve van *Capulna in qua capella in honorem sancte Catherine virginis esset fabricata*.³⁾

Magyarod (Balaton). 1327-ben említették a *parochiani de Magyarod presente sacerdote de eadem Magyarod*.⁴⁾

Máhonfa, 1343-ban említették *Mahonfalua in qua ecclesia in honorem beati Martini confessoris haberetur*.⁵⁾

Milaj, 1338-ban említették *Johannes sacerdos de Mile*.⁶⁾ 1340-ben pedig Mileji Sidó beiktattatott ad faciem cuiusdam particule terre, in eadem Miley ultra rivulum qui per medium ipsius ville currit a parte occidentali *circa ecclesiam sancti Francisci adiacentis*. Alább: *fenestra sanctuarii ecclesie sancti Francisci confessoris*.⁷⁾

Mumor, 1343-ban említették *Mumer in qua capella in honorem Omnium Sanctorum haberetur*.⁸⁾

Newegh, 1357-ben említették *Paulus ecclesie sancti Jacobi de Newegh sacerdos de archidiaconatu Zaladiensi*.⁹⁾ Newegh = Nyivég? Ily nevű hely ma nem létezik, talán Nyirád vagy pedig Sz.-Jakabfa?

Orosztony, 1253-ban említették *predium nomine Vrustun . . . in desolacione positum et omnino destructum . . . in quo sita est ecclesia in honore beate Marie Magdalene*. E prediumot Margit asszony átadja férjének Chopo comesnek.¹⁰⁾ 1363-ban pedig említették *Petrus sacerdos capellanus ecclesie nostre* (a zalavári convent) de Vruzton.¹¹⁾

Sz.-László-Őrs, 1351-ben említették *Wrs Sancti Ladizlai és vinea ecclesie sancti Ladislai*.¹²⁾ 1361-ben is *Wrs sancti Ladislai*.¹³⁾

Pábok, 1357-ben említették *Paulus de Paah, ecclesie sacerdos de archidiaconatu Zaladiensi*.¹⁴⁾

Páka-Sz.-György, 1336-ban szó van de Sancto Georgio de iuxta fluvio Paaka, Paka-Scenth-Gurg, Paaka-Scenth-Gurg, Paka-Scenth-Gurk. A Buzád-nemzetségből való Lendvai Miklós zalai főispánnak és fiainak Benefia Benedek és társai cserében átadják *possessionem eorum totam hereditariam, quam habent ibi iuxta fluvium*

¹⁾ *Zalai Okltár* I, 393.

²⁾ *Zalai Okltár* I, 513.

³⁾ *Zalai Okltár* I, 409.

⁴⁾ *Zalai Okltár* I, 212.

⁵⁾ *Zalai Okltár* I, 409.

⁶⁾ *Zalai Okltár* I, 337.

⁷⁾ *Zalai Okltár* I, 375. 377.

⁸⁾ *Zalai Okltár* I, 409.

⁹⁾ *Zalai Okltár* I, 580.

¹⁰⁾ *Zalai Okltár* I, 26.

¹¹⁾ *Zalai Okltár* I, 638.

¹²⁾ *Zalai Okltár* I, 506.

¹³⁾ *Zalai Okltár* I, 630.

¹⁴⁾ *Zalai Okltár* I, 580.

Paaka a parte orientali Paaka-Scenth-Gurg vocatam, cum patronatu ecclesie sancti Georgii prout eos contingit.¹⁾

*Pusztá-Ság*h, Zánka és Akali közt, 1357-ben említettik Benedictus de Sasagh ecclesie rector plebanus dictus.²⁾

Pusztá-Sz.-László, 1356-ban említettik poss. *Zenthlaszlow*.³⁾

Pusztá-Sz.-Márton, 1342-ben villa Sancti Martini.⁴⁾

Pusztá-Sz.-Péter, 1334-ben említvék nobiles de Sancto Petro. Ezen *Sz.-Péter* Csesztregtől éjszakra esik nem nagyon messze a Kerka vizétől.⁵⁾

Rada, 1360-ban említettik Stephanus sacerdos de *Rada*.⁶⁾

Remete, 1356-ban említettik villa Remete vocata in qua ecclesia in honore beate Marie virginis est constructa intra metas possessionis habita Sehtur (azaz Olso Sehtur = Söjtör) vocate.⁷⁾

Reznek, 1326-ban Rezeki Herbord aziránt panaszkodik, quod possessiones Bokunuk et Scentgurgy (= a mai Sz.-Györgyvölgy Zalam. szélén) vocate cum terra iuxta Welmer (= Velemér Vasban) existenti ipsius essent acquisiticis, sed instrumenta, que super ipsis habebat, Salomon rufus destructo castro suo et *confracta ecclesia sua* . . . abstulisset.⁸⁾ 1342-ben említve van a *sacerdos ecclesie sancte crucis*, ki vice et nomine nobilium de Zeznuk tiltakozott.⁹⁾ Ez a Zeznuk nyilván Reznuk = *Reznek* helyett áll, amint egy 1360. évi okiratban csakugyan Reznuk említettik cum *ecclesia sancte crucis*.¹⁰⁾

Söjtör, 1356-ban említettik a poss. Felseu Sehtur et *ecclesia beati Adriani martiris in eadem constructa*.¹¹⁾

Szántó (= Zala-Szántó), 1357-ben említettik Johannes *vicearchidiaconus de Zantov*, ecclesie sacerdos de archidiaconatu Zaladiensi.¹²⁾ Megvan a tizedjegyzékekben, de nem mint esperestség.

Szécsi-Sz.-László, 1338-ban említve van villa *Sancti Ladislai* valamint a *Capella sancti Ladizlai* regis Kebele határában.¹³⁾

Sz.-András (Páhoknál), 1354-ben említve van a poss. *Scenthandurya paha*.¹⁴⁾

Sz.-András (Keszthelynél), 1328-ban említettik Paah in qua *ecclesia beati Andree* apostoli est constructa. Alább *Paah sancti Andree*.¹⁵⁾ Pah = *Páhok*, ma N.- és

¹⁾ Zalai Oklár I, 318—319.

²⁾ Zalai Oklár I, 580.

³⁾ Zalai Oklár I, 568.

⁴⁾ Zalai Oklár I, 393.

⁵⁾ Zalai Oklár I, 281. és 282.

⁶⁾ Zalai Oklár I, 614.

⁷⁾ Zalai Oklár I, 568.

⁸⁾ Zalai Oklár I, 155. és 1344-ben u. o. I. 421.

⁹⁾ Zalai Oklár I, 399.

¹⁰⁾ Zalai Oklár I, 605.

¹¹⁾ Zalai Oklár I, 567.

¹²⁾ Zalai Oklár I, 580.

¹³⁾ Zalai Oklár I, 346. 347.

¹⁴⁾ Zalai Oklár I, 557.

¹⁵⁾ Zalai Oklár I, 215—218.

K.-Páhok. Ennek szomszédságában van Sz.-András. Már régen is több Pahok volt. Ezen okirat is Sz.-András-Páhokot és Hosszú-Páhokot (Longum Paah) említi.

Szentbenedekfalva, 1346-ban említetik *Scenbenedukfalua*.¹⁾

Sz.-Bertalan, 1348-ban említetik a possessio *Scenthbertolom* . . . in districtu de Bokua (= Bakony?)²⁾

Sz.-Czeczil, 1342-ben említetik *via que itur ad sanctam Ceciliam*.³⁾

Sz.-Erzsébet, 1334-ben *Scenthelsebet* in comitatu Zaladiensi.⁴⁾ A Kerka folyó mellett Csesztregnél van.

Szentgyörgyvölgy, 1344-ben említetik a possessio *Zenthgeurgh*, *Zenthgyurgh*, *Zenthgyvergh*.⁵⁾

Sz.-Kereszt, 1344-ben említetik a villa *Sancte Crucis*.⁶⁾ Sz.-Györgyvölgy vidékén kellett lennie.

Sz.-Kereszt, 1335-ben említetik *Johannes sacerdos rector ecclesie sancte crucis*.⁷⁾

Sz.-Kozma és Dömjén, 1330-ban *Hegun filius Heym sacerdos ecclesie sancti Cosme et Damiani martirum*, Sz. Kozmadombja?⁸⁾

Sz.-Lőrincz, 1343-ban említetik *Zenthleurench in qua ecclesia in honorem sancti Laurencii martiris esset constructa*.⁹⁾

Sz.-Márton, 1334-ben említetik a villa *Scenthmartun*,¹⁰⁾ melynek a Kerka vidékén Csesztreg táján kellett léteznie. 1357-ben pedig *Stephanus ecclesie sancti Martini sacerdos de archidiaconatu Zaladiensi*.¹¹⁾

Szentmiklós, 1338-ban poss. Zeglak in comitatu Zaladiensi existens et altero nomine *Scenthmiklos* nominata in qua ecclesia lapidea ad honorem beati Nicolai confessoris consistit.¹²⁾

Sz.-Miklós-Szigete, 1328-ban említetik a possessio *Scenthmiklous-Zigetbi* in insula fluvii Zala in comitatu Zaladiensi existens.¹³⁾ Nagy Imre szerint Hosszúfalu körül keresendő ezen Sz.-Miklós-Szigete.

Szompács puszta, 1345-ben Káldy László és fia Hermani Domonkosnak és fiainak bizonyos birság fejében in comitatu Zaladiensi dabant possessionem Zumpach vocatam quam fertilem et utilem et ecclesiam habere in eadem esse referebant.¹⁴⁾

Szőlős, 1336-ban említetik a possessio *Zeus* et ecclesia beati *Georgii martiris* in eadem constructa.¹⁵⁾

¹⁾ Zalai Okltár I, 429. 430.

²⁾ Zalai Okltár I, 472.

³⁾ Zalai Okltár I, 402.

⁴⁾ Zalai Okltár I, 278.

⁵⁾ Zalai Okltár I, 421—22.

⁶⁾ Zalai Okltár I, 421.

⁷⁾ Zalai Okltár I, 292.

⁸⁾ Zalai Okltár I, 244.

⁹⁾ Zalai Okltár I, 409.

¹⁰⁾ Zalai Okltár I, 281.

¹¹⁾ Zalai Okltár I, 580.

¹²⁾ Zalai Okltár I, 336.

¹³⁾ Zalai Okltár I, 220.

¹⁴⁾ Zalai Okltár I, 391.

¹⁵⁾ Zalai Okltár I, 321.

Vonyarcz puszta, 1335-ben Karmacsi Mihály és fiai possessionariam porcionem eorum iuxta Balatinum in *Babucha* alio nomine *Vnorch* nuncupatam habitam ipsos pleniter contingentem, cum *porcione patronatus ecclesie beati Michaelis archangeli in eadem habite* Barnagi Petőnek eladják.¹⁾

Zalamellék, 1342-ben említettik az *ecclesia parochialis* scilicet *ecclesia beati Georgii martiris iuxta Zalamellyk*, *sacerdos ipsius ecclesie*.²⁾

Zala-Mindszent, 1253-ban említve van *villa ecclesie Omnium Sanctorum* de iuxta Zala.³⁾

---

¹⁾ *Zalai Oklár* I, 313.

²⁾ *Zalai Oklár* I, 399.

³⁾ *Zalai Oklár* I, 24.

NÉVMUTATÓ.

A) HELYNEVEK.

(A I. utalás a «*Rationes collectorum Pontificiorum in Hungaria. (Monumenta Vaticana. Ser. I. Tom. I.)*» című műre; míg a II. a «*Magyarország egyházi földleírása a XIV. század elején*», című műre utal. Az arabs számok a megfelelő kötetek lapszámát jelentik.)

- Abacum** I. 330. lásd Abad.
Abad I. 255, 321, 356, 372.
 Abacum, *Abád*, *Szalók-Abád* II. 174.
Abád lásd Abad.
Abafája lásd Abafaya.
Abafaya I. 92. II. —.
Abaleguete I. 313. lásd Abaligete.
Abaliget lásd Abaligete.
Abaligete I. 284. Abaleguete, Abaligheym, Albaligete, Aligethe, *Abaliget* II. 235.
Abaligheym I. 238. lásd Abaligete.
Abalman I. —. Abalnia, Obalma, Obolma, *Bolmány* II. 243.
Abalnia I. 309. lásd Abalman.
Abara I. 362. lásd Abra.
Abara lásd Abra.
Abaujvár lásd Hoyvar.
Abaujvár, főesperestség lásd Novicasteriensis archidiaconatus.
Abaujvár (újvári) főesperestség lásd Újvár.
Abba I. 55, 114, 136. Alba, *Albis* II. 518.
Abbafaya I. 130. *Abafája* II. 653.
Abbas B. M. V. I. —. II. 317.
Abbas monasterii Sancti Martini de Sacro Monte Pannonie I. —. II. 317.
Abbatis villa, I. —. *Apátfalva* II. 637.
Abbatia de Sancto Seraffino I. —. *Lékér* II. 28.
Abeti I. 222, Zabet II. —.
Abod I. 248. lásd Obod
Abony I. 335. *Fűzes-Abony* II. 167.
Abony lásd Oton Minor.
Abony lásd Obon.
Abra I. 340, 346. Abrna, Abraa, Abara, *Abara* II. 188.
Abraa I. 250. lásd Abra.
Abraam I. 262, 387. *Ábrahám* II. 259.
Ábrahám lásd Abraam.
Ábrahám lásd Abram.
Abram I. —. *Ábrahám* II. 292.
Abram I. 348. Habraam, *Ábrány*, *Alsó-Ábrány*, *Felső-Ábrány* II. 167.
Ábrány lásd Abram.
Abrna I. —. lásd Abra.
Abuas I. —. Almos, *Homoród-Almás* II. 659.
Ach I. 153. Achac, Achach, Akach, *Akács* II. 429.
Acha I. 307, 373, 385. Achan, Aga, Agay, Agka, *Ada* II. 278.
Achaad lásd Achad.
Achac I. 147. lásd Ach.
Achad I. —. *Acsád* II. 437.
Achach I. 155. lásd Ach.
Achad I. 149, 151, 157, 160, 381. Athak, Arad, *Magyar-Atád* II. 301.
Achan I. 243. lásd Acha.
Achiu Agi I. 377. Achiuagi, Hiluag, *Szilvágy* II. 292.
Achna I. —. *Acsa* II. 289.
Ács lásd Halch.
Acsa lásd Achna.
Acsád lásd Achad.
Acsai lásd Achad.
Acsiszeg lásd Halch.
Ada I. 263. Dada II. 259.
Ada lásd Acha.
Adach I. 325, 337, 341, 358.
 Adag, Adacj, *Adács* II. 178.
Adacj lásd Adach.
Adács lásd Adach.
Adag I. 252. lásd Adach.
Adam I. 55, 64, 80. Eadem, *Adami* II. 518.
Adami lásd Adam.
Adasevce lásd Acha.
Adens I. 370. II. 203.
Adon I. 42. Oden, Odon, *Ér-Adony* II. 518.
Adony lásd Odan.
Adony lásd Odan.
Adony-Monostor lásd Nyír-Adony.
Adorján lásd Adrian.
Adorján lásd Adryan.
Adorján lásd Yordani villa.
Adorjánfalva lásd Adrian.
Adoryan lásd Adryan.
Adoryan-Apáti lásd Adrian.
Adoryanfalva lásd Adrian.
Adria I. 296. *Ala* II. 243.
Adrian I. 156, 159, 379, 391, 397. *Adorján* II. 301.
Adrian I. 156. villa Adrian, *Adorján*, *Adorjánfalva* II. 458.
Adryan I. 57. *Adorján* II. 519.
Adrianfalva lásd Adrian.
Adriany I. 152. lásd Adrian.
Adumfalva, **Odunfalva**, **Adumfalva** II. 798.
Adumfalva lásd Adumfalva.
Adya, I. 51, 75. Agra, Agya, *Ágya* II. 586.
Ág-Szt-Péter, Zopokon, Ogscenthetur II. 780.
Aga I. 288, 301, 304. lásd Acha.
Agan I. 135. II. —.

- Agar I. 297, 323, 331, 345, 361.
Agárd II. 188.
 Agar I. —. *Agárd* II. 253.
Agárd lásd Agar.
Agárd lásd Agar.
 Agay I. 269. lásd Acha.
 Agecluc I, 237. Oteluk II. 235.
 Aggatsch lásd Ach.
 Agi Achiu I. 377. II. —.
 Agka I. 282. lásd Acha.
 Agmas I. 308. Hagmas, *Almás* II, 273.
 Agnerset I. 182. lásd Agrest.
 Agnethlen lásd Valle Agnetis.
 Agra I. 52, 66, 88. lásd Adya.
 Agrest I. 182. Agnerset, est sub plebania de Terna, *Egerszög* II. 47.
 Agria I. 25, 26, 402, 419, 455, 469. *Eger* II. 198.
 Agria, abbatia I. 204.
 Agriensis archidiaconatus I. 25, 252, 483.
 Agriensis canonica I. 322, 335.
 Agriensis canonicatus et prebenda I. 477, 478, 479, 480.
 Agriense capitulum I. 236, 325, 336, 340.
 Agriensis civitas et diocesis I. 25, 26.
 Agriensis diocesis I. 440, 448, 449, 476, 479.
 Agriensis dyocesis et ecclesia I. 316.
 Agriensis ecclesia I. 256, 320, 357, 440, 470, 479, 480, 481, 482. II. 143.
 Agria, ecclesia Beati Petri I. 322.
 Agria, ecclesia Sancti Jacobi I. 337. II. 198.
 Agria ecclesia Sancti Michaelis I. —. II. 198.
 Agria, ecclesia Sancti Petri I. 204. II. 198.
 Agriensis episcopatus I. 14, 407.
 Agriensis lectoratus I. 336, 440, 449.
 Agriensis prepositura I. 50, 442.
 Agrias I. 314. Azirias, *Szirás* II. 269.
 Agris lásd Egreg.
 Agualsa I. 229, *Galsa* II. 36.
 Agursig I. 376. Egerscig, *Zala-Egerszeg* II. 292.
 Agya I. 81. lásd Adya.
 Agya lásd Adya.
 Ahch I. 106. Nagy-*Ajta* II. 637.
 Ahtunmonustura lásd *Ajtony-monostora*.
Ajak lásd Mok.
 Ajka lásd Ayka.
Ajtony-monostora, Hohtunmonusturi, Ahtunmonustura II. 779.
 Akach I. 158. lásd Ach.
Akács lásd Ach.
 Akali I. —. II. 292.
 Akan I. 378. II. 298.
 Akaz lásd Ach.
 Akna I. 93, 107, 122, 130, 138, Hakna, *Szász-Akna* II. 654.
 Akol I. 371. II. 203.
Akosmonostora, Akusmonustura II. 805.
Akospalotája, Akuspalataia II. 780.
 Akusmonustura lásd *Akosmonostora*.
 Akuspalataia lásd *Akospalotája*.
Al-Borsod lásd Borsod Inferior.
Al-Csernátón lásd Churvacum.
Al-Debrő lásd Debrew.
Al-Kér lásd Keer.
Al-Szakolcs lásd Alzokolc.
Al-Szanád lásd Zanad.
Al-Tárkán lásd Tarkan.
Al-Tárkány lásd Trachagn.
Al-Torja lásd Torhya.
 Alach I. 324. Alak, Alatk, Alochk, Alatk, *Alatka* II. 173.
 Alach I. —. lásd Andach.
 Alak I. 359. lásd Alach.
 Alamor lásd Mydenborch.
 Alans I. 212. Salans, Zalanthalia, *Szaláncz*, *Kis-Szaláncz*, *Nagy-Szaláncz*, *Szalánczalja* II. 160.
 Alap lásd Olup.
 Alapyan I. 336. lásd Laptyan.
 Alast I. 246.
 Alasy I. 361.
 Alatk I. 335. lásd Alach.
Alatka lásd Alach.
 Alatk I. 343. lásd Alach.
Alattyan lásd Laptyan.
 Alaz I, 359.
 Alazay I. 319.
 Alba I. 79, 201. lásd Abba.
 Alba lásd *Székesfehérvár*.
 Alba, altaria Sancti Regis Stephani I. 219.
 Alba archidiaconatus I. 398, 399.
 Alba canonicatus I. 411, 470.
 Alba canonicatus et prebenda ecclesie Transilvanie I, 515.
 Alba capitulum I. 195, 428, 429.
 Alba Ecclesia, I. —. *Fehéregyház* II. 632.
 Alba Ecclesia, I. —. *Fehéregyház, Fér-egyháza* II. 387.
 Alba Ecclesia, I. 202, *Fehéregyház* II. 7.
 Alba ecclesia, I. —. *Fehéregyház* II. 298.
 Alba Ecclesia, I. —. Alba Ecclesia de Kyralya, *Fehéregyház* II. 654.
 Alba Ecclesia I. —. lásd Feyrhaz.
 Alba ecclesia Beate Marie I. 235. II. —.
 Alba, ecclesia Beate Virginis I. 195.
 Alba Ecclesia de Kyralya I. 122. lásd Alba Ecclesia.
 Alba ecclesia Transilvanie I. 526. *Gyula-Fehérvár* II. 628.
 Alba ecclesia prepositura Transilvaniensis dyocesis I. 413.
 Alba plebania I. 98, 120, 124.
 Alba prepositura I. 219, 426.
 Alba, rectoratus Sancti Nicolai I. 195.
 Alba vicearchidiaconatus I. 98.
 Alba Ecclesia lásd Feyrhaz.
 Alba ecclesia lásd Ferighaz.
 Alba Julie dyocesis seu Transilvaniensis I. 443.
Albai vagyis *fehérvári* esperesti kerület II. 628.
 Albaligete I. 273, 293. lásd Abaligete.
 Albaligethe lásd Abaligete.
 Albalighete I. 264. lásd Abaligete.
 Albarcha I. 352, 368. lásd Barcha.
 Albaregalis I. 488.
 Albaregalis canonicatus et prebenda Beati Marie I. 488, 489.
 Albaregalis ecclesia altaris Sancti Benedicti I. 490.
 Albaregalis ecclesia Beate Marie I. 439, 446, 489, 490.
 Albaregalis ecclesia I. 491.
 Albaregalis ecclesia Beate Marie I. 478.
 Albaregalis ecclesie ducis Sancti Emerici I. 425.

- Albaregalis ecclesia Sancte Marie I. 446.
 Alba Regalis ecclesia Sancti Nicolai I. 448.
 Alberegalis lectoria Sancti Nicolai I. 446.
 Alberegalis prepositura I. 217, 455, 483.
 Alberegalis prepositura Sancte Marie I. 479, 489 512.
 Alberti I. 142.
 Albeus lásd Abba.
 Albiartz I. 419, 498, 507, 516, 517.
 Albis lásd Abba.
 Albkarak, Almakerek I. 36. II. —.
 Albo Rivulo, I. 198. *Febérpatak* II. 49.
 Alborsod archidiaconatus I. 320. II. —.
 Albrechtsflur lásd Cheremi.
 Alchi I. 82. *Álesi* II. 562.
Álesi lásd Alchi.
Alcsuth lásd Chic.
 Aldorf lásd Wahldorf.
 Alfaci, Alfanti I. 196. *Elefánt, Felső-Elefánt* II. 20.
 Alfanti I. 196. lásd Alfaci.
Alkenyér lásd Kimortu.
 Allar I. 376. Ollár II. 292.
 Allios lásd Elleusfelua.
 Allios lásd Paulelense.
 Alma I. 284. *Arma* II. 26.
 Alma, Almas I. 233. *Almás, Torna-Almás* II. 48.
 Alma I. 191. *Almamellék* II. 235.
 Alma I. 375, 387, 394. *Monostor-Apáti* II. 292.
 Almad abbatia I. 384.
 Almag I. 216, *Almágy* II. 42.
Almágy lásd Almag.
 Almakerek, Albkarak I. 36.
Almamellék lásd Alma.
 Almas I. 132, 366. Nagy-*Almás* II. 579.
Almás lásd Agmas.
 Almás I. 233. lásd Alma.
Almás lásd Almos.
Almás lásd Almas.
Almásmonostora lásd Almas.
 Almira I. 318. lásd Olmera.
 Almas I. 366. lásd Almos.
 Almos I. 333, 351. Almas, *Almás* II. 175.
 Almos lásd Abuas.
Álmosd lásd Almus.
 Almus I. 43, 64. Almuz, *Álmosd* II. 519.
 Almuz I. 58. lásd Almus.
 Alochk I. 338. lásd Alach.
 Alparét lásd Veherech.
 Alpoldya Inferior I. 94. II. —.
Alsó-Ábrány lásd Abram.
Alsó-Aranyág lásd Mezt.
Alsó-Bagod lásd Bogud.
Alsó-Bárcza lásd Albarcza.
Alsó-Bereczki lásd Berechen.
Alsó-Boldogasszonyfalva lásd Sancte Marie inferioris.
Alsó-Dombó lásd Dombo.
Alsó-Dörgicse lásd Dergeche.
Alsó-Esztergály lásd Strigonio.
Alsó-Gagy lásd Gog.
Alsó-Gáld lásd Gaal.
Alsó-Gecse lásd Gepsa.
Alsó-Győred lásd Gerut.
Alsó-Győrös lásd Gerres.
Alsó-Hangony lásd Hangon.
Alsó-Hricsó lásd Enso.
Alsó-Idécs lásd Idech.
Alsó-Jára lásd Jany.
Alsó-Kápolna lásd Capella.
Alsó-Kásmárk lásd Casmar.
Alsó-Kéked lásd Kekud.
Alsó-Leperd lásd Wapurd.
Alsó-Lócz lásd Nilas.
Alsó-Ludány lásd Lindua.
Alsó-Ludány lásd Ludan.
Alsó-Marns-Váradja lásd Vara.
Alsó-Marosd lásd Monustor.
Alsó-Méra lásd Olmera.
Alsó-Mihaljevecz lásd Sancti Mychaelis.
Alsó-Mislye lásd Misle.
Alsó-Mislye lásd Mislye.
Alsó-Motesicz lásd Maytis.
Alsó-Moticsina lásd Mochocyna.
Alsó-Nemese lásd Nempti.
Alsó-Novaj lásd Noe.
Alsó-Olcsvár lásd Olnar.
Alsó-Olcsvár lásd Olsvar.
Alsó-Ozor lásd Osor.
Alsó-Palojta lásd Palatak.
Alsó-Pél lásd Herdeupel.
Alsó-Petri lásd Sancti Petri.
Alsó-Poruba lásd Prota.
Alsó-Prandof lásd Prian.
Alsó-Ráda lásd Rady.
Alsó-Récsény lásd Richen.
Alsó-Regmecz lásd Regemech.
Alsó-Répás lásd Rapularum villa.
Alsó-Sebes lásd Sebeys.
Alsó-Sebes lásd Sebus.
Alsó-Sipék lásd Schib.
Alsó-Szakolcs lásd Alzokolc.
Alsó-Szeli lásd Sila.
Alsó-Szemeréd lásd Semeret.
Alsó-Szend lásd Scend aliud.
Alsó-Széplak lásd Zeplak.
Alsó-Sztrégova lásd Straguar.
Alsó-Szűcsa lásd Sursa.
Alsó-Szuba lásd Zucha.
Alsó-Telekes lásd Thelecus.
Alsó-Terény lásd Cenán.
Alsó-Tőt-Baka lásd Prián.
Alsó-Tökés lásd Cogues.
Alsó-Vadász lásd Aluodaz.
Alsó-Vály lásd Val.
Alsó-Zkule lásd Scalla.
Alsó-Zsolcza lásd Zolcha minor.
Alsó-Zsuk lásd Sunk.
Alsók lásd Sók.
 Alsolcha I. 348, 364. II. —.
 Alsoywanh lásd Hinand.
 Alto Campo I. 144. *Főföld* II. 62.
 Aluodaz I. 352, 368. Vadas Inferior, *Vadász, Alsó-Vadász* II. 162.
 Alvelnök lásd Mokofalua.
 Alvincz lásd Vinch.
 Alyuan I. 215. Halmay, Holme, *Halmaj* II. 162.
 Alzokolc I. 354. Alzokole, *Alsó-Szakolcs, Alsó-Szakolcs* II. 203.
 Alzokole I. 369. lásd Alzokolc.
 Alzona I. 492. II. —.
 Amac I. 312. II. 235.
 Amacz lásd Omoch.
 Amba Bistricia I. —. Amda Bystricia, Anda Bistricia, Byrida, *Kis-Aszu-Besztercze* II. 642.
 Ambreg I. 332. Ymbreg, Imar, Ybreg, Pudrek, *Imreg* II. 188.
 Amda Bystricia I. 97, 139. lásd Amba Bistricia.
 An I. 408. II. —.
 Ana I. 312. *Anyá, Janya* II. 253.
 Anarch I. 329. Honors, Onarch, Honorch, *Anarcs* II. 199.
Anarcs lásd Anarch.
 Anda Bystricia I. 111, 142. lásd Amba Bistricia.
 Andach I. 380. Henduch, Alach, *Andócs* II. 301.
 Andis I. 187. Andri, Nagy-*Endréd* II. 26.
 Andri lásd Andis.
 Andriasevce lásd Sancti Andree.

- Angelus I. 106, 133. Augelus, *Angyalos* II. 637.
Angyalos lásd Angelus.
 Anka I. 201. Anla, *Anyala* II. 17.
Annaház lásd Anka.
 Anla lásd Anka.
 Anna I. 310. *Sanya* II. 243.
 Annat, I. 231. Armati, *Kőhid-Gyarmat* II. 6.
 Anthartu I. 337. II. —.
 Antin lásd Hand.
 Antiquo Foro I. —. II. 743.
 Antiquo Solio I. 232. *Ó-Zólyom* II. 50.
 Anuos I. 319. lásd Sums.
 Anvi I. 94. *Árki* II. 644.
 Anya lásd Ana.
Anyala lásd Anka.
 Anyan I. 96. Danan, *Szász-Danyan* II. 650.
 Apa I. 355, 371. II. 202.
Apa-Bécs lásd Buhhida.
Apa-Kovácsi lásd Kuachi.
Apa-Nagyfalu lásd Nagyfalu.
 Apacha I. 161. Apatha, *Apáczá* II. 388.
 Apacha I. —. Pacha, *Apáti, Apaticza* II. 458.
 Apachag I. 247. lásd Apazy
Apáczá lásd Apacha.
Apáczá-Szakálos lásd Cacalas.
 Apaczya lásd Apacha.
 Apag I. 331, 349. lásd Apazy.
Apagy lásd Apazy.
 Apak I. 365. lásd Apazy.
 Apar lásd Apor.
 Apar lásd Opar.
Apát-Maróth lásd Morost.
Apáthfalva lásd Abbatis villa.
 Apatha I. 155. lásd Apacha.
Apáthfalva lásd Pothfalua.
 Apathi I. 42, 43. lásd Apati.
 Apathy lásd Apati.
Apáthi lásd Apati.
Apáthi lásd Siploc.
 Apati I. —. II. 301.
Apáti lásd Apacha.
Apáti lásd Apati.
Apáti lásd Apaty.
Apáti lásd Epati.
 Apati I. —. Apathi, *Keresztúr-Apáti* II. 520.
 Apati I. —. Apathi, *Körösszeg-Apáti* II. 520.
 Apati I. 396. *Apáti* II. 301.
 Apati I. 216. *Apáti* II. 42.
 Apati I. —. Pady, *Apáti* II. 865.
Apáti-Livina lásd Lema.
Apaticza lásd Apacha.
 Apatroht I. 331. lásd Boatroch.
Apátur-Ludány, sz. Kozmásról és sz. Döményről elnevezett benczés apátság lásd Lindua.
Apátúr-Ludány lásd Lindua.
 Apaty I. 329. Appati, Apoti, *Apáti, Kőfőcs-Apáti* II. 199.
 Apazy I. 329. Apachag, Apag, Apak, *Apagy* II. 199.
Apcz lásd Opos.
 Aperies I. 204. Epries, Eperies, *Eperjes* II. —.
 Apka Sancti Michaelis, Scentmychael, Opka II. 794.
 Aplodia I. 36. Apold II. —.
 Apolchian I. 338. lásd Laptyan.
 Apold I. 36. lásd Aplodia.
 Apoldia I. 143. Apoldya superior, *Nagy-Apold* II. 632.
 Apoldia inferior I. 125. Apoldya inferior, *Kis-Apold* II. 632.
 Apoldya Inferior I. 101. lásd Apoldia inferior.
 Apoldya Superior I. 101. lásd Apoldia.
 Apor I. 286. Opar, Opor, *Apar* II. 253.
 Apor lásd Opir.
 Apos lásd Opos.
Apostag lásd Apostuk.
 Apostuk I. 255. *Apostag* II. 112.
 Apoti I. 350. lásd Apaty.
 Appati I. 331. lásd Apaty.
 Appony lásd Opan.
 Apthima I. 495. II. —.
 Aquensis ecclesia I. 469. II. —.
 Araacht I. 474. II. —.
 Arach lásd Aracha.
 Aracha I. 158. Racha, *Aracs* II. 429.
Aracs, Szent-Miklós püspökről címzett benczés apátság II. 807.
Aracs lásd Aracha.
 Aracsá lásd Aracha.
 Aracta I. 249. Arukchu, Artokteu, Aruktel, Aruktu, Arukten, *Ároktő* II. 167.
 Arad I. 396. lásd Achad.
 Arad I. —. *Aradác* II. 430.
Arad lásd Orod.
 Araktel I. 335. II. —.
 Arakten I. 364. II. —.
 Aran lásd Arany.
 Aranas I. 91. lásd Sancto Martino.
 Arania I. 382. Turania, *Turány* II. 92.
 Arania I. —. *Aranyos* II. 301.
 Arania I. 222. II. —.
Arany, Aran II. 772.
Aranyag lásd Mezt.
Aranyos-Maróth lásd Marani.
Aranyos-Medgyes lásd Medies.
Aranyos-Szász-Móricz lásd Maruch.
Aranyos-Szőllős lásd Zolews
 Arapad I. 284. Arpad, Arpat, Holas-Arpad, Arpad Gallicus, *Árpád* II. 235.
 Arapatak lásd Aruapotok.
 Araskesev I. 81. lásd Varaskezev.
 Arassa I. 249. *Oroszi* II. 167.
 Arbov I. 98. II. —.
 Archi I. 385. II. —.
 Archian I. 228. *Hartyán, Sós-Hartyán* II. 36.
 Archis abbatia ordinis Sisterciensis I. 196. II. —.
 Archis monasterium Sancti Nicolai prope Budam I. 196. lásd Cuthas.
 Ardan lásd Jordan.
Ardanóc lásd Jordan.
 Ardesch I. 519. II. —.
 Ardumbinche I. 249. Herdeubeka, *Erdő-Bénye* II. 188.
 Areschan lásd Neston.
Arky lásd Aroky.
Árki lásd Anvi.
Árki lásd Arleus.
Árkos lásd Arkus.
 Arkus I. 143. *Árkos* II. 637.
 Arky I. 161. Arok, Aroki II. 388.
 Arleus I. —. *Árki* II. 632.
Árló lásd Orl.
Árló, alesperestség I. —. II. 166.
Arma lásd Alma.
 Armada lásd Harmad.
 Armanni villa I. 210. lásd Sancto Germa.
 Armati lásd Annat.
 Arnapotok I. 133. II. —.
 Arnoldi villa I. 120. II. —.
 Arnolfaja I. 93. lásd Reinolfaya.
 Arnolfaya I. 93. lásd Reinolfaya.
Arnót lásd Hornoltfalud.
 Arnuch I. 216. *Radnót. Harmac* II. 42.

- Arok lásd Arky.
 Aroki lásd Arky.
 Aroky I. 374. Archi, *Arki* II. 289.
Ároktő lásd Aracta.
 Arpad I. —. *Árpád* II. 586.
 Árpád lásd Arapad.
 Arpad Gallicus I. 293. lásd Arapad.
 Arpad I. 263. lásd Arapad.
Árpád lásd Arpad.
 Árpás II. 798.
 Arpat lásd Arapad.
 Arroad I. 314. Choruat, Porecs II. 264.
 Arsen I. 495. II. —.
 Artand I. 73. Arthand, *Artánd* II. 520.
Artánd lásd Artand.
 Arthand I. 43. lásd Artand.
 Artokteu I. 320. lásd Aracta.
 Aruapotok I. 106. Arvapotok, *Arapatak* II. 637.
 Arukchu I. 339. lásd Aracta.
 Arukten I. 364. lásd Aracta.
 Aruktu I. 348. lásd Aracta.
 Arvapotok I. Aruapotok.
 Arzan, I. 309. Harsan, *Nagy-Harsány* II. 243.
 Asako, Asalo I. 214. Azolo, Azelow, Azalon, *Aszáló* II. 162.
 Asalo lásd Asako.
 Asceag II. 818.
 Aso I. 233. *Jászó-Újfalva* II. 48.
 Assati I. 239. Hassaagh, Hasagh, Hashagh, *Hásságy* II. 244.
 Assonlaka lásd Azunlaka.
 Assumfelua I. 244.
 Assumhari I. 81. Azzunuisari, *Asszonyvásár* II. 520.
 Assunluka I. Aznulaka.
Asszonyfalva, curia sacerdotis sanctuarium seu cimeterium beati Vincezlay martiris, Azunfalva II. 809.
Asszonyfalva, Azzonfalva II. 782.
Asszonylaka lásd Aznulaka.
Asszonynépe lásd Azumepe.
Asszonyvásár lásd Assumhari.
 Asunfolua I. 289. Azunfolua. Azurifolua, *Marjanci* II. 264, lásd Beate Marie Virginis.
Aszáló lásd Asako.
Aszáló lásd Ozolon.
Aszófő lásd Ozufeu.
Azson Lakat lásd Aznulaka.
- Ata lásd Adria.
 Atak I. 378. II. 298.
 Atala lásd Athala.
 Athak lásd Achad.
 Athala I. 298. Othola, *Atala* II. 259.
 Athas I. 82. *Atyás* II. 562.
 Athia I. 330. *Atya* II. —.
 Athyas lásd Athas.
 Atilauchan I. 189. Malanhan, *Malonya* II. 26.
Atyás lásd Athas.
 Augelus lásd Angelus.
 Auinunionensis episcopatus I. 418.
Avas-Újváros lásd Ymanusi.
 Awan I. 326. II. —.
 Ayac I. 331. lásd Mok.
 Ayak I. 349, 365. lásd Mok.
 Ayka I. 374, 385. *Ajka* II. 290.
 Aylac I. 222. *Újlak* II. 20.
 Azaag I. 297. *Ozsák* II. 253.
 Azala lásd Ozolor.
 Azalo I. 350.
 Azalon I. 367. lásd Asako.
 Azar I. 320. lásd Azor.
Azar lásd Azor.
 Azard I. 382. Zamard, *Zamárdi* II. 301.
 Azelow I. 351. lásd Asako.
 Azirias I. 268. lásd Agrias.
 Azlar I. 343. Huslay II. 182.
 Aznulaka I. 146. Azumlaka, *Asszonylaka* II. 388.
 Azolo I. 318. lásd Asako.
 Azonfeu lásd Ozufeu.
 Azonlaka lásd Aznulaka.
 Azor I. 346, Azar, Ozar, Ozor, *Azar* II. 188.
 Azovfeu I. 399. II. —.
 Azozr I. 346. II. —.
 Azumepe I. 129, 136. Azunepe, Azunnepe, Zunnepe, *Asszonynépe* II. 628.
 Azumlaka I. 135. lásd Aznulaka.
 Azunfalva lásd *Asszonyfalva*.
 Azunfolua lásd Asunfolua.
 Azunepe I. 110. lásd Azumepe.
 Azunnepe I. 106. lásd Azumepe.
 Azurifolua I. 270. lásd Asunfolua.
 Azzonfolua lásd *Asszonyfalva*.
 Azzonlaka lásd Aznulaka.
 Azzunuisari villa I. 86. lásd Assumhari.
 Azzonwasara lásd Assumhari.
- B**aaba I. 305. Baba, Baka, *Babska* II. 279.
 Baach I. 262. Sakch, Zach, Zeks, Szakts II. 259.
 Baan lásd Ban.
 Baat I. 217. Bak, Bat, Bac, *Báth* II. 29.
 Bab I. 230. *Nagy-Báb* II. 20.
 Baba I. 243. lásd Baaba.
 Baba I. 249, 334. Balz, Babd, *Bába, Heő-Bába* II. 167.
 Babalhalma I. 96. *Bábabalma* II. 650.
Babapatak lásd Babapataka.
 Babapataka I. 211. Kalapataka, Kabapataka, Pabapataka, *Babapatak, Balpataka* II. 203.
 Babarch I. 294. Bobolcha, *Bararcz* II. 251.
Babarcz lásd Babarch.
Babarcz-Szőlős lásd Poborzev-senso.
 Babasac I. 227. *Bábaszék* II. 50.
 Babata lásd Babato.
 Babato I. 147, 153. Babatov, *Babata* II. 430.
 Babatov I. 155. lásd Babato.
 Babd I. 321. lásd Baba.
 Babil I. 321. II. —.
 Babocha lásd *Babocsa*.
Babocsa, benczés apátság, Bo-bocha, Babocha II. 796.
Babócsa lásd Babolcha.
Babod lásd Budoch.
 Babolcha I. 378. *Babócsa* II. 298.
Babska lásd Baaba.
 Bay I. 217. lásd Baat.
 Bacba I. 258, Patwa, Patova, Batwa, *Bátfa* II. 185.
 Bach I. 288. Buch, Ruch, Ruth, *Bockince* II. 265.
 Bach I. —. *Bót* II. 287.
 Bach lásd Bath.
 Bacha I. 273, 308. II. 235.
 Bacha I. —. Baga, Baka II. 273.
 Bachan I. —. Telcgdi-, Sepsi-Bachan, *Telegdi-Nagy-Baczon, Sepsi-Kis-Baczon* II. 637.
 Bachana I. 236. Bagana, Bakana, Bakanha, Batana, Bokonia, *Bakonya* II. 235.
 Bachanad I. 359. *Boczonád* II. 173.
 Bachant I. 218. Barati II. —.
 Bachay I. 299. II. —.

- Bachensteins I. 496. II. —.
 Bachey I. —. Bocze, Pacze II. 259.
 Bachi I. 94. *Bácsi* II. 644.
 Bachiensis archidiaconatus I. 413, 416, 418.
 Bachiensis capitulum I. 411, 430, 434.
 Bachiensis ecclesia I. 418.
 Bachiensis prepositura I. 516.
 Bachka I. 251, 323, 331, 345.
 Bochka, Bothka, *Bacska* II. 188.
 Bachunta I. 267. Pacachunka, Pachanka, Pachunka, *Bačince* II. 273.
 Bacia I. 251. Bathian, *Bottyán* II. 188.
 Baciensis archidiaconatus I. 27. 180, 413, 416.
 Baciensis capitulum I. 174, 411.
 Baciensis ecclesia I. 174, 411, 439, 442.
 Baciensis ecclesia Sancti Pauli scolasteria I. 443.
 Baciensis prepositura I. 27, 443, 444.
Bačince lásd Bachunta.
 Back lásd Bok.
 Bactornya lásd Bok.
 Baclar I. 398. lásd Boclar.
Bacska lásd Bachka.
 Bacus I. 104. Batus Bazus, *Bátos* II. 654.
 Bacta I. 213. lásd Bakta.
Badacsony, pálosok sz. Imréröl czimzett rendháza, II. 813.
Badacsony-Tomaj, Thomay II. 822.
 Badad lásd Wodad.
 Badaló lásd Bodulo.
 Badony lásd Budun.
 Baer I. 326. lásd Villa Bavaři.
 Bafka I. 362. II. —.
 Baga I. 290, 301. lásd Bacha.
 Baga lásd Bakak.
 Bagach I. 127.
 Bagah lásd Bakak.
 Bagana I. 274. lásd Bachana.
 Bagath I. 331, 350. *Bogát* II. 199.
 Bagen I. —. II. 760.
 Bagin I. —. Bagun, Bakun, Ragin, *Bágyon* II. 662.
 Baglad lásd Pulach.
Bagonya lásd Locano.
Bagos lásd Bogun.
Bagos lásd Bogus.
 Bagun I. 110. Ohcum, *Bábony* II. 647.
 Bagun lásd Bagin.
 Bagus lásd Bogun.
 Bahnia I. 102. Balmia, Vachnia, Vahuya, *Bonyha* II. 650.
 Baj lásd Bay.
Baja, ferenczrendű kolostor, II. 772.
Baja, Bajamalom puszta, Boya II. 774.
Bajamalom puszta lásd *Baja*.
 Bajha lásd Patua.
Bajcs lásd Patua.
Bajkod lásd Woyenta.
 Bajkot lásd Woyenta.
 Bajkuta lásd Woyenta.
Bajor lásd Villa Bavari.
Bajorvágás lásd Villa Bavari.
Bajóth lásd Beyod.
Bajta lásd Boyg.
 Bak I. 234. lásd Baat.
 Bak lásd Boc.
 Bak lásd Bok.
 Baka I. 340. II. 488.
 Baka I. —. *Bóka* II. 430.
 Baka lásd Baaba.
 Baka lásd Bacha.
 Bakak I. 248. Poga, *Paga* II. 167.
 Bakalha I. 314. Pakola, *Paka* II. 269.
 Bakana I. 292. lásd Bachana.
 Bakanha I. 312. lásd Bachana.
 Bakaz I. 371. lásd Rakaz.
 Bake I. 344. Raba, *Báka*, *Kis-Báka*, *Nagy-Báka* II. 182.
 Bakhthornya lásd Bak.
Baki malom lásd Buku.
 Bako I. 324. lásd Bakta.
 Bakola I. 272. II. —.
Bakónak lásd Botulent.
 Bakonya lásd Bachana.
Baksa lásd Bakza.
Baksa lásd Bekchin.
Bakta lásd Bakta.
 Bakta I. 343. *Bakta, Heves-Bakta* II. 173.
 Bakta I. 352, 367. Cbokta, Bacta, *Bakta* II. 162.
 Bakun I. 91. lásd Bagin.
 Bakun lásd Barakun.
 Bakza I. 313. Baxa, Bokza, Boya, *Baksa* II. 235.
 Bal I. 375. Kaal, Kal, *Köves-Kálla* II. 292.
 Bala I. 356, 372. Bola, *Bala, Tisza-Bala* II. 174.
 Bala I. 337.
Bala lásd Bala.
 Balach I. 44. Balk, *Bályog*, *Bályok* II. 521.
 Balafe I. 279. Balase, Balaso, Blase II. 273.
 Balag I. 258. Palaz, Palandg, Palag, *Palágy* II. 185.
 Balarad lásd Magerdorf.
 Balarad lásd Villa Dominarum.
 Balase I. 267, 302. lásd Balafe.
 Balaso I. 304. lásd Balafe.
Balassa-Gyarmat lásd Germat.
Balaton-Berény lásd Fanchberen.
Balaton-Csehi lásd Chech.
Balaton-Füred lásd Fired.
Balaton-Henye lásd Heney.
Balatonfő-Kajár lásd Kavar.
Balázsfalva lásd Blasii villa.
 Bald I. 127. *Báld* II. 647.
 Baldinaz lásd Baldócz.
 Baldócz, Baldinaz II. 803.
 Baliog lásd Balach.
 Balk I. 57. lásd Balach.
 Balkan I. 343, 360. Ballan, Bolhan, *Balkány* II. 182.
Balkány lásd Balkan.
 Balkaz I. 95. Bolchac, Bolchak, Bolchat, Bolkach, *Bolkács* II. 650.
 Ballan I. 327. lásd Balkan.
Balmaz lásd Hinnis.
Balmaz-Újváros lásd Hinnis.
 Balmia lásd Bahnia.
 Balmya I. 111. II. —.
Balog lásd Belek.
Balpataka lásd Babapataka.
 Baluan I. 274. Balvac, Paluanus, *Bános* II. 235.
 Baluanus I. 114, 127. Waraka, *Bálványos-Váralja* II. 668.
 Balvac I. 264. lásd Baluan.
 Balyogh lásd Balach.
 Balyok lásd Balach.
 Balz lásd Baba.
 Bama I. 111. II. —.
 Bamachchaza I. 349. Ramachahaza, *Ramoesabáza* II. 199.
 Bamatha lásd Ramacha.
 Bamud I. 264. Samud, Samuk, Sanud, *Sámód* II. 235.
 Ban I. 200. *Bán* II. 96.
 Ban I. —. Band, *Bán* II. 253.
 Banabas I. 247. lásd Barlabas.
 Banabiky I. 114. II. —.

- Banabyai I. — Banabyky, *Bá-nyabük* II. 647.
 Banabyky I. 103. lásd Banabyai.
 Bananta I. 97. II. —.
 Banch I. 353. lásd Rank.
 Banchida I. 374, 384. *Boncz-hida* II. 287.
 Banchida I. —. II. 289.
 Banchya lásd Wanza.
 Banck I. 319. lásd Rank.
 Band I. 287. II. 253.
 Band I. —. *Bánd* II. 290.
 Band I. —. Brand, *Mező-Bánd* II. 657.
 Band lásd Ban.
 Bandachfalva I. —. villa Bar-dach, *Bárdóc* II. 638.
 Bandachfolva I. 106. II. —.
 Bangh lásd Banth.
 Banhan lásd Mauhan.
 Bani Monasterium I. 513.
 Bank I. 319.
 Bank lásd Banth.
 Bank I. 194. *Banka* II. 20.
Banka lásd Bank.
Bankgyház lásd Banth.
 Bankighaz lásd Banth.
 Banostor lásd Kev.
 Banth I. 80. *Bánk* II. 521.
 Banza lásd Wanza.
 Baort lásd Barchuch.
 Bar I. 392, *Kis-Bár* II. 301.
 Bar lásd Bor.
 Baraba lásd Barnaba.
Barabás lásd Barlabas.
 Barachi I. 378. Barati, *Nagy-Baráti* II. 298.
Baracska lásd Bartuka.
Baracza lásd Varacesa.
 Barada I. 349.
 Barakcha I. 190. lásd Bartuka.
Barakony lásd Barakun.
 Barakun I. 46, 58, 68, 82. Bara-kur, Barkun, *Barakony* II. 562.
 Barakur lásd Barakun.
 Baram archidyaconatus I. 271, 285. II. 243.
 Baran archidyaconatus I. 265. lásd Baram.
 Barana archidyaconatus I. 274, 294. lásd Baram.
 Baranauar I. 296. II. —.
 Baranawar I. 266. *Baranyavár* II. 244.
 Baranch I. 332, 346, 362. Ba-rans, Barenz, *Barancs* II. 188.
 Barancha archidyaconatus I. 309, 310. lásd Baram.
Barancs lásd Baranch.
 Baranha archidyaconatus lásd Baram.
 Barans I. 250. lásd Baranch.
 Baranya, főesperestség, II. 234.
 Baranya, főesperestség, lásd Baram II. 243.
Baranyavár lásd Baranawar.
Barát-Zomlin lásd Zomlun.
 Barate I. 285. Baratro, Baratur, *Barátur* II. 244.
 Barati I. 389, 396, 399. lásd Barachi.
 Barati I. 218. Bachant II. —.
 Baratro I. 276, 310. I. Barate.
 Baratur I. 296. lásd Barate.
Barátur lásd Barate.
 Barazad I. 303.
 Barbancina I. 136.
 Barbantina I. 35.
 Barc I. —. Bare, Bark, *Baré* II. 647.
 Barcha I. 352, 368. Albarcha, Warza, Barza, *Bárcza, Alsó-Bárcza, Felső-Bárcza* II. 162.
 Barchi I. —. Barcsi II. 287.
 Barcho I. 257. lásd Borkan.
 Barchuch I. 134. Boroch, Bo-rouch, *Baört* II. 638.
 Barchy I. 373. II. —.
Baresi lásd Barchi.
Barcza lásd Borch.
 Bardach villa I. 112. lásd Ban-dachvilla.
 Bardafa I. 210. Bardusa, Bars-tha, Bartfa, Bartwa, *Bartos-falu, Bárfa* II. 203.
 Bardan I. 301. Chordan, Jar-dan, Sardan, Sordan II. 273.
 Bardfa I. 355. II. —.
Bárdóc lásd Bandachfalva.
 Bardusa lásd Bardafa.
 Bare I. 120, 139. II. —.
 Bare lásd Barc.
 Barenz I. 320. lásd Baranch.
 Bari I. 332. lásd Bary.
Bari lásd Bary.
 Bark I. 113. lásd Barc.
Barkó lásd Borkan.
 Barkow I. 362, lásd Borkan.
 Barkun I. 87. lásd Barakun.
 Barlaad I. 266. Barlak, Barlhad, *Borjúd* II. 244.
 Barlabas I. 334, 349. Banabas, Barrabach, *Barabás* II. 199.
 Barlak I. 295. lásd Barlaad.
 Barlhad I. 309. lásd Barlaad.
 Barmod lásd Bernald.
 Barnaba I. 299. Barraba, *Baraba* II. 265.
 Baroch I. 112. II. —.
 Barraba I. 289. lásd Barnaba.
 Barrabach I. 365. lásd Barlabas.
 Barralia I. 301. Subcastro, Wa-hallia, Waralca, Warhalhia, *Váralja, Podgradje* II. 273.
 Bars I. —. *Új-Bars* II. 26.
 Bars I. —. *Ó-Bars* II. 26.
 Bars, főesperestség, II. 4.
 Bars, főesperestség, lásd Bors archidyaconatus.
Bars-Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
 Barstha I. 317. lásd Bardafa.
 Bartfa I. 355. lásd Bardafa.
Bartosfalv lásd Bardafa.
 Bartuka I. 190. Barakcha, *Baracska* II. 26.
 Bartwa I. 371. lásd Bardafa.
 Bary I. 320, 346, 361. Burha, Bari, *Bari, Kis-Bari, Nagy-Bari* II. 188.
 Barza I. 318. lásd Barcha.
 Basal I. 107. lásd Rosal.
 Basararch I. 477. II. —.
 Basarag lásd Bozarak.
Basarága lásd Bozarak.
 Basaret I. 186. Vasarati, *Felső-Vásárd* II. 20.
 Basin I. 18. *Bazín* II. 7.
 Baska I. 346. II. 188.
Baskó lásd Barcho.
Bassabid lásd Bosorhida.
 Bassan lásd Vassan.
 Bassarag lásd Bozarak.
Bassarága lásd Bozarak.
 Basse I. 238. Byse, Bysse, *Bisse* II. 244.
 Bast I. 216. *Bást, Egyházas-Bást* II. 42.
 Bat I. 234. lásd Baat.
 Bat I. 18.
 Batana I. 284. lásd Bachana.
Batár lásd Batas.
Batarcs lásd Batas.
 Batas I. 330. *Batarcs* II. 202.
 Bath I. 375. Bach, *Bács* II. 292.
 Batha lásd Batta.
 Bathaliascentpetur lásd *Bátalja-szentpéter*.
 Bathian I. 323, 345, 361. lásd Bacian.

- Bathmonostra lásd *Bátmonostor*.
 Bathor lásd Batur.
 Bathorigház lásd *Bátoregyház*.
 Bathornya lásd Bok.
 Batina lásd *Kőszeg*.
Batiz-Vasvári lásd Vosuam.
Batonya, Bothanyaeghaza II. 779.
 Bator I. 213. Batur, *Bátor*, *Gagy-Bátor* II. 162.
 Batos I. —. *Szilágy-Bagos* II. 650.
Batta, Sz.-Mihályról címzett benczés apátság, Batha II. 805.
 Batur, monasterium, lásd *Fekete-Bátor*.
 Batur I. 352, 367. lásd Bator.
 Batur I. 359. *Bátor*, *Heves-Bátor* II. 173.
 Batur i. —. Batus, *Fekete-Bátor* II. 587.
 Batur monasterium lásd Batur.
 Batur Ighaz lásd *Bátoregyház*.
 Baturheghaza lásd *Bátoregyház*.
 Batus lásd Bacus.
 Batus I. 93, 120. lásd Batur.
 Batwa I. 366. lásd Bacba.
 Batyk lásd Boch.
 Bauarica I. 111. II. —.
 Bavarica I. 129, 140, 142. lásd Villa Baranta.
 Baxa I. 283. lásd Bakza.
 Bay I. 249.
 Bay I. 249, 340, 345, 361. *Báj* II. 188.
 Bay I. —. Boy, *Baj* II. 586.
 Bayca lásd Batya.
 Baykhot lásd Woyenta.
 Bayon I. 399. lásd Bayun.
 Bayun I. 382. Boyon, Bayon, *Nagy-Bajom* II. 301.
 Baza I. 347.
 Bazalhida lásd Bosorhida.
 Bazdich I. 346. Poydis, Pasdich, Pozdig, Pazdich, *Pazdics* II. 188.
Baziu lásd Basin.
 Bazinch I. 346. II. —.
 Bazouk lásd *Bozók*.
Bazsi lásd Bos.
 Baztuk abbatia I. 356. lásd Paztuh.
 Bazus lásd Bacus.
 Bába lásd Baba.
Bábalma lásd Babalhalma.
Bábaszék lásd Babasac.
Bábony lásd Bagun.
Bács, főesperestség II. 339.
Bács, minorita kolostor II. 772.
Bács lásd Bath.
Bács lásd Boche.
Bács-Brestovác lásd Til.
Bács-Keresztúr lásd Sancta Cruce.
Bács-Uffalu lásd Villa Nova.
Bácsi lásd Bachi.
Bágyon lásd Bagin.
Báj lásd Bay.
 Báka lásd Baka.
 Báka lásd Bake.
 Báld lásd Bald.
Bálvány-Szakálos lásd Cacalas.
Bálványos lásd Baluan.
Bálványos Váralja lásd Baluanus.
Bályog lásd Balach.
Bályok lásd Balach.
 Bán lásd Ban.
Báncsa lásd Wanza.
Báncza lásd Wanza.
Bánffi-Hunyad lásd Hunad.
Bánhorváth lásd Hornaty.
 Bánk lásd Banth.
Bánkeszi lásd Quesu.
Bánlak lásd Fanchala.
Bánmonostor lásd Kev.
Bánok-Szent-György lásd Sancti Georgii ecclesia circa fluvium Paka.
Bános lásd Baluan.
Bányabük lásd Banabyai.
Bányos lásd Baluan.
Bárca lásd Barcha.
Báré lásd Barc.
Bárfa lásd Bardafa.
Bást lásd Bast.
Bátaljaszentpéter, Bathaliascentpetur II. 772.
Bátfa lásd Bacba.
Báth lásd Baat.
Bátmonostor, benczésrendű grangia II. 772.
Bátor lásd Bator.
Bátor lásd Batur.
Bátoregyház, Bathorigház, Baturheghaza, Batur Ighaz II. 772.
Bátos lásd Bacus.
 Beace I. 169.
 Beata Margaretha I. —. *Szent-Margita* II. 669.
 Beata Margaretha I. 247.
 Beata Maria I. 289.
 Beata Virgo Maria I. 266.
 Beate Elene altar I. 282.
 Beate Elyzabeth I. —. II. 735.
 Beate Katherine I. 248. II. 168.
 Beate Katharine I. 196. II. 20.
 Beate Magdalene de Sancto Petro I. 372.
 Beate Margarethe I. 280.
 Beate Margarethe I. —. II. 737.
 Beate Margarite I. —. II. 274.
 Beate Marie I. 235.
 Beate Marie I. 72.
 Beate Marie capella I. 289.
 Beate Marie Magdalene I. 401.
 Beate M. Virginis I. —. Sancte Marie, Bodukasunfolua, *Mariancsani* II. 265.
 Beate Marie Virginis I. —. II. 269.
 Beate Marie Virginis I. —. Samaria, Zemaria, Zemariafolua, *Marince* II. 273.
 Beate Marie Virginis I. 469.
 Beate Marie Virginis I. 305. lásd Ingh.
 B. M. Virg. lásd Boduganafolua.
 Beate Maria Virginis I. —. II. 269.
 Beate Marie Virg. lásd Zechew.
 Beate Marie Virg. de villa iuxta Breceen I. 55. *Boldog-asszonyfalva* II. 526.
 Beate Trinitatis ecclesia I. —. II. 757.
 Beate virginis I. —. II. 737.
 B. Virginis de capella Sancti Laurentii, *Lőrincfalva*, lásd Sancti Laurentii.
 Beate virginis de campo I. —. *Stenjevec* II. 768.
 Beate Virginis capella I. 244, 270.
 Beate Virginis de Monte I. —. II. 92.
 Beate Virginis moniales I. 384.
 Beate Virginis I. —. II. 756.
 Beate Virginis I. —. *Kapela* II. 755.
 Beate Virginis altaria I. 219.
 Beate Virginis altar I. 409.
 Beate Virginis altare I. 260.
 Beate Virginis cruciferorum I. —. II. 756.
 Beate Virginis I. 184. II. 20.
 Beate Virginis I. 281. II. 168.
 Beate Virginis (de capella Sancti Laurentii) I. 191.
 Beate Virginis I. 62.
 Beate Virginis in campo I. —. *Velika Gorica* II. 767.
 Beate Virginis I. 275. II. 20.

- Beate Virginis I. —. II. 760.
 Beate Virginis prope fluvium
 Saploncha I. —. II. 760.
 Beate Virginis de Monte I. —.
Sz.-Márton II. —.
 Beate Virginis I. —. II. 759.
 Beate Virginis I. 80.
 Beate Virginis de . . . ke II. 168.
 Beate Virginis minoris, prepo-
 positura et capitulum I. 62.
 Beate Virginis de Litouia I.
 —. *Szent-Mária* II. 49.
 Beati Andree I. 290.
 Beati Bartholomei I. — *Berte-
 lovc* II. 753.
 Beati Bartholomei civitas I. 236.
 Beati Bartholomei I. 284.
 Beati Benedicti I. —. *Kloštar*
 II. 758.
 Beati Emerici I. 337.
 Beati Georgii I. —. *Sz.-György*,
Gjurjic II. 735.
 Beati Jacobi I. 286.
 Beati Johannis II. 876.
 Beati Johannis baptiste I. —.
 II. 735.
 Beati Johannis baptiste I. —.
 II. 737.
 Beati Johannis evangeliste I.
 —. II. 737.
 Beati Laurentii I. 194. *Bori* II.
 21.
 Beate Martini I. —. II. 737.
 Beati Martini I. —. II. 735.
 Beati Martini I. —. *Sz.-Márton*
 II. 763.
 Beati Martini in monte ad flu-
 vium Culpe respiciens I. —.
 II. 767.
 Beati Martini I. —. II. 757.
 Beati Martini ex ista parte flu-
 vii Zaue I. —. *Martins-
 kavcs* II. 745.
 Beati Martini I. —. II. 737.
 Beati Michaelis altar I. 242.
 Beati Michaelis I. 248. II. 168.
 Beati Petri I. —. *Gjurjic* II.
 759.
 Beati Petri I. —. II. 757.
 Beatissimi Martini crucifero-
 rum I. —. *Prozorje* II. 766.
 Bebes lásd Bobes.
 Becceg I. —. Bechech, Beteg,
 Betteg, *Retteg* II. 668.
 Becch I. 100. II. —.
 Bech I. —. Beech, *Szamos-Becs*
 II. 665.
 Bech I. —. Dech, Dezek, Doch,
 Och, *Deč* II. 274.
 Bech I. Reche.
 Beche I. 92, 93. *Becse* II. 431.
 Beche I. —. *Becze*, *Magyar-
 Becze* II. 628.
 Beche lásd Becse.
 Bechech I. 126. lásd Becceg.
 Bechenen I. 389. *Belezna* II.
 298.
 Bechereky I. 154. Beckereky,
 Bothkereki, Zekereky, *Nagy-
 Becskerek* II. 431.
 Bechkereke lásd Bechereky.
 Becke lásd Bechereky.
 Beckekereky I. 158.
 Beckereky lásd Bechereky.
 Becoa I. —. II. 754.
Becse, Beche II. 791.
Becse lásd Beche.
Becskerek lásd Pechkerek.
Beczalja lásd Vescela.
Becze lásd Beche.
Beczko lásd Coludog.
 Bed I. 246. II. —.
 Bede I. 388. Bedus, *Böde* II.
 292.
 Bedech I. 277. Bedek, Bedhegh,
 Bedogh, *Bedegh* II. 259.
 Bedegh I. 298. II. —.
Bedegh lásd Bedech.
 Bedek I. 305. lásd Bedech.
 Bedemech I. 353. lásd Rege-
 mech.
 Bedenik lásd Sancti Benedicti.
 Bedhegh I. 305. lásd Bedech.
 Bednec I. 393. lásd Besnench.
 Bedogh I. 262. lásd Bedech.
 Bedus I. 376. lásd Bede.
 Beebcuk I. 119.
 Beech I. 121. lásd Reche.
 Beech I. —. *Réty* II. 638.
 Beech lásd Bech.
 Beegna I. —. II. 756.
 Beel I. 285. Bek, Bel, Bhelun,
Magyar-Bóly II. 244.
 Beel I. —. Beer, *Zalabér* II. 292.
 Beel I. 323. lásd Bel.
 Beelch I. 261. Byls, *Bölcs* II.
 253.
 Been lásd Bény.
 Beer I. 376. lásd Beel.
 Beer lásd Bér.
 Beesd I. 145. Besd, Desd, *Brieszt*
 II. 459.
 Beeth I. 94.
 Begales lásd Regales.
 Begath lásd Bogach.
 Beged I. 388. lásd Bogud.
 Begna I. 344. Bynia. *Bénye*,
Legyes-Bénye II. 188.
 Behe I. 309. Petund, Petrud,
 Peturd circa Zeuchen II. 244.
 Behel abbas I. 356. II. 211.
 Behol abbatis I. 372.
 Behsol, I. 52. Bely, Boly, *Bél*
 II. 587.
 Bek I. 294. lásd Beel.
 Beka II. 782.
 Bekchin I. —. *Baksa* II. 733.
 Beke I. 389. II. 298.
 Beken I. 333. Bygan, *Bégány*, *Kis-
 Bégány*, *Nagy-Bégány* II. 199.
 Bekenfalva lásd Bubenfolua.
 Bekenfalwa lásd Bubenfolua.
Bekényfalva lásd Bubenfolua.
 Bekes I. 84. *Béks* II. 599.
 Bekes, archidyaconatus I. 45,
 53, 62, 70, 76, 77, 84, 89.
 Bekes I. 45, 53, 70, 76, 89.
 Bekuskerequi lásd Bechereky.
 Bel I. 332, 345, 361. Beel, *Bély*
 II. 188.
 Bel abbatis I. 218. II. —.
 Bel abbatis in presentia Bacan
 I. 411. II. —.
 Bel I. —. Bol, Bool, Boold,
 Poal, *Német-Boly* II. 244.
 Bel lásd Beel.
 Bela I. —. II. 760.
 Belaeons lásd Patrovarad.
 Bela rex lásd Villa Dominarum.
 Belar, I. 319. *Bolyár* II. —.
 Belatoh I. 290. Belethoch, Be-
 lotac, Bodalik, Kelotoch, Wo-
 dokak. *Gjeletorce* II. 273.
 Belauar I. 389. *Bélavár* II. 298.
 Belberekzow lásd Berukzo.
 Belch I. 379, 397. *Bécz* II. 301.
 Belch I. —. *Bulecz* II. 748.
 Belch, Wegfolw II. 806.
 Belche I. 275, 285. Bellie, Be-
 lya, *Béllye* II. 244.
 Belczne I. 328.
 Beldor I. 248. lásd Bolna.
 Beldor lásd Bolna.
Belec lásd Belch.
Beled, Belud II. 798.
 Belek I. 186. Sancti Nicolai de
 Belek, *Balog* II. 29.
 Belemet I. 246. II. —.
 Belen I. 75, 133. Buken, *Bökény*
 II. 588.
 Belen I. —. *Bölön* II. 638.

- Belenes I. 87. Belenus, Bene-
 nes, Bolenes, *Belényes* II. 563.
 Belenus lásd Belenes.
 Belenus I. 41. lásd Belenes.
Belényes lásd Belenes.
Belényesi-vár lásd Fenes.
Belényes-Sz.-Miklós lásd Sancti
 Nycolai.
Belényes-Ujlak lásd Vilak.
 Beles lásd Bolquo.
 Belesa I. 267. Pelesy II. 273.
Belesz lásd Bolquo.
 Belethoch I. 302. lásd Belatoh.
 Belezna lásd Bechenen.
 Belezne lásd Kelezen.
 Belina I. —. II. 759.
 Bellefonte abbatis I. 412. II. —.
 Bellegrane castrum I. 407.
Bellény lásd Sebbyn.
 Bellie I. 296. lásd Belche.
 Bellofonte abbatis I. 131, 176.
 lásd Petrovarad.
 Bellus lásd Delna.
 Belotac I. 268. lásd Belatoh.
Belser lásd Boher.
 Belser lásd Boher.
 Belser I. 211. Boher II. —.
 Belsewchalya lásd Chala.
Belső-Böcs lásd Bulch.
Belső-Csala lásd Chala.
Belső-Csálya lásd Chala.
Belső-Csehi lásd Cheg.
Belső-Türje lásd Gurle.
 Belswchalya lásd Chala.
 Beltella I. 370. lásd Vescela.
 Belthembes lásd Tembes.
Beltömpös lásd Tembes.
 Belus I. 201. Delna II. —.
 Bely I. 66, 75. lásd Behsol.
 Belya I. 309. lásd Belche.
 Belye I. 399. lásd Lelle.
 Belynes lásd Belenes.
 Bemei I. —. Berney, Borvey,
Börvény II. 666.
 Bemey I. 134. II. —.
 Bemgurkyr lásd Regurkyrch.
 Ben I. 321. Beu, Bew, *Bő, Tí-
 szá-Bő* II. 174.
 Benc I. 329. lásd Bene.
 Bench I. 285, 446. Cheh, *Csehi*
 II. 244.
 Benchech I. 280. Benchen,
 Benchench, Rechens, *Beni-
 csance* II. 265.
 Benched I. 349. II. —.
 Benchen I. 244, 299. lásd Ben-
 chech.
 Benchench I. 270, 288. lásd
 Benchech.
Benczencz lásd Benthent.
 Bene I. 329. Benc, Pench,
 Benk, *Benk* II. 199.
 Bene II. 785.
Benedek lásd Benedik.
 Benedik I. 130. Benenyk, *Be-
 nedek* II. 628.
 Benenes I. 68, 74. lásd Be-
 lenes.
 Benenyk I. 99. lásd Benedik.
 Benh lásd Botuh.
Benicsance lásd Benchech.
 Benimi I. —. Bevimi, Bumi
 villa, *Bun ? Berény ?* II. 635.
 Benk I. 365. lásd Bene.
Benk lásd Bene.
 Benstech I. 331.
 Benthent I. —. *Benczencz* II.
 633.
 Benuek I. 398.
Benyék lásd Vienich.
 Benyik lásd Vienich.
 Berak lásd Parlak.
 Berans lásd Berenis.
 Berbilsa I. 243. Berizo, Be-
 rukzo, Borugzo, Perukza,
Berkaszovo II. 279.
 Berchen I. 324. Kerethen, Ke-
 resnuch, Kerechev, Kerechen,
Kerecsend II. 173.
 Berchi I. 317. lásd Berqui.
 Berchun I. 275. Cherchey, Chur-
 cymen, Gerchun, Gurchen,
Rácz-Göröcsöny II. 244.
 Bere I. 108, 116. Bere II. 666.
Bere-Keresztúr ? lásd Bereche.
 Bereche I. —. *Bere-Keresztúr ?*
 II. 657.
 Berebenus I. 102. lásd Gere-
 benus.
 Berecce I. 94. Bevecce, *Oláh-
 Brettye* II. 644.
 Berech I. 109. villa Briccii, *Be-
 recztelke* II. 653.
 Berechce I. 141. II. —.
 Berechen I. 345. *Bereczki, Alsó-
 Bereczki, Felső-Bereczki* II. 188.
Bereczk lásd Beze.
Bereczki lásd Berechen.
Berecztelke lásd Berech.
 Bereg archidiaconatus II. 199.
 Bereg I. 330. II. —.
 Bereg lásd Bezermem.
Bereg lásd Berek.
Bereg, főesperestség II. 199.
Bereg, főesperestség lásd Borsua
 archidiaconatus.
Bereg-Böszörmény lásd Bezermem.
Beregszász lásd Lempert Zaza.
Beregszász, remete sz. Pál-rend-
 jének tårsháza II. 776.
Beregszó lásd Berukzo.
 Beregzou lásd Berukzo.
 Beregzow lásd Berukzo.
 Berek archidiaconatus I. 333.
 lásd Borsua.
 Berek I. 356, 371. *Bereg, Nagy-
 Bereg* II. 199.
 Berekbezermem lásd Bezermem.
 Berekenes I. 127.
 Berekete I. 141. II. —.
 Bereknes I. 103, 119. Bereko-
 nes, Berenknes, *Berkenyes* II.
 647.
 Berekones lásd Bereknes.
Berekszász lásd Lempert Zaza.
 Berekzo lásd Berukzo.
 Berem I. 297. *Diós-Berény* II.
 253.
 Beremehy I. 238. Beremen, Be-
 romen, Boronen, *Beremend*
 II. 244.
 Beremen I. 294, 309. lásd Be-
 remehy.
 Beremend lásd Beremehy.
 Beren I. 111. *Csák-Berény* II.
 289.
 Beren, I. 373. *Berény* II. 459.
 Beren I. 385. Bevimi, Birni,
 Bumi, Byrin, *Berény* II. 633.
 Beren I. —. *Iharos-Berény* II.
 298.
 Beren I. —. *Kis-Berény* II. 302.
 Berenche I. 374. II. 289.
 Berenche I. —. *Zerenka* II. 302.
Berencs lásd Berenis.
Berend II. 812.
Berend lásd Byrend.
 Berenis I. 225. Berans, *Berencs*
 II. 92.
 Berenknes I. 94. lásd Bereknes.
Berény (?) lásd Benimi.
Berény lásd Beren.
Berettyó-Sz.-Márton lásd Sancti
 Martini.
 Berezna I. 172.
 Bergune I. 141. Borgene, *Mező-
 Bergénye* II. 657.
 Berhende I. 378. Berzencze,
 Berzenche, *Berzencze* II. 298.
 Berizo I. 307. lásd Berbilsa.

Berkaszovo lásd Berbilsa.
Berkenyes lásd Bereknés.
Berki lásd Berqui.
Berki lásd Boroki.
 Berkis I. —. II. 747.
Berkő lásd Berqui.
 Berky I. 355. lásd Berqui.
 Berky I. 370, 384. lásd Boroky.
 Berloc I. 245. II. —.
 Bernald I. 88. Bernod, Bernold,
 Bernolt, *Barmod* II. 588.
Bernút lásd Bernald.
 Bernechan I. 223. lásd Berneche.
 Berneche I. 223. Bernechan,
Bernece II. 29.
Bernece lásd Berneche.
 Berney I. 108. lásd Bemei.
 Bernod I. 66. lásd Bernald.
 Bernold I. 53, 75, 81. lásd Ber-
 nald.
 Bernolt I. 51. lásd Bernald.
 Berold I. 299. Byrold, *Ó-Biród*,
Új-Biród II. 259.
 Beromen I. 285. lásd Beremehy.
 Berolth lásd Berold.
 Berqui I. 210. Berchi, Berky,
Berki, *Berkő* II. 204.
 Bersan I. 220. *Bőrsöny* II. 30.
 Bersensa I. 229. *Berzencze* II. 37.
 Bersia I. 256. II. —.
 Berswa archidyaconatus I. 247.
 Bertald I. 355. lásd Villa Ber-
 toldi.
 Bertelovci lásd Beati Bartho-
 lomei.
 Bertholdus vicearchiprepositura
 I. 202.
Beithót lásd Villa Bertoldi.
 Berukzo I. 288. lásd Berbilsa.
 Berukzo I. —. *Beregsző* II. 438.
 Brunsten I. 99. *Kis-Kerek* II.
 635.
 Beryn I. 126, 140.
Berzavatő-Baka lásd Baka.
Berzék lásd Bezek.
 Berzenche I. 396. lásd Ber-
 hende.
Berzencze I. 389. lásd Berhende.
Berzencze lásd Bersensa.
Berzété lásd Besete.
 Bes I. 258, 366. Bors, Betsch,
Bész II. 185.
 Beschenev I. 322. lásd Besseni.
 Besd I. 152, 156. lásd Beesd.
 Besenczsed I. 106.
 Besenen I. —. Bezenen, *Besenyő*
 II. 292.

Besenen I. —. *Besenyő* II. 302.
Besenen I. 347. lásd Besseni.
Besenen I. —. *Bézsény* II. 302.
Besenev I. 363. lásd Besseni.
Besenev I. 363. *Besenyő*, *Bese-*
novo II. 348.
Besenew-Zentmiklos lásd *Be-*
senyő-Szt-Miklós.
Beseno I. 157. Besenev, Beze-
nev, Ersenis, *Besenyő* II. 439.
Bešenovo lásd Bessenau.
Besens prebenda I. 512.
Besenyő-Szent-Miklós, Besenew
Zentmiklós II. 781.
Besenyő lásd Besenen.
Besenyő lásd Beseucezd.
Besenyő lásd Bessenau.
Besend I. 134.
Besete I. 192. *Berzéte* II. 42.
Beseucezd I. —. Beseusd, *Be-*
senyő II. 638.
Beseusd lásd Beseucezd.
Besnench I. 382. Bednec, Ben-
nek, *Béndek* II. 302.
Bessenau I. 412.
Bessenau I. 151. lásd Beseno.
Besseni I. 248. Kesenev, Bes-
schenev, Besenen, Besenev,
Bessenyő, *Szirma-Bessenyő*, *Lád-*
Bessenyő II. 168.
Bessenyaw lásd Beseno.
Bessenyő lásd Beseno.
Bessenyő lásd Besseni.
Bessenyő lásd Byssenis.
Bessenyő lásd Monisa.
Bester I. 206. II. 204. lásd Be-
stur.
Bestrec I. 247. lásd Beztherch.
Bestur I. 353, 369. Bester, *Bez-*
ter II. 162.
Bestzer lásd Bestur.
Bestzerce, sz.-ferenczrendű ko-
lostor II. 776.
Bestzerce lásd Bistense.
Bestzerce lásd Butricia.
Bestzercei esperesti kerület II.
642.
Bestzercebánya lásd Solio.
Bestzerecz lásd Beztherch.
Beteg lásd Becceg.
Bethleem I. 104. Betlen, *Betlen*
II. 668.
Bethlehemmoysy I. 66. Bethle-
moysy, Bethlemoysy, Bethle-
mew, *Bethlen-Ósi* II. 588.
Bethlehemmoysy I. 50. lásd Beth-
lehemmoysy.

Bethlem I. 126.
Bethlemev I. 75. lásd Bethle-
hemoysy.
Bethlemoysy I. 52, 81, 88. lásd
Bethlehemoysy.
Bethlen-Ösi lásd Bethlehemoysy.
Betlen II. 816.
Betlen lásd Bethlehem.
Betlen-Sz.-Miklós lásd Sancti Ny-
colai.
Betsch I. 326. lásd Bes.
Betteg lásd Becceg.
Bettek I. 104.
Beu I. 255. Bev, *Bő* II. 657.
Beu lásd *Bő*.
Beu I. 255. lásd Ben.
Beuimi I. 95. lásd Beren.
Beune lásd *Bőnye*.
Beurquerelt lásd Bechereky.
Bev lásd Beu.
Bev I. 84, 131. lásd Rev.
Bevecce lásd Berecce.
Bevimi lásd Benimi.
Bew I. 330. lásd Ben.
Bew lásd Jom.
Bew lásd *Bő*.
Bexim I. 192. Reychan, *Raj-
csány* II. 20.
Bexin, archidiaconatus I. 164.
II. 732.
Bexin, főesperestség lásd Bexin,
archidiaconatus.
Bey I. 76. lásd Rev.
Beych I. —. *Bécz* II. 733.
Beyod I. 373. *Bujóth* II. 287.
Beze I. 105. *Bereczk* II. 645.
Bezeg I. 323.
Bezeg lásd Bezek.
Bezek I. 344, 360. *Bezeg, Ber-
zék* II. 189.
Bezenen I. 388. lásd Besenen.
Bezenev I. 160. lásd Beseno.
Bezered I. 377. *Bezéréd* II. 293.
Bezéréd lásd Bezered.
Bezerm I. 86.
Bezermem I. 64. Bezermen,
Bezeron, Mezermen, *Böször-
mény, Bereg-Böszörmény* II. 521.
Bezermen I. 360. lásd Bezer-
nen.
Bezernen I. 344. Bozermen,
Bezermen, *Böszörmény* II. 182.
Bezeron lásd Bezermem.
Bezin I. 339. Kezin, Quessu,
Kessen, Kezu, *Keszi, Tisza-
Keszé* II. 168.
Bezken I. 369. lásd Ruskon.

- Beztherch I. 329. Bestrec, *Beszterecz* II. 199.
 Bezuchel lásd Ketel.
 Bezuchul I. 398.
 Bezuge I. 108. Bozuka II. 666.
 Bhelun I. 238. lásd Beel.
Bécz lásd Beych.
Bégány lásd Beken.
Béka lásd Bubenfolua.
Békés lásd Bekes.
Békés, főesperestség II. 599.
Békés-Csaba lásd Chaba.
Bél lásd Behsol.
Béli apát lásd Behel.
Bél-Zerénd lásd Zelend.
Béla-Bánya lásd Sancti Johannis.
Bélakut lásd Patrovarad.
Bélavár lásd Belauar.
Bélavár lásd Fenes.
Bélicz lásd Bilec.
Bélicz lásd Jom.
Béllye lásd Belche.
Bély lásd Bel.
Bélye lásd Bylle.
Béndek lásd Besneneh.
Bény, prémontrei prépostság, *Been* II. 780.
Bénye lásd Begna.
Bérczalja lásd Vescela.
Bér, Beer II. 822.
Bész lásd Bes.
Bészény lásd Besenen.
Bibarczfalva lásd Biborch villa.
 Biborch villa I. —. Bibouch, *Byborch*, *Bibarczfalva* II. 638.
 Bibouh lásd Biborch.
 Bicer I. 444.
 Bicha villa I. —. *Bika*, *Bikfalva* II. 638.
 Bicla I. 307. Buda episcopi II. 173.
 Bicla I. —. Blublac, Bugklak, *Byglab*, *Byglas* II. 279.
 Bicla I. 324. Buda episcopi, Buda villa episcopi, *Kis-Buda* II. 173.
 Bideres I. 351. Byend, Byeud, *But*, *Büd*, *Hernád-Büd* II. 162.
 Bihari főesperestség II. 517.
 Bihor archidiaconatus I. 30.
Bika lásd Bicha.
Bikács I. Bycha.
Bikafalva lásd Luco.
 Bilch I. 252. Byck II. 178.
 Bilchatar I. 386. lásd Vylega-Chatar.
 Bilec I. 200. Bileti, *Bélicz* II. 96.
 Bileti I. 200. lásd Bilec.
 Billege lásd Vylega-Chatar.
 Bilna lásd Silna.
 Bingla I. 243. Bingula, Byngela, Byngula, Tingula, *Bingula* 279.
 Bingula I. 269. lásd Bingla.
 Bir I. 343. Byr, *Biri* II. 182.
 Bir I. 199. lásd Bur.
 Birchalin I. 517.
Biri lásd Bir.
 Birian lásd Byran.
 Birni lásd Beren.
Birócz lásd Bur.
 Biscupech I. —. *Petrovina* II. 751.
 Biscopci I. —. II. 744.
 Bista I. 203. lásd Pista.
 Bistense I. 200. Bisterse, *Besztercze*, *Vág-Besztercze* II. 97.
 Bisterse I. 200. lásd Bistense.
 Bistrica lásd Biztricha.
 Bistricia I. 97.
Bisztra-Cseres lásd Cheri.
 Bitis capella I. 408.
 Bitsa I. 200. lásd Puta.
 Bitsa lásd Pista.
Bittse lásd Pista.
 Biuch I. 232. *Bucs* II. 6.
 Bizere, benczés apátság II. 805.
 Biztricha I. —. *Bistrica* II. 766.
Blagaj lásd Blagay.
 Blagay I. —. *Blagaj* II. 743.
 Blanchasorf I. 479.
 Blase I. 290. lásd Balafe.
 Blasius I. 396.
 Blasii villa I. 96. *Balázsfalva* II. 650.
 Blasy villa I. 102.
 Blina I. —. *Blinja* II. 745.
Blinja lásd Blina.
 Blublac I. 243. lásd Bicla.
 Blumenthal lásd Machaluka.
 Blyna lásd Blina.
 Boach I. 339. Bogath, Bukach, Boganch, Bokoch, *Bogács* II. 168.
 Boachenaya I. 293. Boathzenaya, Chetheraya, Koachzenaza, Konachenaia, Kothino, *Kovácséna* II. 235.
 Boasod, archidiaconatus I. 483.
 Boathzenaya I. 274. lásd Boachenaya.
 Boatroch I. 329. Boatrwh, Apattroht, Patruch, Patruh, *Patroha* II. 199.
 Boatrwh lásd Boatroch.
 Bobda lásd Pokd.
 Bobes I. 376. Kebes, *Bebes* II. 293.
 Bobocha lásd *Babocsa*.
 Bobolcha I. 283. lásd Babarch.
 Boborc I. 316.
 Bobot lásd Podag.
 Bobovac lásd Sancte crucis circa Zauam.
 Bobud I. 378. Bolud, *Bolhó* II. 298.
 Boc I. 388. *Bak* II. 293.
 Bocano I. 224. lásd Locano.
 Bocay I. 336. lásd Buche.
 Bocca I. 246.
 Boce I. 414. Zoho, *Ó-Becse* II. 340.
 Boch I. 376. Bozarek, *Butyk* II. 293.
 Bochar I. —. Buchard, *Magyar-Bocsárd*, *Boros-Bocsárd* II. 628.
 Bochca I. 313. Bugla, *Botyka* II. 235.
 Boche I. 179. II. 340.
 Bochka lásd Bachka.
 Bochka I. —. lásd Bachka.
 Bochmunustra lásd *Bátmonostor*.
 Bochoz I. 17. *Bobolcz* II. 62.
 Bochtan I. 229. Boyschan II. 37.
 Bochten I. —. Boyschan, *Varsány* II. 37.
 Bočkince lásd Bach.
 Boclar I. 380. Baclar, *Boglár* II. 302.
 Boconio I. 395. Bokono, Bokon, *Bozsok* II. 290.
 Bocoucha I. —. *Bukovica* II. 765.
Bocs lásd Buche.
Bocsárd lásd Bolchard.
Bocsárd lásd Bucharthus.
 Bocze I. 306. lásd Bachey.
Boczónád lásd Bachanad.
 Bod I. 359.
 Boda I. 273, 390. Buda, *Boda* II. 235.
 Boda lásd Buda.
 Bodac I. 200. lásd Podog.
 Bodacov I. —. Bodako, Bodakon, Bolako, Budako, *Szász-Budak* II. 643.
 Bodako I. 97, 111, 129. lásd Bodacov.
 Bodakon I. 142. lásd Bodacov.
 Bodakov I. 118.
 Bodalik I. 304. lásd Belatoch.

- Bodde I. 510.
 Bodekov I. 104.
 Bodiner I. 295. Bodmer, Budem, Budyner, Nagy-Budmer II. 244.
 Bodlua I. 363. lásd Bolna.
 Bodmer I. 310. lásd Bodiner.
 Bodoan I. 220. Rodoan, Radvány II. 50.
 Bodok I. —. Buduk, Bodok II. 638.
 Bodok lásd Monte Bodon.
 Bodokő-Ujfalva lásd Nova villa.
 Bodola, Budula II. 774.
 Bodola lásd Buduli.
 Bodolan I. 350. lásd Bodulo.
 Bodoló lásd Bodolov.
 Bodolov I. 352, 368. Bodoro, Bodoló II. 162.
 Bodon I. 358. lásd Bodung.
 Bodon I. 180. II. 340.
 Bodon lásd Budun.
 Bodoni I. 336. lásd Bodung.
 Bodony lásd Bodung.
 Bodor I. 337. lásd Bodung.
 Bodoro I. 319. lásd Bodolov.
 Bodrog, főesperestség lásd Budrug II. 337.
 Bodrog-Keresztur lásd Kerestur.
 Bodrog-Monostor lásd Monostorszeg.
 Bodrog-Olaszi lásd Olasi.
 Bodrog-Szegh lásd Geg.
 Bodrog-Szerdahely lásd Zeradahel.
 Bodrog-Szőgh lásd Zeg.
 Bodrug archidiaconatus I. 181.
 Boduganafolua I. 284. Bodughaszunfalua, Boldogasszonyfa II. 235.
 Bodughaszunfalua I. 273. lásd Boduganafolua.
 Boldughazunpali lásd Boldogasszonyfa.
 Boduicz, archidiaconatus I. 413.
 Bodukasunfolua I. 281. lásd Beate Marie Virginis.
 Bodulo I. 334. Bodolan, Budolov, Badaló II. 199.
 Bodung I. 342. Bodoni, Bodor, Bodon, Bodony II. 178.
 Bodvan I. 220. Rodoan.
 Bodvicza lásd Buda.
 Bodzás lásd Bozza.
 Bodzás-Ujlak lásd Villhak.
 Bogach I. 102. Begath, Bugach, Maros-Bogáth II. 662.
 Bogács lásd Boach.
 Bogad I. 285, 294. Bugar, Sogad, Püspök-Bogád II. 244.
 Bogald I. 238.
 Bogan I. 239. Pagan, Pogan, Pugan, Pogány II. 244.
 Boganch I. 348. lásd Boach.
 Bogát lásd Bagath.
 Bogát lásd Bulzad.
 Bogath I. 321. lásd Boach.
 Bogda I. 264. Bogdasa, Bogdasti, Bogdaza, Bokarsa, Bogdása II. 235.
 Bogdasa I. 274. lásd Bogda.
 Bogdása lásd Bogda.
 Bogdasti I. 285. lásd Bogda.
 Bogdaza I. 293, 312. lásd Bogda.
 Bogdazlai I. —. II. 747.
 Bogello I. 415. Wuczilo, Bogojé a II. 340.
 Boglár lásd Boclar.
 Bogner I. 207. lásd Botimer.
 Bogod I. 387. lásd Bogud.
 Bogojeva lásd Bogello.
 Bogon I. —. Bogov, Bokov, Rogov, Magyar-Bagó II. 628.
 Bogos I. —. Csenger-Bagos II. 666.
 Bogov I. 109, 120, 129. lásd Bogov.
 Bogud I. 376. Beged, Felső-Bagod II. 293.
 Bogud I. —. Bogod, Alsó-Bagod II. 293.
 Bogun, I. 58. Bogus, Byeger, Bygua, Rogos, Bagos, Hajdú-Bagos II. 522.
 Bogus I. 344. Bagos II. 182.
 Bogus lásd Bogun.
 Bogyán lásd Boian.
 Bohal I. 378. Bolhas, Bolchas, Bolhás II. 298.
 Bohalt I. 17.
 Bohard I. 141.
 Bohd I. 44. Bojt II. 522.
 Boher, Belser I. 211. Belse, Bölse II. 160.
 Bohidagrasso I. 289. Bona Hydagrosso, Bunaheda II. 265.
 Boholcz lásd Bochohz.
 Bohth lásd Bohd.
 Boian I. 414. Hoya, Bogyán II. 340.
 Boja lásd Woya.
 Bojk lásd Bolk.
 Bojna lásd Boyna.
 Bojok lásd Bolk.
 Bojt lásd Bohd.
 Bok I. 161, 276, 297, 306. Bolh, Bak II. 259.
 Bok I. —. Botk, Mok, Bak II. 389.
 Boka I. 100, 293. II. 236.
 Boka lásd Dobka.
 Boka lásd Dobka.
 Bokarsa I. 237. lásd Bogda.
 Bokoch I. 364. lásd Boach.
 Bokon I. 386. lásd Boconio.
 Bokonia I. 264. lásd Bachana.
 Bokono I. 374. lásd Boconio.
 Bokov I. 98. lásd Bogon.
 Boksafölde, Szerencse, Zerenche, II. 822.
 Bokza I. 264. lásd Bakza.
 Bol I. 274. lásd Bel.
 Bol abbatia I. 334.
 Bol I. 251, 323, 331. Boly, Boly II. 189.
 Bola I. 330. lásd Bala.
 Bolako lásd Bodacov.
 Bolar I. 206. Lokor, Belar, Bolyar, Bolyár II. 204.
 Bolch I. 366. lásd Bulch.
 Bolch lásd Bubhida.
 Bolch I, 246, 327, 344, 360. Bold, Bolth, Bol II. 182.
 Bolch I, 246. lásd Pernes.
 Bolchac lásd Balkaz.
 Bolchak lásd Balkaz.
 Bolchard I. 353, 368. Bolo-schart, Buchardus, Bocárd II. 162.
 Bolchas I. 396. lásd Bohal.
 Bolchat I. 103. lásd Balkaz.
 Bolchyda lásd Bubhida.
 Bolcz lásd Bubhida.
 Bold I. 329. lásd Bolch.
 Boldacs I. —. Bolduch, Bolducz II. 662.
 Boldogasszonyfa, pálosremeték, Bodughazunpali II. 822.
 Boldogasszonyfa lásd Boduganafolua.
 Boldogasszonyfalva lásd Beate Marie Virginis de Litouia.
 Boldogasszonyfalva lásd Sancte Marie.
 Boldogasszonyfalva lásd Beate Marie Virginis de villa iuxta Brecen.
 Boldogazonfalva lásd Beate Marie Virginis de villa iuxta Brecen.
 Boldogfalva lásd Beate Marie Virginis de villa iuxta Brecen.

- Boldogfalva* lásd Valle Marie.
Boldogfalva lásd Beate Marie Virginis de villa iuxta Brencen.
Boldogkő lásd Boldolken.
Boldogkő-Újfalu lásd Boldolken.
Boldogkő-Váralja lásd Boldolken.
Boldogságos Szűz csanádi monostora lásd Sancti Gerardi martiris abbas
Boldogságos Szűz Mária csanádi apátság lásd Sancti Gerardi martiris abbas.
Boldolken I. 351. *Bolunken*, *Boldogkő*, *Boldogkő-Váralja*, *Boldogkő-Ujfalu* II. 162.
Boldua I. 322. lásd *Bolna*.
Bolduch I. 91, 101, 110, 128. lásd *Boldacs*.
Bolducz lásd *Boldacs*.
Boldva I. 347. lásd *Bolna*.
Boldva lásd *Bolna*.
Bolenes I. 59. lásd *Belenes*.
Boleráz lásd Villa Dominarum.
Bolh I. 263. lásd *Bok*.
Bolhan I. 330. lásd *Balkan*.
Bolhas I. 389. lásd *Bohal*.
Bolhás lásd *Bohal*.
Bolhó lásd *Bobud*.
Bolk I. 339. *Boyk*, *Bojk*, *Bojok* II. 168.
Bolk I. 349. II. 168.
Bolkach lásd *Balkaz*.
Bolkács lásd *Balkaz*.
Bollo Maior I. 327. lásd *Kollo* Maior.
Bolmány lásd *Abalman*.
Bolna I. 338. *Beldor*, *Boldua*, *Boldva*, *Bodlua*, *Boldva* II. 167.
Bolonach I. 338. *Kaloach*, *Golonach*, *Golnach*, *Golvach*, *Galvács*, *Kalovács*, *Kalvács*, II. 168.
Bolondóc lásd *Coludog*.
Bolondog I. 199. lásd *Coludog*.
Bolonya lásd *Varadiensis Ecclesia* de Bon.
Bolunken I. 367. lásd *Boldolken*.
Boloschart I. 319. lásd *Bolchard*.
Bolquo I. 187. *Beles*, *Belesz* II. 20.
Bolth lásd *Bolch*.
Boltow I. 349. lásd *Bulchy*.
Bolud I. 389. lásd *Bobud*.
Bolug I. 469.
Bolugd I. 466.
Bolundoch lásd *Leta*.
Bolunken I. 367.
Boly I. 345, 361. lásd *Bol*.
Boly lásd *Behsol*.
Bolya lásd *Woya*.
Bolyar I. 354, 369. lásd *Bolar*.
Bolyár lásd *Bolar*.
Bon I. 46, 70, 239. II. 244.
Bona I. 328. *Boyn* II. 182.
Bona *Hydagresso* I. 281. lásd *Bohidagrasso*.
Bonakazengurge I. 289. *Bundugzengurge*, *Rendue Scengurge*, *Sancti Georgi*, prior *Sveti Gjuragj*, *Szent-György* II. 265. lásd *Sancti Georgii capella*.
Bonchhida I. —. *Bonchida*, *Bonczhida* II. 640.
Bonchida I. 98, 100, 113, 121, 128. II. 640.
Bonczhida lásd *Banchida*.
Bonczhida lásd *Bonchhida*.
Bonczódfölde lásd *Bunchudfeulde*.
Bondung I. 342.
Bonetis villa I. 103. *Bonyha* ? II. 650.
Bonia lásd *Varadiensis Ecclesia* de Bon.
Bonthev I. 119.
Bonyha lásd *Bahnia*.
Bonyha ? lásd *Bonetis villa*.
Bool I. 294. lásd *Bel*.
Boold I. 266. lásd *Bel*.
Bor I. 389. *Bar* II. 298.
Borbancina villa I. —. *Borbánd* II. 628.
Borbánd lásd *Borbancina villa*.
Borbarch I. 143. *Rohrbach*, *Nádpatak* II. 62.
Borberek I. 35. *Burperg* I. 35.
Borcensis archidiaconatus I. 232.
Borch I. 347. *Barcza*, *Nagy-Barcza*, *Kis-Barcza* II. 168.
Borch I. 338, 363. *Korch*, *Kerch*, *Cereces*, *Kéres* II. 168.
Borciensis archidiaconatus I. 188, 189, 190.
Borciensis vicearchidiaconatus I. 219.
Borcsány lásd *Boruhano*.
Borgene I. 131. lásd *Bergune*.
Borgias lásd *Voras*.
Borh I. 267. *Bork*, *Burch*, *Borovo* II. 273.
Borhy lásd *Horky*.
Bori lásd *Beati Laurentii*.
Borienses I. 169.
Boriwa I. 331. lásd *Borsa*.
Borjád lásd *Barlaad*.
Borjas lásd *Burdas*.
Bork I. 308. lásd *Borh*.
Borkan I. 346. *Barcho*, *Borko*, *Barkow*, *Barkó* II. 189.
Borko I. 328. lásd *Borkan*.
Borkow I. 362.
Borlin I. —. II. 761.
Bormow terra lásd *Bernald*.
Bornocha I. 338.
Bornouuz I. —. *Brnjeuska* II. 747.
Boroch lásd *Barchuch*.
Boroki I. 373. *Boroky*, *Berky*, *Berki* II. 287.
Boronen I. 275. lásd *Beremehy*.
Boronzó I. 286. *Koronzó*, *Korumpzo*, *Korunzo*, *Kurunzo*, *Koronzó* II. 253.
Boros-Jenő lásd *Jeno*.
Boros-Jenő lásd *Yeneu*.
Boroslo I. 319. lásd *Broslo*.
Boroslow I. 369. lásd *Broslo*.
Boroszló lásd *Broslo*.
Borouch I. 106. lásd *Barchuch*.
Borovo lásd *Borh*.
Borozlov I. 354.
Bors, *archidiaconatus* I. 223. II. 25.
Bors, *vicearchidiaconatus* I. 223.
Bors I. 350. lásd *Bes*.
Bors I. —. *Burs*, *Bors* II. 522.
Borsa lásd *Borza* *Harasta*.
Borsa I. 231. II. 39.
Borsa I. 334. *Borsua*, *Borzwa*, *Boriwa*, *Borzsova* II. 199.
Borsa domus Teutonicorum I. 407.
Borsahazarca I. 128. II. —. lásd *Borza* *Harasta*.
Borsiensis archidiaconatus I. 441.
Borsmonostor, *cistercita apátság* lásd *Kethely*.
Borsmonustura, *abbatis possessio* lásd *Kethely*.
Borsod, *archidiaconatus* I. 258, 341, 347, 357, 363. II. 123.
Borsod Inferiori archidiaconatus I. 334. II. 123, 166.
Borsod Superiori archidiaconatus I. 247. II. 123, 166.

- Borsod*, főesperestség lásd *Borsod* archidyaconatus.
Borsod, Borsudzenthleurynek II. 773.
Borsod, főesperestség lásd *Borsod* archidyaconatus, *Cathedralis* archidyaconatus.
Borsova, főesperestség lásd *Borsua* archidyaconatus.
Borsua I. 328, 350, 365. lásd *Borsa*.
Borsua, archidyaconatus I. 328, 349. II. 145.
Borsud, archidyaconatus I. 204.
Borsudzentleurynek lásd *Borsod*.
Borsua, archidyaconatus II. 199.
Borsua, főesperestség II. 199.
Bortberk I. —. *Burgberg*, *Vurpod*, *Hilhalom* II. 62.
Borugzo I. 281. lásd *Berbilsa*.
Boruhano I. 192. *Borsány* II. 20.
Borunzo I. 286. *Korompso*, *Korunzo*, *Koronczó* II. 253.
Borvey lásd *Bemei*.
Borza Harasta I. 100. *Borzarharazca*, *Burzarharazca*, *Burzasarazca*, *Borsa* II. 641.
Borzarharazca lásd *Borza* Harasta.
Borzas I. —. *Buzyas*, *Magyar-Borzás* II. 640.
Borzsova lásd *Borsa*.
Borzuatuebaka lásd *Baka*.
Borzwa I. 331. lásd *Borsa*.
Bos I. 345, 361. *Bazsi* II. 189.
Bosac I. 415. *Kiszács* II. 341.
Bosica I. 368. lásd *Bozita*.
Bosiljevo lásd *Bozilo*.
Bosna I. 18.
Bosnensis dyocesis I. 451.
Bosnensis episcopatus I. 408.
Bosnensis ecclesie prepositura I. 451.
Bosnad I. 331.
Bošnjaki lásd *Posnica*.
Bosnyacki lásd *Posnica*.
Bosorhida I. 153. *Bassahid*, *Kis-Kikinda* II. 432.
Bossány lásd *Monisa*.
Bossány lásd *Vassan*.
Bossány lásd *Vossan*.
Bosziar lásd *Voswar*.
Bot lásd *Bolch*.
Bot I. 230. *Viel*, *Trebeta* II. 20.
Both Monasterium lásd *Bátmonostor*.
Bothanyaeghaza lásd *Batonya*.
Bothian I. 489.
Bothka I. 361. lásd *Bachka*.
Bothkerek I. 147. lásd *Bechereky*.
Bothkerek I. 147. lásd *Bechereky*.
Botimer I. 207. *Bogner*, *Podomer*, *Bozomer*, *Budamér* II. 204.
Botk I. 151, 155. lásd *Bok*.
Botmunustura lásd *Bátmonostor*.
Botona I. 254. II. 107.
Bottyán lásd *Bacian*.
Bottyán lásd *Bottona*.
Botuh I. 185. *Benh*, *Patta* II. 20.
Botulent I. —. *Bakónak* II. 293.
Botulnuc I. 377.
Botyka lásd *Bochca*.
Bouich I. —. II. 747.
Boxinensis civitas et dioecesis I. 37.
Boxniensis episcopatus I. 14.
Boy I. 51, 53, 76, 81, 238. *Boya*, *Rácz-Bólya* II. 244.
Boy lásd *Bay*.
Boya I. 275, 293, 294. lásd *Bakza*.
Boya I. —. *Vaya*, *Waia*, *Vaja* II. 472.
Boya lásd *Boy*.
Boya lásd *Baja*.
Boyano Superiori I. 93. lásd *Sorano*.
Boyano I. *Sorano*.
Boyaueh I. —. II. 760.
Boych lásd *Patua*.
Boycha I. 177. lásd *Vaisca*.
Boycutha lásd *Woyenta*.
Boyg I. 188. *Bajta* II. 30.
Boyk I. 335. lásd *Bolk*.
Boyn I. 344, 360. lásd *Bona*.
Boyna I. —. *Bojna* II. 746.
Boyd I. 395.
Boyon I. 392. lásd *Bayun*.
Boyschan I. 229. lásd *Bochtan*.
Boyth lásd *Bogun*.
Bozar I. 297. *Kazar*, *Kuzar*, *Rácz-Kozár* II. 253.
Bozarak I. 148. *Basarága* II. 422.
Bozarek I. 388. lásd *Boch*.
Bozek I. 275. *Bozsók* II. 245.
Bozenensis episcopatus I. 429, 430, 434.
Bozermen I. 327. lásd *Bezer-nen*.
Bozica I. 326. lásd *Bozita*.
Bozilo I. —. *Bosiljevo* II. 751.
Bozin I. 171.
Bozita I. 352. *Bozica*, *Bosica*, *Buzita* II. 162.
Boznensis I. 456.
Bosnensis dioecesis I. 172, 513.
Boznensis ecclesia I. 172.
Bozoch I. 365. *Bozoth*, *Bozóth*, *Bozóok* II. 200.
Bozóok lásd *Bozoch*.
Bozóok lásd *Sancti Regis* *Stephani*.
Bozóok, *prémontréi* *prépostság*, *Bazouk* II. 785.
Bozomer I. 369. lásd *Botimer*.
Bozoth I. 349. lásd *Bozoch*.
Bozóth lásd *Bozoch*.
Bozsok lásd *Boconio*.
Bozsók lásd *Bozek*.
Boztich I. 385. II. 287.
Bozuka I. 134. lásd *Bezuge*.
Bozyn I. 171.
Bozza I. 346, 362. *Bodzás* II. 189.
Bót lásd *Bach*.
Bócs lásd *Bubhida*.
Bócsbida lásd *Bubhida*.
Bóka lásd *Baka*.
Böcs lásd *Bulch*.
Böde lásd *Bede*.
Bögöz lásd *Bugus*.
Bökény lásd *Belen*.
Bökény lásd *Buken*.
Bölcs lásd *Beelch*.
Bölcske lásd *Bulchen*.
Bölcske lásd *Bulke*.
Bölse lásd *Boher*.
Bölse-Kápolna lásd *Capellis*.
Bölze-Kápolna lásd *Capellis*.
Börvély lásd *Bemei*.
Börzsöny lásd *Bersan*.
Börzsöny lásd *Burchan*.
Böszörmény lásd *Bezermem*.
Böszörmény lásd *Bezernen*.
Bő, *apátság*, *Beu*, *Bew*, *Bw* II. 796.
Bő, *conventus* *cruciferorum*, *Bew* II. 798.
Bő lásd *Ben*.
Bő lásd *Beu*.
Bőnye, *Beune* II. 805.
Bradna, *ecclesia beati Ladizlai* I. —. II. 759.
Bradna, *ecclesia beate virginis* I. —. II. 759.
Brand I. 96. lásd *Band*.
Brareka I. 315. II. 269.
Braschana I. 241.
Brascho I. 464.

- Braso I. 517.
 Brassow I. 519.
 Brato I. 229. Kraco, *Krokova* II. 30.
 Brečen, ecclesia Sancti Ladislai I. 66. lásd Debrecen.
 Brečen I. 43, 73, 86.
 Brečen, villa de iuxta I. 66.
 Breche I. 326. lásd Pereche.
 Brechin I. 314. II. 269.
 Bredenscherd I. 484.
 Brega I. 241.
 Bremmitorio I. 199. Lupus de Bremmitorio, *Kobanócz* II. 98.
 Breni I. 245.
 Breschou I. 498.
 Bresnicha I. —. Brezovica II. 763.
 Brestog I. 315. *Brestovac* II. 269.
 Brestovac lásd Brestog.
Brestováč lásd Til.
 Breszto lásd Krestor.
 Brezna I. 488.
Breznica lásd Brezounicha, ecclesia Sancti Georgii.
 Brezontha I. 501. lásd Brezounicha, ecclesia sancti Georgii.
 Brezounicha, ecclesia sancti Georgii I. —. Brezontha, *Breznica* II. 753.
Brezovica lásd Bresnicha, sancti Marci capella.
 Briccii villa I. 92. lásd Berech.
 Brieszt lásd Beesd.
 Brnjeuska lásd Bornouuz.
 Brochian I. —. II. 746.
 Brochina, ecclesia beate virginis I. —. II. 741.
 Brochina I. —. II. 746.
Broconoua, capella sancti Pauli I. —. II. 751.
Brodarci lásd Brodasi.
 Brodasi I. —. *Brodarci* II. 752.
 Brodouch I. 499.
 Brok I. 187. Vrok, *Krakován* II. 20.
 Broos lásd Varos.
 Brosca I. 243. II. 279.
 Broslo I. 206. Boroslo, Boroslow, *Boroszló* II. 204.
Brostýn lásd Berunsten.
 Broten de, lásd Debrecen.
 Broten lásd *Debreczen*.
 Bruckenau lásd Pysky.
 Brulya lásd Brumviller.
 Brumen I. —. II. 746.
 Brunviller I. 143. *Brulya* II. 62.
 Bu lásd Jom.
 Bubenfolua I. 160. Buken viila, Bufenfolua, *Bekényfalva* II. 422.
 Bubbida, I. 73. Bulch, Bulchi, Bulchida, *Bócs*, *Bócsbida* II. 523.
 Buch I. 270. lásd Bach.
 Bucha I. 257. Buaka, Wudka, Burha, Butka, *Butka* II. 189.
 Buchard I. 92, 106, 130. lásd Bochar.
 Buchardus I. 355. lásd Bochar.
 Buche I. 359. Bocay, *Bocs* II. 173.
 Buchi lásd Bubbida.
Buchina I. —. II. 761.
 Buchke lásd Bucz.
 Buče lásd Rostd.
Bucs lásd Biuch.
 Bucsa, Bold. Szűzről elnevezett benzés apátság II. 813.
 Buda I. 358. Butha, *Butaj* II. 173.
 Buda I. 84, 195, 241, 401, 406, 441. II. 173.
 Buda, altare Sancti Nicolai II. 791.
 Buda Antiqua I. 199.
 Buda, archidiaconatus I. 183, 373, 383, 384, 394, 395, 400, 447.
 Buda, capella beate virginis II. 791.
 Buda, capitulum et prepositura I. 401.
 Buda, conventus sancti Nicolai ordinis Predicatorum I. 34, 429.
Buda, conventus cruciferorum ecclesie sancte Trinitatis de Calidis aquis, *Buda-Felbényi* II. 791.
Buda, ecclesia beati Marie Magdalene II. 791.
 Buda. ecclesia Sancti Petri I. 492.
 Buda, Insula Sanctus Michael I. 183.
Buda, Klarisszák zárdája II. 791.
 Buda, ospitalis Cruciferorum, Sancti Stephani I. 217.
 Buda, plebania Sancti Gerardi I. 217, 219.
 Buda, plebania Sancti Petri de Suburbio I. 182.
 Buda, prepositura I. 27, 402, 492.
Buda, prepositura beati Petri I. 443.
 Buda Vetus, ecclesia collegiata Sancti Petri I. 491, 492, 493.
 Buda Vetus, lectoratus I. 447.
 Buda Vetus, prepositura I. 440, 446.
 Buda I. 21. Boda, *Bodvicza* II. 298.
 Buda lásd Boda.
 Buda episcopi I. 336. lásd Bida.
 Buda villa episcopi I. 343. lásd Bida.
Buda-Örs lásd Vrs prope Budam.
Budački lásd Guerche.
 Budak I. 398. lásd Budoch.
Budakesz lásd Kezin.
 Budako I. 139. lásd Bodacov.
Budamér lásd Botimer.
 Budem I. 239. lásd Bodiner.
 Budka I. 333, 346. lásd Bucha. sancti Stephani pape.
 Budmonostora II. 801.
 Budoch I. 381. Budak, *Babod* II. 302.
 Budrug, archidiaconatus II. 337.
 Buduk I. 106. lásd Bodok.
 Budula, canonía I. 279.
 Budula lásd Bodola.
 Buduli I. 133. *Bodola* II. 638.
 Budulov I. 365. lásd Bodulo.
 Budun I. 128, 273, 283. Buudunher, *Badony* II. 236.
 Budun I. —. Bodon, *Mező-Bodon* II. 662.
 Budun lásd *Egyházas-Bodony*.
 Budynér I. 266. lásd Bodiner.
 Budz I. 99. Burd, *Buzd* II. 635.
 Buffa ecclesia lásd Ruffa ecclesia.
 Bufmend lásd Kemend.
 Bugach lásd Bogach.
 Bugar I. 309. lásd Bogad.
 Bugla I. 273. lásd Bochca.
 Bugus I. 115. Buguz, *Bögöz* II. 659.
 Buguz I. 133. lásd Bugus.
 Buhd I. 58. lásd Moth.
 Buinja lásd Pownya.
 Bukach I. 335. lásd Boach.
 Buken I. 344. *Bökény* II. 182.
 Buken I. 332. *Bökény*, *Butlyin* II. 175.
 Buken villa lásd Bubenfolua.
 Buken lásd Belen.
 Bukenfolua lásd Bubenfolua.

- Bukécz*, Bukolch capella. II. 771.
 Bukolch capella lásd *Bukécz*.
Bukovica lásd Bocoucha, ecclesia sanctorum Cosme et Damiani.
 Buku I. 378. *Baki malom* II. 298.
 Bulch I. 326, 351. Bulcht, Bolch, *Bécs*, *Belső-Bécs*, *Külső-Bécs* II. 162.
 Bulch lásd Bubhida.
 Bulchard I. —. Bulhard II. 654.
 Bulchen I. 237, 274, 284. Bulchew, Bulchir II. 236.
 Bulchew I. 263, 293. lásd Bulchen.
 Bulchi I. 365. lásd Bulchu.
 Bulchhida lásd Bubhida.
 Bulchi I. 79, 86, 365. lásd Bubhida.
 Bulchida I. 56. lásd Bubhida.
 Bulchir I. 312. lásd Bulchen.
 Bulcht I. 214. lásd Bulch.
 Bulchu I. 333. Boltow, Bulchi, Wiche, *Búcsu* II. 200.
 Bulchyda lásd Bubhida.
Bulcs, benczés apátság II. 789.
 Bulcut lásd Bultuc.
 Bulchard I. 120.
 Bulhard lásd Bulchard.
 Bulhant I. 215. lásd Vilman.
 Bulke I. 261, 278. Bultheke, Burska, *Bölcske* II. 253.
 Bultheke I. 296. lásd Bulke.
 Bultuc I. 232. Gbulenti, *Kőbölkit* II. 6.
 Bulzad I. 396. *Bogát* II. 302.
 Bumei I. —. Rumei II. 650.
 Bumi I. 94. lásd Beren.
 Bumi lásd Benimi.
 Bumznov I. 123. lásd Thuzukw.
 Bun I. 381. Byw, *Bü* II. 302.
 Bun lásd Benimi.
 Bunaba I. 244.
 Bunaheda I. 300. lásd Bohidagrasso.
 Bunchdfeulde I. 376, 388. Bunchudfelde, *Bonczódfölde* II. 293.
 Bundugzengurge prepositus superpelliciatorum I. 271. lásd Bonakazengurge.
 Bundunher I. 264.
 Bunugi I. 147. Gunugi II. 432.
 Bur I. 199. Bir, *Birécz*, *Nagy-Birécz* II. 98.
 Burch I. 289, 301. lásd Borh.
 Burchan I. 297. *Börzsöny* II. 253.
 Burciensi I. 221.
 Burd lásd Budz.
 Burdas I. 147, 154, 155. *Borjas* II. 432.
Burgberg lásd Bortberk.
 Burha I. 250. lásd Bucha.
 Burha I. —. lásd Bary.
 Burperg I. 35. Borberek II. —.
 Burs I. 80. lásd Bors.
 Bursua I. 156.
 Bursua lásd Bors.
 Bursaharazta I. 115, 121.
 Burska I. 311. lásd Bulke.
 Bursua I. 337, 365.
 Bursua, archidyaconatus I. 364. lásd Borsua.
 Bursua, archidyaconatus I. 341.
 Burzaharazca lásd Borza Harasta.
 Burzasarazca lásd Borza Harasta.
 Buska I. 353. lásd Ruska.
 Busmend I. 133.
 Busnad I. 345. lásd Rosoad.
 But I. 213. lásd Bideres.
Butaj lásd Buda.
 Butens I. 228. Luceus, Lusens, *Losonc* II. 37.
 Butha I. 342. lásd Buda.
 Buthteleky I. —. Bynchteleki, *Mező-Keménytelke* II. 662.
 Buthtelky I. 138.
 Butka I. 362. lásd Bucha.
Butka lásd Bucha.
 Butricia I. —. Bystricia, *Besztércze* II. 642.
 Buttyin lásd Buken.
 Buudunher lásd Budun.
 Buza I. 100. *Buza* II. 640.
 Buzabuchard I. —. Buzabuhard, Buzasbuhard, Buzabuchard, *Buzás-Boesárd* II. 629.
 Buzabuhard I. 99. lásd Buzabuchard.
 Buzareusi I. 76. lásd Busaseusi.
Buzás lásd Busaseusi.
Buzás-Boesárd lásd Buzabuchard.
Buzás-Ösi lásd Busaseusi.
 Buzasbuchard I. 92, 110. lásd Buzabuchard.
Buzásd lásd Busaseusi.
 Buzabuchard I. 122. lásd Buzabuchard.
 Buzd I. 95, 111, 121, 125, 136.
 Buzd lásd Budz.
 Buzia I. 481.
Buzita lásd Bozita.
 Buzmarch I. 98. lásd Zeredahely.
 Buzyas I. 139. lásd Borzas.
Búcs lásd Sancti Michaelis.
Búcsu lásd Bulchu.
 Bucz I. 179. II. 341.
Búsa lásd Crursa.
 Busaseusi I. 67. Buzareusi, Gursas, Guzasensi, Tursanson, *Buzás-Ösi* II. 588.
Büd lásd Bideres.
Büdoskut, Bydeskuth II. 798.
Bük lásd Byk.
Bü lásd Bun.
 Buth Monostora lásd *Bátmonostor*.
 Bw lásd Bő.
 Bwlch lásd Bubhida.
 Byborch I. 112, 134. lásd Byborch.
 Bybough villa I. 106.
 Bych I. 345. lásd Luc.
 Bycha I. 68, 126. Bychach, Bykach, Bykath, Bykaz, *Bikács* II. 564.
 Bychach I. 60. lásd Bycha.
 Byck I. 337, 341. lásd Bilch.
 Bydeskuth lásd *Büdoskut*.
 Byeger I. 65. lásd Bogun.
 Byend I. 367. lásd Bideres.
Byenik I. —. *Pobijenik* II. 737.
 Byeud lásd Byend.
 Byfalsi I. 136.
 Bygan I. 330. lásd Beken.
 Bygklak I. 304. lásd Bicla.
 Byglab I. 287. lásd Bicla.
 Byglas I. 300. lásd Bicla.
 Bygua I. 71. lásd Bogun.
 Byhar I. 44, 85.
 Byhar, archidyaconatus I. 41, 42, 54, 62, 84, 90.
 Byhor I. 56, 60, 65, 73, 80, 85.
 Byhor, archidyaconatus I. 48, 60, 61, 62, 63, 71, 76, 78, 85.
 Byhov I. 123, 125.
 Byhov I. 94, 100, 117, 143. lásd Rehov.
 Byhow lásd Rehov.
 Byk I. 320, 335, 339, 348, 364. *Bük*, *Nemes-Bük*, *Paraszt-Bük* II. 168.
 Bykach I. 48. lásd Bycha.
 Bykath I. 87. lásd Bycha.
 Bykaz I. 75, 82. lásd Bycha.
 Byl I. 298. Gyl, Zil, Zyyl, *Szill* II. 259.

- Bylle I. 388. *Bélye* II. 293.
 Bylna I. 103.
 Byls I. 311. lásd Beelch.
 Bynchteleki lásd Buthteleky.
 Byngela I. 307. lásd Bingla.
 Byngula I. 281, 282, 288, 301.
 lásd Bingla.
 Byngurkir I. 125. lásd Regur-
 kirch.
 Bynia I. 360. lásd Begna.
 Byntuk I. 101. lásd Pentyk.
 Byr I. 360. lásd Bir.
 Byran I. 276. *Birian* II. 245.
 Byrend I. 107. *Berend* II. 665.
 Byrida I. 118. lásd Amba Bi-
 stricia.
 Byrin lásd Beren.
 Byrni I. 94, 140.
 Byrold I. 262, 276, 306. lásd
 Berold.
 Byse I. 266, 275, 285, 294. lásd
 Basse.
 Bysse I. 310. lásd Basse.
 Byssenis I. 156, 158. *Ensseus*,
Bessenýő, *Ö-Bessenýő* II. 410.
 Bystricia, decanatus I. 111, 118,
 129.
 Bystricia I. 117, 129, 139. lásd
 Butricia.
 Bychtelky I. 120.
 Byw I. 393. lásd Bun.
 Byzere I. 146, 161. *Bizere* II. 389.
 Bzalanca I. 238. Jalucan, Za-
 lancha, Zalanta, Zalantha,
Szalánta 245.
 Bzel I. 250. *Gercely* II. 189.
- C**abuna I. —. lásd Turbina.
 Cacalas I. 240. Sacalas, *Szaká-*
los, *Apáczá-*. *Bálvány-*, *Turi-*
Szakúlos II. 17.
 Cacho I. 443.
 Čadjavica I. —. lásd Zagocha.
 Caelmes I. 209. Gelemes, Ke-
 lemes, *Kellemes* II. 204.
 Čajdavica lásd Zagocha.
 Cakl I. 316. lásd Kach.
 Čakovce lásd Chaak.
 Calhanus I. 479.
 Calo I. 181. II. 341.
 Caluo Minor I. 246.
 Calya lásd Colua.
 Cama I. 249. Chama, Chaba,
Csaba II. 168.
 Camarclen archidiaconatus I.
 505.
 Camiahin I. 225. lásd Camiani.
 Camiani I. 225. Camiahin,
Komját II. 20.
 Camino I. 114.
 Camino Superiore I. —. *Soros-*
tély II. 637.
 Campellus I. 439, 444.
 Campum Longum I. 257.
 Canan I. 274. Chan, *Csány* II.
 236.
 Candelis lásd Kercz.
 Canusa I. 271.
 Capan I. 309. Cappan, Kapnan,
 Koppán, Leopan II, 245.
 Capanha I, 250. Copogna, To-
 bogna, Kapana, *Kaponya* II.
 189.
 Capud I. 237. Tupurd, Tupud
 II. 236.
 Capella I. 369. lásd Capellis.
 Capella I. 102, 103. *Alsó-Ká-*
polna II. 650.
 Capella I. 216.
 Capella I. 193.
 Capella I. —. *Felső-Kápolna* II.
 650.
 Capella lásd Nogeeg.
 Capella I. —. lásd Asunfolua
 II. 265.
 Capella Jacobi lásd Sancti Ja-
 cobi, prior.
 Capella in ecclesia Sancti Mi-
 chaelis de Capella I. 267.
Kápolna II. 42.
 Capella Sancti Georgii I. —.
 lásd Bonakazengurge.
 Capella Sancti Michaelis I. —.
 Capellanus Sancti Michaelis,
Mihaljevci II. 273.
 Capella Sancti Michaelis I. —.
 Sapulnazemial, *Szent-Mihály-*
Kápolna II. 259.
 Capellanus Sancti Michaelis
 lásd Capella Sancti Michaelis.
 Capellis I. 212, 352. Capella,
Kápolna II. 160.
 Caph, I. 187. Tahy, *Tajna*,
Nagy-Óhaj II. 26.
 Capi I. 208. Kapi, Kopy, *Kapi*
 II. 204.
 Capite de Rima I. 230. *Rimafő*
 II. 30.
 Capituli villa I. 197.
 Capiu I. 83. Gapid, Gapyo, Ga-
 pyu, *Gyapju* II. 564.
 Capohaza I. 346. Chapouhaza,
Csapóháza II. 189.
- Capola, I, 192. Tarpola, *Tura-*
polya II. 37.
 Capornouch lásd *Kapornak*.
 Capornuk lásd *Kapornak*.
 Capos I. 482.
 Cappa I, 289. Chapa, Chappa,
Ó-Csepin II, 265.
 Capan I. 238, 294. lásd Capan.
 Caprancia I. 317. lásd Capransa.
 Capransa I. 210. Crampsá, Cap-
 rancia, Kampricz, Kampruch,
Kaproncza II, 204.
 Caprussa I. 435. *Kaproncza* II. —.
 Capud I. 413. II. 341.
 Capulna lásd Beate virginis ca-
 pella.
 Capulna lásd *Kápolna*.
 Capulna lásd *Lenti-Kápolna*.
 Capulnafeldy lásd *Kápolnaföl 'e*.
 Capurcha I. —. Chapinta, Cha-
 purcha, Kapurcha, *Toporcsa*
 II. 633.
 Car I. 412, 414. lásd Chacz.
 Carcassonensis diocesis I. 418.
 Carda I. 59. Cardo, Cordo,
Kardó II. 565.
 Cardo I. 67. 83. lásd Carda.
 Carnasen I. 198. Cordesen II. 49.
 Carpentoratensis ecclesia I. 421.
 Cartalath I. 518.
 Caruasy I. 245.
 Casar I. 281, 300. Charaz, Cha-
 sar, Chausar, Kasar, *Kosárfalva*
 II. 279.
 Casina lásd Casna.
 Casma, capitulum I. 171.
 Casma ecclesia Sancti Spiritus
 I 735.
 Casma prepositura I. 162.
 Casmar I. 213. Kasmar, Koz-
 mer, *Kásmárk* II. 162.
 Casmer I. 212. II. 160.
 Casna I. —. *Casina*, *Kasina* II.
 768.
 Caspa I. 298. Cuspd, Kuspa,
 Kusxa, *Kosba*, *Miklósvár* II. 259.
 Cass I. 380. Kauas, Kas, *Kási*
 II. 302.
 Cassa I. 248. Kosa, Kaza, Baza,
Kaza, *Sajó-Kaza* II. 168.
 Cassa II. 248.
 Cassa, claustrum religiosi viri
 fratres de ordine predicatorum
 II. 771.
 Cassa districtus I. 211.
 Cassa, ecclesia s. Elisabeth lásd
Kassa.

- Cassa plebania I. 371. II. 204.
 Castancha I. 503.
 Castancha, parochialis ecclesia sancti Michaelis lásd *Kosztanicha* ecclesia sancti Michaelis.
 Castrum ferreum I. 476, 477.
 Castri V. Ecclesiensi prepositura Sancti Johannis I. 219.
 Castrum I. 170.
 Castrum Sancti Johannis prepositura I. 310.
 Castrum S. Nicolai lásd *Mylcosvara*.
Castrum Salis lásd *Souar*.
 Castrum Sancti Johannis I. 282, 291.
 Castrum Vetus I. 241.
 Cathan I. 200. Scachan, *Szka-csán* II. 96.
 Cathedralis archidiaconatus lásd *Borsod archidiaconatus*.
 Cathedralis archidiaconatus I. —. II. 123.
 Cathine I. 308. II. 273.
 Catpan lásd *Monostor*.
 Catursiensis ordo I. 231.
 Catursiensium ordo I. 226.
 Cauas I. 145. Chauas, Kaua, *Csávós* II. 459.
 Čavlavica lásd *Choglich*, ecclesia sancte crucis.
 Cay I. 181. lásd *Calo* II. 341.
 Caytar I. 60.
 Čazma lásd *Chasma*.
 Cbokta I. 318. lásd *Bakta*.
 Cecher I. 392. Keer, *Sz-Gáloskér* II. 302.
 Ceco I. 192. Seco, *Kecső, Jolsva, Chisnyó* II. 42.
 Cecresd I. 262. Gerech, *Guerreg, Gerézd* II. 259.
 Cege I. 390. lásd *Geke*.
 Cegen, monasterium lásd *Czégény*.
 Ceh I. 250. *Czéke* II. 189.
 Cehne I. 244.
 Cekene I. 388. lásd *Thekene*.
 Cemen I. 285. Chemen, Chumun, *Csemény* II. 245.
 Cemere lásd *Touere*.
 Cenad I. 456, 482, 507.
 Cenad civitas et diocesis I. 31.
 Cenad diocesis I. 450, 514, 516.
 Cenad ecclesia I. 506.
 Cenad ecclesie canonicatus et prebenda I. 515, 516.
 Cenad ecclesia collegiate prepositura Sancti Salvatoris I. 514.
 Cenad ecclesie prositura I. 509.
 Cenad ecclesie prepositura Sancti Salvatoris I. 516.
 Cenad episcopatus I. 14, 407, 408.
 Cenad prepositura Sancti Thome I. 506.
 Cenan, I. 223. Terian, *Terény* II. 30.
 Ceradahel lásd *Walburga*.
 Ceradiel I. 184. lásd *Walburga*.
 Cereces I. 248. Borch, *Korch, Kerch, Kércs, Kércsi* II. 168.
 Cerece lásd *Cheri*.
 Čerevič lásd *Charug*.
 Ceri I. 189. Seri, *Seri, Sári, Nagy-Sári, Kis-Sári* II. 26.
 Cerkemkoh I. 272. Cherkuenhek, *Cernik*, II. 269.
 Cerma I. 209. *Terina*, II. 204.
 Cerney I. 347.
 Cernik lásd *Cerkemkoh*.
 Cerouicha, I. —. II. 756.
 Ceruey I. 363.
 Cesich I. —. *Cvietnič* II. 743.
 Cestreghe I. —. *Csesztreg* II. 733.
 Cetin, Omnium Sanctorum I. —. *Cetin* II. 749.
 Cetin, sancti Emerici I. —. *Cetin* II. 749.
 Chaac I. 149. Chag, Chak, *Csák, Csákvár, Csákovár*, II. 473.
 Chaak I. 304. Chak, *Čakovce*, II. 273.
 Chaak lásd *Chaac*.
 Chaathi I. 390. lásd *Choad*.
 Chaba I. 126, II. 169.
 Chaba I. 348. lásd *Cama*.
 Chaba I. —. *Csaba* II. 302.
 Chabo I. —. *Taba, Csaba, Békés-Csaba* II. 600.
 Chacafalva I. —. *Csokfalva* II. 657.
 Chachana I. 105. lásd *Kachana*.
 Chachund I. 337. lásd *Crachan*.
 Chacuara I. 373. Scachuar, *Csákvár*, II. 289.
 Chacz I. 177. Car, *Káty*, II. 341.
 Chadarcuthay I. 397. lásd *Kadarcuta*.
 Chafurd I. 388. lásd *Chalar*.
 Chag I. 152. lásd *Chaac*.
 Chaga I. 128.
 Chaglich I. —. *Čavlavica* II. 746.
 Chahal I. 108, 134. Chaho, *Nyir-Csaboly*, II. 666.
 Chahan I. 342. Rehan, *Csány* II. 178.
 Chaho I. 117. lásd *Chahal*.
 Chak I. 157, 160, 268. lásd *Chaak*.
 Chak lásd *Chaac*.
 Chak lásd *Chaac*.
 Chakafalua I. 103.
 Chakvar lásd *Chaac*.
 Chala I. 155. 161. *Csala, Csálya* II. 390.
 Chalar I. 376. Chafurd, *Csáfurd* II. 293.
 Chalaz lásd *Czalas*.
 Chald I. 380. Chukl, *Csököly* II. 302.
 Chalia Maior I. 356.
 Chalia Minor I. 356, II. 143.
 Challya lásd *Chala*.
 Chaloz lásd *Czalas*.
 Chalya lásd *Chala*.
 Chama I. 148, 157, 160. *Csoma* II. 439.
 Chama lásd *Cama*.
 Chama Zumbata I. 373. Chumaburnata II. 287.
 Chamafaya I. 115, 128. Chamasaya, *Csomafája* II. 640.
 Chaman I. 51. lásd *Thaman*.
 Chamasaya lásd *Chamafaya*.
 Chan I. 376. Chun, Chomi, *Csány* II. 162.
 Chan I. —. *Csány* II. 293.
 Chan lásd *Canan*.
 Chan lásd *Csány*.
 Chana, I. —. II. 746.
 Chanad I. 109. *Némel-Csanád, Marosvár* II. 410.
 Chanad I. —. *Chonad, Erdő-Csanád* II. 653.
 Chanad I. —. *Chonad, Szász-Csanád* II. 639.
 Chanad archidiaconatus I. 147, 154, 156, 158, 254. II. 109.
 Chanad diocesis I. 145.
 Chanad ecclesia I. 145.
 Chanad episcopatus II. 402.
 Chanad prepositura Cathedralis I. 149.
 Chapa I. 244, 300, 313. lásd *Cappa*.
 Chapintha I. 94. lásd *Capurcha*.
 Chaponhaza I. 362. lásd *Capohaza*.
 Chappa I. 250. lásd *Cappa*.

- Chapud lásd *Csapod*.
 Chapurcha I. 101, 125. lásd Capurcha.
 Chopurnuk lásd *Kapornak*.
 Chaquana I. 202. Chognaria *Csikárd* II. 8.
 Chara I. 264. lásd Gane.
 Charachini I. 103. lásd Karachini.
 Charad I. 138.
 Charas I. 331.
 Charaz I. 307. lásd Casar.
 Charckal I. 388. lásd Harkaly.
 Charhal lásd *Harkaly*.
 Charkaw I. 333. lásd Torkan Maior.
 Charnoueda I. 349. Charnouada, *Csaroda* II. 200.
 Charug I. 411. Chernicz, *Čerevič* II. 348.
 Chasar I. 269, 288, 304. Chazar II. 265.
 Chasar lásd Casar.
 Chasma I. 164, 166, 169, 486, 501, 503, 513.
 Chasma archidyaconatus I. 162, 163, 167, 168.
 Chasma, capella I. —. II. 735.
 Chasma capitulum I. 166, 235.
 Chasma ecclesia I. 496, 500.
 Chasma ecclesia beate virginis I. —. *Čazma* II. 735.
 Chasma ecclesie capitulum I. 162, 164, 166, 169.
 Chasma ecclesia curata Sancti Johannis I. 503.
 Chasma nova ecclesia Sancti Nicolai confessoris preter ecclesias I. —. *Új-Császma* II. 735.
 Chasma ecclesia sancti Stephani I. —. *Čazma* II. 735.
 Chasma ecclesia Sancti Spiritus I. 501, 504, 505. II. 735.
 Chasma prepositura I. 163, 164, 165, 167, 168.
 Chastuc I. 203. Chastue, *Cseszte* II. 8.
 Chastue I. 203. lásd Chastuc.
 Chatar, I. 44, 65, 80, 86, 377. *Csatár* II. 293.
 Chatar I. —. Thatar, *Csatár* II. 523.
 Chatar lásd Vylega-Chatar.
 Chatar lásd *Csatár*.
 Chatar Vylega I. 374.
 Chatei lásd Thacey.
 Chathar I. 388, 395.
 Chathi lásd Choad.
 Chauas I. 96, 153, 159. lásd Cauas.
 Chauas I. —. *Szász-Csávás* II. 650.
 Chausar I. 213. lásd Casar.
 Chauster I. 236. Kestir, Kysdyur, Lusder, *Kisdér* II. 236.
 Chawas lásd Cauas.
 Chax I. 414. lásd Czoch.
 Chazar I. 270, 299, 314.
 Chaztew lásd Chastuc.
 Chazma I. 475.
 Chab I. 333. Chep, Tebb, *Csebb*, *Kis-Csebb*, *Nagy-Csebb* II. 189.
 Cheb lásd Woschapu.
 Cheby I. 396.
 Checanika I. —. Chocanica.
 Chocunika II. 640.
 Checce de ultra Voc I. 230. *Csejte* II. 20.
 Chech I. 339. Chet, *Csécs*, *Nagy-Csécs* II. 169.
 Chech I. 344, 360, *Csécs*, *Kis-Csécs* II. 189.
 Chech I. 326, 352, 368. *Csécs* II. 162.
 Chech, I. —. Chechi, *Balaton-Csebi* II. 302.
 Chech villa de Olbordino I. 339.
 Cheche I. 327.
 Chechen I. 297. Checín, *Cse-tény* II. 253.
 Checher I. 259, 326, 350, 366. *Csicser* II. 186.
 Chechi I. 393, 398. lásd Chech.
 Chechke lásd Chezke.
 Checho lásd Voytheck.
 Chechu Maior I. 245.
 Checín I. 287. lásd Chechen.
 Cheef lásd Chefa.
 Chefa I. 47.
 Chefa I. —. Chepha, *Cséfa*, *Cséffa*, *Csif* II. 565.
 Chefa, I. —. villa Chepani, *Csif*, *Csiff* II. 523.
 Cheff lásd Chefa.
 Cheg I. 347. lásd Echeng.
 Cheg I. 306. Chek, Chely, Chochi, Teley, *Csebi* II. 260.
 Chega, I. —. Chege, Chegey, *Czege* II. 640.
 Chegan I. 134, 344. Chegen, Cheke, Cheken, *Cseke*, *Csekő*, II. 182.
 Chegan, I. —. Chegen, *Czégény* II. 666.
 Chege I. —. lásd Chegha.
 Chege I. —. II. 302.
 Cheged, archidyaconatus I. 181.
 Chegeld I. 107. Chegud, *Csegöld* II. 665.
 Chegen I. 327. lásd Chegan.
 Chegen lásd Chegan.
 Chegen lásd Chegon.
 Chegey I. 98. lásd Chega.
 Chegha I. 344. Theoge, Chege, Chgan, *Csöge*, *Csege* II. 182.
 Cheghan I. 344.
 Chegi I. 232. Chegy, *Kély*, II. 6.
 Chegon I. 375. Chegen, Thokón, *Tagyon* II. 293.
 Chegud I. 135. lásd Chegeld.
 Chegy lásd Chegi.
 Cheh lásd Bench.
 Chehemer I. 356. II. 143.
 Chehi I. 390. lásd Voytheck.
 Chehi I. —. Chez, *Czegléd* II. 302.
 Chehne I. 280. Thehene, Thehne, Tenha, *Tenje* II. 265.
 Chek I. 298. lásd Cheg.
 Cheka I. 346, 362. II. 189.
 Cheka I. 346, 362. *Czéke* II. 189. lásd Ceh.
 Chekalaka I. 130. Chekelaka, *Csekelaka* II. 629.
 Cheke I. 330. lásd Chegan.
 Chekelaka I. 120.
 Chekelaka lásd Chekalaka.
 Cheken I. 360. lásd Chegan.
 Chekmes, I. 70. Chekmo, Chuklev, *Csökmő* II. 602.
 Chekmo I. 76, 84. lásd Chekmes.
 Chekuch I. 264. Chekuk. Cherchus, Cherent, Cherkirch, Serkud, *Cserkut* II. 236.
 Chekud I. 114, 123, Kechech, *Kecsed* II. 668.
 Chekuk I. 284. lásd Chekuch.
 Chele I. 239, 295. Cheley II. 245.
 Chelegin, I. 50. lásd Theleg.
 Cheleki I. 284. Chelyki, Teliky, *Kis-Telek*, II. 236.
 Cheley I. 266, 309. lásd Chele.
 Cheluch I. 378.
 Cheluch, I. —. Magna-Telek, *Nagy-Telek*, II. 298.
 Chely I. 305. lásd Cheg.
 Chelyki I. 313. lásd Cheleki.

- Chemarnia I. 328. lásd Chemernya.
 Chemen I. 238, 275, 294. lásd Cemen.
 Chemer I. 393. lásd Temer.
 Chemerne I. 334. lásd Chemernya.
 Chemernia I. 362. lásd Chermia.
 Chemernya I. 346. Semeruhe, Chemarnia, Semurche, Chemerne, *Csemernye*, *Márk-Csemernye* II. 189.
 Chemery lásd Temeri.
 Chenad diocesis I. 479.
 Chenad ecclesie archidiaconatus I. 516.
 Chenad episcopatus I. 506.
 Chenchin I. 237. II. 236.
 Chencze lásd Chevze.
 Chene I. 149, 157, 159, 331. *Csene* II. 439.
 Chenew lásd Chene.
 Chenon I. 179. *Csene* II. 341.
 Chenze lásd Chevze.
 Chep I. 257. lásd Cheb.
 Chepani I. —. *Cséfán* II. 602.
 Chepani I. 72, 84. lásd Chefa.
 Chepany possessio lásd Chepani.
 Chepel I. —. *Csepely* II. 302.
 Chepel I. 385, 392, 397. Chepul, *Nagy-Csepel*, II. 290.
 Cheph lásd Chefa.
 Cheph I. 345. lásd Cheyce.
 Chepha lásd Chefa.
 Chepha, I. 58, 68, 74, 82, 86, 87. lásd Chefa.
 Chepul I. 395. lásd Chepel.
 Cherchene I. 289. Kerchene, Kerene, *Krčedin*, II. 274.
 Cherchey I. 238. lásd Berchun.
 Cherchus I. 292. lásd Chekuch.
 Cherce I. 249. Zinie, Ziric, Zine, Zirc, *Zsérce*, II. 169.
 Cheredalch I. 252. II. 178.
 Chereg lásd Cheric.
 Cheremi I. 148. Teremi, *Teremi*, II. 440.
 Cherent I. 237. lásd Chekuch.
 Cherep I. 348, 364. lásd Criffolloc.
 Cherepes I. 346. lásd Terebes.
 Cheresnou, I. —. *Čremusina* II. 754.
 Cheresze lásd Cheri.
 Cheri I. 159. Chery, *Cseri* II. 490.
 Cheric I. 415. Cherig, *Süreg* II. 341.
 Cherig I. 180.
 Cherig lásd Cheric.
 Cherkirch I. 273. lásd Chekuch.
 Cherkuenhek I. 315. lásd Cerkemkoh.
 Chermia I. 346. Chemernia, *Csemernye*, *Varanud-Csemernye* II. 189.
 Chernic I. 175. lásd Charug.
 Cherna reka I. —. II. 737.
 Chernomel I. —. *Tsberneml* II. 752.
 Cheruees I. 489.
 Cherwet lásd Charug.
 Chery I. 153. lásd Cheri.
 Cherygh lásd Cheric.
 Chesma I. 502.
 Chestreg lásd *Csesztreg*.
 Chesturek lásd Chezerek.
 Chesuricha, I. —. *Črešnjevica* II. 757.
 Chesus I. 332. *Csiz* II. 189.
 Chet I. 248. lásd Chech.
 Chet lásd Chech.
 Chete I. 214. *Csete*, *Csetnyéte* II. 162.
 Chetheraya I. 237. lásd Boachenaya.
 Chetian I. 375. *Csetény* II. 290.
 Chetka lásd Chezke.
 Chetor I. 350. *Csetor* 200.
 Cheukmew lásd Chekmes.
 Cheuze lásd Chevze.
 Chevz lásd Chevze.
 Chevze I. 160. Chevzen, Chewe, *Cosa*, *Csebzsa* II. 474.
 Chevzen I. 149. lásd Chevze.
 Chewe I. 157. lásd Chevze.
 Chewf lásd Chefa.
 Chewkmen lásd Chekmes.
 Chewze lásd Chevze.
 Cheyce I. 251. Cheph, *Cséke* II. 189.
 Cheylar I. 229. *Csilár* II. 37.
 Chez I. 398. lásd Chehi.
 Chezerek I. 147. Cheztreg, Zere, *Csesztreg*, *Csesztörek* II. 432.
 Chezke, I. 49. Gezke, *Czézke* II. 579.
 Cheztey lásd Chastuc.
 Cheztreg I. 155, 158. lásd Chezerek.
 Cheztus I. 92. *Csesztve*, *Maros-Csesztve*, *Magyar-Csesztve* II. 629.
 Chgan I. 246. lásd Chegha.
 Chic I. 373. Chut, *Alcsuth* II. 287.
 Chicador abbatia I. 272.
 Chich I. 163. 386. *Ecsi* II. 290.
 Chich lásd Gicz.
 Chichan, I. —. *Staro Čiče* II. 767.
 Chicharia, I. —. *Ščitarjevo* II. 768.
 Chichmar I. 97. Chimar, Chitmar, Stipnir, Stipur, *Szépnyir* II. 643.
 Chicho I. 297. *Csicsó* II. 254.
 Chichol I. 380, 392, 399. *Csicsal* II. 302.
 Chievek I. 184. *Hidvég* II. 30.
 Chifa I. 257. *Csicsva*, *Csicsvalja* II. 190.
 Chifar I. 189. *Csiffár* II. 26.
 Chigud I. 136. Zikkuch, *Csüged* II. 629.
 Chiik I. 112, 132, 375. Dizl, *Diszel* II. 293.
 Chiklar chorus I. 45.
 Chikud I. 101. *Mező-Czikud* II. 663.
 Chil lásd Til.
 Chim I. 273. Chun, Church, Zon, *Czun* II. 236.
 Chimar I. 129. lásd Chichmar.
 Chiniis I. 258.
 Chinar I. 300. II. 265.
 Chioka lásd Chuka.
 Chiolott lásd Cholch.
 Chis I. 193. *Csiz* II. 42.
 Chisnyó lásd Ceco.
 Chistols I. 258. Kestolch, *Sislóc* II. 186.
 Chitmar I. 104. lásd Chichmar.
 Chitnik I. 192. *Csetnek* II. 43.
 Chitonio abbatia I. 384.
 Chizcaberug I. 135.
 Chiztakerek I. 122. Chyscaberug, *Tiszta-Berek* II. 665.
 Choachi I. 78. lásd Kuachi.
 Choad I. 380. Chaati, *Kis-Kovácsi* II. 302.
 Chob I. 376. 387. Olchob, *Csab-Rendek* II. 293.
 Chob, I. —. Cheby, *Cséb* II. 293.
 Chob I. —. II. 293.
 Chobad I. 367. lásd Chobat.
 Chobat I. 213. Chodbad, Ech-sawad, Chobad, *Cobád* II. 162.

- Choc. I. 57, 63, 243. lásd Tvali.
 Chocacu I. 373. *Csókakő* II. 289.
 Chocanica I. 100. lásd Checanika.
 Chochi I. 277. lásd Cheg.
 Chochola I. 390. II. 298.
 Chocunika lásd Checanika.
 Chod I. 276. Thoh, Toh, Tok, *Tava*, II. 260.
 Chodbad I. 351. lásd Chobat.
 Chodos I. 43. lásd Hudus.
 Chofen I. 388. lásd Thofen.
 Chogmaria lásd Chaquana.
 Chogue I. 258.
 Choka lásd Chuka.
 Cholch I. 161. Chold, *Csolt*, II. 390.
 Cholch possessio lásd Kulch.
 Chold I. 150, 155. lásd Cholch.
 Cholnuch I. 373. Cholnus, *Csolnok*, II. 287.
 Choinus I. 384. lásd Cholnuch.
 Cholta lásd Kulch.
 Cholth, abbas lásd Kulch.
 Cholth possessio lásd Kulch.
 Cholth lásd Kulch.
 Cholth lásd Cholch.
 Cholth I. 88. lásd Kolch.
 Chomey I. 387. lásd Thomay.
 Chomi I. 368. lásd Chan.
 Chonad I. 93. lásd Chanad.
 Chopa I. 72. lásd Tepa.
 Chop I. 361.
 Chopulcha I. 375. Thopulcha, *Tapolcza*, II. 293.
 Chor I. 254. II. 107.
 Chor lásd Scord.
 Chordan I. 289. lásd Bardan.
 Chorna lásd *Csorna*.
 Chornouada I. 365. lásd Charnoueda.
 Chorow I. 72. *Kórogy* II. 524.
 Choruati I. 299. lásd Arroad.
 Chorus I. —. *Körös* II. 274.
 Chos I. 257. lásd Thusa.
 Chosmenses I. 171.
 Chosmensis capitulum I. 171.
 Chosmensis ecclesie capitulum I. 171.
 Chosmensis ecclesia Sancti Spiritus I. —. II. 735.
 Chosmensis ecclesia Sancti Spiritus Petri ac Sancto Martino I. 502.
 Chosmensis prepositura I. 169, 170.
 Chosmensis prepositura Sancti Spiritus I. 445.
 Chot I. 245.
 Chout, I. 221. *Szúd* II. 30.
 Chrelchzer I. 186. Trebekecz, *Terbegecz* II. 30.
 Chrenocz lásd Clereuat.
 Chrostuech I. —. *Čvrstec* II. 759.
 Chubud lásd Chumload.
 Chubul I. 398. lásd Chumload.
 Chuch I. 120. *Máros-Csucs* II. 663.
 Chucha I. 245.
 Chuchan I. 102. *Gogány*, II. 650.
 Chuchana lásd Tachana.
 Chucherya, I. —. *Čučerje* II. 766.
 Chuchuna I. 396.
 Chuchurd lásd Kuthurd.
 Chuka I. 148, 151, 157, 159. *Csóka* II. 441.
 Chukana I. 382. Chukna, *Csoknya*, II. 302.
 Chukard lásd Chaquana.
 Chukaria lásd Chaquana.
 Chukl I. 391. lásd Chald.
 Chuklev I. 50. lásd Chekmes.
 Chukmew lásd Chekmes.
 Chukna I. 391, 399. lásd Chukana.
 Chulak I. 45. 61.
 Chulth lásd Kulch.
 Chumaburnata I. 385. lásd Chama-Zumbata.
 Chumakuz lásd *Csomaköz*.
 Chumbard I. 120. Chumburd, Kumbund, Kumburd, *Csombord* II. 629.
 Chumboy II. 794.
 Chumbul I. 147, 154, 156, 158. *Czomboly*, *Zsombolya* II. 433.
 Chumburd I. 92, 129, 136. lásd Chumbard.
 Chumload I. 381. Chubul II. 302.
 Chumun I. 309. lásd Cemen.
 Chun I. 353. lásd Chan.
 Church I. 264. lásd Chim.
 Churchine I. 294. Kurcimen, Kurchin, Kurchmen, Sinthinen, II. 245.
 Churcymen I. 285. lásd Berchun.
 Chure lásd Ture.
 Churgo I. 385. *Csurgó*, II. 289.
 Churgo lásd *Csurgó*.
 Churke I. 369. lásd Gurque.
 Churnuch, I. —. *Kis-Csernecz* II. 733.
 Churuacun I. 130.
 Churuk I. 179. *Csurog* II. 341.
 Churvacum I. —. Kuruacum, Kurvatun, *Al-Csernáton*, II. 645.
 Chusa I. 295, 310, *Csuza* II. 245.
 Chusar I. 244.
 Chut I. 384. lásd Chic.
 Chut, archidiaconus I. —. II. 318.
 Chut I. —. *Felcsuth* II. 289.
 Chuti I. 57. lásd. Thati.
 Chutuchel I. 390. lásd Chuturtukhel.
 Chuturtukhel I. 280, 302, 378, Guturtuhel, Sycudrehel, *Csőtörtökhely*, *Kukujecsi* II. 274.
 Chuturtukhel I. —. Chutuchel, *Csőtörtökhely* II. 298.
 Chuze lásd Chevze.
 Chychke-Zenthmartun lásd *Csicske-Szentmárton*.
 Chychow lásd *Csicsó*.
 Chyk I. 116.
 Chyl lásd Til.
 Chyold lásd Cholch.
 Chyr-Ösi lásd Cusi.
 Chyreg lásd Cheric.
 Chyscaberug lásd Chiztakerek.
 Chytmeu lásd Chekmes.
 Cibiniensis prepositura I. 16, 17. II. 57.
 Cibinio I. 16. lásd Cybinio.
 Cibirium I. —. lásd Sibinio.
 Cieken lásd Chegan.
 Cimal I. 413. II. 348.
 Cinhan I. 195.
 Cino I. 211. lásd Curo.
 Ciplog, abbas lásd *Széplak*.
 Cirkuenicha, I. —. II. 759.
 Ciros I. 247.
 Civitas I. —. *Pécs* II. 236.
 Civitas lásd Waradiensis civitas.
 Cladino I. 120.
 Cladusa, I. —. *Kladusa* II. 750.
 Claudino lásd Claudus.
 Claudus I. —. Claudino, Gleamo, Kledin, *Komlód* II. 654.
 Claudus I. 98. *Kalocsa* II. 641.
 Clechkouichi, I. —. II. 760.
 Cemberch I. 369. lásd Clentberg.
 Clentberg I. 354. Cemberch, *Kltemberg* II. 204.
 Clerenon lásd Clereuat.

- Clereuat I. 183. Clerenon, *Chrenóc* II. 92.
 Clokoch, beate virginis I. —. *Klokóé* II. 750.
 Clokoch, Sancti Viti de metis I. —. *Klokóé* II. 750.
 Clus I. 94, 113, 122, 139. Clusakna, Kolos, *Kolos* II. 647.
 Clus abbatia ordinis Sancti Benedicti I. 227.
 Clus I. 427. abbatia de Clus, *Kolos* II. 92.
 Clus archidyaconatus I. 103. 118, 124, 127, 138. II. 646.
 Clusakna lásd Clus.
 Clusiwar I. 518.
 Clusuar I. 94, 113, 121, 132, 139.
 Clusvar, I. —. Klusvar, Olusvar, Oluz, Oluzvar, *Kolozsvár* II. 647.
 Cluswar I. 127, 519.
 Clya I. 381. II. 302.
 Coachi I. 85. lásd Kuachi.
 Coazna I. 392.
 Coazy lásd Conasi.
 Cocia I. 317. lásd Cohica.
 Cocot lásd Kakat.
 Cogner I. 35.
 Coheth I. 344. Kouch, Colh, Gwth, Gwt, *Kócs* II. 182.
 Cohica I. 209. Cocia, *Kokina*, *Kökény* II. 204.
 Cohum I. 216. Kukefu II. 30.
 Cok I. 257. Koch, Kekch, *Kak*, *Hernád-Kak* II. 190.
 Cokot lásd Kakat.
 Colch I. 81.
 Colch lásd Kolch.
 Colch I. 246. lásd Coheth.
 Colechane I. —. II. 750.
 Colenhe lásd Coreth.
 Colkey I. 382. Thelke, Thelibey, *Tokaj* II. 302.
 Collegiata ecclesia Sancti Salvatoris I. —. II. 411.
 Collocensis dyocesis I. 411.
 Collosensis archiepiscopus I. 407.
 Colmas I. 123. lásd Omlas.
 Colocæ I. 456.
 Colocensis archiepiscopus I. 14, 401, 402.
 Colocensis capitulum I. 439.
 Colocensis civitas I. —. II. 337.
 Colocensis civitas et diocesis I. 28.
 Colocensis diocesis I. 439, 442, 511.
 Colocensis dyocesis I. 174.
 Colocensis ecclesie prepositura I. 489, 512, 517.
 Colonensis ecclesie canonici prebenda et prepositura I. 511.
 Colocensis Metropolitane civitas et diocesis I. 27.
 Colocensis provincia I. 37.
 Colonia Napoca lásd Clusvar.
 Colosensis archiepiscopus I. 407.
 Colua I. 223. Calya, *Nagy-Kálna* II. 26.
 Coludog I. 199. Bolondog, *Bolondóc*, *Beczko* II. 98.
 Comaros I. 257. Kamarnuch, Kamorouch, Komoroz, Komorat, *Komaróc* II. 190.
 Comariensis archidiaconatus I. 429.
 Comlos I. 209. Komlos, Komlus, *Komlós* II. 204.
 Comlos I. 209. Comlos sancte Crucis, Komlos de sancta Cruce, Komlos aliud, *Keresztes-Komlós*, *Komlós-Keresztes* II. 204.
 Comlos, sancte Crucis lásd Comlos.
 Comonch lásd Gamancz.
 Compach I. 15. lásd Crompa.
 Complot abbatia I. 204.
 Compolt I. 204. Complot abbatia lásd Kompolt.
 Compolt I. 371. lásd Conpolch.
 Compolth I. 371.
 Con I. 240. Ton, *Tany*, *Nagy-Tany* II. 17.
 Conasi I. 146. Kuasi, Kuasy, Kuassy, *Kovácsi*, *Kovaszincz* II. 391.
 Condo I. 347.
 Conlous I. 366. lásd Komlous.
 Conoba I. —. *Konoba*, *Petrovsko* II. 747.
 Conpolch I. 341. Compolt, Konpolth, *Kompolt*, II. 178.
 Conpolt I. 357.
 Conradi I. 351. lásd Corardi.
 Coochka lásd Bucz.
 Copdvis I. 258. Copdws, Coydws, *Gajdos* II. 186.
 Copdws lásd Copdvis.
 Copogna I. 361. lásd Capanha.
 Coporna I. 314. Kaparna Kaporna, Kapurna, Koporna, *Koprivna* II. 265.
 Copurnuc lásd *Kapornak*.
 Copus I. 350. Kopus, *Kapus*, *Kis-Kapus*, *Nagy-Kapus* II. 186.
 Coques I. 212. Keukes, Tennes, Turas Superior, *Tökés*, *Alsó-Tökés*, *Felső-Tökés* II. 160.
 Coranicha I. —. *Kolarič* II. 750.
 Corardi I. —. II. 162.
 Corardi I. 215.
 Corbaviensis episcopus I. 488.
 Cordas I. 39. lásd Thordas.
 Cordesen lásd Carnasen.
 Cordo I. 48, 74.
 Cordo lásd Carda.
 Coreth I. 196. Colenhe, *Kolon* II. 92.
 Cornay I. 380. Korne, *Torvaj*, II. 302.
 Cornessy I. 252. Tornolka, Bornoch, Tornocha, Tornowcha, *Tarnócza* II. 178.
 Cornold I. 258. lásd Tornoncha.
 Corona I. 465.
 Coronha I. 250. lásd Toronia.
 Corontal I. 453. *Torontál*.
 Corpa I. 365.
 Corpa I. 247.
 Corpad I. 378, 381, 392. *Nagy-Korpad*, II. 298.
 Corpad I. —. *Kis-Korpad* II. 302.
 Corpona I. 464.
 Corpona lásd Gropona.
 Corradi villa I. 367.
 Corthov lásd Kortho.
 Corto I. 398. lásd Kortho.
 Cortor I. 393.
 Corus I. 224. *Kóros* II. 20.
 Cosa I. 152. lásd Chevze.
 Cosma I. 319. Cozma, *Kozma* II. 162.
 Cosma et Damiani I. 248. II. 169.
 Cosmedin Sancte Marie I. 442, 493.
 Cosmensis ecclesie capitulum I. 167.
 Cossan I. 247.
 Costa I. 190. *Kossa*, *Kassza* II. 98.
 Costulan I. 234. *Ghimes-Kosztolány* II. 92.

- Cosuch I. 320. lásd Cusud.
 Cosuchak I. —. capella sub
 castro Cosuchak II. 737.
 Couey I. 80. *Csokuj* II. 524.
 Coulmod I. 311. Kemleus, *Köm-
 löd* II. 254.
 Coydws I. 258. lásd Copdvis.
 Cozara I. —. *Kożarac* II. 742.
 Cozma et Damiani.
 Cozma lásd Kozma.
 Cozma I. 369. lásd Cosma.
 Crachan I. 251. Karacunchd,
 Chachund, Karahund, *Karác-
 cson*, *Karácsond* II. 178.
 Cracoviensis diocesis I. 481.
 Crakov I. 110, 126, 140. Kar-
 kov, Krakov, *Krakkó* II. 629.
 Cramen, I. —. Kremen II. 742.
 Cramps I. 210. lásd Capransa.
 Crancha I. 272. Granje II. 269.
 Crapina sancti Nicolai I. —.
Krapina II. 747, 767.
 Crapina, Sancti Petri I. —.
Krapina II. 767.
 Crapina, Sancti Viti I. —.
Krapina 767.
 Craponcho I. 209. Crapse, Ha-
 rapko, Hrabka, *Hrabske* II.
 204.
 Crapse I. 317. lásd Craponcho.
 Crasco, I. 229. *Krászkó* II. 30.
 Crassensis monasterium ordinis
 Sancti Benedicti diocesis Car-
 cassonensis I. 418, 419, 432.
 Crasso lásd Karaso.
 Crassov I. 108, 116. lásd Ka-
 rasso.
 Crassowcz lásd Karaso.
 Crasviorca lásd Thasmatu.
 Crauarzka. I. —. *Kravarsko* II.
 767.
 Crauarzka ecclesia SancteKathe-
 rine I. —. *Kravarsko* II. 767.
 Crayetina I. —. II. 760.
 Craysichi I. —. *Krašić* II. 751.
 Cremas I. 264. II. 237.
 Cremnic I. 201. *Kremnicza*, *Kör-
 möczbánya* II. 26.
 Čremmusina lásd Chersnou
 ecclesia Sancti Martini.
 Creschich ecclesia sancti Martini
 I. —. II. 746.
 Črešnjevica lásd Chesuricha ec-
 clesia beate virginis.
 Cresuag I. 190. *Kis-Krstenye* II.
 26.
 CreztinaI. —. *Krstinja* II. 749.
 Criffoloc I. 249. Cherep, *Cse-
 répfalu*, II. 169.
 Cripta I. 395.
 Crisech, *Čsisech*, *Novo Čide* II.
 768.
 Crisio, ecclesia sancte crucis
 I. —. *Körös* II. 759.
 Crisius I. 435.
 Crkvenavesi lásd Morocha, ec-
 clesia beati Johannis baptiste.
 Crompa I. 226. Compach, Crum-
 phata, Crumpachan, *Krom-
 pach* II. 56.
 Crosa I. 244.
 Crumpachan I. 231. lásd Crompa.
 Crumphata I. 231. lásd Crompa.
 Crursa I. 231. Búsa II. 37.
 Crussava I. 314. *Ruševo* II.
 269.
 Csab-Rendek lásd Chob.
 Csab-Rendek lásd Rennek.
 Csaba lásd Cama.
 Csaba lásd Chaba.
 Csala lásd Chala.
 Csala lásd Sancti Regis Ste-
 phani.
 Csalomja lásd Salonua.
 Csama lásd Chama.
 Csánád föesperestség II. 406.
 Csapó lásd Kapev.
 Csapod, Chopud II. 798.
 Csapóbáza lásd Capohaza.
 Csaroda lásd Charnoueda.
 Csatár, Sz. Péter apostolról cím-
 zett benzés apátság, Chatar
 II. 813.
 Csatár lásd Chatar.
 Csatár lásd Vylega-Chatar.
 Csáford lásd Chalar.
 Csák lásd Chaac.
 Csák-Berény lásd Beren.
 Csáková lásd Chaac.
 Csákovár lásd Chaac.
 Csákvár lásd Chacuara.
 Csálya lásd Chala.
 Csány lásd Canan.
 Csány lásd Chahan.
 Csány lásd Chan.
 Csány, Chan II. 780.
 Császlócz lásd Zeaczdocz.
 Császma, föesperestség II. 734.
 Császta lásd Chastuc.
 Csátfalva lásd Batur.
 Csávós lásd Cauas.
 Csebb lásd Cheb.
 Csebzalásd Chevze.
 Csege lásd Chege.
 Csege lásd Chegha.
 Csegöld lásd Chegeld.
 Csebi lásd Bench.
 Csebi lásd Cheg.
 Csebi lásd Ykchech.
 Csebi-Mindszent II. 809.
 Csejte lásd Checce.
 Cseke lásd Chegan.
 Csekelaka lásd Chekalaka.
 Csekő lásd Chegan.
 Csemény lásd Cemen.
 Csemernye lásd Chemernya.
 Csemernye lásd Chermia.
 Csemernye lásd Semeruche.
 Csene lásd Chene.
 Csene lásd Chenon.
 Csenej lásd Chene.
 Csenger-Bugos lásd Bogos.
 Csepely lásd Chepel.
 Cserény lásd Sancti Martini.
 Cserép-Váralya lásd Waralia.
 Cserepes-Kenéz lásd Kenez.
 Cserépfalu lásd Criffoloc.
 Cseres lásd Cheri.
 Cserese lásd Cheri.
 Cseresze lásd Cheri.
 Cseri lásd Cheri.
 Cserkut lásd Chekuch.
 Csermely lásd Sermelch.
 Csernely lásd Teruey.
 Cseszte lásd Chastuc.
 Cseszterek lásd Chezerek.
 Csesztörök lásd Chezerek.
 Csesztreg, Chestreg II. 822.
 Csesztreg lásd Cestreg.
 Csesztreg lásd Chezerek.
 Cseztve lásd Cheztus.
 Csete lásd Chete.
 Csetény lásd Chechen.
 Csetény lásd Chetian.
 Csetnek lásd Chitnik.
 Csetnyéte lásd Chete.
 Csetor lásd Chetor.
 Cséb lásd Chob.
 Cséb lásd Woschapu.
 Csécs lásd Chech.
 Csécs lásd Chech.
 Csécs lásd Chet.
 Cséfu lásd Chefa.
 Cséfán lásd Chepani villa.
 Cséffa lásd Chefa.
 Cséke lásd Cheyce.
 Csépánbida lásd Chefa.
 Csibrák lásd Thikrach.
 Csicsal lásd Chichol.
 Csicser lásd Checher.

- Csicske-Szentmárton*, Chychke-Zentmarton II. 822.
Csicsó lásd Chicho.
Csicsó, Chychow II. 796.
Csicsó-Keresztur lásd Sancta Cruce.
Csicsva lásd Chifa.
Csicsvaalja lásd Chifa.
Csif lásd Chefa.
Csiff lásd Chefa.
Csiffúr lásd Chifar.
Csik, esperesti kerület II. 661.
Csik-Kozmás lásd Sanctis Cosma et Damyano.
Csik-Mindszent lásd Omnibus Sanctis.
Csik-Rákos lásd Rakus.
Csik-Szent-György lásd Sancto Georgio.
Csik-Szent-Király lásd Sancto Rege.
Csik-Sz.-Lélek lásd Sancto Spiritu.
Csik-Sz.-Márton lásd Sancto Martino.
Csik-Sz.-Mihály lásd Sancto Michaelae.
Csik-Sz.-Miklós lásd Sancto Nicolao.
Csik-Sz.-Simon lásd Sancte Symeone.
Csik-Somló lásd Sumbov.
Csiklova lásd Zeche.
Csikold lásd Cholch.
Csiold lásd Cholch.
Csire-Bugos lásd Bogun.
Csiresa lásd Cheri.
Csítás lásd Cheylar.
Csisech lásd Crisech.
Csitt-Szent-Iván lásd Sancto Joanne.
Csíz lásd Chesus.
Csíz lásd Chis.
Csízicz lásd Sisdt.
Csobád lásd Chobat.
Csohaly lásd Coucy.
Csok lásd Chuka.
Csokaj lásd Coucy.
Csohaly lásd Coucy.
Csoke lásd Chuka.
Csokfalva lásd Chacafalva.
Csoknya lásd Chukana.
Csokonya lásd Tukana.
Csolnok lásd Cholnuch.
Csolt lásd Cholch.
Csolt lásd Kulch.
Csoltmonostora lásd Kulch.
Csoma lásd Chama.
Csomafája lásd Chamafaya.
Csomaköz, Chumakuz II. 802.
Csombord lásd Chumbard.
Csongrádi főesperesség lásd Changradiensis archidiaconatus.
Csonka-Mindszent lásd Katamonzente.
Csorna, premontrei prépostság Chorna II. 798.
Csóka lásd Chuka.
Csókakó lásd Chocacu.
Csóge lásd Chegha.
Csókmő lásd Chekines.
Csóköly lásd Chald.
Csömened lásd Temer.
Csötörtökhely II. 803.
Csötörtökhely lásd Chuturtukhel.
Csősztelek lásd Chezerek.
Csukárd lásd Chaquaua.
Csurgó lásd Churgo.
Csurgó, keresztes lovagok rendháza, Churgo II. 796.
Csüt, premontrei prépostság, pálosok II. 791.
Csüt, főesperest lásd Chut archidiaconus.
Csuza lásd Chusa.
Csüged lásd Chigud.
Čučerje lásd Chucherya, ecclesia beate virginis.
Cucullo archidiaconatus I. 34.
Cuelchet I. 208. Tolczig, Tulkzek, Kelgzek, *Töltsék* II. 204.
Cuhes I. 194. II. 20.
Cul I. 393. lásd Tuul.
Culeser lásd Kuleser.
Culpatw I. —. *Kulpatő* II. 745.
Cumulod. I. 316. lásd Komlod.
Cunradi I. 319.
Cuauadus I. 447.
Cup, I. 232.
Cupa I. 214. *Kupo*, *Kupa*, *Kupa* II. 164.
Cuphen I. 447.
Cupimo I. 97. *Tripinio*, *Tripio*, *Tripunio*, *Typinio*, *Törpény* II. 643.
Cura I. 258.
Curbag I. 385. *Torbágy* II. 287.
Curchen I. 283.
Curchen lásd Gurchen.
Curcira I. 258. lásd Zirutwa.
Curhin I. 210. lásd Suhni.
Curia prepositura I. 418.
Curlo I. 189. *Salló*, *Kis-Salló* II. 30.
Curo I. 211. *Cino*, *Kuró* II. 204.
Cursansa I. 43. lásd Tursamson.
Curtihs lásd Thurchis.
Cusan I. 194. *Oresan*, *Diós*, *Tót-Diós* II. 20.
Cusars I. 209. *Saros Minor*, *Kyssaros*, *Kussaros*, *Küsars*, *Kis-Sárs*, *Kis-Sáros* II. 204.
Cusetnpti I. 206. lásd Kuzempnemty.
Cusi I. 59. *Cysi*, *Eusi*, *Evsi*, *Ősi* II. 565.
Cusidi I. 414. *Cussidi* II. 341.
Cuspa I. 245.
Cuspd I. 306. lásd Caspa.
Cussidi I. 177. lásd Cusidi.
Custos I. 244.
Cusud I. 331. *Cosuch*, *Kosuh*, *Kosuch*, *Kazsu*, *Kásó*, *Kövesd* II. 190.
Cuthas monasterium Sancti Nicolai prope Budam I. 194. *Archis*.
Cuui I. 182. *Cuvi*, *Kövi* II. 43.
Cuvi lásd Cuui.
Čvietnič lásd Cesich.
Čvrstec lásd Chrostuech.
Cybinio I. 125. *Cibinio*, *Montecivinii*, *Nagy-Szeben* II. 62.
Cybran I. 327. lásd Ibran.
Cyguen lásd Chegan.
Cykadár, *Abbas* I. 279. de *Cykadar* *Czikador* II. 254.
Cykador I. 297. *Cyke*, *Czikador* II. 254.
Cykador abbatia I. 288, 303.
Cyke I. 311. lásd *Cykador*.
Cyl I. 479.
Cyne I. 48. 61.
Cyre I. 127. lásd Thure.
Cysi I. 74. lásd Cusi.
Cyuar archidiaconatus I. 204.
Czalas I. 180. II. 341.
Czasma ecclesie Sancti Spiritus prepositura I. 439.
Czákova lásd Chaac.
Czege lásd Chega.
Czeged, archidiaconatus I. 415. II. 339.
Czegedinum presbyteri de Sancto Georgio I. 416. II. 339.
Czegléd lásd Seglar.
Czenadinum presbyteri de Sancto Demetrio I. 416. II. 339.

- Czenk*, Nagy-Czenk, Scenk, Zynk II. 799.
Czerova lásd Cheri.
Czesthe lásd Chastuc.
Czéczeke lásd Chezke.
Czégény lásd Chegan.
Czégény, Cegen monasterium II. 802.
Czéke lásd Ceh.
Czéke lásd Cheka.
Czétény lásd Secen.
Czikador lásd Cykadar.
Czikador lásd Cykador.
Czinfalva lásd Peresznye.
Czirák, Zyrak II. 799.
Cziroka-Hosszúmező lásd Longo-Campo.
Czoch I. 178. Chax II. 341.
Czokas lásd Chuka.
Czokoan lásd Chaac.
Czomboly lásd Chumbul.
Czotmar I. 417.
Czun lásd Chim.
Czyotth lásd Cholch.
Czyoltcha lásd Cholch.
- D**abolcz lásd Debach.
Daboz lásd Dobos.
Dabunk I. 105. Dalnuk, *Dálnok* II. 645.
Dad I. 386. II. 290.
Dada I. 246, 343, 359. *Dady*, *Dada* II. 183.
Dada lásd Dada.
Dada I. 247. lásd Ada.
Dada lásd Ada.
Dady I. 328. lásd Dada.
Dag I. 151, 373. *Dág* II. 287.
Dan I. —. *Deg*, *Dég* II. 474.
Dagh lásd Dag.
Dagja lásd Dag.
Dalia I. —. *Dalya*, *Daya*. *Dálya*, *Oláb-Dálya* II. 636.
Dalmad lásd Dolmet.
Dalmald I. 262. Tolmod, *Ó-Dalmad*, *Ó-Dalmand* II. 260.
Dalnuk I. 130. lásd Dabunk.
Dalya I. 95, 109, 115, 126, 136. lásd Dalia.
Damaichida I. —. *Damanhida*, *Domanhida*, *Domahida* II. 666.
Damanhida I. 108, 116, 134. lásd Damaichida.
Damarad I. 349.
Damas I. 417. *Garam-Damásd* II. 26.
Damas I. 232.
Damarad I. 349. *Domorad*, *Dombrád* II. 200.
Dampsá I. 391. lásd Dobza.
Damyan I. 290, 302. *Demian*, *Hyama* II. 274.
Danaba I. 309. *Doboka* II. 245.
Danacis I. —. *Donays*, *Dunajecz*, *Dunajecz-Krempach* II. 56.
Danan I. 102. lásd Anyan.
Dand I. 389. *Dávod* II. 298.
Dancéz lásd Donolch.
Dapa archidiaconatus I. 357.
Dárda lásd Torda.
Darlác lásd Dorlaco.
Darnack lásd Tharnuk.
Darócz lásd Denout.
Darócz lásd Dorch.
Darócz lásd Dorson.
Darócz lásd Drant.
Darouci I. 228. lásd Denout.
Darugh I. 262. *Drogh*, *Durug*, *Durugh*, *Dorog* II. 260.
Dauch lásd Daut.
Dausa I. 228. *Duzma*, *Duzma-Géc* II. 37.
Daut, *Dauch* II. 773.
Daved II. 773.
Daya I. —. *Dálya* II. 659.
Daya I. 133. lásd Dalia.
Daz I. 338, 347. *Duz*, *Ouz*, *Oz*, *Ozd* II. 169.
Dág lásd Dag.
Dálnok lásd Dabunk.
Dálya lásd Dalia.
Dálya lásd Daya.
Dávod lásd Dand.
Deáki lásd Dyaky.
Debach, *abbas* I. 356. *Debalch*, *Dobalch*, *Debalcs* II. 211.
Debalch lásd Debach.
Debalcs lásd Debach.
Debrecen I. 57. de *Brecen*, *Debreczen* II. 524.
Debrecen I. 65, 73, 80. 86.
Debrecen ecclesia Beatæ Virginis I. 44.
Debrecen, sz.-ferenczrendű kolostor, domonkos-rendű monostor, *Broten* II. 784.
Debrecench lásd Debrecen.
Debrechen lásd Debrecen.
Debreczen lásd Debrecen.
Debreiestd I. 297. *Debrekestd*, *Drebeguest*, *Döbrököz* II. 254.
Debrekestd I. 278, 286. lásd Debreiestd.
Debrev I. 342. lásd Debrew.
Debrew I. 358. *Dubren*, *Dobrow*, *Debrev*, *Debrő*, *Al-Debrő*, *Fel-Debrő* II. 173.
Debview vicearchidiaconatus I. 336.
Debrő lásd Debrew.
Debruchun lásd Debreceen.
Deč lásd Bech.
Dech I. 267, 279, 302, 325, 388, 395. lásd Bech.
Dech I. 252. *Detk*, *Dechk*, *Retk*, *Detk* II. 178.
Dech lásd Dudk.
Dechen I. 373. *Tethin*, *Tétény* II. 287.
Dechk I. 337. lásd Dech.
Ded I. 389. *Nemes-Déd* II. 298.
Dedeg I. 110.
Dedench I. 312. *Denesháza* II. 237.
Dedes I. 334. 363. *Dedos*, *De-dis*, *Dédes* II. 169.
Dedis I. 258. lásd Dedes.
Dedos I. 248. lásd Dedes.
Deдрád lásd Dedrog.
Dedrog I. 109. *Drad*, *Dydrag*, *Deдрád* II. 654.
Deeg lásd Dag.
Deegh lásd Dag.
Deegwtha lásd Dag.
Deg I. 148, 157, 159. lásd Dag.
Deg I. —. *Deog*, *Egd*, *Dégh* II. 629.
Dekch I. 326.
Delbachi apát lásd Dobach.
Delean I. —. *Ladány*, *Vámos-Ladány* II. 26.
Delna I. 112.
Delna I. 201. *Belus*, *Bellus* II. 97.
Delne lásd Delva.
Delva I. —. *Dolna*, *Delue* II. 661.
Dembio I. 245.
Demecser lásd Deuecher.
Demecser lásd Necher.
Deménd lásd Demyan.
Deménd lásd Domut.
Demenk lásd Dömölk.
Demessiensis prepositura I. 467, 487.
Demetrii villa I. 142.
Demeuk lásd Dömölk.
Demeulch lásd Dömölk.
Demian I. 308. lásd Damyan.
Demisfalva lásd Gumusi.

- Demisiensis prepositura I. 198.
 Demitroveo lásd Sancto Dementrio.
 Demon I. 46.
 Domunk lásd Dömölk.
 Demyan I. 343, 359. *Deménd* II. 173.
 Dench I. 378. *Fazekas-Dencs* II. 298.
 Dench I. —. *Szőke-Dencs* II. 298.
 Dench lásd Dend.
 Denche I. 279. Henke, Jeka, Jenka, Jenke, *Jankovci* II. 274.
Dencsháza lásd Dedench.
 Dend I. 153. II. 485.
 Dendreg I. 116. Endred, Endreg, *Ér-Endréd* II. 666.
 Denek I. 298. Denhagh, Negh, Nok, *Felső-Nyék* II. 260.
 Dengeled I. —. Denkuleg, *Dengeleg* II. 666.
Dengeleg lásd Dengeled.
 Dengled I. 134.
 Denhagh I. 306. lásd Denek.
 Denkuleg I. 116. lásd Dengeled.
 Denna I. 382, 397. Denne, *Denna* II. 303.
 Denne I. 390. lásd Denna.
 Denout I. 228. Darouci, *Daróc, Panyit-Daróc, Nagy-Daróc* II. 37.
 Dent lásd Dend.
 Denta lásd Dend.
 Dente lásd Dend.
 Deog I. 106. lásd Deg.
 Deoldan I. 297. II. 254.
 Deolis I. 355. *Dolyina* II. 204.
 Deptunicus I. 45.
Derzen lásd Derzen.
 Derechke, I. 71, 79, 85. Dereichke, Reichke, *Derecske* II. 525.
Derecske lásd Derechke.
Deregyő lásd Regnen.
 Dereichke I. 64. lásd Derechke, *Derecsény* lásd Drenchen.
 Dergeche I. —. Sag-Dergeche, Hokuli-Dergeche, *Alsó-Dörgicse, Felső-Dörgicse* I. 293.
 Dergethe Fired I. 392.
 Dergethe Hokuli I. 392.
 Dergetke Sag I. 392.
 Derhida I. 397. lásd Deushida.
 Derno I. 267. Dorno, Torno 274.
Dernő I. Terna.
 Dero I. 244.
 Ders I. —. *Derzsanica* II. 265.
 Ders I. 288, 299, 321, 356, 372. *Derzs, Tisza-Derzs* II. 174.
Ders-Bócs lásd Bubhida.
 Dersbolcha lásd Bubhida.
 Dersbulchya lásd Bubhida.
 Dersen I. 259. lásd Derzen.
 Deruk I. 101. lásd Tetruh.
 Derzen I. 350. Derzenh, Dersen, *Derzen, Derzény* II. 200.
 Derzenh I. 371. lásd Derzen.
Derzs lásd Ders.
Derzs lásd Ers.
Derzsanicza lásd Ders.
 Descha I. —. II. 757.
 Desd I. 159. lásd Beesd.
 Dese I. 233.
 Deseboya I. 295. II. 245.
 Deseda lásd Deushida.
 Desineé I. Zothla.
Despot-Sz.-Iván lásd Sancto Johanne.
 Desuar I. 114.
 Desur lásd Sur.
Desych, Dezych II. 822.
 Detk I. 342, 338. lásd Dech.
Detk lásd Dech.
Detreham lásd Tetruh.
 Deua I. 94.
 Deuacha I. 239. II. 245.
 Deuecher I. 365. Necher, *Devecser, Devecser* II. 200.
 Deuia I. 99.
 Deuout I. 228. Darouci II. —.
 Deushida I. 392. Derhida, *Deseda* II. 303.
 Deuthunicus I. 61, 70, 83, 90, 303.
 Deva I. —. Devia, *Déva* II. 644.
Déva lásd Deva.
Déva-Ványa lásd Vana.
Devecser lásd Deuecher.
Devecser lásd Necher.
Devecser lásd Vecher.
Dévény, Deuen II. 794.
 Devia lásd Deva.
 Devuch lásd Tetruh.
 Deyuansy I. 116.
 Dezek I. 309. lásd Dech.
 Dezmer I. 103. Dozmer, Ezmer, Ozmer, Ziner, *Dezmér* II. 648.
Dezmér lásd Dezmer.
 Dezsér lásd Sur.
 Dezych lásd *Desych*.
Dédes lásd Dedes.
Dédes, remete Sz. Pálrendi kolostor II. 778.
Dégh lásd Dag.
Dégja lásd Dag.
Dénésd II. 794.
Dénésfalva II. 803.
Dénésmonostora lásd Sancti Dionysii monasterii villa.
Dés lásd Esuar.
Désakna lásd Esakna.
 Dia I. 228. Dra, *Trázs, Dráhi* II. 37.
 Diacho I. 495.
 Diaco I. 513.
 Diconoua ecclesia beate virginis I. —. II. 760.
 Diconoua ecclesia Sancti Martini I. —. II. 760.
Dicső-Sz.-Márton lásd Sancto Martino.
 Diedinarieka lásd Domiaryka.
 Dienismonustura, I. 88. lásd Sancti Dionysii.
 Dienes monastra lásd Sancti Dionysii monasterii villa.
Dienesmonostora lásd Sancti Dionysii monasterii villa.
Dienesmonostora, Dyenus monasterium, premonstréi prepostság II. 771.
 Dimid I. 397. lásd Durug.
 Dimisvala lásd Gumusi.
 Dimitrovic lásd Sancto Dementrio.
Diód lásd Gyod.
Diód lásd Heyud.
 Dios I. 308. Dyog, Dyos, Gyos, *Divoševci* II. 274.
Diós lásd Cusan.
Diós lásd Dyos.
Diós lásd Gyod.
Diós-Berény lásd Berem.
Diósd lásd Gyod.
Diósgyőr, remete Sz. Ágoston szerzetének egyháza II. 778.
Diószeg lásd Dyosec.
Diószeg lásd Gyozed.
 Diozegh lásd Gyozed.
Diószeg hídvég lásd Gyozed.
 Dipse lásd Guypsa.
 Diszel, lásd Chik.
Disznajó lásd Gyznow.
 Diuec Superior I. 183. *Kosztolnafalú* II. 92.
 Diortha I. 242.
 Diusta I. 103. lásd Vista.
Dívék lásd Givec.

- Divoševci* lásd Dios.
 Dizl I. 387. lásd Chik.
 Dob I. 343, 359. *Dob, Tisza-*
Dob II. 183.
Dob lásd Dob.
 Dobaaz lásd Dobos.
 Dobalch I. 356. lásd Debach.
 Dobaz lásd Dobos.
 Dobka I. 98. Doboka, de Boka,
Doboka II. —.
 Doblich I. —. *Döblitsch* II. 752.
Dobó Isád Dobov.
Dobó-Ruszká lásd Ruska.
Dobóczya lásd Doboha.
Dobófalva lásd Dobov.
 Doboha I. 233. Dobolsa, *Dobóczya*
 II. 43.
 Doboka I. 114, 128, 520, lásd
 Dobka.
 Doboka, archidiaconatus I. 135,
 139.
Doboka lásd Danaba.
Doboka, esperesti kerület II.
 640.
Doboka, főesperestség II. 640.
 Dobolsa lásd Dobolha.
Doborgaz II. 794.
 Doborka I. 125.
Doborka lásd Doburcka.
 Dobos I. 148. Dubas, *Dubosz*,
Duboz II. —.
Dobos lásd Dobus.
 Dobouch I. —. *Dubovac* II. 759.
 Dobov I. 115, 132. *Dobó, Dobó-*
falva II. 659.
 Doboz lásd Dobos.
Doboz-Megyer lásd Meger.
 Dobra I. 308. Dubra, Dubramen-
 zend, Dubradmenzeucho,
 Dunbramenzenthe, *Dobra-*
mindszent, Dubrava II. 274.
 Dobra I. —. *Dubovac* II. 751.
Dobra lásd Dobrusa.
 Dobragros I. 315. *Dobrogošće* II.
 269.
Dobramindszent lásd Dobra.
Dobrogošće lásd Dobragros.
 Dobron I. 366. lásd Dobronch.
Dobrona lásd Drabimo.
 Dobronch I. 259. Dobron, *Dub-*
rinics II. 186.
Dobrony, Noghdobron II. 822.
Dobr.ny lásd Dobrum.
 Dobrow I. 337. lásd Debrew.
 Dobrum I. 350. *Dobrony, Kis-*
Dobrony, Nagy-Dobrony II. 186.
 Dobruno I. 227. lásd Drabimo.
 Dobrusa I. 199. *Dobra* II. 98.
Dobsa I. 318. lásd Dobsza.
Dobsa lásd Dobsal.
 Dobsal I. 412. Dobso, *Dobsa* II.
 348.
 Dobso I. 175. lásd Dobsal.
Dobsza lásd Dobza.
 Doburca I. 143.
 Doburcka I. —. Doburka, Du-
 burka, *Doborka* II. 633.
 Doburka lásd Doburcka.
 Dobus I. —. *Dobos* II. 289.
 Dobus I. 374, 387, *Dobos* II.
 293.
 Dobza I. 340.
 Dobza I. 351, 367. Dopsa
 Dompas, Dobsa, *Dobsza* II.
 163.
 Dobza I. —. Dampsas, *Nagy-*
Dobsza II. 303.
 Doch I. —. Dolch, *Dócz* II. 460.
 Doch I. 146. 290. lásd Dech.
 Docinar I. 238. II. 237.
 Dod I. 373. *Ó-Dád* II. 289.
Dolácz lásd Doch.
 Dolcz lásd Doch.
 Dolch I. 152. lásd Doch.
 Dolgo I. —. *Dolnjaki* II. 747.
Dolmány lásd Thalheym.
 Dolmet, plebanus de Solio San-
 cti Pauli de Dolmet I. 220.
Dalmad II. 30.
 Dolmod I. 276, 298.
 Dolna I. 116. lásd Delva.
Dolnje-Voča lásd Woycha, eccle-
 sia Sancti Martini.
Dolnji-Budački lásd Guerche,
 Sancti Georgii.
 Dolyina lásd Deolis.
Domahida lásd Damaichida.
 Domanhida lásd Damaichida.
Dománis lásd Domanisa.
 Domanisa I. 200. *Dománis* II. 98.
 Domasa I. 285. Massa, Monsti,
 Mosa, *Maisa* II. 245.
 Dombio I. 500. lásd Dombro.
 Dombo I. 202. *Alsó-Dombó,*
Felső-Dombó II. 8.
Dombó lásd Dominici villa.
Dombó lásd Dombo.
 Dombo lásd Dumbo.
 Dombo, monasterium I. 175.
 Sacerdos Omnium Sancto-
 rum, vicarius de Dumbo,
Dombó II. 348.
 Dombo I. 413. Dumbo, *Dom-*
bovár II. 260.
Dombovár lásd Dombo.
Dombrád lásd Damarad.
 Dombro I. —. *Dubrava* II. 735.
 Domiaryka I. 268. Dynnareke,
Diedinarieka II. 269.
 Dominici villa I. 93, 109, 138.
Dombó II. 650.
 Domorad I. 365. lásd Dama-
 rad.
 Domoslow I. 358. lásd Mezlow.
Domoszló lásd Mezlow.
 Domozlo I. 325. lásd Mezlow.
 Dompas I. 215. lásd Dobza.
 Domut I. 232. Donninc, *De-*
ménd II. 30.
 Donays lásd Danacis.
 Donesmark lásd Munerad.
 Donda I. 480.
 Donk canonía I. 292.
 Donnersmarkt lásd Munerad.
 Donninc I. 232. lásd Domut.
 Donolch I. 265. *Dančez* II. 245.
 Dopsa I. 215. lásd Dobza.
 Dorakhasa I. 342. Rabashaza,
Dorokháza II. 178.
 Doranch I. 321. lásd Dorson.
 Dorch I. 334. Doronch, Doroch.
Darócz II. 200.
 Doregma I. 339. Durugman,
 Duiugma, Dorogina, *Dorog-*
ma, Tisza-Dorogma II. 169.
 Doregna I. 348.
 Dorg I. 335.
 Dorgnew I. 333. lásd Regnen.
 Dorlaco I. —. Dorlako, Draut,
Darlácz II. 650.
 Dorlako I. 102. lásd Dorlaco.
 Dorno I. 289, 301, 308. lásd
 Derno.
 Dornouch, I. —. *Turnasica* II.
 763.
 Doroch I. 365. lásd Dorch.
 Doroch I. 364. lásd Dorson.
Dorog lásd Darugh.
Dorogh lásd Dorok.
 Dorogina I. 364. lásd Doregma.
Dorogma lásd Doregma.
 Dorok I. 306. Durugh, *Dorogh*
 II. 260.
Dorokháza lásd Dorakhasa.
 Dorolch I. 334.
 Doronch I. 349. lásd Dorch.
 Doronch I. 348. lásd Dorson.
 Doroslo I. 414. Duroslo, *Do-*
roszló II. 341.
Doroszló lásd Doroslo.
 Dorouch I. 348. lásd Dorson.

- Dorson I. 339. Dorouch, Doranch, Doroch, *Daróc*, *Tibold-Daróc* II. 169.
- Dos I. 311. Dus, Wchz, *Dúzs* II. 254.
- Douccher I. —. II. 760.
- Douer I. 185. *Nagy-Dovorán* II. 20.
- Dozmer I. 114. lásd Dezmer.
- Döblitsch* lásd Doblich.
- Döbrököz* lásd Debreistd.
- Dömögd* lásd Bunugi.
- Dömölk*, Bold. Szűz Máriáról címzett benedekrendi apátság, Demunk, Demenk, Dömölk, Demeulch, Demeuk II. 809.
- Dömsöd* lásd Gunchoc.
- Dömücsin* lásd Gumulchen.
- Dörögd*, Durugd II. 822.
- Dötk* lásd Dudk.
- Dra I. 228 lásd Dia.
- Draa lásd Dia.
- Drabimo I. 227. Dobruno, *Dobrona* II. 50.
- Drac I. 414. Drag, *Dragova* II. 342.
- Drad I. 93, 130. lásd Dedrog.
- Drag I. 115, 120, 179. lásd Drac.
- Drag I. —. *Drág* II. 641.
- Drág* lásd Drag.
- Dragalnia I. —. II. 759.
- Dragotinum I. 172.
- Dragouen, capella I. —. II. 765.
- Dragova* lásd Drac.
- Dragun lásd Dragouen, capella.
- Drah lásd Dia.
- Dráhi* lásd Dia.
- Drant I. —. *Daróc* II. 648.
- Drasov I. 121, 136.
- Drasseu I. —. *Drassó* II. 636.
- Drassev I. 95.
- Drassó* lásd Drasseu.
- Drassov I. 111.
- Drau I. 119.
- Draua I. 238, 241, 289. 295.
- Drauc I. 226. Dravci, *Dravecz* II. 56.
- Draut lásd Dorlaco.
- Drava, iuxta lásd Sancti Martini.
- Dráva-Szent-Márton* lásd Sancti Martini.
- Dráva-Szent-Márton* lásd Beati Martini.
- Dravam, iuxta lásd Sancti Martini.
- Dravci I. 231. lásd Drauc.
- Dravecz* lásd Drauc.
- Drebeguest I. 311. lásd Debreistd.
- Drégely-Palánk* lásd Sancte Elyzabeth.
- Dreguen I. 328. lásd Regnen.
- Drenchen I. 191. *Derecsény* II. 43.
- Drogh I. 277. lásd Darugh.
- Drömbár* lásd Drumbar.
- Drossov I. 125.
- Druchun I. 241.
- Drugma lásd Dorgma.
- Drumbar I. 110. Dumbar, Duumbar, *Drombár* II. 629.
- Duabus ecclesiis I. —. *Kétegyház* II. 636.
- Duabus Ecclesiis I. 107. *Kétegyház* II. 654.
- Duae Turres plebania I. 95, 121, 136.
- Dub I. 108, 134. *Szamos-Dob* II. 666.
- Dubas I. 153. lásd Dobos.
- Dubacz lásd Dobos.
- Dubasy lásd Dobos.
- Dubasz lásd Dobos.
- Dubica*, főesperesség I. —. II. 737.
- Dubica*, kerület II. 737.
- Dubnica, capella sancti Francisci I. —. II. 735.
- Dubnica, capella sancta Katherine I. —. II. 735.
- Dubnica ecclesia beati Petri apostoli I. — 735.
- Dubnicz lásd Sancte Crucis.
- Dubehaca I. 241.
- Dubicensi, archidiaconatus I. 171.
- Dubicensy, archidiaconatus I. 166.
- Dubicha I. 162, 164, 167, 169.
- Dubicha, archidiaconatus I. 165, 170.
- Dubnicz* lásd Sancte Crucis.
- Dubosz lásd Dobos.
- Dubova lásd Dombo.
- Dubova I. 198. lásd Duledi.
- Dubovac lásd Dobouch, ecclesia beate Margarethe.
- Dubovac lásd Dobra.
- Duboz lásd Dobos.
- Dubra I. 267, 304. lásd Dobra.
- Dubramenzend I. 280. lásd Dobra.
- Dubrava* lásd Dombro.
- Qubrava* lásd Dobra.
- Dubren I. 324. lásd Debrew.
- Dubrinics* lásd Dobronch.
- Dubroka* lásd Nubrok.
- Duburka lásd Doburcka.
- Dudinjak lásd Duuar.
- Duak I. 377. Dech, *Dötk* II. 294.
- Dudvágszeg* lásd Dyosec.
- Duka lásd Tuca.
- Duledi I. 198. Dubova, *Paraszt-Dubova* II. 49.
- Dulia I. 444.
- Dumach I. 399.
- Dumanch lásd Durud.
- Dumbar I. 92. lásd Drumbar.
- Dumbo I. 304, 306. lásd Dombo.
- Dumbo I. 267.
- Dumbo vicarius I. 176. lásd Dombo.
- Dumbo I. 299. *Dombo* II. 274.
- Dumbou lásd Dombo.
- Dumbradmenzeucho I. 302. lásd Dobra.
- Dumbro plebania I. 169, 171.
- Dumbro vicariatus I. 166, 171.
- Dumbro lásd Dubrava.
- Dumigna I. 334. lásd Doregma
- Duna-Földvár*, Sz. Ilonáról címzett Sz.-Benedekrendi apátság II. 806.
- Duna-Földvár* lásd Felduar.
- Duna-Szekeső* lásd Zechew.
- Duna-Varsány* lásd Wossian.
- Duna-Varsány* lásd Woyssa.
- Duna-Vecse* lásd Veca.
- Dunajecz* lásd Danacis.
- Dunajecz-Krempach* lásd Danacis.
- Dunbramenzenthe I. 290. lásd Dobra.
- Dunugi I. —. lásd Bunugi.
- Duo Canes I. 99.
- Duobus turribus I. —. *Kéttorony* II. 636.
- Durand I. 803.
- Duroslo I. 178. lásd Doroslo.
- Durud I. 245, 375. Durugh, Dumanch, *Talián-Dörögd* II. 294.
- Durug, I. —. Dimid, *Durug* II. 303.
- Durug I. 245, 305, 379, 390. lásd Darugh.
- Durugd lásd *Dörögd*.
- Durugh I. 263, 298. lásd Darugh.

- Durugh lásd Dorok.
 Durugh lásd Durud.
 Durugman I. 321. lásd Doregma.
 Duruzlo lásd Doroslo.
 Dus 287. I. lásd Dos.
Dusnak, *Dusnuk* II. 823.
 Dusnuk lásd *Dusnak*.
 Duuar I. 289. *Dudinjak*, *Udvar* II. 265.
 Duumbar I. 98. lásd Drumbar.
 Duz I. 338. 347. lásd Daz.
Duzma, lásd Dausa.
Duzma-Gécz lásd Dausa.
Dürnbach lásd Soch.
 Dyaky I. 375. *Deáki* II. 293.
 Dyapal I. 43. lásd Gapol.
 Dydrad I. 120.
 Dydrag I. 104, 138. lásd Dedrog.
 Dyemysmonostara villa I. 76. lásd Sancti Dionysii.
 Dyenus monasterium lásd Sancti Dionysii monasterii villa.
 Dyenus monasterium lásd *Dienesmonastra*.
 Dygnet I. 330. lásd Ziget.
 Dyis villa I. 337.
 Dynnareke I. 315. lásd Domiaryka.
 Dyod lásd Gyod.
 Dyodor I. 350. Thihedor, *Tivadar* II. 200.
 Dyog I. 290. lásd Dios.
 Dyonisii villa I. 81.
 Dyonisius de Salos I. 236.
 Dyos I. 280, 302. lásd Dios.
 Dyos I. 181. *Diós* II. 338.
 Dyosec I. 201. *Diószeg*, *Dudvág-szeg* II. 9.
 Dyra I. 180. II. 342.
- E**adem lásd Adam.
 Eba I. 367. II. 163.
 Ebes I. 344, 360. *Ebes* II. 183.
 Ebes I. —. Keuch, *Ebes* II. 254.
 Ebes, villa Ebes I. —. *Erzsébetváros*, *Ebesfalva* II. —.
Ebesfalva lásd Ebes.
 Ecclesia de Bon II. 557.
 Ecclesia de Olaszi II. 557.
 Ecclesia Episcopi I. —. lásd Monostur.
 Ecclesia magnifica lásd Sancti Nicolai.
 Eche I. 287, 311. Gechec, *Ethe* II. 254.
 Eched I. 325. *Ecséd* II. 178.
 Echegh I. 322. lásd Echeng.
 Echek I. 363. lásd Echeng.
 Echeng I. 338. Echegh, Sehck, Echek, Cheg, *Ecség*, *Sajó-Ecség* II. 169.
 Echir I. 386. *Ecsér* II. 294.
 Echsawad I. 318. lásd Chobat.
 Ehtort I. 104. lásd Reinolfaya.
Ecséd lásd Eched.
Ecséd lásd Esched.
Ecség lásd Echeng.
Ecsellő lásd Tykylev.
Ecsény lásd Schir.
Ecsér lásd Echir.
Ecsi lásd Chich.
Ecsi lásd Gicz.
 Edda I. 393. lásd Edde.
 Edde I. Edda, *Edde* II. 303.
 Eddus I. 380.
 Edelen I. 347, 363.
Edelény lásd Edelyn.
 Edeles I. 45. *Edeles* II. 600.
 Edeleus lásd Edeles.
 Edelyn I. 248. Edelys, *Edelény* II. 169.
 Edelys I. 339. lásd Edelyn.
 Edisa, I. 200. Hodisa, *Ugyics*, *Kis-Ugyics*, *Nagy-Ugyics*, *Udica* II. 98.
 Eeradon lásd Adon.
 Eermen lásd Hermen.
 Egd I. 92. lásd Deg.
 Egedus I. 378. II. 298.
 Egeg lásd Eguec.
Eger, *Agria* II. 785.
Eger lásd Agria.
Eger-Szalók lásd Solouk.
Eger-Völgye II. 198.
Egerbegy lásd Egurbeg.
Egeres, benczés-apátság II. 787.
 Eggerscig I. 388. lásd Agursig.
Egerszeg lásd Eguest.
Egerszög lásd Agrest.
 Eges Sancti N. I. 246.
 Egged I. 44, 56, 63, 80, 86. *Egyed* II. 526.
 Eggedmonostora lásd Egged.
 Eghasasharsan I. 82. lásd Eghazan.
 Eghasazhan I. 75. lásd Eghazan.
 Eghasoswrken lásd *Egyházas-Örkény*.
 Eghazan I. 68. Eghazashasa, Eghasashavsán, Eghasazhan, *Egyházas-Harsány* II. 566.
 Eghazas Ilya lásd *Egyházas-Illye*.
- Eghazas Moch lásd Mach.
 Eghazas Moch lásd Mocs.
 Eghazas Perch lásd Perch.
 Eghazas Vnyan lásd *Egyházas-Unyom*.
 Eghazasfenek lásd *Egyházas-fenek*.
 Eghazashasa I. 47. lásd Eghazan.
 Eghazaskereky lásd Keki.
 Eghazasmoch lásd Mocs.
 Eghazasmoch lásd Mach.
 Eghazasnesta lásd Nizta.
 Eghazasnyek lásd Niczk.
 Eghazasztara lásd *Szlára*.
 Eghazaz Moch lásd Mach.
 Eghazazbodun lásd *Egyházas-Bodony*.
 Eghazazmoch lásd Mocs.
 Eghaziathlan Perch lásd Perch.
 Egnudino I. 35.
 Egres I, 332, 351. Greg, *Egres*, *Agris* II. 175.
 Egres I. —. *Rácz-Egres* II. 254.
 Egres I. —. *Egues* II. 342.
 Egres I. —. *Sár-Egres* II. 230.
 Egres lásd Egreg.
Egres, a Bold. Szűz tiszteletére alapított cistercita-rendű apátság, *Egresd* II. 807.
 Egresd lásd Egres.
Egri völgy lásd Wallis Agriensis
 Egrich I. 380.
 Egrus I. 382, 390, 391. *Magyar-Egres* II. 303.
 Egua I. 351.
 Eguec I. 222. *Egeg* II. 30.
 Egues I. 179. lásd Egres.
 Eguessec I. 224. lásd Eguest.
 Eguest I. 224. Eguessec, *Egerszeg* II. 21.
 Eguis I. 398.
 Eguk lásd *Egyek*.
 Egurbeg I. 128. Egwibeg, *Egerbegy* II. 663.
 Egwibeg I. 101. lásd Egurbeg.
Egyek, *Eguk* II. 784.
Egyed lásd Egged.
Egyház-Maróth lásd Morost.
Egyház-Nagyszeg lásd Sop.
Egyházas-Bást lásd Bast.
Egyházas-Bodony, Eghazazbodun, Budun, Ewzud II. 801.
Egyházas-Divék lásd Diuec Superior.
Egyházas-Harsány lásd Eghazan.
Egyházas-Illye, Eghazas Ilya II. 773.

- Egyházas-Kerek* lásd Koreckton.
Egyházas-Kereki lásd Keki.
Egyházas-Nádas lásd Nadas.
Egyházas-Oroszi lásd Hurusi.
Egyházas-Örkény, Eghasoswrken II. 799.
Egyházas-Ösi lásd Cusi.
Egyházas-Péres lásd Perch.
Egyházas-Piski lásd Pyspuki.
Egyházas-Surány lásd Silrány.
Egyházas-Szakál lásd Sacal.
Egyházas-Szakalos lásd Sacalas.
Egyházas-Szent-Iván lásd Sancto Johanne.
Egyházas-Ugra lásd Vgra.
Egyházas-Unyom, Eghazas Vnyan II. 809.
Egyházasfenék, Eghazasfenek II. 796.
Egyházaskér II. 807.
Egyházatlan-Péres lásd Perch.
Egyházfalva lásd Sancti Andree.
Egyházszeg lásd Zeguet.
Eigh I. 300. Engh, Enhgh, Hengh II. 279.
Eke I. 52. lásd Helye.
Ekemezev I. 123. *Nagy-Ekemező* II. 650.
Eledyno I. 104. lásd Gladino.
Elefánt lásd Alfaci.
Elesd I. 50, 54. *Élesd* II. 580.
Élesd lásd Elesd.
Elesfalva lásd Elleusfelua.
Eleusfolua I. 264, 274. Elleusfolua, Elleusfolua, Heleusfolua, Helysfala, *Helesfa* II. 237.
Elic I. —. Helic villa, *Illyefalva* II. 638.
Elletalva lásd Elleusfelua.
Ellés lásd Paulelense.
Ellesi lásd Elyesy.
Elleufolua I. 284. lásd Eleusfolua.
Elleusfelua I. 161. Heleusfelua, Hellens, *Ellősfalva*. *Ellős*, *Ellyős* II. 392.
Elleusfolua I. 264, 274. lásd Elleusfolua.
Ellős lásd Elleusfelua.
Ellősfalva lásd Elleusfelua.
Ellyős lásd Elleusfelua.
Ellyős lásd Paulelense.
Ellyősfalva lásd Elleusfelua.
Ellywfalva lásd Elleusfelua.
Elsavicha lásd Olysava.
Elsna I. 206. lásd Oslna.
Elsua I. 319. lásd Ilsua.
Elwes lásd Hulnes.
Elya I. 390. lásd Sancto Elia.
Elyad I. 153. *Ilyéd*, *Illadia* II. 486.
Elyas I. 288, 301, 305, 307, 397. Helyas, *Illési* II. 279.
Elye I. 111. II. 303.
Elyed lásd Elyad.
Elyesy I. 378. Helias, *Ellesi* II. 299.
Elzca I. 315. Halsa II. 269.
Emem I. 251. II. 190.
Emen I. 251. lásd Essen.
Emend I. 339. lásd Emeud.
Emeud I. 249, 364. Emend, Emeydo, *Emöd* II. 169.
Emeu I. 186. lásd Hemen.
Emeyd I. 335.
Emeydo I. 321. lásd Emeud.
Emil I. 243.
Emisd I. —. Enustd, Enuzd, Ginczd, Giustd, Henhes II. 237.
Emist I. 273.
Emöd lásd Emeud.
Emtrino lásd Enyd.
Emun I. 276. II. 245.
Encs lásd Hench.
Enderd, I. 382. Endred, Endud, *Endréd* II. 303.
Endino I. 121.
Endolmic I. 320.
Endred I. 391. lásd Enderd.
Endred lásd Dendreg.
Endréd lásd Enderd.
Endrefalva lásd Villandre.
Endreg lásd Dendreg.
Endrid I. 134.
Endud I. 397. lásd Enderd.
Enece I. 131.
Enedyno I. 101. Enyd, Enyidinum, *Nagy-Enyed* II. 629.
Enendino I. —. Enyidio, *Kis-Enyed* II. 633.
Eneudio I. 94.
Enezke I. 368. lásd Enizke.
Eng I. 447.
Engh, I. 269, 287, 300, 304. Heng Hengh, Beate Marie Virginis de Engh II. 279.
Engh lásd Eigh.
Engolosy lásd Olassi.
Enhgh I. 281. lásd Eigh.
Enidino I. 136.
Enifalua I. 122.
Enifalva I. —. Jandlaka, *Enlaka* II. 659.
Enifalva lásd Semfalva.
Enig I. 386. *Enying* II. 290.
Enisque I. 207. II. 204. lásd Enizke.
Enitrino I. 91.
Enizke I. 353. Enisque, Eneske, Enezke, *Enyiczke* II. 163.
Enlaka lásd Enifalva.
Enn I. 208. lásd Hem.
Ennes I. 215. lásd Heves.
Enő lásd Emem.
Enso, Heriso I. 200. *Hricsó*, *Alsó-Hricsó* II. 98.
Ensseuis I. 147. lásd Byssenis.
Enusi I. 386. I. Susy.
Enustd I. 282, 292. lásd Emisd.
Enusy lásd Susy.
Enuzd I. 264. lásd Emisd.
Ény lásd Hem.
Enyd I. 92, 107. lásd Enedinum.
Enyd Superior I. 99. de Emtrino, *Fel-Enyed* II. 629.
Enyidio lásd Enendino.
Enydino I. 121, 129. lásd Enedinum.
Enyiczke lásd Enisque.
Enyiczke lásd Enizke.
Enying lásd Enig.
Eozepminici I. 318. lásd Kuzempnemty.
Eöcse lásd Juske.
Eösi lásd Susy.
Epati I. 190. *Apáti*, *Kis-Apáti* II. 27.
Epel I. 373. *Epöl* II. 287.
Epries I. 355, 371. lásd Aperies.
Eperies I. 26.
Eperjes lásd Aperies.
Epöl lásd Epel.
Epries I. 317. lásd Aperies.
Equa lásd Eba.
Ér-Adony lásd Adon.
Ér-Diószeg lásd Gyozed.
Ér-Endréd lásd Dendreg.
Ér-Kenéz lásd Kenez.
Ér-Keserű lásd Keseres.
Ér-Mihályfalva lásd Nagmehal.
Ér-Olaszi lásd Olassi.
Ér-Semjén lásd Symian.
Ér-Somlyó lásd Somlow.
Erchy lásd *Ercsi*.
Ercsi, benczés-monostor, Erte, Erchy, karthauziak, cisterciták, Sz. Ágoston remete szerzete II. —.

- Érd* lásd Erd.
 Ercuntino I. 93.
 Erd I. 384. *Érd* II. 287.
Érd-Somlyó lásd Somlov.
 Erdefark I. 269. Herdefark, Herdevfark, Herduferch, Heredefork, *Erdővég*, *Erdevik* II. 279.
Erdélyi püspökség II. 607.
 Erdenbach I. 132.
 Erdeubenia I. 361.
 Erdeubenie I. 340.
 Erdeud I. 108. Ordeud, *Erdőd* II. 666.
 Erdeuhath I. 115.
 Erdeutelech I. 335.
 Erdeutheluk I. 337. lásd Erduthelech.
Erdevik lásd Erdefark.
 Erdewasd I. 268. II. 269.
 Erdewd I. 281, 290, 302. *Erdőd*, *Erdut* II. 274.
Erdőbénye lásd Ardumbinche.
Erdő-Csanád lásd Chanad.
Erdő-Csokona lásd Tukana.
Erdő-Gyarak lásd Gara.
Erdő-Pél lásd Herdeupel.
Erdő-Szent-György lásd Sancto Georgio.
Erdőske lásd Senvalt.
Erdőd lásd Erdeud.
Erdőd lásd Erdewd.
Erdőd, prépostság lásd Titul.
Erdőbát, esperesti kerület II. 659.
Erdőtelek lásd Erduthelech.
Erdővég lásd Erdefark.
 Erdsomlio lásd Somlow.
 Erdsomlow lásd Somlow.
 Erdsumlio lásd Somlow.
 Erdsumplia lásd Somlow.
 Erdut lásd Erdewd.
 Erduteluk I. 342. lásd Erduthelech.
 Erduthelech I. 324. Ertetekel, Erdeutheluk, Erduteluk, *Erdőtelek*, II. 173.
Erek, *Erek* II. 823.
 Eremita I. 371. Grenita, *Remete*, *Kőszeg-Remete* II. 202.
Erenye, Paulinusok Sz. Máriáról címzett monostora II. 813.
 Erg I. 252. Herhck, Ergk, Ok, *Erk* II. 178.
 Ergk I. 326. lásd Erg.
Erk I. 358. lásd Erg.
 Erkud I. 107. de Erkundino, Erkuntino, *Szász-Erked* II. 654.
 Erkundino I. 109. lásd Erkud.
 Erkuntino I. 120. lásd Erkud.
 Ermen lásd Herman.
 Ermenus I. 104, 120, 131, 138. lásd Ormenus.
 Ernee I. 140.
 Ernee I. 97. Gnece, *Nagy-Ernye* II. 657.
 Erpal lásd Herpali.
 Erpali I. 42. lásd Herpali.
 Erradwan I. 313. Raduan, Radvan, *Radikovec* II. 266.
 Ers I. 108, 133. Gers, Grs, *Derzs* II. 666.
Érsek-Apáti lásd Apati.
Érsek-Gyármallya lásd Germot.
Érsek-Lél lásd Lahal.
 Ersel I. 273. Erzeek, Erzek, Horkeuk, *Hornyék* II. 237.
 Ersenis I. 148. lásd Beseno.
 Ersomello lásd Somlow.
 Ersomelo lásd Somlow.
 Ersomlia lásd Somlow.
 Ersomlo lásd Somlow.
 Ersomlya lásd Somlow.
 Ersomlyo lásd Somlow.
 Ersomollo lásd Somlow.
 Ersomplo lásd Somlow.
 Ersumlya lásd Somlow.
 Ersumplyo lásd Somlow.
 Erte lásd *Ercsi*.
 Ertetekel I. 359. lásd Erduthelech.
 Erzeek I. 264. lásd Ersel.
 Erzek lásd Ersel.
Erzsébetváros lásd Ebcs.
 Esa lásd Osd.
 Esakna I. 98, 104, 109, 122. Kakna, *Désakna* II. 668.
 Esched I. 328. *Ecséd*, *Mocsár* II. 190.
 Esel I. 281.
 Esen I. 331. lásd Essen.
 Esen I. 222. *Jeszen*, *Nagy-Jeszen*, *Felső-Jeszen* II. 93.
 Eskulev I. 98. Eykulev, *Nagy-Esküllő* II. 641.
 Essegvar lásd Sing.
 Essek, I. 314. Ezeek, Ezeel, Oziuk, *Eszék* II. 266.
 Essen I. 345. Emen, Ezenet, Esen, Ezen, *Eszény* II. 190.
 Estiel I. 413. II. 349.
 Estina I. 413. II. 349.
 Esuar I. 127. Eswar, de Suar, *Dés* II. 668.
 Eswar I. 104. lásd Esuar.
Eszék lásd Essek.
Eszéki főesperestség lásd Oziach II. 264.
Eszénke lásd Essen.
Eszény lásd Essen.
Eszény lásd Ezenet.
Eszény lásd Lona.
Eszlár lásd Azlar.
Eszlár lásd Star.
Esztelnek lásd Izkutnuk.
Esztergály lásd Strigonio.
Esztergom II. 780.
Esztergom, érsekség lásd Strigoniensis archiepiscopatus.
Esztergom, főesperestség II. 4.
Esztergomi, Szentgyörgymezeje lásd Strigonium, prepositura St. Georgii de Viridi campo.
Esztergom, Szent György vértanúról címzett zöldmezei prépostság II. 5.
Esztergom, Sz. Tamás vértanú nevét viselő hegyfoki prépostság lásd Strigonium, prepositura St. Thome martiris de Promontorio.
Esztergom, székesegyházi főesperestség Szent György vértanúról címzett zöldmezei prépostság lásd Esztergom.
 Ete, Ethey II. 787.
 Ethe lásd Eche.
 Ethey lásd Ete.
 Etre lásd Hetre.
 Etschdorf lásd Reinolfaya.
 Eue I. 244.
 Eulka I. 59. lásd Tulka.
 Euren lásd *Tisza-Örvény*.
 Eurkyn lásd *Örkény*.
 Eurmenent lásd *Örményes*.
 Euscut I. 242.
 Eusi I. 47, 68, 82, 84, 87. lásd Cusi.
 Eusi I. —. *Ósi* II. 580.
 Euzidy I. 397. lásd Sured.
 Evce lásd Juske.
 Evneske I. 319. lásd Enizke.
 Evsen I. 148. Evzin, Ewzin, *Őszén* II. 442.
 Evsi I. 67, 82. lásd Cusi.
 Evzin I. 153. lásd Evsen.
 Ewche lásd Juske.
 Ewce lásd Juske.
 Ewes I. 215. lásd Heves.
 Ewla I. 262. Gulay, Kulay, Sayla, *Gyula-Jováncza* II. 260.
 Ewrke I. —. *Mező-Örke* II. 663

Ewthwen lásd Vtuen.
 Ewthwyn lásd Vtuen.
 Ewzen lásd Evzen.
 Ewzin I. 157, 159. lásd Evsen.
 Ewzon lásd Evseni.
 Ewzud lásd *Egyházas-Bodony*.
 Eyalo I. —. villa Eyanis, Heyalo, villa Heyanis, *Héjjás-falva* II. 659.
 Eyanis villa I. 133. lásd Eyalo.
 Eykulev I. 119. lásd Eskulev.
 Eylho I. 212. Hixo, *Hilyó* II. 160.
 Eynud I. 286. Gheyd, Giud, Gyud, *Mária-Gyüd* II. 245.
 Ezd I. 237.
 Ezeek I. 271, 289. lásd Essek.
 Ezeel I. 270. lásd Essek.
 Ezek lásd Ozek.
 Ezel I. 244.
 Ezen I. 361. lásd Essen.
 Ezenet I. 323. lásd Essen.
 Ezlar lásd Azlar.
 Eztar lásd Star.
 Ezmer I. 121. lásd Dezmer.
 Ezzek I. 313.

Faber I. 448.
 Facoro I. 342.
 Fadd lásd Iwok.
 Fabid lásd Fohid.
 Faisz lásd Faiz.
 Faisz lásd Feyz.
 Faiz I. 395. Fayz, *Faisz* II. 290.
 Fajdos lásd Foydes.
 Fajsz lásd Wayssa.
 Fakoro I. 342, 358. *Fokoró* II. 173.
 Fajos pusztá, *Folkus*, Folkusy II. 823.
 Fakós lásd Foltus.
 Falkus I. Folios.
 Fallak I. 161. Fellak, Fullak, *Fönlak* II. 392.
 Falud II. 819.
 Famacher I, 251. II. 190.
 Fanchala I, 159. Fantalaka, Fanthalaka, *Fancsal*, *Fancsal-laka* II. 460.
 Fanchberen I, 389. *Balaton-Berény* II. 299.
 Fanchlak lásd Fanchala.
 Fanchlaka lásd Fanchala.
 Fanchlok lásd Fanchala.
 Fancsal, ecclesia Sancti Petri, ecclesia Sancti Spiritus, Fouchal II. 794.

Fancsal lásd Fanchala.
Fancsal lásd Fansol.
Fancsal lásd Kereztes.
Fancsallaka lásd Fanchala.
Fancsika lásd Fantha.
Fancslak lásd Fanchala.
 Fanczlaka lásd Fanchala.
 Fanhan I. 213. lásd Foni.
 Fanhin I. 213. lásd Fanhan.
 Fanis I. 216. Farus, *Szkáros*, *Szkáros* II. 43.
 Fansol I. 202. *Fancsal* II. 9.
 Fantalaka I. 145. lásd Fanchala.
 Fantha I. 376. *Fancsika* II. 294.
 Fanthalaka I. 152, 156. lásd Fanchala.
 Farchad I. 133.
Farczád lásd Vorkad.
Farkastelke lásd Lupardi valle
Farmos lásd Farnos.
Farnad lásd Zanog.
 Farnas lásd Fernus.
 Farnos I. 350. Fornos, Fornosi, *Farmos* II. 173.
 Farnos lásd Fernus.
 Farus I. 216. lásd Fanis.
 Fas I. 187. Fus, *Füss* II. 27.
 Fauo I. 415. Fono II. 342.
 Faydas I. 350. lásd Foydes.
 Fayz I. 374. lásd Faiz.
Fazekas-Dénes lásd Dench.
Fáncslak lásd Fanchala.
 Fechwernec I. 255.
 Fedemes, I. 343. Fedemus, *Fedemes* II. 173.
 Fedemes I. 341. *Fedemes*, *Filimes* II. 178.
Fedemes lásd Fedemes.
Fedemes lásd Fedemes.
 Fedemus I. 225. *Zsitva-Födemes* II. 21.
 Fedemus I. 324. lásd Fedemes.
 Fegment I. 331.
 Fegut I. 258. lásd Fokach.
Fegyvernek lásd Fekuernek.
Fegyvernek-Peterd lásd Peterd.
Febér-Gyarmat lásd Garmat.
Fehéregyház lásd Alba Ecclesia.
Fehéregyház lásd Feyrhaz.
Fehéregyház lásd Táplány.
Fehérpatak lásd Albo Rivulo.
 Fehertov I. 365. lásd Feyierthov.
Fehérvár, főesperestség II. 628.
Fejérd lásd Feyerd.
Fejéregyház lásd Alba Ecclesia.
Fejértó lásd Feyierthov.

Fejérvár, főesperestség II. 289.
 Fekch I. 238. Geech, Gued, *Géla* II. 245.
 Fekechen I. 382. Fekten II. 303.
 Fekete I. 132. Fetekelok, *Feketelak* II. 641.
Fekete-Ardó lásd Ordov.
Fekete-Bátor, monostor Batur monasterium II. 776.
Fekete-Gyarmat lásd Garmat.
Fekete-Gyarmath lásd Gormat.
Fekete-Györös lásd Gerres.
Feketelak lásd Fekete.
 Feketen I. 392.
 Fekethekeres lásd Gerres.
 Fekeuernuk I. 356. lásd Fekuernek.
 Fekten I. 397. lásd Fekechen.
 Fekuernek I. 321. II. 174.
 Fel I. 156. Sel II. 433.
Fel-Apáti lásd Apati.
Fel-Borsod lásd Borsod Superior.
Fel-borsod, alesperestség lásd Borsod Superior.
Fel-Debrő lásd Debrew.
Fel-Enyed lásd Enyd.
Fel-Gedecz lásd Felgedus.
Fel-Gedős lásd Gedus.
Fel-Gödös lásd Felgedus.
Fel-Gyógy lásd Gvod.
 Fel-Haripan lásd Sancti de Hermeti.
Fel-Kér lásd Felkeer.
Fel-Pályi lásd Felpali.
Fel-Szakolcz lásd Felzokolc.
Fel-Szanád lásd Zanad.
Fel-Tárkán lásd Tarkan.
Fel-Tárkány lásd Trachagn.
Fel-Torja lásd Torya Superior.
 Feladas I. 318. lásd Feluodoz.
 Felborsod, archidiaconatus I. 322, 325.
 Felch I. 136.
Felcsuth lásd Chut.
 Feldarad I. 398. II. 303.
Feldombó lásd Dombó.
 Felduar I. 91, 311. Felduuar, Felduwar, Feudwar, *Duna-Földvár* II. 254.
 Felduer I. 243.
 Felduuar I. 261. lásd Felduar.
 Felduwar I. 278. lásd Felduar.
 Feldvar, I. —. Fewldwar, *Székel-Földvár* II. 663.
 Feldymar I. 296. Fewluar, Földwar, *Sátoristye*, *Földvár* II. 246.

- Feled lásd Seled.
 Feled lásd Fereti.
 Feled I. 216. lásd Seled.
 Felgedus I. 147 *Fel-Gedecz, Fel-Gödös* II. 412.
 Felic I. 206. lásd Selit.
 Felida lásd Ida Minor.
 Felka II. 803.
 Felkenyér lásd Kiner Superior.
 Felker I. 70.
 Felkeer I. 84. Felker, Felkes, Felkor, *Fel-Kér, Kis-Kér* II. 580.
 Felker, I. 76. lásd Felkeer.
 Felkes, I. 50. lásd Felkeer.
 Felkor, I. 89. lásd Felkeer.
 Fellak I. 146. lásd Fallak.
 Felmera I. 368. lásd Superior Mira.
 Felméra lásd Superior Mira.
 Felnémet lásd Femie.
 Felnémeti lásd Felnempti.
 Felnémeti lásd Nempti.
 Felnempti I. 352, 368. Felnenpti, Nempti Superior, *Felnémeti, Tornyos-Németi* II. 160.
 Felnempti lásd Kuzempnemty.
 Felnenpti I. 212. lásd Felnempti.
 Felneumpti I. 363. II. 160.
 Felpali, I. 73, 80, 86.
 Felpali I. —. Pauli, Selpali, *Hegyköz-Pályi* II. 527.
 Felsewywanch lásd Hinand.
 Felsolcha I. 347, 363.
 Felső-Abrány lásd Abram.
 Felső-Abrány, premontréi prépostság, Monostorosabran II. 776.
 Felső-Bagod lásd Bogud.
 Felső-Bárcza lásd Barcha.
 Felső-Bereczki lásd Berechen.
 Felső-Boldogasszonyfalva lásd Sancte Marie villa superioris.
 Felső-Dobsza lásd Dobza.
 Felső-Dombó lásd Dombo.
 Felső-Dörgicse lásd Dergeche.
 Felső-Elefánt lásd Alfaci.
 Felső-Eörs lásd Vrs.
 Felső-Esztergály lásd Strigonio.
 Felső-Fancsal lásd Fansol.
 Felső-Gagy lásd Gog.
 Felső-Gagy, benzézés apátság II. 771.
 Felső-Gecse lásd Gepsa.
 Felső-Györed lásd Gerut.
 Felső-Győrös lásd Gerres.
 Felső-Hangony lásd Hangon.
 Felső-Hricsó lásd Enso.
 Felső-Ida lásd Ida Minor.
 Felső-Idécs lásd Idech.
 Felső-Jeszen lásd Esen.
 Felső-Kalodva lásd Galadua.
 Felső-Kápolna lásd Capella.
 Felső-Kásmárk lásd Casmar.
 Felső-Kéked lásd Kekud.
 Felső-Kustány lásd Kustan.
 Felső-Lendva lásd Lyndua.
 Felső-Leperd lásd Wapurd.
 Felső-Lócz lásd Nilas.
 Felső-Ludány lásd Ludan.
 Felső-Marosd lásd Monustor.
 Felső-Méra lásd Superior Mira.
 Felső-Mibáljevercz lásd Sancti Mychaelis.
 Felső-Mislye lásd Misle.
 Felső-Mislye lásd Mislye.
 Felső-Nána lásd Nana.
 Felső-Nepmcse lásd Nempti.
 Felső-Novaj lásd Noe.
 Felső-Nyárad lásd Narag.
 Felső-Nyék lásd Denek.
 Felső-Olcsvár lásd Olnar.
 Felső-Olcsvár lásd Olsvar.
 Felső-Pél lásd Herdeupel.
 Felső-Petri lásd Sancti Petri.
 Felső-Prándof lásd Prian.
 Felső-Ráda lásd Rady.
 Felső-Rajk lásd Rayk.
 Felső-Récsény lásd Richen.
 Felső-Regmecz lásd Regemech.
 Felső-Sebes lásd Sebeys.
 Felső-Sebes lásd Sebus.
 Felső-Siményfalva lásd Sancto Simeone.
 Felső-Sípék lásd Schib.
 Felső-Szakolcz lásd Felzokolc.
 Felső-Szeli lásd Sila.
 Felső-Szemeréd lásd Semeret.
 Felső-Szend lásd Send Superior.
 Felső-Szent-György lásd Scord.
 Felső-Szent-Mihályfalva lásd Sancti Michaelis.
 Felső-Széplak lásd Zeplak.
 Felső-Sztregova lásd Straguar.
 Felső-Szűcsa lásd Sursa.
 Felső-Tárkány lásd Trachagn.
 Felső-Tárkány lásd Tarkan.
 Felső-Tárkány, karthausi kolostor II. 779.
 Felső-Telekes lásd Theleucus.
 Felső-Terény lásd Cenán.
 Felső-Tót-Baka lásd Prian.
 Felső-Tökés lásd Coques.
 Felső-Túr lásd Tur.
 Felső-Vadász lásd Feluodoz.
 Felső-Vály lásd Val.
 Felső-Vásárd lásd Basaret.
 Felső-Vesztenicz lásd Vestinic.
 Felső-Zéle lásd Zela.
 Felső-Zkule lásd Scalla.
 Felső-Zsember lásd Zember.
 Felső-Zsolca lásd Sossa maior.
 Felső-Zsuk lásd Sunk.
 Feltóth lásd Tol.
 Felud I. 377. *Nagy-Falud* II. 294.
 Feluelnuk lásd Mokofalua.
 Feluodaz I. 367. lásd Feluodoz.
 Feluodoz I. 352. Vadas Superior, Feladas, Feluodaz, *Vadász, Felső-Vadász* II. 163.
 Felvelnök lásd Mokofalua.
 Felvelnuk lásd Mokofalua.
 Felvőlnök lásd Mokofalua.
 Felyda I. 352, 368. lásd Ida Minor.
 Felzanath lásd Zanas.
 Felzokolc I. 369. *Felső-Szakolcz* II. 204.
 Felztara lásd *Sztára*.
 Femie I. —. II. 143.
 Femieh I. 356.
 Fenenies I. 366. lásd Feuenyes.
 Fenes I. 75, 81. Fenes II. 589.
 Fenes I. —. *Szász-Fenes* II. 649.
 Fenyőfalva lásd Valle Gerrudis.
 Fereti I. 191. II. 43.
 Feričanci lásd Ferogeteti.
 Ferich I. 371. lásd Frig.
 Ferighaz I. 381. Alba ecclesia II. 303.
 Fernus I. 79. Fornus, *Farnos* II. 527.
 Ferro, archidiaconatus I. 213. II. 150.
 Ferogeteti I. 314. *Feričanci* II. 269.
 Feretogina I. 408.
 Felső-Sz.-Miklós, Nymygh II. 799.
 Feruet I. 187. II. 21.
 Fetekeluk I. 96. lásd Fekete.
 Feudwar I. 296. lásd Felduar.
 Feuenyes I. 351. Fenenies, *Fővényes* II. 175.
 Fewldwar lásd Feldvar.
 Fewluar I. 274. lásd Feldyniar.
 Feyerd I. 127. Fyjerd, Pheyerd, Veyerd, *Fejérd* II. 648.
 Feyeregyház lásd Ferighaz.
 Feyierthov I. 329. Feyrchut,

- Feyrtow, Fehertov, *Fejértó*,
Új-Fejértó II. 200.
 Feyrchut I. 331. lásd Feyerthov.
 Feyreg haz lásd Alba Ecclesia.
 Feyreg haz lásd *Taplány*.
 Feyrhaz I. 283. Alba Ecclesia,
Fehéregyház II. 251.
 Feyrtow I. 349. lásd Feyierthov.
 Feyz I. 102. Fez, de Pigwedine,
 de Pingvedine, *Faisz* II. 651.
 Fez I. 102. lásd Feyz.
Félegyház lásd Alba Ecclesia.
Fényes-Litke lásd Luhke.
Féregyháza lásd Alba Ecclesia.
Férged lásd Figud.
 Fiad lásd Fyod.
 Fiche lásd Figes.
 Fige lásd Figes.
 Fige I. 192. *Füge* II. 43.
 Figicz I. 415. *Fizig*, *Vizics* II.
 342.
 Figud I. 154, 156. *Fygud* II.
 412.
 File I. 374. *Füle* II. 290.
 Files I. 398. lásd Philes.
 Filfoluo I. 286. II. 254.
Filimes lásd Fedemes.
 Fillidyver I. 370. II. 204.
 Filnait I. 414. *Fileháza* II. 342.
Fincice lásd Fintha.
 Finitta I. 210. lásd Fintha.
 Finka I. 363.
 Finke lásd Beate Virginis I. 248.
 Finta I. 317, 354, 370. lásd
 Fintha.
Finta lásd Fintha.
 Fintha I. 347. Fruncta, Fintta,
 Suncia, Finitta, Finta, *Finta*,
Fincice II. 205.
 Fintta I. 290. lásd Fintha.
 Fired I. 375. *Balaton-Füred* II.
 294.
 Fired lásd Sired.
 Fired Dergethe I. 392.
 Firidhas lásd Alba Ecclesia.
 Firitiasch lásd Alba Ecclesia.
 Firkias lásd Alba Ecclesia.
 Fises I. 104. Fuises, *Ördögös-*
Fűzes II. 668.
 Fizeg I. 269. Fyzec, Fyzeg, Fy-
 zegh, Fyzig, *Vizics* II. 279.
 Fizeg lásd Figicz.
 Fizeralia I. 353. lásd Fuser.
 Fizeralya I. 369. lásd Fuser.
 Fizig I. 180. lásd Figicz.
 Flor I. 329.
 Florentia I. 504.
 Foch I. 286. II. 254.
 Fogach I. 477, 478.
Fogacs lásd Fokach.
 Fogag I. 471.
 Fohid I. —. Fohyd, *Fahid* II.
 629.
 Fohyd I. 99. lásd Fohid.
Fok-Szabadi lásd Zakady.
 Fokach I. 359. Fugach, Fegut,
Fogacs II. 173.
Fokoró lásd Fakoro.
 Folborsod I. 321.
 Foldowar I. 309. lásd Feldymar.
 Folios I. 334. *Falkus* II. 190.
Folkus lásd *Fakos* puszta.
 Folkusy lásd *Fakos* puszta.
 Folrov I. 353. lásd Foro.
 Folt I. 92. Folth, *Folt* II. 633.
 Folt I. 119. lásd Folt.
 Foltus I. 378. *Fakós* II. 299.
 Forne I. 415. II. 342.
 Fomi I. 318. lásd Foni.
 Fonchal lásd Fansol.
 Fonchol lásd Fansol.
 Foni I. 352. Fanhan, Fanhin,
 Fomi, Fony, *Föny* II. 163.
 Fono I. 180. lásd Fauo.
 Fonold I. 393. lásd Scolond.
 Fony I. 367. lásd Foni.
 Forna I. 385. *Forna* II. 289.
 Fornod I. 17.
 Fornos I. 350, 365. *Fornos* II.
 200.
 Fornos I. 342. lásd Farnos.
Fornos lásd Fornos.
 Fornosi I. 336. lásd Farnos.
 Fornus I. 42, 56, 66, 71. lásd
 Fernus.
 Foro I. 136. Folrov II. 163.
 Foro, archidyaconatus I. 254.
 lásd Fero.
 Foro I. 213. Fero, Forror, Fol-
 rov, Forrov, *Forró* II. 162.
 Foro I. —. *Magyar-Forró* II.
 629.
 Foro I. —. *Orbász-Vásárhely* II.
 744.
 Foro I. —. II. 741.
 Foro, lásd Methlica.
 Foro I. —. *Ozalj* II. 751.
Forró lásd Foro.
 Forror I. 318. lásd Foro.
 Forrov I. 368. lásd Foro.
 Forrow I. 92.
 Forum Novum Syculorum I.
 132.
 Forum Thome villa lásd Tha-
 mashida.
 Fouchal lásd *Fancsal*.
 Foydas I. 366. lásd Foydes.
 Foydes I. 332. Faydas, Foydas,
Fajdos II. 175.
 Foyesdorf I. 474.
Föny lásd Foni.
Földvár lásd Feldymar.
Föllach lásd Fallak.
Fövényes lásd Feyenyés.
Főföld lásd Alto Campo.
 Fragailla I. 287, 300. Fran-
 gauilla, Frankavilla, Fun-
 chouilla, Nogolasy, *Frankfalu*,
Nagy-Olaszi, *Mandjelossa* II.
 279.
 Francavilla I. 412. *Nagyolasz*,
Mandjelo II. 349.
 Franch I. 477.
 Franguilla I. 281. 307. lásd
 Fraguilla.
 Frankavilla I. 269. lásd Fra-
 gauilla.
Frankfalu lásd Fraguilla.
Frics lásd Frig.
 Frig I. 211. Frych, Ferich, *Frics*
 II. 205.
 Fruch I. 178. *Torcsa* II. 342.
 Fruncta I. 209. lásd Fintha.
 Frych I. 355. lásd Frig.
 Fuca I. —. II. 749.
 Fuczabadi I. 386. lásd Zakadi.
Fudi lásd Fugi.
Fudi-Vásárhely, pálosrendű ko-
 lostor II. 776.
 Fudy lásd Fugi.
 Fugach I. 342. lásd Fokach.
 Fugad I. —. Phygut, Sigud,
Füged II. 663.
 Fugi I. 50, 54, 70, 76, 84, 89.
Fudi, *Fugyi* II. 580.
Fugyi lásd Fugi.
 Fuises lásd Fises.
 Fuldombó lásd Dombo.
 Fulgudus lásd Felgedus.
 Fulgundus lásd Felgedus.
 Fullak I. 150. lásd Fallak.
 Fullak I. 155.
 Fulnempty I. —. Németi, *Szu-*
mos-Ujvár-Németi II. 668.
 Fulnenpty I. 104.
Fulb-Kécs lásd Kereech.
 Funou lásd Fauo.
 Funchouilla I. 243. lásd Fra-
 gauilla.
 Fur I. 243, 254, 307. II. 110.

- Fur I. 257. Locus Fori, Villa Fori, Wosar, Loco Fori, Waszachel, Wasarhel, *Vásárhely* II. 190.
- Fur I. —. Fynter, Fyur, Fyyr II. 280.
- Furta lásd Garba.
- Fus I. 187. lásd Fas.
- Fuser I. 212. Fizeralia, *Füzér* II. 160.
- Füge* lásd Figes.
- Füged* lásd Fugad.
- Fülecs* lásd Philes.
- Fülek* lásd Silex.
- Fülöp* II. 774.
- Füss* lásd Sus.
- Füss* lásd Fas.
- Füzér* lásd Fuser.
- Füzéralja* lásd Fuser.
- Füzes-Abony* lásd Abony.
- Füzes-Abony* lásd Obon.
- Füzes-Gyarmat* lásd Galmad.
- Füzes-Gyarmat* lásd Germot.
- Füzes-Oroszló* lásd Hurusi.
- Fwgh lásd Fugi.
- Fwgy lásd Fugi.
- Fyerd I. 103. lásd Feyerd.
- Fyged lásd Figud.
- Fygud, archidyaconatus I. 158.
- Fygud lásd Figud.
- Fynter I. 281. lásd Fur.
- Fyod I. 392. *Fiad* II. 303.
- Fyruegnog I. 372.
- Fyur I. 288, 301, 305. lásd Fur.
- Fyyr I. 269. lásd Fur.
- Fyzec I. 307. lásd Fizeg.
- Fyzeg I. 281. lásd Fizeg.
- Fyzegh I. 288, 301. lásd Fizeg.
- Fyzig I. 304. lásd Fizeg.
- G** *gád* lásd Guad.
- Gaal I. 131. Kald, *Alsó-Gáld* II. 630.
- Gaal I. —. Kaal, *Kál*, *Kaál* II. 657.
- Gaal I. —. *Nyárád-Gálfalva* II. 657.
- Gab I. 51, 52. II. 589.
- Gabnan I. 54. Gabrian, Gabryan, Gagan, Gakan, *Gáborján* II. 528.
- Gaborján* lásd Gabnan.
- Gaborján* lásd Gabrian.
- Gabryan I. 149, 151. *Gaborján* II. 461. 486. lásd Adrian.
- Gabrian abbattia I. 66, 73. lásd Gabnan.
- Gabrian I. 44, 65, 79. lásd Gabnan.
- Gabrianmonustra lásd Gabnan.
- Gabriel lásd Gabnan.
- Gabryan I. 86. lásd Gabnan.
- Gabryelis monasterium lásd Gabnan.
- Gach I. 267. Gad, Kad, *Gát* II. 274.
- Gacha I. 275. Gata, *Kácsfalva* II. 246.
- Gachal I. 107, 121, 135. Galhal, Gathal, *Gacsály* II. 665.
- Gács* lásd Gald.
- Gacsály* lásd Gachal.
- Gad I. 279, 302, 308. lásd Gach.
- Gadan I. 108, 117. lásd Zadan.
- Gadan lásd Sadan.
- Gader I. 318. lásd Garadna.
- Gadna lásd Guana.
- Gagala I. 243. Tagala, Tagela, Tegela, Thagala, Thargala II. 280.
- Gagan I. 64. lásd Gabnan.
- Gaganch I. 365. Gagauch, *Galgécz* II. 200.
- Gagauch lásd Gaganch.
- Gagy lásd Gog.
- Gagy-Bátor* lásd Bator.
- Gaholh I. 342. lásd Kal.
- Gaj* lásd Gay.
- Gajdel*, Gajdobra, prémontréi prépostság II. 773.
- Gajdobra lásd Gajdel.
- Gajdos* lásd Copdvis.
- Gak, I. 249. Gyák, *Ják*, *Jákfalva* II. 169.
- Gakan I. 73. lásd Gabnan.
- Gal I. 359. lásd Kal.
- Gál-Szécs* lásd Zech.
- Galaad lásd Galad.
- Galaaracha lásd Villa Dominarum.
- Galaas in metis Wzore I. —. II. 744.
- Galad 155, 158. Galas, Galod, *Galád* II. 433.
- Galád* lásd Galad.
- Galadna lásd Galadua.
- Galadszka lásd Galad.
- Galadua I. 146. Haladua, Galadua, *Kalodva*, *Kladova* II. 392.
- Galamb I. 96, 133. Galambod, Galambud, *Galambod* II. 657.
- Galamb villa, I. — de Salonib, *Nagy-Galambfalva* II. 659.
- Galambod lásd Galamb.
- Galambud I. 132. lásd Galamb.
- Galan I. 263, 277. Gylan, Kallan, *Gyalán* II. 260.
- Galánta* lásd Salanta.
- Galas I. 147. lásd Galad.
- Galas lásd Galaas in metis Wzore.
- Galch lásd Gald.
- Gales lásd Gald.
- Gald I. 109.
- Gald I. 229. Galg, *Gács* II. 37.
- Galg lásd Gald.
- Galgécz* lásd Gaganch.
- Galgécz* lásd Golguos.
- Galha I. 250. lásd Tholya.
- Galhal lásd Gachal.
- Gálhida* lásd Gamilhida.
- Galhod I. 375. Gulach, *Gulács* II. 294.
- Gallii villa I. 96. Salfalia, *Vámos-Gálfalva* II. 651.
- Gallica villa I. 26.
- Gallicus Arpad lásd Arpad.
- Gallifodio I. 144. Salisfodio, *Vizakna*, *Salzburg* II. 62.
- Gallof Maior I. 360.
- Galmad I. 50. Garmad, Garmat, *Gyarmat*, *Füzes-Gyarmat* II. 603.
- Galod I. 153. lásd Galad.
- Galsa* lásd Galsa.
- Galsa I. 351, 366. Gsossa, *Galsa* II. 175.
- Galsa lásd Agualsa.
- Galuk I. 249. Sulup, Kulup, Kolup, *Golop* II. 190.
- Galvács* lásd Bolonach.
- Galvács* lásd Kaloach.
- Gam I. 393.
- Gama I. 45. *Gyoma* II. 601.
- Gamancz I. 176. *Kamenica* II. 349.
- Gamas I. 393, 398. *Kis-Gamás* II. 303.
- Gamas I. —. Gumus, *Gamas* II. 303.
- Gambuch I. —. Gumbuch, *Gambusz*, *Gombás* II. 630.
- Gambusz* lásd Gambuch.
- Gamche archidyaconatus I. 167.
- Gami lásd Gan.
- Gamia I. 318.
- Gamilhida I. 73. Gaulhida, Gulhida, Salida, Samilhida, Saulhida, *Gálhida* II. 530.

- Gamtiklesev I. 87. lásd Samulkesev.
- Gamulkezev I. 51, 52, 75. lásd Samulkesev.
- Gan I. — Jan, *Gyán*, *Köte-Gyán* II. 589.
- Gan I. 51, 53, 66. *Gami*, *Mik-lósi* II. 303.
- Gana I. 359. lásd Gawa.
- Gance I. 302. Gante, Gantha, Kagante, *Gyante* II. 274.
- Ganda I. 372. lásd Gaudas.
- Ganda I. 214. Ghahada, Ghahanda, Ghanda, *Gyanda*, *Gyenda* II. 163.
- Gane I. 312. Gara, Karami, Chara, *Garé* II. 237.
- Gante I. 280. lásd Gance.
- Gantha I. 268. lásd Gance.
- Gány* lásd Inang.
- Gapid I. 58. lásd Capiu.
- Gapol I. 56. Gapul, Dyapal, *Gyapoly* II. 530.
- Gapul I. 64, 79. lásd Gapol.
- Gapyo I. 87. lásd Capiu.
- Gapyu I. 47, 68, 74. lásd Capiu.
- Gara I. 273, 285, 292. lásd Gane.
- Gara I. —. *Gorjáni* II. 269.
- Gara I. —. Garach, Garad, Garag, Gurah, *Gyarak*, *Erdő-Gyarak*, *Hosszú-Gyarak* II. 589.
- Garab I. 267, 280, 304. Karab, Karob, *Grabovo* II. 274.
- Garab II. 787.
- Garáb*, prémontrei prépostság II. 790.
- Garabanch I. 377. *Garaboncz* II. 294.
- Garaboncz* lásd Garabanch.
- Garach I. 88. lásd Gara.
- Garad I. 67, 75, 81. lásd Gara.
- Garadna* lásd Garadna.
- Garadna I. 367. Garadud, Gader, *Garadna* II. 163.
- Garadud I. 352. lásd Garadna.
- Garag I. 51. lásd Gara.
- Garah I. 50. lásd Gara.
- Garak I. 53.
- Garam-Damásd* lásd Damas.
- Garam-Mikola* lásd Miquala.
- Garam-Szent-Benedek* lásd Sancti Egidii.
- Garam-Szent-György* lásd Sancti Georgii.
- Garam-Uffalu* lásd Nova villa.
- Garan I. 73, 87. Garan, Garand, *Gyarán* II. 566.
- Garand I. 72, 84. lásd Zaland.
- Garaz I. 349.
- Garba I. 75. Gorba, Gurba, *Gurba* II. 590.
- Garbanch I. 378. II. 299.
- Gare I. 415. Zare II. 342.
- Garens I. 311. II. 254.
- Garesniá* lásd Garigh.
- Gargad I. 52, 66. lásd Sarkad.
- Garigh I. —. *Garesniá* II. 736.
- Garkad I. 81. lásd Sarkad.
- Garma lásd Garmad.
- Garmad I. 53, 88. Garmat, Zamar, *Gyarmat* II. 442.
- Garmad I. —. Garmath, Garmad, *Fekete-Gyarmat* II. 590.
- Garmad lásd Galmat.
- Garmat I. 76, 81, 84, 157. lásd Galmad.
- Garmath I. 76, 81, 135. lásd Garmad.
- Gárdos* lásd Gurgus.
- Garé* lásd Gane.
- Garmat I. —. *Febér-Gyarmat* II. 665.
- Gaswar I. 148. Sabuar, Sasuar, *Sásvár* II. 474.
- Gát* lásd Gach.
- Gata I. 310. lásd Gacha.
- Gathal lásd Gachal.
- Gaudas I. 356. Ganda, *Gyanda*, *Gyenda* II. 174.
- Gaulhida I. 79. lásd Gamilhida.
- Gauli I. 58. lásd Sadi.
- Gauli I. 83. lásd Sadi.
- Gaumad I. 51. lásd Garmad.
- Gáva* lásd Gawa.
- Gawa I. 343. Kana, Gana, *Gáva* II. 183.
- Gay lásd Guan.
- Gay I. —. *Gaj* II. 749.
- Gbulenti I. 232, lásd Bultuc.
- Gebe I. 117. *Gebe* II. 667.
- Geberyen lásd Gabnan.
- Gech lásd Gecs.
- Geche I. 261. lásd Eche.
- Gechi I. 319. lásd Keg.
- Gecs*, *Gech* monastery, *Geech*, *Geethmunustra* II. 774.
- Geese* lásd Gepsa.
- Gede-Allya* lásd Genech.
- Geder-Monostora* II. 781.
- Gedesz* lásd Gedus.
- Gedey I. 216. lásd Genech.
- Gedino lásd Gladino.
- Gedus I. 154, 156, 158. *Gedesz*, *Gödös* II. 412.
- Geech I. 108, 122, 275. lásd Fekch.
- Geech I. —. Geuch, *Nagy-Gecz* II. 665.
- Geech lásd Gecs.
- Geenche archidyaconatus I. 167.
- Geethmunustra lásd *Gecs*.
- Geg I. 334. Zeg, *Szegh*, *Bod-rogh-Szegh* II. 190.
- Gege I. 398. lásd Geke.
- Geglip I. 318. *Gilip*.
- Gehenche archidyaconatus I. 162.
- Gehren I. 350, 366. *Gerény* II. 186.
- Gehter I. 63, 72. lásd Schechter.
- Geke I. 99, 380. Cege, Gege, *Gige* II. 303.
- Geke I. —. Kege, *Gyeke* II. 641.
- Geled I. 391.
- Geledény* lásd Gladino.
- Gelecouch I. —. *Gjelekovec* II. 756.
- Gelej* lásd Geley.
- Gelemes I. 354. lásd Caelmes.
- Gelenek I. 188. *Geletnek* II. 27.
- Geĺnyes* lásd Golyanus.
- Geletnek* lásd Gelenek.
- Geley I. 335. *Gelej* II. 169.
- Gelges I. 270. Golges, Kelges, Kewlhec, Kuldics, *Geliće* II. 266.
- Geliće* lásd Gelges.
- Gelle*, *Gelye* II. 794.
- Geloch I. 371. *Gerlath*, *Geráld*, *Gerlacho* II. 205.
- Gelse I. 377, 387. *Gelse* II. 294.
- Geludnuk lásd Gelenek.
- Gelye lásd Gelle.
- Geman I. 329.
- Gemei I. 239. Semeel, Zemel, *Szemely* II. 246.
- Gémes* lásd Gunes.
- Gemfalua I. 128.
- Gemfalva lásd Semfalva.
- Gench I. 135.
- Gencil I. 231. Getul villa, *Je-kelfalu* II. 57.
- Genech I. 216. Gedey, *Vár-Gede* II. 43.
- Genedisse I. 237. Gerdesse, Gerdische, Kerdiste, Kerdysse, Kordeste, *Körcsöny* II. 237.
- Gengus I. 357. lásd Gengwh.

- Gengwch I. 341. Jungis, Gingu, Gengus, *Gyöngyös* II. 178.
 Genig I. 393. lásd Gered.
 Genig I. 393. lásd Gereg.
 Geor I. 363.
 Georgii villa I. 114, 127. *György-falva* II. 648.
 Gepsa, I. 212. Getsa, Ketsche, Ketha, Kecsa, Kecta, *Gecse, Alsó-Gecse, Felső-Gecse* II. 160.
 Ger I. 318. lásd Ker.
 Ger I. 104. Gur, *Kérő* II. 668.
 Gera I. 164, 166, 171.
 Geram I. 413. II. 342. lásd Iwger.
 Gerbed lásd Gorbed.
 Gerche I. —. Kerche II. 287.
 Gerchech I. 110. lásd Kerchech.
 Gerchel I. 346. Gertschol, Gerchel, Kerehthel, *Gercsel* II. 190.
 Gerchun I. 266. lásd Berchun.
Gercse lásd Gerche.
Gercsel lásd Gerchel.
Gercsely lásd Bzel.
 Gerda I. 293. Gerde, Gered, Guerede, Kerdo, *Gerde* II. 237.
Gerde I. 237, 274. lásd Gerda.
 Gerdesse I. 273. lásd Genedisse.
 Gerdische I. 312. lásd Genedisse.
Gerdjevic lásd Gordona.
 Gereg I. 380. Gereg, Zereg, *Gerézd* II. 303.
 Gerebenus I. 123, 128. Berebenus, Kerebenes, *Mező-Gerebenes* II. 663.
 Gerebse I. 323. lásd Guerepcha.
 Gerech I. —. Guereche, Kesee, Kesse, Keze, *Kešinci* II. 266.
 Gerech lásd Gereg.
 Gerech lásd Geres.
 Gerech I. 276, 281, 393. lásd Cecresd.
 Gercz lásd Geres.
 Gered I. 283, 382. lásd Gerda.
 Gereg I. —. Genig, Goreg, *Szőllős-Györök* II. 303.
 Gerege I. 228. *Gerge, Kis-Gerge, Lipta-Gerge, Mibály-Gerge* II. 37.
 Geregurlaka I. 370. lásd Gregulaka.
Gerencsér lásd Guerencher.
 Gerend I. 91, 101, 110, 123, 128, 137. *Gerend* II. 663.
Gerend-Keresztur lásd Sancta Cruce.
Gerény lásd Gehren.
Gerenyás lásd Gewronas.
Gerefcse lásd Guerepcha.
Gerepse lásd Keremcha.
 Geres I. —. Guras, Iraz, *Gyérres, Gyires* II. 366.
 Geres I. 47, 68, 74, 180. II. 342.
 Geret I. 375. Kerek, *Kereki* II. 294.
Gerézd lásd Cecresd.
Gerézd lásd Gereg.
 Gerge lásd Gerege.
 Gergellaka lásd Gregulaka.
Gergebfája lásd Gregorii villa.
Gergelylaka lásd Gregulaka.
 Gerla lásd Gerlochfalua.
 Gerla lásd Gula.
Gerlacho lásd Geloch.
Gerlacho lásd Gerunha.
Gerlabó lásd Geloch.
 Gerlamonostora lásd Gula.
Gerláb lásd Geloch.
 Gerles I. 389. II. 299.
 Gerlen lásd *Türje*.
 Gerlochfalua I. 146. Gerolthaza II. 393.
 German lásd Hermen.
 Germat I. 227. *Gyarmat, Ballassa-Gyarmat* II. 37.
 Germen lásd Hermen.
 Germot I. 221. *Gyarmat, Füzes-Gyarmat* II. 31.
 Gerolch I. 127.
 Gerolthaza I. 151. lásd Gerlochfalua.
 Geron alias de Sancto Antonio I. 211. Zirige, Jirige, Jerege, Jeregna, *Jernye* II. 205.
 Gerres I. 51. Geures, Guger, Gurus, *Fekete-Györös* II. 590.
 Gers lásd Ers.
 Gersench I. —. II. 737.
 Gertel I. 332. lásd Gerchel.
 Gertschol I. 320. lásd Gerchel.
 Gerunha I. 214. Glucha, *Gerlabó, Gerlacho* II. 163.
 Gerut I. 223. *Györed, Alsó-Györed, Felső-Györed* II. 27.
 Geste I. 239. Keste II. 246.
 Gesth I. 366. II. 175.
 Gestwan I. 327. lásd Kestred.
 Geswn lásd *Gexény*.
Geszt lásd Gezch.
Gesztéréd lásd Kestred.
Gesztete lásd Gezeche.
Gesztí lásd Gezee.
Gesztred lásd Kestred.
Géta lásd Fekch.
 Gethus I. 56. lásd Schechter.
 Getsa I. 212. lásd Gepsa.
 Getul villa I. 226. lásd Gencil.
 Geuch lásd Geech.
 Geuch I. 244.
 Geur I. 322. lásd Jur.
 Geures I. 75. lásd Gerres.
 Geur I. 357. lásd Gewrk.
 Gevihosto I. 82. lásd Hirziezo.
 Gewr I. 347. lásd Jur.
 Gewres lásd Gerres.
 Gewrk I. 341. Jurg, Geurk, Kurg, *Györk, Vámos-Györk* II. 178.
 Gewronas I. 278. Gurimas, Gurowas, Kurimas, *Gerenyás* II. 254.
 Geylip I. 318.
 Gezch I. 339. Guest, Gozth, *Geszt* II. 169.
 Gezeche I. 216. Questec, *Gesztete* II. 43.
 Gezee I. 393. Kezte, *Gesztí* II. 303.
 Gezev I. 127.
 Gezke I. 76. lásd Chezke.
Gezsény, Geswn, Ighazasgeswn II. 808.
 Ghahada I. 367. II. 163. lásd Ganda.
 Ghanada lásd Ganda.
 Ghanda lásd Ganda.
 Ghech I. 163.
 Ghelnesbanca I. 15. *Gölni-csbánya* II. —.
 Gheyd I. 238. lásd Eynud.
 Ghiemer I. 256.
Ghimes-Kosztolány lásd Costulan.
 Gibarac lásd Ginbard.
Gicz, Gych, Chich, Ecsi II. 812.
Gidőfalva lásd Guidonis villa.
 Gierche I. 171.
 Gige lásd Geke.
Gimes lásd Gunes.
Gimesegyháza lásd Gumusi.
Gimesfalva lásd Gumusi.
Gimesi lásd Gumusi.
 Gimus, archidyaconatus I. 191.
 Ginbard I. 307. Gybarch, Gybarch, Kybarch, *Gibarac* II. 280.
 Ginczd I. 237. lásd Emisd.
Gindusdorf I. 93. II. 654.

- Gingus I. 393. lásd Syng.
 Gingus I. 325. lásd Gengwh.
 Ginque I. 207. lásd Gurque.
Girelsau lásd Valle Gerrudis.
Girines lásd Kerench.
 Giroda lásd Gerlochfalua.
 Giugu I. 233. Gurgu, *Görgö* II. 48.
 Giulia I. 197. Symon de Giulia II. 31.
 Giustd I. 284. lásd Emisd.
 Givec I. 183. *Divék* II. 93.
 Giud I. 266. lásd Eynud.
 Gjelekovec lásd Gelecouch.
 Gjeletovce lásd Belatoh.
 Gjurgjevac lásd Sancti Georgii.
 Gjurgjic lásd Beati Georgii.
 Gjurgjic lásd Beati Petri.
 Gladino I. 122. Gedino, Gledino, Eledyno, Oledino, *Gledény*, *Gledény* II. 654.
 Glasac lásd Galaas in metis Wzore.
 Glaunicha I. —. *Glavnica* II. 766.
Glavnica lásd Glaunicha.
 Gleamo I. 93. lásd Claudus.
Gledény lásd Gladino.
 Gledino lásd Gladino.
 Gledyno I. 111, 130, 138.
 Glogouia I. 315. *Glogovica* II. 269.
 Glogounicha I. —. *Glogovnica* II. 759.
Glogovica lásd Glogouia.
Glogovnica lásd Glogounicha.
 Gloynissa I. 314. Granicha, *Granica* II. 269.
Glozsán lásd Gumusi.
 Glucha I. 371. lásd Gerunha.
 Gluka lásd Glucha.
 Gluta lásd Glucha.
 Gnojnica lásd Gnoynicha.
 Gnoynicha I. —. *Gnojnica* II. 750.
 Gobrinza I. 315. II. 270.
 God I. 367. lásd Gog.
 Godho I. 315. Gucho, *Kutjevo* II. 270.
Godinföld lásd Regurkyrch.
 Gog I. 213, 352. God *Gagy* II. 163.
Gogány lásd Chuchan.
Gogány-Váralja lásd Subcastro.
 Goglos I. 285. lásd Seglos.
 Gohuncha I. 158. lásd Rehunda.
 Golad I. 380. *Gyulad* II. 303.
 Golges I. 288. lásd Gelges.
 Golguos I. 230. *Galgóc* II. 21.
 Golnimo I. 325.
Golop lásd Galuk.
 Goltan I. 297. Kurgun, Kyurgun, *Györköny* II. 254.
 Golyanus I. 334. *Gelényes* II. 200.
Gombás lásd Gambuch.
 Gomon I. 246. lásd Gwaman.
 Gora ecclesia beate virginis I. —. *Gora* II. 746.
 Gora, ecclesia Cruciferorum I. —. II. 747.
 Gora, ecclesia sancti Clementis I. —. II. 746.
 Gora, ecclesia sancti Petri I. —. II. 746.
 Gora főesperestség I. —. II. 744.
 Gora, kerület I. —. II. 745.
 Gorba I. 51. lásd Garba.
 Gorbed I. 47. Gurbed, Gurbeg, *Görbed* II. 567.
 Gordona I. —. Gordova, Gerdjevec, Grdjevac II. 754.
 Gordova lásd Gordona.
 Goreg lásd Gered.
 Goreg I. 398. lásd Gereg.
 Goreth ecclesia Sancti Martini I. 506.
 Goreth, ecclesia sancti Marci lásd Sancti Nicolai.
 Gorgio I. 116, 132. Gyargio, *Gyergyó-Szt-Miklós* II. 661.
 Gorgon I. —. II. 745.
 Gorica, archidiaconatus I. —. II. 748.
 Gorica lásd Goricha.
 Gorica lásd Guerche sancti Elie.
 Gorica lásd Guerche, sancti Georgii.
 Gorica lásd Guerche, sancti Martini.
 Goricha ecclesia sancti Petri I. —. *Gorica* II. 736.
 Gormat I. 333. *Gyarmath*, *Kis-Gyarmath*, *Fekete-Gyarmath* II. 175.
 Gormot lásd Galmad.
 Gornji-Budački lásd Guerche, sancti Georgii.
 Gorny-Miholjac lásd Sancti Mychaelis ecclesia cruciferorum.
 Gorra I. 241, 501.
 Gorra lásd Gora, ecclesia beate virginis.
 Gorroa I. 194. lásd Gortua.
 Gortua I. 216. Gorroa, *Gortva* II. 43.
Gortva lásd Gortua.
 Goscola I. —. *Gosztolla* II. 733.
Gosztolla lásd Goscola.
 Gothardo lásd Sancto Boyhardo.
 Gouriena, capella sancti Johannis I. —. Turiena, Turen, Pod-Turen, Sveti-Jana II. 751.
 Goyl I. —. II. 737.
 Gozth I. 321. lásd Gezch.
Gödös lásd Gedus.
Gölnicz domonkosrendű szerzetársháza II. 803.
Gölniczbánya lásd Guilbec.
Gömör lásd Gumur.
Gömör, főesperestség, lásd Gurmuriensis archidiaconatus.
Göncz lásd Gunes.
Göncz lásd Kunch.
Göncz-Ruska lásd Ruska.
Göntérháza lásd Gunchurfeldi.
Görbed lásd Gorbed.
Görösön lásd Gurchen.
Görgö lásd Giugu.
 Grab, Grab II. 819.
 Graberya I. —. *Grabok* II. 750.
Grabok lásd Graberya.
 Grabounok ecclesia omnium sanctorum I. —. *Grabrovnica* II. 757.
 Grabounok, ecclesia sancti Adriani I. —. *Grbavec* II. 754.
 Grabovo lásd Garab.
 Grabrovica lásd Grabounok ecclesia omnium sanctorum.
 Gračina lásd Gragena, ecclesia beati Nicolai.
 Gradac lásd Gradpotaca.
 Gradec lásd Gradech, beate virginis.
 Gradech, beate virginis I. —. *Gradeč* II. 749.
 Gradech, ecclesia beate virginis I. —. *Zagradci* II. 751.
 Gradech, ecclesia sancti Georgii I. —. II. 744.
 Gradisese lásd Gradpotaca.
 Gradiza I. —. Graduša II. 745.
Gradna lásd Granna.
 Gradpotaca I. 268. *Gradac*, *Gradisese* II. 270.
 Graduensis archidiaconatus I. 235.

- Graduša* lásd Gradiza.
 Gragena I. —. *Gračina* II. 759.
 Grangya I. — 747.
 Gransensis archidyaconatus I. 199, 200, 201.
 Granica lásd Gloynissa.
 Granicha I. 272. lásd Gloy-nissa.
 Graniche archidyaconatus I. 162.
 Granje lásd Crancha.
 Granna, I. 200. *Gradna, Kis-Gradna* II. 96.
 Grastischa I. 241.
 Grauchan I. 241.
 Grbavce lásd Grabounok, ecclesia sancti Adriani.
 Grdjevac lásd Gordona, ecclesia beate virginis.
 Greben I. —. II. 758.
 Grecensis, ecclesia sancti Marci in castro Grecensi I. —. *Szt-Márk egyháza a greczbegyi várban* II. 765.
 Grecensis montis capella sancti Marci lásd Grecensis ecclesia sancti Marci.
 Grech, capella I. —. II. 754.
 Greda I. —. *Greda* II. 741.
 Greg I. 366. lásd Egreg.
 Gregorii villa I. 95, 99, 111, 121, 125, 136, 137. *Gergely-fűja* II. 636.
 Gregulaka I. 354. *Geregurlaka, Gergellaka, Gergelylaka* II. 205.
 Grenita I. 355.
 Grepbe I. 332. lásd Guerepcha.
 Gressu I. 184.
 Gron, Sancti Benedicti abbatia I. 411.
 Gropona I. 226. *Corpona, Korpona* II. 31.
 Gross-Scheuern lásd Magno Horreo.
 Grs lásd Ers.
 Grumiensis archidyaconatus I. 192, 193.
 Gsossa I. 333. lásd Galsa.
 Gu I. 187. Jom II. —.
 Guad I. 156. Gunad, Suanad, *Gaád* II. 461.
 Gualanta I. 201. lásd Salanta.
 Guan I. 202. lásd Inang.
 Guan I. 222. Guay.
 Guana I. 213. *Gadna, Orosz-Gadna* II. 163.
 Guar lásd Gur.
 Guay I. 222. lásd Guan.
 Gubli I. 286. Kubli, *Köblény* II. 254.
 Gubulcut lásd Bultuc.
 Guchleus I. 265. lásd Seglos.
 Gucho I. 268. lásd Godho.
 Gueche I. 169.
 Gued I. 310. lásd Fekch.
 Gueg I. 246.
 Guenfalia I. 102. lásd Sveyn.
 Guerch lásd Kercz.
 Guerche I. 162, 166, 167.
 Guerche, archidiaconatus I. —. II. 748.
 Guerche I. —. *Gorica* II. 750.
 Guerche, santi Georgii I. —. *Gorica* II. 750.
 Guerche, sancti Martini I. —. *Gorica* II. 750.
 Guerchen vicariatus I. 312. lásd Gurchen.
 Guercse, főesperestség I. —. II. 748.
 Guereche I. 300. lásd Gerech.
 Guerede I. 312. lásd Gerda.
 Guereg I. 299. lásd Cecresd.
 Guerencher I. 230. *Gerencsér, Lencsár* II. 21.
 Guerepcha I. 251. Gerepse, Grepbe, Keremcha, *Gerepse* II. 190.
 Guerequi I. 223, *Gyürki* II. 31.
 Guerset I. 220.
 Guesse I. 164, 166, 169, 171, 172.
 Guesse archidyaconatus I. 162, 167.
 Guest I. 249. lásd Gezch.
 Guger I. 66. lásd Gerres.
 Guibna I. 216. *Guszona* II. 43.
 Guidonis villa I. 106. *Gidófalva* II. 638.
 Guilbec I. 226. Guillneti, *Gölniczbánya* II. 57.
 Guillneti lásd Guilbec.
 Gul I. 45. Tur, *Gyur* II. 601.
 Gula I. —. Gyla, *Gyula* II. 246.
 Gula I. —. *Gerla* II. 601.
 Gula I. —. Gusa, *Gyula* II. 590.
 Gulach I. 386. lásd Galhod.
Gulács lásd Galhod.
 Gulacucha I. —. Gulacuko, Kulakuta, *Gyulakuta* II. 657.
 Gulacuka I. 131.
 Gulacuko lásd Gulacucha.
 Gulagucha I. 140.
 Gulahaza I. 328, 349. II. 200.
 Gulahoza I. 364.
 Gulay I. 329, 331, 349. Gwalay, *Gyulaj* II. 200.
 Gulay lásd Ewla.
 Gulhida I. 55. lásd Gamilhida.
 Gumas I. 393.
 Gumbuch I. 92. lásd Gambuch.
 Gumia I. 241.
 Gumir, archidyaconatus I. 195.
 Gumulchen I. 301. Gymulchen, Gymulchon, Jumilchin, *Gyimölcsény, Dömicsin* II. 280.
 Gumulchen lásd Gumusi.
 Gumur I. 255, 256. *Gömör, Súj-Gömör* II. 43.
 Gumur I. 182, 193, 234.
 Gumur, archidyaconatus I. 217. 223, 233, 234. II. 42.
 Gumur, provincia I. 216.
 Gumus lásd Gamas.
 Gumusi plebania I. 413. Gumulchen, *Gyimölcsény, Glozsát* II. 342.
 Gunad I. 152. lásd Guad.
 Gunch I. 351. lásd Gunes.
 Gunchoc I. 254. II. 112.
 Gunchurfeldi I. —. *Gönlérháza* II. 733.
 Guncz I. 327.
 Gunes I. 211. Gunch, Kunch, *Göncz* II. 205.
 Gunugi I. 158. lásd Bunugi.
 Gunur canonía I. 253.
 Gur I. 114. lásd Ger.
 Güras I. 87. lásd Geres.
 Gurba I. 52, 66, 81, 88. lásd Garba.
 Gurbed I. 59, 68, 74, 87. lásd Gorbed.
 Gurbeg I. 82. Gorbed.
 Gurensis episcopatus I. 441.
 Gurchen lásd Berchun.
 Gurchen I. 293, 295. Guerchen, Gurchun, Kerhun, Gurchen. *Göresön* II. 237.
 Gurchun I. 273. lásd Gurchen.
 Gure I. 329, 349. Gure, *Gyüre* II. 200.
 Gure I. 286. Gywre, Ziure, *Györe* II. 254.
 Gurgeuich I. —. II. 745.
 Gurgu lásd Giugu.
 Gurgus I. 389. *Gárdos* II. 299.
 Gurhes I. 271.
 Gurimas I. 297. lásd Gewronas.

- Gurke I. 353. II. 163. lásd Gurque.
 Gurle I. 377, 388. *Belső-Türje* II. 294.
 Gurle lásd *Türje*.
 Gurowas I. 311. lásd Gewronas.
 Gurque I. 207. Ginque, Jorka, Gurke, Churke, *Györke* II. 205.
 Gurs lásd Gerres.
 Gursas I. 50. lásd Busaseusi.
 Gurthe I. 164.
 Gurus I. 52, 81, 88. lásd Gerres.
 Gusa I. 75. lásd Gula.
 Guthni I. 317. II. 205.
Guszona lásd Guibna.
 Gut I. 373. *Gut-Tamási* II. 289.
Gut-Tamási lásd Gut.
Gúth lásd Gwth.
 Guturtuhel I. 250. lásd Chuturtukhel.
 Guyd Saxonica I. 125.
 Guypsa I. 109 120. Gyoka, Gypsa, *Dipse* II. 654.
 Guzasensi I. 53. lásd Busaseusi.
 Gvešca főesperestség I. —. II. 752.
 Gvesse főesperestség I. —. II. 753.
 Gwalay I. 365. lásd Gulay.
 Gwaman I. 343. Gomon, Gwaman, *Hamari* II. 183.
 Gwman I. 359. lásd Gwaman.
 Gwrbed lásd Gorbed.
 Gwre I. 365. lásd Gure.
 Gwrla abbas lásd Gula.
 Gwt I. 360. lásd Gwth.
 Gwth I. 344. Gwt, *Gúth*, *Kis-Gúth*, *Nagy-Gúth* II. 183.
Gyúl II. 792.
Gyák lásd Gak.
Gyalán lásd Galan.
 Gyalo I. 113, 142. Gyalov, Gyalaov, *Gyalu* II. 648.
Gyalu lásd Gyalo.
 Gyalov I. 122, 127. lásd Gyalo.
Gyán lásd Gan.
Gyanda lásd Ganda.
Gyanda lásd Gaudas.
 Gyante lásd Gance.
Gyapal lásd Gapol.
Gyapfu lásd Capiu.
Gyapoly lásd Gapol.
 Gyapyw lásd Capiu.
 Gyarak lásd Gara.
 Gyaran lásd Garan.
Gyarán lásd Garan.
 Gyargio I. 112. lásd Gorgio.
 Gyarman lásd Hermen.
Gyarmat lásd Galmad.
Gyarmat lásd Garmad.
Gyarmat lásd Germať.
Gyarmat lásd Germot.
Gyarmata lásd Garmad.
Gyarmath lásd Galmad.
Gyarmath lásd Gormat.
 Gyarmath utraque lásd Galmad.
 Gybarch I. 269. lásd Ginbard.
 Gybard I. 287. 300. lásd Ginbard.
 Gybasy districtus I. 133. II. 637.
 Gybusy I. 111. II. 637.
 Gych lásd Gicz.
 Gyduer I. 280. Kydwer, Lyder, Lydur, Lydwor, *Ludvince* II. 275.
 Gyeke lásd Geke.
 Gyermisfalu lásd Gumusi.
Gyenda lásd Ganda.
Gyenda lásd Gaudas.
 Gyeres lásd Geres.
 Gyeres lásd Gerres.
Gyéres lásd Geres.
Gyéres-Szent-Király lásd Sancto Rege.
Gyergyó-Sz.-Miklós lásd Gorgio.
Gyerő Monostor, benczés-apátság II. 787.
Gyerő-Vásárhely lásd Vasarhel.
 Gyg I. 119.
 Gyires lásd Geres.
Gyírot lásd Gerlochfalua.
 Gyl I. 276. lásd Byl.
 Gyla I. 294. lásd Gula.
 Gylan I. 306. lásd Galan.
 Gylaov I. 139. lásd Gyalo.
 Gyle I. 110. 136. lásd Sile.
 Gylen I. 242.
 Gylia I. 380. Kyliti, Kylythi, *Kiliti* II. 303.
 Gymulchen I. 269, 282. lásd Gumulchen.
 Gymulchon I. 287. lásd Gumulchen.
 Gyngus, iuxta, archidiaconatus II. 319.
 Gyod I. —. Gyog, Kyud, *Fel-Gyógy* II. 630.
 Gyod I. —. *Jód* II. 304.
 Gyod I. 92, 106, 382, 385, 398. *Diósd*, *Diósd*, *Órás* II. 287.
 Gyog I. 110, 129. lásd Gyod.
 Gyogy lásd Gyog.
 Gyoka lásd Guypsa.
Gyoma lásd Gama.
 Gyomir archidiaconatus I. 335.
 Gyomya lásd Gama.
 Gyos I. 268. lásd Dios.
 Gyozed I. 63. Gyozege, Gyozeke, *Diószeg*, *Ér-Diószeg* II. 530.
 Gyozege I. 43, 71, 79. lásd Gyozed.
 Gyozege lásd Gyozed.
 Gyozeke I. 56. lásd Gyozed.
Gyöngyös, capella in honore corporis xpi, várkastély-kápolna II. 785.
Gyöngyös lásd Gengwch.
Gyöngyös-Halász lásd Halaz.
Gyöngyös-Oroszi lásd Vrs.
Gyöngyös-Püspöki lásd Pyspeky.
Gyöngyösmelléki főesperestség lásd Gyngus.
Gyöngöd lásd Syng.
Györ lásd Jur.
Györ, sz. ferenczrendiek kolostora, domonkosiak kolostora Sz. János keresztes vitézek tárháza II. 782.
Györe lásd Gure.
Györed lásd Gerut.
Györgyfalva lásd Georgii villa.
Györi főesperestség II. 319.
Györi püspökség lásd Jaurinum II. 309.
Györk lásd Gewrk.
Györke lásd Gurke.
Györke lásd Gurque.
Györklaka lásd Geres.
Györköny lásd Goltan.
 Gypsa I. 100. lásd Guypsa.
 Gyrke I. 274. lásd Irugh.
 Gyroltfalva lásd Gerlochfalua.
 Gyruk I. 313.
 Gyirus I. 388. lásd Kyrus.
 Gyud I. 275, 291, 294, 309. lásd Eynud.
 Gyud Saxonica I. —. *Szász-Gyüd* II. 636.
 Gyug I. 291.
Gyula lásd Gula.
Gyula, Julamonastra, benczés apátság II. 793.
Gyula, remete Szent Pál-rendi monostor II. 774.
Gyula-Fehérvár lásd Alba.
Gyula-Keszi lásd Kezu.
Gyula-Varsánd lásd Vosian.
 Gyulad lásd Golad.

- Gyulafalva* II. 801.
Gyulaháza lásd Gulahaza.
Gyulaj lásd Gulaj.
Gyulákuta lásd Gulacucha.
Gyula monostora lásd Gula.
Gyur lásd Gul.
Gyurgkery II. 773.
Gyurka lásd Igwrca.
Gyurko lásd Igwrca.
Gyümölcsény lásd Gumulchen.
Gyümölcsény lásd Gumusi.
Gyüre lásd Gure.
Gyürki lásd Guerequi.
Gyürök lásd Guerequi.
Gyűrűfü lásd Korofiev.
Gyűrűs lásd Kyrus.
Gywoma lásd Gama.
Gywr lásd Gul.
Gywire I. 311. lásd Gure.
Gywreus lásd Gerres.
Gywrus lásd Gerres.
Gyznow I. 107. *Gyznoyo*, *Disznajó* II. —.
Gyznoyol 93, 109. lásd *Gyznow*.
- H**abraam I. 335.
Hach I. 343. lásd *Halch*.
Haczak I. 107. *Haczok*, *Haczok*, *Haczoch*, *Hazthzak*, *ecclesia Sancte Marie Hátzeg* II. 644.
Haczok lásd *Haczak*.
Hadbáz lásd *Hoclaz*.
Hagarus lásd *Hagyáros*.
Hagenj lásd *Beate virginis ecclesia*.
Hagmas I. 267, 279, 289, 301. lásd *Agmas*.
Hagyáros *Hagarus* II. 823.
Hahnbach lásd *Hanbach*.
Hahóth szűz Szent Margitról címzett *benzés apátság* II. 813.
Háj lásd *Guan*.
Háj-Sz.-Lőrincz lásd *Hay prepositura Sancti Laurentii*.
Hajdu-Bagos lásd *Bogun*.
Hajmás lásd *Holas* *Arpad*.
Hajnik lásd *Sancti Nicolai de Solio*.
Hájó lásd *Heno*.
Hájó-Szent-Márton lásd *Sancti Martini villa*.
Hakna I. 109. lásd *Akna*.
Hakyan I. 52, 76. *Harkan*, *Sakyan*, *Harkány* II. 591.
- Halab* I. 373.
Haladua I. 161. lásd *Galadua*.
Halah I. —. II. 288.
Halap I. 376. *Haláp* II. 294.
Haláp lásd *Halap*.
Halaptian I. 342. lásd *Laptyan*.
Halász lásd *Czalas*.
Halász lásd *Halaz*.
Halász lásd *Holaz*.
Halaz I. 325, 341, 357. *Halász*, *Gyöngyös-Halász* II. 178.
Halaz I. 330, 343. lásd *Holaz*.
Halch I. 359. *Hach*, *Ács*, *Aciszög* II. 173.
Hale I. 238, 275, 285, 295, 310. *Háli* II. 246.
Háli lásd *Hale*.
Halmaj lásd *Alyuan*.
Halmaj lásd *Holme*.
Halmay I. 215. lásd *Alyuan*.
Halmi lásd *Holmi*.
Halsa I. 273. lásd *Elzca*.
Hamari lásd *Gwaman*.
Hammersdorf lásd *Villa Hupardi*.
Hamusfolua I. 353, 369. lásd *Hanicz*.
Hamushaz I. 295. *Hymelsahayl*, *Hymishaz*, *Hymuhas*, *Hymushaz*, *Himesháza* II. 246.
Hamva lásd *Hanoz*.
Hanbach I. 143. *Hahnbach*, *Kakasfalva* II. 62.
Hanbath I. 519.
Hand I. 308. *Antin* II. 275.
Hangács lásd *Stentura*.
Hangon I. 216. *Kongut*, *Kongun*, *Hangony*, *Felső-Hangony* II. 43.
Hangony lásd *Hangon*.
Hanicz I. 318. *Hamusfolua*, *Hanus*, *Hanusfalva* II. —.
Hanoa I. —. *Hanua*, *Hamva* II. 44.
Hanoa I. 191. *Horuati* II. 44.
Hanua lásd *Hanoa*.
Hanus lásd *Hanicz*.
Hanusfalva lásd *Hanicz*.
Hanta I. 394.
Hanta canonía I. 384.
Hanta prepositura I. 20, 394, 446, 447, 448, 485.
Hanua lásd *Hanoa*.
Háporton lásd *Hapurcum*.
Hapurcum I. 98. *Hapurtun*, *Hapurtuni*, *Hupurtun*, *Háporton* II. 630.
Hapurcun I. 136.
- Hapurtum* I. 109.
Hapurtun I. 129. lásd *Hapurcum*.
Hapurtuni lásd *Hapurcum*.
Haradnak I. 194. lásd *Hrudna*.
Haram I. 153. *Horom*.
Harananlas I. 96. *Haranglas*, *Harangláb* II. 651.
Harang II. 801.
Harangláb lásd *Harananlas*.
Haranglas I. 102. lásd *Harananlas*.
Harangod lásd *Harangud*.
Harangozo I. 291.
Harangud I. 147, 154. *Harangod* II. 413.
Harangutczá lásd *Haranguzen*.
Haranguzen I. 356. *Harangutczá* II. 143.
Harapko I. 355. lásd *Craponcho*.
Harapko I. 355. II. 205.
Harasozh I. 309. *Harasti*, *Haray*, *Harasztí* II. 246.
Harasti I. 275, 295. lásd *Harasozh*.
Harastus I. 102. *Harasztus*, *Hazartus*, *Harasztos* II. 663.
Harasty I. 286.
Harasztí lásd *Harasozh*.
Harasztin lásd *Hurachi*.
Harasztkerék lásd *Harazhkerek*.
Harasztos lásd *Harastus*.
Haray I. 238. lásd *Harasozh*.
Harazhkerek I. —. *Harchkerek*, *Lazarkerek*, *Harasztkerék* II. 657.
Harasztus lásd *Harastus*.
Harchkerech I. 131.
Harchkerek lásd *Harazhkerek*.
Harczó lásd *Hudzev*.
Harengozen I. 340.
Harkaly I. 376. *Charhal*, *Harkály* II. 294.
Harkály lásd *Harkaly*.
Harkan I. 50, 88. lásd *Hakyan*.
Harkány lásd *Hakyan*.
Harmach lásd *Harmacz*.
Harmacz, *Harmach* II. 782.
Harmacz lásd *Arnuch*.
Harmad I. 147, 154, 157, 158. *Harmat* II. 413.
Harman I. 314. *Herman*, *Hirznan*, *Herman* II. 266.
Harmat lásd *Harmad*.
Harmadnempty I. 360. lásd *Hernanempty*.

- Harnanempty I. 344. lásd Hernanempty.
 Haronkozow I. 372.
 Harsan I. 321. lásd Horsan.
 Harsan I. 285, 296. lásd Arzan.
 Harsány lásd Eghazan.
 Harsány lásd Horsan.
 Harsyan I. 364. lásd Horsan.
 Hartyán lásd Archian.
 Harumma I. 270. Jaurumna, *Jarmina* II. 266.
 Harumna I. 288.
 Harutua I. 179. lásd Tamaus.
 Hasaagh I. 266. lásd Assati.
 Hasagh I. 275. lásd Assati.
 Hasand I. 82. lásd Vasand.
 Hasciamoch I. 333. lásd Longo Campo.
 Hashagh I. 295. lásd Assati.
 Hásságy lásd Assati.
 Hatalka I. 116, 126. Hatolka, *Hatolyka* II. 645.
 Hathzok I. 112.
 Hatolka lásd Hatalka.
 Hatolyka lásd Hatalka.
 Hátszeg lásd Haczak.
 Hatvan lásd Hotican.
 Hatvan lásd Hotuan.
Hatvani prépost (Præpositus de Hotvon) II. —.
 Hatzföld lásd Chumbul.
 Hatzok I. 94. lásd Haczak.
 Havad lásd Hodod.
 Hay ecclesia Sancti Laurentii I. 470, 505.
 Hay prepositura Sancti Laurentii I. 439, 477, 511, 513. II. 338.
 Hazartus I. 91. lásd Harastus.
 Hazazhkerek I. 97.
 Hazchoch lásd Haczak.
 Hazthzak I. 134. lásd Haczak.
 Hazthzoch I. 117.
 Haztonka I. 503.
 Hecha I. 352. Hetha, *Héze* II. 163.
 Hechen lásd Schir.
 Hechen I. 294, 399. Heten, Hetin, *Lovász-Hetény* II. 251.
Héze lásd Hecha.
 Hedimeg I. 338. Hegmegi, *Hegymeg* II. 169.
 Hednich I. 397. lásd Heduch.
 Hedra I. 355. lásd Hedruh.
 Hedrahely lásd Heduch.
 Hedredh I. 290. Hedroh, Hedruch, Herii II. 275.
 Hedri lásd Hedruh.
 Hedrich I. 371. lásd Hedruh.
Hedrichfalva lásd Hudragasa.
 Hedrichuagasa I. 370. lásd Hudragasa.
Hedrivágása lásd Hudragasa.
 Hedroch I. 302. lásd Hedredh.
 Hedruh I. 267, 391. lásd Hedredh.
 Hedruch lásd Heduch.
 Hedruh I. 355. Hedrich, Hedra, *Hedri* II. 205.
 Heduch I. 380. Hedruch, Hednich *Hedrabely* II. 304.
 Heges I. 330, 360. lásd Hegres.
 Hegeseghaz lásd *Hegyesegyház*.
 Hegies lásd Hegres.
 Hegmegi I. 322. lásd Hedimeg.
 Hegres I. 327. Hegies, Higus, Heges, Eges, *Hegyes, Kis-Hegyes, Nagy-Hegyes* II. 183.
Hegyes lásd Hegres.
Hegyes-Valkány lásd Wolkan.
Hegyesegyház, *Hegeseghaz* II. 779.
Hegyes puszta II. 784.
Hegyeskőz-Kovácsi lásd Kuachi.
Hegykőz-Szent-Imre lásd Sancti Emerici villa.
Hegykőz-Szent-Miklós lásd Sancti Nicolai.
Hegymagas lásd Hugmogus.
Hegymeg lásd Hedimeg.
Heidendorf lásd Villa Paganica.
Héjjásfalva lásd Eyalo.
Helesfa lásd Eleusfolua.
 Heleusfelua I. 155. lásd Elleusfelua.
 Heleusfolua I. 294. lásd Eleusfolua.
 Helias I. 389. lásd Elyesy.
 Helie lásd Elie.
 Hellens I. 150. lásd Elleusfelua.
 Helmech I. 251, 323, 345.
 Helmuch, Helmechi, *Helmech, Király-Helmech* II. 190.
Helmech lásd Helmech.
 Helmechi I. 361. lásd Helmech.
 Helmuch I. 331. lásd Helmech.
Heltau lásd Holta.
 Helya lásd Sancto Elia.
 Helya lásd Sancto Elya.
 Helyas lásd Elias.
 Helyas lásd Sancto Elia.
 Helyas I. 243, 281, 304. lásd Sancto Elia.
 Helye I. 51, 67, 88, 106. Eke, *Illye* II. 592.
 Helysfala I. 313. lásd Eleusfolua.
 Helysubec I. 243. II. 280.
 Helzmenia I. 17. *Holczmány* II. 62.
 Hem I. 190. *Ény* II. 27.
 Hem I. 368. Hemem, Enn, Henn, Henus, Heme, *Him* II. 163.
 Heme I, 367. lásd Hem.
 Hemem I. 352. lásd Hem.
 Hemen I. 186. Emew, *Imöt, Imely* II. 17.
 Hemer I. 306. Honor, Onar, Oruor, *Onárd* II. 260.
 Hemungi I. 111. Heningi villa *Héningsfalva* II. 636.
 Hench I. 341. *Encs* II. 179.
 Henchey I. 266.
 Henchez I. —. II. 246.
 Henczne lásd Herczne.
 Henduch I. 391. lásd Andach.
 Hene I. 329. Chene, *Hene* II. 200.
Hene lásd Hene.
 Hene archidyaconatus I. 242.
 Hene I. —. Henye II. 260.
 Hene I. —. *Ördög-Henye* II. 294.
 Heney I. 399. *Balaton-Henye* II. 294.
 Henezne I. 389.
 Heng I. 242. lásd Eigh.
 Heng lásd Sancto Leonardo.
 Heng lásd Engh.
 Hengh lásd Engh.
 Hengh de Sancto Leonardo I. 307.
 Hengrat I. 200. Hongrot *Úgróc* II. 96.
 Henhes I. 313. lásd Emisd.
Héningsfalva lásd Hemungi.
 Heningi villa lásd Hemungi.
 Heniungii villa I. 121.
 Henke I. 290, 307. lásd Denche.
 Henn I. 208. lásd Hem.
 Henn, I. 208. Enn.
 Hennas I. 245.
 Heno I. 76. Hevio, *Hevjó, Hájó* II. 581.
 Henthi I. 188. Nenthi, *Nemt* II. 38.
 Henus I. 318. lásd Hem.
 Henye lásd Hene.

- Heß-Bába* lásd Baba.
Heß-Keresztur lásd S. Crucis.
Heß-Papi lásd Popi.
Herbochan I. —. II. 742.
Hercegovac lásd Sanc i regis Stephani ecclesia ibidem (Zdench) prope.
Herceg-Sz.-Márton lásd Sancti Martini.
Hercegfalva lásd Pruster.
Herczne I. —. Henczne, Herenzene, *Heresznye* II. 299.
Herdefark I. 301. lásd Erdefark.
Herdes I. 331. II. 200.
Herdeubeka I. 345. lásd Ardumbincha.
Herdevfark I. 288. lásd Erdefark.
Herdeupel I. 297. *Erdő-Pél*, *Alsó-Pél*, *Felső-Pél* II. 255. lásd Pellin.
Herdoso I. 242.
Herduc I. 240.
Herduferch I. 305. lásd Erdefark.
Heredefork I. 282. lásd Erdefark.
Herek I. 196. lásd Horotk.
Heren I. 263. Heten, Heteri, Hethon, *Hetény* II. 260.
Herenzene I. 396. lásd Herczne.
Herepa I. —. Herepel, *Magyar-Herepe* II. 630.
Herepal I. 136.
Herepel I. 98, 110. lásd Herepa.
Heresztén lásd Horotk.
Heresznye lásd Herczne.
Herczne I. 378.
Hergorchia I. —. *Hrženica* II. 756.
Herheh I. 341. lásd Erg.
Herii I. 303. láso Hedredh.
Heriso I. 200. lásd Enso.
Herman I. 244, 270, 281, 300. lásd Harman.
Herman II. 809.
Hermanvár lásd Harman.
Hermány lásd Karstenhok.
Hermány lásd Sancto Germo.
Hermány lásd Villa Armani.
Hermen I. 153. Germen, German II. 487.
Hermenus I. 93. lásd Ormenus.
Hermeti I. 192.
Hernád-Büd lásd Bideres.
Hernád-Némethi lásd Hernanempty.
Hernád-Petri lásd Petri.
Hernád-Sz.-András lásd Sancti Andree.
Hernád-Szölled lásd Zeled.
Hernád-Véce lásd Vecha.
Hernanempty I. 344. Harnanempty, Harnadnempty, *Hernád-Némethi* II. 191.
Hernangrad lásd Harman.
Herneld I. 79. lásd Vened.
Herpali I. 54, 65, 72, 86. Erpali, *Herpályi* II. 531.
Herpályi lásd Herpali.
Hertelend lásd Horcholond.
Herud I. 136.
Hestrech I. 291.
Heten I. 272, 283, 306. lásd Hechen.
Heten lásd Heren.
Hetény lásd Heren.
Hetény lásd Hetre.
Heten lásd Heren.
Heteri I. 277.
Hetes I. 398. *Hetes* II. 304.
Hetha I. 367. lásd Hecha.
Hethen lásd Hetre.
Hethen I. 392. lásd Schir.
Hethon I. 299. lásd Heren.
Hethyn lásd Hetre.
Hetin I. 316. lásd Hechen.
Hetlak I. 200. Hochak, Zubak II. 98.
Hetmény lásd Meken.
Hetre I. 149, 151. II. 476.
Hetwan I. 256. lásd Hotuan.
Heues I. 359. lásd Heves.
Heues archidyaconatus I. 258, 341, 342. II. 172.
Heufeld lásd Tesev.
Heuizd I. 379. *Keleviz* II. 299.
Heur I. 366. lásd Vr.
Heuues I. 478.
Heves I. —. Heues, Hewes, Ennes, Ewes, *Heves* II. 173.
Heves lásd Heves.
Heves lásd Hewes.
Heves archidyaconatus I. 335, 357. II. 124.
Hevesi főesperestség lásd Heues.
Hevesi főesperestség lásd Heves archidyaconatus.
Heves-Bakta lásd Bakta.
Heves-Bátor lásd Batur.
Hevio I. 50, 54, 70, 89. lásd Heno.
Hévjó lásd Heno.
Hévjó-Sz.-Márton lásd Sancti Martini villa.
Hevkee I. 344. Huke, Hüge, *Hugyaj* II. 183.
Hewes I. 324. lásd Heves.
Hewes archidyaconatus I. 336, 337, 358.
Hewes vicearchidiaconatus I. 324.
Hewr I. 350. lásd Vr.
Hewreg I. 147. *Szőreg* II. 413.
Hewyo lásd Heno.
Heyalo lásd Eyalo.
Heyanis villa lásd Eyalo.
Heyo lásd Heno.
Heyud I. 110, 120, 129. Kiod, Kyud, *Díód* II. 630.
Heywes archidyaconatus I. 447.
Hibas I. 247.
Hibbe lásd Omnium Sanctorum.
Hibout I. 246.
Hid I. 79. lásd Kyd.
Hidalmás lásd Hydalmas.
Hidas lásd Hidus.
Hidas lásd Hydus.
Hidas-Kürth lásd Podvas.
Hidas-Némethi lásd Kuzempnempty.
Hidas-Némethi lásd Közép-Némethi.
Hidasd lásd Hidus.
Hidastelek lásd Hudus.
Hideg I. —. Hidekuchi, Hidekuld, *Hidegkút* II. 260.
Hidegkút lásd Hideg.
Hidegkút lásd Zedeguka.
Hidekuchi I. 277. lásd Hideg.
Hidekuld I. 262. lásd Hideg.
Hidnik I. 250. Hindueghe, Hodveg, Hodueg, Hiduig, Hiduege, *Hidvég*, *Sajó-Hidvég* II. 191.
Hidueg I. 133.
Hiduege I. 360. lásd Hidnik.
Hiduig I. 332. lásd Hidnik.
Hidus I. 393, 399. Hydus, *Hidasd* II. 255.
Hidus I. —. Hidas II. 304.
Hidvég lásd Chievek.
Hidvég lásd Hidnik.
Hidvég lásd Hydueg.
Higmegal I. 387. lásd Hugmogus.
Higmegus I, 396. lásd Hugmogus.

- Higrichi I. 376. *Igricze* II. 294.
 Higus I. 344. lásd Hegres.
 Hiluag I. 388. lásd Achiuagi.
Hilyó lásd Eylho.
Him lásd Hem.
Him lásd Henn.
Himes lásd Hinnis.
Himesháza lásd Hamushaz.
 Hinand I. 149. Hiuand, Iwanch,
Ivánd, *Ivánda* II. 476.
 Hinankahida I. 147. Hiuan-
 kayda, Hyuonkayda, Iwanka-
 hyda, *Ivankahid* II. 433.
Hind lásd Lindo.
 Hindueghe I. 344. lásd Hidnik.
 Hingeta I. 350. *Isnyéte* II. 200.
 Hinnis I. 327. Hymus, Hymes,
Balmaz-Ujváros II. 183.
 Hird I. 316. Hyrd, *Hird* II. 252.
 Hirziezo I. 47. Husin, Husino,
 Husiono, Huziuoso, Gevi-
 hosto, *Hosszúasztó* II. 567.
 Hirznan I. 289. lásd Harman.
 Hisebek I. 196. *Kis-Bodok* II. 93.
 Hiuand I. 158. lásd Hinand.
 Hiuan kayda I. 155. lásd Hi-
 nankahida.
 Hnyuep I. 156. Huyunep, Wi-
 neg, *Újnép*, *Unip* II. 461.
 Hoamari lásd Gwaman.
 Hobong I. 343.
 Hochak I. 200. lásd Hetlak.
 Hochas I. 246. lásd Hoclaz.
 Hoclaz I. 327. Hothaz, Hol-
 chayz, Hochas, Holaz, *Haa-
 ház* II. 183.
Hódegyház, Hodics II. 807.
 Hodics lásd *Hódegyház*.
 Hodisa I. 200. lásd Edisa.
Hódmező-Vásárhely lásd Hold.
 Hodod I. —. Hudus, *Hódos*
 II. 657.
 Hodod I. 119, 141. *Havad* II.
 657.
 Hodos lásd Hodus.
Hódos lásd Hodod.
 Hodos lásd Hudus.
 Hodrusbánya lásd Sancti Ni-
 colai.
Hódság lásd Hodus.
 Hodueg I. 323. lásd Hidnik.
 Hoduilag I. 102.
 Hoduorhel I. 308. Hodwarhel,
 Odowarhel, Odrwahel, Wd-
 warhel, *Udvarhely* II. —.
 Hodus I. 179. Odos, *Hódság*
 II. 343.
 Hodus I. 176. Uduş, *Hódos* II.
 349.
 Hodvasarhel lásd Hod.
 Hodveg lásd Hidnik.
 Hodvilag I. —. Hoodvilag,
Holdvilág II. 651.
 Hodwarhel I. 279. lásd Hodu-
 orhel.
 Hodwari I. 311. Induardi, Od-
 wari, Vdwari, *Udwari* II. 255.
 Hodword I. 309. Odoward,
 Odward, Odyward, *Udvar* II.
 246.
Hobát lásd Huchach.
 Hohtunmonusturi lásd *Ajtony-
 monostora*.
 Hokuli-Dergethe I. 392. lásd
 Dergethe.
 Holas Arpad I. 312.
 Holasi I. 155. Huruzi. *Oroszi*,
Kis-Oroszi II. 433.
 Holaz I. 329. lásd Hoclaz.
 Holaz I. 327. Halaz, Alaz,
 Alast, *Halász*, *Nagy-Halász* II.
 183.
 Holchayz I. 344. lásd Hoclaz.
Holczmány lásd Helzmenia.
 Hold I. 156. Warashel, Was-
 rahel, *Holdmező-Vásárhely* II.
 423.
 Holduasarhel lásd Hold.
Holdvilág lásd Hodvilag.
Hollód lásd Hudus.
Hollókő-Váralja, Waralia II. 790.
 Holme I. 351. lásd Alyuan.
 Holme I. 325. *Halmaj* II. 179.
 Holmere I. 367. lásd Olmera.
 Holmi I. 135. *Halmi* II. 665.
 Homok lásd Humak.
 Holmy I. 107.
 Holta I. 144. *Heltau*, *Nagy-
 Disznód* II. 62.
 Homag I. 390. lásd Humak.
Homok-Komárom lásd Kumar.
Homonna lásd Humanus.
Homoród-Almás lásd Abuas.
Homoród-Karácsonfalva lásd Ka-
 rachni villa.
Homoród-Sz.-Márton lásd Sancto
 Martino.
Homoród-Sz.-Pál lásd Sancto
 Paulo.
Homorogi főesperestség II. 562.
Homorogd lásd Humened.
Homrod I. 358. lásd Humened.
 Homrok lásd I. 819. Humrugd.
 Homrus archidyaconatus I. 48.
- Hongrot I. 200. lásd Hengrat.
 Hono I. 187. Honti, *Hont* II. 31.
 Honor, I. 298. lásd Hemer.
 Honorch I. 365. lásd Anarch.
 Honors I. 331. *Anarcs* II. 199.
 lásd Anarch.
Hont lásd Hono.
Hont főesperestség II. 4.
Hont főesperestség lásd Hunt
 archidyaconatus.
 Honti I. 187. lásd Hono.
 Hoodvilag lásd Hodvilag.
 Hoponh, Hosponti I. 218.
 Horcholond I. 284. *Hertelend*,
Magyar-Hertelend II. 238.
 Horcica I. 241.
 Hord monasterium Premon-
 stratis I. 259.
 Horhi lásd Horky.
 Horhy lásd Horky.
 Horkeuk I. 284. lásd Ersel.
 Horky I. 384. II. 288.
 Hornad I. 347. lásd Hornaty.
 Hornat I. 363. lásd Hornaty.
 Hornati I. 325.
 Hornaty I. 335. 337. Hornad,
 Hornat, *Horváthi*, *Bánhorváth*
 II. 169.
 Hornoltfalud I. 344. Ornoltfo-
 lua, Hornoltfolud, *Arnót* II.
 191.
 Hornoltfolud I. 344. lásd Hor-
 noltfalud.
Hornyék lásd Ersel.
 Horok I. 301. Korogh, Korok,
Korodj, *Korogy* II. 275.
 Horom lásd Haram.
 Horotk I. 196. Herek, *Heres-
 tyén* II. 93.
Horpács Sz. Ágoston-rendi pré-
 postság, Hurbach II. 799.
 Horsan I. 339. Harsan, Har-
 syan, *Harsány* II. 169.
Hort lásd Humirch.
 Horteopathaka I. 354. lásd
 Vstropattaca.
 Horth I. 326. lásd Humirch.
 Horuati I. 191. Hanoa II. —.
 Horuoth I. 180. II. 343.
Horvát-Bóka lásd Baka.
Horvát-Cseneje lásd Chene.
Horvát-Hertelend lásd Horcho-
 lond.
Horvát-Klári lásd Petred.
Horvát-Szentmiklós, Sancto Ni-
 colao de iuxta Kanyisa II.
 819.

- Horvátbi* lásd Hornaty.
Horvátbi lásd Sclanica Vata.
 Hosd I. 312. lásd Ozd.
 Hoslan I. 190. *Oszlány* II. 27.
 Hospital I. 97, 303.
 Hosponti, Hoponh I. 218.
Hosszú-Gyarak lásd Gara.
Hosszú-Pábok lásd Sz.-András.
Hosszú-Szer lásd Siploc.
Hosszúasztó lásd Hirziezo.
Hosszúasztó lásd Longa Valle.
Hosszúfalú lásd Longa villa.
Hosszúmező lásd Hozcowmezen.
Hosszúmező lásd Longo Campo.
Hosszúrét lásd Hucasen.
Hosszúszó lásd Vsensozow cappella.
 Hostoros I. 348.
 Hosztót lásd Huzsiuotot.
 Hot Vorti I. 217. lásd Hotvort.
 Hothaz I. 360. lásd Hoclaz.
 Hotican I. 386. *Hatvan* II. 291.
 Hothko I. —. *Trojstvo* II. 754.
 Hotko II. 776.
 Hotolka I. 105.
 Hottuan I. 356. lásd Hotuan.
 Hotuan I. 342, 358. Hottuan, Hetwan, Hotwog, *Hatvan* II. 179.
 Hotvon, Hotuon, prepositus I. 372. lásd Hatvan.
 Hotvort I. 234. Hot Vorti, *Udvard* II. 17.
 Hotwog I. 259. lásd Hotuan.
 Hougrot lásd Hengrat.
 Hoy I. 442.
 Hoya I. 178. lásd Boian.
 Hoynac archidyaconatus I. 211. lásd Novicastroensis archidyaconatus.
 Hoysuar archidyaconatus I. 204. lásd Novi castrensis archidyaconatus.
 Hoyuado I. 214. Woyda, Wayda, *Ujvujda*, *Kraszna-Vajda* II. 163.
 Hoyuar I. 207. Opuar archidyaconatus lásd Novi castrensis archidyaconatus II. 159.
 Hoyvar I. 212. Wynar, Wtwar, Wyuar, *Ujvár*, *Aba-Ujvár* II. 160.
 Hoyver archidyaconatus I. 207. II. 150. lásd Hoynac.
 Hozcowmezen I. 371. de Longo Prato, *Hosszúmező* II. 202.
 Hozlar I. 159. Huzlar, Ozlar II. 461.
 Hozouichi I. —. *Svoič* II. 750.
 Hozporvtaka I. 370. lásd Vstropattaca.
Höves lásd Ennes.
 Hrabka I. 370.
Hrabske lásd Craponcho.
 Hrapauchi I. —. *Rakovica* II. 750.
Hrapkó, Sz. Ágoston remeterejének perjelsége II. 795.
 Hrapka I. 370. lásd Harapko.
 Hraschina I. —. *Hraščina* II. 758.
Hraščina lásd Hraschina.
 Hrašte lásd Rabuch.
Hrastovica lásd Hraztouicha.
 Hraztouicha I. —. *Hrastovica* II. 746.
 Hrezthno I. —. II. 750.
Hritčo lásd Enso.
 Hrkánovci lásd Magnauilla.
 Hrmanovci lásd Magnauilla.
 Hrnetić I. —. II. 752.
 Hrudna I. 194. Haradnak, *Ratnecz* II. 21.
 Hrudna I. —. II. 21.
 Hrus lásd Krus.
Hrusova lásd Krus.
Hrženica lásd Hergorchia.
 Hublus I. 98. Kublus, *Magyar-Köblös* II. 641.
 Hubyr I. 246.
 Hucasen I. 216. Vasarati, *Hosszúrét*, *Murány-Hosszúrét* II. 44.
 Huchach I. 344. Huhach, *Hobát*, *Óbát* II. 184.
 Huchen I. 261. Hulchen, Wlchen, *Ocseny* II. 255.
 Hucz I. 356. lásd Hust.
 Hudioch I. 227. *Hugyag* II. 38.
 Hudragasa I. 355. Hedrichuagasa, *Hedrivágása*, *Hedrichfalva* II. 205.
 Hudsov I. 141.
 Huduarlak I. 158. *Udvarlak* II. 433.
 Huduarlak I. —. *Udvarlak* II. 477.
 Hudus I. —. Chodos. *Hodos*, *Jákó-Hodos* II. 531.
 Hudus I. 64, 153, 140. *Hodos* II. 491.
 Hudus I. —. Hydus, *Hollód* II. 567.
 Hudus lásd Hodod.
 Hudwarcy I. 280. Wduari, *Udvari* II. 266.
 Hudvarnok lásd Huduarlak.
 Hudzev I. —. Hudzov. *Harcz* II. 657.
 Hudzov I. 96, 131. lásd Hudzev.
 Hucz I. 355.
 Hugacha I. 330. *Ugcsa* II. 202.
 Hüge I. 246, 329, 360. lásd Hevkee.
 Hugh I. 239. Wgh II. 246.
 Hugmogas I. 375.
 Hugmogus I. —. Higmegal, Higmegus, *Hegymagas* II, 294.
 Hugna I. 214. Vngua, Vnga, Hunka, *Onga* II. 163.
 Hugocha lásd Vngucha.
Hugyag lásd Hudioch.
Hugyuj lásd Hevkee.
 Huhach I. 360. lásd Huchach.
 Huhad I. 145. 157. Huhud, Ohod. II. 462.
 Huhd I. 263. Husti, Wstd, Wstuc, *Uzd* II. 261.
 Huhud I. 152. lásd Huhad.
 Huihel I. 356. *Ujhely* II. 202.
 Huke I. —. lásd Hevkee.
 Hulchen I. 297. lásd Huchen.
 Hulnes I. 392. *Ölyves* II. 304.
 Huluh I. 355. *Ölved*, *Ölves*, *Jesztreb*, *Jasztrab* 205.
 Humak I. 382, 399. Homag, Hunak, *Homok* II. 304.
 Humanus I. 328. Humenna, Humuna, Humunna, Humerna, *Homonna* II. 191.
 Humened I. 214. Humrued, Homrod, *Homrogd* II. 163.
 Humenna I. 257. lásd Humanus.
 Humerna I. 362. lásd Humanus.
 Humirch I. 341. Huwrch, Horth, *Hort* II. 179.
 Humrak archidyaconatus. I. 46.
 Humrued I. 214. lásd Humened.
 Humrugd I. 58. Humruk, Hura, *Oláh-Homorog* II. 568.
 Humruk, archidyaconatus I. 58, 61, 67, 73, 82, 84, 87.
 Humruk I. 41, 68, 74, 82, 87. lásd Humrugd.
 Humuna I. 333. lásd Humanus.
 Humunna I. 346. lásd Humanus.
 Hunad archidyaconatus I. 94, 113, 124.
 Hunad I. 76, 84, 94, 117, 124 Hunak, *Hunyad*, *Bánffy-Hunyad* II. 581.

- Hunad I. —. Hunod, *Vajda-Hunyad* II. 645.
 Hunak I. 49. lásd Humak.
 Hunak lásd Hunad.
Hunfalva II. 803.
 Hung I. 252.
 Hung archidyaconatus I. 253, 258, 350. II. 135.
 Hunga I. 343.
 Hungo archidyaconatus I. 326, 449.
 Hunguar I. 350. lásd Hunwere.
 Hungwar I. 327, 366. lásd Hunwere.
 Huniad archidiaconatus I. 518.
 Hunka I. 366. lásd Hugna.
 Hunod, archidiaconatus I. 107, 112.
 Hunod lásd Hunad.
 Hunt archidyaconatus I. 204, 341, 357, 441, 486. II. 29.
 Hunuch archidyaconatus I. 365. lásd Hunt.
 Hunuchcamar I. 387. lásd Kumar.
Hunvára lásd Hunwere.
 Hunwere I. 258. Hunguar, Ungwar, Hungwar, *Hunvára, Ungvár* II. 186.
Hunyad lásd Hunad.
Hunyadi főesperestség II. 644.
 Hupurtun I. 91. lásd Hapurcum.
 Hurachi I. 270. *Harasztin* II. 266.
 Hurak lásd Humrugd.
 Hurbach lásd *Horpács*.
 Hurbida I. 148.
 Hurguta I. 354. *Wrkata, Orkuta* II. 205.
 Hurhida I. 153, 155, 158. *Urbida* II. 434.
 Hurnasy I. 245.
 Hurusi I. 157. Hurusy, Huruzi, *Vruzi, Oroszi* II. 477.
 Hurusu lásd Arassa.
 Hurusy I. 149. lásd Hurusi.
 Huruzi I. 342. lásd Vrs.
 Huruzi lásd Halasi.
 Huruzi lásd Hurusi.
 Husin I. 68. lásd Hirziezo.
 Husino I. 87. lásd Hirziezo.
 Huslay I. 328. lásd Azlar.
 Hususo I. 59. lásd Hirziezo.
 Hust I. 371. Huzth, Huczt, *Huszt* II. 202.
 Husti I. 306. lásd Huhd.
Huszt lásd Hust.
 Hutina I. —. *Utinja* II. 749.
 Hutneu I. 149. lásd Vtuen.
 Hutuen I. 152, 157. lásd Vtuen.
 Hutuen Petri I. 152. lásd Vtuen.
 Hwrch lásd Humirch.
 Huyduar I. 152. Viudwar, Viwduor, Wyuduar, *Újudvar* II. 463.
 Huyunep I. 152. lásd Hnyuep.
 Huziuoso I. 74. lásd Hirziezo.
 Huzlar I. 151. lásd Hozlar.
 Huzsiuorot I. 376. *Hesztót* II. 294.
 Huzth I. 327. lásd Hust.
 Huzyuozow lásd Hirziezo.
Hübalom lásd Bortberk.
 Horrek I. 196. Herek II. 93.
 Hwdus lásd Hudus.
 Hwrzva I. 315. II. 270.
 Hwthus I. 396. lásd Vtinis.
 Hyama I. 279.
 Hyamo lásd Damyan.
 Hydalmas I. 115. de Pomerio, *Hidalmás* II. 641.
 Hydeg I. 305.
 Hydueg I. 106. Hydveg, *Hidvég* II. 638.
 Hydus I. —. *Hidas* II. 663.
 Hydus I. 47, 59, 68, 74, 102, 278, 286. lásd Hudus.
 Hydus lásd Hidus.
 Hydveg lásd Hydueg.
 Hyeno I. 157. Jenev, Jenő, *Jenő, Janova* II. 443.
 Hymelsahayl I. 238. lásd Hamushaz.
 Hymes I. 360. lásd Hinnis.
 Hymishaz I. 265. lásd Hamushaz.
 Hymuhas I. 310. lásd Hamushaz.
 Hymus I. 344. lásd Hinnis.
 Hymushas I. 285.
 Hymushaz I. 275. lásd Hamushaz.
 Hynew I. 296. *Jenő* II. 246.
 Hynilak I. 332.
 Hyrd I. 283, 294.
 Hysmen I. 278, 286. Isnim, *Misla, Izmény* II. 255.
 Hytebev I. 155. Itebev, Itebew, *Itebő* II. 434.
 Hyuonkayda I. 158. lásd Hianankahida.
 Hyxo I. 318. lásd Eylho.
 Hyzi I. 310. II. 247.
 Hzind I. 196. lásd Lindo.
Ianya lásd Anya.
 Ibram I. —. Ibran, Ybron, *Ibrány* II. 275.
 Ibran I. 350. Ibrung, *Ibrony* II. 200.
 Ibran I. 329, 359. Ibron, Hibout, Cybran, Ibrang, *Ibrány* II. 184.
 Ibran lásd Ibram.
 Ibrang I. 360. lásd Ibran.
Ibrány lásd Ibram.
Ibrány lásd Ibran.
 Ibron I. 343. lásd Ibran.
Ibrony lásd Ibran.
 Ibrung I. 350. lásd Ibran.
 Ida I. 138. II. 205.
 Ida lásd Ida Minor.
 Ida lásd Nogyda.
 Ida Minor, I. 211. Felyda, Yda superior, Ida, *Felső-Ida, Kis-Ida, Felida* II. 160.
 Idech I. 104, 109, 119, 120. Ideth, Ydeth inferior, *Alsó-Idécs* II. 655.
 Idech I. —. Idek, Ideth superior, *Felső-Idécs* II. 655.
 Idech Inferior. I. 138.
 Idech Superior I. 104, 138.
 Idek lásd Idech.
 Ideth lásd Idech.
 Ideth lásd Idech inferior.
 Ideth superior lásd Idech.
 Idvarnok lásd Huduarlak.
 Idvor lásd Huyduar.
 Igal lásd Igol.
 Igar lásd Igor.
 Igen I. —. Igun, *Magyar-Igen* II. 630.
 Igged, monasterium, lásd Egged.
 Ighazasgeregye lásd Gerege.
 Ighazasgeswn lásd *Gezsény*.
 Ighuzes Suran lásd *Silrány*.
Igló II. 803.
 Igol I. 392, 396. Ygol, *Igal* II. 304.
 Igor I. —. *Igar* II. 291.
Igricze lásd Higrichi.
 Igwrcá lásd Igurca.
 Igun I. 121. lásd Igen.
 Igwrcá I. 317. *Gyurka, Gyurko* II. 206.
Itharos lásd Joharas.

- Iharos-Berény* lásd Beren.
 Ihicam I. 310. Iwan, *Iván* II. 255.
 Ika I. 105, 114, 126. Ika villa *Ikafalva* II. 645.
 Ika villa lásd Ika.
Ikafalva lásd Ika.
 Ilača lásd Sancto Elia.
 Iliad lásd Elyad.
 Ilied lásd Elyad
 Ilinči lásd Sancto Elia.
 Illacs lásd Sancto Elya.
 Illadia lásd Elyad.
Illava lásd Leua.
Illésfalva II. 803..
Illésfalva lásd Elleusfelua.
 Illinče lásd Sancto Elia.
 Illok lásd Illuc.
 Illok lásd Iwnlak.
 Illuc I. 153. *Illok* II. 492.
 Illye lásd Helye.
 Illyed lásd Elyad.
Illyefalva lásd Elie.
Illyésfalva lásd Elleusfelua.
 Ilova lásd Ilova.
 Ilova I. —. *Ilova* II. 753.
 Ilsua I. 353. 369. Olsna, Elswa, *Osva* II. 163.
 Ilyed lásd Elyad.
Ilyéd lásd Elyad.
 Ilyeed lásd Elyad.
 Imanusy I. 134.
 Imanusy lásd Ymanusi.
 Imar I. 250. Ybreg, Ambreg, Pudrek, Imbreg, Imreg, *Timán* II. 191.
 Imbreg I. 362. lásd Imar.
Imely lásd Hemen.
Imöl lásd Hemen.
Imrefalva lásd Villa Emerici.
 Imreg lásd Imar.
 Imreg lásd Ambreg.
 Imreggh lásd Pubrek.
Imrievei lásd Sancti Emerici.
 Inang I. 202. Guan, *Gány*. II. 10.
 Induardi I. 296. lásd Hodwari.
 Inga I. 338.
 Inke I. 378. *Inke* II. 299.
 Instem I. 192. Ruster, *Restér* II. 44.
 Insua Maior et Minor I. 144.
 Insula Magna I. 182.
 Insula monasterium. I. 219.
 Inthassus I. 382. Jucha, Jutha, *Juta* II. 304.
Ipoly-Nyék lásd Neek.
Ipoly-Pásztó lásd Pastek.
Ipoly-Szécsényke lásd Sanctorum Cozme et Damiani.
 Iraaz lásd Iradsi.
 Iradsi I. 43. Iraz, *Iráz*, *Irász* II. 531.
Irász lásd Iradsi.
 Iraz lásd Geres.
 Iraz I. 80. 82. lásd Iradsi.
Iráz lásd Iradsi.
 Ireg lásd Irugh.
 Irin lásd Iriny.
 Iriney I. —. II. 741.
Iriny, Irin II. 802.
 Irpot I. 414. lásd Rypak.
 Irsa lásd Jerse.
 Iruch I. 274. Vrug, Yrug, *Német-Ürög* II. 238.
 Irug I. 292.
 Irugd I. 301. *Nagy-Ürög* II. 568.
 Irugd I. —. Urad, Vrend, *Orrod*, *Oros*, *Orros* II. 603.
 Irugd lásd Irugh.
 Irugh I. 264, 274, 290. Yruggh, Yruk, *Német-Ürög* II. 238.
 Irugh I. —. Irugd, *Ireg* II. 275.
 Irugh I. Gyrike, *Magyar-Ürög* II. 238.
 Isa I. 201. II. *Izsa* 17.
Isabor, Isabor II. 823.
 Isaka, I. 65. Isaka, Ysakil, *Zsáka* II. 531.
 Isaka I. 80.
 Isaka lásd Isaca.
 Iseep. lásd Ysip.
 Isep I. 362. Vsip, Isyp, Ysup, Ysep, *Izsép*, *Magyar-Izsép* II. 191.
 Isnim I. 311. lásd Hysnem.
Isnyéte lásd Hingeta.
Ispánluka lásd Spanlaka.
 Istar I. 55. lásd Star.
 Istenuete. I. 315.
Istócz, Stolch, Oztolcz, Stoulch, Vztolch II. 823.
Istvándi lásd Stephandi.
Istvánfalva lásd Chepani villa.
Istvánháza lásd Stephanhaza.
 Isyp I. 320. lásd Isep.
Izka-Sz.-György lásd Sancto Georgio.
 Itaro I. 444.
 Itebev I. 147, 153. lásd Hytebev.
 Itebew I. 158. lásd Hytebev.
Itebő lásd Hytebev.
 Itelaka lásd Mekilaka.
 Ittvarnok lásd Huduarlak.
 Itubuy, prepositus lásd Hyrebev.
 Iuan I. 266.
 Iuana lásd Iwanch.
 Iuanich I. 351. Iuans, Iwanch, *Iváncs* II. 163
 Iuanich I. 499.
 Iuang lásd Iwanch.
 Iuanich lásd Iwanch.
 Iuanka, *villa* I. 57.
 Iuans I. 213. lásd Iuanch.
 Iuanuusi I. 74. lásd Juansd.
 Iungis I. 251.
 Iurg I. 252.
 Iuvanich insula I. 505.
Iván lásd Ihicam.
Iván lásd Iwan.
 Ivan Nepe I. 378. II. 209.
 Ivanch lásd Iwanch.
 Ivanch I. 373. *Iváncsa* II. 288.
 Ivanec lásd Susicha.
 Ivanchud I. 55.
Iváncs lásd Iuanch.
Iváncsa lásd Ivanch.
Ivánecz lásd Hinand.
Ivánd lásd Hinand.
Ivánda lásd Hinand.
Ivánfalva lásd Hyeno.
Ivanič lásd Iwanch.
Ivanič-Kloštar lásd Iwanch.
Ivaničgrad lásd Iwanch.
 Ivanka I. —. Zegurke, Iwankagurge, Ivankazegurge, *Ivánka* II. 266.
Ivánkafalva lásd Guan.
Ivánkahid lásd Hinankahida.
 Ivankovo lásd Juan.
Iván monostora, Iwan monasterii II. 774.
 Ivanovci lásd Sancti Ioannis Baptiste.
 Ivanovci lásd Sancti Iohannis.
 Ivanska I. —. II. 735.
 Ivanusd I. 47, 69. lásd Juansd.
Iványi lásd Yuarius.
 Iwan I. 342. Awan, Ywani, *Iván* II. 179.
 Iwan I. —. Iohan, *Iván* II. 247.
 Iwan lásd Ihicam.
 Iwan, Abbas I. 279. de Iwan, *Iván* II. 255.
 Iwan lásd Juan.
 Iwan capella I. 278. II. 255.
 Iwan monasterii lásd *Ivánmonostora*.
 Ivanch I. —. *Ivanič* II. 736.
 Iwanch I. —. *Ivanič* II. 736.
 wanch I. 367. lásd Iuanch.

- Iwani I. 289, 308.
 Iwani lásd Juan.
 Iwanka Zegurke I. 270.
 Iwankafalwa lásd Iuanka.
 Iwankahaza lásd Iuanka.
 Iwankagurge I. 300. lásd Ivanka Zegurke.
 Iwankahyda I. 153. lásd Hinankahida.
 Iwankazegurge I. 280. lásd Ivanka Zegurke.
 Iwanus I. 297. Jana, Janus, *János* II. 255.
 Iwanusi I. —. *Kántor-János* II. 667.
 Iwger I. 180. lásd Geram.
 Iwlak I. 280. Vlok, Wylak, Wylog, Wylok, *Ujlak*, *Viljevo* II. 266.
 Iwnlak I. 281. Vilak, Vilok, Wlhoc, Wylak, *Ujlak*, *Illok* II. 280.
 Iwok I. 312. Jog, *Fadd* II. 255.
Izbugya-Hosszúmező lásd Longo Campo.
 Izkulnuk I. 126.
 Izkutnuk I. —. Yskylnuk, *Esztelnek* II. 645.
Izmény lásd Hysmen.
Izsa lásd Isa.
Izsáka lásd Isaca.
Izsép lásd Isep.
Izsép lásd Prisep.
Izslaka lásd Isaca.
- J**
Juád lásd Villa de venacione.
 Jaak lásd *Jaák*.
Jaák II. 810.
Jaák, Sz. Györgyről címzet Sz. Benedekrendi apátság, Jak, Jaak, Tyak monustra II. 809.
 Iablanouicha I. —. *Oblajac* II. 749.
 Iaco I. 380, 391. de Jacobo, *Jákó* II. 304.
 Jacobi capella I. 273.
 Jacobi I. 100, 201, 398.
 Jacobo lásd Jaco.
 Jacorrefe I. 370. lásd Jacoris.
 Jacoris I. 211. Jakaresse, Jakorrefe, *Jákoris* II. 206.
 Jacovrefe I. 370.
Jadest I. 319. lásd Nadas.
 Jaina I. 289. lásd Jama.
 Jak lásd *Jaák*.
Jakabfa lásd Sancti Jacobi.
Jakabbáza lásd Villa Jacobi.
Jakabvágas lásd Villa Jacobi.
 Jakaresse I. 355. lásd Jacoris.
 Jakopovecz lásd Toplica nostra.
 Jakovo lásd Sancto Jacobo.
Jakuševac lásd Sancti Marci in campo.
 Jalucan I. 285. lásd Bzalanca.
Jalžabet lásd Sancte Elyzabeth.
 Jama I. 300, 301. Jaina, *Jamina* II. 275.
 Jamen I. 366. lásd Jenó.
 amína lásd Jama.
 Jan I. 88. lásd Gan.
 Jana I. 84, 311. lásd Iwanus.
 Jana lásd Vana.
 Janc I. 207. lásd Janoc.
 Jandalaka I. 115.
 Jandlaka I. 133. lásd Enifalva.
Janka lásd Juanka.
Jankafalva lásd Juanka.
Jankafalwa lásd Juanka.
 Jankahaza lásd Juanka.
Jankabid lásd Hinankahida.
Jankovci lásd Denche.
 Jankud I. 86.
 Jankud lásd Vachud.
Janó lásd Villa Johannis.
 Janoc I. 211. Januk, Janc, Jenk, *Janok* II. 160.
 Janova lásd Hyeno.
Janowce lásd Vescela.
 Januk I. 352, 368. lásd Janoc.
 Janus I. 286.
 Janus I. 278. lásd Iwanus.
 Jany I. 101. Jara, *Alsó-Jára* II. 663.
 Japra I. —. *Japra* II. 743.
 Japyw lásd Capiu.
 Jara I. 91, 92, 107, 108, 137. lásd Jany.
 Jaran I. 47, 67. lásd Garan.
 Jarand I. 59. lásd Garan.
 Jardan I. 267, 308. lásd Barden.
 Jareck lásd Arky.
 Jariensis, ecclesie prepositura I. 408.
 Jarmina lásd Harumma.
 Jarumpna I. 245.
 Jarstrebarsko lásd Jaztrebarzka.
Jasd, Sz. Györgyről címzett benzés apátság, Jasty, Jast, Jasth II. 812.
 Jasencia I. 200. lásd Jatensia.
Jaska lásd Jaztrebarzka.
Jaškovo lásd Jeskouo.
- Jast lásd Jastd.
 Jasth lásd Jasd.
 Jasty lásd Jasd.
 Jaszow, monasterii ordinis Premonstratensis prepositura I. 441.
Jasztrab lásd Huluh.
 Jatensia I. 200. Jasencia, *Kis-Jeszenicz* II. 98.
 Jaurinum I. 198, 455, 486, 492.
 Jaurinum, archidiaconatus II. 319.
 Jaurinum, canonicatus I. 451.
 Jaurinum, civitas et diocesis I. 23, 24.
 Jaurinum, dyocesis I. 183, 196, 451, 473.
 Jaurinum, episcopatus I. 14, 199, 401, 407.
 Jaurinum, lectoria I. 23.
 Jaurinum, prepositura I. 474.
 Jaurumna I. 299. lásd Harumna.
 Jazak lásd Sadag.
 Jazou lásd *Jászó*.
 Jaztrebarzka. I. —. Jaska, Jarstrebarsko II. 751.
Ják lásd Gak.
Jákfalva lásd Gak.
Jákó lásd Jaco.
Jákó-Hodos lásd Hudus.
Jákoris lásd Jacoris.
Jáncsika lásd Janc.
Jánok lásd Janoc.
Jánosd lásd Juansd.
Jánosda lásd Juansd.
Jánosfalva lásd Vescela.
Jánoshida, premontrei prépostság II. 792.
János lásd Iwanus.
Jánosi lásd Johanuti.
Jánosi lásd Sancti Joannis.
Jánoska lásd Janc.
Jász lásd Nilas.
Jász-Pély lásd Peel.
Jászó, Jazou II. 771.
Jászó-Ujfalu lásd Aso.
Jászó-Ujfalu lásd Nova villa.
 Jebag I. 152. Jobaag, Jobag, *Jobágy* II. 464.
 Jeka I. 304. lásd Denche.
Jekelfalu lásd Gencil.
 Jeladia lásd Elyad.
 Jenen I. 351.
 Jenes, I. 81. Jeneusol, Jenev, *Jenő*, *Kis-Jenő* II. 592.
 Jeneu lásd Hyeno.
 Jeneu lásd Jenev.

- Jeneu I. 351. lásd Jenő.
 Jeneusol I. 51. lásd Jenés.
 Jenev I. —. *Jenő, Kis-Jenő* II. 581.
 Jenev I. 89. lásd Hyeno.
 Jenev lásd Jenés.
 Jenew lásd Hyeno.
 Jenew lásd Jenev.
 Jenk I. 318. lásd Janoc.
 Jenka I. 304. lásd Denche.
 Jenke I. 267, 302. lásd Denche.
 Jenő I. 333. Jeneu, Jamen, *Jenő, Boros-Jenő* II. 175.
 Jenő lásd Hyeno.
 Jenou lásd Hyeno.
 Jenovo lásd Hyeno.
 Jenő lásd Hyeno.
Jenő lásd Hynew.
Jenő lásd Jenés.
Jenő lásd Jenev.
Jenő lásd Jenő.
 Jenw lásd Jenev.
 Jenyew lásd Hyeno.
 Jerege lásd Gerona.
 Jeregna I. 355, 370. lásd Gerona.
 Jeregua I. 355.
 Jerleu lásd *Türje*.
 Jernye lásd Gerona.
 Jerse I. 377. *Irsa* II. 294.
Jeschko I. —. *Vrhovec* II. 751.
Jeskouo I. —. *Jaškovo* II. 752.
 Jesterb i. 332.
 Jestrád I. 320. lásd Jestreb.
 Jestreb I. 332, 346, 362. *Jestrab*, *Jesztreb*, *Magyar-Jesztreb* II. 191.
Jeszen lásd Esen.
Jesztreb lásd Jestreb.
Jesztreb lásd Huluh.
 Jeszvin lásd Evsen.
Jécsa lásd Juske.
Jécse lásd Juske.
 Jirige lásd Gerona.
 Joanchud lásd Vachud.
 Jobaag I. 145. lásd Jebag.
 Jobag I. 159. lásd Jebag.
 Jobagh lásd Jebag.
 Jobágy lásd Jebag.
 Joca I. 189. lásd Seca.
Jód lásd Gyod.
 Joda I. 131.
 Jog I. 278, 286, 297 lásd Iwok.
 Johan I. 309. lásd Iwan.
 Johancud I. 63. lásd Vachud.
 Johanuti I. 223. *János* II. 44.
 Joharas I. 389. *Iharos* II. 299.
Jolsva lásd Ceco.
- Jom I. 178. Gu, *Bélincz* II. 21.
 Jordan I. 279. II. 21.
 Jordan I. 186. Ordán, Ardan, *Ardanóc* II. 21.
 Jorka I. 319. lásd Gurque.
Jóscex, *Ozyagh* II. 823.
 Jouanusd I. 87. lásd Juansd.
 Jova I. —. Yda, *Nagy-Ida* II. 655.
 Jowanfalwa lásd Hyeno.
Jőcxe lásd Juske.
 Juan I. —. Iwan, Iwani, *Ivan-kovo* II. 275.
 Juana I. 171.
 Juanch I. 166, 167, 169.
 Juang I. 166, 171.
 Juanka I. —. Yohankhaza, *Junka*, *Jankafalva* II. 532.
 Juansd I. 82. Juanuusi, Ivanusd, *Jouanusd*, *Jánosd*, *Jánosda* II. 569.
 Jucha I. 391. lásd Inthassus.
 Julamonastra lásd Gula.
 Julamonastra lásd Gyula.
 Jumilchin I. 307. lásd Gumulchen.
 Jungis I. 251. lásd Gengwhch.
 Jur I. 247. Geur, Gewr, *Györ*, *Diósgyör* II. 169.
 Jurg I. 252. lásd Gewrk.
 Jurle lásd *Türje*.
 Jurlew lásd *Türje*.
 Jurlye lásd *Türje*.
 Juske I. 151. *Jécsa*, *Jécse* II. 444.
 Justa Gran abbatia ordinis Sancti Benedicti I. 218.
 Juta lásd Inthassus.
 Jutha I. 398. lásd Inthassus.
 Jwrle lásd *Türje*.
- Kaach** II. 779.
 Kaal I. 97. lásd Gaal.
 Kaal I. 387, 396. lásd Bal S. Viti.
Kaál lásd Gaal.
 Kaald lásd *Káld*.
 Kabapataka I. 354. lásd Babapataka.
 Kacat I. 389. II. 299.
 Kach I. 294, 348, 363. lásd Borch.
 Kach abbas I. 356, 372. lásd *Kács*.
 Kach I. —. Kald, Cakl, *Kátoly* II. 252.
- Kacha I. 296. *Kassa* II. 247.
 Kachana I. 109. Chachana, *Kachana* II. 655.
Kács lásd Rac.
 Kács lásd Borch.
Kács, pálos-rendű kolostor, *Kaach* II. 779.
Kácsi apát, Abbas de Kach II. 212.
Kácsfalva lásd Gacha.
 Kacti I. 232. lásd Kmot.
 Kad I. 290. lásd Gad.
 Kadach I. 278. Kaydech, *Kajdács* II. 255.
 Kadacuta I. 379. Kadarcuta, Chadarcuthay, *Kadarkút* II. 304.
Kádár-balma lásd Chorow.
Kádár-temető lásd Chorow.
 Kadarcuta I. 380, 391. lásd Kadacuta.
Kadarkut lásd Kadacuta.
 Kael I. 321.
 Kaja I. 42, 55, 64, 72, 79, 85. *Kágya*, *Nagy-Kágya* II. 532.
 Kagante I. 290. lásd Gance.
Kágya lásd Kaga.
Kágya lásd Kaga.
Kajand, *Kayand* II. 773.
Kajáta lásd Quaheta.
Kajdács lásd Kadach.
Kajla lásd Kyule.
 Kak lásd Cok.
 Kakaach lásd Kakot.
 Kakas lásd Kakus.
Kakasfalva lásd Hanbach.
Kakasfalva lásd Spunhan.
 Kakat lásd Kakot.
Kakat lásd Kmot.
 Kakat I. 72. Kathoch, Kokot, *Kokud* II. 533.
 Kakath lásd Kakot.
 Kakna I. 114. lásd Esakna.
 Kako I. 93.
Kakonya lásd Kakuua.
 Kakot I. 149. Kokoth, Tot, *Kakat*, *Kokoda*, *Orczyfalva* II. 445.
 Kakus I. 350. Rakus II. 186.
 Kakuua I. 378. *Kakonya* II. 299.
 Kal I. 375. *Mindszent-Káll* II. 294.
 Kal I. 375, 387. *Szent-Békáll* II. 294.
 Kal, vicearchidiaconatus I. 396.
 Kal I. 324, 336. Gal, Gahol, *Kál* II. 173.

- Kal, I. —. Gal II. 173.
 Kal lásd Bal S. Viti.
 Kál lásd Gaal.
 Kál lásd Kal.
 Kalan I. 298. lásd Galan.
 Kalank I. 327.
 Kalanso I. 311.
 Kalanso I. —. Kasosno, Kosolno, *Kalaznó* II. 255.
 Kalapataka I. 317. lásd Babapataka.
 Kalate, archidiaconatus I. 49, 54, 62, 70, 76, 77, 84, 89, 90.
Kaláz lásd Kaluz.
 Kald I. 92, 283. lásd Gaal.
Káld, Kaald II. 810.
 Kaleuer I. 216. Kelemer, Kliner, *Kelemér* II. 44.
Kálló-Semjén lásd Semien.
 Kallov Minor I. 360. lásd Kollo Minor.
 Kalnik lásd Kemluk Minor.
Kálnok lásd Kalnuk.
 Kalnuk I. 106, 122, 133. *Kálnok* II. 638.
Káló-Szűba lásd Souhe.
 Kaloach I. 248. lásd Bolonach.
 Kaloava lásd Galadua.
Kalecsa lásd Claudus.
Kalecsa lásd Colocensis civitas.
Kalecsa, érsekség II. 327.
 Kalodva lásd Galadua.
 Kalodwa lásd Galadua.
 Kalon I. 330. lásd Kollo Maior.
 Kalon I. 330. lásd Kollo Minor.
Kalota-Sz.-Király lásd Sancto Rege.
Kalota-Sz.-Király lásd Senkral.
Kalota, főesperestség II. 578.
 Kalothva lásd Galadua.
 Kalovács lásd Bolonach.
Kalsa lásd Koyso.
Kalvács lásd Bolonach.
 Kaluz I. 384. *Kaláz* II. 288.
 Kamacha, archidiaconatus I. 504.
 Kamancz lásd Gamanch.
 Kamand I. 305. Kamant, Kamarid, Kamond, Karmanc II. 280.
 Kamant I. 242. lásd Kamand.
 Kamar I. 279, 302, 308. Kamars, Kumaron, Lamar, *Komor* II. 275.
 Kamar I. 492.
 Kamara, archidiaconatus I. 201, 240, 466, 474, 486. *Komáromi főesperestség* II. 17.
 Kamara I. 240. *Komárom* II. 17.
Kamara-Sz.-György lásd Sancto Georgio.
 Kamaras I. —. *Vajda-Kamarás* II. 648.
 Kamaras I. —. *Pusztla-Kamarás* II. 655.
 Kamarcha I. 164, 166, 169, 171.
 Kamarcha ecclesia beate virginis I. —. *Komarnica* II. 756.
 Kamarcha ecclesia beati Georgii I. —. *Komarnica* II. 756.
 Kamarcha ecclesia beatissimi regis Ladislai I. —. *Komarnica* II. 755.
Kamarsa, főesperestség I. —. II. 755.
 Kamarid I. 269. lásd Kamand.
 Kamarnuch I. 346. lásd Comaros.
 Kamars I. 267. lásd Kamar.
 Kamas I. 312. Kemus II. 238.
 Kamci I. 245.
Kamenica I. —. lásd Kamenicha
Kamenica lásd Gamancz.
 Kamennicha I. —. *Kamenica* II. 748.
 Kamercha, archidiaconatus I. 162, 165, 167, 169, 445.
 Kamond I. 282. lásd Kamand.
 Kamorat I. 333. lásd Comaros.
 Kamorouch I. 362. lásd Comaros.
 Kampricz I. 355. lásd Capransa.
 Kampruch I. 371. lásd Capransa.
 Kan I. 319. *Kány* II. —.
 Kana I. 277, 298, 305, 329. Kanaya, Kanha, *Kánya* II. 261.
 Kanad I. 115, 133. *Kányád* II. 660.
 Kanak lásd Chama.
 Kanak lásd Guad.
 Kanaya I. 262. lásd Kana.
Kaniza-Monostor lásd Kanisa.
 Kando I. 363. lásd Kudov.
 Kanha I. 306. lásd Kana.
 Kanisa I. 147, 377. *Nagy-Kanizsa* II. 294.
 Kanisa I. —. *Kanizsa* II. 413.
 Kanisa, monasterium lásd Kanisa.
Kanizsa, Sz. Keresztről czimzett apátság II. 814.
Kanizsa-Monostora lásd Kanisa.
Kántor-János lásd Iwanusi.
Kány lásd Kan.
Kánya lásd Kana.
Kányád lásd Kanad.
 Kapana I. 323. lásd Capanha.
 Kaparna I. 288. lásd Coporna.
 Kapela lásd Beate virginis capella.
 Kapev I. —. Thapev, *Csapó* II. 651.
Kapi lásd Capi.
 Kapi I. 316. lásd Capi.
 Kapiannonostora lásd *Kaplyon*.
Kapivár lásd Capi.
 Kaplyanmonustura lásd *Kaplyon*.
Kaplyon, monostor, Koplon, Koplonmonostura, Kapplyan, Kapiannonostora, Kaplyanmonustura II. 802.
 Kapnan I. 265. lásd Capan.
 Kapolch lásd Capud.
Kápolna lásd Sancti Michaelis capella.
Kápolna lásd Capellis.
Kápolna lásd Kapulna.
Kápolna, Capulna II. 794.
Kápolna, pálos-rendű kolostor II. 777.
Kápolnafölde, Capulnafeldy II. 810.
Kapoly lásd Kopod.
Kaponya lásd Capanha.
 Kaporna I. 299. lásd Coporna.
Kapornak, benczés apátság, Capurnuc, Capornouch, Kopornok, Capornuk, Chopurnuk II. 814.
Kapos-Füred lásd Syred.
Kapos-Mérő lásd Miceti.
Kaposfő, benczés apátság, Kopusfeu II. 796.
Káposztafalu II. 803.
Káposztás-Sz.-Miklós lásd Sancto Nycolao.
 Kapous I. 139. *Nagy-Kapus* II. 648.
 Kapov I. 102.
 Kapplyan lásd *Kaplyon*.
Kaproncza I. 435. Caprussa.
Kaproncza lásd Koproncha.
Kaproncza lásd Capransa.
Kaproncza lásd Kampricz.
Kaproncza lásd Koproncha.
Káptalan-Tóti lásd Koci.
 Kaptol lásd Pozegaur.
 Kapulna I. 338. de Capellis, *Kápolna* II. 169.

- Kapurcha I. 143. lásd Capurcha.
 Kapurna I. 280. lásd Coporna.
 Kapus I. 103, 113, 138.
 Kapus lásd Copus.
 Kapwch lásd Capud.
 Kara I. 382. *Kara* II. 304.
 Karab I. 290, 307. lásd Garab.
 Karachini villa I. 95. Charachini, *Karácsonfalva* II. 651.
 Karachna I. 288. Karatna, *Korítlna* II. 266.
 Karachni villa I. 115. Karasun villa, *Homoród-Karácsonfalva* II. 660.
 Karachud I. 357.
 Karachund I. 325. lásd Crahan.
Karácson lásd Crachan.
Karácsond lásd Crachan.
Karácsonfalva lásd Karachini villa.
 Karacton I. 366. lásd Koreckton.
 Karacunchd I. 341. lásd Karacunchd.
 Karacunchd lásd Crachan.
 Karad I. 392, 399. *Karád* II. 304.
 Karad lásd Karad inferior.
Karád lásd Karad.
 Karad Inferior I. 381. Karad II. 304.
 Karami I. 264. lásd Gane.
 Karan I. 382, 399. Katan II. 304.
 Karancha, archidyaconatus I. 170.
Karancs-Keszti lásd Quesi.
Karancs-Ság lásd Sac.
 Karand lásd Karan.
Karánsz lásd Sebes.
 Karar I. 374.
 Karas I. 278, 286, 311. Karaz, *Kárász* II. 255.
 Karasevo lásd Karaso.
 Karaso I. 153. Karasow, Karosov, Karosu, *Krassó, Krassowa* II. 492.
 Karaso, archidyaconatus I. 149, 161.
 Karasov I. 134.
 Karasow I. 159. lásd Karaso.
 Karasow, archidyaconatus I. 153.
 Karasun villa I. 133. lásd Karachni villa.
 Karasy I. 261. Saras, Zaras, Zaraz, *Szárazd* II. 255.
Karász lásd Karaz.
Kárász lásd Karas.
 Karatna I. 299. lásd Karachna.
 Karaz I. 329, 365. Karos, Charas, Garaz, *Karász* II. 200.
 Karaz I. —. lásd Karas.
 Karazna, archidiaconatus I. 98, 105, 113, 124, 135.
 Karaznazeg I. 141. II. 657.
 Karcha I. 313. Tarcha, Tarha, Tharcha II. 238.
 Karcha lásd *Karcsa*.
Karcsa, Karcha II. 794.
Kardó lásd Carda.
 Karkov lásd Crakov.
 Karmach I. 377. *Karmacs* II. 294.
Karmacs lásd Karmach.
 Karmanc I. 307. lásd Kamand.
 Karob I. 302. lásd Garab.
 Karoch I. 377. *Karós* II. 294.
 Karolyos lásd Kual.
 Karos I. 247. lásd Karaz.
Karós lásd Karoch.
 Karosov lásd Karaso.
 Karosov, archidiaconatus I. 145.
 Karasso I. —. Crassov, *Krassó* II. 667.
 Karosu I. 148. lásd Karaso.
 Karstenhok I. —. *Kastenholcz*, *Hermány* II. 62.
 Kastovia I. —. Keztov, Kostonia, Kozkov, Koztov, *Kásztó* II. 633.
 Karul I. 116. *Nagy-Károly* II. 667.
 Kas I. 398. lásd Cass.
 Kasa I. 150. Kaza II. 393.
Kása lásd Kasa.
 Kasa-ker lásd Kasa.
 Kasa-Ker lásd Keer.
 Kasaker lásd Kasa.
 Kasar I. 287. lásd Casar.
 Kascha, archidyaconatus I. 319.
Kási lásd Cass.
 Kasim I. 116.
Kasina lásd Casna.
 Kaska, archidyaconatus I. 167.
 Kaslauciz I. 355. lásd Rastlovisa.
 Kasmar I. 318. lásd Casmar.
Kásmárk lásd Casmar.
Kásó lásd Kosuch.
 Kasorowez lásd Casar.
 Kasosno I. 297. lásd Kalanso.
 Kassa I. 355.
Kassa lásd Cassa.
 Kassa lásd Kacha.
Kassa, Cassa II. 771.
Kassa-Újfalú lásd Nova villa.
Kassza lásd Costa.
Kastélyrész lásd Chaba.
 Kastenhok I. 143.
Kastenholcz lásd Karstenhok.
Kászon-Altíz lásd Kazim.
Kászony lásd Kazim.
Kasztó lásd Kartovia.
Katalinvár lásd Kercz.
 Katamonzente I. 283. *Csonka-Mindszent* II. 238.
 Katan I. 390. lásd Karan.
Katapán-Monostor lásd Monostor.
 Katerina I. 383.
 Kathana I. 131.
 Cathedralis archidyaconatus I. 292. II. 234.
 Kathoch I. 79. lásd Kakat.
 Kathpan lásd Monostor.
 Katinac lásd Sancte Katherine.
 Katinci lásd Sancte Katherine.
Kátoly lásd Kach.
Katona lásd Kachana.
Kúty lásd Chacz.
 Kaua I. 156. lásd Cauas.
 Kauas I. 392. lásd Cass.
 Kavar I. —. Kayar, *Balatonfő-Kajár* II. 291.
 Kayand lásd *Kajand*.
 Kayar I. 395. lásd Kavar.
 Kaydech I. 312. lásd Kadach.
 Kaza I. —. Zaka, *Százka* II. 255.
 Kaza lásd Cassa.
 Kaza lásd Kasa.
 Kaza, monostor II. 779.
 Kazaker lásd Kasa.
 Kazar I. 310. lásd Bozar.
 Kazeng I. 322. lásd Kezinch.
Kazika lásd Kazica.
 Kazica I. 353, 369. *Kazika, Kis-Kázmér* II. 163.
 Kazim I. —. Kazun, *Kászon-Altíz* II. 661.
 Kazim I. 334. Kozun, Cossan, *Kászony, Mező-Kászony* II. 200.
 Kazinch I. 363. lásd Kezinch.
Kazincz lásd Kezinch.
 Kazmer I. 353. lásd Casmer.
Kázmér lásd Casmer.
 Kazsok lásd Kepsuk.
 Kazsu lásd Cusud.
Kazsu lásd Kosuch.
 Kaztonia I. 121.
 Kazun I. 112. lásd Kazim.
Kebele, Kebeleyscenthmartun II. 823.
Kebele-Sz.-Iván lásd Sancto Joanne.

- Kebeleyscentmartun lásd *Kebele*.
- Kebes I. 387. lásd Bobes.
- Keche I. 391. lásd Keci.
- Kechech I. 114. lásd Chekud.
- Kechew I. 298. Kechew, Kezew, *Tót-Keszi* II. 261.
- Kechew I. 263.
- Kechey I. 277. Kezew, *Keszi* II. 261.
- Keckezzevepeturhaza I. 96. *Péterfalva* II. 651.
- Keci I. 380. Keche, *Kétye* II. 304.
- Kecsa lásd Gepsa.
- Kicsed* lásd Chekud.
- Kicsed-Szilvás* lásd Zilvas.
- Kicső* lásd Ceco.
- Kicső* lásd Quefri.
- Kecta I. 368. lásd Gepsa.
- Kiczel* lásd Ketel.
- Kiczer-Lipóc* lásd Lipot.
- Kedhely I. —. *Kéthely* II. 299.
- Kedhely I. 377, 383, 389, 394. II. 294.
- Kedhida I. 376. *Kehida* II. 295.
- Keck lásd *Kék*.
- Keer I. —. lásd Ker.
- Keer I. —. Ker, *Kér* II. 394.
- Keer I. —. Ker, Kor, *Kér*, *Al-Kér*, *Nagy-Kér* II. 582.
- Keer I. —. Ker, *Kér* II. 446.
- Keer, lásd Cecher.
- Keer lásd Ker.
- Keg I. 214. Gechi, *Kéty*, *Kék* II. 163.
- Kege I. 98. lásd Geke.
- Kelech I. 369. lásd Kereech.
- Kehida* lásd Kedhida.
- Kek I. 382. Keki, *Kéka* II. 304.
- Kék* lásd Keg.
- Kék* lásd Kyk.
- Kék*, Keek II. 801.
- Kéka* lásd Kek.
- Kekch I. 360. lásd Cok.
- Kéked* lásd Kekud.
- Keki I. —. Keyke, *Kereki*, *Kis-Kereki* II. 533.
- Keki I. 393. lásd Kek.
- Kekud I. 368. Kykit, Kekuk, Quiquinet, *Kéked* II. 160.
- Kekuk I. 353. lásd Kekud.
- Keky I. 79.
- Kele I. 384. II. 288.
- Kelecsény* lásd Kerelthe.
- Kelemer I. 216. lásd Kaleucr.
- Kelemér* lásd Kaleuer.
- Kelemes I. 370. lásd Caelmes.
- Keleseer lásd Kuleser.
- Kelesser oppidum lásd Kuleser.
- Keleten I. 334. lásd Kesneche.
- Keleviz lásd Heuizd.
- Kelezen I. 329. Keleznen, Belezne, Keleznew, *Kenyézlő*, *Kenyézlő* II. 184.
- Keleznen I. 343. lásd Kelezen.
- Keleznew I. 359. lásd Kelezen.
- Kelges I. 299. lásd Gelges.
- Kelgzeg I. 370. lásd Cuelchet.
- Kellemes* lásd Caelmes.
- Kelnek I. 32. Kelnik, Kelnunk, Kelnik, *Kelnek* II. 633.
- Kelnik lásd Kelnek.
- Kelnuk I. 123, 125, 137, 143.
- Kelnunk I. 91. lásd Kelnek.
- Kelotoch I. 280. lásd Belatoh.
- Kem I. 319. lásd Keme.
- Keme I. 351. Quinet, Kiney, Kem, Quernex, Quemey, Kemey, *Kemej* II. 164.
- Keme, archidiaconatus I. 321, 323, 356, 372.
- Kemeche I. 330, 343, 359. Kemecl, *Kemcse* II. 184.
- Kemeche I. 154. Kremeche, *Kemecse* II. 414.
- Kemechye lásd Kemeche.
- Kemecl I. 327. lásd Kemeche.
- Kemcse* lásd Kemeche.
- Kemecse-Monostora* lásd Kemeche.
- Kemcse* lásd Kemeche.
- Kemej* lásd Keme.
- Kemej*, főesperestség lásd Kemej archidiaconatus.
- Kemenche monasterium lásd Kemeche.
- Kemend I. —. Kumend, Kusmend, Bufimend, *Küsmöd* II. 660.
- Kemend I. 119, 141. *Kéménd* II. 645.
- Kéménd* lásd Kemend.
- Kéménd* lásd Kemud.
- Kéménd* lásd Quemen.
- Kémes* lásd Kamas.
- Kemethe lásd Kemeche.
- Kemey I. 366. lásd Keme.
- Kemey, archidiaconatus I. 255. II. 124.
- Kemini I. 165, 167, 168.
- Kemle II. 775.
- Kemlek I. 166, 171.
- Kemlek, archidiaconatus I. 445. II. 758.
- Kemlek* főesperestség lásd Kemlek, archidiaconatus.
- Kemleus I. 296. lásd Coulmod.
- Kemlos I. 317.
- Kemluk archidiaconatus I. 445.
- Kemluk, maior I. —. *Kalnik* II. 758.
- Kemluk minor I. —. *Kalnik* II. 758.
- Kemnek, archidiaconatus I. 162.
- Kemud I. 295. *Kéménd* II. 247.
- Kemus I. 273, 283.
- Kemus I. 292. lásd Kamas.
- Kemuspotok I. 106. Kovenspotok, *Sepsi-Köröspatak* II. 638.
- Kenaseti I. 190. *Knyezsicz* II. 27.
- Kend I. 98, 128.
- Kende* lásd Quendi.
- Kendi* lásd Quendi.
- Kendi I. 317. lásd Quendi.
- Kendi-Lóna* lásd Lona.
- Kendy I. 354, 370. lásd Quendi.
- Keneez lásd Kenes.
- Kenes I. 43, 80, 149. Kenez, *Knéz* II. 447.
- Kenes I. —. Kinis, Kiniz, Kymes, Kyniz, *Knéz* II. 534.
- Kenese I. 374. Kense, *Kenese* II. 291.
- Kenese I. 385.
- Keneuzeumunustura lásd Kanisa.
- Kenez I. 329. *Knéz* II. 200.
- Knéz* lásd Kenez.
- Kenez lásd Kenes.
- Knéz* lásd Kenes.
- Knéz*, Kiniz II. 810.
- Knéz* lásd Kenez.
- Knézlő* lásd Kelezen.
- Kenezy lásd Kenes.
- Kense I. 395.
- Kentelke lásd Konteluky.
- Kenuk, archidiaconatus I. 167.
- Kenyézlő* lásd Kelezen.
- Kenysa monasterium lásd Kanisa.
- Keortwelies lásd Kurtuelos.
- Keortwelyfalwa lásd Kurtuelos.
- Kepsuk I. 298. Kosug, Kozek, Kozuk, *Kazsok* II. 261.
- Ker I. 213, 351. Ger, *Kér*, *Kis-Kér*, *Nagy-Kér* II. 164.
- Ker I. —. Keer, *Hagymás-Kér* II. 291.
- Ker I. —. Keer, *Varjas-Kér* II. 304.
- Ker inferior lásd Felkeer.

- Ker superior lásd Felkeer.
 Ker lásd Keer.
 Ker lásd Keer.
 Ker lásd Keer.
Kér lásd Keer.
Kér lásd Ker.
Kér lásd Quer.
 Kerch lásd Kercz.
 Kerche I. 384. lásd Gerche.
 Kerchech I. 122, 128. Kerched,
 Kesthech, Gerchech, *Kercsed*
 II. 663.
 Kerched lásd Kerchech.
 Kerchelike the I. 262. Kozefile-
 gete, Surchelike the, *Kercseliget*
 II. 261.
 Kercheliquet I. 245.
 Kerchene I. 279, 301. lásd
 Cherchene.
 Kercs lásd Borch.
 Kercs lásd Cereces.
Kérs lásd Borch.
Kérs lásd Kereech.
Kercsed lásd Kerchech.
Kercseliget lásd Kerchelike the.
 Kercz I. —. *Kerciszeg*, *Körös-
 szeg* II. 569.
Kercz, cistercita-rendű apátság,
 Kercz, Kerz, Kerch, Kerech,
 Kirch, Kyrch, Kyercz,
 Kyerczh, Querch, Candelis
 abbatis, monasterium, con-
 ventus B. M. V. II. 782.
 Kerdiste I. 293. lásd Genedisze.
 Kerdo I. 263. lásd Gerda.
 Kerdyse I. 264. lásd Gene-
 disse.
 Kerebenes lásd Gerebenes.
 Kerebenus I. 91.
 Kereby I. 399. lásd Kerechi.
 Kerech lásd Kercz.
 Kerechen I. 246.
 Kerechen lásd Berchen.
 Kerechen I. 361. lásd Kerelthe.
 Kerechev I. 359. lásd Berchen.
 Kerechi I. 380. Kereki, Kereby,
Kereki II. 304.
 Kerecschen I. 323. lásd Ke-
 relthe.
 Kerecse lásd Cereces.
Kercsend lásd Berchen.
 Kereech I. 353. Kesch, Kehech,
Kérs, *Fulb-Kérs* II. 164.
 Kereghaghaz lásd Rotunda Ec-
 clesia.
 Kerehthel I. 362.
 Kerek I. 387. lásd Geret.
- Kerek, archidiaconatus I. 259.
 II. 199.
 Kerek lásd Bechereky.
 Kerek lásd Koreckton.
 Kerekbeuked lásd *Kerekböked*.
Kerekböked, Kerekbeuked II. 773.
 Kereke lásd Bechereky.
 Kerekeghaz lásd *Kerekegyház*.
 Kerekeghaz lásd Rotunda Ec-
 clesia.
Kerekegyház, Kerekeghaz II. 775.
Kerekegyház lásd Rotunda Ec-
 clesia.
Kerekes lásd Cereces.
 Kereki I. 391. lásd Kerechi.
 Kereki lásd Keki.
 Kereki lásd Kerechi.
 Kereki lásd Mikloskerky.
 Kerekik lásd Rotunda Ecclesia.
Kerekítő lásd Koreckton.
 Kerekwynga lásd Vinga.
 Kereky lásd Keki.
 Kerelev I. 96. *Kerellő* II. 651.
 Kerelov I. 102.
Kerellő lásd Kerelev.
Kerellő-Sz.-Páll lásd Sancto Paulo.
 Kerelthe I. 251. Kerecschen,
 Kerechen, *Kelecsény* II. 191.
 Keremcha I. 345, 361. *Kerem-
 cha* II. 191.
Keremcha lásd Keremcha.
 Kerench I. 344, 360. *Girincs* II.
 191.
 Kerene I. 207. lásd Cherchene.
Kerepecz lásd Krepuch.
 Kereske lásd Koruska.
Kereskény lásd Kyristus.
 Keresnuch I. 343. lásd Berchen.
 Kereszeg lásd Kercz.
 Kerestor lásd Krestor.
 Kerestur I. —. *Mura-Keresztur*
 II. 299.
 Kerestur I. —. Sancta Cruce,
Keresztúr II. 394.
 Kerestur I. 362. lásd Scaus.
 Kerestur I. 345. de Sancta
 Cruce, Kurezhur, Kerestwr,
Keresztúr, *Bodrog-Keresztúr* II.
 191.
 Kerestwr I. 361. lásd Kerestur.
 Kerestwr I. —. *Keresztúr*, *Szécs-
 Keresztúr* II. 191.
Kerész lásd Keris.
 Kereszeeg lásd Kercz.
 Kereszeg lásd Kercz.
Keresztelő Sz. János apátsága II.
 419.
- Keresztény-Sziget* lásd Majori In-
 sula.
 Keresztes lásd Sancta Cruce.
Keresztes-Komlós lásd Comlos.
Keresztes-Püspöki lásd Pyspeky.
Keresztúr lásd Scaus.
Keresztúr lásd Kerestur.
Keresztur, Kereztur rector eccle-
 sie de Kereztur II. 785.
Keresztur lásd Kerestur.
Keresztúr lásd Kerestwr.
Keresztúr lásd Krestor.
Keresztúr lásd Sancte Crucis.
 Keresztur lásd Sancta Cruce.
 Keresztur villa in terra Susolgi
 lásd Sancte Crucis.
 Keresztur oppidum S. Crucis
 de Susal lásd Sancte Crucis.
Keresztúr lásd S. Crucis.
Keresztúr lásd S. Crucis.
Keresztúr lásd Sancta Ecclesia.
 Keresztúr oppidum lásd Sancte
 Crucis.
 Keresztúr in terra Susolgi lásd
 Sancte Crucis.
Keresztúr-Apáti lásd Apati.
 Kerethen I. 336. lásd Berchen.
 Kerey I. 358. Kurew, Kuun,
 Kuru, *Kürü*, *Nagy-Kürü* II.
 173.
 Kerez I. 68.
 Kereztes I. 73, 80. *Mező-Keresz-
 tes* II. 534.
 Kereztes I. 56, 65.
 Kereztur I. 114. lásd Sancta
 Cruce.
 Kereztur rector ecclesie lásd
 Keresztur.
 Kerhun I. 264. lásd Gurchen.
 Keri I. 250.
Kéri lásd Kezi.
 Kerikel I. 169.
 Keris I. 258. II. 186.
 Keriz I. 326.
Kerka-Németsfalú, Nempty, II.
 823.
Kerka-Szent-Miklós lásd Sancti
 Nicolai.
Kerlés lásd Kynelis.
 Kerne I. 334. II. 200.
 Keron I. 360.
Kerő lásd Ger.
Kerő lásd Ku.
 Kerthech I. 91, 101.
 Kerthweles lásd Kurtuelos.
 Kerthwelyes lásd Kurtuelos.
 Kerthwelyews lásd Kurtuelos.

- Kertveles lásd Kurtuelos.
 Kerus I. 274. Keurus, Kewrs-monasterium, Keynus, Kurer, Renres, *Körös* II. 238.
 Kerusszeg lásd Kercz.
 Kerülös lásd Kual.
 Kerz lásd Kercz.
 Kescen I. 335.
 Kesec I. 270. lásd Gerech.
 Kesch I. 318. lásd Kereech.
 Kesempnemti I. 368.
 Kesenev I. 338. lásd Besseni.
 Kesereh I. 329. lásd Kestred.
 Keseres I. 55. Keserev, *Keserű*, *Ér-Keserű* II. 534.
 Keserev I. 85. lásd Keseres.
 Keserew lásd Keseres.
Keserű lásd Keseres.
Kesinci lásd Gerech.
 Kesneche II. 250. Kestahun, Keznethen, Keleten, Kezenten, *Kesznyéten* II. 191.
 Kesse I. 299. lásd Gerech.
 Kest I. 243. Nest, Nestd, Nostd, Restd, *Nestín* II. 280.
 Kestahun I. 344. lásd Kesneche.
 Keste I. 275, 295, 297, 310. lásd Geste.
 Keste I. —. Kestelch, Kezt, *Kesztlőcz* II. 255.
 Kestelch I. 278. lásd Keste.
 Kesthech lásd Kerchech.
 Kestir I. 292. lásd Chauster.
 Kestolch I. 350, 366. lásd Chistolc.
 Kestred I. 343, 360. Gestwan, Kesereh, *Gesztréd*, *Geszteréd* II. 184.
 Kestwr I. 364.
 Kesu I. —. Kezeu, Kezew, Kewzew, Kezw, *Keszű* II. 238.
 Kesw I. 313.
Keszi lásd Bezin.
Keszi lásd Kechey.
Keszi lásd Kezi.
Keszi lásd Quesi.
Keszi lásd Quessu.
Keszi lásd Quesu.
Keszi lásd Quesu.
Keszi, Kezy II. 815.
Keszincz lásd Kezi.
Kesznyéten lásd Kesneche.
 Keszó lásd Kukussi.
Kesző lásd Quespa.
Keszthely lásd Keztel.
Kesztlőcz lásd Keste.
Keszű lásd Kesu.
Keszű lásd Kezev.
Kétegyház lásd duabus ecclesiis.
 Ketel I. —. Bezuchel, *Keczel* II. 304.
Kétely lásd Ketyl.
 Ketha I. 353. lásd Gepsa.
 Kethel I. 382.
Kéthely, cistercita apátság II. 799.
Kéthely lásd Kedhely.
 Ketsche I. 319. lásd Gepsa.
Kéthorony lásd duobus turribus.
Kély lásd Keg.
Kély lásd Chegi.
Kélye lásd Keci.
 Ketyl I. 100. *Kétely* II. 641.
 Keu capitulum I. 416.
 Keuch I. 261. lásd Ebes.
 Keuchen I. 245.
 Keukes I. 368. lásd Coques.
 Keuleud I. 261. Kulest, Kulestd, *Kölesd* II. 256.
 Keurev I. 358. Kure, Cura, *Köre*, *Kis-Köre* II. 173.
 Keurus I. 263. lásd Kerus.
 Kev I. 181. Ku, *Kő*, *Banostor* II. 350.
 Kevi lásd Ku.
 Kevkellev I. 142.
 Kevkenyer lásd Kukenher.
 Kevkenyr lásd Kukenher.
 Kevruspotok I. 133.
 Kewlhec I. 280. lásd Gelges.
 Kewre lásd Keer.
 Kewrsmonasterium I. 284. lásd Kerus.
 Kewzew I. 292. lásd Kesu.
 Keyke I. 85. lásd Keki.
 Keynus I. 293. lásd Kerus.
 Keysa I. 214.
Kézdi főesperestség II. 645.
 Keze I. 288. lásd Gerech.
 Kezeg I. 354. Kezek, *Kőszeg*, *Kiszagb* II. 206.
 Kezek I. 369. lásd Kezeg.
 Kezeld I. 160. lásd Tesola.
 Kezem I. 387. lásd Kezu.
 Kezenten I. 360. lásd Kesneche.
 Kezempnemty I. 368. lásd Kezempnemty.
 Kezerev I. 80.
 Kezeu I. 274. lásd Kesu.
 Kezev I. 95, 122, 305. Kezü, Kezy, *Keszű* II. 648.
 Kezev alia I. 305.
 Kezew I. 284. lásd Kesu.
 Kezew lásd Kechew.
 Kezew lásd Kechey.
 Kezi I. 151, 155. *Kéri* II. 191.
 Kezi I. —. *Keszi*, *Keszincz* II. 395.
 Kezin I. 373, 384. *Budakesz* II. 288.
 Kezinch I. 338. Kazeng, Tozins, Bazinch, Kazinch, *Kazincz* II. 169.
 Kezmer I. 351. II. 175.
 Keznethen I. 323. lásd Kesneche.
 Kezt I. 261. lásd Keste.
 Kezte I. 399. lásd Gezee.
 Keztel I. 376. *Keszthely* II. 295.
 Keztev I. 94.
 Keztov lásd Kartovia.
 Kezu I. 139, 349, 374, 375. *Pap-Keszi* II. 291.
 Kezu I. —. Kezem, *Gyula-Keszi* II. 295.
 Kezu-Sar I. 374. Sar, *Sári* II. 291.
Kezü lásd Kezev.
 Kezw I. 264. lásd Kesu.
 Kezy I. 113. lásd Kezev.
 Kezy lásd *Keszi*.
Kigyós lásd Kykos.
Kiliti lásd Gylia.
 Kilnik lásd Kelnek.
Kilyén lásd Kylien.
 Kilythi I. 398.
 Kimortu I. 101. Kunert, Kunertu, *Alkenyér* II. 633.
 Kiner superior I. —. Kinertu, Kuner, *Felkenyér* II. 633.
 Kinertu lásd Kiner superior.
 Kiney I. 214. lásd Keme.
 Kinez lásd Kenes.
 Kingyed lásd Kynged.
 Kinis I. 85. lásd Kenes.
 Kiniz I. 56. lásd Kenes.
 Kiniz lásd *Kenéz*.
Kinisz lásd Kynis.
 Kintibus I. 379. Kumba, *N-Gomba* II. 299.
 Kiod lásd Heyud.
Király-Helmecz lásd Helmech.
Király-Németi lásd Villa Baranta.
Királyfalva lásd Principis villa.
Királyfalva lásd Sancto Rege.
Királyfalva lásd Villa Regis.
Királyhegyes lásd Sancto Rege.
Királyi lásd Krali.
Királynép lásd Sancti Regis Ladizlai.

- Királynép* lásd Regales.
Kirch lásd Kercz.
Kirchberg I. —. Kürpöd, *Kirchberg* II. 62.
Kirtis I. 318. lásd Kynis.
Kirugi I. 239. II. 247.
Kis-Apáti lásd Epati.
Kis-Apold lásd Apoldia inferior.
Kis-Appony lásd Opan.
Kis-Aszút-Besztercze lásd Amba Bistricia.
Kis-Azar lásd Azor.
Kis-Baczon lásd Bachan.
Kis-Báka lásd Bake.
Kis-Bár lásd Bar.
Kis-Barczfa lásd Borch.
Kis-Bari lásd Bary.
Kis-Becskerek lásd Pechkerek.
Kis-Bégány lásd Beken.
Kis-Bélicz lásd Bilec.
Kis-Berény lásd Beren.
Kis-Birócz lásd Bur.
Kis-Bodok lásd Hisebek.
Kis-Bossány lásd Vassan.
Kis-Bresztó lásd Krestor.
Kis-Buda lásd Bida.
Kis-Chialya lásd Chala.
Kis-Csalomja lásd Salonua.
Kis-Csálya lásd Chala.
Kis-Csanád lásd Achad.
Kis-Csebb lásd Cheb.
Kis-Cécs lásd Chech.
Kis-Csernecz lásd Churnuch.
Kis-Csűr lásd Parvo Horreo.
Kis-Czég lásd Zeeg.
Kis-Czétény lásd Secen.
Kis-Demeter lásd Villa Demetrii.
Kis-Disznód lásd Monte Michaelis.
Kis-Dobrony lásd Dobrum.
Kis-Dorog lásd Torurug.
Kis-Enyed lásd Enendino.
Kis-Falu lásd Malany.
Kis-Fülpös lásd Philpus Minor.
Kis-Gamás lásd Gamas.
Kis-Gerge, lásd Gerege.
Kis-Gradna lásd Granna.
Kis-Gúth lásd Gwth.
Kis-Gyarmat lásd Sancti Martini.
Kis-Gyarmath lásd Garmad.
Kis-Gyarmath lásd Gormat.
Kis-Hajmás lásd Holas Arpad.
Kis-Harsány lásd Eghazan.
Kis-Hegyes lásd Hegres.
Kis-Hertelend lásd Horcholond.
Kis-Hind lásd Lindo.
Kis-Ida lásd Ida.
Kis-Ida lásd Ida Minor.
Kis-Jankabida lásd Hinankahida.
Kis-Jenev lásd Jenev.
Kis-Jenő lásd Jenes.
Kis-Jenő lásd Jenev.
Kis-Jeszénicz lásd Jatensia.
Kis-Kálló lásd Kollo Minor.
Kis-Kalodva lásd Galadua.
Kis-Kanizsa lásd Rewkanisa.
Kis-Kapus lásd Copus.
Kis-Kázmér lásd Casmer.
Kis-Kázmér lásd Kazica.
Kis-Kér lásd Felkeer.
Kis-Kér lásd Ker.
Kis-Kér lásd Kezi.
Kis-Kér lásd Quer.
Kis-Kerek lásd Berunsten.
Kis-Kereki lásd Keki.
Kis-Keszi lásd Quespa.
Kis-Kikinda lásd Bosorhida.
Kis-Kinizs lásd Kynis.
Kis-Korpad lásd Corpad.
Kis-Kovácsi lásd Choad.
Kis-Kölked lásd Kulked.
Kis-Köre lásd Keurev.
Kis-Kövesd lásd Kuestd.
Kis-Krstenye lásd Cresuag.
Kis-Lak lásd Mekilaka.
Kis-Lónya lásd Lona.
Kis-Marja lásd Omaria.
Kis-Máttha lásd Moch.
Kis-Mécs lásd Mach.
Kis-Mihaljevicz lásd Sancti Michaelis.
Kis-Namény lásd Namen.
Kis-Nyárad lásd Narad.
Kis-Oroszi lásd Holasi.
Kis-Oroszi lásd Hurusi.
Kis-Páhok lásd Sz.-András.
Kis-Pél lásd Pyli.
Kis-Peszek lásd Visaki.
Kis-Ráska lásd Baska.
Kis-Ráska lásd Raska.
Kis-Rát lásd Vrat.
Kis-Réde lásd Redda.
Kis-Rozvád lásd Rosoad.
Kis-Sajó lásd Sorano.
Kis-Salló lásd Curlo.
Kis-Sári lásd Ceri.
Kis-Sármás lásd Saros minor.
Kis-Sáros lásd Cusars.
Kis-Sáros lásd Sars.
Kis-Sars lásd Cusars.
Kis-Sink lásd Parvo Promontorio.
Kis-Szakály lásd Sacolha.
Kis-Szalár:cz lásd Alans.
Kis-Szeben lásd Sibinio.
Kis-Széce lásd Seca.
Kis-Székel lásd Paraszekul.
Kis-Szelmenecz lásd Selemens.
Kis-Szent-Márton lásd Sancti Martini de Monte.
Kis-Szeretva lásd Zirutwa.
Kis-Szilva lásd Silna.
Kis-Szlatina lásd Salatna.
Kis-Szőlős lásd Zeuleus.
Kis-Sztr'cze lásd Tracha.
Kis-Tálya lásd Chalia Minor.
Kis-Tálya lásd Talha Minor.
Kis-Tárkány lásd Tarkan.
Kis-Teremia lásd Cheremi.
Kis-Topolovacz lásd Tesola.
Kis-Tormás lásd Turmas.
Kis-Torony lásd Villa Oppenis.
Kis-Toronya lásd Toronia.
Kis-Tószeg lásd Tescev.
Kis-Tóti lásd Thati.
Kis-Túr lásd Metri.
Kis-Ugyics lásd Edisa.
Kis-Ujfalu lásd Nova villa.
Kis-Újlak lásd Vilhak.
Kis-Ürögd lásd Irugd.
Kis-Valkány lásd Wolkan.
Kis-Várda lásd Varada.
Kis-Várda, alesperestség.
Kis-Vezekény lásd Vesequenech.
Kis-Vitéz lásd Vitelhes.
Kis-Zombor lásd Sombur.
Kis-Zomlin lásd Zomlun.
Kis-Zsolczfa lásd Zolcha minor.
Kisasszonyfa lásd Sancte Marie Virginis.
Kishalya lásd Chala.
Kisdér lásd Chauster.
Kisermen lásd Hermen.
Kisfalud lásd Kyzfalud.
Kisfalud lásd Kyusfolud.
Kisfolud I. 320. lásd Kyzfalud.
Kisgerech lásd Geres.
Kiskagya lásd Kaga.
Kismécs lásd Mach.
Kisoda lásd Tesola.
Kistelek lásd Cheleki.
Kiszács lásd Bosac.
Kiszagh lásd Kezeg.
Kiszamlan lásd Zomlun.
Kiszantho lásd Santo.
Kiszechien lásd Zechen.
Kladova lásd Galadua.
Kladusa lásd Cladusa.
Klári lásd Petred.
Kledin lásd Claudus.

- Kledyn I. 93.
 Klemborg lásd Clentberg.
 Kliner I. 193. lásd Kaleuer.
Kljúč lásd Foro.
Klokoč lásd Clokoch.
Klokoč lásd Clokoch, Sancti Viti de metis.
Klostar II. 818.
Kloštar lásd Beati Benedicti ecclesia.
 Klusakna I. 103.
 Klusuar hospital I. 103.
 Klusvar lásd Clusvar.
 Kmeyway, archidyaconatus I. 253.
 Kmot I. 232. Kacti, *Kakat*, *Párkány* II. 6.
 Knez lásd Kenes.
Kněz lásd Kenes.
Knyęzię lásd Kenaseti.
 Koachi I. 72.
 Koachy lásd Kuachi.
 Koachzenaza I. 264. lásd Boachenaya.
 Koazna I. 381. Koaznia II. 304.
 Koaznia I. 399. lásd Koazna.
 Koazy lásd Conasi.
 Koban I. 307. *Török-Koppány* II. 261.
 Koch I. 344. lásd Cok.
 Koci I. 375. Toti, *Tóti*, *Nemes-Tóti*, *Káptalan-Tóti* II. 295.
Kács lásd Coheth.
Kácsárd lásd Kuthurd.
Kohancę lásd Bremmitorio.
 Kohard I. 95. *Oláb-Kacsárd* II. 651.
 Kokaach lásd Kakot.
 Kokad lásd Kakat.
 Kokath lásd Kakat.
 Koke I. 313. Kuke, *Kökény* II. 239.
Kokina lásd Cohica.
 Kokoda lásd Kakat.
 Kokot I. 65, 86. lásd Kakat.
 Kokoth I. 159. lásd Kakot.
Koksó-Mindszent lásd Mendescend.
 Kolachozs I. 331.
Kolarič lásd Coranicha.
 Kolatha, archidyaconatus I. 61.
 Kolch I. 75. Kult, Kut, Colch, Cholth, *Kolt* II. 592.
Kolcs-Hosszúmező lásd Longo Campo.
 Kollo Maior I. 343. Bollo
- Maior, Kalon, Gallov Maior, *Nagy-Kálló* II. 184.
 Kollo Minor I. 343. Kalon, Kallov Minor, Caluo Minor, *Kis-Kálló* II. 184.
 Kolni I. 298. lásd Kubly.
 Kolodva lásd Galadua.
 Kolon lásd Coreth.
Kolos lásd Clus.
Kolon, Kolon II. 823.
 Kolosakna lásd Clusakna.
 Kolosuar, archidiaconatus I. 29.
Kolořs, főesperestség II. 646.
Kolořsvár lásd Clusvar.
Kolt lásd Kolch.
Kolt lásd Kulch.
 Kolth lásd Kolt.
 Kolup I. 361. lásd Galuk.
 Komar I. 42, 71. Kunar, *Konyár* II. 535.
Komarnica lásd Kamarcha ecclesia beatissimi regis Ladislai.
Komarnica lásd Kamarcha, ecclesia beate virginis.
Komaręcę lásd Comaros.
Komárom lásd Kamára.
Komárom, főesperestség lásd Kamara archidiaconatus II. 4, 17, 319.
Komját lásd Camiani.
Komló lásd Komlod.
 Komlod I. 294. Konlod, Cumulod, *Komló* II. —.
Komlól lásd Claudus.
 Komlos I. 354. lásd Comlos.
Komlós lásd Comlos.
Komlós lásd Komlous.
 Komlos aliud I. 354. lásd Comlos.
Komlós-Keresztes lásd Comlos.
 Komlous I. 351. Conlous, *Komlós* II. 175.
 Komlous aliud I. 370.
 Komlus I. 370. lásd Comlos.
 Komogoy I. —. II. 745.
Komor I. —. *Komor* II. 748.
 Komor lásd Kamar.
 Komora lásd Komogoy.
 Komoroy lásd Komogoy.
 Komoroz I. 328. lásd Comaros.
Kompolt lásd Conpolch.
Kompolti apát, Abbas de Compolt II. 212.
 Konachenaia I. 284. lásd Boachenaya.
 Kond I. 115. *Szarvas-Kend* II. 641.
Kondó lásd Kudov.
 Kongun I. 233. lásd Hangan.
 Kongut I. 233. lásd Hangan.
 Konlod I. 283. lásd Komlod.
 Konoba lásd Conoba.
 Konpold, abbatia I. 325.
 Konpolth I. 325.
 Konteluky I. 100. *Kentelke* II. 668.
 Konyar lásd Komar.
Konyár lásd Komar.
Konyha, Kuhna II. 794.
Köny lásd Con.
Könyi lásd Kubly.
 Koospetek lásd Sospetek.
 Kopod I. 379. Kopul, *Kapoly* II. 304.
 Kopina I. —. II. 756.
 Koplon lásd *Kaplyon*.
 Koplonmonostura lásd *Kaplyon*.
Kopęcs Apáti lásd Apati.
 Koporna lásd Coporna.
 Kopornok lásd *Kapornak*.
 Koppan I. 275. lásd Capan.
 Koppan lásd Monostor.
 Koppan monosthor lásd Monostor.
 Koppanmonostor lásd Monostor.
 Koprivna lásd Coporna.
 Koproncha I. 165, 170.
 Koproncha I. —. *Kaproncza* II. 755.
 Koproncha ecclesia sancti Michaelis, *Kaproncza* I. —. II. 756.
 Kopul I. 391. lásd Kopod.
 Kopurna I. 270.
 Kopurnuch I. 376. *Nagy-Kapornak* II. 295.
 Kopus I. 326, 365.
 Kopusfeu lásd *Kaposfő*.
 Kopy I. 354, 370. lásd Capi.
 Kor I. 50.
 Kor lásd Keer.
 Kordeste I. 283. lásd Genedisse.
 Kordu lásd Carda.
 Koreckton I. 351. Karacton, Korektou, *Kerekltó* II. 175.
 Korektou lásd Koreckton.
 Koren I. —. *Korenovo* II. 758.
 Koren I. 344, 360. *Köröm* II. 191.
 Korenovo lásd Koren.
 Korilek I. 164.
 Koritna lásd Karachna.
Korlát lásd Corardi.

- Kormuka I. — Korunka, *Korunka* II. 658.
 Korne lásd Cornay.
 Kornuka I. 131.
 Korodj lásd Horok.
 Korofiev I. 312. Kyrewf, Syrofen, *Gyürüfű* II. 239.
 Korogh I. 267, 290. lásd Horok.
Kórogy lásd Chorow.
 Korogy lásd Horok.
 Korok I. 279, 308. lásd Horok.
 Korompsó I. 311. lásd Borunzo.
Koronczó lásd Borunzo.
Koronczó lásd Borunzo.
 Korond lásd Kuznud.
 Koronka lásd Kormuka.
 Koronzo I. 278. lásd Borunzo.
Kóros lásd Corus.
Korpona lásd Gropona.
 Kortho I. 381. Corthor, Corto II. 305.
 Kortuelku lásd Kortvelkopu.
 Kortvelkopu I. —. Kortuelku, *Körtvélykapu*, *Körtvélyfűja* II. 653.
 Korue I. 391.
 Korumpzo I. 310. lásd Borunzo.
 Korunka I. 97, 141. lásd Kormuka.
 Korunzo, abbatis I. 278, 296. lásd Borunzo.
 Korunzo lásd Borunzo.
 Koruska I. 269. Kuska, *Koruska*, *Köröske*, *Köriske* II. 280.
 Korusko lásd Koruska.
 Kosa I. 338. lásd Cassa.
Kósa lásd Kasa.
 Kosar I. 313. Kusar, *Nagy-Kózár* II. 239.
Kosárfalva lásd Casar.
 Korba lásd Caspa.
 Kosolna lásd Kalanso.
 Kosolno I. 286. lásd Kalanso.
 Kospotok I. 129. lásd Sospetek.
Kossa lásd Costa.
Kostajnica lásd Koztannicha.
 Kostel I. —. *Koštel* II. 747.
 Kostonia lásd Kartovia.
 Kosuch I. 362. Kosuh, Cosuch, Cusud, *Kazsu*, *Kásó* II. 191.
 Kosucha I. —. *Košutarica* II. 741.
 Kosug I. 263. lásd Kepsuk.
 Kosuh I. 346. lásd Kosuch.
Košutarica lásd Kosucha.
Kosztolna-Miticz lásd Mica.
Kosztolnafalú lásd Diuec Superior.
Kót lásd Kulch.
 Kotenna capella I. —. Kutina II. 737.
 Kothino I. 313. lásd Boachenaya.
 Kothpan lásd Monostor.
 Kottse lásd Kykke.
 Kouch I. 360. lásd Coheth.
Kovácsi lásd Conasi.
 Kovacsý lásd Conasi.
 Kovasi lásd Conasi.
Kovászéna lásd Boachenaya.
Kováski lásd Conasi.
Kovaszinez lásd Conasi.
Kovátsi lásd Conasi.
 Kovenspotok lásd Kemuspotok.
Kovil-Sz.-Iván lásd Villa Castri.
 Kowachy lásd Kuachi.
 Kowaczy lásd Kuachi.
 Kowazy lásd Conasi.
 Kowey, archidiaconatus I. 330. II. 127. lásd Kemey.
 Koyso I. 212. Lysa, *Kalsa* II. 160.
 Koz I. 398. lásd Volch.
Kozarac I. —. lásd Cozara.
Kozárvár lásd Kurzamar.
 Kozcov I. 140. lásd Kartovia.
 Kozefilegete I. 306. lásd Kerchelikethe.
 Kozek I. 306. lásd Kepsuk.
Kozma, *Cozma* II. 796.
Kozma lásd Cosma.
 Kozmatelke I. —. *Kozmatelke* II. 655.
 Kozmer I. 369. lásd Casmar.
 Koztanicha Elye I. —. II. 746.
 Koztannicha I. —. *Kostajnica* II. 745.
 Koztonia I. 140.
 Koztouiia I. 126.
 Koztov I. 99, 110. lásd Kartovia.
 Kozuk I. 277. lásd Kepsuk.
 Kozun I. 349, 365. lásd Kazim.
Kő lásd Kev.
Kő lásd Ku.
Köblény lásd Gubli.
Köbölkut lásd Bultuc.
Köbölkut lásd Kubulkuch.
Köbid-Gyarmat lásd Annat.
Kökény lásd Cohica.
Kökény lásd Koke.
Kökényér lásd Kukenher.
Kökényes, pálosok conventje II. 789.
Kökényes lásd Kukenes.
Kökényes lásd Kukenher.
Kökész lásd Kukussi.
Kökül, Köveskút, paulinusoknak Sz. Mária-Magdolnárólczimzett monostora II. 815.
Kökül lásd Kykugh.
Kölesd lásd Keulewd.
Kölesér lásd Kuleser.
Kölesér, föesperestség II. 585.
Kölked, *Külked* II. 810.
Kölked lásd Kulked.
Kömlöd lásd Coulmod.
Königsberg lásd Sancte Marie Virginis.
Könyöked lásd Kunkud.
Körösöny lásd Genedisse.
Körösönye lásd Churchine.
Köre lásd Keurev.
Köriske lásd Koruska.
Körmöczbánya lásd Cremnic.
Köröm lásd Koren.
Körös lásd Crisio.
Körös lásd Chorus.
Körös lásd Kerus.
Körös-Ladány lásd Madan.
Körös-Peterd lásd Peched.
Köröske lásd Koruska.
Körösszeg lásd Kercz.
Körösszeg-Apáti lásd Apati.
Körtvélyes lásd Kurtuelos.
Körtvélyfűja lásd Kortvelkopu.
Körtvélyfalva lásd Kurtuelos.
Körtvélykapu lásd Kortvelkopu.
Kőszeg, Batina, pálosrendű társház II. 775.
Kőszeg lásd Keczeg.
Kőszeg-Remele lásd Eremita.
Köte-Gyán lásd Gan.
Kővágó-Eörs lásd Vrs.
Kővágó-Szölös lásd Zeuleus.
Kövecses lásd Quefri.
Köves-Kálta lásd Bal S. Viti.
Kövesd lásd Cusud.
Kövesd, *Koesd* II. 815.
Kövesd lásd Kuestd.
Kövesd lásd Nitriensis civitatis plebani.
Kövesd lásd Sancto Michaelae.
Köveskút lásd Kökút.
Kövi lásd Cuui.
Kövi lásd Ku.
Közép-Marosd lásd Monustor.
Közép-Németi, Hidas-Németi, remete sz. Pál rendjének zár-dája II. 771.

Közép-Németi lásd Kuzemp-
nemty.
Közép-Ugra lásd Vgra.
Közepnemty lásd Kuzemp-
nemty.
Kraco I. 229. lásd Brato.
Krakkó lásd Crakov.
Krako I. 106.
Krakován lásd Brok.
Krakov I. 121. lásd Crakov.
Krali I. 42. Kyleai, Kyrali, *Ki-
rályi* II. 535.
Krapina lásd Crapina, ecclesia
Sancti Nicolai.
Krapina lásd Crapina, ecclesia
sancti Viti.
Krapinske-Toplice lásd Thop-
lica.
Krašić lásd Craysichi.
Krasna-horka lásd Thasmatu.
Krassó lásd Karaso.
Krassó lásd Karasso.
Krassó, főesperestség II. 484.
Krassovecz lásd Karaso.
Krassowa lásd Karaso.
Krassowcz lásd Karaso.
Krászkó lásd Crasco.
Kraszna, főesperestség II. 650.
Kraszna-Vajda lásd Hoyuado.
Krasznaborka lásd Thasmatu.
Krasznaborka-Várallya lásd Thas-
matu.
Krasznó-Széplak lásd Seplok.
Kravarsko lásd Crauarzka.
Krčedin lásd Cherchene.
Kremeche I. 158. lásd Ke-
meche.
Kremen lásd Cramen.
Kremnica lásd Cremnic.
Krepti I. 193. lásd Krepuch.
Krepuch I. 216. Krepti, *Kere-
pecz* II. 44.
Krestor I. 330. II. 202.
Križci I. —. II. 736.
Križovljan lásd Sancte crucis.
Krokova lásd Brato.
Krompach lásd Crompa.
Krstinja lásd Creztina.
Krus I. 191. Hrus, *Hrusova*
II. 44.
Ku I. —. Kw, *Kő*, *Kövi*, *Kevi*,
Kuvin II. 395.
Ku I. 150, 155. lásd Kev.
Ku, capitulum I. 180.
Ku, civitas et diocesis I. 37.
Ku, episcopatus I. 14.
Kuachi I. 54, 63, 71, 79, 86.

Choachi, Coachi, *Pusztá-Ková-
csi* II. 535.
Kuachi I. —. *Hegyhöz-Kovácsi*
II. 535.
Kual I. 67. Kural, Karolyos,
Kerülös II. 592.
Kuara, archidiaconatus I. 243.
Kuasi I. 150. lásd Conasi.
Kuassy I. 161. lásd Conasi.
Kuasy I. 155. lásd Conasi.
Kubli I. 278, 297, 310. lásd
Gubli.
Kublus I. 100. lásd Hublus.
Kubly I. 262. Kolni, Kulni,
Tulni, *Kónyi* II. 261.
Kubulcuch I. 93.
Kubulkuch I. —. *Köbölkút* II.
655.
Kuchard I. 91, 137. Kuchurd,
Székel-Kocsárd II. 663.
Kuchurd I. 108. lásd Kuchard.
Kucina I. 317. *Kucsin* II. 206.
Kucis I. 95. 126.
Kucsin lásd Kucina.
Kudov I. 338. Kando, Condo,
Kondó II. 170.
Kuestd I. 345. Kunestd, Ku-
nesdi, *Kövesd* II. 191.
Kuestd lásd Cusud.
Kuhna lásd *Konyha*.
Kuke I. 264, 274, 284, 292.
lásd Koke.
Kukefu I. 216. lásd Kukussi.
Kukener lásd Kukenher.
Kukenes I. 376, 388. *Kökényes*
II. 295.
Kukener I. 154. Rukener, *Kö-
kényér* II. 414.
Kukujevci lásd Chuturtukhel.
Kukuleu, archidiaconatus I. 102.
Kukulewar I. 102. *Küküllővár*
II. 651.
Kukullev, archidiaconatus I. 95,
111.
Kukussi I. 216. Kukefu, *Kő-
keszi* II. 31.
Kukynér lásd Kukenher.
Kukynheer lásd Kukenher.
Kulakuta I. 97. lásd Gulacucha.
Kulas lásd Omlas.
Kulay I. 298. lásd Ewla.
Kulch, abbas I. 76. Tola, *Csolt*,
Kolt, *Kót* II. 603.
Kulchey I. 107. Kulchos, *Nagy-
Koles* II. 665.
Kulchos lásd Kulchey.
Kuldies I. 314. lásd Gelges.

Kuleseer lásd Kuleser.
Kuleser, archidiaconatus I. 62,
81, 88, 510.
Kuleser I. 51, 53, 67, 75, 81.
88. Kulezer, *Kölcser* II. 592.
Kuleshe, archidiaconatus I. 50,
52.
Kulest I. 296. lásd Keulewd.
Kulestd I. 278, 287. lásd Keu-
lewd.
Kulezer, archidiaconatus I. 66,
75.
Kulezer I. 75. lásd Kuleser.
Kulked I. 380, 381, 393. *Kis-
Kölked* II. 305.
Kulked I. —. Kulqui, *Kölked*
II. 305.
Kulni I. —. Kuni, Kunni, *Ku-
nišinci* II. 266.
Kulni I. 270, 276, 288. lásd
Hubly.
Kulpató lásd Culpatw.
Kulpen I. 96, 131. *Mező-Köl-
pény* II. 658.
Kulqui I. 399. lásd Kulked.
Kult I. 67. lásd Kolch.
Kulup I. 345. lásd Galuk.
Kumar I. 377.
Kumar I. —. Hunuch-Camar,
Homok-Komárom II. 295.
Kumaron I. 304. lásd Kamar.
Kumba I. 389.
Kumba lásd Kintibus.
Kumbund I. 98. lásd Chumbard.
Kumburd I. 109. lásd Chum-
bard.
Kumend lásd Kemend.
Kuminu Superiori I. 122.
Kunar I. 54, 65, 80, 85. lásd
Komar.
Kunch I. 367. lásd Gunes.
Kund I. 102. *Kund* II. 651.
Kunda-Sz.-Miklós, Kundazent-
myklos II. 807.
Kundazentmyklos lásd *Kunda-
Sz.-Miklós*.
Kundo I. 324.
Kuner Superior I. 143.
Kuner lásd Kiner Superior.
Kunert lásd Kimortu.
Kunerta I. 111.
Kunertu I. 94, 123, 124, 137.
lásd Kimortu.
Kunesdi I. 323. lásd Kuestd.
Kunestd I. 361. lásd Kuestd.
Kungesberg lásd Sancte Marie
Virginis

- Kuni I. 299. lásd Kulni.
 Kunišinci lásd Kulni.
 Kunisperch lásd Sancte Marie Virginis
 Kunkud I. 380. II. 305.
 Kunni I. 280. lásd Kulni.
 Kupa I. 367. lásd Cupa.
Kupa lásd Cupa.
Kupo I. 352. lásd Cupa.
 Kur I. 191. lásd Lam.
 Kural lásd Kual.
 Kurchin I. 265. lásd Churchine.
 Kurchmen I. —. Kurzhum, *Görsmén* II. 261.
 Kurchmen I. 275, 276, 285. lásd Churchine.
 Kurcimen I. 310. lásd Churchine.
 Kurchthur I. 340. lásd Kerestur.
 Kurd lásd Turd.
 Kure I. 336. lásd Keurev.
 Kurew I. 336. lásd Kerey.
 Kurg I. 325.
 Kurgued I. 92. *Nagy-Cserged* II. 630.
 Kurgum I. 278. ? II. 256.
 Kurgun I. 278.
Kurima lásd Kurima.
 Kurima I. 371. *Kurima* II. 206.
 Kurimas I. 287. lásd Gewro-nas.
Kurimján II. 804.
 Kurnertu I. 143.
 Kurnud I. 115, 133.
Kuró lásd Curo.
 Kurpona lásd Gropona.
Kurta-Fehéregyháza lásd Alba Ecclesia.
 Kurth I. 348. 364. *Kürt, Tisza-Kürth* II. 170.
 Kurtuelkapu I. 120.
 Kurtuelku I. 138.
 Kurtuelos I. 157. Kurtuelus, *Körtvélyes* II. 448.
 Kurtuelus I. 148, 151, 159. lásd Kurtuelos.
 Kuru I. 342. lásd Kerey.
 Kuruacun I. 105. lásd Churvacum.
 Kurunzo I. 260. lásd Boronzo.
 Kurus lásd Kerus.
 Kurvatun lásd Churvacum.
 Kurws I. 313.
 Kurzamar I. 114. Kuzarvar, Kuzauar, *Kozárvár* II. 668.
 Kurzhum I. 306. lásd Kurchmen.
 Kusar I. 264, 286. lásd Kosar.
 Kuska I. 243. lásd Koruska.
 Kusmend I. 115. lásd Kemend.
 Kuspa I. 277. lásd Caspa.
 Kussarus I. 370. lásd Cusars.
 Kustan I. 377. *Felső-Kustány* II. 295.
 Kustarkan I. 361.
Kustán lásd Tustan.
 Kusxa I. 262. lásd Caspa.
 Kusztosfalva lásd Zeuleus.
 Kut I. 53. lásd Kolch.
 Kuthurd I. 117. Chuchurd, *Kocsord* II. 667
 Kutina lásd Kotenna capella.
 Kutis I. 109, 121.
 Kutjevo lásd Godho.
 Kutus I. 376, 387. *Nagy-Kutas* II. 295.
Kutus-Sz.-Péter, Kutusy-Zentpetur, Zenthpetur II. 824.
 Kutusy-Zentpetur lásd *Kutus-Sz.-Péter*.
 Kuuestd I. 361.
 Kuun I. 342. lásd Kerey.
 Kuvín lásd Ku.
 Kuzar I. 278. lásd Bozar.
 Kuzaruar I. 104, 122. 127.
 Kuzarvar lásd Kurzamar.
 Kuzauar lásd Kurzamar.
 Kuzempnemty I. 352. Kezempnemty, Tusempni, Cusetnipti, Eozepminici, *Közép-Németi*, *Hidas-Németi* II. 164.
 Kuzmin lásd Sancti Cosme et Damiani.
 Kuzminec lásd Sanctorum Cosme et Damiani.
 Kuznen I. 389. II. 299.
 Kuznud I. —. Korond II. 660.
Kügy lásd Kyd.
Kükülö, főesperestség II. 650.
Küküllővár lásd Kukulewar.
Külked lásd Kölked.
Külső-Böcs lásd Bulch.
Külső-Csálya lásd Chala.
Külső-Csebi lásd Cheg.
Kürpöd lásd Kirchberg.
Kürt lásd Kurth.
Kürü lásd Kerey.
 Kúsars lásd Cusars.
Küsmöd lásd Kemend.
 Kvesd lásd *Kövesd*.
 Kw I. 145. 161. lásd Ku.
 Kw lásd Kev.
 Kwkenes lásd Kukenher.
 Kwkyner lásd Kukenher.
 Kybarch I. 305. lásd Ginbard.
 Kyd I. 65, 85. Kyud, Hid, *Kügy* II. 536.
 Kydwer I. 290. lásd Gyduer.
 Kyercz lásd Kercz.
 Kyerczh lásd Kercz.
 Kyk I. 386. Kys, *Kék* II. 295.
 Kykit I. 319. lásd Kekud.
 Kykke I. 380. *Költse* II. 305.
 Kykos I. 333. *Kigyós* II. 200.
 Kykugh I. 295. Kywkuth, Sygud, *Kökút* II. 247.
 Kyleai lásd Krali.
 Kyledi I. 64.
 Kylien I. 133. *Kilyén* II. 638.
 Kyliti lásd Gylia.
 Kylsewchalya lásd Chala.
 Kylythi lásd Gylia.
 Kilyti I. 391.
 Kymes I. 65. lásd Kenes.
 Kynelis I. 100. Kyvles, *Kerlés* II. 641.
 Kynex, archidiaconatus I. 255.
 Kynged I. 150, 155. II. 395.
 Kynis I. 351, 367. Quinis, Kirtis, *Kinizs* II. 164.
 Kyniz I. 71. lásd Kenes.
 Kyod I. 91.
 Kyoles lásd Kynelis.
 Kyrak I. 342, 348.
 Kyrali I. 56. lásd Krali.
 Kyraly lásd Krali.
 Kyrch lásd Kercz.
 Kyrchperch I. 144.
 Kyrewf I. 293. lásd Korofiev.
 Kyristus, *Kereskény* II. 786.
 Kyrus I. 377. Gyrus, *Gyürüs* II. 295.
 Kyry I. 261. *Német-Kér* II. 256.
 Kyryzig lásd Kercz.
 Kys I. 396. lásd Kyk.
 Kys Karassou lásd Karaso.
 Kys-Kér lásd Keer.
 Kys Maria lásd Omaria.
 Kys-Tarnuk lásd Tharnuk.
 Kysbay lásd Bay.
 Kysbogus lásd Bogun.
 Kysdedboy lásd Bay.
 Kysdoboz lásd Dobos.
 Kysdyur I. 264. lásd Chauster.
 Kysermen lásd Hermen.
 Kyssaros I. 355. lásd Cusars.
 Kyusfolud, *Kisfalud* II. 775.
 Kysfolud I. 394.
 Kysgyarmath lásd Galmad.
 Kysgyarmath lásd Garmad.
 Kyshwdus lásd Hudus.

- Kysmoch lásd Mach.
 Kyspazman lásd Pazman.
 Kysperch lásd Perch.
 Kyssarus I. 355.
 Kyswgra lásd Vra.
 Kysynew lásd Jenes.
 Kyszewregh lásd Hewreg.
 Kytang I. 369. lásd Vienich.
 Kyud I. 43, 72, 92. lásd Kyd.
 Kyud lásd Gyod.
 Kyud lásd Heyud.
 Kyule I. 100. *Kajla* II. 641.
 Kyurgun I. 262. lásd Goltan.
 Kyusermen lásd Hermen.
 Kywd lásd Kyd.
 Kywkuth I. 276.
 Kywolkan lásd Wolkan.
 Kyzdi, archidiaconatus I. 105, 114.
 Kyzdy, archidiaconatus I. 130.
 Kyzeu I. 261.
 Kyzfalud I. 339. Kisfolud, Parva Villa, *Kisfalud* II. 170.
- L.** Sancti Andree I. 247.
 Labda lásd Lopta.
 Lacag I. 230. *Lakács* II. 21.
 Lach I. 393. *Lók* II. 305.
 Lacza lásd Lona.
 Lad I. 240, 338, 347, 363. *Lád*, *Szendró-Lád* II. 170.
 Lad I. 248. *Lad* II. 295.
 Lad lásd Lod.
 Ladamath I. 251. Ladamocz, Ladamoch, *Ladmóc* II. 192.
 Ladamocz I. 320. lásd Ladamath.
 Ladan I. 250, 340. *Ladány*, *Tisza-Ladány* II. 192.
 Ladan I. 329. *Ladány*, *Őr-Ladány*, *Őrmező-Ladány* II. 200.
Ladány lásd Delean.
Ladány lásd Ladan.
 Ladihouich I. —. *Ladjevac* II. 750.
Ladjevac lásd Ladihouich.
Ladmóc lásd Ladamath.
 Ladamoch I. 332. lásd Ladamath.
 Ladyslao lásd Sancto Ladislao.
 Lagatolchoy aI. 250. *Lasztócz*, *Lasztóc* II. 192.
 Lahal I. 240. Lehel, *Lél*, *Érsek-lél* II. 17.
Laimir, Laymer, Lamer II. 775.
Lajosbáza lásd Villa Ludovici.
- Lak I. 389, 393, 399. *Öreglak* II. 305.
 Lak I. 186. *Lak-Szakáros* II. 17.
 Lak lásd Lok.
 Lak lásd Lok.
Lak-Szakáros lásd Lak.
Lakács lásd Lacag.
 Laky I, 348. lásd Lok.
 Lam I. 191. Kur, *Tőre* II. 27.
 Lamar I. 250. lásd Kamar.
 Lamer lásd *Laimir*.
Lampertháza lásd Lempert Zaza.
 Lanchruch I. 143. Lanchruch, Lankruk, Lanouk, de Lavounk, *Lámkerék* II, 633.
 Lanchruch lásd Lanchruch.
Lancsár lásd Guerencher.
 Lancsuk lásd Lenchur.
Landek lásd Lendec.
Landstreu lásd Chumbul.
Lankóc lásd Lonkoch.
 Lankruk lásd Lanchruch.
 Lanouk I. 94, 100. lásd Lanchruch.
 Lapad I. 92, 109, 129, 136. *Magyar-Lapád* II. 630.
 Lapide I. —. *Létánfalva* II. 57.
Lapintő lásd Lapot.
 Lapos I. 371. *Lápos*, *Lápos-Bánya* II. 202.
 Lapospatak I. 319. lásd Lapuspatahac.
 Lapot, I. 229. *Lapujtő* II. 38.
 Laps I. 327.
 Laptyan I. 359. Alapyan, Apolchian, Halaptian, *Alattyán* II. 173.
 Lapulnazemial I. 263.
 Lapos I. 355.
 Lapuspatahac I. 206. Lapospatak, Lapuspotok, Lapuspotoka, *Lapispataka* II. 206.
 Lapuspotok I. 354. lásd Lapuspatahac.
 Lapuspotoka I. 369. lásd Lapuspatahac.
Lapujtő lásd Lapot.
 Las I. 73. Les, *Les* II. 570.
Laskó lásd Lusco.
 Laslovo lásd Sancto Ladislao.
 Lasta I. —. *Lasztóc* II. 192.
 Lasten I. 507.
 Lastha I. 320. lásd Lesan.
Lasztóc lásd Lagatolchoya.
Lasztóc lásd Lasta.
Lasztócz lásd Lagatolchoya.
Lasztomér lásd Lestemer.
- Lastina villa I. 98. lásd Szepes-Olaszi.
Latorjan lásd Latrian.
 Latoryan lásd Latrian.
 Latrian I. 148. Latoryan, *Latorján* II. 423.
 Lauist I. 200. *Lednicz* II. 98.
 Laurente I. 374. Leurente, *Lőrinte* II. 291.
 Laurentii villa I. 100.
 Lavounk lásd Lanchruch.
 Laymer lásd Laimir.
 Lazar I. 122, 135. *Lázári* II. 665.
 Lazaras I. 272.
 Lazarkerek I. 140. lásd Harazhkerek.
 Lazen I, 328. lásd Lesan.
Lazony lásd Lesan.
Lád lásd Lad.
Lád-Bessenő lásd Besseni.
Lámkerék lásd Lanchruch.
Lápisataka lásd Lapuspatahac.
Lápos lásd Lapos.
Lápos-Bánya lásd Lapos.
Lászlófalva lásd Villa Ladislai.
Lázári lásd Lazar.
 Leam I. 249. lásd Lean.
 Leamurcha, archidiaconatus I. 500.
 Lean I. 321, 339. Leam, Lyan, Villa Lyan, *Léanyfalva*, *Léanyvár* II. 170.
Léanyfalva lásd Lean.
Léanyvár lásd Lean.
Lébény, Sz.-Benedekrendi apát-ság, Libin, Liben, Lybun, Lybin, Lybyn II. 789.
 Leca I. 378. *Léta* II. 299.
 Lecha I. 371. lásd Leta.
Lechnicz, karthauzi kolostor, karmaldoliak monostora II. 804.
 Ledeg I. 245.
Ledény lásd Legem.
Lednicz lásd Lauist.
 Leeg lásd Nagy-Lég.
 Leel lásd Lahal.
 Leg I, 269. Log, Lok, Loky, Loqui II. 280.
 Legean I. 223. lásd Legem.
 Legel villa Jacobi I. 354. lásd Villa Jacobi.
 Legem I. 223. Legean, *Ledény* II. 31.
 Legen I. 95. 127.
 Legendi I. 336. lásd Lengel.
 Legev I. —. Legun, *Magyar-Legen* II. 648.

- Legun I. 113. lásd Legev.
Legyen lásd Legem.
Legyes-Bénye lásd Begna.
Lebel lásd Lahal.
 Lehman I. 105, 126. Lemen,
Lembény II. 646.
Leibicz II. 824.
 Lekenche I. 121. 140. *Leken-*
cze II. 643.
Lekencze lásd Lekenche.
Lekenik lásd Lubenik.
Lekér lásd Abbatia de Sancto
 Seraffino.
Lekér lásd Sancti Seraffini.
 Leles I. 258. lásd Lelez.
Lelesz lásd Lelez.
Leleszi prépost, Prepositus S. Cru-
 cis de Lelesz II. 214.
 Lelez I. 336, 342, 358. Leles,
Lelesz II. 173.
 Lelez, prepositus S. Crucis I.
 328, 356, 372. II. 214.
 Lelez, prepositura ordinis Pre-
 monstratensium I. 334.
Lelle lásd Lelya.
 Lelya I. —. Belye, *Lelle* II. 305.
 Lelya I. 392, 393. lásd Lulye.
 Lema I. 192. Lena, *Livina*,
Apáti-Livina II. 21.
 Lemen lásd Lehman.
 Lemeser I. 242. Lesemer, Le-
 somer, *Lezimir* II. 280.
 Lempert Zaza I, 371. *Lampert-*
báza, *Berekszász*, *Beregszász* II.
 200.
 Lenchur I. 239. Leuchud, Leu-
 chuk, Lontheck, Lumthuk,
 Munchek, *Lancsuk* II. 247.
Lencsén lásd Nempcen.
 Lendec I. 226. *Landek* II. 57.
 Lenebik I. 329. Levelik, Leue-
 lek, Leuolek, Nelelok, *Leve-*
lek II. 201.
 Lengel I. 342. 358. Lengend,
 Legendi, *Lengyend* II. 179.
 Legen, villa Jacobi I. 370. lásd
 Villa Jacobi.
 Lengend I, 326. lásd Lengel.
Lengyend lásd Lengel.
Lenka lásd Sancto Luca.
Lenke lásd Sancte Elene.
 Lengres I. 417. 433.
Lenke lásd Sancte Elene, Helene.
 Lenna lásd Lema.
 Lenti I. —. lásd Nempti.
Lenti-Kápolna, Capulna II. 824.
 Leopan I. 285. lásd Capan.
 Leperd lásd Wapurd.
Lepsény lásd Vespín.
 Lerche I. 185. Verche, *Vicse*,
Vág-Vicse II. 21.
 Les I. 46, 58, 67, 82, 87. lásd
 Las.
 Lesan I. 257. Lozen, Lastha,
 Lazen, Lozon, *Lazony* II. 192.
 Lesate I. 194. lásd Lessak.
 Lesemer I. 269, 281, 288, 305
 307. lásd Lemeser.
Lesencze-István lásd Scesand.
Lesencze-Tomaj lásd Thomay.
 Lesencha I, 186. Beate Virgi-
 nis de Lesenha, *Leszenye* II. 32.
 Lesmet I. 366. II. 175.
 Lesna I. 257. Lezna, *Leszna*
 II. —.
 Lesomer I. 301. lásd Lemeser.
 Lessak I. 194. Lesate, *Leszete*,
Podola II. 21.
 Lessu lásd Las.
 Lestemer, I. 257. Leztemer,
 Loztymemel, Leztemor, *Lasz-*
tomér II. 192.
Leszenye lásd Lesenha.
Leszete lásd Lessak.
Leszna lásd Lesna.
 Leta I. 211. Lecha, *Léta* II. 206.
 Leta I. —. *Magyar-Léta* II. 648.
 Leta I. —. Nagleta, *Nagy-Léta*
 II. 536.
 Leta lásd Leca.
 Letha lásd Leta.
 Leua I. 199. *Ilava* II. 98.
 Leua I. 191. *Léva* II. 27.
 Leucha I. 465.
 Leuchud I. 266. lásd Lenchur.
 Leuchuk I. 275. lásd Lenchur.
 Leuelek I. 331. lásd Lenebik.
 Leuolek I. 349. lásd Lenebik.
 Leurense I. 385. I. Laurente.
 Leus I. 239, 295. Lews, Lyws,
Löcs, *Lucs* II. 247.
Leveld, Leveled II. 776.
 Leveled lásd *Leveld*.
Levelek lásd Lenebik.
Leveles lásd Lewa.
Levelik I. —. lásd Lenebik.
 Lewa I. 289. Lewe, *Lovász*,
Lovas II. 275.
 Lewe I. 279, 301. 308. lásd
 Lewa.
 Lewka I. 269. *Lovka* II. 280.
 Lews I. 266. lásd Leus.
 Leypua I. 146. Lippua, *Lippa*
 II. 395.
 Lezafolua I. 126.
 Lezafalva I. —. Lezofalva, *Licz-*
falva II. 646.
 Lezimir lásd Lemeser.
 Lezna I. 328, 346, 362. lásd
 Lesna.
Leznik, ecclesia beate Kathe-
 rine prope metas Leznik I.
 —. II. 759.
Leznik, ecclesia nova sancti La-
 dizlai I. —. II. 759.
 Lezofalua I. 116.
 Lezofalva lásd Lezafalva.
 Leztemer I. 346. 362. lásd Les-
 temer.
 Leztemor I. 333. lásd Lestemer.
Léczfalva lásd Lezafalva.
Lél lásd Lahal.
Léta lásd Leca.
Léta lásd Leta.
Létínfalva lásd Lapide.
Léva lásd Leua.
 Liben lásd *Lébény*.
 Libin lásd *Lébény*.
Licze lásd Lucsse.
 Liebling lásd Beesd.
 Lieskovo lásd Lysko.
 Lietava lásd Liptua.
 Lindo I. 196. Hszind, *Hind*
Kis-Hind, *Nagy-Hind* II. 93.
 Lindua I. 195. Ludana, *Alsó-*
Ludány, *Apátúr-Ludány* II. 21.
 Lingris I. 404.
 Lipa lásd Lypoua.
 Lipche I. 202. *Tót-Lipce* II. 50.
Lipik lásd Lypoua.
Lipócz lásd Lipot.
 Lipolch I. 369. lásd Lipot.
 Lipot I. 206. Lypolcz, Lypouch,
 Lipolch, *Lipócz*, *Szinye-Lipócz*
 II. 206.
 Lipovac lásd Lypoua.
Lipovnok lásd Ripolnek.
 Lippa I. 517, 519.
 Lippa lásd Leypua.
Lippa, ferenczrendü zárda II.
 805.
 Lippua I. 155, 161. lásd Leypua.
 Lips in Liptouia I. 198. *Német-*
Lipce II. 49.
Lipta-Gerge lásd Gerege.
 Liptaia I. 465.
Liptó, főesperestség II. 48.
Liptód lásd Lypo.
 Liptouia I. 486.
 Liptouia I. 198. Lips in Lip-
 touia.

- Liptouia, plebania Sancti Martini I. 198.
 Liptouia, plebania Sancti Petri I. 198.
 Liptovia I. 217.
 Liptua I. 199. Lietava II. 98.
 Liska I. 249, 345. Lizka, Lizna, Lyzke, Lyska, *Liszka*, *Olaszi-Liszka* II. 192.
Liszka lásd Liska.
Liszko lásd Lizku.
Lisznyó lásd Lizno.
 Litava lásd Sancta Margaretha.
 Litény lásd Lytana.
 Litinye lásd Lytana.
 Litka I. 350. lásd Luhke.
 Litke lásd Luhke.
 Litke lásd Luque.
 Litouiensis archidiaconatus I. 189.
 Livina lásd Lema.
 Lizka I. 324. lásd Liska.
 Lizko I. 377, 387.
 Lizku I. —. Lyzku, *Liszko* II. 295.
 Lizna I. 333. lásd Liska.
 Lizno I. 106, 133. Liznov, Lyzno, *Lisznyó* II. 638.
 Liznov I. 111. lásd Lizno.
 Ljuba lásd Luba.
 Ljupina lásd Lupiuka.
 Lobor, ecclesia sancte crucis I. —. *Lobor* II. 748.
 Lobor, ecclesia sancti Petri I. —. *Lobor* II. 748.
 Lobor, sancte Ladizlai I. —. *Lobor* II. 748.
 Lobor, ecclesia sancte Laurenii I. —. *Lobor* II. 748.
 Loc I. 242.
 Locano I. 224. Bocano, *Bagonya* II. 32.
 Locha I. 206, 275. Loda, *Lotha* II. 247.
 Locnunt I. 183. *Szomorfulva* II. 21.
Locsmánd, főesperestség lásd Luchman II. 320.
 Locus Fori, vicearchidiaconatus I. 328. lásd Fur.
 Lod I. 380, 391. Lad, *Lad* II. 305.
 Loda I. 239. lásd Locha.
 Log I. 288, 301. lásd Leg.
 Lojnica lásd Lona.
 Lok I. 339. Loth, Laky, *Lak* II. 170.
 Lok I. 382. lásd Leg.
 Lok I. 378. Lak, *Lak* II. 299.
 Lok I. 307. *Szőllős-Kislak* II. 305.
 Lokor I. 206. lásd Bolar.
 Loky I. 243. lásd Leg.
 Lombus I. 476.
 Lomya I. 361. lásd Lona.
 Lona I. —. *Lojnica*, *Lonjica* II. 758.
 Lona I. 323. Lonha, Lonona, Lounia, Lomya, *Lónya*, *Kislóna*, *Nagy-Lónya* II. 192.
 Lona I. —. *Kendi-Lóna* II. 648.
 Lona I. —. Noa, *Szász-Lóna* II. 648.
 Longavalle I. 102. *Hosszúaszó* II. 651.
 Longa Villa I. 378. *Hosszúfalu* II. 299, 823.
 Longo Campo I. 257, 328, 346, 362. Hasciamoch, *Hosszúmező*, *Köles-Hosszúmező* II. 192.
 Longo Prato I. 330. lásd Hozcowmezen.
 Longoch I. 378.
 Lonha I. 251. lásd Lona.
 Lonjga lásd Lonka.
 Lonjgasi lásd Lonka.
 Lonjica lásd Lona.
 Lonka I. —. *Lojnga*, *Lojngasi* II. 750.
 Lonkoch I. —. *Lankócz* II. 299.
 Lonnia I. 345. lásd Lona.
 Lonona I. 331. lásd Lona.
 Lonranthaza I. 349. Louranthaza II. 201.
 Lonthek I. 295. lásd Lenchur.
 Lopta I. 211. Labda II. 161.
 Loqui I. 304. lásd Lég.
 Lonranthaza I. 349, 365. Louranthaza, *Lórántháza* II. 201.
 Loren I. 182. Lorev.
 Lorev I. 182. lásd Loren.
Losoncz lásd Butens.
Lotárd lásd Lucharch.
 Loth I. 322. lásd Lok.
 Lotha I. 295. lásd Locha.
 Lounia I. 345. lásd Lona.
 Louranthaza lásd Lonranthaza.
Lovas lásd Lewa.
Lovász lásd Lewa.
Lovász lásd Luas.
Lovász-Hetény lásd Hechen.
 Lovka lásd Lewka.
 Lozen I. 346. lásd Lesan.
 Lozon I. 333, 362. lásd Lazen.
 Loztymerel I. 328. lásd Lestemer.
Lócz lásd Luque.
Lócz lásd Nilas.
 Lók lásd Lach.
Lónya lásd Lona.
Lórántháza lásd Lonranthaza.
Lök lásd Luk.
Löveke lásd Lueche.
Lövő, Luwoy Ecclesiastica. II. 801.
Lőcs lásd Leus.
Lőrinczfulva lásd Sancti Laurenti.
Lőrinte lásd Laurente.
 Luas I. 147. Luaz, *Lovász* II. 434.
 Luaz I. 156. lásd Luas.
 Luba I. 243. Lyba, Lymba, Lyppa, *Ljuba* II. 281.
 Lubena I. —. *Lubena* II. 736.
 Lubenik I. —. *Lekenik* II. 767.
 Luc I. 250. Bych, Luch, *Lucz*, *Tisza-Lucz* II. 192.
 Lucas I. 148. *Lugos* II. 493.
 Luce I. 133, 228. lásd Luque.
 Luceus I. 228. lásd Butens.
 Luch I. 340, 361. lásd Luc.
 Lucharch I. 275. *Lotárd* II. 247.
 Luchman archidiaconatus II. 321.
 Lucio I. —. de s. Luca, *Bikafulva* II. 660.
 Lucs lásd Leus.
 Lucse I. 193. *Licze* II. 44.
Lucz lásd Luc.
 Ludam lásd Ludan.
 Ludan, I. 229. *Ludány*, *Alsó-Ludány*, *Felső-Ludány* II. 38.
 Ludana I. 195. lásd Lindua.
 Ludano abbatia I. 411.
 Ludano I. 221. *Ludány* II. 32.
Ludány lásd Ludan.
Ludány lásd Ludano.
 Ludas I. 101, 143.
 Ludas Regia lásd Ludas Regis.
 Ludas Regis I. 117, 123. Ludas Regia, Ludos inferior, *Nagy-Ludas* II. 633.
Ludbreg lásd Ludbreg.
 Ludbreg I. —. *Ludbreg* II. 756.
 Ludi I. 190. Ruda, *Rudnó* II. 27.
 Ludos inferior lásd Ludas Regis.
 Ludovici I. —. Villa Ludovici, Ludvici villa, Ludvig, *Ludvég* II. 655.

- Luduici villa I. 107, 108, 119, 138. lásd Ludovici.
 Loduig I. 130.
 Ludvég lásd Ludovici villa.
 Ludvince lásd Gyduer.
 Ludvici villa lásd Ludovici.
 Ludvig lásd Ludovici.
 Lueche I. 103. *Löveke* II. 660.
 Lugos lásd Lucas.
 Luhke I. 329. Litka, *Litke*, *Fényes-Litke* II. 201.
 Luk I. 246, 328, 343, 359. *Lök*, *Tisza-Lök* II. 184.
 Luko lásd Sancto Luca.
 Lula, prépostság, Lyula II. 797.
 Lulia I. 397.
 Lulla I. Lulye.
 Lulya lásd Lulye.
 Lulye I. 379. Lelya, Lulya, *Lulla* II. 305.
 Lumthuk I. 285. lásd Lenchuk.
 Luna I. 241.
 Lupardi lásd Lupardi valle.
 Luperde valle I. —. Lupardi, Luperti villa, *Farkastelke* II. 636.
 Luperti villa I. 99. lásd Lupardi valle.
 Lupinka I. 315.
 Lupiuka I. —. Ljupina II. 270.
 Lupma I. 241.
 Lupoglava lásd Lupoglou.
 Lupoglou I. —. *Lupoglava* II. 736.
 Lupus de Bremmitorio lásd Bremmitorio.
 Lupus de Sancto Petro lásd Bremmitorio.
 Luprechtzaza I. 356.
 Luque I. 228. Luce, *Léc* II. 38.
 Luque I. 228. *Litke* 38.
 Lusder I. 313. lásd Chauster.
 Lusens lásd Butens.
 Lusko I. 295. *Laskó* II. 247.
 Lussioneto I. 519.
 Lway Ecclesiastica lásd *Lövö*.
 Lyan I. 348. lásd Lean.
 Lyba I. 281, 287, 300. lásd Luba.
 Lybin lásd *Lébény*.
 Lybun lásd *Lébény*.
 Lybyn lásd *Lébény*.
 Lybzo, archidyaconatus I. 333. lásd Zempnen.
 Lyder I. 267, 304. lásd Gyduer.
 Lydur I. 308. lásd Gyduer.
 Lydwor I. 302. lásd Gyduer.
 Lymba I. 304. lásd Luba.
 Lyndua I. *Felső-Lendva* II. 733.
 Lypo I. 296. *Liptód* II. 247.
 Lypolch I. 369. lásd Lipot.
 Lypolcz I. 319. lásd Lipot.
 Lypoua I. —. *Lipik* II. 754.
 Lypouch I. 354. lásd Lipot.
 Lyppa I. 307. lásd Luba.
 Lyppa lásd Leypua.
 Lyppo I. 309.
 Lyppua lásd Leypua.
 Lypua lásd Leypua.
 Lysa I. 212. lásd Koyso.
 Lyska I. 361. lásd Liska.
 Lysko I. 279, 290, 301, 308. Lyzko, *Lieskovo* II. 276.
 Lytana I. 211. *Litény*, *Litinye* II. 206.
 Lyula lásd Lula.
 Lyws I. 309. lásd Leus.
 Lyzke I. 340. lásd Liska.
 Lyzko I. 267.
 Lyzku lásd Lizku.
 Lyzno lásd Lizno.
- Ma**ach lásd *Mács*.
 Maad I. 340. lásd Mad.
 Maader lásd Mader.
 Mach I. —. *Mábó* II. 295.
 Mach I. —. *Mamcs* II. 305.
 Mach I. —. Moch, *Macs* II. 537.
 Macha I. 74. Matha, Mocha, Motta, Motka, *Mácsa* II. 571.
 Machadonia I. 157. Machedonia, Maczadonya, *Maczedonia* II. 478.
 Machalaka I. 150. Makalaka, Mathala, Mikalaka, *Máslak*, *Blumenthal* II. 396.
 Machedonia lásd Machadonia.
 Machina I. 316. lásd Mocnahat.
 Machonok I. 186. lásd Machouek.
 Machouek I. 186. Machonok, *Mcszonok* II. 22.
 Mačkovac lásd Mugra.
 Maclar de Valle Agriensi I. 203. Maklar, Maglar, *Maklár* II. 198.
 Macs lásd Mach.
 Macslok I. Machalaka.
 Maczadonya lásd Machadonia.
Maczedonia I. Machadonia.
 Mad I. 345, 361. Mag, Maad, *Mád* II. 192.
 Mada I. 134. *Nyir-Mada* II. 667.
 Madacha lásd *Madcsa*.
 Madan I. 76. Nadam, Nadan, *Nadány*, *Körös-Ladány* II. 604.
 Madaras I. —. Madaraz, Nadaraz, *Mad.rász* II. 571.
 Madaras I. —. *Mező-Madaras* II. 658.
Madarász lásd Madaras.
 Madaraz I. 59, 68, 82. lásd Madaras.
 Madastd I. 287. Nadas, Nadasd, *Nádasd* II. 256.
 Mader I. 202. *Modor* II. 10.
 Maderaz lásd Madaras.
Madcsa, Sz. Miklósról czimzett benczés apátság, Modocha, Madacha II. 806.
 Mag I. 250. lásd Mad.
 Magach I. 120.
 Magarod lásd *Magyarod*.
 Magerad lásd Magerdorf.
 Magerdorf I. 217. *Moderdorf* II. 10.
 Magia Toca I. 254. II. 108.
 Magiarmwra lásd Mora.
 Maglar I. 372. lásd Maclar de Valle Agriensi.
 Magna Beren I. 380. Nogberen, *Nagy-Berény* II. 305.
 Magna Ida I. 326. lásd Nagyda.
 Magna Teleg I. 389.
 Magna Telek lásd Cheluch.
 Magna Villa I. —. Nogfolu, Noglulu, *Nagyfalu* II. 415.
 Magna Villa I. —. lásd Magnauilla.
 Magnador I. 234.
 Magnauilla I. —. Magna Villa, Nogfalu, Noglfelw, Noglfolwi, *Nagyfalu*, *Veliškovci* II. 266.
 Magno Horreo I. 144. *Nagy-Csűr*, *Gross-Scheuern* II. 62.
 Magnum Orreum I. 467, 469.
 Magor alio nomine Chulth lásd Kulch.
 Magrancz I. 319. lásd Mokrunch.
 Maguch lásd *Múgcs*.
 Magudh I. 278. Maguegh, Makuch, *Múgcs* II. 256.
 Maguegh I. 311. lásd Magudh.
 Magur I. 236. Meg, Meger, Neger, *Megyer* II. 239.
Magyar-Alsó-Orbó lásd Orbon.
Magyar-Atád lásd Achad.
Magyar-Bagó lásd Bogon.

- Magyar-Beczé* lásd Beche.
Magyar-Bóly lásd Beel.
Magyar-Boros-Becsárd lásd Bo-
 chard.
Magyar-Borzás lásd Borzas.
Magyar-Csesztve lásd Cheztus.
Magyar-Egres lásd Egrus.
Magyar-Förró lásd Foro.
Magyar-Fülpös lásd Philpus
 maior.
Magyar-Gyerő-Monostor lásd Mo-
 nostur.
Magyar-Herepe lásd Herepa.
Magyar-Hertelend lásd Horcho-
 lond.
Magyar-Igen lásd Igen.
Magyar-Itebe lásd Hytebev.
Magya-Izsep lásd Isep.
Magyar-Jakabfalu lásd Villa Ja-
 cobi.
Magyar-Jesztreb lásd Jestreb.
Magyar-Kalodva lásd Galadua.
Magyar-Köblös lásd Hublus.
Magyar-Lapúd lásd Lapad.
Magyar-Legen lásd Legev.
Magyar-Léta lásd Leta.
Magyar-Mecske lásd Mecche.
Magyar-Partos lásd Partas.
Magyar-Peterd lásd Peterd de
 Barassa.
Magyar-Peterd lásd Peturd.
Magyar-Picska lásd Petk.
Magyar-Péterlaka lásd Pekurlaka.
Magyar-Raszlavicza lásd Rasslo-
 visa.
Magyar-Sóros lásd Sorlos.
Magyar-Sülye lásd Sile.
Magyar-Szent-Márton lásd Sancto
 Martino.
Magyar-Szölgyén lásd Sedino és
 Segimon.
Magyar-Tálya lásd Chalia Minor.
Magyar-Ürög lásd Iruqh.
Magyar-Valkó lásd Valta.
Magyar-Zsákod lásd Sacos.
Magyar-Zsombor lásd Sumbur.
Magyarád lásd Magerdorf.
Magyarad lásd Villa Domi-
 narum.
Magyarmura lásd Mora.
Magyarod, Magarod II. 824.
Magyaroda lásd Oynerod.
Magyarparthas lásd Partas.
Machacz I. 310. Mehac, Mo-
 haach, Mohach, *Mobács* II.
 247.
Mahara I. 184. Mohora II. 38.
Mahično I. —. II. 752.
Máhonfa, Mahonfalua II. 824.
 Mahonfalua lásd *Máhonfa*.
 Maik lásd Majk.
 Maior, plebania I. 255.
 Maiosfalva lásd Mausfalua.
 Maisa lásd Domasa.
 Maisa lásd Woysa.
 Maiss lásd Mayssa.
 Maius lásd Mausfalua.
 Maiusfalva lásd Mausfalua.
 Majad, Mayad II. 800.
 Majk, premontréi prépostság,
 Moyk, Maik, Mayachk II. 787.
 Majori Insula I. —. *Keresztény-
 Sziget* II. 62.
Majosfalva lásd Mausfalua.
Majsa lásd Mausfalua.
Majtény lásd Moytech.
Majusfalva lásd Mausfalua.
 Makalaka I. 146. lásd Macha-
 laka.
 Maklar I. 357. lásd Maclar de
 Valle Agriensi.
 Maklár lásd Maclar de Valle
 Agriensi.
 Makó lásd Mokofalua.
 Makófalva lásd Mokofalua.
 Makofolua lásd Mokofalua.
 Makrancz lásd Mokrunch.
 Makuch I. 286. lásd Magudh.
 Makza lásd Moja.
 Malak I. —. *Máté* II. 44.
 Malanhan I. 189. lásd Atilau-
 chan.
 Malanik I. 369. lásd Malany.
 Malany I. 353. Malanik, *Kis-
 Falu* II. —.
 Malas I. 191. *Málas*, *Nagy-Má-
 las* II. 27.
 Malcha I. 346, 362. Malchar,
Málcza II. 192.
 Malchar I. 333. lásd Malcha.
 Mali Tovin lásd Tesev.
 Mali Zdenci lásd Zdench supe-
 rior.
 Malim I. 264. Malon, Malun,
Malom II. 239.
 Malipendium I. —. Malipon-
 dium, Malum prandium, *Rosz-
 Csűr* II. 633.
 Malipondium I. 94. Malipen-
 dium.
 Malnuspetri I. 141. *Nagy-Petri*,
Kis-Petri II. 648.
 Malom lásd Malim.
 Malomárka lásd Molnarch.
 Malon I. 312. lásd Malim.
 Malonta, Molunta II. 781.
 Malonya lásd Atilauchan.
 Malselhin I. 214. lásd Marcel-
 folua II. 164.
 Malum Prandium I. 121, 126.
 lásd Malipendium.
 Malun I. 236, 273, 284, 292.
 lásd Malim.
 Maly I. 320, 334, 339, 348, 364.
Mályi II. 170.
Mamócs lásd Mach.
 Mana I. 296. II. 256.
 Manay I. 367. lásd Monay.
 Mand I. 387. lásd Nand.
 Manek I. 311. Manuhd, Manuk,
Nagy-Mányok II. 256.
 Mandjelos lásd Francavilla.
 Mandjelossa lásd Fraguilla.
 Manich I. 139. Monich, Monik,
Mányik II. 641.
 Maniga lásd Marigna.
 Manuhd I. 278. lásd Manek.
 Manuk I. 286, 296. lásd Manek.
 Marani I. 188. *Maróth*, *Aranyos-
 Maróth* II. 27.
 Mararo lásd Masoto.
 Maras I. 149, 160. Maraz, *Ma-
 raz* II. 479.
 Maraz I. 157. lásd Maras.
 Marc I. 245.
 Marča I. —. II. 736.
 Marcellfolua I. 367. Malselhin,
 Marselli, Marcellfulud, *Már-
 czelfalva*, *Marczinfalva* II. 164.
 Marcellfulud I. 351. lásd Mar-
 celfolua.
 Marcha I. 395. lásd S. Margaretha.
 Marchali I. 379. *Marczali* II.
 299.
 Marchan I. 243. Marchia, Morag,
 Moral, Morod, Morhoch, *Ma-
 róth*, *Morovič* II. 281.
 Marchia I. 404. lásd Marchan.
 Marchia, archidyaconatus I. 269,
 271, 281, 287, 300, 304, 307,
 430. II. 278.
 Marci villa I. —. *Márkosfalva*
 II. 646.
 Marci villa I. —. *Markostelke*
 II. 653.
 Marcz, *Moruch* II. 800.
Marczal lásd Morsol.
Marczali lásd Marchali.
Marczinfalva lásd Marcellfolua.
 Mare I. 278, 286, 297, 311.
Maré II. 256.

- Mareaseuch I. —. *Marušeuc* II. 761.
 Margala I. 317.
 Marganha I. 210. Margaua, *Margonya* II. 206.
 Margaua I. 371. lásd Marganha.
 Margita I. —. *Szent-Margita* II. 658.
 Margita lásd S. Margaretha.
Margonya lásd Marganha.
 Marguita I. 141.
 Mari I. 297. Mori, Tholdi, *Mórágy* II. 256.
 Maria I. 42, 115. lásd Vymaria.
 Maria-Kethew I. 299. *Mária-Keszi* II. 261.
 Maria-Magdalena I. —. *Mária-Magdolna* II. 538.
 Mariad I. 443.
 Marian lásd Moran.
 Mariancsani lásd Beate Marie Virginis.
Marienfeld lásd Cheremi.
Morientbal lásd Valle Marie.
 Marigna I. 230. *Maniga* II. 22.
 Marince lásd Beate Marie Virginis.
Marjanci lásd Asunfolua.
 Markaz I. 342. Morkuz, *Markaz* II. 179.
Markaz lásd Markaz.
 Markovcsina lásd Sancti Marci.
Markuševac lásd Sanctorum Symonis et Iude de submontibus.
Markuséc lásd Sancti Marci.
 Marky I. 349, 365. *Márok*. *Papi-Márok* II. 201.
 Marmorisium civitas I. 330. II. 202.
 Marmorus, archidiaconatus II. 202.
Maróc lásd Morod.
Marócza lásd Morocha.
 Maromorosium II. 146.
 Marosi esperesti kerület II. 657.
Maros-Bogáth lásd Bogach.
Maros-Csesztve lásd Cheszt.
Maros-Csucs lásd Chuch.
Maros-Júra I. —. II. 653.
Maros-Keresztur lásd Sancta Cruce.
Maros-Sió lásd Moros.
Maros-Sz.-Anna lásd Sancta Anna.
Maros-Szent-György lásd Sancto Georgio.
Maros-Szent-Király lásd Sancto Rege.
Maros-Ujvár II. 818.
Maros-Vásárbely lásd Novum Forum Sicularum.
Marosd lásd Monustor.
Marosontili főesperestség lásd Ultramorysiensis archidiaconatus II. 422.
Marosvár lásd Chanad.
Marót lásd Morost.
Maróth lásd Marani.
Maróth lásd Marchan.
Maróth, főesperestség. II. 234.
Maróth, főesperestség lásd Marchia II. 278.
 Marsal I. 229. lásd Morsol.
 Marselli I. 214. lásd Marcellfolua.
 Martin lásd Sancti Martini.
Martinajec lásd Sancti Martini.
Martince lásd Sancti Martini.
 Martincza lásd Sancti Martini.
 Martinecz lásd Sancti Martini.
 Martinpotok lásd Martonpotoka.
 Martinskaves lásd Beati Martini ex ista parte fluvii Zaue.
 Martinusovecz lásd Sancti Martini.
 Martonpotoka I. —. *Martinpotok* II. 765.
 Martyncz lásd Sancti Martini.
 Maruch I. 120. *Móricz*, *Aranyos-Szász-Móricz* II. 641.
Marušeuc lásd Mareaseuch.
 Masa lásd Masoto.
 Masaro I. 227. Masoto, prepositura Sancti Thome II. —.
 Masaro lásd Masoto.
 Masfalva lásd Most villa.
Maskfalva lásd Most villa.
Maskova lásd Most villa.
 Masoto I. 227. Masaro, *Monoszló* II. 51.
 Massa I. 238. lásd Domasa.
 Masztorf lásd Tesev.
 Mata lásd Mata.
 Mata I. 211. *Mala*, *Mátévágás* II. 206.
 Matha I. 47, 59. lásd Macha.
 Mathala I. 161. lásd Machalaka.
 Mathe I. 108. *Mátészalka* II. 667.
 Mathee I. 134.
Matheéc II. 804.
 Mathia I. 180. II. 343.
 Mathlaka lásd Machalaka.
 Mathoz I. 326. Matirhs, *Matyóc* II. 186.
 Mathosolna I. 507.
 Matirhs I. 259. lásd Mathoz.
 Matslok lásd Machalaka.
 Mattha lásd Mathia.
 Matyal lásd Mathia.
 Mauhan I. 231. Banhan, *Nagy-Bárkány* II. 38.
 Mausfalua I. 153. *Majosfalva* II. 487.
 Mayachk lásd *Majk*.
 Mayad lásd *Majad*.
 Mayanfalva lásd Mausfalua.
 Mayk I. 247.
 Mayssa I. 239. Mossa, Moysa, Nayssa, *Maiss* II. 247.
 Maytis I. 200. *Alsó-Motesicz* II. 96.
 Mayus villa in Turch lásd Moys.
 Mazeli I. 488.
Mács, Maach II. 819.
Mács lásd Moch.
Mácsa lásd Macha.
Mácsa lásd Moch.
Mád lásd Mad.
Mágocs lásd Magudh.
Mágocs kolostor, Maguch II. 775.
Mábó lásd Mach.
Málad lásd Malak.
Málas lásd Malas.
Málcza lásd Malcha.
Málé lásd Malak.
Mályi lásd Maly.
Mánd lásd Mand.
Mányik lásd Manich.
Máramaros, főesperesti kerület lásd Maromorosium.
Máramaros, főesperestség II. 202.
Márczefalva lásd Marcellfolua.
Máré lásd Mare.
Mária-Gyűd lásd Eynud.
Mária-Keszi lásd Mária Kethew.
Mária-Magdolna lásd Maria Magdalena villa.
Mária-Magdolna lásd S. Maria Magdalena.
Mária-Pócs lásd Potoch.
Márk-Csemernye lásd Chemernya.
Márk-Csemernye lásd Chermia.
Márk-Csemernye lásd Semeruhe.
Márkosfalva lásd Marci villa.
Márkostelke lásd Marci villa.
Márof lásd Sancti Marci.
Márok lásd Marky.

- Márokföld lásd Sancti Marci.
 Mártonfalva lásd Sancti Martini.
 Mártonfalva lásd Villa Martini.
 Mártonhegy lásd Monte Martini.
 Mártonhegy lásd Villa Martini.
 Másiak lásd Machalaka.
 Mátészalka lásd Mathe.
 Mátévágás lásd Mata.
 Mátha lásd Moch.
 Mátra-Verebély lásd Verep.
 Mátyás lásd Mathoz.
 Mecha I. 371. *Metha, Megye* II. 206.
 Mecche I. 263. Mekche, Moche, Moczthe, *Magyar-Mecske* II. 239.
 Meddius I. 307. Medduus, Medunes, Medwd, Medwus, Menddues, *Medješ* II. 281.
 Medduus I. 287. lásd Meddius.
 Medgyes lásd Medies.
 Medies I. 371. Moggies, *Medgyes, Aranyos-Medgyes* II. 202.
 Mediezo I. 324. lásd Mediffo.
 Mediffo I. 250. Mediezo, Megezen, Mekeslou, Megezsou, *Megyaszó* II. 193.
 Medikered I. 99. lásd Medikerek.
 Medikerek I. 110. Medikered, Medykerek, Medkerek, *Megyerkerék* II. 630.
 Medius Mons I. 327.
 Medješ lásd Meddius.
 Medjurača lásd Megurech.
 Medkerek I. 129. lásd Medikerek.
 Medunes I. 243. lásd Meddius.
 Meduricia, I. 435. Modrusium.
 Medwd I. 282. lásd Meddius.
 Medwus I. 300, 305. lásd Meddius.
 Medykerek I. 92, 136. lásd Medikerek.
 Meen I. 305. Men, Mench, *Mén* II. 261.
 Mezes I. 266.
 Meg I. 292. lásd Magur.
 Meger I. 332. *Megyer, Mező-Megyer* II. 176.
 Meger I. —. lásd Magur.
 Meger I. 225. *Megyer, Tót-Megyer* II. 22.
 Meget I. 231. *Megyer* II. 38.
 Megezen I. 340. lásd Mediffo.
 Megezsou I. 361. lásd Mediffo.
 Megnuethia I. 503. lásd Megurechya.
 Megurech I. —. *Medjurača* II. 754.
 Megurechya I. —. *Megnuethia* II. 760.
 Megyaszó lásd Mediffo.
 Megye lásd Mecha.
 Megyer lásd Magur.
 Megyer lásd Meger.
 Megyer lásd Meget.
 Megyerkerék lásd Medikerek.
 Mehac I. 238. lásd Mahacz.
 Mehcs I. 277, 305. Michus, Mihcs, Mihis, *Méhes* II. 261.
 Mehi I. 348. lásd Mok.
 Mehnia I. 370.
 Mekche I. 274, 293. lásd Mecche.
 Meke I. 389. Morke, *Merke* II. 299.
 Meken I. 185. *Helmény* II. 22.
 Mekeslon I. 344. lásd Mediffo.
 Mekilaka I. 146. Mikela, Mykalaka, *Mikalaka* II. 397.
 Melanar I. 396. II. 299.
 Mellek lásd Merlek.
 Mellete I. 193. *Melléte* II. 44.
 Melléte lásd Mellete.
 Men I. 245, 277, 298, 306. lásd Meen.
 Mench I. 262. lásd Meen.
 Menchel I. —. *Mencsbely* II. 291.
 Menchel I. —. *Mencsbely* II. 295.
Mencsbely lásd Menchel.
Mencsbely lásd Menchel.
 Menddues I. 269. lásd Meddius.
 Mendscend I. 353. Mendscend, *Mindszent, Koksó-Mindszent* II. 164.
 Mendscend I. 368. lásd Mendscend.
 Mendsel I. 46. Mendsent, Mensent, *Mindszent* II. 571.
 Mendsent I. 58. lásd Mendsel.
 Mendzenth lásd *Páty*.
 Mened I. 141.
 Menefyw lásd Menesi.
 Menes I. 96, 131. Moncs, *Mező-Ménés* II. 658.
 Menesi I. 155. Menise, Menusi, *Ménés* II. 398.
 Menesy lásd Menesi.
 Menichel I. 396. lásd Moruchel.
 Menise I. 146, 151. lásd Menesi.
 Mensent I. 68, 74. lásd Mendsel.
 Menusi I. 161. lásd Menesi.
 Mera I. —. II. 465.
 Mera I. —. *Mera* II. 648.
 Mera Superior I. 318.
 Mere I. 398. lásd Miceti.
 Merecy I. 373. II. 288.
 Merene I. —. *Merenye* II. 295.
 Merene I. —. *Merenye, Merenye* II. 305.
 Merenye I. 393. lásd Merene.
 Merenye lásd Merene.
 Mereu lásd Miceti.
 Merex I. 390. lásd Miceti.
 Merisd I. 244.
 Merke lásd Meke.
 Merlek I. 190. *Mellek* II. 27.
 Mernye lásd Merene.
 Meses I. 275. Messes, Mezes, Mezees, *Meszes* II. 248.
 Meseupanas I. 82. Meukaraz, Mezeupannasi, Mezeupaz, Mezeupanz, *Mezőpanasz* II. 571.
 Mesk I. 310. *Mőzs* II. 256.
 Mesquesen I. 222. *Mezőkeszi* II. 22.
 Messes I. 248. Mestes, Mezes, *Meszes* II. 170.
 Messes I. 310. lásd Meses.
 Mesta I. 238. II. 248.
 Mestes I. 338. lásd Messes.
 Mesth lásd Mezt.
Meszes lásd Meses.
Meszes lásd Messes.
Mesztegnyye lásd Mezeekenzen.
 Metha lásd Mecha.
 Methchenicha I. —. II. 737.
 Methlica I. —. *Möttling* II. 752.
 Methlica, filia Marie Magdalene I. —. II. 752.
 Methlica, filia sancti Jacobi I. —. II. 752.
 Methlica, filia sancti Viti I. —. II. 752.
 Methlica, filia sancti trinitatis I. —. II. 752.
 Methlice, capella sancti Nicolai I. —. II. 752.
 Methlice sancti Martini, ecclesia matrix I. —. II. 752.
 Metri I. 186. Turcz, Sancti Regis de Metri, *Kis-Tür* II. 32.
 Metzo I. 428.
 Meukaraz I. 87. lásd Meseupanas.
 Mez I. 181. II. 343. lásd Calo.
 Mezeekenzen I. 378, 389. *Mesztegnyye* II. 300.
 Mezees lásd Meses.

- Mezepannasi I. 59. lásd Meseupanas.
- Mezermen I. 44. lásd Bezermem.
- Mezes I. 348, 364. lásd Messes.
- Mezesag I. 161. Mezeusag, Mezeusak, Oyczewszagi, *Mező-ság* II. 398.
- Mezeupaz I. 47. lásd Meseupanas.
- Mezeupetri I. 108. *Mező-Petri* II. 667.
- Mezeusag lásd Mezesag.
- Mezeusak I. 155. lásd Mezesag.
- Mezeusomlow lásd Mezeusomlo.
- Mezeusomlow lásd Mezeusomlo.
- Mezeusomplyo lásd Mezeusomlo.
- Mezevpanas I. 87.
- Mezevpanaz I. 68. lásd Meseupanas.
- Mezew-Somliow lásd Mezew-somlo.
- Mezewpetherd lásd Peterd.
- Mezewsomlaw I. 150. lásd Mezeusomlo.
- Mezewsomlío lásd Mezewsomlo.
- Mezewsomlo I. 149. Mezeusomlaw, *Mező-Somlyó*, *Nagy-Semlak* II. 488.
- Mezewsomlyo lásd Mezew-somlo.
- Mezko I. —. Mezkun, *Mészkö* II. 663.
- Mezkun I. 110. lásd Mezko.
- Mezlow I. 342. Molenc, Mozlo, Mozlow, Domozlo, *Domozló* II. 179.
- Mezousomplou lásd Mezew-somlo.
- Mező-Bánd* lásd Band.
- Mező-Bergenyé* lásd Bergune.
- Mező-Bodon* lásd Budun.
- Mező-Czikud* lásd Chikud.
- Mező-Gerebenes* lásd Gerebenus.
- Mező-Kászony* lásd Kazim.
- Mező-Keménytelke* lásd Buthtelky.
- Mező-Keresztes* lásd Keresztes.
- Mező-Kölpény* lásd Kulpen.
- Mező-Madaras* lásd Madaras.
- Mező-Megyer* lásd Meger.
- Mező-Ménés* lásd Menes.
- Mező-Nyárád* lásd Narag.
- Mező-Órke* lásd Ewrke.
- Mező-Panít* lásd Pambus.
- Mező-Peterd* lásd Peterd.
- Mező-Somlyó* lásd Mezeusomlo.
- Mező-Szengyel* lásd Stengel.
- Mező-Szt.-György* lásd Sancto Georgio.
- Mező-Sz.-Márton* lásd Sancto Martino.
- Mező-Sz.-Mibálytelke* lásd Michaelis villa.
- Mező-Szilvás* lásd Zilvas.
- Mező-Telegd* lásd Theleg.
- Mező-Túr* lásd Tur.
- Mező-Ujlak* lásd Vylak.
- Mező-Uraly* lásd Uray.
- Mezőkeszi* lásd Mesquesen.
- Mezőpanasz* lásd Meseupanas.
- Mezőpetri* lásd Mezeupetri.
- Mezőság* lásd Mezesag.
- Mezt I. 333. Nezt, *Aranyág* II. 176.
- Méhes* lásd Mehes.
- Mén* lásd Meen.
- Ménés* lásd Menesi.
- Ménfő* II. 783.
- Ménhard* II. 804.
- Mészkö* lásd Mezko.
- Mica I. 200. *Miticz*, *Kosztolna-Miticz* II. 96.
- Micala I. 393. lásd Micla.
- Miceti I. 382. Merex, Mereu, *Kapos-Mérő* II. 305.
- Micha I. 88. Micke, Mikce, Miktha, Miske. Myk, *Micske* II. 593.
- Michach I. 128. lásd Mohach.
- Michael I. 398. I. Mizael.
- Michael lásd Missael.
- Michaeli lásd Missael.
- Michaelis I. 93, 103. Mike, *Mikefalva* II. 651.
- Michaelis lásd Mihlis.
- Michaelis villa I. —. *Mező-Sz.-Mibálytelke* II. 655.
- Michali I. 328. lásd Missael.
- Michela I. 189. *Vámos-Mikola* II. 32.
- Michelsberg* lásd Monte Michaelis.
- Michia I. 43. Mika, Miske, Michach, Mykche, *Micske* II, 538.
- Michke lásd *Micse*.
- Michus I, 262. lásd Mehes.
- Micke I. 51. lásd Micha.
- Micla I. 382. Micala, Micola, *Nikla* II. 305.
- Micloskereke lásd Mikloskerky.
- Micloslaka I. 106. Mykloslaka, *Miklós-laka* II. 630.
- Micloysuagasa I. 369. lásd Villa Nicolai.
- Micola lásd Micla.
- Micse I. 57. Mikse, Mikso, Myksa, *Micske* II. 38.
- Micske* lásd Micha.
- Micske* lásd Michia.
- Midenborch I. 143.
- Miglicz* lásd Musla.
- Miglész* lásd Mihlis.
- Migus I. 102. *Mikes* II. 663.
- Mihad I. 379. de S. Michaelis, *Miháld* II. 300.
- Mihalch villa I. 91, 98, 123.
- Mihalt, *Mibályfalva* II. 630.
- Mibályfalva* lásd Mihalch villa.
- Miháld* lásd Mihad.
- Mihaljevci* lásd Sancti Michaelis capella.
- Mihaljevici* lásd Sancti Mychaelis.
- Mibályi*, Myhaly II. 800.
- Mihaljevci* lásd Sancti Michaelis.
- Mihalkó* lásd Missael.
- Miháló* lásd Mizael.
- Mihalt I. 109. lásd Mihalch.
- Mibály* lásd Missael.
- Mibály-Gerge* lásd Gerege.
- Mibályfalva* lásd Nagmehál.
- Mibálykerek* lásd Misaelkerek.
- Mibályi* lásd Mihlis.
- Mihes I. 298. lásd Mehes.
- Mihich I. 163.
- Mihis I. 305. lásd Mehes.
- Mihlis I. 250. Michaelis, *Mibályi*, *Miglész* II. 193.
- Miholjac* lásd Sancto Michaelis.
- Miholjanec* lásd Sancti Mychaelis.
- Mik prepositura I. 384.
- Mik Borszin lásd Hurusi.
- Mika I. 71. lásd Michia.
- Mikalaka I. 155. lásd Machalaka.
- Mikalaka lásd Mekilaka.
- Mikce I. 53. lásd Micha.
- Mikche lásd Micha.
- Mikese* lásd Michia.
- Mike I. 338. *Szent-Miklós* II. 170.
- Mike* lásd Michaelis villa.
- Mike-Lak* lásd Mekilaka.
- Mike-Pércs* lásd Perch.
- Mikela I. 155. lásd Mekilaka.
- Mikefalva* lásd Michaelis villa.

- Mikes* lásd *Migus*.
Mikleusuagasa I. 354. lásd *Villa Nicolai*.
Miklós lásd *Sancti Nicolai*.
Miklós-Vágás lásd *Myko*.
Mikloschirken lásd *Mikloskerky*.
Miklósfalva lásd *Sancto Nycolao*.
Miklósfalva II. 810.
Miklósi lásd *Gan*.
Miklósi lásd *Mykosi*.
Miklóskeke lásd *Mikloskerky*.
Mikloskerky I. 149. *Myhoskeke*, *Mykloskerky*, *Miklóskeke* II. 479.
Miklós-laka lásd *Micloslaka*.
Miklós-vágás lásd *Villa Nicolai*.
Miklós-vár lásd *Caspa*.
Miklós-vár lásd *Mylosvara*.
Miko lásd *Myko*.
Mikó lásd *Mikon*.
Mikóháza lásd *Myko*.
Mikola I. 267, 302, 308, 399. *Mykola*, *Myskola*, *Mikola* II. 276.
Mikola lásd *Mikula*.
Mikolatheleke lásd *Mikula*.
Mikon I. 329. *Mikou*, *Mikó* II. 184.
Mikou lásd *Mikon*.
Mikse I. 86. lásd *Micse*.
Mikso I. 73. lásd *Micse*.
Miktha I. 81. lásd *Micha*.
Mikulá I. 55, 64. *Szent-Miklós* II. 539.
Milaj, *Mile*, *Miley* II. 824.
Mildenburg lásd *Mydenborch*.
Mile lásd *Milaj*.
Miley lásd *Milaj*.
Milla I. 296. *Misla*, *Miszla* II. 256.
Milunberg I. 125.
Mindszent lásd *Giula*.
Mindszent lásd *Mendescend*.
Mindszent lásd *Mendsel*.
Mindszent lásd *Omnibus sanctis*.
Mindszent lásd *Omnium Sanctorum*.
Mindszent lásd *Omnium Sanctorum*.
Mindszent lásd *Villa Omnium Sanctorum*.
Mindszent-Káll lásd *Kal*.
Mindszent monostor lásd *Egged*.
Mindzenth monasterium lásd *Egged*.
Minor Oton I. 254. II. 110.
Minori Bodok I. 415. de *Monte Bodon* II. 343.
- Miquala* I. 190. *Garam-Mikola* II. 27.
Mira I. 214. lásd *Olmera*.
Mira Superior I. 214. lásd *Superior Mira*.
Mira I. —. lásd *Olmera*.
Miriszló lásd *Miruslov*.
Miruslov I. 91. *Myruslaw*, *Miruslow*, *Miriszló* II. 663.
Miruslow I. 128. lásd *Miruslov*.
Misaelkerek I. 309. *Myalbereke*, *Myhalkeleke*, *Mibálykerek* II. 248.
Misbolch I. 338. *Mistlost*, *Miskolch*, *Mischouch*, *Myskolch*, *Miskolez* II. 170.
Mischouch I. 322. lásd *Misbolch*.
Mise I. 336. lásd *Myse*.
Misen I. 200. *Missén* II. 96.
Misérd II. 794.
Miséte lásd *Mysetha*.
Misk I. 205. lásd *Misle*.
Miske I. 64, 75. lásd *Michia*.
Miske, *prepositura* I. 204.
Miske lásd *Micha*.
Miske lásd *Micse*.
Miskolch I. 363. lásd *Misbolch*.
Miskolez lásd *Misbolch*.
Misla I. 205, 278, 287, 297, 311
Misla, *Misk* I. 205.
Misla lásd *Hysmen*.
Misla lásd *Milla*.
Misle aliud I. 353. lásd *Misle*.
Misle Sancti Nicolai prepositura I. 446, 448.
Misle I. 440.
Mislye, *Misle prepositus* I. 327, 356, 372. lásd *Mislye*.
Misle I. 353. *Misk*, *Misla*, *Misle aliud*, *Mislye*, *Alsó-Mislye*, *Felső-Mislye* II. 164.
Mislye lásd *Misle*.
Mislyei prépost, *Præpositus de Mislye* II. 214.
Missael I. 257. *Mizael*, *Nodmichel*, *Nogmichael*, *Nogmihal*, *Nodmichael*, *Nogmichel*, *Mibály*, *Nagy-Mibály* II. 193.
Missael I. 257. *Michali*, *Mibalkó* II. 193.
Misse I. 245.
Missén lásd *Misen*.
Mistlost I. 247. lásd *Misbolch*.
Miszla lásd *Milla*.
Miticz lásd *Mica*.
- Mitrovic* lásd *Sancto Demetrio*.
Mitrovicza lásd *Sancto Demetrio*.
Mizael I. 257. *Michael*, *Mibáló* II. 193.
Mizael lásd *Missael*.
Mize I. 342. lásd *Myse*.
Mizse lásd *Myse*.
Mizséte lásd *Mysetha*.
Mlacha I. —. *Mrežnica* II. 752.
Mocea I. 241.
Moch I. 344. *Mog*, *Mácsa*, *Mátha*, *Mács*, *Kis-Mátha*, *Nagy-Mátha* II. 184.
Moch lásd *Mocs*.
Moch I. —. *Mooch*, *Mács* II. 648.
Moch lásd *Mach*.
Mocha I. 82. lásd *Macha*.
Moche I. 284, 312. lásd *Mecche*.
Mochhas I. —. *Mochkas*, *Mockas*, *Szent-Márton-Macskás* II. 648.
Mochi I. 335. lásd *Mok*.
Mochich I. 163.
Mochkas I. 113, 128. lásd *Mochhas*.
Mochnya lásd *Mocnahat*.
Mocho I. 322. lásd *Moschan*.
Mochocyna I. 273. *Alsó-Moticsina* II. 270.
Mochtin I. 134. *Mohin*, *Nagy-Majtény* II. 667.
Mockas I. 100. lásd *Mochhas*.
Mocnahat I. 208. *Machina*, *Mohnia*, *Moknia*, *Mochnya*, *Mocsnya* II. 206.
Mocs, *Moch*, *Eghazasmoch*, *Eghazasmoch*, *Eghazas Moch* II. 801.
Mács lásd *Moch*.
Mocsár lásd *Esched*.
Mocsnya lásd *Mocnahat*.
Mecsonok lásd *Machouek*.
Moczthe I. 237. lásd *Mecche*.
Moderdorf lásd *Magerdorf*.
Modocha lásd *Madosa*.
Modor lásd *Mader*.
Modost I. 207. lásd *Nadas*.
Modrus I. 493.
Modrusium I. 435. *Meduricia* II.
Modus I. 147, 153, 155, 158. *Módos* II. 435.
Mog I. 255. lásd *Moch*.
Moggies I. 355. lásd *Medies*.
Mogirovda lásd *Oynerod*.
Mogordorf lásd *Magerdorf*.

- Mogyoród, benzés apátság, Monyorod II. 792.
 Mogyoród lásd Magia Toca.
 Mogyoród lásd Oynerod.
 Mogyorós lásd Monoreus.
 Moha I. 302. Moho, Noho, Mohovo II. 276.
 Mohaach I. 266. lásd Mahacz.
 Mohach I. —. Muhach, Michach, Mohács II. 664.
 Mohach I. 101, 276, 294. lásd Machacz.
 Mohács lásd Mahacz.
 Mohács lásd Mohach.
 Mohi I. 364.
 Mohich I. 168.
 Mohin lásd Mochtin.
 Mohnia I. 355. lásd Mocnahat.
 Moho I. 290.
 Mohora lásd Mahara.
 Mohovo lásd Moha.
 Mohuch I. 347. lásd Moschan.
 Mohy I. 339, 364. lásd Mok.
 Mohyn I. 108.
 Moja I. —. Moya, Moza, Makza II. 639.
 Mok I. 249. Mohy, Mochi, Mehi, Mubi II. 170.
 Mok I. 328. Ayac, Ayak, Ajak II. 201.
 Mok lásd Bok.
 Mok lásd Bok.
 Mokach I. 259. lásd Muchas.
 Moknia I. 370. lásd Mocnahat.
 Mokofalua I. 154. Mokofolua, Makófalva II. 423.
 Mokofolua I. 156, 160. lásd Mokofalua.
 Mokortelky I. 130.
 Mokovtelky I. 120.
 Mokovteluky I. —. Mokozeelky II. 630.
 Mokozeelky lásd Mokovteluky.
 Mokronch I. 368.
 Mokrunch, I. 352. Monetis, Motrans, Magrancz, Mookronch, Makrancz II. 161.
 Moldar I. 207. Moldau II. 206.
 Moldau lásd Moldar.
 Moldava lásd Moldar.
 Molenc I. 252. lásd Mezlow.
 Molnarch I. 104. Molnark, Molvark, Monelarth, Malomárka II. 643.
 Molnarek I. 129.
 Molnark I. 111, 118, 139. lásd Molnarch.
 Molnosbel I. 335. Monos-Bél II. 170.
 Molunta lásd Malonta.
 Molvark lásd Molnarch.
 Monac I. 320.
 Monachy I. 238. Monahi, Monnei, Monohi, Monoy, Monyóka II. 248.
 Monahi I. 309. lásd Monachy.
 Monaj lásd Monay.
 Monak I. 345. lásd Monk.
 Monasterio I. —. II. 288.
 Monasterium Sancti Petri I. 384. lásd Zerenchech.
 Monay I. 213, 318. Monoy, Manay, Monaj II. 164.
 Monege, Monacho castrum I. 436.
 Monelarth I. 97. lásd Molnarch.
 Moneri I. 93. Monerii, Moneti, Moveni villa, Monor II. 655.
 Monerii I. 138. lásd Moneri.
 Monery villa I. 119. 130.
 Mones I. 140. lásd Menes.
 Moneti I. 107. lásd Moneri.
 Monetis I. 352. lásd Mokrunch.
 Money I. 275.
 Monich I. 100. lásd Manich.
 Monik lásd Manich.
 Monisa I. 149. Mosnicza II. 479.
 Monk I. 345. Monak, Monuk, Monok II. 193.
 Monohi I. 294.
 Monok lásd Monk.
 Monor lásd Moneri.
 Monora lásd Munerad.
 Monoreus I. 385. Mogyorós II. 288.
 Monorous I. 100. Sajó-Magyarós II. 641.
 Monorous lásd Munorod.
 Monos-Bél lásd Molnosbel.
 Monosthoroswgra lásd Vra.
 Monostor I. —. II. 539.
 Monostor I. —. Monustor, Monostor II. 398.
 Monostor I. —. Monostor II. 248.
 Monostor lásd Monostor.
 Monostor, sz. Benedekrendi apátság, Katapán-Monostor, Catpan, Kothpan, Kathpan, Koppan, Koppanmonostor, Koppan monostor II. 788.
 Monostor lásd Monustur.
 Monostor-Apáti lásd Almad.
 Monostor-Pályi lásd Nirpali.
 Monostoros-Adony lásd Nyar-Adony.
 Monostoros-Ugra lásd Ugra.
 Monostoros-Ugra lásd Vgra.
 Monostorosabran lásd Felső-Ábrány.
 Monostorpaly lásd Nirpali.
 Monostorszeg, Bodrog Monostor, cistercita apátság II. 773.
 Monostorszeg, Bodrog-Monostor, pálos társház II. 773.
 Monustur I. —. Monostor, Magyar-Gyerő-Monostor II. 582.
 Monustur I. 49, 302. Monustur, Abbas Sancti Spiritus, Dominicus de Sancto Spiritu, Nušlar II. 276.
 Monoszló lásd Masoto.
 Monoszló lásd Monuslo.
 Monoszló lásd Monozlo.
 Monoy I. 352. lásd Monay.
 Monozlo I. —. Monoszló, Moszlavina II. 737.
 Mons Claudii lásd Monozlo.
 Mons Fornacis I. 142. II. 637.
 Monsti I. 294. lásd Domasa.
 Monte Bodon I. 179. lásd Minori Bodok.
 Monte Fornacis I. 123. II. 637.
 Monte Martini I. 143. Mártonbegy II. 62.
 Monte Michaelis I. 144. Michelsberg, Kis-Disznód II. 62.
 Montecivinii I. 16. lásd Cybinio.
 Montis, Beate Virginis, plebaniá I. 200, 222.
 Montis ecclesia Sancti Martini I. 237.
 Monuk I. 361. lásd Monk.
 Monuslo I. 375. Monoszló II. 295.
 Monustor I. 267, 276. Mortins, Morus, Morustd, Marosd II. 261.
 Monustur I. 146, 161, 295. lásd Monostor.
 Monyóka lásd Monachy.
 Monyoród lásd Munorod.
 Monyorod lásd Mogyoród.
 Mooch I. 94, 120, 127. lásd Moch.
 Mookronch I. 368. lásd Mookronch.
 Moór lásd Mor.
 Mor I. 374, 385. Moór II. 290.
 Mora I. 146. Mura II. 465.

- Morac I. 239.
 Morag I. 282. lásd Marchan.
 Moral I. 300. lásd Marchan.
 Moran I. 146. Morian, *Marian* II. 399.
 Morancha I. 514. lásd Morocha.
 Moraucha I. Morocha.
 Morava lásd Mezewsomlo.
Moravěi lásd Morocha.
Moravicea lásd Mora.
 Morba I. 328. lásd Morua.
 Morchis, archidiaconatus I. 440.
 Morhoch I. 304. lásd Marchan.
 Mori I. 278, 286, 311. lásd Mari.
 Morian I. 151. lásd Moran.
 Morke I. 396. lásd Meke.
 Morkuz I. 325.
 Morna I. 333. lásd Morua.
 Moro I. 198.
 Morocha I. 237, 283. Morol, Morolcha, Morolka, Morossa, *Marčea* II. 239.
 Morocha, ecclesia beati Johannis baptiste I. —. II. 758.
 Morocha, omnium sanctorum ecclesia I. —. II. 758.
Morocz lásd Moruch.
 Morod I. 269, 287. *Marócz* II. 248.
 Morod lásd Marchan.
 Morol I. 264. lásd Morocha.
 Morolcha I. 273. lásd Morocha.
 Morolka I. 293. lásd Morocha.
 Moromba I. 486.
 Moros I. 374. *Maros-Sió* II. 291.
 Morosis I. 218. Nagy-Maros II. 32.
 Morossa I. 312. lásd Morocha.
 Morost I. 223. Moroti, *Marót*, *Apát-Maróth*, *Egyház-Maróth* II. 32.
 Moroti I. 223. lásd Morast.
 Moroucha lásd Morocha, ecclesia beati Johannis baptiste.
 Morovič lásd Marchan.
 Morsol I. 229. Marsal, *Marczal* II. 38.
 Morswa I. 257. lásd Morua.
 Mortins I. 263. lásd Monustor.
 Morua I. 346. Morswa, Morba, Morna, Morwa, *Morva* II. 193.
 Moruch I. 333. *Morocz* II. 176.
 Moruch lásd Marcz.
 Moruchel I. 389. Menichel, *Móriczhely* II. 300.
 Morus I. 306. lásd Monustor.
 Morustd I. 298. lásd Monustor.
Morva lásd Morua.
 Morwa I. 362. lásd Morua.
 Mosa I. 275. lásd Domasa.
 Moschan I. 248. Muchinus, Mocho, Mohuch, Mothnuch, *Mucsony* II. 170.
 Mosia lásd Domasa.
 Mosina I. —. *Mučna-Velika* II. 757.
Mosnicza lásd Monisa.
Mosócz lásd Moys.
Moson, fősperestség lásd Monson archidiaconatus II. 319.
 Mossa I. 309.
 Most I. 229. *Maskova*, *Maskfalva* II. 38.
 Moszlavina lásd Monozlo.
 Moteh lásd Moytech.
 Moth I. 82. Rahd, Ruchd, Rudh, Buhd, *Rojt* II. 571.
 Motha I. 69. lásd Macha.
 Mothnuch I. 363. lásd Moschan.
 Motka I. 82. lásd Macha.
 Motrans I. 211. lásd Mokrunch.
 Moueni I. 111.
 Moveni lásd Moneri.
 Moxa I. 116.
 Moya I. 105, 126, 286. II. 248.
 Moya lásd Moja.
 Moyafalva lásd Mausfalua.
 Moychech lásd Moytech.
 Moyk lásd Majk.
 Moys I. 223. *Mosócz* II. 93.
 Moys I. 222.
 Moysa I. —. lásd Mayssa.
 Moysa I. —. *Zayza*, *Majsa* II. 261.
 Moytech I. 202. Majtény II. 11.
 Moza lásd Moja.
 Mozlo lásd Mezlow.
 Mozlow I. 337. lásd Mezlow.
Módos lásd Modus.
Mórágy lásd Mari.
Móricz lásd Maruch.
Móriczhely lásd Moruchel.
Móriczbud, prémontréi prépostság, Raba, monasterium sancti Jacobi II. 783.
Mőzs lásd Mesk.
 Mren I. —. *Sanski Most* II. 743.
 Mrežnica lásd Mlacha.
 Much I. 277, 299. Muchi, Nucy, *Muth* II. 262.
 Muchach I. 110. lásd Michia.
 Muchas I. 333. Mokach, Mukach, Munkach, *Munkács* II. 201.
 Muchi I. 263.
 Muchinus I. 338. lásd Moschan.
Mučna-Velika lásd Mosina.
Mucsi lásd Mulche.
Mucsony lásd Moschan.
 Mugra I. 315. *Mačkovac* II. 270.
 Muhach I. 86, 91, 128. lásd Mohach.
 Mubi lásd Mok.
 Mukach I. 349. lásd Muchas.
 Mukard I. 296. lásd Munkad.
 Mukus I. 337.
 Mulche I. 278, 286, 297, 311. *Mucsi* II. 256.
 Mules I. 94. lásd Omlas.
 Mulnark I. 142.
 Mults lásd Omlas.
 Mulunak I. 32.
 Mumer lásd *Mumor*.
Mumor, Mumer II. 824.
 Munchek I. 310. lásd Lenchur.
 Munerad I. 120, 126. Donesmark, Quintoforum, *Monora* II. 636.
 Munkach I. 365. lásd Muchas.
Munkács lásd Muchas.
 Munkad I. 286. Mukard, Nunkad, *Munkád*, *Piricseszma* II. 248.
Munkád lásd Munkad.
 Munorod I. 176. *Monyoród* II. 350.
 Munuzlo I. 386.
 Mura I. 152, 157, 159.
Mura-Keresztúr lásd Kerestur.
Mura-Keresztur, sz. Keresztről czimzett apátság II. 815.
Mura-Szerdahely lásd Zerdahel.
Murány lásd Moran.
Murány-Hosszúréti lásd Hucasen.
 Mura Oroszin lásd Hurusi.
 Musay I. 333. Muse, *Muzsaly* II. 201.
 Muse I. 350, 365. lásd Musay.
 Musina I. —. *Muzsna* II. 637.
 Musla I. 232. *Muzsla* II. 6.
 Musla I. 368. *Migléc* II. —.
 Musna I. 129.
 Muta Inferior I. 214. lásd Olmera.
 Muth lásd Much.
Muzsaly lásd Musay.
Muzsla lásd Musla.
 Muzsna lásd Musina.
Müllenbach II. 804.
 Mwrawa lásd Mora.

- Myalbereke I. 285. lásd Misaelkerek.
- Mychke lásd Micha.
- Mydenborch I. —. Mylumberg, Nulumberg, *Alamor, Mildenburg* II. 634.
- Myhalkелеke I. 296. lásd Misaelkerek.
- Myhaly lásd *Mibályi*.
- Myhlenbach lásd Sebes.
- Myhlumbach lásd Sebes.
- Myhoskereki I. 157. lásd Mikloskerky.
- Myk I. 66. lásd Micha.
- Mykalaka I. 151. lásd Mekilaka.
- Mykche I. 55. lásd Michia.
- Mykche lásd Micse.
- Mykleusuagasa I. 354.
- Mykloslak I. 92. lásd Micloslaka.
- Mykloskerek I. 160. lásd Mikloskerky.
- Mykloslaka I. 129.
- Myko I. 370. Miko, *Miklós-Vágás, Mikóbáza* II. 206.
- Mykola I. 290, 303. lásd Mikola.
- Mykosi I. 381. *Miklósi* II. 305.
- Myksa I. 44, 64, 80. lásd Micse.
- Mylosvara I. 106. de Sancto Nycolao, *Miklósvár* II. 639.
- Mylenbah I. 123.
- Mylumberg lásd Mydenborch.
- Mylunbach I. 125.
- Myneusoltha I. 339. lásd Zolcha minor.
- Myruslaw I. 102. lásd Miruslov.
- Myse I. 338, 359. Mise, Mize, *Mixse* II. 173.
- Mysetha I. 344. Myssete, *Miséte, Mixéte* II. 184.
- Myskola I. 279. lásd Mikola.
- Myskolch I. 338, 347. lásd Misbolch.
- Mysle I. 353, 368. II. 164.
- Mysle aliud I. 368.
- Myssete I. 360. lásd Mysetha.
- Naas** I. 371. lásd Nauhad.
- Nachtond I. 105. Natand, *Nyujtód* II. 646.
- Nadab lásd Nodob.
- Nadagso I. 368. lásd Nadas.
- Nadam I, 84. lásd Madan.
- Nadan I. 50, 54, 70, 80. lásd Madan.
- Nadány* lásd Madan.
- Nadaraz I. 87. lásd Madaras.
- Nadas I. 207. Modost, Nadest, Jadest, Nadagso, *Nádasd* II. 207.
- Nadas I. 199. *Podszkal, Egyházas-Nádas* II. 98.
- Nadas lásd Madastd.
- Nadas I. —. *Nádas* II. 252.
- Nadasd lásd Madastd.
- Nadast I. 342. *Nádasd, Nádujfalu* II. 179.
- Nadastd I. 296.
- Nadayso I. 368.
- Nadest I. 207. lásd Nadas.
- Nadob I. 366. lásd Nodob.
- Nagak I. 364.
- Nagfa I. 188. lásd Vatfa.
- Nagfalw lásd Magna Villa.
- Nagh Myhalfalwa lásd Nagmehal.
- Nagh-Pathy lásd Patua.
- Nagh Wgra lásd Vra.
- Naghbagos lásd Bogun.
- Naghbay lásd Bay.
- Naghbezermen lásd Bezermem.
- Naghfalu lásd Magna Villa.
- Naghfalw lásd Magna Villa.
- Naghgyarmath lásd Galmad.
- Naghgyarmath lásd Garmad.
- Naghetheen lásd Hetre.
- Naghlaak lásd Noglok.
- Naghlak lásd Noglok.
- Naghletha lásd Leta.
- Nagh pazman lásd Pazman.
- Naghperch lásd Perch.
- Naghzampfen lásd Zomlun.
- Naglak lásd Noglok.
- Nagleta I. 57. lásd Leta.
- Naglok lásd Noglok.
- Nagmehal I. 43. Nochmihal, *Noghmihal, Ér-Mibályfalva* II. 539.
- Nagmyhal lásd Nagmehal.
- Nagok I. 364. lásd Nech.
- Nagy-Ajla* lásd Ahch.
- Nagy-Almás* lásd Almas.
- Nagy-Apold* lásd Apoldia.
- Nagy-Appony* lásd Opan.
- Nagy-Azar* lásd Azor.
- Nagy-Baczon* lásd Bachan.
- Nagy-Bajcs* lásd Patua.
- Nagy-Bajom* lásd Bayun.
- Nagy-Banasa* lásd Wanza.
- Nagy-Baráti* lásd Barachi.
- Nagy-Borcsa* lásd Borch.
- Nagy-Bari* lásd Bary.
- Nagy-Bay* lásd Bay.
- Nagy-Báb* lásd Bab.
- Nagy-Báka* lásd Bake.
- Nagy-Bánya* lásd Ryvulus Dominarum.
- Nagy-Bárkány* lásd Mauhan.
- Nagy-Bécskerek* lásd Bechereky.
- Nagy-Bereg* lásd Berek.
- Nagy-Berény* lásd Magna Beren.
- Nagy-Beszermény* lásd Bezermem.
- Nagy-Bégány* lásd Beken.
- Nagy-Bélicz* lásd Bilec.
- Nagy-Birócz* lásd Bur.
- Nagy-Borosnyó* lásd Suruzno.
- Nagy-Bossány* lásd Vossan.
- Nagy-Bresztó* lásd Krestor.
- Nagy-Budmer* lásd Bodiner.
- Nagy-Chyalya* lásd Chala.
- Nagy-Csalomja* lásd Salonua.
- Nagy-Csanád* lásd Achad.
- Nagy-Csálya* lásd Chala.
- Nagy-Csebb* lásd Cheb.
- Nagy-Csepel* lásd Chepel.
- Nagy-Cserged* lásd Kurgued.
- Nagy-Csécs* lásd Chech.
- Nagy-Csűr* lásd Magno Horreo.
- Nagy-Czenk* lásd Czenk.
- Nagy-Czétény* lásd Secen.
- Nagy-Daróc* lásd Denout.
- Nagy-Demeter* lásd Villa Demetrii.
- Nagy-Disznód* lásd Holta.
- Nagy-Dobsza* lásd Dobza.
- Nagy-Dovorán* lásd Douer.
- Nagy-Ekemező* lásd Ekemezev.
- Nagy-Elefánt* lásd Alfanti.
- Nagy-Endréd* lásd Andis.
- Nagy-Enyed* lásd Eneadinum.
- Nagy-Emen* lásd Hermen.
- Nagy-Ernye* lásd Ernee.
- Nagy-Esküllő* lásd Eskulev.
- Nagy-Écs*, Nogeck II. 783.
- Nagy-Falud* lásd Falud.
- Nagy-Födemes* lásd Sancti Mathei.
- Nagy-Galambfalva* lásd Galambvilla.
- Nagy-Gécz* lásd Gecch.
- Nagy-Gomba* lásd Kintibus.
- Nagy-Gradna* lásd Granna.
- Nagy-Gúth* lásd Gwth.
- Nagy-Gyarmath* lásd Garmad.
- Nagy-Halász* lásd Holaz.
- Nagy-Harsány* lásd Arzan.
- Nagy-Harsány* lásd Eghazan.
- Nagy-Hegyes* lásd Hegres.
- Nagy-Hind* lásd Lindo.

- Nagy-Ida* lásd *Nogyda*.
N.-Jankahida lásd *Hinankahida*.
Nagy-Jeszen lásd *Esen*.
Nagy-Jécsa lásd *Juske*.
Nagy-Kanizsa lásd *Kanisa*.
Nagy-Kapornak lásd *Kopurnuch*.
Nagy-Kapus lásd *Copus*.
Nagy-Kapus lásd *Kapous*.
Nagy-Kágya lásd *Kaga*.
Nagy-Kálló lásd *Kollo Maior*.
Nagy-Kálna lásd *Colua*.
Nagy-Károly lásd *Karul*.
Nagy-Káta lásd *Magia Toca*.
Nagy-Kázmér lásd *Casmer*.
Nagy-Keresztúr lásd *Sancte Crucis*.
Nagy-Kér lásd *Keer*.
Nagy-Kér lásd *Ker*.
Nagy-Kér lásd *Kezi*.
Nagy-Kér lásd *Quer*.
Nagy-Kinizs lásd *Kynis*.
Nagy-Kis-Petri lásd *Malnus Petri*.
Nagy-Kolcs lásd *Kulchey*.
Nagy-Korpád lásd *Corpad*.
Nagy-Kosztolány lásd *Sancti Viti*.
Nagy-Kozár lásd *Kosar*.
Nagy-Kövesd lásd *Kuestd*.
Nagy-Kutus lásd *Kutus*.
Nagy-Kürü lásd *Kerey*.
Nagy-Lak lásd *Noglok*.
Nagy-Lég *Leeg* II. 794.
Nagy-Léta lásd *Leta*.
Nagy-Lónya lásd *Lona*.
Nagy-Ludas lásd *Ludas Regis*.
Nagy-Majtény lásd *Mochtin*.
Nagy-Marja lásd *Vymaria*.
Nagy-Maros lásd *Morosis*.
Nagy-Málás lásd *Malas*.
Nagy-Mányok lásd *Manek*.
Nagy-Mátba lásd *Moch*.
Nagy-Mihály lásd *Missael*.
Nagy-Mihály lásd *Redmichal*.
Nagy-Mics lásd *Mach*.
Nagy-Nyarád lásd *Naraad*.
Nagy-Nyesta lásd *Nizta*.
Nagy-Ohaj lásd *Caph*.
Nagy-Olaszi lásd *Fragauilla*.
Nagy-Oroszi lásd *Hurusi*.
Nagy-Pábok lásd *Sz.-András*.
Nagy-Palád lásd *Palad*.
Nagy-Páty lásd *Patua*.
Nagy-Peszek lásd *Visaki*.
Nagy-Peterd lásd *Peturd*.
Nagy-Pécsel lásd *Pechel*.
Nagy-Pél lásd *Pyli*.
Nagy-Pély lásd *Peel*.
Nagy-Rakusz lásd *Rakaz*.
Nagy-Rápolc lásd *Rapolt*.
Nagy-Ráska lásd *Baska*.
Nagy-Ráska lásd *Raska*.
Nagy-Rát lásd *Vrat*.
Nagy-Récsa lásd *Reche*.
Nagy-Réde lásd *Redda*.
Nagy-Rozvád lásd *Rosoad*.
Nagy-Sajó lásd *Soniano*.
Nagy-Sató, *Nogsotou* II. 792.
Nagy-Sáp lásd *Sap*.
Nagy-Sári lásd *Ceri*.
Nagy-Sáros, *Sz. Ágoston* remete-
rendjének perjelsége, *Sarus*
II. 795.
Nagy-Sáros lásd *Cusars*.
Nagy-Sáros lásd *Sars*.
Nagy-Semlue lásd *Mezewsomlo*.
Nagy-Solymos lásd *Solumus*.
Nagy-Somlyó lásd *Mezewsomlo*.
Nagy-Sur lásd *Sur*.
Nagy-Surány lásd *Synon*.
Nagy-Szakály lásd *Sacolha*.
Nagy-Szálár *c*z lásd *Alans*.
Nagy-Szalatnya lásd *Sancte Cru-*
cis de Solio.
Nagy-Szálók II. 804.
Nagy-Szalonta lásd *Zalancha*.
Nagy-Szántó lásd *Santo*.
Nagy-Szeben lásd *Cybinio*.
Nagy-Szecsé lásd *Seca*.
Nagy-Szekeres lásd *Zekeres*.
Nagy-Szelencz lásd *Selemens*.
Nagy-Szent-Péter lásd *Sancto*
Petro.
Nagy-Szeretva lásd *Zirutwa*.
Nagy-Ssekely lásd *Zecul*.
Nagy-Szilva lásd *Silna*.
Nagy-Szlatina lásd *Salatna*.
Nagy-Szokol lásd *Zokol*.
Nagy-Szombat lásd *Tirnauia*.
Nagy-Szombat, *Klaniszák*, *Szent-*
ferenczrendüek zárdája, tár-
sasegyház s káptalan II. 794.
Nagy-Szölös lásd *Zeuleus*.
Nagy-Sztriczé lásd *Tracha*.
Nagy-Tany lásd *Con*.
Nagy-Tapolcsány lásd *Topul-*
chan.
Nagy-Tálya lásd *Talha*.
Nagy-Türkány lásd *Tarchang*.
Nagy-Telek lásd *Cheluch*.
Nagy-Teremia lásd *Cheremi*.
Nagy-Topolovacz lásd *Tesola*.
Nagy-Toronya lásd *Toronia*.
Nagy-Töszeg lásd *Tesev*.
Nagy-Tótfalu lásd *Tvali*.
Nagy-Tóti lásd *Thati*.
Nagy-Túr lásd *Tur*.
Nagy-Ugrócz lásd *Vgrot*.
Nagy-Ugyics lásd *Edisa*.
Nagy-Ürög lásd *Irugd*.
Nagy-Várad lásd *Varadiensis*
civitas.
Nagy-Váty lásd *Nogernalgh*.
Nagy-Vázsony lásd *Vascn*.
Nagy-Vezekény lásd *Veseque-*
nech.
Nagy-Vitéz lásd *Vitelhes*.
Nagy-Zerénd lásd *Zelend*.
Nagy-Zomlin lásd *Zomlun*.
Nagy-Zsadány lásd *Sadan*.
Nagy-Zsolcza lásd *Sossa maior*.
Nagy-Zsombor lásd *Sumbur*.
Nagydoboz lásd *Dobos*.
Nagyég lásd *Nogeeg*.
Nagyfa lásd *Vatfa*.
Nagyfalu I. —. *Apa-Nagyfalu*
II. 668.
Nagyfalu lásd *Magnauilla*.
Nagyfalu lásd *Magna Villa*.
Nagyfalu lásd *Nogfolu*.
Nagyfalu lásd *Nogfolw*.
Nagyfalu lásd *Sancti Michaelis*.
Nagyfalu lásd *Vatfa*.
Nagyfalu lásd *Villa magna*.
Nagyfalva lásd *Magna Villa*.
Nagygerech lásd *Geres*.
Nagylak lásd *Noglok*.
Nagymihály, *Nogmyhal* II. 817.
Nagyolasz lásd *Francavilla*.
Nagyszombat lásd *Tirnauia*.
Nagyut lásd *Neguch*.
Nagyzantho lásd *Santo*.
Nagzechen lásd *Zechen*.
Nagzewregh lásd *Hewreg*.
Nak I. 299. *Noghk*, *Nak* II. 262.
Namen I. —. *Nomen*, *Novem*,
Kis-Namény II. 665.
Nana I. 252. *Nana*, *Felső-Nána*,
Tót-Nána II. 179.
Nana I. *Felső-Nána* II. 256.
Nana I. —. II. 179.
Nana I. 343. *Nána*, *Tisza-Nána*
II. 174.
Nana I. 232. lásd *Vana*.
Nana I. 252.
Nanch I. 171.
Nand I. 376. *Mand*, *Mánd* II.
295.
Nander I. 195. lásd *Vender*.
Nandor I. 229. lásd *Vandor*.
Nandrás lásd *Vender*.
Nane I. 279, 290, 304, 308.
Naue, *Novák* II. 276.

- Nang I. —. lásd Iwanch.
 Nunkad prioratus de ordine Superpeliciatorum I. 276.
Naphkor I. 360. lásd Nokpur.
Naprágy lásd Segmad.
 Nar I. 381. Nari II. 305.
 Naraad I. 265. Narad, *Nagy-Nyárád* II. 248.
 Narad I. 275. Naragh, *Kis-Nyárád* II. 248.
 Narad lásd Naraad.
 Narad lásd Narat.
 Naraden I. —. Naradyu, *Nyaradyn, Nyárádlő* II. 658.
 Naradyu I. 97. lásd Naraden.
 Narag I. 338. Nyarad, Vgarad, *Nyárád, Felső-Nyárád, Mező-Nyárád* II. 170.
 Naragh I. 265. lásd Narad.
 Naragtu I. 132.
 Narat I. 412. Neradin II. 350.
 Nard I. —. Narta II. 735.
 Nari I. 392. lásd Nar.
 Narta lásd Nard.
 Narzeg I. 87. *Nyárszeg* II. 572.
 Nas I. 317. lásd Nauhad.
 Naswoti I. 186. lásd Vaskan.
Naszvád lásd Naswoti.
 Natand I. 126. lásd Nachtond.
 Naucid I. 243.
 Naue I. 267, 302. lásd Nane.
 Nauhad I. 212, Nauhas, Nas, Naas, *Nyás, Nyárs-Ardó, Tőtfalu* II. 207.
 Nauhas I. 210. lásd Nauhad.
 Nayssa I. 309. lásd Mayssa.
 Nádasd lásd Madastd.
 Nádasd lásd Nadas.
 Nádasd lásd Nadast.
 Nádpatak lásd Borbarch.
 Nádujfalú lásd Nadast.
 Nána lásd Nana.
 Nána lásd Nana.
 Nána lásd Vana.
 Nándor lásd Vándor.
 Neuha I. 496.
 Nech I. 335. Noch, Negak, *Nagok, Nyék* II. 170.
 Nechcer I. 349.
 Necher I. 329, 349. *Deuecher, Devecser, Demecser* II. 201.
 Nechus I. 295. Wechus II. 248.
 Neck, filia de Kukussi, *Kukefu* I. 216.
Nedelicz lásd Sancte trinitatis inter Drauam et Muram.
 Neek I. 216. *Ipoly-Nyék* II. 32.
 Neeltekeg, I. 88. Neuedtelek, Niucktelek, Niuctelek, *Teleg, Nyüvedtelek* II. 594.
 Neg I. 241.
 Negak I. 348. lásd Nech.
 Neger I. 309. lásd Magur.
 Negh I. 277, 305. lásd Denek.
 Neguch I. 341. Negut, Noguth, *Nagyút* II. 179.
 Neguenzil lásd *Negyvenszil*.
 Negut I. 357. lásd Neguch.
Negyed lásd Viget.
Negyvenszil, Neguenzil II. 777.
 Neic I. 239. II. 248.
 Nelche I. 268. Nexe, *Nježic* II. 270.
 Nelelok I. 365.
 Nema I. 104, 127.
 Nema I. —. Noma, *Néma* II. 668.
 Nemar I. 347. lásd Nomar.
 Nemci lásd Nemdy.
Nemcsicz lásd Nempcit.
 Nemcze lásd Nempti.
 Nemdy I. —. Nendy, Nepdi, *Nemei* II. 276.
 Nemdy I. 289, 301, 307.
 Nemepti I. —. lásd Nemeti.
 Nemepti I. 293. Nemeti, Nempti, *Némethi* II. 239.
 Nemepty I. 280. Nemethi, Nemiti, Nempti, *Németi* II. 167.
Nemes-Bük lásd Byk.
Nemes-Déd lásd Ded.
Nemes-Peterd lásd Peturd nobilium.
Nemes-Pély lásd Peel.
Nemes-Tóti lásd Koci.
Nemes-Vásári lásd Vasari.
Neues-Vita lásd Vita.
Nemes-Zsuk lásd Sunk.
 Nemet I. —. Nemeti, Nemety, Nempty, *Németi* II. 276.
 Nemeth lásd Nemeti.
 Nemeth I. 267.
 Nemethi I. 270. lásd Nemepty.
 Nemethy lásd Nemeti.
 Nemeti I. —. Nemety, Nemiti, Nempty, *Németi, Német* II. 448.
 Nemeti I. 284. lásd Nemepti.
 Nemeti I. —. Nemepti, Nempti.
 Nemeti I. —. Nemepti, Nampti, Nimti, *Németi* II. 239.
 Nemeti lásd Fulnempty.
 Nemeti lásd Nemet.
 Nemety I. 265.
 Nemety I. 273.
 Nemety I. 160, 273, 287, 290. lásd Nemeti.
 Nemety I. —. *Némedi* II. 256.
 Nemety lásd Nemet.
 Nemia I. 241.
 Nemiti I. 149, 314. lásd Nemepty.
 Nemiti lásd Nemeti.
 Nempcen I. 382.
 Nempcen I. —. Nenchen, *Len-csén* II. 305.
 Nempcit I. 114, 139, 185. *Nemcsicz* II. 22.
 Nempcy I. 319, 120.
 Nempten I. 399.
 Nempthy lásd Nemeti.
 Nempti I. 304. *Németi* II. 32.
Nempti I. —. lásd Nempty.
Nempti I. —. lásd Nemeti.
 Nempti lásd Nemeti.
 Nempti lásd Nemepty.
 Nempti I. —. Nymizi, *Németi* II. 343.
 Nempti I. —. *Némethi, Felné-methi* II. 198.
 Nempti I. 299. lásd Nemepti.
 Nempti I. 313.
 Nempti Superior I. 318. lásd Felnempti.
 Nempti lásd *Németi*.
 Nempti I. —. *Németi, Lenti* II. 733.
 Nempti I. 221.
 Nempty I. 335, 338, 347. Nempti, Felnempti, *Németi, Sajó-Németi* II. 170.
 Nempty lásd Nemet.
 Nempty lásd Nemeti.
 Nempty lásd Zotmar.
 Nempty lásd *Kerka-Németfalú*.
 Nemsace lásd Nempti.
Nemsova lásd Vesna.
 Nemthy lásd Nemeti.
Nemti lásd Henthi, Nenthí.
 Nemti lásd Nempti, *Németi*.
 Nena lásd Nane.
 Nenchen I. 392. lásd Nempcen.
 Nendy I. 267. lásd Nemdy.
 Nenthí lásd Henthi.
Nénye, Nyene II. 786.
 Nepdi I. 279. lásd Nemdy.
 Nepe Ivan I. 378.
 Nepko I. 327. lásd Nokpur.
 Neppendorf lásd Villa Oppenis.
 Nerkes I. 277, 299, 307. *Nyerges* II. 262.

Nesna I. 200. lásd Vesna.
 Nest I. 351. lásd Kest.
 Nestd I. 281, 287, 300. lásd Kest.
 Nestha lásd Nizta.
 Neštin lásd Kest.
 Neston I. 223. Areschan, *Varsány* II. 28.
 Nesued lásd *Nezsider*.
 Neszmély lásd Nezmel.
 Neudorf lásd Sewdy.
 Neuedtelek I. 67. lásd Neeltekeg.
 Neugrad, archidyaconatus I. 195, 203, 229. II. 36, 113.
 Neugrad, vicearchidyaconatus I. 228, 231.
 Nevig I. 255. II. 113.
 Newegh, *Nyivég*, *Nyirád*, *Sz.-Jakabfa* II. 824.
 Nexe I. 314. lásd Nelche.
 Neyna I. 268. II. 270.
 Nezmel I. 373, 384. *Neszmély* II. 288.
 Neznay I. 348. lásd Nozuay.
Neztüder, Nesued II. 790.
 Nezt I. 269. II. 176. lásd Mezt.
Négerfalva lásd Nigua.
 Néma lásd Nema.
 Némedi lásd Nemeti.
 Német lásd Nemeti.
Német-Besenyő lásd Beseno.
Német-Bóly lásd Bel.
Német-Csanád lásd Chanad.
Német-Jakabvágy lásd Villa Jacobi.
Német-Kér lásd Kyry.
Német-Lipce lásd Lips in Lip-touia.
Német-Pelsőcz lásd Sascac.
Német-Sóvár lásd Souar.
Német-Szent-Mihály lásd Sancto Michaelé.
N.-Sz.-Miklós lásd Sancto Michaelé.
Német-Szent-Péter lásd Sancto Petro.
Német-Szőlgyén lásd Sedino és Segimon.
Német-Ürög lásd Iruch.
Német-Ürög lásd Irugh.
Némethi lásd Nemeti.
Némethi lásd Nemepti.
Némethi lásd Nempti.
 Némethy lásd Nemeti.
 Némethy lásd Nempti.
Németi, Nempti II. 800.

Németi lásd Nempti.
Németi lásd Nemdy.
Németi lásd Nemepty.
Németi lásd Nemet.
Németi lásd Nemeti.
Németi lásd Nempti.
Németi lásd Nempti.
Németi lásd Nempty.
Németi lásd Numpiti.
Németi-Karcsa lásd Nunctikarchay.
Németujvár, Bold.-Sz.-Máriáról czimzett Sz. Benedekrendű apátság II. 810.
Néved lásd Nubic.
Névtelen I. —. II. 32.
Névtelen I. —. II. 39.
Névtelen I. —. II. 39.
Névtelen, Item Johannes et Cosmas sacerdotes iurati dixerunt etc. II. 161.
 Nharsit I. 225. *Nyárbid* II. 22.
 Nicia I. 436.
 Nicolao I. —. *Német.-Sz.-Miklós* II. 295.
Niczik, Eghazasnyek II. 811.
 Nigeti I. 231. lásd Viget.
 Nigra lásd Niqua.
 Nigrad, archidyaconatus I. 188, 230.
 Nika I. 258. Nyika II. 186.
 Nikla lásd Micla.
 Nilar I. 254. II. 110.
 Nilas I. 230. Nyilas, *Jász* II. 22.
 Nimcze lásd Nempti.
 Nimeg I. 316. Nimugh II. 252.
 Nimethy lásd Nemeti.
 Nimschir lásd Sancti Michaelis.
 Nimti I. 237. lásd Nemeti.
 Nimugh I. 283. lásd Nimeg.
 Nined I. —. Niued, Nyueg, Nyuet, *Nyüved* II. 540.
 Niqua I. —. *Nigra*, *Négerfalva* II. 643.
 Nire I. 413, 415. II. 343.
 Nire I. —. II. 350.
 Nirpali I. 57, 65, 78, 85. Nirpasi, Nirpoli, Nyrpali, Nirpauk, *Nyir-Pályi* II. 541.
 Nirpasi lásd Nirpali.
 Nirpoli lásd Nirpali.
 Nirred I. 375. *Nyirád* II. 295.
 Nitij I. 399. lásd Nymi.
 Nitriensis plebanus de Monte Beate Virginis lásd Nitriensis civitatis plebani.

Nitriensis plebanus, Sancti Jacobi lásd Nitriensis civitatis plebani.
 Nitriensis plebanus Sancti Michaelis lásd Nitriensis civitatis plebani.
 Nitriensis plebanus Sancti Regis lásd Nitriensis civitatis plebani.
 Nitriensis, archidyaconatus I. 232, 233. II. 91.
 Nitriensis, archidyaconatus de ultra Vac I. 230.
 Nitriensis capitulum I. 426.
 Nitriensis civitas et diocesis I. 26.
 Nitriensis civitatis 93. plebania, *Nyitraváros* plébánosai. I. 201. II. 93.
 Nitriensis dyoecesis I. 450, 483.
 Nitriensis ecclesia I. 225, 424, 455.
 Nitriensis, episcopatus I. 14, 195, 216, 225, 235, 236, 407. II. 64.
 Nitriensis, vicearchidyaconatus I. 222.
 Niued I. 56, 85, lásd Nined.
 Niuektelek I. 52. lásd Neeltekeg.
 Niutelek I. 51. lásd Neeltekeg.
 Niuis I. —. Zyures, *Szász-Nyires* II. 668.
 Niuis I. 104.
 Nizta I. 57. Nyska, Nyzca, *Nagy-Nyesta* II. 541.
 Nježic lásd Nelche.
 Noa lásd Lona.
 Noa I. 387. lásd Noca.
 Noak I. —. *Nováki* II. 763.
 Noc I. 367. lásd Noe.
 Noca I. 376. Noa II. 295.
 Noch I. 321. lásd Nech.
 Nochimihal I. 85. lásd Nagmehal.
 Nodmichal lásd Redmichal.
 Nodmichel I. 346. lásd Misael.
 Nodob I. 333. Nadob, *Nadab* II. 176.
 Noe I. 215, 362. Noc, *Novaj*, *Alsó-Novaj*, *Felső-Novaj* II. 164.
 Nog I. 141.
 Nog-Karassou lásd Karaso.
 Nog Moch lásd Mach.

- Nog-Tarnuk lásd Tharnuk.
 Nogberen I. 391. lásd Magna Beren.
 Nogbogus lásd Bogun.
 Nogboy lásd Bay.
 Nogeck lásd *Nagy-Écs*.
 Nogeeg I. 414. lásd Capella.
 Nogerualgh I. 237. Nogwag, Nogwagh, Nowag, Nozwagh, Vagh, *Nagy-Váty* II. 239.
 Nogfalu I. 105, 126, 199. lásd Magnauilla.
 Nogfolu lásd Magna Villa.
 Nogfolu I. 343, 359. *Nagyfalu* II. 184.
 Nogfolw II. 269, Noglfoki, Nogloch, *Nagyfalu* II. 248.
 Nogh I. 271, 291, 303.
 Noghdobron lásd *Dobrony*.
 Noghermen lásd Hermen.
 Noghk I. 277. lásd Nak.
 Noghmihal I. 55, 362. lásd Nagmehal.
 Noghwagh I. 273. lásd Nogerualg.
 Nogida I. 368. lásd Nogyda.
 Noglfelw I. 280. lásd Magnauilla.
 Noglfoki I. 275. lásd Nogfolw.
 Noglfolwi I. 288. lásd Magnauilla.
 Nogloch I. 295. lásd Nogfolw.
 Noglok I. 154. Nyglog, Nyglok, *Nagy-Lak* II. 631.
 Noglulu I. 158. lásd Magna Villa.
 Noglofoka I. 243.
 Noglog I. 136.
 Noglok I. 92, 110. *Nagylak* II. 425.
 Nogmichal lásd Nagmehal.
 Nogmichael I. 333. lásd Misael.
 Nogmihal I. 63, 72, 79, 334.
 Nogmyhal I. 57.
 Nogmyhal lásd *Nagymihály*.
 Nognystha lásd Nizta.
 Nogo Ermin lásd Hermen.
 Nogolasy I. 305. lásd Fraguilla.
 Nogsoltha I. 338. lásd Sossa maior.
 Nogsotou lásd *Nagy-Sató*.
 Noguth lásd Neguch.
 Nogwag I. 313. lásd Nogerualgh.
 Nogwagh I. 273. lásd Nogerualgh.
 Nogyda I. 352. Nogida, Magna-Ida, *Ida, Nagy-Ida* II. 164.
 Noho I. 304. lásd Moha.
 Nok I. 262. lásd Negh.
 Nokpur I. 343. Nepko, Nopribur, Napkor, *Napkor* II. 184.
 Noma lásd Nema.
 Nomar I. 338. Nemar, Numar, *Nyomár* II. 170.
 Nomen I. —. Novem, *Vásáros-Namény* II. 667.
 Nomen I. 107, 121, 134. lásd Namen.
 Nonay I. 348. Nouay, *Novaj* II. 170.
 Nopribur I. 246. lásd Nokpur.
 Nosmuk I. 245.
 Nosna I. 33.
 Nostd I. 304. lásd Kest.
Noszvaj lásd Nozuay.
 Noua I. 388. lásd Vyufalu.
 Nouac I. 183. *Novák* II. 94.
 Nouak lásd Noak.
 Nouay I. 321, 364. lásd No-nay.
 Nouem I. 117.
 Nouus Solius I. 472.
 Nova I. 254. II. 108.
 Nova I. —. II. 295.
 Nova Buda lásd *Uj-Buda*.
 Nova curia lásd *Ujudvar*.
 Nova Plantatione I. 327.
 Nova Torda I. 91, 101, 110, 119, 127.
 Nova Villa I. —. Wyfolu, Wogfolu, *Uffalu, Szilvás-Uffalu, Vámos-Uffalu* II. 193.
 Nova Villa I. —. *Uffalu* II. 350.
 Nova villa I. —. *Nyerges-Uj-falu* II. 288.
 Nova villa I. 176. *Uffalu, Garam-Uffalu* II. 28.
 Nova Villa I. 191. Vyfolu, *Uj-falu, Kassa-Uffalu* II. 161.
 Nova Villa I. 249.
 Nova Villa I. —. *Uffalu, Somos-Uffalu* II. 207.
 Nova Villa, *Újfalú, Sós-Ujfalú* II. 207.
Novaj lásd Noe.
Novaj lásd Nonay.
Novák lásd Nane.
Novák lásd Nouac.
Nováki lásd Noak, ecclesia Sancti Petri.
 Novem lásd Namen.
 Novem lásd Nomen.
 Novi Zolio lásd Masoto.
 Novicastrensis archidyaconatus I. 205. II. 121.
 Novo Castro archidyaconatus I. 205, 341, 351, 357, 366. II. 150.
 Nova Čiče lásd Crisech, ecclesia beate virginis in campo.
 Novo Solio lásd Solio.
 Novoforo I. 97.
 Novum Forum Syculorum I. 103. 140. *Maros-Vásárhely* II. 658.
 Nowag I. 293. lásd Nogerualgh.
 Noznay I. 364. lásd Nozuay.
 Nozuay I. 364. Noznay, *Neznay, Noszvaj* II. 170.
 Nozsoly lásd Nusal.
 Nozwagh I. 284. lásd Nogerualgh.
 Nuach lásd Noak.
 Nubic I. 223. Nuvix, *Néved* II. 28.
 Nubrok I. 251. II. 193.
 Nucy I. 305. lásd Much.
 Nulumberg lásd Mydenborch.
 Numar I. 363. lásd Nomar.
 Numpti I. 374. Numpty, *Németi* II. 291.
 Numpty I. 386. lásd Numpti.
 Nunctikarchay I. 251. *Németi-Karcsa* II. 193.
 Nunkad lásd Munkad.
 Nunsir terra lásd Sancti Michaelis.
 Nupkor I. 360.
 Nusal I. 115. Wuzal, *Nozsoly* II. 641.
 Nuštar lásd Monostur.
 Nuvix I. 223. lásd Nubic.
 Nuzal I. 128.
 Nyalka II. 783.
 Nyarad I. 348. lásd Narag.
 Nyaradyn lásd Naraden.
 Nyarszegh lásd Narzeg.
 Nyárád lásd Narag.
 Nyárád lásd Narat.
 Nyárád-Gálfalva lásd Gaal.
 Nyárád-Sz.-Benedek lásd Sancto Benedicto.
 Nyárád-Sz.-Imre lásd Sancto Emerico.
 Nyárád-Sz.-László lásd Sancto Ladislao.
 Nyárád-Szerede-Szent-Anna lásd Sancta Anna.
 Nyárádtő lásd Naraden.

Nyárbid lásd Nharsit.
 Nyárs-Ardó lásd Nauhad.
 Nyárszeg lásd Narzeg.
 Nyás lásd Nauhad.
 Nycolay custodia I. 226.
 Nycolay villa I. 95. 102. 103.
   lásd Sancti Nycolai.
 Nyene lásd Nénye.
 Nverges-Ujfalú lásd Nova villa.
 Nyék lásd Nech.
 Nyglog I. 129. lásd Noglok.
 Nyglok I. 120. lásd Noglok.
 Nygua I. 142.
 Nyika lásn Nika.
 Nyilas lásd Nilar.
 Nyilas lásd Nilas.
 Nyim lásd Nymi.
 Nyir lásd Rir.
 Nyir-Adony, prémontréi prépost-
   ság, Odum, Odon, Monosto-
   ros-adony, Adony-monostor
   II. 802.
 Nyir-Adony lásd Odan.
 Nyir-Csaholy lásd Chahal.
 Nyir-Egyháza lásd Rir.
 Nyir-Mada lásd Mada.
 Nyir-Pilyi lásd Nirpali.
 Nyir-Vasvári lásd Vsvan.
 Nyirád lásd Nirred.
 Nyitra, főesperestség lásd Ni-
   trienensis archidyaconatus I.
   184, 185, 186, 189, 192, 194.
   196. II. 19.
 Nyitrai, püspökség lásd Nitr-
   ensis episcopatus.
 Nyitravárosa plebánosai lásd
   Nitriensis civitatis plebani.
 Nyitra, Sz. Ferenczrendnek társ-
   háza II. 790.
 Nyitra-Szerdahely lásd Walburga
   Zeradiel.
 Nyitra-Zsámbokrét lásd Sabaque-
   rec.
 Nyirád lásd Newegh.
 Nyiréd lásd Newegh.
 Nym I. 393. lásd Nymi.
 Nymethy lásd Nemeti.
 Nymi I. 379. Nym, Nitiy, Nyim
   II. 306.
 Nymia I. 514.
 Nymigh lásd Fertő-Sz.-Miklós.
 Nymizi I. 177. lásd Nempti.
 Nymphthy lásd Nemeti.
 Nyomár lásd Nomar.
 Nyr I. 359. lásd Rir.
 Nyles I. 127.
 Nyrpali I. 43, 58, 71. lásd Nirpali.

Nyrpauk I. 44. lásd Nirpali.
 Nyrpaul lásd Nirpali.
 Nyska I. 43. lásd Nizta.
 Nytria I. 401.
 Nytria, archidyaconatus I. 186,
   192.
 Nytria, capitulum I. 187.
 Nytria, episcopatus I. 404.
 Nyueg I. 72, 79. lásd Nined.
 Nyuet I. 42. lásd Nined.
 Nyuetelek I. 75.
 Nyujtód lásd Nachtond.
 Nyüved lásd Nined.
 Nyüvedtelek lásd Neeltekeg.
 Nywegh lásd Nined.
 Nyzca I. 65. lásd Nizta.

Ó-Bars lásd Bars.
 Ó-Becse lásd Boce.
 Ó-Biród lásd Berold.
 Ó-Bessenyő lásd Byssensis.
 Ó-Csepin lásd Cappa.
 Ó-Dád lásd Dod.
 Ó-Dalmad lásd Dalmald.
 Ó-Dalmand lásd Dalmald.
 Ó-Fazekas-Varsánd lásd Vosian.
 Ó-Fejértó lásd Feyierthov.
 Ó-Mária lásd Omaria.
 Ó-Palánka lásd Haram.
 Ó-Pazua lásd Pacz.
 Ó-Sz.-Anna lásd Komlous.
 Ó-Szlankamen lásd Zalankamun.
 Ó-Topolje lásd Tupylek.
 Ó-Torda lásd Thorda.
 Ó-Tóti lásd Thati.
 Ó-Zölyom lásd Antiquo Solio.
 Obad lásd Huhad.
 Obalma I. 266. lásd Abalman.
 Oblajac lásd Jablanouicha.
 Obnuk I. 101.
 Oboci I. 284. lásd Obod.
 Obod I. 338, 363. Oboci II.
   167.
 Obolma I. 275, 285, 295. lásd
   Abalman.
 Obon I. 324. Obong, Abony,
   Füzes-Abony II. 174.
 Obong I. 359. lásd Obon.
 Obres lásd Optez.
 Obud I. 347.
 Obyon villa episcopi I. 335.
 Ocak I. 308. Onch, Onoch, Ot-
   tok II. 276.
 Ocatena I. 192. lásd Ottakoua.
 Och I. 304, 377. lásd Dech.
 Och I. —. II. 295

Ochbina lásd Ottakoua.
 Ócsa lásd Woysa.
 Ocseny lásd Huchen.
 Oda I. 382. Orda, Orda II. 306.
 Odan I. 327. Odon, Adony,
   Nyir-Adony II. 184.
 Ódány lásd Oldan.
 Oden I. 72. lásd Adon.
 Odon I. 330. lásd Odan.
 Odon I. 373. Adony II. 288.
 Odon lásd Adon.
 Odon lásd Nyir-Adony.
 Odorin II. 804.
 Odos I. 414. lásd Hodus.
 Odouarfalua I. 97.
 Odouarfalua lásd Udorfalua.
 Odoward I. 295. lásd Hodword.
 Odowarhel I. 302. lásd Hoduor-
   hel.
 Odra I. —. Odra II. 767.
 Odrwahel I. 290. lásd Hoduor-
   hel.
 Oduarhel I. 378. Vdvarhel, Ud-
   varhely II. 300.
 Odula I. 126. Uzdula, Ozsdola
   II. 646.
 Odun lásd Nyir-Adony.
 Odunfalva lásd Adumfalva.
 Oduor I. 197. Udvar, Udvarnok
   II. 23.
 Oduorbed I. 95.
 Oduorhel I. 133. lásd Uduor-
   hel.
 Odvarbed lásd Udvorfel.
 Odvorce lásd Hoduorhel.
 Odward I. 275, 285. lásd Hod-
   word.
 Odwari I. 287. lásd Hodwari.
 Odwori I. 371. Udvari II. 202.
 Odymard I. 266. lásd Hod-
   word.
 Ófalu lásd Paulelense.
 Ófalu lásd Wyfolw.
 Ogscenthpeter lásd Ág-Sz.-Péter.
 Ohad lásd Huhad.
 Ohat, monostor II. 784.
 Ohath lásd Huhad.
 Ohcum I. 127. lásd Bágum.
 Ohod I. 159. lásd Huhad.
 Ok I. 338.
 Oka I. 47. Okan, Okány II. 572.
 Okan I. 58, 67. lásd Oka.
 Okány lásd Oka.
 Okič Sveti Martin lásd Okich,
   ecclesia Sancti Martini.
 Okich, ecclesia beate virginis
   I. —. Okič II. 767

- Okich, ecclesia Sancti Martini
I. —. *Okič, sveti Martin* II. 767.
- Okor, monostor, Okur II. 775.
- Okud I. 338. lásd Obod.
- Okur lásd Okor.
- Ola I. 344, 361. *Oláb* II. 193.
- Ola I. 250. *Oláb* II. 295.
- Olafanes lásd Olafenes.
- Olafenes I. 139. Olafanes, Olah-fenes, Olaufenes, *Oláb-Fenes* II. 649.
- Oláb* lásd Ola.
- Oláb-Brettye* lásd Berecce.
- Oláb-Dúlya* lásd Dalia.
- Oláb-Fenes* lásd Olafenes.
- Oláb-Girbo* lásd Pyro.
- Oláb-Homorog* lásd Humrugd.
- Oláb-Kocsárd* lásd Kohard.
- Oláb-Pécska* lásd Petk.
- Oláb-Péterlaka* lásd Penirlaka.
- Oláb-Szent-György* lásd Sancti Georgii.
- Oláb-Újfalú* lásd Villa nova.
- Olahfenes I. 119. lásd Olafenes.
- Olasci I. 41.
- Olasi I. 250. Olazi II. 194.
- Olassi I. 42. Olazi, *Ér-Olaszi* II. 542.
- Olaszi* lásd Olasi.
- Olaszi* lásd Olassi.
- Olaszi-Liska* lásd Liska.
- Olasztelek* lásd Olaszteluk.
- Olaufenes I. 103. lásd Olafenes.
- Olazi I. 345. lásd Olasi.
- Olazi I. 60, 83, 89. lásd Olassi.
- Olaszteluk I. 106, 134. *Olasztelek* II. 639.
- Olbordino I. 339.
- Olbersod I. 320, 334, 335.
- Olbersod, vicearchidiaconatus I. 335.
- Olcha lásd Olcsa.
- Olchob I. 387. lásd Chob.
- Olcsa, premontrei prépostság Olsa, Olcha II. 803.
- Olcsvár* lásd Olnar.
- Olcsvár* lásd Olsvár.
- Olcswar I. 319. lásd Olnar.
- Olcznui I. 106. Oltczni Olthzeme, *Oltzem* II. 639.
- Oldan I. 261. *Ódány* II. 257.
- Oledino lásd Gladino.
- Oledyno I. 107.
- Oleman, I. 56. Oltman, *Ótomány* II. 542.
- Olezi civitas I. 46.
- Ollár* lásd Allar.
- Olma I. 241.
- Olmager I. —. Olmagery II. 803.
- Olmagery lásd Olmager.
- Olmera I. 352. Muta Inferior, Mira Almira, Holmere, *Alsó-Méra* II. 164.
- Olmor lásd Obnuk.
- Olnac I. 249. Olnod, Olnud, *Ónod* II. 170.
- Olnar I. 353, 369. Olstur, Olsovar, Olswar, *Olcsvár, Alsó-Olcsvár, Felső-Olcsvár* II. 164.
- Olnod I. 334, 339. lásd Olnac.
- Olnud I. 364. lásd Olnac.
- Olosi lásd Orosi.
- Olozi I. 340.
- Olprech I. 131.
- Olsa lásd Olcsa.
- Olsna I. 206. lásd Ilsua.
- Olsvár I. 207. lásd Olnar.
- Olstur I. 207. lásd Olnar.
- Oltarch lásd *Oltárcz*.
- Oltárcz*, cimiterium Sancti Georgii martiris in Oltarch II. 815.
- Oltczni lásd Olcznui.
- Olthaman lásd Oleman.
- Olthzeme I. 112. lásd Olcznui.
- Oltman I. 65. lásd Oleman.
- Oltohman lásd Oleman.
- Oltrach I. —. *Oltárcz* II. 733.
- Oltzem lásd Olcznui.
- Olup I. 373. *Alap* II. 290.
- Olus, archidiaconatus I. 110, 114.
- Olusvar lásd Clusvar.
- Oluz lásd Clusvar.
- Oluzuar I. 114.
- Oluzvar lásd Clusvar.
- Olysava*, Elsavicha II. 804.
- Olzanath lásd Zanas.
- Omaria I. 65, 85. *Ó-Mária, Kis-Marja* II. 542.
- Omecze I. 306. Omerse, Omorse, *Ómerzse* II. 262.
- Omerse I. 263, 277. lásd Omecze.
- Ómerzse* lásd Omecze.
- Omlas I. 143. Colmas, Kulas, Mulcs, Mults, *Omlás* II. 634.
- Omlás* lásd Omlas.
- Omnibus Sanctis de Solio I. —.
- Szelec* II. 51.
- Omnibus Sanctis I. —. II. 99.
- Omnibus Sanctis I. —. villa omnium Sanctorum, Omnium Sanctorum II. 306.
- Omnibus Sanctis I. —. *Csik-Mindszent* II. 661.
- Omnium Sanctorum I. 274.
- II. —. lásd Civitas.
- Omnium Sanctorum I. —. *Mindszent* II. 300.
- Omnium Sanctorum I. —. *Hibbe* II. 49.
- Omnium Sanctorum I. —. *Sesvete* II. 754.
- Omnium Sanctorum I. —. II. 239.
- Omnium Sanctorum I. —. II. 267.
- Omnium Sanctorum I. —. *Mindszent* II. 276.
- Omnium Sanctorum I. —. II. 281.
- Omnium Sanctorum I. —. II. 737.
- Omnium Sanctorum I. —. II. 755.
- Omnium Sanctorum I. —. II. 760.
- Omnium Sanctorum I. —. lásd Dombo.
- Omnium Sanctorum lásd Omnibus Sanctis.
- Omnium Sanctorum I. 397. lásd Omnibus Sanctis.
- Omnium Sanctorum I. —. lásd Civitas.
- Omoch I. 108. *Amacz* II. 667.
- Omorse I. 298. lásd Omecze.
- Onarch I. 349.
- Onárd* lásd Hemer.
- Onch I. 289, 301. lásd Ocak.
- Oncor I. —. II. 248.
- Ond I. 319, 344, 361. II. 194.
- Ond I. 250.
- Ondo I. 374. Vndo, *Ondód* II. 290.
- Ondód* lásd Ondo.
- Onga* lásd Hugna.
- Onga lásd Vnga.
- Onoch I. 267. lásd Ocak.
- Ónod* lásd Olnac.
- Onor I. 276.
- Opan I. 222. *Appony, Kis-Appony, Nagy-Appony* II. 23.
- Opar I. 270. lásd Apar.
- Opaticzal lásd Apacha.
- Opir I. 254. II. 109.
- Opka lásd Apka.

- Opon I. 471.
 Opor I. 311.
 Opor, prepositura I. 297. 312.
 Opor I. 278. Andreas provincialis Superpeliciatorum de Opor II. 257.
 Opor I. —. Opus, *Apar* II. 257.
 Opor lásd *Apar*.
 Opor I. —. Mathias prior de Opor II. 257.
 Oporovec lásd Oprouch.
 Opos I. 413. *Apos* II. 338.
 Opos I. 252. Opuz, *Apcz* II. 179.
 Opothfalua lásd Pothfalua.
 Opres lásd Optez.
 Oprouch I. —. *Oporovec* II. 776.
 Optez I. —. II. 742.
 Opuar, archidiaconatus I. 207.
 Hoyuar lásd Novi Castrensis archidiaconatus.
 Opud I. 322. lásd Obod.
 Opus I. 338. Andreus prepositus de Opus lásd Opor.
 Opuz I. 341, 358. lásd Opos.
 Or II. 733.
 Or I. —. *Ortabáza*, *Orfalu* II. 733.
 Ora I. 326. *Öre*, *Örke*, II. 660.
 Orad, archidiaconatus I. 450.
 Orahovica lásd Dios.
 Orahovica lásd Orrihawa.
 Oras I. 327. Vrs, Ciros, Wrus, *Oros* II. 184.
 Órás lásd Gyod.
 Orasje lásd Gyod.
 Orbán II. 819.
 Orbász, kerület II. 743.
 Orbász-Váralja lásd Sancti Martini ac sub castro.
 Orbász-Vásárhely lásd Foro, ecclesia beate Elyzabeth.
 Orbon I. —. Orbos, Orbov, Orbow, Orkow, *Magyar-Orbó*, *Alsó-Orbó* II. 631.
 Orbos lásd Orbon.
 Orbov I. 125, 136. lásd Orbon.
 Orbov I. —. Orbow, Orkov, *Szász-Orbó* II. 634.
 Orbow I. 91, 109. lásd Orbon.
 Orbow lásd Orbov.
 Orbua I. 268. Vrko, *Ugarci* II. 270.
 Orbuth, archidiaconatus I. 505.
 Orch I. 446.
 Oreze lásd Vinzi.
 Orezi lásd Vinzi.
 Orexidorf lásd Kakot.
 Orexfalva lásd Kakot.
 Orda I. 393. lásd Oda.
 Ordán lásd Jordan.
 Ordentelek I. 245.
 Ordeud I. 119. lásd Erdeud.
 Ordo I. 119.
 Ordov I. 135. Ordow, *Fekete-Ardó* II. 665.
 Ordow I. 108, 371. lásd Ordov.
 Ordua I. 240.
 Orogy lásd Hurhida.
 Orešac lásd Dios.
 Oresan I. 194. lásd Cusan.
 Orešani lásd Cusan.
 Orezi I. 396.
 Orfalu lásd Or.
 Orfev I. 274. Orfew, *Orfű* II. 240.
 Orfew I. 284, 294. lásd Orfev.
 Orfű lásd Orfev.
 Orinand capella I. 296. Ormond, Wrmand II. 248.
 Orkov I. 143. lásd Orbon.
 Orkov lásd Orbov.
 Orkuta lásd Hurguta.
 Or I. 321, *Arló* II. 171.
 Or I. 347. 363. II. 171.
 Or I. 339.
 Orl, archidiaconatus I. 339. II. 123, 166.
 Orl, vicearchidiaconatus I. 335. II. 123.
 Orlo lásd Orl.
 Orman I. 114, 127. *Ormány* II. 668.
 Ormány lásd Orman.
 Ormenus I. 109. Ermenus, Hermenus, *Mező-Örményes* II. 655.
 Ormond I. 310. lásd Orinand.
 Ornoltfolua I. 360.
 Orod I. 467, 515, 516, 517. *Arad* II. 399.
 Orod lásd Irugd.
 Orod, archidiaconatus I. 145, 146, 154, 161.
 Orodí vagyis aradi főesperesség II. 384.
 Orood lásd Irugd.
 Oros lásd Irugd.
 Oros lásd Oras.
 Orosi lásd Varadiensis Ecclesia de Olaszai.
 Orosz lásd Hurusi.
 Orosz-Gadna lásd Guana.
 Oroszapáti lásd Apacha.
 Oroszhegy lásd Uriozhegy.
 Oroszi lásd Arassa.
 Oroszi lásd Holasi.
 Oroszi lásd Hurusi.
 Oroszi lásd Vrs.
 Oroszlános, monostoros hely, Wruzlanusmunustura, Orozlanus monasterium II. 807.
 Oroszlony, Vrustun, Vruzton II. 824.
 Oroz lásd Hurusi.
 Orozi I. 358.
 Orozlanus monasterium lásd *Oroszlános*.
 Orrihawa I. 315. *Orahovica* II. 270.
 Orrod lásd Irugd.
 Orros lásd Irugd.
 Orsap I. 385. lásd Sap.
 Ortabáza lásd Or.
 Oruor I. 263. lásd Hemer.
 Oscula lásd Scalla.
 Osd I. —. Oza, Ozd, Esa, *Ozd* II. 631.
 Osgyán lásd Osyan.
 Oskola lásd Scalla.
 Oslar I. 334. Ozlar Wzlar. *Oszlár*, *Tisza-Oszlár* II. 171.
 Oslar lásd Azlar.
 Oslar Sancti Gregorii I. 249.
 Oslar Sancti Guilyani I. 247.
 Oslari lásd Hozlar.
 Oslna I. 494. Elsna II. 207.
 Oslna I. 206. *Elsna* II. —
 Oslna de capella Beate Virginis I. 242.
 Osmiad I. 244.
 Osor I. 200. *Ozor*, *Alsó-Ozor* II. 96.
 Ossian, archidiaconatus I. 412.
 Osterc lásd Ozturch, ecclesia Sancti Martini.
 Ostoros lásd Ostorus.
 Ostorus I. 364. Hostoros. *Ostoros* II. 171.
 Oštrice lásd Ozturch, ecclesia Sancti Martini.
 Ostrimenstried I. 284. Otrimmezend *Oszro* II. 240.
 Oštrožin lásd Oztrosin, beati Stephani.
 Osua lásd Ilsua.
 Ósua lásd Oslna.
 Osyan I. 230. *Osgyán* II. 32.
 Osyayc I. 236.
 Oszlány lásd Hoslan.
 Oszlár lásd Azlar.
 Oszlár lásd Oslar.
 Oszró lásd Ostrimenstried.

- Osztopán* lásd Ozkopan.
Osztró lásd Strabo.
Osztrólúka lásd Stroluca.
Osztróputaka lásd Vstropattaca.
Oteluk I. 293. lásd Agecluc.
Othina, ecclesia Sancti Nicolai de sub castro *Othina* I. —. II. 763.
Othoan de Agria I. 433.
Othok I. —. *Otok* II. 750.
Othola I. 263. lásd Athala.
Otok lásd Othok.
Ólomány lásd Oleman.
Ottok lásd Ocak.
Otrimmezend I. 273. lásd Ost-rimenstried.
Ottakoua I. 192. *Ocatena*, *Och-tina* II. 44.
Ouar lásd Hemer.
Ougrot lásd Hengrat.
Ouz lásd Daz.
Ovár lásd Owar.
Owar I. 268, 315. *Ovár* II. 270.
Oyczewsa I. 146. lásd Mezesag.
Oyfolu lásd Nova villa.
Oynerod I. 146. *Mogyoród*, *Magyaroda* II. 401.
Oz lásd Daz.
Oza I. 123. lásd Osd.
Oza, archidiaconatus I. 118, 135.
Ozalj lásd Foro.
Ozar I. 332.
Ozch I. 439.
Ozd I. 129, 263, 264. lásd Daz.
Ozd, archidiaconatus I. 124, 135, 138, 142.
Ozd, archidiaconatus I. 31.
Ozd lásd Ozd.
Ozd lásd Ozd.
Ozd I. —. *Ozd* II. 240.
Ozd I. —. *Hvsd*, *Ozd* II. 240.
Ozd, esperestség II. 653.
Ozd, fősperestség II. 652.
Ozd, lásd Osd.
Ozek I. —. II. 744.
Ozelbad, archidiaconatus I. 444.
Oziach I. 271. *Oziag*, *Oziuagh*, *Ozyagh*, *Ozynag*, *Ozyuag*, *Ozyuog*, *Eszéek* II. 264.
Oziag, archidiaconatus I. 269. lásd *Oziach*.
Oziagh I. 288, 444. lásd *Oziach*.
Ozirauchi I. —. *Uštica* II. 741.
Oziuagh, archidiaconatus I. 280. lásd *Oziach*.
Oziuak I. 314. lásd *Essek*.
Oživaj lásd *Ozirauchi*.
Ozkola lásd *Scalla*.
Ozkolla lásd *Scalla*.
Ozkopan I. 380. *Vztupan*, *Osztopán* II. 306.
Ozlar I. 339. lásd *Oslar*.
Ozlar lásd *Azlar*.
Ozlar lásd *Hozlar*.
Ozmadz, archidiaconatus I. 438.
Ozmagh, archidiaconatus I. 441.
Ozmer lásd *Dezmer*.
Ozmid lásd *Vzmid*.
Oznati, archidiaconatus I. 244.
Ozolo I. 396. lásd *Ozolon*.
Ozolon I. 381. *Azalo*, *Ozolo*, *Aszaló* II. 306.
Ozor I. 362.
Ozor lásd *Osor*.
Ozora I. 299. II. 262.
Ozothwar I. 446.
Ozásák lásd *Azaag*.
Ozdola lásd *Odula*.
Oztoicz lásd *Isłóc*.
Oztraloka I. —. II. 743.
Oztropotoka I. 317. lásd *Vstropattaca*.
Oztrosin I. —. *Ostrožin* II. 749.
Oztruz lásd *Ozturch*.
Ozturch I. —. *Oztruz*, *Osterc*, *Oštrice* II. 748.
Ozud I. 392. lásd *Suzed*.
Ozufen I. 386.
Ozufeu I. —. *Azovfeu*, *Aszófő* II. 295.
Ozyagh lásd *Jósecz*.
Ozynag, archidiaconatus I. 299. lásd *Oziach*.
Ozyuag, archidiaconatus I. 313. lásd *Oziach*.
Ozyuog, archidiaconatus I. 292. lásd *Oziach*.
Öcse lásd *Juske*.
Ökörd lásd *Patrovarad*.
Ölv lásd *Huluh*.
Ölved lásd *Huluh*.
Ölves lásd *Huluch*.
Ölves lásd *Picula*.
Ölyves lásd *Hulnes*.
Ördög-Henye lásd *Hene*.
Ördög-Szántó lásd *Santo*.
Ördögös-Fűzes lásd *Fises*.
Öreglak lásd *Lak*.
Örke lásd *Ora*.
Örkény, *Eurkyn* II. 783.
Örmény-Székes lásd *Zeekes*.
Örményes, *Bold*. *Sz. Máriáról* czimzett *Páloskolostor*, *Eurmentent* II. 815.
Örs lásd *Vrs*.
Örs, ismeretlen rendű szerzetesek II. 783.
Öske lásd *Juske*.
Ötvény lásd *Vtuen*.
Ötvös lásd *Vtinis*.
Öves lásd *Ennes*.
Özdögbe lásd *Zeguet*.
Őr lásd *Vr*.
Őr-Ladány lásd *Ladan*.
Őralja-Boldogfalva lásd *Villa Sancte Marie*.
Őre lásd *Ora*.
Őrös lásd *Vrus*.
Őrös lásd *Wimo*.
Őrös lásd *Wrus*.
Ősi lásd *Cusi*.
Ősi lásd *Eusi*.
Őszen lásd *Evsen*.
Őszöd lásd *Suzed*.
Paach lásd *Patua*.
Paach minor lásd *Patua*.
Paach parva lásd *Patua*.
Paah lásd *Sz.-András*.
Paacz lásd *Poch*.
Paaka-Secnth-Gurg lásd *Paka-Sz.-György*.
Pabapataka I. 370. lásd *Babapataka*.
Pabd lásd *Pokd*.
Pabe possessio lásd *Rabe*.
Pacachunka I. 301. lásd *Bachunta*.
Pacahunta lásd *Bachunta*.
Pacala-Sz.-Péter, *Pacalazempatur* II. 773.
Pacalazempatur lásd *Pacala-Sz.-Péter*.
Pach I. 377. **Paz**, *Pacsa* II. 295.
Pacha I. 157. lásd *Apacha*.
Pachafaya I. 74.
Pachanka I. 279. lásd *Bachunta*.
Pachay lásd *Pachey*.
Pache lásd *Pachey*.
Pachey I. 54. **Poché**, **Pochey**, *Pocsaj* II. 543.
Pachud I. 378, 389. *Páczod* II. 300.
Pachunka I. 289. lásd *Bachunta*.
Pacsa lásd *Pach*.
Pacsa lásd *Patha*.
Pacz I. 177. *Ó-Pazua* II. 250.
Pacz lásd *Poch*.
Pacze I. 263. lásd *Bachey*.
Páczod lásd *Bachud*.

- Padány* lásd Podvas.
Padrog lásd Poldrild.
Pady I. 75. lásd Apati.
Padya I. 268. II. 270.
Paga lásd Bakak.
Pagah lásd Bakak.
Pagan I. 285, 309. lásd Bogan.
Paganika I. 97. lásd Villa Paganica.
Pagarach I. 268. Pagrad, *Pakrac* II. 270.
Pagrad I. 314. lásd Pagarach.
Pagran lásd *Pográny*.
Pábhok lásd *Sz.-András*.
Paka lásd Bakalha.
Paka-Scenth-Curg lásd *Pika-Sz.-Györpy*.
Paka-Scenth-Gurk lásd *Pika-Sz.-György*.
Pika-Sz.-György, *Paka-Scenth-Gurg*, *Paaka-Scenth-Gurg*, *Paka-Scenth-Gurk* II. 824.
Pakola lásd Bakalha.
Pakrac lásd Pukur.
Pakrac lásd Pagarach.
Paks lásd Pakws.
Pakws I. 311. Pokus, *Paks* II. 257.
Palad I. 133. *Nagy-Palád* II. 665.
Palag I. 258. 366. lásd Balag.
Palagar lásd Palakar.
Palágy lásd Balag.
Palakar I. 267. Pugar, Puzgar, *Palagar* II. 276.
Palakta I. 188. lásd Palatak.
Palan I. 380. Polyan, Polan, *Polány* II. 306.
Palandg I. 326. lásd Balag.
Palánka lásd Haram.
Palast I. 223. *Palást* II. 32.
Palást lásd Palast.
Palatak I. 188. *Palakta*, *Alsó-Palofja* II. 32.
Palaz I. 350. lásd Balag.
Palaznak lásd Poloznuk.
Palaznuch I. 387.
Palaznuk lásd Poloznok.
Páld lásd Pauli.
Paldi locus lásd Pauli.
Paldy possessio lásd Pauli.
Párlélés lásd Paulelense.
Pálfa lásd Pol sutorum.
Páli lásd *Pályi*.
Palichna I. —. II. 757.
Pálillés lásd Paulelense.
Palin lásd Pomlin.
Pálmafalva II. 804.
Pálmonostora lásd *Péter- és Pál-monostorai*.
Palmonustra lásd *Péter- és Pál-monostorai*.
Pálcőz lás Palouch.
Palouch, I. 350. Panloh, Poloch, *Pálcőz*. II. 186.
Paloznak lásd Poloznok.
Páltelke lásd Pauli villa.
Paluanus I. 238. lásd Baluan.
Pálülése lásd Paulelense.
Palvac lásd Baluan.
Pályi, *Pali* II. 800.
Pambus I, 96. Panit, *Mező-Panit* II. 658.
Pan I. 326.
Pan I. 208. lásd Panit.
Panad I. 96, 146, 151, 155, 161. *Uj-Panát* II. 401.
Panad I. —. *Panád* II. 651.
Panád lásd Panad.
Panasz-Töttelek lásd Panaz.
Panaz I. 80, 86. II. 543.
Panaz lásd Mezeupanas.
Pancata I. 333. Pankata, *Pankota* II. 176.
Panchata I. 337.
Panh lásd Panit.
Pani I. 368. lásd Panit.
Panin I. 469.
Panit I. 211. Pani, Paris, Sopan, de Pan, Pank, Panh, Pan, *Pány* II. 161. 207.
Panit I. Pambus.
Pank I. 319. lásd Panit.
Pankata I. 366. lásd Pancata.
Pankata, archidyconatus I. 252, 256, 332, 357. II. 129. 175.
Pankatha, archidyaconatus I. 350, 366, 449.
Pankota lásd Pancata.
Pankota, főesperestség lásd Pankata archidyaconatus.
Pankota, főesperestség lásd Pancata.
Pankota, benzés apátság II. 772.
Panloch I. 259. lásd Palouch.
Pannonbalmi apátság lásd Abbas monasterii Sancti Martini de Sacro Monte Pannonie.
Pansa I. 67. lásd Pasa.
Pány lásd Panit.
Pány lásd Panit.
Panyit-Daróc lásd Denout.
Pap-Keszi lásd Kezu.
Pap-Tamási lásd Thamachi.
Pápai főesperestség lásd Archidiaconatus Papensis. II. 319.
Papd lásd Pokd.
Papd lásd Popi.
Papfalva lásd Popfalva.
Papbáza lásd Sancti de Hermeti.
Papi I. 321. lásd Popi.
Papi lásd Popi.
Papi-Márok lásd Marky.
Papoch, due ville I. —. *Pápócs* II. 44.
Pápócs lásd Papoch, due ville.
Papok-Fejéregyháza lásd Alba ecclesia.
Papy I. 318. lásd Popi.
Para I. 277. *Pári* II. 262.
Parabuty lásd Bucz.
Parác lásd Paraz.
Paraszekul I. 297. *Paraszekulli*, *Parazekuk*, *Parazekul*, *Párusztészékely* II. 257.
Paraszekulli I. 287. lásd Paraszekul.
Paraszt-Bük lásd Byk.
Paraszt-Dubova lásd Duledi.
Parasztészékely lásd Paraszekul.
Parata I. 325. lásd Pata.
Paraz I. 153. *Parác* II. 480.
Parazekuk I. 278. lásd Paraszekul.
Parazekul I. 311. lásd Paraszekul.
Parchad lásd Vorkad.
Parchazeg lásd Paraz.
Parcza lásd Paraz.
Pári lásd Para.
Paric I, 337. lásd Paris.
Parich I. 346, 362. lásd Paris.
Paris I. 352. lásd Panit.
Paris I. 250, 320. *Parich*, *Paric*, *Páris* II. 194.
Páris lásd Paris.
Párkány lásd Kmot.
Parkas I. 151. lásd Partas.
Parlak I. 308. Porlac, Purlak, *Berak* II. 277.
Parna II. 795.
Partas I. 146. *Partos* II. 467.
Parthas lásd Partas.
Partos lásd Partas.
Partuh I. 357. lásd Postil.
Parumtian villa, castrum Cruciferorum I. 242.
Parva Villa I. 348, 364.
Parvo Horreo I. 144. *Kis-Csűr* II. 63.

- Parvo Promontorio I. 144. *Kis-Sink* II. 63.
 Pasa I. —. Pansa, Porsa, Povsa, Pousa, *Pósa* II. 572.
 Pasan lásd Rasan.
 Pasar I. 324.
 Pascac lásd Sascac.
 Pascha, archidiaconatus I. 253.
 Pasdich I. 328. lásd Bazdich.
 Pastek I. 189. *Ipoly-Pásztó* II. 33.
 Pasti I. 195. Patasti.
 Pastu, abbatia I. 203.
 Pastu, prepositura I. 408.
 Paszmos lásd Pazpus.
Pásztó lásd Postil.
Pasztóba lásd Postil.
Pásztói apát, Abbas de Páztuh II. 212.
Pat lásd Potoch.
Pata lásd Pata.
 Pata I. 326, 341. Patha, Putha, Parata, Pocha, Potha, *Pata* II. 179.
 Pata, archidiaconatus I. 204, 336, 341, 480. II. 124.
 Pata, archidiaconatus I. 477.
 Pata, districtus I. 357.
 Pata I. —. II. 543.
 Pata I. Pathafa.
 Pata lásd Pathani villa.
 Pata I. —. Patha, *Pasa* II. 306.
Pata, főesperestség lásd Patha, archidiaconatus.
Pata-Ősi lásd Cusi.
 Patac I. 478.
Patacs, pálosrendű kolostor II. 775.
Patafíja lásd Pathafa.
Patakfalva lásd Potok villa.
Patanytelke lásd Pathani villa.
 Patas terra lásd Podvas.
Patás lásd Podvas.
 Patasti I. 195., Pasti
 Patha I. 376. 399. Phatha, *Pacsa* II. 295.
 Patha, archidiaconatus I. 251, 259. 498. II. 177.
 Patha, archidiaconatus. I. 480.
 Patha I. 251. lásd Pata.
 Pathafa I. 47. Pathafaia, Pathafaya, *Patafíja* II. 572.
 Pathafaia I. 82. lásd Pathafa.
 Pathafaya I. 68. lásd Pathafa.
 Pathani I. 100. *Patanytelke*, *Pata*, *Posa* II. 641.
Patóháza lásd Pechunthaza.
 Patroha lásd Boatroch.
 Patrovarad I. 176. Waradino Petri, *Pétervárad* II. 351.
 Patruh I. 349.
 Patruh I. 365.
Patta lásd Botuh.
 Patua, I. 203. Payca, *Páty*, *Pusztapáty*, vagy *Bajcs*, *Nagy-Bajcs* II. 12.
 Patua I. 202. Pocna, *Pusztapáty* II. 12.
Palváréc lásd Sancti Martini iuxta Vag.
 Patwa I. 350. lásd Bacba.
 Patwa, vicearchidiaconatus I. 326.
Páty lásd Patua.
Páty, Pogh Mendenth II. 811.
 Pauldi possessio lásd Pauli.
 Pauldi villa lásd Pauli.
 Paulelense I. 150. Paulilese, Paululese, *Pálulése*, *Paulis* II. 401.
 Pauli I. 202. *Páld* II. 13.
 Pauli terra lásd Pauli.
 Pauli I. 352, 368. Poli, *Poly* II. 164.
 Pauli II. 773.
 Pauli lásd Felpali.
 Pauli villa I. —. *Pálltelke* II. 636.
 Paulilese I. 155. lásd Paulelense.
 Paulis lásd Paulelense.
 Paululese I. 146. lásd Paulelense.
Pavlovi lásd Sancto Paulo.
 Payca I. 203. lásd Patua.
 Payka I. 487. *Vajka* II. 12.
 Paz I. 399. lásd Pach.
 Pazchuh I. 237. lásd Postil.
 Pazdich I. 362. lásd Bazdich.
Pazdics lásd Bazdich.
 Pazman I. 70. Paznan, *Pázmány* II. 604.
Pázmány lásd Pazman.
 Paznaan lásd Pazman.
 Paznan I. 76, 88, 299. Posnan, Poznan II. 267.
 Paznan lásd Pazman.
 Pazpus I. 93. Piczpus, Posinus, Pozmus, *Paszmos* II. 655.
 Patah I. 326. lásd Postil.
 Páztich I. 341. lásd Postil.
 Páztuh I. 357. lásd Postil.
 Páztuh abbas I. 325, 371. lásd *Pásztó*.
 Pebarthida I. 85.
 Pech I. —. *Pekli* II. 747.
 Pech lásd Petk.
 Peched I. 44. Peterd, Peturd. *Körös-Peterd* II. 544.
 Pechel I. 375, 390. Pychil. *Nagy-Pécel* II. 296.
 Pechel I. —. II. 306.
 Pechend I. 386.
 Pecher I. 333. *Pecser*, *Peszczereő* II. 176.
 Pechie I. 380. *Pösze* II. 306.
 Pechk lásd Petk.
 Pechkerek lásd Pechkereký.
 Pechkereký I. 151. 157, 160. *Becskerek*, *Kis-Becskerek* II. 450.
 Pechunthaza I. 108. Petunhasa, Petunthaza, Posunczhaza, *Patóháza* II. 667.
 Pecki lásd Pech.
Pécs lásd Civitas.
Pécs lásd Petk.
Pécs, püspökség II. 216.
Pécs II. 775.
Pecser lásd Pecher.
 Pecsks lásd Petk.
Pécsk lásd Petk.
Pécska lásd Petk.
Pécsfalva lásd Petk.
Pécsvárad lásd Omnium Sanctorum de Waradyno.
Pécsvárad lásd Waradiensis civitas.
Pécsváradi kerület II. 251.
Picze-Sz.-Márton lásd Sancti Martini villa.
Pecze-Szőlős lásd Zeuleus.
 Peczken I. 178. lásd Pescen.
 Pede I. 319. lásd Peder.
 Peder I. 211, 352. Pede, Pudur, *Péder* II. 161.
Péder lásd Peder.
 Pederda lásd Petred.
 Peel I. 161. Pel, Pely, *Pély* II. 401.
 Pega I. 304. Prege II. 281.
 Peguinere I. 315. II. 270.
 Pehel I. 359. Pehl, *Pély* II. 174.
 Pehl I. 258. lásd Pehel.
 Pekli I. 319. *Peklin* II. —.
Peklin lásd Pekli.
 Pekurlaka I. 93. Peturlaka, *Magyar-Péterlaka* II. 653.
 Pel I. 155. lásd Peel.
Pél lásd Pellin.
Pél lásd Pyli.
Pelbárthida lásd Perbarthida.

- Pelch I. 392. lásd Pernes.
Peldő lásd Peltiden.
 Pelechthe I. 362. Pelezte, Poloste, Pellechthe, Pelekte, *Pelejte* II. 194.
Pelejte lásd Pelechthe.
 Pelekte I. 332. lásd Pelechthe.
 Pelesd I. 264. 274. 292. 312.
 Pellart, *Pellérd* II. 240.
 Pelesy I. 279. lásd Belesa.
 Pelethe I. 309. Poche, Polche, Pulche, *Pócsa* II. 248.
 Pelezte I. 346. lásd Pelechthe.
Péli lásd Pyli.
 Pellart I. 236. lásd Pelerd.
 Pellechthe I. 320. lásd Pelechthe.
Pellérd lásd Pelerd.
 Pellin I. 278. Pely, *Pél* II. 257. lásd Herdeupel.
 Pelsac lásd Sascac.
 Pelsec lásd Sascac.
Pelsőcz lásd Plesvic.
Pelsőcz lásd Plusuti.
Pelsőcz lásd Sascac.
 Peltiden I. 353. Potlench, *Peldő* II. —.
 Pely I. 150. 287. lásd Pellin.
 Pely lásd Peel.
Pély lásd Peel.
Pély lásd Pehel.
 Pelys lásd *Pilis-Sz.-Kereszt*.
 Pemes I. 398. *Pusztá-Szemes* II. 306.
 Pench I. 349.
 Penchedhely I. 380. Pentechel, Penteuch, *Péntekhely* II. 306.
 Penge I. 135.
 Penirlaka I. 110. Peturlaka, *Oláh-Péterlaka* II. 631.
 Pentechel I. 393. lásd Penchedhely.
Péntek lásd Pintuk.
Péntekhely lásd Penchedhely.
 Penteuch I. 399. lásd Penchedhely.
 Pentyk I. 130. Penung, Pintuk, Pontok, Pyntuch, Byntuk, *Szász-Péntek* II. 655.
 Penung I. 108. lásd Pentyk.
 Penyige lásd Pilike.
 Pepech I. 267. Pereche, Perepich, Perepych II. 277.
Perbál lásd Prebor.
 Perbarthida I. 57. 72. 79. Perthardida, Pelbárthida I. 544.
 Perch I. 43. 64. 72. 79. *Pércs*, *Mike-Pércs* II. 544.
 Perchtala I. 355. lásd Vescela.
Pércs lásd Perch.
 Percz lásd Perch.
 Perecchen I. 214. lásd Pereche.
 Pereche I. 352. 367. Perechen, Breche, *Perecse* II. 164.
 Pereche lásd Pepech.
 Perechen I. 211. lásd Pereche.
 Perechum I. 119.
Perecse lásd Pereche.
 Perecud I. 316.
Perecsüttő-Abod lásd Obod.
Pereg, Perek II. 792.
 Pereg lásd Peret.
 Perehtala I. 355.
 Perek lásd Pereg.
 Perekud I. 291.
 Perekuk I. 283. *Pereked* II. 252.
 Peremarthuz I. 298. II. 262.
 Peremarton lásd Premortun.
Perény lásd Peruen.
 Perepich I. 302. 304.
 Perepich lásd Pepech.
 Perepych I. 279. lásd Pepech.
 Peresnye lásd Peresznye.
Pereszlény lásd Sancte Crucis.
Peresznye, Czinfalva, Peresnye II. 800.
Perezteg, Perezteg II. 801.
 Peret I. 255. II. 112.
 Perethe I. 116.
 Peretho I. —. II. 667. lásd Pechunthaza.
 Perezlen I. 342. lásd Poroslov.
 Perezteg lásd *Perezteg*.
 Pergemes lásd Priamus.
 Periam I. 443.
Perjámos lásd Priamus.
 Perjemes lásd Priamus.
 Perjen lásd Priamus.
Perjese lásd Presse.
Perkász lásd Purcas.
 Perkoszova lásd Parkas.
 Perkupa lásd Pretura.
Perlak lásd Perlok.
 Perlok I. —. *Perlak* II. 734.
 Perna I. —. *Perna* II. 749.
Perna lásd Perna.
 Pernes I. 382. Pelch, Bolch, *Pernes* II. 306.
Pernes lásd Pernes.
 Perno lásd Pornó.
 Perspik I. 334.
 Perthardida I. 65. lásd Perbart-hida.
 Pertoldi villa I. 317.
 Peruen I. 352. 368. *Perény* II. 161.
- Peruenh I. 211. lásd Peruen.
 Peruksa I. 269. lásd Berbilsa.
 Peryemes lásd Priamus.
 Perymes lásd Priamus.
 Pescen I. 414. Peczen II. 343.
 Peščenica lásd Pezchenicha.
 Peseki lásd Visaki.
 Peselnek lásd Pusulnik.
 Peseya I. 242.
 Pespuki I. 64. lásd Pispuki.
 Pest I. 253. II. 110.
Pest, plebania I. 409.
 Pest I. 24.
Pest, főesperestség lásd Pestiensis archidiaconatus.
Pest, plebania novi Montis pestiensis II. 792.
Pest, parochia exempta I. —. II. 7.
 Peschan I. 187. lásd Poschan.
 Pestiensis archidiaconatus I. 254. II. 110.
Peszczeső lásd Pecher.
 Peszek lásd Visaki.
Pétárda lásd Peterd.
 Petend I. 375. 396. *Petend* II. 296.
Petend lásd Petend.
 Peter I. 349. lásd Petri.
 Peter I. 348. lásd Petrius.
Péter-és-Pálmonostorai, Peturmonustra, Palmonustra, Peturmonustura, Palmonustora, II. 780.
 Peteranec lásd Sancti Petri ecclesia circa portum Draue.
 Peterd I. —. Peturd, *Pétárda* II. 248.
 Peterd I. —. Petred, Petresd, *Mező-Peterd* II. 545.
 Peterd lásd Petred.
 Peterd de Barassa I. 239. Petrurd circa Karasso, Peturd, *Magyar-Peterd* II. 249.
 Peterd lásd Peched.
Péterd lásd Petred.
 Peterda lásd Petred.
Péterfalva lásd Kechkezevepeturhaza.
Péterfalva lásd Petri villa.
 Peteruaradinum I. 496.
 Peteruasara I. 342. Peterwarcschar, Petervasard, Peterwasara, *Pétervádsára* II. 179.
Pétervárad lásd Patrovarad.
Péterváradja lásd Patrovarad.
 Petervasard I. 336. lásd Peteruasara.

- Pétervására* lásd Peteruasara.
 Peterwarcschar I. 326. lásd Peteruasara.
 Peterwasara I. 358. lásd Peteruasara.
 Petheerd lásd Petred.
 Petherd lásd Petred.
 Petherlaka lásd Peturlaka.
 Petis I. 239. II. 249.
 Petk I. 160. Pech, *Pécs*, *Pécska* II. 425.
 Petorld I. 371. *Berthót* lásd Villa Bertoldi.
 Petre I. —. *Rác-Petre* II. 249.
 Petre I. —. Petree, Petri II. 467.
 Petred I. 43, 157. Peturd, *Péterd*, *Peterd*, *Klári* II. 450.
 Petred lásd Peterd.
 Petree I. 145. lásd Petre.
 Petree, vicariatus I. 145.
 Petresd I. 56.
 Petresd lásd Peterd.
 Petri, archidiaconatus I. 253.
 Petri I. 329, 365. Peter, *Petri*, *Pécs-Petri* II. 201.
 Petri I. 214, 351, 367. *Petri*, *Hernád-Petri* II. 164.
 Petri lásd Petre.
 Petri lásd Petri.
 Petri I. 364. lásd Petrius.
 Petri villa I. 32. de Subcastro, Petri, *Péterfalva* II. 634.
 Petri Subcastrum I. 142.
 Petrievee lásd Sancto Nicolao.
 Petrik lásd Pubrek.
 Petrim I. 339. lásd Petrius.
 Petrina I. 520.
 Petrina I. —. *Petrinja* II. 746.
Petrinja lásd Petrina.
 Petrius I. —. Poter, Peter, Petrim, Petri, *Petri*, *Sajó-Petri* II. 171.
 Petroman lásd Petre.
 Petrovac lásd Podcrisye.
 Petrovce lásd Sancto Petro.
 Petrovina I. —. *Petrovina* II. 768.
 Petrovina lásd Biscupech.
Petrovjani lásd Sancto Petro.
 Petrovsko lásd Conoba.
 Petrovoszello lásd Peturlaka.
 Petrud I. 275. lásd Behe.
 Petrurd I. 275. lásd Peterd de Barassa.
 Petund I. 239. lásd Behe.
 Petunhasa lásd Pechunthaza.
 Petunhaza I. 116.
 Petunthaza lásd Pechunthaza.
 Peturd I. —. II. 240.
 Peturd I. —. Magyar-Peterd II. 664.
 Peturd lásd Behe.
 Peturd lásd Peched.
 Peturd lásd Peterd.
 Peturd lásd Petred.
 Peturd circa Farasso I. 295. lásd Peterd de Barassa.
 Peturd circa Zeuchew I. 295. lásd Behe.
 Peturd I. —. *Nagy-Peterd* II. 240.
 Peturd Nobilium I. 295. *Nemes-Peterd* II. 249.
 Peturlaba I. 92.
 Peturlaka I. 120, 121, 152. *Péterlaka* II. 468.
 Peturlaka lásd Penirlaka.
 Peturlaka lásd Pekurlaka.
 Peturlata I. 106.
 Peturmonustra lásd *Péter- és Pálmonostorai*.
 Peturmonustura lásd *Péter- és Pálmonostorai*.
 Pezchenicha I. —. *Peščénica* II. 767.
 Peze lásd Pezey.
 Pezey, *Peze* II. 812.
 Pharchad lásd Vorkad.
 Phatha I. 388. lásd Patha.
 Pheverd I. 139. lásd Feyerd.
 Philes I. 379. Files, *Füles* II. 306.
 Philippi prepositura I. 255.
 Philpus I. 92, 107, 109, 120.
 Philpus Minor I. 93, 107, 130. 138. Pylpus, *Kis-Fülpös* II. 665.
 Philpus maior, I. —. Phylpus, Pylpus, *Magyar-Fülpös* II. 653.
 Phired I. 399.
 Phygut I. 128. lásd Fugad.
 Phylpus lásd Philpus maior.
 Picula I. —. Pycula, Pytula, *Ölves* II. 655.
 Piczgu I. 111. lásd Pazpus.
 Pigwedine I. 95. lásd Feyz.
 Pilike I. 122. *Penyige* II. 665.
 Piliny lásd Syng.
 Pilis, cistercita-apátság II. 793.
Pilis-Sz.-Kereszt, pálosremeték rendháza, Pelys, domus S. Crucis prope Strigionium II. 793.
Pilis-Sz.-László, pálosok kolostora, Pylis II. 793.
 Piliske I. 387. *Pölöske* II. 296.
 Pilkar I. 360. lásd Pulkar.
Pincz lásd Syng.
 Pingvedine lásd Feyz.
Pinták lásd Pintuk.
 Pintuch I. 93.
 Pintuk I. 97, 107, 118, 119. 140, 142. Pintun minor, Pymchych, *Péntek*, *Pinták* II. 643.
 Pintuk lásd Pentyk.
 Pintun Minor I. 111. lásd Pintuk.
 Piricseszma lásd Munkad.
 Pisaki lásd Visaki.
 Pisitungh I. 325. lásd Pyspeky.
 Piska lásd Piski.
Piskárkos lásd Pyskarkus.
 Piskarkus I. —. Pystarcus, *Piskárkos* II. 667.
 Piski I. —. II. 451.
 Piski lásd Pysky.
 Piski lásd Pyspuki.
 Piski lásd Piskui.
Piskupicz lásd Pyspeki.
 Pispiki lásd Pispuki.
 Pispuki I. 57. Pispuky, Pyspuky, Pespuki, *Püspöki*, II. 545.
 Pispuki I. 216. lásd Pyspulk.
 Pispuky lásd Pispuki.
 Piskui I. 414. Pysky, Pyky II. 343.
 Pista I. 203. Bista, *Vistuk*, *Vista* II. 14.
 Pista I. —. Bitsa, *Bittse* II. 99.
Piszke lásd Pizke.
 Piugna I. 315. Prigina II. 270.
 Pizke I. 373, 384. *Piszke* II. 288.
 Pleissen lásd Sascac.
 Plesoutz lásd Plesvic.
 Plesovce lásd Plesvic.
 Plesvic I. —. *Pelsőcz*, *Tót-Pelsőcz* II. 33.
Pleternica lásd Sancti Nicolai.
 Plike I. 395. lásd Vylega-Charatar.
Pluberia I. —. II. 742.
 Plusuti 192. *Pelsőcz* II. 44.
 Poal I. 238. lásd Bel.
Pobijenik lásd Byenik.
 Poborzevsenso I. 283. Popruzeuleuse, Zelews, Zelilos, *Barcz-Szölös* II. 240.
 Pobresia I. —. II. 743.
 Poch I. 64. 175. II. 351.

- Poch I. — Poche, *Pacz* II. 546.
 Pocha I. 337. lásd Pata.
 Pochay lásd Pachey.
 Poche I. 42. 57, 296. lásd Pe-
 lethe.
 Poche lásd Pachey.
 Poche lásd Poch.
 Pochei I. 65. 79.
 Pochey I. 71, 86. lásd Pachey.
 Pochocala I. 241.
 Pochola I. 242.
 Pocna I. 202. lásd Patua.
 Pócs lásd Posoch.
 Pócs lásd Potoch.
 Pócs-Petri lásd Petri.
 Pócsa lásd Pelethe.
 Pócsaj lásd Pachey.
 Pod-Turen lásd Gouriena.
 Podog I. 200. Bodac, *Bobot* II.
 96.
 Podans I. 202. lásd Podvas.
 Podbor I. — II. 760.
 Podcrisie ecclesia sancte crucis
 I. —. *Podič* II. 743.
 Podcrisye ecclesia beate virgi-
 nis I. —. II. 733.
 Podcrisye, ecclesia Sancte cru-
 cis I. —. II. 743.
 Podcrisye, ecclesia Sancti Petri
 I. —. II. 743.
 Podgradje lásd Barralia.
 Podič lásd Podcrisie, ecclesia
 sancte crucis.
 Podola lásd Lessak.
 Podolin II. 804.
 Podomer I. 354. lásd Botimer.
 Podszkal lásd Nadas.
 Podturen lásd Sancti Martini
 ductue ecclesie.
 Podvas I. 202. Podans, *Padány*,
Hidas-Kürt, *Putas* II. 14.
 Poga I. 248, 322. lásd Bakak.
 Poga lásd Bakak.
 Pogáh lásd Bakak.
 Pogan lásd Bogan.
 Pogány lásd Bogan.
 Pogány-Szentpéter, paulinus-zárda
 II. 797.
 Pogh lásd Púty.
 Pográny, benzés-apátság, Pagran
 II. 791.
 Pohaca I. 242.
 Poho I. 200.
 Pohoch I. 329. lásd Potoch.
 Pohnsturnaalia I. 342.
 Pojnik lásd Poslay.
 Pok lásd Tét.
 Pok-monostor lásd Tét.
 Póka lásd Porkatelki.
 Póka-Keresztúr lásd Sancta Cruce.
 Pokan I. 295.
 Pokd I. 160. Popd, *Papd*, *Bobda*
 II. 451.
 Poklostelek lásd Puchustekel.
 Poklostheleke lásd Puchuste-
 kel.
 Pokolosteleke lásd Puchuste-
 kel.
 Pokus I. 262, 297. lásd Pakws.
 Pol sutorum I. 277. *Pálfa* II.
 257.
 Póla lásd Pulach.
 Polan I. 399. lásd Palan.
 Polány lásd Palan.
 Polcha I. 380, 391. 399. *Pólca*
 II. 306.
 Polcha I. 482.
 Polche I. 266. lásd Pelethe.
 Pólca lásd Polcha.
 Poldrild I. 374. *Padrag* II. 291.
 Polena I. 314. Polina, *Poljana*
 II. 270.
 Polgár lásd Pulkar.
 Poli lásd Pauli.
 Polina I. 241, 268, lásd Polena.
 Poljana lásd Polena.
 Polkar I. 330. lásd Pulkar.
 Poljice lásd Tholichi.
 Poloch I. 366. lásd Palouch.
 Polonia I. 17.
 Polonia I. 506.
 Polosnicha I. —. *Stara-Ploš-
 čica* II. 736.
 Poloste I. 250. lásd Pelechte.
 Poloznok I. —. Palaznuk, Po-
 loznuk, *Paloznak* II. 296.
 Poloznuk I. 375. 395. lásd Po-
 loznok.
 Polyan I. 105, 109, 130, 393.
 lásd Palan.
 Polyan I. —. *Polyán* II. 646.
Polyán lásd Polyan.
 Polyi lásd Pauli.
 Pomerio I. 112 lásd Hydalmas.
 Pomlin I. —. *Palin* II. 296.
 Pomlyn I. 377.
 Ponch I. 331, 364. lásd Potoch.
 Pondulygh II. 819.
 Pong I. 247. lásd Potoch.
 Ponik lásd Poslay.
 Ponkata, archidiaconatus I. 448.
 Pons Ivance lásd Hinankahida.
 Pons Thome lásd Thamashida.
 Pontuk lásd Pentyk.
 Popd I. 149. 157. lásd Pokd.
 Popdi lásd Popi.
 Popfalua I. 103, 113, 122, 127.
 139.
 Popfalva I. —. *Papfalva* II. 649.
 Popi I. 213. Papy, Popy, *Papi*
 II. 164.
 Popi I. 249. Popy, Papi, *Papi*,
Heő-Papi II. 171.
 Papi lásd Pokd.
 Popoch I. 216.
 Poprád II. 804.
 Popruzeuleuse I. 273. lásd Po-
 borzevsenso.
 Pophth lásd Pokd.
 Popy I. 339. lásd Popi.
 Popy I. —. *Papi* II. 262.
 Popy I. 352. lásd Popi.
 Porazfalua lásd Paraz.
 Porci I. —.
 Poreche I. —. *Porcsen* II. 667.
 Porecs lásd Arroad.
 Porkatelki I. —. Poucatelky,
Póka II. 653.
 Porkatelky I. 120.
 Porlac I. 268. lásd Parlak.
 Pornó, Sz. Margitról czimzett
 cisterciarendű apátság, Perno
 II. 811.
 Poroche I. 141. II. 658.
 Porog ? I. —. II. 754.
 Poroslo I. 335. lásd Poroslov.
 Poroslov I. 358. Poroslo, Pe-
 rezlen, *Poroszló* II. 174.
Poroszló, benzés-apátság, Po-
 rozlo, Porozlou II. 785.
Poroszló lásd Poroslov.
 Porowa lásd Porva.
 Porozlo lásd *Poroszló*.
 Porozlou lásd *Poroszló*.
Porrog-Sz.-Király lásd S. Rege.
 Porsa I. 58. lásd Pasa.
 Porsan I. 307. Porson, Pursun,
 Pusan II. 281.
 Porsod, archidiaconatus I. 256.
 Porson I. 304. lásd Porsan.
 Portperk I. 143.
 Poruk 141.
Porva, Porowa, paulinusok II.
 812.
 Posa I. 272.
 Posa lásd Pasa.
 Posa lásd Pathani villa.
 Posaca, canonicatus I. 197.
 Posaga I. 240.
 Posaga archidiaconatus I. 240.
 242. Posoka, Pozaga II. 268.

- Posaga, prepositura I. 282.
 Posago I. 272. Pozaga, Pozago,
 Pozega, *Pozsega* II. 270.
Pósalaka lásd Pasa.
 Poschan I. 187. Pestchan, *Pös-
 tyén* II. 23.
 Posega I. 494, 510, 514, 516.
 Posega, prepositura I. 494.
 Posga I. 241.
 Posinus I. 107. lásd Pazpus.
 Poslay I. 185. *Pojnik* II. 51.
 Posmus I. 122.
 Posnan I. 288. lásd Paznan.
 Posnay I. 238. II. 240.
 Posnica I. 388. *Bošnjaki, Bos-
 nyachi* II. 277.
 Posoch I, 330. *Pócs, Mária-Pócs*
 II. —.
 Posoga, prepositura I. 288.
 Posoka I. 268. lásd Posaga ar-
 chidiaconatus.
 Poson I. 190, 406, 506.
 Poson, canonía I. 190.
 Poson ecclesia collegiata Sancti
 Martini I. 471, 473. *Pozsony*
 II. 14.
 Poson, prebenda I. 477
 Poson prepositura I. 441. *Po-
 zsony* II. 14, 19, 447.
 Poson vicearchidiaconatus I.
 202. *Pozsony* II. 14.
 Posonium Maior I. 202, 203.
 Possa lásd Bozza.
 Posterla I. 438.
 Postil I. 251. Paztich, Paztah,
 Pazchuh, Partuh, *Pásztó, Pasz-
 toha* II. 179.
 Posunczhaza lásd Pechunthaza.
Pósvár lásd Poustornalia.
Pósváralya lásd Poustornalia.
 Pot I. 473.
 Poter I. 321. lásd Petrius.
 Potha I. 337. lásd Pata.
 Potha, archidiaconatus I. 257.
 Pothfalua I. 154. *Apátfalva* II.
 426.
 Pothok lásd *Sárospatak*.
 Potkerequ lásd Pechkereky.
 Potlench I. 369. lásd Peltden.
 Potoc I. 212.
 Potoch I. 329. Pohoch. Pong,
 Ponch, *Pócs, Mária-Pócs* II.
 201.
 Potoch I. —. *Pat* II. 300.
 Potok I. 115. *Pulakfalva* II. 660.
 Potok lásd *Sárospatak*.
 Poton I. 15.
 Potouch lásd Podvas.
 Potunchaza I. 134.
 Poucatelky I. 130. lásd Porka-
 telki.
 Pousa lásd Pasa.
 Poustornalia I. 358. *Pósváralya*
 II. 174
 Poutuk I. 138.
 Povsa I. 74, 82, 87, lásd Pasa.
 Pownya I. *Buinja* II. 746.
 Poydis I. 257. lásd Bazdich.
 Pozaga I. 272. lásd Posago.
 Pozaga, archidiaconatus I. 272.
 lásd Posaga.
 Pozaga, canonía I. 315.
 Pozaga, prepositura I. 294.
 Pozagna I. 314.
 Pozago I. 315. lásd Posago.
 Pozdig I. 333. lásd Bazdich.
 Pozega I. 497. lásd Posago.
 Pozega I. 477. 478, 498, 499.
 Pozegauar I. 315, Pozogawar,
Kaptol II. 270.
 Pozegua I. 315.
 Pozmus I. 138. lásd Pazpus.
 Poznan I. 280. lásd Paznan.
 Pozogauar I. 272.
 Pozogawar lásd Pozegauar.
 Pozon, ecclesie Sancti Martini
 prepositura et capitulum I.
 478.
 Pozon, prepositura I. 438.
Pozsega lásd Posago.
Pozsega, föesperestség lásd Po-
 saga.
Pozsegavár lásd Pozegauar.
Pozsony lásd Poson.
Pozsony, föesperestség I. —. II. 7.
Pozsony, klarisszák zárdája, Szent
 Ferenczrendű kolostor, Szent
 Katalin kápolna, Sz. Lőrincz
 plebánia, Sz. Mihály plebá-
 nia II. 795.
Pozsony, nagy-pozsonyi föespe-
 restség II. 7.
Pozsony, kis-pozsonyi föespe-
 restség II. 7.
Pölöske lásd Piliske.
Pölöske lásd Pyliske.
Pölöskefő, Pyliskefeu II. 815.
Pöstyén lásd Poschan.
Pösze lásd Pechie.
Prandorf lásd Prián.
Prassicz lásd Presse.
 Prato I. 199.
 Praudauiz lásd Prodauiiz.
 Prauna I. 222. *Tót-Próna* II. 94.
Prázsmár lásd Tharda.
 Prebarthyda lásd Perbarthida.
 Prebor I. 373. Probor, *Perbál*
 II. 288.
 Prebuna I. 241.
 Precupa I. 233. lásd Pretura.
 Predavec lásd Prodauiiz.
Predmér lásd Pretmer.
 Prege I. 243. lásd Pega.
 Pregrada I. 503. *Pregrada* II. 747.
 Prelepi I. —. *Prilipje* II. 751.
 Premartino I. 386, 395. lásd
 Premortun.
 Premortun I. 374. Premartino,
Peremarton II. 291
 Presaka I. 759. Preseka.
 Presca I. 200. Prusca, *Pruska*
 II. 99.
 Preseka lásd Presaka.
 Presse I. 232. *Prassicz, Perjese*
 II. 23.
 Pretmer I. 201. *Predmér* II. 99.
 Pretura I. 233. Precupa, *Perkupa*
 II. 48.
 Preuarthyda lásd Perbarthida.
 Pregua lásd Priuiga.
 Priamus I. 147, 154, 156, 158.
Perjámos II. 415.
 Prian I. 186. *Prandorf, Alsó-
 Prandof, Felső-Prandof, Alsó-
 Tót-Baka, Felső-Tót-Baka* II. 33.
 Pribel lásd Pribina.
 Pribić lásd Pribichi.
 Pribichi I. —. *Pribić* II. 751.
Pribilina lásd Pribina.
 Pribina I. 198. *Pribilina* II. 49.
 Prigina I. 272. lásd Piugna.
 Prilipje lásd Prelepi.
 Principis villa I. 93, 104, 138.
Királyfalva II. 655.
 Prinstorfi I. 201. lásd Pruster.
 Prinstorf lásd Pruster.
 Prinzdorf lásd Pruster.
 Prisep I. 239. Yeph, *Izsép* II.
 249.
 Priuardhida lásd Perbarthida.
 Priuiga I. 183. *Privigye* II. 94.
 Privarthida lásd Perbarthida.
Privigye lásd Priuiga.
 Probor I. 384. lásd Prebor.
 Prodancz lásd Prodauiiz.
 Prodauiiz I. —. II. 756.
 Progár lásd Pega.
 Protá I. 200. *Prusz, Alsó-Poruba*
 II. 96.
 Prozorje lásd Beatissimi Mar-
 tini ecclesia.

- Prusca I. 200. lásd Presca.
 Pruster I. 201. Prinstorfi, *Her-
czegfalva* II. 17.
Prusz lásd Bota.
Pruszká lásd Presca.
 Pubrek I. 346. *Imregb, Petrik*
 II. 194.
 Puchustekel I. 86. Puclustelek,
 Pucsustelek, Puklustekuk,
 Puklusteluk, *Poklostelek* II.
 546.
 Puclustelek I. 57. lásd Puchus-
 tekkel.
 Pucsustelek I. 44. lásd Puchus-
 tekkel.
 Puchthuth I. 194. lásd Puthnuk.
 Puda I. 349. lásd Bakak.
 Pudur I. 368. lásd Peder.
 Puga I. 349. lásd Bakak.
 Pugan I. 266. lásd Bogan.
 Pugar I. 289, 301. lásd Palagar.
 Puklustekuk I. 64. lásd Pu-
 chustekel.
 Puklusteluk I. 72. lásd Pu-
 chustekel.
 Pukur I. —. *Pakrac* II. 760.
 Pula I. 374, 385, 395. *Pula* II.
 291.
Pula lásd Pula.
 Pulach I. —. *Baglad, Póla* II.
 733.
 Pulche I. 285. lásd Pelethe.
 Pulkar I. 344. Polkar, Pilkar,
Polgár II. 185.
 Pulsator I. 303.
 Purcas I. 140. Purkas, Purkaz,
Perkász II. 634.
 Purgar I. 279, 308.
 Purkas I. 99, 126. lásd Purcas.
 Purkaz I. 94, 110, 121. lásd
 Purcas.
 Purlak I. 280, 290, 302. lásd
 Parlak.
 Pursun I. 269, 287, 300. lásd
 Porsan.
 Pusac I. 379. Puzag II. 306.
 Pusan I. 243. lásd Porsan.
 Pusulnik I. 105. Pusulnuk, *Pe-
selnek* II. 646.
 Pusulnuk I. 114, 126. lásd Pu-
 sulnik.
Pusztá-Kamarás lásd Kamaras.
Pusztá-Kovácsi lásd Kuachi.
Pusztá-Ságh, Sasagh II. 825.
Pusztá-Szemes lásd Pemes.
Pusztá-Sz.-László, Zenthlázlow
 II. 825.
*Pusztá-Sz.-Márton, Sancti Mar-
tini villa* II. 825.
Pusztá-Szent-Márton lásd Sancto
 Martino.
Pusztá-Sz.-Mibály lásd Sancto
 Michaelé.
Pusztá-Sz.-Péter, Sancto Petro
 II. 825.
Pusztá-Tercs lásd Turci.
 Pusztá-Told lásd Told.
Pusztá-Ujlak lásd Vilak.
Pusztapáty lásd Patua.
 Puta I. 200. lásd Bitsa.
 Putha I. 251. lásd Pata.
 Puthnuk I. 216, Puchthuth, *Put-
nok* II. 45.
 Putnich I. —. II. 759.
Putnok lásd Puthnuk.
 Puzag I. 391. lásd Pusac.
 Puzgar lásd Palakar.
Püspök-Bogád lásd Bogad.
Püspök-Székel lásd Zecul.
Püspöki lásd Pispuki.
Püspöki lásd Pyspeki.
Püspöki lásd Pyspeky.
Püspöki lásd Pyspeki.
Püspöki lásd Pyspeky.
Püspöki lásd Pyspuki.
Püspöki lásd Pyspuik.
 Pychil I. 387. lásd Pechel.
 Pycula I. 93, 111, 122, 130,
 138. lásd Picula.
 Pyky I. 177. lásd Pysqui.
 Pyli I. 332. *Péli, Pél, Kis-Pél,
Nagy-Pél* II. 176.
 Pylis lásd *Pilis-Sz.-László*.
 Pyliske I. 309. *Pölöske* II.
 249.
 Pyliskefeu lásd *Pölöskefő*.
 Pylpus I. 111. lásd Philpus
 maior.
 Pylpus lásd Philpus minor.
 Pymchych I. 129. lásd Pintuk.
 Pynkokery II. 773.
 Pyntuch lásd Pentyk.
 Pyntuk I. 104.
 Pyro I. 95, 102, 137. Pyron,
Oláh-Girbo II. 636.
 Pyron I. 99. lásd Pyro.
 Pyryamos lásd Priamus.
 Pyskarkos I. 134.
 Pyskupy I. 47. lásd Pyspuki.
 Pysky I. 149, 160, 177. lásd
 Pysqui.
 Pysky I. —. *Piski, Bruckenau*
 II. 452.
 Pysky lásd Pyspuki.
 Pyspeki I. 200. *Püspöki, Pisku-
piez* II. 97.
 Pyspeky I. 348, 364. *Püspöki,
Keresztes-Püspöki* II. 171.
 Pyspeky I. 341. *Pisitungh, Püs-
pöki, Gyöngyös-Püspöki* II. 179.
 Pyspeky lásd Pispuki.
 Pyspuki I. 72, 73, 80, 86. 87.
 Pyskupy, Pyspuky, *Püspöki* II.
 573.
 Pyspuky I. 44, 59, 72, 81. lásd
 Pispuki.
 Pyspuky lásd Pyspuki.
 Pyspulk I. 216. *Pispuki Püs-
pöki, Sajó-Püspöki* II. 45.
 Pystarcus I. 117. lásd Pyskarkos.
 Pystrungus I. 303.
 Pytula I. 104. lásd Picula.
 Qnece lásd Ernee.
 Quaciensis episcopatus I. 14.
 Quaheta I. 212. *Kojtta* II. 161.
 Queer villa inferior lásd Keer.
 Quefri I. 191. Quesu, *Kecső* II.
 45.
 Quemén I. 231. *Kéménd* II. 6.
 Quemey I. 205. lásd Keme.
 Quendi I. 210. Kendi, Kendy,
Kende, Kendi II. 207.
 Queo I. 241.
 Quer I. 225. *Kér, Kis-Kér,
Nagy-Kér* II. 23.
 Querce, archidiaconatus I. 2.
 Queencher I. 230.
 Quernex I. 205. Quemey ar-
 chidyaconatus II. 127.
 Quernex I. 205. lásd Keme.
 Quesens I. 232.
 Quesi I. 229. *Keszi, Karancs-
Keszi* II. 39.
 Quespa I. 189. Quessu, *Kis-Ke-
szi* II. 33.
 Quessu I. 189. lásd Quespa.
 Quessu I. 248. II. 171.
 Questec I. 233. lásd Gezeche.
 Quesu I. —. *Keszi, Bánkeszi* II.
 23.
 Quesu I. —. *Keszi, Sajó-Keszi*
 II. 45.
 Quesu I. 191. II. 45.
 Quesu I. 225.
 Quesu I. 191. lásd Quefri.
 Quinex I. 214. lásd Keme.
 Quinis I. 213. lásd Kynis.
 Quinquecclesiae I. 219, 235,
 271, 455, 494.

- Quinqueecclesiæ, archidiaconatus I. 20.
 Quinqueecclesiæ, canonia I. 283.
 Quinqueecclesiæ, canoniarum Sancti Johannis I. 240, 242.
 Quinqueecclesiæ, capitulum I. 236, 272, 303, 429, 430.
 Quinqueecclesiæ, civitas et diocesis I. 20, 21, 439.
 Quinqueecclesiæ, diocesis I. 196, 260, 316, 417, 444, 493.
 Quinqueecclesiæ, civitatis ecclesia Omnium Sanctorum I. 292.
 Quinqueecclesiæ, ecclesia Sancti Johannis I. 439.
 Quinqueecclesiæ, ecclesie canonicatus I. 444.
 Quinqueecclesiæ, episcopatus I. 14, 234, 401, 407.
 Quinqueecclesiæ, Cathedralis archidiaconatus I. 263, 283.
 Quinqueecclesiæ, prepositura I. 20, 453, 493, 520.
 Quinto Foro I. 99. lásd Munerad.
 Quiquinet I. 212. lásd Kekud.
- R**as lásd Rad.
 Raba I. 360.
 Raba, monasterium Sancti Jacobi lásd *Móriczbida*.
 Rabacuz archidiaconus I. —. II. 318.
 Rabashaza I. 358.
 Rabe I. 147. *Rábé* II. 416.
 Rabey lásd Rabe.
 Rabuch I. —. *Hraštje* II. 768.
 Rac I. 249. Kach, *Kács* II. 171.
Rača lásd Raacha.
 Racarnas I. 250. *Rakottyás* II. 194.
 Racha I. 153. lásd Aracha.
 Rachan I. 134.
 Rad I. 318, 353, 368. Rati, Vaci, *Rás*, *Rásovík*, *Raas* II. 165.
 Rad I. 343. *Rád* II. 306.
 Rada I. 341. lásd Redda.
Rada, Rada II. 825.
Radács lásd Villa Rudigueri.
 Radad I. 352. lásd Ghabada.
 Radboa I. —. *Radoboj* II. 748.
 Radcha I. —. *Rača* II. 754.
 Radchicha I. —. *Rašenica* II. 755.
 Radean I. 214. Radvan, Radwan, Radwain, Roduan, *Radvány* II. 165.
 Radela I. 199. *Radlya* II. 99.
 Radikovce lásd Erradwan.
 Radlya lásd Radela.
 Radnid I. 353. *Radnok* II. 165.
Radnok lásd Radnid.
Radnót lásd Arnuch.
Radnótfája lásd Reinolfaya.
 Radoboj lásd Radboa.
Radosna lásd Radysna.
 Raduan I. 270, 281, 289. lásd Erradwan.
 Radvan I. 289, 300. lásd Erradwan.
 Radvan I. 214, lásd Radean.
Radvány lásd Radean.
Radvány lásd Rodoan.
 Radwain I. 319. lásd Radean.
 Radwan I. 355. lásd Radean.
 Rady I. 254. II. 112.
 Radysna I. 186. *Radosna* II. 23.
 Raf I. 372.
 Ragin I. 101. lásd Bagin.
 Rahd I. 87. lásd Moth.
 Raindzu I. 237.
Rajcsány lásd Bexim.
Rajk, Bold. sz. Máriáról címzett prémontréi prépostság, Royk II. 815.
Rakacza-Szend lásd Zend.
 Rakamaz I. 343, 359. *Rakomaz* II. 185.
Rakasz lásd Rakaz.
 Rakaz I. 355. Bakaz, *Rakasz*, *Nagy-Rakasz* II. 202.
Rakomaz lásd Rakamaz.
 Rakounok I. —. *Rakovac* II. 759.
Rakovac lásd Rakounok.
 Rakovica I. —. lásd Hrapauchi II. 750.
Rakottyás lásd Racarnas.
 Rakus I. 258, 366. lásd Kakus.
 Rakus I. —. *Csik-Rákos* II. 661.
 Ramachahaza I. 365. lásd Bamachchaza.
 Ramacha I. 121. Ramas, Ramatha, Bamatha, *Romosz* II. 634.
 Ramas I. 93. lásd Ramacha.
 Ramatha I. 99, 126. lásd Ramacha.
 Ramdzu I. —. II. 240.
 Ranc I. 212. lásd Rank.
 Rani I. 244.
 Rank I. 369. Banck, Ranc, Banch, *Ránk* II. 165.
 Rapermars I. 238. II. 240.
 Rapolt I. —. *Nagy-Rápolc* II. 645.
 Rapularum villa I. 122, 138.
 Rapuldarum villa, *Alsó-Répas* II. 653.
 Rapuldarum villa lásd Rapularum villa.
 Rare I. 127.
 Rasan I. 154. *Rázsán* II. 416.
 Raschich I. —. II. 744.
 Rasen I. 352. Razun, *Rásony* II. 165.
Rašenica lásd Radchicha.
Rasinja lásd Razina.
 Raska I. —. II. 194.
 Raslauciz I. 355. lásd Rastlovisa.
 Raslauisa I. 317. lásd Rastlovisa.
 Rastlovisa I. 210. Rastolnissa, Raslauisa, Raslauciz, *Ruszlaviczá*, *Magyar-Ruszlaviczá Tót-Ruszlaviczá* II. 207.
 Rastolnissa I. 210. lásd Rastlovisa.
Ruszlaviczá lásd Rastlovisa.
 Rati I. 213. lásd Rad.
Ratnócz lásd Hrudna.
 Raudve I. 187. lásd Vosuk.
Rautendorf lásd Sancto Michaele.
Rautendorf lásd Sancto Michaele.
 Raw I. 310. Rev, *Rév* II. 249.
 Ray I. 511.
 Raya I. 184. *Rónya* II. 39.
 Rayk I. 377, 387. *Felső-Rajk* II. 296.
 Razina I. —. *Rasinja* II. 756.
 Razlauiza I. 317.
Rázsán lásd Rasan.
 Razun I. 368. lásd Rasen.
Rábaközi főesperestség lásd Rabacuz II. 319.
Rábé lásd Rabe.
Rácz-Egres lásd Egres.
Rácz-Göröcsöny lásd Berchun.
Rácz-Kozár lásd Bozar.
Rácz-Petre lásd Petre.
Rákos lásd Kakus.
Ránk lásd Rank.
Rás lásd Rad.
Ráska lásd Baska.
Ráska lásd Raska.
Rásony lásd Rasen.

- Rásovik* lásd Rad.
Rát lásd Vrat.
Rátót, prépostság II. 812.
Rech I. 251. *Reske*, *Dekch*,
Rech, *Reck* II. 179.
Reche I. 377. *Nagy-Réce* II. 296.
Reche I. —. *Reech*, *Bech*, *Beech*,
Réce II. 634.
Rechena I. 237. *Reguena*, *Re-*
guna, *Regenye* II. 240.
Rechens I. 314. lásd *Benchen*.
Rech I. 337. lásd *Rech*.
Rechke I. 263. 298. *Recke* II.
262.
Reck lásd *Rech*.
Recke lásd *Rechke*.
Rectuo I. 249. II. 171.
Redda I. 251. *Rada*, *Rehan*,
Réde, *Nagy-Réde*, *Kis-Réde* II.
179.
Redemech I. 369. lásd *Rege-*
mech.
Redmichal I. 328. *Redmihaly*,
Missael, *Nogmichael*, *Nog-*
mihal, *Nodmichael*, *Nogmi-*
hel, *Nagy-Mihály* II. 194.
Redmihaly lásd *Redmichal*.
Rednek lásd *Regnicz*.
Rednuk lásd *Regnicz*.
Reduoldi villa I. 109. lásd
Reinolfaya.
Reech I. 125, 134. lásd *Reche*.
Regalas I. 370. lásd *Regales*.
Regales I. 354. *Regalas*, *Regető*,
Királynép II. 207.
Regész, *Remete Sz. Pál* rendjé-
nek társháza I. 771.
Regemech I. 353. *Bedemech*,
Retinet, *Redemech*, *Regmecz*,
Alsó-Regmecz, *Felső-Regmecz* II.
161.
Regen I. —. *Regun*, *Szász-Ré-*
gen II. 656.
Regenye lásd *Rechena*.
Regete-Ruszká lásd *Ruska*.
Regető lásd *Regales*.
Regis villa Sancte Helizabeth
I. 185.
Regmecz lásd *Regemech*.
Regnen I. 346, *Reguhro*, *Dre-*
guen, *Dorgnew*, *Deregnýő* II.
194.
Regneu lásd *Regnen*.
Regnicz I. 413. *Reguug*, *Vrdnik*,
Vrdnik monastir II. 351.
Regnő lásd *Regnen*.
Regöly lásd *Reguen*.
Regöly, főesperestség I. —. lásd
Regun II. 258.
Reguen I. 306, 362. *Regun*,
Regöly II. 262.
Reguena I. 313. lásd *Rechena*.
Reguhro I. 257. lásd *Regnen*.
Regum I. 245.
Regun lásd *Regen*.
Reguna I. 264, 273, 283, 293.
lásd *Rechena*.
Regun I. 93, 104, 109, 120,
130, 138, 276, 298. II. 234,
258.
Regun, archidiaconatus I. 262,
305. *Regöly* II. 258.
Regun, decanatus I. 104, 115.
Regung I. 181.
Regurkyrch I. —. *Rengurkyr*,
Bemgurkyr, *Byngurkyr*, II.
636.
Reguug I. 131. lásd *Regnicz*.
Regurkyrch I. 106.
Regurleyr I. 137.
Rehan I. 358. lásd *Redda*.
Reho lásd *Rehov*.
Rehov I. —. *Byhov*, *Byhow*,
Reho II. 634.
Rehunda I. 156. *Gohuncha*, *Ro-*
huncha, *Ruhuncha*, *Robon-*
cza II. 417.
Reichke I. 54. lásd *Derecske*.
Reinolfaya I. 130. *Renuoldi*
villa, *Reduoldi villa*, *Arnol-*
faya, de *Arnolfaja*, *Echtorf*,
Radnolfája II. 656.
Relges I. 244.
Remete lásd *Eremita*.
Remete, *Remete* II. 825.
Rengurkyr I. 95.
Renduc Scengurge I. 300. lásd
Bonekazengurge.
Rendve lásd *Vasuk*.
Rengurkyr lásd *Regurkyrch*.
Renik I. 500.
Rennek I. —. *Csab-Rendek* II.
296.
Renres I. 237. lásd *Kerus*.
Renuk I. 377.
Renuoldi villa I. 138. lásd
Reinolfaya.
Repche, iuxta, archidiaconatus
II. 319.
Repech I. 377. II. 296.
Resimigh I. 268. *Resnik* II. 271.
Reske I. 342, 358. lásd *Rech*.
Resnik lásd *Reznek*.
Resse I. 238. II. 240.
Restd I. 307. lásd *Kest*.
Restér lásd *Instem*.
Resti Insula I. 197.
Reszege, *Rezege* II. 803.
Reteg I. 126.
Reth I. 342. lásd *Weck*.
Retinet I. 212. lásd *Regemech*.
Retk I. 342.
Retteg I. 114. lásd *Becceg*.
Rev I. 295. lásd *Raw*.
Rev I. 49, 54, 86. *Rey*, *Bev*,
Bey, *Rév* II. 582.
Rew lásd *Rev*.
Rew Kanisa I, 154.
Rewelew lásd *Rev*.
Rewkanisa I. 158. *Rév-Kanizsa*,
Török-Kanizsa II. 417.
Rey I. 70. lásd *Rev*.
Reychan I. 192. lásd *Bexim*.
Rezi I, 377, 387. *Rezi* II. 296.
Reznek I. —. *Resnik* II. 766.
Reznek, *Zeznuk*, *Reznuk* II. 825.
Reznik lásd *Resimigh*.
Reznuk lásd *Reznek*.
Réce lásd *Reche*.
Récsény lásd *Richen*.
Réczé-Keresztúr lásd *Ecclesia*
Sancta Cruce.
Réde lásd *Redda*.
Rég-Sz.-Márton II. 774.
Régeni esperesti kerület II. 654.
Répcze-Sz.-György II. 783.
Répczemelléki főesperestség II.
319.
Réthát lásd *Aznulaka*.
Rély lásd *Beech*.
Rév lásd *Raw*.
Rév lásd *Rev*.
Rév-Kanizsa lásd *Rewkanisa*.
Ribény lásd *Ryplan*.
Riblan I. 201. lásd *Ryplan*.
Ribnik I. —. *Ribnik* II. 751.
Ribnik lásd *Rypak*.
Richen I. 230. *Ressény*, *Alsó-Ré-*
csény, *Felső-Récsény* II. 23.
Richich I. 168.
Riečica lásd *Tholichi*.
Riho I. 33.
Rima-Bánya lásd *Capite de Rima*.
Rima-Brezo lásd *Capite de*
Rima.
Rima-Szécs lásd *Seechch*.
Rima-Szombat lásd *Capite de*
Rima.
Rimafő lásd *Capite de Rima*.
Rimóc lásd *Ymog*.
Rimog I. 227. lásd *Ymog*.

- Rinex I. 236. II. 240.
 Ringurkir I. 121.
 Ringylkirch lásd Regurkyrch.
 Rinya-Szent-Király lásd Sancto Rege.
 Rir I. 343. Nyr, Nyir, Nyiregy-báza II. 185.
 Rivulus Dominarum I. 215, 355.
 Roace I. 164.
 Roc I. 366.
 Roch lásd Moth.
 Rochonch lásd Rehunda.
 Rocholka I. 268. Rogolje II. 271.
 Rodoan I. 220. lásd Bodoan.
 Rodobna I. —. II. 751.
 Rodona lásd Bodvan.
 Roduan I. 367. lásd Radean.
 Roduuan I. 244.
 Rodyna abbatis I. 315. Rudina II. 271.
 Rof I. 255.
 Rof I. 321, 330. Ruf II. 174.
 Roff lásd Rof.
 Rogolje lásd Rocholka.
 Rogos I. 42. lásd Bogun.
 Rogov I. 91. lásd Bogon.
 Roh I. —. II. 737.
 Rohod lásd Bozoch.
 Roholtan I. 241.
 Rohoncz lásd Rehunda.
 Rohoncza lásd Rehunda.
 Rohrbach lásd Borbarch.
 Rohuncha I. 154.
 Rohuncza lásd Rehunda.
 Rojd lásd Moth.
 Rojt lásd Moth.
 Román-Sztamora lásd Mera.
 Romsz lásd Ramacha.
 Rongyos-Sztriczke lásd Tracha.
 Ropoly lásd Rupul.
 Rosal I. 121, 134. Basal, Rozsály II. 665.
 Rosenberk I. 198. Rózsabegy II. 49.
 Rosoad I. 251. Busnad, Rosuad, Bosnad, Rozvágy, Rozvád, Kis-Rozvád, Nagy-Rozvád II. 194.
 Rostd cappella I. 300. Rustd, Buéje II. 267.
 Rosuad I. 361. lásd Rosoad.
 Rosz-Csür lásd Malipendium.
 Rothberg lásd Ruffo Monte.
 Rotunda Ecclesia I. —. Kerek-egyház II. 402.
 Rotunda Ecclesia I. 150, 379. II. 306.
 Royk lásd Rajk.
 Rozgony lásd Ruskon.
 Rozka I. 326. lásd Ruska.
 Rozsály lásd Rosal.
 Rozsnyó lásd Vrsino.
 Rozvád lásd Rosoad.
 Rozvágy lásd Rosoad.
 Rónya lásd Raya.
 Rózsabegy lásd Rosenberk.
 Rövid-Szer lásd Siploc.
 Rubin lásd Kakat.
 Rubitha I. 241.
 Ruch I. 280, 337. lásd Bach.
 Ruch lásd Moth.
 Ruchd I. 88. lásd Moth.
 Ruchuncha lásd Rehunda.
 Ruda I. 149, 152. Rudna II. —.
 Ruda I. 190. lásd Ludi.
 Rudh I. 46. lásd Moth.
 Rudina lásd Rodyna.
 Rudna lásd Ruda.
 Rudnó lásd Ludi.
 Ruenicha I. —. II. 760.
 Ruf I. 356. lásd Rof.
 Ruffa ecclesia I. 111. Weresegehaz, Wereshheghaz, Veresegeyház II. 417.
 Ruffa ecclesia I. —. Buffa ecclesia, Veresegeyház II. 636.
 Ruffo Monte I. 143. Rothberg, Veresmart II. 63.
 Rufino I. 195. lásd Vrsino.
 Rufka I. 318. lásd Ruska.
 Rufus I. 303.
 Rugka I. 284. II. 240.
 Ruhd I. 73.
 Ruhuncha I. 147. lásd Rehunda.
 Rukener I. 147. lásd Kukenher.
 Rulin I. 245.
 Rum II. 819.
 Rumei lásd Bumei.
 Rumey I. 96.
 Rupul I. 382, 390, 396. Ropoly II. 306.
 Ruska I. 213, 351. lásd Ruska.
 Rusd capella I. 245.
 Ruševo lásd Crussawa.
 Rusino lásd Vrsino.
 Ruska I. 350, 366. Rozka, Ruszka, Dobó-Ruszka II. 186.
 Ruska I. 213, 367, 369. Rusca, Rufka, Buska, Ruszka, Göncz-Ruszka, Regete-Ruszka II. 165.
 Ruska lásd Ruszka.
 Ruskon I. 354. Bezken, Rozgony II. 165.
 Rust lásd Szil.
 Rustd capella I. 289. lásd Rostd.
 Ruster I. 192. lásd Instem.
 Ruszka lásd Buska.
 Ruszka lásd Ruska.
 Ruszkinócz II. 804.
 Rut I. 222. Rutlka II. 94.
 Ruth I. 299. lásd Bach.
 Ruthenorum forum I. 123, 143. lásd Zeredahely.
 Rutlka lásd Rut.
 Ruuicha I. —. Rovisze II. 758.
 Ruzmarch lásd Zeredahely.
 Rypak I. 178. Ribnik II. 344. lásd Irpot.
 Ryplan I. 201. Riblan, Ribény II. 97.
 Rypolnek I. 187. Lipovnok II. 23.
 Ryvulus Dominarum I. 355, 371. Nagy-Bánya II. 202.
 Saag lásd Saca.
 Saag lásd Sagad.
 Saág lásd Sac.
 Saalhyda lásd Gamillhida.
 Saaph I. 338. Sap, Sáp II. 171.
 Saar I. —. Sar, Sár II. 665.
 Saar abbas I. 135. lásd Sár.
 Sár lásd Sahar.
 Saard I. 121, 126. Sárd II. 631.
 Saarmonustora lásd Sárvár monostor.
 Saarpotok I. 107, 109, 119, 130. Sarpotok, Sárpatok II. 654.
 Saarwarmonustora lásd Sárvár monostor.
 Saarwarmonustra lásd Sárvár monostor.
 Saaswar lásd Gaswar.
 Saaswarwtha lásd Gaswar.
 Sabaquerec I. 200. Nyitra-Zsám-bokrét II. 97.
 Sabaria I. —. II. 756.
 Sabaria I. —. Szoboticza II. 734.
 Sabaria lásd Szombathely.
 Sabbaria lásd Szombathely.
 Sabelg, archidiaconatus I. 246.
 Sabinon lásd Sibinio.
 Sablag, archidiaconatus I. 255.
 Sabnicha I. —. Sveti-Ivan-Žabno. II. 759.
 Saboesum lásd Sebus.
 Sabog, archidiaconatus I. 205.
 Sabor I. 278. Zabar, Szabar II. 257.

- Sabuar I. 159. lásd Gaswar.
 Sabula I. 199. *Szoblahó* II. 99.
 Sac I. 254. II. 108.
 Sac abbatia I. 228. *Ság, Karcancs-Ság*, II. 39.
 Saca I. 228. II. 39.
 Sacal I. 43. Sakal, Zacal, Zakal, *Szakál* II. 547.
 Sacalas lásd Cacalas.
 Sacalas I. 240. *Szakálos* II. 18.
 Sacalo I. 220.
 Sach I. 244.
 Sacila I. 186. Sarcia, *Szokolóc* II. 23.
 Sackach I. 207. Sackha, *Szakács, Sacza* II. 207.
 Sackha I. 207. lásd Sackach.
 Sacolha I. 207. II. 207.
 Sacos I. —. Sakod, Sakud, *Magyar-Zsákod* II. 660.
 Sacra I. 231. *Zahora* II. 39.
 Sacus I. 109.
 Sacut I. 245.
Sacza lásd Sackach.
 Sad I. 157. lásd Sagad.
 Sadag I. 176. *Jazak* II. 351.
 Sadan I. —. Sadau, Gadan, *Nagy-Zsádány* II. 667.
 Sadan I. 48, 73, 134, 151. lásd Zadan.
 Sadanch I. 342. Zadan, *Zsádány* II. 180.
 Sadau lásd Sadan.
 Sady I. 48. Sauk, Sauli, Gauli, Gauly, *Sályi* II. 573.
 Sael I. 255. lásd Zayla.
 Safa I. 214. lásd Zazfa.
 Sag I. 390. *Ság* II. 300.
Ság lásd Sac.
Ság, *Sag Ecclesiastica* II. 801.
Ság lásd Saca.
Ság lásd Sag.
Ság lásd Sagad.
 Sag Dergethe I. 392. lásd Dergethe.
 Sag Ecclesiastica lásd *Ság*.
 Saga lásd Sac.
 Sagh lásd Sagad.
 Sagad I. 149. Sad, Swag, *Ság* II. 481.
 Sagun I. 306. Sasug, Sasugh, Sulsugh, Zad, *Sásd* II. 262.
 Sagua I. 214.
 Saguol I. 211.
 Sahar I. 342. Saar, Sar, Gara, Sara, *Sár* II. 180.
 Sahar abbas I. 356, 372, lásd Sar.
Sajó-Ecség lásd Echeng.
Sajó-Gömör lásd Gumur.
Sajó-Hídvég lásd Hidnik.
Sajó-Kaza lásd Cassa.
Sajó-Keresztúr lásd S. Crucis.
Sajó-Keresztur lásd Sancta Cruce.
Sajó-Keszi lásd Quesu.
Sajó-Magyarós lásd Monorous.
Sajó-Németi lásd Nempty.
Sajó-Örös lásd Vrus.
Sajó-Petri lásd Petrius.
Sajó-Püspöki lásd Pyspulk.
Sajó-Szent-Iván lásd Sancto Joanne.
Sajó-Szent-Péter lásd Sancto Petro.
Sajó-Vámos lásd Wamus.
Sak-Dergeche lásd Dergeche.
 Saka I. 378. Zob, *Somogy-Szob* II. 300.
 Sakal I. 79.
 Sakch I. 277. lásd Baach.
 Sakod I. 137. lásd Sacos.
 Sakud lásd Sacos.
 Sakyan I. 67. lásd Hakyan.
 Salach I. 42. Zalach, Zoloch, *Szalács* II. 547.
 Salamon lásd Salomon.
 Salanania I. 231. Solanama, *Szklabonya* II. 39.
 Salanck I. 355, 371. Salant, *Salánk* II. 202.
Salánk lásd Salanck.
 Salankemen I. 443.
 Salans I. 212. lásd Alans.
 Salant I. 330. lásd Salanck.
 Salanta I. 201. Gualanta, *Gálánta* II. 14.
 Salard I. 78. Zalar, Zalard, Zarád, *Szalárd* I. 548.
 Salatna I. 200. *Szlatina* II. 97.
 Salatnik lásd Zalathnuk.
 Saur abbatia I. 224.
 Salcik I. 246.
 Salfalia lásd Galli villa.
 Salgo I. 317. lásd Salgo.
 Salgo I. 207. Salgou, Selku, Selquet, Salge, Solgon, Solkov, *Salgó, Usz-Salgó* II. 207.
Salgó lásd Salgo.
Salgó lásd Sarro.
Salgó-Tarján lásd Tarian.
 Salguo I. 207. lásd Salgo.
 Salia I. 408.
 Salida I. 43. lásd Gamilhida.
 Salisfodio lásd Gallifodio.
 Salk I. 255. II. 112.
Salló lásd Curlo.
 Salmon I. 325. lásd Salomon.
 Salog, archidyaconatus I. 205.
 Salola archidyaconatus I. 258.
 Salomia I. 185. lásd Salonua.
 Salomio I. 361.
 Salomon I. 345. Salmon, Solomon, Solomia, *Salamon* II. 194.
 Salonib I. 115. lásd Galamb.
 Salonua I. 185. Salomia, *Csalomja, Kis-Csalomja, Nagy-Csalomja* II. 33.
 Salos I. 236. Syhe II. 240.
 Salouk I. 336. lásd Solonk.
 Salseptel lásd Septel.
 Salphalia I. 102.
 Saly I. 279, 290, 302. Sauli, Zauly, *Soliane, Soljani* II. 277.
Sályi lásd Sady.
Salzburg lásd Gallifodio.
Salzburg lásd Souar.
 Samaria I. 332. Zommoria, Sancta Maria, Zamaria, *Szent-Mária, Szent-Marja* II. 194.
 Samaria lásd Beate Marie Virginis.
 Sambok I. 385. lásd Zambuch.
 Samilhida I. 65. lásd Gamilhida.
 Samobor lásd Zamabor.
Sámód lásd Bamud.
Sámolykeszi lásd Samulkesev.
 Sampson lásd Tursamson.
Sámson lásd Tursamson.
 Samsond I. 131.
 Samsund I. 140.
 Samud I. 274. lásd Bamud.
 Samuk I. 292. lásd Bamud.
 Samulkesev I. 66. Gamtiklesev, Gamulkezev, Zamulkesev, *Sámolykeszi* II. 594.
 Sana lásd Antiquo Foro.
 Sanc I. 234. II. 45.
 Sancsund I. 96.
 Sancta Anna I. —. *Maros-Sz. Anna* II. 658.
 Sancta Anna I. —. *Nyárad-Sz. Anna* II. 658.
 Sancta Catharina I. —. Katharina, *Szent-Katolna* II. 646.
 Sancta Cecilia lásd *Sz.-Czeczil*.
 Sancta Cruce I. —. *Székel-Keresztur* II. 660.

- Sancta Cruce I. — *Maros-Keresztúr* II. 658.
 Sancta Cruce I. — *Bere-Keresztúr* II. 658.
 Sancta Cruce I. — *Gerend-Keresztúr* II. 664.
 Sancta Cruce I. — *Kereztur, Csicsó-Keresztur* II. 669.
 Sancta Cruce I. — *Póka-Keresztur* II. 654.
 Sancta Cruce I. — *Récze-Keresztúr* II. 642.
 Sancta Cruce I. — *Sajó-Keresztúr* II. 642.
 Sancta Cruce I. 247. II. 24.
 Sancta Cruce I. 250, 320. *Keresztúr* II. 195.
 Sancta Cruce I. 317, 354. lásd S. Crucis.
 S. Cruce I. — II. 290.
 Sancta Cruce lásd *Pilis-Sz.-Kereszt*
 Sancta Cruce I. — *Szent-Kereszt* II. 452.
 Sancta Cruce I. — *Szent-Kereszt, Bács-Keresztur* II. 344.
 S. Cruce I. 321. lásd S. Crucis.
 Sancta Cruce lásd *Kerestur*.
 Sancta Cruce lásd *Kerestur*.
 Sancta Cruce I. — *Keresztes* II. 240.
 Sancta Cruce I. — *Sz.-Kereszt* II. 267.
 Sancta Cruce I. 339. 363. lásd S. Crucis.
 Sancta Cruce I. 45.
 Sancta Cruce I. — II. 240.
 Sancta Cruce I. 208. II. 207.
 Sancta Cruce I. — *Križovljan* II. 757.
 Sancta Cruce I. 235. II. 99.
 Sancta Cruce abbas lásd *Francavilla*.
 Sancta Cruce I. — *Vág-Szent-Kereszt* II. 24.
 Sancta Cruce I. — *Sz.-Kereszt* II. 249.
 S. Cruce I. — *Keresztúr* II. 293.
 Sancta Cruce lásd *Kerestur*.
 Sancta Ecclesia I. 332. *Szentegyház, Keresztúr* II. 195.
 Sancta Elyzabeth I. 258. *Szent-Erzsébet* II. 174.
 S. Elisabeth I. — II. 303.
 Sancta Elisabeth I. 313. II. 45.
 S. Elisabeth I. — *Szent-Erzsébet* II. 294.
 Sancta Elyzabeth I. — *Sz.-Erzsébet* II. 661.
 S. Elyzabeth I. — *Sz.-Erzsébet* II. 299.
 Sancta Gerecia I. — *Gratia, Sz.-Gerlicze* II. 659.
 S. Maria Magdalena I. — S. Magdalena, S. Maroud II. 305.
 S. Magdalena I. — lásd S. Maria Magdalena.
 Sancta Margaretha I. — *Litava* II. 34.
 S. Margaretha circa *Marcha* I. — II. 291.
 S. Margaretha I. — *Margita* II. 305.
 Sancta Margharetha I. 127. II. 24.
 Sancta Margaretha I. — *Margharetha, Szent-Margita* II. 669.
 Sancta Maria lásd *Samaria*.
 Sancta Maria lásd *Calo*.
 Sancta Mariafolua I. 296. lásd *Zamaria*.
 S. Maroud I. — lásd S. Maria Magdalena.
 Sancta Trinitas I. — *Abbas Sancte Trinitatis, Trinitas* II. 250.
 Sancta Trinitas I. — *Sz.-Háromság* II. 659.
 Sancte Catherine lásd *Kercz*.
 Sancte Crucis I. — *Sveti-Križ Začretje* II. 748.
 Sancte Crucis I. — II. 556.
 Sancte Crucis I. 227. *Nagy-Keresztúr* II. 39.
 Sancte Crucis I. — *Bars-Szent-Kereszt* II. 27.
 Sancte Crucis I. — *Vág-Szent-Kereszt* II. 24.
 Sancte Crucis I. 189. *Szent-Kereszt* II. 27.
 Sancte Crucis I. — II. 755.
 Sancte Crucis I. — *Križovljan* II. 761.
 Sancta Crucis I. 201. *Sz.-Kereszt* II. 763.
 Sancte Crucis circa *Zauam* I. — II. 745.
 Sancte Crucis I. 45. *Szent-Kereszt, Sztranja* II. 49.
 Sancte Crucis I. 270. *Peresztlény* II. 33.
 S. Crucis I. 247. Sancta Cruce, *Keresztúr, Sajó-Keresztúr* II. 171.
 Sancte Crucis I. — II. 271.
 S. Crucis I. 249. Sancta Cruce, *Kerestur, Kestur, Keresztúr, Heő-Keresztúr* II. 171.
 Sancte Crucis I. — *Dubnecz* II. 99.
 Sancte Crucis de *Solio* I. — *Nagy-Szalahnya* II. —.
 Sancte Crucis villa lásd *Szent Kereszt*.
 Sancte Crucis lásd *Szent-Kereszt*.
 Sancte Elene I. 216. *Helene, Lenke* II. 45.
 Sancte Elisabet I. — *Szent-Örzsébet* II. 240.
 Sancte Elyzabeth I. 247. *Drégely-Palánk* II. 33.
 Sancte Elyzabeth I. — *Subodol, Jaltzabet* II. 755.
 Sancte Elyzabeth I. — II. 45.
 Sancte Elyzabeth I. — II. 763.
 Sancte Katherine I. — lásd *Keres*.
 Sancte Katherine in *metis* I. — II. 761.
 Sancte Katherine I. — *Katinecz, Katinci* II. 271.
 Sancte Katherine I. — II. 757.
 Sancte Katherine lásd *Kercz*.
 Sancte Luce I. — II. 743.
 Sancte Margarete lásd *Szent-Margit*.
 Sancte Margarethe I. — *Szent-Margit, Vág-Sellye* II. 24.
 Sancte Margarete I. 216. *Süvete* II. 45.
 Sancte Marie I. — lásd *Calo*.
 Sancte Marie I. — lásd *Beate M. Virginis*.
 Sancte Marie I. — lásd *Beate Marie Virginis*.
 Sancte Marie lásd *Haczak*.
 Sancte Marie I. — *Boldogasszonyfalva* II. 733.
 Sancte Marie Magdalene I. 379. II. 34.
 Sancte Marie inferioris I. — *Alsó-Boldogasszonyfalva* II. 660.
 Sancte Marie superioris I. — *Felső-Boldogasszonyfalva* II. 660.
 Sancte Marie I. — *Szemerja* II. 639.

- Sancte Marie virginis I. 264. *Újbánya* II. 28.
 Sancte Marie Virginis I. —. *Kisasszonyfa* II. 241.
 Sancte Trinitatis, Abbas Sancte Trinitatis I. 295. II. 250.
 Sancte Trinitatis inter Drauam et Muram I. —. *Sz.-Háromság, Nedelicz* II. 734.
 Sancte Virginis I. —. II. 757.
 Sancti Alexi I. 193. II. 45.
 Sancti Ambrosii I. —. II. 754.
 Sancti Andree I. —. *Sz.-András* II. 753.
 Sancti Andree I. —. II. 753.
 Sancti Andree I. 201. *Sz.-András-Egyházfalva* II. 14.
 Sancti Andree I. 269. II. 33.
 Sancti Andree I. 197. 198. *Sz.-András* II. 49.
 Sancti Andree I. 213. Sancto Andree, *Szent-András, Hernád-Sz.-András* II. 165.
 Sancti Andree —. I. *Andria-sevce* II. 277.
 Sancti Andree I. —. II. 737.
 Sancti Antonii I. 216. II. 45.
 Sancti B. ? I. —. II. 171.
 Sancti Bartholomei I. 263. lásd Civitas.
 Sancti Bartholomei I. —. II. 754.
 Sancti Bartholomei I. 494. II. 237. lásd Civitas.
 Sancti Bartholomey I. 242, 273. lásd Civitas.
 Sancti Benedicti de civitate. I. 236, 284. lásd Civitas.
 Sancti Benedicti I —. II. 271.
 Sancti Benedicti I. 294. lásd Civitas.
 Sancti Benedicti I. —. *Szent-Benedek* II. 574.
 Sancti Benedcti I. —. *Bedenik* II. 755.
 Sancti Bernardi monasterium lásd Sancti Gerardi martiris abbas.
 Sancti Clementis I. —. II. 755.
 Sancti Cosme et Damiani I. —. *Szent-Domján* II. —.
 Sancti Cosme et Damiani I. —. *Kuzmin* II. 281.
 Sancti Cosme et Damiani lásd *Sz.-Kozma és Dömjén*.
 Sancti Crucis I. 208. de S. Cruce, Kerestwr, *Szent-Kereszt, Swati-Kriz* II. 207.
 Sancti Demetrii I. 181. II. 51.
 Sancti Dionisii I. —. de Sancto Dyonisio, *Sz.-Dienes* II. 240.
 Sancti Dionysii monasterii villa I. —. Dyemismonostora, Dienismonostora, *Dénsmonostora* II. 595.
 Sancte Dionysii monasterii villa I. —. Dyemysmonostora, Dienismonustura, *Dénsmonostora* II. 595.
 Sancti Egidii monasterii villa lásd Sancti Dyonisii monasterii villa.
 Sancti Egidii I. 78. *Szent-Egyed, Garam-Szent-Benedek* II. 28.
 Sancti Egidii I. —. *Sz.-Egyed* II. 240.
 Sancti Elye in campo I. —. II. 744.
 Sancti Elye I. —. *Szent-Ilés, Sveti-Ilija* II. 761.
 Sancti Emerici I. —. *Imrievci* II. 753.
 Sancti Emerici I. —. *Imrievci, Imbrievci, Imroice* II. 271.
 Sancti Emerici I. —. *Sz.-Imre, Hegyköz-Szent-Imre* II. 548.
 Sancti Emerici I. —. *Sz.-Imre* II. 241.
 Sancti Exmerici (Emerici) I. 206. de Sancto Emerico, *Szent-Imre* II. 207.
 Sancti Georgii lásd Bonakazengurge.
 Sancti Georgii I. —. Sancti Georgii iuxta Drava, *Sveti Gjuragj, Sz.-György* II. 267.
 Sancti Georgii iuxta Drava lásd Sancti Georgii.
 Sancti Georgii I. —. *Szent-György* II. 271.
 Sancti Georgii archidyaconatus I. 231, 232. II. 5.
 Sancti Georgii lásd Fereti.
 S. Georgii lásd Lengel.
 Sancti Georgii I. 104. *Szent-György, Garam-Szent-György* II. 28.
 Sancti Georgii lásd Palast.
 Sancti Georgii circa fluvium, Paka I. —. *Bánok-Sz.-György* II. 733.
 Sancti Georgii I. —. *Sveti-Gjurgj* II. 756.
 Sancti Georgii I. —. *Tüske-Sz.-György* II. 734.
 Sancti Georgii I. —. II. 760.
 Sancti Georgii I. —. Sancto Georgio de Czegedino, *Szeged-Sz.-György* II. 339.
 Sancti Georgii lásd Fereti.
 Sancti Georgii I. —. *Gjurgjevac* II. 756.
 Sancti Gerardi martiris abbas I. —. *Szent-Gellért* apátsága Csanádon II. 418.
 Sancti Gerardi monasterium lásd Sancti Gerardi martiris abbas.
 Sancti Hermeti I. —. *Szent-Demeter* II. 45.
 Sancti Jacobi I. 202. *Szent-Jakab-egyháza, Vág-Szerdahely* II. 9.
 Sancti Jacobi I. —. *Jakabfa* II. 733.
 Sancti Jacobi Prior I. —. Capella Jacobi, Sancto Jacobo, *Sz.-Jakab* II. 241.
 Sancti Jacobi II. 556.
 Sancti Jacobi I. —. *Szent-Jakab* II. 344.
 Sancti Jacobi in insula Zauce lásd *Sziget-Sz.-Jakab*.
 Sancti Joannis I. —. *János* II. 249.
 S. Joannis Baptiste I. —. lásd Francavilla.
 Sancti Joannis Baptiste I. —. Scent Iwan, *Ivanovci* II. 267.
 Sancti Joannis I. 238. de Nicratis II. 241.
 Sancti Joannis I. —. *Sz-Iván* II. 241.
 Sancti Joannis I. 80. *Béla-Bánya* II. 33.
 Sancti Joannis I. —. *Ivanovci* II. 754.
 Sancti Joannis de civitate I. 264. lásd Civitas.
 Sancti Joannis I. —. *Sz.-János* II. 549.
 Sancti Joannis Baptiste I. —. II. 744.
 S. Joannis Baptiste I. —. II. 180.
 Sancti Joannis Baptiste I. 176. *Szent-Iván* II. 49.
 Sancti Ladislai lásd Debrecen.
 Sancti Ladislai I. 317, 354, 370. *Szent-László, Lászlóhegy* II. 208.
 S. Ladislai I. —. II. 180.
 Sancti Ladislai lásd *Szent-László*.

- Sancti Ladislai villa lásd *Sz'csi-Sz.-László*.
- Sancti Ladislav lásd *Sz.-László*.
- Sancti Ladizlai capella lásd *Sz'csi-Sz.-László*.
- Sancti Laurencii I. —. *Sz.-Lőrincz* II. 733.
- Sancti Laurenti, I. —. B. Virginis de capella Sancti Laurentii, *Lőrinczfalva* II. 45.
- Sancti Laurentii I. —. *Szent-Lőrincz* II. 241.
- Sancti Lazari I. —. *Szent-Lázár* II. 549.
- Sancti Marci I. —. *Márokföld, Markus'cz* II. 733.
- Sancti Marci I. —. *Márf* II. 734.
- Sancti Marci in campo I. —. *Jakuševc* II. 767.
- Sancti Martini I. —. *Herczeg-Sz.-Márton* II. —.
- Sancti Martini I. —. *Szent-Márton, Viszocsán* II. 97.
- Sancti Martini I. —. *Martincz* II. 735.
- Sancti Martini I. —. lásd Sancti Martini.
- Sancti Martini I. —. *Martyancz* II. 734.
- Sancti Martini I. —. *Martincze* II. 249.
- Sancti Martini de Monte I. —. II. 241.
- S. Martini I. —. II. 180.
- Sancti Martini I. —. *Sz.-Márton* II. 249.
- Santi Martini I. 184. *Mártonfalva* II. 45.
- Sancti Martini I. 191. *Kis-Gyarmat* II. 34.
- Sancti Martini I. 228. *Mártonfalva* II. 40.
- Sancti Martini I. —. *Martin* II. 271.
- Sancti Martini I. —. Sancti Martini capella, *Martince* II. 267.
- Sancti Martini I. 249. Sancto Martino, *Szent-Márton* II. 171.
- Sancti Martini I. —. *Martinsovecz* II. 734.
- Sancti Martini I. —. II. 171.
- Sancti Martini I. —. II. 271.
- Sancti Martini I. —. *Berettyó-Sz.-Márton* II. 549.
- Sancti Martini I. —. *Martincza* II. 262.
- Sancti Martini I. 247. lásd Sancto Martino.
- Sancti Martini I. —. Johannes Sacerdos iuxta Dravam, Petrus de iuxta Drava, *Dráva-Sz.-Márton* II. 249.
- Sancti Martini iuxta Vag I. 194. *Putvarócz* II. 24.
- Sancti Martini I. —. II. 757.
- Sancti Martini I. 79. *Cserény* II. 51.
- Sancti Martini villa I. —. *Sz.-Márton, Pecze-Sz.-Márton* II. 574.
- Sancti Martini I. —. *Szent-Márton* II. 28.
- Sancti Martini I. —. *Sz.-Márton* II. 241.
- Sancti Martini de Monte I. —. *Kis-Szent-Márton* II. 241.
- Sancti Martini I. —. *Sz.-Márton, Tót-Szent-Márton* II. 733.
- Sancti Martini I. 89. II. 97.
- Sancti Martini I. 185. Thurchis, Curthis II. 51.
- Sancti Martini due ecclesie I. —. *Podturen* II. 734.
- Sancti Martini I. —. II. 737.
- Sancti Martini de sub castro I. —. *Orbász-Váralja* II. 744.
- Sancti Martini I. —. *Sz.-Márton* II. 734.
- Sancti Martini I. —. *Martinajec* II. 756.
- Sancti Martini I. —. *Virje* II. 757.
- Sancti Martini villa lásd *Pusztla-Sz.-Márton*.
- Sancti Mathei, St. Miguelis I. 201. *Nagy-Födemes* II. 14.
- Sancti Martini de Liptouia, I. —. *Szent-Márton* II. —.
- Sancti Michaelis I. —. Sancte Michaelis in possessione filiorum Ysav II. 760.
- S. Michaelis I. —. II. 171.
- Sancti Michaelis I. —. *Szent-Mihály* II. 574.
- S. Michaelis? I. —. II. 180.
- Sancti Miehaelis I. 220. *Bács* II. 52.
- Sancti Michaelis I. 208. de S. Michaelis, *Szent-Mihály* II. 208.
- Sancti Michaelis I. 189. *Szent-Mihályúr* II. 21.
- Sancti Michaelis I. 196. *Sz.-Mihály, Szalakuz* II. 24.
- Sancti Michaelis I. —. *Mibáljevci* II. 271.
- Sancti Michaelis I. —. *Sz.-Mihályfa* II. 734.
- Sancti Michaelis villa I. —. *Felső-Szent-Mihályfalva* II. 664.
- Sancti Michaelis I. 223. II. 21.
- Sancti Michaelis lásd Apka.
- Sancti Michaelis I. —. II. 760.
- Sancti Michaelis I. 372. *Szent-Mihály* II. 94.
- Sti Miguelis lásd Sancti Mathei.
- Sancti Mychaelis I. —. *Mibáljevecz* II. 734.
- Sancti Mychaelis prope castrum I. —. II. 759.
- Sancti Mychaelis I. —. *Miboljanec* II. 756.
- Sancti Mychaelis Cruciferorum I. —. II. 747, 764.
- Sancti N. I. 251. II. 195.
- Sancti N. I. 251. lásd Solumus.
- Sancti Nicolai I. 222. *Szent-Miklós* II. 94.
- Sancti Nicolai I. —. *Miklós* II. 271.
- Sancte Nicolai I. —. *Pleternica* II. 754.
- Sancti Nicolai I. —. II. 758.
- Sancti Nicolai I. —. *Hegykőz-Sz.-Miklós* II. 549.
- Sancte Nicolai I. —. *Sz.-Miklós* II. 262.
- Sancti Nicolai I. —. *Sz.-Miklós* II. 241.
- Sancti Nicolai I. —. *Sz.-Miklós, Kerka-Sz.-Miklós* II. 733.
- Sancti Nicolai I. —. *Hercegovac* II. 753.
- Sancti Nicolai de Solio I. —. *Hajnik* II. 52.
- Sancti Nicolai, I. 82. *Hodrubánya* II. 34.
- Sancti Nicolai, I. —. II. 754.
- Sancti Nicolai I. —. II. 575.
- Sancti Nicolai I. —. II. 763.
- Sancti Nicolai villa I. —. *Bellen-Sz.-Miklós* II. 652.
- Sancti Nycolai I. —. *Nycolay villa, Belényes-Sz.-Miklós* II. 574.
- Sancti Pancracii I. 193. II. 45.

- Sancti Pauli lásd *Szent-Pál*.
 Sancti Pauli I. —. II. 757.
 Sancti Petri I. —. *Sz.-Péter* II. 271.
 Sancti Petri circa portum Draue I. —. *Sveti-Petar* II. 756.
 Sancti Petri et Pauli I. —. II. 171.
 Sancti Petri I. —. II. 758.
 Sancti Petri de Liptouia I. 224. *Szent-Péter* II. 49.
 Sancti Petri de Monte II. 557.
 Sancti Petri I. 246. *Szent-Péter*, *Alsó-Petri*, *Felső-Petri* II. 40.
 Sancti Philippi et Jacobi I. —. *Sz.-Jakubfalva* II. 52.
 Sancti Regis I. 200. Sancti Stephani Regis, *Szent-Király* II. 45.
 Sancti Regis I. —. *Szent-Király* II. 241.
 Sancti Regis Ladizlai I. —. *Királynép* ? II. 771.
 S. Regis Stephani I. —. II. 180.
 Sancti Regis Stephani I. 252 de Sancto Stephano, *Bozók* II. 34.
 Sancti Regis Stephani ibidem Zdench prope Hercegovac I. —. II. 753.
 Sancti Salvatoris prepositus I. —. II. 411.
 Sancti Seraffini, abbatia de Sancto Seraffino I. —. II. 28.
 Sancti Spiritus Abbas lásd Monostur.
 Sancti Stephani prepositura I. 63. II. 34.
 Sancti Seraffini I. —. *Lékér* II. 28.
 Sancti Spiritus I. —. *Szent-Lék* II. 241.
 Sancti Stephani I. —. *Stipánovci* II. 271.
 Sancti Stephani I. 221. II. 52.
 Sancti Stephani Regis lásd Sancti Regis.
 Sancti Stephani regis circa Drauam I. —. II. 756.
 Sancti Symonis I. 184. II. 34.
 Sancti Thome apostoli I. —. *Tomašica* II. 737.
 Sancti Venczelai I. —. II. 733.
 Sancti Viti I. —. *Nagy-Kosztolány* II. 24.
 Sancti Viti I. 203. *Szent-Vid* II. 18.
 Sancti Viti capella I. 252. II. 18.
 Sancti Viti circa castrum I. —. *Ozalj* II. 751.
 Sancti Wenczelai I. —. II. 733.
 Sanctis Cozma et Damiano I. —. *Csik-Kozmás* II. 661, 662.
 Sancto Abraam I. —. *Sz.-Ábrám* II. 660.
 Sancto Adrian I. 254. II. 109.
 Sancto Americo I. 290. Emerico, *Szent-Imre* II. 99.
 S. Andrea I. —. *Sz.-András* II. 292.
 Sancto Andrea I. —. *Szent-András* II. 645.
 Sancto Andrea I. 318, 351, 367. lásd Sancti Andree.
 Sancto Andrea I. —. *Sz.-András* II. 281.
 Sancto Andrea I. —. *Szent-András* II. 453.
 Sancto Antonio I. 211, 355, 370. lásd Gerona.
 Sancto Barlaba I. —. Sancto Barnaba, *Szent-Borbás* II. 301.
 Sancto Barnaba I. —. lásd Sancto Barlaba.
 S. Benedek I. —. S. Benedicto, *Sz.-Benedek* II. 301.
 Sancto Benedicto I. —. *Szent-Benedek* II. 631.
 Sancto Benedicto I. —. *Nyárád-Sz.-Benedek* II. 658.
 S. Benedicto lásd S. Benedek.
 S. Blasio I. —. *Sz.-Balázs* II. 302.
 S. Blasio lásd *Szent-Balázs*.
 Sancto Boyhardo I. —. Gotthardo, *Szent-Gothárd* II. 641.
 Sancto Clemente I. 317. *Szent-Kelemen*, *Kellemes* II. 207.
 Sancto Clemente I. 257, *Szent-Kelemen* II. 195.
 Sancto Colomanno I. 378. II. 298.
 S. Cord lásd Scord.
 Sancto Cosma I. —. Sanctorum Cosme et Damiani, *Sz.-Kozma és Dömjén* II. 267.
 S. Cozma I. —. *Szent-Kozmadombja* II. 293.
 Sancto Demetrio lásd Sancti Demterii.
 Sancto Demetrio I. —. *Demitroveo* II. 277.
 Sancto Demetrio I. —. *Szeged-Sz.-Demeter* II. 339.
 Sancto Demetrio I. —. *Szent-Dömötör* II. 257.
 Sancto Demetrio I. —. *Szent-Demeter*, *Mitrovicza* II. 351.
 Sancto Dyonisio lásd Sancti Dionisii.
 Sancto Egidio, I. —. II. 557.
 Sancto Egidio I. —. *Szent-Egyed* II. 642.
 Sancto Elia I. —. Elya, Helya, Helyas, *Ilincí*, *Illince* II. 277.
 Sancto Elya I. —. lásd Sancto Elia.
 Sancto Elya I. —. Helya, *Ilača*, *Illacs* II. 277.
 Sancto Emerico I. 319, 354, 369. lásd Sancti Exmerici.
 Sancto Emerico I. —. *Maros-Szent-Imre* II. 631.
 Sancto Emerico I. —. *Nyárád-Sz.-Imre* II. 658.
 Sancto Emerico I. 330. *Szent-Imre* II. 174.
 Sancto Gallo I. 229. II. 40.
 Sancto Gallo I. —. II. 241.
 S. Gallo I. —. *Szent-Gál* II. 290.
 Sancto Gallo I. 312. *Sz.-Gál* II. 241.
 S. Georgio I. —. *Szent-Györgyvár* II. 294.
 S. Georgio I. —. *Sz.-György* II. 303.
 S. Georgio I. —. *Tót-Szent-györgy* II. 303.
 S. Georgio I. —. *Zala-Sz.-György* II. 294.
 Sancto Georgio I. —. Johannes prepositus de Ordine superpeliciatorum de Sancto Georgio II. 249. lásd Soglos.
 Sancto Georgio I. —. *Torockó-Szent-György* II. 664.
 Sancto Georgio I. —. *Szász-Sz.-György* II. 642.
 Sancto Georgio I. —. *Mező-Sz.-György* II. 656.
 Sancto Georgio I. —. *Sépsi-Sz.-György* II. 639.
 Sancto Georgio I. —. *Csik-Sz.-György* II. 662.
 Sancto Georgio I. —. *Erdő-Sz.-György* II. 661.
 Sancto Georgio I. —. *Sz.-György*, *Kamara-Sz.-György*, II. 481.

- Sancto Georgio I. —. II. 207.
 Sancto Georgio I. —. *Maros-Sz.-György* II. 658.
 Sancto Georgio I. 210, 317, 354, 370. *Szent-György* II. —.
 S. Georgio I. —. *Iszka-Sz.-György* II. 289.
 S. Georgio I. —. lásd S. Gregorio.
 S. Gerardo I. —. *Szent-Grót* II. 294.
 Sancto Geramo I. 371. Armanni villa, *Hermány* II. 207.
 S. Gorg lásd Scord.
 Sancto Gothardo lásd de Sancto Boyhardo.
 S. Gregorio I. —. S. Georgio II. 304.
 S. Jacobo I. 252. *Szent-Jakab* II. 180.
 Sancto Jacobo lásd Haranguzen.
 Sancto Jacobo I. 347. *Szent-Jakab* II. 171.
 Sancto Jacobo I. —. *Szent-Jakab* II. 642.
 Sancto Jacobo I. 45, 181, 202, 255. II. 9.
 S. Jacobo I. —. *Szent-Jakabfa* II. 294.
 Sancto Jacobo I. —. lásd Sancti Jacobi prior.
 S. Jacobo I. —. *Sz.-Jakab* II. 299.
 Sancto Jacobo I. —. *Szent-Jakab* II. 453.
 Sancto Jacobo I. —. *Szent-Jakab, Jakovo* II. 352.
 Sancto Joanne I. —. *Sajó-Szent-Iván* II. 642.
 Sancto Joanne I. —. *Vajda-Szent-Iván* II. 654.
 Sancto Joanne I. —. *Csik-Sz.-Iván* II. 659.
 Sancto Joanne I. —. *Kebele-Sz.-Iván* II. 659.
 Sancto Joanne I. —. *Vasas-Szent-Iván* II. 668.
 Sancto Joanne I. —. *Sepsi-Sz.-Iván* II. 639.
 S. Johanne I. —. *Zala-Sz.-Iván* II. 294.
 Sancto Johanne I. —. *Szent-Iván* II. 344.
 Sancto Johanne, I. —. *Sz.-János*, II. 252.
 S. Johanne I. —. II. 291.
 Sancto Johanne I. —. *Szent-Iván, Despót-Sz.-Iván* II. 344.
 S. Ladislao I. —. *Zala-Sz.-László* II. 295.
 Sancto Ladislao I. —. *Szász-Sz.-László* II. 651.
 Sancto Ladislao I. —. *Ladyslao, Sz.-László* II. 649.
 Sancto Ladislao I. —. *Nyárád-Sz.-László* II. 659.
 Sancto Ladislao I. —. *Sz.-László, Laslovo* II. 267.
 Sancto Laurentio I. —. II. 208.
 Sancto Laurentio I. —. *Sz.-Lőrincz* II. 658.
 Sancto Laurentio I. —. II. 281.
 Sancto Laurentio I. —. *Sz.-Lőrincz* II. 262.
 Sancto Laurentio I. —. *Sz.-Lőrincz* II. 352.
 Sancto Leonardo I. —. Sancto Leonardo de Hengh II. 281.
 S. Luca I. 210, 317. *Lecha Szent-Lukács, Luko*. II. —.
 S. Luca I. —. *Sz.-Luka* II. 305.
 Sancto Luca I. 210, 317. de S. Lucasio, *Lenka, Luko, Szent-Lukács* II. 208.
 Sancto Lucasio lásd Sancto Luca.
 Sancto Martino I. 335. lásd Sancti Martini.
 S. Martino I. —. II. 305.
 Sancto Martino I. —. *Mező-Sz.-Márton* II. 659.
 Sancto Martino I. 329, 331, 349, 365. Sancti Martini, *Szent-Márton, Tisza-Szent-Márton* II. 201.
 Sancto Martino de Liptouia I. —. II. 49.
 Sancto Martino I. —. *Homoród-Sz.-Márton* II. 661.
 Sancto Martino I. —. de Aranas, *Sós-Szent-Márton* II. 664.
 Sancto Martino I. —. *Martince* II. 277.
 S. Martino I. —. *Szilvás-Sz.-Márton* II. 305.
 Sancto Martino I. —. *Szent-Márton* II. 468.
 Sancto Martino I. —. *Dicső-Sz.-Márton* II. 652.
 Sancto Martino I. —. *Csik-Sz.-Márton* II. 662.
 Sancto Martino I. —. *Pusztaszent-Márton* II. 664.
 Sancto Martino I. II. 556.
 Sancto Martiuo I. —. *Sz.-Márton, Magyar-Szent-Márton* II. 481.
 S. Michaelae lásd Mihad.
 S. Michaelae I. —. *Zala-Sz.-Mihály* II. 295.
 Sancto Michaelae I. —. *Szent-Mihály, Nemet-Sz.-Mihály* II. 482.
 S. Michaelae I. 316, 354, 370. lásd Sancti Michaelis.
 S. Michaelae I. —. *Sz.-Mihály* II. 305.
 Sancto Michaelae I. —. *Miholjac* II. 267.
 Sancto Michaelae I. —. II. 267.
 S. Michaelae iuxta Muram I. 388. II. 295.
 Sancto Michaelae, I. 116. *Kövesd* II. 34.
 Sancto Michaelae I. —. *Csik-Sz.-Mihály* II. 662.
 Sancto Michaelae I. —. *Szent-Mihály* II. 661.
 Sancto Michaelae lásd Haranguzen.
 Sancto Michaelae I. —. *Miholjac* II. 267.
 Sancto Michaelae I. —. *Szent-Mihály* II. 344.
 Sancto Michaelae I. —. *Sz.-Mihály, N.-Sz.-Mihály* II. 419.
 Sancto Miguel lásd Sancti Mathei.
 Sancto Mihale lásd Sancto Michaelae.
 Sancto Nicolao I. 344, 360. *Scentmiklos, Szent-Miklós, Pusztaszent-Miklós* II. 185.
 Sancto Nicolao I. —. *Petrievee* II. 268.
 Sancto Nicolao I. —. II. 281.
 S. Nicolao I. —. *Sár-Sz.-Miklós*, II. 290.
 S. Nicolao I. —. II. 291.
 S. Nicolao I. —. *Sz.-Miklós* II. 305.
 Sancto Nycolao lásd Mylcosvara.
 Sancto Nycolao I. —. *Miklós-falva* II. 660.
 Sancto Nycolao I. —. *Káposztás-Sz.-Miklós* II. 659.
 Sancto Nicolao de iuxta Kanyisa lásd *Horvát-Sz.-Miklós*.

- Sancto Nycolao I. —. *Csik-Sz.-Miklós* II. 662.
- Sancto P. I. —. lásd Sancto Paulo.
- S. Paulo I. —. *Sz.-Pál* II. 180.
- S. Paulo I. —. II. 295.
- Sancto Paulo I. —. *Homoród-Sz.-Pál* II. 661.
- Sancto Paulo I. —. *Kerellő-Sz.-Pál* II. 652.
- S. Paulo I. —. *Sz.-Pál* II. 300.
- Sancto Paulo I. —. *Sz.-Pál* II. 344.
- S. Paulo I. —. *Zselicz-Sz.-Pál* II. 306.
- Sancto Paulo I. —. *Sz.-Pál, Pavlovci* II. 352.
- Sancto Petro I. —. II. 165.
- S. Petro I. —. *Tüske-Sz.-Péter* II. 296.
- Sancto Petro I. —. Sancti Petri de Waradyno, *Sz.-Péter* II. 252.
- Sancto Petro I. 210, 317. Scenpeter, *Szent-Péter, Petrovjani* II. 208.
- Sancto Petro I. 322. *Szent-Péter, Sajó-Szentpéter* II. 171.
- Sancto Petro lásd Bremmitorio.
- Sancto Petro I. —. II. 281.
- Sancto Petro circa Tyciam I. —. II. 420.
- Sancto Petro I. —. *Petrovce* II. 277.
- Sancto Petro I. —. *Szent-Péter, Német-Szent-Péter* II. 419.
- Sancto Petro I. —. *Szent-Péter, Német-Szent-Péter* II. 453.
- Sancto Petro lásd *Pusztá-Sz.-Péter*.
- Sancto Rege I. —. *Kalota-Sz.-Király* II. 649.
- Sancto Rege I. —. *Csik-Sz.-Király* II. 662.
- Sancto Rege I. —. *Gyéres-Szent-Király* II. 664.
- Sancto Rege I. —. Regis villa, *Királyfalva* II. 652.
- Sancto Rege I. —. *Sepsi-Sz.-Király* II. 639.
- Sancto Rege I. —. Scentkural *Szent-Király* II. 482.
- Sancto Rege I. —. *Maros-Sz.-Király* II. 631, 659.
- S. Rege I. —. *Rinya-Sz.-Király* II. 306.
- Sancto Rege I. —. *Szent-Király* II. 426.
- S. Rege I. —. *Porrog-Sz.-Király* II. 300.
- Sancto Salvatore I. —. II. 277.
- Sancto Simone I. —. *Sz.-Simon* II. 659.
- Sancto Simone I. —. *Felső-Siményfalva* II. 660.
- Sancto Simone I. 234. *Szent-Simon* II. 46.
- Sancto Spiritu I. —. *Szent-Lélek* II. 646.
- Sancto Spiritu I. —. *Szent-Lélek* II. 661.
- Sancto Spiritu I. —. *Csik-Sz.-Lélek* II. 662.
- Sancto Spiritu I. —. II. 557.
- Sancto Spiritu I. 308. *Szent-Lélek* II. 46.
- Sancto Stephano I. —. *Szent-István* II. 659.
- Sancto Stephano I. 197. *Csall* II. 34.
- Sancto Stephano I. —. *Szent-István* II. 291.
- Sancto Stephano I. —. *Sz.-István* II. 171.
- Sancto Symone I. —. *Csik-Sz.-Simon* II. 662.
- Sancto Thoma I. —. *Csik-Sz.-Tamás* II. 662.
- Sancto Thoma I. —. *Szent-Tamás* II. 454.
- Sancto Thome I. —. *Szent-Tamás* II. 661.
- Sancto Thome martir prepositura de Promontorio Strigoniensi I. 227, 232, 429. II. 6.
- Sanctorum Cosme et Damiani I. —. II. 763.
- Sanctorum Cosme et Damiani lásd Sancto Cosma.
- *Sanctorum Cosme et Damiani I. 243. *Ipoly-Szicsénke* II. 33.
- Sanctorum Cosme et Damiani lásd Civitas
- Sanctorum Cosme et Damiani I. —. *Kuzmin* II. 281.
- Sanctorum Cosme et Damiani I. 237. II. 240.
- Sanctorum Cosme et Damiani I. —. II. 760.
- Sanctorum Cosme et Damiani I. —. *Kuzminec* II. 756.
- Sanctorum Omnium circa magnam viam I. —. *Sesvete* II. 766.
- Sanctorum Petri et Pauli I. —. II. 171.
- Sanctorum Philippi et Jacobi I. —. II. 52.
- Sanctorum Symonis et Jude apostolorum de submontibus I. —. *Markusevac, Sveti Simun* II. 766.
- Saneko I. 305. Zanto, Zenco, *Szántó* II. 262.
- Sania I. 267. II. 277.
- Sank lásd *Sánkfalva*.
- Sánkfalva*, Sank II. 782.
- Sanski Most lásd Mren.
- Santo I. 55. Zamo, Zanto, Zantho, *Nagy-Szántó* II. 550.
- Sanud I. 237. lásd Bamud.
- Sanya lásd Anna.
- Sanzachca I. 112. Zozacha, *Száz-raz-Ajla* II. 639.
- Sap I. —. Orsap, *Nagy-Sáp* II. 288.
- Sáp* lásd Saaph.
- Sap I. 322. lásd Saaph.
- Sap I. —. *Sáponya* II. 344.
- Sáponya* lásd Sap.
- Sapulnazemial lásd Sancti Michaelis.
- Saqua I. 214. lásd Zaka.
- Saquol lásd Zakul.
- Sar I. 358, 385. lásd Kezu-Sar.
- Sar, abbatia I. 204.
- Sar lásd Saar.
- Sár* lásd Saar.
- Sar I. 358. lásd Sahar.
- Sár* lásd Sahar.
- Sár-Egres* lásd Egres.
- Sar Kezu I. 374.
- Sár-Sz.-Miklós* lásd S. Nicolao.
- Sara I. 325. lásd Sahar.
- Saraad lásd Sarad.
- Saraagh lásd Sarad.
- Sarad I. 151, 157, 160. Zaradd. *Sarád* II. —.
- Sarád* lásd Sarad.
- Sarafalva lásd Zarafolua.
- Sárafalva* lásd Zarafolua.
- Saraffini monasterii abbatia I. 231.
- Sarand I. 61.
- Saras I. 278. 287. lásd Karasy.
- Sarcia lásd Sacila.
- Sard I. 115, 392. *Sárd* II. 306.
- Sard I. 392.
- Sárd* lásd Saard.
- Sardan I. —. lásd Bardan.
- Sardinia archidyaconatus I. 215.

- Sarhyda lásd Camilhida.
 Sari abbat I. 325, 340.
 Sari, I. —. Sazi, *Szászfalu*. II. 666.
Sári apát, Abbas de Saar vagy Sahar II. 213.
Sári lásd Ceri.
Sári lásd Kezu-Sar.
Sári lásd Zari.
 Sarkaad lásd Sarkad.
 Sarkad I. 51, 75, 88. Gargad, Garkad, *Sarkad* II. 594.
Sárköz lásd Sarkuz.
Sárközi azaz kalocsai vagyis székesegyházi főesperestség II. 337.
 Sarkuz I. 355, 371. *Sárköz* II. 203.
 Sarkuz archidiaconatus II. 337.
 Sarlow I. 471.
 Sarnad I. 387. *Sarval* II. 296.
Sárok, Sarug II. 775.
Sáromberke lásd Sarumberg.
 Saros I. 316. Sarus, *Sáros* II. 652.
 Saros Minor I. 120. Sarus minor, *Kis-Sármás* II. 656.
 Saros Minor I. 317. lásd Cusars.
Sáros lásd Sars.
 Saros I. 316, 355, 351. lásd Sars.
Sáros, főesperestség II. 203.
Sáros-Zabar lásd Soban.
Sárosfő, főesperestség lásd Sarsus.
Sárosd lásd Sarusd.
Sárospatak, Potok, Pothok II. 817.
 Sarpatak I. 211. Stupveat II. 208.
Sárpatak lásd Saarpotok.
Sárpatak lásd Sarpatak.
 Saarpotok I. 92, 138. lásd Saarpotok.
 Sarro I. 188. *Salgó* II. 40.
 Sars archidiaconatus I. 234.
 Sars I. 311. Senc II. 165.
 Sars I. 214. Saros, *Sáros*, *Nagy-Sáros* II. 208.
 Sars I. 207. II. 257.
 Sarud lásd Sorousd.
 Sarug lásd Sárook.
 Sarumberg I. 130, 138. Sarumberk, Savimberg, *Sáromberke* II. 654.
 Sarumberk lásd Sarumberg.
 Sarus I. 96, 102 278. Zaraz, *Szárasz* II. 257.
 Sarus I. 355, 371. lásd Saros.
 Sarus II. 150.
 Sarus lásd *Nagy-Sáros*.
 Sarus minor lásd Sarov minor.
 Sarusd I. 387. *Sárosd* II. 296.
 Sarval lásd Sarnad.
Sárvár monostor, Sarvar monasterium, Sarvarmonustura, Saarwarmonustra, Saarwarmonustora, Saarmonustora II. 803.
Sárvár lásd Sars.
 Sarvarmonustura lásd *Sárvármonostor*.
 Sarwar monasterium lásd *Sárvármonostor*.
Sárvásár lásd Saswar.
 Sasagh lásd *Pusztla-Ságh*.
 Sasca I. 208. II. 208.
 Sascac I. 226. Selsac, *Szász* II. 52.
Sásd lásd Sagun.
 Sassac lásd Sascac.
 Sastiti I. 182.
 Sasuar I. 151. lásd Gaswar.
 Sasug I. 262. lásd Sagun.
 Sasugh I. 287.
Sasvár, főesperestség II. 4.
Sásvár lásd Gaswar.
 Saswar I. 119. *Sárvásár* II. 649.
 Saswar lásd Gaswar.
 Sata I. 308. Zaca, Zatha, *Sotin* II. 277.
Sátoristye lásd Feldymar.
Sátoralja-Ujhely, Wyhel, II. 517.
 Sats lásd Seechch.
 Sauar I. 202. *Zavar* II. 14.
 Sauimberg I. 120.
 Sauk I. 67. lásd Sady.
 Saulhida I. 85. lásd Camilhida.
 Sauli I. 308. lásd Saly.
 Sauli I. 229. *Sávoly* II. 40.
 Sauli lásd Sady.
 Savimberg lásd Sarumberg.
 Savnik lásd Sips.
Sávoly lásd Sauli.
 Say I. 238.
 Sayl I. 330. lásd Zayla.
 Sayla I. 306. lásd Ewla.
 Sazi I. 135. lásd Sari.
Sbunke I. 346. lásd Zubege.
 Scahan lásd Cathan.
 Scáchuar I. 385. lásd Chacuar.
 Scala abbatia I. 199. Szkala II. 99.
 Scalla I. —. Sculd, Soruld, Zoruka II. 468.
 Scalla I. 151. II. 99.
 Scanch I. 346. *Sztankócz* II. 195.
 Scandinio I. 408.
 Scauath lásd Zanas.
 Scaus I. 250. Scencz, Sancte Crucis de Scaus, *Szécs*, *Szécs-Keresztúr* II. 195.
 Scaus, Sancte Crucis I. —. lásd Scaus.
 Scecul lásd Zecultelek.
 Sceculzaz lásd Zakulhid.
 Sceechen lásd Zechen.
 Sceguholm lásd Zeg.
 Scekelyd lásd Zakulhid.
 Sceus I. 340.
 Sceusordo lásd *Szőllős-Ardó*.
 Sceus I. 146. *Szőllős* II. 403.
 Sceli I. 332.
 Scelniza lásd Zelnicha.
 Scemere lásd *Szemere*.
 Scemes I. 392. lásd Senes.
 Scenche I. 171.
 Scencheula I. —. II. 760.
 Scencz I. 320. lásd Scaus.
 Scend I. —. Scind, Send, Stend, Zond, *Szind* II. 664.
 Scend I. 110, 347, 363. lásd Send.
 Scend lásd Zend.
 Scend aliud I. 351, 367. II. 165.
 Scendemeter lásd *Szent-Demetur*.
 Scenderen I. 347.
 Scentk lásd *Czenk*.
 Scenmariafolua I. 286. lásd Zamaria.
 Scenpeter I. 354, 370. lásd Sancto Petro.
 Scent Iwan I. 300. lásd Sancti Joannis Baptiste.
 Scent Iwan lásd Sancti Joannis.
 Scentbenedukfalua lásd *Szent-benedekfalva*.
 Scentbertolom lásd *Sz.-Bertalan*.
 Scentdemetur lásd *Szent-Demetur*.
 Scentemruh lásd *Szent-Imre*.
 Scenthanduryaspaha lásd *Sz.-András*.
 Scenthelsebet lásd *Sz.-Erzsébet*.

- Scenthmartun lásd *Sz.-Márton*.
 Scenthmiklous-Zigethi lásd *Sz.-Miklós-Szigete*.
 Scentkural I. 149. lásd Sancto Rege.
 Scentmihal lásd Sancti Michaelis.
 Scentmiklos I. 327. lásd Sancto Nicolao.
 Scentmiklos lásd *Szentmiklós*.
 Scentmychael lásd *Apka*.
 Scenye lásd Steuche.
 Scepebt I. 399. lásd Zepek.
 Scepes lásd Zepes.
 Scephel lásd Zephel.
 Sceplak I. 102, 111.
 Sceplak lásd Seplak.
 Sceplak lásd Zeplak.
 Sceplik I. 95. Scyplak, Szep-lak, *Széplak* II. 652.
 Scepmezev I. 95, 102. Zepmezev, *Szépmező* II. 652.
 Scepniche II. 819.
 Sceps I. 32, 473.
 Scepusiensis ecclesia I. 438, 440.
 Scepusiensis canonicatus I. 441, 442.
 Scepusiensis Sancti Martini prepositura I. 441. II. 53.
 Scepuzd I. 386. lásd Zepezd.
 Sceradaheli I. 379. Zeredahel II. 306.
 Scerdahel lásd Zerdahel.
 Sceredahel I. 391.
 Sceredahel I. 391.
 Scerepmunustura lásd *Szerepmunostora*.
 Scesand I. 376. Stephand, *Le-sencze-István* II. 296.
 Sceuleus lásd Zeuleus.
 Schar I. 42. lásd Star.
 Scharad lásd Sarad.
 Scharadberg lásd Sarad.
 Scharat lásd Sarad.
 Schatlmansdorf lásd Chastuc.
 Schechter I. 42. Sehter, Gether, Gethus, *Silér* II. 550.
 Schib I. 188. Sepis, *Sipék, Alsó-Sipék, Felső-Sipék* II. 34.
 Schida, premontrei prépostság II. 804.
 Schir I. 381. Hethen, Hechen, *Ecsény* II. 306.
 Schoelche I. 495.
 Schornstein lásd Camino Superiore.
 Schorsten lásd Camino Superiore.
 Schöndorf lásd Sewdy.
 Schönvald lásd Senvalt.
 Schönviz lásd Senvalt.
 Schukaria lásd Chaquana.
 Scibiniensis prepositura I. 469.
 Scilagh I. 263. Solagh, Solak, Zolek, *Sólyagh* II. 262.
 Scilos lásd Zilas.
 Scind lásd Scend.
 Scinera I. 214. Semera, Zemeret, Zemere, *Szemerá* II. 165.
 Scinte I. 164, 259. Scrute, *Szürte* II. 186.
 Scinue I. 353.
 Scipiensis, Scepusiensis ecclesia I. 14.
 Scips, Sancti Antonii prepositura I. 18.
 Scirach I. 363. Zyrach, Kyrak, *Szirák* II. 171.
 Ščitarjevo lásd Chicaria.
 Sciuor I. 385. *Csoór* II. 290.
 Sclanica Vata I. 221. *Horváthi* II. 35.
 Sclatinic vallis lásd Zalathnuk.
 Slavonia I. 6, 7, 8, 9.
 Sclavus I. 242.
 Scola lásd Scalla.
 Scolond I. 382. Fonold, *Fonyód* II. 306.
 Scord I. 25. II. 113.
 Scris I. 194. lásd Zeriz.
 Scrute I. 350. lásd Scinte.
 Scuilus I. 203. Seulus II. —.
 Sculd I. 152. lásd Scalla.
 Scupuk I. 238. Zopok, Zopud, Zopuk, Zopul, *Szopok* II. 250.
 Scuta I. 326.
 Scybigiun lásd *Zebegény*.
 Scyplak I. 120. lásd Sceplik.
 Sebdyn I. 216. *Serke, Bellény* II. 46.
 Sebefollus I. 355. lásd Sebe.
 Sebefolua I. 370. lásd Sebe.
 Sebenha I. 214. Zebenie.
 Sebes, archidiaconatus I. 153, 159.
 Sebes I. 367. Selez, *Ziliz* II. 165.
 Sebes I. 101, 148. Sebus, *Sebes, Karánsebes* II. 493.
 Sebes, főesperestség II. 490.
 Sebes, esperesti kerület II. 632.
 Sebes lásd Sebeys.
 Sebeys I. 210. *Sebes, Alsó-Sebes, Felső-Sebes* II. 208.
 Sebus I. 101, 148. lásd Sebes.
 Sebus I. —. Myhlenbach, Mylumbach, Saboesum, *Szász-Sebes* II. 634.
 Sebus I. 367. *Zsebes* II. 165.
 Sebus, archidiaconatus I. 148, 150. II. 490.
 Sebus, decanatus I. 111, 124, 125, 137, 142.
 Sebusy districtus I. 106. II. 637.
 Sebz decanatus I. 94.
 Seca I. 189. Joca, *Szecsé, Kis-Szecsé Nagy-Szecsé* II. 28.
 Seren I. 225. *Czétény, Kis-Czétény, Nagy-Czétény* II. 24.
 Seci I. 223. *Szete* II. 35.
 Seci lásd Szete.
 Secicles lásd Zeules.
 Secliles I. 392.
 Seco I. 192. lásd Ceco.
 Secusdiensis archidiaconatus I. 143, 383.
 Seczher I. 320. II. 195.
 Sed I. 415. II. 344.
 Sedan lásd Zadan.
 Sedino I. 232. *Szölgyén, Magyar-Szölgyén, Német-Szölgyén* II. 6.
 Sedlicz I. 319.
 Sedvar lásd Sed.
 Seechch I. 216. Sats, *Szécs, Rima-Szécs* II. 46.
 Seend I. 391.
 Seesvar lásd Gaswar.
 Seeth lásd *Szete*.
 Seftin lásd Sewdy.
 Seftin lásd Sewdy.
 Segenthau lásd Sagad.
 Seges I. 516.
 Segesd, Segusd, Segust, Szent-Ferenczrendü zárda II. 797.
 Segethfew I. 439. 446.
 Segimon I. 232. *Szölgyén, Magyar-Szölgyén* II. 6.
 Seglar I. 254. II. 110.
 Seglos I. 275. Goglos, Guchleus, Soclas, Soglos, Suklods, *Siklós* II. 250.
 Sigma I. 206. II. 208.
 Segmad I. 191. Socguave, *Nap-rágy* II. —.
 Segnia, I. 435. Zengg, Sinha.
 Segődi főesperestség II. 297.
 Segud, archidiaconatus I. 378.
 Seguedfu, archidiaconatus I. 254. II. 112.
 Seguetfev, archidiaconatus I. 409.

- Segusd lásd Segesd.
 Segusd, archidiaconatus I. 389, 394, 396.
 Segust lásd Segesd.
 Sehck I. 363.
 Sehter I. 80, 86. lásd Schechter.
 Sehthter lásd Schechter.
 Sehtur lásd *Söjtör*.
 Sehtyr lásd Schechter.
 Seigueti lásd Ziegeti.
 Sejter lásd Schechter.
 Sekdelino I. 206. Zuhadelma, Zuhadalina, *Szucha-Dolina, Száraz-Völgy* II. 208.
 Sel I. 153. lásd Fel.
 Sela lásd Sancte Katherine in metis.
 Selce lásd Zeulche.
 Seleba I. 214. *Selyeb, Sellyeb* II. 165.
 Seled I. 216. Feled, *Feled* II. 46.
 Seled lásd Fereti.
 Seleki lásd Telky.
 Selemens I. 258. Zelemenich, *Szelmenecz, Kis-Szelmenecz, Nagy-Szelmenecz* II. 186.
 Selemer I. 255. lásd Zelemer.
 Selend I. 88. lásd Zelend.
 Selenio I. 227. lásd Soledio.
 Selese I. 231. lásd Soloso.
 Selin I. —. *Želin* II. 768.
 Selind lásd Solend.
 Seliqui I. 211. Teliqi II. 161.
 Selit I. 206. Felic, Sedlicz, Zedlicze, *Szedlicze* II. 208.
 Selk decanatus I. 114.
 Selku I. 209. lásd Salgo.
 Selleus lásd Zolews.
 Sellyeb lásd Seleba.
Selmeczbanya lásd Senizbanea.
 Selmes lásd Sewrinis.
 Selna lásd Silna.
 Selnica lásd Zelna.
 Selnica lásd Zelnicha.
 Selpali I. 65. lásd Felpali.
 Selpauli lásd Felpali.
 Selquet I. 209. lásd Salgo.
 Selsac lásd Sascac.
 Selyeb lásd Seleba.
 Selyk deccanatus II. 637.
 Selyk I. —. Svlk, *Selyk* II. 643.
Selyk, esperesti kerület II. 637.
 Semdiensis episcopatus I. 453.
 Semeel I. 266. lásd Gemel.
 Semel I. 275.
 Semelina Inferiori I. 412. Semelio superiori, Zemelinio inferiori et superiori, *Zemlin, Zimony* II. 352.
 Semelio superiori lásd Semelina inferiori.
 Semera I. 214. lásd Scinera.
 Semeret I. 222. *Szemeréd, Alsó-Szemeréd, Felső-Szemeréd* II. 35.
 Semeruhe I. 257. Chemarnia, Semurche, Chemerne, Chernia, Chemernya, Chemernia, *Csemernye Márk-Csemernye, Varannó-Csemernye* II. 195.
 Semfalua I. 91.
 Semfalva I. —. Semhaza, Zemhaza, Zenhaza, Gemfalva, Enifalva, *Sinfalva* II. 664.
 Semhaza lásd Semfalva.
 Semhod I. 248. Zemhed, Zemchad, *Szuhogy* II. 171.
 Semian I. 332, 345. Semien. Semyen, Semyan, *Semjén* II. 195.
 Semian I. 329, 360. lásd Semien.
 Semien I. 326. Semyan, Semian, Stenca, *Semjén, Kálló-Semjén* II. 185.
 Semien I. 251. lásd Semian.
 Semilio Superiori I. 412.
 Semjen II. 811.
Semjén lásd Semian.
Semjén lásd Semien.
 Semlak lásd Mezewsomlo.
 Semlen, archidiaconatus II. 187.
 Semlen, archidiaconatus I. 343. lásd Zempnen.
 Semlin, archidiaconatus I. 448.
Semlyén lásd Symian.
 Semlyung lásd Mezewsomlo.
 Semon I. 284. Somon, Symon, Zemod, *Sumony* II. 241.
 Sempte I. 184. *Sempte* II. 24.
Semse lásd Zemse.
 Semurche I. 333. lásd Semeruhe.
 Semyan I. 361. lásd Semian.
 Semyan I. 343. lásd Semien.
 Semyen I. 323. lásd Symian.
 Sen I. 216. Kueg, *Szent-György*, II. 46.
 Senblin, archidiaconatus I. 205.
 Senc I. 214. lásd Sars.
 Senche I. 187. *Szenese* II. 28.
 Send Superior I. 215. Scend, Sena superior, Send, Zend, Scend aliud, Sena Inferior, *Szend, Felső-Szend, Alsó-Szend* II. 165.
 Send Superior I. 215.
 Send lásd Scend.
 Sendin I. 442.
 Sene I. 338, 348, 363. *Senye* II. 171. lásd Steuche.
 Senes I. 380, 397. Scemes, Zemes, *Falu-Szemes* II. 307.
 Senich I. —. II. 752.
 Senise I. 212. lásd Zemse.
 Senisthe I. 319. lásd Zemse.
 Senizbanea I. 14. *Schemn'cia, Selmeczbanya* II. 35.
 Senkral villa I. 89. *Szent-Király, Kalota-Sz.-Király* II. 582.
 Senua I. 258. Zinua, Zinuar, *Szenna* II. 186.
 Senvalt I. 210. *Schönvald, Schönviz, Széperdő, Erdősce* II. 208.
 Senye lásd Sene.
 Senye lásd Steuche.
 Sepciensis ecclesia I. 231.
 Sepciensis prepositura I. 231.
 Sepcio I. 236.
 Sepis I. 223. lásd Schib.
 Seplak I. 74. Zeplak, *Széplak* II. 575.
 Seplok abbas lásd *Széplak*.
 Seplok I. 184. *Krasznó-Széplak* II. 94.
Sepse lásd Sestey.
 Sepsi districtus II. 637.
 Sepsi esperesti kerület II. 637.
 Sepsi-Bachan lásd Bachan.
Sepsi-Baczon lásd Bachan.
Sepsi-Körös-patak lásd Kemuspotok.
Sepsi-Szent-György lásd Sancto Georgio.
Sepsi-Sz.-Iván lásd Sancto Joanne.
Sepsi-Sz.-Király lásd Sancto Rege.
 Septel I. 43. *Septely* II. 550.
 Septel I. 43. *Septely* II. 550.
 Seradahel I. 334.
 Seredachel I. 187. *Vág-Szerdahely* II. 24
 Serefel monasterium lásd Sancti Seraffini.
 Serefful abbatia lásd Sancti Seraffini.
 Seremiensis archidiaconatus I. 181.
 Seremiensis episcopatus I. 181.

- Serephel monasterium lásd Sancti Seraffini.
 Sereri I. 156. Sormus II. 470.
 Seri I. 189. lásd Ceri.
 Serimiensis dyocesis I. 445, 513.
 Serimiensis ecclesia prepositura I. 445.
 Serke lásd Sebdyn.
 Serkedi lásd Sers.
 Serkud I. 312. lásd Chekuch.
 Sermelh I. 185. *Csermely* II. 52.
 Serno I. 182. *Zsarnó* II. 48.
 Sers I. 254. II. 109.
 Sestey I. 266. *Sepse* II. 250.
 Sesvete lásd Omnium sanctorum.
 Set I. 226. lásd Sop.
 Seth lásd *Szete*.
 Settrabo I. 194. lásd Strabo.
 Seua Superior I. 215. lásd Send.
 Seud I. 137.
 Seulchin I. 243. II. 281.
 Seulus I. 204. Scuilus prope Agriam.
 Sewdy I. 146. Zendi, Zewdy, *Szödi* II. 403
 Sewomes lásd Sewrinis.
 Sewreg lásd Hewreg.
 Sewrinis I. 158. *Selmes, Sewrimes, Sörmes* II. 482
 Sexard abbatia I. 235.
 Sexin I. 166.
 Sexu I. 165.
 Seyther lásd Schechter.
 Sguevellh I. 208. II. 195.
 Sibinio I. 208. Zebenidio, Cibinium, Zebedinio, Zebeng, *Szeben, Kis-Szeben, Sabinon* II. 208.
 Sibinium prepositura I. 407.
 Siblac I. 237. Sibolch, Sibold, Sibolod, Sybol, Syplak, *Zsibót* II. 241.
 Sibokovac lásd Zehisukah.
 Sibolch I. 273. lásd Siblac.
 Sibold I. —. lásd Siblac.
 Sibolod I. —. lásd Siblac.
 Sicador I. 196. Sicudor abbatia II. —.
 Sichelburg lásd Sihembergh.
 Sicliget I. 233. *Szögliget* II. 48.
 Sicsó I. 258. lásd Zikzo.
 Sicsó I. 215. Syxo, *Szikszó, Szikszó-Ujjalu* II. 165.
 Sicudor I. 196. Sicador II. —.
 Sycula I. 332. Sricula, *Sikula* II. 176.
 Sid I. 387. lásd Sthir.
 Sid lásd Such.
 Sige puszta, Syge II. 802.
 Sigud lásd Fugad.
 Sihembergh I. —. *Sichelburg, Žumberak* II. 752.
 Siki lásd Ziky.
 Siklós lásd Seglos.
 Siklós lásd Soglos.
 Sikula lásd Sricula.
 Siky I. 386.
 Sila I. 203. Sili, *Szeli, Alsó-Szeli, Felső-Szeli* II. 15.
 Sile I. 107. Gyle, Syle, *Magyar-Sülye* II. 631.
 Silex I. 228. Fülel II. 40.
 Sili I. 203. lásd Sila.
 Silingyia lásd Solend.
 Sillow I. 283. Syle, *Szilvás* II. 241.
 Silna I. 118. II. 208.
 Silna I. 208, 316. Zilna, Selna, *Szilva, Nagy-Szilva* II. —.
 Silna I. —. Sylva, Bilna, *Solna, Zsolna* II. 643.
 Silna I. 199. *Zsolna* II. 99.
 Silrány, Ighuzes Suran, Egyházas-Surány II. 776.
 Silsezeg I. 243. Silsquech, Sylzek, Zilsek, Zilzegh, *Szilszeg, Szuszek* II. 281.
 Silsquech I. 304. lásd Silsezeg.
 Silua I. 111, 129, 316.
 Siluacz I. 179. *Szilbás* II. 344.
 Siluas I. 138.
 Silva I. 97.
 Sima lásd Syma.
 Sima-Berek lásd Syma.
 Simigio archidyaconatus I. 379, 383, 390.
 Simigio lásd *Somogyvár*.
 Simon I. 190. lásd Synan.
 Simon I. 216. Symon, *Simonyi* II. 46.
 Simon lásd Synan.
 Simoni lásd Synan.
 Simontornya lásd Synun-Ternina.
 Simonyi lásd Synan.
 Simonyi lásd Simon villa.
 Simonyi lásd Symond.
 Simonyi lásd Synan.
 Since, főesperesség I. —. II. 759.
 Sinfalva lásd Semfalva.
 Sing I. 374. *Essegvár* II. 291.
 Sinha I. 435. Zeng, Segnia II. —.
 Sinham I. 433. Segnia, Zengg.
 Sinheus I. 249. *Szinyér* II. 195.
 Sinhua I. 230. *Szenna* II. 40.
 Sinka I. 88. *Szintye* II. 596.
 Sinna I. 473. II. 209.
 Sinna I. 206. Sumha.
 Sinna lásd Suhni.
 Sinthinen I. 238. lásd Chur-chine.
 Sipak lásd Sypek.
 Sipciensis prepositura I. 218.
 Sipek lásd Schib.
 Siploc I. 207. Zeplak II. 161, 209.
 Siploc monasterium I. 212.
 Sips, Abbas de Sips I. 226. *Sacnik* II. 57.
 Sipsiensis capitulum I. 231.
 Siptiensis canonia I. 219.
 Siptiensis prepositura I. 226.
 Siri lásd Syri.
 Sirmiensi archidiaconatus I. 411.
 Sirmiensi ecclesia parochialis I. 513.
 Sirmiensi ecclesie canonici et prebenda I. 513.
 Sirmiensi episcopatus I. 408, 476, 477, 492.
 Sirmus I. 391.
 Sirok lásd Syruk.
 Siroka lásd Syrka.
 Sirounicha I. —. *Žirovac* II. 746.
 Sirounicha I. —. II. 747.
 Sis I. 192. *Sissó* II. 24.
 Sisdt I. 184. Sisec, *Csicsic, Szádok* II. 94.
 Sisec I. 184. lásd Sisdt.
 Sislóc lásd Chistols.
 Sissó lásd Sis.
 Sitér lásd Schechter.
 Sitka I. 105.
 Sitlóc lásd Chistolc.
 Situa I. —. Situk, Sitve, *Sitva*, II. 652.
 Situk I. 95. lásd Situa.
 Sitva lásd Situa.
 Sitve lásd Situa.
 Sivvend I. —. Suerd, Zivevd, *Szővéd* II. 659.
 Sjeničak lásd Stennichnek.
 Skrad lásd Zerade.

- Slabinja lásd Zuabina.
 Sladoievice lásd Zalathnuk.
 Slanje lásd Zlauina.
 Slatina lásd Zalathnuk.
 Slatinja lásd Zlat.
 Smerchkoich I. —. II. 750.
 Smolyanac lásd Zmolan.
 Soas I. 176. Stas II. 352.
 Soban I. 216. Sobur, *Zabar* II. 46.
 Sobblog, archidyaconatus I. 252.
 Sabočani lásd Zobotchina.
 Soboch I. —. *Sabotica* II. 757.
 Sobohna I. —. II. 250.
 Sobona I. 239.
 Soboslon I. 330. lásd Zobozlow.
 Sobritus I. 328. II. 195.
 Sobur I. 216. lásd Soban.
 Socguade I. 191. lásd Segmad.
 Soch I. 202. Sokt, *Szuba* II. 15.
 Socia I. 45.
 Soclas I. 309. lásd Seglos.
 Soclos I. 240.
 Sogad I. 275. lásd Bogad.
 Soglos prior de ordine Superpeliciatorum I. 276. Suclos, Sykleus, *Siklós* II. 250. lásd Seglos, Sancto Georgio.
 Soglos I. 294. lásd Seglos.
 Sogur I. 278. II. 257.
 Sohol I. 414. lásd Zagel.
 Sók, Alsók II. 783.
 Soknyck lásd Niczk.
 Sokt lásd Soch.
 Sókút lásd Zohud.
 Sol I. 412. Sul II. 352.
 Solagh I. 276. lásd Scilagh.
 Solak I. 298. lásd Scilagh.
 Solana I. 248. Solona, Zolona, Zelenna, Zolonia, *Szalonna* II. 171.
 Solanama I. 231. lásd Salanania.
 Soledio I. 227. Selenio, *Szelény* II. 40.
 Solempna I. 199. Solepua, *Szlopná* II. 99.
 Solend I. 332. *Selind*, *Silingyia* II. 176.
 Solepua I. 199. lásd Solempna.
 Solgon I. 354. lásd Salgo.
 Soliane lásd Saly.
 Soljani lásd Saly.
 Solio lásd Dolmet.
 Solio archidyaconatus I. 185, 217, 218, 220, 221, 227, 233. II. 50.
 Solio I. 217, 218, 220, 234. Novo-Solio, *Beszterczébánya* II. 52.
 Solio, dyocesis I. 226.
 Solio, ecclesia Sancte Crucis I. 281. II. 51.
 Solio, plebania Sancti Martini I. 220.
 Solio, plebania Sancti Nicolai I. 217.
 Solio, plebania Sancti Philippi et Jacobi I. 221.
 Solk lásd *Szalk*.
 Solkov I. 370. lásd Salgo.
 Solmos I. 358.
 Solmun I. 337. lásd Solumus.
 Solmus I. 358. lásd Solumus.
 Solmus I. 47, 58, 59, 67, 68, 74, 82, 87. *Solyμος* II. 575.
 Solna lásd Silna.
 Solomia I. 361. lásd Salomon.
 Solomku I. —. *Solyomkő* II. 642.
 Solomon I. 331. lásd Salomon.
 Solona I. 338. lásd Solana.
 Solonk I. 336. Salouk, *Szalók*, *Eger-Szalók* II. 174.
 Soloso I. 231. Selese, *Szelőczé* II. 24.
 Soltha Minor I. 339. lásd Zolcha minor.
 Solumku I. 98, 100, 128.
 Solumus I. —. *Nagy-Solyμος*. II. 661.
 Solumus I. 341. Solmus, Solmun, Golimo, *Solyμος* II. 180.
 Solus I. 229. *Szölös* II. 35.
Szlyagh lásd Scilagh.
 Solyμος lásd Solmus.
 Solyμος lásd Solumus.
Solyomkő lásd Solomku.
 Sombathel I. 314. Sombochel, Zobadhel, Zobodhel, Zombathel, *Szombathely* II. 268.
 Sombochel I. 270. lásd Sombathel.
 Sombor lásd Sombur.
 Sombur I. 154. Sombor *Zombor* II. 426.
Somkerék lásd Sumberec.
 Somlio lásd Mezewsomlo.
 Somlou Maior lásd Mezewsomlo.
 Somlov I. 153. *Érd-Somlyó* II. 488.
 Somlyo lásd Mezewsomlo.
 Somodor I. 390, 397. *Somodor* II. 307.
 Somogy, főesperestség II. 301.
 Somogy-Szob lásd Saka.
 Somogyom lásd Sume.
 Somogyvár lásd Sumugvar.
 Somogyvar lásd Sumugvar.
 Somogyvár, convent, Simigio II. 797.
 Somon I. 237, 274. lásd Semon.
 Somorja II. 795.
 Somos lásd Sums.
 Somos, főesperestség lásd Sarus.
 Somos-Újfalú lásd Nova Villa.
 Somoskesz lásd Samulkesev.
 Somostelke lásd Sumie.
 Somotor I. 332. lásd Zamathov.
 Somiano I. —. Sonyano majore, Soyo, Soyana, Soyov inferior, *Nagy-Sajó* II. 656.
 Sonnar I. 370. lásd Souar.
 Sonoc, archidiaconatus I. 408.
 Sonog I. 332. Sonuk, Zolnuk, *Szoluccska* II. 195.
 Sonoh I. 245.
 Sonuar I. 354. lásd Souar.
 Sonubet I. 256.
 Sonuk I. 250. lásd Snok.
 Sonyano Maiore I. 130. lásd Soniano.
 Sók lásd Soch.
 Sop I. 225. Set, *Egyház-Nagyszeg* II. 24.
 Sopan I. 209. lásd Panit.
 Sopje lásd Zopia.
 Soploncha, ecclesia beate virginis I. —. II. 760.
 Soploncha, ecclesia Sancti Michaelis I. —. II. 760.
 Sopron, Ker. Sz. Jánosról címzett keresztes vitézek, *Suppronio* II. 801.
 Soprony lásd Suppronio plebes.
 Soprony, főesperestség II. 319.
 Soran I. 61.
 Sorano I. —. Soyo, Boyano, Boyano superiori, *Kis-Sajó* II. 656.
 Sorano Superior I. 130.
 Sordan I. —. lásd Bardan.
 Sorlos I. 238, 274, 295. Sorros, Zorlos, Zorlows, *Magyar-Sóros* II. 250.
 Sormus I. 152. lásd Sereri.
 Sorostély lásd Camino Superiore.
 Sorousd I. 359. Sorwld, *Sarud* II. 174.

- Sorros I. 309.
 Soruld I. —. Zoruld II. 470.
 Soruld I. 152, 156. lásd Scalla.
 Soruld I. 343. lásd Sorousd.
 Sós-Harján lásd Archian.
 Sós-Szent-Márton lásd Sancto Martino.
 Sós-Újfalv lásd Nova Villa.
 Sósputak lásd Sospetek.
 Sospetek I. 99. Koospetek, Kospotok, Sósputak II. 631.
 Sossa maior I. 248. Nogsoltha, Felsolcha, Zsolcxa, Nagy-Zsolcxa, Felső-Zsolcxa II. 171.
 Solin lásd Sata.
 Souar I. 209. Zouar, Sowar, Sonuar, Sonnar, Sávár, Német-Sávár, Svabi-Sávár, Tót-Sávár, Salzburg II. 209.
 Souhe I. —. Szuba, Káló-Szuba II. 171.
 Sávár lásd Souar.
 Sávárud lásd Varad.
 Sovinjak lásd Ziwnag.
 Sowar I. 317. lásd Souar.
 Soyana I. 109. lásd Soniano.
 Soyl I. 330.
 Soyo I. 100, 104, 109, 138. lásd Soniano.
 Soyo lásd Sorano.
 Soyov Inferior I. 122. lásd Soniano.
 Söjtör lásd Schechter.
 Söjtör, Sehtur II. 825.
 Sörg lásd Surek.
 Sörmes lásd Sewrinis.
 Sövényfalva lásd Sveyu.
 Spacha lásd Spissa.
 Spácxa lásd Spassa.
 Spanlaka I. 99, 129. Spanloka, Ispánlaka II. 631.
 Spanloka lásd Spanlaka.
 Spassa I. 202. lásd Spissa.
 Spinis I. 91, 110, 122, 129, 136, 465. Thyvys, Tövis II. 631.
 Spirensi episcopatus 494.
 Spissa I. 202. Spassa, Spácxa II. 16.
 Spring, decanatus I. 102, 111, 125, 136.
 Spring, ecclesia I. 99, 121, 125, 136.
 Springi I. —. Spungi, Spring II. 636.
 Spring lásd Springi.
 Spring, esperesti kerület II. 635.
 Spungi I. 95. lásd Springi.
 Spungi decanatus I. 95.
 Spunchan I. 209. Kakasfalva II. 209.
 Sračica lásd Zrachicha.
 Srebech lásd Vulk.
 Stamur lásd Mera és Mora.
 Stanch I. 332.
 Stanici lásd Stenna.
 Star I. 73. Sthar, Schar, Istar, Eszlár II. 551.
 Stara I. 274, 283, 312. Stora, Szlára II. 241.
 Stara-Plosčica lásd Polosnicha.
 Staro-Čiče lásd Chichan.
 Stas I. 412. lásd Soas.
 Stebencha I. —. Stupica II. 746.
 Stekhen I. 238. II. 250.
 Steinbach, premontrei prépostság II. 804.
 Stenca I. 246. lásd Semien.
 Stend I. 101. lásd Scend.
 Stengel I. 123. Zengyel II. 664.
 Stenjevec lásd Beate Virginis.
 Stenna I. —. II. 745
 Stennichnek I. —. Sjeničak II. 749.
 Stentina I. 283. lásd Zenthiuan.
 Stenthura I. 248. Stephani, Hangács II. 171.
 Steophand I. 387. lásd Stesand.
 Stephand I. 387. lásd Stesand.
 Stephandi I. 380, 390, 397. Istvándi II. 307.
 Stephanhaza I. 254. II. 108.
 Stephani I. 248. lásd Stentura.
 Stepnir I. 139.
 Ster I. 238. II. 250.
 Stergar lásd Strigonio.
 Stergomla lásd Ztregomba.
 Stesand I. 377. Steophand, Zala-Istvánd II. 296.
 Steuche I. 249. Senye II. 171. lásd Senc.
 Sthar I. 66. lásd Star.
 Sthir I. 375. Sid, Zsid II. 296.
 Stimuas I. 241.
 Stinthe I. 169.
 Stionihino I. 199. Trinsinio, Trencsén II. 100.
 Stipanovci lásd Sancti Stephani.
 Stipur I. 118. lásd Chichmar.
 Stogandu I. 239. II. 250.
 Stohla lásd Stola.
 Stola, benzés perjelség, Stohla, Stoll, Stolln II. 804.
 Stolch lásd Istócz.
 Stoll lásd Stola.
 Stolln lásd Stola.
 Stora I. 293. lásd Stara.
 Stoulch lásd Istócz.
 Stoymerich I. —. Sturlic II. 750.
 Strabo I. 194. Setrabo, Osztró II. 24.
 Straca I. 333.
 Straceman lásd Strazelme.
 Stracha I. 200. lásd Tracha.
 Straguar I. —. Sztrégova, Alsó-Sztrégova, Felső-Sztrégova II. 40.
 Strasonila I. 241.
 Strazelme, I. 272. Strazembla, Straceman II. 271.
 Strazembla I. 315. lásd Strazelme.
 Strelchan I. —. II. 749.
 Stremhe I. 249. lásd Zerenchech.
 Stridó lásd Strigo.
 Strigo I. —. Stridó II. 734.
 Strigonio I. —. II. 24.
 Strigonio de Civitate II. 780.
 Strigonio, ecclesia Sancti Domini II. 780.
 Strigonio I. 254. Esztergály, Alsó-Esztergály, Felső-Esztergály II. 24.
 Strigonio I. 228. II. 40.
 Strigonium, capitulum I. 221.
 Strigoniensium insula, monasterium beate virginis Marie II. 780.
 Strigonium, archidiaconatus I. 199.
 Strigonium, archiepiscopatus I. 14, 401, 407.
 Strigonium, capitulum I. 6, 10, 219.
 Strigonium, civitas, diocesis ac provincia I. 26.
 Strigonium, civitas et diocesis I. 14, 17, 19, 438. II. 1.
 Strigonium, dyocesis I. 218, 411, 464, 470.
 Strigonium, I. 216, 218, 440, 468, 477, 479.
 Strigonium, ecclesie canonici I. 465.
 Strigonium, ecclesie capitulum I. 429.
 Strigonium, ecclesia Beate Marie Magdalene I. 224.
 Strigonium, ospital I. 407.
 Strigonium, prepositura Sti Thome martiris de Promon-

- torio I. 218. Esztergom, *Sz.-Tamás vértanú* nevét viselő hegyfoki prépostság II. 6.
- Strigonium, prepositura Sti Georgii de Viridi campo I. 484. Esztergom, *Szentgyörgy-mezője* II. 6.
- Strigonium, prepositura I. 218, 453, 464, 520.
- Strigonium, I. 478.
- Strigonium, provincia I. 182.
- Strigonium, conventus fratrum Predicatorum I. 404.
- Strigonium, plebania Sancti Johannis I. 194.
- Strigonium, plebania Sancti Nicolai I. 216.
- Strigonium, Sancte Crucis plebania I. 224.
- Strigonium, Sancti Laurentii plebania I. 224.
- Strigonium, Sancte Pauli plebania I. 224.
- Strigonium, Cathedralis archidiaconatus lásd Strigonium Sancti Georgii prepositura de viridi campo.
- Stroluca I. 227. *Osztroluka* II. 52.
- Strow lásd Strabo.
- Struga I. —. *Struga* II. 182. 756.
- Strute I. 366.
- Strygonium, dyocesis I. 182, 406.
- Stubica lásd Stulbicha.
- Stubica dolnja lásd Stulbicha.
- Stubica gornja lásd Stulbicha.
- Stulbicha, ecclesia Sancte trinitatis I. —. *Stubica* II. 766.
- Stulbicha, ecclesia Sancti Georgii I. —. *Stubica* II. 766.
- Stulbicha, ecclesia Sancti Mathei I. —. *Stubica* II. 766.
- Stupica lásd Stebencha.
- Stupis I. 15.
- Stupocat I. 211. lásd Sarpatak.
- Sturlic lásd Stoymerich.
- Suach I. 103, 113. Syab, Znach, Zuach, *Szucsák* II. 649.
- Suanad I. 145. lásd Guad.
- Suar lásd Esuar.
- Subcastro Petri I. 33. lásd Petri villa.
- Subcastro I. —. *Gogány-Váralja* II. 652.
- Subcastro Sancti Benedicti I. 412. lásd Subcastro.
- Subcastro I. 94, 96, 100. Subcastro Sancti Benedicti, *Váralja* II. 352.
- Subcastro I. 175. lásd Barralia.
- Subcastro archidiaconatus I. 235.
- Subcastro Episcopi I. 343, 359.
- Subcastro, Subcurio, *Szarvaskő* II. 174.
- Subcastro I. 324. lásd Subcastro Episcopi.
- Subcastro Sancti Egidii I. 246.
- Subconna I. 223. Subcornis, *Szutor* II. 46.
- Subcornis I. 223. lásd Subconna.
- Subcurio I. 336. lásd Subcastro Episcopi.
- Subliffe I. 194. Suliffe, *Szuhafő* II. 46.
- Submunista I. 203.
- Suborio I. 203. lásd Zoborio.
- Subotica lásd Soboch.
- Suburbii Sancti Nicolai ecclesia collegiata I. 235.
- Suca I. 230. *Szuba* II. 35.
- Such I. 267. Zeuch, Zewch, Zuch, *Sid* II. 277.
- Sucha-Dolina* lásd Sekdelino.
- Suclos lásd Soglos.
- Sucsa I. 200. lásd Sursa.
- Sucsan I. 222. *Szucsány* II. 94.
- Suclos I. 310. lásd Soglos.
- Sucurconcho I. 242.
- Sudag I. 393. II. 307.
- Sudun I. 237. II. 241.
- Suerd I. 141. lásd Sivoend.
- Sug I. 251. Zirchuch, Zuhuth. Zutsch, Ruch, *Szűcsi* II. 180.
- Sugusd I. 384.
- Suhni I. 210. Curhin II. 209.
- Suhni lásd Sinna.
- Suhodol lásd Sancte Elyzabeth.
- Suklods I. 238. lásd Seglos.
- Suku I. 257. *Szúkó* II. 195.
- Sul I. 176. lásd Sol.
- Suliffe I. 194. lásd Subliffe.
- Sulsugh I. 299. lásd Sagun.
- Sulup I. 340.
- Sumbar I. 100.
- Sumberec I. 114. Sumberech, Zomberek, Zumkerech, *Somkerék* II. 669.
- Sumberech lásd Sumberec.
- Sumberek I. 127.
- Sumbov I. 116. Sumlov, *Csik-Somlyó* II. 662.
- Sumbur I. —. Zumbur, Zumpur, *Magyar-Zsombor, Nagy-Zsombor* II. 649.
- Sumbur I. 95. lásd Zumbur.
- Sume I. —. *Somogyom, Somotelke* II. 652.
- Sumechicha I. —. II. 742.
- Sumha I. 206. Sinna.
- Sumis archidiaconatus I. 207. II. 150.
- Sumis I. 369. lásd Sums.
- Sumiuguar I. 398.
- Sumlov I. 132. lásd Sumbov.
- Sumlow lásd Mezewsomlo.
- Sumony* lásd Semon.
- Sums I. 206. Sumus, Sumis, Anuos, *Somos* II. 209.
- Sumplio lásd Mezewsomlo.
- Sums, archidiaconatus I. 206. II. 150.
- Sumugar I. 381, 393, 399.
- Sumugvar I. —. *Somogyvár* II. 307.
- Sumus I. 354. lásd Sums.
- Sumus I. 206. lásd Sums vicearchidiaconatus.
- Suncia I. 210. lásd Fintha.
- Sunk I. 103, 113, 127, 139.
- Suuk, *Zsuk* II. 649.
- Superior Mera I. 318. lásd Superior Mira.
- Superior Mira I. 214. Superior Mera, Felmera, *Felső-Méra, Felméra* II. 165.
- Suppronio lásd Sopron.
- Suppronio, plebes de I. 23. II. 317.
- Supronio, archidiaconatus II. 318, 319.
- Supur I. 103. Zupur, *Szopor* II. 649.
- Sur I. 200. Desur, *Dezsér* II. 97.
- Sur I. 202. II. 16.
- Sur canonicatus I. 209.
- Suran I. 186. lásd Synon.
- Surchelikethe I. 299. lásd Kerschelikethe.
- Surcud lásd Sarkad.
- Surdis I. 476, 504, 511.
- Surek I. 193. *Söreg* II. 46.
- Sursa I. 200. Sucsa, *Szűcsa, Alsó-Szűcsa, Felső-Szűcsa* II. 100.
- Suruzno I. 106. *Nagy-Borosnyó* II. 639.
- Sus I. 190. II. 257.

- Sus I. 311. lásd Fas.
 Susuoare lásd Gaswar.
 Susicha I. — *Ivanec* II. 757.
 Susy I. 374. Enusy, *Eősi* II. 291.
 Suuk lásd Sunk.
 Suzed I. 381. Ozud, Euzidy, *Őszöd* II. 307.
 Sümegh lásd Symeg.
 Süreg lásd Cheric.
 Süribach lásd Soch.
 Süveges lásd Squevelh.
 Süvete lásd Sancte Margarete.
 Száb-Olaszi lásd Olassi.
 Szabi-Sóvár lásd Souar.
 Svach I. 122, 127.
 Svati-Križ lásd Sancti Crucis.
 Sveti-Gjuragj lásd Bonakazengurge.
 Sveti-Gjuragj lásd Sancti Georgii.
 Sveti-Ilija lásd Sancti Elye.
 Sveti-Ivan-Žabno lásd Sabnicha.
 Sveti-Jana lásd Gouriena.
 Sveti Križ lásd Sancte crucis.
 Sveti Mate, *Sz-Máté* lásd Stulbicha.
 Sveti-Petar lásd Sancti Petri.
 Sveti Šimun lásd Sanctorum Symonis et Jude.
 Sveyu I. 96. Guenfalia, *Sővényfalva* II. 652.
 Svme I. 102.
 Svolé lásd Hozouichi.
 Svoysa I. 244.
 Svravica lásd Zrachicha.
 Swag I. 152. lásd Sagad.
 Swend I. 131.
 Syab I. 100. lásd Suach.
 Sybol I. 265. lásd Siblac.
 Sybold I. 293.
 Sybolod I. 313.
 Sybyniensy I. 144.
 Sycoka I. 371. lásd Syrka.
 Sycudrehel I. 308. lásd Chuturtukhel.
 Sycula I. 350. lásd Sicula.
 Sycred I. 108. II. 667.
 Syge lásd *Sige puszta*.
 Sygud I. 91, 285. lásd Kikugh.
 Syhe I. 293. lásd Salos.
 Syhxo I. 318.
 Sykleus I. 266. lásd Soglos.
 Syky lásd Ziky.
 Syle I. 92, 129, 313. lásd Silow.
 Syle lásd Sile.
 Sylend I. 66. lásd Zelend.
 Sylk I. 98. lásd Selyk.
 Sylua I. 139, 142.
 Sylva lásd Silna.
 Sylzek I. 301. lásd Silsezeg.
 Sylzek lásd Silsezeg.
 Syma I. 50, 84. *Sima, Sima-Berek* II. 605.
 Symaeghaz II. 802.
 Syman I. 263, 306. Ziman, *Zimány* II. 263.
 Symand I. 146. II. 404.
 Symeg I. 387. *Sümegh* II. 296.
 Symian I. 42. Visemian, *Ér-Semjen, Semlyén* II. 551.
 Symigiensis abbatia I. 198, 271.
 Symigiensis archidyaconatus I. 396, 425.
 Symigiensis archidiaconatus I. 448.
 Symir I. 371. Synir, *Szinyér-Váralja* II. 203.
 Symon archidyaconatus I. 233.
 Symon lásd Semon.
 Symon I. 263. lásd Simon villa.
 Symond I. 378. *Simonyi* II. 300.
 Symonis et Jude I. 248. II. 171.
 Symuriensis dyocesis I. 182.
 Syna I. 205.
 Synan I. 190. Simon, *Simony* II. 29.
 Syne I. 335.
 Syug I. —. Gingui, *Gyönkőd* II. 307.
 Syng I. 381.
 Syng I. 224. *Pincz, Piliny, Szinó-Bánya* II. 40.
 Synir I. 355. lásd Symir.
 Synon I. 186. Suran, *Nagy-Surány* II. 24.
 Synun Terniua I. 386. *Simon-tornya* II. 291.
 Sypchen I. 288. *Szécsény* II. 41.
 Sypek I. —. *Sipak* II. 752.
 Syplak I. 284. lásd Siblac.
 Syplac abbatia I. 254.
 Syran I. 266. II. 250.
 Syred I. 381, 382. Fired, *Kapos-Füred* II. 307.
 Syred I. —. II. 307.
 Syri I. 351. 366. *Világos, Siri* II. 176.
 Syrka I. 355. Syroca, Sycoka, *Siroka* II. 209.
 Syrimium I. 456.
 Syrimium, archidyaconatus I. 175.
 Syrimium, ecclesia I. 476.
 Syrimium, episcopus I. 484. 493, 507.
 Syroca I. 317. lásd Syrka.
 Syroch I. 336. lásd Syruk.
 Syrofen I. 237. lásd Korofiev.
 Syruk I. 358. Syroch, Kyrak, *Sirok* II. 174.
 Sytue decanatus I. 103.
 Syveges lásd Sguevelh.
 Syxo I. 254, 318.
 Szabadhely lásd Zombothel.
 Szabadi lásd Zabadi.
 Szabar lásd Sabor.
 Szabás lásd Zabad.
 Szabás lásd Zabas.
 Szabatou lásd Zobato.
 Szabolcs lásd Zadouch.
 Szabolcs, alesperestség lásd Zabolch.
 Szabolcs, főesperestség lásd Zabolch archidyaconatus.
 Szabouch lásd Zadouch.
 Szadán lásd Zanad.
 Szádok lásd Sisdt.
 Szádorlak lásd Zadarlaka.
 Szajlova lásd Zagel.
 Szajol lásd Zayla.
 Szajol lásd Zagel.
 Szakács lásd Sackach.
 Szakadt lásd Zachadach.
 Szakál lásd Sacal.
 Szakál lásd Zabal.
 Szakálos lásd Cacalas.
 Szakálos lásd Sacalas.
 Szakály lásd Sacolha.
 Szakály lásd Zacal.
 Szakály lásd Zakul.
 Szakoly lásd Zebul.
 Szakts lásd Baach.
 Szalács lásd Salach.
 Szalakuz lásd Sancti Michaelis.
 Szaláncz lásd Alans.
 Szalánczalja lásd Alans.
 Szalánta lásd Bzalanca.
 Szalárd lásd Salard.
 Szálás lásd Czalas.
 Száldobos lásd Zaldubus.
 Szalk, Solk II. 793.
 Szalk-Szent-Márton lásd Salk.
 Szálka lásd Kaza.
 Szalma-Tercs lásd Turci.
 Szalók lásd Solonk.
 Szalók-Abád lásd Abad.
 Szalókonostora, Zolurc monasteria nova, Zoluchmonustura II. 777.

- Szalonna* lásd Solana.
Szalonta lásd Zalantha.
Szamos-Becs lásd Bech.
Szamos-Dob lásd Dub.
Szamos-Ujlak lásd Vjlak.
Szamos-Ujvár-Németi lásd Ful-nempty.
Szamosfalva lásd Zoinus.
Szana kerület I. —. II. 742.
Szanád lásd Zanas.
Szántó, Zala-Szántó, Zantov II. 825.
Szántó lásd Saneko.
Szárafalva lásd Zarafolua.
Szárász lásd Sarus.
Száraz-Ajla lásd Sanzacha.
Száraz-Völgy lásd Sekdelino.
Szárazd lásd Karasy.
Szárcsa lásd Soruld.
Szarkafalva lásd Zarka.
Szarvas-Kend lásd Kond.
Szarvaskő lásd Subcastro Episcopi.
Szász lásd Sascac.
Szász-Budak lásd Bodacov.
Szász-Csanád lásd Chanad.
Szász-Csanád lásd Gyud Saxonica.
Szász-Csávás lásd Chauas.
Szász-Danyan lásd Anyan.
Szász-Erkud lásd Erkud.
Szász-Fenes lásd Fenes.
Szász-Gyüd lásd Gyud Saxonica.
Szász-Lóna lásd Lona.
Szász-Nyires lásd de Nivis.
Szász-Orbó lásd Orbov.
Szász-Péntek lásd Pentyk.
Szász-Régen lásd Regen.
Szász-Sebes lásd Sebus.
Szász-Szent-György lásd Sancto Georgio.
Szász-Sz.-László lásd Sancto Ladislao.
Szász-Ujfalva lásd Villa Nova.
Szász-Új-Ős lásd Us.
Szász-Város lásd Varos.
Szász-Vessződ lásd Vozzodia.
Szász-Vesszős lásd Vezeus.
Szász-Zsombor lásd Zumbur.
Szászfalu lásd Sasca.
Szászfalu lásd Sari.
Szászvár lásd Zaas.
Szatmár, főesperesti kerület II. 210.
Szatmár, főesperesttség lásd Zothmar archidyaconatus.
Szatmár, főesperesttség II. 666.
Szatmár-Németi lásd Zotmar.
Szatmár-Németi, minoriták, dö-mésapácák II. 803.
Száva-Sz.-Demeter lásd Sancto Demetrio.
Szavarola lásd Zarafolua.
Százfa lásd Zazfa.
Szebekléb lásd Zebechu.
Szeben lásd Sibinio.
Szeben, prépostság lásd Cibinensis prepositura.
Szebenye lásd Zebenie.
Szécs lásd Scaus.
Szécs lásd Seechch.
Szécs lásd Zech.
Szécs-Keresztúr lásd Kerestwr.
Szécs-Keresztúr lásd Scaus.
Szécsány lásd Zechen.
Szecse lásd Seca.
Szece lásd Zeche.
Szécsény lásd Sypchen.
Szécsény lásd Zechen.
Szécsényfalva lásd Zechen.
Szécsényfalva lásd Zechen.
Szécsi-Sz.-László, Sancti Ladislai villa, Sancti Ladizlai capella II. 825.
Szederkény lásd Zederkun.
Szedikert lásd Zederkerce.
Szedlicze lásd Selit.
Szeged, főesperesttség lásd Cheged II. 339.
Szeged-Sz.-Demeter lásd Sancto Demetrio.
Szeged-Sz.-György lásd Sancti Georgii.
Szegh lásd Geg.
Szeghalom lásd Zeg.
Szeghalom, főesperesttség II. 602.
Szék lásd Zeek.
Szék lásd Zek.
Szék lásd Ziky.
Székel lásd Zecul.
Székel-Földvár lásd Feldvar.
Székel-Keresztúr lásd Sancta Cruce.
Székel-Kocsárd lásd Kuchard.
Székel-Udvárhely lásd Udvorhel.
Székelhid lásd Zakulhid.
Székeltelek lásd Zecultelek.
Szekény lásd Zebech.
Székes-Aranyág lásd Mezt.
Székesgyházi főesperesttség II. 234.
Székesfehérvár, Szent-Ferencz-rendűek kolostora kereszt-
 tes lovagok rendháza, Dömés-
 sek kolostora, Alba, II. 781.
Székhely lásd Zekfolw.
Székhudvar lásd Zecuduor.
Szelece lásd Omnibus Sanctis de Solio.
Szelecz lásd Omnibus Sanctis de Solio.
Szelény lásd Soledio.
Szeleste II. 811.
Szeli lásd Sila.
Szélkút lásd Zilkuch.
Szelmenz lásd Selemens.
Szelniza lásd Zelnicha.
Szelőcze lásd Soloso.
Szélső-Csala lásd Chala.
Szemely lásd Gemel.
Szemere, Scemere II. 801.
Szemere lásd Touere.
Szemere lásd Scinera.
Szemeréd lásd Semeret.
Szemerja lásd Sancte Marie.
Szenche lásd Senche.
Szend lásd Zend.
Szenderő lásd Zenderrev.
Szendrő lásd Zendmen.
Szendrő-Lád lásd Lad.
Szena lásd Senua.
Szena lásd Sinhua.
Sz-Ábrám lásd Sancto Abraham.
Szent-Ágota lásd Valle Agnetis.
Sz.-András, Paah, Pábok, Nagv-Pábok, Kis-Pábok, Hosszú-Pábok II. 825.
Sz.-András, Scenthanduryaspaha II. 825.
Szent-András lásd Sancto Andrea.
Sz.-András lásd Sancti Andree.
Szent-András lásd Sancti Andree.
Sz.-András lásd S. Andree.
Szent-András lásd Sancti Andree.
Sz-András lásd Sancto Andrea.
Szent-András lásd S. Andrea.
Szent-András lásd S. Andrea.
Szent-András lásd Sancti Andree.
Szent-Balázs lásd S. Blasio.
Szent Balázs lásd S. Blasio.
Sz-Balázs lásd S. Blasio.
Szent-Békálló lásd Kal S. Benedicti.
Szent-Benedek lásd Sancto Benedicto.

- Sz.-Benedek* lásd Sancti Benedicti.
Sz.-Benedek lásd S. Benedek.
Szent-Bernát apátsága lásd Sancti Gerardi martiris abbas.
Sz.-Bertalan, Scenthbertolom II. 826.
Szent-Borbás lásd Sancte Barlaba.
Sz.-Czeecil, Sancta Ceeilia II. 826.
Sz.-Demeter, Zendemetur, Scentdemetur, Scendemetur. II. 775.
Szent-Demeter lásd Sancti de Hermeti.
Szent-Demeter lásd Sancto Demetrio.
Szent-Demeter lásd Sancto Demetrio.
Sz.-Dienes lásd Sancti Dionisii.
Sz.-Dienes lásd Sancti Dionisii.
Szent-Domján lásd Sancti Cosme et Danyani.
Sz.-Dömötör lásd Sancto Demetrio.
Sz.-Egyed lásd Sancti Egidii.
Szent-Egyed lásd Sancto Egydio.
Szent-Egyed lásd Sancti Egidii.
Sz.-Egyed lásd Sancti Egidii.
Sz.-Erzsébet, Scenthelsebet II. 826.
Szent-Erzsébet lásd Sancta Elisabeth.
Sz.-Erzsébet lásd S. Elisabeth.
Szent-Erzsébet lásd Sancta Elyzabeth.
Szent-Erzsébet lásd Villa Hupardi.
Szent-Erzsébet lásd S. Elisabeth.
Sz.-Erzsébet lásd Sancta Elyzabeth.
Sz.-Eustach, főesperestség II. 4.
Sz.-Gál lásd Sancto Gallo.
Sz.-Gáloskér lásd Cecher.
Szent-Gellért apátsága lásd Sancti Gerardi martiris abbas.
Szent-Gellért monostora lásd Sancti Gerardi martiris abbas.
Sz. Gerlicze lásd Sancta Gerecia.
Szent-Gothárd lásd Sancto Boyhardo.
Sz.-Gothardi cistercita rendű apátság lásd Abbas B. M. V.
Szent-Gróf lásd S. Gerardus.
Szent-Gúd lásd *Szent-Vid*.
Sz.-György lásd Beati Georgii.
Szent-György lásd Scord.
Szent-György, zöldmezei prépostság lásd Sancti Georgii prepositura.
Szent-György, főesperestség lásd Sancti Georgii archidyaconatus.
Szent-György lásd Sancti Georgii.
Sz.-György lásd S. Georgii.
Szent-György lásd Sancto Georgio.
Sz.-György lásd Bonakazengurge.
Sz.-György lásd Sancti Georgii.
Szent-György lásd Sancto Georgio.
Szent-György, főesperestség II. 5.
Szent-György lásd Tocz (Torti), Sancti Georgii.
Sz.-György lásd Sancti Georgii.
Szent-György lásd Sen Kueg.
Szent-György-Szuba lásd Zucha.
Szent-Györgyvár lásd S. Georgio.
Sz.-Háromság lásd Sancte trinitatis ecclesia inter Drauam et Muram.
Sz.-Háromság lásd Sancta Trinitate.
Sz.-Illés lásd Sancti Elye.
Sz. Imre apátság II. 777.
Szent-Imre, Scentemruh II. 785.
Szent Imre lásd Sancti Emerici.
Szent Imre lásd Sancti Emerici.
Szent-Imre lásd Sancto Emerico.
Szent-Imre lásd Sancto Americo.
Szent Imre lásd Sancti Emerici.
Szent-Imre lásd Villa Emerici.
Szent-István lásd Sancto Stephano.
Szent István lásd Sancti Regis Stephani.
Szent-István lásd Sancto Stephano.
Szent-István lásd Sancto Stephano.
Sz.-Iván lásd Sancti Johannis.
Szent-Iván lásd Sancto Johanne.
Szent-Iván lásd Sancti Johannis Baptiste.
Szent-Iván lásd Zenthian.
Szent-Iván-Keszi lásd Sancto Johanne.
Sz.-Jakab lásd Sancti Jacobi prior.
Sz.-Jakab lásd Toplica nostra.
Sz.-Jakab lásd Sancti Jacobi.
Szent-Jakab lásd S. Jacobo.
Sz.-Jakab lásd S. Jacobo.
Sz.-Jakab lásd Sancto Jacobo.
Szent-Jakab lásd Sancto Jacobo.
Szent-Jakab lásd Sancti Jacobi.
Szent-Jakabegyháza lásd Sancti Jacobi Ecclesia.
Szent-Jakabfa lásd S. Jacobo.
Sz.-Jakabfa lásd Newegh.
Sz.-Jakabfalva lásd Sancti Philippi et Jacobi.
Sz.-János lásd Sancto Johanne.
Sz.-János lásd Sancti Johannis.
Sz.-János-Ugra lásd Vgra.
Szent-Katolna lásd Sancta Catharina.
Sz. Kelemen lásd Sancto Clemente.
Sz.-Kelemen lásd Sancto Clemente.
Sz.-Kereszt, Sancte Crucis villa II. 826.
Sz.-Kereszt, Sancte Crucis II. 826.
Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
Sz.-Kereszt lásd Sancte crucis.
Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
Szent-Király lásd Senkral.
Szent-Király lásd Sancti Regis.
Szent-Király lásd Sancto Rege.
Szent-Király lásd Sancti Regis.
Szent-Király lásd Sancto Rege.
Szentkirály-Szabadja lásd Zabadi.
Sz.-Kozmadombja lásd S. Cozma.
Sz.-Kozma és Dömjén lásd Sancto Cosma.
Sz.-Kozma és Dömjén, Sancti Cosme et Damiani II. 826.
Szent-László, Zenthlazlo, sancti Ladislai, Zenthlazlou II. 774.
Szent-László, Sancti Ladislav II. 776.
Sz.-László, karinges szabályozott kanonokok prépostsága II. 797.
Sz.-László lásd Sancto Ladislao.
Sz.-László lásd Sancti Ladislai.

Sz.-László lásd Sancto Ladislao.
Sz.-László-Örs, Wrus II. 824.
Szent-Lázár lásd Sancti Lazari.
Sz.-Lélek, Pálos-kolostor II. 780.
Szent-Lélek lásd Sancto Spiritu.
Szent-Lélek lásd Sancti Spiritus.
Szent-Lélek lásd Sancto Spiritu.
Sz.-Lőrincz lásd Sancto Lauren-
 tio.
Sz.-Lőrincz II. 779.
Szent-Lőrincz II. 811.
Sz.-Lőrincz, Zenthleureench II.
 826.
Sz.-Lőrincz lásd Sancti Lau-
 rencii.
Sz.-Lőrincz lásd Sancti Lau-
 rentii.
Sz.-Lőrincz lásd Sancto Lau-
 rentio.
Sz.-Lőrincz lásd Sancto Lauren-
 tio.
Szent-Lőrincz lásd Sancto Lau-
 rentio.
Szent-Lukács lásd Sancto Luca.
Szent-Margit lásd Sancte Mar-
 garethe.
Sz.-Margit, Sancte Margarete II.
 804.
Szent-Margita lásd Beate Mar-
 garethe.
Szent-Margita lásd Margita.
Szent-Mária lásd Samaria.
Szent-Mária lásd Beate Virginis
 de Litouia.
Sz.-Mária lásd Beate Virginis
 de Monte.
Szentmárialfalva lásd Zamaria.
Szent-Marja lásd Samaria.
Szent-Márton lásd Beate Virgi-
 nis de Monte.
Szent-Márton lásd Sancti Mar-
 tini.
Sz.-Márton lásd Beati Martini.
Sz.-Márton lásd Sancti Martini.
Szent-Márton lásd Sancti Mar-
 tini.
Sz.-Márton lásd Sancti Martini.
Szent-Márton lásd Sancti Mar-
 tini de Liptouia.
Szent-Márton lásd Sancti Mar-
 tini.
Szent-Márton lásd Sancti Mar-
 tini.
Sz.-Márton lásd Sancti Martini.
Sz.-Márton lásd Sancti Martini.
Sz.-Márton, Scenthmartun II.
 826.

Szent-Márton lásd Sancto Mar-
 tino.
Szent-Márton lásd Sancto Mar-
 tino.
Szent-Márton lásd Sancto Mar-
 tino.
Szent-Mártonkő lásd S. Martino.
Sz.-Márton-Macskás lásd Moch-
 has.
Szent-Mihály II. 811.
Sz.-Mihály lásd Sancto Michael.
Szent-Mihály lásd Sancto Mi-
 chaele.
Szent-Mihály lásd Sancto Mi-
 chaele.
Szent-Mihály lásd Sancto Mi-
 chaele.
Szent-Mihály lásd Sancti Mi-
 chaelis.
Szent-Mihály lásd Sancti Mi-
 chaelis.
Szent-Mihály lásd Sancti Mi-
 chaelis.
Szent-Mihály lásd Sancti Mi-
 chaelis.
Sz.-Mihály lásd S. Michael.
Sz.-Mihály-Kápolna lásd Sancti
 Michaelis Capella.
Sz.-Mihályfa lásd Sancti Mi-
 chaelis.
Szent-Mihályúr lásd Sancti Mi-
 chaelis.
Sz.-Miklós lásd Mike.
Szent-Miklós, Kerka-Szent-Mik-
 lós lásd Sancti Nicolai.
Szent-Miklós lásd Mikula.
Sz.-Miklós, Zilos II. 790.
Szent-Miklós lásd Sancti Nico-
 lai.
Szent-Miklós lásd Sancti Nico-
 lai.
Szent-Miklós lásd Sancto Nico-
 lao.
Szent-Miklós lásd S. Nicolao.
Sz.-Miklós lásd S. Nicolao.
Sz.-Miklós lásd Sancti Nicolai.
Szent-Miklós-Szigete, Scenthmik-
 lous-Zigethi II. 826.
Sz.-Miklós-Tömpöse lásd Tem-
 bes.
Szent-Mikloustembeseu lásd
 Tembes.
Szent-Örzsébet lásd Sancte Eli-
 sabet.
Sz.-Pál lásd Sancto Paulo.
Sz.-Pál lásd S. Paulo.

Szent-Pál, Ecclesia Sancti Pauli
 II. 788.
Sz.-Pál lásd S. Paulo.
Szent-Pál lásd Zethunpauli.
Szent-Pál lásd Sancto Paulo.
Szent-Péter lásd Sancto Petro.
Szent-Péter lásd Sancti Petri.
Szent-Péter lásd Villa Petri.
Sz.-Péter lásd Sancto Petro.
Szent-Péter lásd Sancto Petro.
Szent-Péter lásd Sancti Petri de
 Liptouia.
Sz.-Péter lásd Sancto Petro.
Sz.-Péter lásd Sancti Petri.
Szent-Péter lásd Sancto Petro.
Szent-Péter lásd Sancto Petro.
Szent-Péter-Alap, Zent Petur II.
 783.
Szent-Simon lásd Sancto Si-
 mone.
Szent-Tamás vértanu, hegyfoki
 prépostság lásd Sancti Tho-
 me martir.
Szent-Tamás lásd Sancto Tho-
 ma.
Szent-Tamás lásd Tamaus.
Szent-Tamás lásd Sancto Thoma.
Szent-Vid lásd Sancti Viti.
Szent-Vid, Szent-Göd II. 783.
Szentbenedekfalva, Scenbeneduk-
 falua, II. 826.
Szentgyvház lásd Sancta Eccle-
 sia.
Szentgyörgyvölgy, Zenthgeurgh,
 Zenthgyurgh, Zenthgvergh II.
 826.
Szentmiklós, Zeglak, Scenthmik-
 los II. 826.
Szentes lásd Zechses.
Szentes lásd Zentus.
Szentkút lásd Woyenta.
Szentpéter II. 790.
Szenyér lásd Zinner.
Szeörög lásd Hewreg.
Szepes lásd Zepes.
Szepes, prépostság lásd Scepu-
 siensis prepositura.
Szepes-Olaszi, Latina villa in
 Scepus II. 805.
Szepes-Váralja II. 805.
Szepes-Várallya lásd Waradino.
Széperdő lásd Senvalt.
Szepetnek lásd Zepetnek.
Szepezd lásd Zepezd.
Szépfalu lásd Sewdy.
Szépbely lásd Zephel.
Széplak lásd Sceplak.

- Széplak* lásd Seplak.
Széplak lásd Siploc.
Széplak lásd Zeplak.
Széplaki apát, Abbas de Seplok II. 213.
Szépmező lásd Scepmezev.
Szépnyir lásd Chichmar.
Szépötk lásd Zepek.
Szepsi lásd Moldar.
Szer, Sz. Benedeki apátság, Zeer ecclesia monasterium II. 780.
Szerb-Aradéz lásd Arad.
Szerb-Bóka lásd Baka.
Szerb-Csenje lásd Chene.
Szerb-Itebe lásd Hytebev.
Szerb-Klári lásd Petred.
Szerdaheli lásd Sancti Jacobi.
Szerdahely, Pálosrendű tárház II. 797.
Szerdahely lásd Zaradahel.
Szerdahely lásd Zerdahel.
Szerdahely lásd Zereda.
Szerdahely lásd Zeredahel.
Szerdahely lásd Zeredahely.
Szerém, főesperestség II. 348.
Szerencs lásd Zerenchech.
Szerencs, Zerench II. 818.
Szerencse lásd Boksafölde.
Szerencsi apát Abbas de Zerench II. 213.
Szerep lásd Zerep.
Szerepmonostoi, monostor Sce-repmunustura II. 777.
Szeretva lásd Zirutwa.
Szernye lásd Zerne.
Szeszarma lásd Zeuzarma.
Szeszarnya lásd Zeuzarma.
Szaszta lásd Zezta.
Szete monostor Seci, Seeth, Seth II. 786.
Szete lásd Seci.
Sziget lásd Ziget.
Sziget-Sz.-Jakab, Sancti Jacobi in insula Zaue II. 819.
Szigetfő, főesperestség lásd Seguedfu, archidiaconatus.
Szigeti lásd Ziegeti.
Szigliget lásd Zugliget.
Szihalom lásd Zenholym.
Szikszó lásd Zikzo.
Szikszó lásd Sicso.
Szikszó-Újfalva lásd Sicso.
Szi, Zyl, Rust II. 801.
Szil lásd Til.
Szil lásd Zel.
Szilad lásd Zel.
Szilágy-Bagos lásd Batos.
Szilas, Német-Szent-Mihály lásd Sancto Michaelae.
Szilas lásd Zilas.
Szilbás lásd Siluacz.
Szill lásd Byl.
Szilszeg lásd Silsezeg.
Szilva lásd Sibinio.
Szilvágy lásd Achiuagi.
Szilvás lásd Sillow.
Szilvás lásd Warad.
Szilvás-Sz.-Márton lásd S. Martino.
Szilvás-Újfalva lásd Wyfolu.
Szilvás-Várad lásd Warad.
Szina lásd Zina.
Szind lásd Scend.
Szuna lásd Zina.
Szino-Bánya lásd Syng.
Szintye lásd Sinka.
Szinye lásd Sinna.
Szinye lásd Suhni.
Szinye-Lipócz lásd Lipot.
Szinyér lásd Sinheus.
Szinyér lásd Symir.
Szinyér lásd Zigwer.
Szinyér lásd Zimer.
Szinyér-Váralja lásd Symir.
Szirák lásd Scirach.
Sziráts lásd Agrias.
Szirma-Bessenýő lásd Besseni.
Sziszek lásd Zitech.
Szkacsán lásd Cathan.
Szkala lásd Scala.
Szkala lásd Sancto Americo.
Szkáros lásd Fanis.
Szkáros lásd Fanis.
Szklabonya lásd Salanania.
Szkulya lásd Scalla.
Szlankamen lásd Zalankamun.
Szlatina lásd Salatna.
Szlopna lásd Solempna.
Szoblahó lásd Sabula.
Szoboszló lásd Zobozlow.
Szoboticza lásd Sabaria.
Szoka lásd Zago.
Szokolócz lásd Sacila.
Szokoly lásd Sacolha.
Szólád lásd Zolad.
Szolnocska lásd Sonog.
Szolnok lásd Zonoy.
Szolnok, főesperestség lásd Zonoy archidiaconatus.
Szolnok, főesperestség II. 668.
Szomajom lásd Zoman.
Szombathely, Sabbaria, Sabaria II. 811.
Szombathely lásd Sombathel.
Szomolya lásd Zemolya.
Szomolyán, Zumula II. 795.
Szomorfalva lásd Locnunt.
Szomotor lásd Zamathov.
Szomoru-Tor lásd Zamathov.
Szompács pusztá, Zumpach II. 826.
Szondia lásd Zwindia.
Szonta lásd Zond.
Szopok lásd Scupuk.
Szopor, Zopor Ecclesiastica II. 801.
Szopor lásd Supur.
Szölös, Zeleus II. 826.
Szór lás Chor.
Szór lás Scord.
Szorosad lásd Zarnostd.
Szövát lásd Zohad.
Szöd lásd Zeux.
Szödi lásd Sewdy.
Szög lásd Zeg.
Szögliget lásd Sicliget.
Szöke-Denes lásd Dench.
Szöled lásd Zeled.
Szölgén lásd Sedino és Segimon.
Szölled lásd Zeled.
Szöllös lásd Scelews.
Szöllös lásd Zelas.
Szöllös lásd Zeules.
Szöllös lásd Zeuleus.
Szöllös lásd Zolews.
Szöllös-Ardó, Sceleusordo, Zeuleusordo II. 807.
Szöllös-Györök lásd Gereg.
Szöllös-Kislak lásd Lok.
Szöllöske lásd Zelas.
Szöllös lásd Solus.
Szöllös lásd Zeuleus.
Szörög lásd Hewreg.
Szörögrev lásd Hewreg.
Szörérd lásd Sivoend.
Sztamora lásd Mera és Mora.
Sztlankóc lásd Scanch.
Sztára, Felztara, Eghazasztara II. 818.
Sztára lásd Stara.
Sztranyja-Szent-Kereszt lásd Sancti Crucis.
Sztráza II. 805.
Sztrégova lásd Straguar.
Sztricz lásd Tracha.
Szúcsa lásd Sursa.
Szucsák lásd Suach.
Szucsány lásd Sucsan.
Szúd lásd Chout.
Szuha lásd Soch.

Szuba lásd Souhe.
Szuka lásd Suca.
Szuba lásd Zucha.
Szubaſő lásd Subliffe.
Szuhogy lásd Semhod.
Szuko lásd Suku.
Szulin lásd Suhni.
Szulok lásd Zulak.
Szuszek lásd Silsezeg.
Szutla lásd Zothla.
Szutor lásd Subconna.
Szücsi lásd Sug.
Szürté lásd Scinte.
Szüz-Máriamonostora lásd Ugra.

Taarnok lásd Tharnuk.
Tab, *Tob* II. 797.
Taba I. 89. lásd Chaba.
Taból lásd Tabol.
Tabol I. 311. *Tobold*, *Taból* II. 257.
Tachalacha I. —. *Takarlaka*, *Tutárlaka* II. 652.
Tagala I. 288, 301. lásd Gagala.
Tagela I. 307. lásd Gagala.
Tagyala lásd Gagala.
Tagyon lásd Chegon.
Tahy I. 187. lásd Caph.
Tajna lásd Caph.
Takarlaka I. 95. lásd Tachalacha.
Tala I. 324. lásd Thalia.
Talia Minor I. 340.
Talán-Dörög lásd Durud.
Talha I. 204. *Talya* Maior, *Tylia*, *Chalia* Maior, *Talia* Maior, *Tálya*, *Nagy-Tálya* II. 198.
Talha Minor I. 204. *Talia* Minor, *Chalia* Minor, *Kis-Tálya* II. 198.
Talia Maior I. 372. lásd Talha.
Talia Minor I. 340, 372. lásd Talha Minor.
Tallya-Mogor lásd Chalia-Minor.
Talmác lásd Tolmacz.
Taluod I. 152. *Tegwid*, *Tolnoyd*, *Tolvajd*, *Tolvadia* II. 470.
Tálya lásd Thalia.
Tálya lásd Talha.
Talya I. 361. lásd Thalia.
Talya Maior I. 323. lásd Talha.
Talyka lásd Troyka.

Tamánd lásd Thaman.
Tamas I. 82. *Thamaz*, *Tamász* II. 596.
Tamáda lásd Thamashida.
Tamasi I. 80, 298. *Tamasy*, *Thamasi*, *Thamasy*, *Tomassy* *Tamási* II. 263.
Tamási lásd Tamasi.
Tamási lásd Thamachi.
Tamási lásd Thamasi.
Tamasy I. 305. lásd Tamasi.
Tamász lásd Tamas.
Tamaus I. 414. *Harutua*, *Sz-Tamás* II. 344.
Tan lásd Con.
Tany lásd Con.
Tap lásd *Táp-Sz.-Miklós*.
Táp-Sz.-Miklós, *Tap* et *Zent-Miklus* II. 784.
Tápió-Ság lásd Magia Toca.
Tápió-Sz.-György lásd Scord.
Táplány, *Feyreg haz*, *Fehéregyház* II. 784.
Tapolcza lásd Chopulcha.
Tapolczai apát, *Abbas de Tapolcza* II. 214.
Tar lásd Tor.
Tarcan I. 361. lásd Tarchang.
Tarcha I. 274, 284, 293. lásd Karcha.
Tarcha archidiaconatus I. 449.
Tarchang I. 251. *Charkan*, *Torkan* Maior, *Tar kan*, *Turkan*, *Tárkány*, *Nagy-Tárkány* II. 195.
Tarcsa lásd Karcha.
Tarcsafalva lásd Tarka villa.
Tarcsafői főesperestség lásd Sarrus.
Tard lásd Thord.
Tard lásd Tord.
Tardos lásd Turdos.
Tardoskéd lásd Turdesquedi.
Targan I. 334.
Tarha I. 263. lásd Karcha.
Tarhus I. 153. *Tarras* II. 435.
Tarian I. 188. *Salgó-Tarján* II. 41.
Tarján lásd Thorsan.
Tarka I. 133. *Torcha*, *Tortha* villa, *Tarcsafalva* II. 661.
Tarkan I. 323, 331. lásd Tarchang.
Tarkan I. 345. *Kustarkan*, *Tárkány*, *Kis-Tárkány* II. 195.
Tarkan I. 372. lásd Trachagn.
Tarkan I. 334. II. 143.

Tarkand, I. 66. *Tarkun*, *Tharkan*, *Tharkand*, *Tárkány* II. 596.
Tárkány lásd Tarchang.
Tárkány lásd Tarkan.
Tárkány lásd Tarkand.
Tárkány lásd Trachagn.
Tarkó lásd Torku.
Tarkun I. 88. lásd Tarkand.
Tarna lásd Beate Marie Virginis de villa iuxta Breccen.
Tarna lásd Turnua.
Tarnóc lásd Tarnouc.
Tarnóc lásd Tornoncha.
Tarnócza lásd Cornessy.
Tárnok lásd Tharnuk.
Tarnolcz lásd Cornessy.
Tarnouc I. 228. *Tarnóc* II. 41.
Tarnuk I. 153, 154, 155. lásd Tharnuk.
Tarnuk I. —. *Tharnuk* II. 482.
Tarnuk I. —. *Tharnuk*, *Tárnok* II. 435.
Tarpa lásd Torpa.
Tarpola I. 192. lásd Capola.
Tarras lásd Tarhus.
Tartlau lásd Tharda.
Tata, *benczés-apátság* II. 788.
Tutárlaka lásd Tachalacha.
Túti lásd Thacey.
Tati I. 85. lásd Thati.
Taucz lásd Tol.
Taufew lásd Tesev.
Tauti I. 350. lásd Tol.
Tava lásd Chod.
Taxa I. 415. II. 345.
Taykan I. 450.
Tebayt capellania I. 217.
Tebedes I. 228. *Terbeded*, *Terbeléd* II. 41.
Teclas lásd Tetlas.
Técső lásd Tenkev.
Tegela I. 304. lásd Gagala.
Tegwid I. 136. lásd Taluod.
Téglás lásd Tetlas.
Tehb I. 334.
Tehemer I. 372. lásd Tiamier.
Tehemer lásd Chehemer.
Teka I. 119, 130, 138, 142.
Teke lásd Theca.
Teleatz lásd Filnait.
Teleazacz lásd Filnait.
Teleg I. 81, 89. lásd Theleg.
Teleg lásd Neeltekeg.
Telegd archidiaconatus I. 117.
Telegdi főesperestség II. 656.
Telegd I. 70, 84, 89. lásd Theleg.

- Telegd*, Szent-Ferenczrendű kó-
lostor II. 777.
Telegdi-Bachan lásd Bachan.
Telegdi-Baczon lásd Bachan.
Telegus I. 363. lásd Theleucus.
Teleháza lásd Filnait.
Telekes lásd Theleucus.
Telekház lásd Filnait.
Teleki lásd Telky.
Teleki lásd Teliky.
Teley I. 262. lásd Cheg.
Teliki I. —. *Telky*, *Telki* II.
288.
Teliky I. —. *Theliky*, *Teleki*
II. 307.
Teliky I. 273, 381, 398. lásd
Seliqiu.
Teliky I. 265. lásd Cheleki.
Telinan I. 245.
Teliqui I. 211. lásd Telky.
Telkibánya lásd Telky.
Telkin abbatia I. 384.
Telky I. 353, 369. *Seliqiu*, *Te-*
liqui, *Teleki*, *Telkibánya* II.
165.
Telky lásd *Teliki*.
Telnensis archidiaconatus I. 493
Tembes I. 148, 154. *Tenbes*,
Tömpös II. 427.
Temburga I. 257. II. 195.
Temer I. 382. *Chemer*, *The-*
mer, *Csömend* II. 307.
Temeri I. 180. *Temerin* II. 345.
Temerin lásd *Temeri*.
Temes I. 151. *Temeswar*, *Te-*
neswar, *Temesvár* II. 455.
Temesi főesperests II. 436.
Temesen innen levő alesperesti
kerület II. 437.
Temes és Borza közt levő ales-
peresti kerület II. 457.
Temes, a két, közt levő alesperesti
kerület II. 472.
Temesvár lásd *Temes*.
Temeswar I. 145, 157. 508.
lásd *Temes*.
Temisy medium I. 149.
Tenbes I. 156. lásd *Tembes*.
Teneswar I. 160. lásd *Temes*.
Teneu lásd *Tényő*.
Tengöd lásd *Tenguld*.
Tenguld I. 262, 298. *Tinkul*,
Tonguld, *Tengöd* II. 263.
Tenje lásd *Chehne*.
Tenha I. 314. lásd *Chehne*.
Tenka lásd *Chehne*.
Tenke lásd *Denche*.
Tenkes I. 352. lásd *Coques*.
Tenkev I. 371. *Tentev*, *Teu-*
ceo, *Ticső* II. 203.
Tentev I. 356. lásd *Tenkev*.
Tényő, Szent Ágoston szabályo-
zott kanonokrend prépostsága,
Thenew, *Teneu* II. 787.
Tepa I. 79. *Tepe*, *Thepa*, *Chopa*,
Tépe II. 551.
Tepe I. 42. lásd *Tepa*.
Tépe lásd *Tepa*.
Teplicska lásd *Toplisa*.
Teplicz lásd *Toplisa*.
Terbeded I. 228. lásd *Tebedes*.
Terbegecz lásd *Chrelchzer*.
Terbeléd lásd *Tebedes*.
Tercs lásd *Turci*.
Terebes lásd *Terebes*.
Terebes I. 332, 362. *Trebos*,
Cherepes, *Terewesch*, *Tere-*
bes, *Töke-Terebes* II. 195.
Tercske, *Benedekrendű apátság*,
Triskai II. 790.
Teremi I. 151, 160. lásd *Che-*
remi.
Terény lásd *Cenan*.
Terewesch I. 320. lásd *Tere-*
bes.
Terian I. 223. lásd *Cenan*.
Terina I. 209. *Cerma* II. 209.
Terna I. 182. 233. *Dernő* II.
48.
Ternas I. 233. *Torna*, *Torna* II.
48.
Terniua Synun I. 386.
Ternye lásd *Terina*.
Terra Regis I. 241.
Terra Senua I. 241.
Tertina lásd *Brochina*.
Terue I. 317.
Teruey I. 335. *Cerney*, *Ceruey*,
Csernely II. 171.
Terzteunicha I. —. II. 759.
Teser I. 223. *Teszér* II. 35.
Tesev I. 160. *Toufew*, *Tovfew*,
Tőfő II. —.
Tesola I. 157. *Tesula*, *Tesuld*,
Tosula, *Kézeld* II. 482.
Tesula lásd *Tesola*.
Tesuld I. 149. lásd *Tesola*.
Teszér lásd *Teser*.
Tét, *Pok*, *Pok-monostor* II. 784.
Tétény lásd *Dechen*.
Téth lásd *Thoth*.
Tethin I. 384. lásd *Dechen*.
Tetlas I. 327. *Teclas*, *Tilglas*,
Zelkus, *Téglás* II. 185.
Tetruch I. 110, 137. lásd *Tet-*
ruh.
Tetruh I. 123. *Trunek*, *De-*
ruk, *Detrethem* II. 656.
Tetruh I. —. *Tetruch*, *Devuch*,
Detrethem II. 664.
Teuceo lásd *Tenkev*.
Teutinius I. 282.
Teutonici Albensis S. rectora-
tus I. 195.
Thacey I. 99. *Thathey*, *Chatei*,
Táté II. 631.
Thachalacha I. 103.
Thagala I. 281. lásd *Gagala*.
Thalad Pálos-rendház II. 798.
Thalheym I. 144. *Dolmány*,
Thalheim II. 63.
Thalia I. 345. *Tholya*, *Galha*,
Tala, *Talya*, *Tülya* II. 195.
Thamachi I. 43. *Thamasi*, *Tho-*
masi, *Tamási*, *Pap-Tamási* II.
552.
Thaman I. 52, 66, 75, 81.
Chaman, *Tamánd* II. 596.
Thamashida I. 76, 81. *Tha-*
mashidi, *Thamashyda*, *Tho-*
mashida, *Tamáshida*, *Ta-*
másda II. 596.
Thamashidi I. 67. lásd *Tha-*
mashida.
Thamashyda I. 51. lásd *Tha-*
mashida.
Thamasi I. 72, 277. lásd *Ta-*
masi.
Thamasi I. —. *Thamasy*, *Ta-*
mási II. 575.
Thamasi lásd *Tamachi*.
Thamasy I. 59, 262. lásd *Ta-*
mási.
Thamasy lásd *Thamasi*.
Thamaz I. 53. lásd *Tamas*.
Thamo hospitalis I. 129.
Thapev I. 95. lásd *Kapev*.
Tharcha I. 237. lásd *Karcha*.
Tharcla I. 143.
Tharda I. —. *Tartilau*, *Prázs-*
már II. 63.
Thargala I. 269. lásd *Gagala*.
Thargan I. 356. lásd *Trachagn*.
Tharkan I. 52. 75. lásd *Tar-*
kand.
Tharkand I. 51. lásd *Tarkand*.
Tharnok lásd *Tharnuk*.
Tharnuk I. 148. *Tornuk*, *Tar-*
nuk, *Tárnok* II. 428.
Tharnuk lásd *Tarnuk*.
Thasmatu I. 193. *Crasviorca*

- Krasznaborka, Krasznaborka-Várallya* II. 46.
Thass lásd *Tos*.
Thatar I. 73. lásd *Chatar*.
Thathey I. 91. lásd *Thacey*.
Thati I. 79. *Chuti, Tohd, Tati, Tuti, Tóti* II. 552.
Thebene I. 299.
Theca I. —. *Theka, Teke* II. 656.
Thehene I. 270. lásd *Chehne*.
Thehne I. 288. lásd *Chehne*.
Theka I. 92, 106, 108. lásd *Theca*.
Thekene I. 377. *Cekene, Tekenye* II. 296.
Thelecus I. 338. *Thelegus, Telegus, Telekes, Alsó-Telekes, Felső-Telekes* II. 171.
Theleg I. 76. *Thelegan, Teleg, Telegd, Chelegin, Mező-Telegd* II. 583.
Thelegan I. 54. lásd *Theleg*.
Thelegd lásd *Theleg*.
Thelegus I. 347. lásd *Thelecus*.
Thelibey I. 397. lásd *Colkev*.
Theliky I. 392. lásd *Teliky*.
Thelke I. 391. lásd *Colkey*.
Thelyki Budensis abbatia I. 400.
Thembes, in insula, monasterium Beati Virginis lásd *Tembes*.
Themer I. 398. lásd *Temer*.
Thempes lásd *Tembes*.
Thenew lásd *Tényő*.
Theoge I. 327. lásd *Chegha*.
Thepa I. 55. lásd *Tepa*.
Thepe I. 64.
Theremy lásd *Cheremi*.
Thereziopolis lásd *Vinga*.
Therle lásd *Türje*.
Thernye lásd *Sancti Martini de Thurchis*.
Therteleg I. 80. *Tortelek, Tottelek, Tóttlek* II. 552.
Thes lásd *Tesola*.
Thesewlch lásd *Tesola*.
Thesewld lásd *Tesola*.
Thesswlch lásd *Tesola*.
Thetheus I. 284. *Touteus, Tutus, Töttös* II. 242.
Thethkakath lásd *Kakot*.
Thetruch I. 128.
Thiba I. 366. lásd *Tiba*.
Thiconio I. 394.
Thiemer I. 253.
Thihedor I. 365.
Thihmer I. 340. lásd *Tiamier*.
Thika I. 262.
Thikrach I. 261. *Csibrák* II. 257.
Thilthia I. 340. lásd *Tolchua*.
Thimar I. 373. *Tymar, Timár* II. 290.
Thofew lásd *Tesev*.
Thoh I. 262. lásd *Chod*.
Thokaka I. 136.
Thokon I. 396. lásd *Chegon*.
Tolchua I. 361. *Thotna, Tolchwa, Thilthia, Lagatolchoya, Tolesva* II. 196.
Tolchwa I. 324. lásd *Tolchua*.
Tolesobáta lásd *Tolcholata*.
Tolesva lásd *Tolchua*.
Tolcsohatu I. 324.
Tolczig I. 316. lásd *Cuelchet*.
Told I. 42, 64. *Tuld, Pusztatold* II. 552.
Tholdi lásd *Mari*.
Tholdy I. 261.
Tholichi I. —. *Riedica* II. 751.
Tholilouch I. —. *Tuluik* II. 754.
Tholpulcha I. 384.
Tholwayd lásd *Taluod*.
Tholya I. 340. lásd *Thalia*.
Thomas I. 253.
Thomashida I. 53. lásd *Thamashida*.
Thomasi I. 63. lásd *Thamachi*.
Thomay I. 375. *Chomey, Lenseze-Tomaj* II. 296.
Thomay monasterium ordinis Sancti Benedicti I. 331.
Thomay lásd *Badacsony-Tomaj*.
Thome abbatia I. 372.
Thophu lásd *Tesev*.
Thoplica ecclesia beate virginis, I. —. II. 760.
Thoplica ecclesia sancti Nicolai I. —. *Topuska* II. 747.
Thoplica ecclesia Sancte trinitatis I. —. *Krapinske-Toplice* II. 748.
Thoplicensis abbas I. —. *Varasd-topuskói apát* II. 745.
Thopulcha lásd *Chopulcha*.
Thor I. 338. lásd *Tor*.
Thoran I. 256.
Thord I. 339. *Tord, Dorg, Tard* II. 172.
Thorda I. 90.
Thorda I. —. *Torda Nova, Új-Torda* II. 664.
Thorda archidiaconatus I. 90, 110, 127.
Thorda I. 101. *Torda Antiqua Ó-Torda* II. 664.
Thordas I. 126. *Torda, Cordas, Tordás* II. 634.
Thorhus lásd *Tarhus*.
Thorna lásd *Torna*.
Thorsan I. 339. *Toyan, Torian, Tarján, Tisza-Tarján* II. 172.
Thorya Superior I. 109.
Thos lásd *Thusa*.
Thoth I. 341. *Téth* II. 201.
Thothparthas lásd *Partas*.
Thoti lásd *Toti*.
Thotna I. 345. lásd *Tolchua*.
Thoty lásd *Toti*.
Thul I. 398. lásd *Tuul*.
Thulev lásd *Türje*.
Thulmari I. 288. *Tolman, Tulman, Tulman* II. 268.
Thur I. 398. lásd *Tur*.
Thurchis I. 185. *Curtih, Thernye* II. 51.
Thure I. 113. *Thynkre, Cyre, Türe* II. 649.
Thure I. 103.
Thurek I. 119.
Thurna lásd *Beate Marie Virginis de villa iuxta Brecen*.
Thuruzkov I. 102.
Thuruzkw I. —. *Tumztov, Bumznov, Toroczko* II. 664.
Thus lásd *Thusa*.
Thusa I. 333. *Tusa, Suschan, Chos, Tussa* II. 196.
Thwl lásd *Tuul*.
Thyantheleke lásd *Ticaueleke*.
Thyka I. —. *Tyca, Tita* II. 263.
Thyl lásd *Til*.
Thynatheleke lásd *Ticaueleke*.
Thynkre lásd *Thure*.
Thyseld lásd *Tesola*.
Thyvis lásd *Spinis*.
Tiamier I. 104. *Tylamier, Tylmier, Thihmer, Tehemer, Chehmer, Tihamér* II. 198.
Tiba I. 258. *Tysia, Thiba, Tuba, Tiba* II. 187.
Tiba lásd *Tiba*.
Tibold Darócz lásd *Dorson*.
Ticaueleke I. 159. *Tywanteluky* II. 483.

- Tihamer lásd Chehemer.
Tihamér lásd Tiamier.
 Til I. 415. Zil, *Brestováč*, *Bács-Brestováč* II. 345.
 Tilegd archidiaconatus I. 31.
 Tilgas I. 246. lásd Tetlas.
 Tilnait lásd Filnait.
Timár lásd Imar.
Timár lásd Thimar.
 Times I. 156.
 Timesiensi et ista parte Tymisi archidiaconatus I. 159.
 Timisiensi inter Burza et Tymes archidiaconatus I. 159.
 Timisiensis archidiaconatus I. 148.
 Timul I. 238. Turul, *Tusony* II. 250.
 Tinchiniensis archidiaconatus I. 484.
 Tingula I. 305. lásd Bingula.
 Tininiensis episcopatus I. 482. 491.
 Tinkul I. 277. lásd Tenguld.
 Tinomtheleke lásd Ticaueleke.
 Tirna I. 18.
 Tirnauia I. 188. *Nagy-Szombat* II. 16.
Tisza-Bala lásd Bala.
Tisza-Béő lásd Ben.
Tisza-Derzs lásd Ders.
Tisza-Dob lásd Dob.
Tisza-Eszlár lásd Azlar.
Tisza-Keresztúr lásd Krestor.
Tisza-Keszi lásd Bezin.
Tisza-Keszi lásd Quessu.
Tisza-Kürt lásd Kurth.
Tisza-Ladány lásd Ladan.
Tisza-Lök lásd Luk.
Tisza-Luc lásd Luc.
Tisza-Nána lásd Nana.
Tisza-Oszlár lásd Oslar.
Tisza-Örvény, Eurem II. 785.
Tisza-Szent-Márton lásd Sancto Martino.
Tizbáz-Sz.-Márton lásd Tyzhazscenmartun.
Tisza-Szőllös lásd Zeuleus.
Tisza-Tarján lásd Thorsan.
Tisza-Ujhely lásd Huihel.
Tiszta-Berek lásd Chiztakerek.
 Tita lásd Thyka.
 Titel lásd Titul.
 Titul, capitulum Titulensis Ecclesia I. —. *Titel* II. 345.
 Titulensis capitulum I. 180.
 Titulensis ecclesia I. 513.
 Titulensis prepositura I. 520.
 Tituliensis ecclesia I. 465. II. 345.
 Tituliensis prepositura I. 410. 430, 453. 511. II. 345.
 Tivadar lásd Dyodor.
 Toam I. 72. lásd Zoman.
 Tob lásd Tab.
 Toba lásd Tesev.
Tóba lásd Tesev.
 Tobogna I. 345. lásd Capanha.
 Tobold I. 260, 286. lásd Tabol.
 Toch I. 135. Toth II. 666.
 Tocis I. 329. lásd Tos.
 Tocz, I. 222. Torti, Sancti Georgii, *Szent-György* II. 94.
 Tocz, Torti I. 222. *Zuid-Várallya* II. 94.
 Tofaj lásd Tesev.
Tófej lásd Tofen.
 Tofen I. 377. Chofen. *Tófej* II. 296.
Tőfő lásd Tesev.
 Toh I. 298. lásd Chod.
 Tohd I. 72. lásd Thati.
 Tok I. 307. lásd Chod.
Tokaj puszta, Tolke, Tolkey II. 798.
Tókaj lásd Colkey.
 Tol I. 332. Tori, Touti, Tauti, *Tóthi* II. 176.
 Tola I. 50. lásd Kulch.
 Tolchhoata I. —. *Tolcsobáta* II. 196.
 Tolke lásd *Tokaj puszta*.
 Tolkey lásd *Tokaj puszta*.
 Tolina I. 385. II. 288.
 Tollensis archidiaconatus I. 13.
 Tollnensis archidiaconatus I. 260. II. 252.
 Tolmacz I. 143. *Talmács* II. 63.
 Tolman I. 270, 299, 314. lásd Thulmari.
 Tolmod I. 306. lásd Dalmald.
 Tolna archidiaconatus I. 272. 277. II. 252.
Tolnai főesperestség II. 234. 252.
 Tolnauar I. 311. Tolnawara, *Tolnavár* II. 257.
Tolnavár lásd Tolnauar.
 Tolnawara I. 261.
 Tolnawara lásd Tolnauar.
 Tolnensis archidiaconatus I. 21, 291, 296.
 Tolnensis vicearchidiaconatus I. 262.
 Tolnoyd I. 156. lásd Taluod.
 Tolucyfelde lásd Tolvayfölde.
 Tolvadia lásd Taluod.
 Tolvadia lásd Taluod.
Tolvajd lásd Taluod.
Tolvajfölde, Tolucyfelde, Tolvay possessio II. 795.
 Tolvay possessio lásd *Tolvajfölde*.
 Toltztouich I. —. Utolica II. 741.
Tomaji apát, Abbas de Tomoy, Tome, Tume II. 214.
 Tormašica lásd Sancti Thome apostoli.
 Tomassy I. 306. lásd *Tamasi*.
 Tomasy lásd *Tamasi*.
 Tome, abbas lásd *Tomaj*.
 Tamlun lásd Zomlun.
 Tomoy abbas I. 325. lásd *Tomaj*.
Tompa lásd Zampav.
Tompa-Valkúny lásd Wolkan.
 Ton lásd Con.
 Tonguld I. 305, 306. lásd Tenguld.
 Tonteus I. 264.
 Toplica monasterium I. 2.
 Toplica nostra ecclesia sancti Jacobi I. —. *Sz. Jakab, Jakopovecz* II. 761.
 Toplica nostra, ecclesia sancti Martini I. —. *Varasd-Toplicze* II. 761.
 Toplisa I. 200. *Téplicz, Teplicska* II. 100.
 Topolca abbas I. 340. lásd *Topolca*.
 Topolje-Staro lásd Tupylek.
Topolya lásd Tesola.
Toporesa lásd Capurcha.
Toporcz II. 805.
 Topulcha I. 387.
 Topulchan I. 224. *Nagy-Tapolcsány* II. 25.
 Topuska lásd Thoplica, ecclesia sancti Nicolai.
 Tor I. 341, 357. Thor, *Tar* II. 180.
Torbágy lásd Curbag.
 Torcha lásd Tarka villa.
Torcs lásd Fruch.
 Tord I. 321, 348. lásd Thord.
 Tord I. —. Tard II. 307.
 Tord I. 279, 289. 308. Torda, Tordafolva, Tordofolo, *Tordince* II. 278.

- Torda* I. 99, 119, 279, 285, 295.
Torda I. —. *Turida*, *Dárda* II. 250.
Torda lásd *Thorda*.
Torda lásd *Thordas*.
Torda, archidiaconatus I. 105, 123, 135, 137, 518.
Torda, fősperestség II. 262.
Torda Antiqua I. 110, 137. lásd *Thorda*.
Torda Nova I. 137. lásd *Thorda*.
Tordafolia I. 301.
Tordafolia I. 290. lásd *Tord*.
Tordas I. 110, 121, 140.
Tordás lásd *Thordas*.
Tordine lásd *Tord*.
Tordofolo I. 308. lásd *Tord*.
Tordoskeddi capella I. 408.
Torhus lásd *Tarhus*.
Torhya I. 116. *Torja*, *Torya* inferior, *Al-Torja* II. 646.
Torian I. 364. lásd *Thorsan*.
Torja lásd *Torhya*.
Torkan Maior I. 345. lásd *Tarchang*.
Torkev lásd *Torku*.
Torkov I. 132.
Torku I. 112, 116. *Torkev*, *Tosku*, *Tarkő* II. 262.
Torkus I. 315.
Torna 354, 370. lásd *Turnua*.
Torna lásd *Ternas*.
Torna alias dictus Dese I. 233. lásd *Ternas*.
Torna districtus I. 207.
Torna, sorores ecclesie beati Lamperti de *Tornua*, *Thorna* II. 812.
Torna I. 182. *Torna* II. 174.
Torna lásd *Beate Maria Virginis de villa iuxta Brecen*.
Torna, fősperestség II. 47.
Torna-Almás lásd *Alma*.
Tornalia I. 216. *Tornallya* II. 47.
Tornallya lásd *Tornalia*.
Tornez I. 326. lásd *Tornoncha*.
Torno I. 279. lásd *Derno*.
Tornocha I. 366. lásd *Tornoncha*.
Tornocha I. 342. lásd *Cornessy*.
Tornolcy lásd *Cornessy*.
Tornolka I. 325. lásd *Cornessy*.
Tornoncha I. 350. *Cornold*, *Tornocha*, *Tornez*, *Tarnóc* II. 187.
Tornowcha I. 358. lásd *Cornessy*.
Tornua lásd *Torna*.
Tornuk I. 156, 160. lásd *Tharnuk*.
Tornya lásd *Bok*.
Tornyos-Németi lásd *Felnempti*.
Tornyos-Németi lásd *Kuzempnemty*.
Toroczko lásd *Thuruzkw*.
Toroczko-Szent-György lásd *Sancto Georgio*.
Toronia I. 346, 362. *Turenis*, *Tuuenis*, *Coronha*, *Toronya*, *Kis-Toronya*, *Nagy-Toronya* II. 196.
Torontal, *Corontal*, archidiaconatus I. 453.
Torontál fősperestség II. 429.
Toronya lásd *Toronia*.
Torpa I. 349. *Corpa*, *Tarpa* II. 201.
Tortelek I. 73. lásd *Thertelek*.
Tortha I. 115. lásd *Tarka*.
Torti I. 222. lásd *Tocz*.
Torti I. 222. lásd *Tocz*, *Sancti Georgii*.
Toruntal archidiaconatus I. 153.
Torurug I. —. *Kis-Dorog* II. 257.
Torurugh I. 312.
Torvaj lásd *Cornay*.
Torya I. 116.
Torya Inferior I. 105, 126. lásd *Torhya*.
Torya Superior I. 105, 126. *Fel-Torja* II. 646.
Torzsá lásd *Fruch*.
Tos I. 247, 350, 365. *Tocis*, *Tass* II. 201.
Toseg lásd *Tesev*.
Tosev lásd *Tesev*.
Tosku lásd *Torku*.
Tosula I. 152. lásd *Tesola*.
Tosy lásd *Tesev*.
Tosy lásd *Tesola*.
Tőszeg lásd *Tesev*.
Tot I. 151. lásd *Kakot*.
Tót-Aradúcz lásd *Arad*.
Tót-Csák lásd *Chaac*.
Tót-Diós lásd *Cusan*.
Tót-Keszi lásd *Kechev*.
Tót-Lipce lásd *Lipche*.
Tót-Megyer lásd *Meger*.
Tót-Nána lásd *Nana*.
Tót-Partos lásd *Partas*.
Tót-Pelsőcz lásd *Plesvic*.
Tót-Próna lásd *Prauna*.
Tót-Raszlavicza lásd *Rastlovisa*.
Tót-Sóvár lásd *Souar*.
Tót-Szentgyörgy lásd *S. Georgio*.
Tót-Szent-Márton lásd *Sancti Martini*.
Tót-Szerdabely lásd *S. Michaelc iuxta Muram*.
Tót-Vázsony, *Toth-Wasun* II. 819.
Tótfalu, pálosrendű társház II. 776.
Tótfalu lásd *Nauhad*.
Tótfalu lásd *Tvali*.
Toth lásd *Toch*.
Toth-Wasun lásd *Tót-Vázsony*.
Tóthi lásd *Tol*.
Tothkakath lásd *Kakot*.
Tothmura lásd *Mora*.
Tothmwra lásd *Mora*.
Tothozkol lásd *Scalla*.
Toti lásd *Tol*.
Toti I. —. II. 494.
Toti I. —. II. 420.
Toti, *Thoty* II. 774.
Toti lásd *Koci*.
Tóti lásd *Thati*.
Tótkakut lásd *Kakot*.
Tottelek I. 86. lásd *Thertelek*.
Tóttelek lásd *Thertelek*.
Totty lásd *Toti*.
Touere I. 183. *Cemere*, *Szemerere* II. 18.
Toufew I. 157. lásd *Tesev*.
Touteus lásd *Thetheus*.
Touti I. 366. lásd *Tol*.
Touty lásd *Toti*.
Tovfew I. 151. lásd *Tesev*.
Toyan I. 320. lásd *Thorsan*.
Tozins I. 248. lásd *Kezinch*.
Tőke-Terebes lásd *Terebes*.
Tőkés lásd *Coques*.
Töl lásd *Tul*.
Töltszék lásd *Cuelchet*.
Tördemész II. 784.
Tőre lásd *Lam*.
Török-Becse lásd *Beche*.
Török-Kanizsa lásd *Rewkanisa*.
Török-Koppány lásd *Koban*.
Törpény, lásd *Cupimo*.
Tőtös lásd *Thetheus*.
Tővis lásd *Spinis*.
Tőviskes lásd *Twuiski*, *Sancti Martini*.
Tracha I. 200. *Stracha*, *Sztriacze* II. 97.

- Trachagn I. 203. Thargan, Tarkan, *Tárkány*, *Al-Tárkány*, *Fel-Tárkány*, *Felső-Tárkány* II. 198.
- Tracustian I. —. *Trakostjan* II. 748.
- Traguriensis episcopatus I. 493. *Trakostján* lásd Tracustian.
- Transilvane canonicatus I. 34, 36, 517.
- Transilvaniensis diocesis I. 31, 90, 456, 474, 516.
- Transilvaniensis dyocesis I. 443. seu Alba Julie.
- Transilvane ecclesia I. 91, 150, 442, 448, 487.
- Transilvaniensis episcopatus I. 14.
- Transmoriginus archidiaconatus I. 31.
- Tráz* lásd Dia.
- Trebekecz I. 186. lásd Chrelchzer.
- Trebete* lásd Bot.
- Trebinja* lásd Trebna.
- Trebna I. —. *Trebinja* II. 750.
- Trebos I. 251. lásd Terebes.
- Trencsén* lásd Stionihino.
- Trencsén*, főesperesség lásd Trinciensis archidiaconatus.
- Trikow I. 94. Vinchov II. 634.
- Trinciensis archidiaconatus I. 450. II. 97.
- Trinitas lásd Sancta Trinitas.
- Trinsinio lásd Stionihino.
- Trinsiniensis archidiaconatus I. 199, 226.
- Trinsinio I. 199. lásd Stionihino.
- Tripinio I. 111. lásd Cupimo.
- Tripinium I. 139.
- Tripio I. 103. lásd Cupimo.
- Tripunio lásd Cupimo.
- Triskai lásd Terecske.
- Trizs* lásd Zeriz.
- Trnie lásd Sancti Martini de Thurchis.
- Trnovitica lásd Twuiski.
- Trocsány* lásd Troyka.
- Trojstvo lásd Hothko.
- Troyka I. 358. *Trocsány* II. 165.
- Troyka I. 355. II. 165.
- Truch lásd Fruch.
- Tructa I. 291.
- Truhnek I. 111.
- Trunek lásd Tetruh.
- Trutka I. 272.
- Trypunio I. 129.
- Tschenso vicearchidyaconatus I. 320. II. 187. lásd Zempnen.
- Tshernembl lásd Chernomel.
- Tuba I. 326. lásd Tiba.
- Tubina lásd Turbina.
- Tuca I. 254. II. 108.
- Tukana I. 389. Chuchana, *Cso-konya* II. 300.
- Tul I. 306. Tulh, Twul, *Töl* II. 263.
- Tuld I. 56. lásd Told.
- Tulh, prepositus I. 276. lásd Tul.
- Tulka I, 47, 67, 73, 82, 87. Eulka, *Tulka* II. 576.
- Tulzek I. 354. lásd Cuelchet.
- Tulman I. 280. lásd Thulmari.
- Tulai I. 306. I sd Kubly.
- Tulnik lásd Tholilouch.
- Tume, abbas I. 356. lásd *Tomaj*.
- Tumztov I. 91. lásd Thuruzkov.
- Tuplica, abbas I. 356. lásd *Tapolcza*.
- Tuplucha, abbas lásd *Tapolcza*.
- Tupud I. 264. lásd Capcud.
- Tupurd I. 292. lásd Capcud.
- Tupylek I. 315. *Topolje-Staro* II. 271.
- Tur 91, 98, 380, 393. lásd Gul.
- Tur* I. 223. *Nagy-Túr*, *Felső-Túr* II. 35.
- Tur* I. 233. *Turt*, *Turcsánka* II. 95.
- Tur* I. —. *Thur*, *Túr* II. 307.
- Tur* I. —. *Tuur*, *Tur* II. 664.
- Tur* lásd Fur.
- Túr* lásd Tur.
- Turania lásd Arania.
- Turány* lásd Arania.
- Turapolya lásd Capola.
- Turas Superior I. 318. lásd Coques.
- Turbina I. —. Cabuna II. 764.
- Turch lásd Fruch.
- Turci I. 229. *Tercs*, *Szalma-Tercs*, *Pusztá-Tercs* II. 41.
- Turcs lásd Fruch.
- Turcsánka* lásd Tur, *Turt*.
- Turcz abbatia ordinis Premonstratensis I. 218.
- Turcz I. 186. lásd Metri.
- Turcz I. 184. *Turicska* II. 41.
- Turcza* lásd Turcz.
- Turd I. 297. *Kurd* II. 258.
- Turdesquedi I. 231. *Tardos-kedd* II. 25.
- Turdos I. 201. *Tardos* II. 18.
- Ture I. 156, 158, 297. II. 258.
- Ture I. —. *Tűr* II. 631.
- Ture I. —. II. 416.
- Turek I. 92, 136.
- Turen lásd Gouriena.
- Turenis I. 320. lásd Toronia.
- Turi-Szakdlos* lásd Cacalas.
- Turicska lásd Turcz.
- Turida I. 238. lásd Torda.
- Turiena lásd Gouriena.
- Turiensis episcopatus I. 467.
- Turk I. 141.
- Turkan I. 334. lásd Tarchang.
- Turmas I. 278, 287, 297. *Kis-Tormás* II. 258.
- Turna lásd Ecclesia Beate Marie Virginis de villa iuxta Brecken.
- Turnasica lásd Dornouch.
- Turnua I. 210. Torna, *Tarno* II. —.
- Turoch lásd *Zuid-Váralja*.
- Turóc* lásd Sancti Georgii de Tocz, *Tortí*.
- Turony lásd Timul.
- Turopolje* lásd Turouo, ecclesia de campo Turouo.
- Turouc, ecclesia de campo Turouo, *Turopolje* II. 767.
- Turpuc de Sancto Michaeli I. 241.
- Tursamsó* lásd Tursamson.
- Tursamson I. 80, 81. *Cursansa*, *Sámson* II. 552.
- Tursanson lásd Busaseusi.
- Turt I. 224, 233. lásd Tur.
- Turti I. 217.
- Turuch I. 380. II. 307.
- Turul* I. 265, 294, 309.
- Turul* lásd Timul.
- Turya I. —. II. 744.
- Tusa I. 346, 362. lásd Thusa.
- Tuschan I. 328. lásd Thusa.
- Tusempni I. 206. lásd Kuzempnemty.
- Tusink I. 130. Tusun, *Tuson* II. 656.
- Tuson I. —. Usun, Uzmi, Uzon, *Uzon* II. 639.
- Tuson lásd Tusink.
- Tussa* lásd Thusa.
- Tustan I. 386. *Kustján* II. 291.
- Tusun I. 92, 104, 138. lásd Tusink.

Tuteus I. 292. lásd Thetheus.
 Tuteus capitulum I. 273.
 Tuti I. 64. lásd Thati.
 Tutiensis prepositura I. 419.
 Tutul Beate Virginis I. 182.
 Tutus I. 312. lásd Thetheus.
 Tuuensis I. 320. lásd Toronia.
 Tuul I. 381. Cul, Thul. II. 307.
 Tuur I. 101, 110. lásd Tur.
 Tuur I. 128.
 Tűr lásd Ture.
 Türe lásd Thure.
 Tűrje, Bold. sz. Máriáról czimzett premontrei prépostság, Gurle, Gerleu, Thulev, Jurle, Jurlye, Jerleu, Jurlew, Jwrle, Therle II. 815.
 Tüske-Szent-György lásd Sancti Georgii.
 Tüske-Szent-Péter lásd S. Petro.
 Tvali I. 42. Choc, Tót-Falu, Nagy-Tótfalu II. 553.
 Twlka lásd Tulka.
 Twrsampson lásd Tursamson.
 Twuitki I. —. Trnovit'ca II. 754.
 Twul I. 263. lásd Tul.
 Tyakmonustra lásd Jaák.
 Tyca I. 277, 298, 305. lásd Thyka.
 Tykuch I. 108. Tyukod II. 667.
 Tykylev I. 125. Ecsellő II. 634.
 Tylamier lásd Tiamier.
 Tylega I. 90.
 Tylega de iuxta Morisio archidiaconatus I. 131.
 Tylegd archidiaconatus I. 96, 112, 132.
 Tylegd de iuxta Morisio archidiaconatus I. 140.
 Tylia I. 337. lásd Talha.
 Tylmier I. 322. lásd Tiamier.
 Tymar I. 385. lásd Thimar.
 Tymisi inter duos fluvios I. 157.
 Tymisiensis archidiaconatus I. 151.
 Tymisiensis archidiaconatus inter Bursa et Times I. 156. II. 457.
 Tymisi ista pars I. 157.
 Tymisiensis in medio duorum fluviorum Temes archidiaconatus I. 160.
 Tymisi Medii Burza I. 145.
 Typinio I. 118. lásd Cupimo.
 Typulcha abbatis I. 325.
 Tysia I. 350. lásd Tiba.

Tytulensis ecclesia I. 442.
 Tytuliensis prepositura I. 403. 404.
 Tyukod lásd Tykuch.
 Tyukre I. 95.
 Tyukus I. 114.
 Tywanteluky I. 148. lásd Ticaueleke.
 Tyzhazscentmartun, Tizház-Sz.-Márton II. 774.

Udica lásd Edisa.

Udorfalua I. —. Odovarfalua, Udvarfalua II. 659.
 Uduorfel I. 102.
 Udus I. 412. lásd Hodus.
 Udvar lásd Duuar.
 Udvar lásd Hodword.
 Udvar lásd Oduor.
 Udvard lásd Hotvort.
 Udvarfalua I. Udorfalua.
 Udvarhely lásd Hoduorhel.
 Udvarhely lásd Oduarhel.
 Udvari lásd Hodwari.
 Udvari lásd Hudwarcy.
 Udvari lásd Odwori.
 Udvarlak lásd Huduarlak.
 Udvarnok lásd Huduarlak.
 Udvarnok lásd Oduor.
 Udvorfel I. —. Odvarbed, Vámos-Udvarhely, Oláh-Udvarhely II. 652.
 Udvorhel I. —. Székely-Udvarhely II. 661.
 Ugaj lásd Vgol.
 Ugarcí lásd Orbua.
 Ugatha, archidiaconatus I. 121.
 Ugocha lásd Vngucha.
 Ugocsa lásd Hugacha.
 Ugocsa lásd Vngucha.
 Ugocsa, főesperestség II. 665.
 Ugocsa, főesperesti kerület II. 210.
 Ugra lásd Vgra.
 Ugra lásd Vra.
 Ugra, monostor Ugra, Ugroszűz Mária monostora, Monostoros-Ugra II. 777.
 Ugro lásd Ugra.
 Ugrócz lásd Hengrat.
 Ugrog castrum lásd Vgrot.
 Ugrot lásd Hengrat.
 Ugyics lásd Edisa.
 Uharac I. 248. II. 172.
 Uhorszka lásd Vsgra.
 Uj-Arad lásd Apacha.

Uj-Barcellona lásd Bechereky.
 Uj-Bars lásd Bars.
 Uj-Becse lásd Beche.
 Uj-Bessenýő lásd Beseno.
 Uj-Biród lásd Berold.
 Uj-Buda, Nova Buda II. 793.
 Uj-Čazma lásd Uj-Császma.
 Uj-Császma lásd Chasma nova.
 Uj-Fazekas-Varsánd lásd Vosian.
 Uj-Fejértő lásd Feyeirthov.
 Uj-Ivanič lásd Iwanch.
 Uj-Kanizsa lásd Rewkanisa.
 Uj-Mária lásd Vymaria.
 Uj-Mindszent lásd OmniumSanctorum.
 Uj-Panát lásd Panad.
 Uj-Pécs lásd Veybech.
 Uj-Semlyén lásd Symian.
 Uj-Tóti lásd Thati.
 Uj-Torda lásd Thorda.
 Ujbánya lásd Sancte Marie Virginis.
 Ujfalua lásd Nova villa.
 Ujfalua lásd Nova villa.
 Ujfalua lásd Nova villa.
 Ujfalua lásd Nova villa.
 Ujfalua lásd Nova Villa.
 Ujfalua lásd Villa Nova.
 Ujfalua lásd Villa Nova.
 Ujfalua lásd Vyufalu.
 Ujfalua lásd Wyfolu.
 Ujfalua lásd Wyfolw.
 Ujhely lásd Viel.
 Ujhely lásd Huíhel.
 Ujlak lásd Aylac.
 Ujlak lásd Huyuduar.
 Ujlak lásd Iwlak.
 Ujlak lásd Iwnlak.
 Ujak lásd Villhak.
 Ujlak lásd Vjlak.
 Ujnép lásd Hnyuep.
 Ujudvar, Nova curia, Ker. Sz. János jeruzsálemi lovagrendének társháza, Sz. Péter tiszteletére felavatott egyház II. 816.
 Ujudvar lásd Vyoduer, ecclesia beati Nicolai.
 Ujudvar lásd Huyuduar.
 Ujvajdu lásd Hoyuado.
 Ujvár II. 150.
 Ujvár lásd Hoyvar.
 Ujvár lásd Hoyver.
 Ujvári (abaujvári) főesperestség II. 159.
 Ujváros lásd Hinnis.
 Ujváros lásd Vyuarus.

- Ujvidék* lásd Varadinum Petri.
Ukurd lásd Patrovarad.
Ulics lásd Wynich.
Ultramoriensis archidiaconatus I. 148, 154, 155, 156, 160.
Ultra-Moriensis archidiaconatus in ecclesia Cenadiensi I. 515.
Ultratransilvanensis episcopus I. 407.
Ultravag I. 17.
Ung lásd Vng.
Ung, archidiaconatus I. 476.
Ung, főesperestség II. 185.
Ung, főesperestség lásd Hung archidiaconatus.
Ungvár lásd Hunwere.
Ungwar lásd Hunwere.
Unip lásd Hnynep.
Untensis archidiaconatus I. 183.
Upor lásd Wper.
Uppony lásd Vponch.
Urad lásd Irugd.
Uray I. —. *Urey*, *Mező-Uraly* II. 659.
Urboc, főesperestség II. 760.
Urey lásd Uray.
Urhida lásd Hurhida.
Urizhegy I. —. *Oroszhegy* II. 661.
Urnök faluja lásd Villa Dominarum.
Us I. —. *Vs*, *Viss Szász-Új-Ős* II. 642.
Uske lásd Juske.
Uslay lásd *Azlar*.
Ustica lásd Ozivanchi,
Usun lásd Tuson.
Usz-Salgó lásd Salgo.
Utinja lásd Hutina.
Utolica lásd Tolztouch.
Utolzutoich lásd Tolztouch.
Utvín lásd Vtuen.
Uyneph lásd Hnyuep.
Uytang I. 369.
Uzd I. Huhd.
Uzdula lásd Odula.
Uzmi lásd Tuson.
Uzmid lásd Vzmid.
Uzon lásd Tuson.
Uzsa lásd Vsa.
Űrménész lásd Vrmén.
Űrmény lásd Vremere.
- V**aal lásd Val.
Vacensis archidiaconatus I. 183.
Vacha I. 388. II. 296.
Vachiensis diocesis I. 454, 484.
Vachnia lásd Bahnia.
Vachud I. 73. *Wanchud*, *Jan-kud*, *Joanchud*, *Johancud*, *Váncud* II. 553.
Vaci I. 213. lásd Rad.
Vacia I. 220, 259, 260, 408, 420.
Vaciensis archidiaconatus I. 25. II. 109.
Vaciensis cantoria I. 25.
Vaciensis civitas et diocesis I. 24.
Vaciensis episcopus I. 224, 260, 404, 420, 441.
Vaciensis prepositura I. 25, 220, 404.
Vacs lásd Woyssa.
Vacut Sanctus Nycolaus de Insula I. 182.
Vadacz I. 414. II. 346.
Vadad lás Wodad.
Vadafalva lásd Voda.
Vadas I. 75. 88. *Vadaz*, *Vodaz*, *Vadász* II. 597.
Vadas Inferior I. 215. lásd Aluodaz.
Vadas Superior I. 214. lásd Feluodaz.
Vadász lásd Perbarthida.
Vadisz lásd Vadas.
Vadaz I. 50, 52, 82. lásd Vadas.
Vadé lásd Voythech.
Vadkert lásd Votquet.
Vaffa ülése lásd Kukuher.
Vág-Beszerce lásd Bistense.
Vág-Királyfa lásd Villa Regis.
Vág-Sellye lásd Sancta Margaretha.
Vág-Szent-Kereszt lásd Sancte Crucis.
Vág-Szerdahely lásd Sancti Jacobi.
Vág-Szerdahely lásd Seredachel.
Vág-Ujbely lásd Viel.
Vág-Vecse lásd Lerche.
Vagh I. 265. lásd Nogerualgh.
Vagida I. 448.
Vahldorf lásd Wahldorf.
Vahnya I. 95.
Vahret I. 245.
Vaisca I. 414. *Boycha*, *Vajszka* II. 346.
Vahuya lásd Bahnia.
Vaiszló lásd Wahwslow.
- Vaja* lásd Boya.
Vaja lásd Voya.
Vaján lásd Woyna.
Vajda lásd Wayda.
Vajda lásd Wayda.
Vajda-Hunyad lásd Hunad.
Vajda-Kamarás lásd Kamaras.
Vajda-Szent-Iván lásd Sancto Joanne.
Vajdáska lásd Wayda.
Vajka lásd Payka.
Vajka lásd Vequere.
Vajna lásd Woyna.
Vajola lásd Veyla.
Vajsza lásd Woyssa.
Vajszka lásd Vaisca.
Val I. 399. *Vály*, *Alsó-Vály*, *Felső-Vály* II. 47.
Val I. —. II. 296.
Val I. 191.
Válaszút lásd Valazuch.
Valazuch I. 98. *Valazut*, *Válaszút* II. 642.
Valazut I. 28. lásd Valazuch.
Valburgis I. 184. lásd Walburga Cerediel.
Valca lásd Valta.
Valdorf I. 118, 129. lásd Wahl-dorf.
Valdorf Inferior I. 111.
Valdorf Superior I. 118.
Valk lásd Welk.
Valkó lásd Volkowar.
Valkó, főesperestség. II. 234.
Valkó, főesperestség lásd Walko. II. 272.
Valkony lásd Wolkan.
Valle Agnetis I. 144. *Szent-Agota*, *Agnethlen* II. 63.
Valle Gerrudis I. 144. *Girelsau*, *Fenyőfalva* II. 63.
Valle Marie I. 144. *Boldogfalva*, *Marienthal* II. 63.
Vallis Luperti I. 137.
Vallun: *Lupardi* II. 121.
Valpó lásd Walko.
Valta I. 89. *Magyar-Valkó* II. 584.
Valus I. 379, 390, 399. II. 307.
Vály lásd Val.
Vámos lásd Wamos.
Vámos lásd Wamus.
Vámos II. 812.
Vámos-Gálfalva lásd Galli villa.
Vámos-Györk lásd Gewrk.
Vámos-Ladány lásd Delean.
Vámos-Mikola lásd Michela.

- Vámos-Oláh-Udvarhely* lásd Ud-vorfel.
Vámos-Ujfalva lásd Nova Villa.
Vámospercs lásd Wamos.
 Vamus lásd Wamus.
 Vana I. 50, 76. Jana II. 605.
 Vana I. 232. Nana, *Nána* II. 6.
 Vanchud I. 80.
Váncsod lásd Vachud.
 Vándor I. 229. Nándor, Nán-dor II. 41.
Ványa lásd Vana.
Vár-Gede lásd Genech.
 Vara I. —. Varda, *Alsó-Maros-Váradja* II. 632.
 Varacesa I. 193. *Baracza* II. 47.
 Varad I. 97. *Sóvárada* II. 659.
 Varad lásd *Várad*.
Várad, Varad II. 776.
Várad lásd Volch.
Várad lásd Variadiensis civitas.
Várad, ferenczrendű szerzetesek és apácák II. 777.
Várad, püspökség II. 295.
Várad-hegyfoki Sz. Istvánról címzett premontrei prépostság II. 777.
Várad-Velence, klarissa-apácák II. 778.
 Varada I. 381. Varda, *Várda* II. 307.
 Varada I. 247, 329. Barada, Warada, *Várda*, *Kis-Várda* II. 201.
 Varada, vicearchidiaconatus I. 329.
Várada lásd Varada.
 Varadinum I. 456, 476, 511.
 Variadiensis abbatia I. 234.
 Variadiensis archidiaconatus I. 162.
 Variadiensis civitas et diocesis I. 28.
 Varad diocesis I. 506.
 Variadiensis ecclesia Beate Marie I. 507.
 Variadiensis ecclesia canonica-tus I. 30.
 Variadiensis ecclesia cantoria I. 30.
 Variadiensis ecclesie prepositura I. 491.
 Variadiensis ecclesia Sancte Marie canonicatus I. 507.
 Variadiensis ecclesia Sancti Vincentis altaris I. 507.
 Varadinum, episcopatus. I. 407.
 Varad prepositura I. 28.
 Varadinum Petri I. 413, 414.
 Waradinum Petri, *Ujvidék* II. 346.
 Variadiensis civitas I. —. *Várad*, *Nagy-Várad* II. 553.
 Variadiensis Ecclesia de Bon I. —. II. 557.
 Variadiensis Ecclesia de *Olaszi* I. —. II. 557.
 Variadiensis Ecclesia Sancte Crucis I. —. II. 556.
 Variadiensis Ecclesia de Sancto Egidio I. —. II. 557.
 Variadiensis Ecclesia Sancti Petri de monte I. —. II. 557.
 Variadiensis Ecclesia Sancti Jacobi I. 556.
 Variadiensis Ecclesia de Sancto Martino I. —. II. 556.
 Variadiensis Ecclesia de Sancto Spiritu I. —. II. 557.
 Variadium Latinorum villa lásd Variadiensis civitas.
Váralja lásd Barralia.
Váralja lásd Subcastro.
Várallya lásd Thasmatu.
Várallya lásd Waradino.
Váralya lásd Waralia.
Varannó lásd Warano.
Varannó-Csemernye lásd Chermia.
Varannó-Hosszúmező lásd Longo Campo.
Varasd lásd Vharad.
Varasd, főesperestség I. —. II. 761.
Varasd lásd Varaschino.
Varasd-Toplice lásd Toplica nostra.
Varasd-topuskói apát lásd Thoplicensis abbas.
 Varaschino I. —. *Varasd* II. 761.
 Varaschino I. —. ecclesia Sancti Venczelai, *Varasd* II. 761.
 Varasio I. 93, 126, 140.
 Varasius, decanatus I. 110.
 Varaskesev I. 52, 75, 88. lásd Varaskezev.
 Varaskezev I. —. Varaskesev, Varaskesev, Waraskesev, Araskesev, *Városkeszi* II. 597.
Várasszó lásd Warazzo.
Varbó lásd Votbo.
 Varda I. 106, 393. lásd Varada.
 Varda lásd Vara.
Várda lásd Varada.
 Varfalua I. 110, 128. II. 665.
 Varfalva I. —. Varsalna, Varsalva, Waarfalva, *Várfalva* II. 664.
Várfalva lásd Varfalva.
Várfalva lásd Villa Castri.
 Vargyas lásd Voygias villa.
Vári lásd Wari.
 Varin lásd Varna.
 Varjas lásd Voras.
Varjas-Kér lásd Ker.
Várkony lásd Warkon.
 Varna I. 199. *Várna*, *Varin* II. 100.
Várna lásd Varna.
Várong lásd Warang.
 Varos I. —. Warosio, *Szász-Város* II. 634.
 Varoš lásd Warasna.
Városkeszi lásd Varaskezev.
 Varsalna lásd Varfalva.
 Varsalva lásd Varfalva.
Varsán lásd Vosian.
Varsány lásd Bochtan.
Varsány lásd Neston.
Varsány lásd Wossian.
Varsány lásd Woysa.
 Varuskesev I. 66. lásd Varaskezev.
 Vasaad lásd Vosad.
 Vasad I. 470. lásd Vosad.
 Vasand I. 59. Vosand, Wasand, Hasand, *Vasand* II. 577.
 Vasarati I. 186. lásd Basaret.
 Vasarati I. 194. lásd Hucasen.
 Vasarhel I. —. *Gyerő-Vásárbely* II. 649.
 Vasarhel lásd Hod.
Vásárbely lásd Fur.
Vásárbely lásd Wasazhel.
 Vasari I. 351. *Vásári*, *Nemes-Vásári* II. 176.
 Vasari I. —. *Vásári* II. 598.
Vásári lásd Vasari.
 Vasarlhel I. 103.
Vásáros-Namény lásd Nomen.
Vasas-Szent-Iván lásd Sancto Joanne.
 Vasca I. —. *Vaska* II. 762.
 Vasculteke II. 805.
 Vason I. 374. Vason, *Nagy-Vázsony* II. 291.
 Vasiapa lásd Woschapu.
 Vaska I. 164, 166, 169, 171.
 Vafpa I. —. Nagyfa, *Nagyfa*, *Nagyfalu* II. 41.
Vaska, főesperestség I. —. II. 762.

- Vaska lásd Vasca.
 Vaskan I. 186. Naswoti, *Nasz-vád* II. 17.
Vaskapu lásd Woschapu.
 Vason I. 385. lásd Vasen.
 Vassan I. 184. Bassan, *Bossány*, *Kis-Bossány*, II. 95.
 Vassarhelyi lásd Hod.
 Vastha, archidiaconatus I. 501.
 Vasuk I. 187. Raudve, *Rendve* II. 29.
 Vasung I. 287. Wasmugh, Wasnek, Wasnuk, *Vásznok* II. 263.
Vasvári társas káptalan lásd Prepositura de Castro ferreo.
Vasvár-Szombathelyi székes káptalan lásd Prepositura de Castro ferreo.
 Vasyan I. 134. lásd Vsvan.
Vaszar lásd Wossar.
Vászoly lásd Vazul.
 Vafá I. 188. lásd Nagfa.
 Vaxsia I. 409.
 Vaya I. 149. lásd Boya.
 Vayda I. —. Veyvoda, Voyoda, Vyanda, Wogeda, *Vajda* II. 558.
Vásznok lásd Vasung.
 Vazul I. 375. *Vászoly* II. 296.
 Vcan lásd Oka.
 Vche lásd Juske.
 Vdorfalua I. 131.
 Vduarhel I. 396.
 Vduorhel I. 115.
 Vdvarhel lásd Odvarhel.
 Vdwari I. 278. lásd Hodwari.
 Veca I. 254. II. 112.
 Vech I. 93. *Vécs* II. 656.
 Vecha I. 367. Wikecha, *Vécse*, *Hernád-Vécse* II. 166.
 Vecheh lásd Veyteh.
 Veche I. 386. *Devecser* II. 291.
Vécs lásd Vech.
Vécs lásd Wech.
Vécse lásd Lerche.
Vécse lásd Vecha.
 Ved I. 64, 71. Vene, *Véd* II. 558.
Véd lásd Ved.
 Veech I. 107, 108, 119, 130.
Vég-Valkány lásd Wolkan.
 Veged I. 388. lásd Vegeg.
Véged lásd Vegeg.
 Vegeg I. 376. Veged, *Véged* II. 296.
 Vegla I. 500.
Végles lásd Villa Cruciferorum.
- Veherech I. —. Velperch, *Al-parét* II. 668.
 Veicht I. 393.
 Vaim lásd Veyn.
 Vek I. 236. Week, Wek II. 250.
Véke lásd Weyka.
 Vekengh I. 265. *Vékeny* II. 251.
 Velestd I. 363.
Vékeny lásd Vekengh.
 Vekerd lásd Vened.
 Velezd I. 337.
 Velbach II. 805.
 Velezd lásd Weles.
 Velika I. —. II. 760.
 Velika lásd Volica.
 Velika Gorica lásd Beate virginis ecclesia in campo.
 Veliki Zdenci lásd Zdench inferior.
 Veliškovci lásd Magnauilla.
 Velka Subcastr. I. 241.
 Velkani I. 137.
 Vellini I. 169.
 Velperch I. 114. lásd Veherech.
 Venacone lásd Villa de venacione.
 Venatione I. 118, 129, 139, 142. lásd Villa de venacione.
 Vender I. 195. Nander, *Nandrázs* II. 217.
 Vene I. 55. lásd Ved.
 Vened I. 43, 63. Verneds, Veneid, Herneld, *Vekerd* II. 559.
 Venetensis conventus Sanctorum Johannis et Pauli ordinis Predicatorum I. 422, 423.
 Vep lásd *Vép*.
Vép, Vep II. 811.
 Vequere I. 243. Weka II. 282.
Ver I. 244.
 Vera lásd Vereufen.
 Veradiensis episcopatus I. 14.
Verbőcz lásd Werbuchz.
 Verche I. 185. lásd Lerche.
Vérd lásd Wert.
 Vereb I. 374. *Vereb* II. 290.
 Verfen I. 244.
 Verep I. 231. *Máttra-Verebély* II. 41.
Veregyhááz lásd Ruffa ecclesia.
Veresmart lásd Ruffo Monte.
Veresmart lásd Veresmoth.
Veresmarth, pálos-rendház II. 785.
 Veresmoth I. 148. *Veresmart* II. 428.
- Veresto I. 374, 385. Viresto *Vöröstó* II. 292.
 Vereufen I. 300. Werferi, Werosen, Werufin, *Vera* II. 268.
Vermes lásd Sereri.
 Vermus I. 100. lásd Sereri.
 Verneds I. 85. lásd Vened.
 Verneld I. 56, 71. lásd Vened.
 Vernus I. 245.
Verpelét lásd Welprech.
 Verouche I. —. *Vetovo* II. 754.
Verőcze lásd Sancti Vili ecclesia.
 Versec I. 230. *Vörösvár* II. 25.
 Vertes, abbatia de Sancta Cruce I. 384, 394.
 Vertes I. 58, 63, 85. Wert, *Vértes* II. 559.
Vértes lásd Vertes.
 Verucha lásd Sancti Viti ecclesia.
 Verusanerd I. 266. Vosmord, Weresmoth, *Vörösmarth* II. 251.
 Verutza, Vetisza I. 219.
 Veruus I. 98.
 Vescela I. 210. Welzela, Perchtala, Beltella, *Beczalja*, *Bérezalja* II. 209.
Vése lásd Veyse.
 Vesequenech I. 189. Vesequenh, *Vezekény*, *Kis-Vezekény*, *Nagy-Vezekény* II. 29.
 Vesequenh I. 189. lásd Vesequenech.
 Vesna I. 200. Nesna, *Nemsova* II. 100.
 Vespín I. 386. Vopsen, *Lépsény* II. 292.
 Vesprim I. 400, 425, 426, 430, 454, 470.
 Vesprim, archidiaconatus I. 374, 385, 394, 395.
 Vesprim, canonicatus I. 448.
 Vesprim, capitulum I. 420.
 Vesprim, civitas et diocesis I. 21, 22.
 Vesprim, dyocesis I. 195, 196, 426, 485.
 Vesprim, episcopatus I. 14, 183, 407.
 Vesprim Castri prepositura I. 198, 220, 454, 474.
 Vesprim, lectoratus I. 486.
 Vesprim Vallis claustrum Beate Virginis I. 394.
 Vesprimio lásd *Veszprém*.

- Vestinic I. 183. II. 95.
Veszprém, Vesprimio II. 819.
Veszprém, Sz. Máriáról czimzett apáczakolostor, ecclesia beate Katherine virginis de Vesprimio, Sz. Bertalanról czimzett egyház II. 812.
Veszprém, főesperestség II. 290.
Veszprém, püspökség II. 283.
Vetabida, pálos-rendház II. 798.
Vetes I. 134.
Vetés II. 803.
Vethyh lásd Veyteh.
Vetisza I. 219. Verutza
Vetovo lásd Verouche.
Vetus I. 122.
Vewlnék lásd Mokofalua.
Veybech I. 149. Vybech, Wybech, *Uj-Pécs* II. 484.
Veyerd I. 113. lásd Feyerd.
Veyla I. 93, 109, 119, 130, 138. *Voyola*, *Vajola* I. 656.
Veyn I. 374. *Veim* II. 291.
Veyse I. 378. Veysse, Weso, *Vése* II. 300.
Veysse I. 396. lásd Veyse.
Veyteeh lásd Veyteh.
Veyteh I. 145. Veyteeh, Veythe, Veyth, Wech, Weytech, *Vojtek* II. 470.
Veythe lásd Veyteh.
Veythh lásd Veyteh.
Veyvoda I. 71. lásd Vayda.
Vezekény lásd Vesequenech.
Vezeus I. 95. *Szász-Vesszős* II. 652.
Vgacha I. 443.
Vgacha, archidyaconatus I. 105, 107, 113, 124, 134. II. 156.
Vgarad I. 348. lásd Narad.
Vgcha, archidyaconatus II. 157.
Vgla I. 237. II. 242.
Vgol I. 379. *Ugaj* II. 307.
Vgra I. 163, 168. lásd Vra.
Vgra I. 251, Wygra, Wgra, *Ugra* II. 180.
Vgra I. 68, 82, 87, 325, 342.
Vgra I. —. *Ugra* II. 768.
Vgrot I. 190. *Nagy-Ugróc* II. 29.
Vgruch lásd Vgrot.
Vharad I. 310. *Varasd* II. 250.
Viasi lásd Vosuam.
Vicensia I. 230. Vincenti. *Virtecz*, *Vittencz* II. 25.
Vicia I. 393, 398. *Vittya* II. 307.
Vicze lásd Vise.
Vidasóc lásd Vidusy.
Vidusy I. —. II. 744.
Viel I. —. Vihel, Vjhel. *Ujhely*, *Vág-Ujhely* II. 25.
Viel I. 230. lásd Bot.
Vienich I. 212. Vitanh, Vtang Kytang, *Vitány*, *Benyék*, *Benyik* II. 161.
Viget I. 231. Nigeti, *Negyed* II. 25.
Vihel lásd Viel.
Világ lásd Viwag.
Világos lásd Syri.
Világosvár lásd Felgedus.
Vilagutbereg I. —. *Virágos-Berek* II. 669.
Vrlak I. —. Vilok, Vylak, *Pusztal-Ujlak* II. 584.
Vilak I. 54, 82, 243. Vilok, Vylak, Vylak, Wylok, *Belényes-Ujlak* II. 577.
Vilak lásd Jwnlak.
Vilhak I. 250. Wylak, Viwag, Hynilak, *Újlak* II. 196.
Viličselo lásd Villet.
Viljevo lásd Jwlak.
Vilkani I. 94.
Vilke lásd Villique.
Villa S. Ambrosii lásd Varos.
Villa Andree lásd Villandre.
Villa Armani I. 210. Armanni villa II. 209.
Villa Baranta I. —. Bavarica, *Király-Németi* II. 643.
Villa Bavari I. 208. Baer, *Bajor* II. 209.
Villa Bertoldi I. 209. villa Pertoldi, Bertald, Petord, *Berthót* II. 210.
Villa Castri I. 180. *Várfalva* II. 346.
Villa Cruciferorum I. 221. *Véglés* II. 35.
Villa Demetrii I. 97, 111, 118, 129, 139. *Kis-Demeter* II. 643.
Villa Demetrii I. 33. de Sancto Demetrio, *Nagy-Demeter* II. 643.
Villa Dominarum I. 202. *Úrnők faluja*, *Boleráz* II. 16.
Villa Ebess lásd Ebess.
Villa Emerici I. 211. II. 210.
Villa Fillidyver I. 370. lásd Villa Rudigueri.
Villa Fori lásd Fur.
Villa Humberdi lásd Villa Hupardi.
Villa Hupardi I. 144. villa Humberdi, *Hammersdorf*, *Sz-Erzsébet* II. 63.
Villa Jacobi I. 208, 211. villa Sancti Jacobi, villa Jacobi Legel, villa Jacobi Legen, *Magyar-Jakabfalva* II. 210.
Villa Jacobi I. 352, 368. *Jakabháza* II. 166.
Villa Johannis I. 210. *Janó* II. 210.
Villa Judei I. 354, lásd Villa Rudigueri.
Villa Judigeri lásd Villa Rudigueri.
Villa Ladislai I. —. *Lászlófalva* II. 196.
Villa Lean lásd Lean.
Villa Ludovici I. 93, 355. II. 166.
Villa magna I. —. *Nagyfalva* II. 643.
Villa Martini I. 519. *Márton-hegy* I. 519. II. 63.
Villa Martini I. 210. II. 210.
Villa monasterii S. Dionysii lásd Diemismonustura.
Villa Nicolai I. 206, 319. Mikleusagasa, Micloysuagasa, *Miklósvágás* II. 210.
Villa Nova I. 111. *Szász-Ujfalu* II. 63.
Villa Nova I. —. *Ujfalu*, *Bács-Ujfalu* II. 346.
Villa nova I. —. *Újfalu* II. 643.
Villa nova I. —. *Vjfalva*, *Oláh-Ujfalu* II. 656.
Villa nova I. —. *Szász-Ujfalu* II. 632.
Villa Omnium Sanctorum I. —. *Mindszent* II. 346.
Villa Omnium Sanctorum lásd Omnibus Sanctis.
Villa Oppenis I. 144. *Neppendorf* II. 63.
Villa Paganica I. 104, 118, 129. Paganika, *Besenyő* II. 643.
Villa Pertoldi I. 317. lásd Villa Bertholdi.
Villa Petri I. 201. *Szent-Péter* II. 18.
Villa Rudigueri I. 209. Villa Judei, Villa Fillidyver, Villa Judigeri, *Raddcs* II. 210.
Villa Regis I. 96, 102. *Királyfalva*, *Vág-Királyfa* II. 25.
Villa Sancte Marie I. —. *Óralja Boldogfalva* II. 645.

- Villa S. Marie lásd Zamaria.
 Villa Sancti Georgii I. —.
Oláh-Szent-György II. 643.
 Villa Sancti Jacobi I. 317. lásd
 Villa Jacobi.
 Villa Sancti Symonis II. 821.
 Villa Sebe I. 208. Sebefollus,
 Sebefolua, *Zsebfalva* II. 210.
 Villa de Venacione I. 97, 98.
 de venacone, Venatione,
Jaád II. 644.
 Villa Vamus lásd Wamus.
 Villam I. 239. Wiglam, Wilha.
 Willaam, Wykam, *Villány* II.
 251.
 Villandre I. 227. villa Andree,
Endrefalva II. 41.
Villány lásd Villam.
 Villet I. 272. *Viličselo* II. 271.
 Villique I. 228. *Vilke* II. 41.
 Vilman I. 351. Bulihant, Wyl-
 mar, Wybyan. *Vilmány* II.
 166.
 Vilman I. 215. Bulihant II.
 166.
Vilmány lásd Vilman.
Vilog I. 244.
 Vilok I. 68. lásd Vilak.
 Vina I. 257. Wymna, Vinna,
 Vynna, *Vinna* II. 196.
 Vincenti I. 185. lásd Vicensia.
 Vinch I. —. Vinch inferior
Alvincz II. 635.
 Vinch Inferior I. 124, 137.
 lásd Vinch.
 Vinchov lásd Trikow.
 Vincz inferior lásd Vinch.
 Vinda I. 97, 111, 118, 129, 142.
Vinda II. 644.
 Vinga I. 146, 155, 161. *Vinga*,
Thereziopolis II. 404.
Vingárd lásd Wingarthkyr.
 Vingarkyr I. 95.
 Vingarthkirch I. 125, 136.
 Vinica lásd Vinnicha.
Vinna, remete-egyház, capella
 in honore Sancte Katherine
 virginis, Wynna II. 808.
 Vinna I. 334, 346. lásd Vina.
Vinna lásd Vina.
 Vinnicha I. —. *Weinitz* II. 752.
 Vinnicha I. —. *Vinica* II. 761.
 Vinnicha, filia, capella I. —.
 II. 752.
 Vinum I. 54. lásd Vymaria.
 Vinzi I. 381. Vruzi, Orcze, *Or-
 czi* II. 307.
Virág-Völgye lásd Machalaka.
Virágos-Berek lásd Vilagulbe-
 regh.
 Virenche I. 503.
 Viresto I. 395. lásd Veresto.
 Viridum Campum, prepositura
 Sancti Georgii prope Stri-
 gonium I. 442.
 Virje lásd Sancti Martini.
 Virovitica I. —. *Verőcze* II. 764.
 Virovitica lásd Sancti Viti.
 Virtecz I. 185. lásd Vicensia.
 Vis I. 100.
 Visa I. —. Visa II. 649.
 Visaki I. 186. II. 35.
 Visc I. 211. *Visk* II. 35.
 Visc I. 221.
 Vise I. —I Vite, Vitex, *Vicze*
 II. 642.
Visegrád, benczés-apátság, pálo-
 sok monostora, Wissegrad, II.
 793.
 Visemian I. 54, 63. lásd Sy-
 mian.
 Visenta I. 325. lásd Vissentha.
 Visk I. 327.
 Visk lásd Visc.
 Visk lásd Wysk.
 Visl I. 317. lásd Visul.
 Vislau I. 398.
 Visnyo lásd Vysnew.
Visnyó lásd Wisnon.
Visonta lásd Vissentha.
 Visquelt I. 201. *Vizkelet* II. 16.
Viss, Vys II. 802.
 Viss lásd Us.
 Vissemian I. 78, 85.
 Vissentha I. 251. Vysenta. Vi-
 senta, Vysmita, *Visonta* II.
 180.
 Vissiegrad I. 197.
 Vissiegrad ultra Danubium I.
 218.
 Vissola I. 199. lásd Visspola.
 Visspola I. 199. Vissola, *Visz-
 laj* II. 100.
 Vista I. 113. Diusta, *Vista* II.
 649.
Vista lásd Pista.
Vistuk lásd Pista.
 Visul I. 208, 367. Visl, Vysul,
Vízolv II. 210.
Visz lásd Vizl.
Vizsló lásd Vizla.
Vizsló lásd Vizlo.
 Visznek lásd Vynuk.
Viszocsán lásd Sancti Martini.
 Viszocsán lásd Scachan.
Viszolaj lásd Visspola.
 Vita I. 375, 387. *Nemes-Vita*
 II. 296.
 Vitanh I. 212. lásd Vienich.
Vitány lásd Vienich.
 Vite I. 100, 115. lásd Vise.
 Vitelhes I. 209. Vitez, *Vitéz*,
Kis-Vitéz, *Nagy-Vitéz* II. 210.
 Vitex I. 98. lásd Vise.
 Vitez I. 355. lásd Vitelhes.
Vitéz lásd Vitelhes.
Vitéz II. 790.
Vittencz lásd Vicensia.
 Vittya lásd Vicia.
 Vituhu prepositura lásd Hyte-
 bev.
 Viudwar I. 146. lásd Huyuduar.
 Vivariensis canonica I. 410.
 Vioudina lásd Vyuodina.
 Viwag I. —. *Világ* II. 196.
 Viwag I. 320. lásd Vilhak.
 Viwduor I. 156. lásd Huyu-
 duor.
Viz I. 392. lásd Vizl.
Viz-Szilvás lásd Zilvas.
Vizakna lásd Gallifodio.
Vizics lásd Figicz.
Vizics lásd Fizeg.
Vizkelet lásd Visquelt.
 Vizl I. 381. Viz, Vrz, *Visz* II.
 307.
 Vizla I. 379. Vizlo, Vizlan,
Vizsló II. 307.
 Vizlan lásd Vizla.
 Vizlo I. 237. Vyslo, Wilaw,
 Wisklo, Wislo, Wyslo, *Vizsló*
 II. 242.
 Vizlo lásd Vizla.
 Viznuch I. 325. lásd Vynuk.
Vízoly lásd Visul.
Vízoly lásd Vysul.
 Vjfalú lásd Villa nova.
 Vjhel lásd Viel.
 Vjlak, Ujlak, *Szamos-Ujlak* II.
 666.
 Vkur I. 294.
 Vlok I. 313. lásd Jwlak.
 Vltamorisensis archidiaconatus
 I. 150.
 Vmlas I. 101.
 Vndo I. 385. lásd Ondo.
 Vnens I. 320. lásd Vrus.
 Vng I. 377. *Ung* II. 296.
 Vnga I. 351. lásd Hugna.
 Vnga I. —. Vngra II. 180.
 Vngra I. 252. lásd *Vnga*.

- Vngua I. 214. lásd Hugna.
 Vngucha I. 350. Hugocha,
 Wgacha, Ugocha. *Ugocsa* II.
 201.
 Vnorch lásd *Vonyarcz*.
 Vntensis archidyaconatus I.
 188, 189, 197.
 Vntensis comitatus I. 226, 227.
 Vntensis dyocesis I. 220.
 Voda I. 108, 116, 134. *Vada-*
fulva II. 667.
 Vodach I. 267. Vodacol, Voda-
 kel, *Vogyinci*, *Vodjinci* II. 278.
 Vodacol lásd Vodach.
 Vodakal I. 289.
 Vodakel lásd Vodach.
 Vodaz I. 53, 67, 75. lásd Va-
 das.
 Vodicha I. —. *Vodiševo* II. 743.
 Vodiševo lásd Vodicha.
 Vodjinci lásd Vodach.
 Vogyinci lásd Vodach.
 Voholan I. 241.
 Vojtek lásd Veyteh.
 Volaula I. —. Volavje II. 751.
 Volavje lásd Volaula.
 Volch I. 381. Vorad, Koz, *Vá-*
rad II. 307.
 Volica I. 315. *Velika* II. 271.
 Volkány lásd Wolkán.
 Volko I. 389. II. 300.
 Volkowar I. 267, Wolkowar,
Vuková, *Valkó* II. 278.
 Vonucz II. 805.
Vonyarcz, Vnorch II. 827.
 Vopsen I. 395. lásd Vespín.
 Vorad I. 391. lásd Volch.
 Voras I. 147. Worias, *Varjas* II.
 420.
 Vorbo I. 228. lásd Votbo.
 Vorkad I. 115. Parchad, *Far-*
czád II. 661.
 Voroso archidyaconatus I. 168.
 Voruz lásd Voras.
 Vosad I. 381, 392, 399. *Vasad*
 II. 307.
 Vosand I. 68, 74, 87. lásd Va-
 sand.
 Voseta I. 414. lásd Woyentha.
 Vosian I. 351. Wosyan, *Varsán*
 II. 176.
 Vosian lásd Vasand.
 Vosnam I. 135.
 Vossan I. 184. *Bossány*, *Nagy-*
Bossány II. 95.
 Vosuam I. —. Vyasi, *Batiz-Vas-*
vári II. 666.
 Vosuar I. 134.
 Voswar I. 154.
 Voswar II. Woswar, *Bocsár* II.
 435.
 Votbo I. 228. Vorbo, *Varbó* II.
 41.
 Votiquerti I. 229. lásd Votquet.
 Votquet I. 229. Votiquerti,
Vadkert II. 41.
 Voya I. 97, 131, 140, 358. *Vaja*
 II. 659.
 Voyda I. 65.
 Voygias I. 133. Wardach villa
Vargyas II. 639.
 Voyha I. 244.
 Voyoda I. 85. lásd Vayda.
 Voyola lásd Vajola.
 Voythech I. 381. Weicht, Che-
 cho, *Vadé* II. 307.
 Voyzka I. —. II. 743.
 Vozzodia I. —. *Szász-Vessződ*,
Wassiod II. 63.
Vörös-Berény lásd Zarberen.
Vörös-Csárda lásd Ruffa eccle-
 sia.
Vörösmart lásd Veresmoth.
Vörösmarth lásd Verusanerd.
Vöröstó lásd Veresto.
Vörösvár lásd Versec.
 Vpon I. 347. lásd Vponch.
 Vponch I. 363. Vpon, *Uppony*
 II. 172.
 Vpor I. 324, 362. lásd Wper.
 Vr I. 258. Hewr, Vra, Heur,
Ör II. 187.
 Vra I. 326. lásd Vr.
 Vra I. 47, 58, 73. Vgra, *Ugra*
 II. 576.
 Vrad I. 50.
 Vrat I. 350. Roc, *Rát*, *Kis-Rát*,
Nagy-Rát II. 187.
 Vray I. 141.
 Vrbouch ecclesia Sancti Lau-
 rencii I. —. *Vrbovec* II. 759.
 Vrbouch ecclesia Sancti Viti
 I. —. II. 761.
 Vrbovec lásd Vrbouch.
 Vrdnik lásd Regnicz.
 Vrdnik manastir lásd Regnicz.
 Vremere I. 225. *Ürmény* II. 25.
 Vrënd I. 70. lásd Irugd.
 Vreus I. 320. lásd Vrus.
 Vrey I. 96, 131.
 Vrezna I. 488.
 Vrhovec lásd Jeschko.
 Vriczheg I. 133.
 Vrko I. 314. lásd Orbua.
 Vrmén I. 185. *Ürmén* II. 25.
 Vrok I. 186. lásd Brok.
 Vros I. 334. lásd Vrus.
 Vros lásd Arassa.
 Vrs I. 177, 343, 375, 381, 386,
 392, 395, 397, 400, 414.
 Vrs I. —. *Felső-Eörs* II. 296.
 Vrs I. —. *Kővágó-Eörs* II. 296.
 Vrs I. —. *Örs* II. 307.
 Vrs I. —. *Örs* II. 345.
 Vrs lásd Oras.
 Vrs prope Budam I. 182. *Buda-*
Örs II. —.
 Vrs I. 252. Huruzi II. 180.
 Vrs, prepositura I. 383.
 Vrsino I. 195, Rufino, *Rozsnyó*
 II. 47.
 Vrsnord I. 310. lásd Verusa-
 nerd.
 Vrug I. 313. lásd Iruch.
 Vrus I. 249. Vnens, Vreus,
 Vros, *Örös*, *Sajó-Örös* II. 172.
Vrusku, *Vruzku* II. 816.
 Vrustun lásd *Oroszlony*.
 Vrz I. 397. lásd Vizl.
 Vruzi I. 160, 393. lásd Vinzi.
 Vruzi lásd Hurusi.
 Vruzku lásd Vrusku.
 Vruzton lásd *Oroszlony*.
 Vs I. 112, 120, 139. lásd Us.
 Vsa I. 376, 387. *Uzsa* II. 296.
 Vsensozow capella I. 216. *Hosz-*
sászó II. 47.
 Vsip I. 250. lásd Isep.
 Vsgra I. 228. *Uhorszka* II. 41.
 Vstropattaca I. 209. Oztropo-
 toka, Horteopathaka, Hoz-
 porvtaka, *Osztropataka* II. 209.
 Vsuan I. 108.
 Vsum I. 112.
 Vsvan I. —. Vasyan, *Nyir-Vas-*
vári II. 667.
 Vtang I. 353. lásd Vienich.
 Vtinis I. 378. Wtwes, Hwthus.
Ötvös II. 300.
 Vtiscapu I. 414. lásd Wschapu.
 Vtmar I. 319.
 Vtuen I. 149, 160. lásd Hut-
 neu.
 Vtuen I. —. Vtuen, Wtuen,
 Hutuen, Hutuen Petri, *Utvín*
 II. 483.
 Vtvín lásd Vtuen.
 Vtuen I. 160. lásd Vtuen.
 Wtwes I. 389.
 Vugucha lásd Vngucha.
Vuková lásd Wolkowar.

- Vulgo, archidiaconatus I. 20.
 Vulk capella dicti Srebech I. —.
 II. 742.
Vurpod lásd Bortberk.
 Vyanda I. 56. lásd Vayda.
 Vyasy I. 135.
 Wybana lásd Sancte Marie Virginis.
 Vybech I. 160. lásd Veybech.
 Vybyuan I. 367.
 Vyfalu I. 138.
 Vyfolu I. 352. lásd Nova villa.
 Vylagulbereg I. 114.
 Vylak I. 48, 84, 87, 89, 108, 109, 131, 134, 141. lásd Vilak.
 Vylak I. —. Vylok, Wylok, *Mező-Ujlak* II. 656.
 Vylak lásd Vilak.
 Vylaka lásd Vilak.
 Vylega-Chatar I. 374. Bilchatar, Plike et de Chatar, *Billege* II. 292.
 Vylok I. 58, 70, 104, 138, 269. lásd Vilak.
 Vylok lásd Iwnlak.
 Vylok lásd Vylak.
 Vymaria I. 65, 71, 80, 85. Vinum Maria, *Uj-Mária, Nagy-Marja* II. 559.
 Vynep lásd Hnyuep.
 Vyngarthkir I. 121.
 Vynna I. 362. lásd Vina.
 Vynuk I. 341. Vysnuk, Wysnuk, Viznuch, *Visznek* II. 180.
 Vyoduer I. —. *Újudvar* II. 737.
 Vys lásd Viss.
 Vysemyan I. 71.
 Vysenta I. 341, 357. lásd Vis-sentha.
 Vyslo I. 273. lásd Vizlo.
 Vysmita I. 337. lásd Vissentha.
 Vysnew I. 370. Wynon, Wisnou, *Visnyó* II. 210.
 Vysnuk I. 358. lásd Vynuk.
 Vyson I. 563.
 Vysta I. 127.
 Vysul I. 351. lásd Visul.
 Vyuaros I. 369.
 Vyuarus I. 353, 369. *Újváros* II. 166.
 Vyufalu I. —. Noua villa, *Új-falu* II. 307.
 Vyufolu I. 380.
 Vyuodina I. —. *Vivodina* II. 752.
 Vyuala I. 369.
 Vzdula I. 116. lásd Odula.
 Vyzekeleth lásd Visquelt.
 Vzmi I. 106.
 Vzmid I. 318. *Ozmid, Uzmid* II. —.
 Vztolch lásd *Istócx*.
 Vztupan I. 393. lásd Ozkupan.
 Vzun I. 133.
Waarfalua I. 123. lásd Varfalua.
 Waarfalva I. —. lásd Varfalva.
 Waciensis dyocesis I. 254, 418, 446.
 Waciensis ecclesia I. 259, 439.
 Waciensis episcopatus I. 407.
 Waciensis prepositura I. 175, 446.
 Wadach lásd Wodad.
 Wahallia I. 289. lásd Barralia.
 Wahldorf I. —. Vahldorf, Valdorf superior et inferior, *Aldorf* II. 644.
 Wahwslow I. 283. Wohwslow, Woysklo, Woyzd, *Vaiszló* II. 242.
 Wahy prepositura I. 253.
 Waia I. 152. lásd Boya.
 Walburga Ceradiel, I. 184.
 Valburgis Ceradahel, *Nyitra-Szerdahely* II. 20, 95.
 Waldorf I. 139, 142.
 Waldorf Inferior I. 139. 142.
 Waldorf superior I. 97.
 Walensi villa I. 46. lásd Cusi.
 Walkanzallas I. —. lásd Wolkan.
 Walko, archidiaconatus I. 279.
 Wolko II. 272.
 Wallendorf I. —. lásd Wahldorf.
 Wallis Agriensis I. 356. II. 142.
 Wamos I. 331. *Vámos, Vámos-pécs* II. 201.
 Wamos I. 203. *Vámos* II. 18.
 Wamus I. 338, 347, 363. *Vámos, Sajó-Vámos* II. 172.
 Wanchud I. 42. lásd Vachud.
 Wanya lásd Vana.
 Wanza I. 179. Banza, *Bánca. Bánca* II. 346.
 Wapurd II. 277. Weper, Wepurd, *Leperd* II. 263.
 Warad I. 321, 335. Warada, Worad, *Szilvás-Várad, Szilvás* II. 172.
 Warada I. 365. lásd Varada.
 Warada I. 347, 363. lásd Warad.
 Waradyensi promontorio, conventus ordinis Premonstratensium Monastery ecclesie Sancti Stephani prothomartiris II. 778.
 Waradiensis civitas I. 41. *Pécs-várad* II. 252.
 Waradiensis archidiaconatus I. 506.
 Waradiensis dioecesis I. 41, 449.
 Waradiensis canonicatus I. 29, 449.
 Waradiensis cantoria I. 29.
 Waradiensis capitulum I. 62, 76, 84, 90, 434.
 Waradiensis ecclesia I. 28, 46, 48, 49, 60, 61, 62, 70, 77, 78, 83, 84, 482, 506, 507, 508.
 Waradiensis episcopatus I. 407. 408.
 Waradiensis lectoria I. 28.
 Waradiensis prepositura I. 61, 76, 431, 449.
 Waradino I. 226. *Várallya, Szepes-Várallya* II. 57.
 Waradino Petri lásd Patrovarad.
 Waradinum I. 48, 283, 294.
 Waradynum Omnium Sanctorum I. 316.
 Waradinum Petri I. 177. lásd Waradinum Petri.
 Waradynum Sancti Petri I. 316.
 Waradyensis abbatia I. 294, 316, 401. II. 243.
 Waraka I. 104. lásd Baluanus.
 Waralca I. 279. lásd Barralia.
 Waralia I. 364. *Váralya, Cserép-Váralya* II. 172.
 Waralia lásd *Hollókő-Váralja*.
 Waranew I. 333. lásd Warano.
 Warang I. 262. Warangh, *Várong* II. 263.
 Warangh I. 276, 298. lásd Warang.
 Waranno I. 362. lásd Warano.
 Warano I. 328, 346. Waranew, Waranno, *Varamó* II. 196.
 Warashel I. 148. lásd Hold.
 Warasiensis archidiaconatus I. 167.
 Warasio decanatus I. 121, 126.
 Warasio I. 99, 121.
 Waraskesev I. 50. lásd Varaskezev.

- Warasna I. 315. *Varoš* II. 271.
 Warason I. 336.
 Waraze I. 358. lásd Warazzo.
 Warazo I. 342.
 Warazzo I. 324. Waraze, *Várászó* II. 174.
 Wardach I. 134. lásd Voygias.
 Warfalua I. 101, 120.
 Warhalhia I. 308. lásd Barralia.
 Wari I. 334. Wati, Wary, *Vári* II. 201.
 Warkan I. 321. lásd Warkon.
 Warkon I. 335. Warkan, Warkun, Warkund, *Várkony* II. 172.
 Warkun I. 322. lásd Warkon.
 Warkund I. 347. lásd Warkon.
 Warolea lásd Subcastro.
 Warosio lásd Varos.
 Warsalua I. 91.
 Wary I. 365. lásd Wari.
 Waryas lásd Voras.
 Warza I. 318. lásd Barcha.
 Wasand I. 47. lásd Vasand.
 Wasar lásd Vasari.
 Wasarhel I. 362.
 Wasarhel-Moko I. —. lásd Moko-falua.
 Wasari I. 366.
 Wasary lásd Vasari.
 Wasazhel I. 346. Wosar, *Vásárbely* II. 196.
 Waska, archidiaconatus I. 162, 500.
 Wasmugh I. 262, 299. lásd Vasung.
 Wasnek I. 305. lásd Vasung.
 Wasnuk I. 277. lásd Vasung.
 Wasrahel I. 154. lásd Hold.
 Wassisd lásd Vozzodia.
 Watha capella I. 408.
 Wati I. 259. lásd Wari.
 Waya I. —. lásd Boya.
 Wayda I. 318. lásd Hoyuado.
 Wayda I. 345. Weywoda, Woyda, *Vajda, Vajdácska* II. 196.
 Wayda lásd Vayda.
 Wazul I. 386.
 Wchz I. 278. lásd Dos.
 Wche lásd Juske.
 Wduarhel I. 267.
 Wduari I. 288. lásd Hudwarcy.
 Wdwarhel lásd Hoduorhel.
 Wech I. 358. Retk, *Vécs* II. 180.
 Wech lásd Veyteh.
 Wechus I. 276. lásd Nechus.
 Weck I. 358.
 Wed lásd Ved.
 Week I. 275. lásd Vek.
 Wegfolw lásd Belch.
 Weghwolkan I. lásd Wolkan.
 Wehac I. lásd Iwnlak.
 Wehorech I. 104.
 Weicht I. —. lásd Voythech.
Weinitz lásd Vinnicha.
 Wek I. 295, 309. lásd Vek.
 Weka I. 269, 281, 287, 300, 304, 307. lásd Vequere.
 Weles I. 335. Welesd, Welezd, Velestd, *Veled* II. 172.
 Welesd I. 347. lásd Weles.
 Welezd I. 322. lásd Weles.
 Welk I. 249. Wolch, Wolkch, *Valk* II. 172.
 Welperech I. 343. lásd Welprech.
 Welperek, archidiaconatus I. 358. II. 112.
 Welprech I. 324. Welperek, Welpret, Welpud, Welperech, *Verpélet* II. 174.
 Welpret I. 335. lásd Welprech.
 Welpud I. 337. lásd Welprech.
 Welzela I. 317. lásd Vescela.
 Weper I. 306. lásd Wapurd.
 Weperd I. 298. lásd Wapurd.
 Wepret I. 335.
 Wepurd I. 262. lásd Wapurd.
 Werbuchz I. 330. *Verbőcz* II. 203.
 Wereseghaz I. 154. lásd Ruffa ecclesia.
 Wereseghaza lásd Ruffa ecclesia.
 Weresheghaz I. 147. lásd Ruffa Ecclesia.
 Weresmort lásd Veresmoth.
 Weresmoth lásd Veresmoth.
 Weresmoth I. 295. lásd Verusanerd.
 Wereswynga lásd Vinga.
 Wereuce lásd Sancti Viti.
 Werferi I. 281. lásd Vereufen.
 Werosd, archidiaconatus I. 163.
 Werosen. I. 270, 289. lásd Vereufen.
 Wert I. 42. *Vérd* II. 63.
 Wert I. 16.
 Wert lásd Vertes.
 Wersusyn I. —. II. 743.
 Werthes lásd Vertes.
 Werufin I. 313. lásd Vereufen.
 Weso I. 389. lásd Veyse.
 Wesprimiensis archidiaconatus I. 383.
 Wesprimiensis canonicatus I. 447.
 Wesprimiensis capitulum I. 383, 403.
 Wesprimiensis diocesis I. 411, 439, 446.
 Wesprimiensis ecclesia I. 373.
 Wesprimiensis episcopatus I. 234, 403, 407.
 Wesprimiensis lectoratus I. 442, 446.
 Wesprimiensis prepositura I. 447.
 Wesprimio lásd *Veszprém*.
 Wessodia I. 469.
 Wewlnek I. —. lásd Mokofalua.
 Weyche I. 361.
 Weyka I. 331. Weyke, *Véke* II. 196.
 Weyke I. 345. lásd Weyka.
 Weytech I. 156. lásd Veytech.
 Weyteh I. —. lásd Veyteh.
 Weythe I. —. lásd Veyteh.
 Weytheh lásd Veyteh.
 Weywoda I. 79.
 Weywoda I. 257. lásd Wayda.
 Wgacha I. 330. lásd Vngucha.
 Wgh I. 266, 295. lásd Hugh.
 Wgra I. 358.
 Wibenbach I. 465.
 Wibonch, archidiaconatus I. 504.
 Wichadel I. 443.
 Wigan I. 327. II. 185.
 Wigani villa I. 125.
 Wiglam I. 276. lásd Villam.
 Wihwyn lásd Vtuen.
 Wikecha I. 351. lásd Vecha.
 Wilaw I. 283. lásd Vizlo.
 Wileymow I. 439.
 Wilha I. 309. lásd Villam.
 Willaam I. 266. lásd Villam.
 Wimo I. 339. Wrus, Vrus.
 Vnens, Vreus, Vros, Wrs, Wurs, *Örös, Sajó-Örös* II. 172.
 Wingarthkyr I. —. Wynckarkyr, *Vingrád* II. 636.
 Wirczi I. 269. II. 282.
 Wisklo I. 312. lásd Vizlo.
 Wislo I. 293. lásd Vizlo.
 Wismen I. 347. lásd Wisnon.
 Wisnon I. 363. Wismen, Vyson, *Visnyó* II. 172.
 Wisnou lásd Vysnew.

- Wissegrad I. 411.
 Wissegrad lásd *Visegrád*.
 Wissigrad prepositura I. 337.
 Witubu prepositura lásd Hytebev.
 Wkan lásd Oka.
 Wlchen I. 287, 311. lásd Huchen.
 Wlche I. 247.
 Wlhoc I. 304. lásd Iwnlak.
 Wlkani I. 101.
 Wnic I. 324.
 Wnnizi I. 337.
 Wodacol I. 301.
 Wodad I. 153. *Vadad* II. 490.
 Wodokak I. 309. lásd Belatoh.
 Wodoz lásd Perbarthida.
 Wodozth lásd Perbarthida.
 Wofaylese lásd Kukenher.
 Woffa Illeyse lásd Kukenher.
 Wogeda I. 44. lásd Vayda.
 Wohwslo I. 274. lásd Wahws-low.
 Wolch I. 321, 339. lásd Welk.
 Wolk I. 321, 239. II. 172. lásd Welk.
 Wolkan I. 154. *Volkány* II. 421.
 Wolkch I. 349. lásd Welk.
 Wolko I. 270. Wolpo, Wolpow. *Valpó* II. 268.
 Wolko archidyaconatus I. 266, 289, 301, 307. lásd Walko.
 Wolko de inferiori parte fluvii archidyaconatus I. 303. lásd Walko.
 Wolko lásd Valta.
 Wolkou lásd Valta.
 Wolkowar I. 279, 290, 302, 303, 388. lásd Volkowar.
 Wolpo I. 281, 289, 314. lásd Wolko.
 Wolpow I. 300. lásd Wolko.
 Worad I. 258. lásd Warad.
 Worias I. 154, 156, 158. lásd Voras.
 Wosar I. 324. lásd Wasazhel.
 Woschapu I. 177. Woschopu, Vtiscapu, *Vaskapu* II. —.
 Woschopu I. 177. lásd Woschapu.
 Wossar I. 278, 311. *Vaszár*. II. —.
 Wosian I. 254. II. 208.
 Woswar I. 156. lásd Voswar.
 Wosyan I. 366.
 Woszar I. 286.
 Woy archidiaconatus I 256
 Woya I. 341. II. 180.
 Woycha I. —. *Dohje-Voča* II. 761.
 Woycutha lásd Woyenta.
 Woyda I. 324, 361. lásd Wayda.
 Woyda I. 352, 367. lásd Hoyuado.
 Woyentha I. 179. Voleta, Bajkuta II. 346.
 Woykouichi I. —. II. 760.
 Woyna I. 332. II. 196.
 Woyfolu I. 370, 368, 340.
 Woyna I. 331. *Vajna* II. 196.
 Woysklo I. 312. lásd Wahws-low.
 Woyssa I. 254. II. 112.
 Woyzd I. 293. lásd Wahwslov.
 Wozzodya I. 143.
 Wper I. 250. Wpor II. 197.
 Wpor I. 346, 510. lásd Wper.
 Wrkata I. 370. lásd Hurguta.
 Wrmand I. 266. lásd Orinand.
 Wrs I. 348. lásd Wimo.
 Wrs lásd Vrs.
Wruchina lásd Brochina.
 Wrus I. 359. lásd Wimo.
 Wrus lásd *Sz.-László-Örs*.
 Wruzlanus munustura lásd *Oroszlános*.
 Wstd I. 298. lásd Huhd.
 Wstuc I. 276. lásd Huhd.
 Wthuen lásd Vtuen.
 Wthwyn lásd Vtuen.
 Wtuen I. 157. lásd Vtuen.
 Wtwar I. 319. lásd Hoyvar.
 Wtwes lásd Vtinis.
 Wuczilo I. 179. lásd Bogello.
 Wudka I. 328. lásd Bucha.
 Wurs I. 364. lásd Vimo.
 Wuzal lásd Nusal.
 Wybech I. 152. lásd Veybech.
 Wybyan I. 367. lásd Vilman.
 Wyduany I. 355.
 Wyfelo I. 370.
 Wyfolu I. 345, 353, 354, 355, 361. II. 166.
 Wyfolw I. —. *Uffalu, Ófalu* II. 258.
 Wyfolw I. 278. lásd Nova Villa.
 Wygra I. 337.
 Wyhel lásd *Sátoralja-Ujbely*.
 Wykam I. 295. lásd Villam.
 Wylak I. 307, 346, 362. lásd Iwlak.
 Wylak lásd Iwnlak.
 Wylak I. 288. lásd Vilhak.
 Wylmar I. 318. lásd Vilman.
 Wylog I. 299. lásd Wylak.
 Wylok lásd Vilak.
 Wylok I. 74, 92, 270. lásd Iwlak.
 Wylok lásd Vylak.
 Wymar archidiaconatus I. 483.
 Wymna I. 328.
 Wynar I. 353. lásd Hoyvar.
 Wynckarckyr lásd Wingarthkyr.
 Wynecp I. 159.
 Wynecp lásd Hnyuep.
 Wyngarthkyr I. 109.
 Wynich I. 324. *Ulics* II. 197.
 Wyntharkyr I. 99.
 Wynna lásd Vinna.
 Wynon I. 355. lásd Vysnew.
 Wyoduor lásd Huyuduar.
 Wyodwor lásd Huyuduar.
 Wper I. 250. Wpor, Vpor, *Upor* II. 197.
 Wpor I. 346. lásd Wper.
 Wysk I. 355, 371. *Visk* II. 203.
 Wyslo I. 264. lásd Vizlo.
 Wysnuk I. 358.
 Wyssiegrad I. 303.
 Wyuar I. 368. lásd Hoyvar.
 Wyuar, archidiaconatus I. 322, 326, 340.
 Wyuduar I. 159. lásd Huyuduar.
 Wzen lásd Evsen.
 Wzlar I. 320.
 Ybram I. 267.
 Ybran I. 302. lásd *Ibram*.
 Ybreg I. 320. lásd Amberg (Ambreg).
 Yda I. 101. lásd Jova.
 Yda Superior I. 319. lásd Ida Minor.
 Ydech Inferior I. 93.
 Ydeth inferior lásd Idech.
 Yenen I. 384.
 Yeneu I. —. *Boros-Jenő* II. 289.
 Yenew lásd Hyeno.
 Yeph I. 295. lásd Prisep.
 Ygol I. 381. lásd Igol.
 Ygor I. 386.
 Ygrog possessio lásd Vgrot.
 Ykchech I. 387. *Csehi* II. 296.
 Ylenen I. 243.
 Ymanusi I. —. de Yvansi, Imanusy, *Avas-Ujváros* II. 667.
 Ymanusy I. 108.
 Ymbreg lásd Ambreg.
 Ymog I. 227. Rimog, *Rimóc* II. 42.

Ynam I. 425.
Yohankahaza I. 63. lásd Iuanka.
Yordani I. 111. *Adorján* II. 654.
Yrug I. 296. lásd Iruch.
Yrugh I. 283, 285. Yyruk lásd Irugh.
Ysakyl I. 44. lásd Isaca.
Ysdula I. 105.
Ysep Prope I. 346.
Yskulnuk I. 105.
Yskylnuk lásd Izkutnuk.
Ysup I. 193.
Ysyp I. 332. *Zsip* II. 47.
Ytubiensis prepositus lásd Hytebev.
Yuarius I. 333. II. 201.
Yvansi lásd Ymanusi.
Ywani I. 336.
Yyruk lásd Irugh.
Yzigh I. 271.

Zaammunustura lásd *Zámmonor*.

Zaas I. 277, 286. Zas, *Szászvár* II. 258.
Zabad I. 378. Zobas, *Szabás* II. 300.
Zabadi I. —. Zachadi, *Szabadi* II. 263.
Zabadi I. —. Zabady, *Szentkirály-Szabadja* II. 292.
Zabady I. 263, 374. lásd Zabadi.
Zabal I. 274, 293. Zacal, *Szakál* II. 242.
Zabar I. 286, 297, 310. lásd Sabor.
Zabar lásd Soban.
Zabas I. 284. Zakas, *Szabás* II. 242.
Zabet I. 222. lásd Abeti.
Zaboch, archidiaconatus I. 327. II. 135.
Zabochi, archidiaconatus I. 322.
Zabouch, archidiaconatus I. 479.
Zaca I. 290, 302. lásd Sata.
Zacal I. —. Zakal, *Szakály* II. 263.
Zacal I. —. lásd Sacal.
Zacal I. —. lásd Zabal.
Zacan I. 378. Zakan, *Zákány* II. 300.
Zach I. 298. lásd Baach.
Zachadach I. 297. Zakadak, *Szakadát* II. 258.
Zachadi I. —. lásd Zabadi.
Zachady I. 277.

Zachal I. 378. Zathar II. 300.
Zachmar, archidiaconatus I. 517.
Začretje lásd Sancte crucis.
Zad I. 277. lásd Sagun.
Zadan I. 358. Sadan, *Zsádány* II. 456.
Zadan I. —. Zarand, Sadan, Gadan, *Zsádány* II. 577.
Zadarlaka I. 146. Zadurlaka, *Zádorlak* II. 404.
Zadonch I. 327. Zobolch, *Szabolcs* II. 185.
Zadur I. 391. *Zádor* II. 307.
Zadurlaka I. 155. lásd Zadarlaka.
Zagavica lásd Zagocha.
Zagel I. 178. Sohol II. 346.
Zaghalm lásd Zeg.
Zago I. 145, 152, 156. Szóka II. 471.
Zagocha I. —. *Čajdavica, Čadjavica* II. 763.
Zagor I. —. *Zágor* II. 652.
Zagora, főesperesség I. —. II. 744.
Zagoria I. 166, 171.
Zagoria, kerület I. —. II. 747.
Zagrab I. 2. 162, 164, 167, 169, 170, 172, 435, 456.
Zagrab, archidiaconatus I. 2, 163, 166, 171. 505.
Zagrab, canonica I. 403, 420, 430, 445.
Zagrab, capitulum I. 162, 165, 167, 170, 428, 429.
Zagrab chorus I. 165, 170.
Zagrab civitas in Sclauonia I. 433.
Zagrab civitas et diocesis I. 36, 420, 421, 434.
Zagrab, diocesis I. 2, 235. 439, 499.
Zagrab, ecclesie cantor I. 434.
Zagrab, episcopatus I. 14, 407.
Zagrab, prepositura I. 218, 499.
Zágráb, Ecclesia beate Margarethe virginis de suburbio Grethensi I. —. II. 766.
Zagrab, ecclesia beate Emerici ante ecclesiam maiorem I. —. *Sz. Imre egyháza Zágrábban* II. 765.
Zagrab, ecclesia Sancte Margarethe ecclesia de suburbio, *Sz. Margit egyháza a várhegy alatt* I. —. II. 766.
Zagrab, ecclesia Sancti Antho-

nii invico Latinorum I. —.
Sz.-Antal egyháza Zágrábban II. 765.
Zagrab, ecclesia Sancti Stephani regis I. 503.
Zágráb, székesegyház II. 819.
Kereszt. Sz. János egyháza, Sz. Zakariás kápolnája II. 820.
Cisterciták egyháza és monostora, Sz. Lénárd kápolnája, Ferenczrendűek egyháza, Sz. Katalin egyháza, Dömések egyháza és kolostora II. 821.
Zagradci lásd Gradech.
Zagrana I. 162, 167.
Zahora lásd Sacra.
Zaiezda I. —. *Zaježda* II. 748.
Zaježda lásd Zaiezda.
Zaka I. 351, 366. Saqua, *Zaka* II. 166.
Zaka I. —. lásd Isaca.
Zaka I. —. lásd Kaza.
Zaka lásd Zaka.
Zakadak I. 287, 311. lásd Zachadach.
Zakady I. 374., Fuczabady, *Fok-Szabadi* II. 292.
Zakal I. —. lásd Zacal.
Zakal I. —. lásd Sacal.
Zakan I. 389, 390. lásd Zacan.
Zakan I. —. II. 300.
Zakas I. 313. lásd Zabas.
Zakul I. 306, 319, 353, 368. II. 161.
Zakulhid I. 63. Zekulhid, *Székelhyid* II. 559.
Zala I. 379, 408. *Zala* II. 307.
Zala, archidiaconatus I. 375, 383, 386, 394, 395, 399, 400.
Zala, főesperesség II. 292.
Zala-Egerszeg lásd Agursig.
Zala-István lásd Stesand.
Zala-Mindszent II. 827.
Zala-Szántó lásd Zanto.
Zala-Szántó lásd *Szántó*.
Zala-Sz.-György lásd S. Georgio.
Zala-Sz.-László lásd S. Ladislao.
Zala-Sz.-Péter, Sz. Péter tiszteletére felavatott paulinus monostor II. 815.
Zalabér lásd Beel.
Zalach I. 64, 72, 80. lásd Salach.
Zalad I. 384.
Zalamellék, *Zalamellyk* II. 807.
Zalamellyk lásd *Zalamellék*.

- Zalan I. 106, 133. Zlatan, *Zalán* II. 639.
Zalán lásd Zalan.
 Zalancha I. 47, 265. lásd Bzalanca.
 Zalancha I. —. Zalanta, *Nagy-Szalonta* II. 577.
 Zaland I. 50. Zarad, Zarand, *Garand, Zaránd* II. 584.
 Zalankamun I. 175. Zalanke-men, *Slankamen* II. 352.
 Zalankemen lásd Zalankamun.
 Zalanta I. 59, 68, 74, 87, 294, 309. lásd Bzalanca.
 Zalantha I. 275. lásd Bzalanca.
 Zalantha lásd Zalanca.
 Zalanthalia I. 269. lásd Alans.
 Zalanthalia I. 353. lásd Alans.
 Zalar I. 71. lásd Salard.
 Zalard I. 57, 63, 85. lásd Salard.
 Zalaszig I. 388. *Zalaszeg* II. 296.
 Zalaszik I. 395.
Zalaszeg lásd Zalaszig.
 Zalathnuh I. —. *Salutnik* II. 762.
 Zaldubus I. 115. *Száldobos* II. 639.
 Zalgoch I. 329. lásd Zulkud.
 Zalia I. 465.
Zalkod, Zulkud II. 802.
Zalkod lásd Zulkud.
 Zalontha lásd Zalantha.
 Zamabor I. —. *Samobor* II. 767.
 Zamabor, ecclesia Sancte Anne I. —. *Samobor* II. 767.
 Zamabor ecclesia Sancte Elene I. —. *Samobor* II. 767.
 Zamacher lásd Zamathov.
 Zamar I. 152. lásd Garmad.
 Zamard I. 382, 391, 397. II. 307.
 Zamard lásd Azard.
Zamárdi lásd Azard.
 Zamaría I. 278. Scenmariafolua, Sancta Mariafolua, Villa Sancte Marie, Zemariafolwa, *Szent-máriafalva* II. 258.
 Zamathov I. 323. Zumutur, Famacher, Zamacher, Somotor, *Szomotor* II. 197.
 Zamber I. 13.
 Zambor I. 250. Zumbur, Zombur, Zomber, Zembor, *Zombor* II. 197.
 Zambuch I. 373. Sambok, *Zsám-bék* II. 289.
 Zamko I. 345. II. 197.
 Zamkon I. 361.
Zamlača lásd Zamlacha.
 Zamlacha I. —. *Zamlača* II. 761.
 Zamo I. 44. lásd Santo.
 Zampav I. —. *Tompa* II. 659.
 Zamptov I. 141.
 Zamulkesev I. 81. lásd Samulkesev.
 Zana lásd Antiquo Foro, cappella.
 Zanad lásd Zadan.
 Zanan I. 439, 444.
 Zanas I. 147. *Szanád* II. 420.
 Zanath lásd Zanas.
 Zanch I. 362.
 Zancha I. 396. lásd Zanka.
 Zand I. 297, 313. II. 242.
 Zand I. —. II. 258.
 Zand I. 322. lásd Zend.
 Zanka I. 375, 386. Zancha, *Zínka* II. 297.
 Zannaria, archidiaconatus I. 512.
 Zanoz I. 190. Zirnog, *Farnad* II. 29.
 Zantho I. 64, 396. lásd Zanto.
 Zantho lásd Santo.
 Zanto I. —. Zantho, *Zala-Szántó* II. 297.
 Zanto I. —. lásd Saneko.
 Zanto lásd Santo.
 Zantov lásd *Szántó*.
 Zapola I. 241.
Zapolya lásd Zapula.
 Zapula I. 268, 315. Zihula, *Zapolya* II. 271.
 Zapula altera I. 268. II. 272.
 Zar I. 107.
 Zarab I. 291.
 Zarad I. 54, 56. lásd Salard.
 Zarad lásd Zaland.
 Zaradd I. 149. lásd Sarad.
 Zarafalwa lásd Zarafolua.
 Zarafolua I. 147, 158. *Szárafalva, Szavarola* II. 421.
 Zarahrazahca I. 141.
 Zaram terra lásd Zaland.
 Zarand I. 350. *Zaránd* II. 176.
 Zarand lásd Zadan.
 Zarand lásd Zaland.
Zaránd lásd Zaland.
Zaránd lásd Zarand.
Zarány lásd Zorin.
 Zaras I. 296. lásd Karasy.
 Zaraz I. 296, 311. lásd Karasy.
 Zaraz lásd Sarus.
 Zarberen I. 374, 385. *Vörös-Berény* II. 292.
 Zare I. 179. lásd Gare.
 Zargad I. 102. Zarkad, Zarkas, *Szurdok* II. 665.
 Zari I. 295. *Sári* II. 251.
 Zarion I. 244.
 Zarka I. 140. Zarkad, Zorka, *Szarkafalva* II. 635.
 Zarkad I. 91, 93, 126. lásd Zarka.
 Zarkad I. lásd Zargad.
 Zarkad, vicariatus I. 121.
 Zarkas I. 123. lásd Zargad.
 Zarkathelek lásd Soruld.
 Zarnostd I. 298. Zorwad, *Szorosad* II. 264.
 Zarud I. 511.
 Zas I. 297.
 Zaswar lásd Gaswar.
 Zata I. 280.
 Zatha I. 267. lásd Sata.
 Zathalacha I. —. Zetelaka, *Zokalaka, Zetelaka* II. 661.
 Zathar I. 389. lásd Zachal.
 Zathalaka I. 133.
 Zathmar, archidiaconatus I. 118, 134, 135. II. 154.
 Zatta lásd Sata.
 Zauerha I. —. *Završe* II. 751.
 Zauly I. 304. lásd Sali.
Zavar lásd Sauar.
Završe lásd Zauerha.
 Zavar lásd Sauar.
 Zawd I. 278, 286. *Závod* II. 258.
 Zay I. 236.
Zay-Ugrócz lásd Hengrat.
 Zayla I. 356, 372. II. 174.
 Zayza I. 306. lásd Moysa.
 Zaza Lempert I. 371.
 Zazfa I. 352, 367. Safa, Zazsa, *Százfa* II. 166.
 Zazi I. 119.
 Zazsa I. 318. lásd Zazfa.
Zádor lásd Zador.
Zádorlak lásd Zadarlaka.
Zágor lásd Zagor.
Zágráb, föesperestség I. —. II. 765.
Zágráb, püspökség II. 670.
Zákány lásd Zacan.
Zámmonostor, Zaammunustura II. 802.
Zánka lásd Zanka.
Závod lásd Zawd.
 Zcaczdocz I. 326. II. 187.
 Zcel I. 285.
 Zcrade I. —. *Skrad* II. 750.
 Zdala, Zdele II. 818.
 Zdele lásd *Zdala*.

- Zdench inferior I. —. *Veliki Zdeni* II. 753.
 Zdench superior I. —. *Mali Zdeni* II. 753.
 Zeaczdocz I. 326. *Császólóc* II. 187.
 Zebech I. 294. *Szekény* II. 250.
 Zebechu I. 221. *Szebekláb* II. 35.
 Zebedinio I. 370. lásd Sibinio.
 Zebegen lásd *Zebegény*.
Zebegény, benczés apátság, Zebeguen, Zebegen, Scybigium, Zebegun II. 786.
Zebegnyő lásd Zubege.
 Zebeguen lásd *Zebegény*.
 Zebegun lásd *Zebegény*.
 Zebeng I. 354. lásd Sibinio.
 Zebenia I. 353, 269. lásd Zebe-
 nie.
 Zebenidio I. —. lásd Sibinio.
 Zebenice I. 318. Sebenha, Zeben-
 nia, *Szebenye* II. 166.
 Zebes I. 354.
 Zebles I. 213. lásd Zeled.
 Zebul I. 328, 329. Zeluk, Zabol,
 Zokol, *Szakoly* II. 185.
 Zebus I. 93.
 Zech I. 346, 362. *Szécs*, *Gál-
 Szécs* II. 197.
 Zeche I. 145. *Szece* II. 428.
 Zechen I. 146, 150, 155. *Szé-
 csény*, *Szécsány* II. 405.
 Zechen I. —. II. 405.
 Zechen altera lásd Zechen.
 Zechew I. 285. Zeuchew, Zew-
 chew, Zekfu, Zexw, *Duna-
 Szekeső* II. 251.
 Zechewn lásd Zechen.
 Zechien lásd Zechen.
 Zechses I. 323. *Szentes* II. 197.
 Zecuduor I. 333. *Székudvar* II.
 176.
 Zecul I. —. Zekul, *Székely* II.
 258.
 Zecul episcopi lásd Zecul.
 Zecultekek I. 47. Zekultekek,
Székelytelek II. 578.
 Zedeguka I. 354. Zedenia, *Hi-
 degkút*, *Zsegnye* II. 210.
 Zedekercha I. 354.
 Zedekerce I. 317. Zedekercha,
 Zedkerze, *Szedikert* II. 210.
 Zedenia I. 369. lásd Zedeguka.
 Zederkun I. 339. Zedin, Zedyr,
 Zedurhenek, *Szederkény* II.
 172.
 Zedkerze I. 370.
 Zedlicze I. 354, 369.
 Zedurhench I. 349. lásd Ze-
 derkun.
 Zedyn I. 320. lásd Zederkun.
 Zedyr I. 320. lásd Zederkun.
 Zeeg I. 113. *Kis-Czég* II. 649.
 Zeek I. 266, 276. Zeel, Zek,
Szék II. 251.
 Zeekes I. —. Zekes, *Örmény-
 Székes* II. 636.
 Zeel lásd Zeek.
 Zeer, monasterium I. —. lásd
Szer.
 Zeg I. 345, 361. Geg, *Szögh*,
Bodrog-Szögh II. 197.
 Zeg I. —. Zeghalm, Zughalm
Szeghalom II. 605.
 Zeghalm I. 53, 70, 76, 84. lásd
 Zeg.
 Zeghalom I. —. lásd Zeg.
 Zegholm I. lásd Zeg.
 Zeglak lásd *Szentmiklós*.
 Zeglogh I. 300. Zeklak, Zos-
 lak, Zuglak, *Zelcín* II. 268.
 Zegney I. 225. lásd Zeguet.
 Zegud, archidiaconatus I. 477,
 511.
 Zeguet I. 225. *Zegney*, *Özdöghe*,
Egybázszeg II. 25.
 Zehisuhah I. 315.
 Zehisukah I. —. *Sibokovac* II.
 272,
 Zek I. —. *Szék* 268.
 Zek I. 294, 300, 310. lásd Zeek.
 Zekeltekek I. —. lásd Zeculte-
 lek.
 Zekereky I. 156. lásd Beche-
 reky.
 Zekeres I. 107, 135. *Nagy-Sze-
 keres* II. 666.
 Zekes I. 101. lásd Zeekes.
 Zekfolw I. 368. *Székfalv* II. —.
 Zekfu I. 309. lásd Zechew.
 Zekhalom I. —. lásd Zeg
 Zekhtelek I. —. lásd Zecul-
 telek.
 Zeklak I. 270. lásd Zeglogh.
 Zekole I. 369.
 Zeks I. 306. lásd Baach.
 Zekul I. 278, 287, 296, 298, 311.
Székely II. 264.
 Zekul lásd Zecul.
 Zekulhid I. 56, 72. lásd Zakul-
 hid.
 Zekulhyda I. —. lásd Zakulhid.
 Zekultekek I. 59, 68, 74, 82, 87.
 lásd Zecultekek.
 Zeky II. 774.
 Zekzon Episcopi I. 359. lásd
 Zikzo.
 Zel I. 230. *Szilad* II. 25.
 Zela I. 197. *Felső-Zéle* II. 25.
 Zelas I. 248. Zeleus, *Szöllös*,
Szöllöske II. 172.
 Zelcín lásd Zeglogh.
 Zeldes I. 148. Zeudes, *Zöldes*
 II. 471.
 Zele I. 156. II. 435.
 Zeled I. 352. Zebiet, Zewled,
Szöled, *Szölled*, *Hernád-Szölled*
 II. 166.
 Zelemelti I. 319.
 Zelemench I. 350, 366. lásd
 Selemens.
 Zelemer I. 344. Belemet, Seie-
 mer, *Zelemér* II. 185.
Zelemér lásd Zelemer.
 Zelend I. —. Zclud, Zilent,
 Selend, Sylend, *Nagy-Zerénd*
 II. 598.
 Zelenna I. 347.
 Zelerd I. 338. Zelez, *Zelezd*, *Zi-
 liz* II. 172.
 Zeleud I. 51, 53. lásd Zelend.
 Zeleus I. 348, 356, 364, 371.
 lásd Zelas.
 Zeleus lásd Zeuleus.
 Zeleus lásd *Szöllös*.
 Zelews I. 292. lásd Poborzev-
 senso.
 Zelcz I. 352. II. 166. lásd Sc-
 bes.
 Zelez I. 347. lásd Zelerd.
Zelezd lásd Zelerd.
 Zelin I. —. lásd Selin.
 Zelizii abbatia I. 383.
 Zelizio I. 394.
 Zekus I. 344. lásd Zulkud.
 Zellős lásd Zeldes.
 Zelne I. —. *Selnica* II. 768.
 Zelnicha I. —. *Selnica* II. 748.
 Zeluk I. 343. lásd Zebul.
 Zelus lásd Zeuleus.
 Zemaria I. 279, 323. lásd Beate
 Marie Virginis.
 Zemariafolva lásd Beate Marie
 Virginis.
 Zemariafolua I. 301. lásd Za-
 maria.
 Zemariafolwa I. —. lásd Za-
 maria.
 Zemariafwolwa I. 262.
 Zember I. 221. *Felső-Zsemer*
 II. 35.

- Zembor I. 361. lásd Zambor.
 Zemch II. 822.
 Zemchad I. 349. lásd Semhod.
 Zemel I. 285, 295, 296. lásd Gemel.
 Zemelinio Inferiori I. 175. lásd Semelina.
 Zemelinio Superiori I. 175. lásd Semelina.
 Zemelne I. —. II. 742.
 Zemere I. 353, 369. lásd Scinera.
 Zemeret I. 318.
 Zemes I. 397. lásd Senes.
 Zemflen, archidiaconatus inter fluvios Tyze et Bodrog I. 331. II. 187. lásd Zempnen.
 Zemhaza I. 101. lásd Semfalva.
 Zemhed I. 338. lásd Semhod.
 Zemlen I. 332. lásd Zemplun.
 Zemlen I. 323. lásd Zempnen.
 Zemlen lásd Semelino inferiori.
 Zemlen Seniori I. 339. II. 187. lásd Zempnen.
 Zemlin I. 320. lásd Zemplun.
 Zemlin lásd Semelino inferiori.
 Zemlin, archidiaconatus I. 320, 323. II. 187. lásd Zempnen
 Zemlin, vicearchidiaconatus I. 323. lásd Zempnen.
 Zemlin Superior, vicearchidiaconatus I. 328. II. 187.
 Zemlyn, I. 361. lásd Zemplun.
 Zemlyn, archidiaconatus I. 337, 341, 344, 360. II. 187. lásd Zempnen.
 Zemnem inferior, archidiaconatus I. 249. II. 187. lásd Zempnen.
 Zemod I. 312. lásd Semon.
 Zemolyo I. 364. Zomole, *Szomolya* II. 172.
 Zemplén lásd Zemplun.
 Zemplén, főesperestség II. 187. lásd Zempnen archidiaconatus.
 Zemplun I. 251. Zemlin, Zemlen, Zemlyn, *Zemplén* II. 197.
 Zempnem, archidiaconatus I. 252, 257. II. 135, 187.
 Zemse I. 368. Zense, Senise, Senisthe, *Semse* II. 162.
 Zemse I. 368.
 Zenblin I. —. lásd Zempnen.
 Zenco I. 305. lásd Sancko.
 Zend I. —. Scend, Zeud, *Szend* II. 307.
 Zend I. 128, 318, 338, 382.
 Zand, Scend, *Szend*, *Rakacza-Szend* II. 172.
 Zendemetur lásd *Szent-Demeter*.
 Zendereu lásd Zendmen.
 Zenderew I. —. Zumdure, Zunduru, *Szenderő* II. 471.
 Zenderew lásd Zenderew.
 Zenderew I. 363. lásd Zendmen.
 Zendi I. 161. lásd Sewdy.
 Zendmen I. 338. Zendereu, Zenderew, Zunderew, Scenderen, *Szenderő* II. 172.
 Zener lásd Zinner.
 Zengg I. 433, 435. *Sinba, Segnia* II. —.
 Zengi lásd Sewdy.
 Zengyel I. 110. lásd Stengel.
 Zenhaza lásd *Semfalva*.
 Zenhelym I. 348. Zenholm, *Szihalom* II. 172.
 Zenholm I. 364. lásd Zenhelym.
 Zense I. 352. lásd Zemse.
 Zent-Katerina-Asszonfalva lásd Kercz.
 Zent Mihál, *Német-Szent-Mihály* lásd Sancto Michaelae.
 Zent-Mihál lásd Sancti Michaelis.
 Zent-Miklós lásd *Táp-Sz.-Miklós*.
 Zent Pether lásd Sancto Petro.
 Zent-Petur-Olop lásd *Szent-Péter-Alap*.
 Zent-Vid lásd Sancti Viti.
 Zentgurglásd Sancto Georgio.
 Zenth András lásd Sancto Andrea.
 Zenth Janus lásd Sancti Johannis.
 Zent Janus lásd Sancti Johannis.
 Zenth Marton lásd Sancto Martino.
 Zenth Marton lásd Sancto Martino.
 Zenthandrás lásd Sancto Andrea.
 Zenthgeorg lásd Sen Kueg.
 Zenthgeurglásd *Szentgyörgyvölgy*.
 Zenthgvergh lásd *Szentgyörgyvölgy*.
 Zenthgyurglásd *Szentgyörgyvölgy*.
 Zenththuan I. 274. Zenthwan, Zontiwan, Stentina, *Szent-Iván* II. 242.
 Zenthkeral lásd Sancto Rege.
 Zenthkereszt lásd Sancte Crucis.
 Zenthkyral lásd Sancto Rege.
 Zenthlazar lásd Sancti Lazari.
 Zenthlazló lásd *Szent-László*.
 Zenthlazlou lásd *Szent-László*.
 Zenthlazlow lásd *Pusztá-Sz.-László*.
 Zenthleurench lásd *Sz.-Lőrincz*.
 Zenthpal lásd Zethunpauli.
 Zenthpether lásd Sancto Petro.
 Zenthpetur lásd *Kulus-Szent-Péter*.
 Zenththamas lásd Sancto Thoma.
 Zenthwan I. 263. lásd Zenththuan.
 Zenthwyd lásd Sancti Viti.
 Zenthycab lásd Sancto Jacobo.
 Zenthylvanus lásd Sancti Johannis.
 Zentpeter lásd Sancto Petro.
 Zentus I. 345, 361. *Zetény, Szentes* II. 197.
 Zentywan lásd Sancto Johanne.
 Zenuholmu I. —. lásd Zenholy.
 Zepek I. 387. Scepebt, *Szepötk* II. 297.
 Zepel I. 317.
 Zepes I. 44, 56, 66, 72, 86.
 Zepus, *Szepes* II. 560.
 Zepetnek I. 387, *Szepetnek* II. 297.
 Zeperd I. 375. Scepusd, *Szeperd* II. 297.
 Zephel I. 152, 158, 160. *Szep-hely, Zsebely* II. 484.
 Zephely lásd Zephel.
 Zeplak abbatia I. 356, 372.
 Zeplak aliud I. 353, 368. lásd Siploc.
 Zeplak I. 368. Ziplak, *Széplak, Alsó-Széplak, Felső-Széplak* II. 166.
 Zeplak I. —. *Széplak* II. 561.
 Zeplak lásd Seplak.
 Zepmezev I. 103. lásd Scepmeezev.
 Zepus I. 81. lásd Zepes.
 Zerada I. 264.
 Zeradahel I. 345. Zeredey, Zeredahel, Seradahel, *Szerdahely, Bodrog-Szerdahely* II. 197.
 Zerdahel I. 758. Scerdahel, Zerdhely, *Szerdahely* II. 308.
 Zere I. 154. lásd Chezerek.
 Zereda I. —. Zeredahel, Ze-

- Zirnog I. 190. lásd Zanog.
 Zirovac I. —. lásd Sirounicha II. 746.
 Ziruga I. 349, 365. lásd Zerne.
 Zirutwa I. 350. Zeretna, Curcira, Zwritva, *Szeretva, Kis-Szeretva, Nagy-Szeretva* II. 187.
 Zitech I. —. *Sziszek* II. 745.
 Zitua I. 365.
 Ziure I. 260. lásd Gure.
 Živaj lásd Ozirauchi.
 Zivevd lásd Sivoend.
 Ziwnag I. —. Ziwnia, *Sovinjak* II. 272.
 Ziwnay I. 272.
 Ziwnia I. 315. lásd Ziwnag.
 Zkolla lásd Scalla.
 Zkulele lásd Scalla.
 Zlat I. —. *Statinja* II. 749.
 Zlatan I. 112. lásd Zalan.
 Zlauiua I. —. *Slanje* II. 756.
 Zmolan I. —. Smolyanac II. 742.
 Znach I. 139. lásd Suach.
 Znió-Váralja, Boldogasszonyról címzett turóczi premonstrei prépostság, *Turoch* II. 807.
 Znió-Váralja lásd Tocz.
 Zoad I. 360. lásd Zohad.
 Zob I. 389. lásd Saka.
 Zobadhel lásd Sombathel.
 Zobafalva lásd Zobady.
 Zobady I. 381. II. 308.
 Zobas I. 389. lásd Zabad.
 Zobathel I. 300.
 Zobato I. 311. *Szabaton* II. 258.
 Zobloch I. 343. lásd Zadouch.
 Zobodhel I. 289. lásd Sombathel.
 Zobol lásd Zebul.
 Zobelch I. 343, 359. lásd Zaddonch.
 Zobelch, archidyaconatus I. 341, 357, 369. II. 181.
 Zobor lásd Zoborio.
 Zoborio I. 427. Abbatis de Suborio, *Zobor* II. 95.
 Zobothina I. —. *Sobočani* II. 737.
 Zobouch, vicearchidyaconatus I. 329.
 Zobozlo I. 340.
 Zobozlow I. 327, 360. Zubuzlou, Soboslon, *Szoboszlo* II. 185.
 Zoca I. 193. lásd Zucha.
 Zohad I. 344. Zowad, Zvad, *Szovát* II. 185.
 Zoho I. 178. lásd Boce.
 Zohud I. 250. *Sókút* II. 197.
 Zoimus I. —. Zomos, Zomus, *Szamosfalva* II. 649.
 Zokalaka lásd Zathalacha.
 Zokaloka I. 115.
 Zokl I. 284. Zold, Zolk, Zulk, *Zólk* II. 243.
 Zokol I. 360. lásd Zebul.
 Zokol I. 298, 306. Zowkul, Zukul, *Nagy-Szokol* II. 264.
 Zokole I. 369. lásd Zokolis.
 Zokolis I. 354. Zokole, *Szokoly* II. —.
 Zokovia lásd Chaac.
 Zolad I. 381. 392. *Szólád* II. 308.
 Zolak I. 342.
 Zolard lásd Salard.
 Zolcha I. 322.
 Zolcha Minor I. 249. Myneusoltha, Soltha Minor, Alsolcha, *Zsolcza, Kis-Zsolcza, Alsó-Zsolcza* II. 172.
 Zold I. 263. lásd Zokl.
 Zolek I. 306. lásd Scilagh.
 Zolews I. 146. *Szöllös* II. 406.
 Zolguug I. 359. lásd Zulkud.
 Zolienis archidyaconatus I. 467.
 Zolk I. 293. lásd Zokl.
 Zolmik I. 323.
 Zoloch I. 55, 86. lásd Salach.
 Zolona I. 322.
 Zolonch I. 358.
 Zolonua I. 363.
 Zolor I. 246.
 Zoltihend I. 277. II. 264.
 Zoluchmonustura lásd *Szálókmonostora*.
 Zoluoc monasteria nova lásd *Szálókmonostora*.
 Zoman, I. 42. Zomani, Toam, *Szomajom* II. 560.
 Zomani I. 65. lásd Zoman.
 Zomayon lásd Zoman.
 Zomber I. 340. lásd Zambor.
 Zomberek lásd Sumberec.
 Zombor lásd Zambor.
 Zombor, főesperesség.
 Zombothel I. —. Zumbathel, *Szabadbely* II. 406.
 Zombothel I. 146, 151, 181. lásd Sombathel.
 Zombur I. 323. lásd Zambor.
 Zomlan I. 72.
 Zomlun I. 66. 80. Tomlun, *Nagy-Zomlin* II. 561.
 Zommoria I. 328. lásd Samaria.
 Zomole I. 348. lásd Zemolya.
 Zomos lásd Zoinus.
 Zomus I. 95, 103, 114, 122, 127, 139. lásd Zoinus.
 Zon I. 312. lásd Chim.
 Zond I. 178. *Szonta* II. 348.
 Zond lásd Scend.
 Zonik, archidyaconatus I. 114.
 Zonnuk, archidyaconatus I. 112.
 Zonnuk Inferiori, archidyaconatus I. 104.
 Zonog lásd Zonoy.
 Zonoy I. —. Zonog, II. 109.
 Zonoy, archidyaconatus I. 254. II. 107.
 Zontiwan I. 293. lásd Zenthuan.
 Zonuk, archidyaconatus I. 98.
 Zonuk inferiori, archidyaconatus I. 126, 139.
 Zopa I. 291.
 Zopia capella I. —. *Sopje* II. 764.
 Zopok I. 310. lásd Scupuk.
 Zopokon lásd *Ág-Sz.-Péter*.
 Zopor Ecclesiastica lásd *Szoper*.
 Zopud I. 276. lásd Scupuk.
 Zopuk I. 294. lásd Scupuk.
 Zopul I. 285. lásd Scupuk.
 Zoradahel I. 283. lásd Zereda.
 Zorin I. 393. *Zarány* II. 308.
 Zorka I. 99. lásd Zarka.
 Zorlos I. 285. lásd Sorlos.
 Zorlows I. 265. lásd Sorlos.
 Zoradahel lásd Zereda.
 Zoruka I. 145. lásd Scalla.
 Zoruld I. 176. lásd Soruld.
 Zorwad I. 277. lásd Zaruostd.
 Zoslok I. 313. lásd Zeglogh.
 Zossa Maior I. 248.
 Zothla I. —. *Izutla* II. 760.
 Zothmar I. 108, 120. 291, 403, 404.
 Zothmar, archidyaconatus I. 150, 108, 112, 113, 116, 519. II. 154.
 Zothmar I. 419, 433.
 Zotmar Nempty I. —. *Szathmár-Németi* II. 667.
 Zouar I. 209. lásd Souar.
 Zow I. 443.
 Zowad I. 327. lásd Zohad.
 Zowkul I. 276. lásd Zokol.

- Zowor lásd Sauar.
 Zoxardyensis abbatia I. 401.
 Zoyl lásd Zagel.
 Zoywar, archidiaconatus I. 253.
 Zozacha I. 106. lásd Sanzacha.
 Zozon episcopi I. 343.
 Zozka I. 326.
 Zozywmezew I. 356.
 Zólyomi főesperestség lásd Solio archidiaconatus.
 Zöldes lásd Zeldes.
 Zrachicha I. —. *Sračica* II. 746.
 Zredael I. 171.
 Zredahel I. 166. lásd Zerdahel.
 Zrin I. —. *Zrinj* II. 745.
 Zrinj lásd Zrin.
 Zsadány lásd Sadanch.
 Zsadány lásd Zadan.
 Zsak'cz II. 805.
 Zsarnó lásd Serno.
 Zsáku lásd Isaca.
 Zsámbék, prémontréi prépostság, Pálosok II. 794.
 Zsámbék lásd Zambuch.
 Zsebely lásd Zephel.
 Zsebes lásd Sebus.
 Zsebfalu lásd Villa Sebe.
 Zsegnye lásd Segma.
 Zsegnye lásd Zedeguka.
 Zseliz lásd Zilis.
 Zseliz-Sz-Pál lásd S. Paulo.
 Zsérecz lásd Cherd.
 Zsérecz lásd Zine.
 Zsibót lásd Siblac.
 Zsid lásd Sthir.
 Zsidófalú lásd Villa Judei.
 Zsip lásd Ysip.
 Zsitva-Födemes lásd Fedemus.
 Zsolca lásd Sossa maior.
 Zsolca lásd Zolcha Minor.
 Zsolna lásd Silna.
 Zsombolya lásd Chumbul.
 Zuk lásd Sunk.
 Zthar I. —. lásd Star.
- Ztregomba I. —. *Stergomla* II. 741.
 Ztreseuo I. —. II. 747.
 Ztreza capella I. —. II. 757.
 Zuabina I. —. *Slabinja* II. 741.
 Zuach I. 94. lásd Suach.
 Zuan I. 103. II. 649.
 Zubak lásd Hetlak.
 Zubege I. 362. Sbunge, *Zebeg-nyő* II. 197.
 Zubles I. 244.
 Zubula I. 241.
 Zubuzlou I. 344. lásd Zobozlow.
 Zuch I. 308. lásd Such.
 Zucha I. 216. Zoca, *Szuba*, *Alsó-Szuba* II. 47.
 Zughalm I. 88. lásd Zeg.
 Zuglak I. 280. 289. lásd Zeglogh.
 Zugliget I. 387. Zugligeth, *Szigliget* II. 297.
 Zugligeth I. 375. lásd Zugliget.
 Zuha I. 487.
 Zuhadalina I. 369. lásd Sekdelino.
 Zuhadelma I. 354. lásd Sekdelino.
 Zuhuch lásd Zirhuch.
 Zuhuth I. 358.
 Zukul I. 305. lásd Zokol.
 Zulak I. 397. *Szulok* II. 308.
 Zulk I. 312. lásd Zokl.
 Zulkud lásd *Zalkod*.
 Zulkud I. 328. Zekus, Zolgoch, Zolguug, *Zalkod* I. 185.
 Zumbat I. 253.
 Zumbata Chama. I. 373.
 Zumbathel I. 155, 161. lásd Zombothel.
 Zumberak lásd Sihembergh.
 Zumbotelh I. 244.
 Zumbur I. 100, 112, 119. lásd Zambor.
- Zumbur I. —. Sumbur, *Szász-Zsombor* II. 642.
 Zumbur I. —. lásd Sombor.
 Zumbur lásd Sumbur.
 Zumbur I. 345. lásd Zambor.
 Zumdure I. 157. lásd Zenderrev.
 Zunkerech I. 104. lásd Sumberec.
 Zumpach lásd *Szompács puszta*.
 Zumpur I. 113. lásd Sumbur.
 Zumur I. 91.
 Zumutur I. 345. lásd Zamathov.
 Zunderrev I. 325. lásd Zendmen.
 Zunduru I. 152. lásd Zenderrev.
 Zunmepe I. 91. lásd Azumepe.
 Zuoyma I. 496.
 Zupur I. 119, 127, 139. lásd Supur.
 Zutsch I. 326.
 Zuza I. 300. II. 268.
 Zürc lásd Zine.
 Zwdan lásd Zadan.
 Zwerd I. 97.
 Zwerge I. 332. lásd Zempnen.
 Zwghalom I. lásd Zeg.
 Zwina I. 317.
 Zwmla I. 319.
 Zwndia I. 328. *Szondia* II. 198.
 Zwrakrew I. —. lásd Hewreg.
 Zwritva lásd Zirutwa.
 Zyket I. 355.
 Zyl lásd Szil.
 Zyl lásd Zel.
 Zylbathy lásd Siluacz.
 Zylvas lásd Siluacz.
 Zynir I. 142.
 Zynk I. lásd *Czenk*.
 Zyrach I. 322.
 Zyrak lásd *Czirák*.
 Zyures I. —. lásd Nivis.
 Zyuzes I. 114.
 Zyyil I. 263. lásd Byl

B) SZEMÉLY- ÉS HELYNEVEK.

(Az ezen részben foglalt helynevek a fönnebbiekkal azonosak lévén, fölkeresésük a helynévmutató segélyével eszközözendő.)

- Aaron** de Reguena I, 313.
 — sacerdos de Reguna I, 273.
Abbas de Gabrian I, 66.
Abraam de Dembio I, 245.
 — de Dumbo I, 299.
 — de Jeno I, 333.
 — de Rozka I, 326.
 — de Sancto Demetrio I, 290.
 — de Sancto Johanne I, 141.
 — de Sancto Marco I, 241.
 — de Sancto Stephano I, 131, 146.
 — de Zeretna I, 326.
 — dominus de Nempti I, 323.
 — sacerdos I, 262.
 — sacerdos, capellanus domini episcopi, I, 78, 83, 90.
 — sacerdos de Chigud I, 136.
 — sacerdos de Curcira I, 258.
 — sacerdos de Drumbar I, 110.
 — sacerdos de Dumbur I, 92.
 — sacerdos de Kulpen I, 96.
 — sacerdos de Micloslaka I, 106.
 — sacerdos de Mykloslaka I, 92, 129.
 — sacerdos de Nika I, 258.
 — sacerdos de Samsond I, 131.
 — sacerdos de Samsund I, 140.
 — sacerdos de Sancsund I, 96.
 — de Sancta Cruce I, 97, 131.
 — sacerdos de Sancto Demetrio I, 290, 304.
 — sacerdos de Duumbur I, 98.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 97.
 — sacerdos de Sancto Johanne I, 97, 103, 132, 141.
 — sacerdos de Sancto Martino I, 115, 133.
 — sacerdos de Sancto Stephano I, 96, 131, 146.
 — sacerdos de villa Bely I, 75.
Abraam sacerdos de Chegeld I, 107.
Abraham de Sancto Demetrio I, 302.
 — plebanus de villa Zeuleus I, 50.
 — sacerdos de choro I, 45.
 — sacerdos de villa Behsol I, 52.
 — sacerdos de villa Bely I, 66.
 — sacerdos de villa Boly I, 51.
Abrahe I, 172.
Abram sacerdos de Sancto Demetrio I, 280.
 — sacerdos seu plebanus de Nempti I, 203.
Abran sacerdos de choro I, 60.
 — sacerdos de Dumbo I, 277.
Aciron de Rechen I, 237.
Adam sacerdos de Iwan I, 275.
 — de Sancto Ladislao I, 317.
Adrianus sacerdos I, 172, 174.
Albertus custos I, 172, 173.
 — de Bachensteins I, 496.
 — de Gertel I, 332.
 — de Gertschol I, 320.
 — de Nane I, 279, 290, 304, 308.
 — de Naue I, 267, 302.
 — de Ola I, 376, 388.
 — de Partas I, 146.
 — de Porkatelky I, 120.
 — de Votquet (Votiquerti) I, 229.
 — de Zazsa I, 318.
 — de Zerep I, 159.
 — dominus canonicus ecclesie Baciensis I, 174.
 — dominus de Batus I, 138.
 — dominus de Sacus I, 109.
 — plebanus de Bacus I, 104.
 — plebanus de Batus I, 130.
 — plebanus de Ehtorf I, 104.
Albertus plebanus de Turdos I, 201.
 — plebanus de Vylak I, 104.
 — plebanus Sancti Jacobi I, 45, 69, 83, 89.
 — sacerdos I, 92.
 — sacerdos custos et canonicus de Posaca I, 197.
 — sacerdos de Arnolfaya I, 93.
 — sacerdos de Batus I, 93, 120.
 — sacerdos de Benenyk I, 99.
 — sacerdos de Kynelis I, 100.
 — sacerdos de Mislá I, 205.
 — sacerdos de Nane I, 279, 304.
 — sacerdos de Nog I, 141.
 — sacerdos de Poucatelky I, 130.
 — sacerdos de Reinolfaya I, 130.
 — sacerdos de Safa I, 214.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 138.
 — sacerdos de Supur I, 103.
 — sacerdos de Vylak I, 92.
 — sacerdos de villa Chezke I, 49.
 — sacerdos de villa Dominici I, 138.
 — sacerdos de villa Reduoldi I, 109.
 — sacerdos de villa Renuoldi I, 138.
 — sacerdos de Vylak I, 109.
 — sacerdos de Zumpur I, 113.
 — sacerdos de Zupur I, 119, 127, 139.
 — sacerdos ecclesie de Senche I, 187.
 — sacerdos ecclesie Sanctorum Abdon et Semian I, 192.
 — sacerdos plebanus Sancti Jacobi I, 77.
 — sacerdos Sancti Jacobi I, 60.

- Albertus sacerdos Sancti N. I, 251.
 — Ulrici I, 443, 450.
 Albus Johannis I, 272.
 Alexander I, 483.
 — de Beulch I, 449.
 — canonicus Agriensis I, 335.
 — de Menchel I, 375.
 — dicti Bani in ordine Cruciferorum Sancti Stephani regis I, 483.
 — dominus, coadiutor datus archidiacono de Hunt I, 204.
 Alexius Mathei presbiter de Ungaria I, 471.
 Allexius de Mekilaka I, 146.
 Almiricus dominus plebanus de Varadino Petri I, 413.
 Amandos (Arnoldus) plebanus de Liptouia (de Lips in Liptouia) I, 198.
 Ambrosius prepositus de Mik I, 384.
 Amiratus plebanus de Semelina Inferior I, 412.
 Andak clericus Zagrabiensis diocesis I, 486.
 Andreas I, 159, 449.
 — Demetrii I, 442, 408.
 — Demetrii archidiaconus de Ponkata I, 448.
 — Georgii de Moromba presbyter diocesis Zagrabiensis I, 486.
 — Petri I, 440, 446.
 — Symonis I, 501.
 — Thome I, 490.
 — archidiaconus Tolnensis I, 271.
 — archidiaconus de Vulgo I, 20.
 — archidiaconus Tolnensis I, 286, 296.
 — de Adrian I, 156.
 — de Agecluc I, 237.
 — de Alba Ecclesia I, 389.
 — de Appadi I, 465.
 — de Archian I, 228.
 — de Arpot I, 236.
 — de Babato I, 147, 153.
 — de Babatov I, 155.
 — de Ballan I, 327.
 — de Bank I, 319.
 — de Beren I, 373, 385.
 — de Beu I, 255.
 — de Bochtan (Boyschan), I, 229.
 — de Bolhan I, 336.
 — de Boyod I, 395.
 — de Casar I, 281, 300.
 Andreas de Chaathi I, 390.
 — de Chan I, 376, 387.
 — de Charaz I, 307.
 — de Chasar I, 269, 304.
 — de Choad I, 380.
 — de Chocacu I, 373.
 — de Chusa I, 310.
 — de Dia (Dra) I, 228.
 — de Dobov I, 115.
 — de Dobus I, 387.
 — de Domut (Donninc) I, 232.
 — de Dos I, 311.
 — de Dumgma I, 334.
 — de Durugman I, 321.
 — de Felgedus I, 147.
 — de Finta I, 317.
 — de Fomi I, 318.
 — sacerdos de Fruncta (Fintta) I, 209.
 — de Gamas I, 380, 368.
 — de Gamia I, 318.
 — de Garens I, 311.
 — de Gechi I, 319.
 — de Geylip I, 318.
 — de Gsossa I, 333.
 — de Gued I, 310.
 — de Gumas I, 393.
 — de Hetre I, 149.
 — de Heuizd I, 379.
 — de Hidekuchi I, 277.
 — de Hornati I, 325.
 — de Hornaty I, 335, 337.
 — de Hüge I, 329.
 — de Hydeg I, 305.
 — de Janc I, 207.
 — de Jenk I, 318.
 — de Kasar I, 287.
 — de Kayar I, 395.
 — de Keste I, 297.
 — de Luhke I, 329.
 — de Mathoz I, 326.
 — de Meget I, 231.
 — de Mere I, 398.
 — de Merex I, 390.
 — de Micala I, 393.
 — de Miceti I, 382.
 — de Micla I, 382.
 — de Mikola I, 399.
 — de Moros I, 374.
 — de Nitiy I, 399.
 — de Nosmuk I, 245.
 — de Nym I, 393.
 — de Orbua I, 268.
 — de Oteluk I, 293.
 — de Pagan I, 285, 309.
 — de Pakws I, 311.
 — de Parkas I, 151.
 Andreas de Peguinere I, 315.
 — de Pepech I, 267.
 — de Pereche I, 290.
 — de Perepich I, 302.
 — de Peteruaradino clericus Quinqueecclesiensis diocesis I, 496.
 — de Peturlaka I, 152.
 — de Pisitungh I, 325.
 — de Pokan I, 295.
 — de Poldrild I, 374.
 — de Ponch I, 332.
 — de Potoch I, 329.
 — de Probor I, 384.
 — de Pugan I, 266.
 — de Ruch I, 337.
 — de Sancta Cruce I, 313.
 — de Sancto Andrea (de Turt plebanus) I, 224.
 — de Sancto Georgio I, 210, 317, 399.
 — de Sancto Gerardo I, 377.
 — de Sancto Leonardo I, 281, 287, 300.
 — de Sancto Leonardo de Hengh I, 307.
 — de Sancto Martino I, 382, 391, 397.
 — de Scuta I, 326.
 — de Secliles I, 392.
 — de Sene I, 338.
 — de Sewrinis I, 158.
 — de Sogur I, 278.
 — de Sombur I, 154.
 — sacerdos de Suncia (Finitta) I, 210.
 — de Taluod I, 152.
 — de Tegwid I, 146.
 — de Tolnoid I, 156.
 — de Valus I, 379, 390.
 — de Vasung I, 287.
 — de Volko I, 389.
 — de Voko I, 314.
 — de Wasmugh I, 299.
 — de Wasnek I, 306.
 — de Wek I, 295.
 — de Werferi I, 281.
 — de Werosen I, 270, 289.
 — de Werufin I, 313.
 — de Wigan I, 327.
 — de Woschopu I, 177.
 — de Zakadak I, 311.
 — de Zarias I, 147.
 — de Zederkun I, 339.
 — de Zeredahel I, 331.
 — de Zeules I, 379.
 — de Zeuleus I, 398.

- Andreas de Zinuar I, 327.
 — de Zutsch I, 326.
 — dominus canonicus I, 235.
 — dominus, cantor Waradiensis I, 30.
 — dominus de canonia I, 145.
 — dominus de Ludas I, 101.
 — dominus de Zeredey I, 323.
 — dominus episcopus Waradiensis I, 430.
 — dominus prepositus de Posaga I, 282.
 — dominus prepositus monasterii de Hord. Premonstratensis I, 259.
 — ecclesie Sancti Georgii de Basaret (Vasarati) I, 186.
 — ecclesie Sancti Jacobi I, 181.
 — magister I, 172, 173, 174.
 — magister canonicus de Pozaga I, 315.
 — nepos domini Agriensis I, 215.
 — Niger I, 272.
 — Omnium Sanctorum de Waradyno I, 316.
 — plebanus de Berenis (Berans), I, 225.
 — plebanus de Subconna (Subcornis) I, 223.
 — plebanus de Sul I, 176.
 — plebanus de Visc I, 221.
 — plebanus de Zember I, 221.
 — plebanus Sancti Johannis Ewangeliste, (Strigonii) I, 224.
 — plebanus Sancti Nicolai de Subcastro I, 235.
 — plebanus Sancti Petri de Zeguet (Zegnev) I, 225.
 — plebanus Sancti Philippi et Jacobi (de Solio) I, 221.
 — prepositus I, 451.
 — prepositus de Opor I, 297.
 — prepositus de Posaga I, 288.
 — prepositus de Pozaga I, 294.
 — provincialis superpeliciatorum de Opor I, 278.
 — sacerdos I, 108, 303.
 — sacerdos Beate Marie Virginis de Andis (Andri) I, 187.
 — sacerdos Beate Virginis de Hemen (Emew) I, 186.
 — sacerdos de Arpad I, 263, 273.
 — sacerdos de Awan I, 326.
 — sacerdos de Beebcuk I, 119.
 — sacerdos de Brecen ecclesie Sancti Ladislai I, 66.
 — sacerdos de Casar I, 300.
 Andreas sacerdos de choro I, 69.
 — sacerdos de Cupa I, 214.
 — sacerdos de Fanhan (Fanhin) I, 213.
 — sacerdos de Gebe I, 117.
 — sacerdos de Geuich I, 244.
 — sacerdos de Guana I, 213.
 — sacerdos de Heng I, 242.
 — sacerdos de Hidekuld I, 262.
 — sacerdos de Janoc I, 211.
 — sacerdos de Lezafolua I, 126.
 — sacerdos de Lezofalua I, 116.
 — sacerdos de Matirhs I, 259.
 — sacerdos de Mezeupetri I, 108.
 — sacerdos de Mizael I, 257.
 — sacerdos de Ordua Omnium Sanctorum I, 240.
 — sacerdos de Orman I, 114, 127.
 — sacerdos de Pagan I, 285.
 — sacerdos de Perepych I, 279.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 77, 83, 274.
 — sacerdos de Sancto Leonardo I, 269, 305.
 — sacerdos de Sancto Martino I, 45, 69, 77.
 — sacerdos de Sars (Senc) I, 214.
 — sacerdos de Scinte I, 259.
 — sacerdos de Verefen I, 244.
 — sacerdos de Vereufen I, 300.
 — sacerdos de Vienich (Vitanh) I, 212.
 — sacerdos de villa Barakun I, 74.
 — sacerdos de villa Bernald I, 88.
 — sacerdos de villa Bernold I, 81.
 — sacerdos de villa Bernod I, 66.
 — sacerdos de villa Beze I, 105.
 — sacerdos de villa Gauli I, 58.
 — sacerdos de villa Gaulty I, 83.
 — sacerdos de villa Gula I, 89.
 — sacerdos de villa Hakyan I, 52, 76.
 — sacerdos de villa Harkan I, 50.
 — sacerdos de villa Ivanusd I, 47.
 — sacerdos de villa Macha I, 74.
 — sacerdos de villa Matha I, 59.
 — sacerdos de villa Mocha I, 82.
 — sacerdos de villa Motha I, 69.
 — sacerdos de villa Motka I, 87.
 — sacerdos de villa Nyska I, 43.
 — sacerdos de villa Omaria I, 72.
 — sacerdos de villa Perch I, 64, 72.
 — sacerdos de villa Reichke I, 54.
 — sacerdos de villa Sady I, 48.
 Andreas sacerdos de villa Sancte Crucis I, 89.
 — sacerdos de villa Sauk I, 67.
 — sacerdos de villa Sauli I, 74, 87.
 — sacerdos de villa Tati I, 85.
 — sacerdos de villa Vana I, 50.
 — sacerdos de villa Zomlun I, 66.
 — sacerdos de Vr I, 258.
 — sacerdos de Wasmugh I, 262.
 — sacerdos de Wasnuk I, 277.
 — sacerdos de Week I, 275.
 — sacerdos de Wosian I, 254.
 — sacerdos de Zumbotelh I, 244.
 — sacerdos ecclesie Beate Virginis de capella Sancti Laurenti I, 191.
 — sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum de Sug I, 251.
 — sacerdos ecclesie Sancti Martini I, 249.
 — sacerdos niger I, 242, 282, 291.
 — sacerdos etc. Omnium Sanctorum I, 283.
 — sacerdos Sancte Crucis I, 284.
 — sacerdos Sancti Georgii de Huge I, 246.
 — sacerdos Sancti Martini I, 60.
 — sacerdos Sancti Michaelis de Jordan I, 186.
 — sacerdos Sancti Nycolai de Vesequenech (Vesequenh) I, 189.
 — sacerdos Sancti Petri de Cherredulch I, 252.
 — sacerdos Sancti Petri de Vasuk (Raudve) I, 187.
 — Sancti Jacobi I, 200.
 — Sancti Martini I, 182.
 — Sancti Petri plebanus I, 224.
 — Saxo de Banabyky I, 103.
 Andriel I, 169, 170.
 Andriol I, 164, 165.
 Andur de Iwan I, 296.
 Andus archidiaconus de Tolna I, 277.
 Anianus de Feketen I, 392.
 — de Fekten I, 397.
 Anthonius Andree de Gorra I, 501.
 — Nicolai de Chazma presbiter Zagrabiensis I, 475.
 — Stephani I, 487, 503.
 — decanus I, 162, 163, 165, 167, 168, 170.
 — decanus ecclesie Zagrabiensis I, 169.

- Anthonius de Chene I, 149, 157, 159.
 — de Kenesse I, 385.
 — de Kense I, 395.
 — de Salanch I, 371.
 — de Sancto Michaelae I, 182.
 — de Solumku I, 98, 100.
 — rector ecclesie Omnium Sanctorum de Kalunk I, 327.
 — sacerdos de Eykulev I, 119.
 — sacerdos de Solumku I, 98.
 Antonius de Kenese I, 374.
 — de Polkar I, 330.
 — de Salanch I, 355.
 — de Salant I, 330.
 — de Sancto Georgio de Sumuguar I, 381.
 — de Sirmus I, 391.
 — plebanus decanus ecclesie Zagrabensis I, 164.
 — Andreas clericus Zagrabensis diocesis I, 501.
 Anyas de Ziman I, 299.
 Ardito de Querce archidiaconus in Zagrabensi ecclesia I, 2.
 Armandus sacerdos Sancti Regis Stephani de Opos I, 252.
 Arnaldus dominus I, 476, 477, 478, 486, 498.
 Arnoldus (Amandus) plebanus de Liptouia (de Lips in Liptouia) I, 198.
 — de Caussina I, 471, 473.
 — de La Caucina I, 442.
 — de La Caucina canonicus Tituliensis apostolicæ sedis nuntius ad regna Hungariæ I, 438.
 — de La Caucina scolasticus Cracoviensis I, 452.
 — de Zebechu dyocesis Strigoniensis et archidiaconatus Vntensis I, 221.
 — dominus I, 492, 511, 512.
 — dominus de Dalya I, 95.
 — dominus de Valle Luperti I, 137.
 — dominus de Villa Luperti I, 99.
 — plebanus de Hrudna (Haradnak) I, 194.
 — sacerdos de Dalya I, 109, 126, 136.
 — sacerdos de Valle Lupardi I, 121.
 — sacerdos de villa Arnoldi I, 120.
 Aron de Reguna I, 293.
 — sacerdos de Reguna I, 264, 283.
 Augustinus de Dampsia I, 391.
 — de Dobza I, 381.
 — de Hewreg I, 147.
 — de Nire I, 413.
 — de Volkowar I, 267.
 — de Wolkowar I, 279, 290, 302, 303, 308.
 — dominus I, 324.
 — sacerdos de villa Zigieti I, 51.
 — sacerdos de Wolkowar I, 303.
 Aymericus sacerdos de Noe I, 215.
 — Zudar prepositus Colocensis I, 515.
 Bada sacerdos de Perehud I, 291.
 Bagam Hemricianorum I, 174.
 Bancus sacerdos de Siploc I, 207.
 Bandetus nuncius I, 407.
 — sacerdos de villa Capiu I, 83.
 — sacerdos de villa Capid I, 58.
 — sacerdos de villa Gapyo I, 87.
 — sacerdos de villa Gapyu I, 47, 74.
 — sacerdos de Noglfoki I, 275.
 — sacerdos de Sancto Martino I, 265.
 Bank de Ziplak I, 319.
 Bannus I, 215.
 Barbabas de Kokoth I, 159.
 Barlabas de Chepel I, 392.
 — de Gamas I, 381, 393.
 — de Gulach I, 386.
 — de Hedredh I, 290.
 — de Ruhuncha I, 147.
 — de Tot I, 151.
 — de Zador I, 391.
 Barnabas de Gamas I, 398.
 — sacerdos de Nomen de archidiaconatu Ugatha I, 107, 121, 134.
 — de Sancta Maria I, 314.
 Barra de Vrs I, 375.
 Barrabas de Galhod I, 375.
 — de Hedroh I, 302.
 — sacerdos de Herii I, 303.
 — de Pata I, 379.
 Barta de Somotor I, 332.
 Bartha de Madaras I, 131, 141.
 Bartha sacerdos de Madaras I, 141.
 Bartha de Vazul I, 375.
 — de Wazul I, 386.
 — de Zamathov I, 323.
 Bartholomeus I, 163, 168, 357.
 — de Boc I, 388.
 — de Boch I, 376.
 Bartholomeus de Bozarek I, 388.
 — de Bulchen I, 237, 284.
 — de Bulchev I, 293.
 — de Cheluch I, 378.
 — de Dyog I, 290.
 — de Dyos I, 280.
 — de Godho I, 315.
 — de Gucho I, 268.
 — de Hedruch I, 267.
 — de Karan I, 382, 399.
 — de Katan I, 390.
 — de Magna Teleg I, 389.
 — de Mikon I, 329.
 — de Osmiad I, 244.
 — de Sancto Georgio de Queco I, 241.
 — de Sancto Laurentio I, 131.
 — de Sancto Rege I, 313.
 — de Tabol I, 311.
 — de Tobold I, 286.
 — de villa Sancti Petri in Posaga I, 240.
 — dominus, cantor (canonicus) I, 204.
 — dominus canonicus Agriensis I, 322.
 — magister I, 336.
 — Posoniensis vicarchidiaconus I, 202.
 — Pauli I, 445.
 — Laurentii I, 500.
 — Omnium Sanctorum sacerdos I, 198.
 — Pauli I, 494.
 — Pauli clericus Transilvaniensis I, 492.
 — Petri clericus Transilvaniensis diocesis I, 490.
 — sacerdos de Bethleem I, 104.
 — sacerdos de Bulchew I, 263.
 — sacerdos de Fulnenpty I, 104.
 — sacerdos de Madaras I, 96.
 — sacerdos de Sac I, 254.
 — sacerdos de Sancto Petro I, 268.
 — sacerdos de Segma I, 206.
 — sacerdos de Vite I, 115.
 — sacerdos Sancti Georgii de Famacher I, 251.
 Baulus sacerdos dictus Zumur I, 91.
 Beda sacerdos de Solumus I, 115.
 — de Butens (Lucens) I, 228.
 Bede Chadarcuthay I, 397.
 — de Kadacuta I, 379.
 — de Kadarcuta I, 380, 391.
 Bego Petri I, 470.
 Beke I, 383.

- Beke Johannis I, 438, 440.
 — de Golnimo I, 325.
 — de Mediezo I, 324.
 — de Megezen I, 340.
 — de Turmas I, 287, 297.
 — de Vlok I, 313.
 — Omnium Sanctorum de Waradyno I, 316.
 — sacerdos de Belatoh I, 290.
 — sacerdos de Belethoch I, 302.
 — sacerdos de Herman I, 244, 270, 281, 300.
 — sacerdos de Hirznan I, 289.
 — sacerdos de Lehmern I, 105.
 — sacerdos de Sancto Michaelae I, 116.
 — sacerdos de Turmas I, 278.
 — sacerdos Omnium Sanctorum I, 294.
 Belus sacerdos de Sancto Georgio I, 272.
 Bench sacerdos de Sancta Katharina I, 241.
 Bene I, 172.
 — de Narag I, 38.
 — magister I, 173.
 Benedictus I, 253.
 — archidiaconus de Tylega I, —.
 — canonicus I, 416.
 — de Adrian I, 379, 391, 397.
 — de Agmas I, 308.
 — de Apati I, 379, 390, 390.
 — de Athia I, 330.
 — de Ayac I, 331.
 — de Azaag I, 297.
 — de Baba I, 334, 339.
 — de Babil I, 321.
 — de Bachka I, 331.
 — de Bal Sancti Viti I, 375.
 — de Beel I, 266.
 — de Bek I, 294.
 — de Bel I, 309.
 — de Bingla I, 243.
 — de Boduganafolua I, 284.
 — de Bohal I, 378.
 — de Bolchas I, 396.
 — de Bolhas I, 389.
 — de Byngela I, 307.
 — de Byngula I, 282, 301.
 — de Capella I, 178.
 — de capella de Nogeeg I, 414.
 — de Chama I, 148, 157, 160.
 — de Chan I, 313.
 — de Chasar I, 288.
 — de Chazar I, 299, 314.
 — de Cheche I, 327.
 — de Custos I, 244.
 Benedictus de Dorch I, 334.
 — de Figicz I, 415.
 — de Fizig I, 180.
 — de Foltus I, 378.
 — de Forror I, 318.
 — de Fur I, 307.
 — de Fynter I, 281.
 — de Fyur I, 288, 301.
 — de Fyur I, 269.
 — de Galambud I, 132.
 — de Garbanch I, 378.
 — de Gereb I, 380.
 — de Gerech I, 393.
 — de Gerlochfalua I, 146.
 — de Gerolthaza I, 151.
 — de Quinis sacerdos I, 213.
 — de Gymulchen I, 269, 282.
 — de Hagmas I, 267, 279.
 — de Halab I, 373.
 — de Hamushaz I, 295.
 — de Helyas I, 281.
 — de Henke I, 307.
 — de Hoduorhel I, 308.
 — de Hodwarhel I, 279.
 — de Hymelsahayl I, 238.
 — de Hymuhas I, 310.
 — de Jlluc I, 153.
 — de Jaina I, 289.
 — de Jama I, 301, 308.
 — de Jenke I, 267, 302.
 — de Kaal Sancti Viti I, 387.
 — de Kadarcuta I, 391.
 — de Kana I, 305.
 — de Kanha I, 306.
 — de Karaso I, 153.
 — de Karasow I, 159.
 — de Karosu I, 148.
 — de Kazim I, 334.
 — de Kerelov I, 102.
 — de Kirtis I, 318.
 — de Kustan I, 377.
 — de Leztemor I, 333.
 — de Loztymmerel I, 328.
 — de Mehes I, 277, 305.
 — de Merene I, 377.
 — de Mihes I, 298.
 — de Mihis I, 305.
 — de Mok I, 328.
 — de Nemepty I, 280.
 — de Nemethi I, 270.
 — de Nemiti I, 314.
 — de Nempti I, 288, 299.
 — de Noa I, 387.
 — de Noca I, 376.
 — de Ocak I, 308.
 — de Odrwahel I, 290.
 — de Omnibus Sanctis I, 112, 116.
 Benedictus de Radwain I, 319.
 — de Sancta Cruce I, 322.
 — de Sancto Andrea I, 318.
 — de Sancto Johanne I, 179, 415.
 — de Sancto Nycolao de Insula de Vacut I, 182.
 — de Sancto Salvatore I, 267, 279.
 — de Sancto Spiritu I, 132.
 — de Sancto Stephano I, 338.
 — de Sarad I, 151, 157, 160.
 — de Semeel I, 266.
 — de Solio plebanus I, 220.
 — de Solmun I, 337.
 — de Straca I, 333.
 — de Suca I, 230.
 — de Tagala I, 301.
 — de Tagela I, 307.
 — de Tegela I, 304.
 — de Thagala I, 281.
 — de Torurugh I, 312.
 — de Toti I, 153, 159.
 — de Vodach I, 267.
 — de Wduarhel I, 267.
 — de Zabbar I, 286, 297, 310.
 — de Zach I, 298.
 — de Zemel I, 285.
 — de Zaradd I, 149.
 — de Zechen I, 146.
 — de Zeks I, 306.
 — de Zepetnek I, 387.
 — de Zereg I, 397.
 — de Zeremph I, 340.
 — de Zerenchech I, 324.
 — de Zond I, 178.
 — de Zunmepe I, 91.
 — dominus I, 153, 175.
 — dominus, archidiaconus de Tegled I, 117.
 — dominus, custos et magister I, 113.
 — dominus de Deuia I, 99.
 — dominus de Kopus I, 326.
 — dominus de Mezewsomlo I, 149.
 — dominus, episcopus Cenadiensis I, 30.
 — magister I, 83, 112.
 — magister archidiaconus de Tegled I, 31.
 — papa I, 437.
 — papa XII. I, 423, 434.
 — plebanus de Berneche (Bernechan) Vntensis I, 223.
 — plebanus de Bors archidyaconus I, 223.
 — plebanus de Deua, vicearchidiaconus de Hunad I, 94.

- Benedictus plebanus de Dygnet I, 330.
- plebanus de Sarov Minori I, 120.
- sacerdos de Azunepe I, 110.
- sacerdos de Azunnepe I, 106.
- sacerdos de Baach I, 262.
- sacerdos de Beche I, 92, 99, 110, 130, 136.
- sacerdos de Beel I, 285, 276.
- sacerdos de Bhelun I, 238.
- sacerdos de Bodalik I, 304.
- sacerdos de Bodughassunfolua I, 273.
- sacerdos de Bogus I, 122.
- sacerdos de Bucha I, 257.
- sacerdos de Byngula I, 288.
- sacerdos de capella Michaelis Sancti I, 244.
- sacerdos de Chakafalua I, 103.
- sacerdos de Cossan I, 247.
- sacerdos de Denche I, 279.
- sacerdos de Galamb I, 96.
- sacerdos de Hagmas I, 289, 301.
- sacerdos de Henke I, 290.
- sacerdos de Hymushas I, 285.
- sacerdos de Hymushaz I, 275.
- sacerdos de Imanusy I, 134.
- sacerdos de Jenka I, 304.
- sacerdos de Kerelev I, 96.
- sacerdos de Ketyl I, 100.
- sacerdos de Lestemer I, 257.
- sacerdos de Michus I, 262.
- sacerdos de Nogfalu I, 126.
- sacerdos de Oduorbed I, 95.
- sacerdos de Popfalua I, 103.
- sacerdos de Radean (Radvan) I, 214.
- sacerdos de Sabor I, 278.
- sacerdos de Sakch I, 277.
- sacerdos de Sancto Andrea I, 305.
- sacerdos de Sancto Dominici I, 244.
- sacerdos de Sancto Johanne I, 96.
- sacerdos de Sancto Ladislao I, 139.
- sacerdos de Sancto Laurentio I, 304.
- sacerdos de Sancto N. de Orp... I, 247.
- sacerdos de Sanctorum Cosme et Damiani I, 287, 305.
- sacerdos de Sanzahca I, 112.
- sacerdos de Sauar I, 202.
- Benedictus sacerdos de Semel I, 275.
- sacerdos de Sorano Superiori I, 130.
- sacerdos de Tagala I, 288.
- sacerdos de Uduorfel I, 102.
- sacerdos de Zarahrazahca I, 141.
- sacerdos de Zokaloka I, 115.
- sacerdos de Zozacha I, 106.
- sacerdos de villa Diemismonustura I, 88.
- sacerdos de villa Dyemigsmonostara I, 76.
- sacerdos de villa Dyonisii I, 81.
- sacerdos de villa Fenes I, 51, 52.
- sacerdos de villa Gamulkezev I, 75.
- sacerdos de villa Hydus I, 68.
- sacerdos de villa monasterii Sancti Dyonisii I, 51, 66.
- sacerdos de villa Malselhin (Marselli) I, 214.
- sacerdos de villa Tarka I, 133.
- sacerdos de villa Tarkan I, 81.
- sacerdos de villa Tarkand I, 66.
- sacerdos de villa Tarkun I, 88.
- sacerdos de villa Thamashida I, 76, 81.
- sacerdos de villa Thamashyda I, 51.
- sacerdos de villa Thamashidi I, 67.
- sacerdos de villa Tharkan I, 75.
- sacerdos de villa Thomashida I, 53.
- sacerdos de villa Vasari I, 67.
- sacerdos de villa Zamulkesev I, 81.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Mediffo I, 250.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Fas (Fus) I, 187.
- sacerdos ecclesie Sancti Benedicti de Lam (Kur) I, 191.
- sacerdos ecclesie Sancti Martini de Bank I, 194.
- sacerdos ecclesie Sancti Martini de Sempte I, 184.
- sacerdos ecclesie Sancti N. I, 251.
- sacerdos ecclesie Sancti N. de Gak I, 249.
- sacerdos ecclesie Sancti P. de Baba I, 249.
- Benedictus sacerdos Omnium Sanctorum ecclesie dicte de Quesu I, 191.
- sacerdos Sancte Elyzabeth de Malak I, 193.
- sacerdos Sancti Andree I, 213.
- sacerdos Sancti Andree de L. I, 247.
- sacerdos Sancti Dyonisii I, 52.
- sacerdos Sancti Georgii de Plusuti I, 192.
- sacerdos Sancti Georgii de Stremhe I, 249.
- sacerdos Sancti Spiritus de Nempcit I, 185.
- Sanctorum Cosme et Damiani I, 300, 307.
- sacerdos et vicearchidiaconus de Fero (Foro) I, 213.
- vicarius de Salmon I, 323.
- vicearchidiaconus I, 254.
- vicearchidiaconus de Kal I, 396.
- Andree clericus Zagrabiensis diocesis I, 474.
- Clementis archidiaconus de Pankatha I, 449.
- Johannis I, 485.
- Kusid presbyter Vesprimiensis diocesis I, 470.
- Martini de Dombio I, 500.
- Petri de Opon I, 471.
- Petri presbyter Quinqueecclesiensis diocesis I, 512.
- Beneuis capellanus de Spungi I, 95.
- Benora archidiaconus I, 169, 170.
- Berengarius Jacobus I, 432, 417, 419, 41, 421, 420, 418, 420.
- Beriath de Stephandi I, 397.
- Bernaldus de Zele I, 156.
- Bernardus de Carcasona magister capellanus et notarius venerabilis patris domini Jacobi Sancti Marie in Cosmedim diaconi cardinalis I, 1.
- Capella magister I, 418.
- frater abbas Sancti Martini I, 219.
- de Pereto I, 407.
- dominus, camerarius domini pape I, 1.
- dominus de villa Jacobi I, 100.
- Bertholdus I, 203.
- vicearchiprepositus I, 202.
- Bertrandus Rotundus dominus I, 407.

- Bertrandus tituli Sancti Marthini presbiter cardinalis I, 449.
- Blasius I, 289, 253, 357, 505.
- archidiaconus de Vastha I, 501.
- capellanus Petri archidiaconi Byhoriensis I, 60.
- dominus abbas de Sancto Jacobo, scilicet de Zelizio I, 383.
- dominus de Sancto Jacobo de Zelizio I, 394.
- dominus de Zilizio I, 400.
- dominus prepositus de Lelez I, 328.
- frater de Lelez prepositus ordinis Premonstratensium I, 334.
- magister I, 291.
- magister clericus domini episcopi I, 282.
- plebanus de . . . I, 142.
- de Byl I, 298.
- de Capan I, 309.
- de Cappan I, 294.
- de Conasi I, 146.
- de Doboha (Dobolsa) I, 233.
- de Elyad I, 153.
- de Epel I, 373.
- de Geret I, 375.
- de Golges I, 288.
- de Hale I, 295.
- de Henus I, 318.
- de Higmegal I, 387.
- de Higmegus I, 396.
- de Hokuli Dergethe I, 392.
- de Hugmogas I, 375.
- de Inferiori Karad I, 381.
- de Inke I, 378.
- de Jaco I, 380, 391.
- de Jacobo I, 398.
- de Jumilchin I, 307.
- de Kamara, I, 240.
- de Karad I, 392, 399.
- de Kelges I, 299.
- de Kerck I, 387.
- de Kewlhec I, 280.
- de Koke I, 313.
- de Kuasi I, 150.
- de Kuassy I, 161.
- de Kuasy I, 155.
- de Kuke I, 284, 292.
- de Kuldies I, 314.
- de Lazaras I, 272.
- de Magna Villa I, 270, 314.
- de Maras I, 160.
- de Maraz I, 157.
- Blasius de Mari I, 297.
- de Meg I, 292.
- de Mori I, 286, 311.
- de Mykloskerekely I, 160.
- de Neger I, 309.
- de Nemeth I, 267.
- de Nemeti I, 302.
- de Nempti I, 308.
- de Nogfalu I, 299.
- de Noglfelw I, 280.
- de Opor I, 296, 311.
- de Pyliske I, 309.
- de Rinex I, 236.
- de Sancto Michaeli I, 300, 314.
- sacerdos Scupuk I, 238.
- de Solonch I, 336.
- de Sus I, 311.
- de Tupylek I, 315.
- canonicus ecclesie Vacienensis I, 408.
- de Ygor I, 386.
- de Zarab I, 291.
- de Zeredahel I, 390.
- de Zil I, 306.
- de Zopuk I, 294.
- sacerdos I, 90, 115.
- sacerdos, capellanus Petri archidiaconi I, 78.
- sacerdos de Apor I, 286.
- sacerdos de Barazad I, 303.
- sacerdos de Bes I, 258.
- sacerdos de Cappan I, 238.
- sacerdos de choro I, 69, 83.
- sacerdos de choro, capellanus domini Collomanni I, 78.
- sacerdos de Emun I, 276.
- sacerdos de Enn (Henn) I, 208.
- sacerdos de Gabrian I, 44.
- sacerdos de Gorra I, 241.
- sacerdos de Gyl I, 276.
- sacerdos de Hale I, 238.
- sacerdos de Hurnasy I, 245.
- sacerdos de Koppan I, 275.
- sacerdos de Kuke I, 264, 274.
- sacerdos de Kusar I, 264.
- sacerdos de Leopan I, 285.
- sacerdos de Lucas I, 148.
- sacerdos de Maras I, 149.
- sacerdos de Mori I, 278.
- sacerdos de Nemety I, 290.
- sacerdos de Nempty I, 280, 304.
- sacerdos de Noglfolwi I, 288.
- sacerdos de Opar I, 278.
- sacerdos de Pystrungus I, 303.
- sacerdos de Sancto Paulo I, 133.
- Blasius sacerdos de Sancto Rege I, 91, 102, 128.
- sacerdos de Tholdy I, 261.
- sacerdos de Trutka I, 272.
- sacerdos de Turpuc de Sancto Michaeli I, 241.
- sacerdos de Vasarlhel I, 103.
- sacerdos de Zyl I, 263.
- sacerdos altaris Beate Elene I, 282.
- sacerdos, capellanus Petri archidiaconi I, 69.
- sacerdos capelle Iwan I, 278.
- sacerdos capelle Sancti Georgii I, 270.
- sacerdos capelle Sancte Helene I, 242.
- sacerdos ecclesie Sancti Georgii de Priani I, 186.
- sacerdos Petri archidiaconi I, 46.
- sacerdos rufus I, 282.
- sacerdos rufus de Tructa I, 291.
- sacerdos de villa Byborch I, 112, 134.
- sacerdos de villa Bybouch I, 106.
- sacerdos de villa Chelegin I, 50.
- sacerdos de villa Gabnan I, 54.
- sacerdos de villa Gabrian I, 79.
- sacerdos de villa Gabryan I, 86.
- sacerdos de villa Gakan I, 73.
- sacerdos de villa Gaulhida I, 79.
- sacerdos de villa Muchach I, 86.
- sacerdos de villa Oka I, 47.
- sacerdos de villa Okan I, 58.
- sacerdos de villa Saulhida I, 85.
- sacerdos de villa Theleg I, 76.
- sacerdos de villa Thelegen I, 54.
- sacerdos de villa Telegd I, 84, 89.
- Cosmas de Eng I, 447.
- Cosme prepositus Poseniensis I, 447.
- Dionisii de Petrina I, 502.
- Gregorii I, 499.
- Johannis archidiaconus Budensis in ecclesia Wesprimiensis I, 447.
- Lupis I, 504.
- Lupi presbyter I, 505.
- Mathei presbyter Wesprimiensis diocesis I, 504.
- Mathie de Virenche I, 503.

- Blasius Petri I, 439, 444.
 — Ruffus I, 242.
 — Stephani de Oziagh I, 444.
 — Stephani de Polonia Zagrabiensis diocesis I, 506.
 — Wlucenus de Chasma clericus diocesis Zagrabiensis I, 513.
 Blazius sacerdos I, 61.
 — sacerdos de villa Arpad I, 51.
 — sacerdos de villa Gabrian I, 65.
 — sacerdos de villa Okan I, 67.
 — sacerdos de villa Telegd I, 70.
 Blondelus dominus abbas I, 203.
 Bille I, 503.
 Bithirmensus Johannes canonicus ecclesie Albensis I, 425.
 Bizeti Petri I, 422.
 Boda Mathie I, 490.
 Boda (Voda) sacerdos ecclesie Sancte Marie Magdelene de Varacesa I, 193.
 Bodo de Perecud I, 316.
 Bodor I, 297.
 Bodornius de Jenev I, 159.
 Bodur de Longa Villa I, 378.
 Bogda sacerdos de Perecuk I, 283.
 Bogov dominus de Migus I, 102.
 Bonda sacerdos de Fyur I, 305.
 Bonichius de Campello I, 444.
 Boninoh dominus de Campello I, 439.
 Bonofatus Raimundus I, 41.
 Bonora archidiaconus I, 164, 165.
 Bontonus Zonke archidiaconus de Zothmar I, 519.
 Bonus de Chepel I, 380, 397.
 — de Vesna (Nesna) I, 200.
 Bortardus sacerdos de Senvalt I, 210.
 Bottonus Peregrinus clericus Wratislaviensis diocesis I, 512.
 Bozte de Thur I, 398.
 Brato (Kracó) I, 229.
 Brest Johannes I, 422.
 — Johannes notarius I, 421.
 Briccio Michael de Chesma I, 502.
 Briccius I, 178.
 — de Modus I, 147, 153, 155, 158.
 — de Elyas I, 301.
 — de Georgii villa I, 114.
 — dominus I, 383.
 — sacerdos de Elyas I, 288, 305.
 — sacerdos de Legen I, 127.
 — sacerdos de Villa Artand I, 73.
 — sacerdos de villa Georgii I, 127.
 — sacerdos de villa Solmus I, 87.
 Briccius Andreas I, 504, 505.
 Brixius de Elyas I, 307.
 Buche de Tur I, 380.
 Buchka de Tur I, 393.
 Budur de Hyeno I, 157.
 — de Jeno I, 151.
 — sacerdos de Fewluar I, 274.
 Bulchoniarchidiaconus de Zathmar I, 118, 135.
 — archidiaconus de Zothmar I, 105, 112, 113.
 — magister I, 124.
 — magister, archidiaconus de Zothmar I, 105, 112.
 — magister archidiaconus de Zathmar I, 118, 135.
 — magister procurator magistri Johannes archidiaconi Albensis I, 124.
 Bulconiarchidiaconus de Zathmar I, 118.
 Bullati Johannes I, 490.
 Bunnis sacerdos de Regurleyr I, 137.
 Burla de Vrs I, 386.
 Busa sacerdos de Sancto Laurentio I, 96.
 Calixtus sacerdos ecclesie Beate Virginis de Capola (Tarpola) I, 192.
 Canella Bernardus magister I, 418.
 Cantor de Tarnuk I, 155.
 Caspar I, 253.
 Cato Ladislaus I, 487.
 Caytar-Petrus sacerdos I, 60.
 Cenadinus prepositus Varadiensis I, 28, 29.
 Ch. — sacerdos de Priamus I, 154.
 Chama dominus archidiaconus de Kevkellev I, 142.
 Chama prepositus I, 135.
 Chame I, 428, 446.
 — magister I, 429, 430.
 Chech Johannes sacerdos I, 168.
 Chema plebanus de Clereuat (Clerenon) I, 183.
 — vicearchidiaconus de Locnunt I, 183.
 Chepanus sacerdos de villa Micke I, 51.
 — sacerdos de villa Mikce I, 53.
 — sacerdos de villa Myk I, 66.
 Chich I, 163.
 Chifridus sacerdos de Craponcho, de Sars I, 209.
 Christianus sacerdos de Abbafaya I, 130.
 Christoforus de Crussawa I, 314.
 — sacerdos de Voholan I, 241.
 Christophorus dominus cantor Scipiensis cantorie I, 14.
 — sacerdos I, 268.
 Chitlass Nycolaus sacerdos I, 60.
 Christianus dominus de Abafaya I, 92.
 Chuk de archidiaconatu Albensi I, 399.
 Chulak-Paulus sacerdos I, 45, 61.
 Chumpo de Luas I, 147.
 Chunradus de Idech I, 120.
 — de Idech Inferiori I, 138.
 — de Tordas I, 140.
 — de Vinda I, 118.
 — dominus I, 137.
 Chunraudus dominus de Buzmarch I, 98.
 — dominus de Foro Ruthenorum I, 123, 143.
 — dominus de Gallifodio I, 144.
 — dominus de villa Beuimi, scilicet quondam decanus de Spungi I, 95.
 — dominus de Zeredahel I, 125.
 — plebanus de Soyo I, 104.
 — dominus de Tordas I, 110, 121.
 — plebanus de Vinda I, 97.
 — sacerdos de Idech I, 109.
 — sacerdos de Munerad I, 120, 126.
 — sacerdos de Oledyno I, 107.
 — sacerdos de Pyro I, 137.
 — sacerdos de Sancto Ladislao I, 96.
 — sacerdos de Soyo I, 109.
 — sacerdos de Sumbur I, 100.
 — sacerdos de Takarlaka I, 95.
 — sacerdos de Thordas I, 126.
 — sacerdos de Vinda I, 129.
 — sacerdos de Zumbur I, 112.
 Chuncz sacerdos de Gyznoyo I, 109.
 Cino-Ladislaus magister I, 61.
 Claudus Petri I, 272.
 Clemens clericus I, 163, 168.
 — de Beel I, 323.
 — de Bel I, 332.
 — de Ben I, 321.
 — de Beyod I, 373.
 — de Bok I, 161.
 — de Botk I, 151, 155.
 — de Dalya I, 115.

- Clemens de Kepsuk I, 298.
 — de Kerne I, 334.
 — de Kosug I, 263.
 — de Kozek I, 306.
 — de Kozuk I, 277.
 — de Magna Beren I, 380.
   de Manek I, 311.
 — de Manuk I, 286, 296.
 — de Mok I, 146.
 — de Nogberen I, 391.
 — de Orezi I, 396.
 — de Orsap I, 385.
 — de Penchedhel I, 380.
 — de Pentechel I, 393.
 — de Penteuch I, 399.
 — de Sciuor I, 385.
 — de Vinzi I, 381.
 — de Vruzi I, 393.
 — de Zerne I, 330.
 — dominus plebanus de Regung archidiaconus Seremiensis I, 181.
 — dominus, plebanus de Sars I, 207.
 — magister Subcollector I, 400.
 — sacerdos Sancti Martini de Bilch I, 252.
 — Thome de Agria I, 469.
 Clemens Conradus de Osina I, 494.
 — dominus papa I, 416.
 — magister canonicus ecclesie Vachiensis I, 485.
 — Petri de Sancto Martino canonicus ecclesie Sancti spiritus Chosmensis Zagrabiensis diocesis I, 502.
 — plebanus de Regnicz I, 413.
 — plebanus de Sabaquerec I, 200.
 — plebanus et vicearchidiaconus de Silna I, 199.
 — sacerdos de Bur (Bir) I, 199.
 — sacerdos de Daya I, 133.
 — sacerdos de Manuhd I, 278.
 — sacerdos de Zargad I, 102.
 — sacerdos de Zarkad I, 91.
 — sacerdos de Zumbur I, 119.
 — sacerdos de villa Vasari I, 50.
 Clemens sacerdos de villa Johannis I, 210.
 — sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum de Krepti I, 193.
 — sacerdos Sancte Marie I, 90.
 — VI. papa I, 511.
 Clementinus sacerdos de choro I, 46, 60, 69, 78.
 — sacerdos de villa ... I, 83.
 Cloto plebanus de Dausa, I, 228.
 Clugia Angelus frater I, 422.
 Collomannus, dominus I, 18.
 — de Pescen I, 414.
 Colmannus dominus cantor ecclesie Waradiensis I, 77.
 Colomannus dominus, cantor ecclesie Waradiensis I, 49, 61, 62.
 — episcopus Jauriensis I, 428, 429, 446.
 Concilinus dominus, plebanus de Peste I, 24.
 Conradus archidiaconus I, 466.
 — archidiaconus Strigonii I, 497.
 — canonicus I, 468.
 — de Cartaluth clericus Transilvaniensis diocesis I, 518.
 — de Plawe ecclesie Wratlaviensis I, 494.
 — de Sabula I, 199.
 — sacerdos de Kledyn I, 93.
 — Armandi I, 405.
 — Johannis de parochialis ecclesia Sancte Marie de Salankemen Colocensis dyocesis I, 443.
 Consolinus de Ckievek I, 184.
 Corlardus capellanus de Midenborch I, 143.
 Corradus dominus, plebanus de Vasraio Transilvane diocesis I, 31.
 — de Tirnauia I, 188.
 Cosma decanus I, 416.
 — plebanus de Hot Vorti I, 217.
 — sacerdos I, 242.
 — sacerdos de Sasug I, 262.
 — de Hunuchearmar I, 387.
 Cosmas de Borsa I, 334.
 — de Bzalanca I, 238.
 — de Chele I, 286, 295.
 — de Cheley I, 266, 309.
 — de Cocia I, 317.
 — de Drebeguest I, 311.
 — de Gumulchen I, 301.
 — de Gymulchon I, 287.
 — de Hand I, 308.
 — de Horcholond I, 284.
 — de Jalucan I, 285.
 — de Nemdy I, 289, 307.
 — de Nendy I, 267.
 — de Nepdi I, 279.
 — de Sacut I, 245.
 — de Sagun I, 306.
 — de Sancta Cruce I, 320.
 — de Sancta Ecclesia I, 332.
 Cosmas de Sancto Andrea I, 269, 307, 281,
 — de Sancto Cosma I, 270.
 — de Sasugh I, 287.
 — de Sulsugh I, 299.
 — de Terue I, 317.
 — de Thimar I, 373.
 — de Tymar I, 385.
 — sacerdos de Cerma (Terina) I, 209.
 — sacerdos de Chele I, 239, 275.
 — sacerdos de civitate Quinqueecclesiensi I, 292.
 — sacerdos de Cohica I, 209.
 — sacerdos de Nemdy I, 301.
 — sacerdos de Roholtan I, 241.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 250.
 — sacerdos de Sancto Andrea I, 243.
 — sacerdos de Sancto Spiritu I, 282.
 — sacerdos de Vetus I, 122.
 — sacerdos de Zalantha I, 275.
 — sacerdos ecclesie Beati Bartholomei I, 284.
 — sacerdos ecclesie Sancti Alexi I, 193.
 — sacerdos ecclesie Sancti Bartholomey I, 273.
 — sacerdos ecclesie Sanctorum Cosme et Damiani I, 244.
 — sacerdos Sancti Bartholomey I, 263.
 — sacerdos Sancti Georgii de Kerechen I, 246.
 — sacerdos Sancti Georgii de Kerechen I, 246.
 — Sanctorum Cosme et Damiani I, 281.
 Cotardus (Tatamerius) dominus prepositus de Alba Regali I, 217.
 Cozma sacerdos de Buza I, 98, 100.
 — sacerdos de Omoch I, 108.
 — sacerdos de Tykuch I, 108.
 Cozmas notarius I, 394.
 — sacerdos de Buza I, 120.
 — sacerdos de Zad I, 277.
 — sacerdos Sanctorum Cosme et Damiani I, 289.
 — sacerdos de villa Bev I, 84.
 — sacerdos de villa Rev I, 89.
 — de Kumar I, 377.

- Cozmas de Lysko I, 279.
 — de Lyzko I, 267.
 — de Monustur I, 146.
 — de villa Bey I, 76.
 — de Zalanta I, 294, 309.
 — de Zopa I, 291.
 — dominus canonicus ecclesie Baciensis I, 174.
 — magister I, 172, 173, 174.
 — notarius I, 383.
 — plebanus de Hotvort I, 234.
 — Rufus I, 272.
 — sacerdos I, 212, 245.
 — sacerdos Beati Bartholomei de civitate I, 236.
 — sacerdos de Buza I, 128.
 Crisius de Hethen I, 392.
 Cristallus sacerdos ecclesie Sancti Andree de Instem (Ruster) I, 192.
 Cristianus dominus de Hanbach I, 143.
 — dominus de Magno Horreo I, 144.
 — dominus de Parvo Horreo I, 144.
 — dominus de Tolmacz I, 143.
 — sacerdos Sancti Nicolai de Strabo (Setrabo) I, 194.
 Crispus de Schir I, 381.
 Cuffredus de Polcha I, 391.
 Cuke Michael I, 483.
 Cunradus quondam de villa Bumi I, 94.
 Cunradus sacerdos de Boyano Superiori I, 93.
 — sacerdos de Cordas I, 93.
 Cyclar Nicolai I, 77.
 — Nicolai de choro I, 69.
 Cyndrinus de Jenev I, 148.
 Cyne Ladislai magister I, 48.
 — Petri I, 48.
- D**amianus I, 336.
 — de Apaty I, 329.
 — de Appati I, 331.
 — de Denna I, 397.
 — de Denne I, 390.
 — de Dorok I, 306.
 — de Kechev I, 298.
 — de Keuchen I, 245.
 — de Rof I, 330.
 — de Warkan I, 321.
 — de Warkon I, 335.
 — de Warkun I, 322.
 — sacerdos de Baroch I, 112.
- Damianus sacerdos de Kezev I, 305.
 — sacerdos de Pispuki I, 57.
 — sacerdos de villa Pyspuky I, 72.
 — sacerdos de villa Solmus I, 87.
 Damyanus I, 44.
 — sacerdos de Borouch I, 106.
 — sacerdos de villa Pespuki I, 64.
 — sacerdos de villa Pyspuki I, 81, 86.
 — sacerdos de villa Solmus I, 47, 59, 67, 74, 82.
 Danacis frater ordinis Caturisium I, 226.
 Daniel dominus, plebanus de Sceps sive de Munulak I, 32.
 Danyel de Rof I, 321.
 — de Michaelis villa I, 103.
 — sacerdos de Vezeus I, 95.
 David de Clya I, 381.
 — de Harasozh I, 309.
 — de Harasti I, 295.
 — dominus archidiaconus de Salog (Sabog) I, 205.
 — dominus archidiaconus de Zabochi I, 322.
 Decinarius magister I, 268.
 Decinarius canonicus de Posaga I, 240.
 Deglinus sacerdos de Ruch I, 280.
 Demetrius I, 272, 303, 501.
 — archidiaconus I, 104, 165, 169, 170.
 — canonicus I, 240.
 — canonicus Waradiensis I, 30.
 — cantor Sancti Irinei I, 416.
 — decanus I, 162, 163, 167, 168, 216, 233.
 — de Azard I, 382.
 — de Byck I, 337.
 — de capella Sancti Michaelis I, 267.
 — de Cauas I, 145.
 — de Cemen I, 285.
 — de Chauas I, 153, 159.
 — de Cheke I, 330.
 — de Cok I, 257.
 — de Cusud I, 331.
 — de Enderd I, 382.
 — de Endred I, 391.
 — de Endud I, 397.
 — de Ezzek I, 313.
 — de Feyierthov I, 329.
 — de Feyrchut I, 331.
 — de Foldowar I, 309.
- Demetrius de Horkeuk I, 284.
 — de Kara I, 382.
 — de Kaua I, 156.
 — de Kemleus I, 296.
 — de Keste I, 310.
 — de Kunesdi I, 323.
 — de Legendi I, 336.
 — de Lengend I, 326, 337.
 — de Mariad I, 443.
 — de Mekche I, 274, 293.
 — de Minori Ida I, 211.
 — de Moche I, 312.
 — de Mocztke I, 327.
 — de Monustur I, 295.
 — de Narad I, 295.
 — de Nimugh I, 283.
 — de Pula I, 395.
 — de Rezi I, 377, 387.
 — de Sancta Elyzabeth I, 324.
 — de Sancto Georgio I, 393.
 — de Sancto Gregorio I, 382.
 — de Sancto Martino I, 237, 274, 284, 292, 293.
 — de Sancto Nicolao I, 243, 288, 301, 305, 307.
 — de Sancto Petro I, 147, 154, 156, 158, 308.
 — de Sauli I, 229.
 — de Theoge I, 327.
 — de Verep I, 291.
 — de villa Marie I, 115.
 — de Villet I, 272.
 — de Wichadel I, 443.
 — de Wircezi I, 269.
 — de Yuarius I, 333.
 — de Zamard I, 391, 397.
 — de Zantho I, 396.
 — de Zanto I, 376, 387.
 — dominus prepositus Antiquae Bude I, 199.
 — electus Waradiensis I, 449.
 — episcopus Sirimiensis I, 476, 477, 511.
 — episcopus Syrmienensis I, 493.
 — episcopus Transilvaniensis I, 520.
 — episcopus Waradiensis I, 446.
 — frater prior Sancti Georgii I, 314.
 — Georgii, canonicus ecclesie Vesprimiensis I, 485.
 — Georgii canonicus Zagrabiensis diocesis I, 486.
 — Georgii de Chasma clericus diocesis Zagrabiensis I, 486.
 — magister I, 48, 268.

- Demetrius magister, canonicus ecclesie Baciensis I, 175.
- magister cantor Budensis ac sublector Waradiensis I, 48.
- magister prepositus Sancte Marie I, 49.
- magister subcollector de Pozago I, 315.
- magister sublector I, 84.
- magister sublector ecclesie Waradiensis I, 77.
- nepos archiepiscopi I, 255.
- nepos archiepiscopi, canonicus I, 253.
- Nicolai I, 509.
- Parvus I, 233.
- Parvus canonicus I, 216.
- Pauli presbyter Agriensi diocesis I, 507.
- plebanus de Sancto Demetrio I, 176.
- plebanus Sancti Symonis I, 184.
- Petri I, 476.
- prebendarius Quinqueecclesiensis I, 291.
- prepositus I, 62, 90.
- prepositus ecclesie Beate Virginis I, 62.
- prepositus ecclesie Budensis I, 402.
- prepositus minoris ecclesie Beate Virginis I, 62, 77.
- prepositus Sancte Marie minoris I, 49, 60, 83.
- sacerdos I, 270, 282.
- sacerdos Beate Elyzabeth de Johann. . . I, 247.
- sacerdos Beate Margarethe I, 247.
- sacerdos de Chemen I, 275.
- sacerdos de Cyre I, 127.
- sacerdos de Ersel I, 273.
- sacerdos de Erzeek I, 264.
- sacerdos de Jara I, 91, 137.
- sacerdos de Jany I, 101.
- sacerdos de Leta I, 119.
- sacerdos de Mecche I, 263.
- sacerdos de Mench I, 262.
- sacerdos de Moche I, 284.
- sacerdos de Narad I, 275.
- sacerdos de Sancta Gratia I, 141.
- sacerdos de Sancto Johanne I, 128.
- sacerdos de Sancto Martino I, 264.
- Demetrius sacerdos de Sancto Nicolao I, 282.
- sacerdos de Scuilus (Seulus) prope Agriam I, 204.
- sacerdos de Subcastro Velka I, 241.
- sacerdos de Thure I, 103, 113.
- sacerdos de villa Elesd I, 50, 54.
- sacerdos ecclesie Sancti Georgii I, 252.
- sacerdos Omnium Sanctorum de Chgan I, 246.
- sacerdos Sancti Petri de Colh I, 246.
- sacerdos Sancti Petri de Iurg I, 252.
- sacerdos Tyukre I, 95.
- Sancte Elyzabeth I, 258.
- Sancti Petri I, 395.
- Thomas I, 441.
- Thomas canonicus I, 468.
- Demon — Paulus I, 46, 77.
- Dench I, 253, 256.
- de Stephandi I, 380, 390.
- Deodatus sacerdos de Harasti I, 275.
- de Harasty I, 286.
- sacerdos de Haray I, 238.
- Desev de Sancto Martino I, 137.
- sacerdos de Sancto Martino I, 91, 101.
- Detlinus de Sancto Martino I, 314.
- Detricus de Karachund I, 325.
- sacerdos de Chauas I, 96.
- sacerdos de villa Nicolay I, 206.
- Deuthunicus I, 60.
- Nycolai Sacerdos I, 70, 83, 90.
- Nycolai I, 78.
- Petri I, 272.
- Deyhardus de Kastenhok I, 143.
- Dico sacerdos de Dabunk, archidiaconus de Kyzdi I, 105.
- Dionisius de villa Myksa I, 64.
- Petri presbyter I, 512.
- rector parochialis ecclesie de Payka I, 487.
- Doklend de Buch I, 270.
- Doma sacerdos de Rof I, 255.
- Domianus de Denna I, 382.
- Dominicus abbas de villa Egged I, 63, 80.
- antiquus de Kapous I, 139.
- archidiaconus de Wyuar I, 322.
- archidiaconus Novi Castri I, 357.
- Dominicus Blasii clericus Zagradiensis diocesis I, 488.
- canonicus I, 341, 417.
- canonicus Sancti Johannis I, 282.
- cantor I, 172.
- custos I, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169.
- de Alba Ecclesia I, 155.
- de Almos I, 333.
- de Archi I, 385.
- de Aroky I, 374.
- de Arzan I, 309.
- de Beren I, 159.
- de Bocay I, 336.
- de Boce I, 414.
- de Bochca I, 313.
- de Boldua I, 322.
- de Bolna I, 338.
- de Bornocha I, 338.
- de Bosnad I, 331.
- de Bugus I, 115.
- de Bun I, 381.
- de Byw I, 393.
- de Chegen I, 327.
- de Chich I, 386.
- de Chik I, 375.
- de Dad I, 386.
- de Dand I, 389.
- de Dekch I, 326.
- de Dizl I, 387.
- de Dumbo I, 306.
- de Ebes I, 287, 311.
- de Fanchberen I, 389.
- de Fel I, 156.
- de Ferighaz I, 381.
- de Folios I, 334.
- de Gohuncha I, 158.
- de Guthni I, 317.
- de Gyod I, 385.
- de Harsan I, 275, 285.
- de Hestrech I, 291.
- de Ibran I, 280, 304, 308.
- de Karoch I, 377.
- de Kuznen I, 389.
- de Leles sacerdos I, 258.
- de Lypo I, 296.
- de Lyppo I, 309.
- de Maad I, 340.
- de Meen I, 305.
- de Men I, 245, 298.
- de Mezcekezen I, 378, 389.
- de Monostur I, 302.
- de Monustor I, 267.
- de Noua I, 388.
- de Numpti I, 374.
- de Numpty I, 386.

- Dominicus de Ozkopan I, 380.
 — de Pazchuh I, 337.
 — de Pusulnuk I, 126.
 — de Rechk I, 337.
 — de Rehunda I, 156.
 — de Sancta Cruce I, 100.
 — de Sancto Cozma I, 377.
 — de Sancto Jacobo I, 375, 386.
 — de Sancto Laurentio I, 209.
 — de Sancto Spiritu I, 280, 290, 308.
 — de Sel I, 153.
 — de Sop (Set) plebanus I, 225.
 — de Thor I, 338.
 — de Tornolka I, 325.
 — de villa Nicolay I, 319.
 — de villa Omnium Sanctorum I, 178, 415.
 — de villa Sancti Jacobi I, 317.
 — de Vnga I, 325.
 — de Vztupan I, 393.
 — de Wayda I, 318.
 — de Ybram I, 267.
 — de Ybron I, 302.
 — de Yzigh I, 271.
 — de Zalgoch I, 329.
 — de Zoho I, 178.
 — de Zulkud I, 328.
 — de Zwimia I, 319.
 — dominus I, 174, 175.
 — dominus archidiaconus de Hoysuar I, 204.
 — dominus canonicus ecclesie Baciensis I, 174.
 — dominus sacerdos de Thurek I, 119.
 — dominus de Sancto Rege I, 102.
 — dominus prepositus Sancti Irenos I, 415.
 — ecclesie Sancti Jacobi I, 181.
 — Jacobus presbyter diocesis Varadiensis I, 493.
 — Johannes de Berenche I, 492.
 — magister I, 49, 118, 124, 173, 252, 291, 336.
 — magister archidiaconus de Doboka I, 105, 124, 135.
 — magister canonicus Quinqueecclesiensis I, 283.
 — magister, prebendarius I, 62.
 — Michaelis I, 505.
 — Michaelis presbyter Zagrabiensis diocesis I, 504.
 — natus comitis de Zow I, 443.
 — Nicolaus clericus Vesprimiensis I, 490.
- Dominicus Omnium Sanctorum I, 285, 395, 400.
 — plebanus de Camiani [Camiahin] I, 225.
 — plebanus de Sous I, 176.
 — plebanus de Sobritus I, 328.
 — plebanus ecclesie de Stas I, 412.
 — rector ecclesie Beati Petri de Agria I, 322.
 — Ruffus I, 383.
 — sacerdos I, 61, 108.
 — sacerdos abbas de villa Egged I, 56, 86.
 — sacerdos altaris Beati Michaelis I, 242.
 — sacerdos canonicus Sancti Johannis I, 271.
 — sacerdos, capellanus Sancti Martini I, 89.
 — sacerdos de Alba Ecclesia I, 146.
 — sacerdos de Benedic I, 130.
 — sacerdos de Borsa I, 98.
 — sacerdos de Bugla I, 273.
 — sacerdos de Borza Harasta I, 100.
 — sacerdos de Brecen ecclesie Sancti Ladislai I, 66.
 — sacerdos de Buguz I, 133.
 — sacerdos de Chamataya I, 115, 128.
 — sacerdos de Chegan I, 134.
 — sacerdos de Chegen I, 108, 116.
 — sacerdos de choro I, 69.
 — sacerdos de ecclesie episcopi I, 304.
 — sacerdos de Foro I, 136.
 — sacerdos de Galan I, 277.
 — sacerdos de Gald I, 109.
 — sacerdos de Ganda I, 214.
 — sacerdos de Gumbuch I, 92.
 — sacerdos de Harsan I, 296.
 — sacerdos de Hoyuado I, 214.
 — sacerdos de Ibran I, 290.
 — sacerdos de Kald I, 92.
 — sacerdos de Kapus I, 103, 113, 138.
 — sacerdos de Keuch I, 261.
 — sacerdos de Kukulewar I, 102.
 — sacerdos de Kuthurd I, 117.
 — sacerdos de Kyod I, 91.
 — sacerdos de Magur I, 236.
 — sacerdos de Meger I, 264, 273.
 — sacerdos de Men I, 277.
 — sacerdos de Mera I, 102.
- Dominicus sacerdos de Pechunthaza I, 108.
 — sacerdos de Pereche I, 134.
 — sacerdos de Perethe I, 116.
 — sacerdos de Petunhaza I, 116.
 — sacerdos de Pilike I, 122.
 — sacerdos de Potunehaza I, 134.
 — sacerdos de Pusulnik I, 105.
 — sacerdos de Pusulnuk I, 114.
 — sacerdos de Rabe I, 147.
 — sacerdos de Saarpotok I, 107, 109, 119, 130.
 — sacerdos de Sancto Petro I, 357.
 — sacerdos de Sancto Rege I, 95, 133, 141.
 — sacerdos de Sarpotok I, 92, 138.
 — sacerdos de Sinna (Sumha) I, 206.
 — sacerdos de Spinis I, 91, 110, 122, 129.
 — sacerdos de Suhni (Curhin) I, 210.
 — sacerdos de Suku I, 257.
 — sacerdos de Turek I, 136.
 — sacerdos de villa . . . capellanus domini custodis I, 90.
 — sacerdos de villa Debrecen I, 73.
 — sacerdos de villa et ecclesia sancti regis Ladislai I, 86.
 — sacerdos de villa Rogos I, 42.
 — sacerdos de villa de Sancto Johanne I, 44, 54, 72, 80, 86.
 — sacerdos de villa Sancti Ladislai I, 43, 79.
 — sacerdos de villa Teleg I, 89.
 — sacerdos de villa Telegd I, 84.
 — sacerdos de Turk I, 141.
 — sacerdos de villa Vodaz I, 53, 67, 75.
 — sacerdos de Vriczheg I, 133.
 — sacerdos de Vylak I, 108.
 — sacerdos de Ysdula I, 105.
 — sacerdos de Zuan I, 103.
 — sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum de Civitate Quinqueecclesiensi I, 292.
 — sacerdos ecclesie Sancte Crucis I, 190.
 — sacerdos ecclesie Sancte Elyzabeth I, 195.
 — sacerdos ecclesie Sancte Katherine de Segmad (Socguade) I, 191.

- Dominicus sacerdos ecclesie Sancti Georgii de Rech I, 251.
- sacerdos ecclesie Sancti Laurentii de Postil I, 251.
- sacerdos ecclesie Sancti Petri in Agria I, 205.
- sacerdos Omnium Sanctorum de Cornessy I, 252.
- sacerdos Omnium Sanctorum de Zolor I, 246.
- sacerdos Sancte Helizabeth de villa Regis I, 185.
- sacerdos Sancte Marguarite in Vaxsia I, 409.
- sacerdos Sancti Martini de Gressu I, 184.
- sacerdos Sancti Michaelis I, 252.
- sacerdos Sancti Regis Stephani de Hoslan I, 190.
- sacerdos Sancti Thome de Mag. I, 250.
- sacerdos Sancti Michaelis I, 303.
- Thome cantor dominus Thomas canonicus I, 205.
- Donays frater ordinis Catursiensis I, 231.
- Dosovo Egidii I, 506.
- Draconius de Gobrinza I, 315.
- Ducleus sacerdos de Sonoh I, 245.
- Duclin sacerdos de Ruth I, 299.
- Duglus de Bach I, 288.
- Durugd I, 386.
- Dyco sacerdos de Dalnuk I, 130.
- Dyonisius I, 78, 83, 90, 211.
- capelle Beate Virginis I, 270.
- de Agrest (Agnersset) I, 182.
- de cappella Sancte Marie I, 300.
- de Cholch I, 161.
- de Chold I, 150, 155.
- de Omeze I, 306.
- de Omerse I, 277.
- de Omorse I, 298.
- de Onoch I, 267.
- de Oziuak I, 314.
- de Sancta Elisabeth I, 313.
- de Syhe I, 293.
- de Vinna I, 334.
- de Wahwslow I, 283.
- de Weyka I, 331.
- de Woysklo I, 312.
- de Woyzd I, 293.
- de Wymna I, 328.
- de Zeuleus I, 292, 213.
- Dyonisius de Zolmik I, 323.
- dominus, archidiaconus Tolnensis I, 21.
- Farkas archidiaconus de Kemluk I, 445.
- magister ianitorum I, 475.
- sacerdos I, 46, 83, 90, 163, 168.
- sacerdos capella Beate Marie I, 289.
- sacerdos de capella Beate Virginis I, 244.
- de capella Sancte Virginis Marie I, 281.
- sacerdos de Ch. I, 264.
- sacerdos de choro I, 61, 69.
- sacerdos de Omerse I, 263.
- sacerdos de Onch I, 279, 289, 301.
- sacerdos de Owar I, 268, 315.
- sacerdos de Veteri Castro I, 241.
- sacerdos de villa Gurbed I, 74.
- sacerdos de villa Jana I, 84.
- sacerdos de villa Micse I, 57.
- sacerdos de villa Mikse I, 86.
- sacerdos de villa Mikso I, 73.
- sacerdos de villa Myksa I, 44, 80.
- sacerdos de villa Vana I, 76.
- sacerdos de Vina I, 257.
- sacerdos de Wohwslö I, 274.
- sacerdos de Zar I, 107.
- sacerdos de Zeuleus I, 263, 284.
- sacerdos de Zewleus I, 273.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Val I, 191.
- sacerdos et prebendarius I, 163, 168.
- sacerdos magister Sancti Jacobi I, 78.
- sacerdos Omnium Sanctorum de Sonuk I, 250.
- Ebyrhardus plebanus de Bistricia I, 97.
- Egides de Hene I, 298.
- Egidius I, 60, 174, 322.
- Benedictus de Capos clericus Agriensis diocesis I, 482.
- de Abra I, 340.
- de Abraa Sancti N. I, 250.
- de Beken I, 333.
- de Bereg de villa Bygan I, 330.
- de Berezna I, 172.
- de Bolonach I, 338.
- Egidius de Ceh Sancte Marie Magdalene I, 250.
- de Chazar I, 270.
- de Cherchene I, 289.
- de Cheztus I, 92.
- de Chusar I, 244.
- de Coronha Sancti Michaelis I, 250.
- de Dedeg I, 110.
- de Deog I, 106.
- de Derechke I, 71, 79, 85.
- de Dereichke I, 64.
- de Ders I, 288, 299.
- de Dobsa I, 318.
- de Dumbo I, 267.
- de Edelys I, 339.
- de Egd I, 92.
- de Egged I, 44, 56.
- de Egres I, 415.
- de Egues I, 179.
- de Eue I, 244.
- de Fernus I, 79.
- de Gacha I, 275.
- de Gewronas I, 278.
- de Ginbard I, 307.
- de Gumur Beate Virginis I, 193.
- de Gure I, 286.
- de Gurimas I, 297.
- de Gurowas I, 311.
- de Gybard I, 287, 300.
- de Gyod I, 382, 398.
- de Gywre I, 311.
- de Hednich I, 397.
- de Hedruch I, 391.
- de Heduch I, 380.
- de Hene I, 262, 305, 306.
- de Hiduig I, 332.
- de Hynilak I, 332.
- de Istar I, 55.
- de luans I, 213.
- de Jebag I, 152.
- de Jobaag I, 145.
- de Jobag I, 159.
- de Kerchene I, 279.
- de Kurgued I, 92.
- de Kurimas I, 287.
- de Kybarch I, 305.
- de Lesenha Beate Virginis I, 186.
- de Longoch I, 378.
- de Menes I, 96, 131.
- de Mera Superiori I, 318.
- de Mezesag I, 16.
- de Mezeusak I, 155.
- de Mezeusomlaw I, 150.
- de Mira Superiori I, 214.

- Egidius de Mocca I, 241.
 — de Mones I, 140.
 — de Moysa I, 277, 282, 298.
 — de Nelche I, 268.
 — de Nexe I, 314.
 — de Oyczewsagi I, 146.
 — de Peterwarcschar I, 326.
 — de Petervasard I, 336.
 — de Philes I, 379.
 — de Pohaca Beate Virginis I, 242.
 — de Rugka I, 284.
 — de Salans I, 212.
 — de Sancte Cruce I, 317.
 — de Sancta Cruce comitatus de Sars I, 208.
 — de Sancta Cruce Nitriensis de ultra Vac I, 230.
 — de Sancto Egidio I, 264.
 — de Sancto Gallo I, 263, 237, 274, 283, 293.
 — de Sancto Georgio I, 247.
 — de Sancto Ladislao I, 245, 281, 288, 299.
 — de Sancto Laurentio I, 249, 306.
 — de Sancto Martino I, 252.
 — de Sancto Nicolao I, 274.
 — de Sarus I, 278.
 — de Schar I, 42.
 — de Sceli I, 332.
 — de Scilagh I, 263.
 — de Seci I, 223.
 — de Seczher I, 320.
 — de Solagh I, 276.
 — de Solak I, 298.
 — de Sorlos I, 238, 295.
 — de Svoysa I, 244.
 — de Teser I, 223.
 — de Tupud I, 264.
 — de Tuuenis I, 320.
 — de Vana (Nana) I, 232.
 — de Vharad I, 310.
 — de Vilhak I, 250.
 — de Vislau I, 398.
 — de Viwag I, 320.
 — de Vizla I, 379.
 — de Vizlo I, 390.
 — de Wapurd I, 277.
 — de Wepurd I, 262.
 — de Zaraz I, 296.
 — de Zayza I, 306.
 — de Zemlen I, 332.
 — de Zemlin I, 320.
 — de Zemplun I, 251.
 — de Zolek I, 306.
 — frater abbas de Bellofonte I, 176.
- Egidius magister nepos Johannis lectoris ecclesie Varadiensis I, 48.
 — prepositus ecclesie Quinque-ecclesiensis I, 20.
 — sacerdos senex de choro I, 89.
 — vicearchidiaconus de Felborsod I, 325.
 — vicearchidiaconus de Sancto Gallo I, 312.
- Egidys magister I, 62.
 Elech de Mikela I, 135.
 Elek de Mykalaka I, 151.
 Elicun de Somon I, 237.
 Elyas de Cherniz I, 175.
 — de Gubli I, 286.
 — de Jatensia (Jasencia) I, 200.
 — de Kubli I, 278, 297, 310.
 — de Oden I, 72.
 — de Odon I, 64.
 — de Omnibus Sanctis I, 390.
 — de Pycula I, 122.
 — de Pytula I, 104.
 — de Sancto Colomanno I, 378.
 — de Zeeg I, 113.
 — de Zold I, 263.
 — sacerdos de choro I, 46, 69, 78, 83.
- Elyvesius de Byram I, 276.
 Emilianus de Litouia I, 189.
 Emericus I, 488.
 — Alexandri lector ecclesie Agriensis I, 449.
 — archidiaconus Zannariensis I, 512.
 — canonicus Alberegalis I, 487.
 — de Brezna I, 488.
 — de Buchard I, 130.
 — de Burha ecclesie Santi P. I, 250.
 — de Corpad I, 378.
 — de Ekemezev I, 123.
 — de Erradwan I, 313.
 — de File I, 374.
 — de Gehter I, 63, 72.
 — de Genig I, 393.
 — de Gered I, 382.
 — de Gethus I, 56.
 — de Goreg I, 398.
 — de Kemend I, 119, 141.
 — de Medies I, 334.
 — de Mera I, 95, 139.
 — de Nadan I, 54, 70.
 — de Omaria I, 85.
 — de Raduan I, 270, 281.
 — de Radvan I, 289, 300.
- Emericus de Saard I, 121, 126.
 — de Sanctis Cozma et Damiano I, 112, 132.
 — de Sancto Andrea I, 94.
 — de Sancto Cozma I, 116.
 — de Sancto Gothardo I, 98.
 — de Sard I, 115.
 — de Schechter I, 42.
 — de Sehter I, 80, 86.
 — Wnic I, 324.
 — Laurentii I, 509.
 — Nicolai I, 480.
 — prepositus Alberegalis I.
 — rector de Poton I, 15.
 — Sudor I, 517.
 — Zudor I, 512.
- Emottelhus de Priuga 183.
 Eymericus canonicus et notarius ecclesie Albensis I, 425.
 Emericus Petri I, 497, 505.
 Endus de Kysdyur I, 264.
 Endre de Rainduz I, 237.
 Endus magister I, 268.
 Enslinus (Enslaus) plebanus de Morost (Moroti) I, 223.
 Enslaus (Enslinus) plebanus de Morost (Moroti) I, 223.
 Erdre canonicus de Posaga I, 240.
 Erbordus de Spunhan I, 209.
 — de Kesneche ecclesie Sancte Elyzabeth I, 250.
 Erhardus de Nadast I, 277.
 Exaurisius (Mauritius) de Sancto Egidio I, 100.
- Fabianus de Choruati I, 299.
 — de Nari I, 392.
 Fabrianus Wlthnic presbyter ecclesie Chosmensis I, 502.
 Fabyanus de Albalnia I, 309.
 — de Arroard I, 314.
 — de Gara I, 314.
 — de Guereche I, 300.
 — de Kesee I, 270.
 — de Lesemer I, 305, 307.
 — de Nar I, 381.
 — de Obalma I, 266.
 — de Obolma I, 275, 285, 295.
 — de Orfev I, 284.
 — de Orfew I, 294.
 — de Palaznuch I, 387.
 — de Poloznuk I, 375.
 — de Sancta Elyzabeth I, 376, 388.
 — de Sancto Gallo I, 229.

- Fabyanus de Sancto Georgio I, 131.
 — de Wduari I, 288.
 — de Zekul I, 278, 287, 296, 311.
 — sacerdos I, 264.
 — sacerdos de Abalman I, 238.
 — sacerdos de Azirias I, 268.
 — sacerdos de Fegut I, 258.
 — sacerdos de Felduar I, 91.
 — sacerdos de Gerech I, 281.
 — sacerdos de Kadach I, 278.
 — sacerdos de Orfev I, 274.
 — sacerdos de Resse I, 238.
 — sacerdos de Sancto Georgio I, 96, 140.
 — sacerdos de Stimuas I, 241.
 — sacerdos de villa Chepani I, 84.
 — sacerdos de villa Fenes I, 66, 75, 81, 88.
 Farcasius Sancti Michaelis I, 200.
 File de Durug I, 390.
 Finta I, 221.
 — sacerdos, plebanus Sancti Johannis de Strigonio I, 194.
 Flamingus Johannis famulus I, 428.
 Florianus sacerdos ecclesie Sancte Crucis I, 189.
 Fodor de Bona I, 328.
 — de Iwok I, 312.
 — de Sancto Barnaba I, 397.
 Forlivio Guidonus I, 490.
 Foth I, 272.
 Franciscus de Elyesy I, 378.
 — de Helias I, 380.
 — de Kaluz I, 384.
 — de Sancta Cruce I, 414.
 — de Sancto Rege I, 390.
 — dominus de Ruffa Ecclesia I, 95.
 — Johannis I, 508.
 — Marcellus de Zemlin I, 451.
 — plebanus Sancti Andree I, 197.
 — sacerdos de Vescela I, 210.
 — sacerdos de villa Ivanchud I, 55.
 — sacerdos de villa Johancud I, 63.
 — sacerdos de villa Wanchud I, 42.
 — de Welzela I, 317.
 Frankittus Rinbertinus Thura de Senis mercator camere domini pape I, 1.
 Fredericus de Marigna I, 230.
 — Hermanus Bucaler de Velden, Bambergensis dyocesis I, 464.
 Frichco de Alba Ecclesia I, 100.
 Friczcho civis Budensis I, 417.
 Friczko de Pintuk I, 118, 140, 142.
 — de Pintun Minori I, 111.
 Fridricus sacerdos de Stupocat (Sarpatak) I, 211.
 — sacerdos Sancti Nycolai de Zanog (Zirnog) I, 190.
 Friscus de Dombo I, 202.
 Fudur de Jog I, 286, 297.
 — de Sancto Bariaba I, 390.
 — sacerdos de Jog I, 278.
 Gaal de Henchey I, 266.
 Gabrianus de Chezen I, 149.
 Gabriel de Chevze I, 160.
 — de Chewe I, 157.
 — de Cosa I, 152.
 — de Dobza I, 340.
 — de Dompas I, 215.
 — de Dopsa I, 215.
 — de Garach I, 88.
 — de Garad I, 67, 75, 81.
 — de Gerres I, 51.
 — de Gurus I, 52.
 — de Keyke I, 85.
 — de Ved I, 64, 71.
 — de Vene I, 55.
 — de Broslo I, 206.
 — de Boroslo I, 319.
 Gal de Hyrd I, 294.
 — de Maly I, 339.
 Galardus de Carceribus prepositus Tytuliensis I, 403, 404.
 Galhardus de Carceribus I, 421, 432, 434.
 — de Carceribus prepositus Tytuliensis I, 319, 410, 430.
 — de Marchia I, 404.
 Gallus I, 235, 512, 513.
 — custos I, 175, 416.
 — de Agrias I, 314.
 — de Amac I, 312.
 — de Bodok Minori I, 415.
 — de Figud I, 147, 154, 156.
 — de Hird I, 316.
 — de Hyrd I, 283.
 — de Jwlak I, 280.
 — de Leam I, 249.
 — de Lean I, 339.
 — de Mathia I, 180.
 Gallus de Mok I, 249.
 — de Monte Bodon I, 179.
 — de Nech I, 335.
 — de Noch I, 321.
 — de Pelerd I, 264.
 — de Pellart I, 236.
 — de Racarnas Sancte Crucis I, 250.
 — de Sancto Ladislao I, 377.
 — cantor Strigoniensis I, 494.
 — de Wodacol I, 301.
 — de Wylok I, 270.
 — Valentini I, 468, 504.
 — Valentini prepositus ecclesie Sancti Laurentii de Hay I, 470.
 Gauselinus I, 494.
 Gentilis frater Cardinalis I, 38.
 Georgius archidiaconus I, 162, 164, 165, 167, 169, 170.
 — canonicus I, 124.
 — clericus et prebendarius I, 163, 168.
 — decanus I, 400.
 — magister I, 105.
 — prepositus I, 165.
 — sacerdos de civitate I, 264.
 — de Assumfelua I, 244.
 — de Baaba I, 305.
 — de Baba I, 269, 282, 288, 307.
 — de Babolcha I, 378.
 — de Bacha I, 273.
 — de Baka I, 301.
 — de Bakun I, 91.
 — de Bay I, 340.
 — de Bay I, 249.
 — de Beata Maria Magdalena Strigoniensis I, 224.
 — de Belen I, 133.
 — de Bozuka I, 134.
 — de Bulcht I, 214.
 — de Capcud I, 237.
 — archidiaconus Chasmensis I, 163.
 — de Chenon I, 179.
 — de Coulmod I, 311.
 — de Cul I, 393.
 — de Duledi (Dubova) I, 198.
 — de Ezd I, 237.
 — de Fedemus I, 225.
 — de Feldarad I, 398.
 — de Fome I, 415.
 — de Ger I, 318.
 — de Geste I, 239.
 — de Guespa (Guessu) I, 189.
 — de Gyod I, 92, 106.
 — de Gyog I, 110, 129.

- Georgius de Harmad I, 147, 154, 156, 158.
 — de Hosd I, 312.
 — de Inang (Guan) I, 202.
 — de Jankud I, 86.
 — canonicus Jauriensis I, 24.
 — de Kanisa I, 377.
 — de Kapurna I, 280.
 — de Katamonzente I, 283.
 — de Keer I, 393, 398.
 — de Lueche I, 103.
 — de Lyba I, 281, 287, 300.
 — de Lymba I, 304.
 — de Lyppa I, 307.
 — de Malun I, 236.
 — archidyaconus de Marchia I, 281.
 — de Mare I, 278, 286, 297.
 — de Olprech I, 131.
 — de Omnibus Sanctis I, 236, 312.
 — de civitate Omnium Sanctorum I, 274.
 — de Ozd I, 263, 274, 284, 293.
 — de Oztropotoka I, 317.
 — de Pellechte I, 320.
 — de Petri I, 201.
 — canonicus de Posaga I, 240.
 — canonicus magister de Pozega I, 315.
 — abbas de Salauar I, 224.
 — de Sancta Cruce I, 45, 60, 69, 244, 270, 280, 313.
 — de Sancta Maria Virginis I, 188.
 — de Sancto Emerico I, 315.
 — de Sancto Georgio I, 112, 116, 132.
 — de Sancto Hemrico I, 241.
 — de Sancto Jacobo I, 389.
 — canonicus Sancti Johannis I, 242.
 — de Sancto Martino I, 65.
 — de Semfalua I, 91.
 — de Silsquech I, 304.
 — de Spanlaka I, 99, 129.
 — de Stionihino (Trinsinio) I, 199.
 — receptor capituli Strigoniensis I, 219.
 — de Tarian Sancte Virginis I, 188.
 — de Telinan I, 245.
 — de Thargala I, 269.
 — de Thul I, 398.
 — de Thuruzkov I, 102.
 — de Tocz (Torti) I, 222.
 — de Tolman I, 270.
 Georgius de Tulman I, 280.
 — de Tumztor I, 91.
 — de Tupurd I, 292.
 — de Tuul I, 381.
 — canonicus ecclesie Vacienensis I, 409.
 — de Vachud I, 73.
 — de Vadas I, 75, 88.
 — de Vadaz I, 50, 52, 82.
 — de Vanchud I, 80.
 — de Vaya I, 149.
 — de Velperch I, 114.
 — de Vng I, 377.
 — de Vra I, 73.
 — de Vrezna I, 488.
 — pe Waia I, 152.
 — de Wehorech I, 104.
 — de Zabal I, 293, 274.
 — de Zacal I, 284.
 — de Zakal I, 313.
 — de Zemhaza I, 101.
 — de Zeuhaza I, 110.
 — de Zuza I, 300.
 — Andree I, 495, 514.
 — Johannis I, 480, 515.
 — Nicolai I, 447, 503, 519.
 — Stephani I, 480.
 — Alberti in Modrussio I, 493.
 — Michaelis clericus Vesprimiensis I, 489.
 — Nicolai canonicus ecclesie Sancte Marie Albaregalensis I, 440.
 — sacerdos altaris Sancte Crucis I, 291.
 Gelbet (Gelleti) de Sepis I, 223.
 Gelleti (Gelbet) de Sepis I, 223.
 Gerhardus de Madastd I, 287.
 — de Nadastd I, 296.
 Gerardus magister I, 1, 2, 3, 6, 8.
 — de Akna I, 122, 130, 138.
 — de Bac I, 217.
 — de Bak (Bat) I, 234.
 — de Bat dominus, rector ecclesie I, 18.
 — de Lauist I, 200.
 — de Musina magister collector decimæ in regno Hungariæ I, 1.
 — de Nadas I, 310.
 Gerausius Petrus I, 403, 404, 419, 421, 422, 424, 428, 431, 436.
 — Petrus apostolice sedis nuncius I, 417.
 — Petrus canonicus Viuriensis, apostolice sedis nuncius in regno Hungariæ I, 432.
 Geruasius Petrus magister I, 418.
 Getardus de Opan vicearchidyaconus I, 222.
 Gibleti (Gibocti) I, 226.
 Gibocti (Gibleti) I, 226.
 Giboti I, 226.
 Gibotonus subcollector Scypsiensis I, 401.
 Goda de Villandre, vicearchidyaconus I, 227.
 Golgorius de Apazy I, 329.
 Gota de Kynged I, 155.
 Gotardus magister, notarius capituli I, 205.
 Gotfridus de Sacalo I, 220.
 — de Truhnek I, 111.
 — de Zepmezev I, 103.
 Gothfridus I, 107.
 — de Sancto Demetrio I, 119.
 — de Scepmzev I, 102.
 — de Vyfalu I, 138.
 — de Zebus I, 93.
 Gregorius I, 215, 253, 323, 376, 445, 484.
 — archidyaconus I, 168.
 — capellanus domini episcopi I, 282.
 — prebendarius.
 — prepositus I, 164, 169, 170.
 — sacerdos I, 275.
 — sacerdos de choro I, 69, 78, 83.
 — thesaurarius I, 509.
 — vicarius plebani Sancte Crucis I, 77.
 — de Alto Campo I, 144.
 — de Apachag I, 247.
 — de Apag I, 331.
 — de Apostuk I, 255.
 — de Bagun I, 110, 122, 128.
 — de Band I, 395.
 — de Basal I, 107.
 — de Belek I, 186.
 — de Bester I, 206.
 — Blasii I, 515.
 — sacerdos de villa Bogun I, 58.
 — sacerdos de villa Bogus I, 78, 85.
 — de Boya I, 160.
 — de Brechin I, 314.
 — de Bulch I, 326.
 — de Burchan I, 297.
 — sacerdos de villa Byeger I, 65.
 — sacerdos de villa Bygua I, 71.
 — de Cakl I, 316.
 — archidyaconus Chasmensis I, 168.
 — episcopus Cenadiensis I, 440.

- Gregorius III. episcopus Chena-
diensis I, 506.
— sacerdos de Chyzcaberug I,
135.
— sacerdos de Cornold I, 258.
— de Cumulod I, 316.
— de Danaba I, 309.
— abbas monasterii Sancti Geor-
gii de Dombo I, 175.
— sacerdos de Druchun I, 241.
— de Eche I, 311.
— de Euzidy I, 397.
— de Geled I, 391.
— de Gerebse I, 323.
— plebanus de Germot I, 221.
— de Golad I, 380.
— de Gozth I, 321.
— de Grepbe I, 332.
— de Guad I, 156.
— sacerdos Sancte Marie de
Guerepcha I, 251.
— sacerdos de villa Guidonis
I, 106.
— plebanus de Gumusi I, 413.
— de Gunad I, 152.
— de Henc archidiaconus I, 242.
— comes de Heuues I, 478.
— de Homag I, 390.
— de Horth I, 326.
— de Hulnes I, 392.
— de Humak I, 382, 399.
— plebanus de Hust I, 330.
— de Huzth de Maramorisio I,
327.
— de Irpot I, 414.
— sacerdos de Kach I, 294.
— de Kald I, 283.
— de Kalon I, 330.
— de Karad I, 392.
— sacerdos de Ker I, 213.
— de Keste I, 295.
— de Koazna I, 381.
— sacerdos de Komlod I, 294.
— de Konlod I, 283.
— de Kornuka I, 131.
— sacerdos de Korunka I, 97, 141.
— de Kunkud I, 380.
— de Locha I, 266.
— de Lok I, 382.
— sacerdos de Malim I, 264.
— de Malon I, 312.
— sacerdos de Malun I, 273,
284, 292.
— de Marchia archidiaconus I,
271, 287.
— de Mare I, 311.
— de villa Most, I, 229.
- Gregorius de Mugra I, 315.
— sacerdos de villa Nadan I, 50.
— de Nogloch I, 295.
— de Nunctikarchay I, 251.
— de Odouarfalua I, 97.
— de Ozud I, 392.
— de Pelekte I, 332.
— de Pescya I, 242.
— de Phygut I, 128.
— de Poloznuk I, 395.
— sacerdos de villa Paznan I, 76.
— de Rad I, 399.
— sacerdos de Ragin I, 101.
— de Reech I, 134.
— sacerdos de Rosal I, 121.
— de Rypak I, 178.
— sacerdos de Sancto Georgio
I, 260.
— de Sancto Jacobo I, 413.
— dominus de Sancto Johanne I,
374.
— sacerdos canonicus Sancti Jo-
hannis I, 271.
— de Sancto Martino I, 184, 295.
— dominus de Sancto Nicolao I,
374, 385, 395.
— de Sancto Rege I, 148, 154,
156.
— sacerdos de Sancto Symone
I, 115.
— sacerdos de Sasca I, 208.
— de Sewdy I, 146.
— sacerdos de Silsezeg I, 243.
— plebanus de Omnibus Sanctis
de Solio I, 221.
— receptor ecclesie Strigoniensis
I, 218.
— de Suanad I, 145.
— de Suzed I, 381.
— de Sylzek I, 301.
— de Symeg I, 387.
— de Tarkan I, 334.
— sacerdos de Thulmari I, 288.
— de Tolman I, 299, 314.
— de Torucz I, 326.
— de Turd I, 297.
— sacerdos de villa Vgra I, 68.
— de Valta I, 89.
— de Versec de ultra Vag, ar-
chidiaconatus Nitriensis I, 230.
— de Visk I, 327.
— sacerdos de Voya I, 97, 113,
140.
— sacerdos de villa Vra I, 58.
— de Vstropattaca I, 209.
— sacerdos de Wechus I, 276.
— sacerdos de Zilzegh I, 281.
- Gregorius sacerdos de villa Vra
I, 47.
— sacerdos de Vray I, 141.
— de Vrey I, 131.
— de Wanza I, 179.
— de Zago I, 145, 156.
— de Zeghalm I, 50, 84.
— de Zendi I, 161.
— sacerdos de villa Zeplak I, 48.
— de Zewdy I, 155.
— de Zich I, 399.
— sacerdos de Zilsek I, 288.
— de Zilzegh I, 269.
— de Ziwnay I, 272.
— de Ziwnia I, 315.
— de Zozka I, 326.
— sacerdos de villa Zughalm I, 88.
— Dominici I, 475.
— Johannis presbiter I, 467.
— Michaelis prepositus I, 500.
— Rufus I, 303.
— Elia clericus Zagrabien-
sis diocesis I, 492.
— Georgii clericus Transilva-
niensis diocesis I, 510.
— Stanizlai clericus Zagrabien-
sis diocesis I, 502.
— Stephani de Brodouch I, 499.
— Thadei de Florentia I, 504.
Gualhardus I, 406.
Guallius de Pretura (Precupa) I,
233.
Guebch I, 236.
Gufridus de Polcha I, 380.
Gugar Martini I, 83.
Guidane de Drauc I, 226.
Guido frater preceptor I, 18.
— de Dravci I, 231.
Guilbot dominus plebanus de
Guilbec (Guillneti) I, 226.
Guilhelmus magister canonicus
diocesis Quinqueecclesiensis
I, 417.
Guillelmus I, 451.
— cardinalis I, 470, 482, 483,
513, 516, 520.
— Gilberti I, 219.
— Giuchoni I, 448.
— Guberti Biceriensis I, 444.
— Guraldi I, 217.
— magister I, 195, 184, 406.
— Pauli I, 493.
— Sancte Marie in Coomedin
diaconus cardinalis I, 493, 511.
— de Posterla I, 438.
— de Pustella archiepiscopus
Mediolanensis I, 472.

- Guillelmus episcopus Quinqueecclesiensis I, 479, 495.
 — Sancti Angeli diaconus cardinalis I, 497.
 — abbas monasterii Sancti Martini de Sancto Monte Pannonie I, 423, 427.
 Guk Helia I, 480.
 Gumpert de Erdeutelech I, 335.
 Gundonis Petri I, 417.
 Gunradus de Capella I, 96.
 — de Quinto Foro I, 99.
 — de Thachalacha I, 103.
 Gunteria de Roduan I, 244.
 Guraldus (Guillelmus) I, 217.
 Gydus sacerdos de Gurchun I, 273.
 Gykardus dominus abbas I, 324.
 Gylanus de Sancta Magdalena I, 391.
 — de Sancta Maria Magdalena I, 379, 380.
- Habrahe** I, 173.
 — ecclesie de Villa Gallica rector I, 26.
 Heczmannus de Silua I, 118.
 — dominus de Byhov I, 125.
 — sacerdos de Bulhard I, 120.
 Hechmannus sacerdos de Principis villa I, 138.
 — sacerdos de Sylua I, 139.
 Heguinus de Kopurnuch I, 376.
 Helias sacerdos Omnium Sanctorum de Visaki I, 186.
 Heluicus de Klusuar procurator hospitalis I, 103.
 — sacerdos de Akna I, 107.
 — sacerdos de Hakna I, 109.
 — sacerdos de Piczpus I, 111.
 — sacerdos de Akna I, 93.
 Helyas de Rotunda Ecclesia I, 146, 150, 155.
 — dominus de Rotunda Ecclesia I, 146, 150.
 — plebanus de Pycula I, 93, 111, 130, 138.
 — sacerdos de villa Garmad I, 88.
 — sacerdos de villa Garmath I, 81.
 — sacerdos de villa Odon I, 79.
 — presbiter de Charug I, 411.
 Hemericus ecclesie Sancti Domini I, 282.
 Hemricus sacerdos I, 162.
 Hencellinus de Hudwarcy I, 280.
- Hench sacerdos Sancte Katharine capelle I, 268.
 — sacerdos de Kaparna I, 288.
 Henchilaus sacerdos de Magna Villa I, 245.
 Henchmannus de Byhov I, 94, 100.
 — de Byhov I, 100.
 — dominus de Byhov I, 94.
 — sacerdos de villa Luduici I, 107.
 Henschmanus sacerdos de Buchard I, 106.
 Henczmannus de Silua I, 111.
 — de Sylua I, 142.
 — de villa Luduici I, 108.
 — de Michaelis villa I, 93.
 — dominus de Byhov I, 143.
 — dominus plebanus de Byhov I, 117, 123, 125, 143.
 — dominus plebanus de Byna I, 103.
 — sacerdos de Luduig I, 130.
 — sacerdos de Luduici villa I, 119, 138.
 Henkch de Kaporna I, 299.
 Henricus I, 211, 230, 264.
 — de Sebus archidiaconus I, 150.
 — de Bama I, 111.
 — de Barstha I, 317.
 — de Bodako I, 111, 129.
 — de Bodakov I, 118.
 — de Bogad I, 285, 294.
 — de Bogald I, 238.
 — de Bohalt patri presbiteri Heborai rectoris ecclesie de Bochoz I, 17.
 — de Bugar I, 309.
 — de Cladino I, 120.
 — de Epries I, 317.
 — de Fez I, 102.
 — de Foyesdorf I, 474.
 — de Guncz I, 327.
 — de Nigua I, 142.
 — de Nova Plantatione I, 327.
 — de Patua (Pocna) I, 202.
 — de Pista (Bista) I, 203.
 — de Plesvic plebanus comitatus Vatisensis I, 227.
 — de Schopplemberg clericus Coloniensis diocesis I, 468.
 — de Silua I, 129.
 — de Syroca I, 317.
 — de Villa Nova I, 111.
 — de Zelews I, 292.
- Henricus dominus de Archis abbas ordinis Sisterciensis in dyocesi Vesprimiensis I, 196.
 — dominus de Cuthas (Archis) prope Budam abbas monasterii Sancti Nicolai I, 196.
 — dominus Vltromorisiensis archidiaconus I, 150.
 — dominus de Almad I, 394.
 — dominus de Buzd I, 95, 111.
 — dominus de Maiori Insua et de Minori I, 144.
 — dominus de Silva I, 97.
 — dominus, plebanus de Doborka I, 117, 123.
 — dominus, plebanus de Eperies I, 26.
 — dominus, plebanus de Nova Villa I, 104.
 — dominus, Scipiensis ecclesie prepositus I, 14.
 — dominus, rector ecclesie Helzmenia I, 17.
 — Petri de Posonio I, 506.
 — plebanus I, 211.
 — plebanus de Aperies, vicarius domini Agriensis episcopi I, 204.
 — plebanus de Babasac prepositure Sancti Thome I, 227.
 — plebanus de Bodako I, 97.
 — plebanus de Bodeko I, 104.
 — plebanus de Doborka I, 125.
 — plebanus de Drabimo (Dobruno) prepositure Sancti Thome I, 227.
 — plebanus de Eledyno I, 104.
 — plebanus de Masoto (Masaro) prepositure Sancti Thome I, 227.
 — plebanus de Molnarch I, 104.
 — plebanus de Moro I, 198.
 — plebanus de Morosis prope Visiegrad ultra Danubium I, 218.
 — plebanus de Nova Villa I, 97.
 — sacerdos I, 264.
 — sacerdos de Bodakon I, 142.
 — sacerdos de Budako I, 139.
 — sacerdos de Buzd I, 99.
 — sacerdos de Buzd I, 121, 125, 136.
 — sacerdos de Chastuc (Chastue) I, 203.
 — sacerdos de Ebes I, 102.
 — sacerdos de Feyz I, 102.
 — sacerdos de Gladino I, 122.

- Henricus sacerdos de Gleamo I, 93.
 — sacerdos de Gledyno I, 111, 130.
 — sacerdos de Kund I, 102.
 — sacerdos de Marani I, 188.
 — sacerdos de Nova Villa I, 139.
 — sacerdos de Patua (Payca) I, 203.
 — sacerdos de Pazpus I, 93.
 — sacerdos de Pigwedine I, 95.
 — sacerdos de Poborzevenso I, 283.
 — sacerdos de Popruzeuiseu I, 273.
 — de Sancto Johanne I, 100, 122.
 — sacerdos de villa Hemungi I, 111.
 — sacerdos de Marci villa I, 93, 111.
 — sacerdos de Pauli villa I, 95, 121.
 — sacerdos de Rudigueri villa I, 209.
 — sacerdos de Yordani villa I, 111.
 — sacerdos de Zeulos I, 237.
 — sacerdos ecclesie Sancti Martini de Allaci (Alfanti) I, 196.
 Henslinus de Coporna I, 314.
 — de Sancta Katherina I, 314.
 Hentmannus sacerdos de Buchard I, 92.
 Herbordus dominus de Cybinio I, 144.
 — de Keznethen I, 323.
 — dominus de Kuner Superiori I, 143.
 — dominus de Superiori Kuminu I, 122.
 — dominus de Wigani villa I, 125.
 — plebanus de Wlkani villa I, 101.
 — presbiter rector ecclesie de Bochoz I, 17.
 — sacerdos de Chiztakerek I, 122.
 — de Velkani villa I, 137.
 — sacerdos de Holmy I, 107.
 — sacerdos de Lazar I, 135.
 Herma Conradi I, 494.
 Hermannus de Alamannia I, 503.
 — de Amda Bystricia I, 67, 139.
 — de Anda Bystricia I, 111.
 — de Byrida I, 118.
 — de Bystricia I, 129.
 Hermannus dominus de Valle Agnetis I, 16, 144.
 — dominus plebanus de Orbov I, 117.
 — dominus vicarius de Malipondio 94.
 — plebanus de Amda Bystricia I, 97.
 — plebanus de Magna Villa I, 122.
 — plebanus de Musna I, 129.
 — plebanus de Waldorf Superiori I, 97.
 — plebanus ecclesie de valle sancte Agnetis I, 16.
 — sacerdos de Dorlako I, 102.
 — sacerdos de Gindusdorf I, 93.
 Heremite I, 167.
 Hermannus de Thomay abbas monasterii ordinis Sancti Benedicti I, 331.
 — de Opus I, 338.
 — de Vinda I, 142.
 — dominus de Orkov I, 143.
 — plebanus de Orbov I, 125.
 Hernuk de Sogad I, 275.
 Hericus de Vicensia Nitriensis de ultra Vag archidiaconatus I, 230.
 Herthwicus de Veyla I, 93.
 Herwordus de Zwina I, 317.
 Heugmannus sacerdos de Ludvici villa I, 93.
 Hodemerius de Promontorio Strigoniensi prepositus iuratos ecclesie Sancti Thome martiris I, 218.
 Honorarius dominus I, 427.
 Horotk (Herek) ecclesia Sancti Martini I, 196.
 Hoto dominus, plebanus de Locano (Bocano) Vntensis archidiaconatus I, —.
 — dominus, plebanus Sancti Michaelis I, 204.
 Idosca (Pasca) sacerdos ecclesie Sancti Ladislai de Horuati (Hanoa) I, 191.
 Innauchinus dominus de Kuara archidiaconus I, 243.
 Innocentius VI. papa I, 506.
 Ioanka sacerdos de villa Kyledi I, 64.
 Ipolitus de Pisqui I, 414.
 Ippolitus de Jaurumna I, 299.
 Iuan plebanus Sancti Egidii I, 78.
 — de Hodueg I, 323.
 — sacerdos de Janus I, 286.
 — sacerdos de Olazi I, 83.
 Iuanca sacerdos de Sekdelino I, 206.
 Iuanka I, 383.
 — de Georgio I, 390.
 — de Kedhel I, 389.
 — de Menddues I, 269.
 — de Sard I, 392.
 — de Sancto Georgio I, 381.
 — dominus Varadiensis episcopus I, 30.
 — sacerdos de villa Garba I, 75.
 — sacerdos de villa Gurba I, 81, 88.
 — sacerdos de Kyrali villa I, 56.
 Ivanka I, 394.
 — sacerdos de villa Gorba I, 51.
 — Posoniensis cantor I, 190.
 — sacerdos de villa Gurba I, 66.
 — sacerdos de villa Gurba I, 52.
 Iwachinus archidiaconus de Baram I, 285.
 — archidiaconus de Barana I, 274.
 — prepositus Sancti Johannis I, 302.
 Iwanchinus Sancti Johannis prepositus I, 291.
 Iwan de Debreiestd I, 297.
 — sacerdos de Debrekestd I, 278, 286.
 — sacerdos de Domasa I, 285.
 — de Iwanus I, 297.
 — de Jana I, 311.
 — sacerdos de Janus I, 278.
 — sacerdos de Mosa I, 275.
 — de Monsti I, 294.
 Iwanka de Meddius I, 307.
 — de Meddius I, 287.
 — de Medwd I, 182.
 — de Medwus I, 300, 305.
 — de Prigina I, 272.
 — sacerdos de Medivus I, 305.
 — sacerdos de Zas I, 292.
 — sacerdos de Zaas I, 277, 286.
 Jacobus de Acha I, 307.
 — sacerdos de villa Adam I, 80.
 — sacerdos de Aga I, 288, 301.
 — de Agka I, 282.

- Jacobus sacerdos de Ahch I, 106.
 — Albensis ecclesie canonicus I, 426.
 — . . . Sancti Laurentii de An Collosensis dyocesis I, 408.
 — dominus sacerdos de Asako (Asalo) I, 214.
 — dominus Bellenguarii de Aui-nione I, 406.
 — de Azolo I, 318.
 — sacerdos de Bachana I, 236.
 — de Bachay I, 299.
 — sacerdos de Bachi I, 94.
 — de Bagana I, 274.
 — de Bakana I, 292.
 — de Bakanha I, 312.
 — de Barralia I, 301.
 — de Batana I, 284.
 — sacerdos Beati Bartholomei ecclesie I, 273, 284.
 — de Belch I, 379, 397.
 — sacerdos de Berchun I, 275.
 — de Belch I, 379.
 — de Beren I, 389.
 — de Bodon I, 180.
 — sacerdos de Bokonia I, 264.
 — de Bolch I, 390.
 — de Bredenscher I, 467.
 — de Broa dominus apostolice camere thesaurarius I, 431.
 — de Bulchu I, 333.
 — sacerdos de Bulihant (Vilman) I, 215.
 — de Bunchudfelde I, 376, 388.
 — de Capud I, 413.
 — dominus plebanus de Cassa I, 208.
 — sacerdos ecclesie Sancte Crucis de Ceco (Seco) I, 192.
 — plebanus de Chapintha I, 94.
 — dominus de Chapurcha I, 101, 125.
 — de Charuasy I, 245.
 — sacerdos de villa Chatar I, 44, 57, 65, 80, 86.
 — sacerdos de Cherchey I, 238.
 — de Chezerek I, 147.
 — de Chestreg I, 155, 158.
 — de Churcymen I, 285.
 — de Clusiwar, clericus Albertis, Transilvaniensis diocesis I, 518.
 — de Colkey I, 382.
 — de Complot (Compolt) abbas I, 204.
 — sacerdos de Duabus Ecclesiis I, 107.
- Jacobus sacerdos de Dub I, 134.
 — sacerdos de Draua I, 241.
 — de Dorgnew I, 333.
 — de Dreguen I, 328.
 — de Egrus I, 382.
 — de Emerici villa I, 211.
 — de Elya I, 390.
 — sacerdos de Emist I, 273.
 — dominus de Enedyno I, 101.
 — plebanus de Eneudio I, 94.
 — de Enustd I, 292.
 — sacerdos de Enuzd I, 264.
 — sacerdos de Erkud I, 107.
 — sacerdos de Erkundino I, 109.
 — de Erkuntino I, 120.
 — de Forna I, 385.
 — sacerdos de Fur I, 254.
 — sacerdos de villa Gagan, capellanus abbatis I, 64.
 — de Gerchun I, 266.
 — dominus de Valle Gerrudis I, 144.
 — sacerdos de villa Geures I, 75.
 — de Ginczd I, 237.
 — de Giustd I, 284.
 — de Goglos I, 285.
 — de Golguos I, 230.
 — sacerdos de villa Guger I, 66.
 — de Gurchen I, 295.
 — sacerdos de villa Gurus I, 81, 88.
 — sacerdos de Gyg I, 119.
 — plebanus de Hengrat (Hongrot) I, 200.
 — de Henhes I, 313.
 — de Hutuen I, 152, 157.
 — de Hutuen Petri I, 152.
 — de Hyxo I, 318.
 — de Iwnlak I, 281.
 — de Jadest I, 319.
 — de Justa Gran frater procurator abbacie ordinis Sancti Benedicti I, 218.
 — de Kalapataka I, 317.
 — dominus de Kapurcha I, 143.
 — de Keche I, 391.
 — de Keci I, 380.
 — de Kezeld I, 160.
 — de Keztel I, 376.
 — de Korofiev I, 312.
 — de Kosar I, 313.
 — sacerdos de Kulpen I, 131.
 — de Kyrewf I, 293.
 — de Lengres I, 417, 432, 433.
 — de Leta I, 211.
 — de Lews I, 216.
 — dominus de Lingris I, 404.
- Jacobus sacerdos Sancti N. de Luk I, 246.
 — sacerdos de Mader I, 202.
 — sacerdos de Malo Prandio I, 121, 126.
 — de Zepel de villa Margala I, 317.
 — de Marganha I, 210.
 — de sacerdos de Mausfalua I, 153.
 — de Mike I, 238.
 — sacerdos de Modost (Nadest) I, 207.
 — sacerdos de Nempcii I, 114.
 — de Nempty I, 104.
 — plebanus de Nharsit Nitrien-sis archidiaconatus I, 225.
 — sacerdos de villa Niued I, 56.
 — sacerdos de Noglog I, 136.
 — sacerdos de Noglok I, 110.
 — sacerdos ecclesia Sancti Michaelis de Nova villa I, 249.
 — sacerdos de Nycolay villa I, 95, 103.
 — sacerdos de Nyglog I, 120.
 — sacerdos de Nyglok I, 120.
 — sacerdos de Nyres I, 127.
 — sacerdos de villa Omaria I, 42, 65.
 — magister de Oza archidiaconus I, 118.
 — de Patha I, 376.
 — sacerdos de Pacze I, 263.
 — de Penge I, 135.
 — dominus, plebanus de Petri villa I, 32.
 — sacerdos de Peturd I, 274.
 — de Phatha I, 388.
 — de Quinqueecclesiis I, 468.
 — sacerdos Sancti Pauli de Radysna I, 186.
 — de Reguen I, 306.
 — sacerdos de Reguhró I, 257.
 — de Rotunda Ecclesia I, 398.
 — sacerdos de Rumey I, 96.
 — de Sabuar I, 159.
 — de Saka I, 378.
 — sacerdos de villa Salard I, 78.
 — sacerdos de villa Sakyan I, 67.
 — de villa Salonib I, 115.
 — sacerdos de Saly I, 279, 290, 302.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 115, 132.
 — sacerdos de Sancto Benedicto I, 97, 131, 140.
 — de Sancto Blasio I, 375, 386, 396.

- Jacobus de Sancto Elya I, 267, 290, 302, 307.
 — de Sancto Helya I, 279.
 — Sancti Johannis canonicus I, 271.
 — de Sancto Luca I, 396.
 — sacerdos de Sancti Martini villa I, 71.
 — de Sancto Michale plebania I, 197.
 — sacerdos de Noglok I, 92.
 — sacerdos Sancti Spiritus ecclesie I, 115, 294.
 — de Sancto Stephano plebanus I, 197.
 — dominus Sancti Thome prepositus I, 429.
 — Sancti Viti sacerdos I, 203.
 — Sanctorum Cosme et Damiani ecclesia I, 237, 273, 274, 284, 293, 313, 314.
 — sacerdos de Santo villa I, 55.
 — de Sasuar I, 151.
 — de Sauli I, 267, 308.
 — dominus de Sebus I, 125.
 — de Segimon dyocesis archidiaconatus Sancti Georgii I, 232.
 — sacerdos de Seglos I, 275.
 — de Senes I, 397.
 — sacerdos de Sila (Sili) I, 203.
 — de Sinhua (archidiaconatus Nigradiensis) I, 230.
 — sacerdos de Situk I, 95.
 — sacerdon de Soch (Sokt) I, 202.
 — de Soclas I, 309.
 — de Soglos I, 294.
 — plebanus de Solio I, 220.
 — sacerdos de Some I, 102.
 — dominus de Subcastro I, 94, 100, 267, 287.
 — dominus de Subcastro Petri I, 142.
 — sacerdos de Suklods I, 238.
 — de Syrofen I, 237.
 — de Tamasy I, 305.
 — de Tarhus I, 153.
 — de Tesola I, 157.
 — de Tesuld I, 149.
 — sacerdos de Thamasy I, 262, 277.
 — sacerdos de villa Thatar I, 73.
 — sacerdos de villa Thati I, 79.
 — de Thelibey I, 397.
 — de Thelke I, 391.
 — sacerdos de villa Toam I, 72.
 — de Tolcsohatu I, 324.
 Jacobus de Tomassy I, 306.
 — de Tosula I, 152.
 — dominus de Turcz, abbas ordinis Premonstratensis I, 218.
 — lector ecclesie Varadiensis I, 509.
 — sacerdos de Varda I, 106.
 — dominus plebanus de Vermus I, 100.
 — plebanus de Veruus I, 98.
 — sacerdos de Veyla I, 109, 119, 130, 138.
 — sacerdos Sancti Regis Stephani de Vincenti (Virtecz) I, 185.
 — sacerdos de Voda I, 108, 116, 134.
 — sacerdos de Vtuen I, 149, 160.
 — sacerdos de Vylok I, 269.
 — de Wahallia I, 289.
 — sacerdos, Waradiensis ecclesie succentor I, 83.
 — Waradiensis ecclesie succentor I, 60, 62, 77.
 — de Waralca I, 279.
 — de Warhalhia I, 308.
 — de Weper I, 306.
 — sacerdos Sancti P. de Wlche I, 247.
 — de Wlhoc I, 304.
 — de Woyfoln I, 340.
 — dominus de Wozzodya I, 143.
 — de Wrmand I, 266.
 — de Wtuen I, 137.
 — de Wylak I, 287, 300, 307.
 — de Wylmar I, 318.
 — de Yenen I, 384.
 — sacerdos de Zakal I, 122.
 — de Zakan I, 390.
 — sacerdos de villa Zalar I, 71.
 — sacerdos de villa Zalard I, 63, 85.
 — sacerdos de villa Zarad I, 56.
 — de Zauly I, 304.
 — magister de Zeghal archidiaconus I, 48.
 — de Zeghalm archidiaconus I, 62, 77, 85.
 — de Zeldes I, 148.
 — sacerdos de villa Zeplak I, 60.
 — de Ziner I, 390.
 — de Zinner I, 378.
 — de Zob I, 389.
 — archidiaconus I, 46, 164, 165, 169, 170.
 — Baciensis prepositus I, 27, 444.
 — Chanadyensis dominus episcopus I, 402.
 Jacobus dominus venerabilis pater Sancte Marie in Cosmedim diaconus cardinalis I, 1.
 — Cruciferorum magister I, 401.
 — frater I, 402, 403.
 — legatus I, 143.
 — prepositus I, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170.
 — prepositus Baciensis I, 444.
 — magister I, 282.
 — Neugradiensis archidiaconus I, 203.
 — prepositus I, 499.
 — procurator I, 520.
 — sacerdos I, 174, 242, 292.
 — sacerdos, capellanus domini episcopi I, 150.
 — sacerdos, capellanus Jacobi archidiaconi I, 46.
 — sacerdos de choro I, 61, 69, 78, 83, 90.
 — sacerdos magistri Benedicti I, 83.
 — Sancti Andree episcopi I, 395.
 — cantor Strigoniensis subcollecin civitate et diocesi Strigoniensi I, 17.
 — succentor I, 46, 89.
 — quondam Symonis presbyter I, 442.
 — dominus, cantor Waradiensis I, 29.
 — dominus legatus in Wyssiegrad I, 303.
 — prepositus in Wissiegrad I, 337.
 — Berengarius dominus frater I, 39, 401, 402, 403, 417, 418, 419, 420, 444.
 — dictus Crius I, 448.
 — Jacobi I, 515.
 — Jacobi canonicus Cenadiensis I, 516.
 — Johanni presbyter Agriensis diocesis I, 516.
 — Nicolai de Tocz (Torti) dominus Sancti Georgii de Tocz (Torti) Nitriensis archidiaconatus I, 222.
 — Parvus canonicus Nitriensis I, 450.
 — Pauli de Waradiensis custodia ecclesie I, 507.
 — Pauli presbyter Vesprimiensis diocesis I, 507.
 — Petri I, 165, 468, 481, 496.
 — Ruffus I, 518.

- Janca plebanus de Sancto Paulo I, 413.
- Jean sacerdos de Olazi I, 69.
- Jerminus sacerdos de Cino (Curo) I, 211.
- Jakmellus I, 163, 164, 167, 168, 169, 170.
- Jakmillo I, 165.
- Joanka dominus I, 400.
- Johanka de Georgio I, 397.
- Johannes sacerdos I, 168.
- de Sancto Petro I, 339.
- sacerdos de Abbatis villa I, 114, 136.
- de Achad I, 149, 151, 157, 160.
- de Agar I, 297, 323, 331.
- de Argia I, 25, 26, 322, 402, 403, 419.
- comes, de Agria civis Budensis I, 25, 26.
- dominus de Agria civis Budensis I, 402, 403, 419.
- dominus custos de Agria I, 322.
- plebanus de Agun I, 135.
- de Alach I, 397.
- custos ecclesie Albensis, Vespriensis diocesis I, 425, 426.
- plebanus de Alba I, 98, 120, 124.
- magister archidiaconus Albensis I, 105, 113, 118, 137.
- dominus de Alba Ecclesia I, 94, 101, 122, 125, 143.
- de Alberti villa I, 142.
- de Anda Bystricia I, 142.
- de Andach I, 380.
- sacerdos de Angelus I, 106.
- de Anna I, 310.
- de Apacha I, 146, 161.
- de Apatha I, 155.
- sacerdos de villa Apati I, 52, 66.
- de Apatroht I, 331.
- plebanus de Apoldya Superiori I, 94, 101.
- de Arapad I, 284.
- sacerdos de Arpad I, 273.
- de Arpad Gallico I, 293.
- sacerdos de villa Artand I, 55, 63.
- sacerdos de villa Arthand I, 43.
- de villa Assumhari I, 81.
- sacerdos de villa Athas I, 48, 82.
- de Azalo I, 390.
- de Azar I, 320.
- de Azovfeu I, 399.
- Johannes sacerdos de villa Azunuisari I, 86.
- sacerdos de Babalhalma I, 96.
- de Bachunta I, 267.
- de Baer I, 326.
- de Bako I, 324.
- de Bakza I, 313.
- sacerdos de Balkaz I, 95.
- sacerdos de Baluan I, 274, 293, 313.
- sacerdos de Balvac I, 264.
- de Ban plebanus I, 200.
- sacerdos de villa Barakun I, 46, 58, 68.
- de Barati I, 399.
- sacerdos de Bardusa (Bardafa) I, 210.
- de Basse I, 238.
- sacerdos de Bator I, 213.
- de Baxa I, 283.
- sacerdos de villa Bay I, 67, 153.
- de Beace (sic) I, 169.
- Johan . . . Beate Elyzabeth I, 247.
- sacerdos de Beata Maria I, 289.
- sacerdos Beate Virginis I, 260.
- dominus de Bechereky I, 154.
- de Beckerey I, 158.
- sacerdos de Beelch I, 261.
- de Behe I, 309.
- de Beke I, 389.
- de Belche I, 275, 285.
- sacerdos de villa Belenes I, 87.
- sacerdos de Bellie I, 296.
- de Belotac I, 268.
- de Belya I, 399.
- de Belye I, 399.
- sacerdos de Bemey I, 134.
- de Benchech I, 280.
- de Benchen I, 244, 299.
- de Benchench I, 270, 288.
- sacerdos de villa Benencs I, 68, 74.
- de Berchi I, 317.
- de Berem I, 297.
- plebanus de Beren I, 99, 111.
- de Berhende I, 378.
- sacerdos de villa Bernold I, 75.
- sacerdos de villa Bernolt I, 51.
- sacerdos de Berqui I, 210.
- de Berzenche I, 396.
- de Berzencze I, 389.
- de Beschenev I, 322.
- de Besenen I, 376.
- sacerdos de villa de Bethle-moysi I, 81, 88.
- Johannes sacerdos ecclesie Sancti Johannis de Bepim (Reychan) I, 192.
- de Bezenen I, 388.
- sacerdos de villa Bezerm I, 86.
- sacerdos de villa Bezermem I, 64.
- sacerdos de villa Bezermen I, 57, 72, 80.
- de Bezin I, 339.
- de Bicla I, 307.
- de Bingla I, 243.
- de Bingula I, 269.
- de Blasio I, 396.
- de Boatroch I, 329.
- sacerdos Sancte Trinitatis de Bocca I, 246.
- de Boche I, 179.
- de Boconio I, 395.
- de Bodmer I, 310.
- de Boduka-Sunfolua I, 281.
- de Boka I, 100.
- de Bokon I, 386.
- de Bokono I, 374.
- sacerdos de Bokov I, 98.
- sacerdos de Bokza I, 264.
- de Bol I, 251, 323, 331.
- de Bolchat I, 103.
- sacerdos de villa Bolenes I, 59.
- sacerdos de Bolk ecclesie Omnium Sanctorum I, 339.
- de villa Bonetis I, 103.
- de Borch I, 338.
- sacerdos de villa Bors I, 66, 73, 86.
- de Bosac I, 415.
- de Bot I, 230.
- de Bothkereki I, 147.
- de Botona I, 254.
- sacerdos de villa Boy I, 53, 76.
- de Boya I, 237, 273, 293.
- sacerdos Sancti Thome de Boyg I, 188.
- sacerdos de Bozek I, 275.
- de Bredenscherd clericus Vespriensis diocesis I, 484.
- de Buda I, 293.
- de Buku I, 378.
- de Bulzad I, 396.
- sacerdos de villa Burs I, 80.
- sacerdos de villa Bycha I, 68.
- sacerdos de villa Bychach I, 60.
- sacerdos de Bygklak I, 304.
- de Byglab I, 287.
- sacerdos de Byglas I, 300.
- sacerdos de Byhar I, 44.

- Johannes sacerdos de villa Byhor
I, 56, 65, 73, 80, 85.
— sacerdos de villa Bykach I, 48.
— sacerdos de Bykath I, 87.
— sacerdos de villa Bykaz I, 75, 82.
— de Byls I, 311.
— de Byngela I, 307.
— sacerdos de Byngula I, 281, 288, 301.
— de Byntuk I, 101.
— dominus de Byrni I, 94.
— sacerdos de Byse I, 266, 275, 285, 294.
— de Bysse I, 310.
— dominus plebanus de Bystricia I, 117, 129.
— de Cabiespino canonicus Narbonensis I, 452, 465.
— de Canusa I, 271.
— sacerdos Sancti N. de Capanha I, 250.
— de Casmar I, 213.
— de Cass I, 380.
— de Cathine I, 308.
— de Cege I, 390.
— sacerdos de Cecresd I, 262.
— de Chaba I, 379, 391, 397.
— de Chafurd I, 388.
— de Chak I, 268.
— de Chala I, 155, 161.
— de Chalar I, 376.
— de Chax I, 414.
— de Checher I, 259, 326.
— sacerdos de villa Chefa I, 47.
— sacerdos de villa Chepha I, 58, 68, 74, 82, 87.
— de Chinar I, 300.
— sacerdos ecclesie Sancte Marie de Chitnik I, 192.
— sacerdos de Chobat I, 213.
— sacerdos de villa Choc I, 57, 63.
— sacerdos de Chor I, 254.
— de Chubul I, 398.
— de Chumbul I, 158.
— sacerdos de Chumburd I, 92.
— de Chumload I, 381.
— de Chumun I, 309.
— de Cimal I, 413.
— sacerdos de villa Coachi I, 85.
— de Coazna I, 392.
— sacerdos de Copdvis I, 258.
— sacerdos de Coques I, 212.
— de Cornay I, 380.
— de Cosma I, 319.
— de Costulan Nitriensis I, 234.
— de Cosuch I, 320.
- Johannes de Crancha I, 272.
— sacerdos ecclesie Beate Virginis de Cresuag I, 190.
— sacerdos ecclesie Beate Marie de Criffoloc I, 249.
— de Crursa, vice archidiaconus Neugradiensis (Neugradiensis) I, 231.
— sacerdos de Cuelchet, comitatus et archidiaconatus de Sars I, 208.
— de Curbag I, 385.
— de Cusidi I, 414.
— de Cussidi I, 177.
— de Cykador I, 297.
— de Cyke I, 311.
— de Czoch I, 178.
— de Dag I, 151.
— archidiaconus de Dapa I, 357.
— de Dech I, 388, 395.
— de Ded I, 389.
— de Dedes I, 335.
— sacerdos de Dedrog I, 109.
— de Deg I, 148, 157, 159.
— de Dench I, 378.
— de Dendreg I, 116.
— de Ders I, 321.
— de Deseboya I, 295.
— sacerdos de Sancto Michaeli de Diuortha I, 242.
— sacerdos de Diusta I, 103.
— dominus de Dobka I, 98.
— sacerdos de Doboka I, 114, 128.
— plebanus de Doborka I, 101.
— de Dobrusa I, 199.
— dominus Doburca I, 143.
— de Dod I, 373.
— plebanus Omnium Sanctorum de Dombo I, 413.
— sacerdos de Domiaryka I, 268.
— sacerdos de Dominici villa I, 93.
— de Doranch I, 321.
— de Dorolch I, 334.
— de Dorson I, 339.
— de Drac I, 414.
— sacerdos de Drad I, 93, 130.
— de Drag I, 179.
— sacerdos de iuxta Draua I, 289.
— plebanus de Duabus Turribus I, 121, 136.
— archidiaconus de Dubicha I, 165, 170.
— de Duak I, 377.
— de Dulia plebanus Albensis I, 444.
- Johannes vicarius de Dumbo I, 176.
— sacerdos de Durugh I, 263.
— de Dus I, 287.
— sacerdos de Duuar I, 289.
— de Duz I, 338.
— sacerdos de Dydrad I, 120.
— sacerdos de Dydrag I, 104, 138.
— de villa Dyis ecclesie Beate Virginis I, 337.
— de Eche I, 287.
— de Eched I, 325.
— de Echegh I, 322.
— frater, abbas de villa Egged I, 44.
— sacerdos de villa Eghazan I, 68.
— de Egreg I, 332.
— sacerdos de Eigh I, 300.
— sacerdos de Eleusfolua I, 274.
— de Elleufolua I, 284.
— sacerdos de Elleusfolua I, 264.
— de Elswa I, 319.
— sacerdos de Endrid I, 134.
— sacerdos de Enece I, 131.
— sacerdos de Engh I, 269, 287, 304.
— sacerdos de Enhgh I, 281.
— de Eozep-Minici I, 318.
— sacerdos de Ercuntino I, 93.
— sacerdos de Erdewasd I, 268.
— sacerdos de Ernece I, 97, 140.
— sacerdos quondam de Ers I, 108.
— de Estina I, 413.
— de Euscut I, 242.
— sacerdos de villa Eusi I, 84.
— de Ewla I, 202.
— de Fayz I, 374.
— sacerdos de Felic (Selit) I, 206.
— sacerdos de Felnempti I, 212.
— sacerdos Sancti Petri de Feruet I, 187.
— sacerdos de Figud I, 101.
— plebanus de Filnait I, 414.
— de Fired I, 375.
— de Fired Dergethe I, 932.
— de Flar I, 329.
— de Foydes I, 332.
— sacerdos de Fyerd I, 103.
— abbas de villa Gabrian I, 44.
— sacerdos de Galadua I, 146.
— sacerdos Sancti Georgii de Galha I, 250.
— sacerdos de villa Galmad I, 50.
— sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum de Galuk I, 249.

- Johannes archidiaconus de Gamche I, 167.
- sacerdos de villa Gara I, 52.
- de Garabanch I, 377.
- sacerdos de villa Garah I, 50.
- sacerdos de villa Garand I, 72.
- sacerdos de villa Garmad I, 53, 70, 88.
- sacerdos de villa Garmat I, 76, 81, 84, 157.
- de Gechec I, 261.
- de Gege I, 398.
- de Geke I, 380.
- sacerdos de Georgio iuxta Draua I, 281.
- plebanus de Gera I, 413.
- sacerdos de Gerech I, 276.
- de Gerege, Neugradiensis I, 228.
- sacerdos de Gerend I, 91, 101, 110, 123, 128, 137.
- sacerdos de villa Geres I, 68.
- de Gerona alias dictus de Sancto Antonio I, 211.
- sacerdos de Gerunha de districtu de Sars I, 214.
- de Geur I, 338, 322.
- sacerdos de villa Gevihosto I, 82.
- sacerdos de Gezev I, 127.
- de Gingui I, 393.
- sacerdos de Gledyno I, 138.
- de Glyonissa I, 314.
- archidiaconus de Gramche I, 162.
- sacerdos de Gregorii villa I, 95, 99, 111, 121, 125, 136, 137.
- de Guereg I, 299.
- sacerdos de villa Gul I, 45.
- sacerdos de Gulahaza I, 328.
- de Gulay I, 245.
- de Gumur I, 255.
- de Gumia I, 241.
- de Gunugi I, 158.
- de Gunur I, 253.
- sacerdos de villa Gurbed I, 87.
- sacerdos de villa Gurbeg I, 82.
- de Gurle I, 388.
- dominus archidiaconus de Gyomir I, 335.
- de Haladua I, 161.
- de Halaz I, 325.
- dominus de Harangud I, 147, 154.
- de Harchkerech I, 131.
- Johannes sacerdos de Hazazhke-rek I, 97.
- sacerdos de ecclesia Sancte Marie de Hazthzak I, 134.
- sacerdos de Hazthzoch I, 117.
- Ghuetkonis de Haztonka I, 503.
- sacerdos de Hechen I, 294.
- de Heleusfolua I, 294.
- de Helysfala I, 313.
- de Henduch I, 391.
- sacerdos de Heng I, 242, 307.
- sacerdos de Hennas I, 245.
- sacerdos de villa Heno I, 76.
- Sancti Martini de Henthi I, 188.
- de Herdefark I, 301.
- de Herdes I, 331.
- de Herdevfark I, 288.
- sacerdos de Herdoso I, 242.
- sacerdos de Herduferch I, 305.
- de Heredefork I, 282.
- sacerdos de villa Herneld I, 79.
- de Heten I, 283.
- de Hetin I, 316.
- de Heues I, 337.
- vicearchidiaconus de Hewes 324.
- sacerdos ecclesie Beati Jacobi de Hidnik I, 250.
- sacerdos de villa Hirziczo I, 47.
- sacerdos de Hodod I, 119, 141.
- sacerdos de Hoduilag I, 102.
- de Holas Arpad I, 312.
- de Holasi I, 155.
- dominus de Holta I, 144.
- de Homrod I, 318.
- sacerdos Sancti Martini de Hono (Honti) I, 187.
- sacerdos de Horcica I, 241.
- sacerdos ecclesie Sancti Martini de Horotk (Herek) I, 196.
- de Horuoth I, 180.
- sacerdos de Hospitali I, 97.
- custos I, 234.
- plebanus de Hotwag I, 259.
- de Hotvort I, 234.
- sacerdos de Hublus I, 98.
- sacerdos de Hudus I, 97, 131, 140.
- sacerdos de Hugh I, 239.
- de Humened (Humrucl) I, 214.
- de Humrued I, 214.
- de Humuna I, 337.
- de Hurusi I, 157.
- de Hurusy I, 149.
- de Huruzi I, 147, 152.
- sacerdos de villa Husin I, 68.
- Johannes sacerdos de villa Husino I, 87.
- de Huslay I, 328.
- sacerdos de villa Husoso I, 59.
- sacerdos de villa Huziuoso I, 74.
- sacerdos de Hysmen I, 278, 286.
- de Hystebev I, 155.
- de Hyzi I, 310.
- sacerdos de Idech I, 93, 111, 119.
- sacerdos de Idech Superiori I, 104, 138.
- plebanus de Igun I, 121.
- de Igwrca I, 317.
- de Ihicam I, 310.
- sacerdos de villa Iraz I, 80, 86.
- de Isnim I, 311.
- de Itebev I, 147, 153, 158.
- sacerdos de Iwan I, 261, 278, 286.
- de Iwger I, 180.
- sacerdos de Izkulnuk I, 126.
- de Jacobi villa I, 208, 317.
- sacerdos Jacobi capelle I, 273.
- sacerdos de villa Jacobi comitatu de Sars I, 208.
- sacerdos de villa Jenev I, 49, 54, 70.
- de Kaal Omnium Sanctorum I, 387, 396.
- de Kal Omnium Sanctorum I, 375, 387.
- sacerdos de Kamant I, 242.
- de Kal Sancti Benedicti I, 387.
- de Kamarid I, 269.
- de Kapana I, 323.
- de Karachna I, 288.
- sacerdos de villa Karasun I, 133.
- de Karatna I, 299.
- sacerdos de Karaznazeg I, 141.
- de Karcha I, 313.
- de Kas I, 398.
- de Kasmar I, 318.
- Kathedralis archidiaconus I, 273, 283, 292, 303.
- de Kauas I, 392.
- de Kaza I, 286.
- dominus de Kazeng I, 322.
- plebanus de Kaztonia I, 121.
- sacerdos de Keg I, 214.
- de Keleten I, 334.
- sacerdos de villa Kenes I, 80.
- de Ker I, 150.

- Johannes de Kerene I, 267.
 — sacerdos de villa Kereztes I, 65, 73, 80.
 — de Kescen I, 335.
 — de Kesch I, 318.
 — de Kesenev I, 338.
 — de Kesse I, 299.
 — sacerdos de Keulewd I, 261.
 — de Keze I, 288.
 — sacerdos de Kezev I, 95, 122.
 — dominus de Kezin I, 373, 384.
 — de Kezinch I, 338.
 — dominus de Keztev I, 94.
 — sacerdos de Kezu I, 139.
 — sacerdos de Kezy I, 113.
 — plebanus de Kimortu I, 101.
 — de Kisfolud I, 320.
 — de Koaznia I, 399.
 — de Kolachoza I, 331.
 — sacerdos de villa Komar I, 42, 71.
 — sacerdos de Konteluky I, 100.
 — de Korue I, 391.
 — sacerdos de Kospotok I, 129.
 — dominus de Kozcov I, 140.
 — dominus plebanus de Koztonia I, 140.
 — dominus plebanus de Koztouiia I, 126.
 — plebanus de Koztov I, 99, 110.
 — sacerdos de villa Krali I, 42.
 — sacerdos de villa Kuachi I, 86.
 — sacerdos de Kublus I, 100.
 — de Kuchperg presbiter Strigoniensis I, 469.
 — de Kulay I, 298.
 — sacerdos de Kumbund I, 98.
 — sacerdos de Kumburd I, 109.
 — sacerdos de villa Kunar I, 54, 65, 80, 85.
 — plebanus de Kunerta I, 111.
 — plebanus de Kunertu I, 94, 123, 124, 137.
 — dominus de Kurnertu I, 143.
 — de Kykke I, 380.
 — sacerdos de Kylien I, 133.
 — sacerdos de villa Kyniz I, 71.
 — dominus de Kyrchperch I, 144.
 — de Kyzfalud I, 399.
 — de Lad I, 324.
 — de Ladan I, 329.
 — de Laps I, 327.
 — sacerdos de Lazarkerek I, 140.
 — de Legun I, 113.
 — plebanus de Lekenche I, 121, 140.
 — de Lelya I, 393.
 Johannes de Lizko I, 377, 387.
 — sacerdos de Locha I, 275.
 — de Lok I, 282.
 — de Lombus I, 476.
 — sacerdos de Lona I, 103, 113.
 — plebanus de Longo Prato I, 330.
 — de Lotha I, 295.
 — sacerdos Sancti Henrici de Ludi (Ruda) I, 190.
 — de Lusko I, 295.
 — de Lussoneto I, 519.
 — de Lysko I, 290, 301, 308.
 — sacerdos de villa Mach I, 81.
 — sacerdos ecclesie Sancti Clementis de Machonek (Machonok) I, 186.
 — de Machonok I, 186.
 — de Maclar de Valle Agriensi I, 203.
 — plebanus de Maklar I, 320.
 — sacerdos de Massa I, 238.
 — plebanus de Maysis I, 200.
 — de Medio Monte I, 327.
 — sacerdos de Medunes I, 243.
 — de Meger I, 332.
 — sacerdos Sancti Petri de Meken I, 185.
 — de Merene I, 381, 397.
 — de Merenye I, 393.
 — de Merisd I, 244.
 — sacerdos de villa Mezermen I, 44.
 — de Mihad I, 379.
 — sacerdos de villa Mikula I, 64.
 — de Mislá I, 297.
 — sacerdos de villa Moch I, 44, 58, 66, 72, 103, 114, 139.
 — de Mochi I, 335.
 — sacerdos de Mog I, 255.
 — de Mohy I, 339.
 — de Monac I, 320.
 — sacerdos de villa Moneri I, 93.
 — sacerdos de villa Monery I, 119, 130.
 — sacerdos de villa Moneti I, 107.
 — de Monte (Beate Virginis) plebanus I, 200.
 — dominus de Monte Martini I, 143.
 — de Monustor I, 276.
 — sacerdos de Mooch I, 94, 120, 127.
 — de Morsol (Marsal) I, 229.
 — sacerdos de Mortins I, 263.
 — de Morustd I, 298.
 — de Mossa I, 309.
 Johannessacerdos de villa Moueni I, 111.
 — de Moys I, 222, 223.
 — plebanus de Moys Sancte Trinitatis, archidiaconatus Nitriensis I, 222.
 — de Mylcosuara I, 106.
 — de Myneusoltha I, 339.
 — sacerdos de Natand I, 126.
 — de Nempcen I, 382.
 — sacerdos de Neg Omnium Sanctorum I, 241.
 — plebanus de Nempcy I, 119.
 — de Nempten I, 399.
 — de Nempti I, 325.
 — de Nempti Superiori I, 318.
 — plebanus de Nempty I, 108, 335, 338.
 — de Nenchen I, 392.
 — plebanus de Neston (Areschan), archidiaconatus Borsiensis I, 223.
 — de Nezmel I, 373, 384.
 — sacerdos de villa Nirpali I, 78, 85.
 — sacerdos de villa Nizta I, 57.
 — sacerdos de Noe I, 95.
 — de Nomar I, 338.
 — de Nova Villa I, 144, 212, 392, 396, 412.
 — plebanus de Nubic (Nuvix) I, 223.
 — de Nuvix I, 223.
 — sacerdos de villa Nyrpali I, 71.
 — sacerdos de villa Nyzca I, 65.
 — de Obod I, 338.
 — sacerdos de villa Odon I, 57.
 — sacerdos ecclesie Sancti Michaelis de Ola I, 250.
 — sacerdos de civitate Olazi I, 45, 60, 67, 83.
 — sacerdos de villa Olazi I, 45, 60, 77.
 — sacerdos Omnium Sanctorum I, 176, 247, 281, 294.
 — Omnium Sanctorum iuxta Vkur abbas I, 294.
 — de prepositura Omnium Sanctorum in Castro Vesprimiensi I, 474.
 — de Orbov I, 101.
 — sacerdos de Ordo I, 119.
 — sacerdos de Ordov I, 135.
 — sacerdos de Ordov I, 108.
 — archidiaconus de Orl I, 321, 335, 339.

- Johannes archidiaconus de Orl, rector ecclesie Sancti Michaelis de eadem I, 339.
- vicearchidiaconus de Orl I, 335.
- de Orod I, 515.
- de Oslna (Elsna) I, 206.
- abbas de Ostrimnestrud I, 284.
- de Osyayc I, 236.
- abbas de Otrimmezend I, 273.
- magister de Oza I, 105, 111, 113, 115.
- magister, archidiaconus de Oza I, 105, 113, 135.
- de Ozar I, 332.
- magister archidiaconus de Ozd I, 32, 92, 124, 135, 142.
- archidiaconus de Oziagh I, 269, 288.
- archidiaconus de Oziuagh I, 280.
- archidiaconus de Ozmazd I, 438.
- archidiaconus de Ozmagh in ecclesia Quinqueecclesiensi I, 441.
- de Ozolo I, 396.
- de Ozolon I, 381.
- de Ozufen I, 386.
- archidiaconus de Ozynag I, 299.
- de Pacachunka I, 301.
- de Pachanka I, 279.
- plebanus de villa Paganica I, 104, 118, 129.
- plebanus de villa Paganika I, 97.
- de Palakta I, 88.
- sacerdos Sancti Mychaelis de Palatak (Palakta) I, 88.
- de Paluanus I, 238.
- sacerdos de Pambus I, 96.
- de Panad I, 161.
- de Pani I, 326.
- sacerdos de villa Pansa I, 67.
- de Paraszekul I, 297.
- de Paraszekulli I, 287.
- de Parazekuk I, 278.
- de Parazekul I, 311.
- sacerdos de villa Pasa I, 46.
- sacerdos de villa Pata I, 54, 65.
- archidiaconus de Patha I, 259.
- de Paulo I, 180, 202.
- sacerdos de villa Paznan I, 88.
- de Pellin I, 278.
- de Pely I, 287.
- Johannes sacerdos de Penirlaka I, 110.
- sacerdos de Pentyk I, 130.
- sacerdos de Penung I, 108.
- de Peremarthuz I, 298.
- de Peret I, 255.
- sacerdos de villa Pespuki I, 64.
- de Peterd I, 310.
- de Petri I, 329, 331, 334.
- de Petrim I, 339.
- sacerdos de Petrud I, 275.
- sacerdos de Petrud I, 275.
- de Petund I, 239.
- sacerdos de Peturd I, 102, 237, 265, 266, 275, 293.
- de Peturd circa Karasso I, 295.
- de Peturd Nobilium I, 295.
- de Peturd circa Zeuchew I, 295.
- sacerdos de Peturlaba I, 92.
- sacerdos de Peturlaka I, 121.
- de Peturlala I, 106.
- sacerdos de Pintuch I, 93.
- sacerdos de Pintuk I, 107, 118.
- sacerdos de Pispuki I, 57.
- de Polena I, 314.
- de Polonia I, 17.
- sacerdos ecclesie Sancti Johannis evangeliste de Poloste I, 250.
- sacerdos de Polyan I, 105, 109, 130.
- de Pomlyn I, 377.
- de Popi I, 146.
- de Popy I, 150, 161.
- sacerdos de villa Porsa I, 58.
- archidiaconus de Porsod, nepos archiepiscopi I, 256.
- sacerdos ecclesie Sancti Petri de Posaga I, 240.
- de Posega I, 510, 514.
- de Posega presbyter Quinqueecclesiensis diocesi I, 514.
- de Posnica I, 308.
- de Pot I, 473.
- de Potter I, 321.
- dominus archidiaconus de Potha in ecclesia Agriensi I, 257.
- sacerdos de Poutok I, 138.
- sacerdos de villa Povsa I, 74, 82, 87.
- de Pozega I, 497.
- sacerdos de Sancto Martino de Prebuna I, 241.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Puchthuth I, 194.
- Johannes de Pyli I, 332.
- sacerdos de Pyro I, 95, 102.
- sacerdos de Pyron I, 99.
- de Pysky I, 149.
- sacerdos de villa Pyspuki I, 44, 72, 80, 86.
- sacerdos ecclesie Sancti Ladislai de Quesfri (Quesu) I, 191.
- de Quesens I, 232.
- de Quesi, Neugradiensis I, 229.
- de Quesu I, 191.
- lector de Quinqueecclesiis I, 240.
- de Razlauiza I, 317.
- de Rastoinissa (Rastlovisa) I, 210.
- de Rastlovissa I, 210.
- de Recheus I, 314.
- archidiaconus de Regun I, 276, 287, 291, 297.
- sacerdos de Regurkych I, 106.
- sacerdos de Remgurkyr I, 95.
- sacerdos de Renduc Scengurge I, 300.
- de Rewkanisa I, 154, 158.
- de Riblan I, 201.
- de Roace I, 164.
- sacerdos de Rogov I, 91.
- de Ruda I, 149, 152, 157, 160, 190.
- sacerdos de Ruffa Ecclesia I, 111, 126, 136.
- da Ryplan (Riblan) plebanus I, 201.
- sacerdos de Sacal I, 43.
- sacerdos de villa Sakal I, 79.
- sacerdos de Salanta (Gualanta) I, 201.
- de Salatna plebanus I, 200.
- de Salge I, 317.
- de Samud I, 274.
- de Samuk I, 292.
- de Sancta Cruce I, 151, 249, 321, 335, 339.
- sacerdos Sancte Elyzabeth I, 186, 247, 379, 391, 398.
- subcustos altaris Sancte Katherine I, 409.
- sacerdos Sancte Margarethe I, 247, 382, 390, 397.
- sacerdos de villa Sancte Marie I, 94, 107, 300.
- plebanus Sancte Marie Magdalene I, 197.
- sacerdos de Sancto Adriano I, 254.

- Johannes de Sancto Andrea I, 287, 301.
- de Sancto Blasio I, 377, 379, 391, 396.
- sacerdos de Sancto Egidio I, 69, 89.
- sacerdos de villa Sancti Emerici I, 57, 319.
- sacerdos Sancti Exmerici I, 206.
- plebanos de Sancto Georgio I, 99, 104, 109, 119, 172, 188, 244, 270, 300, 313.
- de capella Sancti Georgii I, 289.
- de Sancto Georgio prepositus de ordine superpelliciarum I, 286.
- sacerdos ecclesie Sancti Jacobi I, 202, 252, 326, 338, 379.
- sacerdos de Sancto Johanne I, 106, 107, 111, 122, 280.
- sacerdos Sancti Johannis Baptiste I, 252.
- sacerdos capellanus Sancti Loyci I, 45.
- sacerdos de Sancto Martino I, 83, 96, 102, 123, 247, 266, 314, 391.
- sacerdos Sancti Mathei (S. Miguelis) I, 201.
- sacerdos de Sancto Michaeli I, 112, 116, 132, 149, 152, 158, 160, 379, 387, 389, 390, 398.
- plebanus Sancti Michaelis archidiaconatus Nitriensis I, 223.
- sacerdos de villa Sancti Nicolai I, 87, 242.
- sacerdos ecclesia Sancti P. I, 249.
- de Sancto Paulo I, 389.
- de Sancto Petro I, 210, 317, 322.
- de Sancto Petro plebania de Insula (Resti) I, 197.
- sacerdos de Sancto Spiritu I, 45, 60, 69, 78, 89, 112, 194.
- plebanus Sancti Stephani, archidiaconatus de Solio I, 221.
- sacerdos de Sancto Symone I, 112.
- de Sancto Thoma I, 149.
- de Sania I, 267.
- sacerdos de Sanud I, 237.
- de Saquol I, 211.
- sacerdos de villa Sarand I, 64.
- Johannes sacerdos Sancti Petri de Sarro I, 188.
- sacerdos de Sazi I, 135.
- de Scentmilos I, 327.
- de Sceredahal I, 391.
- de Sceradaheli I, 379.
- sacerdos de Sebus I, 111.
- plebanus de Secen Nitriensis archidiaconatus I, 225.
- de Sedino, archidiaconatus Sancti Georgii I, 232.
- sacerdos de Selebu I, 214.
- sacerdos de SeliQUI (Teliqui) I, 211.
- de Selku (Salguo) I, 209.
- sacerdos de Septel I, 43.
- de Seradahel I, 334.
- sacerdos de Seud I, 137.
- de Siblac I, 237.
- sacerdos de Sibolch I, 273.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Sisdt (Sisec) I, 184.
- de Solend I, 332.
- de Solio archidiaconus I, 233.
- sacerdos de Solumku I, 128.
- de Sombochel I, 270.
- archidiaconus de Sonoc I, 408.
- Sopan (de Pan) I, 208.
- sacerdos de Sorlos I, 274.
- de Sorros I, 309.
- sacerdos de Sospetek I, 99.
- sacerdos de Spring I, 96, 121, 125, 136.
- dominus rector ecclesie de Spring I, 121.
- sacerdos de Spring I, 125.
- sacerdos de Stara I, 274, 283, 312.
- de Strazembla I, 315.
- sacerdos de Subcastro I, 244.
- de Sulup I, 340.
- presbiter, plebanus de Supponio I, 23.
- de Sur I, 202.
- de Sur (Desur) plebanus I, 200.
- de Surdis I, 446, 504, 511.
- de Surdis episcopus Vachien-sis I, 476, 511.
- sacerdos ecclesie Sancti Michaelis de Surek I, 193.
- de Sybold I, 293.
- de Sybolod I, 313.
- sacerdos de Sydred I, 108.
- sacerdos de Sygud I, 91.
- sacerdos de villa Syma I, 50, 84.
- Johannes plebanus de Syna I, 205.
- capellanus de Syng I, 381.
- sacerdos ecclesie Sancti Nicolai de Synon (Suran) I, 186.
- de Synun Terniua I, 386.
- de Tala I, 324.
- quondam sacerdos de Talha I, 204.
- sacerdos de Talha Minori I, 204.
- de Talia Minori I, 340.
- dominus de Talya Maiori I, 323.
- sacerdos de Tarcha I, 274, 293.
- sacerdos de Tarha I, 263.
- de Teliky I, 381, 398.
- plebanus de Temes I, 151.
- de Temeswar I, 145, 157, 160.
- plebanus et canonicus de Temeswar I, 145.
- decanus de Temeswar I, 160.
- dominus de Thalheym I, 144.
- de Tharcha I, 237.
- de Theleucus I, 338.
- de Theliky I, 392.
- de Thihmer I, 340.
- de Tholya I, 340.
- de Thord I, 399.
- de Thoth I, 331.
- plebanus de Tiamier I, 104.
- de Tingula I, 305.
- sacerdos de Toch I, 135.
- de Tocis I, 329.
- sacerdos de villa Tola I, 50.
- dominus de Tolczig I, 316.
- sacerdos de villa Told I, 42, 64.
- de Tord I, 381, 393.
- de Torda I, 279.
- de Tordafolua I, 290, 301.
- de Tordofolo I, 308.
- sacerdos Beate Virginis de Tos I, 247.
- de Toti I, 147, 154, 156, 158.
- plebanus de Touere (Cemere) I, 183.
- dominus de Trikow I, 94.
- prepositus de Tul I, 306.
- sacerdos de villa Tuld I, 56.
- sacerdos de villa Tur I, 89.
- de Turdesquedi archidiaconatus Nitriensis I, 231.
- sacerdos de Tusempni (Cusetnipti) I, 206.

- Johannes sacerdos de Tusink I, 130.
 — sacerdos de Tusun I, 92, 104.
 — de Tutul Beate Virginis I, 182.
 — sacerdos de Tvali I, 42.
 — quondam plebanus de Tylia I, 337.
 — dominus de Tylmier I, 322.
 — de Ungant I, 471.
 — de Val I, 399.
 — de Valdorf Inferiori I, 111.
 — dominus de Valle Marie I, 144.
 — de Vasen I, 374.
 — sacerdos sancti MauritiI de Vaskan (Naswoti) I, 186.
 — de Vason I, 385.
 — sacerdos ecclesie Sancti Georgii de Velezd I, 337.
 — sacerdos de villa Vened I, 43, 63.
 — sacerdos de villa Verneds I, 85.
 — sacerdos de villa Verneld I, 56, 71.
 — sacerdos de villa Vertes I, 58, 63.
 — dominus prepositus Omnium Sanctorum de Vesprimio I, 454.
 — sacerdos de Veyerd I, 113.
 — de Veyn I, 374.
 — de Viel I, 230.
 — sacerdos de villa Vilak I, 54.
 — sacerdos de Vingarthkirch I, 125, 136.
 — de Visl I, 317.
 — sacerdos de Vista I, 113.
 — sacerdos de Visul I, 208.
 — sacerdos de Vite I, 100.
 — sacerdos de Vitex I, 98.
 — de Vnens I, 320.
 — de Voseta I, 414.
 — de Voswar I, 154.
 — sacerdos de villa Voygias I, 133.
 — de Vros I, 334.
 — plebanus de Vrsino (Rufino) I, 195.
 — sacerdos ecclesie Sancti Martini de Vrus I, 249.
 — de Vruzi I, 160.
 — sacerdos de Vylak I, 131.
 — sacerdos de villa Vylok I, 70, 138.
 — de Vyngarthkir I, 121.
 — sacerdos de Vysta I, 127.
 — de Vyufolu I, 380.
- Johannes de Warad I, 321, 335.
 — de Warazzo I, 324.
 — de Wchz I, 278.
 — de Wek I, 309.
 — de Weles I, 335.
 — de Welezd I, 322.
 — de Weperd I, 298.
 — dominus rector ecclesie sancte Marie de Wert I, 16.
 — de Wgh I, 216, 295.
 — de Wilha I, 309.
 — de Wimo I, 339.
 — de Wodokak I, 309.
 — de Wolkan I, 154.
 — sacerdos de Worad I, 258.
 — de Wossar I, 311.
 — de Woswar I, 156.
 — de Woyentha I, 179.
 — sacerdos de Woyssa I, 254.
 — sacerdos de Wyngarthkyr I, 109.
 — dominus de Wynkarthkyr I, 99.
 — de Yskulnuk I, 105.
 — de Zabady I, 374, 385, 395.
 — sacerdos de villa Zacal I, 56, 63.
 — de Zacan I, 378.
 — de Zaka I, 310.
 — sacerdos de villa Zakal I, 71, 85, 319.
 — de Zakan I, 389.
 — sacerdos de Zaldubus I, 115.
 — de Zamar I, 152.
 — frater de villa Zamo I, 44.
 — de Zanan I, 439, 444.
 — sacerdos de villa Zarand I, 42, 79.
 — sacerdos de Zazi I, 119.
 — de Zechen I, 150, 155.
 — de Zedyn I, 320.
 — de Zekereky I, 156.
 — sacerdos de villa Zekultelek I, 74, 82, 87.
 — de Zel archidiaconatus Nitriensis de ultra Vac I, 230.
 — sacerdos de Zend I, 128.
 — sacerdos de villa Zepes I, 44, 56, 66, 72, 86.
 — archidiaconus de villa Zepes I, 44.
 — de Zephel I, 152, 158, 160.
 — sacerdos de villa Zepus I, 81.
 — de Zeredahel I, 396.
 — de Zeredey I, 323.
 — de Zethunpauli I, 161.
 — de Zeuchew I, 296.
 — de Zevzarma I, 104.
- Johannes de Zina I, 318.
 — sacerdos Beate Virginis de Zohud I, 250.
 — sacerdos Sancti N. de Zolcha Minori I, 249.
 — dominus de Zombothel I, 146, 151.
 — de Zombur I, 148, 151.
 — sacerdos de Zomus I, 95, 103, 114, 122, 127, 139.
 — de Zorlos I, 285.
 — de Zorlows I, 265.
 — plebanus de Zredael I, 171.
 — plebanus de Zredahel I, 166.
 — de Zulak I, 397.
 — de Zumbathel I, 155, 161.
 — de Zuoyma I, 496.
 — archidiaconus I, 469.
 — archidiaconus kathedralis I, 273, 283, 292, 303.
 — canonicus I, 216, 341.
 — capellanus I, 233, 386.
 — capellanus domini episcopi I, 61.
 — comes filius Martini I, 123.
 — custos ecclesie I, 205.
 — decanus I, 435.
 — filius Guebch I, 236.
 — frater capellanus I, 423.
 — frater ordinis Predicatorum I, 97.
 — lector I, 41, 61, 150, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170, 282, 291, 449.
 — magister I, 92, 172, 173, 249, 303.
 — magister subcollector I, 98.
 — nepos I, 173.
 — nepos episcopi I, 253, 255.
 — nobilis I, 30.
 — novus I, 236.
 — papa I, 403.
 — prebendarius I, 49, 63, 163, 168.
 — prebendarius de magistratu I, 62.
 — prepositus I, 340, 470.
 — sacerdos I, 61, 127, 212, 511.
 — sacerdos albus I, 242, 282, 291.
 — sacerdos, capellanus domini episcopi I, 46, 70, 78, 83, 90.
 — sacerdos, capellanus quondam Stephani prepositi I, 89.
 — sacerdos de choro I, 61, 69.
 — sacerdos domini custodis I, 46.

- Johannes sacerdos, frater Dyonisii I, 78, 83, 90.
- sacerdos prebendarius I, 163, 168.
  - subcollector I, 220.
  - vicarius domini episcopi Agriensis I, 422.
  - dominus episcopus Auinionensis I, 418.
  - dominus, archidiaconus Baciensis I, 27.
  - magister philiacus et canonicus ecclesie Baciensis I, 175.
  - dominus vicearchidiaconus Borciensis I, 219.
  - frater subprior conventus Predicatorum Budensis I, 429.
  - sacerdos iuxta Draum I, 238.
  - Gumuriensis archidiaconus I, 210, 217.
  - Gumuriensis V. I, 234.
  - canonicus Jauriensis I, 23.
  - Quinqueecclesiensis I, 450.
  - lector ecclesie Quinqueecclesiensis I, 271, 444.
  - prepositus Sipciensis I, 218.
  - custos Strigoniensis I, 217.
  - episcopus Syrimiensis I, 484.
  - presbiter Transsilvaniensis diocesis I, 474.
  - episcopus Vachiensis I, 484, 502.
  - canonicus ecclesie Vaciensis I, 409.
  - prepositus Vaciensis I, 220, 420.
  - electus (episcopus) Vesprimiensis I, 444.
  - dominus prepositus Vesprimiensis I, 220.
  - lector ecclesie Waradiensis I, 28, 47.
  - magister archidiaconus Zagrabiensis I, 2.
  - magister canonicus Zagrabiensis I, 403.
  - archidiaconus Kamariensis I, 486.
  - prepositus ecclesie Jauriensis I, 492.
  - scolasticus Budensis I, 444.
  - vicarius domini episcopi Agriensis I, 424.
  - Abraham de Bothian presbyter Vesprimiensis diocesis I, 489.
  - Albus I, 303, 272.
- Johannes Andree I, 442, 446, 465, 483, 486.
- Andree prepositus ecclesie Sancti Georgii Strigoniensis I, 454, 486.
  - Alexander frater I, 420.
  - Anthonii I, 444.
  - Banconis canonicus ecclesie Zagrabiensis I, 500.
  - Beke I, 467.
  - Blasii I, 475, 509.
  - Briccii I, 446.
  - Brixio de Zala canonicus Jauriensis I, 408.
  - sacerdos dictus Chech I, 168.
  - sacerdos dictus Chich I, 163.
  - Cira capellanus honoris I, 505.
  - Decanus canonicus ecclesie Zagrabiensis I, 420, 430.
  - dictus Decanus subcollector I, 421.
  - Demetrii I, 449.
  - consocius Demetrii Parvi I, 233.
  - Dominici I, 219, 443, 449, 451.
  - Dominici canonicus Strigoniensis I, 221.
  - Dominici magister de ecclesia Agriensi I, 316.
  - Dominici prepositus I, 255.
  - Dominici dictus Lombus de Varadino I, 476.
  - Duen magister I, 371.
  - Engelberti I, 472.
  - sacerdos didus Ghech I, 163.
  - Henrici archidiaconus Oradiensis in ecclesia Cenadiensi I, 450.
  - Hermanni de Chnoßlauch I, 473.
  - Ineth presbyter Zagrabiensis I, 503.
  - Jacobi de Basararch I, 476.
  - Luce canonicus I, 217, 234.
  - Luce clericus de Mathosolna, Cenadiensis diocesis I, 507.
  - Martini I, 216.
  - Martini archidiaconus de Solio I, 217, 218.
  - Mauriti canonicus Transilvanus I, 34.
  - Michaelis I, 477, 480, 488, 490.
  - Michaelis canonicus ecclesie Agriensis I, 477.
  - prebendarius dictus Mihich I, —.
- Johannes Miketh I, 503.
- sacerdos dictus Mochich I, 163.
  - sacerdos dictus Mohich I, 168.
  - dictus Nepos I, 515.
  - Nicolai I, 440, 445, 491, 497, 519.
  - Nicolai de Sendin I, 442.
  - nato nobilio Nicolai filii Gregorii comitis de Heuues I, 478.
  - natus nobilis Nicolai Tot I, 501.
  - Niger I, 236, 271.
  - Novus I, 271.
  - Parvus sacerdos I, 172, 173.
  - Pauli I, 502.
  - Pauli clericus de Morancha, Zagrabiensis diocesis I, 514.
  - Petri de Sancto Martino Strigoniensi canonicus I, 466.
  - Phisicus I, 416.
  - Poych archidiaconus de Tarcha I, 449.
  - Priscianus I, 253.
  - Quotsunt I, 253.
  - dictus Richich et prebendarius I, 168.
  - prebendarius dictus Sacerdos I, 168.
  - sacerdos et plebanus dictus Sacerdos I, 163, 168.
  - sacerdos Sclavus I, 242, 272.
  - sacerdos Slavus I, 291.
  - Stephani de Polcha clericus Vesprimiensis diocesis I, 482.
  - Symonis presbiter I, 466.
  - dictus Tousus I, 448.
  - Viti I, 357.
  - Viti magister I, 371.
  - Viti magister de ecclesia Agra I, 316.
- Jokmellus I, 162.
- Jordanus de Blanchasort clericus Lemonicensis diocesis I, 479.
- Joseph de Allar I, 376.
- canonicus I, 511.
- Josephus Petri presbyter Vesprimiensis diocesis I, 467, 487.
- Jovan plebanus de Olazi I, 60.
- K**arolus rex Ungarie I, 410.
- Kisice Petrus I, 483.
- Kunch sacerdos de Gyznow I, 107.
- Kunchelinus Johannis clericus Quinqueecclesiensis I, 488.
- Kunczmannus sacerdos de Gyznoyo I, 93.
- Kunradus de Vinda I, 111.

- Lacu Bernardi** nuncius sedis apostolice I, 423.
- Lademerius de Lysa (Koysa)** I, 212.
- Ladislaus I**, 141, 235, 518.
- Andree de parochiali ecclesia de Seges, Transilvaniensis diocesis I, 516.
- Andree presbyter diocesis Transilvaniensis I, 517.
- de Vgacha archidiaconus I, 443.
- Abrahe Varadiensis diocesis I, 511.
- Benedicti I, 508.
- Albensis canonicus I, 423, 426, 427, 428, 429.
- canonicus ecclesie Albensis, Vesprimiensis diocesis I, 429.
- Chibak I, 515.
- de Alba I, 217.
- Bardach I, 112.
- de Berecce I, 94.
- de Berekenes I, 127.
- de Bereknas I, 103, 114, 119, 138.
- de Berenknes I, 94.
- de Bolguo (Beles) Sancti Johannis I, 127.
- de Boronzo I, 286.
- de Brecen I, 73, 86.
- de But I, 213.
- de Cacho I, 443.
- de Clus abbas Sancti Benedicti I, 227.
- de Corpa Sancti Andree I, 247.
- de Debrecen I, 57, 65, 80.
- de Dobra I, 308.
- de Dubra I, 267, 304.
- de Dumbradenzeucho I, 302.
- de Dunbramenzenthe I, 290.
- de Dubramenzend I, 280.
- de Elye I, 397.
- de Gargad I, 52, 66.
- de Geley I, 335.
- de Granicha I, 272.
- de Grauchan I, 241.
- de Iradsí I, 43.
- de Iraz I, 56, 65, 71.
- de Jenev I, 76, 84, 89.
- de Kalnuk I, 106.
- de Kanisa I, 147.
- de Koronzo I, 278.
- de Korumpzo I, 310.
- de Korunzo I, 296.
- de Kyk I, 386.
- de Kys I, 396.
- de Mica I, 200.
- Ladislaus de Necher I**, 329.
- de Nema I, 127.
- de Nova Torda I, 137.
- de Obon I, 324.
- de Pemes I, 398.
- de Peturd I, 128, 137.
- de Pizke I, 373, 384.
- de Puclustelek I, 57.
- de Pucsustelek I, 44.
- de Rev I, 54, 49.
- de Rey I, 70.
- de Sancta Maria I, 106, 112, 133.
- de Sancto Demetrio I, 185.
- de Sancto Martino I, 247.
- de Sancto Vito vicearchidiaconus I, 224.
- de Sap I, 178, 414.
- de Sarkad I, 51, 75.
- de Sars I, 254.
- de Seges I, 516.
- de Tembes I, 154.
- de Ultravag, rector I, 17.
- de Vahret Sancti Petri I, 245.
- de Vgacha archidiaconus I, 113, 124.
- de Vzmid I, 318.
- de Wardach I, 134.
- de Welprech I, 324.
- de Welpud I, 337.
- de Zand I, 297, 313.
- de Zarud I, 511.
- de Zawd I, 278, 286.
- de Zechen I, 150.
- de Zeuleularch I, 262.
- de Zirch I, 380, 391.
- dictus Cato I, 518.
- dictus Kato I, 467.
- Nitriensis episcopus I, 470, 483, 499, 511.
- Quinqueecclesiensis episcopus I, 422, 423.
- Gregorius I, 450.
- Strigoniensis lector I, 324.
- magister de Wileymow I, 439.
- magister dictus Cine I, 61.
- magister filius Petri I, 62, 77.
- magister filius Voyede I, 84.
- magister filius Weywode I, 49.
- magister lector I, 41.
- magister lector ecclesie Waradiensis I, 77.
- magister, sublector I, 41.
- Magnus magister I, 105, 113, 118, 124, 135.
- magister archidiaconus de Vgacha I, 105.
- Ladislaus Nicolai comitis palatini** I, 445.
- Parvus I, 383.
- Michaelis I, 516.
- Pauli I, 481, 508.
- Petri I, 515, 518.
- prepositus I, 105, 118, 124, 135.
- prepositus, archidiaconus de Zonnuk I, 112.
- Stephani Cheruees clericus Vesprimiensis diocesis I, 489.
- Thome I, 448.
- Thome prepositus ecclesie Agriensis I, 442.
- Wiel Wibelmow I, 444.
- Ladyslaus de Brecen I**, 43.
- magister, filius Petri dicti Cyne I, 48.
- magister, filius Voged I, 62.
- magister filius Veyvode I, 77.
- Ladomerius de Jestrab I**, 320.
- Lagislaus canonicus ecclesie Vaciensis I**, 409.
- Lambertus episcopus Spirensis I**, 494.
- Lampertus de Benchench I**, 92.
- de Bouthev I, 119.
- Lapide frater ordinis Caturisensium I**, 226, 231.
- Laurentius I**, 108, 236, 262, 448.
- canonicus I, 383.
- cantor Baciensis I, 175.
- claviger dominorum I, 46.
- de Adam I, 55, 64.
- de Apolchian I, 338.
- de Bary I, 320.
- de Batas I, 310.
- de Batur I, 52, 67, 75, 81, 88, 134.
- de Batus I, 51.
- de Berech I, 109.
- de Beryn I, 126, 140.
- sacerdos de Bezuge I, 108.
- de Biuch archidiaconatus Sancti Georgii I, 232.
- de Bodor I, 337.
- de Bollo Maiori I, 327.
- de Bosorhida I, 153.
- de Briccio I, 92.
- de Budensi Insula Sancti Michaelis I, 183.
- de Buthtelky I, 138.
- de Byrni I, 140.
- de Byuchtelky I, 120.
- de Chege I, 380, 391, 397.
- de Churgo I, 385.

- Laurentius de Dedench I, 312.
 — de Eulka I, 59.
 — de Eyanis I, 133.
 — de Tulka I, 47.
 — de Goltan I, 297.
 — de Gueg Sancti Georgii I, 246.
 — de Hasciamoch I, 333.
 — de Hedimeg I, 338.
 — de Hegmegi I, 322.
 — de Henezne I, 389.
 — de Herenezne I, 396.
 — de Herezne I, 378.
 — de Hoyvar I, 212.
 — de Hugacha I, 330.
 — de Hydalmas I, 115.
 — de Johanuti vicearchidyaconus Gumusiensis I, 223.
 — de Kalnuk I, 133.
 — de Kalon I, 330.
 — de Keer I, 161.
 — de Kesw I, 313.
 — de Kewzew I, 292.
 — de Kezew I, 274, 284.
 — de Kezw I, 264.
 — de Kuleser I, 81.
 — de Kurtuelkapu I, 120.
 — de Kurtuelku I, 138.
 — de Kyurgun I, 262.
 — de Lesemer I, 281, 288.
 — de Lesomer I, 301.
 — de Lindo (Hzind) Beata Virginis I, 196.
 — de Longo Campo I, 257, 328.
 — de Medikerek I, 99, 110.
 — de Medkerek I, 129.
 — de Medykerek I, 92, 136.
 — de Mehac I, 238.
 — de Meke I, 389.
 — de Mockas I, 100.
 — de Mohaach I, 266.
 — sacerdos de Mohach I, 276, 294.
 — de Mochkas I, 113.
 — de Monasterio I, 384.
 — de Mumorod I, 396.
 — de Morke I, 386.
 — de Nemeti I, 237.
 — de Nemepti I, 293.
 — de Nemeti Sancti Jacobi I, 273.
 — de Nemia I, 241.
 — Nempti Sancti Jacobi I, 313.
 — de Neyna I, 268.
 — Nirpuli I, 65.
 — de Odon I, 85.
 — de Palast, archidyaconatus Vntensis I, 223.
 — de Panad I, 146, 151, 155.
 Laurentius de Paraz I, 153.
 — de Pata I, 392.
 — de Patha I, 399.
 — de Pelethe I, 309.
 — de Petre I, 266, 276, 295.
 — de Piugna I, 315.
 — de Pokus I, 262, 297.
 — de Polche I, 266.
 — de Pretmer I, 201.
 — de Pulche I, 285.
 — de Pyskarkos I, 134.
 — de Pystarcus I, 117.
 — de Quernex (Guemey) archidyaconus (Quemey) I, 205.
 — de Rayk I, 377, 387.
 — de Redda Beate Virginis I, 251.
 — de Saca, Neugradiensis I, 228.
 — de Sael I, 255.
 — de Sancta Cruce I, 246.
 — de Sancta Gerecia I, 97, 103.
 — de Sancta Gratia I, 131.
 — de Sancta Margharetha I, 104, 114, 127.
 — de Sancto Jacobo I, 284.
 — de Sancto Martino I, 191, 245.
 — de Sancto Michaeli I, 244, 270, 281, 289, 300, 314.
 — de Sancto Thoma I, 112, 116, 151, 157.
 — sacerdos de Sancto Thoma I, 132.
 — de Sexu Omnium Sanctorum I, 195.
 — de Sohol I, 414.
 — de Somodor I, 390.
 — de Tamasi I, 80.
 — de Temeri I, 180.
 — de Tetlas I, 327.
 — de Thamasi I, 72, 85.
 — de Tilglas Beate Virginis I, 246.
 — de Tulka I, 73, 67, 82, 87.
 — de Tykylev I, 125.
 — de Vened I, 43.
 — de Vngucha I, 350.
 — de Vtmar I, 319.
 — de Wgacha vicarius I, 330.
 — de Zagel I, 178.
 — de Zamard I, 382.
 — de Zezol I, 244.
 — de Zokol I, 298, 306.
 — de Zoltihend I, 277.
 — de Zukul I, 305.
 — episcopus Bosnensis I, 444.
 — episcopus Bozenensis I, 429, 430, 434.
 — episcopus Boznensis I, 440.
 Laurentius episcopus Quinqueecclesiensis I, 21.
 — magister I, 169, 271, 286.
 — procurator domini lectoris I, 78.
 — procurator magister lectoris I, 89.
 — sacerdos de choro I, 61, 69, 83.
 — Wilbanus de Iuanich I, 499.
 Laurus magister I, 164.
 Lecatus de Chrelchzer (Trebekecz) Beatri Petri apostoli I, 186.
 Lecten Petri I, 489.
 Legreti Pauli I, 271.
 Lengres Jacobi I, 422, 423.
 Lengres Jacobi sacrista ecclesie Carpentoratensis I, 421.
 Leonardus de Steophand I, 387.
 Leuca de Sermelh Beate Virginis I, 185.
 Leucus magister I, 172, 173.
 Leunardus de Stesand I, 377.
 Leustachius I, 141.
 — de Blasii villa I, 96.
 — de Blasy I, 102.
 — de Gaal I, 131.
 — de Irugh I, 274.
 — de Kaal I, 97.
 — de Keer I, 395.
 — de Ker I, 375, 386.
 — de Yrugh I, 285.
 Leustacius de Gyruk I, 313.
 Loch Nicolai prebendarius Quinqueecclesiensis I, 291.
 Lodomerius I, 383, 394, 400.
 — de Jesterb I, 332.
 Lodwicus de Paztah I, 326.
 Longus Stephani frater capellanus domini regis I, 433.
 Lorandus I, 236.
 — Stephani prepositus I, 475.
 Loth Nicolai I, 282.
 Lowicus (sic) de Viznuch I, 325.
 Lubach de Doch I, 136, 290.
 Lubasius de Buduk I, 106.
 Lucacz de Dech I, 279.
 Lucacz de Kamond I, 282.
 Lucas I, 109, 262.
 — Alexius I, 445.
 — de Baranauar I, 296.
 — de Baranawar I, 266.
 — de Borbarch I, 143.
 — de Caelmes I, 209.
 — de Chekalaka I, 120, 130.
 — de Chepel I, 374, 385.

- Lucas de Chete I, 214.
 — de Chetian I, 375.
 — de Chis Beate Virginis I, 193.
 — de Comlos I, 209.
 — de Churuk I, 179.
 — de Dech I, 302.
 — de Galan I, 263.
 — de Hotican I, 386.
 — de Kakuna I, 378.
 — de Kuleser I, 51.
 — de Luna Sancti Martini I, 241.
 — de Maria Magdalena I, 43, 80, 86.
 — de Och I, 304.
 — de Pede I, 319.
 — de Peder I, 211.
 — de Regun I, 298.
 — de Sancta Cruce I, 314.
 — de Sancto Clemente I, 317.
 — de Sancto Georgio I, 317.
 — de Sancto Laurentio I, 132.
 — de Sancto Nicolao I, 379.
 — de Sancto P. I, 415.
 — de Sancto Paulo I, 180.
 — de Sebe I, 208.
 — Viti de Sus Sancti Martini I, 190.
 — de Teruey I, 335.
 — de Zabadi I, 298, 306.
 — de Zabady I, 263.
 — de Zeulche I, 268.
 — Zorin I, 393.
 — lector ecclesie Zagrabiensis I, 445.
 Lucasius de Buduli I, 133.
 — de Chepul I, 395.
 — de Dech I, 267.
 — de Gaswar I, 148.
 — de Gurgus I, 380.
 — de Kmot (Kacti) archidyaconatus Sancti Georgii I, 232.
 — de Maria Magdalena I, 64, 71.
 — de Pysky I, 160.
 — de Regum I, 245.
 — de Sancto Martino I, 137, 149, 152, 158, 160.
 — de Sancto Nicolao I, 396.
 — de Turek I, 92.
 Lucassius de Kuleser I, 53, 67.
 — de Maria Magdalena I, 55.
 — subcustos ecclesie Waradiensis I, 46, 61, 70, 78.
 Lucasyus de Dezek I, 309.
 Luchacz de Leca I, 378.
 Luchad de Zachady I, 277.
 Luchak de Regun I, 276.
 Luchcius de Leta I, 390.
 Ludovicus de Kemud I, 295.
 — rex Ungarie I, 500.
 — de Ruffo Monte I, 143.
 Ludvicus de Sancto Ladislao I, 252.
 Ludwicus I, 337.
 Luka de Kalan I, 298.
 Lukas de Pozago I, 315.
 Lumba I, 92.
 Lumbasius de Potok I, 115.
 — de Sancto Martino I, 123, 128.
 Lupus de Sancto Petro I, 200.
 — de Vgra I, 163, 168.
 Lusarius de Kuleser I, 75.
 Luthar de Sancto Nicolao I, 390.
 Maczko de Krestor I, 330.
 Magnus magister I, 48.
 Manasses sacerdos Sancti Johannis de Salonua (Salomia) I, 185.
 Mank sacerdos de villa Gapyu I, 68.
 Marcellinus de Paznan I, 299.
 — de Zil I, 179.
 Marcellus sacerdos de villa Apati I, 81.
 — sacerdos de Christols I, 258.
 — sacerdos de villa Gamulkezev I, 52.
 — dominus de villa Gencil I, 231.
 — dominus de villa Getul I, 226.
 — de Ora I, 326.
 — sacerdos de villa Pady I, 75.
 — de Posnan I, 288.
 — sacerdos de Poznan I, 280.
 — sacerdos de villa Samulkesev I, 66.
 — de Sancto Ladislao I, 314.
 — de Til I, 415.
 — sacerdos de villa Waraskesev I, 50.
 Marcus I, 177, 253, 256, 288, 301, 323, 325.
 — cantor I, 216.
 — de Baclar I, 398.
 — de Beged I, 388.
 — de Boclar I, 380.
 — sacerdos de Bogda I, 264.
 — sacerdos de Bogdasa I, 274.
 — sacerdos de Bogdasti I, 285.
 — de Bogdaza I, 293, 312.
 — de Bogud I, 376.
 — de Bokarsa I, 237.
 Marcus sacerdos de Bonchida I, 98, 100, 113, 121, 128.
 — de Sancto Martino de Brega I, 241.
 — sacerdos de Bulchen I, 274.
 — de Chappa I, 280.
 — sacerdos de Dezmer I, 103.
 — sacerdos de villa Gadan I, 67, 87.
 — sacerdos de Gula I, 238, 275.
 — de Gyla I, 294.
 — de Hasaagh I, 266.
 — sacerdos de Hasagh I, 275.
 — de Hashagh I, 295.
 — sacerdos de villa Hunad I, 50, 54, 76, 89.
 — sacerdos de villa Hunak I, 49.
 — de Kamand I, 305.
 — de Karmane I, 307.
 — de Kopurna I, 270.
 — sacerdos de villa Meseupanas I, 82.
 — sacerdos de villa Michia I, 43.
 — sacerdos de villa Mika I, 71.
 — sacerdos de villa Miske I, 64.
 — sacerdos de Missael I, 257.
 — sacerdos de villa Mykche I, 55.
 — de Nas I, 317.
 — sacerdos de Nauhad (Nauhas) I, 210.
 — de Nogmihal I, 334.
 — de Omnibus Sanctis I, 199.
 — de Oslar I, 249, 334.
 — sacerdos ecclesie Sancti Gregorii de Oslar I, 249.
 — de Osyan (Vntensis) I, 230.
 — de Sadan I, 48, 73.
 — sacerdos de villa Sancti Emerici villa I, 43, 79.
 — sacerdos de Sancto Michaeli I, 116, 315.
 — canonicus ecclesie Strigoniensis I, 216.
 — dominus, cantor Strigoniensis I, 218.
 — sacerdos de Sumbur I, 95.
 — de Symond I, 378.
 — plebanus de Syng, Neugradiensis archidyaconatus I, 224.
 — de Weka I, 281, 287, 300, 304, 307.
 — de Wzlar I, 320.
 — sacerdos de villa Zakulhid I, 63.
 — sacerdos de villa Zarand I, 58.
 — sacerdos de villa Zekulhid I, 56, 72.

- Marcus de Zelerd I, 338.
 — de Zendmen I, 338.
 — sacerdos de Ziner I, 95.
 — de Zumbur I, 100.
 — de Zunderew I, 325.
 — prepositus ecclesie Serimien-
 sis I, 445.
 — sacerdos, capellanus domini
 episcopi I, 61.
 — sacerdos de choro I, 46.
 — Martini de Chasma I, 503.
 Marcius de Kezu I, 374.
 Mark sacerdos I, 132.
 — sacerdos de villa Hunad I, 84.
 Marse de Ozlar I, 339.
 Marsilius Augusti Henricus de
 Sceniz I, 15.
 Martinus I, 62, 77, 123, 170, 174,
 270, 272.
 — archidiaconus I, 164, 165, 169,
 170.
 — cantor I, 162, 163, 164, 165,
 167, 168, 169, 170.
 — clericus I, 163, 167, 168.
 — custos I, 240, 268.
 — sacerdos de choro I, 60, 69,
 78, 90.
 — sacerdos pauper de choro
 I, 45.
 — sacerdos de villa Abba I, 55.
 — dominus cantor Agriensis I,
 323.
 — cantor Agriensis I, 205.
 — sacerdos de villa Apati I, 88.
 — de Aracha I, 147, 156, 158.
 — plebanus de Arania archidia-
 conatus Nitriensis I, 222.
 — sacerdos de Arnapotok I, 133.
 — sacerdos de Aruapotok I, 106.
 — dominus canonicus ecclesie
 Baciensis I, 411.
 — sacerdos de villa Banth I, 80.
 — de Berenche I, 398.
 — de Bolch I, 246, 327.
 — sacerdos Sancti Michaelis de
 Bolch I, 246.
 — de Bold I, 329.
 — sacerdos de Capella I, 95, 102.
 — de Cappa I, 289.
 — de Chacuara I, 373.
 — sacerdos de Chapa I, 244,
 300, 313.
 — de Chene I, 331.
 — sacerdos de villa Colch I, 81.
 — sacerdos de villa Cholth I, 88.
 — de Dedis I, 258.
 — de Elleusfelua I, 161.
 Martinus de Fallak I, 161.
 — de Fellak I, 146.
 — de Foch I, 286.
 — de Fallak I, 150, 155.
 — sacerdos de Gachal I, 107,
 121, 135.
 — sacerdos de villa Gapul I, 79.
 — de Gara I, 325.
 — sacerdos de villa Garag I, 51.
 — sacerdos de Gradpotaca I,
 268.
 — de Granna plebanus I, 200.
 — sacerdos dictus de Gugar I, 83.
 — de Gurle I, 377.
 — de Hanta I, 384, 394.
 — canonicus de Hanta I, 384.
 — de Heleusfelua I, 155.
 — de Hellens I, 150.
 — de Hene I, 329.
 — sacerdos de villa Hunad I, 70.
 — prior ecclesie Beate Virginis
 de Iruch I, 274.
 — de Ivanch I, 373.
 — abbas de Iwan I, 279.
 — de Kaydech I, 312.
 — sacerdos de villa Kerez I, 68.
 — de Koci I, 375.
 — sacerdos de villa Kolch I, 75.
 — de Koproncha I, 165, 170.
 — de Kulest I, 296.
 — de Kulestd I, 287.
 — sacerdos de villa Kult I, 67.
 — sacerdos de villa Kut I, 53.
 — dominus de Machalaka I, 150.
 — de Machina I, 316.
 — dominus plebanus de Magno
 Orreo de prepositura Sibini-
 si, Strigoniensi dyocesis I, 467.
 — de Makalaka I, 146.
 — sacerdos de Malnuspetri I, 141.
 — archidiaconus de Marchia I,
 300, 430.
 — de Mathala I, 161.
 — de Mauhan (Banhan) I, 231.
 — de Mikalaka I, 155.
 — sacerdos de Mocnahat I, 208.
 — plebanus de Nanch I, 171.
 — de Nouac plebanus I, 183.
 — sacerdos Omnium Sanctorum
 I, 247.
 — sacerdos de Oza I, 99, 123.
 — sacerdos de Ozd I, 129.
 — de Pachud I, 378, 389.
 — dominus de villa Petri I, 94,
 101, 123, 125, 142.
 — de Piliske I, 387.
 — de Prinstorfi I, 201.
 Martinus sacerdos de Pruster
 (Prinstorfi) I, 201.
 — dominus de Racha I, 153.
 — sacerdos de Rapermars I, 238.
 — sacerdos de Resimigh I, 268.
 — sacerdos de Saar I, 135.
 — sacerdos ecclesie Sancte He-
 lene I, 193.
 — sacerdos de villa Sancte Ka-
 therine I, 47, 59, 73, 82, 87.
 — sacerdos de Sancto Benedicto
 I, 272, 315.
 — sacerdos de Sancto Georgio
 I, 91, 101, 376.
 — sacerdos de Sancto Martino
 I, 267, 280, 290, 304, 308.
 — sacerdos ecclesie Sancti Mi-
 chaelis I, 196.
 — sacerdos Sancti Nicolai I, 247,
 197.
 — de Sancto Paulo I, 375.
 — plebanus de Sastiti I, 182.
 — de Scachuar I, 385.
 — de Scibinio I, 469.
 — de Stora I, 293.
 — plebanus Sancti Laurentii de
 Strigonio I, 224.
 — de Tarnouc Neugradiensis I,
 228.
 — de Tiba sacerdos I, 258.
 — de Toti I, 386.
 — de Tuba I, 326.
 — de Tustan I, 386.
 — de Wereseghaz I, 154.
 — sacerdos de Weresheghaz I,
 147.
 — prior sopra de Yrugh I, 283.
 — sacerdos ecclesie Beati Ma-
 thei de Zapola I, 241.
 — de Zehisuhah I, 315.
 — de Zeux I, 254.
 — de Zolews I, 146.
 — Chortani I, 162.
 — Georgii de Breschou I, 498.
 — Gregorii I, 494.
 — Michaelis I, 446.
 — Thome I, 448, 480.
 — Vellini I, 164.
 Mathace de Sudag I, 393.
 Mathe de Fekechen I, 382.
 — sacerdos de Noghk I, 277.
 Matheus comes I, 114.
 — dominus I, 198.
 — prepositus de Capitulo Cha-
 nadiensy I, 156, 158, 161.
 — de Boy I, 238.
 — de Boya I, 294.

- Matheus de Chanad prepositus I, 156, 158, 161.
 — dominus, lector Jauriensis lectione I, 23.
 — sacerdos de villa Kezerev I, 80.
 — de Kukesen I, 388.
 — de Sancto Stephano I, 374.
 — plebanus de Vetisza (Verutza) I, 219.
 — sacerdos de villa Zomlan I, 72.
 — sacerdos de villa Zomlun I, 80.
 — Egidii clericus Boznensis diocesis I, 491.
 — Pauli de Apathima presbyter Zagrabiensis I, 495.
 — Symone presbiter de Sancta Cruce, Zagrabiensis diocesis I, 491.
 Mathias I, 159, 174, 451.
 — archidiaconus I, 384.
 — canonicus I, 150.
 — sacerdos I, 159, 174.
 — plebanus de Aso I, 233.
 — de Bor I, 389.
 — sacerdos de villa Bors I, 44, 55.
 — sacerdos ecclesie Beate Virginis I, 172, 281.
 — sacerdos de Bolduch I, 128.
 — sacerdos de Boya I, 275, 309.
 — dominus de Brunwiler I, 143.
 — de Budak I, 398.
 — de Bultue (Gbulenti), archidiaconatus Sancti Georgii I, 232.
 — de Bunugi I, 147.
 — sacerdos de Buzazbuchard I, 122.
 — Mauhas sacerdos ecclesie de Caph (Tahy) I, 187.
 — de Car I, 414.
 — de Chacz I, 177.
 — sacerdos de villa Chorow I, 72.
 — dominus archidiaconus Comariensis I, 429.
 — sacerdos de villa Couey I, 80.
 — de Diuec Superiori I, 183.
 — sacerdos de Engh I, 269, 287, 300, 305.
 — sacerdos Beate Virginis Marie de Engh I, 305.
 — plebanus de Fruch I, 178.
 — sacerdos de Heng I, 242.
 — de Hengh I, 307.
 — de Inga I, 338.
 — dominus Jauriensis lector I, 183.
 — sacerdos de villa Keserev I, 85.
 Mathias de Kukesen I, 376.
 — de Kurtuelos I, 157.
 — de Kurtuelos I, 148, 151.
 — sacerdos de villa Kyd I, 65.
 — de Kysfolud I, 394.
 — de Lenebik I, 329.
 — de Leuelek I, 331.
 — de Mata I, 211.
 — sacerdos de villa Micha I, 88.
 — sacerdos de villa Mihalch vicearchidiaconus Albensis I, 91, 98.
 — sacerdos de villa Mihalt I, 109.
 — rector ecclesie de Montecibinio I, 16.
 — de Mor I, 374, 385.
 — de Mor I, 374.
 — de Moya I, 286.
 — de Nadas I, 199.
 — de Nak I, 299.
 — magister, canonicus ecclesie Nitriensis I, 426.
 — prior de Opor I, 286.
 — de Oduarhel I, 378.
 — sacerdos de villa Pachafaya I, 74.
 — de Pathafa I, 47.
 — sacerdos de villa Pathafaya I, 68, 82.
 — de Pechie I, 380.
 — ecclesie Sancte Marie I, 18.
 — sacerdos de Sancto Gallo I, 237, 274, 284, 297, 313.
 — sacerdos de Sancto Ladislao I, 97, 131, 141.
 — de Sancto Michaeli I, 172.
 — sacerdos de Sancto Rege I, 91, 99, 109, 119, 129, 136.
 — Sancti Salvatoris prepositus I, 145, 150.
 — de Sancto Stephano I, 395.
 — sacerdos ecclesie Sancti Regis Stephani I, 252.
 — sacerdos de Sakod I, 137.
 — de Sculd I, 152.
 — sacerdos de Sicso I, 215.
 — de Soruld I, 156.
 — de Syxo I, 318.
 — sacerdos de villa Vasari I, 67.
 — de Vduarhel I, 396.
 — sacerdos ecclesie Sancti Michaelis de Vngra I, 252.
 — de Vrs I, 375, 395.
 — sacerdos de Vsuan I, 108.
 — sacerdos de villa Vylak I, 84, 89.
 — de Zemchad I, 349.
 — de Zemhed I, 338.
 Mathias de Zoruka I, 145.
 — de Zowad I, 327.
 — Cenadini I, 482.
 — Heremita de Prato I, 199.
 — Martini I, 505.
 — Petri Laud I, —.
 — Symois I, 468.
 — dictus Simplex I, 506.
 — abbas monasterii Sancti Petri ordinis Sancti Benedicti I, 251.
 Matihias, (Mauhas) de Caph (Tahy) I, 187.
 Mauhas (Matihias) sacerdos ecclesie de Caph (Tahy) I, 187.
 Mauricius de Olnod I, 339.
 Mauritius de Boborcz I, 316.
 — sacerdos ecclesie Beate Marie de Olnæ I, 249.
 — (Exaurisius) sacerdos Sancti Egidii I, 190.
 — sacerdos Sancti Michaelis de Vrmen I, 185.
 — frater de Vrug I, 313.
 — dominus, canonicus Waradiensis I, 28, 29.
 — prior de supra Vrug I, 296.
 — magister I, 48.
 Mayor Pauli dominus I, 417.
 Menhardus sacerdos de villa Pathani I, 100.
 Merboidus de Dechen I, 373.
 — de Tethin I, 384.
 Merkonus dominus episcopus Vesprimiensis I, 427.
 Mesconus episcopus Vesprimiensis I, 423.
 Meta dictus Poho I, 200.
 Metardus canonicus ecclesie Vaciensis I, 409.
 Michael I, 158, 177, 180, 217, 218, 360.
 — canonicus minoris I, 63.
 — cantor canonicus I, 205.
 — capellanus prepositus I, 303.
 — quondam decanus I, 416.
 — dominus I, 175.
 — dominus socius I, 205.
 — filius Andriel I, 164, 165, 169, 170.
 — frater monachus Sancti Benedicti I, 231.
 — magister I, 291, 336.
 — sacerdos I, 83, 141, 242, 277, 282, 303.
 — sacerdos capellanus domini episcopi I, 282.

- Michael sacerdos de choro I, 60, 70, 78, 90.
 — sacerdos domini episcopi I, 242.
 — sacerdos parvus I, 291.
 — subcustos I, 90.
 — vicearchidyaconus I, 331.
 — de Agria episcopus I, 479.
 — sacerdos Beate Virginis de Alast I, 246.
 — de Alma (Almas) I, 233.
 — de Arad I, 154.
 — de Ardesch rector parochialis ecclesie de villa Martini, diocesis Transilvaniensis I, 519.
 — de Bach I, 476, 511.
 — sacerdos Sancti Michaelis de Bacion I, 251.
 — de Banchida I, 374, 384.
 — sacerdos de Bandachfolua I, 106.
 — de Bar I, 392, 398.
 — de Bari I, 332.
 — dominus vicearchidyaconus de Bathian I, 323.
 — sacerdos de Bedech I, 277.
 — de Bedegh I, 298.
 — de Bedek I, 305.
 — de Bedhegh I, 305.
 — sacerdos de Bedogh I, 262.
 — de Belar I, 319.
 — de Boka I, 293.
 — plebanus de Bors vicearchidyaconus I, 223.
 — de Boztich I, 385.
 — sacerdos de villa Bubhida I, 73.
 — frater, Budensis ordinis Predicatorum I, 34, 35.
 — de Budoch I, 381.
 — sacerdos de villa Bulchi I, 79, 86.
 — sacerdos de Buzabuhhard I, 99.
 — sacerdos de Buzasbuchard I, 92, 110.
 — sacerdos de villa Byhar I, 44, 85.
 — de villa Byhor I, 56, 60, 65, 73, 80.
 — de Chaac I, 149.
 — de Chag I, 152.
 — de Chak I, 157, 160.
 — de Challd I, 380.
 — sacerdos ecclesie Sancti Trinitatis de Cama I, 249.
 — sacerdos de Chanad I, 126.
 — dominus prepositus Kathedralis de Chanad I, 149.
- Michael de Chechu Maiori I, 245.
 — sacerdos de villa Chekmes I, 70.
 — sacerdos de Chimis I, 258.
 — de Chofen I, 388.
 — de Chuka I, 148, 151, 157, 159.
 — de Chukl I, 391.
 — de Chumbard I, 120.
 — sacerdos de Chumburd I, 129, 136.
 — archidyaconus de Clus I, 118, 124.
 — de Corto I, 398.
 — de Cortor I, 393.
 — comes de Cybinio I, 125.
 — sacerdos de Dumbo I, 280, 290, 302, 304, 380.
 — de Durud I, 245.
 — de Durugh I, 298.
 — de Edda I, 393.
 — de Eddus I, 380.
 — plebanus de Eguessec (Eguessec) archidyaconatus Nitriensis I, 224.
 — de Eguessec I, 224.
 — de Ergk I, 326.
 — sacerdos de villa Erpali I, 42.
 — sacerdos Sancti Georgii de Erg I, 252.
 — de Estiel I, 413.
 — de Feladas I, 318.
 — sacerdos Sancti Georgii de Fereti I, 191.
 — sacerdos de villa Gab I, 51, 52.
 — sacerdos de villa Gamilhida I, 73.
 — de Gedus I, 154, 156, 158.
 — sacerdos de Gerchech I, 110.
 — sacerdos de villa Gorbed I, 47.
 — sacerdos de villa Guras I, 87.
 — sacerdos de villa Gulhida I, 55.
 — plebanus de Gyalo I, 113, 142.
 — plebanus de Gyalov I, 122, 127.
 — sacerdos de Gylaov I, 139.
 — sacerdos de villa Gyozed I, 63.
 — sacerdos de villa Gyozeg I, 43, 71, 79.
 — sacerdos de villa Gyozek I, 56.
 — de Halaz I, 330.
 — sacerdos de Harananlas I, 96.
 — sacerdos de Haranglas I, 102.
 — de Harman I, 314.
 — sacerdos de Helyas I, 243.
 — de Hemer I, 306.
 — de Hermen I, 153.
- Michael sacerdos de villa Herpali I, 54, 65.
 — de Hinand I, 149.
 — de Hinnis I, 327.
 — sacerdos ecclesie Sancti Ladislai de Hisebek I, 196.
 — de Hiuan I, 158.
 — de Holaz I, 327.
 — de Hold I, 156.
 — de Honor I, 298.
 — de Horok I, 301.
 — sacerdos de Hudsov I, 141.
 — sacerdos de Hudzov I, 96, 131.
 — de Humanus I, 328.
 — sacerdos de Sancto Petro de Humenna I, 257.
 — de Hungwar I, 327.
 — sacerdos de Hunwere I, 258.
 — dominus de Hupardi villa I, 144.
 — de Hwthus I, 396.
 — de Igol I, 392, 396.
 — de Iuan I, 266.
 — de Iwan I, 279.
 — de Iwanch I, 150.
 — de Iwani I, 289, 308.
 — sacerdos de Jeka I, 304.
 — de Joharas I, 389.
 — sacerdos de Kamaras I, 113, 120, 139.
 — de Kana I, 329.
 — plebanus de Kelnuk I, 137.
 — de Kem I, 319.
 — sacerdos de Kerchelikethe I, 262.
 — de Kercheliquet I, 245.
 — sacerdos de Kechew I, 263.
 — dominus, plebanus de Kelnek I, 32.
 — dominus plebanus de Kelnuk 123, 125, 143.
 — dominus plebanus de Kelnunk decanus de Sebz I, 94.
 — sacerdos de Kend I, 98, 128.
 — sacerdos de Kerchech I, 122, 128.
 — sacerdos de Kerthech I, 91, 101.
 — de Kethew Maria I, 299.
 — sacerdos de Kond I, 115.
 — sacerdos de Korogh I, 267, 290.
 — de Korok I, 279, 308.
 — de Kortho I, 381.
 — de Kozefilegete I, 306.
 — de Kukenher I, 154.
 — de Kurtuelus I, 159.

- Michael de Kykit I, 319.
 — sacerdos de Lapad I, 92, 109.
 — de Latrian I, 148.
 — de Ledeg I, 245.
 — de Lelez I, 336.
 — sacerdos ecclesie Sancti Ladislai de Lema (Lenna) I, 192.
 — de Lenna I, 192.
 — sacerdos de Lokor (Bolar) I, 206.
 — de Luaz I, 156.
 — de Ludan, Neugradiensis I, 229.
 — dominus, plebanus de Ludas Regis I, 117, 123.
 — sacerdos de Marchan I, 243.
 — sacerdos de villa Maria I, 42.
 — sacerdos de Mathee I, 108.
 — sacerdos de Mathee I, 134.
 — de Meger I, 380, 391, 397.
 — sacerdos de villa Mendsel I, 46.
 — de Merecy I, 373.
 — sacerdos de villa Mihalch I, 123.
 — sacerdos ecclesie Sancte Crucis de Miquala I, 190.
 — plebanus Beate Virginis de Monte, archidiaconatus Nitriensis I, 222, 237.
 — sacerdos de Morhoch I, 304.
 — de Moruch I, 333.
 — sacerdos ecclesie Sancti Martini de Monte I, 237.
 — de Mora I, 146.
 — de Morag I, 282.
 — sacerdos de Moral I, 300.
 — de Morod I, 269, 287, 307.
 — de Mulche I, 278, 286, 297, 311.
 — de Mura I, 152, 157, 159.
 — de Musla, archidiaconatus Sancti Georgii I, 232.
 — de Nana I, 152, 337.
 — sacerdos Omnium Sanctorum de Nana I, 152.
 — sacerdos de villa Neeltekeg I, 88.
 — magister de Nogh I, 271, 291, 303.
 — sacerdos de Nyropali I, 43.
 — sacerdos de villa Nirpasi I, 57.
 — de Ok I, 338.
 — sacerdos de Onor I, 276.
 — sacerdos de Opir I, 254.
 — sacerdos de Oruor I, 263.
 — sacerdos de Ozd I, 264.
 — de Parlak I, 308.
- Michael sacerdos Sancti Georgii de Pastek I, 189.
 — de Porlac sacerdos I, 268.
 — sacerdos de Posnay I, 238.
 — sacerdos de villa Puchustekel I, 86.
 — sacerdos de villa Puklustekuk I, 64.
 — de Pula I, 374, 385.
 — sacerdos de Purlak I, 280, 290, 302.
 — sacerdos de villa Pyskupy I, 47.
 — sacerdos de villa Pyspuky I, 59, 73.
 — sacerdos de Quinex (Kiney) I, 214.
 — sacerdos de Quiquinet I, 212.
 — de Rotunda Ecclesia I, 379.
 — de Rutka I, 318.
 — sacerdos de Rukener I, 147.
 — de Rupul I, 382, 390, 396.
 — sacerdos de Rusca I, 213.
 — sacerdos de villa Samilhida I, 65.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 91, 101, 110, 128.
 — plebanus Sancte Crucis, archidiaconatus Neugradiensis I, 227.
 — canonicus ecclesie Sancte Marie minoris I, 77, 83.
 — Sanctorum Cozme et Damiani I, 284.
 — Pauli de Sancto Demetrio I, 519.
 — sacerdos de Sancto Elya I, 267, 290, 302, 304, 308.
 — sacerdos de Sancto Georgio I, 106, 112, 122, 246.
 — sacerdos de Sancto Helya I, 279.
 — sacerdos de Sancto Johanne I, 276, 281, 289, 313.
 — canonicus Sancti Johannis I, 271.
 — sacerdos ecclesie Sancti Johannis Baptiste I, 189.
 — sacerdos de villa Sancti Martini I, 79, 97, 131, 141, 273, 283, 292, 312.
 — de Sancto Michaeli I, 178, 414.
 — de Sancto Petro circa Tyciam I, 147.
 — sacerdos, rector altaris Sancti Regis Stephani in ecclesia Albensi I, 219.
 — de Sancto Thoma I, 150.
- Michael sacerdos de Scent Iwan I, 300.
 — sacerdos de Sebenha I, 214.
 — sacerdos de Sebus I, 207.
 — sacerdos de Semon I, 284.
 — sacerdos de Sguevelh I, 208.
 — sacerdos de Sisco I, 258.
 — de Sicula I, 332.
 — de Sing I, 374.
 — sacerdos de Solio I, 234.
 — de Antiquo Solio prepositure Sancte Thome I, 232.
 — sacerdos de villa Solmus I, 47, 58, 68, 74.
 — de Solona I, 338.
 — de Somlou I, 153.
 — sacerdos de villa Star I, 73.
 — de Stentina I, 283.
 — sacerdos ecclesie Sancti Domini de Steuhe I, 249.
 — plebanus de Subcastro I, 175, 412.
 — plebanus de Subcastro Sancti Benedicti I, 412.
 — sacerdos de Sunk I, 127, 139.
 — de Surchelikethe I, 299.
 — plebanus de Syab I, 110.
 — dominus abbas Symigyensis I, 271.
 — de Symon I, 293.
 — de Syne I, 335.
 — de Tarnuk I, 154.
 — sacerdos de Tebayt I, 217.
 — de Temburga I, 257.
 — de Tharnuk I, 148.
 — de Thorsan I, 339.
 — de Ticaueleke I, 159.
 — de Tofen I, 377.
 — de Toplisa I, 200.
 — de Tornuk I, 156, 160.
 — sacerdos de Tottelek I, 86.
 — de Toyan I, 320, 335.
 — sacerdos de Tur I, 91.
 — sacerdos de Tuur I, 101, 110, 128.
 — de Tywandeluky I, 148.
 — Stephani clericus Vachiensi diocesis I, 509.
 — sacerdos de Vadas Superiori I, 214.
 — de Valus I, 399.
 — plebanus de Varadino Petri I, 414.
 — sacerdos de Varfalua I, 110.
 — sacerdos de villa Vasari I, 53, 75, 81, 88.
 — sacerdos de Vdorfalua I, 131.

- Michael de Vek I, 236.
 — de Veresto I, 374, 385.
 — sacerdos de villa Vertes I, 85.
 — de Veyteh I, 145.
 — de Vgla I, 237.
 — de Villa Nova I, 179, 415.
 — sacerdos de villa Vinum (?) I, 54.
 — de Viresto I, 395.
 — de Viz I, 392.
 — de Vizl I, 381.
 — de Votbo (Vorbo) Neugradiensis I, 228.
 — de Vrs I, 182, 414.
 — plebanus de Vrs beati Martini prope Budam I, 182.
 — de Vrz I, 397.
 — de Vtinis I, 378.
 — de Vtwes I, 389.
 — sacerdos de villa Vymaria I, 65, 71, 80, 85.
 — sacerdos de Waarfalua I, 123.
 — episcopus Waciensis I, 447.
 — sacerdos de Wamus I, 203.
 — de Waradino Petri I, 177.
 — de Warashel I, 148.
 — sacerdos de Warfalua I, 101, 120.
 — sacerdos de Warsalua I, 91.
 — de Wasrahel I, 154.
 — de Wech I, 152.
 — de Weytech I, 156.
 — de Yda Superiori I, 319.
 — de Ygol I, 381.
 — sacerdos de Zaca I, 290, 302.
 — de Zachal I, 378.
 — sacerdos de villa Zantho I, 64.
 — sacerdos de villa Zanto I, 73.
 — sacerdos de Zata I, 280.
 — de Zatha I, 267.
 — de Zathar I, 389.
 — de Zebenie I, 318.
 — de Zekul I, 298.
 — de Zemod I, 312.
 — sacerdos de Zenthuan I, 274.
 — sacerdos de Zenthwan I, 263.
 — de Zikzo I, 324, 336.
 — sacerdos Sancti Georgii de Zilis I, 190.
 — de Zine I, 339.
 — de Zinie I, 321.
 — de Zolona I, 322.
 — de Zontiwan I, 293.
 — de Zwindia I, 328.
 — sacerdos de Zyrach I, 322.
 — Andronti de Renik I, 500.
 — Clementis presbiter I, 465.
 Michael Girke I, 448.
 — Jacobi presbiter Agriensis diocesis I, 479.
 — Johannis I, 481.
 — Johannis de Donda Zagrabiensis diocesis I, 480.
 — Ladislai I, 512.
 — Martini I, 509.
 — Martini canonicus ecclesie Agriensis I, 508.
 — Martini de Castroferreo Jauriensis diocesis I, 476, 477.
 — Mathie I, 446.
 — Nicolai de Heywes I, 449.
 — Nicolai de Leua canonicus Agriensis I, 445.
 — Parvus I, 272.
 — Petri I, 480.
 — Petri de Lassen, Zagrabiensis diocesis I, 507.
 — Petri presbyter Zagrabiensis diocesis I, 497.
 — Ray I, 511.
 — Thome I, 482, 506, 516.
 — Thome Jauriensis I, 514.
 Micho de Saros Minori I, 317.
 Mihich I, 163.
 Micus de Prota I, 200.
 Miczo de Bocze I, 306.
 Mike de Bylle I, 388.
 — de Karab I, 290, 307.
 — de Och I, 377.
 Mikl sacerdos ecclesie Sancte Marie I, 272.
 Mille sacerdos de Garab I, 267, 280.
 Miquo sacerdos de Cusars I, 209.
 Mixban filius I, 255, 256.
 Mohich Johannis I, 163, 168.
 Montilius Petrus I, 418, 419, 420, 423.
 Mori sacerdos de Bobolcha I, 283.
 Mortunca de Sarnad I, 387.
 Moyses de Vsa I, 376, 387.
 Mychael sacerdos de villa Sancti Andree I, 82.
 — sacerdos de Varfalua I, 128.
 Mykael de Chech I, 326.
 Myke sacerdos de Garab I, 304.
 — de Karob I, 302.
 Myxbani filius I, 253, 403.
 N. de Costa I, 199.
 N. de Delna (Belus) I, 201.
 N. De Leua I, 199.
 Nicholaus de Bohd I, 44.
 — de capella I, 193.
 — de Luesse I, 193.
 — de Zothomar I, 419.
 Nicholeti de Metzo I, 428.
 Nicolaus I, 283, 477, 482.
 — archidiaconus ecclesie Vesprimiensis I, 420.
 — archidiaconus et subcollector I, 404.
 — banus I, 402.
 — canonicus in ecclesia Transilvana I, 36.
 — cantor I, 271, 303.
 — capellanus I, 154.
 — comes I, 132.
 — custos I, 150, 259.
 — dapifer I, 422, 424.
 — dapifer domini episcopi Agriensis I, 422.
 — decanus I, 49, 62.
 — dominus I, 148, 150, 154.
 — filius Banni canonicus I, 215.
 — filius Johannis I, 90.
 — frater abbatis I, 165, 170.
 — magister nepos magistri cantoris I, 282.
 — magister notarius I, 394.
 — nepos cantor I, 271.
 — plebanus I, 171.
 — prependarius I, 29, 30.
 — prepositus I, 259, 516.
 — sacerdos I, 42, 60, 83, 85, 253, 163, 168, 278.
 — sacerdos de choro I, 61, 69, 70, 78, 83.
 — sacerdos de choro, nepos quandam prepositi Stephani I, 46.
 — sacerdos et plebanus I, 163.
 — sacerdos et prebendarius I, 168.
 — subcollector canonicati I, 195.
 — sacerdos dictus de choro Chiklar I, 45.
 — sacerdos dictus Chitlass I, 60.
 — sacerdos dictus Cyclar I, 77.
 — dictus Cyclar de choro I, 69.
 — sacerdos Deptunicus I, 45.
 — sacerdos Deuthunicus I, 61, 70, 78, 90.
 — dictus Ruffus I, 442.
 — sacerdos dictus Socia I, 45, 83, 90.
 — sacerdos dictus Tyukus I, 114.
 — sacerdos de Abraam I, 262.
 — de Achiu Agi I, 377.

- Nicolaus de Aga I, 304.
 — episcopus Agriensis I, 422, 424.
 — lector Agriensis I, 205.
 — de Agualsa Neugradiensis I, 229.
 — de Akan I, 378.
 — rector Sancti Nicolai de Alba et S. Teutonici Albensis I, 195.
 — de Alba Regali I, 448.
 — archidiaconus de Alborsod I, 320.
 — sacerdos iuxta Alma I, 284.
 — de Almad I, 375, 387.
 — de Almira I, 318.
 — sacerdos de Anka (Anla) I, 201.
 — vicearchidiaconus de Anuos I, 319.
 — de Arapad I, 284.
 — de Sancto Andrea I, 377.
 — sacerdos Sancti Martini de Ardumbinche I, 249.
 — sacerdos de villa Armanni I, 210.
 — sacerdos de Arpad I, 292, 312.
 — de Arpot I, 236.
 — dominus Baciensis archidiaconus I, 180, 416.
 — olym Budensis rector ecclesie Wesprimiensis I, 441.
 — de Baka I, 340.
 — de Baratro I, 276, 310.
 — de Baratur I, 296.
 — de Bardan I, 301.
 — de Barate I, 285.
 — sacerdos de villa Bavari I, 208.
 — sacerdos Beate Virginis I, 275.
 — sacerdos de Beati Jacobi I, 286.
 — de Bede I, 388.
 — de Bedus I, 376.
 — dominus abbas de Bel in presentia Bacan I, 411.
 — de Belczne I, 328.
 — de Belesa I, 267.
 — de Bench I, 285.
 — de Benstech I, 331.
 — sacerdos de Beremehy I, 238.
 — de Beremen I, 294, 309.
 — de Beren I, 381, 393.
 — de Berky I, 384.
- Nicolaus de Berloc I, 245.
 — de Berold I, 299.
 — de Beromea I, 285.
 — de Bersensa (Neugradiensis) I, 229.
 — de Bersia nepos archiepiscopi I, 256.
 — de villa Bertoldi I, 209.
 — plebanus de Besseneu I, 412.
 — sacerdos Omnium Sanctorum de Bestrec I, 247.
 — de Bezered I, 377.
 — de Beztherch I, 329.
 — de Bobud I, 378.
 — de Bogod I, 387.
 — de Bogud I, 376.
 — de Bok I, 276, 297, 306.
 — sacerdos de Bolh I, 263.
 — de Bolud I, 389.
 — de Boroky I, 373.
 — sacerdos de Boronen I, 275.
 — de Botulnuc I, 377.
 — de Brareka I, 315.
 — Pek de Brascho I, 465.
 — de Brascho electus Tininiensis I, 464.
 — decanus de Braso I, 517.
 — sacerdos ecclesie Sancte Crucis de Breni I, 245.
 — de Brestog I, 315.
 — sacerdos de Byrold I, 262, 276.
 — de Caspa I, 298.
 — de Cekene I, 388.
 — plebanus de Cenana (Terian) Vntensis I, 223.
 — sacerdos Sanctorum Omnium de Ceri (Seri) I, 189.
 — de Chama Zumbata I, 373.
 — de Charas I, 331.
 — de Chasma I, 501.
 — de Chauster I, 236.
 — de Cheric I, 415.
 — de Cheylar, Neugradiensis I, 229.
 — de Chic I, 373.
 — de Chichol I, 380, 392, 399.
 — de Chob I, 376.
 — de Chomey I, 387.
 — de Chordan I, 289.
 — de Chumaburnata I, 385.
 — de Chut I, 384.
 — de Chutuchel I, 390.
 — de Chuturtukhel I, 378.
 — sacerdos de villa Corardi I, 215.
- Nicolaus de Corona I, 464.
 — de Crasco, Vntensis I, 229.
 — plebanus de Cremnic I, 201.
 — de villa Cunradi I, 319.
 — de Cuspa I, 245.
 — quondam de Cuspd I, 306.
 — de Dag I, 373.
 — de Damas ville capituli Strigoniensis, archidiaconatus Borcensis I, 232.
 — de Damyan I, 290, 302.
 — de Darugh I, 262.
 — de Debrew, vicearchidiaconus I, 336.
 — dominus, plebanus de Demetrii villa I, 33.
 — de Demian I, 308.
 — de Denek I, 298.
 — de Denhagh I, 306.
 — de Derhida I, 397.
 — de Derzen I, 350.
 — de Derzenh I, 371.
 — de Deuacha I, 339.
 — de Deushida I, 392.
 — de Dios I, 308.
 — de Dobrow I, 337.
 — de Dobus I, 574.
 — de Domanisa I, 200.
 — de Doregma I, 339.
 — de Drogh I, 277.
 — de Dubren I, 324.
 — de Durug I, 245, 305.
 — de Durugh I, 298.
 — de Echeng I, 338.
 — de Egres I, 311.
 — de Egrich I, 380.
 — de Egrus I, 390, 391.
 — de Eguis I, 398.
 — de Emend I, 339.
 — de Emeyd I, 335.
 — de Emeydo I, 321.
 — de Endolmic I, 320.
 — de Enig I, 386.
 — de Erd I, 384.
 — de Erdeubenie I, 340.
 — plebanus de Esen I, 222, 331.
 — magister de Ezeek I, 271.
 — de Ezeel I, 270.
 — magister de Ezel I, 244.
 — de Ezenet I, 323.
 — sacerdos de Fekete I, 132.
 — de Fornosi I, 336.
 — Garazda I, 467.
 — de Gare I, 415.
 — Gazarda I, 515.
 — de Gerles I, 389.
 — de Gingus I, 325.

- Nicolaus Golyanus I, 334.
 — de Gormat I, 333.
 — sacerdos Omnium Sanctorum de Gortva I, 194.
 — de Guaheta sacerdos I, 212.
 — de Gulay I, 277, 329, 331.
 — de Gure I, 329.
 — de Harsan I, 321.
 — de Helmech I, 323.
 — de Helmuch I, 331.
 — de Helyas I, 304.
 — de Heney I, 399.
 — de Hiluag I, 388.
 — sacerdos ecclesie Sancte de Hochas I, 246.
 — de Hoclaz I, 327.
 — de Hoiaz I, 329.
 — de Horsan I, 335, 339.
 — sacerdos de Hugna (Vngua) I, 214.
 — de Hulchen I, 297.
 — sacerdos de Hyama I, 279.
 — de Ibran I, 329.
 — de Inthassus I, 382.
 — magister de Istenuete I, 315.
 — de Isyp I, 320.
 — Itaroniensis I, 444.
 — de Jardan I, 267, 308.
 — de Johan I, 309.
 — de Jordan I, 279.
 — de Jucha I, 391.
 — de Juta I, 398.
 — dictus Zaisch de Kael I, 321.
 — de Kan I, 319.
 — de Kaputna I, 324, 338.
 — de Karas I, 278, 286, 311.
 — de Karaz I, 297, 329.
 — de Kascha archidyaconus I, 319.
 — de Kelezen I, 329.
 — de Kendi I, 317.
 — de Kenez I, 329.
 — de Kereby I, 399.
 — de Kerechi I, 380.
 — de Kereki I, 391.
 — de Kintibus I, 379.
 — de Kopod I, 379.
 — de Kopul I, 391.
 — de Kucina I, 317.
 — de Kulked I, 380, 393.
 — de Kulqui I, 399.
 — de Kumba I, 389.
 — de Kurg I, 325.
 — sacerdos de Kuspa I, 277.
 — sacerdos de Kusxa I, 262.
 — de Kutus I, 376, 387.
 — de Kykugh I, 295.
- Nicolaus sacerdos de Kyud I, 92.
 — sacerdos de Kywkuth I, 276.
 — de Lapospatak I, 319.
 — sacerdos de Lapuspatachac I, 206.
 — de Lastha I, 320.
 — de Laurente I, 374.
 — de Lazen I, 328.
 — de Lemeser I, 242.
 — de Lesemer I, 269.
 — sacerdos Sancti Georgii de Lessak (Lesate) I, 194.
 — de Leucha I, 465.
 — sacerdos de Lewa I, 289.
 — de Lewe I, 279, 301, 308.
 — de Leurenti I, 385.
 — plebanus de Lipche archidyaconatus Soliensis I, 220.
 — de Log I, 288, 301.
 — de Lok I, 307.
 — sacerdos de Loqui I, 304.
 — de Loth I, 303.
 — de Lozon I, 333.
 — de Luch I, 340.
 — sacerdos ecclesie Sancti Nicholai de Lucse I, 193.
 — de Ludano plebanus, (archidyaconatus Vntensis) I, 221.
 — de Luk I, 328.
 — de Luque, Neugradiensis I, 228.
 — de Maly I, 320, 334.
 — de Mand I, 387.
 — de Marc I, 245.
 — sacerdos ecclesie Sancti Pauli de Mellete I, 193.
 — de Men I, 306.
 — de Menichel I, 396.
 — de Michali I, 328.
 — de Mira I, 214.
 — de Misbolch I, 338.
 — de Mischouch I, 322.
 — de Misen, plebanus I, 200.
 — sacerdos de Missael I, 257.
 — Moha I, 302.
 — de Moho I, 290.
 — dominus de Moldar I, 207.
 — sacerdos de Monachy I, 238.
 — de Monahi I, 309.
 — de Monetis (Motrans) I, 211.
 — sacerdos de Money I, 275.
 — de Monohi I, 294.
 — de Monoreus I, 385.
 — de Monoy I, 285.
 — de Monuslo I, 375.
 — de Morkuz I, 325.
 — de Morocha I, 237, 283.
- Nicolaus sacerdos de Morol I, 264.
 — sacerdos de Morolcha I, 273.
 — de Morolka I, 292.
 — de Moruchel I, 389.
 — sacerdos de Much I, 277, 299.
 — de Mukus I, 337.
 — de Munuzlo I, 386.
 — sacerdos de Muta Inferiori (Mira) I, 214.
 — sacerdos de villa Nadam I, 84.
 — de Nana I, 311.
 — de Nand I, 376.
 — de Nechus I, 295.
 — de Negh I, 277, 305.
 — de Nemeti I, 284.
 — sacerdos de Nemety I, 273.
 — de Nemepti I, 293.
 — sacerdos de Nemia I, 241.
 — de Nempti 313.
 — plebanus Sancti Martini de Nempti, archidyaconatus Vntensis I, 221.
 — de Nimti I, 237.
 — dominus electus Nitriensis in ecclesia Strigoniensi I, 441, 448.
 — de Nogmichael I, 333.
 — de Noho I, 304.
 — de Nok I, 262.
 — plebanus de Nosna I, 33.
 — vicarius de Nova Villa I, 319.
 — de Nugigemli I, 466.
 — de Nucy I, 305.
 — de Obyon de villa episcopi I, 335.
 — de Olbordino de villa Chech I, 339.
 — vicearchidyaconus de Olborsod 335.
 — de Olchob I, 387.
 — de Oldan I, 261.
 — sacerdos de Sancto N. de Olma I, 241.
 — de Olozi I, 340.
 — de Omnibus Sanctis I, 381, 397.
 — de Ondo I, 374.
 — de Ormond I, 310.
 — de Orrihawa I, 315.
 — de Paczonouw clericus Cracoviensis I, 473.
 — de Pancata I, 333.
 — sacerdos de Panit I, 211.
 — de Pank I, 319.
 — de Papy I, 318.

- Nicolaus de Pelesy I, 279.
 — de villa Pertoldi I, 317.
 — sacerdos de Peturd I, 275.
 — de Philippi prepositura I, 255.
 — sacerdos de Polina I, 241.
 268.
 — sacerdos de Popi I, 213.
 — de Posaga canonicus I, 240.
 — sacerdos de Posaga, dictus Soclos I, 240.
 — prepositus de Posega I, 494.
 — de Posga I, 241.
 — sacerdos de Pozegauar I, 315.
 — magister notarius de Posegua I, 315.
 — de Pozogauar I, 272.
 — de Priamus I, 158.
 — de Pusac I, 379.
 — de Puzag I, 391.
 — sacerdos de Quendi I, 210.
 — de Questec, Gumuriensis I, 233.
 — plebanus de Qesu, Nitriensis I, 225.
 — cantor Quinqueecclesiensis I, 236.
 — episcopus Quinqueecclesiensis 444, 451, 473.
 — lector canonicus Quinqueecclesiensis I, 514.
 — de Raw I, 310.
 — sacerdos de Relges I, 244.
 — de Richen (archidiaconatus Nitriensis) I, 230.
 — plebanus de Rosenberk I, 198.
 — de Sacalas, Kamariensis I, 240.
 — sacerdos ecclesie Sancte Marie de Sačik I, 246.
 — de Samaria I, 332.
 — sacerdos de Sancta Cruce I, 201, 289, 300.
 — plebanus Sancte Crucis, archidiaconatus I, 220.
 — de Sancta Elizabet I, 378.
 — de Sancto Americo I, 200.
 — de Sancto Andrea I, 388.
 — capellanus Sancti Andree I, 201.
 — Sancti Georgii plebanus I, 197, 317.
 — sacerdos plebania Sancti Johannis I, 197, 244.
 — sacerdos Sancti Laurentii I, 246.
 — de Sancto Martino I, 331.
 — sacerdos ecclesie Sancte Martini iuxta Vag I, 194.
- Nicolaus dominus de Sancto Michaelae I, 316.
 — sacerdos Sancti Michaelis, comitatus de Sars I, 208.
 — de Sancto Nicolao I, 195, 373, 385.
 — de Sancto Paulo 326.
 — sacerdos Sancti Regis I, 242.
 — de Saneko I, 305.
 — Saraffini monasterii abbas I, 231.
 — de Sars I, 311.
 — de Sata I, 300.
 — de Sayla I, 306.
 — de Scepuzd I, 386.
 — de Scesand I, 376.
 — sacerdos de Scinera (Semera) I, 214.
 — de Seend I, 391.
 — de Semian I, 332.
 — de Semurche I, 333.
 — de Semyen I, 323.
 — de Senise I, 212.
 — de Senisthe I, 319.
 — dominus, plebanus de Senizbanee Scepusiensis (Selmezbánya) I, 15.
 — sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum de Serdachel I, 187.
 — sacerdos de Sibinio (comitatus de Sars. I, 208.
 — dominus abbas de Sicudor (Sicador) ordinis Sisterciensis in dyocesis Quinqueecclesiensis I, 196.
 — archidiaconus Simigiensis I, 383, 425.
 — sacerdos ecclesie Sancte Margarethe de Sis I, 192.
 — de Sonog I, 332.
 — sacerdos de Souar I, 209.
 — de Sowar I, 317.
 — de Spinis I, 465.
 — sacerdos de Stekchen I, 238.
 — de Stephand I, 387.
 — plebanus Sancte Crucis de Strigonio I, 124, 216, 224.
 — plebanus Sancte Nicolai de Strigonio I, 216.
 — plebanus Sancti Pauli de Strigonio I, 224.
 — presbiter, rector ecclesie de Stupis I, 15.
 — dominus, plebanus ecclesie de Subcastro Petri I, 33.
 — de Such I, 267.
- Nicolaus de Sucurconcho I, 242.
 — sacerdos et vicearchidiaconus de Sums (Sumus) I, 206.
 — de Sygd I, 285.
 — sacerdos de Symon I, 233, 263.
 — de Symon, archidiaconatus Gumuriensis I, 233.
 — de Tamasi I, 198.
 — plehanus de Targan I, 334.
 — de Tehb I, 334.
 — de Tornas (Torna) I, 233.
 — de Thekene I, 377.
 — de Thetheus I, 284.
 — de Thomay I, 375.
 — Tininiensis episcopus I, 488, 491, 517.
 — Jacobi dominus Sancti Georgii de Totz (Torti), Nitriensis archidiaconatus I, 222.
 — sacerdos de Tonteus I, 264.
 — plebanus de Topulchan (archidiaconatus Nitriensis) I, 224.
 — magister de Torkus I, 315.
 — plebanus de Torna I, 233.
 — plebanus de Trachagn I, 203.
 — episcopus Traguriensis I, 493.
 — archidiaconus Transmorigini I, 31.
 — de Tur (Turt) archidiaconatus Nitriensis I, 233.
 — sacerdos Sancti Johannes de Turcz I, 184.
 — magister dictus Turugus I, 268.
 — de Tuteus I, 273, 292.
 — sacerdos de Tuteus capituli I, 273.
 — custos ecclesie Vaciensis I, 408.
 — prepositus ecclesie Vaciensis I, 408, 409.
 — sacerdos de Inferiori Vada I, 215.
 — de Varada I, 381.
 — de Varda I, 393.
 — sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum de Vender (Nander) I, 195.
 — de Ver I, 244.
 — dominus de Sancta Cruce de Vertes abbas I, 384, 394.
 — dominus de Sancta Cruce de Vertes I, 394.
 — plebanus Sancti Petri de Vestinic I, 183.
 — de Veyse I, 378.

- Nicolaus de Veyse I, 396.
 — sacerdos Sancti Michaelis de Vgrot I, 190.
 — de Vicia I, 393, 398.
 — de Viget (Nigeti) archidyaconatus Nitriensis I, 231.
 — sacerdos de Vise archidyaconus I, 211.
 — de Visenta I, 325.
 — de Vitelhes I, 209.
 — de Vndo I, 385.
 — vntentis archidyaconus I, 217.
 — plebanus de Vsgra Neugradiensis I, 228.
 — de Vysmita I, 337.
 — phisici prepositus de Wahy I, 253.
 — sacerdos ecclesie de Walburga Ceradiel (Valburgis Ceradahel) I, 184.
 — prebendarius ecclesie Waradiensis I, 29.
 — de Waralia I, 335.
 — de Warasna I, 315.
 — de Weso I, 389.
 — sacerdos de Wlchen I, 207, 311.
 — de Wolk I, 321, 335, 339.
 — de Wolkh I, 349.
 — de Wosar I, 324.
 — plebanus de Ymog (Rimog) Neugradiensis I, 227.
 — de Ystennete magister I, 268.
 — de Ysyp I, 193, 332.
 — sacerdos ecclesie Beate Virginis de Ysup I, 193.
 — de Zabas I, 284.
 — plebanus Sancti Michaelis de Zabet (Abeti) I, 222.
 — in ecclesia Zagrabiensis I, 445.
 — cantor ecclesie Zagrabiensis I, 435.
 — sacerdos de Zakadak I, 287.
 — de Zancha I, 396.
 — de Zanka I, 375, 386.
 — sacerdos de Zanto I, 262, 277, 298.
 — de Zapula I, 315.
 — sacerdos de Zapula altera I, 268.
 — filius Ladislai de Zarand I, 477.
 — de Zariion I, 244.
 — filius Ladislai de Zarud I, 511.
 — sacerdos Beate Virginis de Zechew I, 285.
 — de Zechses I, 323.
- Nicolaus de Zecuduor I, 333.
 — de Zek I, 300.
 — de Zekfu I, 309.
 — de Zelemelti de Alazay I, 319.
 — de Zemaria I, 323.
 — de Zemeret I, 318.
 — de Zend I, 382.
 — de Zeperd I, 375.
 — sacerdos de Zerada I, 264.
 — sacerdos de Zeredahel I, 273.
 — de Zeuch I, 290.
 — de Zeuchew I, 249, 265.
 — de Zeud I, 397.
 — de Zewch I, 379.
 — sacerdos Beati Jacobi de Zewchew I, 276.
 — de Zexw I, 310.
 — de Zigur I, 311.
 — de Ziradahel I, 293.
 — de Ziradahel I, 293.
 — de Zirige I, 319.
 — de Zokl I, 284.
 — de Zolk I, 293.
 — de Zommoria I, 328.
 — sacerdos de Zoradahel I, 283.
 — de Zothmar I, 291.
 — de Zuch I, 308.
- Nor de Babarch sacerdos I, 294.
 Nycolaus abbas I, 150.
 — archidyaconus I, 164, 165, 170, 417.
 — sacerdos de villa Alba I, 79.
 — subcollector Albensis I, 201.
 — de Alba Ecclesia I, 150, 161.
 — de Almas villa I, 43, 64.
 — sacerdos de villa Almuz I, 58.
 — de Apacha I, 149, 152, 159.
 — sacerdos de villa Apati I, 63, 71, 79, 85.
 — de Apathi I, 43.
 — sacerdos de villa Araskesev I, 81.
 — de Arky I, 161.
 — de Aznulaka I, 146.
 — de Azumlaka I, 155.
 — archidyaconus Bachiensis I, 418.
 — de Beech I, 100, 123, 142.
 — dominus de Beeth I, 94.
 — de Bekes archidyaconus I, 62, 77, 84.
 — sacerdos de villa Belen I, 75.
 — de Bemini I, 162.
 — sacerdos de Beren I, 145.
- Nycolaus sacerdos de Bergune I, 141.
 — sacerdos de Besenczsed I, 106.
 — sacerdos de Besenzd I, 134.
 — dominus sacerdos de Bogach I, 102.
 — sacerdos de Bogath I, 91.
 — sacerdos de Bogov I, 109, 120, 129.
 — sacerdos de Bohard I, 141.
 — sacerdos de Bolduch I, 91, 101.
 — sacerdos de Borgene I, 131.
 — sacerdos de Borsahazarca I, 128.
 — de Botuh Beate Virginis sacerdos (Benh) I, 185.
 — sacerdos de villa Brecen I, 73.
 — de Bumznov I, 123.
 — de Bursaharazta I, 115, 121.
 — de Byrold I, 306.
 — de Byssensis I, 156, 158.
 — abbas de Chanadyensi capituli I, 161.
 — custos de capituli Chanadyensi I, 161.
 — Chanadyensis ecclesie custos I, 145.
 — de Cheri I, 159.
 — de Cherig I, 180.
 — de Chery I, 153.
 — de Chimar I, 129.
 — sacerdos de villa Chocanica I, 100.
 — sacerdos de villa Chodos I, 43.
 — de Colmas I, 123.
 — de Cursansa I, 43.
 — de Czotmar I, 417.
 — sacerdos de Damanhida I, 108, 116, 134.
 — de Debrecen I, 86.
 — plebanus de Demetrii villa I, 97, 111, 118, 129, 139, 142.
 — sacerdos de Deruk I, 101.
 — sacerdos Deuthunicus I, 83.
 — de Douer Beate Virginis I, 185.
 — sacerdos de Drasov I, 121, 130.
 — dominus de Drassev I, 95.
 — sacerdos de Drassov III.
 — de Drossov I, 125.
 — plebanus de Dyra I, 180.

- Nicolaus sacerdos de villa Eke I, 62.
 — sacerdos de Ensseus I, 147.
 — de Enydino I, 121.
 — sacerdos de Erdeud I, 108.
 — de Esakna I, 98, 104, 109, 122.
 — sacerdos de Evsen I, 148.
 — sacerdos de villa Evsi I, 82.
 — de Evzin I, 153.
 — de Ewzin I, 157, 159.
 — de Fanchala I, 159.
 — de Fantalaka I, 145.
 — de Fanthalaka I, 152, 156.
 — plebanus de Fenes I, 119.
 — sacerdos Sanctorum Cosme et Damiani de Figes I, 192.
 — sacerdos de villa Fugi I, 50, 54, 70, 76, 84, 89.
 — plebanus de Gamancz I, 176.
 — sacerdos de villa Gamulkezev I, 51.
 — sacerdos de villa Garak I, 53.
 — sacerdos de villa Garmad I, 53.
 — sacerdos de Garmath I, 76, 135.
 — sacerdos de villa Gaumad I, 51.
 — de Geech I, 108, 122.
 — sacerdos de Gench I, 135.
 — de Gorgio I, 116, 132.
 — sacerdos pe Guenfalía I, 102.
 — sacerdos de Gulacuka I, 131.
 — sacerdos de Gulagucha I, 140.
 — de Gyargio I, 112.
 — sacerdos de Haczak I, 107.
 — sacerdos de villa Helye I, 67.
 — sacerdos ecclesie Sancti de Hermeti I, 192.
 — sacerdos de Herud I, 136.
 — de Heyud I, 110, 120, 129.
 — sacerdos de villa Hid I, 79.
 — sacerdos de Hidueg I, 133.
 — de Huduarlak I, 158.
 — sacerdos de villa Hydus I, 47.
 — dominus de Huhad I, 145, 157.
 — de Huhud I, 152.
 — magister de Hunad archidiaconus I, 113, 124.
 — sacerdos de Hydueg I, 106.
 — sacerdos de villa Hydus I, 59.
 — de Ida I, 92, 107, 108, 122, 138.
 — plebanus de Iuana I, 171.
 — plebanus de Iuang I, 166.
 — sacerdos de villa Iuanka I, 57.
- Nicolaus de Juske I, 151.
 — sacerdos de villa Jenes I, 81.
 — de villa Jeneusol I, 51.
 — sacerdos de villa Jenev I, 52, 67, 75, 88.
 — sacerdos de Joda I, 131.
 — sacerdos Sancti Johannis de Jom (Gu) I, 187.
 — sacerdos de Kakna I, 114.
 — de Kamarcha archidiaconus I, 162, 165, 167, 169.
 — de Karancha archidiaconus I, 170.
 — de Kasim I, 116.
 — de Kazun I, 112.
 — sacerdos de Kechech I, 114.
 — sacerdos de Kechkezevepeturhaza I, 96.
 — de Kemeni I, 163, 170.
 — de Kemini I, 164, 165, 167, 168, 169.
 — sacerdos Beate Virginis de Kenaseti I, 190.
 — de Kenes I, 149.
 — de Kenez I, 151, 160.
 — de Kerestur I, 161.
 — sacerdos de villa Kereztes I, 56.
 — sacerdos de Kereztur I, 114.
 — de Ku I, 150, 155.
 — sacerdos de Kubulcuch I, 93.
 — sacerdos de Kuchard I, 91, 137.
 — de Kuleser archidiaconus I, 90.
 — de Kw I, 161.
 — sacerdos de villa Kyd I, 85.
 — sacerdos de villa Kyud I, 72.
 — dominus plebanus de Lanouk I, 94, 100.
 — plebanus de Latina villa I, 98.
 — de Lerche (Verche) Sancti Johannes I, 185.
 — sacerdos de villa Les I, 87.
 — plebanus de Leypua I, 146.
 — dominus de Lippua I, 155, 161.
 — de Machadonia I, 157.
 — sacerdos de villa Madan I, 76.
 — sacerdos de villa Madaras I, 74.
 — sacerdos de villa Madaraz I, 59, 68, 82.
 — sacerdos de villa Mendsent I, 58.
 — sacerdos de villa Mensent I, 68, 74.
- Nicolaus sacerdos Sancti Andree de Merlek I, 190.
 — de Fornacis Monte I, 123, 142.
 — de Metri (Turcz) Sancti Regis I, 186.
 — de Mezevpanas I, 87.
 — dominus de Michaelis Monte I, 144.
 — sacerdos Sancti Laurentii de Michela I, 189.
 — sacerdos de villa Mikula I, 55.
 — de Monisa I, 149.
 — de Morossa I, 312.
 — plebanus de Mules I, 94.
 — de Mylenbach I, 123.
 — de Mylunbach I, 125.
 — sacerdos de villa Nadan I, 88.
 — de Nadaraz I, 87.
 — de Nagmehal villa, sacerdos I, 43.
 — de Narzeg I, 87.
 — de Nema I, 104.
 — de Nemeti I, 157.
 — de Nemety I, 160.
 — de Nemití I, 149.
 — sacerdos de Nempcii I, 139.
 — de Nempti I, 414.
 — de Nempty I, 127, 151.
 — sacerdos de villa Neudtelek I, 67.
 — sacerdos de villa Niuektelek I, 52.
 — sacerdos de villa Niutelek I, 51.
 — sacerdos de villa Noghmihal I, 55.
 — de Nymizi I, 177.
 — sacerdos de villa Nyutelek I, 75.
 — de Ohod I, 159.
 — sacerdos de villa Olassi I, 42.
 — sacerdos de villa Olazi I, 45, 55, 60, 64, 69, 71, 79, 83, 86, 89.
 — plebanus de civitate Olazi I, 46, 60.
 — de Olcznui I, 106.
 — sacerdos de villa Oleman I, 56.
 — sacerdos de Olthzeme I, 112.
 — sacerdos de villa Oltman I, 65.
 — dominus de Omlas I, 143.
 — sacerdos de Omnibus Sanctis I, 132, 391.
 — dominus de Oppenis villa I, 144.
 — sacerdos de Ordeud I, 119.

- Nicolaus Orodiensis archidiaconus I, 145.
 — de Pacha I, 157.
 — de Peched I, 44.
 — de Pechkerekely I, 151, 157, 160.
 — de Peel I, 161.
 — de Pel I, 155.
 — de Pely I, 150.
 — sacerdos de villa Perch I, 79.
 — de villa Peterd I, 63, 71, 79.
 — sacerdos de villa Peturd I, 56.
 — sacerdos de Philpus Minori I, 93, 138.
 — sacerdos de Phylpus Minori 107.
 — dominus plebanus de Portperk I, 143.
 — sacerdos de Poruk I, 141.
 — de Priamus I, 147, 156.
 — sacerdos de Principis villa I, 93, 104.
 — sacerdos de villa Puklusteluk I, 72.
 — sacerdos de Pylpus I, 111.
 — sacerdos de Rapularum villa I, 93, 107, 111, 122, 130, 138.
 — de Reech I, 125.
 — de Regun I, 93, 104, 109, 120, 130, 138.
 — de Reteg I, 126.
 — sacerdos Sancti Emrici de Ry-polnek I, 187.
 — de Sacila (Sarcia) Sancti Mauriti I, 186.
 — de Salida I, 43.
 — de Sancta Cruce I, 100, 126, 150, 155, 179.
 — sacerdos de villa Sancte Elyzabeth I, 115.
 — sacerdos de Sancto Boyhardo I, 115.
 — sacerdos, plebanus de Sancto Egidio I, 69, 78.
 — dominus Sancti Gerardi martiris abbas I, 145.
 — de Sancto Georgio I, 149, 153.
 — Sancti Georgii prepositus I, 49.
 — de Sancto Jacobo I, 141, 151, 157.
 — de Sancto Johanne I, 127, 197.
 — sacerdos de Sancto Ladislao I, 95, 103.
- Nicolaus sacerdos de Sancti Martini villa I, 83, 87.
 — sacerdos de Sancto Paulo I, 96.
 — sacerdos de Sancto Petro I, 69.
 — de Sancto Petro de monte I, 46, 61.
 — de Sancto Rege Stephano I, 185.
 — sacerdos de villa Sarus I, 96, 102.
 — sacerdos de Scend I, 110.
 — dominus de Sebus I, 94, 101, 143.
 — sacerdos de villa Selend I, 88.
 — de Sereri I, 156.
 — sacerdos de Stend I, 101.
 — de Sormus I, 152.
 — de Stepnir I, 139.
 — de Stipur I, 118.
 — ecclesie Sancti Georgii prepositus Strigoniensis I, 62.
 — sacerdos de Subcastro I, 96.
 — de Sumlov I, 132.
 — sacerdos de Suruzno I, 106.
 — sacerdos de villa Svevy I, 96.
 — sacerdos de villa Sylend I, 66.
 — de Symond I, 146.
 — sacerdos de Symian I, 42.
 — sacerdos de villa Taba I, 89.
 — sacerdos de Tetruch I, 137.
 — de Tetruch I, 110, 123.
 — sacerdos de Thacey I, 99.
 — de Thamachi villa, sacerdos I, 43.
 — dominus de Tharcla I, 143.
 — sacerdos de villa Thamasi I, 55.
 — sacerdos Omnium Sanctorum de Thasmatu (Crasviorca) I, 193.
 — sacerdos de Thathey I, 91.
 — de Thetruch I, 128.
 — sacerdos de villa Thomasi I, 63.
 — sacerdos dictus de Tor I, 90.
 — sacerdos de Torda I, 99.
 — sacerdos de Torkov I, 132.
 — sacerdos de Torku I, 112, 116.
 — de Toti I, 148.
 — Transilvani ecclesie custos I, 150.
 — de Tursamson I, 57, 64, 71, 80, 86.
- Nicolaus du Tutus I, 312.
 — de Valdorf I, 129.
 — de Valdorf Superiori I, 118.
 — sacerdos de Varad I, 97.
 — de Varasio I, 93, 110, 126, 140.
 — sacerdos de villa Varaskesev I, 88.
 — sacerdos de villa Varaskezev I, 52, 75.
 — sacerdos de villa Varaskezev I, 75.
 — sacerdos de villa Varuskesev I, 66.
 — plebanus de Venacione I, 97, 98.
 — de Venacione I, 118, 129, 139, 142.
 — sacerdos de Vetes I, 134.
 — de Veybech I, 149.
 — sacerdos de villa Vgra I, 87.
 — de Vinch Inferiori I, 124, 137.
 — sacerdos de Vis I, 100.
 — sacerdos de villa Visemian I, 54, 63.
 — sacerdos de villa Vissemian I, 78, 85.
 — dominus de Vmlas I, 101.
 — sacerdos de Vosuar I, 134.
 — sacerdos de Vs I, 112, 120, 139.
 — de Vybech I, 160.
 — de villa Vysemyan I, 71.
 — de Waldorf I, 139, 142.
 — canonicus dictus de Warad I, 145.
 — de Warasio I, 99, 121.
 — de Wodad I, 153.
 — de Wybech I, 152.
 — sacerdos de Yda, 101.
 — sacerdos de villa Yohankahaza I, 63.
 — de Zago I, 152.
 — de Zakas I, 313.
 — sacerdos de Zalan I, 106, 133.
 — sacerdos de villa Zalanca I, 47.
 — sacerdos de villa Zalanta I, 59, 68, 74.
 — sacerdos de villa Zalard I, 57.
 — sacerdos de Zamptov I, 140, 141.
 — de Zarafolua I, 147, 158.
 — sacerdos de villa Zarand I, 70, 76.
 — de Zare I, 179.

- Nicolaus de Zarkas I, 123.
 — sacerdos de villa Zelend I, 53.
 — sacerdos de villa Zeleud I, 51.
 — de Zenco I, 305.
 — de Zerehahel I, 312.
 — de Zerep I, 148.
 — de Zevzarín I, 127.
 — sacerdos de villa Zilent I, 81.
 — sacerdos de Zlalan I, 112.
 — sacerdos de villa Zomani I, 65.
 — plebanus de Zorka I, 99.
 — de Zothmar civis Budensis I, 403, 404.
 — de Zulk I, 312.
 — de Zynir I, 142.
 — Adens I, 370.
 — Alexandri clericus I, 506.
 — Arnoldi I, 471, 506.
 — Britini I, 499.
 — Carachini I, 513.
 — Charatoni rector I, 513.
 — Chibak I, 518.
 — Cosme I, 512.
 — Demetrii I, 441, 475, 485,
 — Demetrii famulus Henrici prepositi I, 14.
 — Egidii I, 509.
 — Johannis I, 448, 506.
 — Johannis Alexandri I, 506.
 — Johannis presbyter I, 492.
 — Ladislai presbyter I, 466.
 — Ladislai canonicus I, 498.
 — Michaelis I, 489, 492, 516.
 — Nicolai I, 448, 449, 505, 517.
 — Nicolai lector I, 504.
 — Pauli clericus I, 489.
 — Petri I, 489, 496, 517.
 — Petri prepositus I, 485.
 — Philippi I, 448.
 — Stephani I, 487, 504.
 — Symonis I, 497.
 — Valentini I, 443.
 — Victor I, 490.
 — Iuaní Zagrabiensis diocesis presbyter I, 495.
 — Johannis de Beel ecclesie Agriensis I, 480.
 — Johannis de Sinna I, 473.
 — Johannis Transilvanensis dyocesis clericus I, 466.
 — Johannis de Ung archidiaconus I, 476.
 — Johannis canonicus ecclesie Vesprimiensis I, 487.
 — Johannis de Zuha I, 487.
- Nicolaus Ladislai prepositus ecclesie Sancti de Pozega Quinqueecclesiensis I, 477, 478, 478, 498.
 — Loc I, 242.
 — Lucii de Odward presbyter Strigoniensis diocesis I, 493.
 — Martini Zagrabiensis presbyter diocesis I, 503.
 — Michaelis Zagrabiensis prepositus I, 499.
 — Nicolai presbyter Zagrabiensis diocesis I, 505.
 — Pauli de Fogach clericus Agriensis diocesis I, 478.
 — Pauli de Fogag clericus Agriensis I, 471.
 — Pauli presbyter Strigoniensis I, 474.
 — Petri de Birchalin Transilvaniensis diocesis I, 517.
 — Petri de Buzia I, 481.
 — Petri de prepositura monasterii de Jaszow ordinis Premonstratensis, Strigoniensis diocesis I, 441.
 — Petri presbyter Quinqueecclesiensis I, 493.
 — Ryzar magister dictus ecclesie Beati Petri de Pozaga I, 272.
 — Simonis de Orch I, 446.
 — Symonis de Ozch I, 439.
 — Reruadi ecclesie Vaciensis canonicus I, 409.
 — Andree I, 272.
 — Michaelis sacerdos de choro I, 45.
 — sacerdos Sancte Marie de Lagatolchoya I, 250.
 — Petri I, 236.
 Nyger de Thilthia I, 340.
- Odo dominus de Zirc I, 394.
 Ohema (Chema) plebanus de Clerenon I, 183.
 Oliuerius miles et procurator domini regis Ungarie I, 421.
 Oliverius de Syran I, 266.
 Orp . . . Sancti N. I, 247.
- P. plebanus de Fano I, 415.
 Pachatz Pauli canonicus ecclesie Albensis I, 425.
- Pancratius clericus Agriensis diocesis I, 482.
 Parvus Michaelis I, 272, 482.
 Pasca (Idosca) sacerdos ecclesie Sancti Ladislai de Horuati (Hanoa) I, 191.
 Pasnanus de Vremere, Nitriensis I, 225.
 Paulus I, 83, 110, 141, 153, 159, 180, 201, 202, 205, 219, 260, 263.
 — archidiaconus I, 145, 226.
 — canonicus I, 226.
 — capellanus domini episcopi I, 383.
 — magister phisicus I, 49.
 — prepositus I, 162, 167, 271.
 — senex I, 253, 256.
 — de Abacum et vicearchidiaconus I, 330.
 — de Abad I, 255, 321.
 — de Abaligete I, 284.
 — de Abaleguete I, 313.
 — de Abalygheym I, 238.
 — de Ada I, 263.
 — episcopus Transsylv. Albensis I, 449.
 — de Alba Ecclesia I, 202.
 — de Albaligete I, 273, 293.
 — de Albalighete I, 264.
 — magister, rector ecclesie Sancti Emerici ducis de Alba Regali I, 425.
 — de Alchi I. 47, 59, 67, 73, 82, 87.
 — de Alma Beate Virginis I, 191.
 — de Almad abbas I, 384.
 — de Almas I, 76, 84, 89.
 — de Annat (Armati) archidiaconus Sancti Georgii I, 231.
 — de Aracta Sancti Thome I, 249.
 — de Araktel I, 335.
 — vicarius de Arania I, 382.
 — de Arkus I, 106, 112, 133.
 — de Artokteu I, 320.
 — de Arukchu I, 339.
 — de Athala I, 298.
 — de Bacha I, 308.
 — de Bachka I, 251, 323.
 — de Bacta I, 213.
 — de Baga I, 279, 290, 301.
 — de Bagach I, 127.
 — de Bagath I, 331.
 — de Baka I, 267.
 — de Balach I, 44.
 — de Balk I, 57.
 — de Baluanus I, 114, 127.

- Paulus de Baranch I, 332.
 — de Barancha archidyaconus I, 310.
 — de Barans Sancti Martini I, 250.
 — de Barcho I, 257.
 — de Barenz I, 320.
 — de Barlaad I, 266.
 — de Barlabas I, 334.
 — de Barlak I, 295.
 — de Beata Katherina I, 196.
 — de Beata Virgine I, 80, 248.
 — succentor altaris Beate Virginis I, 499.
 — de Bechenen I, 389.
 — de Beer I, 376.
 — de Bel I, 388.
 — de Ben I, 97.
 — de Besenen I, 379, 382.
 — de Bethlem I, 126.
 — de Betsch I, 326.
 — de Bev I, 131.
 — de Bezeg I, 323.
 — de Bida I, 324.
 — de Bistense (Bisterse) I, 200.
 — de Bobes I, 376.
 — de Boda I, 273, 390.
 — de Bodoro I, 319.
 — de Bohidagrasso I, 289.
 — de Boian I, 414.
 — de Bolduch I, 110.
 — de Bon I, 46, 70.
 — de Bona Hydagressio I, 281.
 — de Borko I, 328.
 — de Boruhano ecclesie Sancti Georgii I, 192.
 — de Boy I, 51.
 — sacerdos de Braschana I, 241.
 — de Brato (Kraco), archidyaconatus Vntensis I, 229.
 — de Breche I, 326.
 — sacerdos de Brok ecclesie Sancti Nycolai (Vrok) I, 187.
 — de Buda I, 263, 336, 378.
 — de Budun I, 128.
 — de Buken I, 148.
 — de Bulch I, 42.
 — de Bulchida I, 56.
 — de Bunaheda I, 300.
 — de Busaseusi I, 67.
 — de villa Buzareusi I, 76.
 — de Buzyas I, 139.
 — de Cacalas, Kamariensis I, 240.
 — de Cardo I, 83.
 — de Cecher I, 392.
 — de Chaak I, 304.
 — de Chaba I, 45.
 — de Chaga I, 128.
 Paulus sacerdos de Chahal I, 108, 134.
 — de Chaho I, 117.
 — de Charkaw I, 333.
 — de Chatar I, 377.
 — de Chathar I, 388.
 — de Cheb I, 333.
 — de Cheby I, 396.
 — de Checce, Nitriensis (de ultra Voc) I, 230.
 — de Chege I, 115.
 — de Chegey I, 98.
 — de Chekud I, 114, 123.
 — de Chenchin I, 237.
 — de Cherkuenhek I, 315.
 — sacerdos de Cheyce Beate Virginis I, 251.
 — de Chep I, 257.
 — de Chifar, Sancti Johannis I, 189.
 — de Chik I, 112.
 — de Chikud I, 101.
 — de Chob I, 376, 387.
 — sacerdos de Chod I, 276.
 — de Chogue I, 258.
 — de Chopulcha I, 375.
 — de Chct I, 245.
 — de Chout archidyaconatus Vntensis I, 221.
 — de Crakov I, 110, 140.
 — de Chuk de archidyaconatu Albensi I, 399.
 — de Chulak I, 45, 61.
 — de Chumbul I, 147, 156.
 — de Churchine I, 294.
 — de Coludog (Bolondog) plebania I, 199.
 — de Coreth (Colenhe) Sancti Regis Stephani I, 196.
 — de Crakov I, 126.
 — de Crosa I, 244.
 — de Cuciferorum villa archidyaconatus Vntensis I, 221.
 — de Cura I, 258.
 — de Cusan (Oresan) Sancte Crucis I, 194.
 — de Cusi I, 59.
 — de Cysi I, 74.
 — de Dada I, 276, 298.
 — de Demon I, 46, 77.
 — de Sag Dergethe I, 392.
 — de Doch I, 146.
 — de Dolch I, 152.
 — de Drag I, 98, 99, 115, 120.
 — de Dumaeh I, 399.
 — de Durugd I, 386.
 — de Dynnareke I, 315.
 — de Durud I, 375.
 Paulus sacerdos de Dyosec I, 201.
 — de Egedus I, 378.
 — de Eghazashasa I, 47.
 — de Elye I, 111.
 — de Enifalua I, 122.
 — de Enso (Heriso) I, 200.
 — de Enusi I, 386.
 — de Epati, Omnium Sanctorum I, 190.
 — de Ermenus I, 104, 120, 131, 138.
 — de Erduthelech I, 324.
 — de Erdeuthelek I, 337.
 — de Esched I, 328.
 — de Eskulev I, 98.
 — de Eusi I, 47, 68, 82.
 — de Faber I, 448.
 — de Faiz I, 395.
 — de Felpali I, 73, 80, 86.
 — de Felud I, 377.
 — de Finta I, 303.
 — de Fogach I, 477.
 — de Fonold I, 393.
 — de Fraguauilla I, 287, 300.
 — de Franch I, 477.
 — de Franguauilla I, 281, 307.
 — de Frankauilla I, 269.
 — de Fruncta (Fintta) I, 209.
 — de Funchovilla I, 243.
 — de Gach I, 267.
 — de Gad I, 279, 302, 308.
 — de Galad I, 158.
 — de Galli villa I, 96.
 — de Gama I, 45.
 — de Gan I, 51, 53, 66, 75, 81.
 — de Gane I, 312.
 — de Gara I, 237, 273, 285, 292.
 — de Garand I, 84.
 — de Geke I, 99.
 — de Geman I, 329.
 — de Gemfalua I, 128.
 — de Ger I, 104.
 — de Geres I, 74.
 — de Gerolch I, 127.
 — de Gestwan I, 327.
 — de Gezke I, 76.
 — de Ghiemer I, 256.
 — de Giugu (Gurgu) I, 233.
 — de Gomon, Sancti Martini I, 246.
 — Granensis archidyaconus I, 199.
 — de Guerencher, Niriensis archidyaconatus de ultra Vac I, 230.
 — sacerdos de Gunchoc I, 254.
 — de Gunes I, 211.
 — de Gur I, 114.

- Paulus de Gurchen I, 293.
 — de Gursas I, 50.
 — de Gut I, 373.
 — de Guzasensi I, 335.
 — de Habraam I, 335.
 — de Harastus I, 102.
 — de Harkan I, 88.
 — de Hazartus I, 91.
 — de Helye I, 51, 106, 133.
 — de Herepal I, 98, 110, 136.
 — de Hermenus I, 93.
 — de Hetlak (Hochak) I, 200.
 — vicarius de Hetwan I, 256.
 — de Hevio I, 89.
 — de Hnyuep I, 156.
 — de Horky I, 384.
 — de Hoya I, 178.
 — de Humrugd I, 58.
 — de Humruk I, 68, 74, 82, 87.
 — de Hurbida I, 148.
 — de Hurhida I, 153, 155, 158.
 — de Huyuduar I, 152.
 — de Huyunep I, 152.
 — de Hyuonkayda I, 158.
 — de Ida I, 207.
 — de Ika I, 105, 114, 126.
 — de Irugd I, 47, 58, 67, 74, 82, 87.
 — de Iuansd I, 82.
 — de Iuanuusi I, 74.
 — de Ivanusd I, 69.
 — de Jan I, 88.
 — de Jerse I, 377.
 — de Joanusd I, 87.
 — de Jouanusd I, 87.
 — de Kad I, 290.
 — de Kako I, 93.
 — de Kakot I, 149.
 — de Kalata archidyaconus I, 77, 84, 90.
 — de Kalatha archidyaconus I, 49, 62.
 — de Karami I, 264.
 — de Karar I, 374.
 — de Karaso archidyaconus I, 161.
 — de Karazna archidiaconus magister I, 105, 113, 124, 135.
 — de Karosov archidyaconus I, 145.
 — de Karul I, 116.
 — de Kasa I, 150.
 — de Kaza I, 146, 322.
 — de Kebes I, 387.
 — de Keer I, 397.
 — de Kege I, 98.
 — de Kemeche I, 154.
 Paulus de Kerhun I, 264.
 — de Keris I, 258.
 — de Kerus I, 274.
 — de Kesereh I, 329.
 — de Keurus I, 263.
 — de Kewrs monasterio I, 284.
 — de Keynus I, 293.
 — de Kliner, Sancti Nycolai I, 193.
 — de Koachi I, 72.
 — de Koban I, 307.
 — de Kolatha archidyaconus I, 61.
 — de Kongut (Kongun) Gumuriensis I, 233.
 — de Kosa I, 338.
 — de Krako I, 106.
 — de Krakow I, 121.
 — de Kremeche I, 158.
 — de Kuachi I, 79.
 — de Kulked I, 381, 393.
 — de Kulni I, 288.
 — de Kuni I, 299.
 — de Kunni I, 280.
 — de Kurchmen I, 275, 285.
 — de Kurcimen I, 310.
 — de Kurws 313.
 — de Kyry I, 261.
 — de Lacag, Nitriensis I, 230.
 — de Lad I, 1, 375, 388.
 — de Ladan I, 340.
 — de Ladan Sancti Michaeli I, 250.
 — de Lak I, 393, 379, 399.
 — de Las I, 73.
 — de Legen I, 95.
 — de Legreti I, 271.
 — de Les I, 46, 58, 67, 82.
 — de Lindua monasterii abbas I, 195.
 — de Lipot I, 206.
 — de Liptonia Sancti Petri I, 198.
 — de Lucharch I, 275.
 — de Ludana monasterii I, 195.
 — de Lupinka I, 315.
 — de Lupma Sancti Johanni I, 241.
 — de Mach I, 376, 388.
 — de Magach I, 120.
 — de Magna Ida I, 326.
 — de Malas Beate Virginis I, 191.
 — de Malchar I, 333.
 — de Menesi I, 155.
 — de Menise I, 146, 151.
 — de Menui I, 161.
 — de Mera I, 152, 156.
 — de Mestes I, 338.
 — de Mezkun I, 110.
 — de Mezt I, 333.
 Paulus de Michach I, 128.
 — de Miruslov I, 91.
 — de Miruslow I, 128.
 — de Mochkas I, 128.
 — de Mocho I, 322.
 — de Mochtin I, 134.
 — de Mohach I, 101.
 — de Mohyn I, 108.
 — de Moytech I, 202.
 — de Muchinus I, 331.
 — de Muhach I, 91, 110, 128.
 — de Musay I, 333.
 — de Mykosi I, 381.
 — de Myruslav I, 102.
 — de Nagmehal I, 41.
 — Neugradiensis viccarchidyaconus I, 228.
 — Nitriensis vicearchidyaconus I, 222.
 — de Nochmihal I, 85.
 — de Nogmihal I, 63, 72, 79.
 — de Nogmyhal I, 57.
 — de Nogolasy I, 305.
 — de Nova I, 254.
 — de Nyuet I, 42.
 — de Oda I, 382.
 — de Olafanes I, 94.
 — de Olafenes I, 139.
 — de Olahfenes I, 119.
 — de Olaufernes I, 103.
 — de Orda I, 393.
 — de Ordentelek I, 245.
 — de Orinand capelle I, 296.
 — de Ormenus I. —.
 — de Ostar Sancti Quilyani I, 247.
 — de Othola I, 263.
 — de Oton Minori I, 254.
 — de Pach I, 377.
 — de Pagarach I, 268.
 — de Palakar I, 267.
 — de Palan I, 380.
 — de villa Ladislai dicti Pasar I, 324.
 — de Pasti (Patasti) I, 195.
 — de Pauli I, 43, 57.
 — de Paz I, 399.
 — de Pebarthida I, 85.
 — de Pckurlaka I, 93.
 — de Pelerd I, 274, 292.
 — de Perbarthida I, 57, 72, 79.
 — de Perechum I, 119.
 — de Perthardida I, 65.
 — de Pest I, 253.
 — de Perecchen I, 214.
 — de Peterd I, 238, 312.
 — de Petred I, 157.
 — de Peturd I, 151, 160, 294.

- Paulus de Peturlaka I, 120.
 — de Philpus I, 92, 107, 109, 138.
 — de Philpus Maiori I, 120.
 — de Phylpus I, 130.
 — Pineta I, 236.
 — de Plike et de Chathar I, 395.
 — de Pokd I, 160.
 — de Polan I, 399.
 — de Poroche I, 141.
 — de Posoch I, 330.
 — de Pothfalua I, 154.
 — de Prauna archidyaconatus Nitriensis I, 222.
 — de Priamus I, 154.
 — de Pugar I, 280, 301.
 — de Purgar I, 279, 308.
 — de Rad I, 318.
 — de Raya Sancti Ladislai I, 184.
 — de Reche I, 377.
 — de Regis villa I, 96, 102.
 — de Renres I, 237.
 — de Rubitha I, 241.
 — de Sad I, 157.
 — de Sagad I, 149.
 — de Salphalia I, 102.
 — de capella Sanc, Gumuriensis archidyaconatus I, 234.
 — de Sancta Anna I, 96, 131, 140.
 — de Sancta Cruce Katerina I, 383.
 — de Sancta Maria I, 115, 133, 311.
 — de Sancta Mariafolua I, 296.
 — de Sancta Maria Magdalena I, 86.
 — de Sancto Andrea I, 148, 151, 160, 183, 198.
 — de Sancto Bartholomeo I, 242.
 — de Sancto Benedicto I, 58.
 — de Sancto Egidio I, 237, 274, 293, 313.
 — rector ecclesie Sancti EymERICI 429.
 — de Sancto Georgio, de archidyaconatu Albensi I, 398.
 — de Sancto Helya I, 241.
 — de Sancto Jog abbas I, 62, 63, 85, 90.
 — de Sancto Johanne I, 92, 109, 120, 130, 138.
 — sacerdos de civitate cum canonica Sancto Johanne I, 260.
 — de Sancto Johanne ewangelista I, 246.
 — de Sancto Laurentio I, 237.
 Paulus de Sancto Martino I, 48, 86, 112, 116, 132, 241, 268.
 — de Sancto Michaeli I, 91, 101, 110, 116, 122, 128, 189.
 — de Sancto Nicolao I, 202, 276, 298, 306, 314.
 — de Sancto Petro I, 243, 269, 282, 283, 288, 301.
 — de Sancto Rege I, 112, 116, 132, 380, 390, 397.
 — de Sancto Simone I, 234.
 — de Sancto Spiritu I, 105, 126.
 — de Sancto Stephano I, 272.
 — de Sancto Stephano Rege I, 191.
 — de Sap I, 373.
 — de Sar abbas I, 204.
 — de Sars I, 234.
 — de Say I, 238.
 — de Sayl I, 330.
 — de Scalla I, 151.
 — de Scaus I, 250.
 — de Scencz I, 320.
 — de Scenmariafolua I, 286.
 — de Sceplok I, 95, 102.
 — de Sclanica Vata I, 221.
 — de Scolond I, 382.
 — de Sebes I, 209.
 — de Sebeys I, 210.
 — archidiaconus de Seguetfev I, 409.
 — de Selpali I, 65.
 — de Semeret I, 222.
 — de Senkral I, 89.
 — de Seplak I, 74.
 — de Seplok I, 184.
 — de Sicliget I, 233.
 — de Silec I, 229.
 — de Sinheusz I, 249.
 — de Sinthinen I, 238.
 — de Soas I, 176.
 — de Solomon I, 331.
 — de Soloso (Selese) I, 231.
 — de Solus I, 229.
 — de Soran I, 61.
 — de Sowar I, 317.
 — de Stanch I, 332.
 — de Stas I, 412.
 — de Stengel I, 123.
 — de Sthar I, 66.
 — de Strigonio I, 224.
 — de Sumbov I, 116.
 — de Sumuguar I, 399.
 — de Susy I, 374.
 — de Swag I, 152.
 — de Syman I, 306.
 Paulus de Sypchen I, 228.
 — de Tarnuk I, 153.
 — de Tebedes (Terbeded) I, 228.
 — de Tharkan I, 52.
 — de Tharkand I, 51.
 — de Tharnuk I, 148.
 — de Thiemer I, 253.
 — de Thoh I, 262.
 — de Thorya Superiori I, 109.
 — Tininiensis episcopus I, 482.
 — de Toh I, 298.
 — de Tok I, 307.
 — de Topulcha I, 387.
 — de Torda I, 275, 285, 295, 309.
 — de Torhya I, 116.
 — de Torna I, 324.
 — sacerdos de Torya Superiori I, 105, 126.
 — de Tuca I, 254.
 — cum Ture I, 156.
 — Turiensis episcopus I, 467.
 — de Tursamson I, 81.
 — de Tusun I, 138.
 — de Turida I, 238.
 — Vacienensis ecclesie archidiaconus I, 408.
 — de Vaci (Rati) I, 213.
 — de Vador (Nandor) Neugradiensis I, 229.
 — de Vassan Sanctorum Omnium I, 184.
 — de Veged I, 388.
 — de Vegeg I, 376.
 — de Veresmorth I, 148.
 — de Vespín I, 386.
 — in ecclesia Vesprimiensis capellanus I, 430.
 — de Vgra I, 325.
 — de Vgra Sancti Emerici I, 251.
 — de Vilog I, 244.
 — de Visquelt I, 201.
 — de Vita I, 375, 387.
 — de Viudwar I, 146.
 — de Viudwar I, 156.
 — de Vopsen I, 395.
 — de Voyha I, 244.
 — de Vpor I, 324, 332.
 — de Vrey I, 96.
 — de Vrs I, 177, 252, 400.
 — de Vtiscapu I, 414.
 — de Vylagulberég I, 114.
 — de Wamus I, 322, 331, 338.
 — sacerdos de Waradyno I, 294.
 — de Waradyno Sancti Petri I, 294, 316.
 — de Waraka I, 104.
 — de Warang I, 262.

- Paulus de Warangh I, 276, 298.
 — de Weywoda I, 257.
 — de Wnnizi I, 337.
 — de Wolko I, 270.
 — de Wolpo I, 281, 289, 314.
 — de Wolpow I, 300.
 — de Woschapu I, 177.
 — de Woyda I, 324.
 — de Woyna I, 332.
 — de Wper Sancti N. I, 250.
 — de Wygra I, 337.
 — de Wynep I, 159.
 — de Wyuduor I, 159.
 — de Zadan I, 82.
 — de Zakul I, 306.
 — de Zamaria I, 278.
 — de Zand I, 322.
 — de Zapula I, 268.
 — de Zarand I, 89.
 — de Zari I, 295.
 — de Zcaczdocz I, 326.
 — de Zecultelek I, 47.
 — de Zekeres I, 135.
 — de Zekultelek I, 9, 68.
 — de Zela I, 197.
 — de Zemariawfolwa, I, 262.
 — de Zemel I, 295.
 — de Zend I, 338.
 — de Zenderew I, 145.
 — de Zengyel I, 110.
 — de Zeplak I, 44, 68, 82, 87.
 — de Zerne I, 334.
 — de Zewes I, 317.
 — de Zihula I, 315.
 — de Zilas I, 333.
 — de Ziler I, 340.
 — de Ziman I, 277, 299.
 — de Zoman I, 42.
 — de Zouar I, 209.
 — de Zowkul I, 276.
 — de Zubula I, 241.
 — de Zumdure I, 157.
 — de Zunduru I, 152.
 — Cbokta I, 318.
 — Demetrii I, 514.
 — Dominici I, 503.
 — Globlini I, 464.
 — Jacobi I, 485.
 — Martini I, 470, 488.
 — Mathei I, 500.
 — dominu dictus Mayor I, 417.
 — Petri I, 510.
 — Prisciani magister I, 106.
 — Puhier I, 501.
 — Benedicti presbyter Zagrabienensis diocesis I, 501.
 — Demetrii de Neccha I, 496.
 Paulus Jacobi presbiter Vespri-
 miensis diocesis I, 475.
 — Patas canonicus de Alba I, 411.
 — Petri Quinqueecclesiensi dio-
 cesis I, 513.
 — Petri canonicus Wesprimi-
 ensis I, 447.
 — Priscianus magister sacerdos
 de Sebusy I, 106.
 Paullus de Polyan I, 393.
 Pausa sacerdos de Fansol I, 202.
 Perselth Mathias I, 485.
 Petrus I, 62, 77, 445, 478, 486.
 — archidiaconus I, 46, 69, 78,
 84.
 — archidiaconus Kathedralis
 I, 236.
 — cancellarius ducis Hungarie
 I, 451.
 — canonicus I, 242.
 — canonicus et vicarius domini
 archiepiscopi I, 216.
 — canonicus et vicarius domini
 Strigoniensis archiepiscopi I,
 234.
 — canonicus noster I, 145.
 — cantor I, 215, 268.
 — custos I, 203.
 — decanus I, 216.
 — dominus I, 500.
 — dominus parochialis I, 150.
 — filius Habrahe I, 173.
 — frater Georgii prepositi I, 165.
 — frater Georgii prepositi I, 464,
 169, 170.
 — lector I, 172, 173.
 — magister filius Abrahe I, 172.
 — magister medicus I, 401.
 — plebanus I, 171.
 — prepositus I, 162, 167.
 — sacerdos I, 71, 83, 90, 107,
 108, 141, 142, 168, 173, 263,
 264.
 — sacerdos, capellanus prepositi
 I, 70.
 — sacerdos de choro I, 60, 61,
 69, 205.
 — sacerdos et plebanus I, 163.
 — sacerdos et prebendarius I,
 163, 168.
 — sacerdos pauper de choro
 I, 45.
 — vicearchidiaconus I, 327.
 — de Abraam I, 387.
 — de Abram I, 375.
 — de Acha I, 373, 385.
 — de Achad I, 381.
 Petrus de Adach I, 325, 337.
 — sacerdos Sancti Jacobi de
 Adag I, 252.
 — sacerdos de villa Adon I, 42.
 — sacerdos de villa Adya I, 51,
 75.
 — sacerdos de villa Agra I, 52,
 66, 88.
 — de Agursig I, 376.
 — Georgii de Nymia I, 514.
 — sacerdos de villa Agya I, 81.
 — de Alach I, 324.
 — de Alatk I, 335.
 — cantor ecclesie Albensis, Ves-
 primiensis diocesis I, 424.
 — sacerdos de Almas I, 115, 132.
 — de Alochk I, 338.
 — de Ana I, 312.
 — sacerdos de Angelus I, 133.
 — sacerdos de Anyan I, 96.
 — sacerdos de villa Apathi I, 42.
 — sacerdos de villa Apati I, 64,
 79, 382, 392, 399.
 — de Arad I, 396.
 — sacerdos de Aranas de Sancto
 Martino I, 91.
 — dominus de Arkus I, 94, 101,
 125, 143.
 — sacerdos de Azumepe I, 129,
 136.
 — de Asunfolua I, 289.
 — de Asak I, 378, 392.
 — sacerdos de Azumepe I, 136.
 — de Azunfolua I, 300.
 — de Azurifolua I, 270.
 — de Bab (Nitriensis) I, 230.
 — de Bacba I, 258.
 — sacerdos de Balaso I, 304.
 — de Ban I, 311.
 — plebanus de villa Bananta I, 97.
 — sacerdos de Band I, 131, 140,
 261, 278, 287, 296.
 — dominus de villa Barbancina
 I, 136.
 — de Barchy I, 373.
 — sacerdos de Bare I, 120, 139.
 — sacerdos de Bark I, 113.
 — de Barlhad I, 309.
 — de villa Bauarica I, 111.
 — de villa Bavarica I, 129, 140,
 142.
 — de Bayon I, 399.
 — de Bayun I, 382.
 — sacerdos de villa Beate Marie
 I, 72.
 — rector ecclesie Beate Virginis
 I, 322.

- Petrus ecclesie Beati Emerici I, 337.
- de Beche I, 147, 153, 155, 158.
- sacerdos de Bechech I, 126.
- de Bednec I, 393.
- sacerdos de Beech I, 135.
- sacerdos de villa Bekes I, 45, 53, 70, 76, 89.
- vicearchidiaconus de Bel I, 310.
- de Belauar I, 389.
- de Bene I, 329.
- de Benuek I, 398.
- sacerdos de Berebenus I, 102.
- sacerdos de Berechce I, 141.
- sacerdos de Berekete I, 141.
- plebanus de Bersan dyocesis Strigoniensis I, 220.
- de Besnench I, 382.
- de Bettek I, 104.
- de Boach I, 339.
- de Boachenaya I, 293.
- sacerdos de Boathzenaya I, 274.
- de Bodiner I, 295.
- de Bogath I, 321.
- de Bol I, 274.
- de Bolch I, 397.
- sacerdos de Bon I, 239.
- de Bool I, 294.
- de Boold I, 266.
- de Bork I, 308.
- de Sancto Benedicto (de Borsa), Neugradiensis I, 231.
- de Borugzo I, 281.
- sacerdos de villa Boy I, 81.
- de Boyon I, 392.
- de Bozermen I, 327.
- sacerdos de Brand I, 96.
- sacerdos de villa iuxta Brecken I, 66.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Brecken I, 55.
- Pauli de Brezontha I, 501.
- plebanus Budensis I, 22.
- plebanus Sancti Gerardi de Buda I, 22, 95, 217, 219.
- dominus plebanus ecclesie Budensis I, 195.
- de Budka I, 333.
- de Budun I, 283.
- de Budyner I, 266.
- de Bukach I, 335.
- de Buken I, 332.
- sacerdos de Bulke I, 261, 278.
- de Bultheke I, 296.
- Petrus sacerdos de Bundunher I, 264.
- de Burch I, 289.
- de Burdas I, 147, 154, 155.
- de Burska I, 311.
- sacerdos de villa Bycha I, 126.
- arahidiaconus de Byhar I, 62, 84, 90.
- archidiaconus de Byhor I, 48, 60, 61, 62, 76.
- de Byk I, 320, 335, 339.
- de Capella I, 103.
- sacerdos de Carda I, 59.
- sacerdos de villa Cardo I, 67.
- de Carnasen (Cordesen) plebanus I, 198.
- sacerdos de Casmer I, 212.
- de Castri villa I, 180.
- sacerdos de Chaba I, 126.
- sacerdos de Chachana I, 105.
- dominus plebanus Chanadyensis I, 145.
- sacerdos de villa Chopa I, 72.
- de Chaquana (Chognaria) I, 202.
- de villa Charachini I, 103.
- Chasmensis custos ecclesie I, 496.
- Chasmensis prepositus I, 163, 164, 165, 168.
- de Chech I, 245, 382.
- de Cheg I, 306.
- sacerdos de Chechen I, 297.
- de Checin I, 287.
- de Chegen I, 386.
- de Chegon I, 375.
- de Chek I, 298.
- sacerdos de Chekuch I, 264.
- de Chekuk I, 284.
- de Cheleky I, 284.
- de Chely I, 305.
- de Chelyki I, 313.
- sacerdos de villa Chepani I, 72.
- sacerdos de villa Chepha I, 86.
- de Cherchus I, 292.
- de Cherent I, 237.
- sacerdos de Cherkirch I, 273.
- de Cheteraya I, 237.
- sacerdos de villa Choachi I, 78.
- sacerdos de Chochi I, 277, 393.
- de Chochola I, 390.
- Chosmensis prepositus I, 169, 170.
- sacerdos de Chuch I, 120.
- sacerdos de Ghuchan I, 102.
- de Chuchuna I, 396.
- de Chukna I, 399.
- Petrus sacerdos de Churuacun I, 130.
- de Chusa I, 295.
- de Cinhan plebanus I, 195.
- sacerdos de Comaros I, 257.
- presbiter rector ecclesie de Compach (Krompach), in comitatus Scepusiensi I, 15.
- sacerdos de villa Cordo I, 48, 74.
- de Corpad I, 381, 392.
- plebanus de Corus (archidiaconatus Nitriensis) I, 224.
- de Crompa I, 226.
- dominus de Crumphata (Crum-pachan) I, 231.
- plebanus de Cuhes I, 194.
- dominus de Cupimo I, 97.
- de Cuui (Cuvi) I, 182.
- dictus Cyne I, 48.
- de Czalas I, 180.
- sacerdos de Dalmald I, 262.
- tituli Sancti Laurentii in Damaso presbiter cardinalis I, 472.
- sacerdos de Danan I, 102.
- sacerdos ecclesie Beate Virginis de Debrecen I, 44.
- de Dench I, 378.
- de Dend I, 153.
- sacerdos de Dengled I, 134.
- de Denkuleg I, 116.
- sacerdos de Desuar I, 114.
- de Denout (Darouci) Neugradiensis I, 228.
- sacerdos de Deyuansy I, 116.
- de Dobos I, 148.
- de Dobragros I, 315.
- de Dolmod I, 276, 298.
- plebanus de Dominarum villa I, 202.
- sacerdos de Dragotino I, 172.
- de iuxta Draua I, 295.
- sacerdos ecclesia Omnium Sanctorum de Drenchen I, 191.
- sacerdos de Duabus Turribus I, 95.
- de Dubas I, 153.
- sacerdos de Dubchaca I, 241.
- plebanus de Dumbro I, 166, 171, 178.
- plebanus de Dumbro I, 166, 178.
- vicarius de Dumbro I, 166.
- sacerdos de Duobus Canibus I, 99.

- Petrus sacerdos de villa Dyapal I, 43.
 — de Eggerscig I, 388.
 — vicearchidiaconus de Eguec (archidiaconatus Vntensis) I, 222.
 — de Elzca I, 315.
 — sacerdos quondam de Endino I, 121.
 — sacerdos de Enidino I, 136.
 — sacerdos de Enitrino archidiaconus Albensis subcollector I, 91.
 — dominus archidiaconus de Ennes (Ewes) notarius domini episcopi Agriensi I, 215.
 — plebanus de Enyd I, 107.
 — sacerdos de Enydino I, 129.
 — sacerdos de Esuar I, 127.
 — sacerdos de Eswar I, 104.
 — sacerdos de villa Eusi I, 47, 87.
 — sacerdos de villa Evsi I, 67.
 — sacerdos de Eylho I, 212.
 — sacerdos de Feleh I, 136.
 — de villa Felkeer I, 84.
 — sacerdos de villa Felker I, 70, 76.
 — sacerdos de villa Felkes I, 50.
 — sacerdos de villa Felkor I, 89.
 — de Ferogeti I, 314.
 — sacerdos de Fetekeluk I, 96.
 — de Files I, 398.
 — sacerdos de Folt I, 92.
 — sacerdos de Foltz I, 119.
 — de Fono I, 180.
 — de Fuczabadi I, 386.
 — de Fyod I, 392.
 — de Gabrian I, 149, 151.
 — de Galad I, 155.
 — sacerdos de villa Galamb I, 133.
 — de Galas I, 147.
 — de Galod I, 153.
 — sacerdos de villa Gapol I, 56.
 — sacerdos de Gapul I, 64.
 — sacerdos de villa Garkad I, 81.
 — Sancti Martini de Gelenek I, 188.
 — de Genedisse I, 237.
 — sacerdos de Gepsa (Getsa) I, 212.
 — de Gerche I, 373.
 — sacerdos de Gerdesse I, 273.
 — de Gerdische I, 312.
 — sacerdos de Gerebenus I, 123, 128.
 — de Geres I, 180.
 Petrus Pauli plebanus de Gerut (archidiaconatus Borsiensis) I, 223.
 — de Gezch I, 339.
 — de Gezee I, 393.
 — sacerdos cantoricus de Sancto Nicolao de Grastischa I, 241.
 — plebanus de Guan (Guay) (archidiaconatus Nitriensis) I, 222.
 — plebanus de Gueregui Vntensis archidiaconatus I, 223.
 — plebanus Beate Marie Magdalene de Guerset, Vesprimiensis dyocesis I, 220.
 — sacerdos Sancti Michaelis de Guest I, 249.
 — sacerdos de villa Gula I, 51, 53, 66, 81, 88.
 — dominus archidiaconus Gumuriensis I, 429.
 — sacerdos de villa Gurbed I, 59, 68.
 — sacerdos de villa Gusa I, 75.
 — de Gylan I, 306.
 — sacerdos de Gyrke I, 274.
 — de Gyrus I, 388.
 — de Halap I, 376.
 — sacerdos de Hale I, 275, 285, 310.
 — sacerdos de Halsa I, 273.
 — de Hanicz I, 318.
 — sacerdos de Hapurcum I, 98.
 — sacerdos de Hapurcun I, 136.
 — sacerdos de Hapurtum I, 109.
 — sacerdos de Hapurtun I, 129.
 — de Haram I, 153.
 — sacerdos de Harangozo I, 291.
 — de Harutua I, 179.
 — de villa Hasand I, 82.
 — sacerdos de Hathzok I, 112.
 — sacerdos de Hatzok I, 94.
 — sacerdos de Heges I, 330, 340.
 — de Hegres I, 327.
 — sacerdos Sancti Andree de Hem I, 190.
 — sacerdos de villa Heniungii I, 121.
 — de Herdeupel I, 297.
 — sacerdos de Heren I, 263.
 — sacerdos de villa Herpali I, 72, 79, 86.
 — de Heten I, 300.
 — de Heteri I, 277.
 — de Hethon I, 299.
 — de Hetre I, 151.
 Petrus de Heves archidiaconus I, 357.
 — de Hidus I, 382, 393.
 — de Hinankahida I, 147.
 — de Hingeta I, 350.
 — de Hiuankayda I, 155.
 — de Hodwari I, 311.
 — de Hodword I, 309.
 — sacerdos de Holmi I, 135.
 — sacerdos Beate Virginis de Hubyr I, 246.
 — sacerdos de villa Hudus I, 55, 64, 71, 79, 85, 153, 159.
 — sacerdos de Huhd I, 263.
 — dominus, sacerdos de Hunad I, 94, 107, 117.
 — sacerdos de Hupurtun I, 91.
 — de Husti I, 306.
 — de Hwrzoa I, 315.
 — de Induardi I, 296.
 — sacerdos de Irugh I, 264.
 — de Ivan Nepe I, 378.
 — de Iwankahyda I, 153.
 — sacerdos de Jandalaka I, 115.
 — sacerdos de Jara I, 92, 107, 108.
 — de Kacha I, 296.
 — sacerdos de Kachana I, 109.
 — sacerdos de villa Kakat I, 72.
 — de Kalanso I, 311.
 — sacerdos de Kalnuk I, 122.
 — sacerdos de Kamar I, 279, 302, 308.
 — quondam cantor et nunc archidiaconus Kamariensis I, 217, 234.
 — sacerdos de Kamaras I, 95.
 — de Kamars I, 267.
 — de Kamorat I, 333.
 — de Kapov I, 102.
 — sacerdos de villa Karachini I, 95.
 — sacerdos de Karasy I, 261.
 — de Karmach I, 377.
 — de Kasosno I, 297.
 — sacerdos de Kathana I, 131.
 — sacerdos de villa Kathoch I, 79.
 — de Kedhel I, 377, 383, 394.
 — sacerdos de villa Keer I, 84, 89.
 — de Kele I, 384.
 — de Kemeche I, 330.
 — de Kemecl I, 327.
 — sacerdos de villa Kenes I, 43.
 — de Kerche I, 384.
 — de Kerdiste I, 293.
 — sacerdos de Kerebenus I, 91.
 — de Kereschen I, 323.

- Petrus de Kerestur I, 379.
 — sacerdos ecclesie Sancte Virginis de Keri I, 250.
 — de Keriz I, 326.
 — sacerdos de villa Keseres I, 55.
 — de Ketsche I, 319.
 — sacerdos de Keysa I, 214.
 — sacerdos de villa Kiniz I, 56.
 — sacerdos de Kokot I, 86.
 — de Koz I, 398.
 — de Kezte I, 399.
 — circa Kezu Sar I, 374.
 — de Kissida I, 470.
 — sacerdos de Koachzenaza I, 264.
 — sacerdos de Kohard I, 95.
 — de Kolni I, 298.
 — de Komoroz I, 328.
 — sacerdos de Konachenaia I, 284.
 — sacerdos de Kordeste I, 283.
 — de Kothins I, 313.
 — sacerdos Sancti Martini de Krus I, 191.
 — sacerdos de villa Kuachi I, 54, 63, 71.
 — de Kubly I, 262.
 — sacerdos de Kuchurd I, 108.
 — de Kudov I, 338.
 — de Kuleser archidiaconus I, 62.
 — sacerdos de Kulni I, 276.
 — sacerdos de Kumaron I, 304.
 — dominus de Kundo I, 324.
 — de Kurgun I, 278.
 — sacerdos de Kurnud I, 115.
 — sacerdos de Kuruacun I, 105.
 — Paduanus magister lector de Kw I, 145.
 — de Kykos I, 333.
 — sacerdos de villa Kymes I, 65.
 — de Kyrus I, 377.
 — de Lad I, 397.
 — de Lahal, Kamariensis archidiaconatus I, 240.
 — sacerdos Beate Margarethe de Lak I, 186.
 — sacerdos de Lamar I, 290.
 — dominus de Lanchruch I, 143.
 — sacerdos de Lapad I, 129, 136.
 — de Lapot, Neugradiensis I, 229.
 — sacerdos de villa Laurentii I, 100.
 — plebanus de Legem (Legeán) Vntensis I, 223.
 — sacerdos de Lehman I, 126.
 Petrus de Lelya I, 392.
 — de Leuchud I, 266.
 — sacerdos de Leuchuk I, 275.
 — sacerdos de Leus I, 239, 295.
 — plebanus de Liptua I, 199.
 — sacerdos ecclesie Beate Marie de Liska I, 249.
 — de Lizka I, 324.
 — sacerdos de Lizno I, 106, 133.
 — sacerdos de Liznov I, 111.
 — de Lod I, 380, 391.
 — de Lona I, 323.
 — sacerdos de Longavalle I, 102.
 — de Lonha I, 251.
 — de Lonona I, 331.
 — de Lontheck I, 295.
 — sacerdos de Luce I, 133.
 — dominus de Ludas I, 143.
 — de Lulia I, 397.
 — de Lulye I, 379.
 — de Lumthuk I, 285.
 — de Luque (Luce) I, 228.
 — de Lusder I, 313.
 — de Lypolcz I, 319.
 — de Lyzke I, 340.
 — de Mach I, 382, 393, 398.
 — sacerdos de Mada I, 134.
 — de Magerdorf I, 217.
 — de Magnador ecclesia I, 234.
 — de Magna Villa I, 147, 156.
 — de Magrancz I, 319.
 — de Mahacz I, 310.
 — sacerdos ecclesie Beate Virginis de Mahara I, 184.
 — sacerdos de Manich I, 139.
 — sacerdos de Marguita I, 141.
 — de Martini villa I, 210.
 — sacerdos de Maruch I, 120.
 — sacerdos de villa Matha I, 47.
 — plebanus de Mazeli I, 488.
 — plebanus de Meger I, 225.
 — sacerdos de Mened I, 141.
 — sacerdos de Mera I, 113.
 — plebanus de Mesquesen, I, 222.
 — de Mez I, 181.
 — de Mikola I, 308.
 — de Milunberg I, 125.
 — de Misaelkerek I, 309.
 — sacerdos de villa Miske I, 75.
 — de Miske prepositus I, 204.
 — de Misle prepositus I, 327.
 — de Mokofolua I, 156.
 — de Molnosbel I, 335.
 — sacerdos de Monich I, 100.
 — sacerdos de Monorous I, 100.
 Petrus sacerdos de Monostor I, 146, 150.
 — sacerdos de villa Monostur I, 49.
 — de Monustur I, 161.
 — sacerdos de Moran I, 146.
 — de Morian I, 151.
 — de Morod I, 285, 310.
 — de Morus I, 306.
 — de Munchek I, 310.
 — de Myalberek I, 285.
 — sacerdos de Myhalkeleke I, 296.
 — de Mykola I, 303.
 — de Nadas I, 316.
 — de Nemety I, 287.
 — sacerdos de Nempcy I, 120.
 — de villa Nempty I, 119.
 — de Nest I, 269.
 — de Nestd I, 281, 287, 300.
 — de Nirred I, 375.
 — de Nodob I, 333.
 — sacerdos de Noglok I, 154.
 — de Noglulu I, 158.
 — de Nogsoltha I, 338.
 — sacerdos de Nomen I, 134.
 — de Nonay I, 340.
 — de Nostd I, 304.
 — de Nouay I, 321.
 — sacerdos de Nouem I, 117.
 — sacerdos de Nova villa I, 92, 209, 316.
 — de Nymi I, 379.
 — dominus de Obnuk I, 101.
 — de Odon I, 373.
 — de Odoward I, 295.
 — sacerdos de Oduor plebania I, 197.
 — sacerdos de Odward I, 275, 285.
 — de Odwari I, 287.
 — de Odymard I, 266.
 — sacerdos de Olazteluk I, 106, 134.
 — de Olnod I, 334.
 — de Olup I, 373.
 — de Opos I, 413.
 — de Ordow I, 371.
 — sacerdos de Oslna I, 242.
 — de Oynerod I, 146.
 — sacerdos de Panad I, 96.
 — de Pancata I, 215.
 — de Pankata archidiaconus I, 256.
 — de Pasdich I, 328.
 — de Pata I, 326.
 — dominus de Patwa vicearchidiaconus I, 326.

- Petrus de Pecher I, 333.
 — de Pelch I, 392.
 — sacerdos de villa Perch I, 43.
 — de Pernes I, 382.
 — de Perukza I, 269.
 — dominus de Pesti plebania I, 409.
 — sacerdos de villa Peterd I, 64, 72.
 — de Petk I, 160.
 — sacerdos de villa Petred I, 43.
 — dominus de Petrec I, 145.
 — sacerdos de villa Petresd I, 56.
 — de Petri I, 152.
 — de Peturd I, 285, 309.
 — de Phired I, 399.
 — de Piemonte I, 404.
 — sacerdos de Poal I, 238.
 — de Pocha I, 337.
 — de Pochola I, 242.
 — de Poga I, 322.
 — de Pol sutorum I, 297.
 — sacerdos de Popy I, 305.
 — de Porsan I, 307.
 — de Posaga I, 240.
 — cantor de Posaga I, 240.
 — sacerdos Sancti Regis de Poschan (Petschan) I, 187.
 — de Potoc I, 212.
 — sacerdos de Poydis I, 257.
 — de Pozdig I, 333.
 — magister cantor de Pozegua I, 315.
 — sacerdos de Pulsator I, 272, 303.
 — de Purcas I, 140.
 — dominus de Purkas I, 99, 126.
 — dominus de Purkaz I, 94, 110, 121.
 — de Pursun I, 287, 300.
 — de Pyspeki plebanus I, 200.
 — Quinqueecclesiensis custos I, 219, 271, 291.
 — sacerdos ecclesie Sancti N. de Rac I, 249.
 — sacerdos de Rachan I, 134.
 — de Rad I, 179, 381, 414.
 — de Radela I, 199.
 — sacerdos de Rakus I, 258.
 — sacerdos de Rare I, 127.
 — sacerdos de Rechke I, 263, 398.
 — de Redmihal I, 328.
 — de Restd I, 307.
 — sacerdos de Rettet I, 114.
 — de Rev I, 295.
 — plebanus Sancti Nicolao de Albo Rivulo I, 198.
 Petrus dominus de Rodyna abbas I, 315.
 — de Romago I, 471.
 — de Rulin I, 245.
 — de Saaph I, 338.
 — sacerdos de Sackach (Sackha) I, 207.
 — sacerdos de Saqua I, 214.
 — de Salanania (Solanama) Neugradiensis I, 231.
 — sacerdos Sancte Katherine I, 242.
 — sacerdos Sancte Margarethe I, 185.
 — sacerdos de Sancta Trinitate 97, 132, 141.
 — Sanctorum Cosme et Damiani I, 293.
 — sacerdos de villa Sancti Andree I, 48, 59, 68.
 — sacerdos de Sancto Benedicto I, 92, 130, 274, 294.
 — sacerdos de civitate Sancti Benedicti I, 284.
 — de Sancto Benedicto de civitate I, 236.
 — de Sancto Dyonisio I, 293.
 — de Sancto Egidio I, 128.
 — rector ecclesie de Sancto Emerico I, 195, 321, 330.
 — sacerdos de Sancto Georgio I, 115, 133, 245, 281.
 — de Sancto Gerardo I, 377.
 — sacerdos de Sancto Gothardo I, 128.
 — sacerdos de Sancto Jacobo I, 45, 60, 69, 78, 83, 324, 339.
 — sacerdos, capellanus de Sancto Jacobo I, 83.
 — de Sancto Jog abbas I, 77.
 — de Sancto Johanne I, 131, 140, 237, 270, 377, 388.
 — sacerdos de Sancto Laurentio ecclesie I, 246, 263, 284, 293, 312.
 — sacerdos de villa Sancto Lazari I, 65, 71.
 — de Sancto Martino I, 101, 110, 145, 151, 159, 245, 268, 280, 288, 299, 314.
 — sacerdos de villa Sancto Michaele I, 58, 74, 82.
 — plebanus Sancti Michaelis Strigoniensis dyocesis et archidiaconatus de (Solio) I, 220.
 — de Sancti Michaelis capella I, 306, 308.
 Petrus sacerdos de ecclesia Sancto Nycolao I, 97, 132, 140, 182, 379.
 — de Sancto Petro I, 78, 148, 157, 159, 188, 376.
 — sacerdos de villa de Sancto Petro de monte I, 77.
 — de Sancto Rege plebanus I, 96, 132, 141, 200, 303.
 — sacerdos de Sancto Spiritu I, 45, 70, 78, 83, 90.
 — sacerdos de Sancti Regis Stephani I, 246.
 — Sancti Stephani prepositus I, 63.
 — sacerdos de Sancto Symone I, 96, 131, 140.
 — sacerdos de Sancto Thoma I, 132.
 — dominus de Sap I, 322.
 — de Sar I, 385.
 — de Saras I, 278, 287.
 — sacerdos de Sarumberg I, 130, 138.
 — sacerdos de Saswar I, 119.
 — sacerdos de Sauimberg I, 120.
 — de Scelews I, 146.
 — de Scemes I, 392.
 — sacerdos de Sceplak I, 111.
 — sacerdos Beate Virginis de Schib I, 188.
 — sacerdos de Scyplak I, 120.
 — de Sebes I, 159.
 — plebanus de Sebus I, 148, 153, 517.
 — dominus de Senblin archidiaconus I, 205.
 — de Senes I, 380.
 — de Serkud I, 312.
 — sacerdos de Sillow I, 283.
 — sacerdos de Siluas I, 138.
 — sacerdos de villa Sinka I, 88.
 — de villa Sitka I, 105.
 — dn Sobol I, 329.
 — de Soboslon I, 330.
 — de Sol I, 412.
 — plebanus Sancte Crucis de Solio, archidiaconatus de Solio I, 220, 221.
 — de Solio plebanus Sancti Martini dyocesis Strigoniensis et archidiaconatus de Solio I, 220.
 — Nicolai de Nouo Solio presbiter I, 472.
 — de Sonubet I, 256.

- Petrus sacerdos de Sonyano Maiori I, 130.
- de Soruld I, 152.
- plebanus de Soyana I, 109.
- sacerdos de Soyo I, 100, 138.
- de Soyov Inferiori I, 122.
- sacerdos de Ster I, 238.
- de Straguar, Neugradiensis I, 230.
- de Sancto Michael de Strasonila I, 241.
- de Strazelm I, 272.
- de Strigonio, Neugradiensis I, 228.
- de Stroluca plebanus (archidiaconatus de Solio) I, 227.
- sacerdos de Sudun I, 237.
- sacerdos de Suerd I, 141.
- de Sumiuguar I, 398.
- de Sumuguar I, 381, 393.
- de Sursa (Succa) I, 200.
- sacerdos de Swend I, 131.
- de Syle I, 313.
- sacerdos ecclesie Beate Marie de Synan (Simon) I, 190.
- de Syred I, 381, 382.
- sacerdos de villa Tamas I, 82.
- de Tamaus I, 414.
- de Tarkan I, 323, 331.
- de Taxa I, 415.
- sacerdos de Teley I, 262.
- de Teliki I, 373.
- sacerdos de Teliky I, 273.
- de Telky I, 384.
- de Tembes I, 148.
- de Tenbes I, 156.
- sacerdos de villa Tapa I, 79.
- sacerdos de villa Tepe I, 42.
- de Terebes I, 332.
- de Terewesch I, 320.
- de Terna I, 233.
- de Tesev I, 160.
- sacerdos de villa Thamasi I, 74, 82, 87.
- sacerdos de villa Thamaz I, 53.
- sacerdos de Thapev I, 96.
- sacerdos de villa Thepa I, 55.
- sacerdos de villa Thepe I, 64.
- de Thokon I, 396.
- sacerdos de Thorda I, 90, 101.
- de Timul I, 238.
- de Tol I, 332.
- de Tolina I, 385.
- de Tolmod I, 306.
- plebanus de Torda I, 119.
- dominus de Antiqua Torda I, 110, 137.
- Petrus de Toufew I, 157.
- de Tovfew I, 151.
- plebanus de Tripimo I, 111.
- plebanus de Tripinio I, 139.
- dominus plebanus de Tripio I, 103.
- plebanus de Tripunio I, 129.
- de Troyka I, 355.
- de Tukana I, 389.
- de Tulni I, 306.
- de Turas Superiori I, 318.
- de Turnua I, 210.
- de Turuch I, 380.
- sacerdos de Turul I, 276, 285, 294, 309.
- de Typinio I, 118.
- de Vacha I, 388.
- sacerdos de villa Vasand I, 59.
- sacerdos ecclesie Sancti Benedicti de Vasarati I, 194.
- sacerdos Sancti Nycolai de Vafra (Nagfa) I, 188.
- sacerdos Sancte Marguarite de Vaxsia I, 409.
- de Vdwari I, 278.
- de Veca I, 254.
- sacerdos de Vech I, 93.
- de Vecher I, 374, 386.
- sacerdos de Veech I, 108, 119, 130.
- sacerdos capellanus de Veech I, 107.
- de Vereb I, 374.
- ecclesie Sancti Eymerici canonicus, Vesprimiensis diocesis I, 429.
- sacerdos de villa Veyvoda I, 71.
- de Vgol I, 379.
- Sancte Maria in Via Lata diaconus cardinalis I, 513.
- sacerdos de villa Vilak I, 82.
- de Villique, Neugradiensis I, 228.
- sacerdos de villa Vilok I, 68.
- de Visspola (Vissola) I, 109.
- de Volch I, 381.
- de Vorad I, 391.
- de Voras I, 147.
- sacerdos de villa Vosand I, 68, 74, 87.
- sacerdos Sancti Martini de Vossan I, 184.
- sacerdos de villa Voyda I, 65.
- sacerdos de villa Voyoda I, 85.
- sacerdos de villa Vrad I, 50.
- de Vrs I, 381, 392, 397.
- Petrus sacerdos de villa Vyanda I, 56.
- sacerdos de Vyasy I, 135.
- sacerdos de Vylak I, 48, 87, 141.
- sacerdos de villa Vylok I, 58.
- de Walko archidiaconus I, 279.
- de Waralia I, 321.
- prepositus Sancti Stephani de Promontorio Waradiensi I, 46.
- prepositus ecclesie Beati Stephani de promontorio Waradiensi I, 85.
- Sancti Stephani de promontorio Waradiensi prepositus I, 62.
- de Wari I, 334.
- sacerdos de villa Wasand I, 47.
- sacerdos de villa Weyvoda I, 79.
- sacerdos de villa Wogeda I, 44.
- archidiaconus de Wolko I, 266, 289, 301.
- de Worias I, 154, 156, 158.
- de Wosolno I, 286.
- sacerdos de Wossar I, 278.
- de Woszar I, 286.
- de Wstd I, 298.
- sacerdos de Wstuc I, 276.
- de Wudka I, 328.
- sacerdos de villa Wylok I, 74.
- de Zadarlaka I, 146.
- de Zadonch I, 327.
- de Zadurlaka I, 155.
- de Zakady I, 374.
- de Zalascig I, 388.
- de Zalascik I, 395.
- de Zaras I, 296.
- de Zaraz I, 311.
- de Zarnostd I, 298.
- de Zay I, 236.
- de Zeel I, 285.
- de Zebul I, 328.
- sacerdos de Zeek I, 266, 276.
- de Zew I, 294, 310.
- sacerdos de Zekeres I, 107.
- de Zemes I, 397.
- Casparis de Zemlin dominus archidiaconus I, 323.
- dominus de Zemlyn archidiaconus I, 337.
- sacerdos de villa Zeuleus I, 54, 76, 84, 89.
- sacerdos de villa Zeulos I, 70.
- de Zew I, 447.
- sacerdos de villa Ziegeti I, 67.
- sacerdos de villa Zigeti I, 81.

- Petrus sacerdos de villa Zigiedi I, 53.
 — sacerdos de villa Zigieti I, 75, 88.
 — sacerdos de Ziluas I, 92, 104, 120, 131.
 — de Zobady I, 381.
 — de Zobouch vicearchidiaconus I, 329.
 — sacerdos Beate Virginis de villa Zobozlo I, 340.
 — de Zobozlow I, 327.
 — de Zolcha I, 322.
 — de Zopok I, 310.
 — sacerdos de Zopud I, 276.
 — de Zopul I, 285.
 — de Zoruld I, 146.
 — de Zorwad I, 277.
 — Apotekarius I, 271.
 — Begonis I, 442, 449, 465.
 — sacerdos dictus Caysar I, 60.
 — Claudii I, 272, 282, 303.
 — Deptunicus I, 291.
 — Deuthunicus I, 272, 303.
 — Dominici I, 447, 450.
 — Gasparis I, 357.
 — Geruasius apostolice sedis nuntius I, 417, 418, 419.
 — Gervasius canonicus Vivariensis I, 410.
 — Gundonis I, 417.
 — Hospitalis dominus I, 271.
 — de Montilio I, 418, 419, 420, 442, 494, 498, 500.
 — Nicolai I, 497.
 — Pauli presbyter I, 482, 498.
 — Philipi I, 408.
 — Phisicus I, 242.
 — Rikolfus I, 467.
 — Rikolphus I, 515.
 — Sanctus sacerdos I, 78.
 — Stephani I, 466, 467, 468, 469, 474, 478, 479, 480, 488, 489, 492, 494, 495, 499, 513, 518, 520.
 — Stephani capellanus honoris I, 484.
 — Stephani collector Ungarie I, 454, 520.
 — sacerdos Teutunicus I, 282.
 — Transilvanus I, 150.
 — Dominicus presbyter diocesis Vesprimiensis I, 490.
 — Johannis de Araacht I, 474.
 — Johannis de Patac presbyter Strigoniensis I, 478.
 — Johannis de Ozothwar I, 446.
- Petrus Ladislai canonicus ecclesie Wesprimiensis I, 447.
 — Levollis clericus Cracoviensis diocesis I, 481.
 — Mathie de Posega de prepositura ecclesie Oroviensis, diocesis Chenadiensis I, 516.
 — Nicolai presbyter Agriensis diocesis I, 483.
 — Pauli canonicus Agriensis I, 510.
 — Pauli de Arsen I, 495.
 — Pauli Cenadino I, 507.
 — Ruffus canonicus Transilvanus I, 34.
 — Stephani Albensis archidiaconus in ecclesia Wesprimiensis I, 450.
 — Stephani de Temeswar clericus Cenadiensis I, 508.
 — Stephani Waradiensis canonicus I, 509.
 — Tartarus Transilvanus canonicus I, 34.
 Perchtoldus sacerdos de Niuus I, 104.
 Philippus I, 218.
 — Boda procurator I, 516.
 — Bodde I, 510.
 — magister I, 41.
 — sacerdos de Berunsten I, 99.
 — sacerdos de Bogner (Bölimer) I, 207.
 — sacerdos de Camino I, 114.
 — sacerdos de Canan I, 274.
 — de Gam I, 393.
 — de Gan I, 379, 398.
 — sacerdos de villa Hevio I, 50, 54, 70.
 — de circa Marcha I, 395.
 — sacerdos de Nova Villa I, 209, 317.
 — de Podvas (Podans) I, 202.
 — de Rodde I, 510.
 — de Sancta Margarethe I, 374, 385.
 — plebanus de Solio I, 217, 218, 234.
 — plebanus Sancti Nicolai de Solio I, 217.
 — magister canonicus Strigoniensis I, 216, 219.
 — de Sardinia I, 215.
 — Bode de Taykan I, 450.
 — de Ture I, 297.
 — de Vadacz I, 414.
- Philippus ecclesie Waradiensis canonicus I, 84.
 — de Zeglogh I, 300.
 — de Zeklak I, 270.
 — de Zeudes I, 151.
 — de Zoslok I, 313.
 — sacerdos de Zubles I, 244.
 — sacerdos de Zuglak I, 280, 289.
 — sacerdos de Zwerd I, 97.
 — Pauli de Vasad I, 470.
 Phile de Dimid I, 397.
 — de Durug I, 379.
 Philpe I, 236.
 Philpot magister I, 271.
 Phintha sacerdos de Sancta Anna I, 97, 131, 140.
 Phisicus Johannes I, 416.
 Phyrcho de Pymchich I, 129.
 Poka sacerdos de Kynged I, 150.
 — de Bozarak I, 148.
 Pongratius nato Petri Kisice I, 483.
 Por de Sancta Cruce I, 238.
 Posa sacerdos de Meses I, 275.
 Posa de Mesta I, 238.
 — sacerdos de Pochocala de Sancta Margaretha I, 241.
 Possa de Messes I, 310.
 Posse de Bakalha I, 314.
 Poza de Meezes I, 266.
 — de Mezes I, 294.
 Princh sacerdos de Kestelch I, 278.
 Pulsator Petrus I, 272.
 Pyzar dictus Nicolaus ecclesie Beate Petri de Pozaga I, 272.
- R**adulfus magister I, 480.
 Radulphus canonicus I, 233.
 — episcopus Vaciensis I, 420.
 Raimundus de Bonafato I, 39.
 Ramadonus Jacobus civis Budensis I, 15.
 Raphael de Renuck I, 377.
 — magister prucorator domini regis I, 405.
 — sacerdos de villa Niued I, 85.
 — sacerdos de villa Nyueg I, 72, 79.
 Ray Michael I, 477.
 Raymundus de Alzona I, 492.
 — de Bonafato I, 401, 404, 406.
 — dominus I, 182, 201, 234, 404.
 Raynaldus Campanus mercator camere domini pape I, 1.
 Rech Johannes I, 490.

- Regurmannus plebanus de Ramacha, decanus de Warasio I, 121.
- Remundus de Bonofato I, 402.
- dominus I, 400.
- Renerus de Alpoldya Inferiori I, 94.
- Ricardus (Rudolphus), abbas monasterii Virginis de Tribus Fontibus in Bel ordinis Cisterciensis I, 218.
- Richich Johannes prebendarius I, 168.
- Roace I, 164.
- Rodde I, 510.
- Rodulphus nepos episcopi Agriensis I, 217.
- Romanus dominus sacerdos de Novo Foro Syculorum I, 103, 132, 140.
- sacerdos de Novoforo I, 97.
- Rophayn sacerdos de villa Kyud I, 43.
- Rudberus dominus de Jarvo Promontorio I, 144.
- Rudolphus (Ricardus) de Bel abbas monasterii Virginis de Tribus Fontibus in Bel ordinis Cisterciensis I, 218.
- Rudolphus sacerdos de Byfalvi I, 136.
- Rudolphus sacerdos de Nova Villa I, 129.
- Rufinus I, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38.
- de Civinio, nuntius Johannis PapaeXXII. collector fructuum primi anni beneficiorum vacantium in regno Hungariae I, 13.
- Rufus Cosmas I, 272.
- Ruphus Dominicus I, 477.
- S.** sacerdos ecclesie Sancti Johanni de Poslay I, 185.
- sacerdos I, 163.
- Sadoch sacerdos I, 83, 90.
- Sadoch sacerdos de choro I, 45, 60, 78.
- Sadok sacerdos de choro I, 69.
- Salamon de Quemen, I, 231.
- sacerdos de Hataika I, 116, 126.
- sacerdos de Hotolka I, 105.
- sacerdos Sancti Martini de Leua I, 191.
- Salamon de Presse Nitriensis archidiaconatus I, 232.
- de Sancto Georgio I, 377, 388.
- archidiaconus de Torda I, 105, 123, 135.
- Salomon magister I, 124.
- Samson plebanus de Cathan (Schan) I, 200.
- de Ziky I, 374.
- Sanctus Angelus cardinalis I, 483.
- Irinei cantor I, 416.
- magister cantor I, 105, 112, 118, 124.
- Suit plebanus de Soledio (Selonio), archidiaconatus Neogradensis I, 227.
- Sandur de Menchel I, 386.
- Saul de Jorka I, 319.
- Saulus de Ginque (Gurque) I, 207.
- de Nova Villa I, 373, 385.
- plebanus de Rut Nitriensis archidiaconatus I, 222.
- Says de Sancto Martino I, 335.
- Sclavus Johannes I, 272.
- Stephanus I, 272.
- Scentus de Sancto Michaeli I, 391.
- Sculdetus Conradus I, 441.
- Sebastianus I, 235.
- archidiaconus I, 187.
- de Ayka I, 374, 385.
- dominus archidiaconus Graniensis I, 190.
- sacerdos de Keste I, 275.
- de Kurzamar I, 114.
- sacerdos de Kuzaruar I, 104, 122, 127.
- Mitule clericus I, 473.
- sacerdos de villa Panaz I, 80, 86.
- sacerdos de Sancto Emerico I, 96.
- de Sancto Georgio I, 314, 393.
- de Sancto Georgio I, 380.
- de Sancto Nicolao I, 379, 391, 397.
- de Sancto Paulo I, 382, 390, 396.
- de Sancto Rege I, 152, 158, 160.
- dominus de Scentkural I, 149.
- sacerdos de Selquet I, 209.
- de Sestey I, 266.
- de Sombathel I, 314.
- de Terna I, 233.
- Sebastianus dominus archidiaconus Trinsi niensis I, 226.
- de Varna I, 199.
- de Zedekerce I, 317.
- de Zobathel I, 300.
- de Zobodhel I, 289.
- de Zombothel I, 281.
- Johannes I, 447.
- Sebe sacerdos de Sancto Emerico I, 131, 140.
- Seginus de Carceribus I, 442.
- Segurmannus dominus I, 140.
- dominus de Ramacha I, 110.
- plebanus de Ramatha, decanus de Warasio I, 99.
- Selyanus de Sancta Maroud I, 397.
- Sepcies sacerdos I, 172.
- Seyfridus plebanus de Chichmar I, 97.
- Sibot dominus I, 231.
- Sibottus dominus plebanus de Ghelnesbana (Gölniczbánya) I, 15.
- Sicta (Signa) plebanus de Podog (Bodac) I, 200.
- Sifridus de Gald (Galg), Neugradiensis I, 229.
- de Polcha I, 399.
- Signa (Sicta) plebanus de Podog (Bodac) I, 200.
- Simeon (Syuerius) sacerdos ecclesie Sancte Crucis de Nova Villa I, 191.
- Sixtus archidiaconus I, 449.
- sacerdos de villa Leta I, 63, 73.
- Slavus I, 291.
- Sobol I, 329.
- Soc (Solt) de Bilec (Bileti) plebanus I, 200.
- Socia Nycolaus sacerdos I, 45, 83, 90.
- Solt (Soc) de Bilec (Bileti) plebanus I, 200.
- Stanislaus plebanus Sancte Katharine de Pribina I, 198.
- de Sascac (Selsac) de Solio I, 226.
- de Sacolcha I, 207.
- Stenselinus de Capite de Rima I, 230.
- Stephanus I, 41, 81, 226, 235, 260, 272, 283, 376, 510, 513, 514, 515, 517, 518.
- de Ach I, 153.
- de Achac I, 147.

- Stephanus de Achach I, 155.
 — de villa Adrian I, 159.
 — de villa Adriany I, 152.
 — sacerdos Sancti Petri de Agria I, 104.
 — de Akach I, 158.
 — de Alba Ecclesia I, 316, 392, 399.
 — de Alyuan (Halmay) I, 215.
 — de Ambreg I, 332.
 — sacerdos de Anarch I, 329.
 — sacerdos de Anvi I, 94.
 — sacerdos de villa Arpad I, 53, 67.
 — de Bach I, 385, 387.
 — de Bagun I, 114.
 — sacerdos de Bahnia I, 102.
 — sacerdot de Balafe I, 279.
 — de Balase I, 267, 302.
 — sacerdos de Bald I, 122, 127.
 — sacerdos de Balmya I, 111.
 — de Bath I, 375.
 — dominus sacerdos de Batus I, 98.
 — sacerdos de Beesd I, 145.
 — sacerdos de Bekes I, 84.
 — de Berenche I, 374.
 — sacerdos de villa Bernold I, 53.
 — de Berukzo I, 160.
 — de Besd I, 152, 156.
 — de Beseno I, 157.
 — sacerdos ecclesie Sancte Virginis de Besete I, 192.
 — de Besseney I, 151.
 — de Bew I, 330.
 — de Bezenev I, 160.
 — de Bezuchul I, 398.
 — de Bilchatara I, 386.
 — sacerdos de Blase I, 290.
 — plebanus de Bodoan (Rodvan) Soliensis I, 220.
 — sacerdos de Boher (Belser) I, 211.
 — de Boloschart I, 319.
 — de Bonakazengurge I, 289.
 — de Boriwa vicearchidiaconus I, 331.
 — abbas de Borunzo I, 286.
 — de Bozar I, 297.
 — de Bozica I, 326.
 — de Bubenfolua I, 160.
 — plebanus Sancti Petri de Suburbio Budensi I, 182.
 — sacerdos de villa Buken I, 53.
 — sacerdos de Byrend I, 107.
 — sacerdos Sancti P. de Bzel I, 250.
- Stephanus de Caprancza I, 317.
 — de Car I, 412.
 — sacerdos de Cehne I, 244.
 — sacerdos de villa Chaman I, 51.
 — sacerdos de Chanad I, 109, 120, 131.
 — sacerdos de Charad I, 138.
 — sacerdos de Chegen abbas I, 119.
 — de Chegi archidiaconatus Sancti Georgii I, 232.
 — de Chehne I, 280.
 — de Chemarnia I, 328.
 — de Chemerne I, 334.
 — sacerdos Sancte Marie de Cherd I, 249.
 — sacerdos de Chifa I, 257.
 — sacerdos de Chim I, 273.
 — de Cholnuch I, 373.
 — de Cholnus I, 384.
 — sacerdos de Chonad I, 93.
 — de Chukana I, 382.
 — de Chukna I, 391.
 — de Chun I, 292.
 — de Chunch I, 264.
 — sacerdos de villa Chuti I, 57.
 — plebanus de Clusuar I, 94, 121, 139.
 — sacerdos de Cluswar I, 127.
 — plebanus de Colna (Calya) Borsiensis archidiaconatus I, 223.
 — de Con, Kamariensis I, 240.
 — sacerdos de Crampsza (Capransa) I, 210.
 — de Cuphen I, 447.
 — de Dada I, 247, 329.
 — sacerdos Sancti Georgii de Dada I, 247.
 — de Dady I, 328.
 — sacerdos de Delna I, 112.
 — de Desd I, 159.
 — sacerdos de Dolna I, 116.
 — de Domožlo I, 325.
 — de Dorg I, 335.
 — sacerdos de Dozmer I, 114.
 — sacerdos de Drau I, 119.
 — de Echir I, 386.
 — de Echsawad I, 318.
 — sacerdos de villa Eghasasharsan I, 82.
 — sacerdos de villa Eghasazhan I, 75.
 — de Egres I, 386.
 — de Egurbeg I, 128.
 — sacerdos de Egwibeg I, 101.
 — sacerdos de Enisque I, 207.
- Stephanus sacerdos de Enyd I, 92, 107.
 — sacerdos de Erdewd I, 281, 290, 302.
 — de Ersenis I, 148.
 — de Evneske I, 319.
 — de Eynud I, 286.
 — de Fantha I, 376.
 — de Fedemus I, 324.
 — de Fekch I, 238.
 — de Felduar I, 311.
 — sacerdos de Felduuar I, 261.
 — de Felduwar 278.
 — de Feudwar I, 296.
 — sacerdos de Feyerd I, 127.
 — de Feyrhaz I, 283.
 — sacerdos de Fohyd I, 99.
 — sacerdos de villa Fornus I, 42, 56, 66, 71.
 — de Fuser sacerdos I, 212.
 — sacerdos de Gadan I, 108, 117.
 — de Gader I, 318.
 — sacerdos de Gara I, 268.
 — sacerdos de villa Garan I, 73, 87.
 — de Geech I, 275.
 — de Gelse I, 377.
 — de Gerda I, 293.
 — de Gerde I, 237, 274.
 — de Gered I, 283.
 — sacerdos de villa Geres I, 47.
 — sacerdos de Gheyd I, 238.
 — sacerdos de Gog I, 213.
 — plebanus de Guer archidiaconatus Nitriensis I, 225.
 — de Guerede I, 312.
 — sacerdos de Gyduer I, 280.
 — sacerdos de Gyle I, 110, 136.
 — de Giud I, 266.
 — de Gyud I, 275, 294, 309.
 — de Harengozen I, 340.
 — de Harsan I, 266.
 — de Hechen I, 399.
 — sacerdos de villa Helye I, 75, 81, 88.
 — de Hene I, 376, 387.
 — sacerdos de Herduc ecclesie Sancti Regis I, 240.
 — de Hetes I, 398.
 — de Higrichi I, 376.
 — de Honors I, 331.
 — plebanus de Hudioch Neugradiensis archidiaconatus I, 227.
 — sacerdos de villa Hunad, capellanus Marci plebani I, 50.
 — de Hutneu I, 149.
 — sacerdos de villa Hydus I, 74.

- Stephanus sacerdos de villa Iraz I, 82.
- sacerdos de villa Irugd I, 84.
- de Isa I, 201.
- de Iwanka Zegurke I, 270.
- de Iwankagurge I, 300.
- sacerdos de villa Jaran I, 47, 67.
- sacerdos de villa Jarand I, 59.
- de Kal I, 324.
- de Kamci I, 245.
- sacerdos de Kana I, 277, 298.
- sacerdos de Kanad I, 115, 133.
- sacerdos de Kanaya I, 262.
- de Kazar I, 310.
- sacerdos de Kechey I, 247.
- de Kek I, 382.
- de Keki I, 393.
- de Kemlos iuratus de Sancta Cruce I, 317.
- sacerdos de Kemuspotok I, 106.
- sacerdos de villa Ker I, 54, 70, 76.
- sacerdos de Kerdo I, 263.
- de Kethel I, 382.
- sacerdos de Kevruspotok I, 133.
- de Kezem I, 387.
- de Kezev alia I, 305.
- de Kezu I, 375.
- de Konpolth I, 325.
- sacerdos de villa Kor, I, 50.
- de Korompsio abbas I, 311.
- de Korunzo abbas I, 278.
- sacerdos de Kulakuta I, 97.
- sacerdos de villa Kuleser I, 67, 88.
- sacerdos de villa Kulezer I, 75.
- de Kurezhthur vicearchidyaconus I, 340.
- sacerdos de Kusar I, 286.
- sacerdos de Kuzar I, 278.
- de Kydwer I, 290.
- de Lach I, 393.
- sacerdos de Lapulnazemial I, 263.
- de Lean I, 321.
- de Lok rector Beate Virginis I, 339.
- sacerdos de Lopta I, 211.
- de Loth I, 322.
- de Lyder I, 267.
- de Lydur I, 308.
- de Lydwor I, 302.
- de Lyws I, 309.
- de Mag I, 253.
- de Magudch I, 278.
- Stephanus de Maguegh I, 311.
- de Makuch I, 286.
- de Marchali I, 379.
- sacerdos de villa Meukaraz I, 87.
- sacerdos de villa Mezepannasi I, 59.
- sacerdos de villa Mezeupaz I, 47.
- sacerdos de villa Mezevpanaz I, 68.
- sacerdos de Mikioskerky I, 149.
- sacerdos de Misk (Misla) I, 205.
- Sancti Spiritus de Misse I, 245.
- de Moch I, 256.
- sacerdos de Mokach I, 259.
- de Mokofalua I, 154.
- de Mokofolua I, 160.
- sacerdos de Mokortelky I, 130.
- sacerdos de Mokovtelky I, 120.
- sacerdos Sancti Demetrii de Molenc I, 252.
- de Morbi I, 328.
- de Morna I, 333.
- sacerdos de Morswa I, 257.
- sacerdos de Moysa I, 266, 274, 286.
- de Mozlow I, 337.
- de Muchas I, 333.
- Sancti Jacobi de Mukard prior I, 296.
- de Myhoskereki I, 157.
- de Myse I, 338.
- sacerdos de Naradyn I, 97.
- sacerdos de Naragtu I, 132.
- sacerdos de Nerkes I, 277, 299, 307.
- sacerdos de Nilar I, 254.
- de Nilas archidyaconus Nitriensis I, 230.
- de Nogerualgh I, 237.
- sacerdos de Noghwagh I, 273.
- de Nogwag I, 313.
- de Nowag I, 293.
- sacerdos de Nozwagh I, 284.
- sacerdos Sancti Michaelis de Nubrok I, 251.
- de Odan I, 327.
- de Odon I, 330.
- sacerdos de Oduorhel I, 133.
- de Okud I, 338.
- de Olasci I, 41.
- de Olcswar I, 319.
- de Olstur (Olsoar) I, 207.
- Stephanus dominus plebanus de Oluzuar I, 114.
- sacerdos Sancti Michaelis de Omar I, 250.
- de Opud I, 322.
- plebanns de Osor I, 200.
- sacerdos Sancti Nycolai de Ottakoua (Ocetena) I, 192.
- de Pachunka I, 289.
- de Pagrad I, 314.
- sacerdos de Palag I, 258.
- de Palandg I, 326.
- sacerdo de villa Pazman I, 70.
- de Paztich I, 341.
- de Pechel I, 375.
- de Pechend I, 386.
- sacerdos de Pehl I, 258.
- de Perspik archidyaconus de Inferiori Borsod I, 334.
- de Petend I, 375, 396.
- sacerdos de villa Peterd I, 85.
- de Petre I, 156.
- sacerdos de Petrec vicarius I, 145.
- sacerdos de Pheyerd I, 139.
- sacerdos de villa Poch I, 64.
- sacerdos de vila Poche I, 57.
- de Popd I, 149, 157.
- de Prebor I, 373.
- de Premartino I, 386, 395.
- de Premortun I, 374.
- de Puta (Bitsa) I, 200.
- de Pychil I, 387.
- sacerdos de villa Pyspuki I, 87.
- de Repech I, 377.
- Stenselinus de Capite de Rima, Vntensis I, 230.
- sacerdos de Sacolha I, 207.
- sacerdos de Sadan I, 134.
- de Sag I, 390.
- de Sancta Cruce I, 244, 249, 376, 386, 388.
- sacerdos de Sancta Katherina I, 105, 116, 126, 183.
- sacerdos Sancte Marie minoris canonicus I, 89.
- sacerdos Sanctorum Cozme et Damiani I, 186.
- ecclesie Sancti Bartholomei I, 242.
- de Sancto Benedicto I, 390, 397.
- sacerdos de Sancto Clemente I, 257.
- de Sancto Demetrio I, 261.
- de Sancto Johanne I, 132, 283, 316.

- Stephanus sacerdos Sancti Regis Ladislai I, 247.
- sacerdos altaris Sancti Ladislai regis I, 78, 282.
- sacerdos ecclesie Sancti Laurentii I, 194.
- sacerdos de Sancto Lazaro I, 44, 55.
- de Sancto Luca I, 210, 317, 379, 391.
- sacerdos de Sancto Martino I, 171, 188, 245, 247, 262, 277, 298, 329.
- sacerdos de Sancto Michaelae I, 145, 154, 380.
- de capella Sancti Michaelis 245, 299.
- sacerdos de Sancto Nycolao I, 48, 59, 68, 79, 116, 132.
- sacerdos Sancti P. I, 247.
- sacerdos ecclesie Sancti Pancracii I, 193.
- sacerdos Sancti Petri I, 90.
- sacerdos magister Arc Beate Magdalene de Sancto Petro I, 372.
- sacerdos sancti Petri de monte I, 83.
- Sancti Salvatoris ecclesie canonicus I, 150.
- sacerdos Sancti Regis Stephani I, 303.
- sacerdos de Sancto Symone I, 116, 132.
- sacerdos Sancte Crucis de Comlos, de Sars I, 209.
- de Scepebt I, 399.
- sacerdos ecclesie Sancti Thomae de Seca (Joca) I, 189.
- de Selemer I, 255.
- de Serno I, 182.
- de Sid I, 387.
- de Somodor I, 397.
- de Sedlicz I, 319.
- de Semian I, 329.
- de Semien I, 327.
- de Siky I, 386.
- sacerdos de Sile I, 107.
- sacerdos de Soach I, 122, 127.
- plebanus de Solio, Sancti Pauli de Dolmet, dyocesis Vntensis I, 220.
- de Spissa (Spassa) sacerdos I, 202.
- sacerdos Sancti N. de Stenca I, 246.
- de Sthir I, 375.
- Stephanus sacerdos de Suach I, 103, 113.
- sacerdos ecclesie Santi Michaelis de Subliffe (Suliffe) I, 194.
- sacerdos de Submunista plebania I, 203.
- plebanus de Sucsan I, 222.
- sacerdos de Sunk I, 103, 113.
- sacerdos de Syle I, 92, 129.
- dominus de Telkin abbas I, 384.
- de Telky I, 394.
- de Tenha I, 314.
- sacerdos de Thebene I, 299.
- de Thehene I, 270.
- de Thehne I, 288.
- dominus de Thelyki abbas Budensis I, 400.
- sacerdos de villa Thaman I, 52, 66, 75, 81.
- sacerdos de villa Therteleg I, 80.
- sacerdos de Thord I, 339.
- sacerdos de villa Tohd I, 72.
- prepositus archidiaconatu de Tolna I, 272.
- de Tord I, 321.
- sacerdos de Torda Nova I, 91, 101, 110, 119, 127.
- de Torna alias dictus Dese I, 233.
- sacerdos de villa Torteleg I, 73.
- de Tracha (Stracha) plebanus I, 200.
- de Superiori Turas I, 318.
- plebanus de Tur (archidyaconatus Vntensis) I, 223.
- de Turci, Neugradiensis I, 229.
- sacerdos de villa Tuti I, 64.
- sacerdos de Vagh I, 265.
- sacerdos de Vahnya I, 95.
- sacerdos de Valazuch I, 98.
- sacerdos de Valazut I, 128.
- de Varada, vicearchidyaconus I, 329.
- sacerdos Sancti P. de Varada I, 247.
- archidyaconus Varadiensis I, 162.
- sacerdos de Vasyan I, 134.
- sacerdos de Vduorhel I, 115.
- de Vegla clericus Veglensis I, 500.
- de Vernus I, 245.
- Stephanus sacerdos de Vinga I, 146, 155, 161.
- dominus plebanus de Vissiegrad in ecclesia Sancti Johannis in dyocesi Strigoniensi I, 197.
- de Vizlo I, 237.
- de Voroso archidiaconus I, 168.
- sacerdos de villa Vrend I, 70.
- sacerdos deovilli Vsum I, 112.
- de Vtwen I, 100.
- de Vylega Chatar I, 374.
- sacerdos de Vyslo I, 273.
- sacerdos de Vzmi I, 106.
- sacerdos de Vzyn I, 133.
- plebanus de Waradino I, 226.
- de Waranew I, 333.
- de Warano I, 328.
- Warasiensis archidyaconus I, 167.
- de Werosd archidyaconus I, 163.
- sacerdos de Wiglam I, 276.
- sacerdos de Wiauw I, 283.
- de Willaam I, 266.
- de Wisklo I, 312.
- de Wislo I, 293.
- de Wpor I, 510.
- de Wykam I, 205.
- sacerdos de Wyslo I, 264.
- de Ybreg I, 320.
- de Yeph I, 295.
- de Ykchech I, 387.
- sacerdos de villa Ysakyl I, 44.
- de Zacal I, 276, 299.
- de Zadan I, 160.
- de Zakal I, 306.
- sacerdos de villa Zaland I, 50.
- sacerdos de villa Zarad I, 54.
- de Zebech I, 294.
- de Zepek I, 387.
- sacerdos de Zikkuch I, 110.
- de Zil I, 483.
- sacerdos de Zilkuch I, 106.
- sacerdos de Zilkuich I, 92.
- sacerdos de Znach I, 139.
- de Zon I, 312.
- dominus plebanus de Zothmar I, 108, 120.
- sacerdos de Zuach I, 94.
- de Zugliget I, 387.
- prepositus Beati Petri Budensis, Vesprimiensis dyocesis I, 443.
- Cenadiensis cantor ecclesie I, 509.

- Stephanus canonicus ecclesie Chanadyensis I, 145.
- VI. Colocensis archiepiscopus I, 500.
- lector Colocensis I, 175.
- lector Granensis I, 199.
- prior de ordine Superpelliciatorum supra Munkad I, 276, 286.
- dominus lector Nitriensis I, 200.
- prior de ordine Superpelliciatorum supra Munkad I, 276.
- dominus archidiaconus ecclesie Quinqueecclesiensis I, 21.
- magister canonicus Quinqueecclesiensis I, 283.
- Strigoniensis ecclesie custos I, 477.
- episcopus Syrimiensis I, 492, 507.
- dominus, plebanus Vaciensis I, 220.
- dominus, archidiaconus Varadiensis I, 29.
- Waradiensis ecclesie prepositus I, 48, 61, 76, 431.
- IV. episcopus Zagrabiensis I, 499.
- magister marcicalcus et famulus domini Thome archiepiscopi Strigoniensis I, 15.
- frater ordinis Predicatorum lector I, 410.
- sacerdos Sancti Johannis in Terra Regis I, 241.
- sacerdos circa castrum cruciferorum in villa Parumtian I, 242.
- Blasii de Cyl, Quinqueecclesiensis I, 479.
- Cosme clericus diocesis Quinqueecclesiensis I, 514.
- Crispus canonicus de capitulo Chanadyensi I, 161.
- Dominici I, 483.
- Dominici canonicus ecclesie Quinqueecclesiensis I, 516.
- Dominici Strigoniensi I, 513.
- Euti clericus Quinqueecclesiensis I, 495.
- Grake I, 444.
- Johannis I, 516.
- Johannis de Lipa presbyter Cenadiensis diocesis I, 517, 519.
- Ladislai canonicus I, 498.
- Stephanus Ladislai clericus Strigoniensis I, 480.
- Laurentii I, 446, 449.
- Laurentii IV. episcopus Zagrabiensis I, 508.
- Mathie I, 508.
- Mathie clericus Zagrabiensis I, 496.
- Mathie canonicus ecclesie Varadiensis I, 509.
- Mauriti I, 488.
- Michaelis I, 483.
- Nicolai I, 485, 510.
- Nicolai dominus de Segethfew I, 446.
- Nicolai presbyter Transsilvanensis I, 470.
- Orossi I, 495.
- Parvus I, 357.
- de Paul de villa Capituli in archidyaconatu Vntensis I, 197.
- Sclavus I, 242, 272.
- sacerdos de Slavus I, 291.
- Woy archidiaconus I, 256.
- Woyk archidyaconus de Pascha I, 253.
- archidyaconus I, 29, 164, 165, 169.
- canonicus I, 292.
- cantor I, 172, 173.
- cantor canonicus I, 205.
- cantor canonicus parvus I, 205.
- frater I, 417.
- lector I, 226.
- magister I, 175, 291, 336.
- magister procurator domini episcopi I, 282.
- prepositus I, 46, 49, 62, 84, 89, 451.
- sacerdos 83, 116, 136, 141, 149, 171, 322, 491, 507, 508.
- sacerdos, capellanus domini lectoris I, 46.
- sacerdos de choro I, 45, 60, 61, 69.
- serviens comitis Nycolay I, 132.
- socius I, 53.
- Stionihino (Trinsinio) I, 199.
- Sugurmannus dominus plebanus de Ramatha I, 126.
- Suit (Sanctus) plebanus de Souldia (Selenio), archidyaconatus Neugradiensis I, 227.
- Sybocho sacerdos de Byngurkir I, 125.
- Syboto de Ringurkir I, 121.
- Sydlinus sacerdos de Padya I, 268.
- Syfridus de Crapse I, 317.
- sacerdos de Chitmar I, 104.
- de Kyule I, 100.
- sacerdos de Scepmzev I, 95.
- Sygumannus dominus plebanus de Ramas I, 93.
- Sygunmannus dominus I, 140.
- Symeon I, 395.
- sacerdos de Batus I, 132.
- sacerdos Sancti Nicolay de Bed I, 246.
- de Paululese I, 146.
- de Rakus I, 112.
- sacerdos Sancti Egidii de Subcastro I, 246.
- de Tolnauar I, 311.
- de Zala I, 379.
- Symon sacerdos de Arbov I, 98.
- de Baka I, 148, 153, 155.
- sacerdos de Bere I, 108, 116.
- sacerdos de Bogus I, 144.
- do Boyk I, 335.
- de Chuturtukhel I, 280, 302.
- sacerdos de Dominici villa I, 109.
- de Giulia plebanus Omnium Sanctorum I, 197.
- de Guturtuhel I, 290.
- sacerdos de Gylen I, 242.
- de Holme I, 325.
- plebanus de Idech I, 104.
- sacerdos omnium Sanctorum de Lesna I, 257.
- de Lezna I, 328.
- plebanus Sancti Martini de Liptouia I, 198.
- de Lizna I, 333.
- sacerdos de Nevig I, 255.
- sacerdos de Orbou I, 109.
- sacerdos de Orbov I, 119, 126, 136.
- sacerdos de Orbov I, 91.
- sacerdos de villa Pachey I, 54.
- sacerdos de Paulelense I, 150.
- de Paulilese I, 155.
- sacerdos de villa Pochei I, 65, 79.
- sacerdos de villa Pochey I, 71, 86.
- de Presca (Prusca) I, 200.
- sacerdos Sancte Margarethe I, 246.

- Symon sacerdos ecclesie Sancti Martini de Scris I, 194.
 — de Subcastro I, 324.
 — de Sycudrehel I, 308.
 — sacerdos de Tarcha I, 284.
 — sacerdos de Thikrach I, 261.
 — sacerdos de Tolnawara I, 261.
 — sacerdos de villa Vgra I, 82.
 — de Warza I, 318.
 — plebanus de Werbuchz I, 330.
 — sacerdos de Ydech Inferiori I, 93.
 — sacerdos de Ziluas I, 98.
 — sacerdos I, 267.
 — Mathei I, 504, 505.
 — Mathei presbyter Zagabrien-sis diocesis I, 505.
 — Nicolai I, 481.
 — Symonis I, 484.
 Sygot, dominus I, 231.
 Syueriuss (Simeon) sacerdos ecclesie Sancte Crucis de Nova Villa I, 191.
 Syxtus sacerdos Sancti Johannis ewangeliste de Minori Caluo I, 246.
 — plebanus de Germat, Neugradiensis I, 227.
 — sacerdos Sancti Anthonis de Ladamath I, 251.
 — de Ladamocz, I, 320.
 — de Lodomoch I, 332.
 — sacerdos de villa Leta I, 79, 85.
 — sacerdos de villa Nagleta I, 57.
 — magister de Panchata I, 337.
 Tammo de Waldorf Inferiori I, 139.
 — de Valdorf I, 118.
 Tatamerius(Cotardus)dominus, de Alba Regali prepositus I, 217.
 Tatamerus dominus, prepositus de Alba I, 219.
 Teodoricus frater I, 226.
 Teophilus, dominus, Strigoniensis ecclesie prepositus I, 217.
 Thama de Zeredhel I, 397.
 Thomas I, 243, 357, 381, 442, 447.
 — archidiaconus I, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170.
 — Nitriensis archidiaconus I, 441.
 — archidiaconus de Homrus I, 48.
 Thomas archidiaconus de Humruk I, 61, 84.
 — archiepiscopus Strigoniensis I, 16, 466.
 — canonicus Albensis I, 470.
 — canonicus Strigoniensis I, 219.
 — custos ecclesie Transsilvane I, 90.
 — decanus I, 77.
 — dictus Tohot archidiaconus de Doboka in ecclesia Transilvana I, 520.
 — dictus Toot I, 518.
 — frater I, 417.
 — frater, lector ordinis Sancti Augustini I, 417.
 — lector I, 271.
 — lector ordinis Sancti Augustini I, 416.
 — rector parochialis ecclesie in Hanbuth diocesis Strigoniensis I, 519.
 — vicearchidiaconus Sancte Crucis I, 199.
 — de Band I, 297.
 — de Barachi I, 378.
 — de Barati I, 389, 396.
 — de Bodulo I, 354.
 — de Bogello I, 415.
 — de Bola I, 330.
 — de Borh I, 267.
 — de Boycha I, 177.
 — de Buch I, 270.
 — de Bulchir I, 312.
 — de Byzere I, 146, 161.
 — de Charchal I, 388.
 — de Chehi I, 390.
 — de Chemen I, 294.
 — de Chemer I, 393.
 — de Cheremi I, 148.
 — de Chesus I, 332.
 — de Chez I, 398.
 — de Cripta I, 395.
 — de Dada I, 306.
 — de Dech I, 325.
 — de Dechk I, 337.
 — de Derno I, 267.
 — de Dorno I, 289, 308.
 — de Edisa (Hodisa) I, 200.
 — de Fechwernek I, 255.
 — de Fegment I, 331.
 — de Fekuernek I, 321.
 — de Filfoluo I, 286.
 — de Fises I, 104.
 — de Fizeg I, 269.
 — de Fyzec I, 307.
 — de Fyzeg I, 281.
 Thomas de Fyzegh I, 288, 301.
 — de Fyzig I, 304.
 — de Garmad I, 160.
 — de Geg I, 334.
 — de Gelse I, 387.
 — de Gylia I, 380.
 — de Harkaly I, 376.
 — de Hodus I, 179.
 — de Huzsiuotot I, 376.
 — de Kacat I, 389.
 — de Kamas I, 312.
 — de Kedhida I, 376.
 — de Kemus I, 273, 283, 292.
 — de Kerethen I, 336.
 — de Kezi I, 151.
 — de Kilythi I, 398.
 — de Klusakna I, 103.
 — de Kurzhum I, 306.
 — de Kylyti I, 391.
 — de Lak I, 389.
 — de Lok I, 378.
 — de Melanar I, 396.
 — de Mikola I, 267.
 — de Milla I, 296.
 — de Misla I, 278, 287, 311.
 — de Nimeg I, 316.
 — de Nova Villa I, 310.
 — de Odos I, 414.
 — de Oras I, 327.
 — de Papy I, 321.
 — de Para I, 277.
 — de Paric I, 332.
 — de Paris I, 320.
 — de Pekli I, 319.
 — de Popy I, 339.
 — de Potoch I, 379.
 — de Rocholka I, 268.
 — de Sacra, Neugradiensis archidiaconatus I, 231.
 — de Sambok I, 285.
 — de Sancto Jacobo I, 340.
 — de Sancto Martino I, 309, 385.
 — de Sancto Michaelae I, 288, 314, 377.
 — de Sancto Michaelae iuxta Mura I, 388.
 — de Sancto Nicolao I, 388.
 — de Sancto Salvatore I, 290, 388.
 — de Sceredahel I, 391.
 — de Superiore Seua (Send) I, 215.
 — de Syhxo I, 318.
 — de Temer I, 382.
 — de Themer I, 398.
 — de Tenguld I, 298.
 — de Teremi I, 151, 160.

- Thomas de Thika I, 262.
 — de Thusa I, 333.
 — de Tolchwa I, 324.
 — de Tonguld I, 305, 306.
 — de Tord 266, 279, 308.
 — de Torno I, 279.
 — de Tuschan I, —.
 — de Tyca I, 305.
 — de Vaisca I, 414.
 — de Verusanerd I, 266.
 — de Volica I, 315.
 — de Vosad I, 381, 392, 399.
 — de Vrsmod I, 310.
 — de Wyfolw I, 278.
 — de Wuczilo I, 179.
 — de Zabad I, 378.
 — de Zambuch I, 373.
 — de Zekes I, 101.
 — de Zend I, 318.
 — de Zeredahel I, 382.
 — de Zioplak I, 319.
 — de Zobas I, 380.
 — de Zobato I, 311.
 — de Zolad I, 381, 392.
 — de Zomber I, 340.
 — de Zombur I, 323.
 — de Zothomar I, 433.
 — dominus I, 383.
 — dominus abbas de Chitonio I, 384.
 — dominus Agriensis I, 336.
 — dominus Bene socius de Narag I, 325.
 — dominus canonicus I, 322.
 — dominus custos in domo magister Benedicti I, 112.
 — dominus custos subcollector I, 137.
 — deminus de Berchen I, 324.
 — dominus de Ond I, 319.
 — dominus de Silua I, 316.
 — dominus de Thiconio I, 394.
 — dominus prepositus I, 219.
 — dominus, prepositus Budensis I, 27.
 — dominus, prepositus Sancti Johannis de Castro V. Ecclesiensis I, 219.
 — dominus subcantor Quinque-ecclesiensis I, 235.
 — ecclesie Beati Petri de Bala I, 336.
 — magister I, 417.
 — magister Hospitalis I, 303.
 — magister succentor I, 282.
- Thomas plebanus Sancte Crucis I, 45, 61, 69, 77, 89.
 — plebanus Sancti Nicolai, archidiaconatus Nitriensis I, 222.
 — prepositus I, 443.
 — prepositus de Hanta I, 20.
 — prepositus de Hanta Vespri-miensis diocesis I, 21.
 — prepositus Sancti Johannis I, 271.
 — sacerdos I, 132, 242, 272.
 — sacerdos de Becch I, 121.
 — sacerdos de Capellis I, 212.
 — sacerdos de Chegud I, 135.
 — sacerdos de Chemen I, 238.
 — sacerdos de Chos I, 257.
 — sacerdos de Clus I, 94, 113, 122, 139.
 — sacerdos de Crassov I, 108, 116.
 — sacerdos de Dorno I, 301.
 — sacerdos de ecclesia Beate Virginis I, 244.
 — sacerdos de Ers I, 133.
 — sacerdos de Forrow I, 92.
 — sacerdos de Hydus I, 102.
 — sacerdos de Karasov I, 134.
 — sacerdos de Kaga I, 42.
 — sacerdos de Kezi I, 155.
 — sacerdos de Kulchey I, 107.
 — sacerdos de Kurchmen I, 276.
 — sacerdos de Lazar I, 122.
 — sacerdos de Moxa I, 116.
 — sacerdos de Moya I, 105, 126.
 — sacerdos de Myskola I, 279.
 — sacerdos de Nachtond I, 105.
 — sacerdos de Nogfalu I, 105.
 — sacerdos de Odula I, 126.
 — sacerdos de Ohcum I, 127.
 — sacerdos de Petri I, 214.
 — sacerdos de Rosal. I, 134.
 — sacerdos de Sancto Emerico I, 91, 106, 122, 130.
 — sacerdos de Sancto Jacobo de Agria I, 337.
 — sacerdos de Sancto Michaeli I, 280, 299.
 — sacerdos de Sicso I, 215.
 — sacerdos de Silna, de Sarus I, 208.
 — sacerdos de Siploc I, 207.
 — sacerdos de Send Superiori I, 215.
 — sacerdos de Tenguld I, 262.
 — sacerdos de Tinkul I, 277.
 — sacerdos de Tord I, 289, 301.
- Thomas sacerdos de Tyca I, 277, 305.
 — sacerdos de Vosnam I, 135.
 — sacerdos Vzdula I, 116.
 — sacerdos de Ymanusy I, 108.
 — sacerdos de Zeblet I, 213.
 — sacerdos de Zyuzes I, 114.
 — sacerdos de villa Bethlehe-moysy I, 66.
 — sacerdos de villa Bethle-hmoysy I, 50.
 — sacerdos de villa Bethlemev I, 75.
 — sacerdos de villa Bethlemoysy I, 52.
 — sacerdos de villa Chekmo I, 76, 841.
 — sacerdos de villa Edeles I, 45.
 — sacerdos de villa Hudus I, 87.
 — sacerdos de villa Isaka I, 80.
 — sacerdos de villa Kaga I, 55, 64, 72, 79, 85.
 — sacerdos de villa Kinis I, 85.
 — sacerdos de villa Kual I, 67.
 — sacerdos de villa Miktha I, 81.
 — sacerdos de villa Sarkad I, 88.
 — sacerdos de villa Walensi I, 46.
 — sacerdos de villa Zalanta I, 87.
 — sacerdos Beate Virginis I, 172, 270.
 — sacerdos Beate Virginis de Mayk I, 247.
 — sacerdos ecclesie Beati Marie de Popi I, 249.
 — sacerdos ecclesie Sancti Georgii de Atilauchan (Malanhan) I, 189.
 — sacerdos ecclesie Sancti Georgii de Zoca I, 193.
 — sacerdos ecclesie Sancti Ladislai de Ond I, 250.
 — sacerdos Sancte Elyzabeth I, 188.
 — sacerdos Sancti Georgii de Dech I, 252.
 — sacerdos Sancti Martini de Mihilis I, 250.
 — sacerdos Sancti Martini de Curtihs I, 185.
 — sacerdos Sancti P. de Ciroso I, 247.
 — sacerdos Sancti Spiritus de Paris I, 250.
 — sacerdos Sanctorum Cosme et Damiani I, 300.

- Thomas Sancti Martini Neugradiensis I, 228.
 — succentor I, 145, 400.
 — Andree clericus Vesprimiensis I, 478.
 — Andree dictus Bossonus clericus Vesprimiensis diocesis I, 511.
 — Darabos prespiter I, 465.
 — Darabos I, 468.
 — Demetrii clericus Ghenadiensis I, 479.
 — Jacobi presbiter I, 468.
 — Mathei I, 519.
 — Mathei presbyter Transilvaniensis diocesis I, 518.
 — Michaelis presbyter Transilvaniensis I, 517.
 — Nicolai I, 470, 488.
 — Nicolai de Bolug I, 469.
 — Nicolai de Bolugd I, 466.
 — Nicolai clericus Quinqueecclesiensis I, 508.
 — Nicolai episcopus Corbaviensis I, 448.
 — Pauli canonicus ecclesie Strigoniensis I, 467, 469.
 — Symonis I, 484.
 — Thurssus I, 469.
 — Tobyas sacerdos de Palad I, 135.
 — Urbani I, 468.
 Theodoricus Christiani de Pannin I, 469.
 — dominus I, 471.
 — plebanus de Gropona (Corpona) comitatus Vntensis I, 226.
 Theodorus de Loren (Lorev) I, 182.
 — de Lorev I, 182.
 Thika sacerdos Sancti Nicodemi de villa Fur I, 257.
 Thobias sacerdos de Dobronch I, 259.
 Thominus magister I, 172, 173, 174.
 Ticzmannus sacerdos de Pintuk I, 97.
 Tilonus rector ecclesie in Puklenis Salzeburgensis I, 472.
 Tollomannus de Peczen I, 178.
 Tomas sacerdos de Wati I, 259.
 Tor Nycolaus sacerdos I, 90.
 Trotel Stephanus I, 480.
 Trutel Stephanus I, 480.
 Tumgus Nicolai magister I, 268.
 Ture de Priamus I, 158.
 Tyba sacerdos de Thokaka I, 136.
 — vicearchidiaconus I, 333.
 — vicearchidiaconus Loco Fori I, 328.
 Tych sacerdos I, 140.
 Tychmannus plebanus de Gypsa I, 100.
 Tyczmannus de Alba Ecclesia de Kyralya I, 122.
 — plebanus de . . . I, 142.
 — plebanus de Alba Ecclesia I, 128, 142.
 — plebanus de Guypsa I, 109, 120.
 Tylmannus de Sumberec I, 114.
 — de Zumkerech I, 104.
 — dominus de Posmus I, 122.
 — dominus de Pyntuk I, 104.
 — dominus prior de Bystricia I, 129.
 — plebanus de Alba Ecclesia I, 139.
 — sacerdos de Kucis I, 95, 126.
 — sacerdos de Kutis I, 109, 121.
 — sacerdos de Pozmus I, 138.
 Tyukus Nycolai sacerdos I, 114.
 Ulricus de Molnark I, 111.
 — plebanus de Molnark I, 118.
 — Velcet presbiter Pataviensis I, 472.
 Urbanus de Sancta Margaretha I, 183.
 — dominus I, 477.
 Vada de Mana I, 296.
 Valentinus Benedictus clericus Zagrabiensis diocesis I, 502.
 — canonicus I, 145, 150.
 — canonicus et plebanus I, 161.
 — de Berizo I, 307.
 — de Berukzo I, 288, 301.
 — de Cybran I, 327.
 — de Dyaky I, 375.
 — de Huzlar I, 151.
 — de Ibran I, 329.
 — de Nepko I, 327.
 — de Samaria I, 308.
 — de Sancto Gallo I, 374, 385, 395.
 — de Sancto Marco I, 315.
 — de Sarusd filius Buder I, 387.
 Valentinus de Zemaria I, 279.
 — dominus de Teka I, 142.
 — dominus de Theka I, 106.
 — dominus plebanus de Theka I, 108.
 — dominus sacerdos de Theka I, 92.
 — episcopus Quinqueecclesiensis I, 470, 488, 510.
 — Jacobi de Cluswar I, 519.
 — nepos archiepiscopi Strigoniensis I, 442.
 — nepos domini Petri archidiaconi de Byhor I, 62, 76.
 — nepos Petri archidiaconi I, 84.
 — Paulus presbyter Transilvaniensis diocesis I, 513.
 — plebanus de Sed I, 415.
 — plebanus de Solempna (Solepua) I, 199.
 — plebanus, Neugradiensis I, 227.
 — rector ecclesie de Teka I, 119.
 — sacerdos I, 78.
 — sacerdos Claudius I, 98.
 — sacerdos de Berukzo I, 288.
 — secundus de ecclesia Omnium Sanctorum I, 243.
 — sacerdos de Nusal I, 114.
 — sacerdos de Nuzal I, 128.
 — sacerdos de Ozlar I, 145.
 — sacerdos de Sancto Abraam I, 133.
 — sacerdos de Teka I, 130, 138.
 — sacerdos de Torya I, 116.
 — sacerdos de Torya Inferiori I, 105, 126.
 — sacerdos de villa Barakun I, 82.
 — sacerdos de villa Barkun I, 87.
 — sacerdos de villa Buhd I, 58.
 — sacerdos de villa Chuklev I, 50.
 — sacerdos de villa Moth I, 82.
 — sacerdos de villa Rahd I, 87.
 — sacerdos de villa Ruchd I, 68.
 — sacerdos de villa Ruhd I, 73.
 — sacerdos de villa Teleg I, 81.
 — sacerdos de villa Thamasy I, 59.
 — sacerdos de villa Zeghalin 70, 76.
 — sacerdos ecclesie Beate Virginis I, 184.
 — sacerdos Sancti Georgii de Hibout I, 246.
 — Sancti Martini plebanus I, 200.
 — sacerdos Sancti Regis Stephani de Nopribur I, 246.

- Vekuslo de Sancto Michaeli I, 272.
 Vernesus de Apoldia I, 143.
 Veyvode I, 77.
 Vida de Hidus I, 311.
 — sacerdos de Hidus I, 296.
 Vidus de Ker I, 151.
 Vicentius canonicus ecclesie Vaciensis I, 408.
 — sacerdos de Retinet I, 212.
 — sacerdos de villa Salach I, 42.
 — sacerdos de villa Zalach I, 64, 72, 80.
 — sacerdos de villa Zoloch I, 55, 86.
 Vinchov I, 111.
 — de Zarkad I, 126.
 — dominus vicarius I, 140.
 — dominus de Zarkad I, 93.
 — sacerdos vicarius de Zarkad I, 121.
 — vicarius de Zarka I, 140.
 Vintus de Monclarth I, 97.
 Viricus de Molnark I, 139.
 — de Mulnark I, 142.
 Vitus de Keer I, 148, 159.
 — de Ker I, 157.
 — de Zarafolua I, 147.
 — dominus de Kapi I, 316.
 — episcopus Nitriensis I, 424.
 — frater de Keer I, 148.
 — Luce sacerdos ecclesie Martini de Sus I, 100.
 — sacerdos de Panloch I, 259.
 — sacerdos Sancti Martini de Capi I, 208.
 Voda (Boda) sacerdos ecclesie Sancte Marie Magdalene de Varacsa I, 193.
 Voged I, 62.
 Volus sacerdos de Sancto Georgio de Buda I, 241.
 Voyede I, 84.
 Vyda sacerdos I, 115.
 — sacerdos de Hydus I, 278, 286.
 Vyd dominus I, 154.
 Vyllermus magister canonicus Quineecclesiensis I, 404.
 Vyricus de Molnark I, 129.
 Walentinus abbas de Gabrian I, 73.
 — de Berukzo I, 304.
 — de Gata I, 310.
 — de Hozlar I, 159.
 — de Zemeriafolua I, 301.
 — sacerdos I, 290.
 — sacerdos de Beate Virgine Maria I, 266.
 — sacerdos de villa Rudh I, 46.
 — sacerdos de villa Zeghalm I, 53.
 Warad Nycolaus canonicus I, 145.
 Wenceslaus sacerdos de Terra Senua I, 241.
 Wenhardus I, 330.
 Wernherus de Zeuleus I, 321.
 — dominus de Apolyda Inferiori I, 101.
 Werthardus de Voltkorstorf presbiter Palaviensis I, 472.
 Wessenko de Glogouia I, 315.
 Weywode I, 49.
 Wlulinus (Wolphinus) dictus Lupus (de Bremmitorio) I, 199.
 Wohlphinus (Wlulinus) dictus Lupus de Bremmitorio I, 199.
 Yoseph sacerdos de ville Adryan I, 57.
 — plebanus de Givec I, 183.
 Ypolitus de Chechi I, 398.
 — de Veicht I, 393.
 — de Voythech I, 381.
 — sacerdos de Harumma I, 270.
 — de Harumna I, 288.
 — sacerdos de Jarumpna I, 245.
 — sacerdos ecclesie Sancti Nicolai de Bartuka (Barakcha) I, 190.
 Yppolitus de Pyky I, 177.
 — sacerdos de Sancto Nicolao I, 280.
 Ysaak sacerdos de villa Monostor I, 44.
 Ystennete Nicolai magister I, 206.
 Zancoc de Monay sacerdos I, 213.
 Zebedeus sacerdos de Popfalua I, 113, 122, 127, 139.
 Zentes de Michaeli I, 398.
 Zenke de Zarberen I, 374, 385.
 Zonog de Monay I, 318.
 Zudar Emericus prepositus Albergalis Vesprimiensis diocesis I, 483, 491.
 — Emericus I, 491.
 — Johannes I, 491, 510.
 Zudor Aymericus magister I, 419.
 — Emericus I, 479.
 Zumeyn sacerdos de Rakus I, 116.
 Zumur Baulus sacerdos I, 91.

